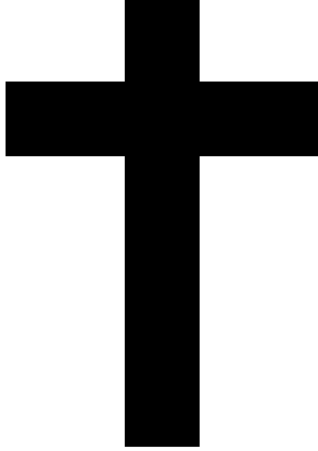

Newar

Newar: Newar (Bible)

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files dated 17 May 2025
838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7

Contents

मत्ती	1
मर्कस	49
लुका	77
यहन्ना	126
प्रेरित	159
रोमी	200
१ कोरिन्थी	221
२ कोरिन्थी	240
गलाती	252
एफिसी	259
फिलिप्पी	266
कलम्सी	271
१ थेसलोनिकी	276
२ थेसलोनिकी	280
१ तिमोथी	283
२ तिमोथी	288
तीतस	292
फिलेमोन	295
हिब्रू	297
याकूब	314
१ पत्रुस	319
२ पत्रुस	326
१ यहन्ना	330
२ यहन्ना	336
३ यहन्ना	337
यहदा	338
प्रकाश	340
भजन	366

मती च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

मती च्वःगु सुसमाचार्य येशू ख्रीष्ट हे लिपा वइतिनि धकाः अगमवाणी यानातःम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः क्यनातःगु दु। परमेश्वरं न्हापा पुलांगु नियमय् द्रलंद्रः देँ न्ह्यः थः मनूतय्त अगमवक्तापाखें बियादीगु यक्व बचं थ्व हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टपाखें पूर्वकादिल। सफूया शुस्या अध्यायलय् च्वयातःगु दु – अब्राहामया सन्तान, दाऊदया सन्तान, येशू ख्रीष्टया वंशावली। इस्राएलय् शासन याइम्ह दाऊदया वंशं वये माःगु जुयाः थन येशू ख्रीष्टयात दाऊदया सन्तान धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सफूया नेयग् थसय् पुलांगु नियमया खँ तप्यंक न्ह्यथनातःगु दु, अले न्हयेन्यागू (७५) थसय् चाःहिकाः पुलांगु नियमया खँ न्ह्यथनातःगु दु।

मती थ्व सफुलिइ प्रभु येशू यानादीगु ज्या, वयकःया अजु चायापुगु ज्या, वयकलं स्यनेकने यानादीगु “परमेश्वरया राज्य” या खँया बारे च्वयातःगु दु। थ्व भिंगु खँ येश्या थःगु जाति यहूदीतयग् निति जक मखु, सारा संसारया निति खः। मती प्रभु येश्या झिनिम्ह मध्ये छम्ह चेला खः। वयागु धात्थेयागु नां लेवी खः।

मती थ्व सुसमाचारयात बांलाक मिलय् यानाः च्वयातःगु दु। थ्व सफुलिइ हेरोद जुजुं बेथलेहेमय् मचाम्ह येश्यात स्यायेत स्वःगुलि वपाखें बचय् जुइत योसेफ मचा व वया मां ज्वनाः मिश्रय् बिस्युं वंगु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु। लिपा येशू बप्तिस्मा कयादीगु, वयकःयात जाँचय् याःगु, वयकलं गालील्य् स्यनेकने यानादीगु व ल्वय लायकादीगु खँ दु। अले येशू गालीलं यरूशलेमय् झाःगु, अन दकलय् लिपायागु हप्ताय् जूगु खँ व वयकःयात कूसय् यख्खाःगु, वयकः हानं म्वानावःगु व चेलातय्त नापलाःगु खँ दु।

थ्व सुसमाचार्य येशू परमेश्वरया व्यवस्था धवाथुइकाबीगु अधिकार दुम्ह छम्ह तःधंम्ह गुः खः धकाः क्यनातःगु दु। मती थःम्ह च्वःगु सुसमाचार्य यहूदीमखुपित्त नं दुथ्याकूगु दु, गथेकि – येश्यात दर्शन यायेत पुर्व वःपि ज्योतिषीत, २:१-१२ प्रभु येश्यात तसकं विश्वास याःम्ह कप्तान, ८:५-१३ व तसकं तःधंगु विश्वास दुम्ह कनानी मिसा। १५:२२-२८ दकलय् तःधंगु थ्व आज्ञानापं सफू क्वचाइ “सारा संसारय् वनाः छिमिसं चेला दयक्ती।” २८:१९

थ्व सफू ई.सं. ६५ निसैं ई.सं ८० तकया दथुइ च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

येशू ख्रीष्टया पुर्खा व वयकः बगू १:१-२:२३

बप्तिस्मा बीम्ह यहून्नां पश्चाताप यायेमाःगु खँ न्यंकाजगु ३:१-१२

येशू बप्तिस्मा कयादीगु व वयकःयात जाँचय् याःगु ३:१३-४:११

गालील्य् येश्यागु ज्या ४:१२-१८:३५

गालीलं यरूशलेमय् झाःगु १९:१-२०:३४

यरूशलेमय् दकलय् लिपायागु हप्ता २१:१-२७:६६

येशू हानं म्वानाझाःगु व चेलातय्त नापलाःगु २८:१-२०

मती

येशू ख्रीष्टया पुर्खा

लूक ३:२३-३८

1 अब्राहाम व दाऊदया सन्तान येशू ख्रीष्टया पुर्खा थथे दु –

2 अब्राहामया काय् इसहाक,

इसहाकया काय् याकूब,

याकूबया काय् यहूदा व वया दाजुकिजापि।

3 यहूदाया काय्पि फारेस व जाहेर खः। थुमि मां तामार खः।

फारेसया काय् हेस्रोन,

हेस्रोनया काय् आराम,

4 आरामया काय् अम्मीनादाब,

अम्मीनादाबया काय् नहशोन,

नहशोनया काय् सल्मोन,

5 सल्मोनया काय् बोअज खः।

बोअजया मां राहाब खः।

बोअजया काय् ओबेद खः।

ओबेदया मां रूथ खः।

ओबेदया काय् यिशै,

6 यिशैया काय् जुजु दाऊद खः।

जुजु दाऊदया काय् सोलोमन खः।

सोलोमनया मां न्हापा उरियाहया कलाः खः।

7 सोलोमनया काय् रहबाम,

रहबामया काय् अबिया,

अबियाया काय् आसा,

8 आसाया काय् यहोशापात,

यहोशापातया काय् यहोराम,

यहोरामया काय् उज्जियाह,

9 उज्जियाहया काय् योताम,

योतामया काय् आहाज,

आहाजया काय् हिजकिया,

10 हिजकियाया काय् मनश्शे,

मनश्शेया काय् अमोन,

अमोनया काय् योशियाह,

11 योशियाहया काय् यकोनियास व वया किजापिं खः। अबलय् हे इस्राएलीतय्त ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु खः। ✱

12 बेबिलोनय् इस्राएलीतय्त ज्वना यंके धुंकाः

यकोनियासया शालतिएल धयाम्ह काय् बुल।

शालतिएलया काय् यरूबाबेल,

13 यरूबाबेलया काय् अबिउद,

अबिउदया काय् एल्याकीम,

एल्याकीमया काय् आजोर,

14 आजोरया काय् सादोक,

सादोकया काय् आखिम,

आखिमया काय् एलिउद,

15 एलिउदया काय् एलाजार,

एलाजारया काय् मत्तान,

मत्तानया काय् याकूब,

16 याकूबया काय् योसेफ खः।

थ्व योसेफ ख्रीष्ट येश्यात बुइकूम्ह मरियमया भाःत खः।

17 थुकथं ल्याःखाय् बलय् अब्राहामनिसें दाऊद तक झिंप्यंगू पुस्ता, दाऊदनिसें बेबिलोनय् इस्राएलीतय्त ज्वनायंकूबलय् तक झिंप्यंगू पुस्ता, अले बेबिलोनय् इमित ज्वनायंके धुंकाःनिसें मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट तक झिंप्यंगू पुस्ता जुल।

ख्रीष्ट येशू ब्रूगु

लूक २:१-७

18 येशू ख्रीष्ट थुकथं ब्रूगु खः। वय्कःया मां मरियमयात योसेफं ब्याहा याना यंके न्ह्यः क्वःछिना जक तःबलय् हे पवित्र आत्मापाखें प्वाथय् दत।✱

19 मरियमया भाःत जुइम्ह तसकं धर्मीम्ह मनु जूगुलि मरियमयात बेइज्जत मयासें दुनें दुनें त्वःताछवयेगु बिचाः यात।

20 योसेफं थथे बिचाः यानाच्चवंबलय् वयात म्हगसय् प्रभुया छम्ह स्वर्गदूतं वयाः थथे धाल – “दाऊदया सन्तान योसेफ, मरियमयात ब्याहा यायेत ग्याये मते। पवित्र आत्मापाखें वया प्वाथय् दुगु खः।

21 मरियमं काय् छम्ह बुइकी, अले छं व मचायागु नां येशू ति, छायाधाःसा वय्कलं थः मनूतय्त इमिगु पापं छुतय् यानादी।”✱

22 परमप्रभुं अगमवक्तापाखें धयादीगु खँ पूवनेत हे थथे जूवःगु खः –

23 “ब्याहा मयानिम्ह छम्ह मिसां
काय् बुइकी,
वय्कःया नां इम्मानुएल तइ।”
इम्मानुएल धाःगु
“परमेश्वर झीनाप दु” धइगु खः।✠

24 न्ह्यलं चाये धुंकाः योसेफं स्वर्गदूतं धाःथें यात। वं थः कलाः जुइम्ह मरियमयात थःगु छेंय हल।

25 अयनं मचा मबुतले मरियम नाप मघं। अले मचा बुइधुंकाः योसेफं वयागु नां येशू तल।✠

2

पुर्बनिसें दर्शन याःवःपिं ज्योतिषीत

1 हेरोद जुजुया इलय् यहूदियाया बेथलेहेम धाःगु गामय् येशू बूगु खः। येशू बुइधुंकाः पुर्बपाखें ज्योतिषीत वय्कःयात यरूशलेमय् स्वः वल।

2 अले इमिसं मनुतय्के थथे धकाः न्यन – “यहूदीतय् जुजु जुयाः बूम्ह गन दु? वय्कः बूगु खें सीकेगु छगः नगु पुर्बय् खनागुलि वय्कःयात दर्शन यायेत जिपिं थन वयागु खः।”

3 थ्व खें न्यनाः हेरोद जुजुया तसकं नुगः भाराभारा मिन। यरूशलेमय् च्वंपिं फुक्क मनुत नं गयात।

4 उकिं हेरोद जुजु फुक्क तःधंपिं पुजाहारीतय्त व शास्त्रीतय्त सःताः थथे न्यन – “मुक्ति बीम्ह खीष्ट गन बुइगु?”

5 अले इमिसं थथे धकाः लिसः बिल – “यहूदियायागु बेथलेहेमय् दु, छायाधाःसा थ्व खें छम्ह अगमवक्तां नं थथे च्वया थकूगु दु –

6 “ हे यहूदियाया बेथलेहेम,
छ यहूदियाया जुजुपिनिगु न्ह्यःने
छुं कथं नं चिधं मजु,
छायाधाःसा छंगुपाखें
छम्ह तःधंम्ह जुजु पिहां वइतिनि।
व जिमि मनु इस्त्राएलीतय् जवाः जुइतिनि। ” ✠

7 अले हेरोदं पुर्ब वःपिं ज्योतिषीतय्त सुनानं मसीक सःताः न्यनेकने यानाः नगु खनेदुगु ई सीकाकाल।

8 अले इमित थथे धकाः बेथलेहेमय् छवल – “छिकपि वनाः मचायागु खें बांलाक सीकाः जितः कं ड्रासैं, अले जि नं वनाः दर्शनया वने।”

9 जुजुयागु खें न्यनाः इपिं अनं वन। इमिसं पुर्बय् खंगु नगु हानं खनेदय्कः वल। व नगु न्ह्यज्यां ज्यां वनाः मचा दुगु थासय् थय्काः दित।

10 व नगु खनाः इपिं तसकं लय्ताल।

11 अन थय्काः इपिं छेंय दुहां वनाः मचायात वया मां मरियमनापं खन। अले इमिसं क्वछुनाः वय्कःयात भागि यात। अले थथःगु कन्तुर चाय्काः लुं, नस्वाःगु गुँगू व मूरं लिकयाः छाल।

12 म्हगसय् इमित हेरोदयाथाय् वने मते धकाः परमेश्वरं उजं बियादिल। अयजूगुलि इपिं मेगु हे लँपु जुयाः थथःगु देशय् लिहां वन।

मिश्र देशय् बिसिके यंकूगु

13 ज्योतिषीत वने धुंकाः योसेफयात म्हगसय् प्रभुया छम्ह स्वर्गदूतं थथे धाल – “दुँ, मचा व वया मांयात ब्वनाः याकनं हे मिश्र देशय् बिस्वुं हूँ। लिहां वयेत मधातले छिपिं अन हे च्वैं, छायाधाःसा हेरोदं मचायात स्यायेत स्वयाच्वंगु दु।”

14 अले योसेफ मचा व मांम्हयसित ब्वनाः चां चां हे मिश्र देशय् बिस्वुं वन।

15 हेरोद जुजु मसीतले इपिं अन हे च्वनाच्वन। “जिं थःकाय्यात मिश्र देशं सःता” धकाः परमप्रभुं अगमवक्तायात धाय्कादीगु खें थुकथं पूवन। ✠

हेरोद जुजुं मस्तय्त स्याकूगु

16 ज्योतिषीतयसं थथे झंगःलाःगु सीकाः हेरोद तमं मि जुल। अले ज्योतिषीतयपाखें नगु खनेदुगु ई सीकातःगु दुगुलि व हे स्वयाः हेरोदं बेथलेहेमय व वया जःखः च्वंगु थासय च्वंपिं निर्दे व निर्दं क्वययापि मिजंमस्तयत स्याकेबिल।

17 थुकथं यर्मिया अगमवक्तां धयाथकूगु खँ पूवन –

18 “रामाय नुगः हे तज्याइ थें च्वंक

ख्वःसः ताये दत।

राहेल थः मस्तयत लुमंकाः ख्वयाच्चन।

वयात सुनानं दिके मफुत,

छायधाःसा वया मस्त स्याये धुंकल।”*

मिश्र देशं लिहां वःगु

19 हेरोद जुजु सीधुंकाः मिश्र देशय च्वनाच्वंमह योसेफयात म्हगसय प्रभुयाम्ह छम्ह स्वर्गदूतं

20 थथे धाल – “दँ, मचा व मांमहयसित ब्वनाः इस्राएल देशय लिहां हूँ। मचायात स्यायेत स्वःपिं मनूत सी धुंकल।”

21 अले योसेफ मचा व मांमहयसित ब्वनाः इस्राएल देशय तुं लिहां वन।

22 हेरोद सिनाः वया काय अखिलाउसं यहूदियाय राज्य यानाच्वंगु दु धकाः न्यनाः योसेफ अन वने ग्यात। अयज्गुलि परमेश्वरं हानं म्हगसय वयात अन वने मते धकाः धयादीगुलि योसेफ गालील प्रदेशय वन।

23 अगमवक्तातयसं वयकःयात “नासरी” धाइ धाःगु खँ पूवकेत योसेफ नासरत धाःगु शहरय वनाः च्वंवन। *

3

बत्तिस्मा बीम्ह यहून्नां भिगु खँ न्यंकाजुगु

मर्क १:२-८; लूक ३:१-१८; यहू १:१९-२८

1 उगु हे इलय बत्तिस्मा बीम्ह यहून्नां यहूदियाया मरुभूमिइ वनाः

2 थथे धकाः भिगु खँ न्यंकाजुल –

“पश्चाताप या,

छायधाःसा स्वर्गयागु राज्य न्हाःने

थयंकः वःगु दु।”*

3 थव हे यहून्नायागु खँ यशैया अगमवक्तां थथे च्वया थकूगु दु –

“मरुभूमिइ छम्ह मनु थथे धकाः

हालाः वइ –

‘प्रभुयात लँ ब्यु,

वयकःयागु लँ छिकाब्यु।’ ”*

4 थव यहून्नां उँटयागु सं थानातःगु वसः पुनातःगु दु। अले जँय छेंगूयागु जनी चिनातःगु दु। वयागु नसा क्वःबुइँचा व गुँ कास्ति खः।*

5 यस्शलेमं, यहूदियाया फुक्क गामं व यर्दन खुसिया जःखः च्वंपिं मनूत वयाथाय वल।

6 अले थथःगु पाप स्वीकार यानाः यर्दन खुसिइ यहून्नापाखें बत्तिस्मा काल।

7 यक्व हे फरिसीत व सदुकीत नं बत्तिस्मा कायेत वयाच्वंगुलि वं इमित थथे धाल – “हे सर्पया सन्तान, परमेश्वरयागु तंपाखें बिस्युं वनेत छिमित सुनां ख्याचवः बिल?*

8 पश्चाताप याःथें छिमिसं थःगु चालचलन नं अथे हे या।

9 ‘अब्राहाम हे जिमि बाः खः, उकिं जिमित छुं नं जुइं मखु’ धकाः धयाजुइं मते, छायधाःसा जिं छिमित धाये – परमेश्वरं अब्राहामया निति थुपिं ल्वहँतं नं मस्त दयकादी फु।*

10 सिमायागु हाप्वलय पा लाये हे त्यंगु दु। उकिं भिगु फल मसःगु सिमा पालाः छ्वयकाछ्वइ।*

11 “जिं ला छिमित पश्चातापया निति लखं बत्तिस्मा बियाच्चना। जिगु लिपा जि सिबय तसकं तःधंमह झायाच्वंगु दु। जि ला वयकःयागु लाकां ज्वनाजुइत तक नं मत्वः। वयकलं हे छिमित पवित्र आत्मां व मिं बत्तिस्मा बियादी।

* 2:18 २:१८ यर ३:१५

* 2:23 २:२३ मर्क १:२४; लूक २:३९; यहू १:४५

* 3:2 ३:२ मती ४:१७; मर्क १:१५

* 3:3 ३:३ यशै ४:०३

* 3:4 ३:४ २ राज १:८

* 3:7 ३:७ मती १२:३४; २३:३३

* 3:9 ३:९ यहू ८:३३

* 3:10 ३:१० मती ७:१९

12 वयकलं ल्हातिइ हासा ज्वना तयादीगु दु। वयकलं फुक्क छव हाया: थ:गु धुकुतिइ स्वथनादी। अले छवस जुक्व गुबलें मसीगु मिइ छवयकादी।”

येशू बप्तिस्मा कयादीगु

मर्क १:९-११; लूक ३:२१-२२; यूह १:३२-३४

13 येशू नं बप्तिस्मा कायेत गालीलनिसें यर्दन खुसिइ यूहन्ना दुथाय् थ्यंक: झाल।

14 यूहन्नां वयक:यात थथे धका: पनेत स्वल - “छिं जक जित: बप्तिस्मा बियादीमा:। छि जिथाय् झायादीयागु ला?”

15 वयकलं लिस: बियादिल - “आ:यात थथे हे थजु। थुकथं झीसं फुक्क धार्मिकता पूर्वके मा:गु दु।” अले वं “ज्यू” धाल।

16 वयक: बप्तिस्मा कया: उग्रिम्य् लखं थाहां झाल। उबलय् हे स्वर्ग चाल, अले वयकलं परमेश्वरयागु आत्मा सुकुभतु थें जुया: थ:गु म्हय् ज्वयाच्चवंगु खन।

17 अले स्वर्ग थथे धयाहल - “थ्व जि य:म्ह काय् ख:, थ्व खना: जि तसकं लय्ता:।”*

4

मरुभूमिइ येशूयात जाँचय् या:गु

मर्क १:१२-१३; लूक ४:११-१३

1 पवित्र आत्मां येशूयात शैतानपाखें जाँचय् याकेत मरुभूमिइ ब्वनायंकल।*

2 पिइन्हू पिइचा तक अपसं च्वनादीगुलि वयक:यात तसकं हे नयेपित्यात।

3 अबलय् हे शैतान वया: वयक:यात थथे धाल - “छि परमेश्वरया काय् ख:सा थ्व ल्वहंयात मरि जुइमा धका: धयादिसँ।”

4 येशू लिस: बियादिल - “थथे च्वयात:गु दु -

“मनूत मरि जक मखु,

परमेश्वरयागु म्हतु पिहां व:गु

छगू छगू वचनं म्वाइ।”*

5 शैतानं हानं वयक:यात पवित्रगु शहरय् यंकल, अले देग: च्वकाय् यंका: थथे धाल -

6 “छि परमेश्वरया काय् ख:सा थनं तिन्हयादिसँ। छायाधा:सा थथे च्वयात:गु दु -

“छ न्हाथाय् वंसां रक्षा यायेत

परमेश्वरं थ: दूतयत आजा बियादी

ल्वहँतं छंगु तुतियात घा:पा: मजुइमा धका:

इमिसं थ:गु ल्हातं छन्त ल्हना तइ।”*

7 येशू वयात धयादिल - “थथे च्वयात:गु दु - ‘छं परमप्रभु परमेश्वरयागु मन स्वये मते।’”*

8 अनलि शैतानं वयक:यात त:जा:गु पहाडय् यंका: संसारयागु बाबांला:गु फुक्क राज्य व उमिगु वैभव क्यन।

9 “छिं जित: भागि यानादीसा जिं छित: थ्व फुक्कं बी” धका: शैतानं धाल।

10 अले वयकलं धयादिल - “अय् शैतान, जिगु न्ह्य:ने च्वने मते, हँ। थथे नं च्वयात:गु दु -

“छं छिम्ह परमप्रभु परमेश्वरयागु जक

सेवा यायेमा:।

वयक:यात जक मानय् यायेमा:।”*

11 अले तिनि शैतानं वयक:यात त्व:तावन। अले स्वर्गदूतत वया: वयक:यागु सेवा यात।

येशू गालीलय् भिगु खँ न्यंकेगु ज्या शुरू यानादीगु

मर्क १:१४-१५; लूक ४:१४-१५

* 3:17 ३:१७ उत २२:२; भज २:७; यशै ४:२१; मती १२:१८; १७:५
११:११-१२ * 4:7 ४:७ व्य ६:१६ * 4:10 ४:१० व्य ६:१३

* 4:1 ४:१ हिव २:१८; ४:१५

* 4:4 ४:४ व्य ८:३

* 4:6 ४:६ भज

- 12 बप्तिस्मा बीम्ह यहन्नायात इयालखानाय कुनातल धका: न्यनादीगुलि येशू गालील्य झायादिल।*
- 13 वयकः नासरतय च्वना मदिसे जबूलन व नप्तालीया दथुइ लाःगु गालील समुद्र लिक्क च्वंगु कफर्नहुम झायाः च्वनादिल।*
- 14 थुकथं यशैया अगमवक्तां धयाथकूगु थव खँ पूवन —
- 15 “यर्दन खुसि व समुद्र दथुइ
लाःगु जबूलन व नप्ताली,
अले यहदीमखुपि च्वनाच्वंगु गालील,
16 थव खिउँथाय च्वनाच्वंपि मनूतयसं
छगू तःधंगु जः खनीतिनि।
कालया किचलय लाःगु देशय
च्वनाच्वंपिन्सं नं थव तःधंगु जः
स्वइतिनि।”*

- 17 उबलय निसें वयकलं थथे धका: न्यंकादिल —
“पश्चाताप या,
छायधाःसा स्वर्गयागु राज्य न्ह्यःने
थयकः वये धुंकल।”*

येशूया दकलय न्हापांयापि चेलात

मर्क १:१६-२०; लूक ५:१-११

- 18 छन्हू येशू गालील समुद्र सिथय झाया च्वंबलय जाः हानाः न्या लानाच्वंपि निम्ह दाजुकिजापि सिमोन व वया किजा अन्दियासयात खन। इपि न्या लाइपि खः।
19 वयकलं इमित धयादिल — “जि नाप वा, अले जिं छिमित मनूत लाइपि यानाबी।”
20 थव खँ न्यनेवं इपि थःगु जाःजी हे त्वःताः वयकः नाप वन।
21 अनं झाःबलय वयकलं जब्दिया निम्ह काय याकूब व वया किजा यहन्नायात खन। इपि थः अबु जब्दि नाप नांचाय च्वनाः पुलांगु जाः ल्हनाच्वंगु खः। वयकलं इमित नं सःतादिल।
22 धयाकथं इपि थः अबु व नांचा त्वःताः वयकः नाप वन।

येशू तःता ज्या यानादीगु

लूक ६:१७-१९

- 23 येशू गालील फुक्कभनं चाःहिलादिल। धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झायाः मनूतयत स्यनेकने यानाः परमेश्वरयागु राज्ययागु भिगु खँ न्यंकादिल। अले तःतामछि ल्वय दुपि मनूतयत नं लायकादिल।*
- 24 वयकलं थथे यानादीगु खँ सिरिया देशय फुक्कभनं बयबय जुल। अले तःतामछि ल्वय दुपि, तःतामछि दुःखकष्ट दुपि, भूत दुबिना च्वंपि, तिल्वय वःपि व पक्षवातं कःपि मनूतयत वयकःयाथाय हल। वयकलं इपि फुक्कसिगु ल्वय लायकादिल।
25 गालील, डेकापोलिस, यरूशलेम, यहूदिया व यर्दन खुसिया पारिनिसें वःपि ग्वाः ग्वाः मनूत वयकः नाप नाप जुल।

5

पहाडय बियादीगु उपदेश

लूक ६:२०-२६

- 1 ग्वाः ग्वाः मनूतयत खनाः येशू पहाडय थाहां झायाः फ्यतुनादिल। चेलात नं वयकःयाथाय वल।
2 अले वयकलं इमित थथे धकाः स्यनादिल —
3 “थःत आत्माय चीमि खंकीपि मनूत धन्यपि खः,
स्वर्गयागु राज्य इमिगु हे खः।
4 नुगः मछिंका जुइपि मनूत
धन्यपि खः,
परमेश्वरं हे इमित ह्ययकादी।*

* 4:12 ४:१२ मती १:४:३; मर्क ६:१७; लूक ३:१९-२० * 4:13 ४:१३ यह २:१२ * 4:16 ४:१५-१६ यशै ९:१-२ * 4:17 ४:१७ मती ३:२
* 4:23 ४:२३ मती ९:३५; मर्क १:३९ * 5:4 ५:४ यशै ६:२

- 5 स्वजापि मन्त धन्यपि खः,
पृथ्वीइ इमिसं अधिकार यायेदइ।*
- 6 परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइत पित्याकाः
प्यायचायका जुइपि मन्त
धन्यपि खः,
परमेश्वरं इमित लुधकादी।*
- 7 कर्पिन्त दया यानाजुइपि मन्त
धन्यपि खः,
परमेश्वरं इमित दया यानादी।
- 8 नुगः यच्चुपि मन्त धन्यपि खः,
इमिसं परमेश्वरयात स्वये खनी।*
- 9 मेपिन्त मिलय् यानाजुइपि मन्त
धन्यपि खः,
इमित परमेश्वरं थःकायुपि यानादी।
- 10 परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइत दुःखकष्ट
फयाच्चपि मन्त धन्यपि खः,
छायधाःसा स्वर्गयागु राज्य इमिगु हे खः।**
- 11 “जितः विश्वास याःगुलि छिमित मन्तयसं मभिका जुइ, हेस्याना जुइ, दुःखकष्ट बियाजुइ। अयजूगुलि छिपि
धन्यपि खः।*
- 12 छिपि स्वयाः न्हापायापि अगमवक्तातयत्तं न थथे हे दुःखकष्ट ब्यूगु खः। उकि लयताया जु, छायधाःसा स्वर्गय
छिमित बीत तःधंगु सिरपाः तयातःगु दु।*

चि व जः

मर्क १:५०; लूक ११:३३-३६; १४:३४-३५

- 13 “छिपि पृथ्वीया चि खः। चिया सवाः हे तन धाःसा थ्व चियात गथे यानाः हानं चि सवाः वयकेगु? थथे सवाः तने
धुंकूगु चि छुकियात नं ज्यालगय् मज, उकि थज्याःगु चियात मन्तयसं वांछ्वइ, अले न्ह्या जुइ।*
- 14 “छिपि संसारया जः खः। पहाडया च्वकाय दयकातःगु शहरयात सुनानं मखंक सुचकातये फइ मखु।*
- 15 मत च्याकाः सुनानं त्वपुयातइ मखु, बरु क्वथा न्यंक जः खयेमा धकाः त्वाःदेवाय् तयातइ।*
- 16 छिपि नं मन्तयगु न्ह्यःने थथे हे थिनाच्चने फयेमाः। अले जक छिमिसं याःगु बाबांलाःगु ज्याखँ मन्तयसं खनी,
अले स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःयात इमिसं तःधकी।*

व्यवस्थायामु खँ

लूक १६:१७

- 17 “जि व्यवस्था व अगमवक्तातयसं स्यना थकूगु खँ स्यंका छवयेत वःगु जुइ धकाः मतिइ तये मते। जि व्यवस्था
व अगमवक्तातयसं स्यना थकूगु ज्याखँ स्यंका छवयेत वयागु मखु, बरु पूर्वकेत वयागु खः।
- 18 जि छिमित धात्थे धाये – आकाश व पृथ्वी दतले व्यवस्थाय् च्वयातःगु चिकिचाधंगु छगू नं सिति वनी मखु, बरु
अथे च्वयातःगु छकुचा दतले पूवनी।*
- 19 थथे जूगुलि व्यवस्थायामु चिकिचाधंगु छगू जक आज्ञा मानय मयाइपि व मयाकेत स्यना जुइपि मन्त स्वर्गयागु
राज्यय् दकलय् चिधपि जुइ। सुनानं व्यवस्था फुक्कं मानय् याःसा, अले कर्पिन्त नं मानय् यायेमाः धकाः स्यना जूसां
थज्याःपि मन्त स्वर्गयागु राज्यय् तःधपि जुइ।
- 20 “जि छिमित धाये – छिमिसं शास्त्रीत व फरिसीतयसं स्वयाः अप्वः परमेश्वरयात यःथे याःसा जक छिपि स्वर्गयागु
राज्यय् दुहां वने फइ।

तं चायेगु व मनु स्यायेगु ज्या

- 21 “न्हापायापि मन्तयत्त थथे धयातःगु छिमिसं न्यनातःगु हे दु – ‘मनु स्याये मते, सुनानं सुयातं स्यात धाःसा वयात
सजाँय बी।’*

* 5:5 ५:५ भज ३७:११ * 5:6 ५:६ यशू ५५:१-२ * 5:8 ५:८ भज २४:३-४ * 5:10 ५:१० १ पत्र ३:१४ * 5:11 ५:११ १ पत्र ४:१४
* 5:12 ५:१२ २ इति ३६:१६; प्रे ७:५२ * 5:13 ५:१३ मर्क ९:५० * 5:14 ५:१४ यहू ८:१२; ९:५ * 5:15 ५:१५ मर्क ४:२२; लूक ८:१६; ११:३३
* 5:16 ५:१६ १ पत्र २:२२ * 5:18 ५:१८ लूक १६:१७ * 5:21 ५:२१ प्रस २०:१३; व्य ५:१७

22 तर जिं छिमित धाये — दाजुकिजापिलिसे तंम्बइम्ह मन्यात नं सजौय बी। सुनानं थः दाजुकिजानापं छुं म्वायक ल्वापु थल धाःसा वं तःधंगु सजौय फयेमाली। अथे हे सुनानं थः दाजुकिजायात 'ध्वादः' धाल धाःसा व नरकयागु मिइ लाइ।

23 “अयजुगुलि छिमिसं परमेश्वरयात छुं छाये न्ह्यः छ खनाः छिमि किजा तंम्बया च्वंगु दु धकाः लुमन धाःसा

24 थःहं छायेत्यनागु वेदीया न्ह्यःने हे त्वःताः किजानापं निं मिलय जू हूँ, अले तिनि छाः हूँ।

25 “छन्त द्रुपं ब्यूसूह मनु नाप लँय हे मिलय जु। मखुसा वं छन्त अदालतय यंकाः न्यायाधीशया ल्हातिइ लःल्हानाबी। न्यायाधीशं सिपाइया ल्हातिइ लःल्हानाबी। अले छ इयालखानाय लाइ।

26 जिं छिमित धाथें धाये — पुले माक्व धिबा मपुतले छिमित इयालखानां त्वःता हइ मखु।

व्यभिचार याये मज्यु

27 “छिमिसं थथे धाःगु न्यनातःगु दु — ‘व्यभिचार याये मते।’[☆]

28 तर जिं छिमित धाये — सुनानं सुं मिसायात बांमलाःगु मिखां स्वल धाःसा वं मनं मनं व्यभिचार याये धुंकी।

29 छंगु जव मिखां छन्त पाप याकूसा उकियात लिंकयाः वान्छवया ब्यु। म्ह छम्हं नरकय लाकाः च्वनेगु स्वयाः ला म्हया छगु अंग मदयका च्वनेगु आपालं भिं।[☆]

30 छंगु जव ल्हातं छन्त पाप याकूसा उकियात त्वाःल्हानाः वान्छवया ब्यु। म्ह छम्हं नरकय लाका च्वनेगु स्वयाः ला म्हया छगु अंग मदयका च्वनेगु तसकं भिं।[☆]

पारपाचुकेगु खँ

मती १९:९; मर्क १०:११-१२; लूक १६:१८

31 “थथे नं धयातःगु दु — ‘सुनानं थः कलाःयात त्वःत्सा पारपाचुकागु भवं च्वयाः बीमाः।’[☆]

32 तर जिं छिमित धाये — कलाःहं व्यभिचार याःगु मदयकं सुनानं थः कलाःयात त्वःता छवल धाःसा वं थः कलाःयात व्यभिचार याकूगु जुइ। अथे हे व मिसायात यंकूम्ह मिजंनं नं व्यभिचार याःगु जुइ।[☆]

पाफयेगु खँ

33 “न्हपा न्हापायापिं मनुतयत थथे धयातःगु नं छिमिसं न्यनातःगु दु — ‘छिमिसं मखुगु भाकल याये मते, तर परमप्रभुया निति यानागु भाकल पूर्वकि। व भाकल त्वाःथले मते।’[☆]

34 तर जिं छिमित धाये — गुबलें छुं खँय हे पाफये मते। स्वर्गयागु नां कयाः नं पाफये मते, छायाधाःसा स्वर्ग परमेश्वरया सिंहासन खः।[☆]

35 पृथ्वीयागु नां कयाः नं पाफये मते, छायाधाःसा पृथ्वी परमेश्वरया तुति तइगु थाय खः। यरूशलेमयागु नां कयाः नं पाफये मते, छायाधाःसा यरूशलेम तःधंम्ह जुजुयागु शहर खः।[☆]

36 थःगु छयं थियाः तक नं पाफये मते, छायाधाःसा छेनय च्वंगु सँ छपुयात नं छिमिसं तइके व हाकुके फइ मखु।

37 छु धायेमाःगु खः — खःसा खः जक धा, मखुसा मखु जक धा। थुलि अप्वः खँ शैतानपाखेंयागु जक खः।

पलेसा कायेगु खँ

लूक ६:२९-३०

38 “थथे धयातःगु नं छिमिसं न्यनातःगु हे दु — ‘मिखायागु पलेसा मिखा, वायागु पलेसा वा।’[☆]

39 तर जिं छिमित धाये — थःत मभिकूपिन्त छिमिसं ब्वलासाये मते। सुनानं छिमित जव न्यतालय दाल धाःसा खव न्यताः नं फया ब्यु।

40 सुनानं छन्त छंगु लं त्वकाः कायेत अदालतय यंकल धाःसा वयात गानापं त्वया ब्यु।

41 सुनानं छन्त करं छगु किलोमिटर तक यंकेत स्वल धाःसा व नाप निगु किलोमिटर हे वना ब्यु।

42 सुनानं छंके छुं फवन धाःसा वयात ब्यु। सुनानं छंके छुं त्याये का वल धाःसा वयात बिया छव।

शत्रुतयत माया यायेगु

लूक ६:२७-३६

43 “थथे धयातःगु नं छिमिसं न्यनातःगु दु — ‘जःलाखःलायात माया या, शत्रुयात हेला या।’[☆]

44 तर जिं छिमित धाये — शत्रुयात माया या, थःत दुःख बीपिनिगु निति प्रार्थना या।

45 अले जक छिपिं स्वर्गय दीम्ह बाःया मस्त जुइ फइ, छायाधाःसा वयकलं भिपिं व मभिपिं निम्हयूसितं निभाः त्वयकादी। अले धर्मी व पापी निम्हयूसितं वा वयकादी।

☆ 5:27 ५:२७ प्रस २०:१४; व्य ५:१८ ☆ 5:29 ५:२९ मती १८:९; मर्क ९:४७ ☆ 5:30 ५:३० मती १८:८; मर्क ९:४३ ☆ 5:31 ५:३१ व्य २४:१-४; मती १९:७; मर्क १०:४ ☆ 5:32 ५:३२ मती १९:९; १ कोर ७:१०-११ ☆ 5:33 ५:३३ लेवी १९:२२; गन्ती ३०:२; व्य २३:२९ ☆ 5:34 ५:३४ याक ५:१२; यशै ६६:१; मती २३:२२ ☆ 5:35 ५:३५ यशै ६६:१; भज ४:८२ ☆ 5:38 ५:३८ प्रस २१:२४; लेवी २४:२०; व्य १९:२९ ☆ 5:43 ५:४३ लेवी १९:१८

- 46 थःत माया याइपिन्त जक माया यानाः छु सिरपाः कायेखनी? थथे ला कर काइपिन्सं नं याः।
 47 छिमिसं थः दाजुकिजापिन्त जक हनाबना तल धाःसा छु हे भिंगु ज्या यात? छु परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्सं जक अथे मयाः ला?
 48 अयज्गुलि स्वर्ग्य दीम्ह छिमि बाः सिद्धम्ह खः, उकिं छिपिं नं अथे हे सिद्ध जु।*

6

मसीक दान बीगु खँ

- 1 “होश या, मन्तयत क्यने थें यानाः जक छिमिसं भिंगु ज्या याये मते। मन्तयत क्यने थें जक भिंगु ज्या यात धाःसा स्वर्ग्य च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःनं छिमित छुं हे सिरपाः बियादी मखु।*
 2 सुयातं छुं बीबलय् जिं थथे बिया धकाः नाय्खिं च्वय्का जुइ मते। थथे ला निपाः ख्वाःपाः दुपिन्सं जक धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् व लँय् लँय् वनाः मन्तयसं तःधं धाय्केत धयाजुइ। जिं छिमित खःगु खँ धाये – इमिसं काये माःगु सिरपाः काये धुंक्गु दु।
 3 सुयातं छुं बीबलय् जव ल्हातं याःगु खव ल्हातं मसीमा।
 4 बीबलय् सुनानं मसीक बीगु या, अले थथे मसीक ब्यूगु खंकादीम्ह परमेश्वर बाःनं छिमित सिरपाः बियादी।

प्रार्थना यायेगु खँ

लूक ११:१-४

- 5 “प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं क्यने थें जक याये मते। निपाः ख्वाःपाः दुपिन्सं जक मेपिन्सं खनेमा धकाः धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् व लँय् हे दनाः प्रार्थना याना जुइ। जिं छिमित खःगु खँ धाये – इमिसं काये माःगु सिरपाः काये धुंक्गु दु।*
 6 प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं क्वथाय् च्वनाः खापा तिनाः खने मदुम्ह परमेश्वर बाःयात प्रार्थना या। थथे सुं मदुथाय् वनाः याःगु प्रार्थना खंकादीम्ह परमेश्वर बाःनं छिमित सिरपाः बियादी।
 7 “प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्सं थें म्वाःमदुगु हालाः ताःहाकय्क याये मते। थुकथं याःगु प्रार्थना जक परमेश्वरं न्यनादी धयागु इमिगु धापू खः।
 8 इमिसं थें छिमिसं याना जुइ मते। वय्कःयाके पवने न्ह्यः हे छिमित माःगु खँ परमेश्वर बाःनं स्यु।
 9 छिमिसं थथे प्रार्थना या –

“ हे झीम्ह स्वर्ग्य च्वनादीम्ह परमेश्वर बाः,

छिगु नां पवित्र जुइमा।

10 छिगु राज्य वयेमा,

छिगु इच्छा स्वर्ग्य थें हे,

थव पृथ्वीइ नं पूनेमा।

11 जिमित न्हिच्छिया मरि,

थौं जिमित बियादिसँ,

12 अले जिमिगु अपराध क्षमा यानादिसँ,

गथे जिमिसं नं जिमि अपराधीतय्त

क्षमा यानाबियागु दु।

13 जिमित परिक्षाय् लाकादी मते,

बरू दुष्टपाखें बचय् यानादिसँ

छाय्धाःसा राज्य व पराक्रम व महिमा

सदां सर्वदां छिगु हे खः, आमेन।’

14 “थःत मभिं याःपिन्त छिमिसं क्षमा याःसा छिमित नं स्वर्ग्य च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःनं क्षमा यानादी।*
 15 मखु, छिमित मभिं याःपिन्त छिमिसं क्षमा मब्यू धयागु जूसा छिमिगु पाप नं परमेश्वर बाःनं क्षमा यानादी मखु।

अपसं च्वनेगु खँ

16 “अपसं च्वनेबलय् छिमिसं निपाः ख्वाःपाः दुपिन्सं थें ख्वाः खिउँका च्वनेगु याये मते। अपसं च्वनागु धकाः क्यनेत इमिसं थःगु ख्वाः खिउँका जुइ। जिं धाल्थें धयाच्चना – इमिसं काये माःगु सिरपाः काये धुंक्गु दु।

17 बरु छं अपसं चवनेबलय् ख्वा: सिला: छैनय् चिकं तया च्वँ।

18 अले छ अपसं चवनाच्वंगु मनुतयसं मखु, बरु खने मदुह परमेश्वर बा:नं खंकादी। अले वयकलं छन्त सिरपा: बियादी।

स्वर्गय् धन मुंकि
लूक १२:३३-३४

19 “थ:गु निति छिमिसं थ्व संसारय् धन-सम्पत्ति मुंके मते। थन मुंक्गु धन-सम्पत्ति खतं नइ, किलं नइ, अले खुं खुइ।”

20 बरु छिमिसं खतं मनइथाय्, किलं मनइथाय्, अले खुं मखुइथाय् स्वर्गय् धन-सम्पत्ति मुंकि।

21 छिमिगु सम्पत्ति गन दु छिमिगु मन नं अन हे दइ।

मिखा म्हयागु ज:
लूक ११:३४-३६

22 “मिखा हे म्हयागु ज: ख:। मिखा थीसा जक छिमिगु म्ह छम्हं थी।

23 छिमिगु मिखा स्यंसा छिमिगु म्ह छम्हं हे खिउंसे च्वनी। उकि छिमिके दुगु ज: हे खिउंसे च्वंसा खिउंङ्गु इन गुलि खिउंसे च्वनीगु जुइ।

24 “सुनानं निम्ह मालिकयागु सेवा याये फइ मखु, छायाधा:सा वं छम्ह मालिकयात अप्व: ययकूसा, मेम्ह मालिकयात ययकी मखु। वं छम्हयसिनं धा:थें या:सा मेम्हयसिनं धा:गु खँ न्यनी मखु। अथे हे छिमिसं परमेश्वर व धन निग्यां सेवा याये फइ मखु।

नयेत्वनेगुलिइ च्यूता: तये मते
लूक १२:२२-३१

25 “अयज्गुलि जिं धयाचवना – नयेत्वनेगु व पुनेगुलिइ छिमिसं च्यूता: तये मते। छु, नयेगु स्वया: प्राण त:धं मजू ला? पुनेगु स्वया: शरीर त:धं मजू ला?

26 झंग:पक्षीतयत स्व, इमिसं पुसा हला: सयकेगु ज्या नं मया:, नसा मुंकेगु ज्या नं मया:। अथेसां स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बा:नं इमित नका तयादीगु दु। इपि स्वया: छिपि त:धं मजू ला?

27 छिपि मध्ये धन्धा कया: थ:गु आयुलय् मेगु पलख जक नं तने फुम्ह सु दु?

28 “छु फी, छु पुने धका: छिमिसं छाया च्यूता: कया: जुया? हयाच्वंगु स्वांयात छक: स्व, इपि गुकथं त:मा जुल? इमिसं ज्या नं या:गु मदु, काप: नं था:गु मदु।

29 अथेसां जिं धाये – उलिमछि धन-सम्पत्ति दुम्ह सोलोमन जुजु छफ्व: स्वां ति हे झ:झ: मधा:।”

30 थौं बुया: कन्हय हे इवा: जुयावनीगु घाँययात ला परमेश्वरं थुलि समा: यानातयादी धा:सा वयकलं छिमित पुनेत वस: बियामदी ला? विश्वास मगा:पिं, छिमिसं गथे क्वातुक विश्वास याये मफुगु?

31 “अयज्गुलि छिमिसं ‘छु नये, छु त्वने, अले छु पुने’ धका: पीर काये मते।

32 परमेश्वरयात महमस्पूपि मनुतयसं जक थथे पीर कयाचवनी। छिमित छु छु मा: धका: स्वर्गय् च्वनादीम्ह छिमि परमेश्वर बा:नं फुक्क स्यु।

33 न्हापां परमेश्वरयागु राज्य मा, वयकलं धयादी थें च्वँ। अले वयकलं छिमित मा:गु फुक्क बियादी।

34 “कन्हय जुइगु खँय् च्यूता: काये मते। कन्हययागु च्यूता: कन्हय हे वइ। थौयात थौयागु हे कष्ट अप्व:।

7

कर्पिन्त दोष बीगु
लूक ६:३७-३८, ४१, ४२

1 “मेपिन्त दोष बी मते, अले छिमित नं दोष बी मखु।

2 छायाधा:सा गथे छिमिसं मेपिन्त दोष बिल, अथे हे छिमित नं दोष बी। गुलि छिमिसं कर्पिन्त बिल, उलि हे छिमित नं बी।”

3 “छिमि किजाया मिखाय् च्वंगु धू खंम्हयसिनं थ:गु मिखाय् च्वंगु सुप: छाया मखन?

4 थ:गु मिखाय् सुप: दुहां वनाच्वंगु मखंम्हयसिनं छिमि किजाया मिखाय् धू दुहां वनाच्वंगु खँय् छाया वास्ता या: जुइ माल?

5 थ:गु हे मिखाय् च्वंगु सुप: मखंम्हयसिनं छिमि किजाया मिखाय् च्वंगु धू लिकयाबी धका: गथे धाये फइ? हे निपा: ख्वा:पा: दुपि, न्हापां थ:गु मिखाय् च्वंगु सुप: निं लिका। अले तिनि कर्पिनिगु मिखाय् च्वंगु धू खंका: लिकाये फइ।

6 “च्वखग् चिज खिचायात बी मते, अथे या:सा वं छिमित हे न्या: वइ। फाया न्ह्य:ने मोती वान्छवया बी मते, अथे या:सा वं थुक्रियात न्हतु न्हयाबी।

फवँ, मा अले स:ती
लूक ११:१-१३

7 “फवँ, अले छिमित बी, माला स्व, अले छिमिसं लुइके फइ, स: ब्यु, अले लुखा चाय्काबी।

8 छायाधा:सा फवंपिन्त बी, माला स्व:पिन्सं लुइकी, अले स: ब्यूम्हयसित चाय्काबी।

9 “अज्या:म्ह सु बौ दइ? सुनां कायनं मरि फवनीबलय् ल्वहं बी?

10 अथे हे न्या फवनीबलय् सर्प बी?

11 मभिपि जुया: नं छिमिसं थ: मस्तयत् भिंगु भिंगु बी स: धा:सा स्वर्गय् च्वनादीम्ह बा:नं जक थ:के फवम्हयसित झन भिंगु बियामदी ला?

12 “छिमित मेपिन्सं छु या:सा य: छिमिसं नं इमित अथे हे या। थ्व हे खँ व्यवस्था व अगमवक्तातय्सं स्यना थकूग् ख:।*^१

निपु लँ
लूक १३:२४

13 “चिब्याग् ध्वाखां दुहां हँ, छायाधा:सा नरकय् वनीग् ध्वाखा तब्या, अले लँ तब्या जुइ। वने अ:पुगुलि थ्व ध्वाखां दुहां वनीपि यक्व दइ।

14 जीवनयाग् ध्वाखा धा:सा चिब्या, अले लँ चिब्या। उकिं थनं जुइपि मनुत यक्व दइ मखु।

सिमा व फल
लूक ६:४३-४४

15 “फताहा अगमवक्तात खना: होश या, छायाधा:सा थुपि फैचायाग् ख्वा:पालं पुया वइ। दुनें धा:सा थुपि ग्यानापुपि गुंखिचा थें जुइ।

16 थुमिग् ज्या स्वया: छिमिसं थुमित म्हसीके फइ। कंझालय् दाख सइ मखु। अथे हे कंमाय य:मरि सइ मखु।

17 भिंगु सिमाय् भिंगु हे फल सइ। अथे हे मभिंगु सिमाय् मभिंगु हे फल सइ।

18 भिंगु सिमाय् मभिंगु फल गुबलें सइ मखु। अथे हे मभिंगु सिमाय् भिंगु फल गुबलें सइ मखु।

19 अयज्गुलि भिंगु फल मस:ग् सिमायात पाला: छ्वयकाछ्वइ।*^२

20 थुकथं इमिग् ज्यां हे इपि भिं ला कि मभिं धका: सीके फइ।*^३

जिं छिमित गुबलें हे म्हमस्य्
लूक १३:२५-२७

21 “जित: ‘प्रभु, प्रभु’ जक धयाजुइपि मनुत परमेश्वरयाग् राज्यय् दुहां वने फइ मखु। स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बा:यात लय्तायेक ज्या याना जूपि जक वय्क:याग् राज्यय् दुहां वने फइ।

22 न्याय याइखुन्हु यक्वसिनं जित: थथे धाइ – ‘प्रभु, प्रभु, छिग् नामं जिमिसं अगमवाणी कना मवया ला? छिग् हे नामं भूत दुबिना च्वंपि मनुतयत् लायका मवया ला? अले छिग् हे नामं यक्व हे अजू चायापुग् ज्या मयाना ला?’

23 जि इमित थथे लिस: बी – जिं छिमित म्ह हे मस्य्। मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपि, छिपि फुक्कं जिथासं तापाक्क हँ।*^४

छँ दयकीपि निम्ह मन्
लूक ६:४७-४९

24 “अयज्गुलि जिग् वचन न्यना: उकथं हे याइम्ह मन् ल्वहं दुथाय् छँ दनीम्ह बुद्धि दुम्ह मन् थें ख:।

25 वं छँ दयके धुंका: तसकं वा वया: बा: वल। हानं तसकं फय् वया: वयाग् छँय् कल। अयनं ल्वहंयाग् बल्ला:ग् जगय् दनात:गुलि वयाग् छँ मदुन।

26 अथे हे जिग् वचन न्यना: नं उकथं मयाइम्ह मन् फि दुथाय् छँ दयकीम्ह मूर्ख मन् थें ख:।

27 वं छँ दयके धुंका: तसकं वा वया: बा: वल। हानं तसकं फय् वया: वयाग् छँय् कल। अले वयाग् छँ दुनावन।”

28 अन च्वंपि मनुत फुक्कं येशू धयादीग् थ्व खँ न्यना: छक्क जुल।

29 छायाधा:सा वय्कलं इमि शास्त्रीतय्सं थें मखु, बर अधिकार दुम्ह मनुखं थें स्यनादिल।*^५

* 7:12 ७:१२ लूक ६:३१
मर्क १:३२; लूक ४:३२

* 7:19 ७:१९ मती ३:१०; लूक ३:९

* 7:20 ७:२० मती १२:३३

* 7:23 ७:२३ भज ६:८

* 7:29 ७:२९

8

कोहियात लायकादीगु

मर्क १:४०-४५; लूक ५:१२-१६

- 1 येशू पहाडं क्वहां झायवं ग्वा: ग्वा: मनूत वयक: नाप वन।
- 2 अबलय् हे छम्ह कोहिम्ह मनुखं वया: वयक:यात भागियाना: थथे धाल – “प्रभु, छिं यय्कादीसा जित: शुद्ध यानादी फु।”
- 3 अले वयकलं वयात थिया: धयादिल – “छ शुद्ध जुइमा।” थुलि धायवं हे व कोहि ल्वचं शुद्ध जुल।
- 4 अले वयकलं वयात धयादिल – “न्ये, थ्व खँ सुयातं कने मते। पुजाहारीतयथाय् वना: छं थ:गु ल्वय् ला:गु क्येँ। अले फुक्कसितं सीकेत व्यवस्थाय् च्वया त: थें मा:कथं छायेछी या।”*

रोमी कप्तानया च्य:यात लायकादीगु

लूक ७:१-१०

- 5 येशू कफर्नहमय झा:बलय् छम्ह रोमी कप्तानं वया: वयक:यात थथे बिन्ति यात –
- 6 “प्रभु, जिम्ह छम्ह च्य:यात पक्षवातं कया: तसकं हे सास्ती जुयाच्चन।”
- 7 वयकलं धयादिल – “जि वया: वयात लायकाबी।”
- 8 अले वं धाल – “प्रभु, जिगु छैय् दुहां झायेत छित: मत्व:। छिं धया जक दीसां जिम्ह च्य: लायावनी।
- 9 जिगु क्वय् सिपाइंत दुसां जिगु च्वयनं त:धपिं मनुत दु। जिं सिपाइंतयत् ‘वा’ धा:सा इपिं वइ। अले ‘हुँ’ धा:सा वनी। अथे हे दासयात ‘थथे या’ धा:सा वं अथे हे याइ।”
- 10 वयकलं थ्व खँ न्यना: अजू चाया: वयक: नाप व:पिं मनुतयत् थथे धयादिल – “जिं छिमित धाल्थें धाये – जिं थपाय्सकं विश्वास याइम्ह मनु ला इस्त्राएलय् हे नं मखना।
- 11 जिं छिमित धाये – पुर्व व पच्छिमं यक्व हे मनुत वया: अब्राहाम, इसहाक व याकूबपिं नाप स्वर्गयागु राज्यय् च्वनी।*
- 12 राज्यय् थ्या:पिं मनुतयत् धा:सा पिने तसकं खिउँसे च्वंथाय् वान्छवया हइ। अले इपिं अन ख्व जक ख्वया: वा न्हायाच्चनी।”*
- 13 अले वयकलं व कप्तानयात धयादिल – “छैय् हुँ छ, छं विश्वास या:थें हे जुइमा।” अबलय् हे वया च्य: लन।

उसाँय् मद्दुपिन्त लायकादीगु

मर्क १:२९-३४; लूक ४:३८-४१

- 14 छन्हू येशू पनुसयागु छैय् झाल। उबलय् पनुसया सस:मां तसकं ज्वर वयका: लासाय् ग्वारातुलाच्चन।
- 15 वयकलं वयागु ल्हा: थियादिल। अले वयागु ज्वर क्वलाना वन। अले वं दना: वयक:पिन्त नके त्वंके या: जुल।
- 16 बहनी ज्वबलय् मनुतयसं भूत दुबिना च्वंपिं त:म्हयसित हे वयक:याथाय् हल। म्हुंतुं जक नवाना: येशू भूत दुबिना च्वंपिन्त लायकादिल, अले हानं म्हुंमफुपिन्त नं लायकादिल।
- 17 यशैया अगमवत्तां धयाथकूगु खँ पूर्वकेत वयकलं थथे यानादीगु ख: –

“प्रभु थ:म्हयसिनं हे झीगु ल्वय्ली
फुक्कं लिंकया: यंकादिल।”*

येशूया चेला जुइपिं मनुत

लूक ९:५७-६२

- 18 येशू थ:गु जवंखवं यक्व मनुतयत् खना: चेलातयत् समुद्र पारि वनेगु उजं बियादिल।
- 19 वयक: झायादीत्यंबलय् छम्ह शास्त्री वया: थथे धाल – “गुरूज्जु, छिं गन गन झाइ जि नं ल्यूल्य् वये।”
- 20 वयकलं लिसे: बियादिल – “ध्वंतय् च्वनेत प्वा: दु, इंग:तय् च्वनेत स्वँ दु, मनुया कायया धा:सा छ्यं दिकेत नं थाय् मद्दु।”
- 21 मेम्ह छम्ह चेलां नं थथे धाल – “प्रभु, जित: जिमि अबुयागु सीम्ह निं थुने बियादिसँ।”
- 22 वयकलं वयात धयादिल – “सीम्हयात सीम्हयसिनं हे थुनी। छ जि लिसे वा।”

ग्व:फय्यात दिकादीगु

मर्क ४:३५-४१; लूक ८:२२-२५

- 23 येशू अनं नांचाय् च्वना: झाल। चेलात नं वयक: नाप हे वन।

24 उबलय हे आकाझाकां तसकं ग्यानापुक ग्वःफय वल। लःयागु किसिदुम्बलं नांचायत त्वपुइत्यन। वयकः धाःसा घनाच्चन।

25 चेलातयसं वनाः वयकःयात थनाः थथे धाल – “प्रभु, जिमित बचय यानादिसँ। जिपि लखय दुनिन।”

26 अले वयकलं इमित धयादिल – “छिपि छाय अपायसकं ग्यानागु? छिमिसं जितः अज्जं क्वातुक विश्वास याये मफुनि ला?” थुलि धयाः वयकलं दनाः ग्वःफययात व लःदुम्बःयात हक्कादिल। अले ग्वःफय दित, लःदुम्बः नं दित।

27 थ्व खनाः इपि छक्क जुल। अले थथे धाल – “थ्व गज्याःम्ह मनु खः? समुद्र व फसंनाप थ्व मनूयागु खँ न्यं।”

भूत दुब्युपि निम्हयसित लायकादीगु

मर्क ५:१-२०; लूक ८:२६-३९

28 येशू समुद्र पारिइ गदरिनीतयगु देशय झायादीबलय भूत दुबिना च्वंपि निम्ह मनूतयसं दिपं पिहां वयाः वयकःयात नापलात। थुपि तसकं हे ग्यानपुसे च्वंगुलि अनं सुं हे मजू।

29 वयकःयात खनेवं हे इपि थथे धकाः चिल्लाय दनाः हाल – “हे परमेश्वरया काय, छि जिमिथाय छाय झायागु? मत्यवं हे जिमित सजॉय बीत झायागु ला?”

30 अन हे लिक्क छबथां फात नं ज्वया तःगु दु।

31 भूततयसं वयकःयात थथे धकाः बिन्ति यात – “छि जिमित पितिना हे दीगु जूसा थ्व फातयके दुबीगु उजं बियादिसँ।”

32 अले वयकलं इमित धयादिल – “हँ।” अले मनूतयगु म्हं पिहां वनाः भूतत अन ज्वयातःपि फातयके दुबित। अले फात फुक्क ब्वॉय वनाः भीरं क्वब्वात। अले समुद्रय कुतुं वनाः सित।

33 फा ज्वयाच्वंपिन्सं शहरय वनाः अन जूगु खँ फुक्कं न्यंकल। भूत दुबिना च्वंपिन्त छु जूगु खः व नं न्यंकल।

34 अले शहरय च्वंपि मनूत फुक्क वयकःयात स्वः वल। इमिसं वयकःयात अनं पिहां झासँ धकाः बिन्ति यात।

9

पक्षवातं कःम्ह मनूयात लायकादीगु

मर्क २:१-१२; लूक ५:१७-२६

1 येशू अनं नांचाय च्वनाः समुद्र पारि तं थःगु शहरय लिहां झाल।

2 मनूतयसं वयकःयाथाय छम्ह पक्षवातं कःम्ह मनूयात लासानापं हल। इमिगु थज्याःगु विश्वास खनाः वयकलं धयादिल “बाबु, ग्याये मते, छं याःगु पाप क्षमा जुल।”

3 थ्व न्यनाः अन च्वंपि शास्त्रीत थःथवय थथे खँ ल्हात – “थ्व मनुखं ला परमेश्वरयात क्वहंकाच्चन।”

4 इमिगु मनय च्वंगु खँ सीकाः वयकलं थथे धयादिल – “छिमिसं छाय मभिगु खँ मतिइ तया जुयागु?”

5 “छंगु पाप क्षमा जुल” धायेगु अःपु ला कि ‘दनाः न्यासि हँ’ धायेगु अःपु?

6 संसारय च्वंपिनिगु पाप क्षमा यानाबीत मनूया काययाके अधिकार दु धयागु खँ छिमिसं सीकि।” अले वयकलं व पक्षवातं कःम्ह मनूयात थथे धयादिल – “दनाः थःगु लासा ज्वनाः छँय हँ।”

7 थुलि धायेवं हे व पक्षवातं कःम्ह मनु दनाः थःगु छँय वन।

8 थ्व खनाः अन च्वंपि मनूत ग्यात। अले मनूतयत परमेश्वरं थज्याःगु अधिकार बियादीगुलि इमिसं परमेश्वरयात तःधंकल।

येशू मतीयात सःतादीगु

मर्क २:१३-१७; लूक ५:२७-३२

9 येशू अनं मेथाय झायाच्चनादीबलय मती धयाम्ह छम्ह मनूयात कर कायेगु अहाय च्वनाच्वंगु खन। अले वयकलं वयात सःतादिल – “जि नाप वा।” अले व दनाः वयकः नाप वन।

10 छम्ह वयकः मतीयागु छँय पाहां जुयाच्वंबलय कर काइपि मनूत व पापी मनूत नं वयाः वयकः व वयकःया चेलात नाप फ्यतुनाः भवय नल।*

11 थ्व खनाः फरिसीतयसं वयकःया चेलातयत धाल – “थ्व छु खः? छिमि गुरु ला कर काइपि व पापीत नाप च्वनाः नयाच्चन नि?”

12 इमिसं थथे धाःगु तायाः वयकलं इमित लिसः बियादिल – “छं मजूपि मनूतयत डाक्टर माली मखु, ल्वय दुपिन्त जक माली।

13 थ्व छु धाःगु खः वनाः बांलाक सीकि – ‘जितः बलि बी हःगु मयः, बरु जितः माःगु ला दया माया खः’ छायधाःसा ‘जि धर्मी’ धकाः धया जुइपिन्त मखु, बरु पापीतयत सःतः वयागु खः।”*

अपसं च्वनेगु खँ

मर्क २:१८-२२; लूक ५:३३-३९

14 छन्हू बन्तिस्मा बीम्ह यहन्नाया चेलातयसं वया: येशूयाके थथे धका: न्यन – “जिपि व फरिसीत न्ह्याबलें अपसं च्वना, छिकपिनि चेलात जक छाय् अपसं मच्वंगु?”

15 वयकलं इमित लिस: बियादिल – “जिलाजं जुइम्हनापं दतले जन्त व:पिन्सं नुग: मछिक्की ला? अयुं छन्हू ब्याहा याइम्ह मनूयात लिंगना: यनीतिनि। अले जक इपि अपसं च्वनी।

16 “पुलांगु वसतय् सुनानं न्हगु कापतं पर्कीं मखु, छायाधा:सा पुलांगु वसतय् न्हगु कापतं पर्कल कि इन जक बांमलाक त:कू जुइक गुनावनी।

17 “अथे हे सुनानं पुलांगु छेंगूयागु म्हिचाय् दाखरस तइ मखु, छायाधा:सा पुलांगु छेंगूयागु म्हिचाय् दाखरस तल धा:सा म्हिचा हे गुनावनी। अले दाखरस नं वाइ, म्हिचा नं स्यनी। थथे मयासें बरु दाखरस न्हगु म्हिचाय् तल धा:सा नितानं बचय् जुइ।”

सीम्ह मचा व मफुम्ह मिसा

मर्क ५:२१-४३; लूक ८:४०-५६

18 येशू इमित थथे धयाच्वनादीबलय् हे धर्मशास्त्र स्यनीगु छँया छम्ह थकालि वया: वयक:यात भागियाना: थथे धाल – “जिमि म्हाय् नकतिनि हे जक सित। छिं झाया: ल्हातं जक थियादीसां जिमि म्हाय् म्वाना वइ।”

19 अले वयक: दना: व नाप झाल। चेलात नं वयक: नाप वन।

20 वयक:पिं लँय् झाया च्वंबलय् झिनिदनिसें हि क्वहां वइगु ल्वचं कयाच्वंम्ह छम्ह मिसां ल्यूनें वया: वयक:यागु गाच्च: थिल।

21 “वयक:यागु गाच्च: जक थी फत धा:सा जिगु ल्वय् लायावनी” धका: वं मतिइ त:गु ख:।

22 अले वयक: फहिलादिल। व मिसायात खना: वयकलं धयादिल – “केहें मयजु, ग्याये मते। छं विश्वास या:गुलि छंगु ल्वय लन।” अबलय् हे व मिसायागु ल्वय लन।

23 अनलि वयक: थकालियागु छँय झाल। अन सी बाजं थानाच्वपि व ख्वया च्वपि मनूत खना:

24 वयकलं धयादिल – “छिपि फुक्कं पिने हँ। मचा मसीनि। घना जक च्वंगु ख:।” वयकलं थथे धयादीगुलि इमिसं वयक:यात हिस्यात।

25 मनूतयत् पिछवयादी धुंका: वयकलं दुहां झाया: मचायात ल्हातं ज्वना: थनादिल। अले व मचा दना वल।

26 थव खँ देशन्यंक बयबय जुल।

निम्ह कांयात व छम्ह लातायात लायकादीगु

27 येशू अनं झा:बलय् निम्ह कांपि वयक:या ल्यूल्यू वना: थथे धका: चिल्लाय् दना: हाल – “हे दाऊदया काय, जिमित दया यानादिसँ।”

28 वयक: छँ थ्यने धुंका: इपि नं वयक:याथाय् वल। अले वयकलं इमिके न्यनादिल – “जिं छिमित लायकाबी फु धका: छिमित विश्वास दु ला?”

अले इमिसं लिस: बिल – “दु, प्रभु।”

29 अले वयकलं इमिगु मिखा थिया: धयादिल – “छिमिसं विश्वास या:थें छिमिगु मिखा लना वनेमा।”

30 अले इमिसं मिखां खन। वयकलं इमित थथे धयादिल – “थव खँ सुयातं कने मते।”

31 अयुं इमिसं वना: थव खँ देशन्यंक बयबय यानाबिल।

32 वयक:पिं अनं झा:बलय् लँय् मनूतयसं भूत दुबिना च्वंम्ह छम्ह लातायात वयक:याथाय् हल।

33 भूतयात पितिनेवं व मनुखं नवाना हल। अले स्वयाच्वंपिं मनूतयसं छक्क जुया: थथे धाल – “थथे ला जिमिसं झ्झाएलय् गुप्सं मखनानि।”

34 फरिसीतयसं धा:सा थथे धाल – “थव मनूयात भूतयत् जुजुं हे भूत पितिनेगु शक्ति ब्यगु ख:।”[☆]

येशू मनूतयत् माया यानादीगु

मर्क ६:३४; लूक १०:२

35 थुकथं येशू शहरय् व गांगामय् चा:हिला: धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झाया: स्यनेकने यायां परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकादिल। अले त:तामछि ल्वय् दुपिं मनूतयत् नं लायकादिल।[☆]

36 मनूतयत् हुलयात खना: वयक:यात माया वन, छायाधा:सा इपि जवा: मदुपि फैचात थें हा:ना: मदया: उखेला: थुखेला: मदयाच्वन।[☆]

☆ 9:34 १:३४ मती १०:२५; १२:२४; मर्क ३:२२; लूक ११:१५

☆ 9:35 १:३५ मती ४:२३; मर्क १:३५; लूक ४:४४

☆ 9:36 १:३६ गन्ती २७:१७; १

राज २२:१७; २ इति १८:१६; इज ३४:५; मर्क ६:३४

37 अले वयकलं चेलातयत् धयादिल — “बाली लयेगु ला यक्व हे दु, बाली लइपि धा:सा कम जक दु।

38 अयजूगुलि बाली थुवा:यात बाली लइपि छवयाहयादिसँ धका: प्रार्थना या।”☆

10

झिनिम्ह प्रेरितत ल्ययादीगु

मर्क ३:१३-१९; ६:७-१३; लूक ६:१२-१६

1 छन्हू येशू झिनिम्ह चेलातयत् थ:थाय स:ता: इमित मभिगु आत्मा पितिनेगु व न्ह्यागुं ल्वय् लायके फइगु अधिकार बियादिल।

2 थुपि झिनिम्ह प्रेरितत थथे ख: —

पन्नस धा:म्ह सिमोन,
वया किजा अन्द्रियास,
जब्दिया काय् याकूब
व वया किजा यूहन्ना,

3 फिलिप
व बारथोलोमाइ,
थोमा,

कर काइम्ह मती,
अल्फयसया काय् याकूब
व थेदियस,

4 सिमोन कनानी
व येशूयात धोखा ब्यूम्ह यहदा इस्करियोत।

5 थुपि झिनिम्हयसितं वयकलं थथे धया: छवयादिल — “यहूदीमखुपिन्थाय व सामरीतयगु शहरय् वने मते।

6 बरु इसाएलय् च्वंपि जवा: मदुपि फैचात थें जुया च्वंपिन्थाय वना:

7 थथे धका: न्यंकि — ‘परमेश्वरयागु राज्य न्ह्य:ने थयंक: वये धुंकल।’

8 उसाँय मदुपिन्त लायकि, सीपिन्त म्वाकी, कोहितयत् लायकि, अले भूत पितिनाछव। थ्व शक्ति छिमित सिति दुगुलि छिमिसं नं सिति हे या।

9 “छिमिसं लुँ, वह: व सिज:यागु धिबा घाना वने मते।

10 पिहां वनेत म्हिचा, लं, लाकां, तुतां ज्वने मते, छायाधा:सा ज्या याइपिन्त माक्व ला अर्थे हे दइ।”☆

11 “गामय् वंसां शहरय् वंसां छिमित दुकाइम्ह मनूयात माला: अनं वने मत्यतले वयाथाय् हे च्वँ।

12 वयागु छैय् दुहां वनेवं हे ‘छिमित शान्ति दयेमा’ धका: धा।

13 छिमिगु खँ इमिसं थुइका का:सा इमित शान्ति दइ, मखुसा छिमिसं ब्यूगु शान्ति छिमिके तुं लिहां वइ।

14 गुगुं नं छैय् अथवा शहरय् छिमित दुमका:सा व छिमिगु खँ तंकं मन्यंसा छिपि अनं वनाछव। अनं वनेत छिमिसं थ:गु पालिइ था:गु धू तंकं थाथा याना: हुँ।”☆

15 जिं छिमित ख:गु खँ धाये — न्याय यानादीबलय् परमेश्वरं सदोम व गमोरा शहरय् च्वंपिन्त स्वया: अप्व: थ्व शहरय् च्वंपिन्त सास्ती यानादी।”☆☆

दु:खकष्ट जुइतिनिगु खँ

मर्क १३:९-१३; लूक २१:१२-१७

16 “न्यँ, गुँखिचातयगु हल्य् जिं छिमित फैचा थें याना: छवयाचवनागु दु। उकिं छिपि सर्प थें चंख जुइमा:, अले सकुभतु थें स्वजा जुइमा:।”☆

17 मनुतलिसे होश याना जु, छायाधा:सा इमिसं ज्वना: छिमित अदालतय् ल:ल्हानाबी। अले धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् यना: कोरीं दाइ।

18 जित: विश्वास या:गुलि छिमित हाकिमत व जुजुपिनिगु न्ह्य:ने थने यंकी। छिमिसं अन हे इमित व यहूदीमखुपिन्त जिगु साक्षी ब्यु।

19 अथे थने यंकीबल्य् छिमिसं गथे याना: छु नवायेगु धका: धन्धा काये मते। छिमिसं नवाये मा:गु खँ छिमित उबल्य् हे बियादी।

20 छायधा:सा छिमिसं नवाइगु खँ छिमिगु थ:गु हे जुइ मखु, छिमिगुपाखें परमेश्वरयागु आत्मां हे नवानादी।

21 “मनूतयसं थ: हे दाजुकिजापिन्त महिया: स्याके बी। बौनं थ: हे काय् म्हायपिन्त, अले काय् म्हायपिन्सं थ: हे मां बौयात महिया: स्याके बी।

22 थथे जिगु नामं याना: छिमित फुक्कसिनं हेला याइ। दकलय् लिपा तकं क्वातुकु विश्वास याना: सह यानाच्चवंह बचय् जुइ।”

23 छगु शहरं ख्याना: छव:सां छिपि मेगु शहरय् हूँ। जिं छिमित धात्ये धाये — मनूया काय् मवतले छिमिसं इस्राएल न्यंक हे ज्या क्वचायके फइ मखुनि।”

24 “गुरु स्वया: चेला त:धं मजू। अथे हे मालिक स्वया: च्य: त:धं मजू।”

25 चेला थ: गुरु थें जुइ दुगुलि, अले च्य: थ: मालिक थें जुइ दुगुलि लुधनेमा:। छँ थुवा:यात हे भूतया जुजु बालजिबुल धाल धा:सा वया जहानतयत झन छु जक धाइगु जुइ?”

सु खना: ग्यायेमा:?

लूक १२:४-७

26 “मनूत खना: छिपि ग्याये मते। त्वप्यात:गु खने दइतिनि। सचुकात:गु सी दइतिनि।”

27 जिं छिमित खिउँथाय् धयागु खँ छिमिसं न्हिनय् बयबय् या। अथे हे जिं छिमित न्हायपनय् धयागु खँ छिमिसं क:सिइ च्वना: बयबय् या।

28 “म्ह जक स्याये फुपिं, आत्मा स्याये मफुपिलिसे छिपि ग्याये मते। बरु छिमिगु म्ह व आत्मा नितांयात नरकय् छ्वयादी फुहलिसे जक ग्याना च्वँ।

29 धिबा छगलं निम्ह चखुंचा न्याये मफु ला? परमेश्वरयात मययुकं छम्ह चखुंचा नं स्याये फइ मखु।

30 छिमिगु छैनय् च्वंगु सँ छपु छपु दतले हे परमेश्वरं ल्या: खाना तयादीगु दु।

31 अयजुगुलि ग्याये मा:गु मदु। चखुंचा स्वया: ला छिपि यक्व हे मू वं।”

32 “सुनां मनूतयगु न्ह्य:ने ‘जि ख्रीष्टयाम्ह मनू ख:’ धका: धाइ, जिं नं स्वर्गय् जिमि बा:या न्ह्य:ने वयात ‘जिम्ह मनू ख:’ धका: धाये।

33 सुनां मेपिनिगु न्ह्य:ने ‘जि ख्रीष्टयाम्ह मनू मखु’ धका: धाइ, वयात जिं नं जिमि बा:या न्ह्य:ने ‘जिम्ह मनू मखु’ धका: धाये।”

ख्रीष्ट येशूयागु निती बाय् माली

लूक १२:४९-५३; १४:२६-२७

34 “जि संसारय् शान्ति बीत व:म्ह धका: छिमिसं तायके मते। जि शान्ति बीत मखु, बरु ल्वाकेत वयाम्ह ख:।

35 “ ‘जि ला काय्यात बौलिसे,

म्हाय्यात मालिसे,

भौयात माजुलिसे ल्वाकेत वयाम्ह ख:।

36 मनूतय् शत्रुत थ:गु छँय् च्वपिं हे जुइ।”

37 “जित: स्वया: थ: मां बौयात अप्व: माया याइम्ह मनू जिगु ल्यूल्यु वये फइ मखु। अथे हे थ:काय् म्हायपिन्त जित: स्वया: अप्व: माया याइम्ह मनू नं जिगु ल्यूल्यु वये फइ मखु।

38 थ:गु कूस क्वबिया जिगु ल्यूल्यु मवइम्ह मनू जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।”

39 थ:गु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनू नाश जुयावनी। सुनां जिगु निती थ:गु प्राण पाइ व बचय् जुइ।”

सिरपा:

मर्क १:४१; लूक १०:१६

40 “छिमित दुका:म्हय्सिनं जित: दुका:गु जुइ। जित: दुका:म्हय्सिनं जित: छवया हयादीम्हय्सित दुका:गु जुइ।”

41 अगमवक्तायात अगमवक्ता ख: धका: दुका:म्हय्सित अगमवक्तायात वीगु सिरपा: हे दइ। अथे हे परमेश्वरं धा:थें च्वनीम्हय्सित दुका:म्हय्सित नं वयात थें हे सिरपा: दइ।

☆ 10:22 १०:२२ मती २४:९-१३ ☆ 10:24 १०:२४ लूक ६:४०; यह १३:१६; १५:२० ☆ 10:25 १०:२५ मती १:३४; १२:२४; मर्क ३:२२; लूक ११:२५
☆ 10:26 १०:२६ मर्क ४:२२; लूक ८:१७ ☆ 10:33 १०:३३ २ तिमी २:१२ ☆ 10:36 १०:३६-३६ मीका ७:६ ☆ 10:38 १०:३८ मती १:६२४; मर्क ८:३४; लूक १:३३ ☆ 10:39 १०:३९ मती १:६२५; मर्क ८:३५; लूक १:२४; १७:३३; यह १२:२५ ☆ 10:40 १०:४० मर्क ९:३७; लूक १:४८; १०:१६; यह १३:२०

42 जिं छिमित खःगु खँ धाये – सुनान जिमि चेला खः धकाः दकलय् चिधंमह मनूयात तकं छगू गिलास जक लः त्वंकूसां वं सिरपाः कायेखनी।”

11

बत्तिस्मा बीमह यूहन्नायागु खँ

लूक ७:१८-३५, १६:१६

- 1 झिनिमह चेलातयत थुलि धाये धुंकाः येशू अनं गांगामय् स्यनेकने यायेत व भिगु खँ न्यंकेत झाल।
- 2 इयालखानाय कुनातःमह यूहन्नां मुक्ति बीमह ख्रीष्टं यानादीगु ज्याखँ न्यनाः थः चेलातयत वय्कःयाथाय् थथे धकाः न्यंके छवयाहल।
- 3 “झायादी माःमह छि हे खः ला कि जिमिसं मेम्हयसिगु लँ स्वयाच्वनेमाः निः?”
- 4 वय्कलं इमित लिसः बियादिल – “छिमिसं छु छु खना अले न्यना यूहन्नायात वनाः व हे धयाब्यु।
- 5 कापिन्सं मिखां खन, लंग्रात न्यासि वने फत, कोहित लाया वन, ख्वँयतयसं ताल, सीपिं मनूत हानं म्वानावल, अले चीमिपिन्सं भिगु खँ न्यन।*
- 6 जिगु विश्वासय् सुनां शंका याइ मखु, व धन्यमह खः।”
- 7 यूहन्नाया चेलात लिहां वने धुंकाः वय्कलं यूहन्नायागु खँय् थथे धयादिल – “मस्भूमिइ वनाः छिमिसं छु स्वया? फसं संका च्वंगु तिकथि स्वःवनागु ला?
- 8 मखुसा छिपि छु स्वयेत वनागु लय? बाबांलाःगु वसतं पुनातःपिं मनूतयत स्वःवनागु ला? बाबांलाःगु वसतं पुना तइपिं ला लायकुलिइ जक दइ।
- 9 धात्थे छिपि छु स्वः वनापि? अगमवक्तायात स्वःवनागु ला? खः, जिं धाये – यूहन्ना अगमवक्ता स्वयाः यक्व तःधं।
- 10 ध्वयागु खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“ जिं जिमह दूतयात छंगु न्ह्यः हे
छवयाबी।
वं हे छंगु नितिं लँ दयकाबी। ” *

- 11 “जिं छिमित खःगु खँ धाये – बत्तिस्मा बीमह यूहन्ना स्वयाः तःधंमह मनू मेमह मदु। अथेसां स्वर्गयागु राज्यय् दक्वसिबय् चिधंमह मनू नं व स्वयाः तःधं जुइ।
- 12 बत्तिस्मा बीमह यूहन्नां भिगु खँ न्यंकूसानिसं स्वर्गयागु राज्यय् दुहां वनेत मनूतयसं धितुधिनाः जुल। थुकथं इमि दथुइ धैधैबल्लाः जुल।*
- 13 थ्व हे यूहन्नाया न्ह्यः वःपिं फुक्क अगमवक्तातयसं व व्यवस्थां नं स्वर्गयागु राज्ययागु खँ धयावंगु खः।
- 14 छिमिसं थ्व खँ विश्वास याना काःसा वइतिनि धाःमह एलिया यूहन्ना हे खः।*
- 15 सुयाके न्हायपं दु वं न्यना का।”
- 16 “थौकन्हय्यापिं मनूतयत छु नाप दौजय् यायेगु? थुपिं ला बजारय् च्वनाः पासापिन्त सःताः थथे खँ ल्हाइपिं मस्त थें च्व –

17 “ जिमिसं बाँसुरी पुयाः
नं छिपिं प्याखं मल्ह,
जिमिसं सी बाजं थानाः
नं छिपिं मख्वः।”

- 18 “नयाःत्वनाः सनामजुइमह यूहन्ना वल। इमिसं वयात – ‘भूत दुब्यूमह मनू’ धकाः धाल।
- 19 मनूया कायनं नयेत्वने याना जुल। इमिसं वयात – ‘नगुलु, अयल्लाःगुलुत व कर काइपिनि व पापीतय् पासा’ धकाः धयाजुल। इमिगु बुद्धि ला इमिगु ज्यां हे क्यां।”

विश्वास मयाइपिं मनूत

लूक १०:१३-१५

20 येशू अप्वः यानाः अजू चायापुगु ज्या यानादीगु शहरय् च्वपिं मनूतयसं पश्चाताप मयाःगुलि इमित ब्वःबियादिल।

* 11:5 ११:५ यशै ३५:५-६; ६१:१ * 11:10 ११:१० मला ३:१ * 11:12 ११:१२ लूक १६:१६ * 11:14 ११:१४ मला ४:५; मती १७:१०-१३; मर्क १:११-१३

21 “हे खोराजीन व बेथसेदाय च्वंपि मनुत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा छिमिथाय या:गु अजू चायापुगु ज्याखँ टुरोस व सीदोनय या:गु जूसा अन च्वंपिन्सं उबलय हे भांग्रां हिना: नौनं बुया: पश्चाताप याये धुंकल जुइ।”

22 जिं छिमित धाये – परमेश्वरं न्याय यानादीबलय टुरोस व सीदोनय च्वंपिन्त स्वया: अप्व: छिमित सास्ती यानादी।

23 “हे कफर्नहुमय च्वंपि मनुत, छिमित छु स्वर्गय थत यनी धयाच्चनागु ला? छिमित ला नरकय क्वफाइ। छिमिथाय या:गु अजू चायापुगु ज्याखँ सदोमय या:गु जूसा आ: तक नं सदोम दयाच्चनीगु जुइ।”

24 जिं छिमित धाये – परमेश्वरं न्याय यानादीबलय सदोमय च्वंपिन्त स्वया: छिमित अप्व: सास्ती यानादी।”

जिथाय ड्रासु लंक: वा

लूक १०:२१-२२

25 अबलय येशू धयादिल – “हे परमेश्वर बा:, स्वर्ग व पृथ्वीया प्रभु, जिं छित: सुभाय बी, छायाधा:सा छिं थ्व खँ स:स्यु व थु धाइपिन्त न्यंका मदिसे छुं मस्यूपिं मस्तयत् न्यंकादिल।

26 बा: छित: थ्व हे भिं ताल।”

27 “बा:नं हे फुक्क जिगु लहातय तयादीगु ख:। काययात सुनानं म्हमस्यु, बा:नं जक काययात म्हस्यु। अले बा:यात नं सुनानं म्हमस्यु, कायनं जक स्यु। कायनं म्हासीका ब्युपिन्सं जक बा:यात म्हासी।”

28 “कु क्वबिया त्यानुचा:पिं फुक्कं जिथाय ड्रासु लंक: वा, जिं छिमित आराम बी।

29 जिगु जुवा छिमिसं क्वब्यु, अले जिके स्यना का, छायाधा:सा जि स्वजाम्ह व क्वमिलुम्ह ख:। अले छिमिसं दुनुगालनिसें आराम कायेखनी।”

30 जिगु जुवा क्वबी अ:पु, अले जिगु कु याउंसे च्वं।”

12

विश्रामबारयागु खँ

मर्क २:२३-२८; लूक ६:१-५

1 येशू विश्रामबार* खुन्हु छवबया लँ जुया: झाया च्वंबलय वयक:या चेलातयसं नये पित्या:गुलि छवमा स्वहायका: नयेत स्वल।”

2 इमिसं अथे या:गु खना: फरिसीतयसं वयक:यात धाल – “स्व, छिमि चेलातयसं विश्रामबार खुन्हु छु याये मज्यू धा:गु ख: व हे यानाच्चन।”

3 अले वयकलं लिस: बियादिल – “दाऊद थ: व थ:नाप व:पिनि नये पित्या:बलय छु यात धयागु खँ छिमिसं ब्वनागु म्दु ला?”

4 गुकथं वं परमेश्वरया छँय दुहां वना: अन छायात:गु मरि नल? अले थ:नाप व:पिन्त नं नकल। परमेश्वरयात छायात:गु मरि ला पुजाहारीतयसं सिबय मेपिन्सं नये हे मज्यू।”

5 विश्रामबार पतिकं पुजाहारीतयसं विश्रामबारयागु नियम मानय मया:। अयनं इपिं दोषी ठहरय मजू धका: व्यवस्थाय च्वयात:गु खँ छिमिसं ब्वनागु म्दु ला?”

6 अयनं जिं छिमित धाये – देग: स्वया: त:धंम्ह छम्ह थन दु।

7 ‘बलि बी ह:गु जित: मय:, जित: ला दया माया जक य:’ धका: धर्मशास्त्रय च्वयात:गु खँ बांलाक थुइके फुगु जूसा छिमिसं छुं मया:पिन्त दोषी धका: पा: याइ मखुगु।”

8 मन्या काय विश्रामबारया नं प्रभु ख:।”

ल्हा: गंम्ह मनु

मर्क ३:१-६; लूक ६:६-११

9 अले येशू अनं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय ड्वाल।

10 अन ल्हा: गंम्ह छम्ह मनु दु। वयक:यात दोष बीत अन च्वंपिन्सं थथे धका: न्यन – “विश्रामबार खुन्हु सुयातं लायकाबीगु ज्या याये ज्यू ला?”

11 वयकलं लिस: बियादिल – “छिमि सुयां फैचा विश्रामबार खुन्हु गालय कुतुवन धा:सा छिमिसं वयात थकायेत मस्वइ ला?”

12 फैचा स्वया: ला मनु गुलि यक्व मू वं। उकिं विश्रामबार खुन्हु नं भिगु ज्या याये ज्यू।”

☆ 11:21 ११:२१ यशै २३:१-१८; इज २६:१-१८; योए ३:४-८; आमो १:९-१०; जक ९:२-४ ☆ 11:23 ११:२३ यशै १४:१३-१५; उत १९:२४-२८ ☆ 11:24

११:२४ मती १०:१५; लूक १०:१२ ☆ 11:27 ११:२७ यह ३:३५; १:१८; १०:१५ ☆ 11:29 ११:२९ यर ६:१६ * 12:1 १२:१ यहदीतय विश्रामबार

खुन्हु ☆ 12:1 १२:१ व्य २३:२५ ☆ 12:4 १२:४ लेवी २४:९ ☆ 12:4 १२:४ १ शमू २१:१२-६ ☆ 12:5 १२:५ गन्ती २८:९-१० ☆ 12:7

१२:७ मती ९:१३; होशे ६:६ ☆ 12:11 १२:११ लूक १४:५

13 अले वयकलं लहाः गंम्ह मनूयात धयादिल — “लहाः तप्यंकि।” वं लहाः तप्यंकल। अले गंगु लहाः लनाः मेगु लहाः थें च्वन।

14 फरिसीतयसं अनं वनाः वयकःयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल।

परमेश्वरं ल्ययादीम्ह च्यः

मर्क ३:७-१२; लूक ६:१७-१९

15 थ्व खँ सियाः येशू अनं झाल। यक्व हे मनूत वयकःया ल्यूल्यू वन। वयकलं म्हंमफुपि दक्वसित लाय्कादिल।

16 अले वयकलं थ्व खँय सुयातं छुं धाये मते धकाः ख्याच्वः बियादिल।

17 वयकलं थथे यानादीगु यशैया अगमवक्तां धयाथकूगु थ्व खँ पूवकेत खः —

18 परमेश्वरं धयादिल —

“स्व, थ्व जिं ल्ययाम्ह

जि यःम्ह च्यः खः।

थ्व खनाः जि तसकं लयताः।

थ्वयागु नुगल्य् जिगु आत्मा तयाबी,

अले थ्वं हे जात जातियापिन्त

न्याययागु खँ न्यर्की।

19 थ्व गुबलें सुनाप ल्वाना जुइ मखु,

तसकं हाला जुइ मखु।

सुनानं थ्वयात लँय लँय

हाला जगु खनी मखु।

20 त्वधुलेत्यंगु तिकथि छपु नं

थ्वं त्वथुली मखु।

सीत्यंगु मतयात तकं

थ्वं स्याइ मखु।

न्याययागु विजय मजुतले

थ्वं छुं हे याइ मखु।

21 अले जात जातियापिन्सं

थ्वयागु हे नाम्य् आशा यानाच्वनी।”*

येशू व बालजिबुल

मर्क ३:२२-३०; लूक ११:१४-२३

22 मनूतयसं येशूयाथाय् छम्ह कांम्ह लाताम्ह व भूत दुब्यूम्ह मनूयात हल। वयकलं वयात लाय्कादिल। अले वं मिखां खन, नवाये नं फत।

23 स्वयाच्वपिन्सं छक्क जुयाः धाल — “दाऊदया काय् थ्व हे मखु ला?”

24 थ्व न्यनाः फरिसीतयसं थथे धाल — “भूततय् जुजु बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि थ्वं भूतयात पितिनाछ्वये फुगु खः।”*

25 इमिगु मतिइ च्वंगु खँ थुइकाः वयकलं इमित धयादिल — “गुगुं नं राज्य निकू दलाः थःथवय् ल्वाना जुल धाःसा थः हे नाश जुइ। अथे हे गुगुं नं शहर व छैनं थःथवय् बायाः ल्वाना जुल धाःसा ताःतुइ मखु।

26 अथे हे शैतानतय् दथुइ नं थःथवय् ल्वापु जुल धाःसा इमिगु राज्य गथे यानाः ताःतुइ फइ?

27 बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि जिं भूतयात पितिनाछ्वये फुगु खः धकाः छिमिसं धाल। थथे हे खः धयागु जूसा छिमि मनूतयसं जक सुयागु शक्तिं भूत पितिनाछ्वइगु लय? इमिसं छिमित हे दोषी ठहरय् याइ।

28 अथे मखु, जितः परमेश्वरयागु आत्मां भूतयात पितिनाछ्वयेगु शक्ति ब्यगु खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु राज्य छिमिथाय् वये धुकल धकाः सीकि।

29 बल्लाःम्ह मनूयागु छँय खुइत न्हापां व मनूयात निं चीमाः। वयात चीथुंकाः तिनि वयागु छँय खुयाः यने फइ।”

30 “जिगु पँ मलीपिं फुक्क जिमि शत्रु खः। जितः मुंकेत ग्वाहालि मयाइम्हयसिनं जिं मुना तयागु नं ह्लाबी।”*

31 “मनूतयसं न्हागु हे मखुगु खँ लहाःसां न्हागु हे पाप याःसां इमित क्षमा बी, पवित्र आत्मायात मभिकाः खँ ल्हाइपिन्त धाःसा क्षमा बी मखु।

32 मनूया काययात मभिका: खँ ल्हा:म्हयसित क्षमा यानाबी, पवित्र आत्मायात मभिका: खँ ल्हा:म्हयसित धा:सा आ: नं, लिपा नं, गुबलें हे क्षमा बी मखु।”[☆]

सिमा व फल
लूक ६:४३-४५

33 “भिंगु सिमाय जक भिंगु फल सइ। मभिंगु सिमाय मभिंगु हे फल सइ। थुकथं सिमाय स:गु फल स्वया: सिमा भिं मभिं सीके फइ।[☆]

34 अय सर्पया मस्त, छिपि थें ज्या:पि मभिपि मन्तयसं गथे याना: भिंगु खँ ल्हाये फइ? छायाधा:सा नुगलय् च्वंगु खँ हे म्हतुं नवाइ।[☆]

35 भिम्ह मनूया मतिइ भिंगु हे दइगुलि वं भिंगु भिंगु हे याइ। अथे हे मभिम्ह मनूया मतिइ मभिंगु हे दइगुलि वं मभिंगु मभिंगु जक याइ।”

36 “जिं छिमित धाये – छिमिसं ल्हाना जगू म्वा:मदुगु छता छता खँया ल्या:चा: परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् कयादी।

37 छिमिसं नवाना जगू खं हे छिपि न्यायया दिनय् दोषी वा निर्दोष ठहरय् जुइ।”

अजू चायापुगु चिं क्यनेगु इनाप
मर्क ८:११-१२; लूक ११:२९-३२

38 अले गुम्हं गुम्हं शास्त्रीत व फरिसीतयसं जाना: येशूयात धाल – “अयसा गुरूजु, जिमित अजू चायापुगु चिं छक: याना: क्यनादिसँ रे।”[☆]

39 वयकलं धयादिल – “थौकन्हययापि मन्त गुलि जक मभिना व:गु, अले परमेश्वरयात विश्वास यायेगु त्व:ता ह:गु। थुमिसं अजू चायापुगु चिं स्वयेत धयाच्चन। अहं, छिमित अगमवक्ता योनां क्यना वंगु चिं सिबय मेगु छुं हे चिं क्यनी मखु।[☆]

40 गथे योना न्यायागु प्वाथय स्वन्हु स्वचा तक च्वन, अथे हे मनूया कायं नं पृथ्वीया दुने स्वन्हु स्वचा तक च्वनी।[☆]

41 “निनवेय् च्वंपिन्सं नं न्याय याइबलय् आ:यापि मन्तयत सजॉय बी हे मा: धका: नवाइ, छायाधा:सा इमिसं ला योनां जक न्यंकबलय् हे पश्चाताप यात। स्व, थन ला योना स्वया: नं त:धंम्ह छम्ह दु।

42 न्याय याइबलय् द्छिनय् च्वंम्ह रानीं नं आ:यापि मन्तयत सजॉय बीमा: धका: नवाइ, छायाधा:सा व तापाकनिसें सोलोमनयागु ज्ञानयागु खँ न्यनेत वल। स्व, थन ला सोलोमन स्वया: नं त:धंम्ह छम्ह दु।”[☆]

पूमवंक या:गु ज्या झन ग्यानापु
लूक ११:२४-२६

43 “मनूयागु म्हं पिहां वना: भूतआत्मां बाय च्वनेत मरुभिमिइ मा: जुइ। अयनं वं बाय लुइके फइ मखु।

44 अले वं धाइ ‘जि न्हापा च्वनाच्चनगु छँ हे लिहां वने।’ अले वं लिहां वइबलय् न्हापायागु छँ यचुका: झ:झ: धायकात:गु व खालिगु लुइकी।

45 अले वं वना: थ: स्वया: मभिपि न्हयम्ह भूततयत स:ता हइ। इपिं वया: अन बाय च्वनी। अले व मन् न्हापा स्वया: गति मलाना वनी। आ:यापि मभिपि मन्तयगु गति नं थथे हे जुइ।”

येशूया मां व किजापि

मर्क ३:३१-३५; लूक ८:१९-२१

46 येशू थथे धयाच्चनादीबलय् हे वयक:या मां व किजापि वयक: नाप खँ ल्हायेत पिने प्यु वयाच्चन।

47 छम्हयसिसं वना: वयक:यात धाल – “छिकपिनि मां व किजापि छिनाप खँ ल्हायेत पिने प्यु वयाच्चंगु दु।”

48 अले वयकलं वयात धयादिल – “जिमि मां सु ख: ? जिमि किजापिं सु ख: ?”

49 अले चेलातयत पतिचां क्यना: धयादिल – “मां धा:सां किजापिं धा:सां थुपि हे ख:।

50 छायाधा:सा सुनां स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बा:नं धा:थें याना जुइ व हे जिमि किजा, जिमि केहें व जिमि मां ख:।”

13

पुसा हलिम्हयसिगु उखान

मर्क ४:१-९; लूक ८:४-८

1 उखन्हू हे येशू छँनं पिहां झाया: समुद्र सिथय वना: फ्यतुनादिल।

2 वयक:या जवखं वयक हे मन्त मुं:गुलि वयक: नांचाय् च्वनादिल। मन्त जेक समुद्रया सिथय दनाच्चन।[☆]

☆ 12:32 १२:३२ लूक १२:१० ☆ 12:33 १२:३३ मती ७:२० ☆ 12:34 १२:३४ मती ३:७; २३:३३; १५:१८; लूक ३:७ ☆ 12:38 १२:३८ मती १६:४; मर्क ८:११ ☆ 12:39 १२:३९ मती १६:४; मर्क ८:१२ ☆ 12:40 १२:४० योना ३:५ ☆ 12:42 १२:४२ १ राज १०:१-१०; २ इति १२-१२ ☆ 13:2 १३:२ लूक ५:१-३

3 वयकलं इमित उखान कना: यक्व हे खँ स्यनादिल।

“छम्ह मन् बुँइ पुसा ह्वः वन।

4 वं पुसा ह्वःबलय् गुलि गुलि पुसा लँय् नं लात, अले झंगःतयसं वया: नयाबिल।

5 अले गुलि पुसा ल्वहंलि दुथाय् लात। भचा भचा जक चा दुगुलि अन लाःगु पुसा याकनं बुयावल।

6 निभा: त्वःबलय् अन बुयावःगु मा सुकूचिना वन, अले बल्लाक हा काये मफुगुलि गना वन।

7 अले हानं गुलि पुसा कंमा दुथाय् लात। कंमा तःमा जुया वःबलय् अन लाःगु पुसा थाहां वये मफुत।

8 गुलि पुसा भिगु चा दुथाय् लात, अले यक्व अन्न सल। गनं सछि, गनं खुइदुगं, गनं स्विदुगं अन्न सल।

9 सुयाके न्हायपं दू वं न्यना: का।”

छाय् उखान छ्यले माल?

मर्क ४:१०-१२; लूक ८:९-१०

10 अले चेलातयसं वया: वयकःयाके न्यन – “छिं इपि लिसे छाय् उखान छुना: खँ ल्हानादियागु?”

11 वयकलं धयादिल – “स्वर्गयागु राज्ययागु गुप्ति खँ छिमित जक सीके ब्यगु दु। इमित सीके मब्यु।

12 दुम्हयसित अज्जं तनाबी, अले वयाके झन यक्व दइ। मदुम्हयसिके दुगु नं लाका काइ।*[☆]

13 अयजूगुलि जिं इपि लिसे उखान छुना: खँ ल्हानागु खः –

“ स्वया: नं इमिसं खनी मखु,
न्यंसां इमिसं ताइ मखु,
अले थुइ नं मखु।’

14 “थुकथं यशैया अगमवत्तां धयावंगु खँ थुमिके प्वन –

“ छिमिसं न्यनेत ला न्यनी,
अयनं गुब्सं थुइके फइ मखु।
छिमिसं स्वयेत ला स्वइ,
अयनं गुब्सं खंके फइ मखु।

15 छायधा:सा छिमिगु नुगः क्वय् धुंकल,
न्हायपं ख्वातुइ धुंकल,
अले छिमिसं मिखा तिस्सी धुंकल।
मखुसा ला छिमिगु न्हायपनं ताये माःगु खः,
मिखां खने माःगु खः,
नुगलं ध्वाथुइका काये माःगु खः।
छिपि पापं लिचिला: जिथाय् लिफः स्वया वये माःगु खः,
अले जिं छिमित लाय्काबीगु खः।’*[☆]

16 “छिपि धा:सा धन्यपि खः, छायधा:सा छिमिगु मिखां खं, न्हायपनं ता।

17 जिं छिमित धात्थें धाये – तःह हे अगमवत्तातयसं व धर्मी मनुतयसं छिमिसं खंगु खँ तसकं स्वये मास्तिवयकूगु खः, अयनं इमिसं स्वये मखन। अथे हे छिमिसं न्यंगु खँ इमिसं तसकं न्यने मास्तिवयकूगु खः, अयनं इमिसं न्यने मखन।*[☆]

उखानयागु अर्थ

मर्क ४:१३-२०; लूक ८:११-१५

18 “पुसा ह्वलिम्हयसिगु उखानयागु अर्थ न्यँ।

19 गुलिखय् मनुतयसं परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यना: नं थुइके फइ मखु। थुपि लँय् लाःगु पुसा थें खः। इमिगु नुगलय् ह्वलातःगु परमेश्वरयागु वचन शैतानं वया: लिकया यंकी।

20 ल्वहंलि दुथाय् लाःगु पुसा परमेश्वरयागु वचन न्यनेवं लयल्यताया: विश्वास याना काइपिं खः।

21 परमेश्वरयागु वचनं थुमिगु नुगलय् दुने थ्यंक हा काये फइ मखु। अले ताःइ तक च्वने फइ मखु। दुःखकष्ट वयेवं थुमिसं विश्वास यायेगु त्वःताछवइ।

22 परमेश्वरयागु वचन न्यना: नं धन सम्पत्तियागु माया कयाजुइपि व संसारयागु खँय च्यूता: तया जुइपि मनूत कंमा दुथाय् ला:गु पुसा थें ख:। थुमिसं परमेश्वरयागु वचनयात गुम्से यानाबी। अले थुकिं अन्न सयकी मखु।

23 परमेश्वरयागु वचन न्यना: थुइका काइपि मनूत भिंगु चाय् ला:गु पुसा थें ख:। थुमिसं यक्व अन्न सयकी। गुलिसिनं सछि, गुलिसिनं खुइदुगं, गुलिसिनं स्विदुगं अन्न सयकी।”

नामायागु उखान

24 येशू मेगु उखान छुना: इमित धयादिल – “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छम्ह मनुखं थ:गु बुँइ भिंगु पुसा हल।

25 छन्हू चान्हय् फुक्कं घनाच्चंबलय् शत्रु वया: छव हलात:गु बुँइ नामायागु पुसा हला थकल।

26 अले मा थाहां वया: अन्न स:बलय् नामा नं खनेदयावल।

27 “अले च्य:तयसं वया: बुँ थुवा:यात धाल – ‘मालिक, छिं बुँइ भिंगु पुसा जक हला दियागु मखु ला? नामा गनं बुयावल?’

28 “बुँ थुवालं धाल – ‘सुं शत्रुं थथे यानाथकल जुइ।’ इमिसं हानं धाल – ‘जिमिसं वना: नामा पुया छवये ला?’

29 “अले वं धाल – ‘आ: थथें पुइ म्वा:नि। मखुसा छिमिसं नामा नाप छव नं पुया छवइ।

30 छव लये मत्य:तले निमां थकाय् नि ब्यु। लयबलय् जिं ज्यामितयत् न्हापां नामा निं पुया: छवयकेत मुंकि, अले छव जक जिगु धुकुतिइ मुंके हजि धका: धाये।’ ”

दक्वसिबय् चिग्व:गु पुसा व सोडायागु उखान

मर्क ४:३०-३२; लूक १३:१८-२१

31 अले हानं येशू मेगु उखान छुनादिल। “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छम्ह मनुखं तुग्व:या पुसा थ:गु बुँइ हल।

32 दक्वसिबय् चिग्व:गु पुसा जूसां थाहां वये धुंका: थ्व अन दुगु मेमेगु स्वया: त:मा जुया: सिमा जुल। अले झग:तयसं वया: थुकियागु कचामचाय् थ:गु स्वँ दयकी।”

33 वयकलं इमित हानं मेगु उखान छुनादिल – “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छम्ह मिसां सोडा कया: स्वफा छवचुंलय् ल्वाकछ्याना: फुक्क थासय् मन्यंतले न्हायाच्चन। अले छवचुं फुक्कं पवंगाना वल।”

34 वयकलं मनूतयत् न्हायागु खं थथे उखान छुना: कनादिल। उखान मछुइकं वयकलं छुं नं स्यनामदी।

35 थुकथं अगमवत्तां थथे धका: धयाथकूगु खँ पवन –

“जिं मनूतयत् उखान छुना:

जक खँ कने।

संसारयागु सृष्टि जूसानिसें

सुचुकात:गु खँ उला बी।”☆

नामायागु उखानयागु अर्थ

36 अले येशू मनूतयत् त्व:ता: छँय दुहां झाल। चेलातयसं वया: वयक:यात थथे धाल – “बुँइ ह:गु नामायागु उखानयागु अर्थ कनादिसँ।”

37 वयकलं इमित धयादिल – “भिंगु पुसा ह:म्ह मनुया काय् ख:।

38 बुँ थ्व संसार ख:। भिंगु पुसा परमेश्वरया राज्ययापिं मनूत ख:। अले नामायागु पुसा शैतानया मनूत ख:।

39 नामायागु पुसा ह: व:म्ह शत्रु शैतान ख:। छव लयेगु ई परमेश्वरं न्याय याइगु ई ख:। छव लइपिं ज्यामित स्वर्गदूत ख:।

40 “गथे नामायात मुंका: छवयकी न्याय याइबलय् नं अथे हे याइ।

41 अबलय् मनुया कायनं थ: दूततयत् छवयाहइ। अले इमिसं वयक:यागु राज्यय् च्वंपि पाप या:पिं व याकूपि फुक्कसितं मुंकी।

42 अले इमित मि गालय् कुकीं। अन इपिं ख्व जक ख्वया: वा न्हायाच्चनी।

43 परमेश्वरं य:थें यानाजुइपिं जक थ: परमेश्वर बा:या राज्यय् सूर्य थें थिनाच्चनी। स्याके न्हायपं दु वं न्यना: का।”

थुनात:गु धन व मोतीयागु उखान

44 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छम्ह मनुखं बुँइ थुनात:गु धन लुइकल। वं उकियात हाकनं त्वपुल। अले व तसकं लयताया: वना: थ:गु फुक्क सर्बय मिया: व बुँ न्यात।”

45 “हाकनं स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – न्हाबलें भिंगु मोती जक माला जुइम्ह छम्ह बन्जा: दु।

46 वं तसकं मू वंगु मोती लुइवं थ:के दुगु फुक्क सर्बय मिया: व मोती न्यात।”

जा:यागु उखान

47 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – न्या लाइपि मन्तयसं समुद्रय न्या लायेत जा: हात। अले थुकी थीथी कथंयापि न्या लात।

48 जा: जायेवं इमिसं जा:यात समुद्र सिथय साला काल। अले फ्यतुना: इमिसं भिपि न्या जुक्व थ:पिनिगु थलयत्तल। अले मभिपि न्या जुक्व वांछवल।

49 परमेश्वरं न्याय यानादीबलय नं थथे हे जुइ। स्वर्गदूतयसं वया: मभिपि मन्तयत्त भिपि मन्तपाखें छुतय याइ।

50 अले मभिपि मन्तयत्त मि गालय कुकीं। इपि अन ख्व जक ख्वया: वा न्ह्यायाच्चनी।”

51 वयकलं न्यनादिल – “थ्व खँ छिमिसं थुल ला?”

अले इमिसं “थुल” धका: धाल।

52 वयकलं हानं धयादिल – “व्यवस्था स्यनीपि व थुइकीपि शास्त्रीत स्वर्गयागु राज्यय चेला जूल धा:सा इपि छें थुवा: थें जुइ। छें थुवालं थ:गु धुकुति न्हगु व पुलांगु न्ह्यागु लिकाये फइ।”

नासरतय् येशूयात मययक्कगु

मर्क ६:१-६; लूक ४:१६-३०

53 थथे उखान कनादी धुंका: येशू अनं झाल।

54 वयक: थ:गु हे शहरय झाल। अन च्वंगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छेंय झाया: वयकलं मन्तयत्त स्यनेकने यानादिल। वयक:यागु खँ न्यना: मन्तयसं छक्क जुया: थथे धाल – “थ्वयाके थज्या:गु बुद्धि व अजू चायापुगु ज्या यायेगु शक्ति गनं वल?

55 थ्व सिंका:मिया काय् मखु ला? मरियम थ्वया मां मखु ला? याकूब, योसेफ, सिमोन व यहूदापि थ्वया किजापि मखु ला?

56 थ्वया केहेंपि ला थन हे दु नि? थवं थ्व फुककं गनं सय्का: वल?”

57 थुकथं इमिसं वयक:यात विश्वास मयात।

अले वयकलं धयादिल – “अगमवक्तायात थ:गु हे शहरय व थ:गु हे छेंय मानय याइ मखु, बरु मेथाय न्ह्याथासं मानय याइ।”[☆]

58 इमिसं विश्वास मया:गुलि वयकलं अन यक्व अजू चायापुगु चिं क्यना मदी।

14

बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायात स्या:गु

मर्क ६:१४-२९; लूक ९:७-९

1 थुबलय हे गालीलया जुजु हेरोदं येशूयागु खँ न्यना:

2 थ: भारदारतयत्त धाल – “थ्व मनु ला बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्ना हे जुइमा:। व सिना: हानं म्वानाव:गु जुइमा:, उकिं ला वं तत:धंगु अजू चायापुगु ज्या याये फत।”

3 न्हापा हेरोदं थ:किजा फिलिपया कला: हेरोदियासं याना: बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायात ज्वना: झ्यालखानाय कुंगु ख:।[☆]

4 छायाधा:सा यूहन्नां वयात “थ: किजाभूयात कला: तये मत्य:” धका: धा:गु ख:।[☆]

5 वं यूहन्नायात स्यायेगु नं मतिइ त:गु ख:। अयनं मन्त खना: ग्याना: वं अथे याये मफुत, छायाधा:सा इमिसं यूहन्नायात अगमवक्ता धका: मानय यानात:गु ख:।

6 हेरोदयागु बुदिया लसताय हेरोदियासया म्हायनं सकसिया न्ह्य:ने तसकं बांलाक प्याखं ल्हुयाक्यंगुलि हेरोद तसकं लयताल।

7 अले वं न्ह्यागु फवंसां बी धका: पाफल।

8 व मचां थ: मांमहयूसिनं स्यनात:थें धाल – “जित: आ: हे बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु छ्यं भुइ तया: बियादिसैं।”

9 थ्व न्यना: वं तसकं नुग: मछिकल, अयनं न्ह्यागु फवंसां बी धका: फुककसिगु न्ह्य:ने पाफये धुंक्गुलि यूहन्नायागु छ्यं ध्यना: हजि धका: उजं बिल।

10 अले वं सिपाइँत छवया: झ्यालखानाय यूहन्नायागु छ्यं धेंके बिल।

11 अले छ्यं भुइ तया: व मचायात बी हल। मचां व थ: मांयात बी यंकल।

12 अले यूहन्नाया चेलातयसं वया: वयागु सीम्ह यंका: थुनाबिल। अले इमिसं वना: थ्व खँ येशूयात न्यंकल।

न्यादु: मन्तयत्त नकादीगु

मर्क ६:३०-४४; लूक ९:१०-१७; यूह ६:१-१५

13 थ्व न्यानाः येशू नांचाय् च्वनाः सुं मदुगु थासय् झाल। वयकः झाल धयागु खँ न्यानाः मनूत शहरंनिसें वयकःया ल्यूल्यु न्यासि वन।

14 नांचां क्वहां झाःबलय् ग्वाः ग्वाः मनूतयत खनाः वयकःयात तसकं माया वन, अले उसौय् मदुपिन्त लायकादिल।

15 खिउँ खिउँ धाःबलय् चेलातयसं वयाः वयकःयात धाल – “खिउँया वये धुंकल, थन छुं हे मदु। थुमित गामय् छवयादिसँ। अले अन न्यानाः नइ।”

16 वयकलं इमित धयादिल – “इमित छवये म्वाः, इमित छिमिसं हे नकि।”

17 इमिसं धाल – “जिमिके ला न्यापा मरि व निम्ह न्या जक दु।”

18 वयकलं धयादिल – “छिमिके दुगु मरि व न्या जिथाय् हिँ।”

19 वयकलं फुक्कसित ख्यलय् फ्यतुकादिल। न्यापा मरि व निम्ह न्या कयाः स्वर्गय् थस्वयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियादिल। अले मरि कुचा थलाः वयकलं चेलातयत बियादिल। इमिसं मनूतयत इनाबिल।

20 अले इमिसं यतले नल। इनाः ल्यं दुगु झिनिगः दाला जायक दु।

21 मस्त व मिसात ल्याः मतसे अन मिजंत जक हे न्यादः ति दु।

येशू लखय् न्यासि झाःगु

मर्क ६:४५-५२; यूह ६:१६-२१

22 येशू चेलातयत थः स्वयाः न्हापा हे नांचाय् च्वनाः समुद्र पारि वनेगु उजं बियादिल। अनं लिपा मनूतयत छँय् छवयादिल।

23 मनूतयत छँय् छवयादी धुंकाः वयकः याकःचा पहाडय् प्रार्थना यायेत थाहां झाल। बहनी तकं वयकः याकःचा हे च्वनादिल।

24 थुबलय् तक नांचा समुद्र सिथं यक्व हे तापाक्क थ्यने धुंकल। फय् अःखतं वयाच्वंगुलि लःद्रुम्बलं यानाः नांचा फातापुली थें च्वनाच्वन।

25 सुथ न्हापां हे वयकः समुद्रय् न्यासि झायाः इमिथाय् थ्यंकः झाल।

26 वयकःयात थथे समुद्रय् न्यासि झायाच्वंगु खनाः चेलात ग्यानाः “भूत भूत” धकाः चिल्लाय् दनाः हाल।

27 वयकलं इमित धयादिल – “साहस या, जि हे खः, ग्याये मते।”

28 अले पत्रूसं वयकःयात धाल – “प्रभु, धाथें छि हे खः धयागु जूसा जितः नं समुद्रय् न्यासि वयेगु उजं बियादिसँ।”

29 वयकलं वयात “वा” धकाः धयादिल। पत्रूस नांचां कुहां वनाः वयकःयाथाय् वनेत लखं लखं न्यासि वन।

30 फय् वःगु खनाः व ग्यात, दुनी थें च्वंबलय् व चिल्लाय् दनाः हाल – “प्रभु, जितः बचय् यानादिसँ।”

31 अले वयकलं वयात ज्वनाः धयादिल – “ग्व, छंगु विश्वास, छाय् संका यानागु?”

32 वयकःपि निम्हं नांचाय् च्वने धुंकाः फय् नं दित।

33 नांचाय् च्वंपि चेलातयसं वयकःया तुतिइ भ्वपुलाः धाल – “छि धाथें परमेश्वरया काय् खः।”

34 पारिइ थ्यंकाः इमिसं गनेसरेत धाःगु थासय् नांचा दिकल।

35 अन च्वंपि मनूतयसं वयकःयात म्हसीकाः जवंखवं च्वंगु गामय् थ्व खँ धाय्के छवत। अले मनूतयसं वयकःयाथाय् उसौय् मदुपिन्त हल।

36 इमिसं वयकःयागु लंयागु च्वः जक थीत बिन्ति यात। थुकथं लं थ्यूपि फुक्कं लाया वन।

15

थितिकुतियागु खँ

मर्क ७:१-१३

1 छन्हू यरूशलेमं सुं फरिसी व शास्त्रीतयसं वयाः येश्यात न्ह्यसः यात –

2 “छिकपिनि चेलातयसं तापाःबाज्यापिनिगु थितिकुति छाय् मानय मयाःगु? हानं ल्हाः मस्युसे नं नइगु?”

3 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “छिमिसं जक छाय् परमेश्वरयागु खँ मन्यंसे थःगु हे थितिकुति मानय याना जुया?”

4 परमेश्वरं धयादीगु दु – ‘थः मां बौयात हनाबना ति। मां बौयात म्हुतु वाइपिन्त स्यानाछव।’*

5 छिमिसं धाःसा थथे धयाजुल – ‘सुनां थः मां बौयात बीमाःगु खँ परमेश्वरयात छाये धुन धकाः धाइ,

6 वं थः मां बौयात हनाबना तये म्वाः।’ थुकथं छिमिसं थःपिनिगु थितिकुति यानाः परमेश्वरयागु वचनयात ज्यालग् मज्जु यानाब्यगु दु।

7 अय् निपाः ख्वाःपाः दुपि, यशैयां छिमिगु खँय् थुकथं पाय्छि जुइक हे धया थकल –

* 15:4 १५:४ प्रस २०:१३; २१:१७; व्य ५:१६; लेवी २०:९

8 “ थुमिसं म्हतुं ला
जितः तसकं हनाबना तइ।

नुगलं धाःसा

थुपि तसकं तापाना चवनी।*

9 थुमिसं थःपिन्सं दयकूगु थितिकुतियात

परमेश्वरयागु आज्ञा खः धकाः

मनूतयत स्यना जुइ।

उकिं थुमिसं जिगु सेवा याःसां

छप्ति ज्यालगय् मजू।’ ”

मनूतयत अशुद्ध याइगु खँ

मर्क ७:१४-२३

10 येशू मनूतयत सःताः धयादिल – “न्यँ अले थुइकि।

11 म्हतुं दुहां वनीगुलि मनूतयत अशुद्ध याइ मखु, बर म्हतुं पिहां वइगुलि इमित अशुद्ध याइ।”

12 अले चेलातयसं वयाः वयकःयात धाल – “थ्व खँ न्यनाः फरिसीत छिनाप तंम्वयकल धकाः छिं सिल ला?”

13 वयकलं धयादिल – “स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःनं पिना मदीगु फुक्क मायात लिनाछ्वयादी।

14 इमित त्वःताछव। इपि कांपि लँजवाः खः। कांम्ह मनुखं कांम्ह मनुयात ल्हाः ज्वनाः यंकूसा इपि निम्हं गालय् लाइ।”*

15 अले पन्सं धाल – “जिमित थ्व खँ थुइका बियादिसँ।”

16 वयकलं धयादिल – “छिमिसं आः तकं थुइके मफुनि ला?”

17 छिमिसं नं थुइके मफु ला? मनूतयसं म्हतुं नःगु प्वाथय वनी, अले हानं पिहां तुं वइ।

18 मनूतयगु म्हतुं पिहां वःगु खँ धाःसा इमिगु नुगलंनिसँ हे पिहां वइ। अले थुकिं यानाः हे इपि अशुद्ध जुइ।

19 छायाधाःसा मनूतयगु नुगलं हे थज्याःगु मभिंगु बिचाः पिहां वइ – स्यायेगु, व्यभिचार यायेगु, खुइगु, मखुगु साक्षी बीगु, मेपिन्त मभिंकाः खँ ल्हायेगु।

20 मनूतयत अशुद्ध याइगु थुकिं हे खः। ल्हाः मस्युसे नयेवं मनूत अशुद्ध जुइ मखु।”

छम्ह यहूदीमखुम्ह मिसायागु विश्वास

मर्क ७:२४-३०

21 येशू अनं टुरोस व सीदोनया थाय् थासय् झाल।

22 अन छम्ह कनानी मिसां वयाः वयकःयात थथे धाल – “प्रभु, दाऊदया काय्, जितः दया यानादिसँ। जिमि म्हायाययात भूत दुबिनाः तसकं सास्ती जुयाच्वन।”

23 अयनं वयकलं व मिसायात छसः हे नवाना मदी। अले चेलातयसं वयकःयात बिन्ति यात – “थ्व मिसा ल्यूल्य् वयाः हालाच्वन, वयात ‘हँ’ धकाः धयादिसँ।”

24 वयकलं धयादिल – “जितः ला झी इस्राएलयापिं तंपिं फैचात मालेत जक छ्वयाहयादीगु खः।”

25 थ्व न्यनाः व मिसा वयकःयागु तुतिइ भ्वपुल। अले धाल – “प्रभु, जितः ग्वाहालि यानादिसँ।”

26 वयकलं धयादिल – “न्हापां मस्तयत निं गाक्क नके ब्यु, छायाधाःसा मस्तयसं नयाच्वंगु लाकाः खिचायात वान्छवया बी मज्यु।”

27 वं धाल – “खः प्रभु, अथेसां खिचं नं ला थः मालिकं नःबलय् वाःगु नयेखनी नि।”

28 अले वयकलं वयात धयादिल – “केहँ मयजु, छिगु विश्वास तसकं तःधं, छिं मनं तुं थँ जुइमा।” उबलय् हे वया म्हायाय लन।

येशू तःम्हयसित लायकादीगु

मर्क ७:३१-३७

29 येशू अनं गालील समुद्र सिथं सिथं झायाः पहाडय् च्वय् झायाः च्वनादिल।

30 अले मनूतयसं वयकःयाथाय् लंग्रा, कां, लाता, ल्हाःतुति संके मफुपिं व अथे हे मेमेगु ल्वचं कःपिन्त हल। वयकलं इमित लायकादिल।

31 थथे लातातयसं नवाःगु, ल्हाःतुति मसंपिं लाःगु, लंग्रात न्यासि वंगु, कांतयसं मिखां खंगु खनाः मनूत छक्क जुल। अले इमिसं इस्राएलीतय् परमेश्वरयात तःधंकल।

येशू प्यद्रः मन्तयत नकादीगु

मर्क ८:१-१०

32 येशू थः चेलातयत सःताः धयादिल – “थ्व मन्त खनाः जितः तसकं माया वन। थुपि जि नाप च्वनाच्वंगु स्वन्हु दये धुंकल। नयेगु नं छुं हे मदु। जि इमित मनकुसे लिछवय् मास्ति मवः, छायाधाःसा भाःपी मफयाः थुपि लैय् हे मूर्छा जुइ।”

33 चेलातयसं धाल – “थुलिमछिसित नकेत झीसं थज्याःगु सुं मदुगु थासय् गन कयाः हयेगु?”

34 अले वयकलं न्यनादिल – “छिमिके ग्वःपाः मरि दु?”

इमिसं धाल – “न्हयपाः मरि व चिचिधिपि न्या भका दु।”

35 अले वयकलं फुक्कसितं बैय् फयतुकादिल।

36 अनंलि वयकलं न्हयपा मरि व न्या ल्हातय् कयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियादिल। अले मरि कुचा थलाः चेलातयत बियादिल। इमिसं मन्तयत इनाबिल।

37 अले इमिसं यतले नल। इनाः ल्यं दुगु न्हयगु दाला मुंकल।

38 मस्त व मिसात ल्याः मतसे अन नःपि मिजंत जक प्यद्रः ति दु।

39 अले अन दुपि ग्वाः ग्वाः मन्तयत बिदा बियाः वयकः नांचाय् च्वनाः मगादानया इलाकाय् झाल।

16

अजू चायापुगु चिं क्यनेगु इनाप

मर्क ८:११-१३; लूक १२:५४-५६

1 छन्हु सुं फरिसीत व शास्त्रीत येस्यात जाँचय् यायेत वल। अले इमिसं वयकःयात परमेश्वरं छवयाहयादीगु खःसा छगू अजू चायापुगु चिं यानाः क्यनादिसं धकाः धाल।*

2 वयकलं लिसः बियादिल – “निभाः बीबलय् आकाश ह्याउंसे च्वन कि छिमिसं ‘कन्हय् दि बांलाइ’ धकाः धाइ।

3 अथे हे सुथय् आकाश खिउंसे च्वन कि छिमिसं ‘ग्वःफय् वइ’ धकाः धाइ। छिमिसं आकाशयात स्वयाः थौयागु दि गथे जुइ धकाः धायेफु धाःसा थ्व ईयागु चिं जक थुइका कायेमफु ला?

4 थौकन्हय्यापि मन्त गुलि जक मभिना वःगु, अले परमेश्वरयात विश्वास यायेगु त्वःता हःगु। थज्याःपिन्सं अजू चायापुगु चिं स्वयेत धयाच्वन। अहं, छिमित अगमवक्ता योनां क्यना वंगु चिं सिबय् मेगु छुं हे चिं क्यनी मखु।” अले वयकः अनं झाल।*

फरिसी व सदुकीतयगु सोडा

मर्क ८:१४-२१

5 समुद्र पारिइ थयंकाः चेलातयसं मरि हये ल्वःमंकल।

6 येशू इमित धयादिल – “बांलाक होश या, फरिसीत व सदुकीतयगु सोडापाखें बचय् जुयाच्वेँ।”*

7 अले इमिसं थःथवय थथे खँ ल्हात – “झीसं मरि हये ल्वःमंगुलि वयकलं थथे धयादीगु जुइ।”

8 थ्व सियाः वयकलं इमित धयादिल – “छिपि छाया मरि हये ल्वःमन धकाः हाल्वाच्वनागु? छिमिगु विश्वास गन वन?

9 छिमिसं अज्ज नं मथूनि ला? न्याद्रः मन्तयत न्यापा मरि इनाः नकागु ल्वःमन ला? अले छिमिसं कुचाकाचा जक ग्वःगः दालाय् मुंका?*

10 अले प्यद्रः मन्तयत न्हयपाः मरि इनाः नकागु नं ल्वःमन ला? उबलय् छिमिसं ग्वःगः दालाय् मुंका?*

11 जिं मरियागु खँ धयाच्वनागु मखु, बरु फरिसी व सदुकीतयगु सोडापाखें बचय् जुयाच्वेँ धकाः धयागु खः। छिमिसं गथे मथुगु?”

12 अले तिनि इमिसं वयकलं सोडापाखें बचय् जुयाच्वेँ धयादीगु मखु, बरु फरिसीत व सदुकीतयसं स्यनेकने याइगु खं बचय् जुयाच्वेँ धयादीगु खः धकाः थुइकल।

पत्रूसं येस्यात म्हसीकृगु

मर्क ८:२७-३०; लूक ९:१८-२१

13 येशू कैसरिया फिलिप्पी शहरया लिक्क थयंबलय् चेलातयत थथे धकाः न्यनादिल – “मनूया काय्यात मन्तयसं सु धकाः धयाचुल?”

* 16:1 १६६१ मती १२:३८; लूक ११:१६

* 16:4 १६६४ मती १२:३९; लूक ११:२९

* 16:6 १६६६ लूक १२:११

* 16:9 १६६९ मती १४:१७-१९

* 16:10 १६७१ मती १५:३७-३८

14 इमिसं लिसः बिल – “गुलिसिनं बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना, गुलिसिनं एलिया, गुलिसिनं ला यर्मिया, अले गुलिसिनं मेम्ह हे अगमवक्ता जुइ धकाः धाइगु।”*

15 अले वयकलं इमिके न्यनादिल – “छिमिसं जितः सु धकाः धयाचवना लयु?”

16 सिमोन पत्रुसं लिसः बिल – “छि म्वाःम्ह परमेश्वरया काय, मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः।”*

17 वयकलं वयात धयादिल – “योनाया काय सिमोन, छ धन्य खः, छायाधाःसा छ थ्व खँ मन्तयपाखें सयकाः धाःगु मखु, बरु स्वर्गय् चवनादीम्ह जिमि बाःनं हे छन्त थ्व खँ धायकादीगु खः।

18 अथे जूगुलि जि छन्त धाये, छ धाथे हे पत्रुस ल्वहं खः। जि थ्व हे ल्वहँतय थःगु मण्डली* दयके। अले शैतानं तकं थ्व मण्डलीयात बुके फइ मखु।

19 जि छन्त स्वर्गया राज्ययागु ताःचा बी। छं पृथ्वीइ पना तःगुयात स्वर्गयं नं पना तइ, अले छं पृथ्वीइ त्वःता तःगुयात स्वर्गयं नं त्वःता तइ।”*

20 थुलि धयादी धुंकाः वयकलं चेलातयत वयकः हे मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धयागु खँ सुयातं कने मते धकाः उजं बियादिल।

येशू थः सीगु खँ कनादीगु

मर्क ८:३१-३३; लूक ९:२२

21 उबलय् निसें येशू चेलातयत ध्वाथुइक धयादीगु यानादिल – “यस्शलेमय् वनाः जिं थकालिपि, तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयगु ल्हातं दुःखकष्ट फये मानि। लिपा इमिसं जितः स्यानाछवइ। अले स्वन्हु लिपा जि हानं म्वाना वये।”

22 थ्व न्यनाः पत्रुसं वयकःयात छखे यंकाः ब्वःबियाः थथे धाल – “परमेश्वरं थथे याकादी मखु, प्रभु, थथे ला छितः गुबलें हे जुइ मखु।”

23 वयकलं लिफः स्वयाः पत्रुसयात धयादिल – “शैतान, छ जिथाय् चवने मते। छं ला जिगु ज्या हे पनेत स्वयाचवना। छं ला परमेश्वरयागु मखु, बरु मन्तयगु खँय् जक ध्यान बियाचवना।”

गथे यानाः येशूया चेला जुइगु

मर्क ८:३४-३८; लूक ९:२३-२७

24 अले वयकलं चेलातयत धयादिल – “जि नाप वयेगु जूसा छिपि सुनानं थःगु खँय् छुं हे च्यूताः तये मते। अले थःगु कूस थःम्हं हे क्वबिया सीत तकं लिमच्युसे जिगु ल्यूल्यु वा।”*

25 थःगु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनु नाश जुयावनी। सुनां जिगु नितिं थःगु प्राण पाइ व बचय् जुइ।*

26 सारा संसार हे ल्हातय् दयाः नं व मनु सिनावन धाःसा वयात छु दइ? व हानं थःगु प्राण छुकि लिफयाना काइ?

27 आः याकनं हे परमेश्वरं मनूया काययात झःझः धायक स्वर्गदूत नाप छवयाहयादी। अले वयकलं छम्ह छम्ह मनुयात इमिगु ज्या स्वयाः सिरपाः बियादी।*

28 जि छिमित खःगु खँ धाये – थन दनाच्वंपि मध्ये गुलिखय् मन्त मनुया काय जुजु जुयाः थःगु राज्यय् वःगु मखंतले ला सी तकं मखुनि।”

17

येशूयागु रूप ह्युगु

मर्क ९:२-१३; लूक ९:२८-३६

1 खुन्हु लिपा येशू पत्रुस, याकूब व याकूबाया किजा यूहन्नायात ब्वनाः तज्जाःगु पर्वतय् झाल।

2 इमिसं स्वस्वं हे वयकःयागु रूप हिला वन। वयकःयागु ख्वाः निभाः थें थिनावल, अले वसः नं जः थें त्वइसे चवना वल।

3 इमिसं मोशा व एलिया वयाः वयकः नाप खँ ल्हानाच्वंगु खन।

4 अले पत्रुसं वयकःयात धाल – “प्रभु, झीपि थन हे चवने दत धाःसा गुलि बांलाइ। छिं धयादीसा जि छिगु निति, मोशयागु निति व एलियायागु निति स्वंगु बल्चा दयकाबी।”

5 पत्रुसं थथे धयाच्वंबलय् तसकं थीगु सुपाँय वयाः इमित त्वपुल। अले सुपाँय दुने थथे धयाहःगु सः ताये दत – “थ्व जि यःम्ह काय खः। थ्व लिसे जि तसकं लयतायागु दु। थवं धाःगु खँ न्यँ।”*

6 थ्व सः न्यनाः चेलात तसकं ग्यानाः बैय् भवसू वन।

* 16:14 १६:१४ मती १४:१-२; मर्क ६:१४-२५; लूक ९:७-८ * 16:16 १६:१६ यह ६:६८-६९ * 16:18 १६:१८ मण्डली थुक्रियात ग्रीक भाषां एकलेसिया धाइ * 16:19 १६:१९ मती १८:१८; यह २०:२३ * 16:24 १६:२४ मती १०:३६; लूक १४:२७ * 16:25 १६:२५ मती १०:३९; लूक १७:३३; यह १२:२५ * 16:27 १६:२७ मती २५:३१; भज ६२:१२; रोम २:५ * 17:5 १७:५ उत २२:२; व्य १८:१५; भज २:७; यशै ४२:१; मती १:१७; १२:१८; मर्क १:११; लूक ३:२२ * 17:5 १७:५-५ २ पत्र १:१७-१८

- 7 अले वयकलं वयाः इमित थियाः धयादिल – “दूँ, ग्याये मते।”
 8 अले इमिसं थस्वत, अन वयकः सिब्य मेपि सुं हे मदु।
 9 पर्वतं क्वहां झाया चंबलय् वयकलं इमित धयादिल – “मनूया काय् सिनाः म्वाना मवतले छिमिसं थ्व खँ सुयातं कने मते।”
 10 चेलातयसं वयकःयाके न्यन – “शास्त्रीतयसं न्हापालाक एलिया हे वयेमाः धकाः छाय् धयाचवंगु?”
 11 वयकलं धयादिल – “खः, एलिया निं न्हापालाक वयाः फुक्कं मिलय् याइ।
 12 जिं छिमित धाये – एलिया ला वये धुंकल। इमिसं वयात म्हमसील। इमिसं वयात यःयःथे यात। मनूया काय्यात नं इमिसं अथे हे यानाः दुःखकष्ट बी।”
 13 अले तिनि इमिसं वयकलं बत्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु खँ धयादीगु खः धकाः थुइकल।

भूत दुब्यम्ह मचायात लायकादीगु

मर्क ९:१४-२९; लूक ७:३७-४३

- 14 वयकःपि मनुत् दूथाय् झाःबलय् छम्ह मनु वयाः वयकःया तुतिइ भवपुलाः थथे धाल –
 15 “प्रभु, जिमि काय्यात दया यानादिसँ। वयात तिल्वय् वयाः तसकं सास्ती जुयाचवन। झाःझाः पति व लखय् लाःसां मिइ लाःसां ग्वारात् वनीगु।
 16 उकिं जिं वयात छिकपिनि चेलातयथाय् हया। इमिसं वयात लायकाबी मफु।”
 17 वयकलं धयादिल – “छिमिसं गथे जक विश्वास याये मफुगु? जि छिपिनाप ग्वःन्ह हे च्वनीतिनि धकाः? जिं छिमित गुलि जक सह यानाचवनेगु? मचायात थन हजि।”
 18 अले वयकलं भूतआत्मायात हक्काः पितिनाछवयादिल। अबलय् हे व मचा लन।
 19 लिपा चेलातयसं सुं मदुबलय् वयाः वयकःयाके थथे धकाः न्यन – “जिमिसं भूतआत्मायात छाय् पितिनाछवये मफुगु?”
 20 वयकलं धयादिल – “छिमिसं क्वान्तुक विश्वास याये मफुगुलि अथे याये मफुगु खः। जिं धाल्थे धाये – छिमिके त् छगः ग्वःछि जक विश्वास दःसां छिमिसं थ्व पहाडयात ‘थनं चिला हूँ’ धाःसा चिलावनी। छिमिसं याये मफुगु छुं नं दइ मखु।”
 21 थज्याःगु ज्या अपसं मच्चकं व प्रार्थना मयायकं याये फइ मखु।”

हानं थः सीगु खँ कनादीगु

मर्क ९:३०-३२; लूक ९:४३-४५

- 22 गालील्य् च्वनादीबलय् वयकलं चेलातयत धयादिल – “मनूया काय्यात ज्वनाः मनुतयगु ल्हातय् लःल्हाइगु ई वइन।
 23 इमिसं वयात स्याइ, अले स्वन्ह दयकाः हानं म्वाना वइ।” थ्व न्यनाः इमिसं तसकं नुगः मछिकल।
 येशू देगःयागु कर पुलादीगु
 24 येशू व वयकःया चेलात कफर्नहुमय् झाःबलय् देगःयागु कर काइम्ह मनुखं वयाः पन्नुसयात थथे धाल – “छिमि गुरु देगःयागु कर पुलादी ला कि दी मखु?”
 25 पन्नुसं लिसः बिल – “पुलादी।”
 पन्नुस छँय दुहां वयेवं वयकलं वयात धयादिल – “सिमोन, छंगु छु बिचाः दु? थ्व पृथ्वीइ जुजुपिन्सं सुयाके कर व भंसाः काइ? थः कायपिन्के काइ ला कि मेपिन्के काइ?”
 26 “मेपिन्के” धकाः पन्नुसं लिसः बिल।
 अले वयकलं धयादिल – “अयसा कायपिन्सं म्वाः का मखु ला?”
 27 अयजुसां झीसं थुमित तं पिकायके मज्यु, उकिं समुद्रय् वनाः बल्छी ति। दकलय् न्हापां कयंम्ह न्यायात सालाः का। वयागु म्हुतुइ छंगु व जिगु देगःयागु कर पुलेत गाक्क धिबा दइ। अले उकिं हे कर पुलाब्यु।”

18

दकलय् तःधंम्ह सु?

मर्क ९:३३-३७; लूक ९:४६-४८

- 1 अबलय् हे चेलातयसं वयाः येशूयाके न्यन – “स्वर्गयागु राज्यय् दकलय् तःधंम्ह सु खः?”
 2 वयकलं छम्ह मचायात सःताः इमिगु दथुइ थनाः

3 धयादिल – “जिं छिमित धाथें धाये – छिमिसं थःगु बिचाः व बानी त्वःताः मस्त थें मजुल धाःसा छिमित स्वर्गयागु राज्यय् दुकाइ मखु।”

4 उकिं थ्व मचा थें क्वमिल्ल जुइमह मनु हे स्वर्गयागु राज्यय् दकलय् तःधंमह जुइ।

5 “सुनां जिगु नामय् थज्याःमह मचायात दुकाइ, वं जितः हे दुकाःगु ति ग्यनी।”

पापय् लाकीगु खँ

मर्क १:४२-४८; लूक १७:१-२

6 “सुनानं जितः विश्वास याइमह चिधंमह छमह मन्यात पापय् लाकेत स्वल धाःसा वयात गःपतय् ल्वहंघः घाकाः समुद्रय् क्वफायेगु हे बांलाइ।

7 “थ्व गुलि दुःखयागु खँ खः – संसारय् मनूतय्त स्यंकीगु खँ नं दु। थज्याःगु खँ दया हे च्वनी। अथेसां थथे स्यंकेत स्वइमह मन्यात धिक्कार दु।”

8 “ल्हाः अथवा तुति छन्त पापय् लाकी धाःसा उकियात पाला छव। ल्हाःतुति निपां दयकाः गुबलें मसीगु मिइ लायेगु स्वयाः ला ल्हाःतुति मदयक म्वानाच्वनेगु हे भिं।”

9 अथे हे मिखां छन्त पापय् लाकी धाःसा उकियात लिक्काः वान्छवया ब्यु। मिखा निगलं दयकाः नरकयागु मिइ वांछवयका च्वनेगु स्वयाः ला कां जुयाः म्वानाच्वनेगु हे भिं।”

तंमह फैचायागु उखान

लूक १५:४-७

10 “उकिं जिमि मस्त सुं छमहयसित नं क्वह्यंके मते, छाय्धाःसा जिं छिमित धयाच्वना – मस्तयत् सुसाःकुसाः याइपिं स्वर्गादूत स्वर्गय् च्वनादीमह जिमि बाःयागु न्ह्यःने हे दु।

11 अथे जूगुलि हे मन्या काय् तनाच्वंपिन्त बचय् यायेत वःगु खः।”

12 “छमह मन्या सछि फैचा दु। छमह जक फैचा तंसां वं गुइगुमह फैचात त्वःताः तंमह फैचायात माः मवनी ला?”

13 जिं छिमित खःगु खँ धाये – तंमह फैचा लुइवं मतपिं गुइगुमह फैचा स्वयाः नं तंमह फैचा खनाः व तसकं लयताइ।

14 अथे हे स्वर्गय् च्वनादीमह छिमि बाःयात नं थ्व मस्त सुं छमह हे नं तनिगु मयः।

पाप यानाच्वंमह विश्वासी

लूक १७:३-४

15 “छिमि दाजुकिजा सुनानं छन्त मभिका जुल धाःसा याकःचा हे वनाः वयागु दुबिंदुं क्यनाब्यु। वं छंगु खँ न्यन धाःसा छिपिं हानं मिलय् जुइ फइ।”

16 वं छंगु खँ मन्यन धाःसा मेपिं छमह निमहयसित नं ब्वनाः हुं। व्यवस्थाय् च्वया तः थें निमह स्वमहयसिनं साक्षी बिल धाःसा छं वयात ब्युगु दुपं ठीक ठहरय् जुइ।”

17 इमिसं धाःगु खँ नं वं मन्यन धाःसा मण्डलीइ वनाः फुक्क खँ न्यंकाब्यु। मण्डलीयागु खँ नं मन्यन धाःसा छिमिसं वयात यहूदीमखुमह व कर काइमह मनु थें तायुकि।

18 “जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिमिसं पृथ्वीइ पना तःगुयात स्वर्गय् नं पना तइ। अले छिमिसं पृथ्वीइ त्वःता तःगुयात स्वर्गय् नं त्वःता तइ।”

19 “जिं छिमित हानं धाये – थ्व पृथ्वीइ छिपिं सुं निमहयसिनं छगू हे मनं छुं फवन धाःसा स्वर्गय् च्वनादीमह जिमि बाःनं व छिमित बियादी।

20 गन जिगु नामय् निमह स्वमह मनु मुनी, अन जिं इपिं नाप दइ।”

क्षमा मयाइमह च्यःयागु उखान

लूक १७:४

21 छन्हु पत्रुसं येशूयाके थथे धकाः न्यन – “प्रभु, दाजुकिजां पाप याःगु ग्वकः तक क्षमा बीगु? न्हयकः तक ला?”

22 वयक्लं लिसः बियादिल – “न्हयकः तक जक मखु। थ्व स्वयाः न्हयेदुगं अप्वः न्हयकः तक बीमाः।”

23 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छकः छमह जुजुं थः च्यःतयके इमिगु ल्याःचाः कायेगु क्वःछित।

24 वं अथे ल्याःचाः काय् त्यंबलय् वयाथाय् झिट्टः दां त्याये कयातःमह छमह च्यःयात हल।

25 व च्यःयाके त्यासा पुलेत धिबा मद्गुलि जुजुं वयात थः कलाः, काय्मह्यायपिं, दुगु सर्बय व थःत तकं मियाःसां त्यासा पुले हजि धकाः उजं बिल।

26 “अले व च्यःनं जुजुयागु तुति ज्वनाः धाल – ‘महाराज, जितः छन्हू निन्हू दया यानादिसँ। जिं फुक्कं धिबा पुलाबी।’

27 जुजुयात व मनु खनाः दया वनाः वं वयागु त्यासा फुक्कं माफ यानाबिल।”

28 “अनं वनाः वं थःनाप हे ज्या याइम्ह छम्ह च्यःयात नापलात। व च्यःनं वयाके सःबस त्याये कयातःगु जुयाच्चन। वं वयात खनेवं गःतां ज्वनाः – ‘का, आः थथे हे जिगु धिबा पु’ धकाः धाल।

29 “वया पासाम्हयसिनं वयागु तुति ज्वनाः धाल – ‘छन्हू निन्हू पिया ब्यु। जिं छंगु धिबा फुक्कं पुलाबी।’

30 व मानय मजू। अले धिबा मपुतले वयात इयालखानाय् तयाबिल।

31 “थ्व खनाः वनापं ज्या याइपि च्यःतयसं तसकं नुगलय् स्याकल। अले इमिसं वयाः जुजुयात फुक्क खँ न्यंकल।

32 जुजुं वयात सःताः धाल – ‘अय् दुष्ट मनु, छं बिन्ति याःगुलि जिं छंगु त्यासा फुक्कं माफ यानाबिया।

33 जिं छन्त दया याना थें छं नं थःनापं ज्या याइम्ह च्यःयात दया याये म्वाः ला?’

34 जुजुं तसकं तंक्वयाः फुक्क धिबा मपुतले वयात इयालखानाय् कुना तयेगु उजं बिल।”

35 “छिमिसं नं थः दाजुकिजापिन्त दुनुगलनिसें क्षमा याना मबिल धाःसा स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःनं नं छिमित अथे हे यानादी।”

19

पारपाचुकेगु खँ

मर्क १०:१-१३; लूक १६:१८

1 थुलि धयादी धुंकाः वयकः गालीलं यर्दन खुसि पारिइ यहूदियाय् झाल।

2 अन नं ग्वाः ग्वाः मनुत वयकःया ल्युल्यु वल। अले वयकलं म्हंमफुपिन्त लायकादिल।

3 सुं फरिसीत वयाः वयकःयात जाँचय् यायेत थथे धकाः न्यन – “मनुतयसं छुं जुयाः थः कलाःयात त्वःते माल धाःसा त्वःते ज्यु ला कि मज्यु?”

4 वयकलं लिसः बियादिल – “छिमिसं धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु ब्वनागु मद्दु ला? ‘सृष्टि यानादीबलय् हे परमेश्वरं इमित मिजं मिसा यानाः दयकादीगु खः’[☆]–

5 अयजुगुलि मनुत थः मां बौयात त्वःताः कलाःनापं च्वंवनी। अले इपिं निम्हं छम्ह हे जुइ।[☆]

6 उकिं आः इपिं निम्ह मखु, छम्ह हे जुइ धुंकल। परमेश्वरं ह्नादीपिन्त मनुतयसं फाये मज्यु।”

7 फरिसीतयसं हानं न्यन – “अयजुसा मोशां पारपाचुके यायेत भ्वं च्वयाः जक यायेमाः धकाः छाय् धयाथकूगु लय्?”[☆]

8 वयकलं लिसः बियादिल – “छिमिगु नुगः छाःगुलि हे मोशां अथे पारपाचुकूसां ज्यु धकाः धयाथकूगु खः। सृष्टि याःबलय् निसें हे थथे जगु मखु।

9 जिं छिमित धाये – सुनानं छुं खँ मदयक थः कलाःयात त्वःताः मेम्ह कलाः हःसा वं व्यभिचार याःगु जुइ। अथे हे त्वःतातःम्ह मिसायात हःम्ह मिजंनं व्यभिचार याःगु जुइ।”[☆]

10 अले चेलातयसं वयकःयात धाल – “निम्हतिपूयागु स्वापु थज्याःगु हे खः धयागु जूसु ब्याहा मयायेगु हे बांलाः।”

11 वयकलं इमित धयादिल – “फुक्कसिनं थथे याये फइ मखु, परमेश्वरं हे यानादिल धाःसा जक याये फइ।

12 मनुतयसं ब्याहा मयाइगु तःतामछि कारण दु। गुम्हं ला बूसानिसें हे नपुसक जुइ, गुम्हयसित ला मनुतयसं हे अथे यानाबी। अले गुम्हं ला स्वर्गयागु राज्ययागु निति ब्याहा मयाइपिं नं दु। थूम्हयसिनं थ्व खँ न्यना का।”

मस्तयत् आशिष बियादीगु

मर्क १०:१३-१६; लूक १८:१५-१७

13 येशुं आशिष बियाः प्रार्थना यानादी धकाः मनुतयसं थः मस्तयत् वयकःयाथाय् ब्वना हल। चेलातयसं धाःसा इमित हक्काः छवल।

14 वयकलं धयादिल – “मस्तयत् पने मते। इमित जिथाय् छवया हजि, छायाधाःसा स्वर्गयागु राज्य थज्याःपिनिगु हे खः।”

15 अले मस्तयत् आशिष बियाः वयकः अनं झाल।

तःमिम्ह ल्यायम्ह मनु

मर्क १०:१७-३१; लूक १८:१८-३०

16 छन्हू छम्ह मनुखं येशूयाथाय् वयाः धाल – “गुम्जु, भिंगु छु ज्या याःसा जितः अनन्त जीवन दइ?”

17 वयकलं लिसः बियादिल – “छिं जिके छाया भिगु खँ न्यं वयाच्चना? भिम्ह ला परमेश्वर जक हे दु। अनन्त जीवन दयकेत छिं आज्ञा मानय यायेमाः।”

18 “जिं छु आज्ञा मानय याये माल?” धकाः वं न्यन।

अले वयकलं लिसः बियादिल – “मनु स्याये मते, व्यभिचार याये मते, खुइ मते, मखुगु साक्षी बी मते, ✱

19 थः मां बौयात हनाबना ति, थः जःलाखःलायात थःत थें माया या।” ✱

20 अले वं धाल – “थ्व फुककं ला जिं मानय यानाच्चनागु हे दु। जिं आः हानं मेगु छु याये मानि?”

21 अले वयकलं धयादिल – “सिद्ध जुइगु खःसा वनाः थःके दुगु फुककं मियाः नये मखं पिनत इनाब्यु। अले छन्त स्वर्गय धनसम्पत्ति दइ। थुलि याये धंकाः जिनापं वा।”

22 थ्व खँ न्यनाः व ल्यायम्ह मनु ख्वाः खिउंसे च्वंकाः वन, छायाधाःसा व तसकं तःमिम्ह खः।

23 लिपा वयकलं चेलातयत्त धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – तःमिपि मनुत् स्वर्गयागु राज्यय दुहां वनेत तसकं थाकुइ।

24 जिं छिमित हानं धाये – मुलयागु कँय प्वालय ऊँट दुहां वने अःपुया च्वनी तर तःमिपि मनुत् परमेश्वरयागु राज्यय दुहां वनेत थाकुया च्वनी।”

25 थ्व खँ न्यनाः चेलातयसं अजू चायाः न्यन – “अयसा सुनां जक उद्धार काये फइ?”

26 इमिगु ख्वालय स्वयाः वयकलं धयादिल – “मनुतयपाखें थथे जुइ फइ मखु, अयनं परमेश्वरं याये मफुगु छुं नं मद्दु।”

27 अले पत्रुसं धाल – “स्वयादिसें, जिमिसं दुगु फुकक त्वःताः छिगु ल्यूल्यु वयाच्चना। जिमित छु दइ लय?”

28 वयकलं धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – मनुया काय वयाः झःझः धायक जुजु जुइबलय जिनापं जुयाच्चं पि छिपि नं झिनिगु सिंहासनय च्वने दइ। अले इम्राएलीया झिनिगु कुलयागु न्याय याइ। ✱

29 जिगु निरिति छँबुं, दाजुकिजा, तताकेहें, मांबौ, कायम्ह्याय त्वःतावःपिनत व स्वयाः अप्वः दइ। अले अनन्त जीवन नं दइ।

30 तर न्हापा लाःपि अप्वः यानाः लिपालाइ, अले लिपा लाःपि न्हापा लाइ।” ✱

20

दाखक्यबय ज्या याइपिनिगु उखान

1 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छन्हू छम्ह मनु सुथ न्हापां थःगु दाखक्यबय ज्या याकेत ज्यामि माः वन।

2 छगू दिनार ज्यालाबी धकाः वं ज्यामितयत्त ज्या याके छवल।

3 “नौ बजे ति व हानं बजारय वंबलय वं ज्या मलुयाः अथें दनाच्चं पि मनुतयत्त खन।

4 अले वं इमित धाल – “छिपि नं जिगु दाखक्यबय ज्या याः हूँ। जिं छिमित गाक्क ज्यालाबी।”

5 अले इपि ज्या याः वन।

“अथे हे बाहू बजे, तीन बजे ति नं व क्यब थुवालं मेपि मनुतयत्त ज्या याकेत हल।

6 हानं पाँच बजेपाखे बजारय वंबलय ज्या मलुयाः अथें दनाच्चं पि मनुतयत्त खन। अले वं इमित धाल – ‘छिपि थथे न्हिच्छि ज्या मदयक थन छाया दनाच्चनागु?’

7 “इमिसं लिसः बिल – ‘जिमित सुनानं ज्या मब्यु।’

“अयसा, छिपि नं जिगु दाखक्यबय ज्या याः हूँ धकाः वं इमित धाल।

8 “बहनी जुइकाः दाखक्यबया थुवालं ज्यामि नायःयात धाल – ‘ज्यामितयत्त सःताः दकलय लिपा वःपिनिसें छसिकथं ज्याला ब्यु।’ ✱

9 पाँच बजे ज्यायावःपि ज्यामित फुककसितं छगू छगू दिनार ज्याला बियाछवल।

10 दकलय न्हापालाक ज्या याः वःपिनसं इमित अप्वः ज्यालाबी धकाः मतिइ तःगु खः। अयनं इमित नं उलि हे तुं ज्याला बिल।

11 ज्याला कयाः इपि क्यबया थुवाःयाथाय वनाः हाः वन।

12 ‘घौछि जक ज्या याःपि, थुमित नं, अले न्हिच्छि निभालय क्वयक ज्या यानापि, जिमित नं उलि हे ज्याला बियादिल’ धकाः इमिसं दाखक्यबया थुवाःयात धाल।

13 “अले वं इमित धाल – ‘जिं छिमित अन्याय यानागु मद्दु। न्हिच्छियागु ज्याला दःसा गाः धकाः छिमिसं हे ज्या याः वयागु मखु ला?’

14 छिपि थःगु ज्याला कयाः हूँ। लिपा ज्या याःवःपिनत नं जि उलि हे बी मास्ति वल।

✱ 19:18 १९:१८ प्रस २०:१३-१६; व्य ५:१७-२० ✱ 19:19 १९:१९ प्रस २०:१२; व्य ५:१६; लेवी १९:१८ ✱ 19:28 १९:२८ मती २५:३१; लूक २२:३०

✱ 19:30 १९:३० मती २०:१६; लूक १२:३० ✱ 20:8 २०:८ लेवी १९:१३; व्य २४:१५

15 जिं थःगु धिबा थः यःमहयसित बी मदु ला? जिं बिल धकाः छिमि तं पिहां वः ला कि? ”

16 अले येशू धयादिल – “थुकथं न्हापा लाःपि लिपालाड, लिपा लाःपि न्हापा लाड।”[☆]

येशू थः सीगु खँ स्वकः खुसि कनादीगु

मर्क १०:३२-३४; लूक १८:३१-३४

17 यरूशलेमपाखे झाया चंबलय् येशू झिनिमह चेलातयत् छखे ब्वना यंकाः धयादिल।

18 “न्ये, झीपि यरूशलेमय वनाचवनागु दु। अन मनूया काय्यात ज्वनाः तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयगु ल्हातय लःल्हानाबी। इमिसं वयात स्याये हे माः धकाः धाइ।

19 अले वयात यहदीमखुपिनिगु ल्हातय लःल्हानाबी। इमिसं वयात गिजय् याइ, कोरौ दाइ, अले कूसय् यख्खायाः स्याइ। स्वन्ह दयकाः व हानं म्वाना वइ।”

जब्दिया कलातं येश्यात बिन्ति याःगु

मर्क १०:३५-४५; लूक २२:२४-२७

20 अबलय् हे जब्दिया कलाः थः निमह कायपिन्त ब्वनाः येश्याथाय् वयाः वयकःयागु पालिइ भवपुयाः छुं खँ पवन।

21 वयकलं न्यनादिल – “छन्त छु माल?”

व मिसां धाल – “छि जुजु जुयादीबलय् जिमि थ्व निमह कायपिं छिगु जवंखवं च्वनेदयेमा।”

22 वयकलं वया कायपिन्त धयादिल, “छिमिसं छु पचनाचवना धयागु थःपिन्सं हे मस्यु। छु जिं त्वनेत्यनागु दुःखयागु ख्वलां छिमिसं त्वने फु ला?”

इमिसं “फु” धकाः लिसः बिल।

23 वयकलं धयादिल – “त्वनेत ला छिमिसं नं जिं थें त्वनी। अयनं जिके सुयात नं जिगु जवंखवं तयेगु हक मदु। सुयात सुयात तयेगु धकाः ला जिमि बाःनं क्वःछिना तयादी धुंकल।”

24 थ्व खँ न्यनाः मेपिं झिमह चेलात इपिं निमह दाजुकिजा लिसे तंम्वल।

25 अले वयकलं इमित थःथाय् सःताः धयादिल – “छिमिसं सि हे स्यु नि – थ्व संसारय् शासन याइपिन्सं मनूतयत् ल्हातय काइ। अले इमि नायःतयसं इमित थः यःथें याना तइ।

26 छिमिगु दशुइ धाःसा थथे जुइ मखु। सुनां तःधं जुइ मास्ति वयकी व छिपिं सकसियां च्यः जुइमाः।^{☆☆}

27 अथे हे सुयां न्हापालाके मास्ति वःसा व ला छिमि फुक्कसियां दास जुइमाः।

28 मनूया कायनं सेवा याकेत मखु, बरु सेवा यायेत व यक्वसित मुक्ति बीत व सीत वःगु खः।”

निमह कापिन्त लायकादीगु

मर्क १०:४६-५२; लूक १८:३५-४३

29 वयकःपि यरीहौं झाःबलय् यक्व हे मनूत वयकःया ल्यूल्यु वन।

30 लँय् च्वनाचवंपि निमह कांतयसं येशू झायाचवंगु दु धकाः न्यनाः थथे धकाः हाला हल – “दाऊदया काय प्रभु, जिमित दया यानादिसँ।”

31 मनूतयसं इमित हाले मते धकाः ब्वःबिल।

अयनं इपिं झन जक तसकं हाला हल – “दाऊदया काय प्रभु, जिमित दया यानादिसँ।”

32 वयकलं दिनाः इमित सःताः न्यनादिल – “जिं छिमित छु याये माल?”

33 अले इमिसं धाल – “प्रभु, जिमिगु मिखा चायकादिसँ।”

34 माया वनाः वयकलं इमिगु मिखाय् थियादिल। थीकथं हे इमिसं मिखां खन। अले इपिं वयकः नाप वन।

21

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मर्क ११:१-११; लूक १९:२८-४०; यूह १२:१२-१९

1 वयकःपिं यरूशलेमया सतीक लाःगु जैतून डाँडायगु बेथफागे धाःगु थासय् थयंकः झाःबलय् येशू निमह चेलायात थथे धयाः छवयादिल –

2 “छिपिं न्ह्यःनेसं चवंगु गामय् हँ। अन छम्ह गधायात वया मचानापं चिनातःगु दइ। इमित फ्यनाः थन हजि।

3 छिमित सुनानं छुं धाल धाःसा छिमिसं – ‘प्रभुयात माला च्वन’ धकाः धा। अले इमिसं बिया हइ।”

4 अगमवक्तां धयाथकूगु थ्व खँ पूवनेत थथे जूगु खः –

5 “सियोनया मन्तयत धा –

‘स्व, छिमि जुजु छिमिथाय् झायाच्वंगु दु।

वयकः क्वमिलुम्ह जुयाः गधा गयादिल,
गधाया मचा गयाः झायादीगु दु।’ *✽

6 चेलातयसं वनाः वयकलं धयादी थें तुं यात।

7 इमिसं गधा व गधाया मचायात हल, अले थथःगु गा गधाया म्हय् लायाबिल। अले वयकः गधाया म्हय् च्वनादिल।

8 यक्व मन्तयसं थथःगु गा हयाः लँय् लायाबिल। गुलिसिनं सिमायागु हः हयाः लायाबिल।

9 वयकःया ल्यूल्यू व न्ह्यः न्ह्यः वयाच्वंपि मन्त थथे धकाः हाल –

“होसन्ना, दाऊदया काय,

प्रभुया नामं झाःम्ह धन्यम्ह खः।

स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वरयात होसन्ना।” *✽

10 वयकः यस्शलेम थयंबलय अन तसकं हे बयबय् जुल। मन्तयसं – “थ्व मन् सु खः?” धयाजुल।

11 अले वयकःया ल्यूल्यू वःपि मन्तयसं थथे धाल – “थ्व गालीलयागु नासरतं झाःम्ह अगमवत्ता येशू खः।”

बंजाःतयत देगलं ख्यानाछवःगु

मर्क ११:१५-१९; लूक १९:४५-४८; यह २:१३-२२

12 येशू देगलय् झायाः अन च्वनाः न्यायेगु व मीगु ज्या यानाच्वंपि फुककसितं ख्याना छवयादिल। धिबा ग्यलिपि सराफितयगु टेबिल ग्वारा तुइकाबिल, सुकुभतु मीपिनिगु मेच फाता पुइकाबिल।

13 अले इमित धयादिल – “धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु – ‘जिगु छें प्रार्थना यायेगु छें खः।’ छिमिसं ला थुक्रियात खूँ दाखूँतयगु छें धकाः यानाच्वन।” *✽

14 कांपि व लंग्रापि देगलय् वयकःयाथाय् वल। वयकलं इमित लायकादिल।

15 थथे अजू चायापुगु ज्या खनाः व मस्तयसं देगलय् च्वनाः ततःसलं “होसन्ना, दाऊदया काय” धकाः हाल।

थ्व न्यनाः तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीत तमं मि जुल।

16 इमिसं वयकःयात धाल – “थ्व मस्तयसं छु धयाच्वन, छि मताः ला?”

वयकलं धयादिल – “जिं न्यनाच्वनागु दु। छु छिमिसं धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु थ्व खूँ ब्वनागु मदु ला? ‘मस्त व ह्याउमस्तयगु म्हुतुं थःत तःधंकादिल।’” *✽

17 अले वयकः इमित त्वःताः बेथानिया धाःगु गामय् झायाः अन हे चाहिलादिल।

यःमरिमायात सराः बियादीगु

मर्क ११:१२-१४, २०-२४

18 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां शहरय् लिहां झाया च्वंबलय् वयकःयात नयेपित्यात।

19 लँ सिथयसं यःमरिमायात खनाः वयकः सिमा लिक्क झाल। हः सिबय मेगु छुं हे मद्गुलि वयकलं व सिमायात थथे धयादिल – “आवलि छंके गुबलें हे फल धयागु मसयेमा।” अबलय हे व सिमा गना वन।

20 थ्व खनाः चेलातयसं अजू चायाः न्यन – “धायेवं हे थ्व सिमा गथे गनावंगु?”

21 वयकलं धयादिल – “जिं छिमित खःगु खूँ धाये – छिमिसं नं छुं हे संका मयासें विश्वास यात धाःसा जिं यःमरिमायात याना थें जक मखु, छिमिसं थ्व पहाडयात – ‘ल्यहें दनाः समुद्रय् कुतुं हूँ’ धकाः धाल धासां अथे हे जुइ।” *✽

22 अले विश्वास यानाः प्रार्थनाय् न्ह्यागु फ्वंसां छिमित दइ।”

येशूयात सुनां अधिकार बियातल धकाः न्यंगु

मर्क ११:२७-३३; लूक २०:१-८

23 येशू देगलय् झायाः स्यनेकने यानाच्वनादीबलय् तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्सं वयाः वयकःयात थथे धकाः न्यन – “छि थथे यानादीत गनं अधिकार कयादिया? अले छितः थ्व अधिकार सुनां बिल?”

24 वयकलं लिसः बियादिल – “जिं नं छिकपिन्के छगू खूँ न्यने, छिकपिन्सं लिसः बिल धाःसा जितः सुनां थ्व अधिकार बियाहःगु खः धकाः छिकपिन्त धाये –

25 बप्तिस्मा बीगु अधिकार यूहन्नां सुयापाखें काल? स्वर्गपाखें ला कि मन्तयपाखें?”

थ्व न्यना: इमि थ:थवय् थथे खँ जुल – “ ‘स्वर्गपाखें का:गु’ धाल कि वं झीत ‘अयसा, छिमिसं वयात छाया विश्वास मयानागु लय?’ धका: धाइ।

26 ‘मनूतयापाखें का:गु’ धाल कि मनूतयसं झीत स्याइ, छायाधा:सा फुक्कसिसं यूहन्नायात अगमवक्ता धका: मानय् यानात:गु दु।”

27 उकिं इमिसं वयक:यात थथे लिस: बिल – “जिमिसं मस्यू।”

वयकलं धयादिल – “अयसा जिं नं छिकपिन्त थ्व ज्या यायेत जित: सुनां अधिकार बियाह:गु ख: धका: धाये मखु।”

निम्ह काययागु उखान

28 “थ्व उखानय् छिकपिनिगु छु बिचा: दु? छम्ह मनूया निम्ह काय् दु। वं त:धिक:म्ह काययात वना: थथे धाल – ‘बाबु, थौं छं दाखक्यबय् वना: ज्या या।’

29 वं बौम्हयसित ‘जि वने मखु’ धका: लिस: बिल। लिपा हानं पस्ताय् चाया: ज्या या: वन।

30 चिधिक:म्ह काययात वना: नं बौम्हं अथे हे धाल। वं लिस: बिल – ‘दय, जि वने,’ अयनं वनेत धा:सा मवं।

31 “थुपि निम्ह कायपि मध्ये सुनां बौम्हयसिगु खँ न्यन?”

इमिसं लिस: बिल – “त:धिक:म्ह कायम्हं।”

अले वयकलं धयादिल – “जि छिकपिन्त ख:गु खँ धाये – कर काइपि व वेश्यात छिकपि स्वया: न्हापालाक परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनी।

32 भिगु व धात्थेगु लँपु क्यनेत बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना छिकपिन्थाय् वल, अयनं छिकपिन्सं वयागु खँ न्यनामदी। बरु कर काइपिं मनूतयसं व वेश्यातयसं वयागु खँय विश्वास यात। इमिसं या:गु फुक्कं खंक खंक नं छिकपिन्सं पश्चाताप मयात धा:सा अले वयात विश्वास यानामदी।”*

मभिपिं म्हयतयगु उखान

मर्क १२:१-१२; लुक २०:९-१९

33 येश् इमित धयादिल – “मेगु छगु उखान नं न्यनादिसँ – छम्ह त:सिं दु। वं थ:गु क्यबय् दाख पित। अले प्यखें वालं चिनाबिल। वं अन दाख तिसीगु सा: नं तयाबिल। अले क्यबय् स्वयेत छगु बल्चा नं दयका थकल। क्यब म्हयतयत त्व:ता: व मेगु देशय् वन।”*

34 दाख खायेगु इलय् वं थ:गु भागय् व:गु दाख कायेत च्य:तयत म्हययाथाय् छवल।

35 म्हयनं वया च्य:तयत ज्वना: छम्हयसित दाल, छम्हयसित स्याना हे बिल, अले छम्हयसित ल्वहँतं कयकल।

36 त:सिसं हानं न्हापा स्वया: यक्व च्य:तयत म्हययाथाय् छवयाहल। म्हयनं इमित नं अथे हे यानाछवल।

37 “वं लिपा थ: हे काययात म्हययाथाय् छवयाहल। ‘जिम्ह काययात ला हनाबना तइ’ धका: वं मतिइ त:गु ख:।

38 “त:सिया काय् हे व:गु खना: म्हयतयसं थ:थवय् धाल, ‘थ्व ला त:सिया काय् ख:, थ्वयात स्याना: फुक्क धनसम्पति झीगु यायेनु।’

39 अले कायम्हयसित ज्वना: दाखक्यबं पिने यंका: स्यानाबिल।”

40 अले वयकलं इमिके न्यनादिल – “आ: त:सिसं वया: व म्हयतयत छु याइ?”

41 इमिसं लिस: बिल – “वं वया: मभिपिं म्हयतयत स्यानाछवइ। अले इलय् इलय् त:सिं पुले हइपिं म्हयतयत क्यब ज्याके बी।”

42 वयकलं हानं धयादिल – “धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु छिकपिन्सं ब्वनादियागु मदु ला?”

“ ‘दक:मितयसं ज्यालगय् मजगु धका:

धा:गु ल्वहं हे मू ल्वहं जुल।

परमेश्वरं हे थथे यानादीगु ख:।

झीसं स्वयेबलय् थ्व तसकं अजू चायापु।”*

43 “उकिं जिं छिकपिन्त धाये – परमेश्वरयागु राज्य छिकपिनिगु ल्हातं लिफ्याना: परमेश्वरयागु ज्या बांलाक याइपिं मनूतयत बियादी।

44 व ल्वहँतय् द:पि कुचा कुचा दली। अले व ल्वहं कुतुं वया: सुयात लाइ, व धू जुइ।”

45 वयकलं कनादीगु थ्व उखान न्यना: त:धंपि पुजाहारीत व फरिसीतयसं इमित हे ध्याका: धयादीगु ख: धका: थुइका काल।

46 उकिं इमिसं वयक:यात ज्वनेत स्वल। अयनं मनूत खना: ग्याना: इमिसं ज्वने मछा:, छायाधा:सा मनूतयसं वयक:यात अगमवक्ता ख: धका: मानय् यानात:गु दु।

22

ब्याहा भव्ययागु उखान

लूक १४:१५-२४

- 1 येशू हानं मनूतयत् उखान छुनाः थथे धयादिल।
- 2 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छकः छम्ह जुजुं थः काय्यागु ब्याहाया भव्य सःतल।
- 3 जुजुं थः दासतयत् पाहां ब्वना तःपि मनूतयत् सःतके छवल। इमिसं धाःसा वये मास्ति मवयकू।
- 4 “उकिं वं हानं मेपि दासतयत् थथे धया छवल – ‘पाहांतयत् वनाः थथे धयाब्यु। नयेगु ई जुल। नसाज्वलं फुक्कं बुइ धुंकल। भव्य झाःसां जिल।’
- 5 अयनं पाहां ब्वना तःपिन्सं वास्ता हे मयासें थथःगु ज्याय वन। गुम्हं थःगु बुँइ वन, गुम्हं थःगु पसलय वन।
- 6 गुलिसिनं ला जुजुया दासतयत् ज्वनाः दायाः स्याना हे बिल।
- 7 “जुजुं तमं मि जुयाः सिपाइतयत् छवयाः व ज्यानमारातयत् स्याकल। अले इमिगु शहर नं छवयकाबिल।
- 8 जुजुं थः दासतयत् सःताः थथे धाल – ‘भव्य ज्वलं ला ज्वरय जुयाच्वंगु दु। जिं सःता तइपि पाहांत धाःसा थव भव्य नयेत मल्वःपि जुयाच्वन खनी।
- 9 उकिं छिमिसं आः मूल्यं व पेकाल्यं वनाः ध्वदुक्वसित भव्य ब्वना हजि।’
- 10 अले इमिसं मूल्यं व पेकाल्यं वनाः ध्वदुक्व तःधंपि, चिधंपि, भिपि, मभिपि फुक्कसित ब्वना हल। थुकथं भव्य छै पाहांतयसं जाल।”
- 11 “अले जुजु भव्य वःपिन्त स्वः वल। जुजुं बांलाःगु वसतं पुना मतःम्ह छम्ह मनूयात खन।
- 12 जुजुं वयात न्यन – ‘छ थथे बांलाःगु वसतं मपुंके थन गथे यानाः दुहां वया?’ व मनुखं छुं हे धाये मफुत।
- 13 अले जुजुं थः च्यःतयत् थथे धकाः धाल – ‘थव मनूयात ल्हाःतुति चिनाः पिने छिउँथाय वान्छवया ब्यु। अन हे ख्व जक ख्वयाः वा न्ह्यायाच्वनी।’ ”*
- 14 अले येशू धयादिल – “सःतातःपि यक्व दइ, अयनं ल्यइपि कम हे जक दइ।”

कर पुलेगु खँ

मर्क १२:१३-१७; लूक २०:२०-२६

- 15 फरिसीतयसं वनाः येश्यात वयकःया खँय हे ज्वनेगु ग्वसाः ग्वल।
- 16 इमिसं थः चेलातयत् हेरोदया मनूत नाप वयकःयाथाय छवल। इमिसं वनाः वयकःयात थथे धाल – “गुरु, छि धाथे भिंम्ह मनु खः। छिं मनूतयत् परमेश्वरयागु भिगु लँपु जक क्यनादी। मनूतयसं धाइ ल्हाइगु खँय छिं च्यूताः तयामदी, छायाःसा छिं ख्वाः स्वयाः खँ ल्हानामदी।
- 17 छता खँ धयादिसँ, कैसरयात झीसं कर पुले ज्यु ला कि मज्यु?”
- 18 वयकलं इमिगु मभिगु बिचाः थुइकाः धयादिल – “अय निपाः ख्वाःपाः दुपि, छिमिसं जितः थुकथं छाया ज्वकेत स्वयागु?
- 19 छिमिसं कर पुलेत तयातःगु धिबा जितः क्यँ सा।” इमिसं धिबा हयाः वयकःयात क्यन।
- 20 वयकलं इमिके न्यनादिल – “थुकी सुयागु ख्वाः व नां कियातःगु दु?”
- 21 इमिसं “कैसरयागु” धकाः लिसः बिल।
- अले वयकलं धयादिल – “अयसा कैसरयागु कैसरयात हे ब्यु, परमेश्वरयागु परमेश्वरयात हे ब्यु।”
- 22 थव न्यनाः इपि छक्क जुल। अले वयकःयात त्वःताः थथःगु लँय वन।

सीपि म्वाना वइ ला कि वइ मखु?

मर्क १२:१८-२७; लूक २०:२७-४०

- 23 उखुन्हु हे सिनाः म्वाना वइगु खँय विश्वास मयाइपि सदुकीतयसं वयाः येश्याके थथे धकाः न्यन –*
- 24 “गुरुजु, सं मनु मस्त मदयकं सिनावन धाःसा वया हे किजां थः तताःजुयात कलाः तयाः दाजुन्हयसिगु निति मस्त दयकेमाः धकाः मोशां च्वया थकूगु दु।”*
- 25 धाय, न्हयम्ह दाजुकिजापि दु। तःधिकःम्ह दाजुम्ह ब्याहा यानाः मस्त मदयक सिनावन। अले दातिम्ह किजां तताःजुम्हयसित कलाः तल।
- 26 दातिम्ह नं मस्त मदयक हे सिनावन। थुकथं हे वयां क्वय्यापि नं न्हयम्हं सिनावन।
- 27 लिपा व मिसा नं सित।

28 आ: धयादिसँ, सीपि म्वाना वइबलय् व मिसा सुया कला: जुइ? छायाधा:सा इपि न्हयम्हयसिनं वयात कला: त:गु दु।”

29 वय्कलं इमित धयादिल – “छिकपिन्सं ट्वाकाच्चन, छायाधा:सा छिकपिन्सं धर्मशास्त्रयागु खँ व परमेश्वरयागु शक्ति हे थुइकामदीनि।

30 सीपि मनुत् म्वाना वइबलय् इपि स्वर्गदूत थें जुइ। सुयागु ब्याहा नं जुइ मखु, सुयातं बिया नं छवइ मखु।

31 “सीपि म्वाना वइगु खँय् परमेश्वरं धयादीगु खँ छिकपिन्सं ब्वनादियागु मदु ला?”

32 ‘जि अब्राहामया, इसहाकया व याकूबया परमेश्वर ख:।’ थुक्रियागु अर्थ वय्क: सीपिनि परमेश्वर मखु, बरु म्वा:पिनि परमेश्वर खु:।”*

33 वय्क:यागु खँ न्यना: फुक्कं छक्क जुल।

दक्वसिबय् त:धंगु आज्ञा

मर्क १२:२८-३४; लूक १०:२५-२८

34 येशुं सदुकीतयत् नवाये मफयक लिस: बियादीगु खँ न्यना: फरिसीत वय्क:याथाय वल।

35 इमिगु पुचलय् च्वंम्ह छम्ह शास्त्री वय्क:यात ज्वनेत थथे धका: न्यन –*

36 “गुरुजु, व्यवस्थाय् दकलय् त:धंगु आज्ञा छु ख:?”

37 वय्कलं लिस: बियादिल – “परमप्रभु इी परमेश्वरयात दुनुगलनिसें माया या, थ:गु प्राण बिया: तर्कं माया या, अले थ:गु मननिसें माया या।”*

38 दकलय् त:धंगु व न्हापांगु आज्ञा थ्व हे ख:।

39 निगु त:धंगु आज्ञा थ्व ख: – थ: ज:लाख:लायात थ:त थें माया या।”*

40 व्यवस्था व अगमवक्तातयसं स्यना थकूगु फुक्क खँ थ्व हे निगू आज्ञाया दुने ला:।”

मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु ख:?

मर्क १२:३५-३७; लूक २०:४१-४४

41 फरिसीत छथाय मुनाच्चंबलय् येशुं इमित थथे धका: न्यनादिल –

42 “छिकपिन्सं स्वयेबलय् – मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु ख: धयाच्चनादिया? व सुया काय् ख:?”

“दाऊदया काय्” धका: इमिसं लिस: बिल।

43 वय्कलं धयादिल – “अयसा परमेश्वरयागु आत्मां दाऊदयात वय्क:यात ‘प्रभु’ धका: छाया धाय्कूगु लय? दाऊदं थथे धा:गु दु –

44 “ ‘परमप्रभुं जिमि प्रभुयात धयादिल,

“छं शत्रुतयत् छंगु पालि त:ले मततले

छ जिगु जवय् च्वै।” *

45 “दाऊदं हे अथे वय्क:यात ‘प्रभु’ धका: धाल धा:सा वय्क: गथे याना: दाऊदया काय् जुइ फइ?”

46 थ्व खँयागु लिस: सुनानं बी मफुत। उखुन्हनिसें वय्क:याके सुनानं हे छुं हे न्यनेगु आँट याये मछाल।

23

शास्त्रीत व फरिसीत खना: होश या

मर्क १२:३८-३९; लूक ११:४३, ४६; २०:४५-४७

1 येशुं अन च्वंपि ग्वा: ग्वा: मनुतयत् व चेलातयत् धयादिल –

2 “शास्त्रीत व फरिसीत मोशान्यागु व्यवस्था थुइका बीपि मनुत् ख:।

3 उकिं छिमिसं इमिसं धा:थें या। अथेसां इमिसं या:या: थें धा:सा याये मते, छायाधा:सा इमिसं थ:म्हं धा:थें याना मजु।

4 इमिसं मेपिनत् धा:सा इयातुगु इयातुगु कु क्वबिकी, थ:पिन्सं धा:सा थी तक नं मखु।

5 “इमिसं न्हागु ज्यां मनुतयत् क्यनेत जक याइ। इमिसं व्यवस्थायगु खँपुयात चिना: गुलि फत त:धं याना: थ:गु लप्पाय व कपालय चिना जुइ। अले थ:गु वसतय् ता:हाकयक फुर्का तया जुइ।”*

6 भ्वजय नं इपि च्वय च्वना जुइ। अले धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् इपि न्हा:ने च्वनेगु स्वइ।

7 बजारय वनीबलय मेपिन्सं ज्वजलापा याका जुइत स्वइ, अले इमि मनुतयसं थ:त ‘गुरु’ धाय्का जुइ मास्ति व:।

- 8 “छिपि धा:सा थ:त ‘गुरू’ धायका जुइ मते, छायाधा:सा छिपि फुक्कं दाजुकिजापि ख:, छिमि छम्ह हे जक गुरू दु।
 9 अथे हे छिपि सुनानं थ्व पृथ्वीइ सुयातं ‘बा:’ धाये मते, छायाधा:सा छिमि छम्ह हे जक बा: स्वर्गय दी।
 10 अथे हे छिपि सुनानं थ:त नाय: धायेका जुइ मते, छायाधा:सा छिमि छम्ह हे जक नाय: ख्रीष्ट दु।
 11 छिमिगु पुचल्य दक्कसिबय् त:धंम्ह सु ख:, व छिमि फुक्कसियां च्य: जुइमा:।[✱]
 12 सुनां थ:त थ:म्हं त:धंकी व चिधंनी। अले सुनां थ:त थ:म्हं चिधं ताय्की व त:धंनी।”[✱]

निपा: ख्वा:पा: दुपिन्त ब्व: बियादीगु

मर्क १२:४०; लूक ११:३९-५२; २०:४७

- 13 “शास्त्रीत व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं मनुतयत दुहां वने हे मफयक स्वर्गया राज्ययागु लुखा तिनाब्यगु दु। छिपि न थ:पि हे दुहां वनी, न दुहां वनीपिन्त हे दुछवइ।
 14 शास्त्रीत व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं भा:त मदुपि मिसातयगु छँ लुतय यानाचवंगु दु। अयनं छिमिसं मनुतयत क्यनेत ता:हाकयक प्रार्थना याना जुइ। उकि छिमित मेपिन्त स्वया: अप्व: सजाँय बी।
 15 “शास्त्रीत व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिपिं छम्ह मनुयात यहूदी यायेत समुद्रं समुद्रं जुया: दे दे चा:हिला जुइ। अले सुं मनु यहूदी जुल धा:सा छिमिसं वयात थ: स्वया: निदुगं अप्व: नरकय लाकी।
 16 “अय कांपि न्ह्यलुवा:त, छिमित धिक्कार दु। छिमिसं देग: थिया: पाफयां छुं जुइ मखु, देग:यागु लुँ थिया: पाफसा जक खँ क्व:जी धका: स्यना जुल।
 17 अय मूर्ख व कांत, लुँ त:धं ला कि लुँयात च्वख याइगु देग: त:धं?
 18 हानं छिमिसं बलि बीगु थाय थिया: पाफयां छुं जुइ मखु, अन छायात:गु थिया: पाफसा जक खँ क्व:जी धका: स्यना जुल।
 19 अय कांपि मनुत, छायेह:गु त:धं ला कि छायेह:गु च्वख याइगु बलि बीगु थाय त:धं?
 20 बलि बीगु थाय थिया: पाफम्हयसिनं अन दुगुनापं फुक्क थिया: पाफ:गु जुइ।
 21 अथे हे देग: थिया: पाफम्हयसिनं देगलय् च्वंम्ह परमेश्वरयात थिया: पाफ:गु जुइ।
 22 स्वर्गयागु नामय पाफम्हयसिनं स्वर्गयागु सिंहासन व थुकी च्वनादीम्ह परमेश्वरयागु नामय पाफ:गु जुइ।[✱]
 23 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं नव:घाँय, सौप व जीया झिब्वय छव्व परमेश्वरयात छाये हइ। अथेसां छिमिसं न्याय, दया व विश्वास थें ज्या:गु व्यवस्थाया मू खँय च्यूता: मत:। छिमिसं थ्व नं मत्व:ते मा:गु ख:।[✱]
 24 अय कांपि न्ह्यलुवा:त, छिमिसं झा:पत्तियात लिकया: वांछवइ। उँटयात धा:सा नुना हे छवइ।
 25 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं थ:पिन्त पिनें पिनें जक भु व ख्वला सिले थें यचुका जुइ। दुने धा:सा छिमिसं लाकव पाकव यायेगु, कपिन्त लुतय यायेगु याना जुइ।
 26 अय कांपि फरिसीत, न्हापां भु व ख्वलाया दुने नि बांलाक स्यू। अले तिनि पिने नं यचुकी।
 27 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिपि पिने ला सख्वा: पानात:गु चिहान थें बांला:। दुने धा:सा छिपि ध्वगीगु कँलाय व नव:गुलि जक जा:।[✱]
 28 अथे हे पिने छिपि धर्मी जुया जुइ, दुने धा:सा छिमिसं मभिगु ज्याखँ व अत्याचार यानाचवंगु दु।”

लिपा शास्त्रीत व फरिसीतयत सजाँय जुइ

लूक ११:४७-५१

- 29 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं अगमवक्तातयगु चिहान बाबांलाक दयुकी। अले धर्मी मनुतयगु चिहानयात समा: याना तइ।
 30 अले धयाजुइ – ‘जिमि तापा:बाज्यापिनिगु पालय जिपि दुगु जूसा इमिसं थें जिमिसं अगमवक्तातयत स्याये मखुगु।’
 31 “छिमिसं थुकथं ‘जिपि अगमवक्तातयत स्या:पिनि सन्तान ख:’ धका: थ:पिन्सं हे साक्षी बिल।
 32 आ: छिमिसं हे छिमि तापा:बाज्यापिन्सं छुना: त्व:तात:गु पापयागु ज्या पूर्वकि।
 33 अय सर्पत, अय बिख दुम्ह सर्पया सन्तान, छिपि गुकथं नरकयागु मि बचय जुइ फइ?[✱]

✱ 23:11 २३:११ मती २०:२६-२७; मर्क ९:३५; लूक २२:२६ ✱ 23:12 २३:१२ लूक १४:११; १८:१४ ✱ 23:22 २३:२२ यशै ६६:१; मती ५:३४
 ✱ 23:23 २३:२३ लेवी २७:३० ✱ 23:27 २३:२७ प्रे २३:३ ✱ 23:33 २३:३३ मती ३:७; १२:३३; लूक ३:७

34 “उकिं जिं अगमवक्तात, बुद्धिमानत व शास्त्रीतयत् छिमिथाय् छवयाहये। थुपि गुलिसितं ला छिमिसं स्याइ, गुलिसितं क्रूसय् यख्खाइ, गुलिसितं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् यना: कोर्ना दाइ, गुलिसितं थाय् थासय् वना: हे दु:खकष्ट बी।

35 छिमिसं पृथ्वीइ दोष मदयकं स्या:पि फुक्कसिगु हियागु दोष छिमित लाइ। धर्मींम्ह हाबिलनिसें बेरेक्याहया काय् जकरिया तक, गुम्हयसित छिमिसं देग: व होमबलिया वेदीया दथुइ स्या:गु ख:।*
36 जिं छिमित ख:गु खँ धाये – थ्व फुक्क सजाँय आ:यापि मनूतयसं हे फयेमाली।”

यस्शलेम खना: नुग: मछिकादीगु
लूक १३:३४-३५

37 “हे यस्शलेमय् च्वंपि मनूत, छिमिसं अगमवक्तातयत् स्याना छवल, अले परमेश्वरं छवयाहयादीपि दूततयत् ल्वहँतं कय्का छवल। जिं छिमित माखं थ: खाचातयत् त्वपुया त: थें गुलि बचय् यायेत स्वये धुन। अयनं छिपि मानय् मजू।

38 आवनिसें छिमिगु छँ छिमित हे त्व:ताथके।*

39 जिं छिमित धाये – आवलिं छिमिसं प्रभुया नामं झा:म्हयसित त:मधंकुतले जित: खनी मखु।”*

24

दु:खकष्ट जुइतिनिगु खँ

मर्क १३:१-१३; लूक २१:५-१९

1 येशू देगल पिहां वया: अनं झायेत्यंबलय् चेलातयसं वयक:या सतीक वया: अन च्वंगु देग:त कयन।

2 अले वयकलं धयादिल – “बांलाक स्वयाच्चवँ, जिं छिमित ख:गु खँ धाये – थ्व फुक्क दुना वना: ल्वहं छग: नं दइ मखुत।”

3 येशू जैतून डाँडाय फयतुना च्वनादीबलय् चेलातयसं सुतुक्क वया: धाल – “छिं धयादी थें गुबलय् जुइ? अले छि झायादीगु व संसार नाश जुया वनीगु खँ जिमिसं गथे याना सीकेगु?”

4 वयकलं धयादिल – “होशयानाच्चवँ, सुनानं छिमिगु मिखाय् धुलं छवाके मफयेमा।

5 छायाधा:सा यक्व हे मनूतयसं वया: – ‘जि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख:’ धका: छिमिगु मिखाय् धुलं छवाकेत स्वइ।

6 छिमिसं जवंखवं तसकं ल्वापु जगु व ल्वापुया स: ताइ। अयसां छिपि ग्याये मते, छायाधा:सा थथे ला जुइ हे मा:। अयनं थथे जुइवं तं संसार नाश जुयावनी मखु।

7 देश देशयापिनि दथुइ ल्वापु जुइ। राज्य राज्यया दथुइ ल्वापु जुइ। थाय् थासय् अनिकाल जुइ, अले भ्वखाय् ब्वइ।

8 थ्व ला दु:खकष्टयागु छुमां जक ख:।”

9 “उबलय् मनूतयसं छिमित ज्वना: सजाँय बीकी, अले छिमित स्यानाछवइ। थथे जिगु नामं याना: छिमित सकसिनं हेला याइ।*
10 उबलय् त:म्हयसिनं हे जित: विश्वास यायेगु त्व:ताछवइ। छहं मेम्हयसित धोखा बी, थ:थवय् हेला याना जुइ।

11 अले फताहा अगमवक्तात यक्वसिनं वया: त:म्हयसित हे झंग:लाना थकी।

12 प्यखें मभिंगु मभिंगु ज्याखँ जक अप्व: जुया वइ, अले मनूतयसं माया यायेगु नं त्व:ताछवइ।

13 लिपा तक क्वानुक विश्वास याना: सह यानाच्चवँम्ह धा:सा बचय् जुइ।*
14 परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ संसारय् न्यंकभनं न्यंके धुंका: थ्व संसार नाश जुयावनी।”

यस्शलेम नाश जुइतिनि

मर्क १३:१४-२३; लूक २१:२०-२४

15 “अगमवक्ता दानिएलं पवित्रगु थासय् घच्चायापुगु व ग्यानापुगु ज्या जुइ धयाथकूगु खँ छिमिसं स्वये दइ।” (थ्व खँ ब्वंम्हयसिनं थुइमा)*
16 “उबलय् यहूदियाय् च्वनाच्चपिं पहाडय् बिस्सुं वनेमाली।

17 क:सिइ च्वनाच्चपिन्सं थ:गु मालसामान कायेत तकं क्वहां वने लाइ मखु।

18 बुँइ ज्या याना च्वपिन्सं थ:गु वस: कायेत तकं छँ वने लाइ मखु।*
19 प्वाथय् दुपिं व दुस्त्वम्ह मचा दुपिं मिसातयत् तसकं सास्ती जुइ।

20 चिकुलाबलय् व विश्रामवार खुन्हु थथे मजुइमा धका: परमेश्वरयात प्रार्थना याना च्वँ।

* 23:35 २३:३५ उत ४:८; २ इति २४:२०-२१ * 23:38 २३:३८ यर २२:५ * 23:39 २३:३९ भज ११:८:२६ * 24:9 २४:९ मती १०:२२
* 24:13 २४:१३ मती १०:२२ * 24:15 २४:१५ दान १:२७; ११:३१; १२:११ * 24:18 २४:१७-१८ लूक १७:३९

21 उबलय् तसकं सास्ती जुइ। सृष्टि जूबलय् निसैं आ: तकं थपायसकं सास्ती जगु मदुनि। अले लिपा नं गुब्बसं जुइ मखु।*

22 परमेश्वरं व ईयात चिहाकयका मदीसा सुं हे बचय् जुइ मखु। वयकलं थ:म्हं ल्ययात:पि मनुतयगु निति व ईयात चिहाकयकादी।”

23 “उबलय् सुनानं ‘मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट थन दु, अन दु’ धका: धाल धायेवं छिमिसं पत्या: याये मते।

24 छायाधा:सा उबलय् फताहा ख्रीष्टत व फताहा अगामवक्तात खनेदयक: वइ। इमिसं फतिफतले परमेश्वरं ल्ययात:पि मनुतयत झंग:लायेत तत:धंगु चिं व अजू चायापुगु ज्या यानाक्यनी।

25 स्व, थथे जुइतिनि धका: जिं छिमित न्हापां हे धयाबियागु दु।”

26 “मनुतयसं छिमित ‘मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मरुभूमिइ झायाच्चंगु दु’ धका: धा: व:सां छिपि अन वने मते। इमिसं ‘वयक: ला क्वथाय् दुने दु’ धका: धा:सां छिमिसं पत्या: याये मते।

27 छायाधा:सा पुर्बय् हावलासा त्वइबलय् पच्छिमय् थयंक खने दइ थें मनुया काय् वइबलय् नं फुक्कसिन खनी।*

28 गन सीम्ह दु अन गिट्ट नं मुं वइ।”*

मनुया काय् झाइबलय् थथे जुइ

मर्क १३:२४-२७; लूक २१:२५-२८

29 “थथे दु:खकष्ट जुइ धुनेवं

“सूर्य खिउँया वनी,

तिमिला बुलुयावनी,

अले आकाशय् च्वंगु नगुत

कुतुं वनी,

थथे आकाशय् च्वंगु

शक्ति खाइ।”*

30 “थुलि जुइ धुंका: आकाशय् मनुया काय् वइगु चिं खने दइ। अले मनुया काययात त:धंगु शक्ति ज्वना: झ:झ: धायक सुपाँचय् वयाच्चंगु खनी। थ्व खना: संसारय् च्वपिं फुक्क कुलयापिं मनुत हँय्यहँय्य ख्वइ।*

31 अले तुरहीया स:लिसैं मनुया कायनं स्वर्गदूततयत्त पृथ्वीया प्यखें छ्वइ। इमिसं परमेश्वरं ल्ययात:पिन्त मुंका हइ।

य:मरिमायागु उखान

मर्क १३:२८-३१; लूक २१:२९-३३

32 “य:मरिमापाखें छिमिसं छता खँ सीकि। थुकी चुलि जायावल कि वर्षा वल धका: छिमिसं सीका काइ।

33 थुकथं जिं धया थें जुयावल कि छिमिसं मनुया काय् वइन धका: सीकि।

34 जिं छिमित ख:गु खँ धाये – आ:यापिं मनुत सिनावने न्ह्य: हे जिं धया थें जुइ।

35 आकाश व पृथ्वी मदयावनी, अयनं जिगु वचन मदयावनी मखु।

थथे गुबलय् जुइ धका: सुनानं सी मखु

मर्क १३:३२-३७; लूक १७:२६-३०; १७:३४-३६

36 “थथे गुबलय्, अले गुखुन्हु जुइ धका: सुनानं मस्यु। स्वर्गय् च्वपिं स्वर्गदूततयसं व परमेश्वरया कायनं नं थ्व खँ मस्यु। परमेश्वर बा:नं जक स्यु।

37 “नोआयागु पालय् गथे जूगु ख: मनुया काय् वइबलय् नं अथे हे जुइ।*

38 लखं जाये न्ह्य: तकं मनुतयसं नयेत्वने यानाच्चन, ब्याहा यायेगु व बिया छवयेगु यानाच्चन। नोआ ल:जहाजय् मच्चतले इमिसं थथे यानाच्चन।

39 लखं चुइके मयंतले ला इमिसं छुं हे बिचा: मया:। मनुया काय् वइबलय् नं अथे हे जुइ।*

40 “बुँइ ज्या यानाच्चपिं निम्ह मनुत मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्व:ताथकी।

41 घ: क्यला च्वपिं निम्ह मिसात मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्व:ताथकी।

42 “उकिं होशयानाच्चँ, छायाधा:सा छिमिसं छिमि प्रभु गुबलय् वइ धका: मस्यु।

* 24:21 २४:२१ दान १२:१; प्रका ७:१४ * 24:27 २४:२६-२७ लूक १७:२३-२४ * 24:28 २४:२८ लूक १७:३७ * 24:29 २४:२९ यशै १३:१०; ३४:४; इज ३२:७; योए २:१०-३१; ३:१५; प्रका ६:१२-१३ * 24:30 २४:३० दान ७:१३; जक १२:१०-१४; प्रका १:७ * 24:37 २४:३७ उत ६:५-८ * 24:39 २४:३९ उत ७:६-२४

43 छिमिसं सि हे स्यू – थःगु छँय् खँ वइगु खँ सिल कि छँ थुवाः चच्छिं मघंसे पियाचवनी। अले खं खुया यने फइ मखु।

44 उकि छिमिसं न होशयानाच्वँ, छायाःसा छिमिसं मतिइ हे मतःबलय् मनूया काय् वइ।*

भिंम्ह व मभिंम्ह च्यः

लूक १२:४१-४८

45 “भिंम्ह व विश्वास याये बहःम्ह च्यः सु जुइ? सुयात वया मालिकं मेपि च्यःतयत् ठीक ठीक इलय् नके त्वंकेगु ज्या बियाः इमि नायः याना तइ, व हे जुइ।

46 वं अथे ज्या यानाच्वंगु खनाः मालिकं वयात गुलि स्याबास बी।

47 जिं छिमित खःगु खँ धाये – वया मालिकं वयात थःगु सर्वय तकं लःल्हाना तइ।

48 मभिंम्ह जुल धाःसा वं – ‘जिमि मालिक तःन्हु लिपातिनि वइ’ धकाः मतिइ तयाः

49 अय्लाःगुलुत नाप नयेत्वने यानाः मेपि च्यःतयत् दाया जुइ।

50 छन्हु वं मतिइ हे मखंबलय् वया मालिकं आकाझाकां थयंकः वयाः

51 वयात स्यानाः निपाः ख्वाःपाः दुपि च्वनी थाय् वांछवइ। अन हे इपि ख्व जक ख्वयाः वा न्ह्यायाः च्वनेमाली।

25

झिम्ह ल्यासेतयगु उखान

1 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं। झिम्ह ल्यासेत जिलाजं नापलायेत थथःगु मत ज्वनावन।*

2 थुपि झिम्हय न्याम्ह ज्ञां दुपि व न्याम्ह ज्ञां मद्दुपि लानाच्वन।

3 ज्ञां मद्दुपि न्याम्हयसिनं मत ला च्याका यंकल, चिकं धाःसा ज्वना मवं।

4 ज्ञां दुपि न्याम्हयसिनं मत च्याकाः यंकल, अले थथःगु थलय् चिकं नं ज्वनावन।

5 जिलाजं वये लिबाकूगुलि इमि न्ह्यः वल।

6 “बाचा जाःबलय् इमिसं ‘जिलाजं थयंकः वल, नापालाः वा’ धकाः धयाहःगु सः ताल।

7 “इपि झिम्हयसिनं दनाः थथःगु मत मिलय् यात।

8 ज्ञां मद्दुपिन्सं ज्ञां दुपिन्त धाल ‘जिमित चिकं भतिचा ब्यु लय, जिमिगु मत सीन।’

9 “ज्ञां दुपिन्सं धाल – ‘जिमित हे मगाः, बरु पसलय् वनाः न्याना हजि लय।’

10 “इपि चिकं न्याः वनाच्वंबलय् हे जिलाजं थयंकः वल। मत च्याका च्वपि न्याम्ह ल्यासेतयत् जिलाजं नाप ब्याहा भ्वजय् दूत यंकल। अले लुखा तिनाबिल।

11 भचा जायकाः ज्ञां मद्दुपिन्सं थयंकः वयाः थथे हाल – ‘प्रभु, प्रभु, जिमित नं दुकयादिसँ।’*

12 “जिलाजं धाःसा ‘जिं छिमित म्हमस्यू’ धकाः लिसः बिल।

13 “उकि छिपिं नं होशयानाच्वँ, छायाःसा मनूया काय् गुबलय, गुरुन्हु वइ धकाः छिमिसं मस्यू।

स्वम्ह च्यःतयगु उखान

लूक १९:११-२७

14 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह परदेश्य वनेत्यंम्ह मनुखं थः च्यःतयत् सःताः थःगु फुकक सम्पति इमित त्वःताथकल।

15 वं इमिसं फक्व छम्हयसित न्यागू लाख, छम्हयसित निगू लाख व छम्हयसित छगू लाख जिम्मा बियाः परदेश्य वन।

16 “न्यागू लाख दां काःम्ह च्यलं व धिबां ब्यापार यानाः मेगु न्यागू लाख मुंकल।

17 अथे हे निगू लाख काःम्ह च्यलं नं व दामं ब्यापार यानाः मेगु निगू लाख दां मुंकल।

18 छगू लाख दां काःम्ह च्यलं धाःसा व दां गालय् स्वथना तल।

19 “तःदँ लिपा इमि मालिक लिहां वल। अले इमिके थःगु ल्याःचाः फ्वन।

20 न्यागू लाख कयातःम्ह च्यलं मेगु न्यागू लाख दां तनाः थथे धाल – ‘छिं बिया थकूगु न्यागू लाख दामं जिं मेगु न्यागू लाख दां मुंकागु दु।’

21 “मालिकं वयात धाल – ‘स्याबास, छ भिंम्ह विश्वास याये बहःम्ह खः। चिधंगु खँय हे छ विश्वास याये बहःम्ह जुल। उकिं जिं आः छन्त अज्जं यक्व खँय जिम्मा बिया थके। छ नं जिनापं लयताया च्वँ।’

22 “अले निगू लाख दां काःम्ह च्यलं वयाः थथे धाल – ‘छिं बिया थकूगु निगू लाख दामं जिं मेगु निगू लाख दां मुंकागु दु।’

23 “मालिकं वयात धाल – ‘स्याबास, छ भिम्ह व विश्वास याये बहःम्ह खः। चिधंगु खँय् हे छ विश्वास याये बहःम्ह जुल। उकि जिं आः छन्त अज्जं यक्व खँय् जिम्मा बिया थके। छ नं जि नाप लयताया च्वं।’

24 “अले छगू लाख दां काःम्ह च्यलं वयाः थथे धाल – ‘छ तसकं हाराम्ह व थःम्ह पि हे मप्युगु नं लइम्ह, अले हला हे मतःगु नं काइम्ह जगुलि ग्यानाः

25 छिं बियादीगु धिबा गालय् स्वथना तया। छिगु धिबा कयादिसँ।’

26 “मालिकं वयात धाल – ‘छ ला छप्ति हे ज्यालगय् मजूम्ह व अल्ल्हीम्ह मन् जुयाच्वन। जि पिया मतःथाय् च्वंगु नं लइम्ह, अले हला मतःथाय् च्वंगु नं काइम्ह धकाः सीक सीकं

27 छं जिगु धिबा ब्याज वइकथं सराफितयथाय् तयातये म्वाः ला? अले जिं ब्याजनापं थःगु धिबा काये दइगु मखु ला?’

28 “थ्वयाके च्वंगु दां कयाः झिगू लाख दां दुम्हयसित ब्यु।

29 दुम्हयसित अज्जं तनाबी, अले वयाके झन यक्व दइ। मद्दुम्हयसिके दुगु नं लाका काइ।*

30 थ्व ज्यालगय् मजूम्ह च्यःयात धाःसा पिने खिउँथाय् वांछवये यकि। अन हे थ्व ख्व जक ख्वयाः वा न्ह्याच्वनी।”*

फै व च्वले

31 “मनूया काय् स्वर्गदूतत नाप जुजु जुयाः वइ अले थःगु सिंहासनय् च्वनी।*

32 वया न्ह्यःने फुकक जात जातियापिं मनूत दं वइ। जवालं फै व च्वले ल्यये थें वं नं मनूतयत ल्यइ।

33 वं फैचातयत जव ल्हाःपाखे व च्वलेचातयत खव ल्हाःपाखे तइ।

34 “अले जुजुं थःगु जवय् च्वंपिन्त थथे धाइ – ‘जिमि बाःनं आशिष बियातःपिं मनूत छिपि हे खः। वा, संसार सृष्टि मजुनिबलय् निसें छिमित बी धकाः तयातःगु राज्यय् आः छिमिसं हे अधिकार या।

35 छाय्धाःसा जि नयेमखंबलय् छिमिसं जितः नकल, प्याःचाःबलय् त्वंकल, अले जि वयाबलय् छिमिसं जितः म्हमसीकं थःथाय् दुकाल।

36 पुनेगु मद्दुबलय् छिमिसं जितः वसः बिल, उसाँय् मद्दुबलय् सुसाःकुसाः यात, इयालखानाय् लाःबलय् स्वः वल।’

37 “परमेश्वरं धयादी थें याना च्वंपिन्सं थथे लिसः बी – ‘प्रभु, छिं गुबलय् नयेमखंगु दु धकाः जिमिसं नकागु दु? अले गुबलय् प्याःचाःगु दु धकाः जिमिसं त्वंकाःगु दु?’

38 छिं गुबलय् जिमिथाय् झाःगु दु धकाः जिमिसं म्हमसीकं दुकया? अले छिं गुबलय् पुने मखंगु दु धकाः जिमिसं वसः बिया?

39 छिं गुबलय् उसाँय् मन्त धकाः जिमिसं सुसाःकुसाः याना, अले छिं गुबलय् इयालखानाय् लात धकाः जिमिसं स्वः वया?’

40 “अले जुजुं इमित थथे लिसः बी – ‘जिं छिमित खःगु खँ धाये – दक्वसिबय् चीधिकःम्ह किजायात छिमिसं छु याइ, व जितः हे याःगु जुइ।’

41 “अले वं थःगु खव ल्हाःपाखे च्वंपिन्त थथे धाइ – ‘सराः बियातःपिं, छिपि जिथाय् वये मते। शैतान व वया दूततयत धकाः च्याकातःगु गुबलें मसीगु मिइ क्वब्बाः हँ।

42 जि नयेमखंबलय् छिमिसं जितः मनकू, प्याःचाःबलय् छिमिसं जितः लः मत्वंकू,

43 जि वयाबलय् छिमिसं जितः दुमकाः, पुनेगु मद्दुबलय् वसः मब्य, उसाँय् मद्दुबलय् व इयालखानाय् लाःबलय् स्वः मवः।’

44 “इमिसं नं थथे धकाः लिसः बी – ‘प्रभु, जिमिसं गुबलय् छितः नयेमखंगु, प्याःचाःगु, जिमिथाय् झाःगु, पुने मखंगु, उसाँय् मद्दुगु व इयालखानाय् लाःगु खना धकाः? अले जिमिसं छिगु सुसाःकुसाः यायेमाःगु हे गुबलय् दु धकाः?’

45 “अले जुजुं इमित थथे धाइ – ‘जिं छिमित खःगु खँ धाये – दक्वसिबय् क्वहंम्हयसित छिमिसं छुं मयाःगु हे जितः मयाःगु खः।’

46 “थुमित सदां सास्ती बिया तइ। अले परमेश्वरं धयादी थें यानाच्वंपिन्त जक अनन्त जीवन दइ।”*

26

येश्यात स्यायेत ग्वसाः ग्वःगु

मर्क १४:१-२; लूक २२:१-२; यूह ११:४५-५३

1 थथे स्यनेकने यानादी धुंकाः येशू चेलातयत धयादिल –

* 25:29 २५:२९ मती १३:२९; मर्क ४:२५; लूक ८:१८ * 25:30 २५:३० मती ८:१२; २२:१३; लूक १३:२८ * 25:31 २५:३१ मती १६:२७; १९:२८

* 25:46 २५:४६ दान १२:२

2 “निन्हु लिपा छुत्काराया नखः वइ धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। उबलय् मनूया काययात ज्वनाः कूसय् यख्खायाः स्यायेत लःलहानाबी।”*

3 उबलय् हे तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपि कैयाफा धाःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया छैय् मुन।

4 अले इमिसं वय्कःयात गथे यानाः ज्वनाः स्यायेगु धकाः ग्वसाः ग्वल।

5 “नखःबलय् ज्वने धाःसा तसकं हल्लाखल्ला जुइ” धकाः इमिसं धाल।

बेथानियाय् येशूयात चिकनं लूगु

मर्क १४:३-९; यूह १२:१-८

6 येशू बेथानियाय् सिमोन कोहियागु छैय् दीबलय्

7 छह मिसा दुस्त्वहं थलय् तसकं थिकेगु व नस्वाःगु चिकं ज्वनाः वल। अले नयेत्यंबलय् व मिसां वय्कःयागु छैनय् फुक्कं लुनाबिल।*

8 थ्व खनाः चेलातयसं तं पिकयाः वयात धाल – “थुलिमछि चिकं छाय् सिति छ्वयागु?

9 थ्व चिकं म्युगु जूसा उकिं वःगु धिबा नये मखंपिन्त इनाब्यगु जूसा ज्यूगु नि।”

10 इमिसं थथे धाःगु न्यनाः वय्कलं धयादिल – “छिमिसं थ्व मिसायात छाय् दुःख बियाच्चवनागु? वं जितः बांलाःगु हे यात।

11 नये मखंपि ला छिपिनाप न्हाबलें दयाच्चनी। जि न्हाबलें दइ मखु।*

12 थथे चिकनं लुनाः वं जिगु म्हयात थुनेत ठीक याःगु खः।

13 जिं छिमित खःगु खँ धाये – गन गन भिगु खँ न्यंकी, अन अन थ्व मिसां याःगु थ्व खँ नं लुमंकेत न्यंकी।”

यहदां येशूयात ज्वंकेत स्वःगु

मर्क १४:१०-११; लूक २२:३-६

14 झिनिम्ह चेलात मध्ये यहदा इस्करियोत धाःम्ह चेलां तःधंपि पुजाहारीतयथाय वनाः

15 थथे धाल – “येशूयात ज्वंका बिल धाःसा जितः छु बी?” अले इमिसं वयात स्विगः वहःयागु म्वहः बिल।*

16 उबलय् निसें वं येशूयात ज्वंका छ्वयेत सनाच्चन।

चेलात नाप छुत्कारायागु नखः हनादीगु

मर्क १४:१२-२१; लूक २२:७-२३; यूह १३:२१-३०

17 सोडा मतःगु मरि नयेगु नखःयागु न्हापां खुन्हु चेलातयसं वयाः वय्कःयाके – “गन वनाः छुत्काराया नखःयात ज्वरय याः वने?” धकाः न्यन।

18 वय्कलं धयादिल – “शहरय सुं छम्ह मनूयागु छैय् वनाः थथे धा – ‘जिमि गुरुं वय्कःयागु ई त्यल हं। चेलातनापं वय्कलं छिगु छैय् वयाः छुत्काराया नखः हनेगु हं।”

19 चेलातयसं वनाः वय्कलं धयादी थें यात। अले अन हे छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय यात।

20 बहनी वय्कः झिनिम्ह चेलात नाप नयेत फ्यतुनादिल।

21 नयाच्चंबलय् वय्कलं धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिपि मध्ये हे छम्हयसिनं जितः धोखा बी।”

22 थ्व न्यनाः इमिसं तसकं नुगः मछिंकल। अले छम्ह छम्हयसिनं थथे धाल – “छिं जितः हे धयादियागु ला मखु ला प्रभु?”

23 वय्कलं धयादिल – “जि नाप ख्वलाय मरि थुनीम्हयसिनं जितः धोखा बी।”*

24 धर्मशास्त्रय च्वया तः थें मनूया काय् ला सिनावने हे माः। अयनं वयात ज्वंका छ्वइम्ह मनूयात तसकं तसकं हे धिक्कार दु। व बु हे मवूगु जूसा तसकं बांलाइगु खः।”

25 वय्कःयात ज्वंकीम्ह यहदां नं न्यन – “छिं जितः हे धयादियागु ला मखु ला प्रभु?”

अले वय्कलं धयादिल – “खः, छं थःम्ह हे धाल।”

प्रभु भव्य

मर्क १४:२२-२६; लूक २२:१४-२३; १ कोर ११:२३-३०

26 नयाच्चंबलय् येशू मरि कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः कुचा कुचा थलादिल। अले चेलातयत् इनाः थथे धयादिल – “थ्व मरि कयाः न। थ्व जिगु म्ह खः।”

27 अथे हे ख्वला नं कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः वय्कलं थथे धयाः ख्वला बियादिल –

28 “थ्व न्हगु बाचायागु जिगु हि खः। थ्व हे हि यक्वसिगु पाप क्षमा जुइ।”*

* 26:2 २६:२ प्रस १२:१-२७ * 26:7 २६:७ लूक ७:३७-४८ * 26:11 २६:११ ज्य १५:११ * 26:15 २६:१५ जक ११:१२ * 26:23 २६:२३ भज ४:१९ * 26:28 २६:२८ प्रस २:८; यर ३१:३१-३४

29 जिं छिमित धाये – जिमि बा:यागु राज्यय न्हपि जूपि छिपिनाप दाखमघ मत्वंतले जिं आवनिसें थ्व दाखमघ त्वने मखुत।”

30 अले छपु भजन हाले धुंका: वयक:पि जैतून डाँडाया ज्ञाल।

पनुसं येश्यात म्हमस्यू धका: धाइ

मर्क १४:२७-३१; लूक २२:३१-३४; यूह १३:३६-३८

31 अले येशू इमित धयादिल – “थौ चान्हय छिपि फुक्क जित: त्व:ता: बिस्सु वनी। धर्मशास्त्रय नं थथे च्यायात:गु दु –

“ जिं फैजवा:यात स्यानाबी,
अले फैचात
उखेला: थुखेला: जुइ।”*

32 “अयुं जि हानं म्वाना वया: छिपि स्वया: न्हापा हे गालील्य थ्यंक: वने।”*

33 पनुसं वयक:यात धाल – “फुक्कसिनं त्व:ता वसां जिं ला छित: गुब्सं हे त्व:ते मखु।”

34 वयकलं धयादिल – “जिं छन्त ख:गु खँ धाये – थौ चान्हय खा हाले न्ह्य: छं जित: स्वक: तक म्हमस्यू धका: धाइ।”

35 अयुं “छिनाप सी हे मा:सां जिं छित: म्हमस्यू धका: धाये मखु” धका: पनुसं धाल। फुक्क चेलातयसं नं अथे हे धाल।

गेतसमनिइ प्रार्थना यानादीगु

मर्क १४:३२-४२; लूक २२:३९-४६

36 वयक: चेलात नाप गेतसमनी धा:थाय ज्ञाल। वयकलं इमित धयादिल – “छिपि थन हे च्वनाच्चँ। जि उखे वना: प्रार्थना याये।”

37 वयकलं पनुस व जब्दिया निम्ह कायपिन्त धा:सानापं व्वना यंकादिल। उबलय वयकलं तसकं हे नुग: मछिका: दिक्क जुयादिल।

38 वयकलं इमित धयादिल – “नुग: मछिना: जिगु छाति हे तज्याइ थें च्वनाच्चन। छिपि मघंसे थन हे च्वनाच्चँ।”

39 अले भचा उखे ज्ञाया: बैय क्वपुसां पुया: थथे धका: प्रार्थना यानादिल – “बा:, ज्युसा थ्व दु:खयागु ख्वला जिथासं चीकादिसँ। अयुं जित: य:थें यानादी मते, छित: य:थें हे यानादिसँ।”

40 अले वयक: स्वम्ह चेलात च्वनाच्चंथाय ज्ञाल। इपि न्ह्यलं व्वानाच्चंगु खना: वयकलं पनुसयात धयादिल – “छिपि जि नाप घौछि हे नं मघंसे च्वने मफु ला?

41 मघंसे प्रार्थना याना च्वँ, मखुसा छिपि जाँचय लाइ। आत्मा ला न्ह्यचिलाच्चंगु दु, म्ह जक बमला:।”

42 अनं वना: वयकलं हानं प्रार्थना यानादिल – “बा:, जिं थ्व दु:खयागु ख्वलां मत्वंसे मगा: धयागु जूसा, छित: य:थें हे जुइमा।”

43 वयक: ज्ञा:बलय इपि हानं न्ह्यलं तुं व्वानाच्चन। इमिसं न्ह्य: पी हे मफया च्वन।

44 वयक: हानं इमित त्व:ता: ज्ञाल। अले अथे हे धया: प्रार्थना यानादिल। थ्वनापं वयकलं स्वक: प्रार्थना यानादी धुंकल।

45 अले वयकलं इमिथाय ज्ञाया: धयादिल – “छिपि आ: तक घना च्वनातिनि ला? मनूया काययात पापीतयसं ज्वनीगु ई वये धुंकल।

46 दें, वनेनु। स्व, जित: ज्वंकीम्ह मनू नं न्ह्य:ने थ्यने धुंकल।”

येश्यात ज्वंगु

मर्क १४:४३-५०; लूक २२:४७-५३; यूह १८:३-१२

47 वयकलं थथे धयाच्चनादीबलय हे झिनिम्ह मध्ये छम्ह चेला यहदा अन थ्यंक: वल। व नाप त:धंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्सं छवयाह:पि नं व:गु दु। इमिसं तरवार व कथि ज्वनात:गु दु।

48 “जिं वना: चुप्पा नइम्ह मनू व हे ख:, छिमिसं वयात ज्वँ” धका: धोखा बीम्हयूसिनं इमित खँ स्यना ह:गु दु।

49 उकिं वं वयेवं हे येश्याथाय वना: “गुम्ह, ज्वजलपा” धया: वयक:यात चुप्पा नल।

50 वयकलं वयात धयादिल – “पासा, छु यायेत वयागु ख: याकनं याना छव।”

अले इमिसं वयक:यात ज्वन।

51 अबल्य हे वयकःया छम्ह चेलां थःगु तरवार पिकयाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया छम्ह दासयागु न्हाय्पं हे ध्यनाबिल।

52 वयकलं वयात धयादिल — “तरवार दापय् स्वर्थँ। तरवार ज्वनाजुइम्ह तरवारं हे सी।

53 जिं ग्वाहालि फ्वन धाःसा जिमि बाःनं झिनिगू पल्टन स्वयाः अप्वः स्वर्गदूत छवयाहया मदी ला? छिमिसं छु तायका?

54 थथे यात धाःसा धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खँ गथे जुयाः पूवनी?”

55 अले वयकलं ज्वंवःपिं मनूतयूत धयादिल — “जि छम्हयसित ज्वनेत थथे तरवार व कथि ज्वनावये माःगु छाया? छु जि दाखुँ खः ला? जिं देगलय् च्वनाः न्हियान्हिथं स्यनेकने याना जुयाबलय् छिमिसं जितः छाया मज्वनागु?”

56 अगमवक्तातयसं धर्मशास्त्रय् च्वया थकूगु पूवनेमा धकाः हे थथे जूगु खः।” अले चेलात फुक्कं वयकःयात त्वःताः उखेलाः थुखेलाः मदय्क बिस्युं वन।

महासभाया न्हाःने येशू

मर्क १४:५३-६५; लूक २२:६६-७१; यहू १८:१३-१४, १९-२४

57 इमिसं येशूयात दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीत कैयाफायाथाय् यंकल। शास्त्रीत व थकालिपिं नं अन मुनाच्वंगु दु।

58 पत्रुस नं तातापाकं हे ल्यूल्य वनाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया चुकय् थ्यंक हे वन। अले वयकःयात छु छु याइ धकाः स्वयेत व पालेत नाप च्वंवन।

59 तःधंपि पुजाहारीतयसं व अन वयाच्वंपि फुक्कसिनं जानाः वयकःयात स्यायेत मखुगु मखुगु द्रुपं बीत स्वल।

60 तःमह्यसिनं हे वयाः वयकःयात मखुगु मखुगु द्रुपं बिल। अयनं इमिसं छुं हे दसि क्यने मफुत। दकलय् लिपा निम्ह मनुखं वयाः

61 धाल — “थ्व मनुखं ‘परमेश्वरयागु देगः थुनाः स्वन्हुं हे दने फु’ धकाः धाल।”

62 अले दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दनाः धाल — “थुमिसं धाःगु खँ छुं छुं धायेमाःगु दु ला?”

63 वयकलं छुं हे धयामदी। अले दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हानं धाल — “म्वाःम्ह परमेश्वरयागु नामं जिं छन्त धयाच्वना — छ परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः ला?”

64 वयकलं लिसः बियादिल — “छिं थःम्ह हे धयादिल। अयनं जिं छिकपिन्त धाये — आवनिसें छिकपिन्सं मनूया काययात परमेश्वरया जब ल्हाःपाखे च्वनाच्वंगु व सुपौंचय् वयाच्वंगु खनी।”

65 थ्व न्यनाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी थःम्हं फिनातःगु लं खुनाः थथे धाल — “थ्वं परमेश्वरयात क्वह्वांकाः खँ ल्हात। थव्यां अप्वः मेगु दसि हे छु माल? थ्वं परमेश्वरयात क्वह्वांकूगु छिमिसं ता हे ताल।

66 छिमिगु छु बिचाः दु?” इमिसं धाल —

“थ्व दोषी हे खः, थ्वयात स्याये हे माः।”

67 इमिसं वयकःयागु ख्वालय् थुकलं बिल, दाल। अले गुलिसिनं ला न्यतालय् दायाः

68 थथे धाल — “हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट, छ अगमवक्ता खःसा छन्त सुनां दाल, धा।”

पत्रुसं येशूयात म्हमस्य धकाः धाःगु

मर्क १४:६६-७२; लूक २२:५४-६२; यहू १८:१५-१८, २५-२७

69 अबल्य तकं पत्रुस चुकय् हे च्वनाच्वन। छम्ह भ्वाति नं वयाः वयात धाल — “छ नं गालील्य च्वंम्ह येशूनापं जुयाच्वंम्ह मखु ला?”

70 वं सकसिगु न्हाःने “मखु” धकाः थथे धाल — “छुं धाःगु खँ जिं मस्यु।”

71 व अनं लुखापाखे वंबलय् वयात मेम्ह भ्वाति नं खनाः थथे धाल — “थ्व मनु ला नासरतय् च्वंम्ह येशू नाप जुयाच्वंम्ह खः नि।”

72 वं हानं पाफयाः “मखु” धकाः थथे धाल — “जिं वयात म्ह हे मस्यु।”

73 भचा जायकाः अन च्वंपिन्सं वयाः वयात थथे धाल — “छ नं व नाप जुयाच्वंम्ह खः नि। छंगु नवाइगु पहलं हे सी दु।”

74 अले वं पाफयाः धाल — “जिं मखुगु खँ ल्हानागु खःसा परमेश्वरं जितः सजाँय बियादीमा। जिं वयात म्ह हे मस्यु।” अबल्य हे गंगः हाला हल।

75 अले वं येशू धयादीगु खँ लुमंकल — “खा हाले न्हाः छुं जितः स्वकः तक म्हमस्य धकाः धाइ।” अले व पिने वनाः ह्यौय्ह्यौय् ख्वल।

☆ 26:55 २६:५५ लूक १९:४७; २१:३७

☆ 26:61 २६:६१ यहू २:१९

☆ 26:64 २६:६४ दान ७:१३

☆ 26:66 २६:६६-६६ लेवी २४:१६

☆ 26:67 २६:६७ यशै ५०:६

27

येशू रोमी बडा-हाकिमयात लःल्हाःगु

मर्क १५:१; लूक २३:१-२; यूह १८:२८-३२

1 सुथ न्हापां हे तःधंपि पुजाहारीतयसं व थकालिपिन्सं मुनाः येशूयात स्यायेगु ग्वासाः ग्वल।

2 अले इमिसं वयकःयात चिनायंकाः रोमी बडा-हाकिम पिलातसयात लःल्हाना बिल।

यहदा थथःमहं सीगु

प्रे १:१८-२०

3 वयकःयात स्याइगु खँ सियाः ज्वंकूम्ह यहदां पस्ताय् चायाः तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्थाय् वनाः स्विगः वहःयागु म्वहः लित बिल।

4 अले धाल – “दोष मदुम्ह मनूयात स्याकेत ज्वंकाः जिं पाप याये लात।” अयन् इमिसं वयात थथे धाल – “जिमित छु धया लय्? छं हे सीकि।”

5 वं वहःयागु म्वहः देगलय् वान्छवया थकल। अले वनाः यग्गानाः सित।

6 तःधंपि पुजाहारीतयसं यहदां वान्छवया थकूगु धिबा कयाः धाल – “थ्व हियागु मू खः, उकिं देगःयागु धुकुतिइ तये मज्यू।”

7 इमिसं थथे सल्लाह साहति यानाः व दामं पिनें वःपि सित कि थुनेत धकाः कुमाःयागु जग्गा न्यात।

8 उकिं थ्व जग्गायात आः तक नं “हियागु जग्गा” धकाः धयावयाच्चवंगु दु।*

9 थुकथं यर्मिया अगमवत्तां धयाथकूगु खँ पूवन –

“वयकःयात न्यायेत इस्त्राएलीतयसं

स्विगः वहःयागु म्वहः बिल।

10 व स्विगः वहःयागु म्वहलं

इमिसं छम्ह कुमाःयागु जग्गा न्यात।

थ्व खँ जितः प्रभुं धयादीगु खः।”*

पिलातसया न्ह्यःने येशू

मर्क १५:१-५; लूक २३:१-५; यूह १८:२८-३८

11 येशूयात बडा-हाकिमया न्ह्यःने थने हल। वं वयकःयाके थथे धकाः न्यन – “छ यहदीतय् जुजु खः ला?”

वयकलं धयादिल – “छिं थःमहं हे धयादिल।”

12 तःधंपि पुजाहारीतयसं व थकालिपिन्सं न्ह्याक्व हे द्रुपं ब्यसां वयकलं छुं हे धयामदी।

13 अयजूगुलि पिलातसं वयकःयात थथे धाल – “इमिसं छन्त थुलिमछि द्रुपं बी धुंक्ल छं मताः ला?”

14 वयकलं छुं हे धयामदी। थ्व खनाः तःधम्ह हाकिम तसकं छक्क जुल।

येशूयात स्यायेगु क्वःछ्यूगु

मर्क १५:६-१५; लूक २३:१३-२५; यूह १८:३१-१९:१६

15 छुत्काराया नखःबलय् यहदीतयसं पवंम्ह छम्ह कैदीयात त्वःतेगु चलन पिलातसं यानातःगु दु।

16 अबलय् बारब्बा धाःम्ह छम्ह कुख्यात कैदी दु।

17 अयजूगुलि पिलातसं मनुतयके न्यन – “का धा, सुयात त्वःतेगु? बारब्बायात त्वःतेगु ला कि येशू ख्रीष्टयात त्वःतेगु?”

18 इमिसं वयकःयात स्वथे मफयाः ज्वंकूगु खः धकाः वं बांलाक स्यू।

19 थथे इन्साफ यानाच्चवंबलय् हे पिलातसया कलातं वयात थथे धाय्के छवयाहल – “व धर्मी मनूयात छुं हे यानादी मते, छायाःसा व मनूयागु खँय् जिं थौं म्हगसय् तसकं सास्ती फये माल।”

20 तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्सं मनुतयत ग्वाकाः बारब्बायात त्वःताः येशूयात स्यायेमाः धकाः धाय्कल।

21 बडा-हाकिमं इमित हानं धाल – “का धा, सुयात त्वःतेगु?”

अले मनुतयसं “बारब्बायात त्वःताब्बु” धकाः धाल।

22 “अय्सा ख्रीष्ट धाःम्ह येशूयात छु यायेगु लय्?” धकाः पिलातसं इमिके न्यन।

“वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछव” धकाः फुक्क मनुत छकलं हाला हल।

23 वं हानं धाल – “वं अपायसकं स्याये हे माय्क छु याःगु दु?”

अले इमिसं झन ततःसलं — “वयात क्रूसय् यख्खानाः स्याये हे माः” धकाः हाला हल।

24 मनुत् थथे हाला हःगुलि पिलातसं छुं हे याये फइ थें मच्चनाः सकसिगुं न्ह्यःने ल्हाः सिलाः थथे धाल — “थ्व मनुयात स्याःगु दोष छिमित हे लाइ, जितः लाइ मखु।”[☆]

25 अले मनुत्तयसं थथे धयाहल — “ज्यु, वयात स्याःगु पाप जिमित व जिमि सन्तानयात हे लायेमा।”

26 अले पिलातसं बारब्बायात त्वःता छवल। येशूयात धाःसा कोर्ना दायकाः क्रूसय् यख्खाना स्याके छवल।

सिपाइँतयसं येशूयात हाय्कूगु

मर्क १५:१६-२०; यूह १९:१-३

27 अले पिलातसया सिपाइँतयसं येशूयात दरबारया चुकय् यंकल। सिपाइँत फुककं अन मुंवल।

28 इमिसं वय्कःयागु वसः त्वकाः ह्याउँगु वसः पुंकल।

29 कंयागु श्रीपेच दय्काः वय्कःयात पुइकाबिल। वय्कःयागु जव ल्हातय् तिकथि छपु नं ज्वंकल। अले वय्कःया न्ह्यःने पुलि चुयाः थथे धयाः हाय्कल — “यह्दीतय् जुजुया जय जुइमा।”

30 अनलि इमिसं वय्कःयागु ख्वाल्य थुकलं बिल। हानं वय्कःयाके च्वंगु कथि कयाः छेनय् दया बिल।

31 थुकथं इमिसं वय्कःयात गिजय् याये फक्व याये धुंकाः ह्याउँगु वसः त्वकाः न्हापायागु तुं वसतं पुंका बिल। अले वय्कःयात क्रूसय् यख्खायेत यंकल।

येशूयात क्रूसय् यख्खाःगु

मर्क १५:२१-३२; लूक २३:२६-४३; यूह १९:१७-२७

32 येशूयात स्यायेत यंकाच्चंबलय् कुरेनी च्वंम्ह सिमोन धाःम्ह छम्ह मनुयात नापलात। अले इमिसं वयात कर कर यानाः येशूयागु क्रूस क्वबिकल।

33 इपि गलगथा धाःगु थासय् थयन। गलगथायागु अर्थ खोपडी खः।

34 अन थयंकाः इमिसं वय्कःयात स्याःमचाइगु वासः ल्वाकछ्यानाः दाखमध त्वंकल। वय्कलं उकियागु सवाः जक कयाः त्वना मदी।[☆]

35 अनलि इमिसं वय्कःयात क्रूसय् यख्खायाबिल। अले चिष्टा तयाः वय्कःयागु वसः इना काल।[☆]

36 इपि अनसं पियाच्चन।

37 इमिसं “थ्व यह्दीतय् जुजु येशू खः” धकाः वय्कःयात दोष बियातःगु पौ वय्कःयागु छयंफुसय् तिनाबिल।

38 उबलय् हे इमिसं वय्कःयागु जवंखवं निम्ह दाखुँतय्त नं यख्खायाबिल।

39 व लँ जुइपि फुककसिनं छयं क्वातु क्वानाः वय्कःयात गिजय् यानाः थथे धाल —[☆]

40 “देगः थुनाः स्वन्हं हे दने फु धाःम्ह छ हे मखु ला? परमेश्वरया काय् खः धयागु जूसा क्रूसं क्वहां वयाः थःम्हं थःत बचय् या।”[☆]

41 अथे हे तःधंपि पुजाहारीत, शास्त्रीत व थकालिपिन्सं नं वय्कःयात थथे धकाः हाय्कल —

42 “थ्वं मेपिन्त ला बचय् यात, थःत धाःसा बचय् याये मफुत। इस्राएलीतय् जुजु खः धयागु जूसा क्रूसं क्वहां वयाक्यँ। अले जिमिसं विश्वास याये।

43 थ्वं परमेश्वरयात विश्वास यानाः — “जि परमेश्वरया काय् खः” धयाजुल। थ्व खनाः परमेश्वर धात्थें हे लयताः धयागु जूसा वय्कलं हे थ्वयात बचय् यानादी।”[☆]

44 वय्कःया जवंखवं यख्खाया तःपिं दाखुँतय्सनापं वय्कःयात हाय्कल।

येशू सीगु

मर्क १५:३३-४१; लूक २३:४४-४९; यूह १९:२८-३०

45 अबलय् न्हिनय् बाह् बजेनिसें तीन बजे तक सारा देश हे खिउँसे च्वना वन।

46 तीन बजेपाखे येशू थथे धकाः तसकं हाला हल — “इलोई-इलोई लामा सबखथनी।” थुकियागु अर्थ खः — “जिमि परमेश्वर, जिमि परमेश्वर, छि जितः छाय् त्वःतादिया?”[☆]

47 अन दनाच्चंपि गुम्ह गुम्हयसिनं थ्व न्यनाः थथे धाल — “वं ला एलियायात सःता च्वन।”

48 छम्हयसिनं स्पन्ज चिनातःगु कथि कयाः ब्वॉय वनाः पाउँतिइ थुनाः हल, अले वय्कःयागु म्हुतुइ ल्वसुकाबिल।[☆]

49 गुलिसिनं धाल — “भचा आसे, एलिया हे वयाः बचय् याइ ला?”

50 वय्कः छकः हानं तसकं हालादिल, अले प्राण त्वःतादिल।

☆ 27:24 २७:२४ व्य २१:६-९ ☆ 27:34 २७:३४ भज ६१:२१ ☆ 27:35 २७:३५ भज २२:१८ ☆ 27:39 २७:३९ भज २२:७; १७९:२५
☆ 27:40 २७:४० मती २६:६१; यूह २:१९ ☆ 27:43 २७:४३ भज २२:८ ☆ 27:46 २७:४६ भज २२:१ ☆ 27:48 २७:४८ भज ६१:२१

51 अबल्य हे देगल्य च्वंगु पर्दा च्वनिसें क्वथ्यंक निक्क दलाः गुना वन। अले हानं भ्वखाय् ब्वल। पहाड चिरि बायावन।[☆]

52 चिहान चाला वल। अले सी धुंक्पि यक्व हे विश्वासीत हानं म्वानावल।

53 येशू सिनाः म्वाना वये धुंकाः इपि थःपिन्त थुनातःगु थासं दनाः पवित्रगु शहरय् वन। अले यक्व हे मन्तयथाय् खनेदयकः वन।

54 थथे भ्वखाय् ब्वःगु व अन जूगु फुककं खनाः येश्यात पिवाः च्वपि कप्तान व सिपाईत फुककं ग्यात। अले थथे धाल – “धात्थे हे व ला परमेश्वरया काय् खः।”

55 गालीलनिसें येश्यात ग्वाहालि यानाः वयकः नाप वःपि मिसातयसं नं तापाक्क च्वनाः थ्व फुकक स्वयाच्चन।

56 थुपि मध्ये मरियम मग्दलिनी, याक्ब व योसेफया मां मरियम, अले जब्दिया कायपिनि मां खः।[☆]

येश्यात चिहानय् तःगु

मर्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६; यूह १९:३८-४२

57 सन्ध्याकाः इलय् अरिमाथिया धाःगु थासय् च्वंमह योसेफ धाःमह छम्ह तःमिम्ह मन् अन वल। व नं येश्या चेला खः।

58 पिलातसयाथाय् वनाः वं येश्यागु सीम्ह पवन। पिलातसं वयात सीम्ह बिया छ्वयेगु उजं बिल।

59 अले योसेफं सीम्हयात भिंगु सुति कापतं हिनाः

60 थःगु निती धकाः म्हुयातःगु चिहानय् यनाः अन तयाबिल। थुलि याये धुंकाः वं छगः तग्वःगु ल्वहं ग्वारातुइकाः चिहानयागु प्वाः तिनाः अनं वन।

61 चिहानया न्ह्यःनेसं च्वनाः मरियम मग्दलिनी व मेम्ह मरियमं थ्व फुकक स्वयाच्चन।

चिहानय् पिवाः तःगु

62 कन्हय् खुन्हू, विश्रामबार खुन्हू तःधंपि पुजाहारीत व फरिसीत जानाः पिलातसयाथाय् वनाः

63 थथे धाल – “हजुर, व ध्वंलाइम्ह म्वानाच्चंवल्य – “सिनाः स्वन्हू दय्काः हानं म्वाना वये” धकाः धाःगु जिमि अज्ज लुमनि।[☆]

64 अयज्जगुलि स्वन्हू तक वयात थुनातःगु थासय् पिवाः तये माल। थथे यात धाःसा वया चेलातयसं वनाः वयागु सीम्ह खुयायंके फइ मखु। अले सीम्ह येशू हानं म्वानावल धकाः इमिसं बयबय् याये फइ मखु। वं न्हापा याना वंगु स्वयाः थुमिसं लिपा याइगु ज्या झन ग्यानपुइ।”

65 अले पिलातसं धाल – “ज्यु, छिमिसं स्वयाः बल्लाक पाः ति।”

66 इमिसं वनाः प्वाः तिनातःगु ल्वहँतय् छाप तयाबिल। अले सिपाईतयत् नं पिवाः तया थकल।

28

सीम्ह येशू म्वानावःगु

मर्क १६:१-१०; लूक २४:१-१२; यूह २०:१-१८

1 विश्रामबारया कन्हय् खुन्हू हप्ताया न्हापांगु दिं सुथ न्हापां मरियम मग्दलिनी व मेम्ह मरियम चिहानय् स्वःवन।

2 अबल्य आकाझाकां तसकं भ्वखाय् ब्वल। अले परमेश्वरया छम्ह दूत स्वर्ग वयाः प्वाः तिनातःगु ल्वहं चीकाः

उकी घःने च्वन।

3 वयागु ख्वाः हावलासा च्याःगु थें थी, वसः नं च्वापु थें त्वइसे च्वं।

4 थ्व खनाः पिवाः च्वनाच्चंपि सिपाईत ग्यानाः सी थें च्वन।

5 व स्वर्गदूतं स्वः वःपि मिसातयत् थथे धाल – “छिपि ग्याये मते। छिपि कूसय् यख्खायाः स्याःमह येश्यात स्वः वःपि धकाः जिं स्यु।

6 येशू थन मदी। वयकलं धयादी थें वयकः सीम्हं म्वाना वये धुंक्ल। प्रभुयात तयातःगु थाय् स्वः वा।

7 याकनं वनाः वयकःया चेलातयत् थथे धयाब्यु – “वयकः म्वाना वये धुंक्ल। वयकः छिपि स्वयाः न्हापां गालील्य थ्यंकादी। अन छिमिसं वयकःयात खनी।” जिं धयागु थ्व खँ ल्वःमंके मते।”

8 इपि ग्या नं ग्यात, अले लय् नं ताल। अले इपि अनं हथाय् पथासं चेलातयत् थ्व खँ कनेत ब्वाँय वन।

9 येशू इमित नाप लानाः “छिमित शान्ति दयेमा” धकाः धयादिल। इमिसं न्ह्यःने वनाः वयकःयागु तुति ज्वनाः भ्वपुल।

10 “ग्याये मते, छिमिसं वनाः जिमि किजापिन्त ‘गालील्य हँ’ धकाः धयाब्यु। अले अन हे इमिसं जितः खनी” धकाः वयकलं इमित धयादिल।

पिवाः च्वंपिन्सं खँ कं वंगु

☆ 27:51 २७:५१ प्रस २६:३१-३३

☆ 27:56 २७:५५-५६ लूक ८:२-३

☆ 27:63 २७:६३ मती १६:२६; १७:२३; २०:१९; मर्क ८:३१; ९:३१; लूक ९:२२;

11 इपि वने धुंकाः पिवाः च्वंपि गुम्हं गुम्हं सिपाइँतयस्सं शहरय् वनाः अन जूगु खँ फुक्क तःधंपि पुजाहारीतयत् कनाबिल।

12 तःधंपि पुजाहारीतयस्सं थकालिपि लिसे सल्लाह साहुति यानाः व सिपाइँतयत् धिबा नकाः थथे धकाः खँ स्यन —

13 “छिमिसं ‘जिपि घनाच्वनाबल्य् येशूया चेलातयस्सं वयाः वयागु सीम्ह खुयायंकल’ धकाः धा।

14 छुं जुयाः पिलातसं थ्व खँ सिल धाःसां जिमिसं वयात ह्यय्के। छिमित छुं नं जुइ मखु, छिपि ग्याये मते।”

15 पिवाः च्वंपि सिपाइँतयस्सं धिबा कयाः इमिसं स्यं थें यात। आः तकं यहदीतयस्सं थ्व हे खँ धयावयाच्वंगु दु।

चेलातयत् लिपांगु तःधंगु आज्ञा

मर्क १६:१४-१८; लूक २४:३६-४९; यह २०:१९-२३

16 झिंछम्ह चेलात येशू धयादीगु गालीलयागु पहाडय वन।[☆]

17 इमिसं वयकःयात खनेवं वयकःयागु तुतिइ भवपुल। छम्ह निम्हयसिनं धाःसा वयकः हे खः ला मखु ला धकाः संका यात।

18 वयकलं इमिगु न्हाःने वयाः थथे धयादिल — “संसार व स्वर्गयागु फुक्क अधिकार जितः बियातःगु दु।

19 अयजूगुलि छिपि वनाः फुक्क जातियापि मनूतयत् चेला दयकि। अले इमित परमेश्वर बाःयागु नामं, काय्यागु नामं व पवित्र आत्मायागु नामं बप्तिस्मा ब्यु।[☆]

20 अले जिं स्यना थें छिमिसं इमित स्यनेकने यानाः फुक्कं खँ मानय् याकि। न्यँ, संसार फुना मवंतले जि छिपिनाप हे दइ।”

मर्कसं च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

मर्कसं थ्व सफुलिइ पुलांगु नियमया अगमवक्ता यशैयां याःगु अगमवाणी कथं प्रभु येशू झाःगु व वयकःयात लँ छिंका बीम्ह यहन्ना वःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु। मर्कसं च्वःगु सुसमाचारय “भिंगु खँ परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टया बारे खः” धकाः नं न्ह्यथनातःगु दु। थुकी येशूयात अधिकार दुम्ह मनूकथं न्ह्यब्वयातःगु दु। वयकःयागु अधिकार, वयकलं स्यनेकने यानादीगु खं, वयकलं भूतआत्मातयत ख्यानाः छवयादीगुलि व वयकलं मनूतयत पापं क्षमा यानादीगुलि कयं। येशू थःत “मनूया काय्” धकाः धयादी – वयकः मनूतयत इमिगु पापं मुक्त यायेत थःगु जीवन बीत झाःगु खः।

मर्कसं येशू यानादीगु ज्याखँयात वयकलं स्यनादीगु खँ स्वयाः अप्चः बःबियाः न्ह्यब्वयातःगु दु। मर्कसं येशूया बारे थुपि निता खँ नं न्ह्यब्वयातःगु दु।

१. येशू मनूतयसं ताःइलनिसें पियाच्वंम्ह मसीह खः।

२. येशू परमेश्वरया दुःख फइम्ह सेवक खः।

थ्व सफुलिइ बप्तिस्मा बीम्ह यहन्नायागु खँ व येशू बप्तिस्मा कयादीगु अले वयकःयात जाँचय् याःगु खँ चिहाकयक जक न्ह्यथनातःगु दु। येशू स्यनेकने यानादीगु व ल्वय लायकादीगु खँ धाःसा ताःहाकयक च्वयातःगु दु। वयकः यस्शलेमय् झाःगु अले अन वयकःया विरोधीतयसं वयकःयात कूसय् यख्खानाः स्यायेत ताःलाःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु। येशूयात कूसय् यख्खानाः स्याःगु अयनं हानं म्वानावःगु थ्व सफूया मू खँ खः।

मर्कस पन्नुसयात ग्वाहालि याइम्ह खः। वं थ्व सफू रोमय् पन्नुसयात मृत्यु दण्ड बी धुनेवं पन्नुसं स्यनेकने याःगु खँ लुमकाः च्वःगु खः। रोमया मण्डलीइ यहदीत नापनापं यहदीमखुपि नं यक्व मुनीगु खः। उबलय् मेपिन्सं इमित तसकं दुःखकष्ट बिखाच्वगुलि मर्कसं थ्व सफू इमित साहस बीत च्वःगु खः। मर्कस प्रभु येशूया श्रुत्या झिनिम्ह चेलात मध्ये छंम्ह मखु।

मर्कसया सफू ई.सं. ५० निसें ६८ या दथुइयागु छगू इलय् च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

सुसमाचारया न्ह्यखँ १:१-१३

गालीलिय् येशूयागु ज्या १:१४-९:५०

गालीलियं येशू यस्शलेमय् झाःगु १०:१-५२

येशू यस्शलेमय् व अन लिक्क दुगु बेथानियाय् ११:१-१५:४७

येशू सिनाः म्वानाझाःगु १६:१-८

म्वानावःम्ह प्रभु खनेदुगु व स्वर्गय् झाःगु १६:१-२०

मर्कस

बप्तिस्मा बीम्ह यहन्नां स्यनेकने याःगु

मती ३:१-१२; लूक ३:१-१८; यूह १:१९-२८

१ परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ थुकथं शुरु जुइ।

२ यशैया अगमवक्तां थथे च्वयातःगु दु –

“परमेश्वरं धयादिल –

‘स्व, जिं जिम्ह दूतयात

छंगु न्ह्यः न्ह्यः छवयाबी।

वं हे छंगु नितिं लँ दय्काबी।’ ☆

३ मरुभूमिइ छम्ह मनू

थथे धकाः हाल्ला वइ –

‘परमप्रभुया लँपु तयार या,

वयकःयात लँ छिंकाब्यु।’ ☆

4 अले बत्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना मरुभूमिइ खनेदयकः वल। वं पापयागु पश्चाताप यानाः परमेश्वरपाखें क्षमा कायेत बत्तिस्मा का धकाः न्यंकाजुल।

5 यहूदियायागु फुकक गां व यरुशलेमयापि सकल मनूत यूहन्नायाथाय वल। अले यूहन्नां थःगु पाप मानय याःपि फुककसित यर्दन खुसिइ बत्तिस्मा बिल।

6 यूहन्ना ऊँटया सँयागु लं फिनाजुइम्ह व जँय छेग्यागु जनी चिनाजुइम्ह खः। वं क्वःबुँचा व गुँ कस्ति जक नइगु खः।[☆]

7 वं इमित थथे धयाजुल – “जिगु लिपा जि स्वयाः तःधंम्ह झायाच्चंगु दु। जि ला क्वछुनाः वयकःयागु लाकां पुतु पयनेत तकं मल्वः।

8 जि ला छिमित लखं बत्तिस्मा बियाच्चवना। वयकलं छिमित पवित्र आत्मां बत्तिस्मा बियादी।”

येशुं बत्तिस्मा कयादीगु व वयकःयात जाँचय याःगु

मती ३:१३-४:११; लूक ३:२१-२२; ४:१-१३

9 अबलय् येशु गालीलयागु नासरतं झाल, अले यूहन्नां वयकःयात यर्दन खुसिइ बत्तिस्मा बिल।

10 लखं थाहां झाःबलय् वयकलं स्वर्ग चालावंगु व पवित्र आत्मा सुकुभतु जुयाः थःपाखे कुहां वयाच्चंगु खन।

11 अले स्वर्ग थथे धकाः धयाहःगु सः ताल – “छ जि यःम्ह काय खः। छ खनाः जि तसकं लयताः।”[☆]

12 परमेश्वरयागु आत्मां वयकःयात उबलय् हे मरुभूमिइ छवयादिल।

13 अन शैतानं पिइन्हू तक वयकःयात जाँचय यात। वयकः गुँपशुतनापं चवनादिल, स्वर्गदूततयसं धाःसा वयकःयागु सेवा याना हे च्वन।

प्यम्ह न्या लाइपिन्त सःतादीगु

मती ४:१२-२२; लूक ५:१-११

14 यूहन्नायात ज्वने धुंकाः येशुं भिगु खँ न्यंकुं न्यंकुं गालीलया झायाः थथे धयादिल –

15 “ई जुइ धुकल, परमेश्वरयागु राज्य न्ह्यःने ध्यने धुकल। पश्चाताप या, भिगु खँय विश्वास या।”[☆]

16 गालील समुद्र सिथय चाःहिला च्वंबलय् वयकलं न्या लाइपि निम्ह मनू सिमोन व वया दाजु अन्द्रियासयात जाः हानाच्चंगु खन।

17 अले इमित धयादिल – “जि नाप वा, जि छिमित मनू लाइपि यानाबी।”

18 थ्व न्यनेवं इपि थथःगु जाः त्वःताः वयकः नाप वन।

19 अनं भचा उखे वयकलं जब्दिया निम्ह काय याकूब व वया किजा यूहन्नायात नांचाय च्वनाः पुलांगु जाः ल्हनाच्चंगु खन।

20 वयकलं इमित नं सःतादिल। न्यनेवं इपि थः अबु जब्दीयात ज्यामितनापं नांचाय त्वःताः वयकः नाप वन।

भूत दुब्युम्ह मनूयात लायकादीगु

लूक ४:३१-३७

21 अले वयकःपि कफर्नहुमय झाल। अन वयकलं विश्रामबार खुन्हु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झायाः स्यनेकने यानादिल।

22 वयकःयागु खँ न्यनाः फुकक मनूत छक्क जुल। छायाःसा वयकलं शास्त्रीतयसं थें मखु, बरु अधिकार दुम्ह मनुखं थें स्यनादिल।[☆]

23 अबलय् अन भूत दुब्युम्ह छम्ह मनू वयाः थथे धकाः हाल –

24 “हे नासरतयाम्ह येशु, छि जिमिथाय झायेमाःगु हे छाया? छि जिमित नाश यायेत झायागु ला? जि छितः म्हस्य, छि परमेश्वरया पवित्रम्ह मनू खः।”

25 वयकलं वयात थथे धकाः ब्वःबियादिल – “सुम्क च्वँ। वयागु म्हं पिहां वा।”

26 भूतं व मनूयात फयारा फयारा खाकल। अले तसकं हालाः वया म्हं पिहां वल।

27 थ्व खनाः फुकक मनूत अजु चाल। अले थःथवय थथे खँ ल्हात – “थ्व छु जगु? थ्व ला अधिकारं जाःगु न्हगु खँ खः। वयकःयागु खँ ला भूतं नं न्यं।”

28 थुकिं यानाः वयकःयागु नां गालीलयागु फुकक थासय बयबय जुल।

यक्व मनूतयत लायकादीगु

मती ८:१४-१७; लूक ४:३८-४१

29 धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय पिहां झायाः वयकः याकूब व यूहन्ना नाप सिमोन व अन्द्रियासयागु छँय झाल।

30 सिमोनया ससःमां ज्वरं म्हंमफयका च्वन। इमिसं थ्व खँ वयकःयात धाल।

☆ 1:6 १:२६ २ राज १:८ ☆ 1:11 १:२१ उत २२:२; भज २:७; यशै ४२:१; मती १२:१८; मर्क १:७ ☆ 1:15 १:२५ मती ३:२ ☆ 1:22 १:२२ मती ७:२८-२९

31 वयकलं अन झायाः वयात ल्हाः ज्वनाः थन, अले वयागु ज्वर क्वलाना वन। अले वं दना वनाः वयकःपिन्त नके त्वके याः जुल।

32 बहनी निभाः बीधुकाः अन च्वंपिन्सं उसौय् मदुपिन्त व भूत दुब्यूपिन्त वयकःयाथाय् हल।

33 शहरय् च्वंपि दक्क मन्त लुखाय् मुंवल।

34 वयकलं तसकं म्हमफयका च्वंपिन्त व तःतामछि ल्वय् दुपिन्त लायकादिल। वयकलं यक्व भूततयत् पितिनादिल। भूततयसं वयकःयात म्हस्यगुलि वयकलं इमित नवाके मब्य।

येशुं प्रार्थना यानादीगु

लूक ४:४२-४४

35 येशुं सुथ न्हापां खिउँसे च्वंबलय् हे दनाः सुं मदुगु थासय् झायाः प्रार्थना यानादिल।

36 सिमोन अले वनापं दुपिन्सं वयकःयात माः जुल।

37 अले वयकःयात लुइकाः थथे धाल – “फुक्कसिन् छितः मालाच्वंगु दु।”

38 वयकलं इमित धयादिल – “लिकक लिकक लाःगु मेमेगु गामय् नं वनेनु, जिं अन नं स्यनेकने यायेमाः, छायाधाःसा जि थ्व हे ज्या यायेत वयाम्ह खः।”

39 अले गालीलया फुक्क धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् न्यंकु न्यंकु व भूत दुब्यूपिन्त लायकेगु ज्या यायां चाःहिलादिल।*

कोहियात लायकादीगु

मती ८:१-४; लूक ५:१२-१६

40 छम्ह कोहिय् मनुखं येशूयाथाय् वयाः पुलि चुयाः थथे बिन्ति यात – “प्रभु, छिं यकादीसा जितः शूद्र यानादी फु।”

41 येशुं माया यानाः थःगु ल्हातं वयात थियाः धयादिल – “ज्यु, छंगु ल्वय् लाया वनेमा।”

42 थुलि धाय्वं हे व कोहिय् मनुया ल्वय् लाया वन अले व शूद्र जुल।

43 वयकलं ख्याच्चः बियाः धयादिल –

44 “स्व, थ्व खँ सुयातं कनादी मते। पुजाहारीयाथाय् वनाः छं थःगु ल्वय् लाःगु क्यँ। अले फुक्कसित क्यनेत मोशां धाःथें शूद्र जुइत माःगु ज्वलं छायाब्यु।”*

45 व मनुखं धाःसा वनाः फुक्क थासय् थ्व खँ बयबय् यानाबिल। थुकिं यानाः येशूयात शहरय् वयेत थाकुल अले वयकः सुं मदुथाय् च्वंझाल। मन्त धाःसा प्यखेरं वयकःयाथाय् वयाच्चन।

2

पक्षवातं कःम्ह मनुयात लायकादीगु

मती ९:१-८; लूक ५:१७-२६

1 छुं दि लिपा वयकः कफर्नुहमय् लिहां झाल। वयकः छैय् झाल धयागु न्यनाः

2 यक्व हे मन्त वयकःयाथाय् वल। थुकिं यानाः अन लुखाया पिने तक नं च्वनेत थाय् मन्त। अन येशुं परमेश्वरयागु वचन न्यंकादिल।

3 उबलय् अन पक्षवातं कःम्ह छम्ह मनुयात प्यम्ह मन्तयसं क्वबिया हल।

4 अन ग्वाः ग्वाः मन्त दुगुलि इपि येशूयाथाय् वने मफुत। अले इमिसं येशू च्वनाच्वंगु थाय्या च्वसं च्वंगु पौ प्वलाः पक्षवातं कःम्ह मनुयात लासानापं क्वय् क्वछवत।

5 इमिगु थज्याःगु विश्वास खनाः वयकलं ल्वगियात धयादिल – “छं याःगु पाप क्षमा जुल।”

6 उबलय् अन शास्त्रीत नं दुगु जुयाच्चन। इमिसं मनं मनं थथे धाल –

7 “छु धयाच्वंगु थ्व मनुखं? थ्व ला परमेश्वरयात हे क्वह्वांकाच्चन। परमेश्वरं बाहेक मेपि सुनां पाप क्षमा याये फु?”

8 इमिगु मनय् च्वंगु खँ थथें थःगु आत्माय् थुइकाः वयकलं इमित धयादिल – “छिमिसं छाया मभिगु मतिइ तया जुयागु?”

9 थ्व मनुयात “छंगु पाप क्षमा जुल” धायेगु अःपु ला कि “लासा ज्वनाः दना हँ” धायेगु अःपु?

10 संसारय् च्वंपिनिगु पाप क्षमा यानाबीत मनुया काय्याके अधिकार दु धयागु खँ छिमिसं सीकि।” थुलि धयाः वयकलं पक्षवातं कःम्हयसित थथे धयादिल –

11 “जिं छन्त धाये – दनाः थःगु लासा ज्वनाः छँ हँ।”

12 थुलि धायेवं हे व मनु जुस्वक दनाः थःगु लासा ज्वनाः फुक्कसिगु न्हाःनें पिहां वन। अन च्वंपि फुक्कं छक्क जुल। अले थथे धकाः परमेश्वरयात तःधंकल – “जिमिसं ला थथे जूगु गुबलें हे मखनि।”

येशुं लेवीयात सःतादीगु

मर्ती १:१-१३; लूक ५:२७-३२

13 वयकः हानं गालील समुद्र सिथय् झायादिल। थन नं मनूत ग्वाः ग्वाः मुंवःगुलि वयकलं इमित स्यनादिल।

14 लैय् वयाच्चंबलय् वयकलं लेवी धाःम्ह अल्फयसया काय्यात कर कायेगु अद्वाय् च्वनाच्चंगु खनाः धयादिल – “जि नाप वा!” अले व दनाः वयकः नाप वन।

15 वयकः लेवीया छैय् भ्वय् नयेत फेत्तुनादीबलय् कर काइपि व पापीत नं वयकः व वयकःया चेलात नाप नयेत पयतुत।

16 वयकः पापीत व कर काइपि मनूत नाप च्वनाः नयाच्चंगु खनाः फरिसी व शास्त्रीतयसं वयकःया चेलातयके न्यन – “थज्याःपि मनूतलिसे च्वनाः छाया नयाच्चंगु व?”

17 थ्व न्यनाः वयकलं इमित धयादिल – “छुं मज्जुपि मनूतयत् डाक्टर माली मखु, ल्वय् तुपिन्त जक माली। जि धमीतयत् मखु बरू पापीतयत् सःतः वयागु खः।”

अपसं च्वनेगु खँ

मर्ती १:१४-१७; लूक ५:३३-३९

18 यूहन्नाया चेलात व फरिसीत अपसं च्वंगुलि सुं मनूत वयाः वयकःयाके न्यन – “बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नाया चेलात अपसं च्वं, फरिसीत अपसं च्वं, छिकपिनि चेलात जक छाया मच्चंगु?”

19 वयकलं इमित धयादिल – “ब्याहा याइम्ह मिजंनापं च्वनाच्चंतले जन्त वःपि मनूत धां लानाच्चनी ला? ब्याहा याइम्ह मिजं इपिनापं दतले इपि अपसं च्वनी मखु।

20 अथेसां छन्हु ब्याहा याइम्ह मिजंयात यंकितिनि। अले जक इपि अपसं च्वनी।”

21 “पुलांगु वसतय् सुनानं न्हगु कापतं पर्की मखु, छायाधाःसा न्हगु कापतं पुलांगु कापःयात साला काइ, अले इन तःक जुइक गुनावनी।

22 “अथे हे सुनानं पुलांगु छेगुयागु म्हिचाय् दाखमघ तइ मखु, छायाधाःसा पुलांगु छेगुयागु म्हिचाय् दाखमघ तल धाःसा म्हिचा हे गुनावनी, अले दाखमघ वाइ, म्हिचा नं स्यनी। थथे मयासँ दाखमघ न्हगु म्हिचाय् तल धाःसा नितां बचय् जुइ।”

विश्रामबारयागु खँ

मर्ती १२:१-८; लूक ६:१-५

23 छन्हु विश्रामबार खुन्हु वयकः चेलात नाप छवबया लँ जुयाः झाया च्वंबलय् वयकःया चेलातयसं छवमा स्वहायकाः नयेत स्वल।*

24 थ्व खनाः फरिसीतयसं वयकःयात धाल – “स्व, छिमि चेलातयसं विश्रामबार खुन्हु छु याये मज्जु धाःगु खः व हे यानाच्चन।”

25 वयकलं लिसः बियादिल – “दाऊदं थः व थःनाप वःपि मनूतय् नये पित्याःबलय् माःकथं छु यात धयागु खँ छिमिसं ब्वनागु मत्तु ला?”

26 गुकथं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी अबियाथारया पालय् परमेश्वरया छैय् दुहां वनाः अन छायातःगु मरि नल, अले थःनाप वःपिन्त नं नकल। परमेश्वरयात छायातःगु मरि ला पुजाहारीतयसं बाहेक मेपिन्सं नये हे मज्जु।”**

27 वयकलं इमित हानं धयादिल – “विश्रामबार मनूतय्गु निंति दयकातःगु खः, मनूत विश्रामबारया निंति दयकातःगु मखु।

28 थथे जूगुलि मनूया काय् विश्रामबारया नं प्रभु खः।”

3

ल्हाः गंम्ह मन्

मर्ती १२:१-१४; लूक ६:६-११

1 येशुं हानं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झाल। अन छम्ह ल्हाः गंम्ह मन् दुगु जुयाच्चन।

2 विश्रामबार खुन्हु जूगुलि वयकःया विरोधीतयसं थ्वखुन्हु ल्हाः गंम्ह मनूयात लायकी ला कि धकाः चिवा कयाच्चन।

3 वयकलं ल्हाः गंम्ह मनूयात धयादिल – “न्ह्याःने वा।”

4 वयकलं इमिके थथे धकाः न्यनादिल, “विश्रामबार खुन्हु भिं यायेगु ज्यु ला कि मधिं यायेगु ज्यु, स्यायेगु भिं ला कि म्वाकेगु भिं?” तर इपिं छुं हे मधासे सुम्क च्वनाच्चन।

5 इमिगु नुगः छाःगु खनाः नुगः मछिकाः तमं इमिथाय् मिखा ब्वयाः व मनूयात धयादिल – “ल्हाः तप्यकी।” अले वं ल्हाः तप्यकल। थथे गंगु ल्हाः लाल।

6 फरिसीतयसं अनं वनाः हेरोदया मनूत नाप वयकःयात स्यायेगु ग्वासाः ग्वल।

यक्व मनूत येशूया ल्यूल्हू वःगु

मती ४:२३-२५; लूक ६:१७-१९

7 अनं येशू थः चेलात नाप समुद्र सिथय ज्ञायादिल। गालीलं व यहूदियां ग्वाः ग्वाः मनूत वयकःया ल्यूल्हू वःगु दु।

8 वयकलं अजू चायापुगु ज्या यानादिल धयागु न्यनाः यरूशलेम, इदुमिया, यर्दन पारिइ, टुरोस व सीदोनया थुखे उखे च्वंपि यक्व हे मनूत वयकःयाथाय वल।

9 वयकलं थः चेलातयत धयादिल – “जितः चिचाथंगु नांचा छगू हति, मखुसा ला मनूतयगु हुलं जितः काकातइ।”

10 यक्वसिगु ल्वय लायका ब्यगुलि वयकःयात थीत यक्व हे उसांयमदुपिं मनूत ध्वानुमतुध्वानाः वयेत सनाच्वन।*

11 भूतआत्मां वयकःयात खनेवं वयकःया न्हाःने क्वपुसां पुयाः थथे धकाः हाल – “छि परमेश्वरया काय खः।”

12 अले वयकलं थ्व खईय सुयात छुं धाये मते धकाः इमित उजं बियादिल।

झिनिम्ह प्रेरितत ल्ययादीगु

मती १०:१-४; लूक ६:१२-१६

13 पहाडय थाहां ज्ञायाः वयकलं थःत माःपिं मनूतयत सःतादिल। इपिं अन वन।

14 वयकलं झिनिम्हयसित थःनाप तयेत व भिंगु खँ न्यंके छवयेत ल्ययादिल।

15 इमित भूतआत्मायात पितिनाछवयेगु अधिकार नं बियादिल।

16 झिनिम्ह थुपिं हे खः – सिमोन, गुम्हयसिगु नां वयकलं पनुस तयादिल,

17 जब्दिया काय याकूब व याकूबया किजा यहून्ना, गुम्हयसित वयकलं बोअनर्गेस धकाः नां तयादिल, (बोअनर्गेसया अर्थ तंगुलु खः),

18 अन्दियास, फिलिप, बारथोलोमाइ, मती, थोमा, अल्फयसया काय याकूब, थेदियस, सिमोन कनानी

19 व येशूयात धोखा ब्यम्ह यहूदा इस्करियोत।

येशू व भूततय जुजु

मती १२:२२-३२; लूक ११:१४-२३

20 अले येशू वयकःया चेलात नाप छँय ज्ञाल। अन नं यक्व मनूत मुंवःगुलि वयकःपिनि नये तक नं लिमलात।

21 वयकःया थःलाःपिन्सं वयकः वें जुल धकाः वयकःयात ब्वनायकेत का वल।

22 यरूशलेमं वःपिं शास्त्रीतयसं थथे धाल – “भूततय जुजु बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि थ्वं भूतयात पितिनाछवये फुगु खः।”*

23 थथे धाःगुलि वयकलं मनूतयत सःता उखान छुनाः इमित थथे धयादिल – “शैतानं शैतानयात गथे पितिने फइ?”

24 गुगुं नं देशय थःथवय हे ल्वापु जुल धाःसा व देश स्यनावनी।

25 गुगुं नं छँय थःथवय ल्वापु जुल धाःसा व छँ स्यनावनी।

26 अथे हे शैतानं शैतानयात स्यंकेत स्वल धाःसा थुपिं निम्हं नाश जुयावनी।

27 सुनानं छह तसकं हे बल्लाःम्ह मनूया छँय खुयायकेत न्हापां व मनूयात निं चीमाः, अले तिनि खुयायकेत फइ।

28 “जिं छिमित धार्थे धाये – मनूतयसं न्हाथे ज्याःगु तःधंगु पाप याःसां क्षमा जुइ,

29 पवित्र आत्मायात मभिकाः खँ ल्हाइपिन्त धाःसा गुबले हे क्षमा दइ मखु। थज्याःपिं मनूत सदां दोषी ठहरय जुइ।”*

30 वयकःयाके भूत दुबिनाचवंगु दु धकाः शास्त्रीतयसं धाःगुलि थथे धयादीगु खः।

येशूया मां व किजापिं

मती १२:४६-५०; लूक ८:१९-२१

31 उबलय हे येशूया मां व किजापिं वयकःयाथाय वल। इमिसं पिने हे च्वनाः वयकःयात सःतके छवयाहल।

32 वयकःया जःखः च्वनाच्वंपिन्सं धाल – “स्वयादिसँ, छिकपिनि मां व किजापिं छितः नापलायेत वयाच्वन।”

33 वयकलं इमिके न्यनादिल – “जिमि मां व जिमि किजापिं सु खः?”

34 अले अन छचाःखेलं पयतुना च्वंपिन्त स्वयाः धयादिल – “मां धाःसां, किजापिं धाःसां थुपिं हे खः,

35 छायाःसा सुनां परमेश्वरं धाःथे याना जुइ, व हे जिमि किजा, जिमि केहँ, व जिमि मां खः।”

4

पुसा हलिम्हयसिगु उखान

मती १३:१-९; लूक ८:४-८

1 येशू समुद्र सिथय च्वनाः मन्तयत स्यनेकने यानादिल। मन्त ग्वाः ग्वाः वःगुलि वयकः नांचाय थाहां झाल, मन्त जक समुद्र सिथय तुं च्वनाच्वन।*

2 वयकलं इमित उखान कैंक यक्व खँ स्यनादिल –

3 “न्यँ, छम्ह मन् बुँइ पुसा हः वन।

4 वं पुसा हःबलय गुलि गुलि पुसा लँय नं लात, अले झंगःतयसं वयाः नयाबिल।

5 अले गुलि पुसा ल्वहलि दुथाय लात। भचा भचा जक चा दुगुलि अन लाःगु पुसा याकनं बुयावल।

6 निभाः त्वःबलय अन बुयावःगु मा सुकूचिना वन, अले बल्लाक हा काय मफुगुलि गना वन।

7 अले हानं गुलि पुसा कंमा दुथाय लात। कंमा तःमा जुया वःबलय अन लाःगु पुसा थाहां वये मफुत, अन्न मसल।

8 अले गुलि पुसा भिगु चा दुथाय लात। थ्व चाय पुसा बुया वयाः तःमा जुल। अले यक्व अन्न सल। गनं स्विदुगं, गनं खुइदुगं, गनं सछिदुगं अन्न सल।”

9 वयकलं धयादिल – “सुयाके न्हायपं दु, वं न्यना का।”

थ्व उखानयागु अर्थ कंगु

मती १३:१०-१७; लूक ८:१९-१५

10 येशू याकःचा जबलय झिनिम्ह चेलात व मेपि मन्तयसं वयकःयाके थ्व उखानयागु अर्थ छु खः धकाः न्यन।

11 वयकलं इमित धयादिल – “परमेश्वरया राज्ययागु गुप्ति खँ छिमित कने धुनागु दु, मेपिन्त धाःसा उखान छुनाः धायेमाः।

12 “ ‘अयजूगुलि इमिसं स्वयेत ला स्वइ,

अयनं गुब्सं खंके फइ मखु।

इमिसं न्यनेत न्यनी,

अयनं गुब्सं थुइके फइ मखु।

इमिसं थूगु जूसा ला

इपि पापं लिचिले माःगु खः,

अले इमिगु पाप नं क्षमा जुइमाःगु खः।’ ”*

13 वयकलं इमित धयादिल – “छु छिमिसं नं थ्व उखान मथू ला? अयजूसा मेगु उखान गथे थुइके फइ?

14 पुसा हल धाःगु परमेश्वरयागु वचन हल धाःगु खः।

15 गुलि मन्त लँय लाःगु पुसा थें खः। इमिसं परमेश्वरयागु वचन न्यनेवं शैतान वयाः लाकायकी।

16 गुलि मन्त ल्वहं दुथाय लाःगु पुसा थें खः। इमिसं परमेश्वरयागु वचन लयल्यतातां न्यना काइ।

17 अथेसां वचनं इमिगु नुगलय थयंक हा काय मफइगुलि दुःखकष्ट व ख्याच्वः वयेवं इपि लिचिला वनी।

18 गुलि मन्त कंमा दुथाय लाःगु पुसा थें खः। इमिसं वचन न्यनी।

19 अथेसां थ्व संसारयागु धन्दा, धन सम्पत्तियागु माया व अथे हे मेमेगु लोभं यानाः परमेश्वरयागु वचन त्वःफिना वनी, अले छंुं नं सयके फइ मखु।

20 गुलि मन्त भिगु चाय लाःगु पुसा थें खः। इमिसं वचन नं न्यनी, अले मानय नं याइ। इमिसं स्विदुगं, खुइदुगं, व सछिदुगं अप्वः अन्न सयकी।”

त्वाःदेवाय च्वंगु मत

लूक ८:१६-१८

21 येशू इमित धयादिल – “सुनानं मत त्वपुया तइ ला? अथवा खाता तःले तइ ला? मत ला तज्जाः यानाः त्वाःदेवाय च्याकी।*

22 छुं नं खँ सुचुकां तये फइ मखु, गुगु प्रकत जुइ मखु, छुं नं खँ गुप्त तये फइ मखु, गुगु जलय वइ मखु।*

23 सुयाके न्हायपं दु, वं न्यना का।”

24 वयकलं इमित थथे नं धयादिल – “छिमिसं न्यनागु खँय मन ति। गुलि छिमिसं कर्पिन्त बिल, उलि हे छिमित नं बी। अज्ज ला अप्वः हे बी, *

25 छायाःसा दुम्हयसित अज्जं तनाबी। मद्दुम्हयसिके दुगु नं लाका काइ।”*

तःमा जुयावःगु पुसायागु उखान

* 4:1 ४:१ लूक ५:१-३ * 4:12 ४:१२ यशै ६:१-१० * 4:21 ४:२१ मती ५:१५; लूक ११:३३ * 4:22 ४:२२ मती १०:२६; लूक १२:२

* 4:24 ४:२४ मती ७:२; लूक ६:३८ * 4:25 ४:२५ मती १३:१२; २५:२९; लूक १९:२६

26 वयकलं हानं धयादिल — “परमेश्वरयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह मनुखं थःगु बुँइ पुसा हल।

27 व चान्हि घंसां दंसां पुसाय् चुलि ह्याः थाहां वयाच्वने धुंकी। थ्व गुकथं जुल वं सी मखु।

28 बुँ थःम्हं हे अन्न सयकी। न्हापां चुलि हइ, अले मा थाहां वइ, अले तिनि अन्न सइ।

29 थुकथं अन्न सये धुंकाः ईचां लइ, छायाधाःसा लयेगु ई जुइ धुंकी।”*

दक्वसिबय् चिग्वःगु पुसायागु उखान

मती १३:३१-३२; लुक १३:१८-१९

30 वयकलं हानं धयादिल — “परमेश्वरयागु राज्य गथे च्वं धायेगु? थ्वयात ध्वाथुइकेत छु उखान छुइमाली?”

31 परमेश्वरयागु राज्य ला दक्वसिबय् चिग्वःगु पुसा थें खः।

32 छम्ह मनुखं तू पुसा बुँइ हली। दक्वसिबय् चिग्वःगु पुसा जूसां थाहां वइबलय् थ्व दक्वसिबय् तःमा जुइ। थुकी कचामचा नं यक्व दइ, अले झंगःतय्सं वयाः थुकी थःगु स्वें दयकी।”

33 थुकथं वयकलं इमिसं थुइके फक्व उखान छुनाः वचन न्यकादिल।

34 वयकलं इमित उखान मछुसे छुं नं स्यनामदी। थः चेलात जक दुबलय् धाःसा वयकलं उखानयागु अर्थ नं कनादिल।

ग्वःफय्यात दिकादीगु

मती ८:२३-२७; लुक ८:२२-२५

35 सन्ध्याकाः ई जुइ धुंकाः येशू इमित धयादिल — “वा, झी समुद्र पारिइ वनेनु।”

36 मन्तयगु हुलयात त्वःताः चेलात येशू च्वनाच्वंगु नांचाय् वनाः च्वन। अले इमिसं वयकःयात व्वनायंकल। इपि नाप मेमेगु नांचा नं दु।

37 आकाझाकां समुद्रय् तसकं ग्वःफय् वल। लः ग्वारां यानाः नांचा धेधेचुल। नांचाय् लः नं जायावल।

38 वयकः धाःसा नांचाया ल्युनेपाखे झायाः फुंग छगलय् छ्यं दिकाः घनाच्वन। चेलातय्सं वयकःयात थनाः थथे धाल — “गुरु, झीपि लखय् दुनाः सीन, छितः वास्ता मदु ला?”

39 अले वयकलं दनाः फय्यात व्वःबियाः समुद्रयात धयादिल — “शान्त जु।” धायवं हे ग्वःफय् दित, अले फुक्कभनं शान्त जुल।

40 वयकलं धयादिल — “छिपि छाया थथे ग्यानागु? छिमिसं अज्ज नं विश्वास मयानानि ला?”

41 इपि तसकं ग्यानाः थःथवय् थथे खँ ल्हात — “वयकः सु खः? फय् व लखं नं वयकलं धाःगु खँ न्यं।”

5

भूत दुब्यूम्ह मन्यात लायकादीगु

मती ८:२८-३४; लुक ८:२६-३९

1 वयकःपि समुद्र पारिइ गेरासेनसया जिल्लाय् थ्यंकः झाल।

2 वयकः नांचां क्वहां झायवं भूत दुब्यूम्ह छम्ह मनु दिपं पिने वयाः वयकःयात नापलात।

3 व दिपय्सं च्वनीम्ह खः। वयात सुनानं सिखलं तक नं ची मफु,

4 छायाधाःसा वयात तःकः न्यवः व सिखलं ची धुंक्गु खः। अयनं वं सिखः नं चफुनाः न्यवः नं फ्यनाः बिस्सुं वनीगु। वयात सुनानं कजय् याये मफु।

5 व चान्हि पहाड व दिपय् चाःहिलाः थःम्हं थःत कयपुयाः ल्वहँत घाःपा यानाः चिल्लाय् दनाः हाला जुइ।

6 येशूयात तापाकनिसें हे खनेवं ब्वाँय् ब्वाँय् वनाः वं वयकःया तुतिइ भवपुलाः

7 ततःसलं थथे धाल — “हे दक्वसिबय् तःधम्ह परमेश्वरया काय, छि जिमिथाय् छाया झायागु? जितः दुःख बी मते।”

8 “अय् भूतआत्मा, थ्व मन्या म्हं पिहां वाः” धकाः वयकलं धयादीगुलि व थथे हाला हःगु खः।

9 अले वयकलं वयाके “छंगु नां छु?” धकाः न्यनादिल।

वं वयकःयात लिसः बियाः धाल — “जिगु नां फौज खः, छायाधाःसा जिपि यक्व दु।”

10 भूतआत्मां वयकःयाके थथे धकाः बिन्ति यात — “जिमित थ्व देशं पितिना छवयादी मते।”

11 अन हे पाखाय् छगू बथां फा ज्वया तःगु दु।

12 इमिसं वयकःयात थथे धकाः बिन्ति यात — “जिमित फाया थाय् छवयादिसँ, अले जिपि वनाः इमिके दुबी।”

13 वयकलं इमित ज्यु धकाः धायवं इपि मन्यागु म्हं पिहां वनाः अन ज्वयातःपि फातय्के दुबित। अले निद्रुःति फा ब्वाँय् वनाः भीरं क्वब्वात। अले समुद्रय् कुतं वनाः सित।

14 फा जवा:त अनं बिस्सुं वना: शहर व गामय् न्यंकभनं थ्व खँ बयबय् यानाबिल। थ्व न्यना: छु जूगु ख: धका: स्वयेत गांयापि मनुत अन वल।

15 अले इपि येश्याथाय् थ्यंबलय् ला भूत दुब्ब्यूम्ह मनुयात लाया: नं लं फिना: वयक: नाप फ्यतुनाच्वंगु खना: इपि ग्यात।

16 थ्व खंपिन्सं स्वव:पिन्त भूत दुब्ब्यूम्ह मनु व फायात छु छु जुल धयागु फुककं कनाबिल।

17 अयज्गुलि इमिसं येश्यात इमिगु जिल्लां पिहां हँ धका: बिन्ति यात।

18 वयक: नांचाय् च्वने त्यंबलय् भूत दुब्ब्यूम्ह मनुखं वयक: नाप वये धका: बिन्ति यात।

19 वयकलं वये मते धका: धयादिल। “परमेश्वरं छन्त गुलि त:धंगु ज्या यानादिल, अले हानं गथे छन्त माया क्यनादिल धका: छँय वना: थ: मनुतयत कनाब्यु।”

20 व मनु अनं वना: येशू वयात गुलि त:धंगु ज्या यानादिल धका: डेकापोलिस धा:गु झिगु शहरय् बयबय् यात। थ्व न्यना: फुकक मनुत अजू चाल।

सीम्ह मचा व मफुम्ह मिसा

मती १:१८-२६; लूक ८:४०-५६

21 येशू हानं नांचाय् च्वना: समुद्र पारिइ झाल। वयक: समुद्र सिथय् च्वनाच्वंबलय् ग्वा: ग्वा: मनुत वयक:याथाय् मुंवल।

22 अबलय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँयाम्ह थकालि याइरस नांयाम्ह छम्ह मनुखं वयक:याथाय् वया: भागियाना:

23 थथे बिन्ति यात – “जिमि चीधिक:म्ह म्हाय् सी थें च्वनाच्वन। छक: झ़ाया: छिं वयात थिया घूसा व लनी, अले म्वाइ।”

24 वयक: व नाप झ़ायादिल। यक्व हे मनुत घ्वातुघ्वाना: वयक:या ल्यल्यु वन।

25 थ्व हूलय् झिनिदंनिसें हि क्वहां वइगु ल्वचं थिया च्वंम्ह छम्ह मिसा नं दु।

26 वं यक्व हे डाक्टरतयत वास: याके धुंकल। अयनं वयागु ल्वय् मला:। दुगु फुककं वं वास: यायेत फुके धुंकल, अयनं लनेगु सट्टा वयागु ल्वय् झन झन स्यना वनाच्वन।

27 येश्यागु खँ न्यनात:गुलि वं हूलया दथुं दथुं वया: ल्यनें येश्यागु वस: थिल।

28 वं थथे मतिइ त:गु ख: – “जिं वयक:यागु वस: जक थी फुसां जिगु ल्वय् लायावनी।”

29 थीवं हे हि क्वहां वयाच्वंगु दित, अले वं थ: लंगु सीकाकाल।

30 उग्रिमय् वयकलं थ:गु शक्ति पिहां वंगु सीका: हूलय् लिफ: स्वया: – “सुनां जिगु वस: थिल?” धका: धयादिल।

31 चेलातयसं वयक:यात लिस: बिल – “छिं थुलिमछि हूलं घ्वातु घ्वानाच्वंगु ला खँ हे खं। छाय् ‘जित: सुनां थिल’ धका: न्यनादिया?”

32 अयनं वयकलं थ:त सुनां थ्यूगु ख: धका: सीक्रेत छचा:खेलं स्वयादिल।

33 हि क्वहां वइगु ल्वय् दुम्ह मिसां थ:गु ल्वय् ला:गु सिया: ग्याग्यां, थरथर खाखां वयक:या न्हा:ने भ्वसुला: थ:त जूगु फुकक खँ कनाबिल।

34 अले वयकलं धयादिल – “केहँ मयजू, छं विश्वास या:गुलि छंगु ल्वय् लन। आ: मनय् शान्ति कया: हँ, छंगु ल्वचं छन्त थी हे मथीमा।”

35 वयक: थथे खँ ल्हाना च्वंबलय् थकालिया छँया मनुत वया: वयात थथे धाल – “छिकपिनि म्हाय् सी धुंकल। गुस्यात छाथ् दु:ख बिया च्वनादिया?”

36 इमिसं धा:गु खँ मता: थें याना: वयकलं वयात धयादिल – “ग्याये मते, विश्वास जक या।”

37 वयकलं पत्नस, याकूब व याकूबया किजा यहन्ना बाहेक मेपि सुयातं ब्वनायंकामदी।

38 वयक:पि व थकालियागु छँय् थ्यंबलय् अन यक्व मनुत हँयहँय् ख्वयाच्वंगु खन।

39 वयकलं दुहां झ़ाया: इमित धयादिल – “छाय् ख्वयाच्वनागु? मचा मसीनि, घना जक च्वंगु ख:।”

40 थ्व खँ न्यना: इमिसं वयक:यात गिजय् यात। वयकलं इपि फुककसित पितिनाछ्वया: मचाया मांबौ व वयक:या स्वम्ह चेलातयत सीम्ह मचा तथा त:थाय् ब्वना यंकादिल।

41 वयकलं सीम्ह मचायागु ल्हा: ज्वना: धयादिल – “तालिथा कूमि!” थुकिया अर्थ ख: – “नानी, दना वा!”

42 धाय्वं हे व जुस्वक दना: थुखे उखे जुल। व झिनिदँ तिनि दुम्ह ख:। थ्व खनेवं इपि तसकं अजू चाल।

43 वयकलं इमित थ्व खँ सुयातं कने मते धका: उजं बियादिल। मचायात छुं नयेगु नकि धका: नं धयादिल।

6

नासरतय् येशूयात मययकूगु

मती १३:५३-५८; लूक ४:१६-२०

- 1 अनं येशू थःगु हे गामय् झाल। चेलात नं वयकः नाप दु।
 2 छन्हू विश्रामबार खन्हू धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झायाः स्यनेकने यानादिल। वयकःयागु खँ न्यनाः मनुतयसं अजू चायाः थथे धाल – “थ्वयाके थज्याःगु बुद्धि व अजू चायापुगु ज्यायागु शक्ति गनं वल?
 3 थव सिंकःमि, मखु ला? थ्वया मां मरियम, थ्वया किजापि याकूब, योसेफ, यहदा व सिमोन, मखु ला? थ्वया केहेपि नं थन हे दु, मखु ला?” अथे जुया इमिसं वयकःयात पत्याः मयात।
 4 अले वयकलं धयादिल – “अगमवक्तायात थःगु हे गामय् व थःगु हे छैय् मानय् याइ मखु, बरु मेथाय् न्ह्याथासं मानय् याइ।”[☆]
 5 अनं सुं उसाँय् मरुपिन्त जक थःगु ल्हातं थियाः लायकाबीगु सिबय् मेमेगु ततःधंगु ज्या वयकलं यानामदी।
 6 इमिसं वयकःयात विश्वास याये मफुगुलि थुपि खनाः वयकः छक्क जुल। थथे जूगुलि वयकलं गामय् गामय् झायाः स्यनेकने यानादिल।

झिनिम्हयसित भिंगु खँ न्यंके छवयादीगु

मती १०:५-१५; लक ९:१-६

7 वयकलं झिनिम्ह चेलातयत छथाय् मुंकाः भूतआत्मातयत पितिनाछवयेगु अधिकार बियाः निम्ह निम्ह यानाः छवयादिल।

8 वयकलं इमित थथे उजं बियादिल, “कथि छपुं अप्वः छुं नं ज्वनावने मते, लँय वनेत मरि, म्हिचा, अले जनिखय् थिबा नं प्वःचिनाः यंके मते।

9 बरु लाकां न्ह्यानाः हूँ। वसः नं छजु जक फिनाः हूँ।”

10 वयकलं इमित थथे नं धयादिल – “छिपि गगु छैय् च्वनागु खः, व गां त्वता मवतले व हे छैय् च्वँ।

11 सुनानं छिमित दुमकाःसा, भिंगु खँ मन्यंसा छिमिसं इमित लज्या चायकेत साक्षीया लागि लाकां थाथा यानाः व थाय् त्वःता हूँ।”^{☆☆}

12 थुकथं इमिसं पिहां वनाः मनुतयसं पश्चाताप यायेमाः धकाः न्यंकाजुल।

13 इमिसं यक्व भूतआत्मातयत पितिनाछवल, यक्व उसाँय् मरुपिन्त चिकनं बुइकाः लायकाबिल।[☆]

बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायात स्याःगु

मती १४:१-१३; लक ९:७-९

14 येशूयागु खँ प्यछें बयबय् जुयावंगुलि हेरोद जुजुयागु न्हायपनय् नं थ्व खँ थ्यन। गुम्ह गुम्हयसिनं ला थथे नं धयाजुल – “बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्ना हे सिनाः म्वानावःगु खः। उकिं हे ला थ्वं थज्याःगु ततःधंगु ज्या याये फत।”

15 गुलिसिनं थथे धाल – “थ्व ला एलिया खः।” हानं गुलिसिनं थथे नं धाल – “थ्व ला न्हापायाम्ह हे छम्ह अगमवक्ता खः।”^{☆☆}

16 थ्व न्यनाः हेरोदं धाल – “थ्व जिं छयं धयंकाः स्यानाम्ह यूहन्ना हे म्वानावःगु खः।”

17 न्हापा हेरोदं थःकिजा फिलिपया कलाः हेरोदियासं यानाः बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायात ज्वंकाः इयालखानाय् कुंगु खः। हेरोदं थःकिजा फिलिपया कलाः हेरोदियासयात कलाः तःगुलि

18 यूहन्नां वयात थथे धकाः धाःगु खः – “थः किजाया कलाःयात थथे हये मत्यः।”[☆]

19 अयजूगुलि हेरोदियासयात यूहन्ना खनाः तं पिहां वःगु खः। वं यूहन्नायात स्यायेत नं स्वल। अयनं स्याये धाःसा मफु।

20 छायाधाःसा यूहन्ना धमीम्ह व पवित्रम्ह मनु खः धकाः स्यगुलि ग्यानाः वं यूहन्नायात मस्यासे तयातःगु खः। यूहन्नाया खँ न्यनेबलय् वया नुगः ल्वाकः बाकः जूसां वयागु खँ न्यने यः।

21 छन्हू हेरोदं यूहन्नायात स्यायेगु मौका काल। वयागु जन्मदिं खन्हू छगू तःधंगु भव्य सःतल। भवजय् गालीलया हाकिमत, तःधंपि कप्तानत व मेमेपि ततःधंपि मनुतयत सःतल।

22 भवजय् हेरोदियासया म्हाय् वयाः प्याखं हुल। वयागु प्याखं स्वयाः हेरोद व भव्य वःपि सकलें लयतल। अले जुजुं वयात धाल – “छन्त छु यः फ्वं? छं धाःगु बी।”

23 जुजुं पाफयाः धाल – “छं न्हागु हे फ्वंसां जि बी, जिगु राज्य बच्छि हे जूसां बी।”

24 अले वं पिने वनाः मांम्हयसिके “जिं छु फ्वने” धकाः न्यन।

वया मांन धाल – “बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु छयं फ्वँ।”

25 उघिमय् हे दुने जुजुयाथाय् वनाः वं “बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु छयं भुइ तयाः बियादिसँ” धकाः फ्वन।

26 थ्व न्यनाः जुजुं तसकं हे नुगः मछिकल, अयनं अन च्वंपि मनुतयगु न्ह्याःने वं बी धकाः पाफय् धुंकूगुलि मबिसे मगात।

☆ 6:4 दः४ यह ४:४४ ☆ 6:11 दः११ प्रे १३:५१ ☆ 6:11 दः२०-११ लक १०:४-११ ☆ 6:13 दः१३ याक ५:१४ ☆ 6:15 दः१४-१५ मती १६:१४; मर्क ८:२८; लक ९:१९ ☆ 6:18 दः१७-१८ लक ३:१९-२०

27 उद्दिमय हे जुजुं छम्ह सिपाइयात यहन्नायागु छ्यं धयना: हजि धका: उजं बिल। इयालखानाय हे वना: वं यहन्नायागु छ्यं धेना:

28 भुइ तया: व मचायात बी हल। अले वं व थ: मांयात बी यंकल।

29 थ्व खँ न्याना: यहन्नाया चेलातयसं वया: वयागु सीम्ह यंका: थुनाबिल।

न्याद्र: मनुतयत नकादीगु

मती १४:१३-२१, लुक ९:१०-१७, यह ६:१-१५

30 उखे प्रेरितत लिहां वया: इमिसं यानाव:गु ज्या व इमिसं स्यना व:गु खँ फुक्कं वयक:यात कन।

31 यक्व मनुत वये वनेगु यानाच्वंगुलि वयक:पिन्त नयेत तकं लिमलात। अथे जूगुलि वयकलं धयादिल – “छिपिं सुं मद्गु थासय वा, अले अन हे भचा झासु लंकि।”

32 अले इपिं अनं नांचाय च्वना: सुं मद्गु थासय वन।

33 थथे वनाच्वंगु खंका: मनुतयसं वयक:पिन्त म्हसीकल। अले इपिं गां गामं ब्वाँय ब्वाँय वना: वयक:पि स्वया: न्हापा हे थ्यंकाच्वन।

34 वयक: नांचां कुहां झा:बलय यक्व मनुत मुनाच्वंगु खना: वयक:यात तसकं माया वन, छायाधा:सा इपिं जवा: मद्गुपि फैचात थें च्वं। अले वयकलं इमित त:ता खँय स्यनेकने यानादिल।*

35 न्हि यक्व बी धुंक्गुलि चेलात वया: थथे धाल – “थन ला छुं हे मद्गु, हान तसकं लिबाय धुंक्कल।

36 इमित छवयादिसँ, अले इमिसं लिक्क लिक्क ला:गु गामय वना: नयेगु न्याना: नइ।”

37 वयकलं धयादिल – “छिमिसं हे इमित छुं नकि।”

अले इमिसं धाल – “निस: दिनारया जक मरि न्याना: इमित नकेगु ला।”

38 वयकलं इमिके न्यानादिल – “छिमिके ग्व:पा: मरि दु? स्वसा।”

इमिसं स्वया: “न्यापा मरि व निम्ह न्या दु” धका: धाल।

39 अले वयकलं मनुतयत खयलय इव:लाक पयतुकि धका: धयादिल।

40 अले इपिं नेयम्ह नेयम्ह व सछिम्ह सछिम्हया ल्याखं इव: छुना: पयतुत।

41 अनलि वयकलं न्यापा मरि व निम्ह न्या कया: स्वर्गपाखे स्वया: परमेश्वरयात सुभाय बियादी धुंका: मरि कुचा थला: चेलातयत इके बिल। अथे हे निम्ह न्या नं इनाबियादिल।

42 इमिसं यतले नल।

43 अले इना ल्यं दुगु मरि व न्या हे झिनिग: दाला जायेक दु।

44 मस्त व मिसात ल्या: मतसे अन मरि न:पि मिजंत जक हे न्याद्र: दु।

येशू लखय घ:ने न्यासि झा:गु

मती १४:२२-३३, यह ६:१६-२१

45 अले उद्दिमय हे येशू चेलातयत नांचाय तया: पारिइ बेथेसदाय छवयादिल। अनं लिपा वयकलं मनुतयत बिदा बिया: छवयादिल।

46 थथे मनुतयत छेंय छवयादी धुंका: वयक: पहाडय प्रार्थना यायेत थाहां झाल।

47 बहनी जबलय नांचा समुद्र दथुइ थयनाच्वन। थुबलय वयक: समुद्र सिथय याक:चा च्वनाच्वन।

48 फय अ:खतं वयाच्वंगुलि चेलातयसं नांचा न्ह्याके मफया च्वन। थ्व खना: सुथ न्हापां खिउँ खिउँ धा:बलय हे वयक: समुद्रय न्यासि वना: इमिथाय थ्यंका: झाल। वयक: इमिगु न्ह्या:ने झायेत्यन।

49 वयक:यात थथे समुद्रय न्यासि झायाच्वंगु खना: इपिं “भूत भूत” धका: चिल्लाय दना: हाल,

50 छायाधा:सा थ्व खना: इपिं सकलें ग्यात।

अले वयकलं इमित धयादिल – “साहस या, जि हे ख:, ग्याये म्वा:।”

51 वयक: इपिनापं तुं नांचाय च्वनादिल। उद्दिमय हे फय दित। थ्व खना: इपिं फुक्कं छक्क जुल।

52 इमिसं आ: तक नं मरियागु खँ थुइके मफुनि, छायाधा:सा इमिगु नुग: अज्जं छा:नि।

उसाँय मद्गुपिन्त लायकादीगु

मती १४:३४-३६

53 पारिइ थ्यंका: इमिसं गनेसरेत धा:गु थासय नांचा दिकल।

54 वयक:पि क्वहां झायलं फुक्क मनुतयसं वयक:यात म्हसीकल।

55 उकि इमिसं उखेंथुखें ब्वाँय जुया: वयक: गन गन झाल अन अन हे उसाँय मद्गुपिन्त ब्वना हल।

56 थुकथं वयकः गन गन झाल, अन अन हे – गामय, शहरय व बजारय उसौय मदुपिन्त लँय लँय हे हयातइगु। अले इमिसं वयकःयागु लंया च्वः जक थीत बिन्ति याइगु। थुकथं लं थ्युपिं फुककं लाया वन।

7

थितिकुतियागु खँ

मर्ती १५:१-९

1 येशूयाथाय् यस्शलेमं वःपिं शास्त्रीत व फरिसीत वयाच्वंगु दु।

2 थुमिसं चेलातयसं ल्हाः मस्युसे हे नःगु खन।

3 फरिसीत व फुकक यहदीतयसं पुलांगु थितिकुति मानय् याइगुलि इमिसं ल्हाः मस्युसे गुबलें मनः।

4 इमिसं बजारय् वनाः लिहां वयाः म्हय लः हा हा यानाः थःत च्वख मयातले नइ मखु। थुलि जक मखु, इमिसं मानय् यानाच्वंगु यक्व हे दु – ख्वलाखिला, जासिकेंसि, अले कँय्यागु थलबलय् नं लः हा हा यायेमाः।

5 फरिसीत व शास्त्रीतयसं वयकःयाके न्यन – “छिमि चेलातयसं छाय् तापाःबाज्यापिनिगु थितिकुति मानय् याना मच्वंगु, अले हानं ल्हाः मस्युसे नल?”

6 वयकलं धयादिल – “छिपि निपाः ख्वाःपाः दुपिं खः धकाः यशैया अगमवक्तां च्वयातःगु धात्थें हे खः खनी –

“ थुमिसं म्हुतुं ला

जितः तसकं हनाबना तइ।

नुगलं धाःसा

थुपिं तसकं तापाना च्वनी।*

7 थुमिसं थःपिन्सं दयकूगु थितिकुतियात

परमेश्वरयागु आज्ञा खः धकाः

मनूतयत् स्यना जुइ।

उकिं थुमिसं जिगु सेवा याःसां

छन्ति ज्यालगय् मजू।’

8 “छिमिसं परमेश्वरयागु आज्ञायात मानय् मयासें मनूतयगु थितिकुतियात मानय् यानाच्वन।”

9 वयकलं हानं धयादिल – “छिमिसं गुलि अःपुक परमेश्वरयागु आज्ञायात छछे चीकाः मनूतयगु थितिकुति मानय् याये सः।

10 मोशां थथे च्वयातःगु दु – ‘थः मां बौयात हनाबना ति। मां बौयात म्हुतु वाइपिन्त स्यानाछ्व।’*

11 छिमिसं धाःसा थथे धकाः स्यना जुल – ‘सुनानं थः मां बौयात बीमाःगु खँ परमेश्वरयात छाये धुन धकाः धाइ (थुकियात कुर्बान धाइ)

12 वं थः मां बौयात हनाबना तये म्वाः, अले बीमाःगु ग्वाहालि नं बीकी मखु।’

13 थुकथं छिमिगु थितिकुति परमेश्वरयागु आज्ञायात ज्यालगय् मजुइका छवइ। थज्याःगु ला छिमिसं यक्व हे यानाच्वंगु दु।”

मनूतयत् अशुद्ध याइगु खँ

मर्ती १५:१०-२०

14 हानं येशू मनूतयगु हुलयात थःथाय् सःताः धयादिल – “छिपि फुककसिनं जिगु खँ न्यँ, अले थुइकि।

15 नयेत्वनेगु छुकिं नं मनूया म्हय् दुने वनाः वयात अशुद्ध याइ मखु, बरु मनूयागु नुगलं पिहां वइगुलि हे मनूयात अशुद्ध याइ।

16 सुयाके न्हायपं दु वं न्यना का।”

17 मनूतयत् त्वःताः वयकः छँय् दुने झायादीबलय् वयकःया चेलातयसं थ्व उखानयागु अर्थ छु खः धकाः न्यन।

18 अले वयकलं धयादिल – “छिमिसं नं थुइके मफु ला? छिमिसं गथे थुइके मफुगु? म्हुतुं मनूया म्हय् दुहां वंगु खं वयात अशुद्ध याये फइ मखु।

19 छायाःसा थ्व फुकक नुगलय् दुने मखु, बरु प्वाथय् वनीगु खः, अले हानं पिहां तं वइ।” (थथे वयकलं नयेगु फुकक च्वख जू धकाः धयादीगु खः)

20 अले हानं वयकलं धयादिल – “मनूयागु दुने पिहांवइगु खं जक वयात अशुद्ध याइ,

21 छायाःसा मनूयागु दुनुगलनिसे थथे मभिगु बिचाः पिहां वइ – व्यभिचार यायेगु, खुइगु, स्यायेगु,

22 लोभी जुड़गु, मभिगु ज्या यायेगु, थगय यायेगु, ला: ला: थें सना: जुड़गु, नुग: मुइकेगु, मेपिन्त मभिका: खँ ल्हायेगु, घमण्डी जुड़गु, मूर्ख ज्या यायेगु।

23 थ्व फुक्क मभिगु ज्या मन्यागु दुनेनिसें पिहां वइ, अले वयात अशुद्ध याइ।”

छम्ह यहदीमखुम्ह मिसायागु विश्वास

मती १५:२१-२८

24 वयक: अनं टुरोस व सीदोन जिल्लाय् झाल। सुनानं मसीमा धका: वयक: छखा छँय् दुहां झाल। अयनं मन्तयसं सीकाकाल।

25 भूतआत्मा दुबिना च्वंम्ह छम्ह मिसामचाया मांनं येशू छँय् दी धयागु सीका: काचाकाचां वया: वयक:या तुतिइ भवपुल।

26 व सिरियाया फोनिक्केय् च्वंम्ह छम्ह ग्रीक ख:। वं वया म्हाययाके दुबिना च्वंम्ह भूतआत्मायात पिछ्वयादिसँ धका: वयक:यात बिन्ति यात।

27 वयकलं धयादिल – “न्हापां मस्तयत निं गाक्क नके ब्यु, छायाधा:सा मस्तयसं नयाच्वंगु लाका: खिचायात वान्छवया बी मज्यु।”

28 वं धाल – “ख: प्रभु, खिचातयसं नं ला मस्तयसं वाकूगु नये खं निं।”

29 अले वयकलं धयादिल – “छं थथे धा:गुलि छिमि म्हायया म्हां भूतआत्मा पिहां वने धुंकल, आ: छ वंसां जिल।”

30 छँ थ्यंबलय् वं भूतआत्मा मचाया म्हां पिहां वने धुंकूगुलि मचा लासाय घनाच्वंगु खन।

ख्वाँय् व खाख:महयसित लायकादीगु

31 येशू टुरोस जिल्लां सीदोन जुया: डेकापोलिसपाखें गालील समुद्र थ्यंक झाल।

32 अन मन्तयसं वयक:याथाय् छम्ह ख्वाँय् व खाख:महयसित हल, अले इमिसं वयात ल्हातं थियादिसँ धका: बिन्ति यात।

33 वयकलं वयात मन्तयथासं छखेलिक यंका: वयागु न्हायपनय् ल्हा: तयादिल। अले ई फाना: वयागु मे थिया:

34 स्वर्गय् थस्वया: झसुका: तया: वयात धयादिल – “इफफात!” थुकियागु अर्थ ख: – “चालेमा!”

35 अले वयागु न्हायपं चाल, मे सन, थथे वं त्याजिक नवाये फत।

36 अले “इमित सुयातं धाये मते” धका: उजं बियादिल। गुलि गुलि वयकलं इमित धाये मते धका: धयादी, उलि उलि हे इमिसं बयबय या: जुइ।

37 थ्व खना: मन्तयसं अजू चाया: थथे धाल – “वयकलं यानादीगु ला फुक्कं भिं ज, ख्वाँय्यात तायकादिल, अले खाख:यात नवाये फयकादिल।”

8

प्यद्र: मन्तयत नकादीगु

मती १५:३२-३९

1 उबलय हानं ग्वा: ग्वा: मन्त मुनाच्वन। थुमिके नयेगु छुं हे मदुगुलि येशू थ: चेलातयत स:ता: धयादिल –

2 “थ्व मन्त खना: जित: माया वं। थुपि जि नाप च्वनाच्वंगु स्वन्हू दय धुंकल। नयेगु नं छुं हे मदु।

3 जिं थुमित अर्थे खालि प्वाथं छँ हँ धाल धा:सा ला थुपि लँय हे मुख्यां जुइ, छायाधा:सा गुलि मन्त ला तापाकनिसें व:पिं दु।”

4 चेलातयसं धाल – “थथे सुं मदुथाय् थुलिमछि मन्तयत सुनां गथे याना: नके फइ?”

5 अले वयकलं न्यनादिल – “छिमिके ग्वा:पा: मरि दु?”

इमिसं धाल – “न्हयपा:।”

6 वयकलं इमित पयतुकादिल। अले मरि कया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: कुचा थला: चेलातयत मन्तयत इनाब्यु धका: बियादिल। अले इमिसं यंका: इनाबिल।

7 इमिके चिचीधिक:पि न्या नं भचा दुगुलि वयकलं व नं कया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: चेलातयत इके बियादिल।

8 इमिसं यतले नल। अले इना: ल्यं दुगु मरि हे न्हयग: दाला जायेक दु।

9 अन प्यद्र: ति मन्त दु। अले वयकलं इमित बिदा बिया: छवल।

10 वयक: अनं थ: चेलात नाप नांचाय् च्वना: दलमनुथा जिल्लाय् झाल।

अजू चायापुगु चिं क्यनेगु इनाप

मती १६:१-१२

- 11 फरिसीत वया: वयकः नाप खँ लहा: वल। इमिसं वयकःयात जाँचय यायेत स्वर्ग छगू चिं हजि धका: फवन।[☆]
- 12 वयकलं झमुका: तया: धयादिल – “छाय् थौंकन्हय्यापि मन्तयसं चिं माला जुइगु? जिं छिमित धात्थे धाये – थज्याःपि मन्तयत छुं हे चिं क्यनी मखु।”[☆]
- 13 इमित अन हे त्वःता: वयकः नांचाय् च्वना: पारिइ झाल।
- 14 उबलय् इमिसं मरि यंके ल्वःमन। इमिके नांचाय् छपा हे जक मरि दु।
- 15 वयकलं इमित ख्याच्वः बिया: धयादिल – “बांलाक होश या, हेरोद व फरिसीतयगु सोडापाखें बचय् जुयाच्वँ।”[☆]
- 16 “झीके मरि मद्गुलि वयकलं थथे धयादीगु खः?” धका: चेलात थःथवय् खँ लहात।
- 17 थव खँ सीका: वयकलं इमित धयादिल – “छिपिं छाय् मरि मद्गु धका: हालाच्वनागु? छिमिसं आ: तक नं थुइके मफुनि ला? छिमिगु नुगः अज्ज नं छा:नि ला?
- 18 मिखा दया: नं छिमिसं मखं ला? न्हायपं दया: नं छिमिसं मता: ला? थुलि याकनं हे ल्वःमने धुंकल ला?[☆]
- 19 न्याद्गु: मन्तयत नकेत जिं न्यापा मरि छिमित इनाबीत बियाबलय्, ग्वःगः दाला ल्यं दत?”
- इमिसं धाल – “झिनिगः दाला।”
- 20 “प्यद्गु: मन्तयत नकेत जिं न्हयपा: मरि छिमित इनाबीत बियाबलय् ग्वःगः दाला ल्यं दत?”
- इमिसं धाल – “न्हयगः दाला।”
- 21 अले वयकलं धयादिल – “आ: नं मथुनि ला?”

छम्ह कांयात लायकादीगु

- 22 अनं वयकःपिं बेथसेदाय् थयंकः झाल। मन्तयसं छम्ह कांम्ह मन्यात हया: वयात थियादिसँ धका: वयकःयात बिनित्ति यात।
- 23 वयकलं कांम्हयसित लहा: ज्वना: गामं पिने यंकादिल। अले वयागु मिखाय् ई तया: लहातं थिया: धयादिल – “छं छुं खं ला?”
- 24 कांम्हं च्वय थस्वया: धाल – “जिं मनु ला खना अथेसां इपि सिमा थें न्यासि वनाच्वंगु खना।”
- 25 वयकलं हानं वयागु मिखाय् लहा: तयादिल। अले ला वं बांलाक हे स्वये फत, फुककं यचुक खनेदत।
- 26 वयकलं धयादिल – “सरार खँ हँ, गामय् दुहां वने मते।”

पत्रुसं वयकःयात खीष्ट खः धाःगु

मती १६:१३-२०; लूक ९:१८-२१

- 27 अनं येशू चेलातनापं कैसरिया फिलिप्पी धाःगु जिल्लाय् झाल। लँय् वयकलं चेलातयत् थथे धका: न्यनादिल – “मन्तयसं जितः सु धका: धयाजुल?”
- 28 इमिसं धाल – “गुलिसिनं बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्ना धाइगु,” गुलिसिनं “एलिया धाइगु, अले गुलिसिनं मेम्ह हे अगमवक्ता जुइ धका: धाइगु।”[☆]
- 29 अले वयकलं न्यनादिल – “छिमिसं जितः सु धका: धयाच्वना लय्?”
- पत्रुसं लिसः बिल – “छि मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः।”[☆]
- 30 अले वयकलं थव खँ सुयातं कने मते धका: आज्ञा बियादिल।

थः सीगु खँ कनादीगु

मती १६:२१-२३; लूक ९:२२

- 31 अबलय् निसँ येशू चेलातयत् ध्वाथुइक धयादिल – “मन्या काययं यकव हे दुःख सी मानि। थकालिपि, तःधपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयसं वयात मानय् याइ मखु, बरु इमिसं वयात स्याइ। स्वन्हू लिपा व हानं म्वाना वइ।”
- 32 वयकलं थव ध्वाथुइक धयादिल। अले पत्रुसं वयकःयात छछे यंका: थथे धयादी मते धका: ब्वःबिल।
- 33 वयकलं फनक्क फहिला: चेलातयत् स्वया: पत्रुसयात थथे धका: हक्कादिल – “शैतान, छ जिगु न्ह्याःने च्वने मते, छाय्धाःसा छं ला परमेश्वरयागु खँय् मखु, बरु मन्तयगु खँय् जक ध्यान तयाच्वना।”

गथे याना: येशूया चेला जुइगु

मती १६:२४-२८; लूक ९:२३-२७

- 34 अले वयकलं थः चेलातयत् व अन च्वपि मन्तयतनापं सःता: थथे धयादिल – “जि नाप वयेगु जूसा छिपिं सुनानं थःगु खँय् छुं हे च्यता: काये मते। अले थःगु क्रूस थःम्हं हे क्वबिया सीत तकं लिमच्युसे जिगु ल्यूल्य् वा।[☆]

☆ 8:11 ८:११ मती १२:३८; लूक ११:१६ ☆ 8:12 ८:१२ मती १२:३९; लूक ११:२९ ☆ 8:15 ८:१५ लूक १२:१ ☆ 8:18 ८:१८ यर ५:२२; इज १२:२; मर्क ४:१२ ☆ 8:28 ८:२८ मर्क ६:१४-१५; लूक ९:७-८ ☆ 8:29 ८:२९ यूह ६:६८-६९ ☆ 8:34 ८:३४ मती १०:३८; लूक १४:२७

35 थःगु प्राण बचय यायेत जक स्वइम्ह मन् नाश जुयावनी। सुनां जिगु निति व भिगु खँयागु निति थःगु प्राण पाइ व बचय जुइ।[☆]

36 सारा संसार हे ल्हातय दयाः नं व मन् सिनावन धाःसा वयात छु दइ?

37 वं हानं थःगु प्राण छुर्कि लिफ्याना काइ?

38 थ्व पापी व मभिगु संसारय सुनां जि व जिगु खँ न्यनाः ख्वाः फस्वय्की मनूया कायनं स्वर्गदूतत नाप झःझः धाय्क परमेश्वर बाःनं छवया हइबलय व खनाः लज्या चाइ।”

9

1 वय्कलं हानं धयादिल – “थुलि जक मखु, जिं छिमित मेगु नं धाये – थन दनाच्चपि मध्ये गुम्हं गुम्हं मनूत परमेश्वरयागु राज्य झःझः धाय्क वःगु मखंतले सी मखु।”

येशूयागु रूप ह्यगु

मती १७:१-१३; लूक ९:२८-३६

2 खुन्हु लिपा येशू पन्नुस, याकूब व यूहन्नायात ब्वनाः पहाडय् झाल। अन मेपि सुं हे महु। इमिसं स्वस्वं हे वय्कःयागु रूप हिला वन।

3 वसः यचुसे त्वइसे च्वनाः थिनाच्चन, थथे ला थ्व संसारय च्वपि सुनानं यचुके फइ मखु।

4 अन एलिया व मोशा खनेदयावल। इपि येशू नाप खँ ल्हानाच्चन।

5 थ्व खनाः पन्नुसं वय्कःयात धाल – “गुरुजु, झीपि थन हे च्वने दत धाःसा गुलि बांलाइ। जिमिसं स्वंगू बल्चा दयके ला। छगू छितः, छगू मोशायात व मेगु छगू एलियायात।”

6 इपि तसकं हे ग्याःगुलि पन्नुसं छु धायेत्यंगु खः वं धाये मसल।

7 अले सुपौय वयाः इमित त्वपुल। सुपौय दुनें थथे धयाहःगु सः ताये दत – “थ्व जि यःम्ह काय खः। थ्वं धाःगु खँ न्यँ।”[☆]

8 इमिसं छचाःखेलं स्वल, सुं हे मखन, अन ला इपि व येशू जक दु।

9 पहाडं क्वहां झाया च्वंबलय वय्कलं इमित थथे उजं बियादिल – “मनूया काय सिनाः म्वाना मवतलय थ्व खँ सुयातं धाये मते।”

10 थथे धयादीगुलि इमिसं सुयातं मसीकुसे मनय जक तया तल। अयसां इमिसं सिनाः म्वायेगु धाःगु छु जुइ धकाः थःथवय खँ ल्हानाच्चन।

11 अले वय्कःयाके न्यन – “शास्त्रीतयसं न्हापालाक एलिया हे वयेमाः धकाः छाय धयाच्चंगु?”[☆]

12 वय्कलं धयादिल – “खः, एलिया नि न्हापालाक वयाः फुक्कं मिलय याइ। मनूया कायनं यक्व दुःखकष्ट सियाः हेला याका च्वनेमाली धकाः छाय धर्मशास्त्रय च्वयातःगु?”

13 जिं छिमित धात्ये धाये – एलिया ला वये धुंकल। धर्मशास्त्रय च्वया तः थें तुं इमिसं वयात यःथें यानाः दुःखकष्ट बियाछवत।”

भूत दुब्युम्ह मचायात लायकादीगु

मती १७:१४-२१; लूक ९:३७-४३

14 वय्कःपि मेपि चेलातयथाय लिहां झाःबलय अन यक्व मनूत मुनाच्चंगु व शास्त्रीत वय्कःया चेलात लिसे हालाच्चंगु खन।

15 वय्कःपि झाःगु खनाः फुक्क मनूत छक्क जुयाः ब्वाँय वनाः लसकुस यात।

16 अले वय्कलं न्यनादिल – “छिपि इपि नाप छु खँय हालाच्चनागु?”

17 छम्हयसिनं वय्कःयात लिसः बिल – “गुरुजु, जिं जिमि काययात लाताम्ह भूत दुबिना च्वंगुलि छिथाय हया।

18 भूत दुबित धायेवं व बैय जू वनी, अले ई भ्वाललल भ्वाललल ल्ह्याः वाकुधी न्ह्याः तिल्ल प्यना वनी। छिक्पिने चेलातयत भूत पिछवया ब्यु धकाः धयां इमिसं पिछवये मफुत।”

19 अले वय्कलं धयादिल – “छिमिसं गथे जक विश्वास याये मफुगु? जि छिपिनाप गुलि हे च्वनीतिनि धकाः? जिं छिमिगु निति गुलि जक दुःख सह यानाच्चनेगु? मचायात थन हजि।”

20 अले मचायात वय्कःयाथाय हल। भूतआत्मां येशूयात खनेवं मचायात कसाः यानाः बैय छवावात। अले मचां ग्वारा ग्वारा तुलाः म्हुतुइ ई भ्वाललल भ्वाललल वय्कल।

21 थ्व खनाः वय्कलं न्यनादिल – “थथे जगु गुलि दत?”

बौम्हयसिनं धाल – “मचानिसें।

☆ 8:35 ८:३५ मती १०:३५; लूक १७:३३; यह १२:२५

☆ 9:7 ९:७ मती ३:१७; मर्क १:११; लूक ३:२२

☆ 9:7 ९:२७-७ २ पत्र १:१७-१८

☆ 9:11

९:११ मला ४:५; मती ११:१४

22 ध्व भूतआत्मां वयात स्यायेत अप्वः हे मिइ व लखय् वान्छवया बी धुंकल। छिं छुं यानादी फुसा, दया यानाः ग्वाहालि यानादिसँ रे।”

23 अले वयकलं धयादिल – “जिं याये फु धकाः छं विश्वास याःसा मजी माःगु छु दु धकाः? विश्वास याःपिन्त ला फुक्कं जुइ।”

24 उन्निमय् वं धाल – “जिं विश्वास याना, अयन् विश्वासय् बमलाःनिगुलि जितः ग्वाहालि यानादिसँ।”

25 ग्वाः मनुत वयाच्चंगु खनाः वयकलं भूतआत्मायात हक्काः धयादिल – “हे लातामह व ख्वीयमह भूतआत्मा, जिं छन्त धयाच्चवना – वयाथासं पिहां वा, अले हानं गुबलें हे वयाके दुबी मते।”

26 भूतआत्मा चिल्लाय् दना हालाः मचायात इसाःथिसाः यानाः पिहां वल। अले व मचा सीमह थें चवना वन। फुक्कसिनं ला मचा सित हे धकाः धाल।

27 तर वयकलं ल्हाः ज्वनाः थनादिल, अले व दना वल।

28 छँय् दुने झाये धुंकाः चेलातयसं सुतुक्क वयकःयाके थथे धकाः न्यन – “जिमिसं भूतयात छाया पिछवये मफुगु?”

29 वयकलं धयादिल – “थज्याःमह भूतयात ला प्रार्थना मयायकं पिछवये फइ मखु।”

येशुं हानं थः सीगु खँ कनादीगु

मती १७:२२-२३; लूक ९:४३-४५

30 अनं वयकःपि गालील जुयाः झाल। वयकःपि गन वनाच्चंगु धकाः सुनां मसीमा धयागु वयकःया इच्छा खः।

31 छायाधाःसा लँय् वँवं वयकलं चेलातयत थथे धकाः स्यनादिल – “मनूया काय्यात ज्वनाः मनुतयगु हे ल्हातय लः ल्हाइगु ई वइन। इमिसं वयात स्याइ, अले स्वन्हु दयकाः हानं म्वाना वइ।”

32 इमिसं धाःसा वयकलं धयादीगु खँ बांलाक मथु, अयसां न्यनेत ग्यात।

दकलय् तःधंमह सु?

मती १८:१-५; लूक ९:४६-४८

33 वयकःपि कफर्नहुमय् थयकाः छँय् झाये धुंकाः वयकलं इमिके “लँय् छु खँ ल्हाना चवनागु?” धकाः न्यनादिल।

34 इपि सुक्क च्वन, छायाधाःसा लँय् इपि मध्ये सु तःधं धकाः हाला वयाच्चंगु खः।*

35 अले वयकलं पयतुनाः झिनिमहयसितं सःताः थथे धयादिल – “दकलय् न्हापा जुइत स्वइमहयसियां दकलय् लिपा च्वनेमाः, अले फुक्कसियां चयः जुइमाः।”*

36 थुलि धयाः वयकलं छमह मचायात हयाः इमि दथुइ तयादिल। अले वयात मुलय् तयाः इमित धयादिल –

37 “सुनां जिगु नामय् थज्याःमह मचायात लसकुस याइ, वं जितः हे लसकुस याःगुति ग्यनी। सुनां जितः लसकुस याइ वं जितः लसकुस याःगु मखु, जितः छवया हःमहयसित लसकुस याःगु खः।”*

सु झी शत्रु मखु व झीमह हे मनु खः

लूक ९:४९-५०

38 छन्हू यहन्नां येश्यात धाल – “गुरुजु, जिमिसं छिगु नामं भूत ख्यानाः च्वंमह छमह मनूयात खना। जिमिसं वयात अथे याये मते धकाः धया, छायाधाःसा व झीपिलिसे जुयाच्चंमह मखु।”

39 वयकलं धयादिल – “वयात पने मते, छायाधाःसा जिगु नामं ततःधंगु ज्या यानाच्चंपि सुनानं जितः मभिके छालि मखु।

40 सु झी शत्रु मखु, व झीमह हे मनु खः।*

41 जिं छिमित धात्थें धाये – सुनानं ख्रीष्टया मनुत धकाः छिमित लः जक त्वंकसां वयात इनाम दइ।”*

पापय् लाकीगु खँ

मती १८:६-९; लूक १७:१-४

42 “सुनानं जितः विश्वास यानाच्चंमह छमह चिधंमह मनूयागु जक नं विश्वास स्यंकेत स्वल धाःसा वयात गःपतय ल्वहंघः घाकाः समुद्रय् वांछवयेगु हे बांलाइ।

43 छंगु ल्हातं छन्त पापय् लाकी धाःसा उकियात पाला छव। निपा ल्हाः दयकाः नरकयागु गुबलें मसीगु मिइ लायगु स्वयाः ला ल्हाः मदयक म्वानाच्चनेगु हे भिं।*

44 अन छवयाच्चंगु मि गुबलें सी मखु, अले हानं की नं गुबलें हे सी मखु।

45 छंगु तुति छन्त पापय् लाकी धाःसा उकियात पाला छव। तुति निपा दयकाः नरकयागु गुबलें मसीगु मिइ लायेगु स्वयाः ला तुति मदयक म्वानाच्चनेगु हे भिं।

* 9:34 ९:३४ लूक २२:२४ * 9:35 ९:३५ मती २०:२६-२७; २३:११; मर्क १०:४३-४५; लूक २२:२६ * 9:37 ९:३७ मती १०:४०; लूक १०:१६; यह १३:२० * 9:40 ९:४० मती १२:३०; लूक ११:२३ * 9:41 ९:४१ मती १०:४२ * 9:43 ९:४३ मती ५:३०

- 46 अन छवयाच्चंगु मि गुबलें सी मखु, अले हानं की नं गुबलें हे सी मखु।
 47 अथे हे छंगु मिखां छन्त पापय लाकी धा:सा उकियात लिकया: वान्छवया ब्यु। मिखा निगलं मदयेका नरकयागु मिइ वांछवयका च्वनेगु स्वया: ला छंगु लागि कां जुया: परमेश्वरयागु राज्यलय दुहां वनेगु हे भिं।*
 48 अन छवयाच्चंगु मि गुबलें सी मखु, अले हानं की नं गुबलें सी मखु।*
 49 “छम्ह छम्हयसित मिं हे चि सवा: वयकी।
 50 चि भिं जु, अथेसां चिं चियागु सवा: तंकूसा गय याना: चि सवा: वयकेगु? छिपि चि सवा: व:पि जुयाच्चँ, अले फुकक नाप मिलय जुयाच्चँ।”*

10

पारपाचुकेगु खँ

मती १९:१-१२; लूक १६:१८

- 1 गालील त्व:ता: येशु यहदिया जिल्लाय झाया: अनं यर्दन खुसिया पारिइ झाल। अन नं वयक:याथाय ग्वा: ग्वा: मनुत मुं:गुलि न्हाबलें थें वयकलं इमित स्येनेकेने यानादिल।
 2 अन नं फरिसीत वया: वयक:यागु मन स्वयेत थथे धका: न्यन – “मनूतयसं थ: कला:यात त्व:ते ज्यू ला कि मज्यू?”
 3 वयकलं धयादिल – “मोशां छिमित छु या धका: धया थकल?”
 4 इमिसं धाल – “मोशां ला भवं च्वया: पारपाचुकूसां ज्यू धका: धा:गु दु।”*
 5 अले वयकलं लिस: बियादिल – “छिमिगु नुग: छा:गुलि हे मोशां अथे पारपाचुकूसां ज्यू धका: धयाथकूगु ख:।
 6 दकलय न्हापा सृष्टि यानादीबलय हे परमेश्वरं इमित मिजं व मिसा याना: दयकादीगु ख:।*
 7 अयजूगुलि मनुत थ: मां बोयात त्व:ता: कला:नापं च्वंवनी।
 8 अले इपिं निम्हं छम्ह हे जुइ। उकिं आ: इपिं निम्ह मखु, छम्ह हे जुइ धुकल।*
 9 परमेश्वरं हनादीपिन्त मनुतयसं फाये मज्यू।”
 10 छेंयु लिहां व:बलय चेलातयसं वयक:याके थ्व हे खँ न्यन।
 11 अले वयकलं धयादिल – “सुनानं थ: कला:यात त्व:ता: मेम्हलिसे ब्याहा यात धा:सा वं व्यभिचार या:गु जुइ।
 12 अथे हे मिसां नं थ: भा:तयात त्व:ता: मेम्हलिसे ब्याहा यात धा:सा वं व्यभिचार या:गु जुइ।”*

मस्तयत आशिष बियादीगु

मती १९:१३-१५; लूक १८:१५-१७

- 13 लिपा मनुतयसं मस्तयत येशु आशिष बियादीमा धका: वयक:याथाय हल। चेलातयसं इमित हक्का: छवल।
 14 अले येशु तंम्वया: इमित धयादिल – “मस्तयत पने मते। इमित जिथाय छवया हजि, छाया:सा परमेश्वरयागु राज्य थज्या:पिनिगु हे ख:।
 15 जिं छिमित धाथें धाये – मस्तयगु नुग: थें दयका मव:पिन्त परमेश्वरयागु राज्यय दुकाइ मखु।”*
 16 अले वयकलं मस्तयत घयपुया: छेनय ल्हा: तया: आशिष बियादिल।

त:मिम्ह मनु

मती १९:१६-३०; लूक १८:१८-३०

- 17 अनं येशु लँय झाया च्वंबलय छम्ह मनुखं ब्वाँय ब्वाँय वया: वयक:या न्हा:ने पुलि चुया: थथे धका: न्यन – “भिम्ह गुरूजु, छु ज्या या:सा जित: अनन्त जीवन दइ?”
 18 वयकलं लिस: बियादिल – “जित: छाया भिम्ह धका: धयागु? भिम्ह ला परमेश्वर छम्ह हे जक दु।
 19 व्यवस्थाय थथे च्वयात:गु सि हे स्यु, मखु ला? स्याये मते, व्यभिचार याये मते, खुइ मते, मखुगु साक्षी बी मते, कपिन्त थगय याये मते, थ: मां बोयात हनाबना ति।”*
 20 वं लिस: बिल – “गुरूजु, थ्व फुकक मचाबलय निसें हे मानय यानाच्चनागु दु।”
 21 थ्व न्यना: वयक:यात व खना: माया वन, अले थथे धयादिल – “अझ नं छं छता याये मानि, थ:के दुगु फुककं मिया: नये मखंपिन्त इनाब्यु। अले छन्त स्वर्गय धनसम्पत्ति दइ। थुलि याये धुंका: जि नाप वा।”
 22 थ्व खँ न्यना: व मनु ख्वा: खिउसे च्वंका: दु:ख ताया: सुम्क वन, छाया:सा व तसकं हे त:मिम्ह ख:।

* 9:47 १:४७ मती ५:२९ * 9:48 १:४८ येशु ६:२४ * 9:50 १:५० मती ५:१३; लूक १४:३४-३५ * 10:4 १०:४ व्य २४:१४-४; मती ५:३९
 * 10:6 १०:६ उत १:२७; ५:२ * 10:8 १०:७-८ उत २:२४ * 10:12 १०:११-१२ मती ५:३२; १ कोर ७:१०-११ * 10:15 १०:१५ मती १८:३
 * 10:19 १०:१९ प्रस २०:१२-१६; व्य ५:१६-२०

23 अले छचाःखेलं स्वयाः वयकलं चेलातयत् धयादिल – “तःमिपि मनूतयत् परमेश्वरयागु राज्य्य दुहां वनेत गुलि थाकु।”

24 थ्व खँ न्यनाः चेलात छकक जुल। वयकलं हानं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्य्य दुहां वनेत गुलि थाकु।

25 मूल्यागु कैय प्वाल्य ऊँट दुहां वनेत अःपुया च्वनी, तर तःमिपि परमेश्वरयागु राज्य्य दुहां वनेत थाकुया च्वनी।”

26 थ्व खँ न्यनाः इपि तसकं हे अजू चाल, अले थःथवय थथे धकाः खँ ल्हात – “अयसा सुनां जक उद्गार काये फइ?”

27 वयकलं इमित स्वयाः धयादिल – “मनूतयपाखें थथे जुइ फइ मखु, अयनं परमेश्वरं याये मफुगु छुं नं मदु।”

28 पन्नुसं वयकःयात थथे धाल – “स्वयादिसँ, जिमिसं दुगु फुकक त्वःताः छिगु ल्यूल्यु वयाच्वना।”

29 वयकलं धयादिल – “जिं छिमित धात्थे धाये – जिगु निति व भिगु खँयागु निति छँबुं, दाजुकिजा, तताकेहँ, मांबौ व कायम्ह्याय त्वःतावःपिन्त

30 व दुःख स्यूपिन्त आः हे सछिदुगं अप्वः छँबुं, दाजुकिजा, तताकेहँ, मांबौ व कायम्ह्याय सकलें दइ। अले हानं अनन्त जीवन नं दइ।

31 न्हापा लाःपि लिपा लाइ, अले लिपा लाःपि न्हापा लाइ।”*

येशुं स्वकः खुसि सीगु खँ धयादीगु

मती २०:१७-१९; लूक १८:३१-३४

32 वयकःपि अनं यस्शालेमपाखे झाल। येशु इमिगु न्ह्यः न्ह्यः झायाच्वन। चेलात व वयकःया ल्यूल्यु वःपि मनूत छकक जुयाः ग्याग्यां वनाच्वन। येशुं हानं छकः झिनिम्ह चेलातयत् सःताः थःत जुइतिनिगु खँ थथे धकाः कनादिल –

33 “न्यँ, झीपिं यस्शालेमय वनाच्वनागु दु। अन मन्या काययात ज्वनाः तःधमिं पुजाहारीत व शास्त्रीतयगु ल्हातिइ लःल्हानाबी। इमिसं वयात स्याये हे माः धकाः धाइ। अले वयात यहदीमखुपिनिगु ल्हातय लःल्हानाबी।

34 इमिसं वयात यंकाः गिजय याइ, थुकलं बी, कोर्रा दाइ, अले स्यानाछवइ। अयसां स्वन्हु दयकाः व म्वाना वइ।”

याकूब व यहन्नां बिन्ति याःगु

मती २०:२०-२८

35 जब्दिया कायपि याकूब व यहन्नां वयाः थथे धाल – “गुरुजु, जिमिसं न्हागु प्वंसां छिं जिमित बियादी धकाः जिमिसं मनंतुनागु दु।”

36 वयकलं न्यनादिल – “धा, जिं छिमित छु याये माल?”

37 इमिसं धाल – “छि जुजु जुयादीबलय जिमित छिगु जवय व खवय तयादिसँ।”

38 थ्व न्यनाः वयकलं धयादिल – “छिमिसं छु प्वनाच्वना धयागु थःपिन्सं हे मस्यु। छु जिं त्वनेत्यनागु दुःखयागु ख्वलां छिमिसं त्वने फु ला? जिं काये माःगु दुःखयागु बप्तिस्मा छिमिसं धायेफु ला?”*

39 इमिसं “फु” धकाः लिसः बिल।

अले वयकलं इमित धयादिल – “त्वनेत ला छिमिसं नं जिं थें त्वनी, अले बप्तिस्मा कायेत ला छिमिसं नं जिं थें काइ।

40 अयनं जिके सुयात नं जिगु जवंखवं तयेगु हक मदु। सुयात सुयात तयेगु धकाः ला क्वःछिना तयादी धुकल।”

41 याकूब व यहन्नायागु थ्व खँ न्यनाः मेपिं झिम्ह चेलात तंम्वल।

42 अथे जूगुलि वयकलं इमित थःथाय सःताः धयादिल – “छिमिसं सि हे स्यु नि, थ्व संसारय शासन याइपिन्सं मनूतयत् ल्हातय काइ। अले इमि नायःतयसं इमित थः यःथें याना तइ।

43 छिमिगु दथुइ धाःसा थथे जुइ मखु। सुनां तःधं जुइ मास्ति वयकी व छिपिं सकसियां च्यः जुइमाः।*

44 सुयां न्हापालाके मास्ति वःसा व ला इन दास हे जुइमाः।*

45 मन्या कायनं सेवा याकेत मखु, बरु सेवा यायेत व यक्वसित मुक्ति बीत व सीत वःगु खः।”

कांम्ह बारतिमैयात लायकादीगु

मती २०:२९-३४; लूक १८:३५-४३

46 अले वयकःपिं यरीहो थ्यंकः झाल। येशु अनं चेलात व यक्व मनूत नाप झायेत्यंबलय लँय छथाय तिमैया काय बारतिमै धाःम्ह छम्ह कांम्ह फवगिं च्वनाच्वन।

47 वं नासरतयाम्ह येशु झायाच्वन धयागु न्यनाः ततःसलं थथे हाला हल – “दाऊदया काय येशु, जितः दया यानादिसँ।”

48 मनूतयसं वयात हाले मते धकाः ब्वःबिल।

* 10:31 १०:३१ मती २०:१६; लूक १३:३०

* 10:38 १०:३८ लूक १३:५०

* 10:43 १०:४३-४३ लूक २२:२५-२६

* 10:44 १०:४४-४४

- अयनं व झन जक तसकं हाला हल – “दाऊदया काय् येशू, जितः दया यानादिसैँ।”
 49 थ्व न्यनाः वयकलं दिनाः धयादिल – “वयात सःती।”
 इमिसं व कांयात थथे धकाः सःतल – “साहस या, देँ, वयकलं छन्त सःतादिल।”
 50 गागि हे त्वःताः तिन्ह्याः व छक्कलं येशूयाथाय् वल।
 51 अले वयकलं वयात धयादिल – “जिं छन्त छु याये माल?”
 कांनं धाल – “गुरूज्, जितः मिखां खंका बियादिसैँ।”
 52 वयकलं धयादिल – “वा, छंगु विश्वासं छं मिखां खनी।” उग्रिमय् हे वं मिखां खन, अले व वयकःया ल्यल्य् वन।

11

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मती २१:१-११; लूक १९:२८-४०; यूह १२:१२-१९

- 1 वयकःपिं यरूशलेमया सतीक लाःगु जैतून डाँडयागु बेथफागे व बेथानिया धाःगु गामय् थयंकः झाःबलय् येशू निम्ह चेलातयत् थथे धकाः 2 खँ स्यनाः छवयादिल – “छिपि न्ह्यःनेसं च्वंगु गामय् हँ। अन दुहां वनेवं हे सुनानं मगःनिम्ह छम्ह गधाया मचायात चिनातःगु खनी। वयात फ्यनाः थन हजि।
 3 छिमित सुनानं छुं धाल धाःसा, छिमिसं – ‘प्रभुयात माला च्वन’ धकाः धा। अले वं बिया हइ।”
 4 इपिं वनाः छम्ह गधाया मचायात लँय् लाःगु लुखाय् पिने चिनातःगु खनाः इमिसं वयात फ्यन।
 5 अन दना च्वंपिन्सं इमित थथे धाल – “गधायात फ्यनाः छु यानाच्वनागु हँ?”
 6 वयकलं स्यना हः थें इमिसं लिसः बिल। अले इमित गधा बियाहल।
 7 इमिसं व गधाया मचायात वयकःयाथाय् हयाः थःपिनिगु गा वयागु म्हय् लायाबिल। अले वयकः गधाया म्हय् च्वनादिल।
 8 यक्वसिनं थथःगु गा हयाः लँय् लायाबिल, अले गुलिसिनं ख्यलय् च्वंगु स्याउला हः हयाः लँय् लाय् हल।
 9 वयकःया न्ह्यः न्ह्यः वंपिं व ल्यल्य् वःपिं थथे हाल –

“होसन्ना,

प्रभुया नामं झाःम्ह धन्यम्ह खः।☆

10 झीं तापाःबाज्या दाऊदयागु

वयाच्वंगु राज्यया

जयजय जुइमा।

स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वरयात

होसन्ना।”

- 11 थुकथं वयकः यरूशलेमय् थयंकाः अन च्वंगु देगःया चुकय् झाल। छचाःखेलं फुक्कं स्वये धुंकाः लिबाय् धुंक्गुलि वयकः झिंनिम्ह चेलात नाप बेथानियाय् लिहां झाल।

यःमरिमायात सराः बियादीगु

मती २१:१८-१९

12 कन्हय् खुन्ह वयकःपिं बेथानियां झाया च्वंबलय् येशू नयेपित्याकल।

- 13 तापाकं हे वयकलं छमा वाँउसे च्वंगु यःमरिमा खनाः उकीं छुं सयाच्वंगु दइ ला धकाः स्वः झाल। अन थयंकाः छुं हे सया मच्वंगु व हः जक खन। थुबलय् यःमरि सइगु ई मजुनि।

14 अले वयकलं थ्व सिमायात थथे धयादिल – “आवंलिं छंगु फल सुनानं नये मखनेमा।” थथे धयादीगु चेलातयसं नं ताल।

बंजाःतयत् देगलं ख्यानाः छवःगु

मती २१:१२-१७; लूक १९:४५-४८; यूह २:१३-२२

- 15 वयकःपिं हानं यरूशलेमय् थयंकः झाल। येशू देगलय् झायाः अन च्वनाः मीगु व न्यायेगु ज्या यानाच्वंपिं फुक्कसितं ख्यानाः छवयादिल। धिबा हिलीपिं सराफितयर्गु टेबिल ग्वारा तुइकाबिल, सुकुभतु मीपिनिगु ताथ फाता पुइकाबिल।

16 हानं देगःया चुकं जुकाः सुयातं नं छुं यकेगु हयेगु याकेबिया मदिल।

17 वयकलं इमित थथे धया: स्यनादिल – “थ्व खँ च्वयात:गु, मस्य् ला? ‘जिगु छँ फुकक मन्तूय प्रार्थना याइगु छँ ख:।’ छिमिसं ला थुक्रियात खुँ व दाखूंतयगु छँ धका: यानाच्वन।”*

18 त:धंपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयसं थ्व खँ न्यना: वयक:यात स्यायेगु ग्वसा: ग्वल। तर मन्तू खना: ग्याना: इमिसं याये मफुत, छायाधा:सा मन्तूयसं वयक:यागु खँ तसकं ययक्।

19 बहनी जूगुलि वयक:पि शहरं पिने बेथानियाय् लिहां झाल।

गनावंगु य:मरिमा

मती २१:१८-२२

20 कन्हय् खुन्हु सुथय् वयक:पि हानं यस्शलेमपाखें वनाच्वंबलय् लँय् य:मरिमा गना च्वंगु खन।

21 अले पन्तूसयात लुमंसे वया: थथे धाल – “गुरूजु, स्वयादिसँ, छिं सरा: बियादीगु सिमा ला गनावने धुंकल।”

22 अले वयकलं लिस: बियादिल – “परमेश्वरयात विश्वास या।

23 जिं छिमित धातथें धाये – छिमिसं नं छुं हे संका मयासँ थ:मंह मतिइ त:गु खँ पूवनी धका: विश्वास याना: थ्व पहाडयात ‘ल्यहें दना: समुदय कुतुं हँ’ धका: धाल धा:सा अथे हे जुइ।*

24 अयजूगुलि जिं छिमित धाये – प्रार्थना याना: छिमिसं छु पवंगु ख: व जित: दये धुंकल धका: विश्वास यात धा:सा छिमित व द हे दइ।

25 सुनानं छिमित छुं या:गु दुसा प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं इमित न्ह्याबलें क्षमा या, अले स्वर्ग्य च्वनादीमह छिमि परमेश्वर बा:नं नं छिमित अथे हे क्षमा याइ।

26 छिमिसं वयात क्षमा मबिल धा:सा छिमि स्वर्ग्य च्वनादीमह बा:नं नं छिमिसं या:गु पाप क्षमा यानादी मखु।”

येशूयात सुनां अधिकार बियातल धका: न्यंगु

मती २१:२३-२७; लूक २०:१-८

27 वयक:पि हाकनं यस्शलेमय् थयंक: झाल। येशू देग:या चुकय् चा:हिला च्वनादीबलय् त:धंपि पुजाहारीत, शास्त्रीत, व थकालिपिन्सं वया: वयक:यात

28 थथे धाल – “छिं थथे याना दित गनं अधिकार कयादिया? अले छित: थ्व अधिकार सुनां बिल?”

29 वयकलं इमित धयादिल – “जिं नं छिमिके छगू खँ न्यने, छिमिसं लिस: बिल धा:सा जित: सुनां थ्व अधिकार बियाह:गु ख: धका: धाये।

30 बात्तिस्मा बीगु अधिकार यूहन्नां सुयापाखें काल? स्वर्गपाखें ला कि मन्तूयपाखें?”

31 थ्व न्यना: इमि थ:थवय् थथे खँ जुल – “स्वर्गपाखें का:गु धाल कि इन इतीत वं ‘अयसा, छिमिसं वयात छाया विश्वास मयानागु लय?’ धका: धाइ।

32 मन्तूयपाखें का:गु धाल कि मन्तूयसं इतीत स्याइ, छायाधा:सा फुककसिनं यूहन्नायात अगामवक्ता धका: मानय् यानात:गु दु।”

33 थथे जूगुलि इमिसं वयक:यात लिस: बिल – “जिमिसं मस्य्।”

अले वयकलं धयादिल – “अयसा, जिं नं छिमित थ्व ज्या यायेत जित: सुनां अधिकार बियाह:गु ख: धका: धाये मखु।”

12

मभिंपि म्हायतयगु उखान

मती २१:३३-४६; लूक २०:१-१९

1 थुलि धयादी धुंका: वयकलं इमित छपु उखान छुनादिल। “छमह त:सिं दु। वं थ:गु क्यबय् दाख पित। अले प्यछें वालं चिनाबिल। वं अन दाख तिसिगु सा: नं तयाबिल। अले क्यब स्वयेत छखा बल्चा नं दय्का थकल। क्यबय् ज्याका: व मेगु देशय् वन।*

2 बाली कायेगु ई जुइका: दाखक्यबया थुवालं थ: च्य:यात म्हायतयथाय् बाली कायके छवल।

3 इमिसं व च्य:यात ज्वना: दाल, अले छुं हे बिया मछवसँ खालि ल्हातं तुं लित छवयाबिल।

4 दाखक्यबया थुवालं हानं मेमह च्य:यात छवयाहल। वयात नं इमिसं दाया: छेनय् घा:पा: याना: बेइज्जत याना: छवयाबिल।

5 वं हानं मेमह च्य: छवयाहल, थ्वयात ला इमिसं स्याना हे बिल। थुकथं इमिसं गुलिसितं दायाछवत, गुलिसितं ला स्या हेस्यात।

* 11:17 ११:१७ यशै ५६:७; यर ७:११

* 11:23 ११:२३ मती १७:२०; १ कोर १३:२

* 12:1 १२:१ यशै ५:१-२

6 दाखक्यबया थुवा:या थ: हे य:म्ह काय् छम्ह जक बाकि दनि। दकलय् लिपा थ:काय्यात हे वं थथे मतिइ तया: म्हयतयथाय् छवल - 'जि काय्यात ला इमिसं हनाबना हे तइ।'

7 "म्हयत्तयसं ला झन जक हे थथे ग्वसा: ग्वल - 'थ्व ला त:सिया हे काय् ख:, थ्वयात स्याना: फुक्क धनसम्पत्ति थ:गुयाना काये।'

8 इमिसं काय्म्हयसित ज्वना: स्यात, अले बुं पिने वान्छवया बिल।"

9 येशू इमिके न्यनादिल - "दाखक्यबया थुवालं थुमित आ: छु याइगु जुइ? वं वया: फुक्कसितं स्याना: क्यब मेपिन्त हे ज्याके बी।

10 थथे च्वयात:गु खँ छिमिसं मब्वना ला?"

“ दक:मितयसं ज्यालगय् मज्गू

धका: धा:गु ल्वहं हे

मू ल्वहं जूवल।

11 परमेश्वरं हे थथे यानादीगु ख:।

झीसं स्वयेबलय्

थ्व तसकं अजू चायापु!" *☆

12 वय्कलं कनादीगु थ्व उखान न्यना: इमिसं थ:पिन्त हे धयाका: धयादीगु ख: धका: थुइका काल। अले इमिसं वय्क:यात ज्वनेत स्वल। अयनं इमिसं मन्त खना: ग्याना: ज्वने मछाल, अले इपिं सुम्क वनाछवत।

कर पुलेगु खँ

मती २२:१५-२२; लूक २०:२०-२६

13 अले इमिसं येशूयात खँय् काका: ज्वनेगु ग्वसा: ग्वया: सुं फरिसीत व हेरोदया मन्त छवयाहल।

14 इमिसं वया: वय्क:यात थथे धाल - "गुरूजु, छि धात्थे भिम्ह मनु ख:। छि मन्तयत्त परमेश्वरयागु भिंगु लँपु जक क्यनादी। मन्तयसं धाइ ल्हाइगु खँय् छिं च्यूता: तयामदी, छायाधा:सा छिं ख्वा: स्वया: खँ ल्हानामदी। छता खँ धयादिसँ, कैसरयात झीसं कर पुले ज्यू ला कि मज्यू? कर पुले ला कि मपुले?"

15 वय्कलं इमिगु मभिंगु बिचा: थुइका: धयादिल - "जित: छाया काय्केत स्वयागु? धिबा छग: हया: जित: क्यँ।"

16 इमिसं छग: धिबा हया: वय्क:यात क्यन। वय्कलं न्यनादिल - "थुकी सुयागु ख्वा: व नां कियात:गु दु?"

इमिसं "कैसरयागु" धका: लिस: बिल।

17 वय्कलं धयादिल - "अयसा, कैसरयागु कैसरयात हे ब्यु, परमेश्वरयागु परमेश्वरयात हे ब्यु।"

वय्क:यागु खँ न्यना: इमि व धाये थ्व धाये मन्त।

सीपिं म्वानावइगुयात कया: न्ह्यस:

मती २२:२३-३३; लूक २०:२७-४०

18 उखुन्हु हे सिना: म्वाना वइगु खँय् विश्वास मयाइपि सदुकीतयसं वया: येशूयाके थथे धका: न्यन -☆

19 "गुरूजु, सुं मनु मस्त मदय्कं सिनावन धा:सा वया हे किजां थ: तता:जुयात कला: तया: दाजुम्हयूसिगु निति मस्त दय्केमा: धका: मोशां च्वया थकूगु दु।☆

20 न्हयम्ह दाजुकिजापि दु। त:धिक:म्ह दाजुम्ह ब्याहा याना: मस्त मदय्कं हे सिनावन।

21 अले दातिम्ह किजां तता:जुम्हयूसित कला: तल। दातिम्ह नं मस्त मदय्कं हे सिनावन। थथे हे साहिलाम्हयूसिनं नं यात।

22 थुकथं हे वयां क्वययापि नं फुक्कं मस्त मदय्कं सिनावन। दकलय् लिपा व मिसा नं सित।

23 आ: धयादिसँ, सीपिं म्वाना वइबलय् व मिसा सुया कला: जुइ, छायाधा:सा इपिं न्हयम्हयूसिनं नं वयात कला: त:गु दु।"

24 थ्व न्यना: वय्कलं धयादिल - "छिमिसं तसकं टुंकाच्वन, छायाधा:सा छिमिसं धर्मशास्त्रयागु खँ व परमेश्वरयागु शक्ति हे मथुनि।

25 सीपिं हानं म्वाना वइबलय् इपिं स्वर्गदूत थें जुइ। उबलय् सुयागु ब्याहा नं जुइ मखु, सुयातं बिया नं छवइ मखु।

26 "सीपिं म्वाना वइ धयागु खँ छु छिमिसं परमेश्वरं मोशायात च्यानाचवंगु झालं थथे धयादीगु मब्वना ला? - 'जि अब्राहामया, इसहाकया व याकूबया परमेश्वर ख:।'☆

27 थुकियागु अर्थ वय्क: सीपिनि परमेश्वर मखु, बरु म्वा:पिनि परमेश्वर ख:। छिमिसं तसकं टुंकाच्वन।"

दक्वसिबय् तःधंगु आज्ञा

मर्ती २२:३४-४०; लूक १०:२५-२८

28 छम्ह शास्त्री वयकःपि अथे हालाच्चंगु न्यनाच्चंगु जुयाच्चन। वयकलं इमित पायछि पायछि जुइक लिसः बियादीगु न्यनाः वं नं वयकःयात थथे धकाः न्यन - “व्यवस्थाय दकलय् तःधंगु आज्ञा छु खः?”

29 वयकलं लिसः बियादिल - “दकलय् तःधंगु खँ थ्व खः - “हे झ्पाएलीत न्यँ! परमप्रभु झी परमेश्वर छम्ह हे जक दु।

30 छिमिसं परमप्रभु झी परमेश्वरयात दुनुगलंनिसें माया या, थःगु प्राण बिया तकं माया या, थःगु मननिसें माया या, अले थःगु बलं फतले माया या।’☆

31 निगगु तःधंगु आज्ञा थ्व खः - “थः जःलाखःलायात थःत थें माया या।’ थ्व थें ज्याःगु तःधंगु आज्ञा छुं हे मदु।”☆

32 अले व शास्त्री वयकःयात धाल - “गुरूजु, छिं धयादीगु खँ ला धाथें हे खः। परमेश्वर छम्ह हे जक दु। अले वयकः बाहेक मेम्ह मदु धकाः ला छिं खःगु हे खँ धयादिल।☆

33 अथे जगुलि परमेश्वरयात दुनुगलंनिसें वाःचायकाः माया यायेगु, अले बलं फतलय् माया यायेगु, अले हानं जःलाखःलायात थःत थें माया यायेगु ला बलि बीगु व होमबलि स्वयाः तसकं भि।”☆

34 वयागु थज्याःगु बुद्धिं जाःगु लिसः न्यनाः वयकलं धयादिल - “छ परमेश्वरयागु राज्यं तापाः मजू।” उबलय् निसें वयकःयाके सुनानं छुं हे न्यं वये मछाल।☆

मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु खः?

मर्ती २२:४१-४६; लूक २०:४१-४४

35 येशुं देगलय् स्यनेकने यानादीबलय् थथे न्यनादिल - “शास्त्रीतय्सं गथे यानाः मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट दाऊदया काय् खः धकाः धाये फइ?”

36 पवित्र आत्मा जायाः दाऊद थःम्ह हे थथे धयावंगु खः -

“छं शत्रुतयत् छंगु पालि तःले मततले

छ जिगु जवय् च्वनाच्चँ धकाः

परमप्रभुं जिमि प्रभुयात धयादिल।’☆

37 “दाऊदं हे अथे वयात ‘प्रभु’ धकाः धाल धाःसा वयकः गथे यानाः दाऊदया काय् जुइ फइ?” ग्वाः ग्वाः मनूतय्सं वयकःयागु खँ लयलय्तातां न्यनाच्चन।

शास्त्रीत खनाः होश या

मर्ती २३:१-३६; लूक २०:४५-४७

38 वयकलं धयादिल - “शास्त्रीत खनाः होश या। थुपिं ततःपाःगु लं फिनाः बजारय् वनीबलय् फुक्कसिनं मानय् याका जुइत स्वइ।

39 भ्वजय् इपि च्वय् च्वना जुइ, अले धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् इपि न्ह्यःने च्वनेगु स्वइ।

40 इमिसं भाःत मदुपिं मिसातयगु छँ लुतय् यानाच्चंगु दु। मनूतयत् क्यनेत धाःसा ताःहाकय्क प्रार्थना याना जुइ। उकिं इमित मेपिन्त स्वयाः अप्वः सजॉय बी।”

विधवा मिसां छाःगु धिबा

लूक २१:१-४

41 अले वयकः देगःया धुकू न्ह्यःने फ्यतुनाः मनूतय्सं चन्दा तःगु स्वयादिल। तःमिपिं मनूतय्सं धिबा नं यक्व तथा वं।

42 छम्ह चीमिम्ह विधवा मिसां नं वयाः सिजःयागु निगः चुन्नाचा तथा वन।

43 थ्व खनाः वयकलं चलातयत् सःताः धयादिल - “जिं छिमित धाथें धाये - धुकुतिइ धिबा छाःवःपि मध्ये दकलय् अप्वः धिबा छाःम्ह ला थ्व चीमिम्ह विधवा मिसा खः।

44 छाड्याःसा मेपिन्सं ला इमिके यक्व दुगुलि अःपुक बियावन। थ्व मिसां ला थःके दुगु फुक्कं नयेत मदयक हे बियावन।”

13

दुःखकष्ट जुइतिनिगु खँ

मती २४:१-१४; लूक २१:५-१९

1 येशू देगलं पिने झाःबलय् चेलात मध्ये छम्हयसिनं वयकःयात धयादिल – “गुरुजु, स्वयादिसँ, गपाय गपायवःगु ल्वहँत दयकातःगु ततःखाःगु छँ।”

2 वयकलं लिसः बियादिल – “छु छिमिसं थव ततःखागु छँ खना ला? थुपि फुक्कं दुना वनाः ल्वहं छगः नं दइ मखुत।”

3 वयकः देगःया न्हाःने लाःगु जैतून डाँडाय फ्यतुना च्वनादीबलय् पत्रुस, याकूब, यूहन्ना व अन्द्रियासं वयाः सुनानं मसीक वयकःयाके थथे धकाः न्यन –

4 “छिं धयादी थें गुबलय् जुइ? अले थथे गुबलय् जुइ धकाः जिमिसं गथे यानाः सीकेगु?”

5 वयकलं धयादिल – “होश यानाच्चँ, सुनानं छिमित मिखाय धुलं छवाके मफयेमा,

6 छायाधाःसा यक्व हे मनुतयसं वयाः – ‘जि मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः’ धकाः छिमिगु मिखाय धुलं छवाकेत स्वइ।

7 न्यँ, छिमिसं जवंखवं तसकं ल्वापु जगु व ल्वापु जुइत्यंगु खँ न्यनी। अयसां, छिपि ग्याये मते, छायाधाःसा थथे जुइ हे माः। थथे जुइवं संसार नाश जुयावनी मखु।

8 देश देशतयगु दथुइ ल्वापु जुइ। राज्य राज्ययागु दथुइ ल्वापु जुइ। प्यखें अनिकाल जुइ, अले भवखाय् ब्वइ। थव ला दुःखकष्टयागु छुमां जक खः।”

9 “न्हागु जूसां छिमिसं होश यानाच्चँ। इमिसं छिमित अदालतय् यंकी, धर्मशास्त्र स्यनीगु छँयं नं छिमिसं दायकाः च्वनेमाली। जितः विश्वास याःगुलि छिमित हाकिमत व जुजुपिनिगु न्हाःने थने यनी, अले छिमिसं जिगु नामय् साक्षी बी माली।

10 न्हाथे यानाः सां भिंगु खँ फुक्क संसारय् न्यंके हे माः।

11 छिमित ज्वना यंकीबलय् छिमिसं छु धायेगु धकाः धन्दा काये म्वाः। छिमित अबलय् गथे धायकी अथे हे धा, छायाधाःसा अबलय् छिमिसं मखु, बरु छिमिके दीम्ह पवित्र आत्मां हे नवानादी।*

12 “थुबलय् मनुतयसं थः हे दाजुकिजापिन्त महियाः स्याके बी। बौनं थः हे काय् म्हायपिन्त, अले काय् म्हायपिन्सं थः हे मां बौयात महियाः स्याके बी।

13 थथे जिगु नामं यानाः छिमित फुक्कसिनं हेला याइ। लिपा तकं क्वातुक विश्वास यानाः सह यानाच्चंम्ह धाःसा बचय् जुइ।”*

यस्शलेम नाश जुइतिनि

मती २४:१५-२८; लूक २१:२०-२४

14 थव खँ ब्वंम्हयसिनं थुइमा – “नाश याइगु घच्चायापुगु खँ गन मदयेमाःगु खः अन दनाच्वंगु छिमिसं खनेवं यहूदियाय् च्वनाच्चंपिं पहाडय् बिस्सुं वनेमा।*

15 छँयया कःसिइ च्वनाच्चंपिन्सं थःगु मालसामान कायेत तकं क्वहां वने लाइ मखु।*

16 बुँइ ज्या याना च्वंपिन्सं थःगु वसः कायेत तकं छँय वने लाइ मखु।

17 प्वाथय् दुपिं व दुरूवंम्ह मचा दुपिं मिसातयत तसकं सास्ती जुइ।

18 चिकुलाबलय् व विश्रामबार खन्हु थथे मजुइमा धकाः परमेश्वरयात प्रार्थना याना च्वँ।

19 उबलय् तसकं सास्ती जुइ। सृष्टि जूबलय् निसें आः तकं थपायसकं सास्ती जगु मदुनि। अले लिपा नं गुब्सं जुइ मखु।*

20 परमेश्वरं व ईयात चिहाकयका मदीसा सुं हे बचय् जुइ मखु। वयकलं थःम्ह ल्ययातःपि मनुतयगु निति व ईयात चिहाकयकादी।

21 “उबलय् सुनानं ‘मुक्ति बीम्ह खीष्ट थन दु, अन दु’ धकाः धाल धायवं छिमिसं पत्याः याये मते,

22 छायाधाःसा उबलय् फताहा खीष्ट व अगमवत्तात खनेदयकः वइ। इमिसं फतिफतलय् परमेश्वरं ल्ययातःपि मनुतयत झंगःलायत ततःधंगु चिं व अजू चायापुगु ज्या यानाक्यनी।

23 छिपि होश यानाः च्वनाच्चँ, थथे जुइतिनि धकाः जिं छिमित न्हापां हे धयाबियागु दु।”

मन्या काय् झाइबलय् थथे जुइ

मती २४:२९-३१; लूक २१:२५-२८

24 “अबलय् थथे दुःखकष्ट जुइ धुनेवं –

* 13:11 १३:११-१९ मती १०:१७-२०; लूक १२:१९-१२ * 13:13 १३:१३ मती १०:२२ * 13:14 १३:१४ दान १:२७; ११:३१; १२:१९ * 13:15

१३:१५ लूक १७:३१ * 13:19 १३:१९ दान १:२१; प्रस ७:१४

“सूर्य खिउँया वनी, तिमिला बुलुयावनी।”

25 आकाशय् च्वंगु नगु कुतुं वनी।

अले आकाशय् च्वंगु शक्ति खाइ।”

26 “अबलय् मनूया काय् तःधंगु शक्ति ज्वनाः झःझः धायक सुपाँचय् खनेदयकः वइ।”

27 वयकलं थः स्वर्गदूततयत्त पृथ्वीया प्यखे छवयाः ल्ययातःपिन्त छथाय् मुकी।”

यःमरिमायागु उखान

मती २४:३२-३५; लूक २१:२९-३३

28 “यःमरिमापाखे छिमिसं छता खँ सीकि। थुकी चुलि जायावल कि वर्षा वल धकाः छिमिसं सी।

29 अथे हे जि धया थें जुयावल कि छिमिसं मनूया काय् वइन धकाः सीकि।

30 जि छिमित धात्थे धाये – आःयापि मनूत सिनावने न्ह्यः हे जि धया थें जुइ।

31 आकाश व पृथ्वी मदयावनी, अयनं जिगु वचन गुबले मदयावनी मखु।”

32 “थथे गुबलय् व गुबुन्हु जुइ धकाः सुनानं मस्यू। स्वर्गय् च्वंपि स्वर्गदूततयसं, अले परमेश्वरया कायनं हे नं थव खँ मस्यू। परमेश्वर बाःनं जक स्यू।

33 अयज्गुलि होशयानाच्चें, छायाधाःसा थथे गुबलय् जुइ धकाः छिमिसं मस्यू।

34 “थव खँ ला परदेशय् वनेत्यंमह मनू थें खः। वं थः च्यःतयत्त ‘छँयागु ज्या बांलाक या,’ अले लुखाय् पाः च्वनीमहयसित ‘छँय बांलाक स्व’ धकाः धाइ।”

35 छिमिसं नं अथे हे होश यायेमाः, छायाधाःसा छँ थुवाः गुबलय् लिहां वइ धकाः छिमिसं मस्यू। बहनी वइ ला, चान्हय् वइ ला, खा हालीबलय् वइ ला, सुथय् वइ ला, सुनां छु स्यू?

36 आकाझाकां वइबलय् वं छिपि घनाच्चंगु मलायेमा।

37 जि छिमित धयाच्चनागु खँ फुककसितं धयाच्चनागु दु – ‘होशयानाच्चें।’ ”

14

बेथानियाय् येशूयात चिकनं लूगु

मती २६:६-१३; लूक १२:१-८

1 छुत्काराया नखः व सोडा मतःगु मरि नयेगु नखः निन्हु जक मानि। तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयसं येशूयात गथे यानाः ज्वनाः स्यायेगु धकाः ग्वसाः ग्वयाच्चन।”

2 इमिसं थथे मतिइ तल – “थव ज्या नखःबलय् याये मज्यू मखुसा तसकं ल्वापु जुइ।”

3 छन्हु येशू बेथानियाय् सिमोन कोहियागु छँय भवय् नयेत झाःबलय् छमह मिसा दुस्त्वहंयागु थलय् शद्गु तसकं थिकेगु व नस्वाःगु चिकं ज्वनाः वल। अले थलयाःगु पुसा चायेकाः वं चिकनं येशूया छेनय् लुनाबिल।”

4 थव खनाः अन दुपि गुलिसिनं तंम्वयेकाः थथे धाल – “छाय् अपायसकं थिकेगु चिकं सिति छवःगु जुइ?

5 थव चिकं म्यूगु जूसा स्वसः दिनार वइ। अले थव धिबा नये मखंपिन्त इनाब्यगु जूसा ज्यूगु नि।” थुकथं इमिसं व मिसायात तसकं व्वःबिल।

6 अले वयकलं धयादिल – “छिमिसं थव मिसायात छाय् हायेका च्वनागु? वं जितः छु यात बां हे लाःगु यात।

7 नये मखंपि ला छिपिनाप न्ह्याबले दयाच्चनी, अले छिमिसं यःबलय् इमित भिगु याये फु। तर जि न्ह्याबले दइ मखु।”

8 थव मिसां जिगु निति थःमहं याये फुगु यात। जिगु म्हायात थुनेत वं न्ह्यः हे चिकनं लुनाबिल।

9 जि छिमित धात्थे धाये – गन गन भिगु खँ न्यकी, अन अन थव मिसां याःगु थव खँ नं लुमकेत न्ह्यथनी।”

यहदां येशूयात ज्वकेत स्वःगु

मती २६:१४-१६; लूक २२:३-६

10 झिनिमह चेलात मध्ये छमह यहदा इस्करियोत तःधंपि पुजाहारीतयाय् वनाः येशूयात गथे यानाः ज्वंकाछवयेगु धकाः सल्लाह याः वन।

11 थव खँ न्यनाः इमिसं तसकं हे लयल्यतायाः वयात धिबा बी धकाः धयाहल। अननिसें वं वयकःयात ज्वंका छवयेत सनाच्चन।

☆ 13:24 १३:२४ यशै १३:१०; इज ३२:१०; योए २:१०,३१; ३:१५; प्रका ६:१२ ☆ 13:25 १३:२५ यशै १३:१०; ३:१५; योए २:१०; प्रका ६:१३
१३:२६ दान ७:१३; प्रका १:१० ☆ 13:34 १३:३४ लूक १२:३६-३८ ☆ 14:1 १४:१ प्रस १२:१२-२७ ☆ 14:3 १४:३ लूक ७:३७-३८ ☆ 14:7
१४:१० व्य १५:१९

चेलात नाप छुत्कारायागु नखः हनादीगु

मती २६:१७-२५; लूक २२:७-१३

12 सोडा मतःगु मरि नयेगु नखःया न्हापां खुन्ह, चीधिकःम्ह भ्याःचा स्याइ खुन्ह हे चेलातयसं वयकःयाके थथे धकाः न्यन – “छिगु निति गन वनाः छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय याये?”

13 वयकलं निम्ह चेलातयत थथे धयाः छवयादिल – “छिपि शहरय हूँ, अन छिमिसं घलय लः कयावयाचवंह छम्ह मन्यात नापलाइ। छिपि व हे मन्या ल्यूल्य हूँ।

14 व दुहां वंगु छैया थुवाःयात थथे धा – “छितः गुं थथे धया हयादीगु, “जि जिमि चेलात नाप च्वनाः छुत्काराया नखःया भव्य न्यायकेगु क्वथा गुगु खः?”

15 अले वं छिमित भव्य ज्वरय यायेत माःगु फुककं दुगु तलय च्वंगु तःधंगु क्वथाय यंकाः क्यनी, छिमिसं अन हे भव्य ज्वरय या।”

16 चेलात निम्ह शहरय वन, अन इमिसं वयकलं धाःथे फुककं लुइकल। अले इमिसं अन हे छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय यात।

17 बहनी जबलय येशुं झिनिम्ह चेलात ब्वनाः झाल।

18 नयाचवंबलय वयकलं थथे धयादिल – “जिं छिमित धात्थे धाये, छिपि मध्ये हे जि नाप नयाचवंह छम्हयसिनं जितः धोखा बी।”[☆]

19 थव न्यनाः इमिसं तसकं नुगः मछिंकल। अले छम्ह छम्हयसिनं थथे धाल – “छिं जितः हे धयादियागु ला मखु प्रभु?”

20 वयकलं धयादिल – “छिपिं झिनिम्ह मध्ये छम्ह, जि लिसे भुइ मरि थुनाः नयाच्वम्ह।

21 धर्मशास्त्रय च्वया तः थें मन्या काय ला सिना हे वनेमाः। अयनं वयात ज्वंका छवइम्ह मन्यात ला तसकं तसकं हे धिक्कार दु। व बु हे मबूगु जूसा तसकं बालाइगु खः।”

प्रभु भव्य

मती २६:२६-३०; लूक २२:१४-२३

१ कोर ११:२३-२५

22 नयाचवंबलय येशुं मरि कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः कुचा थलादिल। अले चेलातयत इनाः थथे धयादिल – “थव मरि कयाः न, थव जिगु म्ह खः।”

23 अथे हे वयकलं ख्वला नं कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः इमित बियादिल, अले इपिं फुककसिनं थुकि हे त्वन।

24 अले वयकलं इमित धयादिल – “थव जिगु न्हगु बाचायागु हि खः। थव हे हिं यक्वसिगु पाप क्षमा जुइ।[☆]

25 जिं छिमित धात्थे धाये – परमेश्वरयागु राज्यय न्हकथं दाखरस मत्वंतले जि आर्वनिसें दाखरस त्वने मखुत।”

26 अले छपु भजन हालाः वयकःपि जैतून डाँडाय झाल।

पनुसं येशुयात म्हमस्यू धकाः धाइ

मती २६:३१-३५; लूक २२:३१-३४; यूह १३:३६-३८

27 येशुं इमित धयादिल – “छिपिं फुककं जितः त्वःताः बिस्युं वनी। धर्मशास्त्रय नं थथे च्वयातःगु दु –

“जिगु ज्या याइम्ह फैजवाःयात हमला या, वयात स्या।

अले फैत उखेलाः थुखेलाः जुइ।”[☆]

28 “अयनं जि हानं म्वाना वयाः छिपिं स्वयाः न्हापा हे गालील्य थ्यंकः वने।”[☆]

29 पनुसं वयकःयात धाल – “फुककसिनं त्वःता वंसां जिं ला छितः गुब्सं हे त्वःते मखु।”

30 अले वयकलं धयादिल – “जिं छन्त धात्थे धाये – थौं चान्हय हे छं जितः खा हाले न्ह्यः स्वकः तक म्हमस्यू धकाः धाइ।”

31 अयनं वं पाफयाः धाल – “छिनाप सी हे माःसां जिं छितः म्हमस्यू धकाः धाये मखु।” फुकक चेलातयसं नं अथे हे धाल।

गेतसमनिइ प्रार्थना यानादीगु

मती २६:३६-४६; लूक २२:३९-४६

32 वयकःपि गेतसमनिइ थ्यने धुंकाः येशुं इमित धयादिल – “जि प्रार्थना यानाचवंतले छिपि थन हे च्वनाचवँ।”

33 वयकलं पत्रुस, याक्व व यहन्नायात जक ब्वना यंकादिल। उबलय् वयकलं तसकं हे नुगः मछिकाः दिक्क जुयादिल।

34 वयकलं इमित धयादिल – “नुगः हीसे च्वनाः जिगु छाति हे तज्याइ थें च्वनाच्वन। छिपि मघसे थन हे च्वनाच्वँ।”

35 भचा उखे झायाः बैय् क्वपुसां पुयाः वयकलं थथे धकाः प्रार्थना यानादिल –

36 “अब्बा, बा, छिं याये मफुगु छुं नं मदु। थ्व दुःखयागु ख्वला जिथासं चीकादिसँ। अयं जितः यःथे यानादी मते, छितः यःथे हे यानादिसँ।”

37 अले वयकः स्वम्ह चेलात च्वनाच्वंथाय् लिहां झाल। इपिं ला घना च्वने धुंकल। अयज्गुलि वयकलं पत्रुसयात धयादिल – “सिमोन, छ घने धुनागु ला? घौछि हे मघसे च्वने मफु ला छिपि?

38 मघसे प्रार्थना याना च्वँ, मखुसा छिपि जाँचय् लाइ। आत्मा ला तयार दु, म्ह धाःसा बमलाः।”

39 अनं वनाः वयकलं हानं न्हापा थें तुं प्रार्थना यानादिल।

40 वयकः लिहां झाःबलय् इपिं हानं न्ह्यः वयकाच्वन। इमिगु मिखा न्ह्यः वःगुलि इयातुसे च्वनाच्वन। इमि वयकःयात छु धाये छु धाये जुल।

41 स्वकःया पालय् झायाः वयकलं इमित थथे धयादिल – “छिपि आः तकं घना च्वनातिनि ला? मनूया काय्यात पापीतयसं ज्वनेगु ई वये धुंकल।

42 दँ, नु! स्व, जितः ज्वंकीम्ह मनु थ्यंकः वये धुंकल।”

येश्यात ज्वंगु

मती २६:४७-५६; लूक २२:४७-५३; यह १८:१-११

43 वयकलं थथे धयाच्वनादीबलय् हे झिनिम्ह मध्ये छम्ह चेला यहदा अन थ्यंकः वल। व नाप तःधपि पुजाहारीत, शास्त्रीत व थकालितयसं छवयाहःपि नं दु। इमिसं तरवार व कथि ज्वनातःगु दु।

44 “जिं चुप्पा नयाम्ह मनु हे येशू खः, छिमिसं वयात ज्वँ” धकाः यहदां इमित खँ स्यना हःगु दु।

45 उकिं वं वयवं हे येश्याथाय् वनाः – “गुरूजु” धयाः वयकःयात चुप्पा नल।

46 अले ज्वं वःपिन्सं वयकःयात ज्वन।

47 वयकःया लिक्क दनाच्वंम्ह छम्ह मनुखं थःगु तरवार लिक्कयाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया छम्ह दासयागु न्हायपं हे ध्यनाबिल।

48 अले येशू ज्वं वःपि मनुतयत् धयादिल – “जि छम्हयसित ज्वनेत थथे तरवार व कथि ज्वनावये माःगु छाय्? छु जि दाखँ खः ला?

49 देगलय् च्वनाः न्हियान्हिथं स्यनेकने याना जुयाबलय् छिमिसं जितः छाय् मज्वनागु? धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु पूवनेमा धकाः हे थथे जगु खः।”[☆]

50 अले चेलात फुक्क उखेलाः थुखेलाः मदयक बिस्सुं वन।

51 गा छपुं जक न्यायातःम्ह छम्ह ल्यायम्हम्ह मनु येश्या ल्यूल्यु वन। इमिसं वयात नं ज्वने त्यंबलय्

52 गा हे त्वःताः व नांगां बिस्सुं वन।

महासभाया न्ह्यःने येशू

मती २६:५७-६८; लूक २२:६६-७१; यह १८:१३-१४, १९-२४

53 इमिसं येश्यात दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयाथाय् यंकल। तःधपि पुजाहारीत, थकालित व शास्त्रीत फुक्क अन मुनाच्वंगु दु।

54 पत्रुस नं तातापाकं हे ल्यूल्यु वनाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयागु चुकय् थ्यंक हे वन। पत्रुस अन वनाः पालेत नाप मि पनाच्वन।

55 तःधपि पुजाहारीत व सभाय् च्वपि फुक्कसिनं जानाः येश्यात गथे यानाः स्यायेगु धकाः दोष माला च्वन, अयं छुं हे दोष लुइके मफु।

56 यक्व हे मनुतयसं वयकःयात मखुगु मखुगु द्रुपं बिल। अयं इमिगु खँ हे मिलय् मजु।

57 गुलिसिनं ला अन दनाः थथे धकाः मखुगु खँ धायेत स्वल –

58 “थ्व मनुखं थथे धाःगु ला जिमिसं ताया – ‘ल्हाति दय्कातःगु थ्व देगःयात जिं थुनाः स्वन्हुं हे हानं ल्हाति दय्किगु मखुगु देगः दना बी।’ ”[☆]

59 थुकी नं इमिगु खँ मिलय् मजुल।

60 अले दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी फुक्कसिगु न्ह्यःने दनाः वयकःयात थथे धकाः न्यन – “छु छाय् न्वःमवासे च्वनागु? थुमिसं धाःगु खँ छुं छुं धायेमाःगु दु ला?”

61 वयकलं छुं हे धयामदी। हानं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीं वयकःयात न्यन - “छ दकलय् धन्यमहयसिया काय् मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः ला?”

62 वयकलं धयादिल - “खः, जि हे खः, छिकपिन्सं हे मनूया काय् परमेश्वरया जवय् च्वनाच्चंगु व आकाशय् च्वंगु सुपाँचय् वयाच्चंगु खनी।”*

63 थ्व न्यनाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीं थःम्हं फिनातःगु लं हे ख्नुनाः थथे धाल - “थ्वयां अप्वः मेगु दसि हे छु मानी?”

64 थ्वं परमेश्वरयात क्वह्वांकूगु छिमिसं ता हे ताल। छिमिगु छु बिचाः दु?”

इमिसं “वयात स्याना हे छवयेमाः” धकाः धाल।*

65 अले ला गुलिसिनं वयकःयागु ख्वालय् थुकलं बिल। गुलिसिनं वयकःयागु मिखा त्वपुयाः दायाः थथे धाल - “का धा, छन्त सुनां दाल?” अले सिपाइँतयसं वयकःयात दायाः यंकल।

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धकाः धाःगु

मती २६:६९-७५; लूक २२:५६-६२; यहू १८:१५-१८, २५-२७

66 पत्रुस कुने चुकय् च्वनाच्चंबलय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया भ्वाति छम्ह अन वल।

67 मि पना च्वंम्ह पत्रुसयात खनाः बोलाक स्वयाः वयात थथे धाल - “छ नं नासरतय् च्वंम्ह येशू नाप जुइम्ह खः।”

68 पत्रुसं ख हे मखु धकाः थथे धाल - “जिं ला वयात म्हमस्यू। छं धयाच्चंगु खँ नं मथू।” थुलि धयाः व लुखां पिने वन। अले खा हाल।

69 भ्वातिनं वयात खनाः लिक्क दनाच्चंपिन्त धाल - “थ्व नं इपि नाप जुयाच्चंम्ह खः।”

70 हानं वं मखु धकाः धाल।

भचा लिपा अन दना च्वंपिन्सं वयात धाल - “धात्थे छ नं इपि नाप जुयाच्चंम्ह खः, छ नं छम्ह गालीली खः नि।”

71 वं पाफयाः धाल - “छिमिसं धया च्वंम्ह मनूयात ला जिं म्ह हे मस्यू।”

72 अबलय् हे खा हाल। थ्वनापं खा हाःगु निकः जुल।

अले येशू वयात धयादीगु थ्व खँ लुमकल - “निकः खा हाले न्ह्यः छं जितः स्वकः म्हमस्यू धकाः धाइ।” थ्व खँ लुमचं हे व हाँयहाँय् ख्वल।

15

पिलातसया न्ह्यःने येशू

मती २७:१-२, ११-१४; लूक २३:१-५; यहू १८:२८-३८

1 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां हे तःधंपि पुजाहारीत, थकालिपि व शास्त्रीतयसं सल्लाह यानाः येशूयात चिनायंकाः पिलातसयात लःल्हाना बिल।

2 वं येशूयाके न्यन - “यहूदीतय् जुजु छ हे खः ला?”

वयकलं लिसः बियादिल - “छिं थःम्ह हे धयादिल।”

3 वयकलं यक्व मखुगु खँ ल्हात धकाः तःधंपि पुजाहारीतयसं वयकःयात पाः यात।

4 हानं पिलातसं न्यन - “छं छुं नं धायेगु मदु ला? इमिसं गुलिमछि खँय् छन्त पाः यानाच्चन।”

5 अयनं वयकलं छुं हे धयामदी। थ्व खनाः पिलातस अजू चाल।

येशूयात स्यायेगु फैसला याःगु

मती २७:१५-२६; लूक २३:१३-२५; यहू १८:३९-१९:१६

6 छुत्काराया नखःबलय् यहूदीतयसं पवंम्ह छम्ह कैदीयात त्वःतेगु चलन पिलातसं यानातःगु दु।

7 अबलय् ज्वनाः कुनातःम्ह बरब्बा धाःम्ह छम्ह मनु दु। बिद्रोहया इलय् मनु स्याःगुलि वयात इयालखानाय कुना तःगु खः।

8 न्ह्याबलेनं नखःबलय् छम्ह कैदीयात त्वःतेगु यानातःगुलि मनुतयसं अबलय् नं छम्हयूसित त्वःताब्यु धकाः पवं वन।

9 अले पिलातसं इमिके न्यन - “यहूदीतय् जुजुयात त्वःता ब्यूसी छिमित यः ला?”

10 तःधंपि पुजाहारीतयसं वयकःयात स्वये मफयाः ज्वंकूगु खः धकाः वं स्यू।

11 अले ला तःधंपि पुजाहारीतयसं मनुतयत् ग्वाकाः वयकःयागु पलेसा बरब्बायात त्वःताब्यु धकाः धायकल।

12 वं इमित धाल - “अयसा छिमिसं यहूदीतय् जुजु धकाः धाःम्हयूसित छु यायेगु लय्?”

13 इपि फुक्कसिनं हालाः धाल - “वयात कूसय् यख्खानाब्यु।”

14 वं इमित धाल - “छाय् वं अपायसकं स्याये मायेक छु याःगु दु?”

इपि झन जक चिल्लायदंक हाला हल – “वयात कूसय् यखखानाब्यु।”

15 इपि थथे हालाच्वंगुलि मनृतयत लयतायकेत पिलातसं बरब्बा धाःम्ह मनुयात त्वःताबिल। येशूयात दायाः कूसय् यखखाना स्याके छवल।

सिपाईतयसं येशूयात गिजय् याःगु

मर्ती २७:२७-३१; यूह १९:१-३

16 अले सिपाईतयसं वय्कःयात दरबारया चुकय् यंकल। अन फुक्क सिपाईतयत सःताः मुंकल।

17 वय्कःयात जुजुयात थें ह्याउँगु वसतं पुंकाः कंयागु श्रीपेच दयकाः छैनय् पुइकाबिल।

18 थुलि याये धुंकाः इमिसं वय्कःयात थथे धाधां हाय्कल – “यहदीतय् जुजुया जय जुइमा।”

19 न्हाय्पं कथिं छैनय् दायाः थुकलं बियाः इमिसं वय्कःयात भागि यात।

20 थुकथं इमिसं वय्कःयात गिजय् याये फक्क याये धुंकाः ह्याउँगु वसः त्वकाः न्हापायागु तुं वसतं पुंका बिल। अले वय्कःयात कूसय् यखखायेत यंकल।

येशूयात कूसय् यखखाःगु

मर्ती २७:३२-४४; लूक २३:२६-४३; यूह १९:१७-२७

21 कुरेनी वःम्ह अलेक्जेन्डर व रूफसया अबु सिमोनयात इमिसं लँय् नापलात। अले इमिसं वयात कर कर यानाः येशूयागु कूस क्वबिकल।*

22 थुकथं इमिसं वय्कःयात गलगथा धाःगु थासय् हल। गलगथायागु अर्थ खप्परे धाःगु थाय् खः।

23 अन थयंकाः इमिसं वय्कःयात स्याःमचाइगु मूर् वसः ल्वाकछ्यानातःगु दाखमघ त्वनेत बिल, वय्कलं व त्वना मदी।

24 थथे वय्कःयात कूसय् यखखानाबिल। अले चिश्ता तयाः इमिसं वय्कःयागु वसः इना काल।*

25 वय्कःयात कूसय् यखखाःबलय् सुथसिया नौ बजे जुल।

26 वय्कःयात पाः यानाः थथे च्वयाः कूसय् तानाबिल – “यहदीतय् जुजु।”

27 उबलय् हे इमिसं वय्कःयागु जवंखवं निम्ह दाखुँतयत नं यखखायाबिल।

28 थुकथं धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खँ पूवन – “वय्कःयात अपराधीत लिसे ल्याः खात।”*

29 व लँय् जुपि फुक्कसिनं छयं क्वातु क्वानाः वय्कःयात गिजय् यानाः थथे धाल – “देगः थुनाः स्वन्हं हे देने फु धाःम्ह छ हे मखु ला?*

30 आः कूसं क्वहां वयाः थःत बचय् याये फु ला?”

31 अथे हे तःधापि पुजाहारितयसं नं शास्त्रीत लिसे थथे खँ ल्हानाः वय्कःयात गिजय् यात – “वं मेपिन्ता ल बचय् यात, थःत धाःसा बचय् याये मफुत।

32 इस्राएलीतय् जुजु, अले मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धयागु जूसा कूसं क्वहां वयाः क्यँ। अले जिमिसं विश्वास याये।” वय्कः नाप कूसय् यखखाया तःपिन्सं नं वय्कःयात गिजय् यात।

येशू सीगु

मर्ती २७:४५-५६; लूक २३:४४-४९; यूह १९:२८-३०

33 अबलय् न्हिनय् बाह्व बजेनिसें तीन बजे तक सारा संसार हे खिउँसे च्वना वन।

34 तीन बजेपाखे येशू थथे धकाः तसकं हाला हल – “इलोई-इलोई लामा सबखथनी।” थुक्रियागु अर्थ – “जिमि परमेश्वर, जिमि परमेश्वर, छिं जितः छाय् त्वःतादिया?”*

35 थ्व न्यनाः अन दनाचर्वापि मनुतयसं थथे धाल – “वं ला एलियायात सःता च्वन।”

36 छम्हयसिनं कापः हिनातःगु कथि कयाः ब्वाँय वनाः पाउँसे च्वंगु दाखमघ थुनाः हल, अले वय्कःया म्हुतुइ ल्वसुकाबिल। अले वं धाल – “स्वये, एलिया वयाः वयात क्वकाः वइ ला मवइ।”*

37 येशू छकः तसकं हालादिल, अले प्राण त्वःतादिल।

38 अबलय् हे देगलय् च्वंगु पर्दा च्वनिसें क्वथयंक निकू दलाः गुना वन।*

39 थथे वय्कः सीगु खनाः न्ह्यःनेसं दनाः वय्कःयात स्वया च्वंम्ह छम्ह कप्तानं धाल – “धाथें हे व ला परमेश्वरया काय् खः।”

40 मिसातयसं नं तापाकं स्वयाच्वंगु दु। इपि मध्ये मरियम मगदलिनी, चिधीम्ह काय् याकूब व योसेफया मां मरियम व सलोमीपि नं खः।

* 15:21 १५:२१ रोम १६:१३ * 15:24 १५:२४ भज २२:१८ * 15:28 १५:२८ यो ५:३:१२ * 15:29 १५:२९ भज २२:७; १७:२५; मर्क १४:५८; यूह २:१९ * 15:34 १५:३४ भज २२:१ * 15:36 १५:३६ भज ६९:२१ * 15:38 १५:३८ प्रस २६:३१-३३

41 थुपि येशू गालील्य दीबलय वयकः नाप जुयाः वयकःयात ग्वाहालि याःपि मिसात खः। वयकः नाप यरूशलेम्य वःपि मेपि यक्व मिसात न अन स्वयाच्वंगु दु।*

येशूयात चिहानय तःगु

मती २७:५७-६१; लूक २३:५०-५६; यह १९:३८-४२

42 विश्रामबार छन्हू न्ह्यः विश्रामबारयात माःगु ज्वरय यायेगु दि बहनी मज्जुनबलय

43 अरिमथिया धाःगु थासय च्वंम्ह योसेफ पिलातसयाथाय वन। थ्व फुक्कसिनं हनातःम्ह सभाय च्वंम्ह सल्लाह बीम्ह मनु खः। थ्व नं परमेश्वरयागु राज्य वइतिनि धकाः आशा यानाच्वंम्ह खः। अबलय वं मग्यासे पिलातसयाथाय वनाः येशूयागु सीम्ह पवं वन।

44 येशू सी धुंकल धयागु खँ न्यानाः पिलातस छक्क जुल। वं कप्तानयात सःताः सी धुंकूगु खः ला कि मखु धकाः न्यान।

45 कप्तानं “सी धुंकल” धकाः धाःगुलि योसेफयात सीम्ह यंकि धकाः धाल।

46 अले वं भिंगु सुतीकापः न्याना हयाः सीम्ह येशूयात क्वकयाः कापतं हिनाबिल। अले पहाड ह्खनाः दयकातःगु चिहानय यंकाः तयाबिल। थुलि यानाः छगः तक्वःगु ल्वहं गुलु तुइकाः चिहानया प्वाः तिनाबिल।

47 मरियम मगदलिनी व योसेफया मां मरियमं थथे सीम्ह तःगु स्वयाच्वन।

16

येशू म्वानावःगु

मती २८:१-८; लूक २४:१-१३; यह २०:१-१०

1 विश्रामबार वने धुंकाः मरियम मगदलिनी, याक्बया मां मरियम व सलोमीपिं मिलय जुयाः सीम्हय इलेत वासः न्याः वन।

2 आइतबार खुन्हू, सुथ न्हापां निभाः त्वयेवं इपि चिहानय स्वःवन।

3 इपि लँय थथे हा हां वन – “प्वाः तिनातःगु ल्वहं सुनां चीका बीगु जुइ?”

4 थथे हा हां इमिसं उखेपाखे थस्वःबलय तक्वःगु ल्वहं चीकातःगु खन।

5 चिहानय दुहां वनाः स्वःबलय अन तुयुगु वसतं पुना च्वंम्ह मनु छम्ह जवयपाखे दनाच्वंगु खनाः इपि अजू चाल।

6 वं इमित धाल – “ग्याये मते। छिपि कूसय यख्खानातःम्ह नासरतयाम्ह येशूयात स्वःवयाच्वनागु मखु ला? वयकः ला थन मदी। वयकः म्वाना वये धुंकल। स्व, थ्व हे थासय मखु ला, इमिसं वयकःयागु सीम्ह तयातःगु?”

7 आः वनाः छिमिसं चेलातयत व पन्नुसयात थथे धयाब्यु – “वयकः छिपि स्वयाः न्हापां गालील्य थ्यंकादी। वयकलं धयादी थें छिमिसं वयकःयात अन हे खनी।”*

8 थ्व न्यनेवं इपि ग्यानाः व अजू चायाः चिहानं बिस्व्यं वन। थ्व खँ इमिसं सुयातं मकं, छायाःसा इपि तसकं ग्यात।

9 येशू सिनाः हानं म्वाना झाये धुंकाः आइतबार सुथ न्हापां मरियम मगदलिनीयाथाय खनेदत। वयकलं थ्व हे मरियमयागु म्हं न्हयम्ह भूततयत पिछ्वयादीगु खः।*

10 वं वनाः नुगः मछिकाः ख्वया च्वंपि येशूया चेलातयत थ्व खँ कन।

11 म्वाना झाःम्ह येशूयात वं खन धकाः धाःगु खँय इमिसं विश्वास मयाः।

12 थनंलिपा इपि मध्ये निम्ह चेला गामय वनाच्वंबलय वयकः मेगु हे रूप कयाः इमिगु न्ह्यःने खनेदयकः ज्ञाल।

13 थुमिसं नं वयाः मेपि चेलातयत थ्व खँ कन। थुमिगु खँय नं इमिसं विश्वास मयाः।

14 लिपा झिंछम्ह चेलातय नयाच्वंबलय येशू इमिथाय झायाः इमिसं विश्वास मयाःगु व इमिगु नुगः छाःगुलि ब्वःबियादिल, छायाःसा वयकः म्वाना झाये धुंकाः वयकःयात खंपिन्सं धाः वःगु खँय इमिसं विश्वास मयाः।

15 अले इमित धयादिल – “सारा संसारय वनाः छिमिसं फुक्क मन्तयत भिंगु खँ न्यंकि।”*

16 विश्वास यानाः बत्तिस्मा काःम्ह बचय जुइ, विश्वास मयाःपि दोषी ठहरय जुइ।

17 जितः विश्वास याःपिन्के थ्व चिं दइ – जिगु नाम इमिसं भूततयत पितिनाछ्वइ, न्ह न्हगु भाषां नवाइ,

18 सर्पयात ज्वनी, छुं जुयाः बिख हे त्वंसां इपि सी मखु, उसांय मद्दुपिनिगु छैनय ल्हाः तयाः ल्वय लायकाबी।”

19 थथे इपि नाप खँ ल्हाये धुंकाः प्रभु येशूयात स्वर्गय थत यंकल। अले वयकः परमेश्वरयागु जवय च्वनादिल।*

20 लिपा चेलातयसं फुक्कभनं वनाः भिंगु खँ न्यंकाजुल। प्रभु थः नं इपि नाप जुयाः इमिगु ज्याय ग्वाहालि यानादिल। अजू चायापुगु चिं क्यनाः इमिसं न्यंकाजूगु खँयागु दसि बियादिल। आमेन।

लूकां च्वःगु भिंगु खँ महसीका

लूकां च्वःगु भिंगु खँय् येशू यहदीत व संसारया फुक्क मन्तयत मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सफुलिइ यशैया अगमवक्तां परमेश्वरं छ्वयाहइतिनि धाःम्ह मन् “जि हे खः” धकाः प्रभु येशू थःम्हं हे धयादीगु दु। अले थुकी वयकलं “मगाःमचाःपिन्त भिंगु खँ न्यंकेत” परमप्रभुयागु आत्मां जितः ल्ययादीगु खः धकाः नं धयादीगु दु। उकिं थ्व भिंगु खँय् ग्वाहालि मालाच्वंपि मन्तयगु खँ न्द्वथनातःगु दु। नापं थुकी लयतायेगु खँय् नं बःबियातःगु दु। अथे हे प्रार्थना यायेगु, मिसातयसं वयकःयात ग्वाहालि यायेगु, पापीतयत् परमेश्वरं क्षमा यानादीगु व पवित्र आत्मायागु खँय् नं अप्वः बःबियातःगु दु। व छम्ह यहदीमखुम्ह डाक्टर खः। व यहदी मखुसां पुलांगु नियमया खँ बांलाक स्यू। अथे जुयाः वं अप्वः यानाः भजनसंग्रहया सफू व यशैया अगमवक्ताया खँ न्द्वथनातःगु दु।

मती, मर्कस व यूहन्नां च्वःगु भिंगु खँय् मदुगु खँत नं थुकी दुथ्याकातःगु दु। गथेकि – जकरियायागु खँ, येशू बूबलय् स्वर्गतयसं भजन हाःगु व फैजवाःतयसं स्वःवःगु, मचा येशू देगलय् त्वःपयगु अले भिम्ह सामरी व तंम्ह काययागु उखाने।

थ्व सफू ई.सं. ६५ निसै ७० पाखे च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-४

येशू व बप्तिस्मा बीम्ह यहन्ना बरु १:५-२:५२

बप्तिस्मा बीम्ह यहन्नायागु ज्या ३:१-२०

येशू बप्तिस्मा काःगु व वयकःयात जाँच्य याःगु ३:२१-४:१३

गालील्य येशूयागु ज्या ४:१४-९:५०

गालीलं येशू यरूशलेमपाखे झाःगु ९:५१-१९:२७

दकलय् लिपायागु बाल्य येशू यरूशलेमय् १९:२८-२३:२६

येशू हाकनं म्वानाझाःगु व स्वर्गय् थाहां झाःगु २४:१-५३

लूका

1 यःम्ह थियोफिलस,

जिमिगु न्हाःने जूगु खँ ला यक्वसिनं हे च्वःगु दु।

2 शुरु शुरुनिसै थ्व खँ खंपिन्सं व न्यंका जूपिन्सं जिमित कना थकूगु गथे खः अथे हे च्वयाच्वना।

3 हनेमाःम्ह थियोफिलस, थ्व खँ नं जिं शुरुनिसै बांलाक सीका थुइका तयागुलि छितः कथंहेक च्वयेगु हे बांलाः ताल।

4 छिं न्यनादी धुंकूगु खँ बांलाक थुइकाः सत्य महसीके फयेमा धकाः जिं छितः च्वयाच्वनागु खः।

बप्तिस्मा बीम्ह यहन्ना बुइ धकाः धाःगु

5 यहदियाय् हेरोद जुजु जुयाच्वंबलय् अबिया कुलयाम्ह जकरिया धाःम्ह छम्ह पुजाहारी दु। एलीशिबा धाःम्ह वया कलाः नं अथे हे हास्रन पुजाहारीया कुलयाम्ह खः।*

6 इपिं निम्हं परमेश्वरया न्हाःने धर्मीपि खः। इपिं व्यवस्था फुक्क मानय् याइपि खः। उकिं इमित छुं धायेथाय् मदु।

7 इमि मस्त मदु, छायाधाःसा एलीशिबा थारिम्ह मिसा खः। अले हानं इपिं निम्हं बुराबुरी जुइ धुंकल।

8 छकः यरूशलेमय् च्वंगु देगलय् पुजाहारीयागु ज्या यायेत वयागु पुचलय् लाःपि पुजाहारीतनापं जकरिया नं यरूशलेमय् थयंकः वल।

9 उबलय् इमिगु चलन कथं चिष्टा तःबलय् देगलय् दुहां वनाः गुँगु थनेगु ज्या वयात लाःगुलि व देगलय् दुहां वन।

10 वं दुने गुँगु थनाच्वंबलय् फुक्क मन्तयसं पिने च्वनाः प्रार्थना यानाच्वन।

11 अबलय् वं परमप्रभुया छम्ह दूतयात गुँगु थनेगु वेदीयागु जवयपाखे दनाच्वंगु खन।

12 स्वर्गदूतयात खनाः जकरियाया ग्यानाः अय् याये थय् याये मन्त।

13 स्वर्गदूतं वयात थथे धाल – “जकरिया, ग्याये म्वाः, छंगु प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादीगु दु। छं कलाः एलीशिबां छम्ह कायमचा बुइकी, अले छं वयागु नां यहन्ना धकाः ति।

14 छिपिं तसकं लयताइ। अले यक्व मन्त नं व बुइबलय् लयताइ।

15 थ्व मचा परमप्रभुया न्ह्यःने तसकं तःधं जुइ। वं अय्लाः थ्वें छुं हे त्वनी मखु। मांया प्वाथनिसें हे पवित्र आत्मां जायाच्वंम्ह जुइ।*

16 अले वं यक्व यक्व इसाएलीतयत इमि परमप्रभु परमेश्वरयाथाय तुं लिगना हइ।

17 परमेश्वरया च्यः जूगुलि व एलिया थें तुं तसकं साहसी जुइ। अले वं प्रभु झायादी न्ह्यः मिलय मजूपि बौ व काय् म्हायपिनत मिलय् याइ। अले हानं वं अधर्मीतयत नं धर्मी यानाः प्रभु झाया दीबलययात तयार याना तइ।”

18 अले जकरियां स्वर्गदूतयात थथे धाल – “थथे हे जुइ धकाः जिं गथे यानाः सीका कायेगु? जि ला छम्ह बुराम्ह मनु खः, अले जिम्ह कलाः नं तसकं बुरी जुइ धुंकल।”

19 स्वर्गदूतं वयात धाल – “परमेश्वरयाथाय च्वनीम्ह गब्रिएल स्वर्गदूत धाःम्ह जि हे खः। जितः थ्व भिंगु खँ छन्त धायक्रेत परमेश्वरं हे छ्वयाहयादीगु खः।

20 मजुसे मगाःगु जिं धयागु खँय् छं विश्वास मयाःगुलि थथे मजुतले छ पाकः जुयाच्वनी।”

21 पिने मनूत पियाच्वन। जकरियां ताःई बिकाच्वंगुलि इपि तसकं अजू चायाच्वन।

22 पिहां वःबलय् जकरियां नवाय् मफु। थ्व खनाः इमिसं देगलय् दुने परमेश्वरं वयात दर्शन बिल जुइ धकाः थुइकाकाल। वं इमित ल्हाःभाय् यानाक्चन। अबलय् निसें व पाकः हे जुयाच्वन।

23 पुजाहारीयागु ज्या सिधय्वं जकरिया थःगु छैय् तुं लिहां वन।

24 अनं लिपा वया कलाः एलीशिबाया प्वाथय् दुगुलि न्याला तक छैनं गनं पिहां मवेंसें च्वनाच्वन।

25 वं थथे धाल – “आः तिनि प्रभुं जितः स्वयादिल। मस्त मदयाः हेपय् याका च्वनाम्हय्सित आः मनूतयगु मिखाय् जितः भिकादिल।”

येशु बुइ धकाः धाःगु

26 एलीशिबाया प्वाथय् दुगु खुला दयकाः गब्रिएल धाःम्ह स्वर्गदूतयात हे परमेश्वरं गालील्य लाःगु नासरत शहरय् छ्वयाहयादिल।

27 अन योसेफ धाःम्ह मनु नाप क्वःछिना तःम्ह बिया मख्वःनिम्ह मिसा छम्ह दु। योसेफ जुजु दाऊदया सन्तान खः। अले व बिया मख्वःनिम्ह मिसायागु नां मरियम खः।

28 स्वर्गदूतं व हे बिया मख्वःनिम्ह मिसायाथाय वनाः थथे धाल – “अय् मरियम, परमप्रभुं छन्त दया माया यानादीगु दु। परमप्रभु छ नाप दी।”

29 थ्व न्यनाः व तसकं ग्यात। अले वं मनं मनं थ्व छु जगु धकाः बिचाः यात।

30 स्वर्गदूतं वयात धाल – “मरियम ग्याये म्वाः, परमेश्वरं छन्त माया यानादीगु दु।

31 न्यँ, छं प्वाथय् दइ। छं छम्ह काय्मचा बुइकी। अले वयागु नां छं येशु धकाः ति।

32 थ्व मचा तसकं तःधनी, अले दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरया काय् धकाः नां जाइ। अले परमप्रभु परमेश्वरं वयात वया तापाःबाज्या दाऊदयागु सिंहासन बियादी।

33 वयकः सदां याक्बया सन्तानतय जुजु जुयादी। अले वयकलं न्ह्याबलें न्ह्याबलें हे राज्य यानादी।”*

34 अले मरियमं स्वर्गदूतयात थथे धाल – “थथे गुकथं जुइ फइ? जिगु ब्याहा ला मजुनि।”

35 अले स्वर्गदूतं वयात लिसः बिल – “पवित्र आत्मा हे छंके झायादी। दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु शक्ति बूम्ह मचा पवित्रम्ह जुइ, अले परमेश्वरया काय् धकाः नां जाइ।

36 छं थःलाःम्ह एलीशिबां मचा बुइकी मखु धकाः ला छं सि हे स्यु जुइ। बुरीम्ह जूसां वया प्वाथय् दुगु खुला दये धुंकल।

37 उकिं परमेश्वरं याये मफुगु छुं नं मदु।”*

38 अले मरियमं धाल – “स्वयादिसँ, जि ला परमेश्वरया भ्वातिं जक खः। छिं धयादी थें हे जितः जू वयेमा।” अले स्वर्गदूत लिहां वन।

मरियम एलीशिबायात नापलाः वंगु

39 थुलि जुइ धुंकाः याकनं हे मरियम यहूदियाया पहाडय् लाःगु छगू गामय् वन।

40 जकरियायागु छैय् थ्यनेवं मरियमं एलीशिबायात ज्वजलपा यात।

41 मरियमं वयात ज्वजलपा याःबलय् वयागु प्वाथय् च्वंम्ह मचा सन। उबलय् एलीशिबा पवित्र आत्मां जाल। अले वं तःसलं थथे धाल –

42 “मिस्त मध्ये छन्त दकलय् अप्वः आशिष दत अले छंगु प्वाथय् दुम्ह मचायात नं आशिष दइ।

43 जिम्ह प्रभुया मां हे जिथाय् वल। थ्व गथे जुयाजुल?

- 44 छं जितः ज्वजलपा याःबलय् जिगु प्वाथय् च्वंम्ह मचा लयल्यतातां सन।
45 परमप्रभुं धयादीगु खँ धाथे जुइ धकाः छं पत्याः याःगुलि छन्त आशिष दइ।”

मरियमं परमेश्वरयात तःधंकृगु
46 अले मरियमं थथे धाल –

“जिं दनुगलंनिसें परमप्रभुयात

तःधंकाच्चना।

47 मुक्ति बीम्ह परमेश्वर खनाः

जिगु मन तसकं लयताः,

48 छायाधाःसा वय्कलं

जि थज्याःम्ह भ्वातियात नं

दया यानादिल।

आवनिसें जितः फुक्क मनूतयसं तक नं

धन्यम्ह धाइ।

49 दकलय् तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं

जितः थुकथं तःधंगु ज्या यानादिल।

वय्कःयागु नां हे पवित्र जू।

50 वय्कःयात मानय् याइपिन्त

वय्कलं पुस्ता पुस्तां तकं दया यानादी।

51 वय्कलं थःगु ल्हाःयागु शक्ति

क्यनादीगु दु।

वय्कलं घमण्ड याइपिनिगु मनय् च्वंगु ग्वसाः

फुक्कं स्यंकादीगु दु।

52 वय्कलं बल्लाःपिं जुजुपिन्त सिंहासनं क्वकयादिल,

अले चिधंपिन्त च्वय् छवयादिल।*

53 वय्कलं नये मखंपिन्त साःसाःगु लुधंका नकादिल।

तःमिपिन्त खालि ल्हातं लिछवयादिल।

54 वय्कलं थःम्हं यानादीगु बाचा लुमंकाः

थः च्यःत इस्त्राएलीतयत् ग्वाहालि यानादिल।

55 वय्कलं झी तापाःबाज्या अब्राहाम

व वया सन्तानतयत् धयादी थें

दया यायेगु ल्वःमंका मदी।”*

56 मरियम एलीशिबापिन्थाय् स्वलाति च्वनाः थःगु छैय् लिहां वन।

बप्तिस्मा बीम्ह यहन्ना ब्रू

57 एलीशिबाया मचाबुइगु ब्यथा जुल। वं छम्ह कायमचा बुइकल।

58 वयात परमप्रभुं तसकं माया यानादीगु खनाः वया थःलाःपिं व जःलाखःलापिं फुक्कं लयताल।

59 मचा ब्रू च्यान्ह दयकाः मचायागु म्हय् चिं तयेत इपिं वल। इमिसं मचायागु नां बौम्हय्सिगु थें तुं जकरिया तयेत्यंबलय्*

60 मचाया मामं थथे धाल – “जकरिया मखु, थ्वयागु नां यहन्ना तयेमाः।”

61 अले इमिसं वयात धाल – “छिमि थःलाःपिं सुयां हे थज्याःगु नां मदुनि।”

62 अले इमिसं ल्हाःभाय् यानाः मचाया अबुयाके छु नां तयेगु धकाः न्यन।

63 अले वं छपाः ग्वरः कयाः उकी थथे धकाः च्वत – “मचायागु नां यहन्ना धकाः तयेमाः।” थ्व खनाः इपिं फुक्कं अजू चाल।

64 अबलय् हे वं न्हापा थें तुं नवाये फत। अले वं परमेश्वरयात तःधंकल।

65 अन च्वपिं मनूत फुक्कं तसकं ग्यात। थ्व खँ यहदिया जिल्लाय् फुक्कभनं बय्बय् जुल।

66 थ्व खँ न्यपि फुक्कसिनं मनं मनं थथे धकाः बिचाः यात – “थ्व मचा छु जुइमह जुइ?” छायाःसा परमप्रभुं हे वयात शक्ति बियादीगु दु।

जकरियां कंगु अगमवाणी

67 अले यूहन्नाया अब्बु जकरियां पवित्र आत्मां जायाः थथे धकाः अगमवाणी कन –

68 “इसाएलीतय् परमप्रभु

परमेश्वरयात तःधंकेमा,

छायाःसा परमेश्वर थः हे झायाः

थः मन्तयत पापं छुतय् यानादिल।

69 वय्कलं हे झीत छम्ह तसकं

तःधंमह मुक्तिदाता बियादिल।

झीमह मुक्तिदाता वय्कःया च्यः

जुजु दाऊदया सन्तानपाखें झाइ।

70 थथे जुइ धकाः ला वय्कलं

न्हापा हे पवित्रपि अगमवक्तातय्गु

महुतुं न्ववानादीगु खः।

71 वय्कलं झीत मयःपिनिगु ल्हातं

व शत्रुतय्गु ल्हातं बचय् यानादी।

72 वय्कलं झी तापाःबाज्यापिन्त

दया यानादीगु

व वय्कःपि नाप चिनादीगु बाचा

लुमंकादी।

73 थ्व बाचा झी तापाःबाज्या

अब्राहामनाप चिनादीगु खः।

74 उकिं शत्रुतय्गु ल्हातं झीत

बचय् याका दीगुलि

वय्कःयात लय्लयतातां

मानय् यानाच्चनेमा।

75 अले पवित्रपि जुयाः म्वाना च्वंतले

मग्यासे झीपि वय्कःयात यय्क च्वनाच्चनेमा।

76 छु नं, जिमि काय,

दकलय् तःधंमह परमेश्वरया अगमवक्ता धकाः छन्त धाइ।

उकिं छ प्रभुया न्ह्यः वय्कःयात लँ छिकेत वनीमह जुइ।[☆]

77 परमेश्वरया थःमन्तय्गु

पाप क्षमा जुइ,

अले हानं इपि बचय् जुइ धकाः

इमित धायेगु नं छंगु ज्या जुइ।

78 झी परमेश्वर तसकं भिमह

व दया माया दुमह खः।

अय्जुगुलि वय्कलं तसकं

थीगु मुक्तियागु निभाः जः झीत खय्कादी।

79 थ्व निभाः जः स्वर्ग

कालयागु हाकुगु किपालुइ

च्वनाच्चपि मन्तयथाय् खय्कादी।

थ्व हे जलं झीत शान्तियागु लँपुइ यंकादी।”[☆]

80 व मचा आत्मा व म्ह निताय नं बल्लाना: त:धिक: जुयावल। इस्राएलीतयथाय वना: न्येकेगु ज्या मयातले व मश्मूमिइ हे च्वनाच्वन।

2

येशू ब्रु

मत्ती १:१८-२५

- 1 अबलय लाक्क रोमी महाराजा कैसर अगस्टसं संसारय न्यंक जनगणना का धका: उजं बिल।
- 2 सिरियाय कुरेनियस धा:म्ह बडा-हाकिम जुयाच्वंबलय न्हापां जनगणना का:गु थ्व हे ख:
- 3 अयजूगुलि फुक्क मनूत इमि थथ:गु गामय व शहरय वना: नां च्वक: वन।
- 4 योसेफ जुजु दाऊदया सन्तान जूगुलि नासरत शहर जुजु दाऊद ब्रु बेथलेहेम गामय वन।
- 5 वं थ:लिसे ब्याहा यायेत क्व:छिना तये धुकूम्ह मरियमयात नं ब्वनार्यकल। वया प्वाथय दु।
- 6 इपि अन दुबलय हे वयात मचाबुइगु ब्यथा जुल।
- 7 वं दकलय न्हापांम्ह काय बुइकल। च्वनेत गनं हे थाय मदुगुलि इमिसं मचायात इचां भुना: फैतयत् नकिगु थलय थ्यनातल।

फैजवा:त व स्वर्गदूत

- 8 चान्हय अनं लिक्क ला:गु ख्यलय फैजवा:त फैचात पिवा: च्वनाच्वन।
- 9 अबलय हे प्रभुया छम्ह दूत इमिथाय खनेदयक: वल। प्रभुयागु ज: अन छचा:खेलं न्यन। इपि फुक्कं ग्याना: थरथर खात।
- 10 अले स्वर्गदूतं इमित धाल – “ग्याये म्वा:। जिगु खँ न्यँ, जि छिमित लसतायागु छगू त:धंगु भिंगु खँ कं वयागु ख:। थ्व भिंगु खँ फुक्क मनूतयत् ख:।
- 11 जुजु दाऊद ब्रु गामय छिमि छम्ह मुक्तिदाता नकतिनि हे ब्रु दु। वयक: हे खीष्ट प्रभु ख:।
- 12 मचायात म्हसीकेगु चिं थ्व ख: – वयक:यात इचां भुना: फैतयत् नकिगु थलय थ्यनात:गु दु।”
- 13 अबलय लाक्क हे छक्कलं मेपि स्वर्गदूततयगु छपुच: खनेदत। इपि फुक्कसिनं थथे धका: म्ये हाला: परमेश्वरयागु जयजय यात –
- 14 “स्वर्गय च्वनादीम्ह परमेश्वर त:धं जुइमा।
अले परमेश्वरयात य:पि मनूतयत् पृथ्वीइ च्वनाच्वंसं शान्ति दयेमा।”

15 स्वर्गदूतत अनं स्वर्गय वने धुंका: फैजवा:तयसं थथे खँ ल्हात – “नु, झी बेथलेहेमय वना: प्रभुं धयादीगु खँ स्वये।”

16 अले इपि हथाय पथासं वन। अन इमिसं मरियम, योसेफ व फैतयत् नकिगु थलय थ्यनात:म्ह मचायात खन।

17 थ्व खना: इमिसं स्वर्गदूतं कंगु खँ मचाया मां बौयात कन।

18 फैजवा:तयगु खँ न्यना: फुक्कं अजू चाल।

19 मरियमं धा:सा थ्व खँ मनं मनं बिचा: याना: नुगलयसं तया तल।

20 स्वर्गदूततयसं धा:थें स्वये व न्यने दुगुलि फैजवा:त परमेश्वरयात जयजय याना: लयतातां लिहां वन।

येशूयात यस्शलेमयागु देगलय छाये यंकुगु

21 ब्रु च्यान्हु दयका: मचायागु म्हय चिं तयकल। अले वयक:यागु नां येशू तल। थ्व नां प्वाथय दये न्हा: हे स्वर्गदूतं त:गु ख:।[☆]

22 मोशां च्वया त: थें ब्रु पिइन्हु दयका: मचाबू ब्येके त्य:बलय इमिसं वयक:यात छायेत यस्शलेमयागु देगलय यंकल।[☆]

23 दकलय न्हापालाक बम्ह कायमचा परमप्रभुया निरिति पवित्र जुइ धका: व्यवस्थाय च्वयात:गु दु।[☆]

24 मचाबू ब्यंकीबलय छज्व: सुकुभतु जूसां निम्ह मचापि बखुंचात जूसां बलि बिया: परमप्रभुयात छायेमा: धका: परमप्रभुयागु सफुलिइ च्वया त: थें इमिसं नं छाये यन।

25 अबलय यस्शलेमय शिमियोन धा:म्ह छम्ह मनु दु। थ्व मनु तसकं धर्मीम्ह व परमेश्वरया भक्त ख:। व इस्राएलीतयगु उद्धार जुइगु दिं स्वयेत पियाच्वंम्ह ख:। पवित्र आत्मा वयाके च्वनादीगु दु।

26 अयज्जुगुलि परमेश्वरं बी धका: धयात:म्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट झाया मदितले छ सी मखुनि धका: पवित्र आत्मां वयात धयात:गु दु।

27 पवित्र आत्मां वयात देगलय् यन। अबलय् हे मचा येशूयात वया मांबौपिन्सं व्यवस्थाय् च्वया त: थें यायेत देगलय् हल।

28 शिमियोनं मचायात बुया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: थथे धाल -

29 “परमप्रभु, छिं धयादीगु थ्व हे खँ

थौं जिगु मिखां स्वयेदत।

आ: जि याउंक सिना वंसां जिल।

30 जि थ:गु हे मिखां थौं छिं संसारय् च्वपिन्त बियादीम्ह

मुक्तिदातायात खने धुन।

31 छिं फुक्क मन्तयगु निति थथे

यानादीगु ख:।

32 यह्दीमखुपिन्त नं लँ क्यनीम्ह

वय्क: मुक्तिदाता व ज: ख:।

उकिं वय्क: मुक्तिदाता झायादीगुलि

मन्तयसं झी इस्राएलीतय्त त:धंकी।”*

33 शिमियोनं थुकथं मचायागु खँ धा:गुलि मचाया मांबौ छक्क जुल।

34 अले शिमियोनं इमित आशिष बिया: मचाया मांयात थथे धाल - “इस्राएलय् च्वपिं यक्व मन्तयत् भिंकेत नं स्यंकेत नं परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मचा थ्व हे ख:। थ्व मचा परमेश्वरयागु चिं ज्जुगुलि यक्वसिनं थ्वयागु विरोध याइ।

35 थुकिं यक्व मन्तयगु नुग:या बिचा: पिहां वइ। अले च्वामुगु तरवारं थें दु:खं छंगु नुगलय् इवाबी।”

36 अबलय् अन हन्ना धा:म्ह अगमवादिनी मिसा छम्ह दु। व आशेर कुलयाम्ह फनुएल धा:म्ह मनूया म्हाय् ख:। ब्याहा याना: वया भा:तनाप न्हयदँ तक जक हने खन। आ: ला व बुरी जुइ धुंकल।

37 व चयप्यदँ दुबलय् तक भा:त मदय्क: हे च्वन। वं यक्व हे अपसं च्वना: प्रार्थना याना: परमेश्वरया सेवा यानाच्वंगु दु।

38 मचा येशू देगलय् दनिबलय् हे हन्नां नापला: वया: परमेश्वरयात सुभाय् बिल। अले यरूशलेमय् च्वपिनिगु उद्धार जुइतिनि धका: पिया च्वपिन्त व मचायागु खँ कन।

नासरतय् लिहां व:गु

39 व्यवस्थाय् च्वया त: थें फुक्कं याये सिधय्का: योसेफ व मरियम गालील्य ला:गु थ:गु हे गां नासरतय् लिहां वल।*

40 मचा त:धिक: जुयावल। बुद्धिं नं जायावल, अले परमेश्वरं नं वय्क:यात आशिष बियादीगु दु।

मचा येशू देगलय् त्व:फ्यगु

41 येशूया मांबौ दँयदसं यरूशलेमय् छुत्काराया नख: हनेत वं।*

42 वय्क: झिनिदँ दुबलय् नं इपि नख: मानय् यायेत यरूशलेमय् वन।

43 नख: सिधय्का: इपि छँ लिहां वन। मचाम्ह येशू जक यरूशलेमय् तुं च्वन। वय्क:या मांबौपिन्सं थ्व खँ मस्यु।

44 वय्क: पासापिनापं वयाच्वंगु दइ धका: इपि न्हिच्छि वनाच्वन। बहनी थ:थितिपि व पासापिनिगु पुचलय् वय्क:यात माला स्वत।

45 वय्क:यात लुइके मफुगुलि इपि हानं यरूशलेमय् तुं मा: वन।

46 स्वन्हू दय्का: इमिसं वय्क:यात देगलय् गुसुपिनापं फ्यतुना: इमिगु खँ न्यँन्यं, न्ह्यस: यानाच्वंगु खन।

47 अन च्वपिं फुक्क वय्क:यागु बुद्धि व लिस: न्यना: छक्क जुयाच्वन।

48 थुकथं वय्क:यात अन खना: मांबौपिं निम्हं छक्क जुल। अले मांम्हं थथे धाल - “पुता, छं छांय थथे यानागु? छं बा: व जिं छन्त गुलि माले धुन। जिमि ला म्हाय् जिउ हे मन्त का।”

49 अले वय्कलं धयादिल - “छिकपिन्सं जित: माला मदीसां ज्युगु ख: नि। जि जिम्ह बा:यागु छँय् च्वनेमा: धका: छिकपिन्सं मस्यु ला?”

50 वय्कलं धयादीगु खँ इमिसं मथुल।

51 अथेसां वयकः इपि नाप तुं नासरतय् लिहां झाल। अन वयकः मांबौन धाःथे च्वनादिल। वयकःया मामं थ्व खँ मनयसं तथातल।

52 वयकः मन्तयगु व परमेश्वरयागु दया मायां झन झन तःधिकः जुयाः बुद्धिं जायावल।*

3

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां स्यनेकने याःगु

मती ३:१-१२; मर्क १:१-८

यूह १:१९-२८

1 रोमयाम्ह महाराजा तिबेरिअसं राज्य यानाच्वंगु झिन्त्यादँ दुबलय् पन्तियस पिलातस यहूदियायाम्ह शासक जुयाच्वंगु खः। अले हेरोद गालीलियाम्ह शासक जुयाच्वंगु खः। अथे हे इतुरिया व त्राखोनितिसय् हेरोदया किजा फिलिप व अबिलेनय् लुसानियास शासक जुयाच्वंगु खः।

2 अबलय् हन्नास व कैयाफा दकलय् तःधंपिं पुजाहारीत जुयाच्वंगु खः।

उबलय् हे मरुभूमिइ च्वनाच्वंम्ह जकरियाया काय् यूहन्नायात परमेश्वरं न्यंकः वनेत उजं बियादिल।

3 अले यूहन्नां यर्दन खुसिया जःखः वनाः थथे धकाः न्यंकाजुल – “थःगु पाप क्षमा यायेत पश्चाताप यानाः बप्तिस्मा का।”

4 थ्व खँ यशैया अगमवक्तां थःगु सफलुइ थथे च्वया थकूगु दु –

“मरुभूमिइ छम्ह मन् थथे धकाः

हाला वइ –

‘परमप्रभुयात लँ ब्यु,

वयकःयागु लँ छिकाब्यु।

5 गाःगी वंगु दक्वं ल्हाना छवइ।

पाःचापीचा दक्वं माथं वंका छवइ।

चाःची तगु दक्वं तप्यंका छवइ।

अले छ्वांछिं वःगु नं दक्वं पिचुका छवइ।

6 अले तिनि दक्व मन्तयसं

परमेश्वरयागु मुक्ति खनी।’ ”*

7 यक्व हे मन्त यूहन्नायाथाय् बप्तिस्मा कायेत वल। अले वं इमित थथे धाल – “हे सर्पया सन्तान, परमेश्वरयागु तंपाखे बचय् जुइत बिस्युं हँ धकाः छिमित सुनां धाल?”*

8 पश्चाताप याःथे छिमिसं थःगु चालचलन नं अथे हे या। ‘अब्राहाम हे जिमि तापाःबाज्या खः, थथे जिमित छुं नं जुइ मखु’ धकाः छिपिं हाला जुइ मते, छाय्धाःसा जिं छिमित धाये – परमेश्वरं अब्राहामया निति त्वहेतं नं मस्त दय्कादी फु।*

9 सिमायागु प्वलय् पाः लाये हे त्यंगु दु। भिगु फल मसःगु सिमा फुककं पालाः छवय्काछवइ।”*

10 अले यक्व यक्व मन्तयसं वयाके न्यन – “अयसा जिमिसं छु याये माल?”

11 वं इमित थथे लिसः बिल – “निपाः लं दुम्हयसिनं मदुम्हयसित छपाः ब्यु। अथे हे नयेगु दुम्हयसिनं नये मखंपिन्त ब्यु।”

12 कर काइपि मन्त नं बप्तिस्मा कायेत वयाथाय् वल। इमिसं नं थथे धकाः न्यन – “गुरूजु, जिमिसं छु यायेगु लय्?”*

13 अले वं इमित लिसः बिल – “छिमिसं का धाक्व जक कर का, अप्वः काये मते।”

14 सिपाइतयसं नं वयाके न्यन – “जिमिसं छु यायेगु लय्?”

वं धाल – “ख्यानाः कर्पिन्के थग्य यायेगु, घुस नयेगु ज्या याये मते। तर छिमिगु तलबय् जक लुधंका च्वँ।”

15 यूहन्नां थथे याना जगुलि मन्तयगु आशा चुलि जायावल। अयजगुलि इमिसं – “थ्व हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ला मखु ला” धकाः मनं मनं बिचाः यानाच्वन।

16 उकिं यूहन्नां इमित थथे धाल – “जिं ला छिमित लखं बप्तिस्मा बियाच्वना। जि स्वयाः तःधंम्ह छम्ह झायाच्वंगु दु। वयक्कःयागु लाकांया पुतु प्यनेत तकं जि मल्वः। वयक्कलं हे छिमित पवित्र आत्मां व मिं बप्तिस्मा बियादी।

* 2:52 २:५२ १ शम् २:२६; हितो ३:४
मती ७:१९

* 3:6 ३:४-६ यशै ४०:३-५

* 3:7 ३:७ मती १२:३४; २३:३३

* 3:8 ३:८ यूह ८:३३

* 3:9 ३:९

* 3:12 ३:१२ लूक ७:२९

17 वयकलं ल्हातिइ हासा ज्वना तयादीगु दु। वयकलं फुक्क छव हाया: थ:गु धुकुतिइ स्वथनादी। अले छवस जुक्व गुबलें मसीगु मिइ छवयकादी।”

18 थथे हे यक्व स्यनेकने याना: यूहन्नां मन्तयत् भिगु खँ न्यंकल।

19 हेरोदं थ: हे भौमचा हेरोदियासायात कला: त:गुलि व थथे हे मेमेगु नं यक्व मभिगु ज्या याना जगुलि यूहन्नां वयात ब्व:बिल।

20 अयजगुलि हेरोदं वयात इयालखानाय कुनाबिल। थथे वं झन त:धंगु बांमला:गु, मभिगु ज्या यात।*

येशू बप्तिस्मा कयादीगु

मर्ती ३:१३-१७; मर्क १:९-११

21 यूहन्नायात इयालखानाय कुने न्ह्य: छन्हू यूहन्नां मन्तयत् बप्तिस्मा बियाचवंबलय् येशू नं बप्तिस्मा कयादिल। वयकलं प्रार्थना यानाचवंबलय् स्वर्ग चाल।

22 पवित्र आत्मा सुकुभतु थें जया: वयक:यागु म्हय कुहां झाल। अबलय् हे स्वर्ग थथे धका: धयाहल – “छ जि य:म्ह काय ख:। छ खना: जि लयता:।”*

येशूया पुर्खा

मर्ती १:१-१७

23 येशू ज्या शरू यानादीबलय् वयक: स्विदँति दत। मन्तयसं वयक:यात योसेफया काय धका: धाइगु। अथे हे योसेफया बा: एली ख:।

24 अथे हे एलिया बा: मत्तात, बाज्या लेवी, अले वया तापा:बाज्यापि कथहं मल्की, यान्ना, योसेफ,

25 मत्ताथियास, आमोस, नहम, इसली, नगै,

26 माथ, मत्ताथियास, सेमैन, योसेख, योदा,

27 योआनन, रेसा, यरूबाबेल, शालतिएल, नेरी,

28 मल्की, अदी, कोसाम, एलमादम, एर,

29 यहोशु, एलीएजर, योरीम, मत्तात, लेवी,

30 शिमियोन, यहदा, योसेफ, योानन, एल्याकीम,

31 मलेआ, मिन्ना, मत्ताथा, नातान, दाऊद,

32 यिशै, ओबेद, बोअज, सल्मोन, नहशोन,

33 अम्मिनादाब, आराम, अरनी, हैसोन, फारेस, यहदा,

34 याकूब, इसहाक, अब्राहाम, तेरह, नाहोर,

35 सरूग, रऊ, पेलेग, एबेर, शेलह,

36 केनान, अर्पक्षद, शेम, नोआ, लेमेख,

37 मत्शेलह, हनोक, येरेद, महलालेल, केनान,

38 एनोश, शेत, आदम अले परमेश्वर ख:।

4

येशूयात परीक्षा या:गु

मर्ती ४:१-११; मर्क १:१२-१३

1 येशू पवित्र आत्मां जाया: यर्दन खुसिं लिहां झा:बलय् आत्मां वयक:यात मरुभूमिइ ब्वना यंका: पिइन्हू तक तये यंकल।

2 शैतानं पिइन्हू तक वयक:यागु मन स्वयाच्वन। अबलय् वयकलं छुं हे नयामदी। थथे जुइ धुंका: वयक:यात नयेपित्यात।

3 अले शैतानं थथे धाल – “छि परमेश्वरया काय ख:सा थ्व ल्वहंयात मरि जुइमा धका: धयादिसँ।”

4 अले वयकलं धयादिल – “थथे च्वयात:गु दु – ‘मन्त मरि जक नया: म्वानाच्वने फइ मरखु।’”*

5 अले हानं शैतानं वयक:यात पहाडय् च्वय यंका: संसारयागु फुक्क राज्य क्यन,

6 अले शैतानं थथे धाल – “थ्व फुक्क धन व राज्य जिं छित: बी, छाया:सा थ्व फुक्कं जित: बियात:गुलि जित: य:म्हयसित बी थ्या:।

7 छिं जित: भागि यात धा:सा थ्व फुक्कं छिगु जुइ।”

8 वयकलं शैतानयात लिस: बियादिल – “थथे नं च्वयात:गु दु –

“ छं छिम्ह प्रभु परमेश्वरयात जक
सेवा यायेमाः।
वय्कःयात जक मानय् यायेमाः। ” *✠

9 अले हानं शैतानं वय्कःयात यरूशलेमय् च्वंगु देगलय् च्वय् यंकाः थथे धाल – “छि परमेश्वरया काय् खःसा थनं तिन्हयादिसँ,

10 छायाधाःसा थथे च्वयातःगु दु –

“ वय्कलं स्वर्गदूतत छ्वयाहयाः
छितः बचय् यानादी। ” *✠

11 अले ‘इमिसं छितः ल्हातय् फया काइ।
मखुसा छिगु तुति ल्वहँतय् न्याः वनी। ’ *✠

12 वय्कलं शैतानयात लिसः बियादिल – “धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु – ‘छं परमप्रभु परमेश्वरयागु मन स्वये मते। ’ *✠

13 थथे शैतानं वय्कःयात फुक्क कथं मन स्वये धुंकाः पलखयात त्वःतावन।

गालीलिय येश्यागु न्हापांगु ज्या

मती ४:१२-१७; मर्क १:१४-१५

14 अनं लिपा येशू पवित्र आत्मायागु शक्तिं गालीलिय लिहां झाल। वय्कःयागु खँ जिल्लाय् फुक्कभनं बयबय जुल।

15 थाय् थासय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय वनाः वय्कलं मन्तयत् स्यनेकने यानादिल। अय्जगुलि मन्तयत्सं वय्कःयात तसकं तःधकल।

नासरतय् येश्यात मययकूगु

मती १३:५३-५८; मर्क ६:१-६

16 अले वय्कः थः ब्वलंगु गां नासरतय् झाल। विश्रामबार पतिकं वय्कः धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय वनीगु जगुलि अनं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झाल। अले वय्कः धर्मशास्त्र ब्वनेत दनादिल।

17 यशैया अगमवक्तायागु सफू ब्वनेत वय्कःयात बिल। वय्कलं व सफू पुइकाः थथे च्वयातःगु पाना लुइकादिल –

18 “मगाःमचाःपिन्त भिंगु खँ न्येकेत
परमप्रभुं जितः ल्ययादीगुलि
परमप्रभुयागु आत्मा जिके च्वनादीगु दु।
परमप्रभुं चिना तःपिन्त त्वःताबीत,
कांपिन्त मिखां खंका बीत,
अले न्हूतुन्हया तःपिन्त थना बीत, *✠
19 अले परमप्रभुं दया माया यानादीगु
थुबलय हे खः धकाः नं न्यंका जुइत
जितः छ्वयाहयादीगु खः।”

20 ब्वने सिधयकाः वय्कलं सफू तुलाः अन च्वंम्ह पालेयात लित बियाः फयतुनादिल। अन च्वंपि मन्त फुक्कसिनं वय्कःयात त्वालां त्वालां स्वयाच्वन।

21 वय्कलं इमित थथे धयादिल – “जिं ब्वनागु खँ छिकपिन्सं ता हे ताः। जिं गथे ब्वनागु खः, थौं अथे हे जुइ धुंकल।”

22 इपि फुक्कसिनं वय्कःयात तारिफ यात। वय्कःयागु खँ न्यानाः इपि अजू चाल। अले इमिसं थथे धाल – “थ्व मन् योसेफया काय् मखु ला?”

23 अले वय्कलं इमित थथे धयादिल – “छिकपिन्सं जितः थ्व उखान धयादी धकाः ला जिं सि हे स्यू – ‘हे डाक्टर, थःम्हं थःतः नि लायकि। छं कफर्नहुमय् यानावःगु जिमिसं न्यनागु दु, आः छंगु गामय् नं अथे हे या रे।’

24 वय्कलं इमित हानं धयादिल – धाल्थें, थःगु हे गामय् च्वंम्ह अगमवक्तायात सुनानं मानय् याइ मखु। *✠

* 4:8 ४:१८ व्य ६:१३ ✠ 4:10 ४:१० भज ११:११ ✠ 4:11 ४:११ भज ११:१२ ✠ 4:12 ४:१२ व्य ६:१६ ✠ 4:18 ४:१८ यशै ६१:१-२
✠ 4:24 ४:२४ यह ४:४४

25 “अयनं जिं छिकपिन्त धात्थे जूगु खँ कने, न्यनादिसँ – एलिया दुबलय् इस्त्राएलय् यक्व यक्व हे भाःत मदुपिं मिसात दु। अबलय् छकः स्वदँ व खुलातक वा मवःगुलिं इस्त्राएलय् दक्वभनं हे अनिकाल जुल।”

26 अबलय् एलियायात सीदोन देशय् सारपत धाःगु थासय् च्वंम्ह छम्ह विधवा मिसायाथाय् जक छवयादिल, मेथाय् गनं नं छवयामदी।

27 अले हानं एलीशा अगमवक्तायागु पालय् नं इस्त्राएलय् यक्व यक्व हे कोहि जुयाच्वंपिं दु। सिरियाय् च्वंम्ह नामानयात जक कोहि जूगु लायकाबिल, मेपिं सुयातं लायका मब्यु।”

28 थ्व न्यनाः अन च्वंपिं फुककं तसकं तंम्बल।

29 जुरूजारुं दनाः इमिसं वयकःयात साला यनाः गामं पिने हल। इमिगु गां पहाडय् लाः। इमिसं वयकःयात पहाडं कुर्का छवयेगु धकाः च्वकाय् थयंक हल।

30 अयनं वयकः इमिगु दथुं दथुं हे सुस्क्क वना छवल।

भूतआत्मा दुब्यूमह मनूयात लायकादीगु

मर्क १:२१-२८

31 अनं येशू गालीलिय च्वंगु हे कफर्नहुमय् क्वहां झाल। अन नं वयकलं विश्रामबार खुन्हु अन च्वंपिन्त स्यनादिल।

32 वयकलं पूरा अधिकारं न्ववानादीगुलि न्यना च्वंपिं फुककं वयकः खनाः अजू चाल।

33 धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् भूतआत्मा दुब्यूमह छम्ह मनु दु। व मनु तसकं हाला हल –

34 “हे नासरतय् च्वंम्ह येशू, छि जिमिथाय् छाय् झायेमाःगु? छि जिमित स्यकेत झायागु ला? जिं छितः महस्यु, छि परमेश्वरया पवित्रम्ह मनु खः।”

35 वयकलं वयात ब्वःबियादिल – “हाले मते, सुक्क वयागु मं पिहां वा।” अले व मनूयात इमिगु न्हाःने छवावानाः भूत वयागु मं पिहां वल, अयसां व मनूयात छुं हे मजु।

36 थ्व खनाः इपिं फुककं छक्क जुयाः थःथवय् थथे खँ ल्हात – “थ्व गज्याःगु वचन खः? थ्वं ला शक्ति व अधिकार दुम्हयसिनं थें भूतआत्मातयत् पिहां वनेगु उजं बिल, अले इपिं पिहां नं वन।”

37 थ्व खँ अनं प्यखें बयबय जुल।

येशू यक्वसित ल्वय् लायकादीगु

मर्ती ८:१४-१७; मर्क १:२९-३४

38 येशू धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयं सिमोनयागु छैयं झाल। अबलय् सिमोनया ससःमां तसकं ज्वर वयकाच्वन। अयजूगुलि वयागु ज्वर लायकाब्यु धकाः इमिसं वयकःयात बिन्ति यात।

39 व मिसाया न्हाःने झायाः वयकलं ज्वरयात हक्काः दिल। उध्रिमय् वयात ज्वरं त्वःतल। अले व दना वनाः वयकःपिन्त नके त्वके याः जुल।

40 सन्ध्याकाः इलय् तःतामछि ल्वय् दुपिं मनुतयत् वयकःयाथाय् हल। वयकलं फुककसित ल्हात थियाः लायकादिल।

41 तःम्ह मछि मनुतयगु मं नं भूतत थथे धकाः हालाः पिहां वन – “छि परमेश्वरया काय् खः।” वयकलं इमित हक्काः न्ववाके बियामदी, छाय्धाःसा इमिसं वयकः मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः स्यु।

येशू प्रार्थना यानादीगु

मर्क १:३५-३९

42 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां प्रार्थना यायेत वयकः अनं सुनसान थासय् झाल। वयकःयात मातुमालाः मनुत वयकःयाथाय् वल। इमिसं वयकःयात थःपिन्थाय हे तयेत आपालं कुतः यात।

43 वयकलं इमित थथे धयादिल – “परमेश्वरया राज्ययागु भिगु खँ मेमेथाय् नं वनाः जिं न्यके मानि। थ्व हे ज्या यायेत जितः छवयाहयादीगु खः।”

44 थथे वयकलं यहूदियाय् फुककभनं च्वंगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयं झायाः भिगु खँ स्यनेकने यानादिल।

5

दकलय् न्हापालाक स्वम्ह चेलातयत् सःतादीगु

मर्ती ४:१८-२२; मर्क १:१६-२०

1 छन्हु येशू गनेसरेत धाःगु समुद्र सिथय् दना च्वनादीबिलय् ग्वाः ग्वाः मनुत धितुधिनाः परमेश्वरयागु वचन न्यनेत वयकःयाथाय् वल।

2 वयकलं समुद्र सिथय् निगः नांचा दिका तःगु खन। नांशुवाःत नांचा त्वःताः जाः सिल्लाच्वन।

3 वयकः सिमोनयागु नांचाय च्वनाः वयात नांचा भचा न्ह्याकि धकाः धयादिल। अले अन हे च्वनाः मन्तयत स्यनेकने यानादिल।*

4 स्यनेकने याये धुंकाः वयकलं सिमोनयात धयादिल – “नांचा तःजाःथाय यंकाः न्या लायेत जाः ह्वा।”

5 अले वं लिसः बिल – “गुरुजु, जिमिसं चच्छि जाः ह्वानाः नं छम्ह हे न्या लाये मफु। छिं धयादीगुलि हानं छकः जिं जाः ह्वाना स्वये।”*

6 अले इमिसं लखय जाः ह्वाःबलय् यक्व हे न्या क्यन। थुकि यानाः इमिगु जाः हे गुइत्यन।*

7 अयजुगुलि इमिसं पासापिन्त ग्वाहालि याः वा धकाः ल्हाःभाय् यानाः सःतल। इपि वयाः जाः साला काःबलय् निगः नांचा जायक न्या दत। न्या यक्व दुगुलि नांचा निगलं लखय तुना वनी थें च्वन।

8-9 अथे जाः जायक न्या क्यंगुलि सिमोन अले व नाप दुपि मन्त फुक्क अजू चाल, नापं ग्या नं ग्यात। अयजुगुलि सिमोन पत्रुसं येशूयागु पालिइ भवपुयाः थथे धाल – “प्रभु, छिं जिथासं झासँ, जि पापीम्ह मनु खः।”

10 व नाप ज्या याइपि जब्दिया कायपि याक्व व यूहन्ना नं अजू चाल।

अले वयकलं सिमोनयात धयादिल – “ग्याये मते, छं न्या लाः जुइ म्वाल, आवनिसें छ मनु लाइम्ह जुइ।”

11 इमिसं नांचा सिथय सालाहल। अले फुक्कं अन हे त्वःताः इपि येशू नाप वन।

कोहियात लायकादीगु

मती ८:१-४; मर्क १:४०-४५

12 येशू छगु शहरय झाःबलय् अन छम्ह म्हछम्हं कोहि जूम्ह मनु नापलात। वं वयकःयात खनाः क्वछुनाः बिन्ति यात – “प्रभु, छिं ययकादीसा जितः शूद्र यानादी फु।”

13 अले वयकलं वयात ल्हातं थियाः थथे धयादिल – “ज्य, छ शूद्र जुइमा।” थुलि धायेवं हे वयागु कोहि ल्वय लाया वन।

14 अले वयकलं थथे धकाः उजं बियादिल – “न्यें, थ्व खँ सुयातं कने मते। अयनं पुजाहारीयाथाय वनाः छिं थःगु ल्वय लाःगु क्यनाब्यु। अले फुक्कसितं सीकेत व्यवस्थाय च्वया तः थें माःकथं छायेछी यानाब्यु।”*

15 अयनं वयकःयागु खँ न्यंकभनं बयबय जुयाः वन। अले यक्व हे मन्त वयकःयागु खँ न्यनेत व ल्वय लायकेत वल।

16 तर वयकः फुक्कसित त्वःताः सुं मदुथाय याकःचा प्रार्थना याः झाल।

पक्षवातं कःम्ह मन्त्यात लायकादीगु

मती ९:१-८; मर्क २:१-१२

17 छन्हू येशू स्यनेकने यानाच्वंबलय् फरिसीत व शास्त्रीत नं अन वयाः फ्यतुनाः न्यनाच्वन। इपि गालीलं, यहूदियायागु गां गामं व यरूशलेमं वःपि खः। ल्वय लायकेगु शक्ति परमप्रभुं वयकःयात बियादीगु दु।

18 अबलय् हे छम्ह पक्षवात जूम्ह मन्त्यात मन्तयसं लासां नाप क्वबिया वयकःयाथाय न्ह्याःने तये हयेत सन।

19 मन्तयगु हलं यानाः इमिसं वयात दुने यंके मफुत। अले इमिसं कःसि स्यंकाः ल्वगियात लासांनापं येशू च्वनाच्वंगु थासय क्वछवत।

20 अले वयकलं इमिगु विश्वास खनाः म्हमफुम्हयसित थथे धयादिल – “छं यानादीगु पाप क्षमा जुल।”

21 फरिसीत व शास्त्रीतयसं थथे धकाः मनय् खँ वायकल – “परमेश्वरयात क्वह्वंकाः खँ ल्हाइम्ह थ्व सु खः? परमेश्वरं बाहेक सुनां पाप क्षमा याये फइ?”

22 इमिगु मनय च्वंगु खँ थुइकाः वयकलं इमित धयादिल – “छिकपिन्सं छाये थज्याःगु मतिइ तयाच्वनागु?”

23 ‘छंगु पाप क्षमा जुल’ धायेगु अःपु ला कि ‘दनाः न्यासि हँ’ धायेगु अःपु?

24 संसारय च्वंपिनिगु पाप क्षमा यानाबीत मन्या काययाके अधिकार दु धयागु खँ छिकपिन्सं सीकि।” अले वयकलं व पक्षवातं कःम्ह मन्त्यात थथे धयादिल – “दनाः थःगु लासा ज्वनाः छँ हँ।”

25 उलि धायेवं वं फुक्कसिगु न्ह्याःने दनाः थःगु लासा ज्वनाः परमेश्वरयात जयजय यानाः थःगु छँ वन।

26 अन स्वयाच्वंपि मन्त फुक्क छक्क जुल, नापं ग्या नं ग्यात। अले इमिसं परमेश्वरयात जयजय यानाः थथे धाल – “थौं झीसं अजू चायापुगु ज्या स्वये खन।”

लेवीयात सःतादीगु

मती ९:१-१३; मर्क २:१३-१७

27 येशू अनं पिहां झाःबलय् कर कायेगु अह्वाय च्वनाच्वंम्ह लेवी धाःम्ह कर काइम्ह मन्त्यात खनाः वयात सःतादिल – “जि नाप वा।”

28 उधिमय लेवी फुक्क फाक्कं त्वःताः दनाः वयकः नाप वन।

- 29 अनंलि लेवीं येशूयात थःगु छैय् भव्य सःतल। भवजय् कर काइपिं व मेमेपिं मनूत नं यक्व दु।
- 30 फरिसीत व शास्त्रीतयसं वयकःया चेलातयत् इमिगु दोष क्यनाः थथे धाल – “कर काइपिं व पापीत नाप च्वनाः छिमिसं छाया नयेत्वने यानागु?”*☆
- 31 येशू थःमहं हे इमित थथे लिसः बियादिल – “छुं मज्जुपिं मनूतयत् डाक्टर माली मखु, ल्वय् दुपिन्त जक माली।
- 32 उकिं ‘जि धमी’ धकाः धया जुइपिन्त मखु, बरु पापीतयत् पश्चाताप याकेत सःतः वयागु खः।”
- अपसं च्वनेगु खँ
मती १:१४-१७; मर्क २:१८-२२
- 33 इमिसं वयकःयात धाल – “यहन्नाया चेलात व फरिसीतय् चेलातयसं बरोबर अपसं च्वनेगु व प्रार्थना याः। अयसं छिकपिनि चेलात धाःसा नया त्वनाजुइ।”
- 34 अले वयकलं धयादिल “छु जन्त वःपिं मनूत भव्य मनसे लिहांवनी ला? जिलाजं जुइमह दतले इपिं अपसं च्वनी ला?”
- 35 अथेसां छन्हु ब्याहा याइमह मनूयात लिगनाः यनीतिनि। अले तिनि इपिं अपसं च्वनी।”
- 36 अले हानं वयकलं इमित उखान छपु नं कनादिल। “सुनानं न्हगु वसः खुनाः पुलांगु वसतय् पर्कीं मखु। थथे याःसा ला झन जक हे वसःनापं गुनावनी, अज्ज ला पुलांगु वसतय् न्हगु कापः ल्वइ नं मखु।
- 37 “अले हानं सुनानं दाखमघ पुलांगु छैग्या म्हिचाय् तइ मखु, छायाधाःसा पुलांगु छैग्यागु म्हिचाय् दाखमघ तल धाःसा म्हिचा हे गुनावनी, अले दाखमघ नं वाइ, म्हिचा नं स्यनी।
- 38 थथे मयासैं, दाखमघ न्हगु म्हिचाय् तयेमाः।
- 39 पुलांगु दाखमघ त्वना च्वमह मनुखं न्हगु दाखमघ त्वनी मखु, छायाधाःसा पुलांगु हे भिं धकाः वं स्यू।”

6

- विश्रामबारयागु खँ
मती १२:१-८; मर्क २:२३-२८
- 1 विश्रामबार खुन्हु वयकःपिं छवबया लँ झाया च्वंबलय् वयकःया चेलातयसं छवमा स्वाहायकाः ल्हातिइ तयाः ब्वब्वस्यानाः नल।*☆
- 2 थ्व खनाः फरिसीतयसं धाल – “विश्रामबार खुन्हु याये मज्युगु ज्या छिमिसं छाया यानागु?”
- 3 अले येशू लिसः बियादिल – “दाऊदं थः व थःनाप वःपिनि नये पित्याःबलय् छु यात धयागु खँ छिमिसं ब्वनागु मदु ला?”
- 4 गुकथं व परमेश्वरया छैय् दुहां वनाः छायातःगु मरि नल? अले थःनाप वःपिन्त नं नकल।*परमेश्वरयात छायातःगु मरि ला पुजाहारीतयसं सिबय मेपिन्सं नये हे मज्यु।*☆
- 5 अले हानं वयकलं इमित धयादिल – “मनूया काय् विश्रामबारया नं प्रभु खः।”
- ल्हाः गंमह मन्
मती १२:१-१४; मर्क ३:१-६
- 6 मेगु विश्रामबार खुन्हु नं वयकः धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झायाः स्यनेकने यानादिल। अबलय् अन जव ल्हाः गंमह मन् छमह नं दु।
- 7 शास्त्रीत व फरिसीतयसं वयकःयात दोष बीत चेवा यानाच्वन। उकिं इमिसं विश्रामबार खुन्हु नं वयकलं ल्वय् लायकादीं ला कि धकाः स्वयाच्वन।
- 8 इमिगु मतिइ च्वंगु खँ सीकाः वयकलं ल्हाः गंमह मनूयात धयादिल – “दना वयाः दथुइ च्वैं।” अले व दनाः दथुइ च्वंबल।
- 9 वयकलं अन च्वंपिन्त धयादिल – “विश्रामबार खुन्हु भिगु यायेगु ज्यु ला कि मभिगु यायेगु ज्यु? सुयातं बचय् यायेगु भिं ला कि स्यायेगु भिं? का, थुकियागु लिसः बियादिसैं।”
- 10 अले वयकलं इपिं फुक्कसिथाय् मिखा ब्वयकाः ल्हाः गंमह मनूयात धयादिल – “ल्हाः तप्यंकि।” वं अथे हे यात। अले वयागु ल्हाः लन।
- 11 शास्त्रीत व फरिसीत तसकं हे तंम्वल, अले येशूयात छु यायेगु धकाः ग्वसाः ग्वल।
- झिनिमह प्रेरितत ल्ययादीगु
मती १०:१-४; मर्क ३:१३-१९
- 12 छन्हु वयकः पहाडय् प्रार्थना याः झाल। अबलय् चच्छिं हे वयकलं परमेश्वरयात प्रार्थना यानादिल।

13 कन्हय् ख्व्ह सुथय् थः चेलातयत् सःताः इपि मध्ये झिनिम्हयसित ल्ययादिल। अले इमित प्रेरितत धकाः नां छुनादिल।

14 थुकथं ल्यःपि थुपि खः — सिमोन, गुम्हयसिगु नां वय्कलं पत्रुस तयादिल, वया दाजु अन्द्रियास अले याकूब व यहून्ना, फिलिप व बारथोलोमाइ,

15 मत्ती व थोमा, अल्फयसया काय् याकूब, क्रान्तिइ सने धुंकम्ह सिमोन,

16 याकूबया काय् यहूदा, व यहूदा इस्करियोत गुम्हयसिनं लिपा वयाः येशूयात धोखा बिल।

येशू ल्वय् लाय्कादीगु

मत्ती ४:२३-२५; मार्क ३:७-१२

17 अले वय्कःपि पहाडं क्वहां झाल। अन माथंवंथाय् वय्कःया यक्व चेलातनापं यहूदियाया फुक्क थासं, यरूशलेमं, समुद्र सिथय् लाःगु टुरोस व सीदोनया इलाकां

18 वय्कःयागु खँ न्यनेत व थथःगु ल्वय् लाय्केत वःपि ग्वाः ग्वाः मन्त मुनाच्वन। वय्कलं भूतआत्मा दुबिना च्वंपि मन्तयत् नं लाय्कादिल।

19 फुक्कसिनं वय्कःयात थीत कुतः यानाच्वन, छायाधाःसा वय्कःयात थीवं ल्वय् लायावनी।

पहाडय् बियादीगु उपदेश

मत्ती ५:१-१२

20 येशू चेलातयत् स्वयाः धयादिल —

“छिपि नये मखंपि मन्त

धन्यपि खः।

परमेश्वरया राज्य छिमिगु हे खः।

21 छिपि नयेपित्याका च्वंपि धन्यपि खः,

छाय्धाःसा छिमिसं लुधके खनीतिनि।

आः ख्वया च्वंपि धन्यपि खः,

छाय्धाःसा छिपि लय्ताये दइतिनि।

22 मन्या काय् नाप जुयाः

मन्तयसं घृणा याकाजुइपि धन्यपि खः,

अले पितिना तःपि, मभिका तःपि

व दुष्ट धायका च्वनेमाःपि धन्यपि खः।”*

23 छिपि लय्ताया च्वँ,

छाय्धाःसा स्वर्गय् छिमित

तःधंगु सिरपाः तयातःगु दु।

इमि तापाःबाज्यापिन्सं नं

अगमवक्तातयत् थथे हे

याना छ्वःगु खः।*

24 “आः तःमि जुयाच्वंपि मन्त —

छिपि गुलि अभागी,

छाय्धाःसा छिमिसं काये माक्व

आः हे काये दये धुंकल।

25 आः प्वाः जायक नया च्वंपि,

छिपि गुलि अभागी,

लिपा छिमिसं नयेखनी मखु।

आः न्हिलाः च्वंपि मन्त,

छिपि गुलि अभागी,

लिपा छिमिसं दुःख फयेमाली,

अले ख्वयेमाली।

26 मन्तयसं भिं धायका जूपि

छिपि गुलि अभागी,

छाय्धा:सा इमि तापा:बाज्यापिन्सं नं
मखुपि अगमवत्तातयत् थथे हे भिपि धयाज्गु ख:।”

शत्रुतयत् माया यायेगु

मर्ती ५:३८-४८; ७:१२

27 “जिं छिमित धाये बांलाक न्यँ, शत्रुतयत् माया या, हेला याइपिन्त भिं या।

28 थ:त सरा: ब्यूपिन्त सुवा: ब्यु। थ:त मभिं या:पिनिगु निंति प्रार्थना या।

29 सुनानं छिमित न्यतालय् दाल धा:सा मेगु न्यता नं फया ब्यु। सुनानं छिमिगु गा लाका का व:सा, लं नं त्वया ब्यु।

30 फवं व:पिन्त ब्यु। सुनानं छिमिगु छुं कया: यंका: लितबी मह:सां हजि धका: फवने मते।

31 मेपिन्सं छिमित छु या:सा य:, छिमिसं नं इमित अथे हे या।”*

32 “थ:त माया याइपिन्त जक माया या:सा छिमिसं छु हे त:धंगु यात? पापीतयसं नं ला थ:त माया याइपिन्त माया या: नि।

33 थ:त भिं याइपिन्त जक भिं या:सा छिमिसं छु हे त:धंगु यात? पापीतयसं नं ला अथे या: नि।

34 पुले हइपिन्त जक त्यासा बीगु या:सा छिमिसं छु हे त:धंगु यात? पापीतयसं नं ला पुले हइपिं पापीतयत् त्यासा ब्यु नि।

35 “अयज्गुलि छिमिसं शत्रुतयत् माया याना: इमित भिं या। लित कायेगु मतिइ मतसे त्यासा ब्यु। अले छन्त त:धंगु सिरपा: दइ। अले हानं छिपि दकलय् त:धंम्ह परमेश्वरया कायपि जुइ। छिमि परमेश्वर बा:नं लोभीतयत् नं, तसकं मभिपिं मनूतयत् नं, उतिकं हे दया माया यानादी।

36 अथे हे छिपिं नं, बा: थें, दया माया याइपि जुयाच्चँ।”

कर्पिन्त दोष बीगु

मर्ती ७:१-५

37 “कर्पिनिगु न्याय याये मते, अले छिमिगु नं न्याय याइ मखु। कर्पिन्त दोष बी मते, अले छिमित नं दोष बी मखु। क्षमा ब्यु, अले छिमित नं क्षमा बी।

38 कर्पिन्त ब्यु, अले परमेश्वरं नं छिमित बियादी। छिमिसं फयां फय् मफयक कुलि संका: संका: दाना: बी। गुलि छिमिसं कर्पिन्त बिल, उलि हे छिमित नं बी।”

39 अले वयकलं इमित छगू उखान नं कनादिल – “कांम्ह मनुखं कांम्ह मनुयात लहा: ज्वना: यंकूसा इपिं निम्हं गालय् कुतुं मवनी ला?

40 गुरु स्वया: चेला त:धं मजू। अथेसां ब्वने गाका: व नं गुरु थें हे जुइ।*

41 “थ:गु मिखाय् सुप: दुहां वनाच्चंगु मखंम्हयसिनं थ: किजाया मिखाय् धू दुहां वनाच्चंगु खँय् छाय् वास्ता या: जुइ माल?

42 थ:गु हे मिखाय् च्वंगु सुप: मखंम्हयसिनं थ: किजाया मिखाय् च्वंगु धू लिकयाबी धका: गथे धाये फइ? हे निपा: ख्वा:पा: दुपिं, न्हापां थ:गु मिखाय् च्वंगु सुप: निं लिका। अले तिनि कर्पिनिगु मिखाय् च्वंगु धू खंका: लिकाये फइ।”

सिमा व फल

मर्ती ७:१५-२०; १२:३३-३५

43 “मभिंगु सिमाय् भिंगु फल सइ मखु। अथे हे भिंगु सिमाय् मभिंगु फल सइ मखु,

44 छाय्धा:सा फल हे सिमा भिं मभिं सीके फइ। कंमाय् य:मरि सया च्वनी मखु। अथे हे कंझालय् नं दाख सया च्वनी मखु।*

45 भिंम्ह मनुया मतिइ भिंगु हे दइगुलि वं भिंगु भिंगु हे न्ववाइ। अथे हे मभिंम्ह मनुया मतिइ मभिंगु दइगुलि वं मभिंगु हे न्ववाइ, छाय्धा:सा मतिइ छु दु, व हे खँ म्हुतुं न्ववाना हइ।”*

छँ दय्कीपि निम्ह मनूत

मर्ती ७:२४-२७

46 “छिमिसं जिं धयागु खँ न्यने मखुसा, छाय् जित: प्रभु, प्रभु, धका: धायेगु?

47 जिथाय् वया: जिगु खँ न्यना: अथे हे या:म्ह मनु गज्या:म्ह जुइ धका: जिं छिमित कने।

48 व मनु छँ दय्कीम्ह मनु थें ख:। गुम्हयसिनं ल्वहंया घ:ने बल्लाक जग म्हुया: छँ दन। खुसिबा: वलं नं व छँ चुइक: यंके मफुत, छाय्धा:सा व छँ बल्लाक दय्कात:गु ख:।

* 6:31 ६:३१ मर्ती ७:१२

* 6:40 ६:४० मर्ती १०:२४-२५; यह १३:१६; १५:२०

* 6:44 ६:४४ मर्ती १२:३३

* 6:45 ६:४५ मर्ती १२:३४

49 जिगु खँ न्यना: नं अथे मयाइम्ह मनु जग मम्हुसे छँ दंम्ह मनु थें ख:। खुसिबा: व:बलय वयागु छँ चुइक: यंकल। थुकथं वयागु छँ हासनास जुया: वन।”

7

रोमी कप्तानया दासयात लायकादीगु

मती ८:५-१३

- 1 मनुतयत स्यनेकने यानादी धुंका: येशु कफर्नहुमयु झाल।
- 2 अन च्वंम्ह रोमी कप्तानया तसकं य:म्ह छम्ह दास दु। अबलय वया दास सी थें च्वंक, उसाँय मदयाच्चन।
- 3 येशुयागु खँ न्यना: कप्तानं उसाँय मदया च्वंम्ह वया दासयात लायकाबीत “वयक:यात स:ता बियादिसँ” धका: यहदीतयु थकालिपिन्त बिन्ति यात।
- 4 अले इपि वयक:याथाय वया: थथे बिन्ति यात – “व भिंम्ह मनु ख:, वं धा:थें यानादिसँ,
- 5 छायाधा:सा वं झी इस्त्राएलीतयुत माया या:। अले हानं वं झीत धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं दयकाब्युगु दु।”
- 6 अले वयक: इपि नाप झाल। वयक:पि वयागु छैयु थ्यनिथें च्वंबलय कप्तानं वया पासापिन्त वयक:यात थथे धायके छवयाहल – “प्रभु, छि जिथायु झाया: दु:ख सियादी म्वा:। प्रभुयात जिगु छैयु स:तेत जि उलि मग्यनि।
- 7 अयजुगुलि नं जि छिथायु वये मछाला: मवयागु ख:। अयनं छि न जक वानादिल धा:सां जिम्ह दास लायावनी।
- 8 जिगु क्वयु सिपाइँत दुसां जिगु च्वयनं त:धपि मनुत दु। जि सिपाइँतयुत ‘वा’ धा:सा इपि वइ। अले ‘हुँ’ धा:सा वनी। अथे हे दासयात ‘थथे या’ धा:सा वं अथे हे याइ।”
- 9 थ्व न्यना: येशु अजू चाया: लिफ: स्वया: ल्यूल्यु व:पि मनुतयुत थथे धयादिल – “थज्या:गु विश्वास याइम्ह मनु ला जिं इस्त्राएलयु छम्ह नं मखनानि।”
- 10 कप्तानं छवयाह:पि मनुत छैयु लिथ्यंबलय उसाँय मदया च्वंम्ह दासयागु ल्वयु लाये धुंकल।

भा:त सीधुंकूम्ह मिसाया काययात म्वाकादीगु

- 11 कन्हयु खुन्हु वयक: नाइन धा:गु शहरयु झाल। वयक:या चेलात व मेपि मनुत नं यक्व हे वयक: नाप वन।
- 12 शहरया धवाखायु थ्यनी थें च्वंबलय भा:त सीधुंकूम्ह छम्ह मिसाया याक: कायु सिथं हयाच्वंगु नापलात। शहरयु च्वंपि यक्व मनुत सनां व:गु दु।
- 13 व मिसायात खना: प्रभुयात माया वन। अले स्वये मफया: वयकलं धयादिल – “ख्वये मते।”
- 14 लिक्क झाया: वयकलं कूता: थियादिल। सी क्वबिया व:पि मनुत तक्क दित। वयकलं धयादिल – “बाबु दँ।”
- 15 अले ला सीम्ह मनुखं दना: न्वात। अले वयकलं वयात वया मांयात ल:ल्हाना बिल।
- 16 इपि फुक्कं छक्क जुया: ग्यात, अले थथे धका: परमेश्वरयात जयजय यात – “दकलयु त:धंम्ह अगमवक्ता छम्ह झीथायु झायादीगु दु। परमेश्वर हे वयक:या मनुतयथायु झायादिल।”
- 17 थ्व खँ यहूदिया जिल्लायु फुक्कभनं व लिक्क लिक्क ला:गु गांगामयु बयबयु जुल।

बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु खँ

मती ११:२-१९

- 18 यूहन्नाया चेलातयसं कुनात:म्ह यूहन्नायात अथे जगु खँ फुक्कं कनाबिल।
- 19 थ्व खँ न्यना: वं निम्ह चेलातयुत प्रभुयात थथे धायके छवल – “झायादी मा:म्ह छि हे ख: ला कि जिमिसं मेम्हयसिगु लँ स्वयाच्वने मानि?”
- 20 इमिसं वयक:याथाय वया: थथे धाल – “बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नां जिमित छिथायु छवयाह:गु ख:। जिमिसं छिके न्यनेमा:गु खँ दु। झायादी मा:म्ह छि हे ख: ला कि जिमिसं मेम्हयसिगु लँ स्वयाच्वने मानि?”
- 21 अबलयु हे वयकलं त:तामछि ल्वयु दुपि यक्व मनुतयुत लायकादिल। अले भूतआत्मा दुबिना च्वंपिन्त नं लायकादिल। अले हानं यक्व कांपि मनुतयुत मिखां खंका बियादिल।
- 22 वयकलं इमित लिस: बियादिल – “छिमिसं छु छु खना व न्यना, यूहन्नायात वना: व हे धयाब्यु। कांपिन्सं मिखां खन, लंग्रात न्यासि वने फत, कोह्ति लाया वन, ख्वाँयतयसं ताल, सीपि मनुत म्वानावल, अले मगा:मचा:पिन्सं भिगु खँ न्यने खन।”
- 23 सुनां जिगु खँयु शंका याइ मखु व धन्यम्ह ख:।”
- 24 यूहन्नाया चेलात वने धुंका: येशु मनुतयुत यूहन्नायागु खँ कनादिल – “मरूमिइ वना: छिमिसं छु स्वया? फसं संका च्वंगु तिकथि स्व:वनागु ला?”

25 मखुसा छिपिं छु स्वयेत वनागु लय? बाबांला:गु वसतं पुनात:पि मन्तयत स्व:वनागु ला? बाबांला:गु वसतं पुना तइपि ला लायकुलिइ जक दइ, छायाधा:सा बांलाक तिया: नया: मोजमज्जा यानाजुइपि ला अन जक दइ।

26 धातथें छिपिं छु स्व: वनापि? अगमवक्तायात स्व:वनागु ला? ख:, जिं धाये – यूहन्ना अगमवक्ता स्वया: यक्व त:धं।

27 थ्वयागु खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु –

“जिं जिम्ह दूतयात छंगु न्ह्य: न्ह्य: छवयाबी।
वं हे छंगु निति लें दयकाबी।”*

28 “जिं छिमित धातथें धाये – यूहन्ना स्वया: त:धंमह मनू मेम्ह मदु। अथेसां परमेश्वरयागु राज्यया दक्वसिबय् चिधंमह मनू नं व स्वया: त:धं जुइ।”

29 थ्व न्यना: फुक्क मन्तयसं व कर काइपि मन्तयसंनापं यूहन्नायापाखें बत्तिस्मा कयात:गुलि परमेश्वर सत्य ख: धका: सीकल।*

30 फरिसीत व शास्त्रीतयसं धा:सा परमेश्वरयागु खँ न्यँ हे मन्यं। इमिसं यूहन्नायागु बत्तिस्मा नं मका:। थुकथं इमिसं परमेश्वरयागु खँयात वास्ता मया:।

31 अले येशुं हानं थथे धयादिल – “थौकन्हययापि मन्तयत छु नाप दौंजय यायेगु? थुपि गज्या:पि मन्त ख:?”

32 थुपि ला बजारय् च्वना: पासापिलिसे थ:थवय् थथे खँ ल्हाइपि मस्त थें च्वं –

“जिमिसं बाँसुरी पुया: नं
छिपिं प्याखं मल्ह,
जिमिसं सी बाजं थाना: नं
छिपिं मख्व:।”

33 “दाखरस मत्वनीम्ह व मरि मनइम्ह बत्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना वलं छिमिसं वयात ‘भूत दुब्बूम्ह मनू’ धका: धाल।

34 मनूया कायनं नयेत्वने याना जुल। छिमिसं वयात ‘नगुलु, अयला:गुलुत, कर काइपि व पापीतय् पासा’ धका: धयाजुल।

35 परमेश्वरयागु बुद्धि दुम्हयसिनं हे वय्क:यागु बुद्धियात नाला काइ।”

सिमोन फरिसीयागु छेंय् येशुं

36 छन्हु छम्ह फरिसीं थ:गु छेंय् येशुयात भवय् नयेत स:तल। अले वय्क: वयागु छेंय् वना: भवय् नयेत ग्वतुला: खव ल्हातय् छयं दिका च्वनादिल।

37 वय्क: फरिसीयागु छेंय् दु धका: न्यना: छम्ह पापी मिसा दुस्ल्वहंयागु थल छगलय् नस्वा:गु चिकं ज्वना: वय्क:याथाय् वल।*

38 वय्क:यागु तुति ल्युने दना: ख्वख्वं वय्क:यागु तुति थ:गु ख्वबिं प्याकल। अले वं वय्क:यागु तुति थ:गु सं हयाबिल। वय्क:यागु पालिइ चुप्पा नया: वं चिकनं थाका बिल।

39 थ्व खना: भवय् स:तूम्ह फरिसीं मनं मनं थथे खँ वाय्कल – “थ्व मनू अगमवक्ता ख:सा ला वयात थिया च्वंम्ह मिसा सु ख:, अले गज्या:म्ह ख: धका: सीके फयेमा:गु ख:, छायाधा:सा थ्व मिसा ला छम्ह पापीनी ख:।”

40 अले वय्कलं वयात धयादिल – “सिमोन, जिं छन्त छता खँ धायेमा:गु दु।”

अले वं धाल – “गुरुज्ज, धयादिसँ।”

41 “छम्ह साहुनं निम्ह मन्तयत धिबा त्याये बियात:गु दु। छम्हयसित न्यास:, अले मेम्हयसित न्ययतका।

42 इपि निम्हयसिनं नं दां पुले मफुगुलि साहुनं निम्हयसितं फुक्क दां माफी बियाछवत। आ: इपि निम्ह मध्ये साहुयात सुनां अप्व: माया याइ थें च्वं, धा सा?”

43 वं लिस: बिल – “जिं स्वयेबलय् ला अप्व: दां त्याये कयात:म्ह मनुखं याइ।”

अले वय्कलं वयात धयादिल – “छं ठीक धाल।”

44 अले वय्कलं मिसायात क्यना: सिमोनयात धयादिल – “छं थ्व मिसायात म्हस्यू ला? जिं छंगु छेंय् वयाबलय् तुति सिलेत ल: तक नं मब्यू। वं ख्वबिं हाय्का: जिगु पालि सिला: थ:गु सं हयाबिल।

45 जिं छिगु छेंय् वयाबलय् जित: दुकायेत चुप्पा मन:। तर वं जिं थन वसानिसें जिगु पालिइ चुप्पा नयाच्वन।

46 छिं जिगु छैनय् चिकनं थाका बियामदी तर वं जिगु पालिइ चिकनं थाका बिल।

47 “अयज्गुलि जिं छितः धाये – वं याःगु यक्व पाप क्षमा ज्गुलि वं यक्व माया यात। सुयागु कम जक पाप क्षमा जुइ, वं कम हे जक माया याइ।”

48 अले वयकलं मिसायात धयादिल – “छंगु पाप क्षमा यानाबी धुन।”

49 वयकः नाप मेपि नं नयाच्वंगु दु। वयकलं अथे मिसायात धयादीगु न्यनाः इपि थःथवय थथे खुसरखुस खँ लहात – “थ्व सु खः, हाई? पाप हे क्षमा बी फुम्ह?”

50 वयकलं मिसायात धयादिल – “छंगु विश्वासं यानाः छंगु उद्धार जुल। आः याउँक हँ।”

8

येशूया ल्यूल्यू जुइपि मिसात

1 अनं लिपा वयकलं शहर पतिकं व गांगामय् चाःहुलाः परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकादिल। वयकः नाप झिनिम्ह चेलात नं दु।

2 वयकलं ल्वय लायका तःपि मिसात व भूत आत्मात पितिनाछ्वःपि मिसातयसं नं वयकःयात मत्वःतू। इपि खः – मरियम मगदलिनी (थ्व मिसायागु म्हं न्हयम्ह भूतआत्मातयत पितिनाछ्वःगु खः)

3 अले हेरोदया छम्ह कजी खूजासया कलाः योअन्ना, सुसन्ना व मेपि यक्व मिसात नं वयकः नाप ज्गु दु। थ्व मिसातयसं वयकःयात माक्व धिबा बियाः ग्वाहालि याः।[☆]

पुसा ह्वलीम्हयसिगु उखान

मती १३:१-९; मर्क ४:१-९

4 थाय थासय च्वंपि व गांगामय च्वंपि यक्व मनूत येशूयाथाय मुंवल। अले वयकलं इमित उखान छपु कनादिल।

5 “छम्ह मनु बुँइ पुसा ह्वः वन। वं पुसा ह्वःबलय गुलि गुलि पुसा लँय नं लात, अले अन लाःगु पुसा मनूतयसं न्हुल। झंगःतयसं नं वयाः नयाबिल।

6 गुलि पुसा ल्वहंलि दुथाय लात। अन लाःगु पुसा बुयावःसां बँ मप्याःगुलि याकनं हे सिनावन।

7 अले हानं गुलि पुसा कंमा दुथाय लात। कंमा तःमा जुया वःबलय अन लाःगु पुसा थाहां वये मफुत।

8 अले गुलि पुसा भिंगु चा दुथाय लात। थ्व पुसा तःमा जुयाः सछिदुगं अप्वः अन्न सल।” सुयाके न्हायपं दु वं न्यना का। थुलि धयाः वयकलं उखान क्वचायकादिल।

थ्व उखानयागु अर्थ

मती १३:१०-१७; मर्क ४:१०-१२

9 वयकःया चेलातयसं थ्व उखानयागु अर्थ कनाब्यु धकाः धाःगुलि

10 वयकलं थथे धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्ययागु गुप्ति खँ छिमित सीकेबी धुंकूगु दु। मेपिन्त धाःसा जिं उखान छुनाः धया, थुकथं धर्मशास्त्र पूरा जुइमा,

“ इमिसं स्वयाः नं मखनेमा,
अले न्यनाः नं मथुइमा। ”[☆]

11 “उखानयागु अर्थ थ्व खः – पुसा परमेश्वरयागु वचन खः।

12 लँय लाःगु पुसा परमेश्वरयागु वचन न्यसां नुगलय् तयातइमखुपि मनूत खः। शैतानं वयाः इमिसं न्यंगु वचन फुककं इमिगु नुगलं लिकया यंकी, अले विश्वास याये मफयाः इपि बचय जुइ नं फइ मखु।

13 ल्वहं दुथाय लाःगु पुसा परमेश्वरयागु वचन न्यनाः लयल्यतायाः विश्वास याइपि मनूत खः। अयनं वचन इमिगु दुनुगलय् थ्यंक दुहां मवंगुलि इमिसं छुं ई तक जक विश्वास याइ। दुःखकष्ट वयेवं इमिसं विश्वास यायेगु त्वःताछ्वइ।

14 कंमाय लाःगु पुसा इपि खः सुनां परमेश्वरयागु वचन न्यनाः नं धन सम्पत्तियागु माया कयाजुइ व संसारयागु खँय च्युताः तया जुइ। थुकथं इमिसं विश्वास याये फइ मखु।

15 अले भिंगु चा दुथाय लाःगु पुसा इपि खः – सुनां परमेश्वरयागु वचन भिंगु मति न्यनाः नुगलय् दुने थ्यंक स्वथना तइ। अले थुमिसं क्वातुक विश्वास यानाः फल सयकी।”

त्वाःदेवाय च्वंगु मत

मर्क ४:२१-२५

16 “मत च्याकाः सुनानं त्वपुया तइ मखु, खाता तःले नं तइ मखु। छैय् वःपिन्त जः खयेमा धकाः मतयात त्वाःदेवाय् तया तइ।”

17 सूचुकातःगु फुककं सीदयावइ। त्वपुयातःगु फुककं खने दयावइ।

18 “अयज्गुलि बांलाक मन बियाः न्यनेगु या, छायाधाःसा सुयाके दु वयात अज्जं बी। अले सुयाके मदु, वयाके दुगु नं लाका काइ।”

येश्या मां व किजापि

मती १२:४६-५०; मर्क ३:३१-३५

19 छन्हु वयकःया मां व किजापिन्सं वयकःयात नापलाः वल। ग्वाः ग्वाः मनूत मुनाच्चंगुलि नापलाये मफुत।

20 छम्हयसिनं वनाः वयकःयात धाल – “छितः नापलायेत छिकपिनि मां व किजापि वयाच्चंगु दु। इपि पिने पियाच्चंगु दु।”

21 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “परमेश्वरयागु वचन न्यपि व मानय् याइपि हे जि मां व किजापि खः।”

ग्वःफय्यात दिकादीगु

मती ८:२३-२७; मर्क ४:३५-४१

22 छन्हु येश् चलात नाप नांचाय् च्वनादिल। अले इमित धयादिल – “इीपि समुद्रया पारिइ वनेनु।” अले इमिसं नांचा न्ह्याकल।

23 वें हे वयकः न्हः वयकादिल। थुबलय् हे समुद्रय् तसकं ग्वःफय् वल। अले नांचाय् लः जाया वयाः इपि दुबय् जुइन।

24 चेलातयसं वयाः वयकःयात थथे धयाः थन – “गुरुजु, गुरुजु, इीपि दुबय् जुइन।”

वयकलं दनाः ग्वःफय्यात व लःदुम्बःयात हक्काः दिल। अले ग्वःफय् नं दित, लः नं मसन।

25 वयकलं इमित धयादिल – “छिमिगु विश्वास ग्व?”

इपि तसकं अजू चायाः ग्या नं ग्यात। अले थःथवय् थथे खँ लहात – “थ्व मनू सु खः हं? थ्वं धाःगु खँ फसं व लखं नं न्यं।”

भूत दुब्यूमह मनूयात लाय्कादीगु

मती ८:२८-३४; मर्क ५:१-२०

26 अले वयकःपि गालील समुद्रयागु पारिइ च्वंगु गेरासेनस जिल्लाय् झाल।

27 नांचां क्वहां वयेवं वयकलं अन भूत दुब्यूमह छम्ह मनूयात नापलात। वं लं मप्यगु ताःई दये धुकल। व छैय् मच्चेंसे दिपय् जक च्वनाच्चंव्ह खः।

28 वयकःयात खनेवं व पिच्याना हालाः तुतिइ भवपू वल। अले तःसलं हालाः थथे धाल – “हे दक्वसिबय् तःधंम परमेश्वरया काय् येश्, छि जितः छु याये मास्ति वः? जितः दुःख बियादी मते।”

29 वयकलं भूतआत्मायात – “वयाथासं पिहां वा” धकाः धयादीगुलि वं अथे धाःगु खः। थ्व मनूयाके तःकः मछि हे भूत दुबी धुकल। नेवलं लहाःतुति चिनातःसां वं भूतयागु शक्ति नेवः चफुनाः मरुभूमिइ बिस्युं वनीगु जुयाच्चन।

30 येश् वयाके न्यनादिल – “छंगु नां छु?”

अले वं लिसः बिल – “जिगु नां पल्टन खः।” यक्व भूत आत्मात दुबिना च्वंगुलि वं अथे धाःगु खः।

31 अले भूत आत्मातयसं – “जिमित तःजाःगु गालय् छवयादी मते” धकाः वयकःयात बिन्ति यात।

32 अबलय् हे पाःचाय् छगू बथां फा त्वःतातःगु दु। भूत आत्मातयसं फातयगु म्हय् वनेब्यु धकाः वयकःयात बिन्ति यात।

वयकलं इमित वनेबिल।

33 अले भूत आत्मात व मनूया म्हं पिहां वयाः फातयके दुबित। अले फात फुककं ब्वाँय् वनाः भीरं क्वबवां वनाः समुद्रय् दुबय् जुयाः सित।

34 थ्व खनाः फा जवाःत अनं बिस्युं वन। अले इमिसं थ्व खँ शहर व गांगामय् बयबय याः जुल।

35 अले मनूत छु जूगु स्वयेत अन वल। इपि अन थयंबलय् भूत दुब्यूमह मनू जिजाः लं फिनाः येश्या लिकक च्वनाच्चंगु खन। थ्व खनाः इपि ग्यात।

36 अले खंपिन्सं इमित गुकथं भूत दुब्यूमह मनूयात लायकल धयागु फुकक कनाबिल।

37 अले गेरासेनस जिल्लाय् च्वपिं मनूतयसं ग्यानाः वयकःयात अनं पिहां झासँ धकाः बिन्ति यात।

उकिं वयकः नांचाय् च्वनाः लिहां झाल।

38 व लाःम्ह मनुखं वयकः नाप वनेत स्वल, तर वयकलं वयात थथे धयाः छैय् छवयाबिल –

39 “थःगु छैय् वनाः परमेश्वरं छन्त गुलि तःधंगु ज्या यानाबिल धकाः न्यंकि।” अले वं वनाः शहर पतिकं वयात येशुं यानादीगु तःधंगु ज्या बयबय याः जुल।

सीम्ह मचा व मफुम्ह मिसा

मती ९:१८-२६; मर्क ५:२१-४३

40 येशुं लिहां झाःबलय् वयकःयात पियाच्चवपि मनुत फुक्कं लयलयताल।

41 धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयाम्ह कजी याइरसं वयाः वयकःया तुतिइ भवपुयाः “जिगु छैय् झासँ” धकाः बिनति यात,

42 छायाधाःसा वया झिनिदँ दुम्ह याकः म्हाय् सी थें च्वंक उसाँय् मदयाच्चन।

वयागु खँ न्यनाः वयकः व नाप झाल। वयकः थथे झायेत्यंगुलि मनुतयसं वयकःयात घ्वातु घ्वात।

43 हुलय् झिनिदनिसें हि क्वहां वइगु ल्वचं कयाच्चंम्ह छम्ह मिसा नं दु। वयागु ल्वय् सुनानं हे लायके मफु।

44 ल्युनें वयाः वं वयकःयागु गाच्चः थिल। उम्रिमय् हे वयागु हि क्वहां वइगु ल्वय् लन।

45 वयकलं धयादिल – “जितः सुनां थिल हं?”

सुनानं थिया धकाः मथाः। अले पत्रुसं धाल – “गुरुजु, उलिमछि मनुतयसं छितः घ्वातु घ्वानाच्चंगु दु।”

46 अयनं वयकलं धयादिल – “जितः सुनानं थ्युगु हे खः। जिगु म्हं शक्ति पिहां वंगु जि चाः।”

47 व मिसां वयकःयात थ्युगु खँ वयकलं सी धुंकल धकाः ताय्काः ग्याग्यां वयकःयागु तुतिइ भवपू वल। अले वं वयकःयात थियाः थःगु ल्वय् लाःगु खँ फुक्कसिगु न्हाःने धयाबिल।

48 अले वयकलं धाल – “केहँ मयजु, छं विश्वास याःगुलि छंगु ल्वय् लन। आः याउँक हुँ।”

49 उबलय् हे कजीया छँनं छम्ह मनु वयाः वयात थथे धाल – “छिम्ह म्हाय् सी धुंकल, अयजुगुलि गुरुजुयात दुःख बियादी म्वाःल।”

50 थ्व न्यनाः वयकलं याइरसयात थथे धयादिल – “ग्यानादी म्वाः, छिं विश्वास जक यानादिसँ। छिकपिनि म्हाय् म्वाइ।”

51 छैय् थयंकाः वयकलं पत्रुस, यूहन्ना, याकूब व सीम्ह मचाया मां बौयात जक मचा दुथाय् दुत यंकादिल। मेपि सुयातं दुकयामदी।

52 अन च्वपि फुक्कं मचा सीगुलि नुगःपा दादां ख्वयाच्चन। वयकलं इमित धयादिल – “ख्वये मते। मचा सीगु मखु, न्हाः वयकाच्चंगु खः।”

53 थ्व न्यनाः इमिसं वयकःयात गिजय यात, छायाधाःसा इमिसं मचा सीगु हे खः धकाः बांलाक सी धुंकल।

54 मचायागु ल्हाः ज्वनाः वयकलं थथे धकाः थनादिल – “नानी, दँ।”

55 अले वयागु आत्मा लिहां वल, उम्रिमय् व जुस्वक दन। अले वयात छुं नकेत बियादिसँ धकाः वयकलं धयादिल।

56 वया मांबौ ला तसकं अजू चाल। वयकलं थ्व खँ सुयातं कने मते धकाः इमित उजं बियादिल।

9

झिनिम्हयसित भिंगु खँ न्यंके छवयादीगु

मती १०:५-१५; मर्क ६:७-१३

1 छन्हू येशुं झिनिम्ह चेलातयत् थःथाय् सःताः इमित भूततयत् ख्यानाः छवयेगु व उसाँय् म्दुपिन्त लायकाबीगु शक्ति व अधिकार बियादिल।

2 अले वयकलं परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यंकेत व ल्वय् लायकाबीत इमित छवयादिल।

3 वयकलं इमित धयादिल – “लँय् छिमिसं छुं हे ज्वनावने मते। तुतां, म्हिचा, नसा, धिबा व हिला वसः नं यंके मते।

4 न्हायाम्हयसिगु छैय् बाय् च्वंसां छिपि मेथाय् वने मत्यंतले व हे छैय् च्वँ।

5 सुनानं छिमित दुमकाःसा, भिंगु खँ मन्यंसा छिमिसं इमित लज्या चायकेत पालि च्वंगु धू तकं थाथा यानाः व थाय् त्वःता हुँ।”*

6 अनलि गांगामय् वनाः इमिसं भिंगु खँ न्यंकाः मनुतयगु ल्वय् लायकाबीगु यात।

जुजु हेरोद अलमलय् लाःगु

मती १४:१-१२; मर्क ६:१४-२९

7 गालीलयाम्ह शासक हेरोद येशूयागु खँ न्यनाः अलमलय् लात, छायाधाःसा गुलि गुलिसिनं ला बात्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना म्वानावःगु धकाः नं धयाजुल।

8 गुलिसिनं एलिया वःगु धकाः धाल। गुलिसिनं ला न्हापायापि अगमवत्तात मध्ये सुं छम्ह म्वानावःगु जुइमाः धकाः नं धाल।*

* 9:5 ९:३-५ लूक १०:४-११; प्रे १३:५१ * 9:8 ९:७-८ मती १६:१४; मर्क ८:२८; लूक १:११

9 अले हेरोदं धाल — “यहन्नायागु छ्यं ला जिं ध्यंके धुन। थ्व सु मन् जुल, गुम्हयसिगु बारे जिं थुलिमछि खँ न्यनाच्चवना?” अले हेरोदं वयकःयात तसकं स्वयेमास्ति वयकल।

न्याद्रः मन्तयत् नकादीगु

मती १४:१३-२१; मर्क ६:३०-४४; यह ६:५-१३

10 प्रेरिततयसं लिहां वयाः इमिसं यानावःगु ज्याखँ फुकक येशूयात कन। अले इमित ब्वनाः वयकः सुनानं मसीक बेथसेदा शहरय झाल।

11 थ्व खँ सीकाः ग्वाः ग्वाः हे मनूत वयकःया ल्यूल्सु वन। वयकलं इमित लसकुस यानादिल। अले इमित परमेश्वरयागु राज्यया खँ कनादिल। ल्वय लायके माःपिन्त नं लायकादिल।

12 बहनी जुइत्यंगुलिं झिनिम्ह चेलातयसं वयकःयाथाय वयाः थथे धाल — “थन ला छुं हे मदु। आः थ्व मन्तयत् थनं छवयादिसँ। अले लिक्क लिक्क लाःगु गांगामय वनाः नयेगु व बाय् च्वनेगु याइ।”

13 वयकलं धयादिल — “इमित छिमिसं हे नकि।”

अले इमिसं धाल — “जिमिके ला न्यापा मरि व निम्ह न्या जक दु। थुलिमछिसित नकेत ला न्याः हे वनेमानि का।”

14 अन मिजंत जक हे न्याद्रः दु।

वयकलं चेलातयत् धयादिल — “नेय्म्ह नेय्म्ह यानाः इमित इवःलाक फयतुकि।”

15 इमिसं वयकलं धयादी थें मन्तयत् फयतुकल।

16 वयकलं व न्यापा मरि व निम्ह न्या कयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियाः कुचा थलाः मन्तयत् इनाब्यु धकाः चेलातयत् बियादिल।

17 अले इमिसं यतले नल। इनाः ल्यं दुगु कुचाकाचा जक हे झिनिंगः दाला जाय्क दु।

येशु मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः

मती १६:१३-२०; मर्क ८:२७-२९

18 छन्हु येशु याकःचा प्रार्थना यानाच्चंबलय् चेलात वल। अले वयकलं इमिके न्यनादिल — “मन्तयसं जितः सु धकाः धयाजुल?”

19 इमिसं धाल — “गुलिसिनं बपतिस्मा बीम्ह यहन्ना धाइगु, अले गुलिसिनं एलिया धाइगु, गुलिसिनं ला न्हापायापि अगमवत्तात मध्ये सुं छम्ह म्वानावःगु जुइ धकाः धाइगु।”*

20 अले वयकलं इमित धयादिल — “छिमिसं जितः सु खः धयाच्चवना लय्?”

पन्सं लिसः बिल — “छि परमेश्वरयाम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः।”*

21 वयकलं थ्व खँ सुयातं कने मते धकाः कडा आज्ञा बियादिल।

22 हानं धयादिल — “मनूया कायनं यक्व हे दुःख सी मानि। थकालिपिं, तःधंपि पुजाहारीत, व शास्त्रीतयसं वयात मानय याइ मखु, बरु वयात स्याइ, स्वन्हु लिपा व हानं म्वाना वइ।”

गथे यानाः येशूया चेला जुइगु

मती १६:२४-२८; मर्क ८:३४-३८

23 येशु फुककसितं धयादिल — “जि नाप वयेगु जूसा छिपि सुनानं थःगु खँय् छुं हे च्यूताः तये मते। अले थःगु कूस थःम्हं हे क्वबिया सीत तर्कं लिमच्युसे जिगु ल्यूल्सु वा।”*

24 थःगु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मन् नाश जुयावनी। सुनां जिगु निति थःगु प्राण पाइ व बचय् जुइ।*

25 सारा संसार हे ल्हातय् दयाः नं व मन् सिनावन धाःसा वयात छु दइ? वं हानं थःगु प्राण छुकि लिफयाना काइ?

26 सुनां जि खनाः व जिगु खँ न्यनाः ख्वाः फस्वय्की मनूया कायनं स्वर्गदूततलिसे झःझः धाय्क परमेश्वर बाःनं छवया हइबलय् व खनाः नं ख्वाः फस्वय्की।

27 जिं छिमित धाथें धाये — परमेश्वरयागु राज्य मखंतले थन दुपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं ला सी तर्कं मखुनि।”

येशूयागु रूप ह्मूगु

मती १७:१-८; मर्क ९:२-८

28 अथे धयादीगु च्यान्हु दयकाः पन्सु, यहन्ना व याकूबयात ब्वनाः येशु पर्वतया च्वय प्रार्थना याः झाल।

29 प्रार्थना यानाच्चवनादीबलय् वयकःयागु ख्वाः तसकं थिनावल, अले वयकलं पुनातःगु वसः नं तसकं यचुसे त्वइसे च्वना वल।

30 अबलय् मोशा व एलिया, थुपि निम्ह वयकः नाप खँ ल्हानाच्चन।

* 9:19 ९:१९ मती १४:१-२; मर्क ६:१४-१९; लूक ९:७-८

* 9:20 ९:२० यह ६:६८-६९

* 9:23 ९:२३ मती १०:३८; लूक १४:२७

* 9:24

९:२४ मती १०:३९; लूक १७:३३; यह १२:२५

31 इपि नं स्वर्गयागु जलं तसकं झल झल थीक खने दयाचवन। यरूशलेमय् येशू गथे जुयाः सी माली धकाः इपि वयकः नाप खँ ल्हानाचवंगु खः।

32 अबलय् पनूस व व नाप दुपि फुक्कं मस्तं न्ह्यः वयकाचवन। न्ह्यलं चाःबलय् इमिसं वयकः झल्ल थिनाचवंगु व वयकः नाप मेपि निम्ह मनुतयत नं खन।

33 इपि वयकः नाप बाया वनेत्यंबलय् लाक्क पनूस वयकःयात धाल – “गुरुजु, झीपि थन हे चवने दत धाःसा गुलि बांलाइ। जिमिसं स्वंगू बल्चा दयके ला? छगू छितः, छगू मोशायत व मेगु छगू एलियायात।” पनूस व धाये थ्व धाये मसियाः अथे धाःगु खः।

34 वं अथे जक छु धाये लात सुपाँय वयाः इमित त्वपुल। सुपाँचं अथे त्वपू वःगु खनाः इपि ग्यात।

35 अले सुपाँचं थथे धकाः न्ववाना हल – “थ्व जिं ल्यया तयाम्ह जिम्ह काय् खः, थ्वयागु खँ न्यँ।”[✠]

36 अनलि इमिसं अन येशू याकःचा जक खन। इमिसं थ्व खँ सुयातं मकंसे थथःगु नुगलय् तया तल।

भूत दुब्युम्ह मचायात लायकादीगु

मती १७:१४-१८; मर्क ९:१४-२७

37 कन्हय् खुन्हु वयकःपि पर्वतं क्वहां झाःबलय् मनुत वयकःयात नापलाः वल।

38 हुलं छम्ह मनु चिल्लायदनाः हाला हल – “गुरुजु, जिमि काययात छकः स्वयादिसँ। जि थ्व हे छम्ह जक काय् दु।

39 झाःझाः थ्वयात भूतआत्मां त्वपू वइगु, अले थ्व चिल्लाय् दनाः चत्ताः वाःवनिगु। अले म्हुतुं ई बुल्ल बुल्ल वयकाहइगु। तसकं घाःपाः मजुतले भूतं थ्वयात त्वःती हे मखु।

40 जिं छिकपिनि चेलातयत भूतआत्मायात पितिना बियादिसँ धकाः धयां इमिसं पितिनाछवये मफुत।”

41 अले वयकलं चेलातयत धयादिल – “छिमिसं गथे जक विश्वास याये मफुगु? जि छिपिनाप ग्वःन्हु हे च्वनी धकाः? जिं छिमिगु निति गुलि जक दुःख सह यानाचवनेगु?” अले वयकलं व मनूयात धयादिल। “छिमि काययात थन हजि।”

42 मचायात हहं हे भूतं वयात कसाः यानाः छवावात। अले वयकलं भूतआत्मायात हक्कादिल। थुकथं मचायात लायकाः वया अबुयात लःल्हानादिल।

43 अन च्वंपि फुक्क परमेश्वरयागु तःधंगु शक्ति खनाः अजू चाल।

येशू हानं थः सीगु खँ कनादीगु

मती १७:२२-२३; मर्क ९:३०-३२

वयकलं यानादीगु ज्या खनाः मनुत अजू चाया च्वंबलय् हे वयकलं चेलातयत धयादिल –

44 “जिगु थ्व खँ बांलाक न्यना ति। मनूया काययात ज्वनाः मनुतयगु ल्हातय् लःल्हाइगु ई वइन।”

45 वयकलं अथे धयादीगु इमिसं थुइके मफुत। थुइके मफयेमा धकाः हे थ्व खँ त्वपुयातःगु खः। अयनं इमिसं वयकःयाके थ्व खँ न्यनेत ग्यात।

दकलय् तःधंम्ह सु?

मती १८:१-५; मर्क ९:३३-३७

46 चेलातय् थःपि मध्ये सु दकलय् तःधं धकाः खँ जुल।[✠]

47 इमिगु मनय् च्वंगु खँ सीकाः येशू छम्ह मचायात हयाः थःगु लिक्क फयतुकाः

48 इमित धयादिल – “सुनां जिगु नामय् थज्याःम्ह मचायात दुकाइ, वं जितः हे दुकाःगु ति ग्यनी। अथे हे सुनां जितः दुकाइ, जितः छव्या हयादीम्हयसित हे दुकाःगु ति ग्यनी। अयजुगुलि छिपि मध्ये सु दकलय् चिधंम्ह खः, व हे दकलय् तःधंम्ह खः।”[✠]

सु झी शत्रु मखु व झीम्ह हे मनु खः

मर्क ९:३८-४०

49 यहन्नां येशूयात धाल – “गुरुजु, जिमिसं छिगु नामं भूत ख्यानाः च्वंम्ह छम्ह मनुयात खना। जिमिसं वयात अथे याये मते धकाः धया, छायाधाःसा व झीपिलिसे जुयाच्वंम्ह मखु।”

50 थ्व खँ न्यनाः वयकलं वयात लिसेः बियादिल – “सु झी शत्रु मखु व झीम्ह हे मनु खः, उकिं वयात पने मते।”

51 स्वर्गय् वनेगु ई त्यःगुलि येशू यरूशलेमपाखे वनेगु क्वःछिनादिल।

52 वयकलं थःपि स्वयाः न्ह्यः हे सुं मनुतयत छवयादिल। इमिसं सामरीतयगु गामय् वनाः वयकःपिन्त थाय्बाय् माल।

53 वयकःपि यरूशलेमय् वनेत वःपि धकाः स्युगुलि सामरीतयसं वयकःपिन्त बाय् मब्यु।

- 54 थ्व खनाः याक्व व यूहन्नां वयकःयात धाल - “प्रभु, जिमिसं स्वर्ग मि गायकाः थुमित भस्म यानाबी ला?”*
 55 वयकलं इमित ब्वःबियादिल।
 56 अले वयकःपि मेगु हे गामय् झाल।
 येश्या चेला जुइपि मनूत
 मती ८:१९-२२
 57 वयकःपि लैय् झाया च्वंबलय् छम्ह मनुखं वयाः येश्यात थथे धाल - “गुरुजु, छि गन गन झाइ, जि नं ल्यूल्यु वये।”
 58 वयकलं धयादिल - “ध्वंतय् च्वनेत प्वाः दु, इंगःतय् च्वनेत स्वेँ दु, मनूया कायया धाःसा छ्यं दिकेत नं थाय् मदु।”
 59 वयकलं मेम्ह मनूयात धयादिल - “जि नाप वा।”
 वं थथे धाल - “प्रभु, जितः जिमि अबुयागु सीम्ह नि थुने बियादिसँ।”
 60 अले वयकलं लिसः बियादिल - “सीम्हयात सीम्हयसिनं हे थुनी। छ वनाः परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यंकाब्यु।”
 61 मेम्ह मनुखं धाल - “प्रभु, जि नं छिनाप वये। छँय् छकः वनाः छँय् च्वंपिन्त ‘वने’ धया वये।”*
 62 वयकलं वयात धयादिल - “हलो जोतय् यायां लिफः स्वया च्वनीम्ह मनू परमेश्वरया राज्ययागु ज्या यायेत मल्वः।”

10

न्हयेम्ह मनूतयत ज्याय् छवयादीगु

मती ९:३७-३८

- 1 अनलि प्रभुं मेपि न्हयेम्ह मनूतयत ल्ययादिल। अले इमित निम्ह निम्ह यानाः थः वनेगु शहर व गां पतिकं थः स्वयाः न्हापा छवयादिल।
 2 वयकलं इमित धयादिल - “बाली लयेगु ला यक्व हे दु, बाली लइपि धाःसा कम जक दु। अयज्गुलि बाली थुवाःयात बाली लइपि छवयाहयादिसँ धकाः प्रार्थना या।*
 3 आः हँ, गुंखिचाया हल्य् जि छिमित चीधिकःम्ह भ्याःचा थें यानाः छवयाच्चनागु दु।*
 4 छिमिसं म्हेचा, धिबा, लाकां छुं हे ज्वनावने मते। लैय् सुयातं ज्वजलपा तकं धाये मते।
 5 “न्ह्याम्हयसिगु छँय् दुहां वंसां छिमिसं न्हापालाक थथे धा - ‘थ्व छँय् च्वंपिन्त शान्ति जुइमा।’
 6 व छँय् च्वंपि शान्ति यःपि जूसा छिमिसं ब्यगु शान्ति इमित लाइ। मयःपि जूसा छिमिसं ब्यगु शान्ति छिमिके तुं लिहां वइ।
 7 गुगु छँय् दुहां वन, व हे छँय् च्वनेगु या। इमिसं छु बिल व हे नयेत्वने याना च्वँ, छायाधाःसा ज्या याःपिन्सं ज्याला काये हे माः। छँखा पतिकं चाचाः हुला जुइ मते।*
 8 “अथे हे शहरय् वनेबलय् नं छिमित सुनानं सःताः नकूसा इमिसं ब्यगु न।
 9 अन च्वंपि उसीय् मदया च्वंपिन्त लायकाब्यु। अले इमित थथे धा - ‘परमेश्वरयागु राज्य छिमिगु न्ह्यःने वये धुंकल।’
 10 गुगु नं शहरय् अन च्वंपिन्सं छिमित दुमकाल धाःसा छिमिसं लैय् वनाः थथे धा -*
 11 ‘जिमिगु लाकामय् थाःगु छिमिगु शहरयागु धु तकं जिमिसं छिमिगु विरोधय् थाथा यानाच्चना। अथेसां छिमिसं थ्व खँ बांलाक सीकाति - परमेश्वरयागु राज्य न्ह्यःने थ्यने धुंकल।’*
 12 जिं छिमित धाये - परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् सदोमय् च्वंपिन्सं स्वयाः नं थ्व शहरय् च्वंपिन्सं यक्व हे अप्वः दुःखकष्ट सी माली।”*

विश्वास मयाःपि मनूत

मती ११:२०-२४

- 13 “हे खोराजीन व बेथसेदाय् च्वंपि मनूत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा छिमिथाय् याःगु अजू चायापगु ज्याखँ टुरोस व सीदोनय् याःगु जूसा अन च्वंपिन्सं उबलय् हे भांग्रा हिनाः नौनं बुयाः पश्चाताप याये धुंकल जुइ।*
 14 जिं धाथें धाये - परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् टुरोस व सीदोनय् च्वंपिन्त स्वयाः अप्वः छिमित सास्ती बियादी।
 15 ‘हे कफर्नहुमय् च्वंपि मनूत, छिमित छु स्वर्गय् थत यनी धयाच्चनागु ला? छिमित ला नरकय् क्वफाइ।’ ”*

* 9:54 ९:५४ २ राज १:९-१६ * 9:61 ९:६१ १ राज १९:२० * 10:2 १०:२ मती ९:३७-३८ * 10:3 १०:३ मती १०:१६ * 10:7 १०:७ १ कोर १:१४; १ तिमो ५:१८ * 10:10 १०:१० प्रे १३:५९ * 10:11 १०:११-११ मती १०:७-१४; मार्क ६:८-११; लूक ९:३-५ * 10:12 १०:१२ उत ११:२४-२८; मती ११:२४; १०:१५ * 10:13 १०:१३ यशै २३:१-१८; इज २३:१-१८; योए ३:४-८; आमो १:९-१०; जक १:२-४ * 10:15 १०:१५ यशै १४:१३-१५

16 थुलि धयादी थुंका: वयकलं चेलातयत् धयादिल - “छिमिगु खँ न्यपिन्सं जिगु हे खँ न्यंगुति ग्यनी। अले छिमित मयःगु जितः मयःगुति हे ग्यनी। अले जितः मयःगु ला जितः छवया हःमह्यसित मयःगुति हे ग्यनी।”[☆]

ज्या याना: लिहांवःपि न्हयेमह चेलात

17 ज्या याना: लिहांवःपि न्हयेमह चेलातयसं लयतातां प्रभुयाथाय वया: थथे धाल - “प्रभु, छिगु नामं ला भूततयसं नं जिमिगु खँ न्यना: जिमिसं धया थें या:।”

18 अले वयकलं इमित धयादिल - “जिं शैतानयात स्वर्ग हाबलासा थें च्याना: कुतुं वःगु खना।

19 न्युं, जिं छिमित सर्प, बिच्छी व शत्रुतयगु न्ह्याथें ज्या:गु शक्तियात नं न्हइ फइगु अधिकार बियातयागु दु। अयजूगुलि छिमित छुकिं नं स्यंके फइ मखु।[☆]

20 अथे भूत आत्मातयसं नं छिमिगु खँ न्यं धका: लयतायेगु बांलाःगु खँ मखु, बरु छिमिगु नां स्वर्ग्य च्वयातःगु दु धका: लयता।”

येशू लयतायादीगु

मत्ती ११:२५-२७; १३:१६-१७

21 अबलय हे पवित्र आत्मां जाया: वयकलं लयताया: धयादिल - “हे परमेश्वर बा:, स्वर्ग व पृथ्वीया प्रभु, जिं छितः सुभाय बी, छायाधा:सा छिं थ्व खँ सःस्यु व थू धाइपिन्त न्यंका मदिसे छुं मस्यूपि मस्तयत् न्यंकादिल। धात्थें हे खः बा:, छितः थ्व हे भिं ताल।”

22 “बा:नं हे फुक्क जिगु ल्हातय तयादीगु खः। काययात सुनानं महमस्यु। बा:नं जक काययात महस्यु। अले बा:यात नं सुनानं महमस्यु, कायनं जक स्यु। कायनं महसीका बीपिन्सं जक बा:यात महसी।”[☆]

23 अले वयकलं चेलातयत् जक थथे धयादिल - “छिमिसं खंगु थ्व खँ स्वयेखंपि धन्यपि खः,

24 छायाधा:सा जिं छिमित धाये - छिमिसं खंगु थ्व खँ यक्व अगमवत्कातयसं व जुजुपिन्सं स्वयेमास्ति वयकाच्चंगु दु, अयनं इमिसं स्वये मखं। छिमिसं न्यंगु खँ नं इमिसं न्यने मास्ति वयकाच्चंगु खः, अयनं न्यने मखं।”

भिम्ह सामरियागु उखान

25 छन्हू छम्ह शास्त्री वया: वयकलं छु धाइ थें धका: स्वयेत येश्यात थथे न्ह्यसः यात - “गुरुजु, भिंगु छु ज्या या:सा जितः अनन्त जीवन दइ?”

26 वयकलं वयात लिसः बियादिल - “व्यवस्थाय छु च्वयातःगु दु? छिं गथे याना: ब्वनादिया?”

27 वं धाल - “परमप्रभु इी परमेश्वरयात दुगुगलनिसें माया या, थःगु प्राण बिया तकं माया या, थःगु बलं फत्तले माया या, अले थःगु मननिसें माया या। अले हानं थः जःलाखःलातयत् थःत थें माया या।”[☆]

28 अले वयकलं वयात धयादिल - “छिं खःगु खँ धयादिल। छिं अथे हे यानादिसैं, अले छितः अनन्त जीवन दइ।”^{☆☆}

29 अयनं वं थःत भिं धायकेत वयकःयात थथे धाल - “जिमि जःलाखःला धा:मह सु खः लय सा?”

30 वयकलं लिसः बियादिल - “छम्ह यहूदी यरुशलेमं यरीहोपाखे क्वहां वनाच्चंबलय लँय दाखुँत नापलात। अले इमिसं वयात नांगा याना: बाम्ह सिक दाया: त्वःताथकल।

31 “उबलय हे छम्ह पुजाहारी उखेपाखे हे स्वया: वयाच्चन। वं व मन्यात खना: नं मखंछु याना: वन।

32 अथे हे लेवी कुलयाहम्ह छम्ह मनु नं व हे लं वल। वं नं व मन्यात खना: नं मखंछु याना: वन।

33 “अले व हे लं छम्ह सामरी मनु नं वल। व मन्यात खना: वयात माया वन।

34 अले वयाथाय लिक्क वना: धा: सिला: वासः तया: कापतं चिनाबिल। अले थःगु गधाया मह्यतया: छगु धर्मशालाय यंका: चच्छि वयागु सुसा:कुसा: यानाच्चन।[☆]

35 कन्हय खुन्हु वं धर्मशालाया थुवा:यात निगू दिनार बिया: धाल - ‘वयात सुसा:कुसा: यानातयादिसैं। लिहां वया: जिं छितः मगा:गु धिबा पुलाबी।’ ”

36 अले वयकलं शास्त्रीयात धयादिल - “छिं स्वयेबलय थुपि स्वम्ह मध्ये गुम्ह मनु दाखुँतयसं दाया थकम्ह मनुया जःलाखःला जुल?”

37 वं धाल - “वयात माया या:मह मनु हे वया जःलाखःला थें जुल।”

अले वयकलं धयादिल - “छिं नं वं थें तुं या: झासैं।”

मार्था व मरियमयाथाय येशू

38 वयकःपि वं वं लँय लाःगु छगु गामय थ्यन। व गामय च्वम्ह मार्था धा:मह छम्ह मिसां वयकःपिन्त थःगु छँय यंकल।

☆ 10:16 १०:१६ मत्ती १०:४०; मर्क ९:३७; लूक ९:४८; यह १३:३० ☆ 10:19 १०:१९ भज ११:१३ ☆ 10:22 १०:२२ यह ३:३५; १०:१५ ☆ 10:27 १०:२७ लेवी ११:१८; व्य ६:५ ☆ 10:28 १०:२८-२८ मत्ती २२:३५-४०; मर्क १२:२८-३४ ☆ 10:28 १०:२८ लेवी १८:५ ☆ 10:34 १०:३३-३४ २ इति २८:१५

39 वया मरियम धाःम्ह छम्ह केहें दु। मरियम वचन न्यनेत प्रभुयागु तुति क्वय् च्वंवल।*

40 मार्था धाःसा याकःचा पाहां वःपिन्त नके त्वंके यायेगुलिइ हे अलमल जुयाच्वन। वं वयाः वयकःयात धाल – “प्रभु, स्वयादिसँ, फुक्क ज्या जि याकःचां हे यायेमाः। केहें मयजुं धाःसा छुं हे मया। छिं थुलि नं बिचाः याना मदिया ला? वयात ज्या यायेत छवयादिसँ लय, अले जितः ग्वाहालि दइ।”

41 वयकलं लिसः बियादिल – “मार्था, मार्था, छं न्हागु खँयं नं छाय् धन्दा कयाच्वनागु?”

42 माःगु खँ छता हे जक दु। मरियम व ल्यये धुंकल। थ्व वयागु ल्हातं लाकाकाये फइ मखु।”

11

प्रार्थना यायेगु खँ

मर्ती ६:५-१३; ७:७-११

1 छन्हु येशू छथाय प्रार्थना यानाच्वनादिल। छम्ह चेलां वयकःयात थथे धाल – “यहन्नां नं वया चेलातयत्त प्रार्थना यायेगु स्यं थें हे जिमित नं प्रार्थना यायेगु स्यनाबियादिसँ।”

2 अले वयकलं इमित धयादिल – “छिमिसं थुकथं प्रार्थना या –

“ परमेश्वर बाः

छिगु ना तःधना च्वनेमा।

छिगु राज्य वयेमा।

3 न्हियान्हिथं थें थौं नं जिमित नसा बियादिसँ।

4 जिमिगु पाप क्षमा यानादिसँ,

गथे जिमिसं नं जिमित स्यंकूपिन्त क्षमा याना बियाच्वनागु दु।

प्रभु,

जिमित सह याये मफय्क जाँचय् लाकादी मते। ”

5 वयकलं इमित धयादिल – “धायकी, निम्ह पासा दु। बाचा इलय् छम्हसिनं थः पासायाथाय् वनाः थथे धाल – ‘पासा, जितः स्वपा मरि त्याय् ब्यु लय,

6 छायाधाःसा जिमि पासा छम्ह तापाकनिसें थ्यंकः वल। वयात नकेत जिके छुं हे मदु।’

7 पासाह्यसिनं दुने थासं थथे धयाहल धाये – ‘जितः दुःख बी मते। खापा ति धुन। जि मस्त नं जिनापं घनाच्वंगु दु। आः इलय् दनाः जिं छन्त छुं नं बी मफु।’

8 जिं छिमित धाये – वं थः पासा जूगुलि वयात छुं नं मब्यूसां तिवां तिवां हालाच्वंगुलि वं दनाः वयात माक्व बियाछवइ।

9 “अयज्जुगुलि जिं छिमित धाये – फ्वं, अले छिमित दइ, माला स्व, अले छिमिसं लुइके फइ, सः ब्यु, अले लुखा चायकाबी।

10 छायाधाःसा फ्वंपिन्त बी, माला स्वःपिन्सं लुइकी, अले सः ब्युह्यसित चायकाबी।

11 “अज्याःम्ह सु अबु दइ? गुम्हयसिनं कायं न्या फ्वनीबलय् सर्प बी?

12 अथे हे खँय् फ्वंमह्यसित बिच्छी बी?

13 अयज्जुगुलि मभिपिं जुयाः नं ला छिमिसं थः मस्तयत्त भिगु भिगु बी सः धाःसा स्वर्गय् च्वनादीम्ह बाःनं जक थःके फ्वंपिन्त पवित्र आत्मा बियामदी ला?”

येशू व बालजिबुल

मर्ती १२:२२-३०; मर्क ३:२२-२७

14 छन्हु येशू छम्ह लाताम्ह भूतयात पितिना छवयादीगुलि व मनुखं न्ववाये फत। थ्व खनाः फुक्क मनुत् अजू चाल।

15 गुम्हं गुम्हयसिनं थथे धाल – “भूतयत्त जुजु बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि थ्वं भूतयात पितिनाछवये फुगु खः।”

16 गुलिसिनं ला वयकलं याये फइ ला धकाः स्वयेत स्वर्गं छगु चिं क्यँ धकाः धाल।*

17 इमिगु मतिइ च्वंगु खँ थुइकाः वयकलं इमित धयादिल – “गुगुं नं राज्य निकू दलाः थःथवय् ल्वाना जुल धाःसा थः हे नाश जुइ। अथे हे छँयं नं थःथवय् हे ल्वापु जुल धाःसा व छँ स्यनावनी।

18 अथे हे शैतानतय् दथुइ नं थःथवय् ल्वापु जुल धाःसा इमिगु राज्य नं याकनं हे नाश जुइ। बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि जिं भूतयात पितिनाछवये फुगु खः धकाः छिकपिन्सं धाल।

19 थथे हे खः धयागु जूसा छिकपिनि मनुतयसं जक सुयागु शक्ति भूत पितिना जुइगु लय? इमिसं छिकपिन्त हे दोषी ठहरय् याइ।

20 अथे मखु, जि परमेश्वरयागु शक्ति भूतयात पितिनाछ्वयागु खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु राज्य छिकपिन्थाय वये धुंकल धकाः सीकादिसैं।

21 तसकं बल्लाःम्ह मनु हतियार ज्वनाः छैं पिवाः च्वनाच्वन धाःसा अन च्वंगु मालताल खुया यंके फइ मखु।

22 तर व स्वयाः बल्लाःम्ह मनु वल धाःसा वयात बुकी। अले वं भरोसा कयाच्वंगु हतियार नं लाका काइ, नापं अन च्वंगु मालताल नं खुयायंकी।

23 “जिगु पैं मलीपि फुककं जिमि शत्रु खः। जितः मुकेत ग्वाहालि मयाइम्हयसिनं जिं मुना तयागु नं हलाबी।”[☆]

पूमवंक याःगु ज्या झन ग्यानापु

मती १२:४३-४५

24 “मनूयागु म्हं पिहां वनाः भूतआत्मां बायू च्वनेत मरूमिइ माः जुइ। अले वं बायू लुइके मफुत धायेवं थथे धाइ – ‘जि पिहां वयागु थःगु हे छैंय वने।’

25 अले वं लिहां वइबलय न्हापायागु छैं यचुकाः झःझः धायकातःगु लुइकी।

26 अले वं वनाः थः स्वयाः मभिपि न्हयम्ह भूततयत सःता हइ। इपि वयाः बासं च्वनी। अले व मनु न्हापा स्वयाः गति मलाना वनी। आःयापि मभिपि मनुतयगु गति नं थथे हे जुइ।”

27 वयकलं अथे धयाच्वनादीबलय हे मनुतयगु हुलं छम्ह मिसा थथे धकाः हाला हल – “छितः बुइकूम्ह व दुरु त्वंकूम्ह मां धन्यम्ह खः।”

28 अले वयकलं लिसः बियादिल – “अथे मखु, परमेश्वरयागु वचन न्यनाः व थें याइम्ह हे धन्यम्ह खः।”

योना अगमवक्ताया चिं

मती १२:३८-४२

29 मनुतयगु हुल अज्वःया वःगुलि येशुं इमित थथे धयादिल – “थौकन्हययापि मनुत गुलि जक मभिं। थुमिसं अजू चायापुगु चिं स्वयेत धयाच्वन। अहं, थुमित अगमवक्ता योनां क्यना वंगु चिं सिबय मेगु छुं हे चिं क्यनी मखु।[☆]

30 गथे निनवेयू च्वंपि मनुतयगु निति योना चिं जुल, अथे हे थौकन्हययापिनिगु निति मनुया कायू चिं जुइ।[☆]

31 “न्याय याइबलय दूच्छिनयू च्वंम्ह रानीं नं आःयापि मनुतयत सजौय बीमाः धकाः नवाइ, छायाधाःसा व तापाकंनिसें सोलोमनयागु ज्ञानयागु खँ न्यनेत वल। स्व, थन ला सोलोमन स्वयाः नं तःधंम्ह छम्ह दु।[☆]

32 निनवेयू च्वंपिन्सं नं न्याय याइबलय आःयापि मनुतयत सजौय बी हे माः धकाः नवाइ, छायाधाःसा इमिसं ला योनां जक न्यंकूबलय हे पश्चाताप यात। स्व, थन ला योना स्वयाः नं तःधंम्ह छम्ह दु।”[☆]

मिखा म्हयागु जः खः

मती ५:१५; ६:२२-२३

33 “मत च्याकाः सुनां सुचुका तइ मखु, फं त्वपुया नं तइ मखु, बरु छैंय वःपिन्त जः खयेमा धकाः तज्जाःगु थासयू तया तइ।[☆]

34 “मिखा हे म्हयागु जः खः। मिखा थीसा जक छिमिगु म्ह छम्हं थी। छिमिगु मिखा स्यंसा छिमिगु म्ह छम्हं खिउँसे च्वनी।

35 अयजुगुलि बांलाक होश या, मखुसा छिमिके च्वंगु जः खिउँया वनी।

36 खिउँगु धयागु मदयूक छिमिगु म्ह छम्हं जलं थिना च्वंसा जक छिमिगु म्ह छम्हं मत जलं खःगु थें च्वनी।”

येशू धिक्कार धयादीगु

मती २३:१-३६; मार्क १२:३८-४०

37 येशू थथे धयाच्वनादीबलय हे छम्ह फरिसी वयाः वयूकःयात भवयू नयेत सःतः वल। अले वयूकः ज्ञायाः नयेत फ्यतुनादिल।

38 वयकलं ल्हाः मस्युसे नयादीगु खनाः वयूकःयात सःतूम्ह फरिसी अजू चाल।

39 अले प्रभुं वयात धयादिल – “छिपि फरिसीत पिनें पिनें जक भु व ख्वल्चा सिले थें यचुका जुइ। दुनें दुनें धाःसा छिमिसं मभिगु यायेगु, कर्पिन्त लुतयू यायेगु याना जुइ।

40 छिपि ला तसकं हे मूर्खत खनीसा। पिने च्वंगु दयकूम्हयसिनं हे दुने च्वंगु नं दयकूगु मखु ला?

41 भु व ख्वलायू च्वंगु नये मखंपिन्त ब्यु, अले छिपि दुनेनिसें यचुइ।”

☆ 11:23 ११:२३ मार्क ९:४० ☆ 11:29 ११:२९ मती १६:४; मार्क ८:१२ ☆ 11:30 ११:३० योना ३:४ ☆ 11:31 ११:३१ १ राज १०:१-१०; २ इति ६:१-१२ ☆ 11:32 ११:३२ योना ३:५ ☆ 11:33 ११:३३ मती ५:१५; मार्क ४:२१; लूक ८:१६

42 “फरिसीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा छिमिसं थःथाय् सःगु नवःघॉय्, जी व मेमेगु मसला ला झिब्वय् छब्व परमेश्वरयात छाये हइ। तर छिमिसं न्याय यायेगु व परमेश्वरयात माया यायेगु खँय् धाःसा च्यूताः मतः। छिमिसं थ्व नं मत्वःते माःगु खः।”

43 “फरिसीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् नं छिपि न्हाःने च्वनेगु स्वइ, अले बजारय् वनीबलय् नं मेपिन्सं ज्वजलपा याका जुइत स्वइ।

44 फरिसीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा छिपि खने मदुगु सी थुनिगु गाः थें च्वं। थुकी न्हूया वनाः मनूतय्सं थ्व सी थुनिगु गाः धकाः सी मखु।”

45 छम्ह शास्त्री वयकःयात धाल – “गुरूजु छिं धयादीगु ला जिमित नं लात नि।”

46 अले वयकलं धयादिल – “अयसा शास्त्रीत, छिमित नं धिक्कार दु, छायाधाःसा छिमिसं मेपिन्त इयातुगु इयातुगु कु क्वबिकी, थःपिन्सं धाःसा थी तक नं मखु।

47 शास्त्रीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा छिमि तापाःबाज्यापिन्सं स्याःपि अगमवक्तातयगु नामं छिमिसं लुमन्तिया चिं दयका जुइ।

48 थुकथं छिमि तापाःबाज्यापिन्सं इमित स्याना छवःगु छिमित तसकं यः धकाः सीदत, छायाधाःसा तापाःबाज्यापिन्सं इमित स्यायेगु ज्या यात, अले छिमिसं इमिगु नामं लुमन्तिया चिं दयका जुइगु ज्या यात।

49 अयजुगुलि ला परमेश्वरं नुगलं वाःचायकाः धयादिल – ‘जिं इमिथाय् अगमवक्तात व प्रेरिततयत्त छवयाबी। अले इमिसं थुमित गुम्हयसितं स्याइ, गुम्हयसितं दुःखकष्ट बी।’

50 “अयजुगुलि पृथ्वी सृष्टि जूसानिसें थौं तक स्याःपि अगमवक्तातयगु हियागु सजाँय् थौं कन्हय्यापि मनूतय्सं फये मालीतिनि।

51 हाबिलयात स्याबलय् निसें होम याइगु थाय् व देगःया दथुइ जकरियायात स्याःगु तकयागु पलेसा थुमिके काइतिनि।”

52 “शास्त्रीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा छिमिसं ज्ञानयागु ताःचा कयाः सुचुका तल। छिपि थःपि नं दुहां मवं, दुहां वने धाःपिन्त नं दुमछ्वः।”

53 वयकः अनं झाःबलय् शास्त्रीत व फरिसीतयसं तंचायाः वयकःयाके अनेतेनेगु खँ न्यं जुल।

54 वयकलं लिसः बियादीबलय् छुं द्रुबिद्रं लुइकाः ज्वने दइ ला धकाः दाउ स्वयाच्वन।

12

निपाः ख्वाःपाः दुपि खनाः होश या

मती १०:२६-२७

1 अबलय् अन द्रुलंद्रः मनूत कातुकाक्क मुं वयाच्वन। वयकलं चेलातयत्त धयादिल – “बांलाक होश या। निपाः ख्वाःपाः दुपि फरिसीतयगु सोडापाखें बचय् जुयाच्वें।”

2 त्वपुयातःगु खने दइतिनि। सुचुकातःगु सी दइतिनि।

3 अयजुगुलि छिमिसं चान्हय् धाःगु खँ न्हिनय् फुक्कसिनं सी। क्वथाय् दुने च्वनाः न्हायपनय् स्वांपूगु खँ कःसिं बयव्य् जुइ।”

सु खनाः ग्याये माःगु?

मती १०:२६-३१

4 “यःपि पासापि, जिं छिमित धाये – म्हयात जक स्याइपि खनाः ग्याये माःगु मदु। थुलि अप्वः इमिसं मेगु छुं नं याये फइ मखु।

5 अयनं सु नाप ग्यायेमाः व खँ जिं छिमित धाये – छिमिगु म्ह व आत्मा नितांयात नरकय् छवयादी फुम्ह परमेश्वरलिसे जक ग्याना च्वें। खः, जिं धाये – वयकःलिसे हे जक ग्याना च्वें।

6 “धिबा निगल न्याम्ह चखुंचात न्याये मफु ला? थपायसकं दंसां परमेश्वरं छम्ह चखुंचायात नं ल्वःमंकादी मखु।

7 छिमिगु छैनय् च्वंगु सँ छपु छपु दतले परमेश्वरं ल्याः खाना तयादीगु दु। अयजुगुलि ग्याये माःगु मदु। चखुंचा स्वयाः ला छिपि यक्व हे मू वं।”

8 “सुनां मनूतयगु न्हाःने ‘जि खीष्टयाम्ह मनू खः’ धकाः धाइ, मनूया कायनं नं परमेश्वरयापि स्वर्गदूततयगु न्हाःने वयात ‘जिम्ह मनू खः’ धकाः धाइ।

✧ 11:42 ११:४२ लेवी २७:३०

✧ 11:51 ११:५१ उत ४:८; २ इति २४:२०-२१

✧ 12:1 १२:१ मती १६:६; मार्क ८:१५

✧ 12:3 १२:३ मती ४:२२; लूक ८:१७

9 अले सुनां मनूतयगु न्ह्यःने 'जि ख्रीष्टयाम्ह मखु' धकाः धाइ वयात वं नं परमेश्वरयापि स्वर्गादूतयगु न्ह्यःने 'जिम्ह मनू मखु' धकाः धाइ।

10 मनूया काय्यात मर्भिकाः खँ ल्हाःमहयसित क्षमा यानाबी, अयनं पवित्र आत्मायात मर्भिकाः खँ ल्हाःमहयसित क्षमा बी मखु।*

11 "छिमित ज्वनाः धर्मशास्त्र स्यनीगु छँ, तःधंम्ह हाकिमयाथाय, अले अदालतय न्ह्याथाय यंकूसां छिमिसं इमित छु लिसः बीगु धकाः धन्दा काये म्वाः।

12 छायाधाःसा पवित्र आत्मां उबलय् हे छिमित छु धायेमाःगु खः स्यनादी।"*

तःमिम्ह मूर्खम्ह मनूयागु उखान

13 मनूतयगु हुलं छम्ह मनुखं येशूयात थथे धाल - "गुफ्जु, जिमि दाजुयात अबुया सम्पत्ति इनाब्यु धकाः धयादिसँ रे।"

14 वयकलं वयात लिसः बियादिल - "जि छिकपिनिगु सम्पत्ति इनाबीम्ह मनू अथवा न्यायाधीश धकाः छितः सुनां धाल?"

15 अले वयकलं फुककसित धयादिल - "होश या, छुं नं लोभ लालच यायेगु बानी याये मते, छायाधाःसा यक्व धनसम्पत्ति दयेवं जक धाथेंगु जीवन दइगु मखु।"

16 वयकलं इमित छगु उखान कनादिल। "छम्ह तःमिम्ह मनूयागु बुँइ तयां तयेथाय् मदयक अनन् सल।

17 अले वं मनं मनं बिचाः यात - 'अन्न ला तयां तयेथाय् हे मन्त, आः जिं छु यायेगु?'

18 वं बिचाः यानाः धाल - 'छगू जुक्ति मयासँ मजिल। थ्व दक्व भखारि स्यंकाः ततःग्वः जुइक दयकेमाल, अले जक जिगु अनन् व सामान फुककं थ्व भखारिइ तये दइ।

19 अले ला जि थथे धकाः हुक्क जुयाच्चवे - "आः ला जितः दँदं तकयात नयेत माक्व दत। उकिं मोजमज्जा यानाः नयाःत्वनाः जुइदत।" '

20 "अले परमेश्वरं वयात थथे धयादिल - 'अय् मूर्ख, छ ला थौं चान्हय् हे सी। छं मुंकातःगु धन, अनन् फुककं आः सुयागु जुइ?'

21 "परमेश्वरं धयादी थें मयासँ थःगु निति जक सम्पत्ति मुंका जुइपि फुककं अथे हे जुइ।"

परमेश्वरयाके भरोसा ति

मती ६:२५-३४

22 अले हानं येशं चेलातयूत धयादिल - "नयेत्वनेगु व पुनेगुलिइ छिमिसं च्यूताः तये मते।

23 नयेगु स्वयाः प्राण तःधं, मजू ला? पुनेगु स्वयाः शरीर तःधं, मजू ला?

24 क्वःतयूत छकः बिचाः यानाः स्व। क्वःतयूसं बुँइ पुसा हः जुइ नं मखु, अले बाली लः वनी नं मखु। इमि अनन् स्वथना तयेत धुकू नं मदु, भखारि नं मदु। अयनं इमित माक्व परमेश्वरं नका तःगु दु। इंगःपंक्षीत स्वयाः ला छिपि यक्व मू वं।

25 छिपि मध्ये सुनानं धन्दा कयाः थःगु आयु पलख जक नं अप्कः तने फु ला?

26 थपायसकं चिधंगु ज्या छगू ला याना नये मफु धाःसा छिमिसं मेमेगु खैय् छाया धन्दा कयाः जुइगु?

27 "ह्याचवंगु स्वांयात छकः स्व, इपि गुकथं तःमा जुल? इमिसं ज्या नं याःगु मदु, कापः नं थाःगु मदु। जिं छिमित धाये - उलिमिछि धनसम्पत्ति दुम्ह सोलोमन जुजु छपवः स्वां ति हे झःझः मधाः।"

28 थौं बुयाः कन्हय् हे इवाः जुया वनीगु घाँययात ला परमेश्वरं थुलि समाः यानातयादी धाःसा वयकलं छिमित पुनेत वसः बियामदी ला? अय् विश्वास मगाःपि, छिमिसं गथे क्वात्तुक विश्वास याये मफुगु?

29 "अय्जगुलि छिमिसं नयेत्वनेगुलिइ जक मन तया जुइ मते, अले धन्दा कयाजुइ नं मते।

30 संसारयापि मनूतयूसं जक नयेत्वनेगुलिइ च्यूताः तया जुइ। तर छिमित छु छु माः धकाः ला छिमि बाःनं सि हे स्यूनि।

31 न्हापां परमेश्वरयागु राज्य माः जु, अले छिमित माःगु फुकक बियादी।

32 "परमेश्वर लयतायादीगुलि छिमित वयकलं थःगु राज्य बियादी। उकिं छिमिगु पुचः चिधं धकाः छिपि ग्याये माःगु मदु।

33 "अयनं दुपिन्सं थःपिन्के दगु फुककं मियाः नये मखंपिन्त इनाब्यु। अले खर्च यानाः नं फुना मवनीगु सम्पत्ति दयकेत स्व। स्वर्गय् मुंकातःगु सम्पत्ति न्ह्याक्व हे खर्च याःसां गुबलें हे फुनावनी मखु, खुं नं खू वइ मखु, अले किलं नं नइ मखु।

34 छिमिगु सम्पत्ति गन दु छिमिगु मन नं अन हे दइ।"

* 12:10 १२:१० मती १२:३२; मर्क ३:२९

* 12:12 १२:११-१२ मती १०:१९-२०; मर्क १३:११; लूक ११:१४-१५

* 12:27 १२:२७ १ राज १०:१४-७;

२ इति १:३-६

पिवाः च्वंम्ह च्यः

35 “वसः फिनाः सेवाया निति मत च्याकाः तयार जुयाच्वँ।”

36 छिपि ब्याहा भव्य वंम्ह मालिकयागु लँ स्वया च्वंम्ह च्यः थें जुयाच्वँ। गुम्हयसिनं थः मालिक वयेवं खापा चायकाबी।

37 मालिक लिहां वइबलयं वं थः च्यःतयत् मधंसे च्वनाच्वंगु खन कि गुलि स्याबास बी। जिं छिमित धात्थें धाये – व मालिकं थः च्यःयात पाहांयात थें पयतुकाः नके त्वंके याइ।

38 लिबाक्क बाचा जायका वा खा हाली धुंकाः लिहां वयाः नं थः च्यःतयत् मधंसे पियाच्वंगु खन कि ला मालिकं झन अप्वः लयतायाः स्याबास बी।

39 “थ्व नं सीकाति – थःगु छँय् खू वइगु खँ सिल कि छँ थुवाः चच्छिं मधंसे पियाच्वनी। वं खुँयात दुहां वये तकं बी मखु।

40 छिमिसं नं अथे हे होशयानाच्वँ, छायाःसा छिमिसं मतिइ हे मतःबलय् मनूया काय् वइ।”

भिंम्ह व मभिंम्ह च्यः

मती २४:४५-५१

41 पन्नुसं धाल – “प्रभु, थ्व खँ छिं जिमित जक धयादियागु ला कि मेपिन्त नं धयादियागु?”

42 अले वयकलं धयादिल – “भिंम्ह व विश्वास याये बहःम्ह च्यः सु जुइ? गुम्हयसित वया मालिकं मेपि च्यःतयत् ठीक ठीक इलय् नके त्वंकेगु ज्या बियाः इमि नायः याना तइ, व हे जुइ।

43 वं अथे ज्या यानाच्वंगु वया मालिकं खन धाःसा वयात गुलि स्याबास बी।

44 जिं छिमित धात्थें धाये – वया मालिकं वयात थःगु सर्बय तकं लःल्हाना तइ।

45 तर वं “जिमि मालिक तःन्हु लिपा जक वइ” धकाः मतिइ तयाः मेपिं च्यः व भ्वातितयत् दायाः ख्यानाः मंदु थें नयाःत्वनाः सनाः जुल धाःसा

46 वं मतिइ हे मतःबलय् वया मालिकं आकाझाकां थयंकः वयाः वयात स्या हे स्यानाछवइ। अले परमेश्वरयात विश्वास मयाइपिन्त बीगु सजाँय वयात नं बी।

47 “मालिकं या धकाः धयाथकूगु खँ स्यसां हेपय यानाः मयाइम्ह च्यःयात तसकं तःधंगु सजाँय बी।

48 मसीकं मचायकं स्यंकूम्ह च्यःयात भचा जक सजाँय बी। यक्व बिया तःम्हयसिके यक्व हे काइ, यक्व कयातःम्हयसिनं यक्व हे बी माली।”

ख्रीष्ट येशूयागु निति बाय् माली

मती १०:३४-३९

49 येशू हानं धयादिल – “जि थ्व संसारय् मि तःव्याम्ह खः। थ्व मि च्याये धुंकूगु जूसा बां हे लाइगु खः।

50 जिं छगू बान्तिस्मा काये मानि। व मकातले जिं यक्व दुःखकष्ट फये मानि।”

51 छिमिसं स्वयेबलय् जि संसारय् शान्ति बीत वःम्ह धकाः च्वन जुइ? मखु, जिं छिमित धाये – बरु जि ल्वाकेत वयाम्ह खः।

52 आवंलि न्याम्हयसिगु परिवारय् कचिंगः पिहां वइ, अले स्वम्हयसिगु छपुचः व निम्हयसिगु छपुचः जुयाः थःथवय् ल्वापु जुइ।

53 “ थुकथं अबुया विरोधय् काय,

कायया विरोधय् अबु,

मांया विरोधय् म्हाय,

म्हायया विरोधय् मां,

माजुया विरोधय् भौमचा,

व भौमचाया विरोधय् माजु जुयाः

ल्वापु जुइ।”

इयात थुइकि

मती १६:२-३

54 अले येशू मनुतयत् धयादिल – “पच्छिमं हाकुरुगु सुपाँय वःगु खनेवं छिमिसं ‘आः वा वइन’ धकाः धाइ, अले अथे हे जुइ।

55 हानं दच्छिनं फय् वयेवं छिमिसं ‘आः तसकं तांन्वइ’ धकाः धाइ, अले अथे हे जुइ।

56 धात्रेँ हे, छिपिं निपा: ख्वा:पा: दुपिं ख:। आकाशय् व पृथ्वीइ जुइगु खँ ला छिमिसं सीके फु धासैलि थ्व इयात जक गय् म्हसीके मफुगु?

57 “छिपिं थ:पिन्सं हे छाय् भिं मभिं सीके मफुगु?

58 सुनान छिमित मुद्दा तल धा:सा अदालतय् थ्यने न्ह्य: हे वलिसे मिलय् जुइगु स्व। मखुसा वं छिमित न्यायाधीशया न्ह्य:ने यंकी। न्यायाधीशं छिमित सिपाईतयगु ल्हातय् ल:ल्हानाबी। अले इमिसं छिमित कुनी।

59 अले छु जुइ थ्व जिं छिमित धाये – पुले माक्व धिबा मपुइकं छिमित इयालखानां त्व:ताह इइ मखु।”

13

पापं लिचिलेगु ला कि सीगु?

1 अबलय् हे छथ्व: मनुतयसं वया: येश्यात थथे धाल – “परमेश्वरयात बलि बियाच्चंबलय् पिलातसं गालीलीतयत् स्याकल। अले इमिगु हि व बांयागु हि नाप ल्वाकछ्याना बिल।”

2 वयकलं इमित लिस: बियादिल – “थुपिं मेपिं गालीलीत स्वया: तसकं पापीं जुगुलि अथे याना: स्या:गु धका: मतिइ तया ला कि छु छिकपिन्सं?”

3 जिं छिकपिन्त धाये – अथे मखु, छिकपिन्सं पश्चाताप मया:सा छिकपिं नं इपिं थें सी माली।

4 सिलोआमय् च्वंगु धरहरा क्व:दला: ल्हाना: सीपिं झिंच्याम्ह मनुत यस्शलेमय् च्वंपिं मनुत स्वया: पापीत धका: मतिइ तया ला कि छु छिकपिन्सं?

5 जिं छिकपिन्त धाये – अथे मखु, छिकपिन्सं पश्चाताप मया:सा छिकपिं नं इपिं थें सी माली।”

य:मरि मस:गु सिमायागु उखान

6 अले येशुं इमित उखान छगु छुनादिल – “छम्ह मनुखं थ:गु दाखया क्यबय् य:मरिमा पिनात:गु दु। छन्हु वं सिमाय् य:मरि सयाच्चंगु दु ला धका: मा: वन, तर य:मरि छग: हे सयाच्चंगु मखन।

7 अले वं क्यबय् ज्या याइम्हयसित धाल – ‘स्वदँ मछि दये धुंकल थ्व य:मरि सइ ला धका: पियाचवनागु, स:गु हे मखुनि। आ: ला सिमायात पाला छव:सां जिला। थाय जक पंक, छाय् तया तयेगु?’

8 “अले क्यबय् ज्या याइम्हयसिनं धाल – ‘आ: हानं दच्छि तक स्वये का हजुर। जिं हानं छक: ज:ख: बांलाक म्हुया: गाक्क सा: तया: स्वये।

9 थथे याना: य:मरि सल धा:सा बां हे लात, मखुसा पाला छवयाबी।’ ”

धुसि लूम्ह मिसायात लाय्कादीगु

10 छन्हु विश्रामबार खुन्हु येशुं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झाया: स्यनेकने यानादिल।

11 अबलय् भूत दुब्यम्ह छम्ह धुसि लूम्ह मिसा नं अन वयाचवन। थ्व मिसा धस्वाये मफु। वयात थथे जुयाच्चंगु झिंच्यादँ मछि दये धुंकल।

12 वयात खना: वयकलं स:ता: थथे धयादिल – “छिगु ल्वय् लन।”

13 अले वयकलं थ:गु ल्हा: वयागु छैनय् तयादिल। उभिंमय् हे व धस्वाये फत। अले वं परमेश्वरयात जयजय यात।

14 अथे वयकलं विश्रामबार खुन्हु हे ल्वय् लाय्कादिल धका: धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय्माह कजी तसकं तंम्वय्कल। अले वं मनुतयत् धाल – “ज्या याये ज्यूगु दिं ला खुन्हु मछि द हे दु नि। सुयां ल्वय् लाय्के मा:सा उबलय् व:सां ज्यूनि। विश्रामबार खुन्हु हे लाय्केमा: धयागु छु दु?”[☆]

15 अले प्रभुं वयात लिस: बियादिल – “छिकपिं गज्या:पिं निपा: ख्वा:पा: दुपिं? छिकपिन्सं द्रहंतयत्, गधातयत् विश्रामबार खुन्हु गलं त्व:ता: ल: त्वंके मयंका ला?”

16 अले छु, अब्राहामया म्हाय् थ्व मिसायात झिंच्यादँ तक शैतानं चिनातल। छु थ्वयात विश्रामबार जुल धायेवं त्व:ताबी म्वा: ला?”

17 थथे धयादीगुलि वयक:या विरोधीत मछाला: सुम्क चवन। अले अजू चायापुगु तत:धंगु ज्या यानादीगुलि म्वा: म्वा: मनुत वयक: खना: लयल्यताल।

दक्वसिबय् चिग्व:गु पुसा व सोडयागु उखान

मती १३:३१-३३; मर्क ४:३०-३२

18 येशुं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्य गथे च्वं धका: गय् याना: धायेगु? छु नाप दौजय् याना: क्यनेगु?

19 परमेश्वरयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह मनुखं तुव:या पुसा थ:गु बुँइ हल। थ्व बुया वया: त:मागु सिमा जुइ, अले झंग:पंक्षीतयसं थुकियागु कचामचाय् थ:गु स्वँ दय्की।”

20 वयकलं हानं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्ययात छु नाप दौंजय् याना: क्यनेगु?

21 परमेश्वरयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह मिसां सोडा कया: सोफा छ्वचुंलय् ल्वाकछ्याना: फुक्क थासय् मथ्यंतले न्हायाच्चन। अले छ्वचुं फुक्कं पवंगाना वल।”

चिब्यागु लुखा

22 येशू शहर शहर व गां गां जुया: स्यनेकने यायां यरूशलेमपाखे झाया च्वंबलय्

23 वयक:यात छम्ह मनुखं न्ह्यस: यात – “प्रभु, कम मनुतय्त जक मुक्ति दइ ला?”

अले वयकलं वयात धयादिल –

24 “चिब्यागु लुखां दुहां वनेगु कुत: या, छायाधा:सा यक्व मनुतयसं अनं दुहां वनेत ला स्वइ, अयनं फइ मखु।

25 छें थुवालं खापा ति धुंका: हानं चायकाबी मखु। अले छिपि पिने च्वना: थथे धया: खापा संका च्वनेमाली – ‘प्रभु, खापा चायकादिसैं।’ वयकलं थथे लिस: बिया हइ – ‘छिपि गनं वयापि ख: ? जिं छिमिति म्हमस्यु।’

26 अले छिमिसं थथे धाइ – ‘जिपि छिनाप हे नयेत्वने याये धुपि ख:। अले जिमिगु हे त्वालय् झाया: छिं जिमित स्यनादीगु ख:।’

27 छिमिसं वयक:यात अथे धा:सां वयकलं छिमिति थथे धया हइ – ‘धात्थें हे छिपि गनं व:पि ख: धका: जिं मस्यु। अले गज्या:पि ख: धका: नं जिं मस्यु। मभिंगु जक ज्या यानाजुइपि, हालाच्चने मते, हूँ।’[☆]

28 “अले छिमिसं अब्राहाम, इसहाक, याकूब व फुक्क अगमवक्तात स्वर्गय् परमेश्वरया राज्यय् च्वनाच्वंगु, छिमिति जक दुमका:गु खना: नुग: हीसे च्वंका: ख्व जक ख्वया:, वा न्ह्यायाच्चनी।[☆]

29 यहूदीमखुपि मनुत पुर्व, पच्छिम, उत्तर, दच्छिन फुक्क थासं वया: स्वर्गय् परमेश्वरया राज्यय् भव्य नयेत फ्यतुइ खनी।[☆]

30 थुइकि, आ: न्हापा ला:पि लिपालाइ, अले लिपा ला:पि न्हापा लाइ।”[☆]

यरूशलेम खना: नुग: मछिकादीगु

मती २३:३७-३९

31 अबलय् हे सुं फरिसीतयसं वया: येशूयात थथे धाल – “हेरोदं छित: स्यायेत स्वयाच्वंगु दु, याकनं हे थनं बिस्युं झासैं।”

32 वयकलं इमित लिस: बियादिल – “झासैं व ध्वंयात थथे धयादिसैं – जिं थौं व कन्हय् तक भूततय्त पितिनाछ्वयेगु, ल्वगितय्त लायकाबीगु याये मानि, कंस ला जिं थ:गु ज्या सिधयके।

33 न्ह्यागु हे जूसां थौं, कन्हय् व कंस जि थ:गु लैय् वना हे च्वनेमा: छायाधा:सा यरूशलेमं पिने ला अगमवक्ता सी जि हे मज्यु।”

34 “हे यरूशलेमय् च्वंपि मनुत, छिमिसं अगमवक्तातय्त स्याना छवत, अले परमेश्वरं छ्वयाहयादीपि दूततय्त ल्वहेंतं कयका: स्याना छवत। जिं छिमिति माखां थ: खाचातय्त त्वपुया त: थें गुलि बचय् यायेत स्वये धुन। अयनं छिपि मानय् मज्यु।

35 आर्वनिसें छिमिगु छेंनं छिमिति हे त्व:ताथके। जिं छिमिति धाये – आर्वलि छिमिसं प्रभुया नामं झायादीम्हयसित त:मधंकुतले जित: खनी मखु।”[☆]

14

म्हमफुम्ह मनुयात लायकादीगु

1 छक: विश्रामबार खुन्हु येशू छम्ह त:धंम्ह फरिसीयागु छैय् भव्य स:तात:गुलि झाल। मनुतयसं वयक:यात अन नं चिवा यानाच्चन।

2 वयक:या न्ह्य:ने ल्हा:तुति मनाव:म्ह छम्ह मनु च्वनाच्वंगु दु।

3 वयकलं शास्त्रीत व फरिसीतय्त थथे धयादिल – “विश्रामबार खुन्हु सुयातं लायकाबीगु ज्या याये ज्यु ला?”

4 इपिं छम्हयसिनं हे नवाय् मछाल। अले वयकलं व ल्हा:तुति मनाव:म्ह मनुयात थिया: लायका छ्वयादिल।

5 अले इमित धयादिल – “छिकपिनि सुयां काय् अथवा द्रुहं तुथिइ कुतुवन धा:सा विश्रामबार खुन्हु जूसां काचाकाचां साला: थमकाइ ला?”[☆]

6 इमिसं थुकियागु लिस: बी मफुत।

भव्य स:तुम्ह व भव्य वइपि

7 अन भव्य व:पि मनुतयसं च्वय् फ्यतुइत स्व: जगु खना: वयकलं इमित थथे धका: छगु उखान कनादिल –

☆ 13:27 १३:२७ भज ६:८ ☆ 13:28 १३:२८ मती २२:१३; २५:३० ☆ 13:29 १३:२८-२९ मती ८:११-१२ ☆ 13:30 १३:३० मती ११:३०; २०:१६; मक १०:३१ ☆ 13:35 १३:३५ भज ११:८३६; यर २२:५ ☆ 14:5 १४:५ मती १२:११

8 “सुनानं छिकपिन्त ब्याहा भवजय सःतातःगु दःसा छिकपि च्वय च्वनादी मते, छायाधाःसा छिकपि स्वयाः नं तःधंपिन्त भव्य सःतातःगु दये फु।

9 भव्य सःतूहयसिनं छिकपिन्त थथे धाइ – ‘अनयात थाय त्वःतादिसँ।’ अले छिकपि मछालाः क्वय च्वंवेने माली।

10 “छिकपिन्त सुनानं भव्य सःतल धाःसा छिकपि वनाः दकलय् क्वय लाःगु थासय् च्वं झासँ। अले भव्य सःतूहयसिनं वयाः छिकपिन्त थथे धाइ – ‘पासा, भचा च्वय झासँ।’ अले च्वय च्वं झायेबलय् फुक्कसिगु न्ह्यःने छिकपिन्त बोलाइ।* ”

11 सुनां थःत थःम्हं तःधंकी व चिधनी। अले सुनां थःत थःम्हं चिधं ताय्की व तःधनी।”* ”

12 अले हानं वयकलं भव्य सःतूहयसित नं धयादिल – “भव्य न्यायकेबलय् छिं थः पासापि, दाजुकिजापि, फुकीत, जःखः च्वंपि व तःमिपिन्त भव्य सःतादी मते, छायाधाःसा पलेसा पुलेत इमिसं छितः नं भव्य सःती।

13 भव्य न्यायकेबलय् छिं नये मखंपि, ल्हाःतुति खूपि, अले कांपिन्त भव्य सःतादिसँ।

14 अले छितः आशिष दइ, छायाधाःसा अज्याःपिन्सं छितः पलेसा पुले फइ मखु। बरु धर्मीपि सिनाः हानं म्वाना वइबलय् परमेश्वरं छितः थुकियागु पलेसा पुलादी।”

तःधंगु भव्ययागु उखान

मती २२:१-१०

15 थ्व न्यानाः वयकलं भव्य सःतूहयसित नं धयादिल – “स्वर्गय् परमेश्वरयागु राज्यय् च्वनाः नयेत्वने याये खनीम्ह मनु ला तसकं धन्यम्ह जुइ।”

16 वयकलं धयादिल – “छन्हु छम्ह मनुखं तसकं तःधंक भव्य न्यायकल, अले यक्व मनुतयत भव्य सःतल।

17 भव्य नयेगु ई जुइकाः वं थः च्यःयात भव्य सःता तःपिन्त हानं छकः ‘फुक्कं ठीक जुइ थुंकल, भव्य झासँ’ धकाः धायके छवत।

18 तर भव्य सःतातःपि मनुतयसं वये मलाः धकाः धयाहल। छम्हयसिनं थथे धाल – ‘जिं बुँ छकु न्याना तयागु दु। बुँइ छकः स्वः वनेमानि। अयजूगुलि वये लाइ मखु, तंचायादी मते।’

19 अले मेम्हयसिनं धाल – ‘जिं न्याज्वः द्रुहं न्याना तयागु दु, छकः ज्या याकाः स्वये मानि। अयजूगुलि वये लाइ मखु, तंचायादी मते।’

20 अले हानं मेम्ह मनुखं धाल – ‘नकतिनि नकतिनि कलाः हयागुलि जि वये मलाः।’

21 “च्यलं लिहां वनाः मालिकयात फुक्क खँ धयाबिल। तसकं तंभव्यकाः वं च्यःयात थथे धाल – ‘हुँ, शहरया लँय लँय व गल्लिइ गल्लिइ वनाः नये मखंपि, ल्हाःतुति खूपि व कांपिन्त ब्वना हजि।’

22 अले मालिकं धाःथें याये थुंकाः च्यलं वयाः वयात थथे धाल – ‘हजुर, छिं धयादी थें याये धुनु, अज्ज नं थाय दनि।’

23 वं हानं वयात थथे धाल – ‘शहरं पिनेयागु लँय लँय व गल्लिइ गल्लिइ वनाः मनुतयत कर याना जूसां ब्वना हजि। जिगु छँ जायक मनुत दये हे माः।

24 छिं छिमित धात्थें धाये – न्हापा भव्य ब्वना तयापि मनुत छम्हयसिनं हे भव्य नयेखनी मखु।”

चेला जुइत त्याग यायेमाः

मती १०:३७-३८

25 ग्वाः ग्वाः हे मनुत येश्या ल्यल्यु वयाच्चन। वयकलं इमित लिफः स्वयाः थथे धयादिल –

26 “सुं मनु जि नाप वये मास्ति वःसा वं थः मांभौ, कलाः, भाःत, मस्त, दाजुकिजा, तताकेहँ, अले थःत नं जितः स्वयाः अप्वः माया याये मज्यु। अथे याये मफुम्ह मनु जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।* ”

27 थःगु कूस क्वबिया जिगु ल्यल्यु मवइम्ह मनु जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।”* ”

28 “सुनानं धरहरा दयकेत्यन धाःसा न्हापालाक गुलि खर्च जुइ, अले धिबा गाः मगाः निं स्वइ।

29 जगु तये थुंकाः सिधयके मफुत कि वयात फुक्कसिनं थथे धकाः गिजय् याइ –

30 ‘थ्व मनुखं दयकेत ला दयकल, अयनं सिधयके भाः मखन का।’

31 “अथे हे छम्ह जुजुं मेम्ह जुजुलिसे ल्वाःवनेत न्हापालाक थःपिनि झिद्रुः सिपाइँत शत्रुतय् निद्रुः सिपाइँतलिसे ल्वाये फइ ला कि फइ मखु धकाः बिचाः याना स्वइ।

32 शत्रुपाखे च्वंपि सिपाइँत नाप ल्वाये मफु धयागु जूसा, इमिसं हयकाः वये न्ह्यः हे मनुत छवयाः मिलय् जुइत स्वइ।

33 अथे हे छिमिसं नं थःके दगु फुक्कं त्वःते मफुसा छिपि जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।

34 “चि ला भिं जू। चिया सवाः हे तन धाःसा थ्वयात हानं छुकिं चि सवाः वयकेगु?”

* 14:10 १४:८-१० हितो २५:६-७
१०:३८, १६:२४; मर्क ८:३४; लूक ९:२३

* 14:11 १४:११ मती २३:२२; लूक १८:१४

* 14:26 १४:२६ मती १०:३७

* 14:27 १४:२७ मती

35 थथे सवाः तने धुंक्कृग् चि ला बुँइ तयेत नं मज्य, साःद्वयं तयेत नं मज्य। अज्याःगु चियात ला मनूतयसं वांछवइ। सुयाके न्हायपं दु वं न्यना का।”

15

स्वंगू उखान

1 कर काइपि मनूत व पापीत हल हल मुनाः येशयाथाय् लिक्क लिक्क वयाः वयकःयागु खँ न्यं वल।

2 अले फरिसीत व शास्त्रीतय् थथे धकाः खँ जुल – “थ्व मनू ला पापीत नाप बुला जुयाः नया जुइमह खनिसा।”*

3 अयज्गुलि वयकलं छग् उखान कनादिल।

तंम्ह फैचा

मती १८:१२-१४

4 “छिकपि मध्ये सुयां छम्हयसिया सछिम्ह फैचा दु धायका। उकी छम्ह फैचा तन धाःसा वं छु याइ? वं गुइगुम्ह फैचायात ख्यलय् हे त्वःताः तंम्ह फैचायात माः मजुइ ला?”

5 अले लुल कि वं लयलयतातां फैचायात ब्वहलय् तयाः हइ।

6 वं छँ थयंकाः थः पासापिन्त व जःखः च्वपिन्त सःताः थथे धाइ – “जिं तंम्ह फैचायात लुइका हये धुन, उकिं छिपि नं जिनापं लयता।”

7 जिं छिकपिन्त धाये – थुकथं हे पश्चाताप याःम्ह छम्ह पापी मनू खनाः परमेश्वर लयतायादी। तर छिकपि थें ज्याःपि गुइगुम्ह “जिपि धमीपि खः” धकाः धाइपि मनूत खनाः परमेश्वर लयतायादी मखु।”

तंगु पाँय् म्वहः

8 “सुं छम्ह मिसायाके झिगू पाँय् म्वहः दु। अले वया छगू पाँय् म्वहः तन धाःसा वं मत च्याकाः बै पुनाः मालाः मस्वइ ला?”

9 लुइके धुंकाः वं थः पासापिन्त व जःखः च्वपिन्त सःताः थथे धाइ – “जिं तंगु पाँय् म्वहः लुइके धुन, उकिं छिपि नं जिनापं लयता।”

10 जिं छिकपिन्त धाये – अथे हे परमेश्वरयापि स्वर्गदूतत नं पश्चाताप याःम्ह छम्ह पापी खनाः लयलयताइ।”

तंम्ह काय्

11 अले वयकलं हानं उखान छुनादिल – “छम्ह मनूया निम्ह काय्पि दु।

12 छन्हू कान्छाम्ह कायन् थः अबुयात थथे धाल – ‘बाः, जितः जिगु अंश बियादिसँ।’ अले अबुम्हयसिनं निम्ह काय्पिन्त अंश इनाबिल।

13 “अथे अंश इनाब्यगु गुलिचां मदुनिबलय् कान्छाम्ह कायन् थःगु दक्क सम्पत्ति मियाः परदेशय वन। अन वनाः वं थःगु धिबा मोजमज्जा यानाः फुक्का छवत।

14 अबलय् अन देशय् अनिकाल जूगुलि वयात तसकं हे दुःख जुल।

15 वं अन देशय् च्वंम्ह छम्ह मनूयागु छँय् ज्या याः वन। वं वयात फातयत् नके त्वंके यायेगु ज्या बिल।

16 तसकं नयेपित्यानाः च्वंगुलि फातयसं नइगु नसा हे वं नये मास्ति वयकल, अयन् वयात व हे नं सुनानं मब्यु।

17 “छन्हू वयात होश वल, वं थथे बिचाः यात – ‘जिमि बाःयाथाय् ज्या याइपि मनूतयसं प्वाः जायक नयाः नं थयेत दु, जि धाःसा थन नये हे मखनाः सिनावनिन।

18 आः मजिल, जि वनाः बाःयात थथे धायेमाल – ‘बाः, परमेश्वरयागु विरोधय व छिगु विरोधय जिं पाप याये लात।

19 आः ला जितः छिकपिनि काय् धकाः धाये हे मल्वय् धुंक्कल। अयज्गुलि जितः छिथाय् ज्या याइम्ह छम्ह च्यः थें भाःपिया तयादिसँ।”

20 “अले व दनाः थःगु छँय् लिहां वल। व लँय् वयाच्वंगु वया अबुं तापाकनिसे हे खन। वयात खनाः तसकं माया वन। अले ब्वीय् वनाः थःकाय्यात घयपुयाः चुप्पा नल।

21 अले वं अबुम्हयसित धाल – ‘बाः, जिं परमेश्वरयागु विरोधय व छिगु विरोधय पाप याये लात। आः ला जितः छिकपिनि काय् धकाः धाये हे मल्वय् धुंक्कल।”

22 “तर अबुम्हयसिनं च्यःतयत् सःताः थथे धाल – ‘याकनं हे दकलय् बांलाःगु वसः हयाः वयात पुंकि। वयागु पतिनय् अंगु नं न्हाकाः ब्यु। अले तुतिइ लाकां नं न्हाकाः ब्यु।

23 भवय् ज्वरय् या। थौं झीसं लयताः भवय् न्याय्केमाः,

24 छायाःसा थ्व जिमि काय् सी धुकूम्ह हानं म्वानावल, तने धुंक्कूम्ह हानं लुल।” अले भवय् नयाः न्हाइपुकल।”

25 “अबलय वया तःधिकःम्ह काय बुँइ वनाचवंगु जुयाचवन। बुं लिहां वयाः छें लिकक थयंबलय वं छेंय म्ये हालाचवंगु व प्याखं ल्हुयाचवंगु सः ताल।

26 अले वं छम्ह च्यःयात सःताः छेंय छु जुयाचवन धकाः न्यन।

27 च्यलं धाल — ‘छिकपिनि किजा छुं मजुइक छेंय लिहां वःगुलि छिकपिनि बाःनं भव्य न्यायकगु खः।’

28 “अले व तसकं तंम्वयकाः छेंय नं वने मास्ति मवयकल। अयज्गुलि अबुम्हं हे पिने वयाः वयात ह्ययकल।

29 तर अबुम्हयसित थथे लिसः बिल — ‘स्वयादिसँ, थुलिमछि दये धुकल जिं दास थें छिगु सेवा यानाचवनागु। जिं छिगु छुं नं खँ मानय मयानागु मदु। अयनं छि जितः पासापिलिसे न्ह्यइपुकेत दुगुचा छम्ह हे गुब्सं बियादीगु मदु।

30 वेश्यायाथाय जुयाः छिगु सम्पत्ति दक्वं फुक्का वःम्ह काय वयेवं धाःसा थपायसकं तःधकं भव्य न्यायकादिल।’

31 “अले अबुम्हयसिनं वयात धाल — ‘स्व बाबु, छ ला जि नाप हे चवनाचवंगु दु नि। अले जिगु धयागु हे छंगु मखु ला?’

32 थौं ला भव्य न्यायकाः लयताय माःगु दिं खः, छायाधाःसा छं किजा सी धुकूमह हानं म्वानावल, तने धुकूमह हानं लुल।’ ”

16

चलाखम्ह दांभरियागु उखान

1 येशू चेलातयत नं थथे धयादिल — “छम्ह तःमिम्ह मनूया छम्ह दांभरि तयातःगु दु। छन्हु व दांभरिनं लाः लाः थे धिबा खर्च यानाचवन धकाः मालिकं न्यन।

2 अले वं वयात सःताः धाल — ‘छं मखु थें यानाचवन धकाः धाःगु खँ खः ला कि मखु? आवनिसें छं जिथाय ज्या याये म्वाःला। जितः हिसाब बुझय याये हजि।’

3 “अले वं बिचाः यात — ‘आः जिं छु यायेगु? मालिकं जितः ज्यां लिकयाबी न। बुँ पाः जुइ जिं मफु, अले पवं जुइत मछाः।

4 गथे याःसा जितः ज्यां लिकाये धुंकाः नं मनूतयसं थःगु छेंय दुकाइ, व जिं लुइके धुन।’

5 “थुलि बिचाः यानाः वं थः मालिकयात धिबा पुलेमाःपिन्त छम्ह छम्ह यानाः सःतल। दकलय न्हापा वःम्हयसित वं धाल — ‘जिमि मालिकयात छिं गुलि धिबा पुले मानि?’

6 वं धाल — ‘स्वदुः लितर जैतूनया चिकं पुले मानि।’ अले वं धाल — ‘छंगु भवंतय याकनं झिंन्यासः लितर जक च्व।’

7 “अले हानं वं मेम्हयसित धाल — ‘छिं जिमि मालिकयात गुलि पुले मानि?’ वं धाल — ‘दुःछि बोरा छ्व पुले मानि।’ अले वं वयात धाल — ‘छंगु भवंतय याकनं च्यासः बोरा जक च्व।’

8 “व मभिम्ह दांभरिनं अथे चलाखि ज्या याःगुलि वया मालिकं वयागु तारिफ यात। थुकि सीदत, थ्व संसारयापि मनूत थःत माल धायेवं चलाख जुइ सः, तर परमेश्वरया मनूत धाःसा अथे मखुगुलिइ चलाख जुयाः सना जुइ मसः।

9 जिं छिमित धाये — थ्व संसारयागु हे धिबां जूसां छिमिसं थःगु नितिं पासापि दयका ति। अले थ्व धिबा फुइ धुंकाः छिमित स्वर्गय दुकाइ।”

10 “चिधंगु खँय विश्वास याये बहःम्ह मनू तःधंगु खँय नं विश्वास याये बहःम्ह जुइ। अथे हे चिधंगु खँय बेइमान जुइम्ह मनू तःधंगु खँय नं बेइमान जुइ।

11 संसारयागु धिबाया ज्याखँय हे ला विश्वास यायेबहः मजुम्ह मनूयात स्वर्गयागु धन सुनां लःल्हानाबी।

12 मेपिनिगु धनसम्पत्तिइ हे ला छिपि विश्वासी जुइ मफु धाःसा छिमित दयेमाःगु धनसम्पत्ति सुनां बी?’”

13 “सुं च्यलं निम्ह मालिकयागु सेवा याये फइ मखु, छायाधाःसा वं छम्ह मालिकयात अप्वः ययकसा, मेम्ह मालिकयात ययकी मखु। वं छम्हयसिनं धाःथें याःसा, मेम्हयसिनं धाःगु खँ न्यनी मखु। अथे हे छिमिसं परमेश्वर व धन निग्यां सेवा याये फइ मखु।”*

धिबा जक दुसा गाःपि फरिसीत

14 धिबा जक दुसा गाःपि फरिसीतयसं वयकलं धयादीगु खँ न्यनाः वयकःयात गिजय यात।

15 वयकलं इमित धयादिल — “मनूतयगु न्ह्यःने भिं जुया जुइपिं छिकपि हे ला खः नि। अयनं परमेश्वरं छिकपिनिगु नुगलय च्वंगु खँ स्यु, थथे मनूतयगु न्ह्यःने तःधंछुया जुइगु हे परमेश्वरयात दकलय मयःगु खँ खः।

16 “यूहन्ना मवतले ला व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफु हे चले जुयाचवंगु खः। उबलय निसें हे परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकाचवंगु दु। अयज्गुलि न्ह्याथे याना जूसां मनूतयसं अन दुहां वनेत कुतः यानाचवन।”

17 पृथ्वी व आकाश फुक्क फुना वंसां व्यवस्थाय च्वयातःगु वचन छगू नं फुनावनी मखु।*

18 “सुनानं थः कलाःयात त्वःताः मेम्ह कलाः हःसा वं व्यभिचार याःगु जुइ। अले हानं अथे हे भाःतं त्वःतातःम्ह मिसायात हःम्ह मिजंनं नं व्यभिचार याःगु जुइ।”*

तःमिम्ह मन् व लाजरस

19 “छम्ह तसकं तःमिम्ह मन् दु। वं न्हाबले तसकं थिकेगु मलमलयागु वसः फिना जुइ। अले मोजं जुया जुइ।

20 वयागु ध्वाखाय कै जक दुम्ह लाजरस धाःम्ह छम्ह फ्वर्गियात तयेहया तःगु दु।

21 खिचातयसं वयाः वयागु कैलय् फ्यया बीगु जुयाच्चन। वं तःमिम्ह मनुखं नयाः कुतुं वंगु जक नये दुसां ज्यु धकाः मतिइ तइगु खः।

22 “छन्हु व फ्वर्गि सित, अले स्वर्गदूततयसं वयात व्वना यंकाः अब्राहाम दुथाय् तये यंकल। छन्हु व तःमिम्ह मन् नं सित, अले वयात थुनाबिल।

23 नरकयु लानाच्वंम्ह थ्व तःमिम्ह मनुखं तसकं कष्ट जूगुलि च्वय् थस्वःबलय् तापाकं वं लाजरसयात अब्राहामनाप च्वनाच्वंगु खन।

24 “अले वं तस्सलं थथे धाल – ‘बाः अब्राहाम, जितः दया यानादिसँ। लाजरसयात वयागु पतिनं जितः छफुति जक जूसां लः त्वंकेत छ्वयाहयादिसँ, छायाःधाःसा जितः थ्व मिइ तसकं कष्ट जुयाच्चन।’

25 “अब्राहामं वयात धाल – ‘काय, म्वाना च्वंतले छं भिगु भिगु व बाबांलाःगु काये खन, लाजरसयाके धाःसा अबलय् छुं हे मद्दु, वं यक्व दुःखसिया वल। आः लाजरसयात सुख जुल, अले छं सास्ती नया च्वनेमाली।

26 थ्व खँ ला छखे हे ति रे, जिमिगु व छिमिगु दथुइ तसकं तःधंगु गाः दु, अयज्गुलि जिपिं छिमिथाय् वये फइ मखु, अले छिपि जिमिथाय् वये फइ मखु।’

27 “अले वं धाल – ‘अयजूसा बाः, जिगु छगू बिन्ति थ्व दु – वयात छकः जिमि बाःयागु छँय् छ्वयादिसँ।

28 जिमि न्याम्ह किजापि अज्जं दनि, वयात छकः अन छ्वयाः इमित थनयागु खँ कनाः ख्याच्चः बीके माल, मखुसा इपिं नं थन हे सास्ती नः वइ।’

29 “अले अब्राहामं धाल – ‘इमिके मोशयागु व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफू द हे दु नि, इमिसं व हे जक न्यंसां गा हे गानि।’

30 अले हानं वं धाल – ‘मखु, बाः अब्राहाम, उलि जक इमित मगाः। सीम्ह मन् हे छकः वनाः इमित थया ब्यूसा इमिसं पश्चाताप याइ।’

31 अले अब्राहामं हानं धाल – ‘मोशयागु व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफूयात हे इमिसं वास्ता मयाःसा सीम्ह मनुखं म्वाना वनाः धाःगु खँ नं इमिसं विश्वास याइ मखु।’ ”

17

पापय् लाकीगु खँ

मती १८:६-९; मर्क ९:४२-४७

1 येशू चेलातयत् धयादिल – “छतां न छतां ला मनूतयत् पाप या हे याकी, तर अथे पाप याकूम्ह मनूयात धिक्कार दु।

2 सुनां थथे चिधंम्ह छम्ह मनूयात जक नं पापय् लाकी, वयात गःपतय् ल्वहंघः घाकाः समुद्रय् वांछ्वयेगु हे बांलाइ।

3 अयज्गुलि होश या।

“छिमि दाजुकिजापिन्सं पाप याना च्वंसा इमित अथे याये मते धकाः हक्कि। अले इमिसं पश्चाताप याःसा इमित क्षमा या।”*

4 इमिसं न्हेच्छिइ न्हय्कः छिमिगु विरोधय् पाप यानाः न्हय्कः तकं छिमिथाय् वयाः ‘जिं पश्चाताप याये’ धकाः धाः वःसा छिमिसं क्षमा ब्यु।”

विश्वास

5 अले प्रेरिततयसं प्रभुयात धाल – “जिमिगु विश्वास अप्वः दयका बियादिसँ।”

6 अले वयकलं धयादिल – “छिमिके तू छवःति जक विश्वास दुसां छिमिसं थ्व हाकुगु किम्बु मायात – ‘ल्यहँ दनाः समुद्रय् ला हँ धाःसा छिमिगु खँ वं न्यनी।’”

च्यलं यायेमाःगु ज्या

7 “छिपि मध्ये सुनां थः च्यःयात बुँइ ज्या यानाः लिहां वइबलय् वा फैजवाः लिहां वइबलय् ‘याकनं न नि न’ धकाः धाइ ला?

8 छिमिसं वयात थथे ला धाइ – ‘वना: याकनं नयेगु ज्वरय् या, अले जि नये मधुंतले पियाच्वँ। जिं नये धुंका: तिति छं न।’

9 थथे धा:थें यात धका: छिमिसं च्य:यात गुबलें स्याबास बिया ला?

10 अथे हे छिमिसं नं छिमित या धका: धा:गु ज्या याये सिधय्का थथे धा – ‘जिपिं ला च्य:त जक ख:। जिमिसं ला जिमित ब्व:गु ज्या जक याना।’ ”

झिम्ह कोह्मितयत् लायकादीगु

11 येशु यस्शलेमपाखे झा:बलय सामरिया व गालीलयागु दथुं दथुं झाल।

12 छगू गामय् थ्यनी थें च्वंका: वयकलं झिम्ह कोह्मितयत् नापलात। इमिसं तापाकं हे दना:

13 त:सलं थथे धयाहल – “प्रभु येशु, जिमित दया यानादिसँ।”

14 वयकलं इमित धयादिल – “छिमिसं पुजाहारीयाथाय वना: थ:गु म्ह क्यनाब्यु।” लँय वँव हे इमिगु कोहि ल्वय् लाया वन।[☆]

15 कोहि ल्वय् ला:गु सीका: छम्ह मनु तसकं लयल्यतातां त:सलं परमेश्वरयात जयजय याना: लिहां वल।

16 वं वयक:यागु तुतिइ भवपुया: सुभाय बिल। व लिहां व:म्ह सामरी ख:।

17 वयकलं धयादिल – “जिं झिम्ह कोह्मितयत् लायका बियागु मखु ला? मेपिं गुम्ह गन वन?

18 थ्व यहूदीमखुम्ह छम्हयसिनं जक वया: परमेश्वरयात सुभाय बिल, मेपिन्सं छाय परमेश्वरयात सुभाय ब्यु मवल?”

19 अले वयात धयादिल – “दँ, छँय हँ। छं विश्वास या:गुलि हे छंगु कोहि ल्वय् लात।”

परमेश्वरयागु राज्य वयाच्वंगु दु

मती २४:२३-२८, ३७-४४

20 सुं फरिसीतयसं परमेश्वरयागु राज्य गुबलय वइ धका: येशुयाके न्यन।

अले वयकलं लिस: बियादिल – “परमेश्वरयागु राज्य खनेदयक: वइ मखु।

21 सुनानं परमेश्वरयागु राज्य ‘थन दु’, ‘अन दु’ धका: धाये फइ मखु, छायधा:सा परमेश्वरयागु राज्य छिकपिनिगु हे दथुइ दु।”

22 अले वयकलं चेलातयत् धयादिल – “छन्ह अज्या:गु नं दि वइतिनि गुखुन्ह छिमिसं मनूया काययात छक: जक स्वये द:सां ज्यु, धका: धाइ। तर छिमिसं स्वये खनी मखु।

23 मनूतयसं छिमित – ‘स्व, अन दु’, ‘स्व, थन दु’ धका: धाइ। तर छिमिसं इमिसं धा:गु खँ न्यने मते, अले इमिसं धा:थाय नं वने मते।

24 गथे आकाशय हावलासा त्वइबलय छगू कुनं मेगु कुनय् थयंक ज: खइ। मनूया काय वइगु दिनय नं अथे हे खने दइ।

25 न्हापालाक ला वं त:तामछि दु:खकष्ट सी मानि। अले हानं थौंकन्हययापि मनूतयसं वयात मययकी।

26 “गथे नोआयागु पालय् जूगु ख: मनूया काययागु पालय नं अथे जुइ।[☆]

27 नोआ ल:जहाजय दुहां मवंतले मनूतयसं नयेत्वने याना हे च्वन, ब्याहा याना हे च्वन, अले बिया छवयेगु नं याना हे च्वन, अले ला छक्कलं हे इमित लखं त्वपू वल, थुकथं इपि फुक्कं सिनावन।[☆]

28 “लोटयागु पालय नं अथे हे जुल। मनूतयसं नयेत्वनेगु, न्यायेगु मीगु, पीगु व दयकेगु याना हे च्वन।

29 उबलय हे लोटं सदोम त्व:तेवं आकाश मि व गन्धक गाया: इपि फुक्कं सिनावन।[☆]

30 मनूया काय वइबलय नं अथे हे जुइ।

31 अबलय क:सिइ च्वनाचवंम्ह मनु थ:गु सम्पत्ति कायेत तकं छँय दुने वने लाइ मखु। अथे हे बुँइ ज्या यानाचवंम्ह छँय तकं वये लाइ मखु।[☆]

32 लोटया कला:यात लुमंकी।[☆]

33 थ:गु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनु नाश जुयावनी। सुनां थ:गु प्राण पाइ व बचय् जुइ।[☆]

34 जिं छिमित धाये – उखुन्ह चान्हय छपा: लासाय घनाच्वंपिं निम्ह मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्व:ताथकी।

35 नापं घ: कयला च्वंपिं निम्ह मिस्त मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्व:ताथकी।

36 अथे हे बुँइ च्वंपिं निम्ह मनूत मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्व:ताथकी।”

37 अले इमिसं वयक:यात धाल – “गन प्रभु?”

वयकलं धयादिल – “गन सीम्ह दु अन गिद्ध नं मुं वइ।”

☆ 17:14 १७:१४ लेवी १४:१-२२ ☆ 17:26 १७:२६ उत ६:५-८ ☆ 17:27 १७:२७ उत ७:६-२४ ☆ 17:29 १७:२९ उत १८:२०-१९:२५

☆ 17:31 १७:३१ मती २४:१७-१८; मार्क १३:१५-१६ ☆ 17:32 १७:३२ उत ११:२६ ☆ 17:33 १७:३३ मती १०:३६; १६:२५; मार्क ८:३५; लूक १२:४८; यहू १२:२५

18

छम्ह भा:त सीधुंकूम्ह मिसा व न्यायाधीशयागु उखान

1 अले येशू चेलातयसं न्हाबले प्रार्थना यानाच्चनेमा, अले प्रार्थना यायेगु मत्व:तेमा धका: ध्वाशुइकेत छगू उखान कनादिल।

2 वयकलं धयादिल – “छगू शहरय परमेश्वर खना: मग्या:म्ह, अले मनूतयत वास्ता तकं मयाइम्ह छम्ह न्यायाधीश दु।

3 व हे शहरय छम्ह भा:त सीधुंकूम्ह मिसा नं दु। व मिसां न्हाबले वया: वयात थथे धाइगु जुयाच्चन – ‘जित: क्वत्यलात:पिनिगु न्हा:ने न्याय यानादिसँ।’

4 स्वन्हू प्यन्हू तक ला वं वयात आलताल याना: वास्ता हे मया:। लिपा वं मनं मनं थथे धाल – ‘परमेश्वर खना: जि मग्या:, अले मनूतयत नं जि वास्ता मतया।

5 अयनं थ्व मिसा जिथाय यक्व हा: वयाच्चंगुलि जिं वयागु मुद्दा नि छिने यानाबी। अथे मया:सा वं न्हियान्हिथं वया: जित: दिक्क यानाबी।’ ”

6 अले प्रभुं धयादिल – “व अधमीं न्यायाधीशं धा:गु खँ ताल ला?

7 अले छु, परमेश्वरं जक चान्हि थ:के ग्वाहालि फवनाच्चंपि थ:म्हं हे ल्यायात:पि मनूतयत स्वयामदी ला? छु वयकलं थ: मनूतयत ग्वाहालि यायेत लिबाकादी ला?

8 जिं छिमित धाये – वयकलं इमित याकनं हे ग्वाहालि यानादी। अयनं मनूया काय वइबलय संसारय च्वंपि मनूतयके थज्या:गु विश्वास खने दइ ला?”

फरिसी व कर काइम्हयसिगु उखान

9 अले येशू – “जिपि हे जक धमीपि” धका: धया जुया: कर्पिन्त क्वहंका जुइपिन्त थ्व उखान कनादिल –

10 “छन्हू छम्ह फरिसी व कर काइम्ह मनू प्रार्थना यायेत देगलय वन।

11 फरिसी दना: थथे प्रार्थना यात – ‘परमेश्वर, जि छित: सुभाय बी, छायाधा:सा जि मेपि थें ज्या:म्ह मनू मखु। जि खँ लुच्चा मजुया, मभि मजुया, व्यभिचार मयाना, अले थ्व कर काइम्ह मनू थें नं मजुया।

12 जि हप्ताय निक: अपसं च्वना, अले जिं कमय यानागु धिबां झिब्वय छब्व छायेहया च्वनागु दु।’

13 “कर काइम्ह मनुखं धा:सा तापाकं हे दना: स्वर्गय तक थस्वये मफया: नुग: मछिका: थथे धाल – ‘परमेश्वर, जि पापीयात दया यानादिसँ।’ ”

14 वयकलं धयादिल – “जिं छिकपिन्त धाये – व फरिसी स्वया: थ्व मनू हे परमेश्वरया न्हा:ने धमीं ठहरय जुया: लिहां वन। सुनां थ:त थ:म्हं त:धंकी व चिधनी। अले सुनां थ:त थ:म्हं चिधं ताय्की व त:धनी।”*

मस्तयत आशिष बियादीगु

मती १९:१३-१५; मर्क १०:१३-१६

15 येशू आशिष बियादीमा धका: मनूतयसं थ: मस्तयत वयक:याथाय हल। थ्व खना: चेलातयसं इमित हक्का: छवल।

16 अयनं वयकलं मस्तयत स:ता: धयादिल – “मस्तयत पने मते, इमित जिथाय छवया हजि, छायाधा:सा परमेश्वरयागु राज्य थज्या:पिनिगु हे ख:।

17 जिं छिमित धाथें धाये – मस्तयगु नुग: थें दय्का मव:पिन्त परमेश्वरयागु राज्यय दुकाइ मखु।”

त:मिम्ह मनू

मती १९:१६-३०; मर्क १०:१७-३१

18 छन्हू छम्ह त:धंम्ह मनुखं येश्याके न्यन – “भिम्ह गुरु, छु या:सा जित: अनन्त जीवन दइ?”

19 अले वयकलं धयादिल – “छिं जित: छाय भिम्ह धका: धयादियागु? भिम्ह ला परमेश्वर छम्ह जक हे दु।

20 छिं व्यवस्थाय थथे च्वयात:गु सि हे स्यू जुइ – ‘व्यभिचार याये मते, स्याये मते, खुइ मते, मखगु साक्षी बी मते, थ: मां बौयात हनाबना ति।’ ”*

21 अले वं लिस: बिल – “थ्व ला छगू छगू दतले हे जिं मचाबलय निसें मानय याना वयाच्चनागु दु।”

22 थ्व न्यना: वयकलं वयात धयादिल – “अझ हे नं छिं छला याये मानि। छिके दगु फुककं मिया: नये मखंपिन्त इनाबियादिसँ, अले छित: स्वर्गय धन-सम्पति दइ। थुलि याये धुंका: छि जि नाप झासँ।”

23 तसकं त:मिम्ह जगुलि थ्व न्यना: वं ख्वा: खिउसे च्वंकल।

24 वयकलं वयात स्वया: धयादिल – “धन-सम्पति यक्व दुपिन्त परमेश्वरयागु राज्यय दुहां वनेत गपायसकं थाकु।

25 त:मिपि मनूत परमेश्वरयागु राज्यय दुहां वनेगु स्वया: मुलुयागु कैय प्वाल्य छम्ह ऊँट दुहां वनेत अ:पुइ।”

- 26 थ्व खँ न्यना च्वंपिन्सं वयकःयात धाल - “अयसा सुयागु उद्धार जुइ फइ लय?”
 27 वयकलं धयादिल - “मनूतयसं याये मफुगु परमेश्वरं यानादी फु।”
 28 अले पनूतसं धाल - “स्वयादिसँ, जिमिसं थःगु छँछँ हे त्वःताः छिगु ल्यल्यु वयाच्चना।”
 29 वयकलं इमित धयादिल - “जिं छिमित धात्थे धाये - परमेश्वरयागु राज्यया नितिं छँ, कलाः, दाजुकिजा, मांबौ, मस्त सकसित त्वःतावःपिन्त
 30 आः हे थ्व स्वयाः यक्वं अप्वः दइ, अले लिपा वइगु संसारय् अनन्त जीवन नं कायेखनी।”

येशू थः सीगु खँ स्वकः खुसि कनादीगु

मती २०:१७-१९; मार्क १०:३२-३४

- 31 अले येशू झिनिम्हयसित छुखे ब्वना यंकाः धयादिल - “न्यँ, झीपि यस्शलेमपाखे वनाच्चन। अन मनूया काय्यागु खँय् अगमवत्तातयसं च्वया थकूगु फुकक खँ पूवनी।
 32 अन थयेनेवं वयात ज्वनाः यहदीमखुपिन्त लःल्हानाबी, अले वयात गिजय् याइ, बेइज्जत याइ, थुकलं बी।
 33 इमिसं वयात कोरी दाइ, अले स्याइ। स्वन्हु दयकाः सीमहं हानं म्वाना वइ।”
 34 वयकलं धयादीगु खँ इमिसं छुं हे थुइके मफुत। इमिगु नुगलय् छुं हे खँ दुहां वने मफुत। उकिं इमिसं वयकःयागु खँ थुइके मफुत।

कांम्ह फ्वगियात लायकादीगु

मती २०:२९-३४; मार्क १०:४६-५२

- 35 वयकःपि यरीहोया लिक्क थयंबलय् छम्ह कांम्ह फ्वगिं लाँय् च्वनाः फ्वनाच्चन।
 36 वं ग्वाः ग्वाः मनूत वःगु सः ताल। अले वं अन छु जुयाच्चन धकाः न्यना स्वल।
 37 इमिसं वयात धाल - “नासरतयाम्ह येशू थनं झायाच्चवंगु दु।”
 38 अले ला वं चिल्लाय् दनाः थथे धाल - “अय् दाऊदया काय् येशू, जितः दया यानादिसँ।”
 39 अले वयाथाय् लिक्क लिक्क च्वंपिन्सं वयात “हाले मते, सुम्क च्वँ” धकाः ब्वःबिल।
 अयनं व झन जक ततःसलं हाला हल - “अय् दाऊदया काय्, जितः दया यानादिसँ।”
 40 अले वयकलं दिनाः वयात “थन हजि” धकाः धयादिल। वः न्ह्यःने वये धुंकाः वयकलं न्यनादिल -
 41 “जिं छन्त छु याये माल?”
 वं धाल - “प्रभु, जितः मिखां खंका बियादिसँ।”
 42 वयकलं धयादिल - “छंगु विश्वासं यानाः छंगु ल्वय् लन, छं मिखां खनेमा।”
 43 उधिमय् वं मिखां खन। अले परमेश्वरयात जयजय यानाः वयकःया ल्यल्यु वन। थ्व खनाः फुककसिनं परमेश्वरयात तःधंकल।

19

येशू व जखायस

- 1 येशू यरीहो शहर थयंकः झाल।
 2 अन जखायस धाःम्ह छम्ह मनू दु। व कर काइपिनि हाकिम खः। व तसकं तःमि।
 3 वं येशू गज्याःम्ह जुइ धकाः स्वयेत सनाच्चन। बागःचाम्ह जूगुलि ग्वाः ग्वाः मनूतयसं यानाः वं वयकःयात खंके मफुत।
 4 अयजूगुलि व हथाय् पथासं वयकः स्वयाः न्ह्यः ब्वाँय् वनाः छमा यःमरिमाय् गयाच्चन। वयकः व हे यःमरिमाया क्वसं जुयाः झायाच्चवंगु खः।
 5 वयकलं अन थयंकाः च्वय् थस्वयाः वयात धयादिल - “हे जखायस, याकनं क्वहां झासँ, छायाःसा थौं जि छिगु छँय् बाय् च्वनेमाःगु दु।”
 6 अले वं काचाकाचां सिमां क्वहां वयाः लयल्यतातां वयकःयात छँय् ब्वनायंकल।
 7 थ्व खनाः मनूतय् दथुइ थथे खँ जुल - “व ला पापीम्ह मनूयागु छँय् धकाः बाय् च्वंवन।”
 8 जखायसं प्रभूयात धाल - “स्वयादिसँ प्रभु, जिं जिगु बच्छि सम्पति नये मखंपिन्त इनाबी। अले जिं सुयागुं थगय् यानाः कयातयागु दुसा, वयात प्यदुगं अप्वः तनाबी।”
 9 वयकलं वयात धयादिल - “थौं थ्व छँयागु उद्धार जुल, छायाःसा छि नं ला अब्राहामया सन्तान खः नि।
 10 मनूया काय् तनाच्चंपिन्त मालेत व उद्धार यायेत वःगु खः।”*

झिगू असर्फियागु उखान

मती २५:१४-३०

11 येशू यरूशलेम न्ह्यःनेसं थ्यंकः झाल। वयकःयागु खँ न्यना च्वपिन्सं परमेश्वरयागु राज्य याकनं वइ धकाः मतिइ तथा च्वंगुलि वयकलं इमित थ्व उखान कनादिल।

12 “छम्ह तःधंम्ह मन् तापाःगु देशय वनाः थःगु देशयाम्ह जुजु जुयाः लिहां वयेगु धकाः वन।

13 वने न्ह्यः थः झिम्ह च्यःतयूत सःताः झिगू असर्फि बियाः धाल — ‘जि मवतले थ्व धिबां व्यापार याना च्वँ।’

14 अन च्वपिं मनूतयसं धाःसा वयात मिरां हे स्वयेमास्ति मवः। व वने धुंकाः इमिसं मनूत छवयाः ‘थ्व मनू जिमि जुजु जुइगु जिमित मयः’ धकाः धायके छवल।

15 “जुजु जुयाः लिहां वये धुनेवं वं थः च्यःतयूत सःताः इमिसं व धिबां गुलि कमय् यानाः तथा धकाः न्यन।

16 न्हापाम्ह च्यलं धाल — ‘मालिक, छिं बिया थकादीगु छगू असर्फि जिं मेगु झिगू असर्फि कमय् यानागु दु।’

17 “अले वं वयात धाल — ‘स्याबास, छ तसकं भिम्ह च्यः खः। थज्याःगु चिधंगु ज्याय् हे छ विश्वास याये बहःम्ह जूगुलि छन्त झिगू शहरयाम्ह हाकिम यानाबी।’

18 “हान निम्हम्हयसिनं वयाः थथे धाल — ‘मालिक, छिगु छगू असर्फि जिं न्यागु असर्फि कमय् यानागु दु।’

19 “वं वयात धाल — ‘छन्त नं न्यागु शहरयाम्ह हाकिम यानाबी।’

20 “मेम्ह च्यलं वयाः थथे धाल — ‘मालिक, छिं बिया थकादीगु असर्फि जिंके हे दनि। छिं खनाः ग्याःगुलि जिं थ्व असर्फियात स्मालय् प्वःचिनाः स्वथना तथा।

21 छि तसकं हारांम्ह मनू खः धकाः जिं स्यु, अले हान छिं थःगु मखुसां यंकादी यः। छिं थःम्हं म्हाःगु बालीं नं लयाः यंकादी यः।’

22 “अले वं वयात धाल — ‘छंगु हे म्हतुं पिहां वःगु खं जिं छन्त ज्वने, छ ला तसकं मभिम्ह च्यः जुयाच्वन खनी। जि तसकं हारांम्ह मनू, अले हान जिं थःगु मखुसां काइम्ह, अले थःम्हं म्हाःगु नं लयाः यंकीम्ह धकाः स्यूसेलिं छं

23 छाय् जिगु धिबा त्वाय् बिया मतया? त्वाय् बियातःगु जूसा जिं ब्याजनापं काये दइगु मखु ला?’

24 “अले वं अन दनाच्वपिन्त धाल — ‘वयाके च्वंगु असर्फि कयाः झिगू असर्फि दुम्ह मनूयात ब्यु।’

25 “इमिसं धाल — ‘मालिक, वयाके ला झिगू मछि असर्फि द हे दु नि।’

26 “अले जुजुं थथे धाल — जिं छिमित धाये — ‘दुम्हयसित अज्जं तनाबी, अले यक्व दइ। मदुम्हयसिके दुगु नं लाका काइ।’

27 जितः जुजु मयायेत सपिं जिमि शत्रुतयत हयाः जिगु न्ह्यःने हे स्या।’ ”

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मती २१:१-११; मार्क ११:१-११; यह १२:१२-१९

28 थुलि धयादी धुंकाः येशू चेलातयगु न्ह्यः न्ह्यः यरूशलेमपाखे झाल।

29 बेथफगे व बेथानिया न्ह्यःने लाःगु जैतून डाँडांय थ्यंबलय् वयकलं निम्ह चेलातयत थथे धयाः छवयादिल —

30 “छिपि न्ह्यःने च्वंगु गामय् हँ। अन सुनानं मगःनिम्ह छम्ह गधाया मचायात चिनातःगु दइ। वयात फ्यनाः थन हजि।

31 सुनानं छिमित ‘छाय् फ्यनागु?’ धकाः न्यसां छिमिसं ‘प्रभुयात माःगु दु’ धकाः धा।”

32 गधा काःवपिन्सं वयकलं धया छवःथें तुं गधाया मचायात लुइकल।

33 इमिसं वयात फ्यना च्वंबलय् गधा थुवाःतयसं वयाः थथे धाल — “छिमिसं छाय् गधा फ्यनाच्वनागु?”

34 इमिसं धाल — “प्रभुयात थ्व माःगु दु।”

35 इमिसं गधायात हयाः थःगु गा वयागु म्हय् लायाः वयकःयात फ्यतुकल।

36 वयकः झाःबलय् नं मनूतयसं थथःगु गागि लँय् लायाबिल।

37 वयकः यरूशलेमया सतीक लाःगु जैतून डाँडां क्वहां झाःबलय् चेलात फुक्कं लयल्यतायाः इमिसं खंगु ततःधंगु अजू चायापुगु ज्या व चिंया लागि परमेश्वरयात जयजय यानाः थथे धकाः ततःसलं हाल —

38 “परमप्रभुया नामं झाःम्ह जुजु

धन्यम्ह खः।

स्वर्गय् शान्ति जुइमा,

अले परमेश्वरया

जयजय जुइमा।”

39 मन्तयगु हलय् च्वंपि सुं फरिसीतयसं वयकःयात धाल - “गुरून्, छिकपिनि चेलातयत् हाले मते धकाः ब्वःबियादिसं रे।”

40 वयकलं लिसः बियादिल - “जिं छिकपिन्त धाथे धाये - थुपि सुम्क च्वन धाःसा ल्वहं हे हाला हइ।”

यस्शलेम खनाः येशू नुगः मछिकादीगु

41 यस्शलेमया न्ह्यःने थ्यंकः झाःबलय् शहरयात खनाः वयकलं ख्वयाः धयादिल -

42 “थौं छिमिसं शान्तियागु लेंपु स्यूगु जूसा गुलि ज्यूगु। आः थ्व छिमिगु मिखां तापाय् धुंकल।

43 थज्याःगु ई वइतिनि गुबलय् छिमि शत्रुतयसं छिमिगु शहरयात प्यखेरं घेरय् यानाः गनं वने मजीक कुना तइ।

44 अले मस्तनापं छिमित व छिमिगु शहरयात भज्यंक नाश यानाबी। छगः ल्वहंया घःने मेगु ल्वहं नं ल्यंका तइ मखु, छायाःसा परमेश्वरं छिमित बचय् याः वःगु ईयात छिमिसं सीके मफुत।”

बंजाःतयत् देगलं ख्यानाः छवःगु

मती २१:१२-१७; मर्क ११:१५-१९; यहू २:१३-२२

45 येशू देगलय् झायाः अन च्वनाः न्यायेगु व मीगु ज्या यानाच्वंपि फुक्कसित थथे धकाः ख्यानाः छवयादिल -

46 “थथे च्वयातःगु दु - ‘जिगु छें प्रार्थना यायेगु छें खः।’ छिमिसं ला थुकियात खुं दाखुंतयगु छें धकाः यानाच्वन।”*

47 वयकलं न्हिन्हे झायाः अन देगलय् स्यनादीगु खः। उकिं तःधंपि पुजाहारीत, शास्त्रीत व ततःधंपि मन्तु मिलय् जुयाः वयकःयात स्यायेत स्वयाच्वन।*

48 अयनं इमिसं छुं हे याये मफया च्वन, छायाःसा मन्तु फुक्कसिनं वयकःयागु खें ललय्तातां न्यं।

20

येश्या अधिकारया खँय न्ह्यसः

मती २१:२३-२७; मर्क ११:२७-३३

1 छन्हू येशू देगलय् मन्तयत् स्यनेकने याना व भिंगु खें कनाच्वंबलय् तःधंपि पुजाहारीत, शास्त्रीत व थकालिपिन्सं वयाः

2 वयकःयात थथे धाल - “छिं थथे याना दित गनं अधिकार कयादिया? अले छितः थ्व अधिकार सुनां बिल?”

3 वयकलं इमित लिसः बियादिल - “जिं नं छिकपिन्के छगू खें न्यने -

4 बत्तिस्मा बीगु अधिकार यहन्नां सुयापाखें काल? स्वर्गपाखें ला कि मन्तयपाखें?”

5 थ्व न्यनाः इमि थःथवय् थथे खें जुल - “स्वर्गपाखें काःगु धाल कि झन झीत वं ‘अयसा, छिमिसं वयात छाया विश्वास मयानागु लय्?’ धकाः धाइ।

6 मन्तयपाखें काःगु धाल कि मन्तयसं झीत ल्वहंतं कयका स्याइ, छायाःसा फुक्कसिनं यहन्नायात अगमवक्ता धकाः मानय् यानातःगु दु।”

7 अयजूगुलि इमिसं वयकःयात थथे लिसः बिल - “जिमिसं मस्यु।”

8 अले वयकलं इमित धयादिल - “अयसा, जिं नं छिकपिन्त थ्व ज्या यायेत जितः सुनां अधिकार बियाहःगु खः धकाः धाये मखु।”

मभिपिं म्हयतयगु उखान

मती २१:३३-४६; मर्क १२:१-१२

9 अले येशू मन्तयत् छगू उखान कनादिल - “छम्ह मनुखं क्यबय् दाखमा पिनाः म्हयतयत् त्वःताः थः तःन्ह्या लागि तापालय् वन।”*

10 बाली काय् त्ययकाः वं थः च्यःयात म्हयतयथाय् दाख बाली काय्के छवल। म्हयतयसं वयात दायाः छुं हे मब्युसे लित छवयाहल।

11 वं हानं मेम्ह च्यःयात छवल। वयात नं इमिसं दायाः इज्जत हे कयाः छुं हे मब्युसे लित छवयाहल।

12 वं हानं मेम्ह च्यःयात छवल। थ्वयात ला इमिसं घाःपाः यानाः क्यबं पितिना हल।

13 “अयजूगुलि क्यब थुवालं थथे मतिइ तल - ‘आः जिं छु यायेगु? हानं छकः जि यःम्ह काय्यात हे इमिथाय् छवया स्वये, जिम्ह काय्यात ला इमिसं हनाबना तइ।’

14 “अयनं काय्म्हयसित वयाच्वंगु खनेवं म्हयतयसं - ‘थ्व ला तःसिया काय् खः, थ्वयात स्यानाः फुक्क धनसम्पत्ति झीगु याना काये धकाः ग्वसाः ग्वल।’

15 अले इमिसं वयात ज्वनाः दाखक्यबं पिने यंकाः स्यानाबिल।

“आः तःसिनं वयाः व म्हयतयत् छु याइ?”

16 वं इमित स्यानाछवइ, अले व क्यब मेपिन्त हे ज्याके बी।”

थ्व न्यना: अन च्वंपिन्सं धाल – “थथे गुबलें मजुइमा।”

17 इमिसं अथे धा:गुलि वयकलं इमित स्वया: धयादिल – “अयसा धर्मशास्त्रय् थथे च्वया त:गुया छु अर्थ जुल लय?”

“ दक:मितय्सं ज्यालगय् मजुगु धका:

धा:गु ल्वहं हे

मू ल्वहं जूवल।”*

18 “व ल्वहंतय् दु:पि फुककं कुचा कुचा दली। अले व ल्वहं कुतुं वया: सुयात लाइ व धू जुइ।”

19 वयकलं अथे धयादीगुलि शास्त्रीत व त:धंपि पुजाहारीतय्सं वयक:यात अन हे ज्वनेत स्वल, छाया:सा व उखान इमित हे किका: न्यंकादीगु ख: धका: इमिसं सीकल। अयं मनुत खना: ग्याना: इमिसं वयक:यात ज्वने मफुत।

कर पुलेगु खँ

मती २२:१५-२२; मर्क १२:१३-१७

20 अयजुगुलि इमिसं येशूयात ज्वनेत मौका स्वयाच्वन। इमिसं थ: मनुतयत भिपि थें च्वंक वयक:याथाय् छवल। इमिसं वयक:यात खँ ल्हका: ज्वना: रोमी हाकिमयात ल:ल्हाना बीगु ग्वसा: ग्व:गु ख:।

21 व मनुतयसं वयक:यात थथे धका: न्ह्यस: यात – “गुरुजु, छिं ख: ख:गु जक नवानादी, अले भिभिंगु जक स्यनादी धका: जिमिसं स्यु। अले हानं छिं ख्वा: स्वया: ज्या यानादी मखु, बरु परमेश्वरयागु सत्य लँ क्यनादी।

22 छता खँ धयादिसँ, कैसरयात झीसं कर पुले ज्यू ला कि मज्यू?”

23 वयकलं इमिगु मभिंगु बिचा: थुइका: धयादिल –

24 “धिबा छग: हया: जित: क्यनादिसँ। थुकी सुयागु ख्वा: व नां क्रियात:गु दु?”

इमिसं धाल – “कैसरयागु।”

25 वयकलं धयादिल – “अयसा कैसरयागु कैसरयात हे बीमा:, परमेश्वरयागु परमेश्वरयात हे बीमा:।”

26 इमिसं वयक:यात मनुतयगु न्ह्य:ने खँय बुका: ज्वने मफुत। वयक:यागु लिस: न्यना: इपि छक्क जुल, अले सुम्क च्वन।

सीपिं म्वाना वइ ला कि वइ मखु?

मती २२:२३-३३; मर्क १२:१८-२७

27 हानं सिना: म्वाना वइगु खँय विश्वास मयाइपि सदुकीतयसं वया: येशूयात थथे धका: न्ह्यस: यात –*

28 “गुरुजु, सुं मनु मस्त मदयकं सिनावन धा:सा वया हे किजां थ: तता:जुयात कला: तया: दाजुमहयसिगु निति मस्त दयकेमा: धका: मोशां च्वया थकूगु दु।”

29 धाये – न्हयम्ह दाजुकिजापि दु। त:धिक:म्ह दाजुम्ह ब्याहा याना: मस्त मदयक सिनावन।

30 अले दातिम्ह किजां तता:जुमहयसित कला: तल।

31 थुकथं हे सार्हिलाम्ह किजां नं यात। थुकथं हे मेमेपिन्सं नं यात। फुककं मस्त मदयकं हे सिनावन।

32 दकलय् लिपा व मिसा नं सित।

33 आ: धयादिसँ, सीपिं म्वाना वइबलय् व मिसा सुया कला: जुइ? इपि न्हयम्हयसिनं नं वयात कला: त:गु दु।”

34 वयकलं इमित धयादिल – “थ्व संसारय् च्वंपि मनुतयसं जक ब्याहा याइ, अले बियाछवइ।

35 सिना: म्वाना वया: स्वर्गय् वनीपि मनुतय सुयां ब्याहा नं जुइ मखु। अले सुयातं बिया नं छवइ मखु।

36 इपि ला स्वर्गदूत थें जुइ, उकिं इपि हानं सी मखुत। सीपिन्त म्वाका त:गुलि इपि परमेश्वरया मस्त जुइ।

37 “मोशां नं सीपि मनुत म्वाना वइ धका: क्यना वंगु दु नि। झालय् मि च्या:बलय् परमेश्वरं धयादीगु खँ मोशां थथे च्वया थकूगु दु – “जि अब्राहाम, इसहाक व याकूबया परमेश्वर ख:।”*

38 थुकियागु अर्थ परमेश्वर सीपिनि परमेश्वर मखु, बरु म्वाना च्वंपिनि परमेश्वर ख:, छाया:सा फुककं वयक:या निति हे म्वानाच्वंपि ख:।”

39 अले गुलि शास्त्रीतयसं लिस: बिल – “गुरुजु, छिं धाथें हे ख:गु खँ धयादिल।”

40 अबलय् निसें सुनानं हे वयक:याके छुं हे न्यनेगु आँट याये मफुत।

मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु खः?

मती २२:४१-४६; मर्क १२:३५-३७

41 वयकलं इमित धयादिल - “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट दाऊदया काय् खः धकाः इमिसं गथे यानाः धायेफत?

42-43 दाऊद थःम्हयसिंसं हे भजन सफलुइ थथे च्वया थकूगु दु -

“छं शनूतयत् छंगु पालि तःले मततले

छ जिगु जव ल्हाःपाखे च्वनाच्चै धकाः

परमप्रभुं जिमि प्रभुयात धयादिल।”*

44 “दाऊद हे वयात ‘प्रभु’ धकाः धाल धाःसा गथे यानाः दाऊदया काय् जुइ फइ?”

शास्त्रीत खनाः होश या

मती २३:१-३६; मर्क १२:३८-३९

45 अले फुक्क मनुतयसं तायक वयकलं चेलातयत् धयादिल -

46 “ततःपाःगु लं फिना जुइ मास्ति वःपिं, बजारय मनुतयसं मानय याका जुइ मास्ति वःपिं, धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् दकलय् न्हःने फयत् वने मास्ति वःपिं, भ्वयबलय् ततःधंपिं नाप च्वने मास्ति वःपिं शास्त्रीत खनाः होश या।

47 थज्याःपिंसं भाःत मद्रुपिं मिसातयगु छँ लुतय यानाच्चंगु दु, प्रार्थना धाःसा कर्पिन्त क्यनेत ततःहाकयक यानाक्यनी। थज्याःपिंसं हे दकलय् तःधंगु सजाँय फये मालीतिनि।”

21

भाःत सीधुकूमह मिसां छाःगु धिबा

मर्क १२:४१-४४

1 अले येशुं धनी मनुतयसं देगलय् च्वंगु धुकुतिइ धिबा तयाच्चंगु स्वया च्वनादिल।

2 वयकलं छम्ह तसकं चीमिम्ह भाःत सीधुकूमह मिसां नं वयाः सिजःयागु धिबा तयावंगु खन।

3 अले वयकलं धयादिल - “जिं छिमित धाल्यै धाये - धुकुतिइ धिबा छाःवःपिं मध्ये दकलय् अप्वः धिबा छाःम्ह ला थ्व चीमिम्ह भाःत सीधुकूमह मिसा खः।

4 छायाधाःसा मेपिंसं ला इमिके यक्व दुगुलि अःपुक बियावन। थ्व मिसां ला थःके दुगु फुक्कं नयेत मदयक हे बियावन।”

देगः नाश जुया वनीतिनि

मती २४:१-२; मर्क १३:१-२

5 चेलातय थःथवय देगःया खँय देगः ला गुलि बाबांलाःगु ल्वहँतं व छायेहयातःगु बसजालं छायापिया तःगु दु धकाः खँ ल्हानाच्चन।

6 अले येशुं धयादिल - “छिमिसं खनाच्चंगु थ्व फुक्कं छन्हु नाश जुइतिनि, अबलय् थ्व फुक्कं दुना वनाः ल्वहं छगः नं दइ मखुनि।”

दुःखकष्ट जुइतिनिगु खँ

मती २४:३-१४; मर्क १३:३-१३

7 अले इमिसं वयकःयाके न्यन - “गुरुजु, थथे गुबलय् जुइ? अले थथे जुइ धकाः गथे याना सीकेगु?”

8 वयकलं धयादिल - “होश यानाच्चँ, सुनानं छिमिगु मिखाय् धुलं छवाके मफयेमा, छायाधाःसा यक्व हे मनुतयसं जिगु नामय् वयाः - ‘जि व हे खः’ अले ‘ई न्हःने थ्यंकः वये धुंकल’ धकाः धाइ। अयसं छिपिं इपिं नाप वने मते।

9 अले छिमिसं जवंखवं तसकं ल्वापु जगु व ल्वापु जुइत्यंगु खँ न्यनी। अयसां छिपिं ग्याये मते, छायाधाःसा थ्व संसार नाश जुयावने न्हः थथे जुइ हे माः। अथेसां उग्रिमय् हे संसारयागु नाश जुइ मखु।”

10 वयकलं हानं धयादिल - “देश देशतय्गु दथुइ ल्वापु जुइ। राज्य राज्यया दथुइ ल्वापु जुइ।

11 थाय् थासय् ततःधंक भ्वखाय् ब्वइ, थाय् थासय् अनिकाल जुइ, यक्व ल्वचं थी, अबलय् आकाशय् तसकं ततःधंगु व ग्यानापुगु चिं खने दइ।

12 “थथे जुइ न्हः जिगु नांयागु नितिं छिमित ज्वनाः कसाः याइ, धर्मशास्त्र स्यनीगु छँया थकालिपिन्त लःल्हानाबी, इयालखानाय् कुनी, अले जुजुपिन्थाय् व हाकिमतयथाय् यंकी।

13 थुकथं छिमिसं इमिगु न्हःने जिगु साक्षी बी खनी।

14 अयसं छिमिसं गुकथं लिसः बी माली धकाः धन्दा काये मते,

15 छायाधाःसा जिं छिमित थज्याःगु खँ व बुद्धि बी, गुकियात छिमि शत्रुतयसं लिसः बी नं फइ मखु, त्वाःल्हाय् नं फइ मखु।[☆]

16 थः हे मांबौ, दाजुकिजा, थःथिति व पासापिन्सं तकं छिमित ज्वका छवइ, अले छिपि मध्ये गुलिसित ला स्यानाछवइ।

17 जिगु नामं यानाः छिमित फुक्कसिनं हेला याइ।

18 अयनं इमिसं छिमिगु छेनय् च्वंगु सँ छपु नं स्यके फइ मखु।

19 छिमिसं सह यानाच्वन धाःसा छिमित अनन्त जीवन दइ।”

यस्शलेम नाश जुइतिनि

मती २४:१५-२१; मर्क १३:१४-१९

20 “गुबलय् छिमिसं यस्शलेमयात सिपाइंतयसं घेरय् याःगु खनी, उबलय् आः याकनं हे यस्शलेमयागु नाश जुइ धकाः छिमिसं सीकि।

21 उबलय् यहूदियाय् च्वनाच्वपि फुक्कं पहाडय् बिस्युं हँ, शहरय् च्वपि फुक्कं बिस्युं हँ, गामय् च्वनाच्वपि शहरय् दुने वने मते।

22 छायाधाःसा थ्व धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु फुक्कं पवकेत पलेसा काइगु दि खः।[☆]

23 प्वाथय् दुपि व दुस्त्वंह मचा दुपि मिसातयत तसकं सास्ती जुइ। छायाधाःसा अबलय् थ्व देशय् तसकं दुःखकष्ट ज् वइ, अले थन च्वपिन्सं परमेश्वरयागु तं फयेमाली।

24 गुलिसित तरवारं पालाः स्याइ, गुलिसित ज्वनाः देश देशय् यंकी, अले यहूदीमखुपिनिगु ई पूमवंतले इमिसं यस्शलेमयात न्हूतुन्हया तइ।”

मनूया काय वइबलय् थथे जुइ

मती २४:२९-३१; मर्क १३:२४-२७

25 “अले सूर्यलय्, तिमिलाय् व नगुलय् चिं खने दइ। समुद्रयागु सलं व लःद्रुम्बलं यानाः पृथ्वीइ च्वपि फुक्क जातयापि मनुत ग्यानाः आछु-आछु कनी।[☆]

26 पृथ्वीइ आः छु जुइन धकाः ग्यानाः मनुत मुच्छीं कइ, छायाधाःसा आकाशय् च्वंगु फुक्क शक्ति खाइ।

27 अले इमिसं मनूया काययात तःधंगु शक्ति ज्वनाः झःझः धायक सुपाँचय् वयाच्वंगु खनी।[☆]

28 थथे जुइवं छिमिसं दनाः च्वय् पाखे स्व, छायाधाःसा याकनं हे छिमिगु उद्गार जुइत्यंगु दु।”

यःमरिमायागु उखान

मती २४:३२-३५; मर्क १३:२८-३१

29 अले वयकलं इमित छपु उखान कनादिल – “यःमरिमायात स्व, अथे हे मेमेगु सिमायात नं छकः स्व।

30 थुमिके चुलि जायावल कि, छिमिसं ‘तान्वःगु ई वल’ धकाः सीकी।

31 अथे हे गुबलय् छिमिसं जिं धया थें जुया वयाच्वंगु खनी, परमेश्वरयागु राज्य न्ह्याःने वये धुंकल धकाः सीकी।

32 जिं छिमित धाथें धाये – गुबलय् तक थ्व फुक्कं जुइ मखु, उबलयतक आःयापि मनुत सिनावनी मखु।

33 आकाश व पृथ्वी मदयावनी, अयनं जिगु वचन मदयावनी मखु।”

34 “अयज्गुलि छिमिसं होश यानाच्वँ। भवय् जक नया जुइगु, अय्लाः थ्वँ जक त्वना जुइगु, अले थ्व जीवनयागु धन्दा कयाः जुइगु याना जुल धाःसा छिमिसं मसीक जिं धयागु दि वइ।

35 छायाधाःसा व दि पृथ्वीइ च्वपि फुक्क मनुतयगु निति तकर्यंकीगु जाल थें जुयाः वइ।

36 अयज्गुलि होश यानाच्वँ। व दिनय् जू वइगु फुक्क खं बचय् जुइत व मनूया काय्या न्ह्याःने दने फयकेत छिमिसं न्ह्याबलें प्रार्थना याना च्वँ।”

37 न्हियान्हिथं येशू देगलय् स्यनेकने यानाः बहनी जुइवं जैतून डाँडाय् बाय् च्वं झायादीगु खः।[☆]

38 मनुत सुथय् न्हापांनिसें हे वयकलं स्यनादीगु खँ न्यनेत देगलय् मुं वयाच्वनी।

22

यहूदां येशूयात ज्वकेत्यंगु

मती २६:१-५; मर्क १४:१-२; यूह ११:४५-५३

1 सोडा मतःगु मरि नयेगु नखः न्ह्याःने थयंकः वल। थ्व नखःया न्हापांगु दि छुत्काराया नखः खः।[☆]

☆ 21:15 २१:१४-१५ लूक १२:११-१२ ☆ 21:22 २१:२२ होशो १:७ ☆ 21:25 २१:२५ येशू १३:१७; इज ३२:७; योए २:३१; प्रका ६:१२-१३ ☆ 21:27 २१:२७ दान ७:१३; प्रका १:७ ☆ 21:37 २१:३७ लूक ११:४७ ☆ 22:1 २२:१ प्रस १२:१-२७

2 तःधंपि पुजाहारी व शास्त्रीतय येशूयात स्यायेगु ग्वःसा ग्वःगु खः। अयनं मनूत खनाः ग्यानाः इमिसं वयकःयात सुलाः स्यायेगु ग्वःसा ग्वयाच्वन।

3 उबलय हे झिनिम्ह चेलात मध्ये छम्ह यहूदा इस्करियोतयाके शैतान दुबित।

4 वं तःधंपि पुजाहारीत व देगःया सिपाईतय कप्तानयाथाय वनाः येशूयात ज्वंका बी फु धकाः धाल।

5 इमिसं लयलयतायाः वयात धिबा बी धकाः धयाहल।

6 यहूदा मानय जुल। अबलय निसं वं मनू मदुथाय लाकाः वयकःयात इमिगु ल्हातय ज्वंका छवयेत स्वयाच्वन।

छुत्कारायागु नखः हनादीगु

मती २६:१७-२५; मर्क १४:१२-२१; यहू १३:२१-३०

7 सोडा मतःगु मरि नयेगु छुत्कारायागु नखःबलय चीधिकःम्ह भ्याःचा स्यायेगु दि ध्यंकः वल।

8 अयजुगुलि येशू थथे धयाः पत्रुस व यहून्नायात छवयादिल – “हूँ, छुत्काराया नखःया भव्य नयेत छिमिसं वनाः भव्य ज्वरय या।”

9 इमिसं धाल – “गन वनाः ज्वरय यायेगु?”

10 वयकलं धयादिल – “न्यँ, शहरय दुहां वनेवं छिमिसं घलय लः कया वयाच्वंम्ह छम्ह मनूयात नापलाइ। छिपि व हे मनूया ल्यूल्य हूँ। व गन दुहां वनी, अन हे वनाः

11 छिमिसं छँ थुवाःयात धा – ‘छितः गुरुजं थथे धयाहःगु दु – “जिमि चेलात नाप छुत्काराया नखःया भव्य नयेत क्वथा क्यनादिसँ हं।” ’

12 अले वं छिमित बांलाकातःगु तःकूगु चवतय क्यने यंकी, छिमिसं अन हे ज्वरय या।”

13 अले इपि वन। वयकलं इमित गथे धया छवयादीगु खः, इमिसं अथे हे लुइकल, अले अन हे छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय यात।

प्रभु भव्य

मती २६:२६-३०; मर्क १४:२२-२६; १ कोर ११:२३-२५

14 भव्य नयेत्यकाः येशू व प्रेरितत इवःलाक पयतुनादिल।

15 वयकलं धयादिल – “दुःख सी न्हः जि छिपिनाप च्वनाः छुत्काराया नखःया भव्य नयेगु तसकं इच्छा जुयाच्वंगु खः।

16 जिं छिमित धाये – परमेश्वरयागु राज्यय भव्ययागु अर्थ पूमवंतले जिं हानं थ्व भव्य नये मखु।”

17 अले वयकलं ख्वला कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः धयादिल – “थ्व का, छिपि सकसिनं इनाः त्वँ।

18 जिं छिमित धाये – परमेश्वरयागु राज्य मवतले थ्व दाखमघ त्वने मखुत।”

19 वयकलं हानं मरि कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः कुचा कुचा थलाः इमित थथे धयाः बियादिल – “थ्व मरि न। थ्व छिमित बियागु जिगु म्ह खः। आवंनिसँ जितः लुमकेत थथे यायेगु या।”

20 नये धुंकाः अथे हे ख्वला कयाः वयकलं धयादिल – “थ्व ख्वला छिमिगु निंति जिगु हि हायकागु परमेश्वरयागु न्हंगु बाचा खः।”

21 “तर न्यँ, जितः ज्वंका छवइम्ह मनू जि नाप हे पयतुनाच्वंगु दु।”

22 च्वया तः थें मनूया काय ला सिनावने हे माः। अयनं वयात ज्वंका छवइम्ह मनूयात तसकं धिक्कार दु।”

23 अले इपि थःथवय थथे धकाः खँ ल्हात – “झीगु पुचलय अथे याइम्ह मनू सु जुइ?”

सु तःधं?

मती २०:२५-२८; मर्क १०:४२-४५

24 इपि मध्ये दकलय तःधंम्ह सु जुइ धकाः चेलात कचकच हालाच्वन।”

25 अले येशू इमित धयादिल – “थ्व संसारय शासन याइपिन्सं मनूतयत् ल्हातय काइ। इमि हाकिमतयत् भिंपि मनूत धकाः धाइ।

26 छिमिसं धाःसा अथे यायेदइ मखु, बरु छिपि मध्ये सु दकलय तःधंम्ह खः वं दकलय चिधंम्ह जुयाः क्यनेमाः। अले छिमि नायः सु खः वं ला इन फुक्कसियां च्यः जुयाः ज्या यायेमाः।”

27 नयाच्वंम्ह तःधं ला कि वयात नयेगु तये हया च्वंम्ह च्यः तःधं? नयाच्वंम्ह मखु ला, तःधंम्ह? अयनं जिं छिमित सेवा यानाच्वनागु दु।”

28 “जिगु दुःखकष्टय छिपि जि नाप च्वनाच्वंगु दु।

29 अयजुगुलि गथे जिमि बाःनं जितः जुजु यानादिल, जिं नं छिमित अथे हे यानाबी।

☆ 22:20 २२:२० यर ३१:३१-३४ ☆ 22:21 २२:२१ भज ४१:१९ ☆ 22:24 २२:२४ मती १८:१; मर्क १:३४; लूक १:४६ ☆ 22:26 २२:२६-२६ मती २०:२५-२८; मर्क १०:४२-४४ ☆ 22:26 २२:२६ मती २३:११; मर्क १०:४२-४५ ☆ 22:27 २२:२७ यहू १३:१२-१५

30 अले छिमिसं जिगु राज्य्य जि नाप च्वना: नयेत्वने याये खनी। अले हानं सिंहासन्य च्वना: छिमिसं इस्पाएल्या झिनिग् कुलयापि मन्तयत् न्याय याइ।”☆

पन्नुसं येशूयात म्हमस्यू धका: धाइ

मती २६:३१-३५; मर्क १४:२७-३१; यूह १३:३६-३८

31 “सिमोन, सिमोन न्यँ, शैतानं छिमित छ्व हायेथें हायेत उजं काये धुंकल।

32 अयनं छंगु विश्वास बमलाना मवनेमा धका: जिं प्रार्थना यानागु दु। जिथाय् हानं लिहां वये धुंका: छं थ: दाजुकिजापिन्त बल्लाकि।”

33 अले वं येशूयात धाल – “प्रभु, इयालखानाय् वनेमा:सां, सी हे मा:सां जिं छित: त्व:ते मखु।”

34 वयकलं धयादिल – “पन्नुस, जिं छन्त धाये – थौं खा हाले न्ह्य: छं जित: स्वक: तक म्हमस्यू धका: धाइ।”

तरवार, धिबा व म्हिचा

35 येशू चेलातयत् धयादिल – “जिं छिमित धिबा, म्हिचा व लाकां मब्बूसे छ्वयाबलय् छिमित मा:गु तरय् जू ला कि मज्जु?”

इमिसं धाल – “जू।”☆

36 वयकलं हानं धयादिल – “आ: धा:सा सुयाके धिबा दु, वं व धिबा तयाति, अथे हे म्हिचा नं कया: ति। अले सुयाके तरवार मदु वं थ:गु कोट मिया जूसां तरवार न्या।

37 ‘वयक:यात दाखुँतय ल्याखय् तइ’ धका: जिगु बारे धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु खँ पूवने हे मा:। छाया:सा जिगु बारे च्वयात:गु खँ पूवनाच्वंगु दु।”☆

38 इमिसं धाल – “स्वयादिसँ प्रभु, जिमिके निपु तरवार दु।”

वयकलं धयादिल – “थुलि दुसा गा:।”

येशू प्रार्थना यानादीगु

मती २६:३६-४६; मर्क १४:३२-४२

39 येशू अनं पिहां झाया: वयक:यागु बानी दु थें जैतून डाँडाय् थाहां झायादिल। चेलात नं वयक: नाप ल्यूल्य वन।

40 अन थ्यने धुंका: वयकलं इमित धयादिल – “प्रार्थना याना च्वँ, मखुसा छिपि जाँचय् लाइ।”

41 अले वयक: इमिथासं भचा उज्यां वना: पुलि चुया: प्रार्थना यानादिल।

42 “बा:, ज्युसा थ्व ख्वला जिथासं चीकादिसँ। अयनं जित: य:थें यानादी मते, छित: य:थें हे यानादिसँ।”

43 उबलय् स्वर्ग छम्ह स्वर्गदूत वया: वयक:यात लिधंसा बियाच्वन।

44 अले नुगलय् तसकं हीसे च्वना: नुग: हे हगनि थें च्वंगुलि वयकलं इन तसकं मन बिया: प्रार्थना यानादिल। वयक:यागु च:ति हि थें तत:फुति जूया: बैय् तिकि ननाच्वन।

45 प्रार्थना यानादी धुंका: वयक: दना: चेलात दुथाय झा:बलय् इपि नुग: मछिका: मस्तं घनाच्वंगु खनादिल।

46 अले वयकलं धयादिल – “छिपि छाय् घनाच्वनागु? दना: प्रार्थना या। अले जक दु:खकष्ट जू व:सां छिपि बल्लाना च्वने फइ।”

येशूयात ज्वंगु

मती २६:४७-५६; मर्क १४:४३-५०; यूह १८:३-११

47 वयकलं नवाना च्वनादीबलय् हे अन छग् हुल मन्त वल। झिनिम्ह चेलात मध्ये यहदा धा:म्ह चेला इमिगु न्ह्य: न्ह्य: दु। यहदां वया: वयक:यात चुप्पा नल।

48 अले वयकलं वयात धयादिल – “हे यहदा, मन्या काययात छु छं चुप्पा नया: ज्वंकेगु ला?”

49 चेलातयसं अन छु जुइत्यगु ख: धका: सीका: थथे धाल – “प्रभु, जिमिसं तरवारं पालाबी ला?”

50 छम्ह चेलां दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया दासयागु जव न्हायपं ध्यनाबिल।

51 तर वयकलं धयादिल – “गात, त्व:ताब्यु।” अले वयकलं वयागु न्हायपं थिया: लायकादिल।

52 अले ज्वंव:पि त:धंपि पुजाहारीतयत्, देग:या सिपाईतय कप्तानतयत् व थकालिपिन्त धयादिल – “जि छम्हयसित ज्वनेत थथे तरवार व कथि ज्वनावये मा:गु छाय? छु जि दाखुँ ख: ला?”

53 न्हियान्हिथं छिकपि नाप देगलय् दुबलय् धा:सा छिकपिन्सं जित: मज्वं। तर थ्व छिकपिनिगु ई ख:, अले खिउँया शक्तियागु राज्य ख:।”☆

- पत्रुसं येश्यात म्हमस्यु धाःगु
 मती २६:५७-५८, ६९-७५; मर्क १४:५३-५४, ६६-७२; यूह १८:१२-१८, २५-२७
 54 अले इमिसं येश्यात ज्वनाः दकलय तःधंम्ह पुजाहारीयागु छैय् हल। पत्रुस धाःसा तापाकं ल्यूल्यु वनाच्चन।
 55 अबलय अन मनूत चुकय दथुइ मि छवयकाः पनाच्चन। पत्रुस नं वनाः इपि नाप च्वन।
 56 छम्ह भ्वाति नं मियागु जलय वयात खनाः क्वथीक स्वयाः धाल – “थ्व मनू नं व नाप जुइम्ह खः।”
 57 वं मखु धकाः थथे धाल – “वयकःयात जि म्हमस्यु।”
 58 भ्वा जायकाः मेम्ह मनुखं खनाः वयात धाल – “छ नं इपि नाप जुयाच्चंम्ह खः।”
 वं हानं धाल – “जि मखु।”
 59 अले घौछिति जायकाः मेम्हयसिनं थथे धाल – “थ्व मनू येशू नाप जुइम्ह खः, छायाधाःसा थ्व नं छम्ह गालीली खः।”
 60 वं हानं धाल – “छिं धयादीगु खँ जि मस्यु।” वं अथे धयाच्चंबलय हे खा हाला हाल।
 61 अले प्रभुं लिफः स्वयाः पत्रुसयात स्वयादिल। वं प्रभुं धयादीगु खँ लुमंकल – “थौं खा हाले न्हाः छं जितः स्वकः तक म्हमस्यु धकाः धाइ।”
 62 अले व अन चुकं पिने वनाः ह्यँयह्यँय ख्वल।

येश्यात गिजय याःनाः दाःगु

मती २६:६७-६८; मर्क १४:६५

- 63 पाः च्वनाच्चंपि मनूतयसं येश्यात गिजय याःनाः दाल।
 64 इमिसं वयकःयागु मिखाय चिनाः “का धा सा, छन्त दाःम्ह सु खः?” धकाः धाल।
 65 उकथं हे वयकःयात बेइज्जत याःनाः यःयःथे धाल।

सभाया न्ह्यःने येशू

मती २६:५७-६६; मर्क १४:५५-६५; यूह १८:१९-२४

- 66 सुथय थकालिपिं, तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीत फुककं मुन। अले इमिसं येश्यात सभाय थनाः थथे धाल –
 67 “छ मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु जूसा जिमित धा।”
 वयकलं धयादिल – “जि धाःसां छिकपिन्सं विश्वास याःनादी मखु।
 68 अले जिं छुं न्यसां छिकपिन्सं लिसः बियादी मखु।
 69 आर्वनिसें मनूया काय शक्ति दुम्ह परमेश्वरयागु जव ल्हाःपाखे च्वनी।”
 70 अले इपि फुककसिनं धाल – “अयसा छ परमेश्वरया काय खः ला?”
 वयकलं धयादिल – “खः धकाः ला छिकपिन्सं हे धयादिल नि।”
 71 अले इमिसं धाल – “थुलि अप्वः मेगु साक्षी हे म्वाःला। वयागु हे म्हुतुं झीसं न्यनेधुन।”

23

- 1 अनलि अन च्वंपि फुकक मनूत दनाः येश्यात पिलातसयाथाय यंकल।
 2 अले इमिसं वयकःयात थथे धकाः पाः यात – “थ्व मनुखं जिमिगु जातियापिं मनूतयत मखुगु खँ स्यना जूगु, कैसरयात कर पुले मते धकाः धयाजगु व थःत ख्रीष्ट जुजु खः धकाः धयाजगु जिमिसं न्यनागु खः।”
 3 अले पिलातसं वयकःयाके न्यन – “छ यहदीतय जुजु खः ला?”
 वयकलं लिसः बियादिल – “छिं हे खः धकाः धयादिल।”
 4 अले पिलातसं तःधंपि पुजाहारीतयत व मनूतयगु हुलयत धाल – “जिं ला थ्व मनूयाके छुं हे दोष लुइके मफुत।”
 5 अयनं इपि थथे धकाः झन हाला हल – “गालीलनिसें यहदिया थ्यंक व थननापं थ्व मनुखं स्यनेकने याःनाः मनूतयत स्यंकाच्चंगु दु।”

येश्यात हेरोदयाथाय यंकगु

6 थ्व खँ न्यनाः पिलातसं येशू गालीलयायम्ह खः ला कि मखु धकाः न्यना स्वल।

7 वयकः हेरोदयागु इलाकाय लाःम्ह मनू खः धकाः सीकाः वं वयकःयात हेरोदयाथाय छवयाबिल। अबलय हेरोद यस्शलेमय हे च्वनाच्चंगु दु।

8 वयकःयात खनाः हेरोद तसकं लयताल, छायाधाःसा वं वयकःयागु बारे न्यनातःगुलि वयकःयात स्वयेमास्ति वयकाच्चंगु यक्व हे दत। नापं वं वयकलं अजू चायापुगु चिं याःनादीगु स्वयेगु आशा याःनाच्चंगु खः।

9 अयजगुलि वं यक्व खँ न्यना स्वल, तर वयकलं छुं हे लिसः बियामदी।

10 तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयसं वयकःयात तःधंगु दोष बियाः पाः यात।

11 अले हेरोद व वया सिपाईतयसं वयकःयात गिजय् याये फक्व यानाः जुजुयागु थें ज्याःगु लं फिकाः पिलातसयाथाय् तुं लित छवयाहल।

12 उखुन्हुनिसें हेरोद व पिलातस हानं मिलय् जुल। न्हापा इपि निम्ह मिलय् मजूपि खः।

येश्यात स्यायेगु फैसला याःगु

मती २७:१५-२६; मर्क १५:६-१५; यूह १८:३१-१९:१६

13 पिलातसं हानं तःधपि पुजाहारीत, शासकत व मन्तयत सःताः

14 धाल – “छिमिसं मन्तयत स्यंका जुल धकाः थ्व मन्यात ज्वनाः जिथाय् हल, अयनं छिमिगु हे न्ह्यःने जि केरकार याना स्वयां नं छिमिसं पाः याःगु छुं नं दोष जिं लुइके मफुत।

15 हेरोदं नं वयाके छुं हे दोष लुइके मफयाः जिथाय् लिखवयाहल। स्याये हे माय्क ला वं छुं नं याःगु मदु।

16 अयज्गुलि जिं वयात कोरीं दायाः त्वःता छवयाबी।”

17 पिलातसं छुत्कारयागु नखःबलय् छम्ह कैदीयात त्वःताछवयेगु चलन यानातःगु दु।

18 इपि फुककं छस्सलं थथे धकाः चिल्लाय् दना हाला हल – “थ्व मन्यात स्यानाछ्व, जिमित बारब्बायात त्वःता बियादिसँ।”

19 शहरय् ग्वलमाल याकूगुलि व मनु स्याःगुलि बारब्बायात कुना तःगु खः।

20 येश्यात त्वःताछवयेगु मनं तुनाः पिलातसं हानं छकः इमित ध्वाथुइकल।

21 अयनं इपि थथे धकाः हाला हल – “वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछ्व, वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछ्व।”

22 अयज्सां स्वकः खुसि नं पिलातसं इमित थथे धाल – “वयात छाया स्यायेगु? वं छुं हे अपराध याःगु मदु। वं स्याये माय्क छुं नं अपराध याःगु जिं लुइके मफुत। अयज्गुलि जिं ला वयात कोरीं दायाः त्वःता छवयाबी।”

23 इमिसं जिद्दी यानाः झन जक ततःसलं “वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछ्व” धकाः हाला हल। थुकथं हालाः हे इमिसं त्याकल।

24 अयज्गुलि पिलातसं इमिसं धाःथें येश्यात स्याके छवयेगु फैसला यात।

25 वं ग्वलमाल याकूम्ह व ज्यानमारा जूगुलि इयालखानाय् कुनातःम्ह बारब्बायात इमिसं पवंथें त्वःता छवल। येश्यात धाःसा इमिसं धाःथें स्याकेत लःल्हाना बिल।

येश्यात कूसय् यख्खाःगु

मती २७:३२-४४; मर्क १५:२१-३२; यूह १९:१७-२७

26 रोमी सिपाईतयसं येश्यात यंकाच्चंबलय् छम्ह कुरेनी वःम्ह सिमोनयात ज्वन। थ्व मनु शहरय् वनेत वयाच्चंबम्ह खः। इमिसं वयात कूस क्वबिकाः वयकःयागु ल्यूल्यु ब्वनायंकल।

27 वयकःया ल्यूल्यु ग्वाः ग्वाः मनुत वयाच्चंगु दु। नुगःपा दादां ह्वाँय्हाँय् ख्वया वयाच्चंपि मिसात नं दु।

28 वयकलं इमिथाय् लिफः स्वयाः धयादिल – “यूरुशलेमय् च्वंपि मिसात, जिगु निति ख्वये मते, बरु थःगु निति व थः मस्तयगु निति ख्व।

29 छायाधाःसा अज्याःगु दि नं वइतिनि, गुबलय् मन्तयसं मचा मदुपि, मचा बुइके मलंपि व मचायात दुरु त्वके मलंपि धन्यपि खः धकाः धाइ।

30 अबलय्

“मन्तयसं पहाडयात वनाः

“जिमि ल्हाः वा।”

अले डौंदायात –

“जिमि ल्हाना छ्व”

धकाः धाइ।”☆

31 “प्याःगु सिमायात ला मन्तयसं छवय्कल धाःसा गंगु सिमायागु झन छु जक गति जुइ?”

32 मेपि निम्ह अपराधीतयत नं वयकः नाप स्याना छवयेत इमिसं यंकूगु दु।

33 “खप्पेरे” धाःगु थासय् थ्यंकाः इमिसं वयकःयात कूसय् नकिं तानाः यख्खायाबिल। अले अपराधीतयत नं अथे हे यानाः वयकःया जवय् व खवय् यख्खायाबिल।

34 वयकलं धयादिल – “बा, थुमित क्षमा यानादिसँ। थुमिसं छु यानाच्चना धकाः मस्यु।” सिपाईतयसं चिष्टा तयाः वयकःयागु वसः इना काल।☆

- 35 अन लिक्कसं दनाः मनूत स्वयाच्चंगु दु। शासकतयसं धाःसा वयकःयात थथे धकाः गिजय् यात – “थ्वं कर्पिन्त ला बचय् यात, थ्व मनू परमेश्वरं हे ल्ययातःम्ह मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धयागु जूसा थःत नं बचय् याये फयेमाःगु खः।”[☆]
- 36 सिपाइँतयसं नं वयकःयात पाउँति त्वंकाः थथे धकाः गिजय् यात –[☆]
- 37 “यहूदीतय् जुजु खःसा छं थःत बचय् या।”
- 38 वयकःयागु च्वसं – “थ्व यहूदीतय् जुजु खः” धकाः दुपं पौ यख्खानातःगु दु।
- 39 वयकः नाप यख्खानातःम्ह छम्ह अपराधीं नं वयकःयात थथे धकाः गिजय् यात – “खीष्ट धाःम्ह छ हे मखु ला? छ थः नं बचय् जु जिमित नं बचय् या।”
- 40 मेम्ह अपराधीं धाःसा वयात ब्वःबियाः थथे धाल – “वं थे हे सजाँय फयाच्वने मालं नं छ परमेश्वर खनाः मग्याः ला?
- 41 झीत ला झीसं यानागु ज्या हे अपराध जुगुलि थथे याना तल, अय्तं थ्व मनुखं ला छुं मभिगु ज्या याःगु मदु।”
- 42 अले वं धाल – “येशू, छि जुजु जुयाः झायादीबलय् जितः नं लुमंकादिसेँ।”
- 43 अले वयक्कलं लिसः बियादिल – “जिं छन्त धात्थेँ धाये – थौं हे छ जि नाप स्वर्गय् वने खनी।”

येशू सीगु

मती २७:४५-५६; मर्क १५:३३-४१; यहू १९:२८-३०

- 44 अबलय् न्हिनय् बाह्व बजेनिसेँ तीन बजे तक देशय् फुक्कभनं खिउँसे च्वना वन।
- 45 सूर्य खिउँसे च्वना वन। अले देगलय् च्वंगु पर्दा च्वनिसेँ क्वथ्यंक निकू दलाः गुना वन।[☆]
- 46 येशू तःसलं थथे धकाः हालादिल – “बाः, जिगु आत्मायात छिगु हे ल्हातय् लःल्हानाबी।” थथे धयाः वयक्कलं प्राण त्वःतादिल।[☆]
- 47 रोमी कप्तानं थथे जगु खनाः परमेश्वरयात तःधंकाः थथे धाल – “धात्थेँ हे, थ्व मनू ला भिम्ह खः।”
- 48 अन स्वः वयाच्चपि मनूतयसं थ्व खनाः तसकं नुगः मछिकाः छैय् छैय् लिहां वन।
- 49 वयकःयात म्हस्यूपिं मनूत व गालीलनिसेँ वयकः नाप वःपि मिसात नं भचा तापाक च्वनाः अन जुयाच्चंगु फुक्क स्वयाच्चंगु दु।[☆]

येशूयात चिहानय् तःगु

मती २७:५७-६१; मर्क १५:४२-४७; यहू १९:३८-४२

- 50 योसेफ धाःम्ह छम्ह भिम्ह व धर्मीम्ह मनू खः। व सभाया छम्ह दुजः नं खः।
- 51 अथे जूसं वं इमिसं येशूयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वःबलय् विरोध याःगु खः। व यहूदियाया अरिमाथिया धयाथाय् च्वंम्ह खः। अले व परमेश्वरं राज्य यानादी तिनि धकाः पियाच्च्वंम्ह खः।
- 52 आः वं पिंलातसयाथाय् वनाः येशूयागु सीम्ह फवन।
- 53 अले वं सीम्हयात क्रूसं क्वकयाः भिगु सुति कापतं हिनाः ल्वहँतय् प्वाः खना दय्कातःगु न्हगु चिहानय् यंकाः तल।
- 54 उखुन्हु तयारीया दि खः, अले विश्रामबार शुरु जुइत्यंगु खः।
- 55 गालीलनिसेँ वयकः नाप वःपि मिसात नं योसेफनापं वनाः वयकःयात तःगु चिहान स्वल। अले सीम्हयात गथे यानाः तल, व नं स्वल।
- 56 अले इमिसं लिहां वनाः सीम्हय् तयेत माःगु अन्तर व मलम दय्काः थिक्क याना तल। अय्तं व्यवस्थाय् च्वया तः थें शबाथ खुन्हु आराम यात।[☆]

24

सीम्ह येशू म्वानाझाःगु

मती २८:१-१०; मर्क १६:१-८; यहू २०:१-१०

- 1 आइतबार खुन्हु सुथ न्हापां इपि मिसात थःपिन्सं दयक्कगु मलम ज्वनाः चिहानय् वन।
- 2 अन थ्यंबलय् इमिसं चिहानयागु लुखा प्वाः तिनातःगु ल्वहं चीकातःगु खन।
- 3 दुने वनाः स्वःवंबलय् इमिसं प्रभु येशूयागु सीम्ह लुइके मफुत।
- 4 अय्जुगुलि इपि वातां च्वनाच्चंबलय् तसकं थीगु वसतं फिनातःपि निम्ह मनूत इमिगु लिक्क दं वल।
- 5 इमिसं ग्यानाः थस्वये तकं मफुत। व मनूतयसं इमित धाल – “म्वःम्हयसित चिहानय् छाय् माः वयाच्च्वानागु?
- 6 वयकः थन मदी। वयकः ला सीम्ह म्वाना वये धुंक्ल। गालीलय् दीबलय् वयक्कलं छिमित धयादीगु खँ लुमकी –

7 मनुया काययात पापी मनुतयगु लहातय लःल्हानाबी, अले वयात कूसय् यख्वानाः स्याइ, अयजुसां स्वन्ह दुखुन्ह हानं सीम्हं म्वाना वइ।”*

8 अले तिनि इमिसं वयकलं धयादीगु खँ लुमन।

9 अले चिहानं लिहां वयाः इमिसं अन जगु फुक्क खँ झिंछम्हयसित व मेपिं फुक्कसितं कनाबिल।

10 थ्व खँ प्रेरिततयत धाः वःपिं मरियम मगदलिनी, योअन्ना व याकूबया मां मरियम व इपि नाप वपिं मेपिं मिसात खः।

11 अयनं थ्व खँ प्रेरिततयत बाखं थें जक जुल, इमिसं थ्व खँय् विश्वास मयाः।

12 पन्हुस धाःसा काचाकाचां दनाः चिहानय् ब्वीय् वन। अन थयकाः क्वछुनाः दुने स्वःबलय् वं कापः जक अथें छखे तयातःगु खन। थ्व खनाः व अजू चायाः लिहां वल।

येशु इम्माउस वनेगु लँय् खनेदयकः झाःगु

मर्क १६:१२-१३

13 उखुन्हु हे इपिं मध्ये निम्ह मनुत इम्माउस धाःगु गामय् वनाच्चन। थ्व गां यरुशलेमं ११ किलोमिटर ति तापाः।

14 इपिं लँय् अन जगु खँ ल्हाल्हां वनाच्चन।

15 उबलय् हे येशु लिक्क झायाः इपिं नाप नाप झाल।

16 अयनं इमिसं वयकःयात खंसां म्हसीके मफुत।

17 वयकलं इमित धयादिल – “छिपिं लँय् व वं छु खँ ल्हाना च्वनागु?”

अले इपिं तक्क दित। इमिगु ख्वाः खिउँसे च्वं।

18 अले क्लेओपास धाःम्ह मनुखं वयकःयात लिसः बिल – “थौकन्हय् जुयाच्वंगु अपायमछि धंगु खँ मस्यूमह ला यरुशलेमय् छि हे जक थें च्वं?”

19 अले वयकलं धयादिल – “छु खँ?”

इमिसं धाल – “थ्व खँ नासरतयाम्ह येशूयागु खः। वयकः छम्ह अगमवक्ता खः। वयकलं परमेश्वर व मनुतयगु न्ह्याःने ततःधंगु ज्याखँ यानादीगु खः।

20 जिमि तःधपिं पुजाहारीत व शासकतयसं वयकःयात स्याना छवयेगु फैसला यानाः कूसय् यख्वानाबिल।

21 जिमिसं ला वयकःयागुपाखें हे इस्त्राएल देश लिपयाना कायेखनी धकाः मतिइ तयागु खः। थ्व खँ छखे हे तये। थये जगु थनिं स्वन्ह दत।

22 “जिमिगु हे पुचःयापिं सुं मिसातयसं धकाः जिमित गजब यानाबिल। सुथ न्हापां इपिं चिहानय् वंबलय्

23 वयकःयागु सीम्ह लुइके मफुत। इमिसं लिहां वयाः जिमित ‘येशु सिनाः म्वाना वये धुंकल’ धकाः धाःपिं स्वर्गदूत नं खना धकाः धाल।

24 जिमिगु पुचलय् च्वपिं हे मनुत चिहानय् वनाः स्वःवंबलय् नं व मिसातयसं धाःथें हे खन, वयकःयात धाःसा मखं।”

25 अले वयकलं धयादिल – “छिपिं ला मूर्ख मनुत जुयाच्चन खनी। अगमवक्तातयसं धाःगु फुक्क खँय् विश्वास यायेत छिमिसं थाकु चायाच्चन।

26 छु मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं थथे दुःख सियाः तिनि तःधं जुइगु मखु ला?”

27 अले वयकलं मोशानिसें कयाः फुक्क अगमवक्तातयसं धर्मशास्त्रय् च्वया थकूगु वयकःयागु हे खँ ध्वाथुइकादिल।

28 वयकःपिं वनेमाःगु गांया न्ह्याःने थयन। वयकः धाःसा अझ अनं नं तापाक झायादी त्यन।

29 अयनं इमिसं वयकःयात थथे धयाः कर यात – “खिउँसे च्वनीन, थौं जिपिं नाप हे चाहिनादिसँ।” अयजुगुलि वयकः इपिं नाप हे च्वनादिल।

30 नयेत्ययकाः वयकलं मरि कयाः सुभाय् बिबायः कुचा थलाः इमित इनाबियादिल।

31 थुबलय् हे इमिगु मिखा चाल, अले इमिसं वयकःयात म्हसिल। अयनं वयकः इमिगु मिखां तनावन।

32 इमिसं थःथवय् थथे खँ ल्हात – “वयकलं झीत धर्मशास्त्रयागु खँ ध्वाथुइकादीबलय् झीगु नुगः लसतां चंचं धाःगु मखु ला?”

33 अबलय् हे इपिं अनं दनाः यरुशलेमय् लिहां वन। अन इमिसं झिंछम्ह चेलात व इपिं नाप मुनाच्चपिं मनुत नापलात। इमिसं इपिं निम्हयसित थथे धाल –

34 “धात्थें हे, प्रभु म्वाना वयादीगु खः खनी। सिमोनयाथाय् खनेदयकः झाःगु नं खः खनी।”

35 अले इपिं निम्हयसिनं नं लँय् जूगु खँ व मरि कुचा थःबलय् वयकःयात म्हसीके फुगु खँ कन।

येशु चेलातयथाय् खनेदयकः झाःगु

मर्ती २८:१६-२०; मर्क १६:१४-१८; यूह २०:१९-२३; प्रे १:६-८

- 36 इपि थथे खँ लहाना च्वंबलय हे येशू अन खनेदयकः झाल। अले इमित धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा।”
 37 वयकःयात भूत धकाः मतिइ तयाः इपि तसकं ग्यात।
 38 वयकलं धयादिल – “छिपि छाय् ग्यानागु? संका याये मते।
 39 जिगु लहाः व तुति स्व, जि हे खः, जितः थिया स्व, थ्व जिगु ला व क्वँय्यागु म्ह खः। भूतयाके ला व क्वँय् दइ मखु।”
 40 थुलि धयाः वयकलं थःगु लहाः व तुति क्यनादिल।
 41 लयतायाः व छक्क जुयाः इमिसं थ्व खँय् विश्वास तकं याये मफुत। अयज्जगुलि वयकलं धयादिल – “छिमिके थन छुं नयेगु दु ला?”
 42 अले इमिसं दयकातःगु न्या बिल।
 43 वयकलं कयाः इमिगु हे न्हाःने नयादिल।
 44 अले वयकलं इमित धयादिल – “जिं छिपिनाप दुबलय् जिगु बारे धर्मशास्त्रय् अर्थात मोशाया व्यवस्था, अगमवक्ता व भजनया सफलिइ च्वयातःगु फुक्क खँ पूवनेमाः धकाः न्हापा हे धयागु खः।”
 45 अले धर्मशास्त्र थुइके फयकेत इमिगु नुगः चायकाः
 46 वयकलं धयादिल – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सिनाः हानं स्वन्हु दयकाः म्वाना वयेमाः धकाः च्वयातःगु दु।
 47 अले ख्रीष्टयागु हे नामं पश्चाताप यानाः पाप क्षमा जुइगु खँ यरूशलेमनिसें फुक्क संसारय् न्यंकेमाः।
 48 छिपि हे थ्व खँया साक्षी खः।
 49 “न्यँ, छिमित जिमि बाःनं बी धकाः धयादीगु छिमिथाय् छवयाहये। अयनं परमेश्वरयागु शक्ति छिमिके मवतले थ्व हे शहरय् पियाच्चँ।”☆

येश्यात स्वर्गय् थकाःगु

मर्क १६:१९-२०; प्रे १:९-११

- 50 येशू इमित बेथानियाय् ब्वना यंकादिल। अले लहाः लहनाः इमित आशिष बियादिल।
 51 इमित थथे आशिष बिया च्वँच्चं हे वयकः इपि नाप बायावन, अले परमेश्वरं वयकःयात स्वर्गय् थत यंकादिल।
 52 अले परमेश्वरयात तःधंकाः तसकं लयलयतातां इपि यरूशलेमय् लिहां वन।
 53 अले इपि न्हियान्हिथं देगलय् मुनाः परमेश्वरया आराधना यानाच्वन।

यूहन्नां च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

यूहन्नां च्वःगु सुसमाचारय येशू परमेश्वरयागु सदां दयाचवनीगु वचन खः, अले वयकः मन् जुयाः झीनाप च्वनादिल धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सुसमाचारया सफू ब्वनीपिंसं “येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः” धकाः विश्वास याये फयेमा अले विश्वास यानाः वयकःया नामय अनन्त जीवन दयेमा धकाः च्वःगु खः।*

सफूया न्हाःनेया ब्वय येशू परमेश्वरया सदां दयाचवनीगु वचन खः धकाः क्यनातःगु दु। अले येशू यानादीगु थीथी अजू चायापुगु ज्यां वयकः परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट परमेश्वरया काय खः धकाः नं क्यनातःगु दु। सफूया दथुइ थ्व अजू चायापुगु ज्यां छु खँ सी दु धकाः ध्वाथुइक व ताःहाकयक न्हाथनातःगु दु। अले येशूयात मन्तयसं गुकथं विश्वास यानाः चेला जुल, गुकथं यहदीतय नायःतयसं वयकःयात विरोध यात धयागु खँ नं क्यनातःगु दु। १३ निसें १७ अध्यायतक ज्वंखुन्हु बहनिइ वयकलं चेलातनापं छुत्काराया नखः हनाः प्रभु भवय पलिस्था यानादिल। अले साहस मत्वःतेगु व पवित्र आत्मा छ्वयाहयेगु खँ स्यनेकने यानादीगु च्वयातःगु दु। दकलय् लिपा लिपायागु अध्यायलय् वयकःयात ज्वंगु, महासभाय् थने यंकूगु, स्याःगु व हानं म्वानाझाःगु, चेलातयथाय् खनेदयकः झाःगु खँ च्वयातःगु दु।

ख्रीष्टपाखें अनन्त जीवनया वरदान दइ धइगु खँयू यूहन्नां बःब्यूगु दु। थ्व वरदान आः शुरु जुइ अले प्रभु येशूयात लें, सत्य व जीवन खः धकाः मानय् याःपिन्त दइ। येशू मन्तयसं न्हियान्हिथं छ्यलेमाःगु वस्तुत चिकथं कयाः आत्माया खँयात ध्वाथुइकेत स्यनेकने यानादीगु खः – गथे लः, मरि, जः, फैजवाः व वया फैचात, दाखमा व दाख। यूहन्नां थज्याःगु खँ बांलाक क्यनातःगु दु।

थ्व सफू ई.सं. ७० निसें ९० तकया दथुइ च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-१८

बत्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां पश्चातापया खँ न्यंकाजगु १:१९-३४

येशू दकलय् न्हापांयापिं झिनिम्ह चेलात ल्ययादीगु १:३५-५१

येशूयागु न्हयगू अजू चायापुगु ज्या २:१-१२:५०

येशूयात स्यायेगु फैसला याःगु व कूसय् यख्खाःगु १३:१-१९:४२

येशू हानं म्वानाझाःगु व चेलातयथाय् खनेदयकः झाःगु २०:१-३१

गालीलिय येशू हाकनं खनेदयकः झाःगु २१:१-२५

यूहन्ना

वचन मन् जुयाः झाःगु

1 दक्वसिबय् न्हापा हे वचन दु,

अले थ्व वचन परमेश्वर नाप दु।

थ्व वचन हे परमेश्वर खः।

2 वयकः न्हापांनिसें हे

परमेश्वर नाप दी।

3 फुक्कं सृष्टि यानादीगु

वयकलं हे खः।

फुक्क सृष्टि परमेश्वरं

वयकःयापाखें हे

यानादीगु खः।

सृष्टि जगुलिइ छुं नं वयकः

मदयकं जगु मदु।

4 जीवन वयकःयाके दु।

व हे जीवन मन्तयत मदयकं

मगाःगु जः खः।

5 थ्व जः खिउँथाय्

झ:झः धायक थी,
खिँउंगुलि थ्व जःयात
त्वपुइ मफुत।

- 6 अबलय परमेश्वरं छवयाहःमह यहन्ना धाःमह छम्ह मन् दु।[☆]
 7 थ्व मन् जःयागु खँ थः हे साक्षी जुयाः फुक्कसितं कनाः विश्वास याकेत वःमह खः।
 8 थ्व मन् थः हे जः मखु, बरु जः फुक्कसितं म्हसीका बीत वःमह खः।
 9 फुक्क मन्तयगु नुगलय थीगु धाथ्येयागु जः ला संसारयु ज्ञायाच्वंगु दु।
 10 वयकः संसारयु दी, वयकलं हे संसार सृष्टि यानादीगु जूसां संसारयु च्वंपिन्सं वयकःयात म्हमसील।
 11 वयकः थः हे मन्तयथायु ज्ञाल। अयनं थः मन्तयसं वयकःयात नाला मकाः।
 12 वयकःयात ग्रहण यानाः विश्वास याःपिन्त धाःसा परमेश्वरया सन्तान जुइगु हक बियादिल।
 13 थुपि मन्तयपाखें बुइका तःपि मखु, बरु परमेश्वरं बुइका तःपि परमेश्वरया सन्तान खः।
 14 वचन मन् जुयाः झीपि नाप च्वं ज्ञाल। वयकः दया माया, अले सत्यं जाःमह खः। जिमिसं वयकःया महिमा खना,
 गुगु महिमा बाःया याकः कायया थें च्वं।
 15 वयकःयागु खँ कँकं यहन्नां थथे धाल – “जि स्वयाः लिपा झाइम्ह जि स्वयाः नं तःधंम्ह खः छायाधाःसा वयकः
 जि बुइ न्ह्यःनिसें दुम्ह खः। अले जि धयाम्ह वयकः हे खः।”
 16 वयकःयागु गुबलें मसुइगु दया मायायागु धुकुति झीसं यक्व दया माया काये खंगु दु।
 17 व्यवस्था मोशायगुपाखें बियादिल, येशु ख्रीष्टयागुपाखें धाःसा परमेश्वरया दया माया व सत्य दत।
 18 परमेश्वरयात सुनानं गुबलें हे खंगु मदु। अयनं बाः नाप च्वंम्ह याकः कायनं हे वयकःयात क्यनादीगु दु।

यहन्नां येशुयागु साक्षी ब्यगु

मती ३:१-१३; मर्क १:१-८; लूक ३:१-१८

- 19 यरुशलेमयु च्वंपि यहदी नायःतयसं पुजाहारी व लेवीतयत “यहन्ना धाःमह सु खः” धकाः न्यंके छवयाहल।
 20 यहन्नां खःगु हे खँ धयाः थथे लिसः बिल – “जि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मखु।”
 21 अले इमिसं वयाके न्यन – “अयसा छ एलिया खः ला?”
 वं धाल – “मखु।”
 “अयसा छ व अगमवक्ता खः ला?”
 वं लिसः बिल – “मखु।”[☆]
 22 अले इमिसं वयात थथे धाल – “अयसा छ सु खः लय? जिमित न्यंके छवया हःपिन्त जिमिसं लिसः ब्यू वनेमानि।
 छं थःत सु धकाः मतिइ तया?”
 23 अले वं धाल –

“यशैया अगमवक्तां धाःथें
 जि परमप्रभुया निति
 लँ छिकाब्यु धकाः मरुभूमिइ
 हाला जुइम्हयसिया सः खः।”[☆]

- 24 थुपि फरिसीतयसं छवयाहःपि मन्तयसं
 25 हानं न्यन – “छ मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट नं मखु, एलिया नं मखु, अले व अगमवक्ता नं मखु धयागु जूसा छं छाया
 बप्तिस्मा बियाच्वनागु?”
 26 वं लिसः बियाः धाल – “जिं ला छिमित लखं बप्तिस्मा बिया, अयनं छिमिगु पुचलयु छिमिसं हे म्हमस्यूनिम्ह
 छम्ह दनाच्वंगु दु।
 27 जि स्वयाः लिपा ज्ञायादीम्ह वयकः हे खः। वयकःयागु लाकां पुतु फ्यनेत तकं जि मल्वः।”
 28 यर्दन पारिइ बेथानिया धाःगु थासयु यहन्नां बप्तिस्मा बिया च्वंथायु थ्व खँ जूगु खः।

येशु परमेश्वरया भ्याःचा

- 29 कन्हयु खुन्हु यहन्नां थःथायु येशु ज्ञायाच्वंगु खनाः धाल – “संसारयागु पाप क्षमा यानादीम्ह परमेश्वरया
 चीधिकःमह भ्याःचा वयकः हे खः।

30 जिं धया च्वनाम्ह मन् वयकः हे खः - 'जि स्वयाः लिपा झाइम्ह मन् जि स्वयाः तःधं, छायाधाःसा वयकः जि स्वयाः न्हापांनिसें हे दुम्ह खः।'

31 जिं नं वयकःयात म्हमस्यु, अयनं वयकःयात इस्पाएलीतयत् म्हसीके बी माःगुलि जिं लखं बत्तिस्मा बियाच्वनागु खः।"

32 अले वं थथे धकाः साक्षी बिल - "जिं पवित्र आत्मायात स्वर्गं सुकुभतु थें कुहां वयाः वयकःया म्हय् जूगु खना।

33 जिं थथःम्हं तुं वयकःयात म्हमस्यु, अयनं जितः लखं बत्तिस्मा बीके छवया हःम्हयसिनं थथे धयादिल - 'गुम्हयसिके आत्मा क्वहां वयाः च्वनी, पवित्र आत्मां बत्तिस्मा बीम्ह व हे खः।'

34 थ्व जिं खनागु दु, उकिं परमेश्वरया काय् वयकः हे खः धकाः जिं साक्षी बियाच्वनागु खः।"

येश्या न्हापांयापि चेलात

35 कन्हय् खुन्हु यहन्ना हानं निम्ह चेलात नाप व हे थासय् दनाच्वन।

36 येशू झायाच्वंगु खनाः वं धाल - "का स्व, परमेश्वरया चीधिकःम्ह भ्याःचा।"

37 थ्व न्यनाः चेलात निम्हं येशूया ल्यूल्यु वन।

38 वयकलं लिफः स्वयादीबलय् इपि वयाच्वंगु खनाः इमित धयादिल - "छिमिसं सुयात माला च्वनागु?"

इमिसं धाल - "गुरूजु, छि गन च्वनादी?"

39 वयकलं धयादिल - "जि नाप वा, अले खनी।" इपि वयकः नाप वन, अले इमिसं वयकः च्वनीगु थाय् खन। इपि अन थयंबलय् बहनिसिया प्यता ई जूगुलि इपि वयकःनापं अन हे बाय् च्वन।

40 यहन्नां धाःगु खँ न्यनाः येशू नाप वंपि मध्ये छम्ह मन् सिमोन पत्रुसया दाजु अन्दियास खः।

41 वं वनाः थःकिजा सिमोनयात मानुमालाः नापलाना धाल - "जिमिसं मसीह धाःम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टयात नापलाये धुन।"

42 वं वयात येशूयाथाय् ब्वना हल। वयकलं वयात स्वयाः धयादिल - "छ ला योआनेसया काय् सिमोन खः। आवनिसें छन्त केफास धाइ।" केफास व पत्रुसया अर्थ "ल्वहं" खः।

फिलिप व नथानेलयात सःतादीगु

43 कन्हय् खुन्हु येशू गालील्यु झायेगु मनं तुनादिल। वयकलं फिलिपयात नाप लानाः धयादिल - "जि नाप वा।"

44 फिलिप नं अन्दियास व पत्रुसपिनिगु शहर बेथसेदायाम्ह हे खः।

45 फिलिपं नथानेलयात नाप लानाः धाल - "मोशां व्यवस्थाय् धया थकूम्ह व अगमवक्तातयसं च्वया थकूम्ह नासरतय च्वंम्ह योसेफया काय् येशूयात जिमिसं नापलाये धुन।"

46 नथानेलं वयात धाल - "नासरतं नं छुं भिगु गतिलाःगु खँ वइ ला?"

फिलिपं वयात धाल - "वयाः छं हे स्व।"

47 नथानेलयात थःथाय् वयाच्वंगु खनाः येशू वयात धयादिल - "छ ला छम्ह तसकं स्वजाम्ह इस्पाएली खः।"

48 वं धाल - "छिं जितः गथे म्हसिल?"

वयकलं लिसः बियादिल - "फिलिपं छन्त सःते न्ह्यः हे जिं छन्त यःमरिमाया क्वय् खना।"

49 वं लिसः बिल - "गुरूजु, छि ला परमेश्वरया हे काय् खः। छि ला इस्पाएलया जुजु हे खः।"

50 वयकलं धयादिल - "जिं छन्त यःमरिमाया क्वय् खना धकाः धयागुलि छिं विश्वास यानागु ला? छं थ्व स्वयाः नं ततःधंगु खनीतिनि।"

51 अले वयकलं वयात धयादिल - "धात्यें धात्यें हे जिं छन्त धाये - छिमिसं स्वर्गं चाःगु खनी, अले परमेश्वरया स्वर्गदूत परमेश्वर व मन्या कायया दथुइ थाहां क्वहां जुयाच्वंगु खनी।"☆

2

काना शहरय् जूगु ब्याहा भव्य

1 कंस खुन्हु गालील्यु च्वंगु काना शहरया छखा छँय् ब्याहा भव्य जुयाच्वन। येशूया मां नं अन हे दु।

2 येशू व चेलातयत् नं भवजय् सःतातःगु दु।

3 दाखमघ फुगुलि येशूया मांनं वयकःयात धाल - "इमिके दाखमघ मन्त।"

4 अले वयकलं धयादिल - "मयजु, जिं छु यायेमाःगु खः, व छिं धया च्वनेमाःगु मदु। आः तक जिगु ई मवःनि।"

5 अयनं वयकःया मांनं चयःतयत् धाल - "वयकलं छु धयादी छिमिसं व हे या।"

6 यहूदीतयगु चलन कथं च्वख यायेत अन सछि-सछि लिटर ति न्ह्यंगु ल्वहंयागु खुगुः त्यप तयातःगु दु।

7 येशू इमित धयादिल - "फुक्क त्यपय् जाय्क लः ति।" अले इमिसं फुक्क त्यपय् जाय्क लः तल।

- 8 वयकलं इमित धयादिल – “आः भतिचा तुयाः मूभलियाथाय् यंकि।” अले इमिसं यंकल।
 9 मूभलिनं व लःया सवाः कयास्वःबलय् दाखमघ जुयाच्वने धुंकल। वं थ्व गनं हःगु धकाः मस्यु। लः तःपि च्यःतयसं जक स्यु। अले वं जिचाभाजु जूहयसित सःताः धाल –
 10 “मनूतयसं भिगु दाखमघ निं न्हापालाक त्वंकी, अले भचा भचा काये धुंकाः तिनि मभिगु दाखमघ त्वंकी। छिं धाःसा आः तक नं भिगु दाखमघ ल्यंका हे तलतिनि।”
 11 वयकलं गालील जिल्लाया काना शहरय् दकलय् न्हापांगु थ्व अजू चायापुगु ज्या यानाः थःगु महिमा क्यनादिल। थथे यानादीगुलि चेलातयसं वयकःयात विश्वास यात।
 12 अनं लिपा वयकः थः मां, किजापि व चेलात नाप कफर्नहुमय् झायाः अन हे छुं न्हि च्वनादिल।*
 येशुं देगः शूद्र यानादीगु
 मती २१:१२-१३; मर्क ११:१५-१७; लूक १९:४५-४६

- 13 यहदीतयगु छुत्काराया नखः न्हाःने थयंगुलि येशु यस्शलेमय् झाल।*
 14 वयकः देगलय् झाःबलय् द्रुहं, फैचा, व सुकुभतु मियाच्वंपि व धिबा हिलीपि च्वनाच्वंगु खन।
 15 अले वयकलं खिपः छपु निलाः कोर्रा थें दयकाः इपि फुककसितं पितिनाछवयादिल। फैतयत व द्रुहंतयत देगलं पिने ख्यानाः छवयादिल। अले धिबा हिलीपिनिगु धिबा थल प्वंकाः इमिगु टेबिलनापं ग्वतुइकाबिल।
 16 सुकुभतु मिया च्वंपिन्त वयकलं धयादिल – “थुपि फुककं चिज थनं यंकि, जिमि बाःयागु छेंयात छिमिसं ब्यापारया छें याये मते।”
 17 वयकःया चेलातयसं थ्व खँ च्वयातःगु लुमंकल – “हे परमेश्वर, छिगु देगःया जोशं जितः छवयकी।”*
 18 थथे यानादीगुलि नायःतयसं वयकःयात धाल – “छु छिके थथे यानादीगु अधिकार दु ला? अथे जूसा छु छिं जिमित अजू चायापुगु ज्या व चिं क्यनादी फु?”
 19 वयकलं लिसः बियादिल – “थ्व देगःयात थुना बियादिसं, जिं स्वन्हं हे थुकियात हानं दयकाबी।”*
 20 थ्व न्यनाः इमिसं धाल – “थ्व देगः दयकेत पिइखुदँ बित, छिं स्वन्हं हे थ्व देगः दनादी फु ला?”
 21 वयकलं धयादीगु देगः ला वयकःया थःगु हे म्ह खः।
 22 वयकः सिनाः हानं म्वाना वये धुंकाः चेलातयसं थ्व खँ लुमंकल। थथे जूगुलि इमिसं धर्मशास्त्र व येशुं न्वानादीगु वचनय् विश्वास यात।
 23 छुत्काराया नखःबलय् यस्शलेमय् वयकलं यानादीगु अजू चायापुगु ज्या खंगुलि यक्व हे मनूतयसं वयकःयात विश्वास यात।
 24 वयकलं धाःसा इमिके भरोसा तयामदी, छायाधाःसा वयकलं फुकक मनूतयत बांलाक म्हस्यु।
 25 सुनानं वयकःयात थ्व मनू थज्याःम्ह धकाः धयाच्वने म्वाः। मनूतयगु नुगलय् छु दु धकाः वयकलं हे स्यु।

3

- येशुं निकोदेमसयात स्यनादीगु
 1 निकोदेमस नांयाम्ह छम्ह फरिसी दु। व यहदीतय् छम्ह तःधंम्ह थकालि खः।
 2 छन्हू चान्हय् व येशुयाथाय् वयाः धाल – “गुरूजु, छि परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह गुरू खः धकाः जिमिसं स्यु। परमेश्वर छिनाप दीगुलि सुनानं याये मफुगु चिं छिं यानादी फु।”
 3 वयकलं लिसः बियादिल – “जिं छितः खःगु खँ धाये – न्हकथं हानं जन्म मजुइकं मनूतयसं परमेश्वरयागु राज्य खनी मखु।”
 4 निकोदेमसं वयकःयात धाल – “बुरा जुइ धुंकाः मनूत हानं गथे यानाः जन्म जुइ? हानं छकः मांयागु प्वाथय् दुहां वनाः जन्म जुइगु ला?”
 5 वयकलं लिसः बियादिल – “जिं छितः खःगु खँ धाये, मनूत लखं व परमेश्वरया आत्मां जन्म मजुइकं परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वने फइ मखु।
 6 गथे लाहिं ला हि हे दुम्ह मनू जन्म जुइ, अथे हे आत्मां आत्मा हे जन्म जुइ।
 7 थथे जिं न्हकथं जन्म जुइ मानि धयागु खँय् छि छक्क जुइम्वाः।
 8 फय् थः मंदुथाय् न्हाइ, छिं उकियागु सः जक ताइ, व गनं वल, अले गन वनी धकाः छिं सी मखु। आत्मां बूपि मनूत नं अथे हे जुइ।”
 9 अले वं न्यन – “थथे नं जुइ फइ ला?”
 10 वयकलं लिसः बियादिल – “इसाएलीतय् गुरू जुयाः छिं थुलि नं थुइके मफु ला?”

11 जिं छित: ख:गु हे खँ धाये – जिमिसं स्यगु खँ धायेगु खः, अथे हे खंगु खँ साक्षी बीगु खः। अयनं जिमिगु खँय छिकपिं सुनानं विश्वास मया:।

12 जिं छिकपिन्त संसारयागु खँ कना: ला छिकपिन्सं विश्वास मया: धा:सा स्वर्गयागु खँ कंसा झन गथे याना: विश्वास यानादी?

13 स्वर्ग क्वहां व:म्ह मनूया काय् बाहेक सुं नं स्वर्गय् थाहां वंगु मनुनि।

14 मरुभूमिइ मोशां धलोतं दय्का त:म्ह सर्पयात यख्खा:थें मनूया काययात नं यख्खाइतिनि।*

15 अथे जूगुलि वय्क:यात विश्वास याइपिन्त अनन्त जीवन दइ।”

16 “परमेश्वरं संसारयात यक्व माया यानादीगुलि वय्क:यात विश्वास या:पिं मनूत नाश मजुइमा, बरु इमित अनन्त जीवन दयेमा धका: थ: याक: काययात तकं बियादिल।

17 परमेश्वरं संसारयात न्याय यायेत थ:काययात छवयाहयादीगु मखु, बरु वय्क:यापाखें संसार बचय् जुइमा धका: ख:।

18 “वय्क:यात विश्वास या:पिं मनूतयगु न्याय जुइ मखु, परमेश्वरया याक: काययात विश्वास मया:पिं मनूतयगु धा:सा न्याय जुइ हे धुंकल।

19 ज: संसारय् छवयाहयादी धुंकूसां मनूतयसं थ्व ज:यात स्वया: खिउँयात यक्कल, छाया:सा इमिगु ज्या मभिं। थुकथं इपिं दोषी ठहरय् जुल।

20 दुष्ट ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयसं ज:यात हेला याइ, अले जलय् वइ मखु। जलय् वल कि इमिसं याना जूगु दुष्ट ज्याखँ खने दइ धका: इपिं ग्या:।

21 अयनं भिगु सत्य ज्याखँ यानाजुइपिं मनूत धा:सा ज: दुथाय् वइ। अले इमिसं याना जूगु ज्याखँ परमेश्वरयापाखें हे यानादीगु ख: धका: बांलाक थुइके फइ।”

बप्टिस्मा बीम्ह यहन्नां येश्यागु साक्षी ब्यगु

22 अनं लिपा येशू व वय्क:या चेलात यहदियाय् झाल। वय्क: अन हे इपिं नाप च्वनादिल, अले बप्टिस्मा नं बियादिल।

23 सालीमया लिक्कसं एनोन धा:गु थासय् यक्व ल: दुगुलि यहन्नां नं अन हे बप्टिस्मा बियाच्वन। मनूत वया: बप्टिस्मा काल।

24 थुबलय् तक यहन्नायात इयालखानाय् मत:नि।*

25 उबलय् यहन्नाया चेलातय् छम्ह मनु नाप च्वख जुइगु खँय जवा:सवा: जुल।

26 अले यहन्नायाथाय् वना: इमिसं थथे धाल – “गुरुजु, यर्दन पारिइ छिनाप दुम्ह, अले छिं हे साक्षी बियादीम्ह मनुखं बप्टिस्मा बियाच्वंगु दु। फुक्क मनूत वयाथाय् हे वनाच्वंगु दु।”

27 वं लिस: बिल – “परमेश्वरं मबीकं सुनानं छुं नं काये फइ मखु।

28 जिं मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मखु, अयनं वय्क: स्वया: न्हापालाक छवयाह:म्ह ख: धका: जिं धयागु खँ छिमिसं हे धयाच्वंगु दु।*

29 भन्चायात ब्याहा या:म्ह हे भा:तम्ह जुइ। ब्याहा या:म्ह मिजंया पासा वयागु खँ न्यना: तसकं लय्ताइ। अथे हे जि नं आ: लय्ताय् खन।

30 वय्क: त:धं जुइ, जि चिधं जुइ।”

31 “च्वयन् व:म्ह फुक्क स्वया: त:धंम्ह ख:। अले संसारं व:म्ह संसारयाम्ह हे ख:, थज्या:म्ह मनुखं संसारयागु हे खँ ल्हाइ। स्वर्गं व:म्ह फुक्क स्वया: त:धं जु।

32 वय्कलं थ:म्ह न्यनादीगु व खंगु खँ हे कनादिल, अयनं सुनानं वय्क:यागु खँ मानय् मया:।

33 वय्क:यागु खँय विश्वास या:म्ह मनुखं धा:सा परमेश्वर सत्य ख: धका: दसि बी।

34 परमेश्वरं छवया ह:म्हयसिनं हे जक परमेश्वरयागु वचन नवाइ, छाया:सा वय्क:यात पवित्र आत्मां जाय्कादीगु दु।

35 परमेश्वर बा:नं थ:काययात माया यानादीगुलि फुक्कं वय्क:यागु ल्हातिइ बियादीगु दु।*

36 वय्क:या काययात विश्वास याइम्हयसिके अनन्त जीवन दु। कायनं धा:गु मानय् मज्ज्महयसिनं थज्या:गु जीवन कायेखनी मखु, थज्या:म्हयसित परमेश्वरं तं दिकादी।”

4

येशू व सामरी मिसा

* 3:14 ३:१४ गन्ती २१:९

* 3:24 ३:२४ मती १४:३; मर्क ६:१७; लक ३:१९-२०

* 3:28 ३:२८ यह १:२०

* 3:35 ३:३५ मती ११:२७; लक १०:२२

- 1 यहन्नां स्वयाः येशू यक्व मन्तयत चेला दयकाः बप्तिस्मा बियाच्वन धकाः फरिसीतयसं नं सिल धयागु खँ
- 2-3 प्रभुं सीकादीगुलि वयकः हानं यहदियां गालील्य ज्ञाल। वयकः थःमहयसिनं हे बप्तिस्मा बियादीगु ला मखु, बरु वयकःया चेलातयसं ब्यूगु खः।
- 4 गालील्य वनेत सामरिया जुयाः वनेमाः।
- 5 वयकः याकूबं थःकाय योसेफयात ब्यूगु जगायागु लिक्क लाःगु सामरियायागु सुखार धाःगु शहरय् थ्यंकः ज्ञाल।*
- 6 अन याकूबं दयकातःगु तं छगः दु। त्यानुसे च्वंगुलि येशू तुंया क्वच्य फ्यतुनादिल। थुबलय् बान्हे जाल।
- 7 अबलय् लाक्क हे छम्ह सामरी मिसा लः काःवल। वयकलं वयात धयादिल – “जितः लः त्वनेत बियादिसँ।”
- 8 अबलय् वयकःया चेलात नयेगु नसा न्यायेत शहरय् वनाच्वंगु खः।
- 9 सामरी मिसां वयकःयात धाल – “छि छम्ह यहदी जुयाः नं सामरी मिसाया ल्हातं लः त्वने ज्यू ला?” यहदीतयसं सामरीतयगु ल्हातं नयेत्वनेगु मयाः।*
- 10 येशू वयात धयादिल – “छं परमेश्वरं बियादीगु दान स्यूगु जूसा, अले छंके लः फवंमहयसित महस्यूगु जूसा, छं वयाके हे लः त्वनेत फवनीगु जुइ। अले वं हे छन्त जीवन दइगु लः बीगु जुइ।”
- 11 अले व मिसां धाल – “हजुर, तं तसकं हे तःजाः, लः सालेत छिके छुं हे मदु। छिं जीवन दइगु लः गनं कयादी?
- 12 जिमित तं दयकाब्यूह जिमि तापाःबाज्या याकूब खः। छु छि वयकः स्वयाः नं तःधं ला? जिमि तापाःबाज्यां, वया कायपिन्सं, अले वया सा, द्रुहंतयसंनापं थ्व हे तुंयागु लः त्वना वन।”
- 13 वयकलं वयात धयादिल – “थ्व लः त्वनीपिं मन्तयत हानं हानं प्याः चाइ।
- 14 तर जिं बियागु लः त्वनीपिं मन्तयत गुबलें हे प्याः चाइ मखु। जिं बियागु लः हे व मन्त्याके बुंगाःचा थें जुयाः अनन्त जीवन तक बुयावया च्वनी।”
- 15 व मिसां धाल – “हजुर, जितः नं थ्व लः बियादिसँ। अले जितः गुबलें हे लः त्वने प्याः चाइ मखु। अले हानं लः कायेत थन वये माली नं मखु।”
- 16 वयकलं वयात धयादिल – “वा, छं थः भाःतयात थन सःता हिँ।”
- 17 वं लिसः बिल – “जिमि भाःत मदु।”
- वयकलं धयादिल – “जिमि भाःत मदु धकाः छं खःगु हे खँ धाल।
- 18 आः तकं छं न्याम्ह भाःत दये धुंकल, अले आः छनापं दुम्ह मिजं नं छं थः भाःत मखु। छं खःगु हे धाल।”
- 19 व मिसां धाल – “प्रभु, छि अगमवक्ता खः धकाः जिं सिल।
- 20 जिमि तापाःबाज्यापिन्सं थ्व पहाडय् पुजा याना वन, छिकपिन्सं धाःसा यरूशलेमय् मन्तयसं परमेश्वरयात आराधना यायेमाः धकाः धयादिल।”
- 21 वयकलं वयात धयादिल – “मयजु, विश्वास यानाः बांलाक न्यना का। ई वयाच्वंगु दु, गुबलय् छिमिसं परमेश्वर बाःयात आराधना यायेत न यरूशलेमय् न थ्व पहाडय् हे वनेमाली।
- 22 छिपिं सामरियाय् च्वपिन्सं महस्यूमहयसित आराधना याइ। तर जिमिसं सुयागु आराधना यानाच्वना वयकःयात जिमिसं बांलाक हे महस्यू, छायाधाःसा मुक्ति ला यहदीतय्पाखें वइ।
- 23 अयनं ई वयाच्वंगु दु, व आः हे खः, बाःयात आराधना याइपिन्सं आत्मां व सत्यं याइ। वयकःयात नं थुकथं आराधना याइपिं जक यः।
- 24 परमेश्वर आत्मा जुयादीगुलि वयकःयात आराधना याइपिन्सं सत्य व आत्मां आराधना यायेमाः।”
- 25 व मिसां वयकःयात धाल – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट धाःमह मसीह ज्ञायादी तिनि धकाः जिं स्यू। वयकः ज्ञाल कि वयकलं हे झीत फुककं खँ कनादी।”
- 26 वयकलं धयादिल – “छनापं नवाना च्वनामह जि, व हे खः।”
- 27 उबलय् हे चेलात थ्यंकः वल। वयकः अथे छम्ह मिसानाप खँ ल्हानाच्वंगु खनाः इपिं छक्क जुल। अयनं सुनानं – “छिं छु मालादियागु” अले “व नाप छिं छाय् खँ ल्हानादियागु?” धकाः मन्यं।
- 28 उबलय् हे लःघः त्वःताः व मिसां शहरय् वनाः मन्तयत थथे धाल –
- 29 “वा, छम्ह मन्त्यात स्वः वा। वयकलं जिं यानागु फुकक खँ धयाबिल। व मन् मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ला, मखु ला?”
- 30 थ्व न्यनाः अनच्वपिं मन्त वयकःयाथाय् वल।
- 31 अबलय् हे चेलातयसं वयकःयात थथे धाल – “गुरूजु, भपियादिसँ।”
- 32 वयकलं धयादिल – “जिके नयेत छिमिसं सि हे मस्यूगु नसा दु।”
- 33 थ्व न्यनाः इमि दथुइ थथे खँ जुल – “सुनानं वयकःयात नसा हयाबिल ला कि छु?”
- 34 वयकलं धयादिल – “जितः छवयाहया दीम्हय्सिगु ज्या सिधय्केगु, अले वयकलं धाःथें यानाजुइगु हे जिगु नसा खः।

35 'प्यला लिपातिनि बाली लये त्यइ' धका: छिमिसं धयाजुल। जिं छिमित धाये – 'छक: बुँइ वना: बांलाक स्व, अन्न सया: नं लयेगु ई जुइ धुंकल।'

36 सुनां बाली लइ, वयात ज्याला दइ, अले अनन्न जीवनया निति फल मुंके खनी। थुकथं पुसा हःमह नं, बाली लःमह नं लय्ताय दइ।

37 छम्हयसिनं पुसा हली, अले मेम्हयसिनं बाली लइ धका: धयातःगु खँ थुकिं हे सत्य जुल।

38 छिमिसं बाली पिना मतःथाय जिं छिमित लय्के छवया। बाली पिना तःपि मेपि खः, अय्त्नं इमिसं पिनातःगु बाली छिमिसं लये खन।"

39 "जिं यानागु फुकक खँ वय्कलं धयादिल" धका: व मिसां धाःगुलि व शहरय् च्वंपि यक्व हे सामरीतय्सं वय्कःयात विश्वास यात।

40 अय्जुगुलि वय्कःयाथाय् वःबलय् इमिसं इमिथाय् हे च्वनादिसँ धका: बिन्ति याःगुलि वय्कः निन्हु तक अन च्वनादिल।

41 वय्कःयागु वचन न्यना: यक्वसिनं हे वय्कःयात विश्वास यात।

42 इमिसं व मिसायात धाल – "आ: छं धाःगुलि जक जिमिसं विश्वास यानागु मखु, बरु जिमिसं हे वय्कःयागु खँ न्यना: विश्वास यानागु खः। जिमिसं वय्कः हे संसारयाम्ह मुक्तिदाता खः धका: सीके धुन।"

भारदारया काय्यात लायकादीगु

43 निन्हु लिपा येशू गालील्य झाल।

44 अगमवक्तायात थःगु थासय् सुनानं मानय् याइ मखु धका: वय्कलं थःमह हे धयादीगु खः।*

45 अय्त्नं वय्कः गालील्य झायादीबलय् अन च्वंपि मन्तय्सं वय्कःयात लसकुस यात, छायाधाःसा थुमिसं यरुशलेमय् वंबलय् वय्कलं अन नखःबलय् यानादीगु अजू चायापुगु ज्या खंगु खः।*

46 वय्कः हानं गालील्य च्वंगु काना शहरय् झाल। अन हे वय्कलं लःयात दाखमघ दयकादीगु खः। कफर्नहमय् च्वंमह छम्ह भारदारया काय् म्हांमफया च्वन।*

47 येशू यहूदियां गालील्य झायाच्चन धका: धाःगु न्यना: वं वना: सी थें च्वंमह थःकाय्यात लायका बियादिसँ धका: वय्कःयात बिन्ति यात।

48 अले वय्कलं वयात धयादिल – "अजू चायापुगु ज्या व चिं मखंकं छिकपिन्सं विश्वास यानादी मखु।"

49 अले वं वय्कःयात धाल – "प्रभु, जिमि काय् सी न्ह्यः हे झासँ।"

50 वय्कलं लिसः बियादिल – "हँ, छिमि काय् मसीनि।" अले व वय्कलं धयादीगु खँय् विश्वास याना: वन।

51 छँय वनाचंबलय् वया दासतय्सं वयात नाप लाना: "छिकपिनि काय् लाये धुंकल" धका: धाल।

52 गुबलय् निसें वयात ज्यगु धका: वं न्यन। अले "म्हिगः न्हिनय् एक बजेनिसें ज्वर क्वलात" धका: वया दासतय्सं धाल।

53 "छिकपिनि काय् म्वाइ" धका: धयादीगु इलय् हे ज्यगु धका: वं सीकल। अले वं व वया छँयापि फुककसिनं विश्वास यात।

54 येशू यहूदियां गालील्य झाया: यानादीगु अजू चायापुगु चिं थ्वनाप निकः जुल।

5

पुख्या लिककसं च्वंमहयसित लायकादीगु

1 अनंलि यहूदीतय्गु छगु नखः वःगुलि येशू यरुशलेमय् झाल।

2 यरुशलेमय् फैं धवाखाया लिककसं न्याखेरं फः दुगु छगु पुख् दु। थ्व पुख्यात हिब्रू भाषां बेथेस्ता धाइ।

3 थ्व हे न्यागु सतलय् लः संगु स्वयत्त पिया च्वनीपि थीथी ल्वचं काःपि मन्त – कांत, खुत, लहाःतुति मसंपि दु।

4 इपि अन गुबलय् लः सनी धका: स्वयेत पियाच्वनीगु खः। छायाधाःसा परमप्रभुया छम्ह दूत बरोबर वया: पुख्या लः संकाबीगु जुयाच्चन। थथे लः संकूबलय् लाक्क दकलय् न्हापां पुखुलिइ कुहां वनीमह मन्यागु न्ह्यार्थे ज्याःगु ल्वय् नं लायावनिगु जुयाच्चन।

5 अन स्विच्यादँ न्ह्यःनिसें ल्वचं कयाच्वंमह छम्ह मन् दु।

6 येशू वयात खना: अले यक्व दँ न्ह्यःनिसें व अथे जुयाच्वंगु सीका: धयादिल – "छु छन्न ल्वय् लायके मास्ति वः ला?"

7 अले वं वय्कःयात धाल – "हजुर, पुख्यागु लः संकीबलय् जितः लखय् तया बीपिं सुं मद्गुलि जि अन थ्यने न्ह्यः हे मेपि थ्यनेधुंकीगु।"

8 वय्कलं धयादिल – "थःगु लासा ज्वना: न्यासि हँ।"

- 9 उबलय हे वयागु ल्वय लन। अले व थःगु लासा ज्वनाः न्यासि जुल। उखुन्हु विश्रामबार खः।
 10 अयजुगुलि यहदीतय नायःतयसं व मनूयात धाल - “विश्रामबार खुन्हु लासा क्वबी मज्यु।”[☆]
 11 वं इमित लिसः बिल - “जितः लायका ब्यूम्ह मनुखं ‘लासा ज्वनाः हूँ धकाः धयादीगु खः।’”
 12 इमिसं न्यन - “छन्त लासा ज्वनाः हूँ धकाः धाःम्ह मनु सु खः?”
 13 अन वक्क मनु दुगुलि व येशू तुरुन्त झायादीगुलि वयकःयात वं म्हमसील।
 14 लिपा येशू वयात देगल्य नाप लानाः धयादिल - “स्व, छंगु ल्वय लाये धुंकल। आवनिसें पाप याये मते, अले छन्त छुं नं जुइ मखु।”
 15 अले व मनुखं इमिथाय वनाः “जितः लायेका ब्यूम्ह येशू हे खः” धकाः धाः वन।
 16 येशू विश्रामबार खुन्हु थथे यानादीगुलि यहदीतय नायःतयसं वयकःयात दुःख बियाहल।
 17 अथेसां वयकलं इमित धयादिल - “जिमि बाःनं न्हाबले ज्या यानादी, उकि जिं नं ज्या यानाचवने।”
 18 वयकलं थथे धयादीगुलि इमिसं वयकःयात स्यायेत झन अप्वः कुतः यात। छायाधाःसा वयकलं विश्रामबार मानय मयाःगु जक मखु, अज्ज परमेश्वर नाप हे थःत ज्वलिज्वः यानाः परमेश्वरयात वयकःया बाः खः धकाः धयादिल।

कायया अधिकार

- 19 येशू इमित धयादिल - “जिं छिमित खःगु खँ धाये - कायनं थःगु मनं लइकाः छुं हे याये फइ मखु, बरु बाःनं याःगु खनाः हे जक याये सइ। थथे जगुलि बाःनं छु छु यानादी, कायनं नं व हे याइ।
 20 बाःनं काययात माया यानादीगुलि बाःनं यानादीगु फुक्कं काययात क्यनादी। थ्व स्वयाः नं तःधंगु ज्या बाःनं काययात क्यनादी, गुकि यानाः छिपि छक्क जुइ।
 21 गथे बाःनं सीपिन्त म्वाकाः जीवन बियादी, अथे हे काययात यःपिन्त नं कायनं जीवन बियादी।
 22 बाःनं सुयागु न्याय यानादी मखु। न्याय यायेगु अधिकार काययात बियादी धुंकल।
 23 अयजुगुलि गथे बाःयात फुक्कसिनं मानय याः अथे हे काययात नं फुक्कसिनं मानय यायेमाः। काययात मानय मयाःम्हयसिनं काययात छवयाहःम्ह बाःयात नं मानय मयाःगु जुइ।
 24 “जिं छिमित खःगु खँ धाये - जिगु खँ न्यनाः जितः छवया हःम्हयसित सुनां विश्रवास याइ, वयात अनन्त जीवन दइ। थज्याःम्ह मनूयागु न्याय जुइ मखु, बरु सीम्वाय्क अनन्त जीवन दये धुंकी।”
 25 “जिं छिमित खःगु खँ धाये - ई वयाच्चंगु दु, अले व ई थ्व हे खः - सीपिन्सनापं परमेश्वरया काययागु सः ताइ, अले सुनां न्यनी, इपि म्वाइ।
 26 परमेश्वर बाः जीवनया मुहान खः, अथे हे वयकलं थःकाययात नं जीवनया मुहान यानादिल।
 27 वयकः मनूया काय जगुलि वयकःयात हे न्याय यायेगु अधिकार बियादिल।
 28 थ्व खँय अज्ज चाये मते, सी धुंक्पिन्सनापं वयकःयागु सः ताइगु इ वयाच्चंगु दु।
 29 अले थुपि म्वाना वइ। भिं याःपिन्त अनन्त जीवन बियादी। अले मभिं याःपिन्त न्याय यानादी।”[☆]

येश्या साक्षी

- 30 “थथःम्हं जिं छुं नं याये मफु, बाःनं जितः धयादी थें जिं न्याय जक यायेगु खः। अयजुगुलि जिं न्याय यानागु ठीक ज, छायाधाःसा जितः यःथें जिं न्याय यायेगु मखु, बरु जितः छवया हःम्हयसित यःथें यायेगु खः।”
 31 “जिं तुं जिगु साक्षी ब्यूसा जिगु साक्षी सत्य जुइ मखु।
 32 जिगु साक्षी बीम्ह मेम्ह हे दु, वयकलं धयादीगु सत्य खः धकाः जिं स्यु।
 33 छिमिसं यहन्नायाथाय मनु छवयाहल, अले वं ‘सत्य थ्व हे खः’ धकाः साक्षी बिल।[☆]
 34 जिगु लागि सुनानं साक्षी बी म्वाः। अयनं छिपि बचय जुइमा धकाः जिं थथे धयाच्चनागु खः।
 35 यहन्ना ला च्याःगु व थीगु मत जक खः। वयागु जलय् छिमिसं छुं ई तक जक जसां लय्तायगु हे ययकल।
 36 तर यहन्नां ब्यूगु साक्षी स्वयाः तःधंगु साक्षी जिके दु। बाःनं जितः पूर्वकेत बियादीगु ज्या व जिं यानाच्चनागु ज्यां हे जितः बाःनं छवयाहयादीगु खः धकाः सी दु।
 37 जितः छवयाहयादीम्ह बाःनं हे जिगु साक्षी बियादीगु दु। वयकःयागु सः छिमिसं गुबले मताःनि, अले ख्वाः नं मखुनि।[☆]
 38 वयकलं छवया हःम्हयसित छिमिसं विश्रवास मयाःगुलि वयकःयागु वचन छिमिके थाइ मखु।
 39 “अनन्त जीवन दइ धकाः छिमिसं धर्मशास्त्र ब्वना जुइ। व हे धर्मशास्त्रं जिगु साक्षी बी,
 40 अयनं छिपि जिथाय अनन्त जीवन कायेत वइ मखु।
 41 “मनुतयसं तःधंक्गु जितः मयः।

☆ 5:10 ५:१० नहे १३:१९; यर १७:२१

☆ 5:29 ५:२९ दान १२:२

☆ 5:33 ५:३३ यह १:१९-२७; ३:२०-३०

☆ 5:37 ५:३७ मती ३:१७; मर्क १:१९; लूक ३:२२

- 42 छिमिसं परमेश्वरयात माया मया: धका: जिं स्यु।
 43 जित: बा:नं छ्वयाह:गुलि छिमिसं जित: थ: नाला मका:। थ:गु हे नामय् मेपि सुं वल धा:सा छिमिसं इमित ग्रहण याना काइ।
 44 छिमिसं थ:थवय् त:धंका च्वन, तर परमेश्वरं त:धंकीगुलिइ छिमिसं वास्ता मया। छिमिसं गथे याना: विश्वास याये फइ?
 45 “जिं छिमित परमेश्वरया न्ह्य:ने दोषी ठहरय् याइ धका: मतिइ तये मते। छिमिसं आशा तयाच्वंम्ह मोशां हे छिमित दोषी ठहरय् याइ।
 46 छिमिसं मोशयात धात्थें हे विश्वास यानाच्वंगु ख:सा जित: नं विश्वास यायेमा:गु ख:। छाया:सा मोशां जिगु हे खँ च्वया थकूगु ख:।
 47 मोशां च्वया थकूगु खँ हे छिमिसं विश्वास मयासा जिगु खँ गथे याना: विश्वास याये फइ?”

6

न्याद्र: मन्तयत् नकादीगु

मर्ती १४:१३-२१; मर्क ६:३०-४४; लुक ९:१०-१७

- 1 अनंलि येशू गालील समुद्र पारिइ झाल। थुकियात तिबेरियास समुद्र नं धा:।
 2 वयकलं यक्व त्वय् लायकादीगु खना: ग्वा: ग्वा: मन्त वयक:या ल्यल्यु जुल।
 3 अनं वयक: पहाडय् झाया: चेलात नाप फ्यतुनादिल।
 4 थुबलय् यहदीतयगु छुत्काराया नख: न्ह्य:ने थ्यनाच्वंगु ख:।
 5 वयकलं थ: च्वनाच्वंथाय् हल हल मन्त वयाच्वंगु खना: फिलिपयात धयादिल – “थुमित नकेत मरि गं कयाहयेमाली?”
 6 वयकलं थ:म्हं छु यायेत्यंगु स्यसां वयागु मन स्वयेत थथे धयादीगु ख:।
 7 अले फिलिपं वयक:यात धाल – “थुलिमछि मन्तयत् भचा भचा जक नकसां निस: दिनारया मरि नं गाइ मखु।”
 8 वयक:या चेला सिमोन पन्सया दाजु अन्द्रियासं वयक:यात धाल –
 9 “थन छम्ह मिजंमचायाके तछ्वया न्यापा मरि व निम्ह न्या दु। थुलिमछि मन्तयत् थुलिचां छु यायेगु?”
 10 “मन्तयत् फ्यतुकि” धका: वयकलं धयादिल, अन यक्व घाँय् दुगु ख्य: दु। फुकक अन हे फ्यतुत। अन मिजंत जक हे न्याद्र: ति दु।
 11 अले वयकलं मरि कया: सुभाय् बियादी धुंका: मन्तयत् इनादिल। थथे हे न्या नं कया: इनादिल। थुकथं इमित यतले नकादिल।
 12 मन्तयत्सं प्वा: जायक नये धुंका: वयकलं चेलातयत् धयादिल – “इना: ल्यं दुगु मरि छुं हे सिति छ्वये मते।”
 13 अले इमिसं नया: ल्यं दुगु मुना: मरि झिनिग: दाला जायकल। थ्व फुकक तछ्वया न्यापा मरियागु ल्यं दुगु ख:।
 14 थुकथं वयकलं यानादीगु चिं खना: मन्तयत्सं थथे धाल – “धात्थें, संसारय् वइ धा:म्ह अममवक्ता ला थ्व हे ख:।”
 15 इमिसं वया: थ:त च्वना: बलजफितं जुजु याइन धका: सीका: येशू हानं याक:चा पहाडय् तुं थाहां झाल।

येशू लखय् घ:ने न्यासि झा:गु

मर्ती १४:२२-३३; मर्क ६:४५-५२

- 16 बहनी ज्बलय् चेलात समुद्र सिथय वन।
 17 इपि नांचाय् च्वना: पारिइ कफर्नहुमय वनेत्यन। थुबलय् खिउँसे च्वने धुंकल। अयनं येशू इमिथाय् मझा:नि।
 18 ग्व:फय वयाच्वंगुलि समुद्रयागु ल: उखेला: थुखेला: मदयक सनाच्वन।
 19 न्यागु-खुगु किलोमिटर नांचा न्ह्याका: वने धुंका: इमिसं येशूयात लखय् घ:ने न्यासि वया: नांचाया लिक्क थ्यंक: झा:गु खन। अले इपि तसकं ग्यात।
 20 वयकलं इमित धयादिल – “जि हे ख:, ग्याये मते।”
 21 अले इमिसं लयताया: वयक:यात नांचाय् थकाल। अले इपि याकनं हे थ्यनेमा:गु थासय् थ्यन।
 22 कन्हय् खुन्ह समुद्र पारिइ च्वनाच्वंपि मन्तयत्सं अन छग: हे जक नांचा दुगु, अले येशू चेलात नाप नांचाय् च्वना मदीगु, व चेलात जक वंगु खँ सिल।
 23 उबलय् तिबेरियासं मेमेगु नांचा येशू सुभाय् बिया: न्याद्र: मन्तयत् मरि नकूगु थासय् थ्यंक: वल।
 24 अन येशू व चेलातयत् मखना: इपि नांचाय् च्वना: वयक:यात मामां कफर्नहुमय वन।

येशू जीवनया मरि ख:

- 25 समुद्र पारिइ येशूयात लुइका: इमिसं धाल – “गुरुजु, छि थन गुबलय् झायागु?”

- 26 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – जिं यानागु चिं खनाः छिमिसं जितः माःजुगु मखु, बरु प्वाः जायक मरि नयेदुगुलि जक जितः माःजुगु खः।
- 27 सिति वनीगु नसायागु निति ज्या याये मते, बरु मन्या कायुं बीगु अनन्त जीवन तक दयाच्चनीगु नसायागु निति ज्या या। परमेश्वर बाःनं जितः थ्व हे ज्या यायेत छ्वयाहयादीगु खः।”
- 28 अले इमिसं वयकःयात धाल – “अयसा परमेश्वरयागु ज्या यायेत जिमिसं छु यायेगु?”
- 29 वयकलं लिसः बियादिल – “परमेश्वरं छ्वया हःमहयसित छिकपिन्सं विश्वास यायेगु हे परमेश्वरयागु ज्या खः।”
- 30 अले इमिसं धाल – “अयसा छिं जिमित छु चिं क्यानादी? गुकिं यानाः जिमिसं छितः विश्वास याये फइ? छिं छु ज्या यानाः क्यानादी फु?
- 31 जिमि तापाःबाज्यापिन्सं मरुभूमिइ मन्ना नल धकाः थथे च्वयातःगु दु – ‘वयकलं मनूतयूत नकेत स्वर्ग मरि बियादिल।’ ”*
- 32 वयकलं धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – मनूतयूत नकेत स्वर्ग मरि ब्यूमह मोशा मखु। जिमि बाःनं जक छिमित स्वर्ग धाल्थेयागु मरि बियादी।
- 33 स्वर्गं क्वहां वयाः मनूतयूत अनन्त जीवन बीमह हे परमेश्वरं बियादीगु मरि खः।”
- 34 इमिसं धाल – “प्रभु, थ्व मरि जिमित न्ह्याबलें बियादिसँ।”
- 35 वयकलं धयादिल – “जीवन बीगु मरि जि हे खः। जिथाय् वइमह मनूयात गुबलें हे नयेपित्याइ मखु। अथे हे जितः विश्वास याइमह मनूयात गुबलें हे प्याः चाइ मखु।
- 36 अयुं जिं छिमित धाये – छिमिसं जितः खनाः नं विश्वास मयाः।
- 37 बाःनं जितः बियादीपिं फुककं जिथाय् वइ। अले जिथाय् वःपिन्त जिं गुबलें हे त्वःते मखु।
- 38 जि जिगु इच्छा मखु बरु जितः छ्वया हयादीमहयसित इच्छा पूर्वकेत स्वर्ग वयाम्ह खः।
- 39 बाःनं जितः बियादीपिं सुं हे मतनेमा बरु दकलय् लिपायागु दिनय् इपिं हानं म्वाना वये फयेमा धयागु हे जितः छ्वयाहयादीमह बाःयागु इच्छा खः।
- 40 काय्यात खंपिं व विश्वास याःपिन्त अनन्त जीवन बीगु हे जिमि बाःयात यःगु खँ खः। अले जिं इमित दकलय् लिपायागु दिनय् म्वाका बी।”
- 41 “स्वर्गं ब्युगु मरि जि हे खः” धकाः वयकलं धयादीगुलि व खँ न्यपिन्सं वयकःया विरोधय् खँ लहात।
- 42 इमिसं धाल – “थ्व योसेफया काय् येशू मखु ला? थ्वया मांबौपिन्त झीसं महमस्यू ला? थ्व मनुखं ‘जि स्वर्ग वयाम्ह खः’ धकाः गथे धायेफत?”
- 43 वयकलं इमित लिसः बिल – “छिमिसं थःथवय् जिगु विरोध यानाः खँ लहाये माःगु मदु।
- 44 जितः छ्वयाहयादीमह बाःनं छ्वयाहया मदीकं सुं नं जिथाय् वये फइ मखु। जिथाय् वःमहयसित दकलय् लिपायागु दिनय् जिं म्वाका बी।
- 45 थुपिं फुककं परमेश्वरं स्यना तःपिं जुइ धकाः अगमवत्तातयसं च्वया थकूगु दु। बाःयागु खँ न्यनाः सयका सीका काःपिं फुककं जिथाय् वइ।*
- 46 परमेश्वरयाथासं वःमहयसिनं जक बाःयात खंगु दु, मेपिं सुनानं बाःयात खंगु मदु।
- 47 “जिं छिमित खःगु खँ धाये, सुनां विश्वास याइ, वयाके अनन्त जीवन दइ।
- 48 जीवन बीगु मरि जि हे खः।
- 49 छिमि तापाःबाज्यापिन्सं मरुभूमिइ मन्ना नसां सिनावन।
- 50 तर स्वर्गं क्वहां वःगु थ्व मरि नःपिं सुं नं सी मखु।
- 51 स्वर्गं वःगु अनन्त जीवन दुगु मरि जि हे खः। थ्व मरि सुनानं नल धाःसा व न्ह्याबलें म्वानाच्चनी। संसारयात जिं बीथानागु अनन्त जीवन बीगु मरि जिगु म्ह खः।”
- 52 अले यहदीतय् नायः थःथवय् थथे धकाः कचकच हाल – “थ्व मनुखं थःगु म्ह झीत गथे यानाः नकेत बी फइ?”
- 53 उकिं वयकलं इमित धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – मनूया काय्यागु ला व हि मनयकं छिमिके जीवन दइ मखु।
- 54 सुनां जिगु म्ह नइ, अले जिगु हि त्वनी, वयाके अनन्त जीवन दइ। अले वयात दकलय् लिपायागु दिनय् जिं म्वाका बी।
- 55 जिगु म्ह धाल्थे हे नसा खः, अले जिगु हि धाल्थे हे त्वनेगु खः।
- 56 सुनां जिगु म्ह नइ अले हि त्वनी, व मनु जिके दइ, अले जि वयाके दइ।
- 57 जितः छ्वयाहयादीमह बाः गथे न्ह्याबलें म्वानाच्चनी, अथे हे बाःनं यानाः जिं नं न्ह्याबलें म्वानाच्चनी। थुकथं जितः नःमह मनु नं जिं यानाः म्वानाच्चनी।

58 स्वर्गं वःगु मरि थ्व हे खः। छिमि तापाःबाज्यापिन्सं मन्ना नयाः नं सिनावन, थ्व अज्याःगु मरि मखु, थ्व मरि नःम्ह मनु गुबलें हे सी मखु।”

59 वयकलं थ्व कफर्नहूमय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् स्यनेकने यानादीबलय् धयादीगु खः।

अनन्त जीवनया शिक्षा

60 थ्व न्यनाः वयकःया चेलातयसं धाल – “थ्व ला तसकं थाकुगु खँ खः, थज्याःगु खँ सुनां न्यने फइ?”

61 चेलात थःथवय् खुसखुस हालाच्चंगु सीकाः वयकलं इमित थथे धयादिल – “थुकिं यानाः छिमित पंगलः वल ला कि?”

62 मनुया काय् वयकःया न्हापायागु थासय् तुं लिहां वंगु खन धाःसा छिमिसं छु यायेगु?

63 परमेश्वरयागु आत्मां हे जक अनन्त जीवन बी। शरीर छुं यायेत नं ज्यालगय् मज्। जिं छिमित धयाच्चनागु खँ जीवन बीगु परमेश्वरयागु आत्मा खः।

64 अयनं छिपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं विश्वास मयाइपिं नं दये फु।” सुनां सुनां वयकःयात विश्वास मयाः, अले सुनां वयकःयात धोखा बी धयागु खँ वयकलं न्हापानिसं हे स्यू।

65 अले वयकलं धयादिल – “अयज्गुलि हे ला खः नि, बाःनं छवयाहया मदीकं सुं नं वये फइ मखु धकाः जिं छिमित धयागु।”

66 थथे जूगुलि वयकःया चेलात मध्ये यक्वसिनं हे वयकःयात त्वःताः वन।

67 उकिं वयकलं झिनिम्हयूसित नं न्यनादिल – “छिमिसं नं जितः त्वःताः वनेगु ला कि?”

68 सिमोन पत्रुसं लिसः बिल – “प्रभु, जिपिं सुयाथाय् वनेगु? अनन्त जीवन बीगु खँ छिके जक दु।

69 उकिं जिमिसं विश्वास यानाः परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह पवित्रम्ह मनु छि हे खः धकाः नं सीके धुन।”*

70 वयकलं इमित धयादिल – “छिपिं झिनिम्हयूसितं जिं हे ल्ययागु, मखु ला? अयनं छिपिं मध्ये छम्ह शैतानयाम्ह दु।”

71 वयकलं थ्व सिमोन इस्करियोतया काय् यहदायात धयादीगु खः, छायाःसा झिनिम्ह मध्ये छम्ह जुयाः नं वं वयकःयात धोखा बीत्यंगु दु।

7

येशु व वयकःया किजापिं

1 अनंलि येशु गालील्य चाःहिलादिल। यहदिया जिल्लाय यहदीतय् नायःतयसं वयकःयात स्यायेत स्वःगुलि वयकः अन झाया मदी।

2 थुबलय् यहदीतयगु बल्चाबाय्या नखः थयंकः वये धुंकल।*

3 उकिं वयकःया किजापिन्सं थथे धाल – “थनं यहदियाय् झासँ। अले छिं याःगु ज्या छिकपिनि चेलातयसं नं खनी।

4 संसारय् तःधंम्ह मनु जुइ मास्ति वःम्हयूसिनं सुलाः सुलाः ज्या याइ मखु। छिं थथे यायेगु हे खःसा फुक्कसिनं सीकेमा।”

5 वयकःया किजापिन्सं हे नं वयकःयात विश्वास मयाः।

6 उकिं वयकलं इमित थथे धयादिल – “जिगु ई आः तक मवःनि। छिमिगु लागि न्हायागु ई नं ठीक जु।

7 संसारय् च्वंपिन्सं छिमित हेला याये फइ मखु। जिं संसारय् च्वंपिन्सं याना जूगु ज्याखँ मभिं धकाः धयागुलि इमिसं जितः हेला याइ।

8 छिपिं हे जक नखः मानय् याः हँ। जिगु ई आः तक मवःनिगुलि जि थ्व नखःतय् वने मखु।”

9 इमित थथे धयाः वयकः गालील्य तुं च्वनादिल।

10 वयकःया किजापिं नखःतय् वने धुंकाः सुनानं मसीक वयकः नं झाल।

11 नखःबलय् यहदीतय् नायःतयसं वयकःयात थथे धाधां माः जुल – “व मनु गन दु हं?”

12 अले अन वयकःयागु खँय् मनुतय् दथुइ भुनु भुनु खँ जुल। छखलःसिनं “वयकः भिम्ह मनु खः” धकाः धाःसा मेपिन्सं “मखु, व मनुतयत् स्यका जुइम्ह खः” धकाः धाइगु।

13 अयनं यहदीत खनाः ग्याःगुलि सुनानं वयकःया बारे खुलस्त खँ ल्हायेगु आँट मयाः।

बल्चाबाय्या नखःबलय् येशु देगलय्

14 नखः बच्छि सिधःबलय् येशु देगलय् झायाः मनुतयत् स्यनेकने यानादिल।

15 नायःतयसं छक्क जुयाः थथे धाल – “थ्व मनुखं ब्वँ हे मब्वंकं थुलिमछि खँ गथे यानाः सयकलत?”

16 अले वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं स्यनाच्चनागु खँ जिगु मखु, जितः छवया हयादीम्हयूसित खः।

17 सुनानं परमेश्वरयागु इच्छा पालन यायेगु मतिइ तःसा व मनुखं जिं स्यनाच्चनागु खँ परमेश्वरयागु खः ला कि जिगु थःगु हे खँ खः धकाः सीके फइ।

18 थःगु हे जक खँ ल्हाइम्ह मनु थः हे जक तःधं जुइत स्वइ। बरु थःत छवया हःम्हयसित तःधकेत स्वइम्ह मनु हे सत्यम्ह खः। अले वयाके मभिगु छुं हे दइ मखु।

19 छिमित व्यवस्था बियादीम्ह मोशा मखु ला? छिपिं छम्हयसिनं हे नं थव व्यवस्था पालन याःगु मदु। अयनं छिमिसं जितः छाय् स्यायेत स्वयाच्चना?”

20 अले मनुतयसं लिसः बिल – “छके भूत दुबिनाच्चंगु दु। सुनां छन्त स्यायेत स्वयाच्चन?”

21 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं छगू अजू चायापुगु ज्या याना, अले छिकपि फुक्कं छक्क जुयादिल।

22 मोशां छिकपिन्त म्हय् चिं तयकेगु नियम बिया थकल। थव मोशां हे ब्युगु ला मखु, तापाःबाज्यापिन्सं बियादीगु खः। अले विश्रामबार खुन्हु नं छिकपिन्सं मचायागु म्हय् चिं तयका जुल।*

23 छिकपिन्सं विश्रामबार नं मोशायगु व्यवस्था मानय् यायेगु धकाः म्हय् चिं तयका जू धाःसा जिं छम्ह मनुयात विश्रामबार खुन्हु लायकाबिल धकाः छिकपिन्सं जि खनाः छाय् तम्बवादी माःगु?*

24 ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मते, बरु खःकथं न्याय यानादिसँ।”

25 यस्शलेमय् च्वंपिं गुम्हं गुम्हं मनुतयसं थथे धाल – “इमिसं स्यायेत स्वया च्वंम्ह मनु थव हे, मखु ला?

26 आः ला थव मनुखं झन जक फुक्कसिया न्ह्यःने नवानाच्चन। अयनं वयात सुनां छुं मधाः। नायःतयसं थव हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः धात्थें हे सीके धुंकल ला कि छु?

27 थव मनु गनं वःम्ह धकाः झीसं स्यु। मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट झाइबलय् ला वयकः गनं झाःम्ह धकाः सुनानं सी मखु।”

28 देगलय् स्यनादीबलय् येशुं तस्सलं थथे धयादिल – “छिकपिन्सं जितः म्हस्यु, जि गनयाम्ह धकाः नं छिकपिन्सं स्यु। जि थःयसं वयागु मखु, जितः छवयाहायादीम्ह सत्य परमेश्वर खः, छिकपिन्सं धाःसा वयकःयात म्हमस्यु।

29 जिं वयकःयात म्हस्यु, छायाधाःसा जि वयकःयाथासं हे वयागु खः। वयकलं हे जितः छवयाहायादीगु खः।”

30 थव न्यनाः इमिसं वयकःयात ज्वनेत स्वल। तर सुनानं ज्वने मफुत, छायाधाःसा वयकःयागु ई मवःनि।

31 अयसां यक्व मनुतयसं वयकःयात विश्वास यात। इमिसं धाल – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट झाइबलय् वयकलं थव मनुखं स्वयाः अप्वः अजू चायापुगु चिं क्यनादी ला?”

येशूयात ज्वकेत देगःया सिपाइँत छवःगु

32 थथे यक्व मनुतयसं वयकःयागु खँ ल्हानाच्चंगु तायाः फरिसीतयसं तःधपि पुजाहारीतलिसे मिलय् जुयाः वयकःयात ज्वकेत देगःया सिपाइँत छवल।

33 येशुं इमित धयादिल – “छुं ई तक जक जि छिमिथाय् दइतिनि, अले लिपा जि जितः छवया हायादीम्हयसिथाय् तुं वने।

34 छिकपिन्सं जितः माः जूसां लुइके फइ मखु। जि दुथाय् छिकपि वये फइ मखु।”

35 अले इमिसं थःथवय् थथे खँ ल्हात – “झीसं लुइके हे मफयक थव मनु गन वनेत्यंगु जुइ? छु थव ग्रीकतयगु दथुइ उखेलाः थुखेलाः जुयाच्चपिं यहूदीतयथाय वनाः ग्रीकतयत स्यनेकने यायेत वनेत्यंगु ला मखु ला?

36 वं ‘छिकपिन्सं जितः माः जूसां लुइके फइ मखु’ अले ‘जि दुथाय् छिकपि वये फइ मखु’ धकाः धाःगुया अर्थ छु जुइ?”

अनन्त जीवनया लः

37 नखः सिधइगु व मू दिनय् येशुं दनाः तस्सलं थथे धयादिल – “सुं प्याःचाःम्ह मनु दुसा जिथाय् वयाः त्वं वा।*
38 अले धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें – सुनां जितः विश्वास याइ, वयागु नुगलं अनन्त जीवन दुगु खुसिबाः वयाच्चनी।”*

39 वयकलं पवित्र आत्मायागु खँ धयादीगु खः। वयकःयात विश्वास याःपिन्त आत्मा बियादी। वयकलं आः तक सीम्ह म्वाका मदीनि सुयातं आत्मा बियादीगु मदुनि।

40 थव खँ न्यपिं गुम्हं गुम्हं मनुतयसं थथे धाल – “थव ला धात्थें हे वइतिनि धाःम्ह अगमवक्ता खः।”

41 गुलिसिनं थथे धाल – “थव ला मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे खः।” अले गुलिसिनं थथे धाल – “गालीलं वःम्ह नं ख्रीष्ट जुइ ला?

42 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट जुजु दाऊदया सन्तान जुइ, अले जुजु दाऊदयागु गां बेथलेहेमं वइ धकाः धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु मस्यु ला?”*

43 थुकथं वयकःयागु खँय् ग्वाः ग्वाः मनुत बाल।

44 गुम्हं गुम्हं मनुतयसं ला वयकःयात ज्वनेत स्वल, अथेसां सुनानं ज्वने मफु।

* 7:22 ७:२२ उत १७:१०; लेवी १२:३ * 7:23 ७:२२ यह ५:९ * 7:37 ७:३७ लेवी २२:३६ * 7:38 ७:३८ इज ४७:१; जक १४:८ * 7:42 ७:४२ २ शमू ७:१२; मीका ५:२

यहदीतय् नायःतयसं विश्वास मयाःगु

45 अनलि ज्वंःपि सिपाइँत तःधपि पुजाहारीत व फरिसीतयथाय् लिहां वन। इमिसं सिपाइँतयत् तथे धाल – “छिमिसं छाया वयात ज्वना महयागु?”

46 अले इमिसं लिसः बिल – “थ्व मनुखं थें सुनानं नवाःगु मनुनि।”

47 अले फरिसीतयसं धाल – “छिमितनापं वं झंगः लात कि छु?

48 सुं शासकत व फरिसीतयसं नं वं धाःगु खँय् विश्वास यात ला?

49 व्यवस्था मस्यूपिं थुपिं सराः लाःपिं खः।”

50 छकः बहनी येशूयात नापलाः वने धुंकूम्ह इमिगु हे पुचलय् च्वंम्ह निकोदेमसं इमित धाल –

51 “छु इमिगु व्यवस्थां सुं मनुयात वयागु खँ मनुयंकं व वं छु यात धयागु मसीकं न्याय याइ ला?”

52 इमिसं वयात लिसः बिल – “छ नं गालीलयाम्ह हे ला कि छु? धर्मशास्त्र ब्वनाः स्व, सुं नं अगमवक्ता गालीलं वइ मखु।”*

53* [अले इपिं फुक्क थथःगु छँय् लिहां वन।

8

व्यभिचार यानाच्चंबलय् ज्वंम्ह मिसा

1 अनं येशू जैतून डाँडाय् झाल।

2 कन्हय् खुन्हू सुथ न्हापां वयकः हानं देगलय् तुं लिहां झाल। फुक्क मनुत वयकःयाथाय् मुंवःगुलि इमित स्यनेकने यायेत वयकः पयतुनादिल।

3 शास्त्री व फरिसीतयसं व्यभिचार यानाच्चंबलय् ज्वंम्ह छम्ह मिसायात हयाः सकसिगुं न्हःने थनाः

4 वयकःयात थथे धाल – “गुरुजू, थ्व मिसायात जिमिसं व्यभिचार यानाच्चंबलय् ज्वना हया।

5 व्यवस्थाय् मोशां झीत थथे व्यभिचार याइम्ह मिसायात ल्वहँतं कयकाः स्या धकाः आज्ञा बियादीगु दु। अयजूगुलि आः थ्व मिसायात छु याये माली? छिं हे धयादिसँ।”*

6 वयकःयात जाँचय् यानाः दोषी ठहरय् यायेत इमिसं थथे न्ह्यासः याःगु खः।

तर वयकलं क्वछुनाः पतिचां बँय् च्वयादिल।

7 इमिसं व हे खँ जक न्यनाच्चंगुलि वयकलं दनाः इमित थथे धयादिल – “छिकपिं मध्ये सुनां गुबलें पाप यानामदी, वयकलं हे दकलय् न्हापालाक वयात ल्वहँतं कयकादिसँ।”

8 वयकलं हानं क्वछुनाः पतिचां बँय् च्वयादिल।

9 थ्व न्यनाः इपिं तःधिकःन्हंनिसें कयाः चीधिकःपिं तकं छम्ह छम्ह यानाः अनं वन। अले अन येशू याकःचा जुल। व मिसा धाःसा वयकःया न्ह्यःने हे दनाच्चन।

10 वयकलं थस्वयाः व मिसायात धयादिल – “ग्वः, छन्त पाः याःपिं? सुनानं छन्त सजाँय मब्यू?”

11 अले व मिसां धाल – “सुनानं मब्यू, प्रभु।” अले वयकलं धयादिल – “अय्सा जिं नं छन्त सजाँय बी मखु, आः छु हँ, हानं पाप याये मते।”]

येशू संसारया जः

12 येशू हानं मनुतयत् धयादिल – “जि संसारया जः खः। जि नाप जुइम्ह मनु खिउँथाय् जुइ माली मखु, बरु वयात जीवनया जः दइ।”*

13 अले फरिसीतयसं वयकःयात धाल – “छ थःगु हे जक साक्षी बियाच्चन, छंगु साक्षी सत्य मखु।”*

14 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं जिगु हे खँय् साक्षी बियाच्चना सां जिगु साक्षी सत्य खः, छायाधाःसा जि गनं वयाम्ह खः, अले गन वने त्यनाम्ह खः धकाः जिं स्यु, अयुं छिकपिन्सं धाःसा जि गनं वइ, अले गन वनी धकाः सी मखु।

15 छिकपिन्सं मनु स्वयाः न्याय यानादी, तर जिं सुयागुं न्याय मयाना।

16 जि न्याय या हे याःसां जिगु न्याय सत्यगु जुइ, छायाधाःसा न्याय याइम्ह जि याकःचा जक मखु, जिनापं जितः छवयाहयादीम्ह बाः नं दी।

17 छिकपिनिगु व्यवस्थाय् नं निम्हयसिनं ब्यूगु साक्षी सत्य खः धकाः च्वयातःगु दु।

18 जिं थःम्हं हे जिगु साक्षी बियाच्चना, अले जितः छवयाहयादीम्ह बाःनं नं जिगु साक्षी बियादी।”

19 अयजूगुलि इमिसं वयकःयात थथे धाल – “छिमि बाः गन दु लय?”

* 7:52 ७:५२ यह ३:१-२
८:१२ मती ५:१४; यह ९:५

* 7:53 ७:५३-८:११ गुलि गुलि हस्तलिपिइ थुपि पद महु
8:13 ८:१३ यह ५:१३

* 8:5 ८:५ लेवी २०:१७; व्य २२:२२-२४

* 8:12

वयकलं लिसः बियादिल – “छिकपिन्सं न जितः म्हस्यु, न जिमि बाःयात म्हस्यु। छिकपिन्सं जितः म्हस्युगु जूसा जिमि बाःयात नं म्हसी।”

20 थ्व खँ वयकलं देगलतय् स्यनेकने यानादीबलतय् भेटी तइगु बाकसया न्ह्यःने धयादीगु खः। वयकःयात सुनानं मज्वं, छायाःसा वयकःयागु ई मवःनि।

येशु संसारयाम्ह मखु

21 वयकलं इमित हानं धयादिल – “जि वनाछवये, अले छिकपिन्सं जितः माः जुइ, अयनं छिकपि पापय लानाः सी। जि गन वनेगु खः, अन छिकपि झाये फइ मखु।”

22 थ्व न्यनाः यहदी नायःतयसं धाल – “थ्व मनू थथःमहं सीत्यंगु ला मखु? ‘गन जि वनेगु खः अन छिपि वये फइ मखु’ धकाः धाल नि।”

23 अले वयकलं इमित धयादिल – “छिकपि क्वय्च्वंपि खः, जि च्वय्च्वंमह खः। छिकपि थ्व संसारयापि खः, जि संसारयाम्ह मखु।

24 छिकपि पापय लानाः सी माली धकाः जिं छिकपिन्त धायेधुन। जि व हे खः धकाः छिकपिन्सं विश्वास मयाःसा छिकपि पापय लानाः सी।”

25 इमिसं वयकःयात धाल – “छ सु खः लय्?” वयकलं लिसः बियादिल – “जि व हे खः धकाः जिं छिकपिन्त न्हापानिसें हे धयावयाचवनागु दु।

26 जिं छिकपिन्त यक्व धायेमाःगु व न्याय यायेमाःगु दु। अथेसां जितः छवयाहयादीमह सत्य खः, उकिं वयकलं जितः धयादिक्व जिं संसारयात धयाबियागु दु।”

27 वयकलं इमित बाःयागु खँ धयाच्वंगु धकाः इमिसं थुइके मफुत।

28 उकिं वयकलं थथे धयादिल – “गुबलतय् छिमिसं मनूया काययात यख्खाइ, अबलतय् तिनि छिमिसं जि सु खः धकाः सी। जि थःयसैं छुं नं मयाना, बरु बाःनं गुकथं स्यनादिल उकथं हे नवाना वन धकाः नं छिमिसं थुइ।

29 जितः छवयाहयादीमह जि नाप दी, जिं न्हाबले वयकःयात यःथें जक यानाजुयागुलि वयकलं जितः याकःचा त्वःतामदी।”

30 वयकलं थथे धयादीगुलि यक्वसिनं वयकःयात विश्वास यात।

अब्राहामया सन्तान व शैतानया सन्तान

31 येशु थःत विश्वास याःपि यहदीतयत् धयादिल – “जिं धया थें छिपि च्वंसा छिपि धाथें जिमह चेला जुइ।

32 छिमिसं सत्य छु खः धकाः सी, अले सत्यं छिमित स्वतन्त्र याइ।”

33 इमिसं वयकःयात लिसः बिल – “जिपि अब्राहामया सन्तान खः, जिपि आः तक सुयां दास मजुयानि। छं गुकथं जिमित ‘छिपि स्वतन्त्र जुइ’ धकाः धयागु?”*

34 वयकलं इमित धयादिल – “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये – पाप यानाजुइपि फुकं पापया दास खः।

35 अले दास न्हाबले छँय् च्वने दइ मखु, कायमचा जक न्हाबले च्वने दइ।

36 अयजुगुलि परमेश्वरया कायनं स्वतन्त्र याना ब्युसा छिकपि धाथें स्वतन्त्र जुइ।

37 छिकपि अब्राहामया सन्तान खः धकाः जिं स्यु। अयनं जिं धयागु खँ छिकपिनिगु मनय् दुहां मवंगुलि छिकपिन्सं जितः स्यायेत स्वःगु खः।

38 जिं जिमि बाःयाथाय खं थें धयाचवना, अथे हे छिकपिन्सं नं छिमि बाःनं धाःथें यानाचवना।”

39 इमिसं वयकःयात लिसः बिल – “अब्राहाम जिमि तापाःबाज्या खः।” अले वयकलं धयादिल – “छिकपि अब्राहामया सन्तान खः धयागु जूसा अब्राहामं यानाः वं थें छिकपिन्सं नं यानादी माःगु खः।

40 परमेश्वरं धयादीगु सत्य खँ धाल धकाः छिकपिन्सं जितः स्यायेत स्वल, थथे अब्राहामं यानामदी।

41 छिकपिनि बाःनं छु यात छिकपिन्सं नं व हे यानादी।”

इमिसं धाल – “जिपि व्यभिचारं बूपि मखु, जिमि छमह हे अबु दु, वयकः खः परमेश्वर।”

42 वयकलं धयादिल – “परमेश्वर छिकपिनि बाः खः धयागु जूसा छिकपिन्सं जितः माया यानादी माःगु खः, छायाःसा जितः वयकलं छवया हयादीगुलि जि वयाचवनागु खः। जि थःगु हे इच्छां वयागु मखु, बरु वयकलं हे जितः छवयाहयादीगु खः।

43 जिं धयागु खँ छिकपिन्सं गथे मथरु? जिगु खँ न्यने मास्ति मवःगुलि छिकपिन्सं जिगु खँ मथरु खः।

44 छिकपि शैतानया सन्तान जुगुलि गथे छिकपिनि बाःनं याना जुल, अथे हे छिकपिन्सं नं याना जुइ। न्हापानिसें हे शैतान धाःमह ज्यानमारा खः। वयाके सत्य धयागु हे मदुगुलि वं सत्य ज्याखँ याना जुइ फइ मखु। थःगु स्वभाव गथे खः

अथे हे वं मखुगु खँ जक लहाना जुइ, छायाधा:सा व मखुगु खँ जक लहाना जुइम्ह खः, अले मखुगु खँ लहाना जुइपिनि अबु खः।

45 जिं छिकपिन्त सत्य खँ धयागुलि छिकपिन्सं जित: विश्वास यानामदीगु खः।

46 छिकपिं मध्ये सुनानं जिं पापयात का: जित: दोष बियादी फु ला? जिं सत्य खँ धयागु ख:सा छिकपिन्सं जित: छाया विश्वास याना मदीयागु?

47 परमेश्वरया मनुखं जक परमेश्वरयागु खँ न्यनी। छिकपिं परमेश्वरयापिं मनुत मखुगुलि छिकपिन्सं जिं धयागु खँ न्यनामदीगु खः।”

अब्राहाम स्वया: येशु त:धं

48 अले यहदी नाय:तय्सं वयक:यात धाल — “छ सामरी खः, अले छके भूत दुबिनाच्वंगु दु धका: जिमिसं धयागु धाथे हे खः।”

49 वयकलं लिस: बियादिल — “जिके भूत दुबिनाच्वंगु मदु। जिं जिमि बा:यात त:धंका च्वना, छिकपिन्सं जित: क्वहंकादिल।

50 जि थथ:म्हं तुं त:धं मजुया, तर जित: त:धंकेत स्वया च्वंम्ह ला छम्ह हे दु। अले वयकलं हे थ्व खँ क्व:छिनादी।

51 जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — जिगु वचन मानय् याइम्ह मनु गुबले हे सी मखु।”

52 इमिसं धाल — “आ: ला जिमिसं बालाक हे सिल, छके भूत दुबिनाच्वंगु हे दु। अब्राहाम व अगमवत्कात ला सिनावन धा:सा छं गथे याना: छंगु वचन मानय् याइपिं मनुत गुबले हे सी मखु धका: धाये फुगु?

53 सी धुकूम्ह तापा:बाज्या अब्राहाम स्वया: नं छ त:धं ला कि छु? अगमवत्कात ला सिनावन धा:सा छं थ:त सु तायका च्वना?”

54 वयकलं लिस: बियादिल — “जि थथ:म्हं त:धं जुयागु जूसा जि त:धंम्ह मखु। तर छिकपिन्सं जिमि बा: धका: धा:म्ह परमेश्वर जिमि बा:नं हे जित: त:धं यानादीगु खः।

55 वयक:यात छिकपिन्सं म्हमस्युनि, जिं धा:सा म्हस्यु। जिं वयक:यात म्हमस्यु धका: धाल धा:सा जिं नं छिकपिं थें तुं मखुगु खँ लहाइम्ह जुइ। जिं वयक:यात म्हस्युगुलि वयक:यागु वचन मानय् यानाच्वना।

56 जि वइगु ई स्वयेत छिकपिनि तापा:बाज्या अब्राहामं तसकं इच्छा या:गु खः, अले खना: तसकं लयताल।”

57 अले इमिसं धाल — “छ नेय्दे ला मदुनि धा:सा छं अब्राहामयात गथे याना: खन?”

58 वयकलं इमित लिस: बियादिल — “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — अब्राहाम स्वया: न्हापानिसें हे जि दु।”

59 थ्व खँ न्यना: इमिसं वयक:यात कयकेत ल्वहं काल। तर वयक: इमिसं मखंक सुस्क्क देगलं पिहां झाल।

9

येशु व कांम्ह मनु

1 येशु लँथु झाया च्वंबलय् छम्ह बूसानिसें हे कांम्ह मनुयात खन।

2 नेलातयसं वयक:याके न्यन — “गुरूज, थ्व मनु बूसानिसें कां जूगु वयागु पापं याना: ला कि वया मांबौपिनिगु पापं याना:?”

3 वयकलं लिस: बियादिल — “वयात अय जूगु वं पाप या:गुलि मखु, वया मांबौपिनिगु पापं नं मखु, बरु व मनुखं याना: परमेश्वरयागु ज्या फुक्कसिनं सीके फयेमा धका: थथे जूगु खः।

4 झीसं न्हि दतले जित: छवया ह:म्हयसिगु ज्या यायेमा:, चान्हय सुनानं ज्या याइ मखु।

5 संसारय् दतले जि संसारया ज: खः।”*

6 थथे धया: वयकलं बैय् ई फाना: चा न्हाया: कांम्हयसिगु मिखाय् इलादिल।

7 अले वयात थथे धयादिल — “सिलोआम धा:गु पुखुलिइ वना: सिलाछ्व।” सिलोआमयागु अर्थ “छव:गु” खः। अले वं वना: सिला छव:बलय् मिखां खन।

8 अले वयागु ज:ख: च्वपिं व वयात न्हापानिसें फवनाच्वंगु खपिन्सं थथे धाल — “थ्व व हे फवर्गिं, मखु ला?”

9 गुम्ह गुम्हयसिनं “थ्व व हे खः” धका: धाल, गुलिसिनं “मखु, व थें च्वंम्ह मेम्ह हे मनु खः” धका: धाल।

कानं धाल — “व मनु जि हे खः।”

10 इमिसं वयात धाल — “अयसा छंगु मिखा गथे चाल लय?”

11 वं लिस: बिल — “येशु धा:म्ह मनुखं चा न्हाया: जिगु मिखाय् इला: थथे धाल — ‘सिलोआमय् वना: सिलाछ्व।’ जि वना: सिलाबलय् मिखां खन।”

12 इमिसं वयात धाल — “येशु धा:म्ह मनु गन दु लय?”

वं धाल — “जिं मस्यु।”

- फरिसीतयसं न्यनेकने या:गु
 13 अले इमिसं व मनूयात फरिसीतयथाय् यंकल।
 14 येशू चा न्हाया: वयात मिखां खंकादीगु विश्रामबार खुन्हु ख:।
 15 अयजूगुलि फरिसीतयसं वयात हानं छक: गथे याना: मिखां खन धका: न्यन। अले वं इमित धाल – “वयकलं जिगु मिखाय् चा न्हाया: इलादिल। चा सिला छवयाबलय् जि मिखां खन।”
 16 गुम्हं गुम्हं फरिसीतयसं धाल – “विश्रामबार मानय् मया:गुलि थ्व मनू परमेश्वरयाम्ह मखु।” हानं गुलिसिनं धाल – “छम्ह पापी मनूखं थपायधंगु चिं गथे याये फइ?” थुकथं इमि दथुइ खँ मिलय मजुल।
 17 इमिसं हानं वयाके न्यना स्वल – “वं छंगु मिखा चाय्का ब्यगुलि छं व सु धका: बिचा: याना?”
 वं लिस: बिल – “व अगमवत्ता ख:।”
 18 अयनं यहदीतयसं व मनू कांम्ह ख:, आ: वं मिखां खन धका: वया मांबौपिन्त स:ता: मन्यंतले विश्रवास मया:।
 19 इमिसं थथे धका: न्यन – “बूसानिसें छिमि काय् कांम्ह ख: ला? आ: वं गथे जुया: खन?”
 20 वया मांबौपिन्सं लिस: बिल – “थ्व जिमि काय् ख:, अले बूसानिसें थ्व कांम्ह ख: धका: जिमिसं स्यु।
 21 आ: जक गथे याना: खन धका: जिमिसं मस्यु। अले हानं सुनां वयागु मिखा चाय्काबिल व नं जिमिसं मस्यु। वयाके हे न्यनादिसैं। थ्व मचा मखय् धुंकल थवं थ:म्हं हे धायेफु।”
 22 सुनानं येशूयात मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख: धका: धाल धा:सा व मनूयात धर्मशास्त्र स्यनीगु छँनं पितिनाछवयेगु धका: इमिसं सल्लाह यानात:गुलि वया मांबौपिन्सं ग्याना: थथे लिस: ब्यगु ख:।
 23 उकिं हे वया मांबौपिन्सं “व मचा मखय् धुंकल, वयाके हे न्यनादिसैं” धका: धा:गु ख:।
 24 इमिसं व कांम्ह मनूयात स:ता: हानं धाल – “परमेश्वरया न्ह्य:ने छं ख:गु खँ ल्हाय् धका: पाफ। छन्त लयक्मह मनू पापी ख: धका: जिमिसं स्यु।”
 25 वं लिस: बिल – “व मनू पापी ख: कि मखु धका: जिं मस्यु। छता हे जक खँ जिं स्यु, जि न्हापा कांम्ह ख:, आ: जिं मिखां खन।”
 26 इमिसं वयात धाल – “वं छन्त छु यात? वं छंगु मिखा गथे याना: चाय्काबिल?”
 27 वं इमित लिस: बिल – “जिं छिकपिन्त न्हापा हे धायेधुन, छिकपिन्सं न्यनामदी। व हे खँ हानं छाय् न्यनादियागु? छिकपि वयक:या चेला जुइ मास्ति व: ला कि छु?”
 28 अले इमिसं वयात हक्का: थथे धाल – “छ हे ख: का वया चेला। जिपिं ला मोशाया चेला ख:।
 29 परमेश्वरं मोशानापं नवानादीगु ख: धका: जिमिसं स्यु। तर थ्व मनू गनं व:म्ह ख: धका: जिमिसं मस्यु।”
 30 अले वं लिस: बिल – “थ्व हे ला ख:, अजू चायापुगु खँ। वयक: गनं झ़ायादीम्ह ख: धका: छिकपिन्सं मस्यूसं वयकलं जिगु मिखा चायकादिल।
 31 पापीतयगु खँ परमेश्वरं न्यनादी मखु धका: जिमिसं स्यु। परमेश्वरया भय काइम्ह व वयकलं धा:थें याना जुइम्हयसिगु जक खँ न्यनादी।
 32 संसार सुष्टि जूसानिसें थौं तक बूसानिसें कां जूम्हयसिगु मिखा चायका ब्यगु खँ न्यनागु मदुनि।
 33 थ्व परमेश्वरयाम्ह मनू मखु धयागु जूसा थवं थज्या:गु चिं याये फइ मखु।”
 34 इमिसं वयात धाल – “पापय् बुया: पापय् हे ब्वलंम्ह छं जिमित स्यं वयागु ला?” थथे धया: इमिसं वयात पितिनाछवल।
 35 व मनूयात फरिसीतयसं पितिना हल धयागु न्यना: येशू वयात नाप लाना: थथे धयादिल – “छं मनूया काय्यात विश्रवास यानादिया ला?”
 36 वं लिस: बिल – “जि विश्रवास यायेमा:म्ह वयक: सु ख: धयादिसैं।”
 37 वयकलं धयादिल – “छिं वयात खंगु दु, छिनाप खँ ल्हाना च्वंम्ह व हे ख:।”
 38 वं धाल – “प्रभु, जिं विश्रवास याये।” अले वं वयक:यात भागि यात।
 39 वयकलं धयादिल – “जि थ्व संसारय् न्याय यायेत वयागु ख:। आवनिसें कांपिन्सं खनी, अले मिखां खपिं कां जुइ।”
 40 थ्व न्यना: अन दुपिं गुम्हं गुम्हं फरिसीतयसं वयक:यात थथे धाल – “अयसा जिपिं नं कांपिं ला?”
 41 वयकलं इमित धयादिल – “छिकपिं कां जूगु जूसा पापी जुयादी मखुगु। अयनं छिकपिन्सं ‘जिपिं कां मखु’ धका: धा:गुलि छिकपिन्के पाप दया हे च्वनी।”

10

भिम्ह फैजवा:

- 1 “जि छिकपिन्त ख:गु खँ धाये – फैगलय् लुखां दुहां मवसे मेथासं वइम्ह मनू खँ व दान्खँ ख:।

- 2 फैजवा: धा:सा लुखां दुहां वइ।
- 3 फैजवा:यात लुखा पिवालं खापा चायकाबी। फैतयसं नं वयागु स: ताइ। अले वं फैचातयत् नां कया: स:ता: पिने ब्वना यंकी।
- 4 थुकथं फैतयत् पित हये धुंका: व फैतयगु न्ह्य: न्ह्य: वनी। वयागु स: म्हस्यगुलि फैत नं वयागु ल्यूल्यु वनी।
- 5 म्हमस्युम्हयसिगु ल्यूल्यु इपि वनी मखु, बरु वयात खना: ग्याना: बिस्युं वनी। म्हमस्युम्हयसिगु स: इमिसं म्हमस्यु।”
- 6 वयकलं थ्व खँ इमित धयादीगु ख:। अयुं इमिसं वयकलं इमित छु धाल धका: थुइके मफु।
- 7 अयजूगुलि वयकलं इमित हानं धयादिल – “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये – फैग:यागु लुखा जि हे ख:।
- 8 जि स्वया: न्हापा व:पि फुककं खँ व दाखुँत ख:। अयुं फैतयसं इमिगु खँ मन्यं।
- 9 जि लुखा ख:। जिगु लुखां दुहां व:म्ह बचय जुइ, अले व दुनेपिने जुइ दइ, वयात ज्वयेत ख्य: नं दइ।
- 10 खुँ खुइत, स्यंकेत व स्यायेत जक वइ। तर जि इमित जीवन दयेमा, अले व यक्व जीवन दयेमा धका: वयागु ख:।
- 11 “जि भिम्ह फैजवा: ख:। भिम्ह फैजवालं फैतयगु निति सीत तकं लिफ: स्वइ मखु।
- 12 फै स्वयेत तयात:म्ह मनु फैथुवा: मखु, बरु फै ज्वयेत तयात:म्ह च्य: जक ख:, गुम्ह गुँखिचा व:गु खनेवं फैत फुकक त्व:ता: बिस्युं वनी। अले गुँखिचां फैतयत् ज्वना: लुया यंकी, अले छ्यालब्याल नं याना थकी।
- 13 व मनु फै ज्वयेत तयात:म्ह च्य: जूगुलि फैतयगु वास्ता मयासें बिस्युं वनी।
- 14 “जि भिम्ह फैजवा: ख:। अथे जूगुलि जि जिम्ह फैचात फुककं म्हस्यु, अले फैतयसं नं जित: म्हस्यु।
- 15 गथे बा:नं जित: म्हस्यु, अथे हे जिं नं बा:यात म्हस्यु। अले फैतयगु निति जि थ: हे तुं सिना बी।”
- 16 जिमि फैत थ्व फैगलय जक मखु, मेथाय नं दु। इमित नं जि हयेमानि। इमिसं नं जिगु स: ताइ। थुकथं फुकक फैत छथ्व: जुइ, अले इमि फैजवा: नं छम्ह हे जुइ।
- 17 “जि हानं म्वाना वयेगु कथं सी त्यनागुलि बा:नं जित: तसकं माया यानादी।
- 18 जित: सुनानं स्याये फइ मखु, बरु जि थ:यसें सिना बीत्यनागु ख:। जि थथ:म्हं तुं सीगु नं व हानं म्वाना वयेगु नं जिके अधिकार दु। जित: जिमि बा:नं बियादीगु आज्ञा नं थ्व हे ख:।”
- 19 थ्व न्यना: यहदीतय नाय:त थथ: हे बाल।
- 20 इपि मध्ये यक्वसिनं थथे धाल – “थ्व मन्याके भूत दुबिनाच्वंगु दु। थ्व वें जुइ धुंकल। थज्या:म्हयसिगु खँ छिमिसं छाय न्यनागु?”
- 21 मेपिनसं थथे धाल – “भूत दुब्युम्ह मनुखं थज्या:गु खँ ल्हाइ मखु। कांम्ह मन्यागु मिखा भूत दुब्युम्ह मनुखं चायकाबी फइ ला?”
- यहदीतय नाय:तयसं येशूयात मानय मया:गु
- 22 थुबलय चिकुला ख:। अले यस्शलेमयागु देग: देछायगु नख: ख:।
- 23 येशू सोलोमन धा:गु दलानय थुरुखे उखे जुयाच्वनादीबलय
- 24 वयक:याथाय मुना: यहदीतय नाय:तयसं थथे धाल – “गुबलय तक छिं जिमित थथे दोमन याका तयेगु? छि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे ख: धयागु जूसा जिमित तप्यक धयादिसँ।”
- 25 वयकलं लिस: बियादिल – “जिं छिकपिन्त धया नं छिकपिन्सं विश्वास यानामदी। जिमि बा:यागु नामं जिं यानाच्वनागु अजू चायापुगु ज्यां हे जिगु साक्षी बी।
- 26 छिकपि जिमि फैत मखुगुलि छिकपिन्सं जिं धयागु खँय विश्वास यानादी मफुगु ख:।
- 27 जिम्ह फैतयसं जिगु स: ताइ, जिं इमित म्हस्यु, अले इपिं नं जिगु ल्यूल्यु वइ।
- 28 इमित जिं अनन्त जीवन बी। इपिं गुबलें नाश जुइ मखु। जिगु ल्हातं इमित सुनानं लाकायंकी मखु।
- 29 इपिं जित: बियादीम्ह जिमि बा: दकलय त:धंम्ह ख:। बा:यागु ल्हाति सुनानं इमित लाकायंके फइ मखु।
- 30 जि व जिम्ह बा: छम्ह हे ख:।”
- 31 वयक:यात ल्वहँतं कयकेत यहदीतय नाय:तयसं हानं ल्वहं काल।
- 32 वयकलं इमित धयादिल – “बा:यापाखें जिं छिकपिन्त यक्व हे भिंगु ज्या याना: क्यनागु दु, उकी मध्ये छुकिं याना: छिकपिन्सं जित: ल्वहँतं कयकेत्यना?”
- 33 अले इमिसं वयक:यात लिस: बिल – “भिंगु ज्या या:गुलि जिमिसं छन्त ल्वहँतं कयकेत्यनागु मखु, बरु छं परमेश्वरयात क्वहंका: खँ ल्हा:गुलि कयकेत्यनागु ख:। छं मनु जुया: नं परमेश्वर धका: धया जूगुलि थथे यायेत्यनागु ख:।”
- 34 वयकलं लिस: बियादिल – “छिकपिनिगु व्यवस्थाय नं थथे च्वयात:गु, मदु ला- ‘परमेश्वरं धयादिल – “छिपि फुककं घ: ख:?”’

35 सुनां परमेश्वरयागु वचन न्यना काइ, वयात वयकलं घः धकाः धयादी। थथे धाल धकाः धर्मशास्त्र मानय् मयाःगु जुइ मखु।

36 बाःनं ल्ययाः थःम्ह हे यानाः संसारय् छवया हयादीम्हयसित परमेश्वरयात क्वह्वांकल धकाः छिकपिन्सं धयादीया ला, छाथधाःसा जिं 'जि परमेश्वरया काय् खः' धकाः धया?

37 जिमि बाःयागु ज्या जिं याना मच्चंगु जूसा छिकपिन्सं जितः विश्वास यानादीम्वाः।

38 जिं परमेश्वरयागु ज्या यानाचवनागु दुसा जितः विश्वास मयाःसां जिं यानागु ज्या यात विश्वास यानादिसँ। उकिं जिके बाः दी, अले जि बाःयाके दु धकाः छिकपिन्सं सीकादिसँ, थुइकादिसँ।”

39 इमिसं हानं वयकःयात ज्वनेत स्वल। तर वयकः इपिपाखें बचय् जुयाः झाल।

40 वयकः हानं यर्दन पारिइ यहन्नां न्हापा बपिस्मा बिया च्वंथाय् झाल, अले अन हे चवनादिल।*

41 यक्व मनुतयसं वयकःयाथाय् वयाः थथे धाल – “यहन्नां छुं नं चिं क्यना मवं, अयनं यहन्नां कंगु खँ फुक्कं थ्व मनुलिसे पाय्छि जू वः।”

42 अले अन यक्वसिनं वयकःयात विश्वास यात।

11

लाजरसयात म्वाकादीगु

1 बेथानियाय् च्वंम्ह लाजरस धाःम्ह मनु म्हंमफय्का च्वन। वया निम्ह तता मार्या व मरियम दु।*

2 थ्व हे मरियमं प्रभुयागु तुतिइ भिगु नस्वाःगु चिकनं बुकाः थःगु सं हुया ब्यूगु खः। तसकं मफय्का च्वंम्ह लाजरस वया किजा खः।*

3 उकिं मार्या व मरियमं वयकःयात थथे धाय्के छवयाहल – “प्रभु, छिं माया यानादीम्ह जिमि किजा तसकं मफय्का च्वन।”

4 थ्व न्यनाः वयकलं धयादिल – “थ्व ल्वचं लाजरस सी मखु। परमेश्वरयागु महिमाया निरिति व परमेश्वरया काययात तःधकेत व थथे म्हंमफुगु खः।”

5 वयकलं मार्या, वया केहें व लाजरसयात माया यानादी।

6 लाजरस म्हंमफय्का च्वन धयागु न्यनाः नं वयकः निन्हु तक थः च्वनागु थासय् हे च्वनादिल।

7 निन्हु लिपा वयकलं चेलातयत थथे धयादिल – “झी हानं यहदीयाय् लिहां वनेनु।”

8 अले चेलातयसं धाल – “गुरूज, उखुन्हु तिनि ला यहदीतय् नायःतयसं छितः ल्वहेंत कयकाः स्यायेत्यन। हानं अन हे झायादी त्यनागु ला?”

9 वयकलं लिसः बियादिल – “छन्हुया झिनिघौ दइगु मखु ला? संसारयागु जलं यानाः न्हिनय् जुइम्ह मनुयात लुफि हाइ मखु।

10 तर जः मदुगुलि यानाः चान्हय् जुइपिन्त लुफि हाइ।”

11 वयकलं हानं धयादिल – “झी पासा लाजरस घनाच्वंगु दु। जि वयात न्दलं चाय्का ब्यू वनेत्यना।”

12 अले चेलातयसं लिसः बिल – “प्रभु, व घनाच्वंगु जूसा दे हे दर्नी नि।”

13 वयकलं लाजरस सी धुंकल धकाः धयादीगु खः। तर इमिसं धाःसा व धात्थें हे घनाच्वन धयादीगु धकाः मतिइ तल।

14 उकिं वयकलं इमित ध्वाथुइक धयादिल – “लाजरस सी धुंकल।

15 छिमिसं विश्वास याये फयेमा धकाः हे जि अन मवनागु खः, उकिं जि लय्ताः। न्हाथे जूसां झी आः अन वनेनु।”

16 अले दिदुमस धाःम्ह थोमां थः चेला पासापिन्त धाल – “नु, झी नं वयकः नाप वने सी माःसां सी।”

17 वयकः अन थ्यंबलय् लाजरसयात सिनाः नं थुनातःगु हे प्यन्हु दये धुंकल।

18 बेथानिया यस्शलेमं तीन किलोमिटर ति तापाः।

19 यक्व हे यहदीत मार्या व मरियमपिन्थाय् इमि किजा सीगुलि बिचाः वयाच्वंगु दु।

20 वयकः झायाच्वन धयागु सिनाः मार्या वयकःयात नापलाः वन। मरियम जक छैय् तुं च्वनाच्वन।

21 मार्या येसूयात धाल – “प्रभु, छिं थन दीगु जूसा जिमि किजा सी मखुगु।

22 आः तक नं छिं परमेश्वरयाके न्हागु हे पवंसां छितः बियादी धकाः जिं स्यू।”

23 वयकलं धयादिल – “छिमि किजा हानं म्वाना वइतिनि।”

24 मार्या धाल – “दकलय् लिपायागु दिनय् सीपिं म्वाना वइबलय् व नं म्वाना वइ धकाः जिं नं स्यू।”

25 वयकलं धयादिल – “सीम्ह म्वाकीम्ह व जीवन बीम्ह जि हे खः। जितः विश्वास याःम्ह मनु सीसां म्वाना वइ।

26 अले म्वानाच्वंपि मनुतयसं जितः विश्वास याःसा गुबलें हे सी मखु। छिं थ्व खँय् विश्वास यानादिया ला?”

27 वं धाल – “खः प्रभु, संसारय् ज्ञायादी माःम्ह परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट छि हे खः धकाः जिं विश्वास यानागु दु।”

28 थथे धयाः मार्था लिहां वन। अले थः केहें मरियमयात सःताः न्हायपनय् तीजक थथे धाल – “गुरुजु ज्ञाये धुंकल, छन्त माला च्वनादीगु दु।”

29 थ्व न्यनाः मरियम काचाकाचां दनाः वन।

30 थुबलय् तक वय्कः गामय् थ्यंकः मझाःनि, मार्था नापलाःगु थासय् हे दनि।

31 बिचाः वयाच्च्वंपि यह्दीतय्सं थथे हथाय् चायाः मरियम पिहां वंगु खनाः लाजरसयात थुनातःथाय् वनाः ख्वः वंगु जुइ धकाः मतिइ तयाः इपि नं वया ल्यूल्यु वन।

32 थुकथं मरियम वय्कः दीथाय् थ्यन, अले वय्कःयात खनेवं वय्कःयागु पालिइ भ्वपुयाः थथे धाल – “प्रभु, छि थन दीगु जूसा जिमि किजा सी मखुगु।”

33 थुकथं मरियम अले व नाप वःपि यह्दीत ख्वयाच्च्वंगु खनाः वय्कःयात तसकं नुगः मछिन।

34 अले वय्कलं न्यनादिल – “छिमिसं वयात गन तयाः तया?”

इमिसं लिसः बिल – “प्रभु, स्वः ज्ञासैं।”

35 येश् ख्वयादिल।

36 वय्कः थथे ख्वयादीगुलि मनुतय्सं धाल – “स्व, वय्कलं वयात गपायसकं माया यानादी।”

37 इपि मध्ये गुलि गुलिसिनं थथे धाल – “काम्हयसित खंकाबी फुम्हयसिनं लाजरसयात सी न्ह्यः छाया बचय् याये मफुत?”

38 थुकथं तसकं नुगः मछिकाः वय्कः चिहानय् ज्ञाल। थ्व चिहान छगु गुफाय् लाः। थुकियागु प्वाः ल्वहं छगलं तिनातःगु खः।

39 वय्कलं धयादिल – “ल्वहं चीकि।”

लाजरसया तता मार्था वय्कःयात धाल – “प्रभु, आः ला नवये धुंकल जुइ, सीगु हे प्यन्हु मछि दये धुंकल।”

40 वय्कलं वयात धयादिल – “छि विश्वास यानादीसा, परमेश्वरयागु तःधंगु महिमा स्वये खनी धकाः जिं मधया ला?”

41 अले इमिसं ल्वहं चीकल। वय्कलं च्वय् स्वयाः धयादिल – “बाः, जिं छितः सुभाय् बी। जिगु खँ छि न्यनादीगु दु।

42 छिं जिगु खँ न्ह्याबलें न्यनादी धकाः जिं स्यू। थन दना च्वंपिन्सं जितः छ्वयाहयादीम्ह छि हे खः धकाः विश्वास याये फयेमा धकाः जिं थथे धयागु खः।”

43 थुलि धयाः वय्कलं तस्सलं सःतादिल – “अय् लाजरस, पिहां वा।”

44 अले सीम्ह लाजरस पिहां वल। वयात छेनंनिसें तुतिइ तक सुति कापतं हिनातःगु दु। येश् इमित धयादिल – “कापः फ्यनाः वयात वनेब्यु।”

येश्यात स्यायेत ग्वसाः ग्वःगु

मर्ती २६:३-५; मर्क १४:१-२; लूक २२:१-२

45 थ्व खनाः मरियमनापं वःपि यक्व हे यह्दीतय्सं नं वय्कःयात विश्वास यात।

46 इपि मध्ये सुं मनुतय्सं धाःसा फरिसीतयथाय वनाः वय्कलं यानादीगु खँ कनाबिल।

47 उकिं तःधंपि पुजाहारीत व फरिसीत मुनाः थथे धकाः सल्लाह यात— “आः झीसं छुं यायेगु? थ्व मनसुखं यक्व हे अजु चायापुगु चिं यानाः क्यनाच्वन।

48 थथे हे याका तल धाःसा फुक्कसिनं हे वयात विश्वास याइ। अले रोमीत वयाः झीगु देगः व झीगु जातियात हे नाश यानाछवइ।”

49 इपि मध्ये उगु दँयाम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी कैयाफां थथे धाल – “छिमिसं छुं हे मस्यु।

50 देशय् च्वंपि दक्व मनुत नाश जुइगु स्वयाः छम्ह मनु सीगु हे भिं जुइ धकाः छिमिसं मस्यु ला?”

51 थ्व खँ वं थःम्ह हे धाःगु मखु, बरु उगु दँयाम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जूगुलि यह्दीतयगु निति येश् सी हे माः धकाः अगमवाणी नवाःगु खः।

52 यह्दीतयगु निति जक मखु, बरु छ्यालब्याल जुयाच्च्वंपि परमेश्वरया फुक्क सन्तानतयत् छथाय् मुंकेत नं खः।

53 उखुन्हुनिसें येश्यात गथे यानाः स्यायेगु धकाः इमिसं ग्वसाः ग्वल।

54 अयजगुलि अबलय् निसें वय्कः यह्दीतय्सं खंक यह्दिया जिल्लाय् जुया मदी। तर अनं मरुभूमिया लिक्क लाःगु एफ्राइमय् ज्ञाल। वय्कः अन हे चेलात नाप च्वनादिल।

55 अबलय् यह्दीतयगु छुत्काराया नखः न्ह्यःने थ्यंकः वःगुलि नखः न्ह्यः हे थःथपिन्त च्वख यायेत यक्व हे मनुत गां गामं यरुशलेमय् वन।

56 इमिसं वयकःयात माः जुल। अले देगलय् दनाच्चंबलय् इमिसं थथे धकाः खँ ल्हात- “नखःबलय् व वइ ला कि वइ मखु, छिमिगु छु बिचाः दु?”

57 तःधंपि पुजाहारीत व फरिसीतयसं येश्यात सुनानं खंसा इमित वयाः कं धकाः मन्तयत उजं बियातःगु दु। इमिसं वयकः थन दी धकाः सीवं वनाः ज्वनेत थथे याःगु खः।

12

बेथानियाय् येश्यात चिकनं लगू

मती २६:६-१३; मर्क १४:३-९

1 छुत्काराया नखःया खुन्हु न्ह्यः येशू बेथानियाय् झाल। थ्व हे गामय् वयकलं सी धुंकू-महयसित म्वाकादीमह लाजरस च्वनाच्चंगु दु।

2 इमिसं वयकःयात भव्य ज्वरय् यात। मार्था भलि जुयाच्चन। वयकःनापं भव्य नयेत पयत्पि मध्ये लाजरस नं छम्ह खः।

3 मरियमं तसकं नस्वाःगु व थिकेगु जटामसीया बागू लिटर चिकनं येश्यागु पालिइ थाकाः थःगु सं वयकःयागु पालि ह्याबिल। चिकनं यानाः छँ छखां हे मगमग नस्वाः वल।*

4 वयकःयात धोखा बीमह चेला यहूदा इस्करियोतं धाल -

5 “थ्व नस्वाःगु चिकंया मू स्वसः दिनार तुइ। थ्व मियाः नये मखंपिन्त इनाब्युगु जूसा गुलि ज्युगु।”

6 वं थथे धाःगु नये मखंपिन्त माया याना मखु, बरू खुँ जूगुलि खः। धिबाया म्हेचा ज्वनाजुइमह जुइगुलि वं म्हेचाय् च्वंगु धिबा कायेगु नं याः।

7 उकिं वयकलं धयादिल - “व नाप हाले मते। वं थथे याःगु जितः थुनीबलय्सित खः।

8 नये मखंपिं छिपिनाप न्ह्याबलें दइ, तर जि छिपिनाप न्ह्याबलें दयाच्चनी मखु।”*

9 येशू अन दी धकाः सीकाः यक्व हे यहूदीत अन वल। इपिं अन वयकः स्वयेत जक वःगु मखु, बरू वयकलं म्वाकूमह लाजरसयात नं स्वयेत वःगु खः।

10 उकिं तःधंपि पुजाहारीतयसं लाजरसयात नं स्यायेगु ग्वसाः ग्वल,

11 छायाःसा वं यानाः यक्व हे यहूदीतयसं इमित त्वःताः येश्यात विश्वास यात।

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मती २१:१-११; मर्क ११:१-११; लुक १९:२८-४०

12 कन्हय् खुन्हु जुइगु छुत्काराया नखः हनेत वःपिं ग्वाः ग्वाः मन्तयसं येशू यरूशलेमय् झायात्तंगु दु धकाः सीकल।

13 उकिं इमिसं तायगः सिमाया कचामचा ज्वनाः-

“होसन्ना, इस्त्राएल्लयामह जुजु

परमप्रभुयागु नामं झाःमहयसिया
जयजय जुइमा”

धकाः हा हां वयकःयात लसकुस याः वन।*

14 छम्ह मचामह गधा लुइकाः वयकः उकी हे गयाः झाल। थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु -

15 “हे सियोनया शहरय् च्वपिं,

ग्याये मते,

छिमि जुजु गधाया मचा गयाः

झायाच्चंगु दु।”*

16 न्हापां ला वयकःया चेलातयसंनापं थ्व खँ थुइके मफु। येशू सिनाः म्वानाः स्वर्गय् झाये धुंकाः तिनि इमिसं धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु थ्व खँ व लसकुस याःगुया अर्थ थुल।

17 येशू थुना तःमह लाजरसयात सःताः म्वाकादीबलय् न्ह्यःने दुपिं मन्तयसं थ्व खँ जूगु हे खः धकाः धयाजुल।

18 वयकलं सीमह म्वाकादिल धकाः न्यनाः ग्वाः ग्वाः मन्तयसं वयकःयात नापलाः वल।

19 उकिं फरिसीतयसं थःथवय् खँ ल्हात- “का स्व, संसार फुक्क हे व नाप वन। आः ला झीसं वयात छुं हे याये फइ मखुत।”

- 20 अन नखःबलय् आराधना यायेत वःपि मध्ये ग्रीकत नं दु।
 21 थुपि ग्रीकतयसं गालीलयागु बेथसेदाय च्वंम्ह फिलिपयाथाय वनाः थथे धाल – “भाजु, जिमि नं येशूयात स्वयेमास्ति वल।”
 22 फिलिपं वनाः अन्द्रियासयात धाल। अले इपि निम्हं येशूयात धाः वन।
 23 अले वयकलं इमित लिसः बियादिल – “मनूया कायूयात तःधकीगु ई वल।
 24 जि छिमित खःगु खँ धाये – छव चाय लानाः ध्वमगीसा छगः हे जुयाचवनी, चाय लानाः ध्वगीसा जक यक्व छव सइ।
 25 थःगु जीवनयात माया याइम्हयसिनं अनन्त जीवन काये फइ मखु। सुनां थःगु जीवनयात माया याइ मखु, वयात अनन्त तकं म्वाका तइ।
 26 सुयां जितः सेवा याये मास्ति वःसा जि नाप वयेमाः। अले जक जि दुथाय जितः सेवा याइम्ह नं चवने खनी। सुनां जितः सेवा याइ वयात बाःनं तःध यानादी।
 27 “जिगु नुगलय् तसकं दुःख जुयाच्वंगु दु। उकिं जि छु धाये? ‘बाः, थ्व इलं जितः बचय यानादिसँ’ धायेगु ला? मखु, थुलि हे जुइकेत जि वयाचवनागु खः।
 28 ‘बाः, छिगु नांयात तःधंकादिसँ।’ ”
 अले स्वर्ग थथे धयाहल – “जि तःधंके धुनु, आः हानं तःधंके तिनि।”
 29 अन दनाच्वंपि मनूतयसं थ्व सः तायाः नँ न्यात धकाः धाल। मेपिसं धाल – “स्वर्गदूतं व नाप खँ ल्हाःगु जुइ।”
 30 वयकलं इमित धयादिल – “थ्व खँ धयाहःगु छिमिगु निति खः, जिगु निति मखु।
 31 आः थ्व संसारयागु न्याय जुइ। आः थ्व संसारयाम्ह शासकयात पितिनाछवइ।
 32 जितः यख्खाइबलय् जिं फुक्क मनूयात थःथाय सालाकाये।”
 33 थुकथं वयकलं थः गुकथं सी धकाः धवाथुइकेत थथे धयादीगु खः।
 34 अले यक्व मनूतयसं थथे धाल – “जिमिसं मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट न्ह्याबले म्वानाचवनी धकाः व्यवस्थाय च्वयातःगु न्यागु दु। छिं मनूया कायूयात यख्खाइ तिनि धकाः गुकथं धयादियागु? थ्व मनूया कायूःधाःम्ह सु खः?”
 35 वयकलं इमित धयादिल – “छिकपिन्थाय आः छुं ई तक जक जः खयाचवनी, जः दतले छिकपि सना जु, मखुसा छिकपिन्त खिउँगुलि त्वपुइ। खिउँथाय जुइपिन्सं थः गन वनाचवना धयागु तकं सी मखु।
 36 जः दुबलय् हे जःयात विश्वास या। अले जक छिपि जःया सन्तान जुइ।”

यहदीतयगु अविश्वास

थुलि धयाः येशू अन झाल अले इमिगुपाखें थःत सचुकादिल।

37 इमिसं खंक खंक हे उलिमछि चिं वयकलं यानाः क्यनादिल नं इमिसं वयकःयात विश्वास मयाः।

38 यशैया अगमवक्तां धयाथकूगु खँ सत्य जुइत थथे जूगु खः –

“हे परमप्रभु, जिमिगु खँ

सुनानं विश्वास मयाः।

परमप्रभुं यानादीगु तःधंगु अजू चायापुगु ज्या खंसं

विश्वास मयाः।”[☆]

39 अयजगुलि नं इमिसं विश्वास याये मफुगु खः, छायाःसा यशैयां हानं थथे धया थकल –

40 “परमेश्वरं इमिगु मिखा कां यानाः

नुगः छायाका बिल।

थथे जूगुलि इमिसं मिखां खनी मखु,

अले मनं थुइके फइ मखु,

अले लायकेत जिथाय लिफः स्वयाः वइ मखु।”[☆]

41 यशैयां येशू तसकं तःधं धकाः सीकाः वयकःयागु खँ थुकथं धाःगु खः।

42 न्ह्यागु हे जूसां तःम्ह हे यहदी शासकतयसं नं वयकःयात विश्वास यात। अयनं फरिसीत खनाः ग्याःगुलि इमिसं थ्व खँ सुयातं मकं, छायाःसा फरिसीतयसं सिल धायेवं इमित धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं पितिनाछवइ।

☆ 12:25 १२:२५ मती १०:३९; १६:२५; मार्क ८:३५; लूक १२:२४; १७:३३
 १२:३८ यशैया ५३:१ ☆ 12:40 १२:४० यशैया ६:१०

☆ 12:34 १२:३४ भाज ११:०४; यशैया १:७; इज ३६:२५; दान ७:१४ ☆ 12:38

- 43 छायाधा:सा इमित परमेश्वरं स्वया: मन्तयसं च्वछाइगु य:।
 44 येशू तस्सलं धयादिल – “जित: विश्वास या:पिन्सं जित: जक विश्वास या:गु मखु, बरु जित: छवया हयादीम्हयसित विश्वास या:गु ख:।
 45 अथे हे जित: खंम्हयसिनं जित: खंगु मखु, बरु जित: छवया हयादीम्हयसित खंगु ख:।
 46 संसारय जि ज: जुया वयाम्ह ख:, उकिं जित: विश्वास या:पिं मन्तु खिउंथाय् जुइ माली मखु।
 47 सुनानं जि धयागु वचन न्यै जक न्यना: धया थें मयात धा:सा जिं वयात न्याय याये मखु, छायाधा:सा जि संसारयात न्याय यायेत वयागु मखु, बरु बचय् यायेत वयागु ख:।
 48 जित: मययका: जिगु वचन मानय् मयाइम्ह मनूयागु न्याय जुइ। जिं नवानागु वचनं हे दकलय् लिपायागु दिनय् न्याय याइ।
 49 जिं नवानाचवनागु वचन जिगु थ:गु हे मखु, बरु जिं छु छु धायेमा:गु व नवाये मा:गु ख: जित: छवयाहयादीम्ह बा:नं हे उजं बियादीगु ख:।
 50 वयक:यागु उजं हे अनन्त जीवन ख: धका: जिं स्यु, उकिं जिं नवानागु खँ फुककं बा:नं धयादी थें हे नवानागु ख:।”

13

- येशू चेलातयगु तुति सिला ब्यूगु
 1 छुत्काराया नख: न्ह्य: येशू थ्व संसारं बा:याथाय वनेगु ई वल धका: सीका: संसारय् च्वंपिं थ: चेलातयत माया यानादिल। वयकलं अन्ततक हे इमित माया यानादिल।
 2 बहनी नयाच्वंबलय् येश्यात धोखा बीगु खँ सिमोनया काय् यहदा इस्करियोतयागु मनय् शैतानं तयाबी धुंकल।
 3 बा:नं फुककं वयक:यागु ल्हातय् बियादीगु दु, अले वयक: परमेश्वरयाथासं झा:गु ख:, अले परमेश्वरयाथाय् तुं वने त्यइन धका: वयकलं स्यु।
 4 उकिं नयेगु त्व:ता: वयक: दनादिल। अले गा त्व:ता: स्मालं जँय् हिनादिल।
 5 अनंलि वयकलं बाताय ल: तया: चेलातयगु तुति सिलादिल, अले जँय् हिनात:गु स्मालं हुयादिल।
 6 थुकथं वयक: सिमोन पन्नुसयागु तुति सिलेत झा:बलय् वं वयक:यात धाल – “प्रभु, छिं नं जिगु तुति सिलादीगु ला?”
 7 वयकलं लिस: बियादिल – “जिं छु यानाचवना छं आ: थुइ मखुनि, लिपातिनि थुइ।”
 8 वं धाल – “छिं जिगु तुति सिलादी जि हे मज्यु।”
 अले वयकलं लिस: बियादिल – “जिं छंगु तुति मस्यसा छ जिम्ह जुइ फइ मखु।”
 9 अले सिमोन पन्नुसं धाल – “अयसा प्रभु, जिगु तुति जक मखु, ल्हा: व छ्यं नं सिला बियादिसँ।”
 10 वयकलं धयादिल – “म्ब:ल्हइ धुंक्पिन्सं तुति जक स्यसा गा:, वयागु म्हछम्हं च्वख जुइ। छिपिं च्वख हे जू, तर फुककं मखु।”
 11 वयकलं थ:त धोखा बीम्हयसित म्हस्यगुलि “छिपिं फुककं च्वख मजू” धका: धयादीगु ख:।
 12 थुकथं इमिगु तुति सिला बीधुंका: वयक: हानं गां न्यया: थ:गु थासय् फयतु ज्ञाल। अले वयकलं इमित धयादिल – “जिं छु यानागु छिमिसं थुल ला?”
 13 छिमिसं जित: प्रभु व गुरु धका: धा:गु ठीक हे ख:, छायाधा:सा जि प्रभु नं ख:, अले गुरु नं ख:।
 14 छिमि गुरु व प्रभु जुया: नं जिं छिमिगु तुति सिलाबिया धा:सा छिमिसं नं थ:थवय् छम्हं मेम्हयसिगु तुति सिला बीमा:।
 15 जिं याना थें छिमिसं नं यायेमा धका: जिं याना क्यनागु ख:।*
 16 जिं छिमित ख:गु खँ धाये – दास मालिक स्वया: त:धं जुइ मखु। अथे हे खबर छवया हइम्ह स्वया: ज्वना वइम्ह त:धं जुइ मखु।*
 17 थ्व खँ छिमिसं सीका: यात धा:सा छिपिं धन्यपिं जुइ।
 18 “जिं छिपिं फुककसितं धयाचवनागु मखु। जिं ल्ययापिं मन्तयत जिं म्हस्यु। अयनं “जिगु हे नसा न:म्हयसिनं जित: प्यकेत तुति ल्हन” धका: धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु खँ प्यकेत थथे जूव:गु ख:।*
 19 जुइ न्ह्य: हे जिं थथे जुइ धका: धयागुलि थथे जुल धाय्वं जि व हे ख: धका: छिमिसं विश्वास याइ।
 20 जिं छिमित ख:गु खँ धाये – जिं छवया हयाम्हयसित दुका:म्हयसिनं जित: हे दुका:गु ति ग्यनी। अथे हे जित: दुका:म्हयसिनं जित: छवया हयादीम्हयसित दुका:गु ति ग्यनी।”*

* 13:15 १३:१२-२५ लूक २२:२७

* 13:16 १३:१६ मत्ती १०:२४; लूक ६:४०; यह १५:२०

* 13:18 १३:१८ भज ४१:९

* 13:20 १३:२०

येशू धोखा बीम्ह चेलायागु खँ धयादीगु

मती २६:२०-२५; मर्क १४:१७-२१; लूक २२:२१-२३

21 येशू थथे धयादी धुंका: तसकं नुग: मछिकादिल, अले धयादिल – “जिं छिमित ख:गु खँ धाये – छिपि मध्ये छम्हयसिनं जित: धोखा बी।”

22 सुयात थथे धयादीगु ख: धका: थुइके मफुगुलि चेलात थ:थवय् ख्वा: स्वया: वातां जुयाच्वन।

23 वयकलं यक्व माया यानादीम्ह छम्ह चेला नयाचवंबलय् वयक:यागु छातिइ लिधनाचवंगु दु।

24 उकिं सिमोन पन्नुसं वयात मिखा भाय् याना: धाल – “वयकलं धयादीम्ह मनू सु ख:, छं स्यु ला?”

25 अले येशूयागु छातिइ लिधना चवंह चेलां वयक:याके न्यन “प्रभु, व मनू सु ख:?”

26 वयकलं लिस: बियादिल – “जिं थ्व मरि कुचा ख्वलाय् थुना: सुयात बी, व हे ख:।” अले वयकलं मरि कुचा ख्वलाय् थुना: सिमोन इस्करियोतया काय् यहदायात बियादिल।

27 मरि कुचा काये धुंका: वयाके शैतान दुबित। अले येशू वयात धयादिल – “छं यायेत्यनागु ज्या याकनं या: हँ।”

28 अन दुपि सुनानं हे वयकलं थथे छाय् धयादीगु धका: थुइके मफुत।

29 यहदायाके धिबायागु म्हिचा दुगुलि वयात नख:यात मा:गु ज्वलं न्याके छ्व:गु जुइ, कि मखुसा नये मखंपिन्त छुं बी यंकि धका: धयादीगु जुइ धका: इपि मध्ये गुम्ह गुम्हयसिनं मतिइ तल।

30 मरि कयाकथं यहदा पिहां वना छवल। थुबलय् चान्हय् जुइ धुंकल।

छगू न्हगु आज्ञा

31 यहदा पिहां वने धुंका: येशू धयादिल – “आ: मनूया काय् त:धन। वयापाखें परमेश्वर नं त:धनी।

32 वयापाखें परमेश्वर त:धनिगुलि परमेश्वरं वयात थ:लिसे त:धंकादी, याकनं हे त:धंकादी।

33 जि य:पि मस्त, जि छिपिनाप छुं ई तक जक दइ। अले जित: छिमिसं मातुमाली। जिं यहदीतय् नाय:तयत् धया थें छिमित नं धाये – ‘जि वनेत्यनाथाय् छिपि वये फइ मखु।’[☆]

34 छगू न्हगु आज्ञा जिं छिमित बीत्यना। छिपि थ:थवय् माया याना च्वँ। गथे जिं छिमित माया यानागु ख:, अथे हे छिमिसं थ:थवय् माया यानाच्वनेमा:।[☆]

35 छिपि थ:थवय् थथे माया याना च्वनाच्वन धा:सा छिपि जिमि चेलात ख: धका: फुक्कसिनं सी।”

पन्नुसं येशूयात म्हमस्यू धका: धाइ

मती २६:३१-३५; मर्क १४:२७-३१; लूक २२:३१-३४

36 सिमोन पन्नुसं वयक:यात धाल – “प्रभु, छि गन झायादी त्यना?”

वयकलं लिस: बियादिल – “जि गन वनेत्यनागु ख: छ आ: ला अन जिगु ल्यूल्य् वये फइ मखु, लिपा ला व हे वइ।”

37 पन्नुसं वयक:यात धाल – “प्रभु, जि छिगु ल्यूल्य् आ: हे छाय् वये फइ मखु? छिगु निंति जिं सीत तक नं लिफ: स्वये मखु।”

38 अले वयकलं लिस: बियादिल – “छु जिगु निंति छ सीत तकं ग्याये मखु ला? जिं छन्त ख:गु खँ धाये – जित: छं म्हमस्यू धका: स्वक: तक मधातले खा हाली मखु।”

14

लँ, सत्य व जीवन

1 “छिमिसं नुग: मछिके मते, परमेश्वरयात विश्वास या:थें जित: नं विश्वास या।

2 जिमि बा:यागु छँय् च्वनेत यक्व थाय् दु। अथे मखुसा जिं छिमित धाये हे मखुनि। जि छिमित थाय् दय्केत वनाच्वना।

3 जि वना: छिमित थाय् दय्के धुंका: हानं वया: छिमित जि च्वनेथाय् ब्वनायंके। अले छिपि जिनापं च्वनी।

4 जि वनेत्यनागु थाय्यागु लँपु ला छिमिसं सि हे स्यु।”

5 थोमां वयक:यात धाल – “प्रभु, छि गन झायादी त्यना धका: हे जिमिसं मस्यू धा:सा गथे याना: छि झाइगु लँपु सीके फइ?”

6 वयकलं धयादिल – “लँ, सत्य व जीवन जि हे ख:। जिपाखें हे जक बा:याथाय् वने फइ।

7 छिमिसं जित: म्हस्यगु जूसा जिमि बा:यात नं म्हसी। आवांलि छिमिसं वयक:यात म्हसी अले खंगु नं दु।”

8 उकिं फिलिपं वयक:यात धाल – “प्रभु, जिमित बा: छक: क्यनादिसँ। जिमित थुलि दयेवं गा:।”

9 वयकलं धयादिल – “फिलिप, थुलिमछि दये धुंकल छ जि नाप जूगु, आ: तक नं छं जित: म्हसीके मफुनि ला? सुनां जित: खन, वं बा:यात नं खने धुंकल धासेंलि हानं ‘जिमित बा: छक: क्यँ’ धका: धायेमानि ला?”

10 जि बा:याके, अले बा: जिके दी धका: छं विश्वास मयाना ला? जि छिमित गुलि नं धया, व जिगुपाखें हे धयागु मखु, बरु जिके दीम्ह बा:नं हे थ:गु ज्या यानादी।

11 जि बा:याके, अले बा: जिके दी धका: जिं धयागु खँय विश्वास या। मखुसा जिं यानागु ज्या स्वया: हे जित: विश्वास या।

12 “जिं छन्त ख:गु खँ धाये – जित: विश्वास या:म्हयसिनं जिं यानागु ज्या याइ। अज्ज ला जिं यानागु स्वया: नं त:धंगु ज्या याइ। छायाधा:सा जि बा:याथाय वनाच्चना।

13 जिगु नामय छिमिसं न्ह्यागु फवसां जिं छिमित बी। थुकथं कायनं याना: बा: त:धनी।

14 जिगु नामय छिमिसं न्ह्यागु फवसां जिं छिमित बी।”

पवित्र आत्मायागु बचं

15 “छिमिसं जित: माया या:सा जिगु आज्ञा नं मानय यानाच्चनी।

16 जिं छिमित ग्वाहालि याइम्ह मेम्ह छवयादिसँ धका: बा:याके बिन्ति यानाबी। अले व छिपिनाप सदां च्वनी।

17 थ्व सत्य आत्मायात संसारयापि मन्तयसं ग्रहण याये फइ मखु, छायाधा:सा इमिसं वयक:यात खनी नं मखु, म्हसी नं मखु। छिमिसं धा:सा वयक:यात म्हस्यु। वयक: छिपिनाप, अले छिमिके हे च्वनादी।”

18 “जिं छिमित मांबौ मदुपि थें त्व:तावने मखु, जि छिमिथाय हानं लिहां वये।

19 भचा जायका: संसारं जित: खनी मखुत। अयनं छिमिसं धा:सा जित: खनी, छायाधा:सा जि न्ह्याबलें दु, अले छिपि नं न्ह्याबलें दइ।

20 उबलय हे जक जि बा:याके, छिपि जिके, अले जि छिमिके दु धका: छिमिसं सी।

21 जिगु आज्ञा न्यना: मानय या:म्हयसिनं जित: माया याइ। जित: माया या:म्हयसित बा:नं नं माया यानादी। जिं नं वयात माया याये, अले जिं हे वयात सु ख: धका: क्यनाबी।”

22 यहदां (इस्करियोत मखु) वयक:यात धाल – “प्रभु, छु जुइत्यंगु दु धका: छिं थ:त संसारयात मखु, बरु जिमित जक म्हसीकादी धका: धयादियागु?”

23 वयकलं लिस: बियादिल – “जित: माया याइम्हयसिनं जिगु वचन नं मानय याइ। अले बा:नं नं वयात माया यानादी। अले जिपि वयाथाय वये अले व नाप हे च्वने।

24 जित: माया मयाइम्हयसिनं जिगु वचन नं मानय याइ मखु। अले छिमिसं न्यनाच्चंगु जिगु वचन जिगु थ:गु हे मखु, बरु जित: छवयाहयादीम्ह बा:यागु ख:।”

25 “छिपिनाप दुबलय हे जिं थ्व खँ छिमित धयाबियागु दु।

26 छिमित ग्वाहालि याइम्ह पवित्र आत्मायात जिगु नामय बा:नं छवयाहयादी। वयकलं हे छिमित माक्व खँ स्यनादी। अले जि धयागु फुक्क खँ छिमित लुमकाबी।

27 “छिमित शान्ति बिया थके। जिं जिगु शान्ति छिमित बी। संसारं बीगु थज्या:गु शान्ति ला जिं छिमित बी मखु। छिमिसं नुग: मछिके म्वा:, अले ग्याये नं म्वा:।

28 “जि वना: हानं छिमिथाय तुं वये’ धका: जि धयागु खँ ला छिमिसं न्यंगु हे दु। छिमिसं जित: माया यानागु ख:सा जि बा:याथाय वने धका: धयागु खँ न्यना:, छिपि लयताय मा:गु ख:, छायाधा:सा बा: जि स्वया: त:धं।

29 जुइ न्ह्य: हे थथे जुइ धका: जिं छिमित धयाबिया, उकिं थथे जुल कि जिं धयागु खँ छिमिसं विश्वास याइ।

30 “थ्व संसारयात शासन याइम्ह वयाच्चंगु दु, उकिं जि छिपिनाप अप्व: खँ ल्हाना च्वने मखुत। वलिसे जिगु छुं स्वापु मदु।

31 जिं बा:यात माया यानाच्चनागु दु धका: संसारं सीमा धका: बा:नं आज्ञा यानादी थें जिं यानाच्चनागु ख:। दँ, आ: झी थनं वनेनु।”

15

दाखमा जि हे ख:

1 “धात्थेयागु दाखमा जि हे ख:, अले दाखमायात स्वइम्ह जिमि बा: ख:।

2 जिके च्वंगु दाख मस:गु कचायात बा:नं धयना: छवइ। अले सयाच्चंगु कचायात अझ यक्व सयेमा धका: न्हायादी।

3 जिगु वचनं याना: छिपिं न्हापा हे शूद्र जुइ धुंकल।

4 छिपिं जिके च्वनाच्चँ, जिं नं छिमिके च्वने। गथे कचां दाखमाय मच्चकं दाख सयके फइ मखु, अथे हे छिपिं नं जिके च्वना मच्चसा फल सयके फइ मखु।

5 “जि दाखमा खः, अले छिपि दाखमाय् च्वंगु कचा खः। सु जिके च्वनाच्वनी, अले जि वयाके च्वने, वं हे जक यक्व दाख सयकी। जिलिसें तापाना: छिमिसं छुं नं याये फइ मखु।

6 जिके मच्वनीम्ह मन्यात त्वधूगु कचायात थें वांछवइ, अले व गनावनी। वयात मुंका: मिइ तया: च्याकाछवइ।

7 छिपि जिके च्वनाच्वन धा:सा व जिगु वचनयात नुगलय् तया तल धा:सा छिमिसं न्हागु फ्वंसां छिमित बी।

8 छिमिसं यक्व फल सयकल धा:सा उकि हे जिमि बा: त:धनी। अले छिपि जिमि चेलात जुइ।

9 “जित: जिमि बा:नं माया यानादी थें तं जिं नं छिमित माया यानागु दु, उकि छिमिसं नं जिं थें माया यायेगु त्व:ते मते।

10 जिगु आज्ञा मानय् या:सा छिपि जिगु मायाय् च्वनाच्वनी, गथे जिं नं बा:यागु आज्ञा मानय् याना: वय्क:यागु मायाय् च्वनाच्वनी।

11 जिगु आनन्द छिमिके दयेमा, अले थ्व आनन्द यक्व दयावनेमा धका: हे जिं थ्व खँ छिमित धयागु खः।

12 “गथे जिं छिमित माया याना, अथे हे छिमिसं नं थ:थवय् माया याना च्वँ। थ्व हे जिगु आज्ञा खः।”

13 पासायागु निति सीगु ति त:धंगु माया मेगु मदु।

14 जिगु आज्ञा मानय् या:सा छिपि धाथें हे जिमि पासापि खत।

15 आर्वनिसें जिं छिमित दास धका: धाये मखुत, छायाधा:सा मालिकं या:गु ज्याखँ दासं सी मखु। जिं छिमित जिमि पासापि धका: धयागुलि बा:नं जित: धयादिक्व खँ जिं छिमित धयागु दु।

16 छिमिसं जित: ल्य:गु मखु, बरु जिं छिमित ल्ययागु खः, उकि थाय् शासय् वना: छिमिसं फल सयकी। छिमिगु फल सदां सयाच्वनेमा धका: जिं छिमित ल्यया: छवयागु खः। अले छिमिसं जिगु नामं बा:याके न्हागु फ्वंसां छिमित बियादी।

17 छिमिसं थ:थवय् माया याना च्वँ – थ्व हे जिगु आज्ञा खः।”

संसारं याइगु हेला

18 “संसारं छिमित हेला याइ, छिमित स्वया: न्हापालाक जित: हेला या:गु खः धका: सीकि।

19 छिपि संसारयापि मनत जूगु जूसा संसारं छिमित थ:पि धका: माया याइगु, तर जिं छिमित संसारं ल्यये धुनागुलि छिपि संसारयापि मखुत, उकि इमिसं छिमित यय्की मखु।

20 ‘मालिक स्वया: दास त:धं जुइ मखु’ धका: जिं नकतिनि धयागु खँ लुमंकी। जित: हेला याना: इमिसं दु:ख बिल धा:सा छिमित नं दु:ख बी। जिगु खँ इमिसं न्यन धा:सा छिमिगु खँ नं इमिसं न्यनी।”

21 थुकथं जिगु नामं इमिसं छिमित सास्ती याइ। जित: छवया ह:महयसित महमस्यगुलि इमिसं थथे याना जूगु खः।

22 जि वया: जिं इमित फुक्कं मकंगु जूसा इमित पाप लाइ मखुगु। तर आ: धा:सा इमिगु पाप त्वपुइगु लँ हे मन्त।

23 सुनां जित: हेला याइ वं जिमि बा:यात नं हेला याइ।

24 सुनानं मया:गु ज्या जिं इमिगु न्हा:ने याना: मक्यंगु जूसा इमित पाप लाइ मखुगु। तर इमिसं थ्व अजू चायापुगु ज्या स्वया: नं जित: व जिमि बा:यात नं हेला यात।

25 व्यवस्थाय् थथे च्वयात:गु खँ पूर्वकेत हे थथे जूगु खः – ‘छुं म्वायक हे इमिसं जित: हेला यात।’”

26 “जिं छिमिथाय् बा:यापाखें ग्वाहालि याइम्ह सत्य आत्मायात छवयाहये। वय्कलं हे छिमित जिगु साक्षी बी।

27 छिपि न्हापांनिसें हे जिं लिसे दुगुलि छिमिसं नं जिगु साक्षी बी।”

16

1 “छिपि स्यना मवनेमा धका: जिं थथे धयागु खः।

2 इमिसं छिमित धर्मशास्त्र स्यनीगु छेंनं पितिनाहइ। अले मन्तयसं छिमित स्याना: परमेश्वरयागु सेवा याना धका: मतइ तया जुइगु ई नं वइतिनि।

3 बा:यात व जित: महमस्यगुलि हे इमिसं थथे याइ।

4 इमिसं थथे याइ धका: जिं धयागु खँ छिमिसं लुमंकेमा धका: जिं थ्व खँ धयाच्वनागु खः। न्हापांनिसें हे जिं छिपिलिसे दुगुलि जिं थ्व खँ मकनागु खः।”

पवित्र आत्मायागु ज्या

5 “अयनं आ: जि जित: छवया हयादीमहयसिथाय् तं वनेत्यनागु दु। जि वनेत्यना नं छिपि सुनानं हे ‘गन वनेत्यना’ धका: मन्यं।

6 जिं थथे धयागुलि छिमित नुग: मछिन जुइ।

7 न्हागु जूसां जिं सत्य खँ धाये, जि वनेगु हे छिमिगु नितिं भिं जुइ। जि मवकं छिमित ग्वाहालि बीम्ह छिमिथाय् झायादी मखु। अयज्जगुलि जिं वना: वय्क:यात छवयाहया बी।

8 वयकः झाये धुंकाः पाप छु खः, धार्मिकता छु खः व परमेश्वरया न्याय छु खः धयागु खँय संसारय च्वंपिनिगु दोष क्यनादी।

9 जितः विश्वास मयाःगु हे पाप खः धकाः वयकलं इमित क्यनादी।

10 अले धार्मिकता छु खः धयागु न वयकलं छिमित क्यनादी, छायाधाःसा जि बाःयाथाय वनेत्यनागु दु। अले छिमिसं जितः गुबलें हे खनी मखु।

11 वयकलं परमेश्वरया न्याय छु खः क्यनादी, छायाधाःसा थव संसारया शासक न्हापा हे दोषी खः धकाः न्याय याये धुंकल।”

12 “जिं छिमित धायेमानिगु खँ ला यक्व हे दु। अयनं छिमिसं आःयात थुइके फइ मखुनि।

13 गुबलय सत्य आत्मा झायादी, अबलय छिमित फुकक सत्य खँ सीके फयके बी। वयकलं थःगु हे जक खँ कनादी मखु, बरु छु छु न्यनादिल व हे जक कनादी। वयकलं लिपा जूवइतिनिगु खँ नं कनादी।

14 वयकलं जिगु खँयात कयाः छिमित थथे कनाः जितः तःधकादी।

15 बाःयाके दुगु फुककं जिगु हे खः। अयजगुलि जिं जिगु खँयात कयाः सत्य आत्मां छिमित कनादी धकाः धयागु खः।”

चेलातयगु दुःख सुखय हिलावनी

16 “छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखु, अले छुं ई लिपा हे छिमिसं जितः हानं खनी।”

17 वयकःया चेलात मध्ये गुम्ह गुम्हयसिनं थःथवय थथे धकाः खँ ल्हात – “वयकलं – ‘छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखुत,’ अले ‘छुं ई लिपा हे छिमिसं जितः हानं खनी,’ अले हानं – ‘जिमि बाःयाथाय वनेत्यना’ धकाः छु धयादीगु?”

18 इमिसं धाल – “वयकलं – ‘छुं ई लिपा’ धकाः धयादीगु मतलब छु जुइ? वयकलं छु धयादीगु खः झीसं छुं हे ध्वाथुइके मफुत।”

19 वयकलं इमिसं छुं खँ न्यनेत्यंगु दु धकाः सीकाः थथे धयादिल – “छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखुत, अले छुं ई लिपा छिमिसं जितः हानं खनी धकाः जिं धयागु खँय छिमि थःथवय खँ ल्हाना च्वनागु ला?”

20 जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिपिं हँयहँय ख्वय मालीतिनि, संसारयापि मनुत धाःसा लयलयताइ। छिमित दुःख जसां, छिमित जगु थव दुःख सुखय हिलावनी।

21 प्वाथय दुम्ह मिसायात ब्यथा जुइबलय तसकं दुःख जुइ, तर मचा बुइधुंकाः मचां यानाः वं थःत जगु दुःख फुककं ल्वःमंका छवइ।

22 छिमित नं आः थथे हे दुःख ला जुइ। तर जिं छिमित हानं नापलाः वये, अले छिपिं हानं लयलयताइ। अले सुनानं छिमिगु आनन्द लाकाकाये फइ मखु।

23 अबलय छिमिसं जिके छुं हे न्यनी मखु। जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिमिसं जिमि बाःयाके जिगु नामं न्हागु पवसां छिमित बियादी।

24 आः तक छिमिसं जिगु नामं छुं हे मपवनि। पवँ, अले छिमित दइ, थुकथं छिपिं आनन्दं जाइ।”

संसारयात त्याकगु

25 “थव खँ फुककं जिं छिमित चाःहिकाः मेकथं धयाच्वना। व ई नं वइ गुबलय जिं छिमित बाःयागु खँ चाःहिकाः मकसे ध्वाथुइक कनाबी।

26 उबलय छिमिसं थःपिनसं हे जिगु नामं बाःयाके पवनी। छिमिगु निति जिं बाःयाके पवना बी माली मखु।

27 छिमिसं जितः बाःनं छवयाहयादीगु खः धकाः विश्वास यानाः जितः माया यानाच्वंगुलि बाःनं नं छिमित माया यानादी।

28 बाःया थासं जि थव संसारय वयागु खः। आः थव संसारयात त्वःताः जिं हानं बाःयाथाय तुं लिहां वनेत्यना।”

29 वयकःया चेलातयसं धाल – “आः धाःसा छिं जिमित ध्वाथुइक हे धयादिल। ध्वामथुइक चाचाःहीकाः धयामदी।

30 आः जिमिसं सिल, छिं फुककं स्यु, छिं मस्यगु छुं हे मदु। जिमिसं न्यनेमाःगु छुं हे मन्त। थुकिं यानाः नं छितः परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह खः धकाः जिमिसं विश्वास याना।”

31 वयकलं लिसः बियादिल – “आः तिनि छिमिसं जितः विश्वास यानागु ला?”

32 ई वइ, अले वये नं धुंकल, आः छिपिं फुककं जितः त्वःताः छ्यालब्याल जुयाः थथःगु थासय वनी। थुकथं जि याकःचा जुइ, अयनं जि याकःचा जुइ मखु, छायाधाःसा जि नाप बाः दी।

33 जिगुपाखें छिमित शान्ति दयेमा धकाः जिं थथे धयाच्वनागु खः। थव संसारय छिमित दुःख जुइ, अयनं साहस या, जिं संसारयात त्याके धुन।”

17

येशु थःगु निति प्रार्थना यानादीगु

- 1 शुलि धयादी धुंका: येशु स्वर्गय थस्वया: धयादिल — “बा:, ई वये धुंकल, छि काय्यात तःधंकादिसँ, अले काय्यं नं छित: तःधंकी।
- 2 छि काय्यात बियादिक्व मनूतयत अनन्त जीवन बीत फुक्क मनूतयत वयागु लहातय तयादीगु दु।
- 3 छि छम्ह हे जक सत्य परमेश्वरयात व छिं छ्वयाहयादीम्ह येशु ख्रीष्टयात म्हसीकिगु हे अनन्त जीवन खः।
- 4 छि जित: याके बियादीगु ज्या सिधय्का: जिं छित: पृथ्वीइ तःधंकागु दु।
- 5 बा:, गथे संसार दये न्ह्य: छिलिसे दुबलय छिं जित: तःधंकादिल, आ: नं अथे हे तःधंकादिसँ।”

येशु थः चेलातयगु निति प्रार्थना यानादीगु

- 6 “छि जित: बियादीपि संसारय च्वपि मनूतयत छिगु नां जिं म्हसीका बिया। इपि छिकपिनि हे मनूत खः, अले इपिं छिं जित: बियादिल। इमिसं नं छिगु वचन मानय यानाच्वंगु दु।
- 7 छि जित: बियादीगु फुक्कं छिगु हे खः धका: इमिसं आ: सीके धुंकल।
- 8 छि जित: बियादीगु खँ जिं इमित बी धुन। अले इमिसं नं ग्रहण यात। जि छिथासं वयागु खः धका: इमिसं बांलाक सीके धुंकल, अले छिं जित: छ्वयाहयादीगु खः धका: नं इमिसं विश्वास यानाच्वंगु दु।
- 9 “छिं जित: बियादीपिनिगु निति जिं प्रार्थना यानागु खः, छायाःसा इपि फुक्कं छिकपिनि हे खः। जिं संसारयागु निति प्रार्थना मयाना।
- 10 जिगु फुक्कं छिगु खः, छिगु फुक्कं जिगु खः। थुकथं इमिसं याना: जि तःधं जूगु खः।
- 11 जि आ: छिथाय वयेत्यनागुलि थ्व संसारय दइ मखुत, थुपि धा:सा थ्व संसारय च्वनाच्वनी। पवित्रम्ह बा:, छिं जित: बियादीपिन्त छिगु हे नांयागु निति बचय यानातयादिसँ। इपि थें तुं इपिं नं छप्पं जुयाच्वनेमा।
- 12 संसारय इपिं नाप च्वंतले जिं छिगु नामय इमित बचय याना तथा। छिं जित: बियादीपिं सुं नं जिं तंकागु मदु। अयत्तं धर्मशास्त्रय च्वया त: थें नाश जुइमा:म्ह छम्ह जक नाश जुयावन, मेपिं सुं नं नाश मजु।^{*}
- 13 “आ: जि छिथाय वयेत्यना। इमिगु नुग: जिगु आनन्दं जायेमा धका: संसारय दनिबलय हे जिं थथे धयागु खः।
- 14 छिगु वचन जिं इमित न्येके धुनागुलि गथे जि संसारयाम्ह मखु, अथे हे इपिं नं संसारयापि मखुत, उकिं संसारं इमित हेला यात।
- 15 अयजुसां छिं इमित संसारं यंकादिसँ धका: मखु बरु इमित मभिगु ज्याखँ मयाकुसे बचय यानातयादिसँ धका: जिं छित: बिन्ति यानागु खः।
- 16 गथे जि संसारयाम्ह मखु, अथे हे इपिं नं संसारयापि मखुत।
- 17 छिगु सत्यं इमित पवित्र यानादिसँ, छायाःसा छिगु वचन सत्य खः।
- 18 छिं जित: संसारय छ्वया हयादीथें तुं जिं नं इमित संसारय छ्वया।
- 19 सत्यं इमित नं पवित्र यायेमा धका: जि थः हे तुं इमिगु निति पवित्र जुया।”

येशु फुक्क विश्वासीतयगु निति प्रार्थना यानादीगु

- 20 “थुमिगु निति जक जिं बिन्ति यानाच्वनागु मखु, इमिगु खँ न्यना: विश्वास या:पिनिगु निति नं जिं बिन्ति यानाच्वनागु खः।
- 21 इपिं नं छप्पं जुयाच्वनेमा। यःम्ह बा:, गथे छिं जिके, अले जिं छिके दु, अथे हे इपिं नं इीके छप्पं जुयाच्वनेमा। थुकथं जूसा जक छिं जित: छ्वयाहःगु खः धका: संसारं विश्वास याइ।
- 22 “छिं जित: तःधं यानादी थें तुं जिं नं इमित तःधंकागु दु। इीं छप्पं जुया थें इपिं नं छप्पं जुइमा।
- 23 छिं जिके, अले जिं इमिके दुगुलि इपिं नं फुक्क छप्पं जुइमा। थुकिं याना: संसारं छिं जित: छ्वयाहयादीगु खः धका: सी, अले जित: थें इमित नं छिं माया यानादी धका: नं सी।”
- 24 “बा:, संसार मदुनिबलय निसें छिं जित: माया याना: तःधंकादीगु खँ इमिसं थुइके फयेमा, अले जिं गन दु, इपिं नं जिं लिसे हे दयेमा धयागु जिगु इच्छा खः।
- 25 “सत्यम्ह बा:, संसारं छित: म्हसीके मफुनि। तर जिं छित: म्हस्यु। छिं हे जित: छ्वयाहयादीगु खः धका: थुमिसं स्यु।
- 26 जिं इमित छिगु नां म्हसीके बिया। अझ नं जिं सीके बीतिनि। छिं जित: माया यानादी थें इमिसं नं याये फयेमा, अले जिं इमिके च्वने फयेमा।”

18

येशूयात ज्वंगु

मती २६:४७-५६; मर्क १४:४३-५०; लूक २२:४७-५३

- 1 थुलि धया: येशू चेलात नाप किद्रोन खुसि पारिइ झाल। अले वयक: छगू बगैँचाय थ: चेलातनाप दुहां झाल।
- 2 थ्व थाय वयक:यात धोखा बीम्ह यहदां नं स्यु, छायधा:सा येशू थ: चेलातनाप थ्व थासय बरोबर झायादीगु या:।
- 3 उकिं यहदा त:धपिं पुजाहारीतयथाय व फरिसीतयथाय वना: छथ्व: सिपाइँत व हाकिमतयत व्वना: मिप्वा:, लालतिन, व हतियार ज्वना: अन वल।
- 4 वयकलं जुइल्यंगु फुकक खँ सीका: पिहां झाया: इमित धयादिल – “छिमिसं सुयात माला च्वनागु?”
- 5 इमिसं वयक:यात लिस: बिल – “नासरतयाम्ह येशूयात।”
- अले वयकलं इमित – “व जि हे ख:” धका: धयादिल। वयक:यात ज्वंकीम्ह यहदां नं इपिं नाप दनाच्वंगु दु।
- 6 “व जि हे ख:” धका: धयादीगुलि इपिं लिज्यां वना: बैय् ग्वारात् वन।
- 7 वयकलं इमिके हान न्यनादिल – “छिमिसं सुयात मा: वयागु?”
- अले इमिसं धाल – “नासरतयाम्ह येशूयात।”
- 8 वयकलं लिस: बियादिल – “व जि हे ख: धका: जिं छिमित धये हे धुन नि। छिमिसं जित: माला च्वनागु ख:सा थुमित वनेब्यु।”
- 9 वयकलं थथे धयादीगु खँ पूवनेमा धका: थथे जगू ख: – “छिं जित: बियादीपिं सुयातं जिं तंकागु मदु।”
- 10 सिमोन पत्रूसयाके तरवार दुगुलि तरवार लिकया: वं दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया छम्ह दासयागु जव न्हाय्पं च्वात ध्यनाबिल। वयागु नां माल्खस ख:।
- 11 वयकलं पत्रूसयात धयादिल – “तरवार दापय् स्वर्थं। बा:नं जित: त्वनेत बियादीगु दु:खयागु ख्वला छु जि मत्वनेगु ला?”*

हन्नासया न्ह्य:ने येशू

- 12 अले सिपाइँत, इमि हाकिम व यहदीतय सिपाइँत जाना: येशूयात ज्वना: चित।
- 13 उगु दँयाम्ह दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी कैयाफा जगुलि इमिसं वयक:यात वया सस:अबु हन्नासया थाय् निं यंकल।
- 14 झी मनूतयगु नितिं छम्ह मनु सीगु हे बांला: धका: यहदीतय नाय:तयत् सल्लाह ब्यूम्ह कैयाफा हे ख:।*

पत्रूसं येशूयात म्हमस्यु धा:गु

मती २६:६९-७५; मर्क १४:६६-६८; लूक २२:५५-५७

- 15 सिमोन पत्रूस व मेम्ह छम्ह चेला नं येशूयागु ल्यूल्यु वन। मेम्ह चेलां दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीयात म्हस्युगुलि व नं वयक: लिसे लिसे दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीयागु चुकय् दुहां वन।
- 16 पत्रूस धा:सा लुखा पिनेसं तुं दनाच्वन। दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीयात म्हस्यूम्ह मेम्ह चेला पिने वना: मिसाम्ह ध्वाखा पिवा: नाप खँ ल्हाना: पत्रूसयात नं चुकय् दुने व्वना हल।
- 17 मिसाम्ह ध्वाखा पिवालं पत्रूसयात धाल – “थ्व मनूया चेलात मध्ये छ नं छम्ह मखु ला?”
- वं धाल “जि मखु।”
- 18 तसकं चिकुसे च्वंगुलि दासत व सिपाइँत ह्यंग्वा: च्याका: मि पनाच्वन। पत्रूस नं इपिं नाप तुं दना: मि पनाच्वंगु ख:।

दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया न्ह्य:ने येशू

- 19 दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी वयक:या चेलातयगु व वयकलं स्यनादीगु खँय् न्ह्यस: यात।
- 20 वयकलं लिस: बियादिल – “संसारया न्ह्य:ने जिं धयागु दु, जिं न्ह्याबलें धर्मशास्त्र स्यनीगु थाय् थासय व देगलय् च्वना: स्यनेकने यानागु दु। जिं सुयातं गुप्त खँ ल्हा: मजुया।
- 21 जिके हान न्यनादी मा:गु हे मदु। जिं स्यनागु व नवानागु खँ न्यपिन्के न्यनादिसँ। जिं छु धाल धयागु खँ इमिसं सि हे स्यु।”
- 22 वयकलं थथे धयादीगुलि लिक्कसं दनाच्वपिं मध्ये छम्ह देगलय् पिवा: च्वनीम्हय्सिनं थथे धाधां वयक:यात दाल – “दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी थें ज्या:म्हयसित लिस: बीगु थथे ख: ला?”
- 23 वयकलं वयात लिस: बियादिल – “जिं मखुगु खँ धयागु जूसा क्यनादिसँ। मखुसा जित: छाय् दाये मा:गु?”
- 24 अले हन्नासं वयक:यात चीका: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी कैयाफायाथाय् तुं छवयाबिल।

- पत्रुसं निकवः खुसि व स्वक्वः खुसि येश्यात महमस्यु धाःगु
 मती २६:७१-७५; मर्क १४:६९-७२; लूक २२:५८-६२
 25 अबलय सिमोन पत्रुस दनाः मि पनाच्चन। इमिसं वयात धाल – “छ न वयकःया चेलात मध्ये छम्ह मखु ला?”
 वं हानं थथे धाल – “जि मखु।”
 26 पत्रुसं न्हायपं चाना ब्युम्ह मन्या छम्ह थःथिति नं अन दु। व नं दकलय तःधम्ह पुजाहारीया च्यः खः। वं थथे धाल
 – “जिं छन्त वयकः नाप बैगैचाय खनागु मखु ला?”
 27 पत्रुसं हानं “मखु” धकाः धाल। थुबलय हे खा हाला हल।

रोमी बडा-हाकिम पिलातसया न्हाःने येशु

मती २७:१-२, ११-१४; मर्क १५:१-५; लूक २३:१-५

- 28 सुथ न्हापां हे इमिसं येश्यात कैयाफायागु छैनं रोमी बडा-हाकिम पिलातसयागु दरबारय यंकल। छुत्काराया नखः
 स्वये खनी मखु धकाः ग्यानाः थःपि अशुद्ध मजुइमा धकाः दरबारय दुहां मवं।
 29 उकिं पिलातसं पिने वयाः इमित धाल – “थ्व मन्यात छिमिसं छु दोष बिया?”
 30 इमिसं वयात लिसः बिल – “थ्व मनुखं मखुगु ज्या मयाःगु जूसा जिमिसं थन हये हे मखुनि।”
 31 पिलातसं इमित धाल – “छिमिसं हे यंकाः थ्वयात छिमिगु व्यवस्थाकथं छु यायेमाःगु खः, या।”
 अले यहदीतय नायःतयसं वयात लिसः बिल – “जिमित सुयातं स्यायेगु अधिकार बियातःगु मुदु।”
 32 थः गथे जुयाः सी मानि धकाः वयकलं धयादीगु वचन पवनेमा धकाः थथे जगु खः।^६
 33 पिलातसं लायकुलिइ दुहां वनाः वयकःयात सःताः धाल – “छु छ यहदीतय जुजु खः ला?”
 34 वयकलं लिसः बियादिल – “थ्व खँ छिं हे धयादियागु ला कि छितः सुनानं जिगु खँ कना ब्युगु खः?”
 35 पिलातसं लिसः बिल – “छु जि यहदी खः ला? छंगु हे जातयापि मनूतयसं व तःधंपि पुजाहारीतयसं ज्वनाः छन्त
 जिथाय हःगु खः। छं छु याना?”

36 वयकलं लिसः बियादिल – “जिगु राज्य थ्व संसारयागु थें मखु। जिगु राज्य थ्व संसारयागु थें खःसा जिमि
 चेलातयसं ल्वानाः जितः यहदीतय नायःतयगु ल्हातं बचय याइगु खः। जिगु राज्य थनयागु थें मखु।”

37 पिलातसं वयकःयात धाल – “अयसा छ जुजु हे खः ला?” वयकलं धयादिल – “जि जुजु खः धकाः ला छिं हे
 धयादिल। थुकियागु नितिं हे जि बगु खः, अले सत्य म्हसीका बीत जि संसारय वयागु खः। सत्ययात म्हस्युपि फुक्कसिनं
 जिगु खँ न्यनी।”

38 पिलातसं वयकःयात न्यन – “सत्य धयागु छु?”

येश्यात स्यायेगु फैसला याःगु

मती २७:१५-३१; मर्क १५:६-१५; लूक २३:१३-२५

- अले पिलातसं हानं यहदीतय नायःतयथाय वनाः थथे धाल – “जिं ला वयाके छुं हे दोष लुइके मफुत।
 39 अयनं छुत्काराया नखःबलय छम्हयसित त्वःताबीगु छिमिगु चलन दु, उकिं थुगुसी यहदीतय जुजुयात त्वःताबी
 ला?”
 40 इपि थथे धकाः हाला हल “थ्व मन्यात मखु, बर बारब्बायात त्वःताब्यु।” बारब्बा धाःम्ह मनु छम्ह दाखुँ खः।

19

- 1 अले पिलातसं येश्यात यंकाः कोरौ दायकल।
 2 सिपाइंतयसं कंयागु श्रीपिच दयकाः वयकःयागु छैनय पुइकाबिल। अले हानं वयकःयात जुजुतयगु थें प्याजीगु वसतं
 पुंका बिल।
 3 थथे धाधां इपि वयकःयाथाय वल “हे यहदीतय जुजु, जय जुइमा” धकाः हेपय यानाः वयकःयात न्यतालय दाल।
 4 पिलातसं हानं पिहां वयाः इमित थथे धाल – “का स्व, जिं वयाके छुनं दोष लुइके मफुगु खँ छिमिसं सीमा धकाः
 वयात छिमिगु हे न्हाःने छवयाहयागु दु।”
 5 अनं लिपा कंयागु श्रीपिच व प्याजीगु वसतं पुंकातःम्ह येशु पिहां झाल। अले पिलातसं – “का स्व, थ्व मन्यात”
 धकाः इमित धाल।
 6 तःधंपि पुजाहारीत व देगःया सिपाइंत वयकःयात खनेवं थथे धकाः तस्सलं हाला हल – “वयात कूसय यख्खायेमाः,
 वयात कूसय यख्खायेमाः।”
 पिलातसं इमित धाल – “छिमिसं हे यंकाः वयात कूसय यख्खा। जिं ला वयागु दोष लुइके मफुत।”

7 यहदीतयसं पिलातसयात लिसः बिल – “जिमिके नं व्यवस्था दु, थ्व व्यवस्थाकथं थ्वयात स्याये हे माः, छायाधाःसा थ्वं थःत परमेश्वरया काय् धकाः धयाजुल।”

8 थ्व खँ न्यनाः पिलातस झन ग्यात।

9 वं हानं लायकुलिइ दुहां वनाः वयकःयात धाल – “छ गनयाम्ह खः?” वयकलं छुं हे धयामदी।

10 उकिं पिलातसं वयकःयात धाल “जि नाप नं छं नवाये मखु ला? जिं छन्त त्वःते नं फु, कूसय् यख्खाये नं फु धकाः छं मस्य् ला?”

11 वयकलं वयात लिसः बियादिल – “छितः थ्व अधिकार च्वयनं मब्यगु जूसा छिं जितः छुं नं याये फइ मखु। अयजुगुलि सुनां जितः ज्वनाः छिथाय् हल, वयात हे अप्वः पाप लाइ।”

12 थ्व न्यनाः पिलातसं वयकःयात त्वःतेत स्वल। तर यहदीत थथे धकाः हाला हल – “छिं थ्व मन्यात त्वःतल धाःसा छि कैसरया मनु मखुत। सुनां थःत जुजु धकाः धया जुइ वं कैसरयागु विरोध याःगु जुइ।”

13 थ्व न्यनाः पिलातसं वयकःयात पिने हल, अले ल्वहँतं सियातःगु थासय् वनाः न्याय आसनय् फ्यतुत। थ्व थाययात हिब्रू भाषां “गब्बथा” धाइ।

14 थथे जूगु छुत्काराया नखःयात ज्वलं ज्वरय् याये खुन्हु खः। उबलय् बान्हि ति जाल। पिलातसं यहदीतयत् धाल – “छिमि जुजुयात स्व।”

15 अले इपिं फुककं तस्सलं हाला हल – “वयात स्याये यंकि, वयात स्याये यंकि, वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछ्व।”

पिलातसं इमित धाल – “छु छिमि जुजुयात जिं कूसय् यख्खायेगु ला?”

अले तःधपिं पुजाहारीतयसं लिसः बिल – “कैसर स्वया जिमि मेम्ह जुजु मदु।”

16 अले पिलातसं वयकःयात कूसय् यख्खायेत इमिगु ल्हातिइ लःल्हाना बिल। अले सिपाईतयसं वयकःयात यंकल।

येशूयात कूसय् यख्खाःगु

मती २७:३२-४४; मार्क १५:२१-३२; लूक २३:२६-४३

17 वयकः थःगु कूस थःम्हं हे क्वबिया खप्पे धाःगु डाँडाय् झाल। थ्व थाययात हिब्रू भाषां “गलगथा” धाइ।

18 अन थयकाः इमिसं वयकःयात कूसय् यख्खात। वयकःयागु जवय् खवय् मेपिं निम्हयसित नं कूसय् यख्खानाबिल।

19 पिलातसं कूसय् थथे धकाः च्वयाबिल – “नासरतयाम्ह येशू, यहदीतय् जुजु।”

20 यक्व हे मनूतयसं थ्व ब्वन छायाधाःसा वयकः कूसय् यख्खाःगु थाय् शहर लिक्क लाःगु, व थ्व हिब्रू, ल्याटिन व ग्रीक भाषां च्वयातःगु खः।

21 यहदीतय् तःधपिं पुजाहारीतयसं पिलातसयात धाल – “यहदीतय् जुजु धकाः च्वयादी मते, बर थःम्हं थःत हे यहदीतय् जुजु धकाः धाइम्ह मनु थ्व हे खः धकाः च्वयादिसँ।”

22 पिलातसं लिसः बिल – “म्वाःल, जिं च्वये धुन।”

23 सिपाईतयसं वयकःयात कूसय् यख्खाये धुंकाः वयकःयागु वसःयात प्यब्व थल। छम्ह छम्ह सिपाईनं छब्व छब्व काल। तपाःलं नं ब्वथयत भू मटुगुलि ज्या मछिन।

24 उकिं इमिसं थथे धकाः सल्लाह यात – “थ्व लंयात मखुसे चिष्टा तये माल, सुयात चिष्टा लाइ वयागु हे जुइ।” धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु पूर्वनेमा धकाः इमिसं थथे याःगु खः –

“इमिसं जिगु लं चिष्टा तयाः

थःथवय् इनाकाइ।”[☆]

25 येशूयात यख्खाःगु थासं सतीक वयकःया मां, चिरिमां, क्लोपासया कलाः मरियम व मरियम मगदलिनी दनाच्वंगु दु।

26 वयकलं थः मां व थःम्हं माया यानातःम्ह चेलायात थःगु न्ह्यःने दनाच्वंगु खनाः थः मांयात धयादिल – “अय् नारी स्वयादिसँ, थ्व छिकपिनि काय् खः।”

27 अले चेलायात नं वयकलं धयादिल – “स्व, व छिमि मां खः!” अबलय् निसें व चेलां वयकःया मांयात थःगु छैय् यंकल।

येशू सीगु

मती २७:४५-५६; मार्क १५:३३-४१; लूक २३:४४-४९

28 थुलि जुइ धुंका: धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु फुक्कं खँ पूवने धुंकल धका: सीका: येशुं “जित: प्या: चाल” धका: धयादिल।*

29 अन छग: थलय् जायक पाउँति तयात:गु दु। उकिं इमिसं हिसप मायागु कथिइ स्पन्ज चिना: पाउँतिइ थुना: वयक:यागु म्हुतुइ ल्वसुकाबिल।

30 वयकलं पाउँति त्वने धुंका: थथे धयादिल “आ: सिधल।” अले वयकलं छयं क्वछुना: थ:गु प्राण त्व:तादिल।

31 कन्हय् खुन्हु छुत्कारायागु नख: व विश्रामबार जूगुलि अले थ्व यहदीतय् त:धंगु नख: जूगुलि, कूसय् मन् यख्खाया तये मज्यूगुलि यहदीतय् नाय:तयसं पिलातसयात इमिगु तुति त्वथुला: सीम्ह यंकि धका: बिन्ति यात।

32 अले सिपाइँतयसं वया: न्हापालाक वयक: नाप यख्खा:म्ह छम्हयसिगु तुति त्वथुल, अले हान मेम्हयसिगु तुति नं त्वथुल।

33 येश्याथाय् व:बलय् वयक: सी धुंक्गु खना: इमिसं वयक:यागु तुति त्वमथु।

34 अयनं छम्ह सिपाइँनं ला वयक:यागु बेक्वय भालां सुया ब्यूगुलि हि व ल: बा: वल।

35 थ्व खंम्हयसिनं हे थ्व साक्षी ब्यूगु ख:। वयागु साक्षी सत्य ख:। वं धा:गु खँ सत्य ख: धका: वं स्यू। छिमिसं नं विश्रवास याये फयेमा धका: वं थ्व साक्षी ब्यूगु ख:।

36 धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु थ्व खँ पूवनेमा धका: थथे जूगु ख: – “वयक:यागु क्वँय छकुचा हे नं त्वधुली मखु।”*

37 मेथासय् नं थथे च्वयात:गु दु – “इमिसं भालां स्म्हयसित इमिसं स्वये खनीतिनि।”*

येश्यात चिहानय् त:गु

मती २७:५७-६१; मर्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६

38 यहदीतय् नाय:त खना: ग्याना: दुने दुने जक विश्रवास यानाच्चंम्ह अरिमाथियाय् च्वनाच्चंम्ह योसेफ धा:म्ह छम्ह चेला दु। थ्व हे चेलां वया: पिलातसयाके येथूयागु सीम्ह पवन। पिलातसं नं “ज्यू” धका: धाल। अले वं वना: वयक:यागु सीम्ह क्वकया: यंकल।

39 वयक:यात छक: चान्हय् नापला:व:म्ह निकोदेमस नं स्विस्वैंगु किलोग्राम ति मूर व कुनुस्वां ल्वाकछ्यानात:गु मसला ज्वना: योसेफनापं वन।*

40 निम्हयसिनं वयक:यागु सीम्हयात क्वकया: यहदीतयगु चलन कथं भिंगु सुति कापतय् मसला हला: सीम्हयात हीन।

41 वयक:यात कूसय् यख्खा:गु लिक्कसं छगु बगैँचा दु। अन सुनानं म्छ्य:निगु न्हगु चिहान छगु दु।

42 छुत्कारायागु नख:यागु छन्हु न्ह्य: जूगुलि व चिहान नं नापसं जूगुलि इमिसं वयक:या सीम्हयात अन हे तल।

20

खालिगु चिहान

मती २८:१-८; मर्क १६:१-८; लूक २४:१-१२

1 आइबार खुन्हु मरियम मगदलिनी सुथ न्हापां खिउँ खिउँ धा:निबलय् येथ्यात तया त:थाय् स्व:वंबलय् प्वा: तिनात:गु ल्वहं चीकात:गु खन।

2 उकिं वं सिमोन पत्रूस व मेपि चेलात व येशुं माया यानादीम्हयसिथाय् ब्वाँय् ब्वाँय् वना: थथे धाल – “इमिसं प्रभुयात तयात:गु थासं यंके धुंकल। इमिसं वयक:यात गन तये यन, जिमिसं मस्यू।”

3 अले पत्रूस व मेम्ह चेला नं चिहानय् वन।

4 इपि निम्ह नापनापं ब्वाँय् वन। अयनं मेम्ह चेलां पत्रूसयात लिलाका: न्हापालाक चिहानय् थ्यंकल।

5 क्वछुना: दुने स्व:बलय् वं सूती काप: अनसं तुं दुगु खन। अयजूसं व दुहां मवं।

6 अबलय् लाक्क सिमोन पत्रूस थ्यंक: वल। व चिहानय् दुहां वन। वं नं सूती काप: अनसं त्व:तात:गु खन।

7 वयक:यागु छेनय् हिनात:गु स्माल धा:सा सूती काप: नाप मद्दु, तर मेथाय् हे छग्वारा चिना: तयात:गु खन।

8 अले दकलय् न्हापालाक थ्यंम्ह चेला नं दुने वना: स्व:वन। थ्व खना: व पत्या: जुल।

9 अबलय् तक नं वयक: सिना: म्वाना वयेमा: धका: च्वयात:गु धर्मशास्त्रयागु खँ इमिसं मथूनि।

10 अले चेलात थथ:गु छैय् लिहां वन।

येथू मरियम मगदलिनीयाथाय् खनेदयक: झा:गु

मती २८:१-१०; मर्क १६:१-११

11 मरियम धा:सा चिहानया पिनेसं दना: ख्वयाच्चन। वं ख्वख्वं क्वछुना: दुने स्व:बलय्

* 19:28 १९:२८ भज ६१:२१; २२:१५ * 19:36 १९:३६ प्रस १२:४६; गन्ती १:१२; भज ३४:२० * 19:37 १९:३७ जक १२:१०; प्रका १:१७

* 19:39 १९:३९ यह ३:१-२

12 त्वइसे च्वंगु वसतं पुनातःपि निम्ह स्वर्गदूततयत् येशूयागु सीम्ह तथा तःथाय् छम्ह छ्यंपाखे व मेम्ह तुतिपाखे फ्यतुनाच्वंगु खन।

13 इमिसं वयात न्यन – “छाय् ख्वयाच्वनागु?”

अले वं इमित धाल – “जिमि प्रभुयात इमिसं यंकल। इमिसं वय्कःयात गन तथा तल जिं मस्यु।”

14 थुलि धयाः मरियमं लिफः स्वःबलय् दनाच्वम्ह येशूयात खन। अयनं वं येशू हे खः धकाः महमसील।

15 वय्कलं वयात धयादिल – “अय् मय्जु, छ छाय् ख्वयागु? सुयात मालागु?”

वं वय्कःयात बगैँचाय् ज्या याइम्ह मनू जुइ धकाः मतिइ तथाः थथे धाल – “भाजु, छिं वय्कःयात यंकादियागु खःसा गन तथादिया जितः धयादिसँ। जिं वय्कःयात यके।”

16 वय्कलं वयात धयादिल – “मरियम!”

वं लिफः स्वयाः हिब्रू भाषां वय्कःयात धाल – “रब्बोनी।” उकियागु अर्थ “गुरु” खः।

17 वय्कलं वयात धयादिल – “जितः थीं मते, आः तक जिं बाःयाथाय् थाहां वनागु मनुनि। जिमि किजापिन्थाय् वनाः धाः हूँ – “जिमि बाःयाथाय् अले छिमि बाःयाथाय्, जिम्ह परमेश्वरयाथाय् अले छिमि परमेश्वरयाथाय् जिं थाहां वनाच्वना।”

18 अले मरियम मग्दलिनीं वनाः चेलातयत् धाल – “जिं प्रभुयात खना।” अले वय्कलं धयाहःगु खँ वं इमित कनाबिल।

येशू चेलातय् दथुइ खनेदय्कः झाःगु

मती २८:१६-२०; मार्क १६:१४-१८; लूक २४:३६-४९

19 आइतबार खुन्हु बहनीं चेलात यहदीतय् नायःत खनाः ग्यानाः खापात तिनाः मुनाच्वंबलय् येशू अन झायाः इमिगु दथुइ दनाः थथे धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा।”

20 थुलि धयाः वय्कलं इमित थःगु ल्हाः व बेक्व क्यनादिल। अले ला प्रभुयात खनाः चेलात फुककं लयलयताल।

21 वय्कलं इमित हानं धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा। गथे बाःनं जितः छवयाहयादीगु खः अथे हे जिं नं छिमित छवये।”

22 थुलि धयाः वय्कलं इमित फू यानाः धयादिल – “पवित्र आत्मा का।

23 छिमिसं सुयागु पाप क्षमा यानाबी इमिगु पाप क्षमा जुइ। छिमिसं पाप क्षमा याना मब्यसा इमिगु पाप क्षमा जुइ मखु।”[☆]

येशू हानं चेलातय् दथुइ खनेदय्कः झाःगु

24 दिदुमस धाःम्ह थोमा झिनिम्ह चेलात मध्ये छम्ह खः। येशू चेलातयथाय् झायादीबलय् व छम्ह मनु।

25 उकिं मेपिं चेलातयसं वयात धाल “जिमिसं प्रभुयात खना।”

तर वं धाल, “जिं थःम्ह हे वय्कःया ल्हातिइ नकिं ताःगु घाःखू मखंकं, मथीकं व बेक्वय् ल्हाति मथीकं जिं पत्याः जुइ मखु।”

26 च्यान्हु लिपा, वय्कःया चेलात हानं खापा तिनाः छैय् मुनाच्वन। थुबलय् अन थोमा नं दु। खापा तिनातःथाय् हे दुहां झायाः येशू इमिगु दथुइ दनाः थथे धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा।”

27 अले थोमायात धयादिल – “छंगु पतिं थन हजि, जिगु ल्हाः थिया स्वः। जिगु बेक्वय् ल्हाः ति। संका याये मते, बरू विश्वास या।”

28 अले थोमां वय्कःयात धाल – “जिम्ह प्रभु, जिम्ह परमेश्वर।”

29 वय्कलं वयात धयादिल – “जितः खंगुलि छं विश्वास यात। जितः मखंकं विश्वास याइम्ह मनू तसकं धन्यम्ह खः।”

थ्व सफूयागु उद्देश्य

30 येशू चेलातय् न्हाःने थ्व स्वयाः अप्ठः हे अजू चायापुगु ज्या यानादीगु दु। थ्व सफुलिइ फुककं च्वयातःगु मनु।

31 अयनं छिमिसं येशू परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे खः धकाः विश्वास याये फयेमा, अले विश्वास यानाः वय्कःयागु नामय् छिमित जीवन दयेमा धकाः थ्व च्वयातःगु खः।

21

येशू न्हयम्ह चेलातयथाय् खनेदय्कः झाःगु

1 अनंलि येशू हानं तिबेरियास समुद्र सिथय् चेलातयथाय् खनेदय्कः झाल।

2 सिमोन पत्रुस, दिदुमस धाःम्ह थोमा, गालीलय् च्वंगु काना धाःगु थासय् च्वम्ह नथानेल, जब्दिया काय्पिं व मेपिं निम्ह चेलात नं नापं दु।

☆ 20:23 २०:२३ मती १६:१९; १८:१८

3 सिमोन पत्रुसं इमित धाल – “जि न्या ला: वनेत्यना।”

इमिसं वयात धाल – “जिपि नं छ नाप वये।” अले इपि वना: नांचाय् च्वन। तर व चान्हय् इमिसं छम्ह हे न्या लाये मफु।[☆]

4 सुथ् जबलय् येशू समुद्र सिथय् दना च्वनादिल। अथेसां वय्क: येशू हे ख: धका: चेलातय्सं म्हसीके मफुत।

5 उकिं वय्कलं इमित धयादिल – “पासापि, छिमिके न्या दु ला?”

इमिसं लिस: बिल – “मदु।”

6 अले वय्कलं धयादिल – “नांचायगु जवयपाखे जा: ह्वा, अले न्या क्यनी।” वय्कलं धयादीथाय् हे इमिसं जा: ह्वात। यक्व न्या क्यंगुलि इमिसं जा: सालाकाये तक नं मफुत।[☆]

7 वय्कलं माया यानात:म्ह चेलां पत्रुसयात धाल – “वय्क: प्रभु हे ख:।” वय्क: प्रभु हे ख: धका: सिमोन पत्रुसं ता:गुलि काचाकाचां लं फिना: समुद्रय् तिन्हूल, छायाधा:सा उबलय् वं लं त्वयात:गु ख:।

8 मेपि चेलातय्सं नांचाय् च्वना: जालय् जायक क्यपि न्या सालाहल। इपि सिथं तापा: मज्जु। सछिगू मिटर ति जक तापा:।

9 सिथय् थ्यंबलय् इमिसं अन च्वानाच्वंगु ह्यंग्वालय् न्या व मरि तयात:गु खन।

10 वय्कलं इमित धयादिल – “नकतिनि लाना हयापि न्या भचा थन हजि।”

11 उकिं सिमोन पत्रुसं नांचाय् वना: जा: सिथय् सालाहल। जालय् सछि व न्ययस्वम्ह (१५३) तत:धिक:पि न्या क्यनाच्वन। थुलिमछि न्या क्यनं नं जा: मगू।

12 वय्कलं इमित धयादिल – “वा, न: वा!” वय्क: प्रभु ख: धका: सिया: नं चेलातय्सं वय्क:याके “छि सु ख:” धका: न्यनेगु आँट मयात।

13 वय्कलं मरि व न्या कया: इमित इनाबियादिल।

14 सिना: म्वाना वये धुंका: चेलातय्थाय् झाया: क्यनादीगु थ्वनापं स्वक: जुल।

येशू व पत्रुस

15 नयेनी धुंका: येशू सिमोन पत्रुसयात धयादिल – “यहन्नाया काय् सिमोन, थुमिसं स्वया: छं जित: अप्व: माया याना ला?”

वं वय्क:यात धाल – “ख: प्रभु, जिं छित: माया या: धका: छिं स्यु।”

अले वय्कलं धयादिल – “जिमि चीधिक:पि भ्या:चातय्त ज्व।”

16 वय्कलं हानं निक्व: खुसि धयादिल – “यहन्नाया काय् सिमोन, छु छं जित: माया याना ला?”

वं धाल “ख: प्रभु, जिं छित: माया या: धका: छिं सि हे स्यु।”

वय्कलं धयादिल – “जिमि फैचातय्त बिचा: या।”

17 वय्कलं हानं स्वक्व: खुसि धयादिल – “यहन्नाया काय् सिमोन, छं जित: माया याना ला?”

“छं जित: माया याना ला” धका: वय्कलं स्वक: तक न्यनादीगुलि पत्रुसं नुग: मछिका: थथे धाल – “प्रभु, छिं फुक्कं स्यु, जिं छित: माया या: धका: नं छिं स्यु।”

अले वय्कलं धयादिल – “जिमि फैचातय्त ज्व।

18 “जिं छन्त ख:गु खँ धाये – त्यायम्हबलय् छं थ:म्हं हे वस: पुना: थ: थ:थाय् वना जुल। बुरा जुल धाय्वं छं ल्हा: प्व:चिना: च्वनेमाली। मेपिन्सं हे वस: पुंका: छन्त मय:थाय् ब्वना यंकी।”

19 वय्कलं परमेश्वरयात त:धकेत पत्रुस गुकथं सिनावनेमाली धका: धयादीगु ख:। थुलि धयादी धुंका: वयात धयादिल – “जिगु ल्यूल्यु वा।”

येशूया य:म्ह चेला

20 पत्रुसं लिफ: स्व:बलय् येशू माया यानात:म्ह चेला नं इपि नाप वयाच्वंगु खन। बहनी भव्य नयाच्वंबलय् वय्क:यागु छातिइ लिधना: थथे धा:म्ह चेला व हे ख: – “प्रभु, छित: धोखा बीम्ह सु ख:?”[☆]

21 पत्रुसं वयात खना: वय्क:याके थथे धका: न्यन – “प्रभु, वयात छु जुइ लय?”

22 वय्कलं धयादिल – “जि मवतले व म्वानाच्वनेमा धयागु जिगु इच्छा दुसा छन्त छाय् माल?” छ जिनापं वा।

23 वय्कलं थथे धयादीगुलि अबलय् निसें व चेला सी मख्त धका: चेलातय्सं धयाजुल। वय्कलं व सी मख्त धका: धयादीगु मख्, बर “जि मवतले व म्वानाच्वनेमा धयागु जिगु इच्छा ख:सा छन्त छाय् माल?” धका: जक धयादीगु ख:।

24 थ्व फुक्क खँ सत्य ख: धका: साक्षी ब्युम्ह चेला व हे ख:। थ्व खँ च्व:म्ह चेला नं व हे ख:। जिमिसं वं ब्युगु साक्षी सत्य ख: धका: स्यु।

25 वय्कलं यानादीगु मेमेगु नं यक्व ज्या दु। वय्कलं यानादीगु छगू छगू दतले च्वल धा:सा जिं स्वयेबलय् ला अथे च्वयात:गु सफू थ्व संसारय् न्हानी मख्।

प्रेरिततयगु ज्या म्हसीका

थ्व प्रेरिततयगु ज्याया सफू लुकां च्वःगु भिंगु खँया हे कथहं वयाच्वंगु खँ खः। थुकी पवित्र आत्मायागु शक्ति ख्रीष्टया दकलय् न्हापांयापि चेलातयसं वयकःयागु भिंगु खँ यरूशलेम, यहूदिया व सामरियांनिसें सारा संसारय् प्रचार याःगु खँ दु। थ्व यहूदीतयपाखें शुरु जुयाः सारा संसारय् ख्रीष्टियन आस्थाया खँ प्रचार जगु इतिहास खः। लुकां थ्व सफुलिइ ख्रीष्टियनत उबलयया रोमी साम्राज्यया विरोधीत मखु, बरु ख्रीष्टियन विश्वास यहूदी धर्म पूर्वकेत वःगु खः धकाः क्यनातःगु दु।

थ्व सफूयात थुकथं ब्वथलातःगु दु।

१. येशूयात स्वर्गय् थकाये धुंकाः यरूशलेमय् व यहूदियाय् ख्रीष्टियनतयगु विश्वास न्ह्यज्याःगु।
२. सामरिया व उकिया लिक्क लिक्क लाःगु थासय् न्यनावंगु
३. एशियाय् फुक्कभनं टार्ससनिसें त्रोआसतक थ्व न्यनावंगु
४. माकेडोनिया व अखैयाय् थ्व न्यनावंगु
५. भूमध्यसागरया देश देशय् रोम तक हे थ्व न्यनावंगु।

“प्रेरितय्” छगु मू खँ पवित्र आत्मायागु ज्या खः। पेन्तिकोस नखःबलय् यरूशलेमय् विश्वासीत पवित्र आत्मां जाःगु व उबलय् निसें पवित्र आत्मां विश्वासीत व मण्डलीया नायःतय्त आत्माय् बल्लाकूगु व ग्वाहालि ब्यूगु खँ थुकी दु। ख्रीष्टयागु भिंगु खँयात थुकी उपदेश कथं नं न्ह्यथनातःगु दु। भिंगु खँयागु शक्ति फुक्क विश्वासीतय्के व मण्डलीयाके दु धकाः नं थुकी क्यनातःगु दु।

धलः पौ

साक्षीया तयारी

१. येशूयागु दकलय् लिपायागु आज्ञा व बचं १:१-१४
२. यहूदा इस्करियोतया पलेसा मतियास तःगु १:१५-२६

यरूशलेमय् साक्षी ब्यूगु २:१-८:३

यहूदिया व सामरियाय् साक्षी ब्यूगु ८:४-१२:२५

पावलया ज्या

१. न्हापां खुसि भिंगु खँ न्यके छवःगु १३:१-१४:२८
२. यरूशलेमय् सभा च्वंगु १५:१-३५
३. निकवः खुसि भिंगु खँ न्यके छवःगु १५:३६-१८:२२
४. स्वक्वः खुसि भिंगु खँ न्यके छवःगु १८:२३-२१:१६
५. पावलयात यरूशलेम, कैसरिया व रोमय् ज्वंगु २१:१७-२८:३१

प्रेरित

1 हनेमाःमह थियोफिलस,

जिगु न्हापांयागु सफुलिइ येशू ख्रीष्टं यानादीगु व स्यनादीगु फुक्क खनिसें कयाः*

2 वयक्कलं ल्ययादीपि प्रेरिततयत्त पवित्र आत्मां आज्ञा बियादी धुंकाः स्वर्गय् ज्ञायादीगु खँ तक च्वयागु दु।

3 दुःख सीधुंकाः वयक्कलं पिइन्हु तक धुवांधु इमिथाय् ज्ञायाः इमित परमेश्वरया राज्ययागु खँ कँकं वयकः हानं म्वानावःगु खः धयागु यक्व ग्यसुलाःगु दसि क्यनादिल।

4 छन्हु इपि नाप नयेत फ्यतुनादीबलय् वयक्कलं थथे धयादिल – “यरूशलेमं गनं मवसे बाःनं बियादीतिन धकाः जिं धयागु वरदान कायेत पियाच्वँ।”*

5 यूहन्नां ला लखं बत्तिस्मा बिल, आः याकनं हे पवित्र आत्मापाखें छिमिगु बत्तिस्मा जुइतिनि।”*

येशूयात स्वर्गय् थकाःगु

मर्क १६:१९-२०; लूक २४:५०-५३

6 अयज्गुलि इमिसं हानं मुंबलय् येशूयात थथे न्ह्यसः यात – “प्रभु, छिं आः हे इस्राएलीतयत्त राज्य लित बियादीत्यना ला?”

7 अले वयक्कलं धयादिल – “बाःनं यानादीगु ज्या छिमिसं छु इलय्, गुबलय् जुइ धकाः न्यना च्वनेमाःगु मदु।

* 1:1 १:१ लूक १:१-४

* 1:4 १:४ लूक २४:४९

* 1:5 १:५ मत्ती ३:११; मर्क १:८; लूक ३:१६; यहू १:३३

8 पवित्र आत्मां छिपि जायेवं छिमिके शक्ति दइ। अले छिपि यरूशलेमय, यहूदियाय व सामरियांनिसें सारा संसार न्यंक जिगु साक्षी जुइ।”[☆]

9 थुलि धयादी धुंका: इमिसं स्वया च्वँच्वं हे वयकःयात थत यंका: सुपाँचं त्वपुयाबिल।[☆]

10 वयकः थाहां झायाच्वंगु मिखा हे लिमकासे आकाशय स्वयाच्वंबलय तुयुगु वसः पुनातःपि निम्ह मन्तयसं इमिथाय लिकक दं वया:

11 थथे धाल – “गालील्य च्वंपि मन्त, छाय वातां दना: आकाशय स्वयाच्वनागु? येशू स्वर्गय झायादीगु छिमिसं खंथें तं वयकः हानं अथे हे थन लिहां झायादी तिनि।”

यहूदाया थासय मेम्ह चेला ल्यःगु

12 अले इपि जैतून डाँडां यरूशलेमय तं लिहां वल। जैतून डाँडां यरूशलेम छगू किलोमिटर ति तापाः।

13 शहरय वयेवं इपि छखा छैय दुहां वना: तले च्वंगु क्वथाय वन। अन पत्रुस, यहून्ना, याकूब, अन्दियास, फिलिप, थोमा, बारथोलोमाइ, मती, अल्फयसया काय याकूब, क्रान्तिइ सने धुंकूमह सिमोन व याकूबया काय यहूदापि च्वनीगु खः।[☆]

14 इपि फुककं छगू हे मनयापि जुया: मेमेपि मिसात, येशूया मां मरियम व वयकःया किजापि नाप प्रार्थना यानाच्वनीगु खः।

15 लिपा अन सछि व निम्ह चेलात मुनाच्वंथाय पत्रुसं दना: थथे नवात –

16 “दाजुकिजापि, येशूयात ज्वंकूमह यहूदाया खँय न्हापां हे दाऊदया म्हुतं पवित्र आत्मां नवाःगु खँ धर्मशास्त्रय च्वयातःगु खः। थथे जुइ हे माःगु खः, अले जु नं जुल।

17 व नं झीपि थें खः, अले वं नं झीसं थें हे ज्या यानाच्वंगु खः।”

18 यहूदां मभिंगु ज्या यानावःगु धिबां छकू जग्गा न्यात। अले व हे जग्गाय कुतं वना: आतापति फुककं पिहां वया: सित।

19 थव खँ यरूशलेमय च्वंपि फुकक मन्तयसं सिल। अले व जग्गायात इमिगु थःगु भाषां “हकल्दामा”, अथवा “हियागु जग्गा” धका: नां तल।[☆]

20 “थव खँ भजनया सफुलिइ थथे च्वयातःगु दु –

“ वयागु छँ खालि जुइमा,
अले अन सं हे मच्वनेमा।’

‘वयागु थाय नं मेम्हयसिनं कायेमा।’[☆]

21 “अयजुगुलि प्रभु येशू झीनाप दीबलय निसें न्हाबलें झीनाप दुम्ह छम्ह मन्यात ल्यये माल।

22 थव मन् यहून्नां बात्सिमा ब्यबलय निसें येशू स्वर्गय झायादीबलय तकं झीनाप दुम्ह जुइमाः। वं झीसं थें येशू सिनाः

म्वानावःगु खँय साक्षी बीमाः।”[☆]

23 अले इमिसं निम्ह मन् बारसाबास धाःम्ह योसेफ, (वयागु मेगु नां युस्तस खः) व मतियासयात न्हाथन।

24 अले इमिसं थथे प्रार्थना यात – “मन्तयगु नुगलय दुने च्वंगु खँ स्यूम्ह प्रभु, थुपि निम्हय गुम्हयसित छिं ल्ययादिया, जिमित क्यनादिसँ।

25 यहूदा थव ज्या त्वःता: गन वनेमाःगु खः अन वने धुंकूगुलि वया थासय ज्याय तयेत व प्रेरित यायेत गुम्ह मन् ज्यु, धयादिसँ?”

26 अले इमिसं चिष्टा तल, चिष्टा मतियासयात लात। थथे मतियासनापं याना: आ: झिनिम्ह प्रेरित खात।

2

पवित्र आत्मा झाःगु

1 पेन्तिकोस नखःबलय इपि फुककं छथाय मुनाच्वन।[☆]

2 अबलय हे लाकक स्वर्ग ग्वःफय वःगु थें ह्रीं ह्रीं सः वल। थव सलं इपि मुनाच्वंगु छँ थवल।

3 अले अन मियागु मे थें च्वंगु छुं खनेदत। थव मियागु मे कूकू दया: इपि फुककसिगु छेनय छेनय च्वन।

4 थुकथं इपि फुककं पवित्र आत्मां जाया: वयकःयागु शक्ति इमिसं मेमेगु भाषां नवाना हल।

5 अबलय सारा संसारय च्वंपि परमेश्वरयात मानय याइपि यहूदीत यरूशलेमय वयाच्वंगु दु।

6 थव हाःसलं याना: फुकक मन्त अन मुंवल। इमिसं इमिगु थथःगु भाषां नवानाच्वंगु ताया: इपि छकक जुल।

7 अजू चाया: व धाये थव धाये मदया: इमिसं थथे धाल – “थव नवाना च्वंपि फुककं गालीलीत मखु ला?

☆ 1:8 १:८ मती २८:१९; मर्क १६:१५; लूक २४:४७-४८ ☆ 1:9 १:९ मर्क १६:१९; लूक २४:५०-५१ ☆ 1:13 १:१३ मती १०:२-४; मर्क ३:१६-१९; लूक ६:४-१६ ☆ 1:19 १:१९ मती २७:३-८ ☆ 1:20 १:२० भज ६६:२५; १:०९:८ ☆ 1:22 १:२२ मती ३:१६; मर्क १:९; १६:१६; लूक ३:२९; २४:५९ ☆ 2:1 २:१ लेवी २३:१५-२९; व्य १६:९-१९

- 8 गथे झीसं झीगु हे थथःगु भाषां इमिसं नवाःगु ताल?
 9 पार्थीत, मादीत, एलामीत, मेसोपोटामित, यहूदियाय् च्वंपिं, कापाडोकित, पोन्टसय् व एशियाय् च्वंपिं,
 10 फ्रिगित, पामफिलित, मिश्रीत, लिबिया देश व कुरेनीया जवय् खवय् च्वंगु जिल्लाय् च्वंपिं, रोमं वःपिं यहूदीत व यहूदीतयगु धर्म मानय् याइपिं,
 11 क्रेटीत व अरबीत, थ्व फुक्कसिगु भाषां परमेश्वरं यानादीगु तःधंगु ज्याया बयान इमिसं यानाच्वंगु झीसं थथःगु भाषां ताल।”
 12 थ्व खनाः इमिसं गजब चायाः व धाये थ्व धाये मदयाः थथःपिनिगु ख्वाः स्वयाः थथे धाल – “थ्व छु जूगु?”
 13 गुम्ह गुम्हय्सिनं गिजय् यानाः थथे धाल – “थ्वं काःपिं जुइ का, इपिं?”

पन्नुसयागु न्वचु

- 14 अले पन्नुसं झिनिम्ह प्रेरिततनापं दनाः तःसलं थथे धाल – “यहूदी दाजुकिजापिं व यरूशलेमय् वःपिं मनुत, जिगु खँ न्यनाः थुइकादिसिं।
 15 छिकपिन्सं स्वयेबलय् थुपिं थ्वं काःपिं धकाः च्वन जुइ। नकतिनि ला सुथसिया गुताः थात। थुपिं थ्वं काःपिं मनुत मखु।
 16 थ्व हे खँ योएल अगमवक्तां थथे च्वया थकूगु खः –

17 “ ‘दकलय् लिपा थथे जुइ धकाः परमेश्वरं धयादिल –
 जिं जिगु आत्मा फुक्क मनुतयके प्वंकाबी।

अले छिमि काय् म्हायापिन्सं अगमवाणी नवाइ।
 छिमि बुरापिं मनुतयसं म्हागस खनी।
 अले छिमि ल्याय्म्ह मनुतयसं दर्शन खनी।

18 अले व दिखुन्हु, जिमि
 च्यः भ्वातितयूत नं

जिं जिगु आत्मा प्वंकाबी,
 अले इमिसं नं अगमवाणी कनी।

19 अले आकाशय् व पृथ्वीइ
 जिं अजू चायापुगु ज्या व चिं क्यने।

अन हि, मि, कुँत्याः खने दइ।

20 सूर्य खिउंसे च्वनावनी।
 तिमिला हि थें ह्याउंसे च्वनावनी।
 परमप्रभु खने दःवइगु तःधंगु व ग्यानापुसे
 च्वंगु दि वये न्ह्यः थथे हे जुइ।

21 अबलय् परमप्रभुयागु नां काइपिनिगु उद्धार जुइ।” *✠

22 “अय् इस्माएली दाजुकिजापिं, जिं धायेत्यनागु खँ न्यनादिसँ – परमेश्वरं हे छिकपिनिगु न्ह्यःने नासरतयाम्ह येशूयात ततःधंगु व अजू चायापुगु ज्या व चिं याकाः छिकपिन्त नं क्यनादिल। थ्व खँ ला छिकपिन्सं सि हे स्यू।

23 परमेश्वरं थःगु ग्वसाः व ज्ञानकथं येशूयात छिकपिनि ल्हातय् बियादिल। अले छिकपिन्सं वयकःयात अधमीं तयगु ल्हातय् कूसय् स्याकेत लःल्हाना बिल।*✠

24 अयत्नं परमेश्वरं वयकःयात कालयागु पन्जां त्वःतकाः म्वाकादिल। वयकःयात कालं ज्वना तयेगु ला जुइ हे फइ मखुगु खँ खः।*✠

25 थथे जुइतिनि धकाः दाऊदं न्हापा हे थथे च्वयातःगु दु –

“ परमप्रभु न्हाबलें जि नाप दी धकाः जिं स्यू।

जि मग्यायेमा धकाः वयकः

जिगु जवय दी।

26 अयज्जुगुलि जि दुनुगलनिसें लयता,

अले जिं लसतां म्ये हाले।

आबलि जि आशा यायेगु मत्वतुसे

* 2:21 २१:७-२१ योए २:२८-३२ ✠ 2:23 २:२३ मती २०:३५; मार्क १५:२४; लूक २३:३३; यहू १९:१८

* 2:24 २:२४ मती २८:५-६; मार्क १६:६; लूक

म्वानाच्चने,

27 छाद्यधाःसा छिं जिगु आत्मायात
पातालय् त्वःतादी मखु।

अले थःम्ह पवित्र मन्यात
ध्वगिकाः तयादी मखु।

28 जीवनयागु लँ नं छिं हे
जितः क्यनादिल।

छिनाप दीबलय् जि तसकं
लयता।' ”☆

29 “दाजुकिजापि, झी तापाःबाज्या दाऊदया बारे जिं बांलाक धायेफु – व सिनाः नं वयागु सीम्हयात चिहानय् थुनाबी धुंकल। आः तकं वयागु चिहान द हे दनि।

30 दाऊद छम्ह अगमवक्ता जगुलि, परमेश्वरं वया हे छम्ह सन्तानयात सिंहासनय् तयादी धकाः पाफयादीगु खँ स्यगुलि, ☆

31 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सिनाः नं म्वाना वइ धकाः न्हापां तुं स्यगुलि वयकःयात ध्वगिका तइ मखु, अले पातालय् नं त्वःता तइ मखु धकाः वं धाये फुगु खः।

32 “थ्व हे येशूयात परमेश्वरं म्वाकादिल। जिपि थुकिया हे साक्षी खः।

33 परमेश्वर बाःनं नं वयकःयात थःगु जवय् तयाः तःधकादिल। अले परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु पवित्र आत्मा वयकःयात बियादिल। थथे वयकलं हे जिमित नं पवित्र आत्मा बियादिल। छिकपिन्सं ताःगु व खंगु फुक्क पवित्र आत्मायागु हे ज्या खः।

34-35 दाऊद स्वर्गय् थाहां मवसां वं थथे धयाथकूगु दु –

“ परमप्रभु परमेश्वरं जिमि प्रभुयात
धयादिल –

जिं छिमि शनूतयत्
छंगु पालि तःले मततले
छ जिगु जवय् च्वनाच्चँ।' ☆

36 “उकि छिकपिन्सं यख्वानाः स्याःम्ह येशूयात हे परमेश्वरं प्रभु व मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट यानादिल धयागु खँ फुक्क इम्राएलीतयसं सीकेमाः।”

37 थ्व खँ न्यपिनिगु नुगलय् थयंक दुहां वन। अले इमिसं पनूस व मेपिं प्रेरिततयत् थथे धाल – “दाजुकिजापि, अयसा जिमिसं छु यायेगु लय?”

38 अले पनूसं इमित धाल – “पश्चाताप या, अले छिकपिं छम्ह छम्हयसिं थःगु पापया क्षमा या लागि येशू ख्रीष्टयागु नामं बप्तिस्मा कयादिसँ। अले छिकपिन्सं परमेश्वरयागु वरदान पवित्र आत्मा कायेखनी।

39 झी प्रभु परमेश्वरं थःम्ह सःता दिक्वसित थ्व हे खँ बी धकाः बचं बियादीगु खः। उकि थ्व बचं छिकपिं, छिकपिनि मस्त व आः तकं तापाक च्वनाच्चपिं फुक्कसिगु निंति बियादीगु खः।”

40 मेमेगु नं यक्व दसि बियाः वं इमित होश यानाच्चनेत धाल – “थौकन्हययापि मन्तुपाखें बचय् जुयाच्चँ।”

41 वयागु खँय् विश्वास यानाः यक्वसिं हे बप्तिस्मा काल। उखुन्हू हे जक बप्तिस्मा काःपिं मन्तु स्वद्वः ति दु।

विश्वासीतयगु जीवन

42 आः इपिं प्रेरितत लिसे स्यनेकने, प्रार्थना, प्रभु भवय् व संगति याइपिं जुल।

43 प्रेरिततयसं यक्व हे अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यन। अले थ्व खनाः अन दुपिं मन्तुतयसं परमेश्वरया भय काल।

44 फुक्क विश्वासीतनापं जुइगु व न्ह्यागु चिजं मंकाः यायेगु यानाच्चन। ☆

45 इमिसं सुयातं छुं माल धाःसा थःपिनिगु मालताल, जग्गा जमिन मियाः नं माःमाःपिन्त इनाबी।

46 छगु हे मन यानाः न्हि न्हि फुक्कं देगलय् मुना च्वनेगु, हानं छँय् छँय् मरि कुचा थलाः फुक्कनापं च्वनाः लयतातां नयेगु यानाच्चन।

47 थुकथं इमिसं परमेश्वरयात तःधंका च्वन। मनुतयसं नं इमित मानय या। अले उद्दार जूपिन्त प्रभुं न्हि न्हि इमिगु पुचलय तना बियादिल। थुकथं इपि अप्वः दयावन।

3

छम्ह लंग्राम्ह मनु लंगु

- 1 छन्हू पत्रस व यहन्ना न्हिनयसिया स्वताः इलय, प्रार्थना यायेगु इलय देगलय वनाच्वन।
- 2 देगलय वइपिन्के फ्वनाः नयेमा धकाः छम्ह बूसानिसें लंग्राम्ह मनूयात न्हि न्हि लुकुं छिना हयाः देगःयागु “बांलाः” धाःगु ध्वाखाय तये हइगु जुयाच्वन।
- 3 व मनुखं पत्रस व यहन्ना देगलय दुहां वनेत्यंगु खनाः इमिके भिक्षा फ्वन।
- 4 अले निम्हयसिनं फ्वगियात क्वथीक स्वयाः पत्रसं धाल – “जिमित स्व।”
- 5 अले फ्वगिनं छुं बी ला धकाः आशा यानाः इमित स्वल।
- 6 अले पत्रसं धाल – “छितः बीत जिंके लुं, वहः मद्दु, अयनं जिंके दुगु छितः बी। नासरतयाम्ह येशू ख्रीष्टयागु नामं दनाः न्यासि झासैं।”
- 7 थुलि धयाः वयागु जव ल्हातं फ्वगियात थन। अबलय हे वयागु तुति व गौचा बल्लाना वल।
- 8 अले व जुक्क दनाः न्यासि वन। अले न्यासि चाचां तितिन्हूयाः परमेश्वरयागु प्रशंसा यायां व इपि नाप देगलय दुहां वन।
- 9 मनुत फुक्कसिनं वयात परमेश्वरयागु नां तःधंकाः न्यासि जुयाच्वंगु खन।
- 10 इमिसं वयात देगलय वनेगु “बांलाः” धाःगु ध्वाखाय च्वनाः फ्वना च्वनीम्ह फ्वगि थ्व हे खः धकाः म्हसीकल। इपि फुक्कं वयात थथे जगु खनाः अजू चाल।

देगलय पत्रसं नवाःगु

- 11 व फ्वगिनं पत्रस व यहन्नायागु ल्हाः ज्वना तःगुलि फुक्क मनुत अजू चायाः इपि च्वनाच्वंगु सोलोमनया दलानय मुंवल।
- 12 पत्रसं इमित धाल – “इस्त्राएली दाजुकिजापि, छिपि थ्व खँय् छाय् अजू चायाः दियागु? छिकपिन्सं थ्व मनूयात जिमिसं जिमिगु धर्म व बलं न्यासि वंके फय्का ब्यूगु धकाः बिचाः यानाच्वनागु ला?
- 13 झी तापाःबाज्यापि अन्नहाम, इसहाक व याकूबया परमेश्वरं वय्कःया सेवक येशूयात तःधंकादिल। न्हापा थ्व हे येशूयात छिकपिन्सं ज्वंकल। अले पिलातसं त्वःतेत्यंबलय् त्वःतके मब्यूसे स्याये यंकि धकाः धाल।[☆]
- 14 थथे छिकपिन्सं पवित्रम्ह व धर्मीम्ह मनूयात मययकाः छम्ह ज्यानमारायात त्वःतके बिल।[☆]
- 15 छिकपिन्सं जीवन बीम्हयसित स्याना छवःसां परमेश्वरं वय्कःयात हानं म्वाकादिल। जिपि थ्वया साक्षी खः।
- 16 “अले वय्कःया हे नामय विश्वास यानागुलि छिकपिन्सं खंम्ह व म्हस्यूम्ह थ्व मनूयात बल्लाके फत। वय्कःयात विश्वास यानागुलि हे थ्व मनूयात छिकपिनि न्ह्यःने थथे लायकाबी फुगु खः।”
- 17 “न्ह्यागु हे जूसां दाजुकिजापि, छिकपिन्सं व छिकपिनि शासकतयसं मसीकं थथे यानादीगु खः धकाः जिं स्यु।
- 18 थ्व ला परमेश्वरं न्हापां हे अगमवक्तातयत् मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं दुःख सी हे माः धकाः धायकादीं थें पूर्वकादीगु खः।
- 19 अयजुगुलि पश्चाताप यानाः छिकपिं परमेश्वरयाथाय् लिहांझासैं, अले वय्कलं छिकपिनिगु पाप हुयाछ्वयादी।
- 20 अले परमेश्वरं छिकपिन्त आराम याकेबी। वय्कलं छिकपिन्थाय न्हापानिसें ल्ययातःम्ह मुक्ति बीम्ह येशू ख्रीष्टयात छ्वयाहयादी।
- 21 फुक्कं न्हकथं मिलय मजुतले वय्कः स्वर्गय हे च्वनादी। थ्व खँ परमेश्वरं न्हापानिसें हे अगमवक्तातयत् धायकादीगु खः।
- 22 मोशां नं थथे धयातःगु दु –

“परमप्रभु परमेश्वरं जितः थें

छिमि इस्त्राएली दाजुकिजापि मध्ये

छम्हयसित अगमवक्ता ल्ययादी।

वय्कलं धाःगु फुक्क खँ छिकपिन्सं न्यनेमाः।[☆]

23 वय्कः अगमवक्तां धाःगु खँ मन्यपिन्त

परमेश्वरया मनूतयगु पुचलं

पितिनाछवइ,

अले व नाश जुइ।'☆

24 “हानं शमूएल्लनिसें थुखेयापि फुक्क अगमवक्तातयसं नं थ्व हे खँ धयावंगु दु।

25 छिकपि व हे अगमवक्तातय सन्तान खः, अले परमेश्वरं चिनादीगु बाचायं नं दुथ्याः। थ्व हे बाचा परमेश्वरं छिकपिनि तापाःबाज्या अब्राहामलिसे थुकथं चिनादीगु खः — ‘छं सन्तानपाखें हे संसारयापि मन्तयसं आशिष कायेखनी।’☆

26 परमेश्वरं सी धुंकूम्ह थःकाययात हानं म्वाकाः न्हापालाक छिकपिन्थाय् छवयाहयादिल। छिकपिन्त पापया ज्यां लिचिकाः आशिष बीत थथे यानादीगु खः।”

4

पत्रुस व यहून्नायात सभाय् यंकूगु

1 पत्रुस व यहून्ना थथे मन्तु नाप खँ ल्हाना च्वंबलय् पुजाहारीत, देगःया कप्तान व सदुकीत अन वल।

2 पत्रुस व यहून्नां मन्तुतयत येशू सिनाः हानं म्वाणा वः थें तुं मेपिं मन्तु नं सिनाः म्वाणा वइतिनि धकाः स्यनाच्वंगु न्यनाः इपिं तसकं तंम्वयका च्वन।

3 अले इमिसं इपिं निम्हयसितं ज्वनायंकाः चच्छि कुनातल, छायाधाःसा उबलय् बहनी जुइ धुंकल।

4 अथेसां इमिगु खँ न्यनाः यक्वसिनं हे विश्वास यात। थथे विश्वास याःपिं मिजंत जक हे न्याद्रः ति दत।

5 कन्हय् खुन्दु इमि शासकत, थकालिपिं व शास्त्रीत यरुशलेमय् मुन।

6 अन दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हन्नास, वया थःथितिपिं कैयाफा, यहून्ना, अलेक्जेन्डर व मेमेपिं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया परिवार नं दु।

7 इमिसं पत्रुस व यहून्नायात दथुइ थनाः थथे धकाः न्यन — “छुकियागु शक्ति, अथवा सुयागु नामं छिमिसं थ्व ज्या यानागु?”

8 पवित्र आत्मां जायाः पत्रुसं दनाः थथे लिसः बिल — “शासकत व थकालिपिं,

9 छिकपिन्सं जिमित छम्ह लंग्राम्ह मनुयात लायका बियाः भिंगु ज्या यानागुलि थुलिमछि खँ न्यनादिल।

10 का सा, छिकपि व इस्राएली मन्तु फुक्कसिनं बांलाक न्यनादिसं — नासरतयाम्ह येशू ख्रीष्टयात छिकपिन्सं कूसय् यख्खानाः स्यात, अयनं परमेश्वरं सीम्हयसित हानं म्वाकादिल। थ्व हे येशू ख्रीष्टयागु नामं थ्व मनु छिकपिनिगु न्हाःने थथे लनाः दनाच्वने फुगु खः।

11 धर्मशास्त्रय् थ्व हे येशूयागु खँ थथे च्वयातःगु दु —

“दकःमितयसं ज्यालगय् मजू धकाः

वांछवःगु ल्वहं हे मू ल्वहं जुल।”☆

12 “अयज्जगुलि येशूयागु नामं जक मुक्ति दइ, मेपिनिगु नामं मुक्ति दइ मखु। सारा संसारय् इतीत बचय् याये फुम्ह मेम्हयसिगु नां परमेश्वरं बियादीगु मदु।”

13 पत्रुस व यहून्नां आखः मसःसां थथे मग्यासे लिसः ब्यूगु न्यनाः फुक्कं छक्क जुल। अले इपिं येशू नाप जूपिं खः धकाः नं इमिसं सिल।

14 हानं लाःम्ह लंग्राम्ह मनु नं थःपिनापं दनाच्वंगुलि इमिसं छुं हे धाये मफुत।

15 अले इपिं निम्हयसितं पिने छवयाः थःथवय् सल्लाह यात —

16 “थ्व मन्तुतयत इीसं आः छु यायेगु? इमिसं थ्व अजू चायापुगु चिं यानाक्यंगु यरुशलेमय् च्वंपिं फुक्कसिनं स्यु। इीसं थ्व खँयात मखु धकाः धाये फइ मखु।

17 अयसां थ्व खँयात न्यकभनं थयंके मज्यु। अयज्जगुलि इमित आवंलि येशूयागु छुं नं खँ न्यंके दइ मखु धकाः ख्याच्वः बी माल।”

18 अले इमित हानं दुने सःताः येशूयागु नामं सुयातं स्यनेकने याये मते धकाः उजं बिल।

19 अयनं पत्रुस व यहून्नां थथे लिसः बिल — “परमेश्वरया न्हाःने जिमिसं छिकपिनिगु खँ न्यनेगु ला कि वयकःयागु खँ न्यनेगु? छिकपिन्सं हे धयादिसं।

20 जिमिसं थःपिन्सं खंगु व ताःगु खँ मधासे च्वने मफु।”

21 इमिसं याःगु अजू चायापुगु ज्या खनाः अन च्वंपिं फुक्क मन्तु परमेश्वरयागु नां कयाः लयल्य ताया च्वंगुलि व सजाँय बीत त्वहः लुइके मफयाः ख्या जक ख्यानाः इमित त्वःता छवल।

22 व लाःम्ह लंग्राम्ह मनू पिइदँ मयाये धुंकूम्ह खः।

मग्यासे नवाये फयेमा धकाः प्रार्थना याःगु

23 थथे त्वःता हये धुंकाः पन्नुस व यूहन्ना थः पासापिन्थाय वन। इमिसं तःधपि पुजाहारीतयसं व थकालिपिन्सं धयाहःगु खँ फुक्कं इमित कन।

24 इमिगु खँ न्यनाः इपि फुक्कं मिलय् जुयाः परमेश्वरयात थथे प्रार्थना यात – “प्रभु, छिं हे स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र व अन दुगु दक्व फुक्कं दय्कादीगु खः।”

25 छिं हे जिमि तापाःबाज्या दाऊदयागु म्हुतं पवित्र आत्मां थथे धाय्कादीगु खः –

“जाति जाति छाय् मुना जुइ?

अले मन्तयसं छाय् म्वाः

मदुगु जाः ग्वयाजुइ?

26 छाय् परमप्रभु

व वय्कःया अभिषेक जूम्हयसिगु विरोधय्

पृथ्वीया जुजुत दं वइ,

अले शासकत जानाः जाः ग्वयाजुइ?”

27 “थथे हे थ्व हे शहरय् नं छिं ल्याया तयादीम्ह छिकपिनि पवित्रम्ह सेवक येश्यागु विरोधय् हेरोद व पन्तियस पिलातस नं, यहदीत व यहदीमखुपिनापं मुंगु खः।”

28 थ्व ला छिं न्हापांनिसं हे ग्वसाः ग्वयादी थं जक इमिसं याःगु खः।

29 आः ला प्रभु, इमिसं जिमित गय् च्वक ख्यानाच्चन। अथे जूगुलि छिकपिनि दासतय्त अझ हे मग्यासे नवाये फय्कादिसँ।

30 थथे हे ल्वय् लाय्केत छिं ल्हाः चक्कादिसँ। छिकपिनि पवित्रम्ह सेवक येश्यागु नामं अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यने फय्कादिसँ।”

31 प्रार्थना याये सिधये धुंकाः इपि मुनाच्वंगु थाय् सन। अले इपि फुक्कं पवित्र आत्मां जाल। अले इमिसं परमेश्वरयागु वचन मग्यासे नवाना जुल।

दक्व सम्पत्ति मंकाः याःगु

32 फुक्क विश्वासीतयगु मन व नुगः छगु थं जू। अथे जूगुलि सुनानं थ्व जिगु व छंगु धकाः मधासे फुक्कं मंकाः याना तल।

33 अले सीम्ह येश्यात म्वाकादीगु खः धकाः प्रेरिततयसं ग्यसुलाःगु साक्षी बियाजुल। परमेश्वरं नं इमित तसकं दया माया यानादी।

34 इमिथाय् छम्ह मनू हे नये मखंम्ह मदु। छँबुं दुपिन्सं छँबुं मियाः

35 वःगु धिबा प्रेरिततय्त बी हइगु, अले माःमाःपिं विश्वासीतय्त इनाबीगु।

36-37 थथे हे योसेफं नं थःगु जग्गा मियाः वःगु धिबा प्रेरिततय्त बिल। व साइप्रस धाःथाय् बूम्ह छम्ह लेवी खः। वयात प्रेरिततयसं बारनाबास धकाः नां तःगु खः। थुकिया अर्थ “सकसितं साहस बी फुम्ह” खः।

5

हननिया व सफीरा

1 छन्हु हननिया व वया कलाः सफीरां नं थःपिनिगु छकू जग्गा मिल।

2 निम्हतिपू मिलय् जुयाः भचा धिबा सुचुकाः ल्यं दुगु जक भाःतम्हयसिनं प्रेरिततय्त बी यंकल।

3 थ्व खँ पन्नुसं सियाः धाल – “हननिया, शैतानयात थःगु नुगलय् तयाः छिं पवित्र आत्माया न्ह्यःने छाय् मखुगु खँ ल्हानादियागु? जग्गा मियाः वःगु धिबा भचा छिकपिन्सं सुचुकादियागु मखु ला?”

4 न्हापा नं थ्व जग्गा छिगु हे मखु ला? अले मी धुंकाः वःगु धिबा नं छिगु हे मखु ला? थथे मखुगु खँ छाय् ल्हानादी माःगु? छिं मन्तय्त मखु, परमेश्वरयात मखुगु खँ ल्हानादीगु खः।”

5 थ्व खँ न्यनेवं हननिया क्वदयाः सित। थ्व खँ न्यपि फुक्कं ग्यानाः थरथर खात।

6 ल्याय्म्हपि मन्तयसं वयाः वयात कापतं भुनाः पिने यंकाः थुनाबिल।

7 स्वघौ ति जाय्काः वया कलाः नं अन वल। वं अन छु जुयाच्चन धयागु छुं हे मस्यु।

☆ 4:24 ४:२४ प्रस २०:११; नहे ९:६; भज १४:६ ☆ 4:26 ४:२५-२६ भज २:१-२ ☆ 4:27 ४:२७ मती २७:१-२; मर्क १५:१; लक २३:७-११; यह १:२७-२९ ☆ 4:32 ४:३२ प्रे २:४४-४५

8 पत्रसं वयात धाल – “छिकपिन्सं जग्गा उलि हे मियादीयागु खः ला?”

वं लिसः बिल – “खः, उलि हे खः।”

9 पत्रसं हानं धाल – “छिकपि निम्हयसिनं नं छाय प्रभुयागु आत्मायात इंगःलायत स्वयादियागु? स्व, छिकपिनि भाःतयात थुना वःपिं लुखाय् थयने धुंकल। छितः नं इमिसं अथे हे क्वबिया थुने यंकी।”

10 उग्रिमय् हे व मिसा नं पत्रसयागु न्ह्यःने क्वदयाः सित। अबलय् हे ल्याय्महपि मन्तयसं वयाः सी धुंकूगु खनाः वयात नं क्वबिया यन। अले वया भाःतयागु लिक्क तुं थुनाबिल।

11 फुक्क मण्डली व थ्व खँ न्यपिं मन्त सकलें तसकं ग्यात।

अजू चायापुगु ज्या व चिं

12 प्रेरिततयसं मन्तयगु न्ह्यःने यक्व हे अजू चायापुगु चिं व ज्या यानाक्यन। फुक्क विश्वासीत छगू हे मनयापिं जुयाः सोलोमनयागु दलानय सुनीगु।

13 विश्वास मयाःपिं मन्त इपिं नाप च्वंवये मछाः, अयुं इमिसं इमित हनाबना तयेगु याः।

14 प्रभुयात विश्वास याइपिं, मिसात नं मिजंत नं इन इन अप्वयावल।

15 मन्तयसं ल्वगितयत हयाः पत्रस वइबलय् वयागु किचः जक जूसां लायमा धकाः लँय लँय लासाय व सुकुली म्वतुइका तयेगु यात।

16 यरूशलेमयागु जःलाखःला गामय् च्वपिं मन्तयसं नं ल्वगितयत व भूत दुब्युपिं मन्तयत हल। अले इपिं फुक्कं लाया वन।

प्रेरिततयत दुःखकष्ट ब्यगु

17 थ्व खँ जुयाच्चंगु सियाः दकलय् तःधंमह पुजाहारी व वया सदुकी पासापिनिगु नुगः मुल।

18 अले इमिसं प्रेरिततयत ज्वनाः कुनाबिल।

19 उखुन्हु हे चान्हय प्रभुया स्वर्गदूतं इयालखानायागु लुखा चायकाः इमित पित ब्वना हयाः थथे धाल –

20 “छिमिसं वनाः देगलय् च्वनाः थ्व न्हूगु जीवनयागु खँ मन्तयत न्यंकाब्यु।”

21 अले स्वर्गदूतं धाःथे इमिसं सुथ न्हापां देगलय् वनाः स्यनेकने यात।

उखे धाःसा दकलय् तःधंमह पुजाहारी व वया मन्तयसं इस्त्राएलय् च्वपिं फुक्क थकालिपिन्त सभा सःतल। इमिसं प्रेरिततयत कायके छवल।

22 इमित काःवंपिं सिपाइँतयसं इपिं अन मदुगुलि लिहां वयाः थथे धाल –

23 “इयालखानाय् बांलाक हे तालं ग्वयातःगु व पालेत नं लुखाय् हे दःसां ताः चायका स्वयाबलय् दुने सुं नं मद्दु।”

24 थ्व खँ न्यनाः देगःयाम्ह कप्तान व तःधंपिं पुजाहारीत आः इमिसं छु जक याइगु जुइ धकाः आछु-आछु कन।

25 अबलय् हे छह मनुखं ब्वाँय् ब्वाँय् वयाः धाल – “छिकपिन्सं इयालखानाय् कुना तःपिं मन्त ला देगलय् च्वनाः मन्तयत स्यनेकने यानाच्चन।”

26 थ्व न्यनाः कप्तान व सिपाइँतयसं वनाः प्रेरिततयत कसाः मयासें ज्वना हल, छायाधःसा इपिं मन्तयसं अप्पां कयकी धकाः ग्याः।

27 कप्तान व सिपाइँतयसं इमित ज्वनाहयाः सभाया न्ह्यःने तये हल। अले दकलय् तःधंमह पुजाहारी इमित थथे धयाः न्यन –

28 “जिमिसं व मन्तयगु खँ मन्तयत स्यनेकने याये मते धकाः धयागु मखु ला? अयुं छिमिसं यरूशलेमय् च्वँक्वसित व मन्तयगु खँ न्यके धुंकल। छिमिसं व मन्त सीगुया द्रुपं जिमित बीत स्वयाच्चन।”*

29 पत्रस व मेपिं प्रेरिततयसं थथे लिसः बिल – “जिमिसं मन्तयगु स्वयाः परमेश्वरयागु खँ न्यनेमाः।

30 छिकपिन्सं कूसय् यख्खानाः स्याःमह येश्यात झी तापाःबाज्यापिनि परमेश्वरं म्वाकादिल।

31 परमेश्वरं हे वयकःयात तःधंकाः जव ल्हातय् तयादिल। इस्त्राएलीतयत पश्चाताप याकाः पाप क्षमा बीकेत वयकःयात हे जुजु व मुक्ति बीमह यानादिल।

32 थ्व फुक्क खँ जिमिसं सि नं स्यु, खँ नं खं। अथे हे परमेश्वरया आज्ञा मानय् याःपिन्त बियादीगु पवित्र आत्मां नं स्यु, अले खँ नं खं।”

33 थ्व न्यनाः सभाय् च्वपिं मन्तयसं तसकं तंम्वयकाः प्रेरिततयत स्याये हे माः धकाः धाल।

34 अन सभाय् व्यवस्था स्यनीमह गमलिण धाःमह फरिसी नं दु। वयात सकसिनं मानय् याः। वं दनाः प्रेरिततयत पलखयात अनं पिहां हँ धकाः उज बिल।

35 अले सभायापिं मन्तयत धाल – “इस्त्राएली दाजुकिजापिं, छिकपिन्सं थ्व मन्तयत छु यायेत्यना बांलाक निं बिचाः यानादिसँ।

36 न्हापा नं थृदास धाःम्ह छम्ह मनुखं वयाः ‘जि तःधंम्ह खः’ धकाः धयाजुल। वया प्यसःति थः मनु दु। लिपा वयात स्यायेधुंकाः वया मनुत उखेलाः थुखेलाः मदयावन। थुकथं इपिं फुक्कं फासफुस जुयाः वन।

37 वयां लिपा मनुतयगु ल्याःचाः काःगु इलय् गालीलयाम्ह यहदा धाःम्हं नं अथे हे यानाः थःगु ल्यूल्यु मनु तया जुल। वयात नं स्यानाबिल। अले वया मनुत उखेलाः थुखेलाः मदयावन।

38 “उकिं जिं छिकपिन्त धाये – थ्व मनुतयत छुं नं यानादी मते। इमित त्वःतादिसँ, छायाधाःसा इमिगु ज्याखँ मनुतयगुपाखें खः धयागु जूसा अथें मदयावनी।

39 मखु, परमेश्वरयापाखें खः धयागु जूसा छिकपिन्सं इमित स्यके फइ मखु। इन जक छिकपि हे परमेश्वर नाप ल्वाना जूपिं ठहरय् जुइ।”

सभाय् च्वपिन्सं वं धाःगु खँ न्यन।

40 अले इमिसं प्रेरिततयत दुने सःताः कोरां दायकाः आवनिसं येशूयागु खँ स्यनेकने याये मते धकाः उजं बियाः त्वःता छवल।

41 थथे येशू ख्रीष्टयागु नामय् दायकाः दुःख सी बहःपिं जूगुलि प्रेरितत तसकं लयल्यतायाः सभां पिहां वन।

42 अले न्हि न्हि देगलय् व छेखा पतिकं वनाः स्यं जुइगु व येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु भिंगु खँ न्यंकः जुइगु मत्वःतल।

6

न्हय्म्ह ग्वाहालि याइपिं ल्यःगु

1 उगु इलय् चेलात अप्वः ददं वन। न्हियान्हिथं नसा इनाबीबलय् ग्रीक भाय् ल्हाइपिं यहदीतयसं इमि भाःत मदुपिं मिसातयत वास्ता मयाः धकाः हिब्रू भाय् ल्हाइपिं यहदीत नाप कचकच याना हल।

2 थथे जूगुलि झिनिम्हयसिनं दक्व चेलातयत सःताः धाल – “परमेश्वरयागु वचन न्यकेगु त्वःताः नयेत्वनेगु ज्याय् सनाच्चनेगु बांमलाः।

3 अय्जुगुलि दाजुकिजापिन्सं, छिपिं मध्ये नांजाःपिं, आत्मां जाःपिं व बुद्धिं जाःपिं न्हय्म्ह मनुयात ल्ययादिसँ। अले इमित नयेत्वनेगु ज्याय् तयाबी।

4 जिपिं जक प्रार्थनाय् व परमेश्वरयागु वचन न्यकेगु ज्याय् जुयाच्चने।”

5 थ्व खँ दक्वसितं यल। अले इमिसं पवित्र आत्मां व विश्वासं जाःपिं स्तिफनस, फिलिप, प्रखरस, निकनोर, तीमोन, पर्मिनास व एन्टिओखियां वःम्ह यहदी जूम्ह निकोलाउसपिन्त ल्यल।

6 इमित प्रेरिततयथाय् न्ह्यःने हल। अले इमिसं प्रार्थना यानाः इमिगु छेनय् ल्हाः तल।

7 परमेश्वरयागु वचन फुक्क थासय् बयबय् जुयाः वन। थुकथं यस्शलेमय् चेलात यक्व हे दयावल। हानं पुजाहारीत नं यक्वसिनं हे विश्वास यात।

स्तिफनसयात ज्वना यंकुगु

8 परमेश्वरपाखें यक्व आशिष व शक्ति कयातःम्ह स्तिफनसं मनुतयगु न्ह्यःने अजु चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यन।

9 उकिं दासं मुक्त जूपिनिगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छेयापिं, कुरेनीयापिं, अलेकजेन्ड्रियायापिं, किलिकिया व एशियां वःपिन्सं दनाः स्तिफनस नाप जवाःसवाः याः वल।

10 पवित्र आत्मां स्तिफनसयात बुद्धिं बियादीगुलि वयागु खँय् सुनानं जवाःसवाः याये मफुत।

11 अथे जूगुलि इमिसं मनुतयत ग्वाकाः थथे धायकल – “थ्व मनुखं मोशा व परमेश्वरयात क्वहंकाः नवाःगु जिमिसं तया।”

12 थुकथं इमिसं मनुतयत, थकालिपिन्त व शास्त्रीतयत नं ग्वाकल। अले इमिसं वनाः स्तिफनसयात ज्वनाः महासभाय् हल।

13 इमिसं अन नं मनुतयत ग्वाकाः थथे धकाः मखुगु खँ धायकल – “थ्व मनुखं न्ह्याबलें झीगु देगः व व्यवस्थायात निन्दा यानाः जक नवाइगु।

14 नासरतयाम्ह येशू थ्व देगःयात स्यंकी, अले मोशां झीत ब्यगु रितिथिति नं हिलीं हं।”

15 महासभायापिन्सं स्तिफनसयात तुंक स्वःबलय् वयागु ख्वाः स्वर्गदूतयागु ख्वाः थें थियाच्वंगु खन।

7

स्तिफनसं न्वचु ब्यगु

1 अले दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी धाल – “इमिसं धाःगु खँ खः ला?”

2 स्तिफनसं धाल – “बाः धाये ल्वःपिं व दाजुकिजापिं, जिगु छकुचा खँ न्यनादिसँ। झी तापाःबाज्या अब्राहाम हारानय् वने न्ह्यः मेसोपोटामियाय् दनिबलय् दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरं ज्ञायाः

3 थथे धयादिल — ‘थःगु देश व थःलाःपि मनूतयत त्वःताः जिं धयाथाय हूँ।’☆

4 अले व कल्दीतयगु देश त्वःताः हारानय च्वंवन। अबु सीधुंकाः परमेश्वरं वयात झीपि आः च्वनाच्वनागु थासय् तये हल।☆

5 “परमेश्वरं वयात पलाः तयेत तकं थाय् बियामदी। अयूनं मचाखाका हे मदुनिबलय् परमेश्वरं थ्व देश व अले वया सन्तानयात बी धकाः पाफयादिल।☆

6 छिमि सन्तानं मेगु देशय् वनाः च्वंवेने माली, अले अन च्वंपिन्सं इमित दास यानाः प्यसः देँ तकं सास्ती याना तइ धकाः नं परमेश्वरं वयात धयादिल।☆

7 अले गुगु जाति इमित सास्ती यानातःगु खः इमिगु इन्साफ जिं हे याये। ‘अले इपि अनं थन हे वयाः जितः आराधना यानाच्वनी’ धकाः नं परमेश्वरं धयादिल।☆

8 “थुकथं परमेश्वरं अब्राहामयात थःमहं पाफयागु खँ लुमंके बीत म्हय् चिं तयेगु बाचा चिनादिल। अय्जुगुलिं अब्राहामं थःकाय् इसहाकयात बुयाः च्यान्हु दुखन्हु म्हय् चिं तयाबिल। इसहाकं नं थःकाय् याकूबयात, अले याकूबं नं थः झिनिमह कायपिन्त थुकथं म्हय् चिं तयाबिल। याकूबया झिनिमह काय् झी तापाःबाज्यापि खः।”☆

9 “थ्व हे तापाःबाज्यापिन्सं थःकिजा योसेफयात स्वये मफयाः मिश्र देशय् मिया छवल। अले व अन दास जुयाच्वन। अथेसां परमेश्वर योसेफलसे दी।☆

10 वयकलं वयात फुकक दुःखकष्टं त्वःतकाः मिश्र देशयाम्ह जुजु फारोहया न्हाःने बुद्धि व भिगु मति बियादिल। अले जुजुं वयात राजदरबारयाम्ह व मिश्र देशयाम्ह हाकिम यानाबिल।☆

11 “अनं लिपा मिश्र व कनान देशय् अनिकाल जूगुलि नये मखनाः मनूतयत तसकं दुःख जुल। झी तापाःबाज्यापिनि नं नयेत हे नसा मन्त।☆

12 याकूबं मिश्र देशय् अन्न दु धयागु न्यनाः झी तापाःबाज्यापिन्त अन छवल।

13 निकवः खुसि अन्न काःवंबलय् योसेफ थः दाजुकिजापिन्त म्हसीके बिल। अले फारो जुजुं नं योसेफया जहानपिनिगु खँ सिल।☆

14 योसेफ थः अबु व फुकक थःथितिपिन्त कायके छवल। इपि फुककं यानाः न्हयेन्यामह (७५) दु।☆

15 याकूब फुककसित ब्वनाः मिश्र देशय् च्वंवन। याकूब व झी तापाःबाज्यापि नं अन हे सित।☆

16 सीपिन्त शकेमय् यंकाः अब्राहामं हमारपिन्के दां बियाः न्यानातःगु छूक जगय् थुनाबिल।”☆

17-18 “परमेश्वरं अब्राहामलिसे चिनादीगु बाचा पूर्वनीगु ई न्हाःने थ्यंकः वल। मिश्र देशय् योसेफयात म्हमस्यूमह न्हमह जुजु मजुतले इस्राएलीत यक्व हे दयावल।☆

19 व हे जुजुं झी इस्राएलीतयत स्वये मफयाः तसकं सास्ती याना तल। अले इमि ह्याउँ मस्तयत नं स्यायेत वांछवयके बीगु।☆

20 “अबलय् हे मोशा बुल। थ्व मचायात परमेश्वरं तसकं ययकल। स्वला तक वयात छँय हे लहिना तल।☆

21 मोशायात वाये यंकूबलय् फारोया म्हायूनं कयाः थःकाय् थें यानाः लहिनाः ब्वलंकल।☆

22 थुकथं मोशां दरबारय् हे मिश्रतयगु फुककं ज्ञान सयके सीके यात। थुकथं मोशा ज्याय् नं खँय नं सःस्यूमह जुयावल।”

23 “पिइँ दुबलय् वं थः मनु इस्राएली दाजुकिजातय्थाय् वने मास्ति वयकल।

24 छन्हु वं छम्ह मिश्रीं छम्ह इस्राएलीयात दायाच्वंगु खन। वं उम्ह इस्राएलीयात बचय् यात अले बदला कयाः मिश्रीयात स्यानाबिल।

25 परमेश्वरं जिगुपाखें इस्राएलीतयत बचय् यानादी धयागु खँ इमिसं थुइकी धकाः मोशां मतिइ तःगु खः। इस्राएलीतयसं धाःसा थ्व खँ मथु।

26 “कन्हय् खुन्हु निमह इस्राएलीत ल्वाना च्वंबलय् मोशा नं अन थ्यन। थ्व खनाः वं थथे धकाः इमित मिलय् यायेत स्वल — ‘दाजुकिजा जुयाः नं थथे ल्वाना च्वनेगु ला?’

27 “ल्वापु थःमह मनुखं मोशायात थथे धकाः च्वत्यंक ध्वाना छवल — ‘छन्त सुनां जिमि हाकिम व न्यायाधीश यानाः छवयाहल?’

28 म्हिगः व मिश्रीयात स्याः थें जितः नं स्याये मास्ति वः ला छु?’

29 थ्व न्यनाः मोशा अनं बिस्सुं वनाः मिधान देशय् च्वंवन। अन वया निमह कायपि दत।”☆☆

30 “पिइँ दये धुंकाः मोशां सीने पहाडया लिक्क मरुभूमिइ मि च्यानाच्वंगु झालय् छम्ह स्वर्गदूतयात खन।

31 थ्व खनाः व अजू चायाः स्वयेत न्हाःने वंबलय् परमप्रभुं थथे धयादिल —

☆ 7:3 ७:२-३ उत १२:१ ☆ 7:4 ७:४ उत ११:३१; १२:४ ☆ 7:5 ७:५ उत १२:७; १२:१५; १५:१८; १७:८ ☆ 7:6 ७:६-७ उत १५:१३-१४ ☆ 7:7 ७:७ प्रस ३:१२ ☆ 7:8 ७:८ उत १७:१०-१४; २१:२-४; २५:२६; २९:३१-३५; १८ ☆ 7:9 ७:९ उत ३७:११,२८; ३९:२,२९ ☆ 7:10 ७:१० उत ४१:३९-४१ ☆ 7:11 ७:११ उत ४२:१-२ ☆ 7:13 ७:१३ उत ४५:१,१६ ☆ 7:14 ७:१४ उत ४५:१-१०,१७-१८; ४६:२७ ☆ 7:15 ७:१५ उत ४६:१-७; ४९:३३ ☆ 7:16 ७:१६ उत ४९:३-१६; ३३:१९; ५०:७-१३; यहो २:४:३२ ☆ 7:17-18 ७:१७-१८ प्रस १:७-८ ☆ 7:19 ७:१९ प्रस १:१०-११,२२ ☆ 7:20 ७:२० प्रस २:२ ☆ 7:21 ७:२१ प्रस २:३-१० ☆ 7:29 ७:२९ प्रस २:११-१५ ☆ 7:29 ७:२९ प्रस १८:३-४

32 “जि छिमि तापा:बाज्यापि अब्राहाम, इसहाक व याकूबया परमेश्वर खः।” थ्व न्यना: मोशां थररर खाना: ग्याना: स्वये तकं मफुत।

33 “परमप्रभुं वयात हानं धयादिल — ‘छ दनाच्वंगु थाय् पवित्रगु खः। उकिं छं थःगु लाकां त्वःति।

34 मिश्र देश्य च्वपि जिमि मन्तयसं दुःखकष्ट सियाच्वंगु जिं स्यु। थःत जुयाच्वंगु कष्ट इपि ख्वयाच्वंगु नं जिं ताः। अयजूगुलि इमित बचय् यायेत जि क्वहां वयागु खः। आ: छन्त हे जिं अन छवयेत्यना।’”

35 “व हे मोशायात, गुन्हयसित ‘छन्त सुनां जिमि हाकिम व न्यायाधीश याना: छवयाहल?’ धका: मययकूगु खः, वयात हे इस्राएलीतय्थाय् परमेश्वरं च्यानाच्वंगु झालय् खने दुम्ह स्वर्गदूतपाखें हाकिम व छुत्कारा बीम्ह याना छवयाहयादिल।”

36 अले वं हे मिश्र देश्य अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यना: इस्राएलीतयत् अनं पित ब्वना हल। अथे हे वं लाल समुद्र व मस्भूमिइ पिइदें तक अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यना।”

37 “ ‘छिमि इस्राएली दाजुकिजापाखें हे परमेश्वरं जि थें ज्या:म्ह छम्ह अगमवक्ता छवयाहायादी’ धका: इस्राएलीतयत् धया थकूम्ह मोशा हे ला खः नि।”

38 मस्भूमिइ सीने पहाडय् स्वर्गदूतं वयात व इस्राएलीतयत् धा:गु परमेश्वरयागु खँ झी तापा:बाज्यापिन्त न्यंका जूम्ह नं मोशा हे खः।”

39 “झी तापा:बाज्यापिन्सं मोशां धा:गु खँ मन्यंसे झन जक वयात तुं च्वत्यंक घ्वाना: मिश्र देश्य लिहां वनेगु मतिइ तया:

40 हारुनयात थथे धाल — ‘मिश्र देशं झीत पित ब्वना हःम्ह मोशा सित ला म्वात ला झीसं छुं मस्यु। झीगु न्ह्यः न्ह्यः वनेत घःत दयकादिसँ।’”

41 अले इमिसं द्रुहं चाया मूर्ति दयका: व हे मूर्तियात बलि बिया: भव्य न्यायकल। इपि थःगु हे ल्हा:यागु ज्या खना: लयल्यताल।”

42 अयजूगुलि परमेश्वरं इमित त्वःतादिल, अले इमित आकाशय् च्वंगु नगुतयत् हे पुजा याकेबियादिल। थ्व हे खँ अगमवक्तातय्सं थथे च्वया थकूगु दु —

“ हे इस्राएलीत, पिइदें तक मस्भूमिइ च्वनाबलय् छिमिसं जित: बलि बियागु दु ला?”

43 मखु, छिमिसं मोलोख घःयागु खः

व रेफन घः धा:म्ह नगुयागु मूर्ति क्वबिया जुल।

थ्व मूर्तित छिमिसं हे पुजा यायेत दयकूगु खः।

अथे जूगुलि जिं छिमित सजाँय बीत बेबिलोनं नं उखे छवये।”

44 “मस्भूमिइ झी तापा:बाज्यापिनिगु नापलायगु पाल दु। मोशानापं खँ ल्हाना दीम्हयसिनं धयादीकथं व नमूना क्यनादीगुकथं वं थ्व पाल दयका थकूगु खः।”

45 लिपा झी तापा:बाज्यापिन्सं थ्व पाल थः सन्तानयात बिल। अनं लिपा परमेश्वरं थ्व देश्य च्वपि जात जातियापि मन्तयत पितिनाछवयादिल। अले यहोशू थ्व देशयात त्याका काल। थ्व हे देश्य इमिसं पालयात नं हल। अबलय् निसें दाऊद जुजुया पालय् तकं व पाल अन हे च्वन।”

46 “दाऊदयात परमेश्वरं यःगुलि वं परमेश्वरयाके याकूबया परमेश्वरया निति देगः दयकाबी धका: बिन्ति यात।”

47 तर वं दयके धा:गु देगः वया काय् सोलोमनं दयकाबिल।”

48 अयजूसां दकलय् तःधंम्ह परमेश्वर मन्तयगु ल्हातं दयकूगु देगलय् च्वनादी मखु धका: अगमवक्तातय्सं थथे च्वया थकूगु दु —

49 “ स्वर्ग जि च्वनेगु थाय् खः,

अले पृथ्वी जिगु तृति तयेगु थाय् खः।

का धा सा, जित: छिमिसं

गज्या:गु देगः दयका बीगु’ धका:

परमप्रभुं न्यनादिल।

☆ 7:34 ७:३०-३४ प्रस ३:१-१० ☆ 7:35 ७:३५ प्रस २:१४ ☆ 7:36 ७:३६ प्रस ७:५; १४:२१; गन्ती १४:३३ ☆ 7:37 ७:३७ व्य १८:१५,१८
 ☆ 7:38 ७:३८ प्रस ११:१-२०:१७; व्य ५:१-३३ ☆ 7:40 ७:४० प्रस ३२:१ ☆ 7:41 ७:४१ प्रस ३२:२-६ ☆ 7:43 ७:४२-४३ आमो ५:१५-२७
 ☆ 7:44 ७:४४ प्रस २५:१,४० ☆ 7:45 ७:४५ यहो ३:१४-१७ ☆ 7:46 ७:४६ २ शम् ७:११-१६; १ इति १७:१-१४ ☆ 7:47 ७:४७ २ इति ३:१-७;
 १ राज ६:१-३८

‘जिगु झासु लनेगु थाय् गन दु?’

50 थ्व फुक्कं जिगु हे ल्हातं
दय्का तयागु मखु ला?’ ”*

51 “छिकपि तसकं हे अतेरि, अले छिकपिनिगु नुगः तसकं छाः। छिकपिन्सं न्हाबले पवित्र आत्मायागु खँ मन्यंसे थः तापाःबाज्यापिन्सं याःथें जक यानाचवंगु दु।”*

52 छिकपिनि तापाःबाज्यापिन्सं अगमवत्ता सुयात जक दुःख मब्यूगु दु? धर्मीम्ह मनु झायादी तिनि धकाः धाःपिन्त नं इमिसं स्याना छवल। आः व हे धर्मीम्ह मनुयात नं छिकपिन्सं दुःख जक बियाः मगानाः धोखा बियाः स्यानाबिल।

53 स्वर्गादूततय्पाखें परमेश्वरं बियादीगु व्यवस्था काये खंपि छिकपि हे खः, अथेसां छिकपिन्सं उकियात मानय् मयाः।”

स्तिफनसयात स्याःगु

54 थ्व खँ न्यनेवं इमिसं तसकं तं पिकयाः वा न्ह्यल।

55 स्तिफनसं धाःसा पवित्र आत्मां जायाः स्वर्गय् थस्वःबलय् जल्ल थीम्ह परमेश्वर व वय्कःयागु जवय् येशू दनाचवनादीगु खनाः

56 थथे धाल — “स्व, जि स्वर्ग चाःगु व मनुया काय् परमेश्वरयागु जवय् दनाचवनादीगु खनाचवना।”

57 थ्व न्यनाः इमिसं तसकं हालाः थथःगु न्हायपुंप्वाः तित। अले फुक्कं जानाः स्तिफनसयात हयक्काः वन।

58 इमिसं वयात सालाः शहरं पिने यंकाः ल्वहँतं कयकल। शाऊल धाःम्ह ल्याय्म्हम्ह मनु धाःसा ल्वहँतं कयकूपिनिगु वसः स्वयेत पिवाः चवनाचवन।

59 इमिसं थथे ल्वहँतं कयका च्वंबलय् स्तिफनसं थथे प्रार्थना यात — “प्रभु येशू, जिगु आत्मा कयादिसँ।”

60 अले पुलि चुयाः तःसलं हालाः धाल — “प्रभु, इमिसं यानाचवंगु पाप क्षमा यानादिसँ।” थुलि धयाः व सित।

8

शाऊलं विश्वासीतयत् दुःखकष्ट ब्यूगु

1 थथे स्तिफनसयात स्याःगुलिइ शाऊलयागु नं ल्हाः दु।

अबलय् हे यरूशलेमय् च्वंपि विश्वासीतयत् फयां फये मफय्क दुःख जूवल। थथे दुःख जूगुलि फये मफयाः फुक्क विश्वासीत यहूदिया व सामरिया न्यंक उखेंथुखें छ्यालब्याल जुयाः वन। प्रेरितत धाःसा गनं मर्वसे यरूशलेमय् हे चवनाचवन।

2 सुं विश्वासीतयसं वयाः स्तिफनसयात यंकाः थुनाबिल। थथे व सीगुलि इपि तसकं नुगः मछिकाः ख्वल।

3 शाऊलं धाःसा विश्वासीतयत् स्यंका हे त्वःते धकाः छैय् छैय् वनाः विश्वासी मिसातयत् मिजंतयत् सातुसालाः यंकाः झ्यालखानाय् कुना बीगु यानाचवन।*

सामरियाय् भिंगु खँ न्यंकुगु

4 उखेंथुखें जूपि विश्वासीतयसं भिंगु खँ न्यंकाजूल।

5 अथे हे फिलिपं नं सामरियाय् वनाः ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकाजूल।

6-7 अन च्वंपि यक्व मनुतयसं वं धाःगु खँ न्यंगुलि, वं भूतआत्मातयत् पिहां हूँ धकाः धाःथें ततःसकं हालाः पिहां वंगुलि, पक्षवातं कयाः च्वंपिन्त व लंग्रातयत् लायका ब्यूगुलि नं फुक्कसिनं वयागु खँ बांलाक न्हाइपुसे च्वंक न्यं।

8 अयजूगुलि शहरय् च्वंपि मनुत लयतायाचवन।

जादुयागु ज्या याइम्ह सिमोन

9 अन सिमोन नां दुम्ह छम्ह मनु दु। जादुयागु ज्या यानाः वं शहरय् च्वंपि मनुतयत् अजू चायकाः थःत तःधंम्ह मनु खः धकाः धया जुयाच्वन।

10 अथे जूगुलि वयात चिधंपिनिसें तःधंपिन्सं तक नं — “परमेश्वरयागु तःधंगु शक्ति दुम्ह मनु थ्व हे खः” धकाः मानय् याना तल।

11 थथे सिमोनं ताःइलनिसें सामरीतयत् जादु याना क्यनाचवंगुलि इमिसं वयागु खँ न्यं।

12 अयनं फिलिपं इमित परमेश्वरयागु राज्य व येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकल। इमिसं वं धाःगु खँय् विश्वास यानाः मिसा मिजं सकसिनं बत्तिस्मा काल।

13 सिमोनं नं विश्वास यानाः बत्तिस्मा कयाः फिलिप नाप हे जुल। वं तसकं अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यंगु खनाः सिमोन छक्क जुयाचवन।

14 यस्शलेमय् च्वंपि प्रेरिततयसं सामरियाय् च्वंपि मनूतयसं नं परमेश्वरयागु वचन न्यन धकाः सीवं यूहन्ना व पन्नुसयात इमिथाय् छ्वयाहल।

15 इमिसं अन वयाः इमिगु लागि पवित्र आत्मा झायादीमा धकाः प्रार्थना यात।

16 प्रभु येशूयागु नामं बप्तिस्मा काये धुकूसां इपि आः तर्कं पवित्र आत्मां मजाःनि।

17 अथे जूगुलि इमिसं इमिगु छेनय् ल्हाः तयाबिल, अले इपि पवित्र आत्मां जाल।

18 थथे इमिसं ल्हाः तयेवं इपि पवित्र आत्मां जाःगु खनाः सिमोनं थथे धकाः इमित धिबा ब्यू वल –

19 “थ्व शक्ति जितः नं बियादिसँ। अले जिं न्ह्याम्हयसिके ल्हाः तयेवं इपि पवित्र आत्मां जायेमा।”

20 पन्नुसं धाल – “थ्व धिबानापं तुं छ नं नाश जुयावनेमा। छं स्वये परमेश्वरयागु वरदान धिबां न्याये दइ धकाः च्वना ला?”

21 थ्व ज्याखँय् छं ल्हाः तये फइ मखु, छायाःसा परमेश्वरयागु न्ह्यःने छंगु नुगः वँचु।

22 अथे जूगुलि छं प्रचाताप यानाः पापं लिच्यु। अले प्रभुयात प्रार्थना याःसा छंगु पाप क्षमा जुइफु, छायाःसा छंगु नुगः तसकं हे वँचु धकाः जिं स्यु।

23 छ तसकं नुगः मूह व पापया पन्जाय् लानाच्वंम्ह खः धकाः नं जिं स्यु।”

24 अले सिमोनं थथे लिसः बिल – “छि जितः धयादीगु छुं हे मजुइमा धकाः छिकपिन्सं हे प्रभुयात बन्ति यानादिसँ।”

25 थथे पन्नुस व यूहन्नां सामरियाय् च्वंपिन्त प्रभुयागु वचन व थःपिनिगु साक्षी न्यकाः सामरिया जुकाः यस्शलेम लिहां वंबलय् लँय् लाःगु गामय् नं प्रभुयागु भिगु खँ न्यका वन।

फिलिप व इथियोपियाय् च्वंम्ह सरकारी मनु

26 छन्हु छम्ह स्वर्गदूतं वयाः फिलिपयात थथे धाल – “याकनं दच्छिन पतिइ यस्शलेमं गाजापाखे वनेगु मरुभूमिया लँय् हँ।”

27 अले फिलिप उग्रिमय् दनाः वन। वं लँय् इथियोपिया देशयाम्ह महारानीया छम्ह तःधंम्ह दांभरियात नापलात। व छम्ह नपुंसक खः। व यस्शलेमय् परमेश्वरयात आराधना यानाः

28 लिहां वयाच्वंम्ह खः। व बागिलय् च्वनाः यशैया धाःम्ह अगमवक्तां च्वःगु सफू ब्वना वयाच्वंगु खः।

29 अले पवित्र आत्मां फिलिपयात धाल – “व बागिया लिक्क हँ।”

30 फिलिप ब्वाँय् वन, व मनुखं यशैया धाःम्ह अगमवक्तां च्वःगु सफू ब्वना वयाच्वंगु न्यनाः फिलिपं न्यन – “छि ब्वनाच्वनागु खँ थू ला?”

31 अले वं धाल – “सुनानं स्यना मबीकं गय् यानाः थुइकेगु?” अले वं फिलिपयात थःनाप तुं बागिलय् च्वनेत बन्ति यात।

32 वं ब्वनाच्वंगु सफूयागु ब्व थथे खः –

“स्यायेत यंकूम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचा थें

वय्कलं छुं नवाना मदी।

सँ चाकीबलय् फै

सुम्क च्वंथें

वय्कलं नं थःगु म्हुतुप्वाः

तिनाच्वन।

33 वय्कःयात क्वह्वाकाः

बालाक न्याय तर्क मयात।

वय्कःया सन्तानयागु खँ

सुनां कनी?

छायाःसा वय्कःयात

पृथ्वीइ स्यानाबिल।”☆

34 अले व मनुखं फिलिपयात धाल – “थ्व सुयात धाःगु खः? अगमवक्तां थःत हे धयाच्वंगु ला कि सं मेम्हयसित हे धयाच्वंगु? जितः थुइकादिसँ।”

35 अले फिलिपं धर्मशास्त्रयागु थ्व खंनिसें कयाः येशूयागु भिगु खँ तक कन।

36 इपि वँचं छायाय् लः दुथाय् थ्यन। अले वं फिलिपयात धाल – “स्वयादिसँ, थन लः दु। जितः बप्तिस्मा कायेत छुकिं पनी?”

37 फिलिपं धाल – “छिं दुनुगलंनिसैं विश्वास यानादियागु खःसा बप्तिस्मा कयादी फु।” अले वं लिसः बिल – “येशू ख्रीष्ट परमेश्वरया काय खः धकाः जिं विश्वास याना।”

38 अले वं बग्गी दिके बियाः इपि निम्हं लखय् क्वहां वन। फिलिपं वयात बप्तिस्मा बिल।

39 इपि निम्हं लखं पिने थाहां वःबलय् प्रभुयागु आत्मां फिलिपयात ज्वना यंकल। थथे वं फिलिपयात हानं गुबलें मखन। अले व लयल्यतायाः थःगु लँय् वन।

40 फिलिप धाःसा अशदोद शहरय् थ्यनाच्वन। अनंनिसैं वं कैसरिया मथ्यंतले लँय् लाःगु गां पतिकं भिगु खँ न्यंका वन।

9

शाऊल विश्वासी जुगु

1 शाऊलं धाःसा प्रभुया चेलातयत् स्यायेगु व ख्याच्वः बीगु याना जुल तिनि। छन्हू थ्व शाऊलं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयाथाय् वनः

2 दमस्कसय् च्वंगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँयाम्ह कजीयात येशू धाःथें जुइपि मिसात व मिजंतयत् ज्वनाः यरूशलेमय् हये दयेमा धकाः भ्वं च्वया बीत धाल।

3 छन्हू थ्व हे शाऊल दमस्कसपाखे स्वया वनाच्वंबलय् अन थ्यनित्थे च्वंकाः आकाशं तसकं थीगु जः वयागु छचाःखेलं थिल।

4 थथे जूगुलि व बँय् भ्वसू वन। अले वयात थथे धयाहःगु सः ताये दत – “शाऊल, शाऊल, जितः छं छाया दुःख बियाच्वनागु?”

5 अले शाऊलं धाल – “हे प्रभु, छि सु खः?”

अले वयकलं धयादिल – “जि येशू खः, गुम्हयसित छं दुःख बियाच्वन।

6 आः दनाः शहरय् हँ, अन हे छन्त यायेमाःगु ज्या कनी।”

7 अबलय् व नाप दुपि मनूत वातां दनाच्वन। इमिसं सःताः, खँ धाःसा सुयातं मखं।

8 अले शाऊलं दनाः मिखा चायकूबलय् मिखां छुं हे मखन। अथे जूगुलि मनूतयसं वयात ल्हाः ज्वनाः दमस्कसय् हयाबिल।

9 थथे व स्वन्हू तक मिखा कां जुइकाच्वन। थुबलय् वं नयेनीगु मयाः, लः तक नं मत्वं।

10 दमस्कसय् हननिया धाःम्ह छम्ह चेला च्वनाच्वंगु दु। थ्व हे चेलायात प्रभुं दर्शन बियाः – “हननिया” धकाः सःतादिल।

अले वं लिसः बिल – “प्रभु, जि थनसं दु।”

11 प्रभुं वयात धयादिल – “याकनं तप्यं धाःगु गल्लिइ वनाः यहदायागु छँय् टारसियाम्ह शाऊल धाःम्ह मनूयात माः हँ। वं प्रार्थना यानाच्वंगु दु।

12 हननिया धाःम्ह छम्ह मनुखं दुने वयाः मिखां खनेमा धकाः थःगु छेनय् ल्हाः तयाच्वंगु वं दर्शन खने धुंकल।”

13 अले हननियां लिसः बिल – “प्रभु, थ्व मनूयागु खँ यक्व मनूतयगु म्हुतुं न्यना तयागु दु। यरूशलेमय् च्वंपि छिकपिनि चेलातयत् थ्वं यक्व हे सास्ती यानावःगु दु।

14 थन नं तःधंपि पुजाहारीतयके छिकपिनि चेलातयत् ज्वनाः यंकेगु अधिकार कयाः वःगु दु हं।”

15 तर प्रभुं वयात धयादिल – “छ हँ छायाधाःसा यहदीमखुपिन्त, जुजुपिन्त व इस्त्राएलीतयत् नं जिगु नां न्यंके छवयेत जिं थ्व मनूयात ल्ययागु दु।

16 अले हानं जिं वयात जिगु नांया निति गुलि तक वं दुःखकष्ट सी मालीतिनि धकाः क्यनेतिनि।”

17 अले हननियां शाऊल च्वनाच्वंगु छँय् वनाः वयागु छेनय् ल्हाः तयाः थथे धाल – “किजा शाऊल, लँय् वयाच्वंबलय् छिं खंम्ह प्रभु येशू हे छिं हानं मिखां खनेमा, अले पवित्र आत्मां जायेमा धकाः जितः थन छवयाहयादिल।”

18 उलि धायेवं हे वयागु मिखां बिखू थें ज्याःगु छुं कुतुंवन, अले वं मिखां खन। अले वं दना वनाः बप्तिस्मा काल।

19 अनं लिपा नये धुंकाः वयागु म्हय् बल वल।

शाऊलं दमस्कसय् भिगु खँ न्यंक्गु

छुं दितक शाऊल दमस्कसय् च्वंपि चेलात नाप हे च्वन।

20 याकनं हे वं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् वनाः – “येशू परमेश्वरया काय खः” धकाः न्यंकाजुल।

21 वयागु खँ न्यनाः मनूतयसं अजू चायाः थथे धाल – “यरूशलेमय् येशूयागु नां काःपि मनूतयत् स्याना जूम्ह मनु थ्व हे मखु ला? अले थन नं छु व इमित तःधंपि पुजाहारीतयथाय् ज्वना यंकेत वःम्ह मखु ला?”

22 तर शाऊल नवायेगुलिइ तसकं बल्लाना वल। दमस्कसय् च्वंपि यहदीतयत् येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु दसु बियाः इमित व धाये थ्व धाये मफयका तल।

23 तःन्हू दये धुंकाः यहदीतय् नायःतयसं शाऊलयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल।

24 थ्व खँ शाऊलं सिल। यहदीत वयात स्यायेत चान्हि दमस्कसया धवाखा पति पिवः च्वना जुल।

25 शाऊलया चेलातयसं वयात छन्हू चान्हय् खमूली तथाः शहरया पःखालं क्वछवयाः बिसिकेछवल।*

शाऊल यरूशलेमय् लिहां वःगु

26 अनं लिपा शाऊल यरूशलेमय् वयाः चेलात नाप मिलय् जुइत स्वल, तर व खनाः इपि ग्यात, छायाधाःसा इमिसं व नं छम्ह चेला खः धकाः पत्याः याये मफुत।

27 अले बारनाबासं वयात प्रेरिततयथाय् ब्वना हयाः गथे लँय् वनाच्वंबलय् प्रभुं दर्शन बियाः शाऊल नाप नवानादिल, अले दमस्कसय् छफुति हे मग्यासे वं येशूयागु खँ न्यंकल धकाः कन।

28 अले तिनि शाऊल यरूशलेमय् च्वंपि चेलात नाप च्वने फत। अन नं वं मग्यासे प्रभुयागु खँ न्यंकाजुल।

29 अले ग्रीक भाय् ल्हाइपि यहदीत नाप नं जवाःसवाः याः जुल। अयज्गुलि इमिसं वयात स्यायेत स्वल।

30 थ्व खँ विश्वासीतयसं सियाः शाऊलयात कैसरियाय् ब्वना हयाः अनं टार्ससय् छवयाबिल।

31 थये यहदिया, गालील व सामरियाय् च्वंगु मण्डलीइ सुख शान्ति जुल। प्रभुयात हनेगु व वयकःयागु खँ न्यनिगुलि यानाः पवित्र आत्मायागु ग्वाहालि दयाः मण्डली च्वन्हाना वल, अले विश्वासीत नं यक्व दयावल।

पत्रूस लुड्डा व योप्पाय् वंगु

32 पत्रूस उखेंथुखें न्यंका जुजुं लुड्डाय् च्वंपि चेलातयथाय् नं थयन।

33 वं अन एनियास धाःम्ह छम्ह मनुयात नापलात। पक्षवातं यानाः व मनु लासां दनावये मफुगु च्यादँ दये धुंक्ल।

34 पत्रूसं वयात धाल – “एनियास, येशू ख्रीष्टं छिगु ल्वय् लायकादी। दनादिसँ, छिगु लासा थनादिसँ।” थुलि धायेवं व मनु जुस्क्क दन।

35 लुड्डाय् व शारोनय् च्वंपि मनूतयसं थ्व खनाः प्रभुयात विश्वास यात।

36 अबलय् योप्पा धाःगु थासय् तबीता धाःम्ह छम्ह मिसाम्ह चेला च्वनाच्वंगु दु। ग्रीक भाषां वयागु नां डोरकास जुइ। व छम्ह भिंगु भिंगु जक ज्या याना व मेपिन्त ग्वाहालि यानाजुइम्ह मिसा खः।

37 छन्हू थ्व मिसा उसाँय मदयाः सित। सीम्हयात म्वःल्हुकाः चेलातयसं तले च्वंगु क्वथाय् तथा तल।

38 लुड्डा योप्पां तामपाःगुलि चेलातयसं पत्रूस अन दनि धकाः सीकाः निम्ह मनुयात सःतके छवल। इमिसं वनाः धाल – “लिबाकादी मते, याकनं झासँ।”

39 पत्रूस इपि नाप वन। अन थयनेवं इमिसं वयात तले क्वथाय् ब्वनायंकल। भाःत मद्रुपि मिसातयसं ख्वख्वं तबीता मसीनिबलय् वं इमिगु लागि दयकातःगु वसः कयन।

40 अले वं इपि फुक्कसितं पिने छवयाः पुलि चुयाः प्रार्थना यात। प्रार्थना याये धुंकाः सीम्हय्सिथाय् स्वयाः धाल “तबीता, दना वा।” अले वं मिखा चायकल, पत्रूसयात खनाः व पयतुत।

41 पत्रूसं वयात ल्हाः ज्वनाः थन। अले फुक्क चेलात व भाःत मद्रुपि मिसातयत् सःताः तबीतायात इमित लःल्हाना बिल।

42 थ्व खँ योप्पाय् फुक्कभनं बयबय् जूगुलि यक्वसिनं प्रभुयात विश्वास यात।

43 पत्रूस तःन्हू तक अन हे सिमोन धाःम्ह छेंग्या ज्या याइम्हय्सिगु छेंय् च्वन।

10

पत्रूस व कर्नेलियस

1 कैसरियाय् कर्नेलियस नां दुम्ह छम्ह मनु दु। व इटालिया धाःगु पल्टनयाम्ह छम्ह कप्तान खः।

2 व छम्ह धर्मीम्ह मनु खः। व अले वया जहानपि फुक्कसिनं परमेश्वरयात मानय् याः। वं पवं वःपिन्त नुगः मस्यासे ब्यू। अले परमेश्वरयात न्हाबलें प्रार्थना नं याः।

3 छन्हू न्हिनय् तीन बजे परमेश्वरया छम्ह दूतं दर्शन बियाः वयात – “कर्नेलियस” धकाः सःतगु वं बांलाक हे ताल।

4 वं स्वःगु स्वलं तुं यानाः ग्याग्यां धाल – “प्रभु, छु याये माल, धयादिसँ?”

अले दूतं वयात धाल – “छं मेपिन्त याःगु ग्वाहालि व प्रार्थना खनाः परमेश्वर तसकं लयतायादिल।

5 आः छं मनूतयूत योप्पाय् छवयाः सिमोन धाःम्ह पत्रूसयात सःतके छव।

6 व मनु सिमोन धाःम्ह छेंग्या ज्या याइम्हय्सिगु समुद्र सिथय् च्वंगु छेंय् च्वनाच्वंगु दु।”

- 7 स्वर्गदूत वने धुंकाः वं निम्ह च्यःतयत् व थःगु पल्टनयाम्ह छम्ह धर्मीम्ह सिपाइयात सःताः
 8 जूगु खँ फुक्कं कनाः योप्पाय् छवल।
 9 कन्हय् खुन्हु न्हिनय सःतःवंपि शहरया लिक्क थ्यन। अबलय हे पत्रुस कःसिइ प्रार्थना याः वन।
 10 तसकं नये पित्याःगुलि वं नयेगु मतिइ तल। नयेगु ज्वरय् यानाच्चंबलय् हे पत्रुस दर्शन खन।
 11 स्वर्ग चालाः अनं छकू तःधंगु देलासा थें ज्याःगु प्यखें कुन्चाय् ज्वनाः पृथ्वीइ कुतुं वयाच्चंगु खन।
 12 उकी तःता मछियापि पशु, पंक्षित व घिसय् जुया जुइपि जन्तुत दु।
 13 अले “दें पत्रुस, थुमित स्यानाः न” धकाः धयाहःगु सः ताल।
 14 वं धाल – “अथे जुइ मखु, प्रभु। जिं ला गुबलें हे शुद्ध मज्जुगु व नये मज्जुगु मनयानि।”
 15 हानं सः वल – “परमेश्वरं शुद्ध याना तःगुयात छं शुद्ध मज्जु धकाः धाये मते।”
 16 थथे स्वकः तक जुल। अले व फुक्क हानं स्वर्गय् तुं थत यंकल।
 17 थथे पत्रुस थःमहं खंगु दर्शनयागु अर्थ छु जुइ धकाः मतिइ तथा च्वंबलय् लाक्क हे कर्नेलियसं छवयाहःपि मनुत् सिमोनयागु छँ लुइकाः लुखाय् दनाः
 18 सःताः “सिमोन धाःमह पत्रुस थन च्वनाच्चंगु दु ला” धकाः न्यन।
 19 थव दर्शनयागु अर्थ छु जुइ धकाः मतिइ तथा च्वंबलय् पवित्र आत्मां पत्रुसयात धयादिल – “कुने स्वम्ह मनुत्तयसं छन्त माः वयाच्चंगु दु।
 20 याकनं क्वहां हँ, अले इपि नाप छुं संका मयासें सुमुक हँ। जिं हे इमित छन्थाय् छवयाहयागु खः।”
 21 अले पत्रुसं कुहां वनाः इमित धाल – “छिमिसं मालाच्चंम्ह मनु जिं हे खः। छिपि थन छाय् वयागु?”
 22 इमिसं धाल – “कर्नेलियस धाःमह परमेश्वरयात मानय् याइम्ह व भिंम्ह छम्ह कप्तान दु। वयकःयात यह्दीतयसं नं मानय् याः। पवित्रम्ह स्वर्गदूतं दर्शन बियाः छितः सःताः छिगु खँ न्यँ धकाः वयकःयात धयादीगुलि जिपि वयागु खः।”
 23 अले वं इमित दुने यंकाः उखुन्हु अन हे बाय् तल।

पत्रुस कर्नेलियसयात नापलाः वंगु

- कन्हय् खुन्हु पत्रुस इपि नाप वन। योप्पाय् च्वंपि गुम्हं गुम्हं विश्वासीतयत् नं वं ब्वनायंकल।
 24 इपि कंस खुन्हु कैसरियाय् थ्यन। कर्नेलियस, वया पासापि व थःथितिपि फुक्क मुंकाः पत्रुसपिनिगु लँ स्वयाच्चवन।
 25 पत्रुस दुहां वनेत्यंबलय् कर्नेलियसं लुखाय् वयाः वयागु तुति भागि यात।
 26 अयनं पत्रुसं वयात थनाः धाल – “दनादिसँ, जिं नं ला छम्ह मनु हे खः नि।”
 27 थथे व कर्नेलियस नाप खँ ल्हाल्हां दुने वन। दुने वं यक्व मनुत् मुनाच्चंगु खन।
 28 अले वं इमित धाल – “छम्ह यह्दी जुयाः मेगु जातियापिन्थाय् वनाः इपिनापं संगत याये मज्जु धयागु खँ ला छिकपिन्सं सि हे स्यु। अयनं परमेश्वरं जितः सुं मनुयात शुद्ध मज्जु व थीमज्जुपि धाये मते धकाः धयादिल।
 29 अयज्जुगुलि हे जि छिकपिन्सं सःतके हःबलय् म्हां मधासे वया। आः छिकपिन्सं जितः छाय् सःतादियागु खः, धयादिसँ।”
 30 अले कर्नेलियसं धाल – “थनि प्यन्हु दत, न्हिनेसिया तीन बजे ति जि छँय प्रार्थना यानाच्चनाबलय् त्वइसे च्वंगु वसः पुनातःमह छम्ह स्वर्गदूतं जिगु न्ह्यःने दं वयाः
 31 थथे धाल – “कर्नेलियस, छं याःगु प्रार्थना व मेपिन्त ग्वाहालि याना जूगु परमेश्वरयात तसकं यल।
 32 अयज्जुगुलि योप्पाय् छं मनुत्तयत् सिमोन धाःमह पत्रुसयात सःतके छव। व मनु सिमोन धाःमह छंग्या ज्या याइम्हयसिगु समुद्र सिथय च्वंगु छँय च्वनाच्चंगु दु।’
 33 अले जिं उघ्रिमय् हे छिथाय मनुत् छवयाहया। छि ज्ञायादीगु तसकं हे बांलात। परमेश्वरया न्ह्यःने प्रभुं छितः धयादीगु खँ न्यनेत जिपि थथे मुनाच्चनागु दु।”

पत्रुसं नवाःगु

- 34 अले पत्रुसं धाल – “धात्थें खः खनी, परमेश्वरं सुयातं ख्वाः स्वयाः ज्या यानामदी।”
 35 वयकःयात मानय् यानाः भिंगु भिंगु ज्या याना जूपि न्ह्याम्हयसितं वयकलं यय्कादी।
 36 परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयापाखें इस्त्राएलीतयत् शान्ति बीगु भिंगु खँ न्यंकादिल। थव हे येशू ख्रीष्ट फुक्कसियां प्रभु खः।
 37 थव हे भिंगु खँ यह्न्नां बप्टिस्मायागु खँ न्यंकाज्जुगु लिपा गालीलिनिसें यह्दिया तक न्यनावंगु दु धकाः छिकपिन्सं सि हे स्यु।

38 अले हानं गथे परमेश्वरं थ्व हे नासरतयाम्ह येशूयात पवित्र आत्मां जायकाः यक्व शक्ति बियादिल। अले येशू फुक्कसितं भिकाः शैतानं दुःखकष्ट बियातःपिन्त लायकादिल। छायाधाःसा परमेश्वर वयकः नाप दीगु खः धकाः छिकपिन्सं नं स्यु।

39 “वयकलं थथे यरूशलेम शहरय् व यहूदियाय् यानादीगु फुक्क ज्याखँया साक्षी जिपि हे खः। इमिसं वयकःयात कूसय् यख्खानाः स्यात।

40 अयनं परमेश्वरं वयकःयात सी धुकसां स्वन्हु दुखुन्हु म्वाकादिल अले क्यनादिल।

41 वयकः फुक्क मनुतयथाय् झ़ाया मदी। परमेश्वरं जिमित थुकियागु साक्षी बीत ल्यया तःगुलि जिमिथाय् झ़ाल। अले जिमिसं वयकः नाप नयेत्वने याना।

42 व हे येशू जिमित थ्व भिंगु खँ न्यंका जुइत व परमेश्वरं वयकःयात हे सीपिनि व म्वाःपिनि न्यायाधीश यानादीगु दु धकाः न्यंका जुइत उजं बियादिल।

43 न्हापायापि अगमवक्तातयसं नं येशूयात विश्वास याःपि मनुतयगु पाप वयकःयागु नामं जक क्षमा जुइफु धकाः धयावंगु दु।”

यहूदीमखुपि नं पवित्र आत्मां जाःगु

44 थथे पत्रुसं नवानाच्चंबलय् हे न्यना च्वंपि मनुतयके पवित्र आत्मा झ़ाल।

45 थथे यहूदीमखुपिन्त नं पवित्र आत्मां जायकादीगु खनाः पत्रुस नाप वःपि यहूदी विश्वासीत अजू चाल,

46 छायाधाःसा इपि थीथी भाषां नवानाः परमेश्वरयात तःधंका च्वंगु इमिसं ताल। अले पत्रुसं धाल –

47 “झीत थें थुमित नं पवित्र आत्मां जायकादी धुकल। आः सुनां थुमित बत्तिस्मा बी मते धकाः पने फइ?”

48 थुलि धयाः वं इमित येशू ख्रीष्टयागु नामं बत्तिस्मा कायेमाः धकाः उजं बिल। अले इमिसं वयात छुं ई तक इपिनापं च्वनादिसँ धकाः बिन्ति यात।

11

पत्रुसं प्रेरिततय न्ह्याःने नवाःगु

1 यहूदीमखुपिन्सं नं परमेश्वरयागु वचन न्यनाः विश्वास यात धकाः यहूदियाय् च्वंपि प्रेरितत व मेपि विश्वासीतयसं सीकल।

2 पत्रुस यरूशलेमय् लिहां वंबलय् इमिसं वयात थथे धकाः ब्वःबिल –

3 “यहूदीमखुपिन्थाय वनाः छं नयेत्वने याना वयागु ला?”

4 अले वं छगू छगू दतले जगू खँ फुक्कं इमित थुकथं कन –

5 “योप्पाय् छन्हु प्रार्थना यानाच्वनाबलय् जिं दर्शन खना। व दर्शनय् जिं छक् देलासा थें ज्याःगु प्यखें कुन्चाय् ज्वनाः स्वर्ग जिथाय् कुतुं वयाच्वंगु खना।

6 जि क्वथीक स्वयाबलय् उकी पशु, पक्षी, घिसय् जुया जुइपि जन्तु खना।

7 अले जि थथे धयाहःगु सः ताया – ‘दं पत्रुस, थुमित स्यानाः न।’

8 “जिं लिसः बिया – ‘मखु प्रभु, थौं तक जिं शुद्ध मजूगु व थीमज्यूगु मनयानि।’

9 “स्वर्ग हानं जितः थथे धयाहल – ‘परमेश्वरं शुद्ध याःगुयात छं शुद्ध मजू धकाः धाये मते।’

10 थथे स्वकः तक जुइ धुंकाः व फुक्कं स्वर्गय् तुं थत यंकल।

11 “अबलय् हे कैसरियां जितः सःतःवःपि स्वम्ह मनुत जि च्वनाच्वनागु छँय थ्यंकः वल।

12 पवित्र आत्मां जितः म्हां मधासे इपि नाप समुक हँ धकाः धयादिल। अले योप्पाय् च्वंपि खुम्ह विश्वासीतनाप जि कर्नेलियसयाथाय् वना।

13 छम्ह स्वर्गदूतं छँय वयाः वयात थथे धाःगु खँ वं जिमित कन – ‘योप्पाय् मनुत छवयाः सिमोन धाःम्ह पत्रुसयात सःतके छव।

14 थ्व हे मनुखं छंगु व छिमि फुक्क जहानपिनिगु पाप क्षमा जुइगु खँ कनी।’

15 “जि इपि लिसे नवाना च्वनाबलय् झीत थें इमित नं पवित्र आत्मां जायकादिल।

16 थथे जुसेलि प्रभु धयादीगु खँ जितः लुमंसे वल – ‘यूहन्नां ला लखं बत्तिस्मा बियाच्वन, अयनं छिमित पवित्र आत्मां बत्तिस्मा बी।’[☆]

17 परमेश्वरं थथे येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाः झीत पवित्र आत्मा बियादी थें इमित नं पवित्र आत्मा बियादिल धाःसा जि सु खः धकाः परमेश्वरं बीत्यंगु पनेत, जिं परमेश्वरयात पने फु ला?”

18 इमिसं फुक्क खँ न्यने धुंकाः पत्रुसयात ब्वःबीगु त्वःताः थथे धकाः परमेश्वरयात तःधंकल – “अयसा परमेश्वरं यहूदीमखुपिन्त नं पश्चाताप याकाः म्वाकादिल खनी।”

एन्टिओखियाय् च्वंगु मण्डली

19 स्तिफनसयात स्यायेधुंकाः सास्ती फये मफयाः विश्वासीतयसं फोनिके, साइप्रस व एन्टिओखियाय् बिस्सुं वनाः अन इमिसं यहदीतयत् जक भिंगु खँ न्यंकाजुल।*

20 अयनं साइप्रसय् व कुरेनीइ च्वंपि विश्वासीत गुलिसिनं धाःसा एन्टिओखियाय् वयाः यहदीमखूपिन्त नं प्रभु येश्यागु खँ न्यंकल।

21 प्रभु इपि लिसे दीगुलि यक्व मन्तयसं प्रभुयात विश्वास यात।

22 थथे अन नं विश्वासीत दत धयागु खँ यस्शलेमया मण्डलीयापिन्सं सियाः बारनाबासयात एन्टिओखियाय् छवयाहल।

23 थथे व अन वयाः परमेश्वरं अन च्वंपि विश्वासीतयत् बियादीगु आशिष खनाः तसकं लय्ताल। अले वं इमित मग्यासे दुनगलनिसें प्रभु नाप जुयाचवेमाः धकाः स्यनेकने यात।

24 थ्व बारनाबास धाःम्ह तसकं भिम्ह तःधंगु विश्वास दुम्ह व पवित्र आत्मां जाःम्ह मनु खः। वं यानाः तःमहयसिनं हे प्रभुयात विश्वास यात।

25 अले व टार्ससय् शाऊलयात माः वन।

26 लुइके धुंकाः वयात एन्टिओखियाय् ब्वना हल। इपि अन दच्छि तक च्वनाः मण्डलीइ च्वंपि यक्वसित हे स्यनेकने यात। एन्टिओखियाय् हे दकलय् न्हापां विश्वासीतयत् ख्रीष्टियन धायेगु यात।

27 छन्हु यस्शलेमं सुं अगमवक्तात एन्टिओखियाय् वल।

28 इपि मध्ये अगाबस धाःमहयसिनं संसारय् न्यंक हे अनिकाल जुइतिनि धकाः आत्मायागु शक्ति अगमवाणी कन। थ्व अनिकाल कैसर क्लौडियसया पालय् जुल।*

29 अथे जुगुलि अन च्वंपि चेलातयसं फक्व धिबा ल्हानाः यहदियाय् च्वंपि विश्वासीतयत् ग्वाहालि यायेगु क्वःछित।

30 मुंगु भेटी शाऊल व बारनाबासयागु ल्हातं यस्शलेमया मण्डलीया थकालिपिन्त बीके छवल।

12

विश्वासीतयत् इन जक सास्ती याःगु

1 अबलय् हेरोद जुजुं गुम्हं गुम्हं विश्वासीतयत् सास्ती बीगु यात।

2 वं यहन्नाया दाजु याकूबयात तरवारं स्याकल।

3 थुकिं यानाः यहदीतय् नायःत लय्ताःगुलि इन पन्सयातनापं ज्वनेत न्ह्यचिल। वयात ज्वंगु सोडा मतःगु मरि नयेगु नखःबलय् खः।

4 पन्सयात ज्वनाः झ्यालखानाय् तल। छुत्काराया नखः धुंकाः जक मन्तयगु न्ह्यःने यंकेगु मतिइ तयाः प्यम्ह प्यम्ह यानाः प्यथ्वः सिपाइँतयत् पाः तया तल।*

5 पन्सयात झ्यालखानाय् कुनातःबलय् मण्डलीइ च्वंपिन्सं वयात त्वःताब्यु धकाः परमेश्वरयाके प्रार्थना यानाच्वन।

पन्स झ्यालखानां पिहां वःगु

6 हेरोदं मन्तय न्ह्यःने यंकेगु न्ह्यर्खुन्हु चान्हय पन्स निम्ह सिपाइँतयगु दथुइ निपु सिखलं चिकाः घनाच्वन। लुखाय् नं सिपाइँ पाः च्वनाच्वंगु दु।

7 अबलय् हे प्रभुयाम्ह छम्ह स्वर्गदूत अन खनेदयकः वल। अले अन झल्ल च्वन। स्वर्गदूतं पन्सयात मह्य् गिलिगिलि यानाः “याकनं दँ” धकाः थन। पन्सया ल्हातय् चिनातःगु सिखः ब्यनाः कुतुंवन।

8 स्वर्गदूतं वयात धाल – “लं फ्यु अले लाकां न्ह्या।” वं धाःथें यात। स्वर्गदूतं वयात हानं धाल – “गां न्ययाः जि ल्यूल्य् वा।”

9 पन्स वया ल्यूल्य् वन। थ्व फुककं जुयाच्वंगु धात्थें खः धकाः वं मस्यु। वयात ला थ्व फुककं म्हागसय् म्हना च्वथें च्वन।

10 थथे इपि पाः च्वनाच्वंपि निथ्वः सिपाइँतयत् पुलाः शहरय् वनेगु नँयागु ध्वाखाय् थ्यन। ध्वाखा नं अर्थे चालावन, लँय् थ्यनेवं स्वर्गदूतं वयात त्वःतावन।

11 अले तिनि पन्सं वाः चायाः थथे धाल – “आः तिनि जिं सिल का, प्रभुं जितः थःम्ह स्वर्गदूत छवयाहयाः यहदीतयत् आशां थ्यानाः हेरोदया ल्हातं त्वःतकादीगु खनी।”

12 थथे मतिइ ततं पन्स मर्कस धाःम्ह यहन्नाया मां मरियमयागु छेंय् थ्यन। अन यक्व मन्त प्रार्थना यानाच्वंगु दु।

13 वं लुखाय् सः बिल। अले रोदा धाःम्ह भ्वातिनं खापा खं वल।

14 पन्सयागु सः म्हासीकाः वं तसकं लय्तायाः खापा हे मचायकुसे दुने च्वंपिन्त नि “पन्स वल” धकाः धाः वन।

15 इमिसं वयात धाल — “छ वीं जुल जुइ का।” अयनं रोदां पनुस हे खः धकाः जिद्दी यानाच्चन। अले इमिसं धाल — “अयसा व पनुसया स्वर्गदूत जुइ।”

16 पनुसं धाःसा खापायु सः बिया हे च्वन। खापा चायकूबलय वयात खनाः इपि छक्क जुल।

17 अले वं इमित हाले मते धकाः लहाःभायु यानाः प्रभुं वयात गुकथं इयालखानां पित ब्वना हयादिल धयागु खँ फुक्क कन। वं इमित — “थ्व खँ याकूब व मेपिं विश्वासीतयत नं धयाब्यु” धकाः धयाः अनं मेथायु वन।

18 सुथयु सिपाइँत “पनुसयात छु जुल” धकाः तसकं आछु-आछु कनाच्चन।

19 हेरोदं पनुसयात मालां नं लुइके मफुगुलि इयालखानायु पाः च्वपिन्त जाँचयु यानाः फुक्कसित स्यानाछव धकाः उजं बिल। अनं लिपा हेरोद यहदियां कैसरियायु वनाः अन हे च्वन।

हेरोद सीगु

20 हेरोद टुरोस व सिडोनयु च्वपिं मनूतलिसे तसकं तंचाया च्वंगुलि इमिसं मिलयु जुयाः हेरोदयात लयतायकेत स्वयाच्चन। उकिं इमि सुं मनूत वयाः हेरोदया बलस्तस धाःम्ह मनूयात लहातयु कयाः मिलयु जुयाच्चवनेगु धकाः बिन्ति यात, छायाधाःसा हेरोदयागु हे देशं इमिसं नसा कयाच्चंगु खः।

21 क्वःछिना तःखुन्हू हेरोद लायकू वसः पुनाः सिंहासनयु च्वंवल। अले वं इमित न्वचु बिल।

22 अले मनूत थथे धकाः हाला हल — “थ्व ला घःयागु सः खः, मनूयागु मखु।”

23 जुजुं परमेश्वरयात तःमधंकुसे थः हे तःधं जुगुलि उघिमयु छम्ह प्रभुयाम्ह स्वर्गदूतं वयात मफयुकाबिल। अले व की दायाः सित।

24 अयसां परमेश्वरयागु भिगु खँ यक्व थासयु न्यनावन, अले विश्वासीत नं यक्व दयावन।

25 बारनाबास व शाऊल भेटी बीगु ज्या सिधयुकाः मर्कूस धाःम्ह यहून्नायात नं ब्वनाः यरूशलेमं एन्टिओखियायु लिहां वन।

13

बारनाबास व शाऊलयात ल्ययाः भिगु खँ न्यके छवःगु

1 एन्टिओखियायु च्वंगु मण्डलीइ अगमवक्ता व गुस्त नं दु। थुपि बारनाबास, हाकु धाःम्ह शिमियोन, कुरेनी वःम्ह लुकियस, दरबारयु हेरोद जुजु नाप ब्वलंम्ह मनेन व शाऊल खः।

2 थुपि अपसं च्वनाः प्रभुया आराधना यानाच्चंबलयु पवित्र आत्मां थथे धयादिल — “बारनाबास व शाऊलयात जिं सःतागु ज्यायु छव।”

3 अले इमिसं अपसं च्वनाः प्रार्थना यानाः छेनयु लहाः तयाः इमित ज्यायु छवयाबिल।

बारनाबास व शाऊल साइप्रसयु

4 थथे इपि पवित्र आत्मां छवःगु ज्यायु वन। इपि सिलुकिया जुयाः साइप्रस टापुपाखे लःजहाजं वन।

5 सलामिसयु थ्यंकाः इमिसं अन यहूदीतयु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँयु वनाः वचन न्यंकल। इमित ग्वाहालि बीत मर्कूस धाःम्ह यहून्नायात नं इपि नाप ब्वनायंकल।

6 इपिं सलामिसं पाफोस धाःगु शहरयु थ्यंकाः वन। अन इमिसं छम्ह फताहा अगमवक्ता बार-येशू धाःम्ह यहूदी झँक्री नापलात।

7 व छम्ह बुद्धि दुम्ह सर्गियस पौलस धाःम्ह तःधंम्ह हाकिमयागु छँयु च्वनीम्ह खः। व तःधंम्ह हाकिमं परमेश्वरयागु भिगु खँ न्यने मास्ति वयुकाः बारनाबास व शाऊलयात सःतल।

8 एलुमास धाःम्ह बार-येशू धाःसा तःधंम्ह हाकिमयात परमेश्वरयागु खँ मन्थंकेगु कुतः यात।

9 थथे याःगुलि शाऊलं (वयात पावल नं धाः)* पवित्र आत्मां जायाः वयात मिखा हे लिमाकासे स्वयाः धाल —

10 “छ शैतानया मचा, फुक्क भिगु ज्याया शत्रु, लुच्चा, थगयु जक यानाः नया जुइम्ह, छु छं प्रभुयागु सत्य खँयात स्यंकेत स्वयेगु ज्या त्वःते मखु ला?”

11 प्रभुं छन्त सजाँयु बियादी धुंकल। छुं ई तक छ कां जुइ। अले छंगु मिखां निभाः जः खनी मखु।” थुलि धायेवं एलुमासं छुं हे मखना वन। अले लहाः ज्वना यंकीम्ह सुं मनु दु ला धकाः पचिपचि याः जुल।

12 थ्व खनाः तःधंम्ह हाकिमं अजू चायाः परमेश्वरयागु स्यना खँयु विश्वास यात।

पावल पिसिदियायागु एन्टिओखियायु वंगु

13 पावल व वया पासापि पाफोसं लःजहाजयु च्वनाः पामफिलियायु लाःगु पर्गा धाःगु शहरयु थ्यंकाः वल। यहून्ना धाःसा इमित अन हे त्वःताः यरूशलेमयु लिहां वन।

14 इपि पर्गां तुं पिसिदिया जिल्लायु लाःगु एन्टिओखियायु वन।

* 13:9 १३:९ पावल वयात ग्रीक भाषां “पौलस”

विश्रामबारं खुन्हु धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय वना: अन न्यना च्वंपि लिसे फ्यत्वना।

15 व्यवस्थायागु सफू व अगमवक्तातयगु सफू ब्वने धुंका: थकालिपिन्सं इमित स:ता: थथे धाल - “किजापि, थ्व मन्तयत छुं भिगु खँ न्यके मास्ति व:सा, धयादिसँ।”

16 अले पावलं दना: ल्हा:भाय याना: थथे धाल - “इसाएलीं दाजुकिजापि व परमेश्वरयात मानय याइपि, जिगु खँ न्यनादिसँ।

17 “इसाएलीतय परमेश्वरं झी तापा:बाज्यापिन्त ल्ययादिल, अले मिश्र देशय च्वनाच्चंबलय इमित त:धकादिल। अले थ:गु शक्ति क्यना: इमित अनं पित ब्वना हयादिल।”

18 पिइदँ तक मरुभूमिइ च्वंबलय इमिगु मभिगु ज्याखँयात सह यानादिल।

19 लिपा परमेश्वरं हे कनानय च्वंपि न्हयर् जातियात नाश याना: इमिगु देश थुमित ल:ल्हानादिल।

20 थथे जुइत प्यस: व नेयदँ (४५०) बित।

“अनं लिपा इमित राज्य याकेत परमेश्वरं न्यायाधीशत छवयाहयादिल। थुमिसं शमूएल धा:म्ह अगमवक्तायागु पालय तक ज्या यात।”

21 अले इमिसं छम्ह जुजु फ्वन। अले परमेश्वरं पिइदँ तक बेन्यामीन कुलयाम्ह कीशया काय शाऊल धा:म्हयसित जुजु दयकादिल।

22 लिपा थ्व जुजुयात लिक्का: परमेश्वरं दाऊद धा:म्हयसित ल्ययादिल। थ्व हे दाऊदयात वयकलं थथे धयादिल - “जि जिगु मन नाप मिलय जुम्ह यिशैया काय दाऊदयात लुइके धुन। थ्वं हे जिं धयागु फुक्क याइ।”

23 “थ्व हे मनूया कुलं परमेश्वरं इसाएलयात मुक्ति बीम्ह येशूयात छवयाहयादिल। थथे छवयाहये धका: वयकलं न्हापा हे बचं बियादीगु ख:।

24 येशू झाये न्ह्य: बपिस्मा बीम्ह यहन्नां वया: फुक्क इसाएलीतयत पश्चाताप या अले बपिस्मा का धका: न्यंकाजुल।”

25 यहन्नां थ:गु ज्या सिधयका: थथे धा:गु ख: - “छिमिसं जि सु धका: तायका च्वना? जि व हे मखु। जि लिपा छम्ह झायाच्चंगु दु। जि ला वयक:यागु लाकां पुतु फ्यनेत नं मल्व:।”

26 “दाजुकिजापि, अब्राहामया सन्तान जूसां वा परमेश्वरयात मानय याइपि यहदीमखुपि जूसां थ्व मुक्तियागु खँ परमेश्वरं झी फुक्कसितं छवयाहयादीगु ख:।

27 यरुशलेमय च्वंपिन्सं व इमि शासकतयसं वयक:यात म्हसीके मफुत। विश्रामबार पतिकं ब्वना वयाच्चंगु अगमवक्तातयगु सफुलिइ च्वयात:गु खँ न्यसां नं इमिसं थुइके मफुत। अयजुगुलि इमिसं वयक:यात स्याना: अगमवक्तातयसं धा:गु खँ पूर्वकल।

28 वयक:याके स्याना छवयेमा:गु छुं हे दोष लुइके मफुसां इमिसं पिलातसयाके ‘वयात स्यानाछव’ धका: फ्वन।

29 “थथे च्वया त: थें वयक:यात जू वये मा:गु फुक्क जुइ धुंका: इमिसं वयक:यात कूसं क्वकया: चिहानय तयाबिल।”

30 तर परमेश्वरं वयक:यात सीम्हं म्वाकादिल।

31 अले त:न्हु तक थ:पि नाप गालीलनिसें यरुशलेमय थयंक व:पिन्थाय खनेदयक: झाल। थुपि आ: तक थ्व खँया साक्षी दनि।

32 “आ: जिमिसं परमेश्वरं झी तापा:बाज्यापिन्त बी धका: धयादीगु थ्व हे भिगु खँ छिमित कं वयाच्चना।

33 थ्व हे खँ वयकलं सीम्ह येशूयात म्वाका: झी इमि सन्तानयागु निति पूर्वकादिल। निगु भजनय येशूया खँय थथे च्वयात:गु दु -

“ छ जिमि काय ख:।

थनिनिसें जि छं बा: जुल।”

34 “परमेश्वरं वयक:यात गुबलें सीम्वायक म्वाकादीगु खँय थथे धयादिल -

“ जिं दाऊदयात बी धका:

धयागु पवित्र आशिष छिमित बी।”

35 “मेगु भजनय नं दाऊदं थथे धयात:गु दु -

“ अले छिं थ:म्ह पवित्रम्ह मनूयात

ध्वगिकेबी मखु।”

† **13:14** १३:१४ यहदीतय विश्रामबार खुन्हु ✨ **13:17** १३:१७ प्रस १:१७; १२:५१ ✨ **13:18** १३:१८ गन्ती १४:३४; व्य १:३१ ✨ **13:19** १३:१९ व्य ७:१; यहे १:४:१ ✨ **13:20** १३:२० न्याय २:१६; १ शम् ३:२० ✨ **13:22** १३:२२ १ शम् १३:१४; १६:१२; भज ८:२० ✨ **13:24** १३:२४ मर्क १:४; लूक ३:३ ✨ **13:25** १३:२५ मती ३:११; मर्क १:१७; लूक ३:१६; यह १:२०,२७ ✨ **13:28** १३:२८ मती २७:२२-२३; मर्क १५:१३-१४; लूक २३:२९-३३; यह ११:१५ ✨ **13:29** १३:२९ मती २७:५७-६१; मर्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६; यह ११:३८-४२ ✨ **13:31** १३:३१ प्रे १:३ ✨ **13:33** १३:३३ भज २:७ ✨ **13:34** १३:३४ यशै ५५:३ ✨ **13:35** १३:३५ भज १६:१०

36 “थ्व खँ दारुदं थःगु बारे च्वयातःगु मखु, छायाधाःसा परमेश्वरया इच्छा कथं सेवा यानाः सीधुंकाः वयात वया तापाःबाज्यापिनापं थुनाबिल। अले वयागु सीम्ह ध्वगिना वन।

37 अयनं गुन्हयसित थ्व खँ धाःगु खः व ला ध्वगिना मवं, बरु परमेश्वरं वयकःयात सीम्ह हानं म्वाकादिल।

38 “अयज्गुलि दाजुकिजापि, छिकपिन्सं थ्व खँ थुइकादिसँ। थ्व हे मन्यागु नामं छिमिगु पाप क्षमा जुइ धकाः जिमिसं धयाच्वनागु खः।

39 वयकःयात विश्वास याःपिनिगु न्हाथे ज्याःगु पाप नं क्षमा यानाबी। थ्व ज्या मोशां ब्युगु व्यवस्थां याये मफुत।

40 उकिं होश यानादिसँ। अगमवक्तातयसं च्वयातःगु थ्व खँ छिकपिन्त लाः मवयेमा –

41 “ ‘अय् मूर्खत,

हेबायचबाय् जक यानाजुइपि,

थुइके मफयाः

छिपि अथे सिनावनी।

छिपि दुबलय् हे

जिं छग् थज्याःगु ज्या याये।

जिं यानागु थ्व ज्या

छिमित सुनानं कन धाःसां

छिमिसं गुबलें नं पत्याः याइ मखु।’ ”*

42 पावल व बारनाबास धर्मशास्त्र स्यनीगु छँनं पिहां वयाच्वंबलय् मनूतयसं वइगु विश्रामबार खुन्हु नं कं झासँ धकाः बिनित्ति यात।

43 सभा क्वचाय् धुंकाः यक्व हे यहदीत व यहदी जूपि मनूत इपि नाप वन। पावल व बारनाबास परमेश्वरं धयादी थें याना च्वँ धकाः इमित वःबियाः धाल।

44 मेगु विश्रामबार खुन्हु परमेश्वरयागु वचन न्यनेत शहरय् च्वंपि अप्वः थें मनूत वल।

45 थथे यक्व मनूत न्यं वःगु खनाः यहदीतय् नायःतयगु नुगः मुल। अले इमिसं पावलं धाःगु खँ ख हे मखु धकाः हेस्यानाः वयात मभिकाः खँ ल्हात।

46 अयनं पावल व बारनाबासं मग्यासे थथे धाल – “परमेश्वरयागु भिंगु खँ छिकपिन्त निं न्हापालाक न्यंके माःगु खः। छिकपिन्सं हे न्यने मयः धाल धाःसा, अले थःपिन्त अनन्त जीवन कायेत मल्वःपिं तायकल धाःसा आः जिपि यहदीमखुपिन्थाय् वनाः कं वने।

47 छायाधाःसा थथे या धकाः प्रभुं हे जिमित धयादीगु दु –

“ जिं छिमित यहदीमखुपिन्थाय्

जः हलेत,

अले संसारयात मुक्तियागु लँ

क्यनेत छवयाच्वना।’ ”*

48 थ्व न्यानाः यहदीमखुपिं तसकं लयल्यताल। इमिसं परमेश्वरयागु वचनयात तःधंकल। अले अनन्त जीवन बीत ल्ययातःपिं मनूतयसं विश्वास यात।

49 थथे प्रभुयागु वचन उगु इलाकाय् फुक्क थासय् न्यनावन।

50 अयनं यहदीतयसं नांजाःपिं धर्मीपिं मिसातयूत व शहरय् च्वंपि नायःतयूत ग्वाकाः पावल व बारनाबासयात ख्यानाः इमिगु इलाकां पितिनाछवल।

51 अले इपिं थःगु लाकामय् च्वंगु धू थाथा यानाः आइकोनियनय् वन।*

52 एन्टिओखियाय् च्वंपि चेलात पवित्र आत्मां जायाः लयतायाच्वन।

14

आइकोनियनय्

1 आइकोनियनय् थ्यंकाः नं इपिं निम्हं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् वन। अन इमिसं तसकं बांलाक नवाःगुलि यक्व हे यहदीतयसं व यहदीमखुपिन्सं नं विश्वास यात।

2 विश्वास मयाःपिं यहदीतयसं यहदीमखुपिन्त ग्वाकाः विश्वासीतयूत मययकल।

* 13:41 १३:४१ हब १:५

* 13:47 १३:४७ यशै ४२:६; ४९:६

* 13:51 १३:५१ मती १०:१४; मर्क ६:११; लूक १:५; १०:११

3 अयन् इपि मग्यासे प्रभुयागु वचन स्यैस्यं तःन्हु तक अन च्वनाच्चन। इमिसं नवाःगु प्रभुयागु वचन खः धकाः दसि बीत इमिसं यक्व अजू चायापुगु चिं व ज्या यानाक्यन।

4 अन शहरय् च्वंपि मन्त निग् पुचः जुयाः बाया वन। छपुचः मन्तयसं यहदीतयगु पँ लित, अले मेपिन्सं प्रेरिततयगु पँ लित।

5 हाकिमत नाप मिलय् जुयाः यहदीत व यहदीमखुपिन्सं इमित ल्वहँतं कयकाः स्यायेत

6 स्वयाच्वंगु दु धकाः सीकाः इपि लुकोनियाय् च्वंगु लुस्त्रा व डबी धाःगु शहर व इमिगु जःखः च्वंगु जिल्ला जुयाः बिस्युं वन।

7 अन नं इमिसं भिंगु खँ न्यंकाजुल।

लुस्त्रा व डबी शहरय्

8 अबलय् लुस्त्राय् छम्ह लंग्राम्ह मनु दु। बूसानिसें लंग्रा जूगुलि गुबलें न्यासि वने मर्ननि।

9 पावलं न्यंकाच्वंगु खँ वं नं न्यन। पावलं वयात मिखा हे लिमकासे स्वयाच्चन। वयाके थःगु ल्वय् लायकाबी धयागु विश्वास दु धकाः सीकाः पावलं वयात

10 तःसलं थथे धाल – “दनादिसें।” थुलि धायेवं हे व जुम्क दनाः न्यासि जुल।

11 पावलं थथे लायकूगु खनाः यक्व मन्तयसं ततःसलं हालाः लुकोनियायागु भाषां थथे धाल – “घः हे मनु जुयाः झीथाय् वयाच्वंगु खः।”

12 पावल न्हालुवाः नवाःम्ह जूगुलि इमिसं वयात हर्मेस घः अले बारनाबासयात जिउस घः धकाः नां तल।

13 शहरया पिनेसं जिउसयागु देगः दु। देगःया घःपाःलाः स्वांमाः व द्रुहं च्वनाः शहरयागु धवाखाय् वल। वं व अन मुनाच्वंपि मन्तयसं बारनाबास व पावलयात पुजा यायेत स्वल।

14 थ्व खँ इमिसं सियाः थथःगु लं खनाः मन्तयगु हलय् दुहां वनाः तःसलं हालाः थथे धाल –

15 “दाजुकिजापि, छिकपिन्सं थ्व छु यानादियागु? जिपिं नं ला छिकपि थें हे थ्व संसारयापि मन्त खः नि। जिमिसं ला छिकपिन्त भिंगु खँ कनाः थथे म्वाःमदुगु ज्यां त्वःतकाः स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र व अन च्वंगु दक्व फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह म्वाःम्ह परमेश्वरपाखे लिफः स्वकेत जक स्वयाच्चनगु खः।”

16 न्हापा न्हापायापि मन्तयत् परमेश्वरं इमि यःथें याकेबियादिल।

17 अथेसां वयकलं भिंगु भिंगु ज्या यानाः थः सु खः धकाः क्यना मदीगु मखु। वयकलं छिकपिन्त स्वर्ग इलय् ब्यलय् वा वयकाः फलफुल व अन्न सयकादिल। अले छिकपिन्त नयेत्वनेगु बियाः लयतायका तःम्ह नं थ्व हे परमेश्वर खः।”

18 प्रेरिततयसं बल्लं थथे धयाःतिनि थःपिन्त पुजा यायेत्यपिन्त पने फत।

19 छन्हु यहदीत एन्टिओखिया व आइकोनियननिसें अन वयाः अन च्वंपि मन्तयत् ल्हातय् कयाः पावलयात ल्वहँतं कयकल। अले सित जुइ धकाः शहरं पिने सालाः वांछवये यंकल।

20 अन च्वंपि विश्वासीत वयात वान्छवया तःथाय् स्वःवन। अले पावल दनाः शहरय् वन। कन्हय् खुन्हु हे पावल बारनाबास नाप डर्बिइ वन।

एन्टिओखियाय् लिहां वःगु

21 अन नं इमिसं भिंगु खँ न्यंकाजुलि विश्वासीत यक्व दत। लिपा इपि लुस्त्रा, आइकोनियन जुयाः एन्टिओखियाय् लिहां वल।

22 इमिसं विश्वासीतयत् विश्वासय् बल्लाना च्वनेत साहस बिल। अले थथे धकाः नं स्यन – “परमेश्वरया राज्य्य दुहां वनेत झीसं थज्याःगु दुःखकष्ट सह यायेमाः।”

23 इमिसं मण्डली पतिकं थकालि ल्ययाः अपसं च्वनाः प्रार्थना यानाः इमित विश्वास याःम्ह प्रभुयागु ल्हातय् लःल्हाना थकल।

24 अन लिपा इपि पिसिदिया पुलाः पामफिलियाय् थ्यंकः वल।

25 पर्गाय् नं भिंगु खँ न्यंकाः इपि अटालिया क्वहां वन।

26 अटालियां इपि लःजहाजय् च्वनाः सिरियाया एन्टिओखियाय् लिहां वन। अन हे इमिसं पूवका वःगु ज्याया निति इमित परमेश्वरया दया मायाय् लःल्हाःगु खः।

27 एन्टिओखियाय् थ्यंकाः इमिसं मण्डलीइ च्वंपि विश्वासीत मुंकाः परमेश्वरं इपि नाप च्वनादियाः गुलि ज्या यानादिल, अले यहदीमखुपिन्त नं विश्वास यायेगु लँ क्यनादिल धकाः फुक्क खँ कन।

28 इपि अन तःन्हु तक चेलातनापं च्वन।

15

यस्शलेमय् सभा याःगु

1 अबलय् यहदिंयां सुं विश्वासीतय्सं एन्टिओखियाय् वयाः मण्डलीइ च्वंपिन्त थथे धकाः स्यन – “मोशां ब्यगु व्यवस्थाय् च्वया तः थें म्हय् चिं मतय्कूसा छिमिगु उद्गार जुइ फइ मखु।”[☆]

2 इमिसं थथे धकाः स्यंगुलि पावल व बारनाबासं थ्व खँय् इपि लिसे तसकं जवाःसवाः यात। लिपा पावल, बारनाबास व अनं सुं विश्वासीतय् यस्शलेमय् छवयेगु, अले प्रेरितत व थकालिपि लिसे थुकियात कयाः खँ ल्हायेगु क्वःछित।

3 एन्टिओखियाय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं इमित अनं बिदा बिल। अले इपि फोनिके व सामरिया जुयाः वन। अन च्वंपि विश्वासीतय् इमिसं यहदीमखुपिं मनूतय्सं नं विश्वास याःगु खँ कन। थ्व खँ न्यनाः इपि तसकं लय्ताल।

4 यस्शलेमय् थ्यंबलय् अन च्वंगु मण्डलीयापिन्सं, प्रेरिततय्सं व थकालिपिन्सं इमित लसकुस यात। अले इमित परमेश्वरं यानादीगु फुक्क खँ कन।

5 अयनं सुं फरिसी विश्वासीतय्सं दनाः थथे धाल – “यहदीमखुपिन्सं म्हय् चिं तय्केमाः, अले मोशायगु व्यवस्था नं मानय् यायेमाः।”

6 थ्व खँय् सल्लाह यायेत प्रेरितत व थकालिपि छथाय् मुन।

7 ताःहाकय्क खँल्हाबल्हा जुइ धुंकाः पत्रुसं दनाः धाल – “दाजुकिजापि, यक्व दँ न्हापा यहदीमखुपिन्त नं भिगु खँ न्यंकाः विश्वास याकेत परमेश्वरं छिकपिनिगु दथुं जितः ल्ययादिल। थ्व ला छिकपिन्सं सि हे स्यू।[☆]

8 मनूतयगु नुगलय् च्वंगु खँ स्यूम्ह परमेश्वरं इती थें इमित नं पवित्र आत्मा बियाः इपि नं विश्वासी जुइ ज्यु धकाः क्यनादिल।[☆]

9 थुकथं वयकलं इपीपिं व इपिं छुं नं मपाः धकाः क्यनादिल। विश्वासं यानाः इगीगु थें इमिगु नुगः नं यचुक सिलादिल।

10 अयसा इीसं व इी तापाःबाज्यापिन्सं क्वबी मफुगु कृयात चेलातयत् क्वबिकाः छाया परमेश्वरयागु मन स्वयेगु?

11 गथे इीसं प्रभु येशयात विश्वास यानाः इपीपिं वयकःयागु दया मायां बचय् जुल, अथे हे इपिं नं बचय् जगु दु।”

12 अले फुक्कं सुम्क च्वन। परमेश्वरं यहदीमखुपिन्थाय् अजू चायापुगु चिं व ज्या यानादिल धकाः पावल व बारनाबासं कंगु खँ नं इमिसं ध्यान बियाः न्यनाच्चन।

13 इमिसं नवाये धुंकाः याकूबं धाल – “दाजुकिजापिं, जिगु खँ न्यनादिसँ।

14 परमेश्वर हे यहदीमखुपिन्थाय् ज्ञायाः इमित थः मनूत यानादिल धकाः सिमोनं धाये हे धुंकल।

15 थ्व खँ ला अगमवत्तातयगु खँ नाप नं मिलय् जू। न्यनादिसँ, थथे च्वयातःगु दु –

16 “ ‘अनंलि जि लिहां वने,

अले दाऊदयागु दुना वंगु छँ

हानं दय्काबी।

स्यंगु भिका बी।

17 अले मेपि फुक्क मनूत,

अज्ज ला जिं थः मनूत यायेत सःतापि

यहदीमखुपिं मनूतय्सं तक नं

परमेश्वरयात माली।

18 परमप्रभुं धयादीगु थ्व खँ,

न्हापानिसें हे धयावयाच्वंगु खः।’ ”[☆]

19 “अयज्गुलि परमेश्वरपाखे स्वया वःपि यहदीमखुपिन्त इीसं दुःख बी मज्यु धयागु जिगु धापू दु।

20 अथे खःसां इमित मूर्ति पुजायागु प्रसाद नये मते, व्यभिचार याये मते, हि मम्हुकुसे स्याःगु ला नये मते, छुकियागु हि त्वने मते धकाः च्वःसा बांलाइ।[☆]

21 न्हापानिसे शहर पतिकं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् विश्रामबार पतिकं मोशायगु व्यवस्था ब्वनाः न्यंका वयाच्वंगु दु।”

च्वःगु पौ

22 अले प्रेरितत, थकालिपिं व मण्डलीयापिं फुक्कसिनं जानाः यहदा धाःम्ह बारसाबास व सिलासयात ल्ययाः इमित पावल व बारनाबास नाप एन्टिओखियाय् छवयेगु क्वःछित।

23 जिमित थथे पौ च्वया बियाछवल –

☆ 15:1 १५:१ लेवी १२:३ ☆ 15:7 १५:७ प्रे १०:१-४३ ☆ 15:8 १५:८ प्रे २:४; १०:४४ ☆ 15:18 १५:१६-१८ आमो ९:११-१२; यशै ४५:२१

☆ 15:20 १५:२० प्रस ३४:१५-१७; लेवी १७:१०-१६; १८:६-२३

“थनच्वंपि प्रेरितत व थकालिपिनिपाखें एन्टिओखिया, सिरिया व किलिकियाय च्वंपि यहदीमखुपि दाजुकिजापिन्त ज्वजलपा दु।

24 “जिमिगु पुचलं पिहांवःपि सुं मनूतयसं छिकपिन्त म्वाःमदुगु खँ लहानाः दुःख बियाः मन स्यंकेत स्वल धकाः जिमिसं न्यना। इमित जिमिसं छवयाहयागु मखु।

25 अयजुगुलि थन च्वंगु मण्डलीयापि फुक्कं मुनाः निम्ह मनूयात ल्ययाः झी यःपि पावल व बारनाबास नाप छवयाहयेगु भिं ताल।

26 पावल व बारनाबासं झी प्रभु येशूयागु निति ज्यान तकं पात।

27 जिमिसं यहदा व सिलासयात छिकपिन्थाय् छवयाहया च्वना, इमिसं नं थ्व हे खँ छिकपिन्त कनी।

28 “मयासं मगाःगु ला याये हे माल, थ्व बाहेक छिकपिन्त मेगु म्वाःमदुगु कु क्वमबीकेगु हे जिमित व पवित्र आत्मायात भिं ताल।

29 अयनं छिकपिन्सं मूर्ति पुजायागु प्रसाद नये मते, छुक्रियागुं हि त्वने मते, हि मम्हुकुसे स्याःगु ला नये मते, अले व्यभिचार याये मते। थुलि जक छिकपिन्सं होश यानाः मयात धाःसा गाः। छिकपिनिगु भिं जुझमा।”

30 थथे मण्डली छवःपिं मनूत एन्टिओखियाय वन। अले अन च्वंपि विश्वासीतयत् मुंकाः इमिसं व पौ लःलहाना बिल।

31 साहस बियाः च्वयातःगु व पौ ब्वनाः इपि फुक्कं लयताल।

32 हानं यहदा व सिलास थः हे अगमवत्कत जूगुलि इमिसं अन च्वंपि विश्वासीतयत् यक्व खँ धयाः साहस बियाः बल्लाकल।

33 तःन्हु तक च्वने धुंकाः अन च्वंपि विश्वासीतयसं इमित याउंके बिदा बियाः यरूशलेमया मण्डली छवल।

34 सिलासं धाःसा अन हे च्वनेगु क्वःछित।

35 पावल व बारनाबास मेपिनापं प्रभुयागु खँ न्यंका जुयाः एन्टिओखियाय हे च्वन।

पावल व बारनाबास बाःगु

36 छुं दिं लिपा पावलं बारनाबासयात धाल – “झीसं प्रभुयागु खँ न्यंका वयागु शहर पतिकं हानं वनाः अन च्वंपि विश्वासीत छु छु यानाच्वन स्वःवनेनु।”

37 बारनाबासं मर्कूस धाःम्ह यहन्नायात थःपिं नाप ब्वनायंकेत स्वल।

38 न्हापा प्रभुयागु खँ न्यंका ज्वलय व इमित पामफिलियाय त्वःताः लिहां वंगुलि पावलं वयात ब्वना मयंकेगु खँ ल्हात।*

39 थुकिं यानाः इमि दथुइ कचकच जुल। अले इपिं निम्हं बायावन। बारनाबास मर्कूसयात ब्वनाः साइप्रसपाखे वन।

40 पावलं थःनाप वनेत सिलासयात ल्यल। अन च्वंपि दाजुकिजापिनिगु आशिष कयाः इपिं बिदा जुयाः वन।

41 इमिसं सिरिया व किलिकिया जुयावंबलय् मण्डली पतिकं वनाः विश्वासीतयत् विश्वासय् बल्लाका थकल।

16

तिमोथी, पावल व सिलास नाप वंगु

1 पावलपिं हानं डर्बी जुयाः लुस्त्राय वन। अन तिमोथी धाःम्ह छम्ह चेला दु। वया मां विश्वासी यहदी जूसं वया बौ ग्रीक खः।

2 थ्व हे तिमोथीयात लुस्त्राय व आइकोनियनय् च्वंपि दाजुकिजापिन्सं तसकं भिं धकाः धाङ्गु खः।

3 पावलं वयात थःनाप ब्वनायंके मास्ति वयकल। अन च्वंपि फुक्क यहदीतयसं तिमोथीया बौ ग्रीक खः धकाः स्यू, अले हानं तिमोथीयात आः तक म्हय् चिं मतयकुनि धकाः नं स्यू। अयजुगुलि यहदीतय् नायःतयसं यानाः पावलं तिमोथीयात म्हय् चिं तयकल।

4 अले इपिं शहर शहरय् वनाः अन च्वंपि विश्वासीतयत् यरूशलेमय् प्रेरितत व थकालिपिन्सं क्वःछीगु पालन या धकाः स्यनेकने याना जुल।

5 थुकिं यानाः मण्डलीइ च्वंपिनिगु विश्वास यक्व हे बल्लाना वल। अले हानं न्हियान्हिथं विश्वासीत यक्व दयावल।

त्रोआसय् पावलं दर्शन खंगु

6 इमित पवित्र आत्मा एशियाय प्रभुयागु खँ न्यंका वने मते धकाः पनादीगुलि इपिं फ्रिगिया व गलातिया देश जुयाः वन।

7 माइसिया देशय् थंकाः इमिसं बिथिनिया देशय् वनेत स्वल। येशूयागु आत्मा इमित उखे नं छवयामदी।

8 थथे जूगुलि इपिं माइसिया पुलाः त्रोआसपाखे स्वयाः क्वहां वन।

9 अबलय् पावलं छन्हु चान्हय् थज्याःगु दर्शन खन। माकेडोनियाय् च्वंम्ह छम्ह मनुखं दनाः वयात बिन्ति यानाः थथे धयाच्वन – “माकेडोनियाय् झायाः जिमित ग्वाहालि यानादिसैं।”

10 पावलं तथे दर्शनं खंगुलि जिमिसं याकनं हे उखे वनेगु क्वःछिना। परमेश्वरं हे जिमित प्रभुयागु भिगु खँ इमित न्यकेत सःतादीगु खः धकाः जिमिसं सिल।

लिडियां विश्वास याःगु

11 जिपिं लःजहाजय् च्वनाः न्रोआसं तप्यंक हे सामोथाकेपाखे वना। अनं कन्हय् खुन्हु हे नियापोलिसय् वना।

12 अनं जिपिं न्यासि वनाः फिलिप्पीइ थ्यंकः वया। थ्व फिलिप्पी शहर माकेडोनिया जिल्लाया मू शहर खः। थ्व शहरयात रोमीतयसं थःगु ल्हातय् कयातःगु खः। थन जिपिं छुं न्हि तक हे च्वना।

13 छन्हू विश्रामबार खुन्हु जिपिं शहरयागु ध्वाखां पिने खुसि सिथय् पाखे प्रार्थना यायेगुथाय् दइ धकाः मतिइ तयाः वना। अले अन मुं वःपिं मिसात नाप नं खँ ल्हाना।

14 थिआटीराय् च्वंमह रंग छिनातःगु थिकेगु कापः मिया जुइमह लिडिया नां दुमह मिसां नं जिमिगु खँ बांलाक न्यन। थ्व मिसां परमेश्वरयात मानय याः। पावलं धाःगु खँ थुइमा धकाः प्रभुं वयागु नुगः चाय्कादिल।

15 अले व वया छँय् च्वंपिन्सं बत्तिस्मा काये धुंकाः वं जिमित तथे धकाः बित्ति यात – “जिं प्रभुयात दुनुगलनिसें विश्वास याः धकाः छिकपिन्सं ताय्कादियागु खःसा जिगु छँय् च्वं झार्सें।” वं तथे कर याःगुलि जिपिं वयागु छँय् वना।

पावलपिन्त इयालखानाय् कुंगु

16 छन्हू प्रार्थना यायेगु थासय् वनाच्वनाबलय् मभिंमह आत्मायागु शक्ति ल्हाः स्वइमह छमह दासीयात जिमिसं नापलात। वं व ज्या यानाः वया मालिकयात यक्व धिबा कमय् यानाबी धुंकेल।

17 पावल व जिमिगु ल्यूल्य् वयाः वं तथे धाल – “थुपिं दकलय् तःधंमह परमेश्वरया मनूत खः। थुमिसं मुक्तियागु लँ क्यनाबी।”

18 तःन्हू तक हे व तथे हाला जूगुलि पावलं हीमी चायाः वयाथाय् स्वयाः मभिंमह आत्मायात तथे धाल – “येशू ख्रीष्टया नामं जिं छन्त हक्के, वयात त्वःताब्यु।” तथे धायेवं हे व मभिंमह आत्मां वयात त्वःतावन।

19 व दासीया मालिकतयसं तथे थःपिनिगु धिबा कमय् यायेगु लँ मदय्का ब्यूगुलि पावल व सिलासयात च्वनाः लुतु लुयाः हाकिमतयथाय् यंकल।

20 अन हये धुंकाः इमिसं धाल – “थुपिं यहदीत खः। थुमिसं झीगु शहरय् खलबल यानाच्वन।

21 थुमिसं झी रोमीतयसं मानय याये मज्यूगु थितिकुति स्यनाच्वन।”

22 अले मनूतयगु हलं नं इमित हयक्का वल। हाकिमतयसं पावल व सिलासयात लं त्वःकाः दायेत आज्ञा बिल।

23 तथे दाये फक्क दाये धुंकाः इमित इयालखानाय् कुनाबिल। अले इयालखानाया हाकिमयात बांलाक पाः तया तयेत उजं बिया थकल।

24 तथे उजं दयेवं इयालखानाया हाकिमं इमिगु तुतिइ न्यवः न्हाकाः कुनाबिल।

25 चान्हय् पावल व सिलासं प्रार्थना यायां परमेश्वरयागु म्ये हालाच्वंगु अन च्वपिं कैदीतयसं न्यनाच्वन।

26 अबलय् हे लाक्क तसकं भ्वखाय् ब्वल। इयालखानायागु जग हे लिगिलिगि सन। फुक्क खापा चालावन, अले कैदीतयत न्हाकातःगु न्यवः ब्यना वन।

27 इयालखानाया हाकिमया झसकं न्हालं चाल। वं खापा दक्क चालाच्वंगु खन। अले “फुक्क कैदीत बिस्युं वन जुइ” धकाः मतिइ तयाः तरवार लिक्काः गः कियाः सीत स्वल।

28 थ्व खनाः पावल तसकं चिल्लाय् दनाः हाल – “अथे यानादी मते, जिपिं फुक्कं थन हे दु।”

29 थ्व न्यनाः व हाकिम मत च्वनाः इयालखानाय् दुने ब्वाँय् वन। अले थरथर खाखां पावल व सिलासया तुतिइ भ्वसू वन।

30 पावल व सिलासयात पिने ब्वना यंकाः वं तथे धकाः न्यन – “छु याःसा जिगु उद्वार जुइ?”

31 इमिसं धाल – “प्रभु येशूयात विश्वास यानादिसें, अले छि व छिगु छँय् च्वंपिं फुक्कं बचय् जुइ।”

32 अले इमिसं हाकिमयात व वया छँय् च्वंपिन्त परमेश्वरयागु वचन न्यंकल।

33 चान्हय् हे वं पिने यंकाः इमिगु धाः सिला बिल। वं व वया छँय् च्वंपिन्सं उबलय् हे बत्तिस्मा काल।

34 अनंलि वं इमित छँय् यनाः नके त्वंकेगु यात। तथे परमेश्वरयात विश्वास याःगुलि व अले वया छँय् च्वंपिं फुक्कं तसकं लयताल।

35 कन्हय् खुन्हु हाकिमतयसं सिपाइँतयत तथे धाय्के छवयाहल – “व मनूतयत त्वःताछव।”

36 अले इयालखानाया हाकिमं पावलयात थ्व खँ कन – “हाकिमतयसं छिकपिन्त त्वःताछव धकाः धाय्के हल। आः छिकपिं याउँक झार्सें।”

37 थ्व न्यनाः पावलं धाल – “इमिसं जिमित छुं दोष मक्कयं फुक्कसिया न्हाःने न्यनेनेने हे मयासें दाल। जिपिं रोमीत खः। अज्ज ला इमिसं जिमित इयालखानाय् कुन। आः धाःसा सुतुकक त्वःता छवयेत्यन ला? जिपिं वने मखु। इमिसं हे वयाः जिमित त्वःतेमाः।”

38 सिपाइँतयसं वनाः हाकिमतयत थ्व खँ न्यंकल। इपिं रोमीत खः धयागु न्यनाः हाकिमत ग्यात।

- 39 इमिसं वयाः पावल व सिलासयाके माफी फवन। अले इमित इयालखानां पित हयाः शहर त्वःता झासँ धकाः धाल।
40 इयालखानां पिहां वयाः इपि लिडियायागु छैँय वन। दाजुकिजापिन्त नाप लानाः साहस बियाः इपि अनं वन।

17

थेसलोनिकेय् थ्यंगु

- 1 अनं इपि अम्फिपोलिस व अपोल्लोनिया जुयाः थेसलोनिके शहरय् वन। अन धर्मशास्त्र स्यनीगु छैँ छखा दु।
2 पावलं न्हापालिपा थें अन वनाः स्ववाः तक विश्रामबार पतिकं धर्मशास्त्रयागु खँ कयाः इपि नाप न्हासः लिसः यात।
3 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं दुःख फये हे माः, सी हे माः, अले हानं म्वाना वयेमाः धकाः पावलं इमित ध्वाथुइक कनाः धाल
- “जिं धया च्वनाम्ह येशू हे ख्रीष्ट खः।”
4 इपि मध्ये गुम्हं गुम्हं यहदीतयसं पावल व सिलासयागु खँय् विश्रवास यानाः इपि नाप वल। अथे हे परमेश्वरयात मानय् याइपि ग्रीक तःम्हयसिनं व नांजाःपि तःम्ह हे मिसातयसं नं इमिगु खँय् विश्रवास यात।
5 अथे जूगुलि यहदीतय् नायःतयसं नुगः मुइकाः हल्याःतयत् मुंका हयाः हाःह याना जुल। इमिसं यासोनयागु छैँय वनाः पावल व सिलासयात पिने हयाः मनूतयगु न्हाःने हयेत स्वल।
6 इमित लुइके मफुगुलि यासोन व सुं मेपिं दाजुकिजापिन्त हे शहरयापिं हाकिमतयथाय् साला यंकाः थथे धाल - “संसारयात फाता पुइकेत स्वइपिं मनूत थुखे नं वये धुंकल।
7 यासोनं इमित थःगु छैँय तयातःगु दु। कैसरं धाःगु खँ मन्यसे इमिसं येशू धाःम्ह मेम्ह हे जुजु दु धकाः धयाजुल।”
8 थ्व खं अन मुंवाःपिं मनूतयत् व शहरयापिं हाकिमतयत् आछु-आछु कंकल।
9 इमिसं यासोन व मेपिन्त दि तय्काः त्वःता छवल।

बेरियाय् बिसिके छवःगु

- 10 अयजुगुलि दाजुकिजापिन्सं चान्हय् जुइवं पावल व सिलासयात बेरियाय् छवयाबिल। बेरियाय् थयंकाः इपि धर्मशास्त्र स्यनीगु छैँय वन।
11 अन च्वंपिं मनूत थेसलोनिकेय् च्वंपिं मनूत स्ववाः गुलिखय् भिं। इमिसं परमेश्वरयागु वचन यइपुक न्यन। पावलं धाःगु खँ पायछि जू ला कि मजू धकाः इमिसं न्हिथं धर्मशास्त्र पुइकाः स्वयेगु यात।
12 अयजुगुलि इपिं यक्वसिनं हे विश्रवास यात। अथे हे तःधंपिं ग्रीक मिसा व मिजंतयसं नं विश्रवास यात।
13 थेसलोनिकेय् च्वंपिं यहदीतय् नायःतयसं पावलं बेरियाय् वनाः परमेश्वरयागु वचन न्यंकाच्चंगु दु धकाः सीकाः अन नं मनूतयत् ग्वाकाः जुल।
14 अयजुगुलि विश्रवासीतयसं उध्रिमय् पावलयात समुद्र सिथय् छवयाबिल। सिलास व तिमोथी जक अन हे च्वनाच्चन।
15 पावलयात तःवंपिं मनूतयसं वयात एथेन्स थयंक हे तया वल। वं इमित हे सिलास व तिमोथीयात फतिफतले याकनं छवया हजि धकाः धया छवल।

पावल एथेन्सय्

- 16 एथेन्सय् सिलास व तिमोथीयात पियाच्चंबलय पावलं अन मूर्तिया मूर्ति जक खनाः तसकं नुगः मछिंकल।
17 अयजुगुलि धर्मशास्त्र स्यनीगु छैँय वनाः यहदीत नाप व परमेश्वरयात मानय् याइपिं मनूत नाप खँ ल्हाः जुल। अले बजारय् नापलाक्व मनूत नाप नं न्हि न्हि खँल्हाबल्हा याना जुल।
18 छन्हू पावलं इपिक्खुरी व स्तोइकीं दार्शनिकतयत् नापलात। पावलं इमित येशूयागु खँ व येशू सिनाः म्वानावःगु खँ न्यंकल। गुलि गुलिसिनं वयात थथे नं धाल - “थ्व मनू छु धकाः हालाच्चंगु?” गुलिसिनं धाल - “थ्वं ला अजू चायापुपिं घःतयगु खँ न्यंकाजुगु थें च्वं।”
19 अले इमिसं वयात अरियोपागसय् व्वना यंकाः - “छिं थ्व न्हगु छु खँ धया च्वनादियागु? जिमिसं नं सीके फइ ला?” धकाः न्यन।
20 “छिं धयादीगु खँ ला जिमिसं गुबलें हे न्यने मननि। अयजुगुलि छिं धयादीगु खँ छु खः धकाः जिमि नं सीकेमास्ति वल।”
21 एथेनीत जूसां, अले पिनें वयाच्चंपिं जूसां अन च्वंपिनि न्ह न्हगु खँ न्यनेकने यायेगु सिबय् थःगु ई मेथाय् बीं मखु।
22 अरियोपागसया दथुइ दनाः पावलं धाल - “एथेन्सय् च्वंपिं दाजुकिजापिं, छिकापिं तसकं हे धर्मीपिं खः धकाः जिं सीके धुन।
23 छाथ्थाःसा जिं चाःह्लाः छिकपिनि पुजा याइथाय् स्वः वनाबलय् अन छाथ्थाय् थथे धकाः आखः कियातःगु खना - ‘म्हमस्मूह घःयात।’ छिकपिन्सं म्हमसीकं पुजा याना च्वंम्हयसिगु हे खँ जिं न्यंकाच्चवनागु खः।
24 “थ्व हे परमेश्वरं थ्व संसार, अले थ्व संसारय् दुगु दक्वं दयकादीगु खः। थथे स्वर्ग व पृथ्वीया मालिक जुयादीम्ह परमेश्वर मनूतयगु ल्हातं दयकूगु देगलय् च्वनादी मखु।

25 हानं श्व हे परमेश्वर मन्तयत् माःगु जीवन, सासः, अले हानं माक्व चिज बियादीम्ह खः धासॅलि मन्तयसं हानं परमेश्वरयात छुं हे छायेमाःगु म्दु।*

26 वयकलं छम्ह हे मन्यापाखें फुक्क मन्तयत् दयकादिल। अले न्हापानिसें हे इमित गन गन तयेगु, अले गुबलय् तक म्वाका तयेगु धयागु खँ क्वःछिना तयादी धुंकल।

27 “मन्तयसं वयकःयात पचिपचि यानाः माला लुइके फयेमा धकाः फुक्कसित दयकादीगु खःसां वयकः झीपाखें तापाना मदी।

28 “छायधाःसा परमेश्वरं हे झीत सासः बियाः सने फय्कादीगुलि थौं झीपि थथे म्वानाचवने फत।” श्व हे खँ छिकपिनि कबिज्जुपिन्सं नं थथे धाःगु दु – “झी फुक्कं परमेश्वरया सन्तान खः।”

29 झीपि थथे परमेश्वरया सन्तान खः धकाः सीक सीकं, झीसं श्व हे परमेश्वरयात कःमितयसं दयकातःगु लुँ, वहः, अले ल्वहंया मूर्ति थें ताय्केगु बांमलाः।

30 “अय्जुगुलि वयकःयात म्हमस्यूनीबलय् याःगु ज्याखँयात परमेश्वरं च्यूताः तयामदी। आः धाःसा परमेश्वरं झीत थज्याःगु बांमलाःगु ज्यां लिचिलाः पश्चाताप यायेत उजं बियादीगु दु।

31 वयकलं श्व संसारय् च्वपि मन्तयत् न्याय यायेगु दि नं क्वःछिना तयादी धुंकल। ख्वाः स्वयाः न्याय मयाइम्ह छम्ह मन्यात नं वयकलं ल्याया तयादी धुंकल। वयकलं श्व खँया दसु सी धुंकूम्हयसित म्वाकाः क्यनादी धुंकल।”

32 थथे पावलं सीम्ह म्वाकूगु धकाः धाःगु खँ न्यनाः गुलिसिनं वयात हिस्सात, अले गुलिसिनं थथे धाल – “श्व खँ जिमिसं हानं न्यने मानि।”

33 अनंलि पावल इमिथासं बिदा कयाः थःगु लँय वना छवल।

34 गुलिसिनं वयागु खँय विश्वास यात। इपि मध्ये अरियोपागसयाम्ह दुजः डियनुसियस धाःम्ह मन् व दामारिस धाःम्ह मिसा नं दु। थुपि बाहेक इपि नाप मेपि नं दु।

18

पावल कोरिन्थय् थयंगु

1 अनंलि पावल एथेन्सं न्यासि वनाः कोरिन्थय् थयंकः वल।

2 कोरिन्थय् वं पोन्टसयाम्ह अकिलास धाःम्ह छम्ह यहदी मन् नापलात। कैसर क्लौडियसं फुक्क यहदीतयत् रोमं पिहां वनेगु आज्ञा ब्युगुलि श्व अकिलास नं थः कलाः प्रिस्किला नाप नकतिनि हे जक इटालियां कोरिन्थय् वयाः च्वनाच्वंगु खः। पावलं इमित नापलाः वन।

3 व नं इपि नाप हे च्वन, छायेधाःसा व नं इपि थें पाल दयकीगु ज्या याइम्ह खः।

4 पावलं विश्रामबार पतिकं धर्मशास्त्र स्यनीगु छेंय वनाः यहदीतय् नायःतयत् व ग्रीकतयत् विश्वास याकेत स्वयाच्वन।

5 माकेडोनियां सिलास व तिमोथी कोरिन्थय् थयंकः वये धुंकाः पावलं मुक्कं भिगु खँ जक न्यंका जुइगु यात। वं येश् हे मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धकाः यहदीतयत् साक्षी बियाजुल।

6 यहदीतय् नायःतयसं वयात विरोध यानाः तसकं बेइज्जत यात। अले वं थःगु लनय् च्वंगु धू थाथा यानाः इमित थथे धाल – “छिकपि नाश जुल धाःसा थुकिया दोष छिकपिन्त हे लाइ, जितः लाइ मखु। आवंलि यहदीमखुपिन्थाय् वनाः न्यंके।”

7 अले व इमित त्वःताः परमेश्वरयात मानय् याइम्ह तीतस युस्तसयागु छेंय वन। श्व मन्यागु छें धर्मशास्त्र स्यनीगु छें नाप स्वाः।

8 अन च्वंम्ह कजी क्रिस्पस व वया जहानपि फुक्कसिनं प्रभुयात विश्वास यात। अले हानं यक्व हे कोरिन्थीतयसं पावलयागु खँ न्यनाः विश्वास यानाः बप्टिस्मा काल।

9 छन्हु चान्हय् दर्शन बियाः प्रभुं पावलयात थथे धयादिल – “ग्याये म्वाः, मग्यासे नवाना च्वँ, सुम्क च्वने मते।

10 जि छ नाप दु। सुनानं छन्त स्यंके फइ मखु, छायेधाःसा श्व शहरय् जिमि मन्त यक्व दु।”

11 अय्जुगुलि पावलं अन दत्या तक च्वनाः परमेश्वरयागु वचन न्यंका हे च्वन।

12 गलियोन अखैयायाम्ह तःधंम्ह शासक जुयाच्वंबलय् छन्हु यहदीतय् नायःतयसं मुनाः पावलयात ज्वनाः अदालतय् हयाः थथे धाल –

13 “श्व मनुखं व्यवस्थाया विरोधय् परमेश्वरयागु सेवा यायेगु खँ स्यनाः मन्तयत् स्यंकाच्वन।”

14 पावलं नवाये त्यंबलय् लाक्क हे गलियोनं यहदीतय् नायःतयत् थथे धाल – “श्व मनुखं छुं मखुगु व मभिगु ज्या याःगु जूसा जक जिथाय् हयेगु, अले जि वयात माःगु यायेगु।

15 श्व ला छिमिगु थितिकृतियागु खँय, नांयागु खँय, अले व्यवस्थायागु खँय जूगु ल्वापु जक जुयाच्वन। थज्याःगु ल्वापुयात छिमिसं हे ज्यंकी। थज्याःगु खँय न्याय यायेगु जिगु ज्या मखु।”

16 इमित अदालतं ख्यानाः छवल।

17 अले इपि फुक्कसिनं धर्मशास्त्रं स्यनीगु छैया थकालि सोस्थेनेसयात ज्वनाः अदालतया न्ह्यःने हे दाल। गलियोनं थ्व फुक्क खंसां छुं हे च्यूताः मतः।

एन्टिओखियाय् लिहां वःगु

18 अथे जुइ धुंकाः नं तःन्हु तक पावल विश्वासी दाजुकिजापि नाप अन हे च्वन। अले पावल, प्रिस्किला व अकिलास नाप लःजहाजय् च्वनाः सिरियापाखे वन। वने न्ह्यः पावल थःम्ह भाकल याःथे किक्रियाय् सँ खात।*

19 इपि एफिससय् थ्यंकः वल। अले प्रिस्किला व अकिलासयात अन हे त्वःतल। पावल धाःसा धर्मशास्त्रं स्यनीगु छैय वनाः यहदीतयत् स्यं जुल।

20 इमिसं वयात छन्हु निन्हु इपि नाप हे च्वनेत बिन्ति यात। अयनं पावल मानय् मजू।

21 अले थथे धकाः इपि नाप बिदा जुल — “परमेश्वरं छवयाहयादिल धाःसा जि हानं वये।” अले व एफिससं लःजहाजय् च्वनाः वन।

22 पावल कैसरियाय् वयाः अनं यस्शलेमय् च्वंपि विश्वासीतयत् नापलाः वन। अनं हानं एन्टिओखियाय् वनाः छुं ई अन हे च्वन।

23 लिपा व हानं गलातिया व फ्रिगिया वनाः थाय् थासय् च्वंपि विश्वासीतयत् साहस बियाः विश्वासय् बल्लाका थकल।

अपोल्लोस एफिससय् वःगु

24 छन्हु अलेक्जेन्ड्रियाय् बूह अपोल्लोस धाःम्ह छम्ह यहदी एफिससय् वल। व तसकं ज्ञां दुम्ह व धर्मशास्त्रयागु खँ बांलाक स्यम्ह खः।

25 वं प्रभुयागु खँ बांलाक सयका सीका तःगुलि दुनुगलनिसें येशूयागु खँ खःकथं स्यना जुयाच्वंगु खः। अयनं वं यहन्नायागु बाप्तिस्मायागु खँ जक स्यू।

26 वं धर्मशास्त्रं स्यनीगु छैय वनाः मग्यासे स्यनेकने याना जुल। थथे वं स्यना जूगु प्रिस्किला व अकिलासं न्यनाः वयात थःगु छैय व्वना यंकाः परमेश्वरयागु लैयागु खँ अज्जं बांलाक ध्वाथुइका बिल।

27 अपोल्लोसं अखैयाय् वने मास्ति वयक्गुलि विश्वासीतयसं वयात साहस बियाः अखैयायापि विश्वासीतयत् वयात बांलाक लसकुस या धकाः पौ च्वया छवल। अपोल्लोसं अन थ्यंकाः परमेश्वरयागु दया मायां विश्वास याये खंपिन्त यक्व हे ग्वाहालि बिल।

28 वं दक्वसिया न्ह्यःने धर्मशास्त्रं हे दसु क्यनाः येशू हे मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धकाः यहदीतयत् बुकल।

19

पावल एफिससय् थ्यंकः वःगु

1 अपोल्लोस कोरिन्थय् हे दनिबलय् पावल थाय् थासय् जुयाः एफिससय् थ्यंकः वल। अन वं चेलातयत् नापलात।

2 वं इमित न्यन — “विश्वासी जुयाः छिमिसं पवित्र आत्मा काये धुन ला?”

इमिसं धाल — “मधुनि। जिमिसं ला पवित्र आत्मा दी धकाः आः तकं न्यनागु मदुनि।”

3 अले वं धाल — “अयसा छिमिसं सुयापाखें बाप्तिस्मा कयाः लय?”

इमिसं धाल — “यहन्नायापाखें कयागु।”

4 थ्व न्यनाः वं धाल — “यहन्नां ब्यूगु बाप्तिस्मा पश्चातापयागु बाप्तिस्मा खः। वं थः लिपा वयाच्वंम्ह येशूयात विश्वास याः धकाः मन्तयत् कनीगु खः।”*

5 अले थ्व खँ न्यनाः इमिसं प्रभु येशूया नामं बाप्तिस्मा काल।

6 वं इमिगु छेनय् ल्हाः तयेवं इपि पवित्र आत्मां जाल। अले इमिसं थीथी भाषां नवात वनापं अगमवाणीं नं धाल।

7 इपि झिनिम्ह ति दु।

8 अले पावल स्वला तक धर्मशास्त्रं स्यनीगु छैय वनाः इपि दक्वसिया न्ह्यःने मन्तयत् मग्यासे परमेश्वरया राज्ययागु खँ कनाः विश्वास याकेगु कुतः यात।

9 गुम्हं गुम्हयसिनं ला विश्वास मयासें अःखतं दक्वसिया न्ह्यःने प्रभुयागु लैयात बांमलाकल। अयजूगुलि पावलं इमित त्वःता वल। अले चेलातयत् जक थःलिसें व्वना यंकाः टुरान्नसयागु इस्कुलय् वनाः स्यनेकने याना जुल।

10 पावलं निदँ तक थथे यानाच्वन। अयजूगुलि एशियाय् च्वंपि यहदीत व यहदीमखुपि फुक्कसिनं प्रभुयागु खँ न्यने खन।

11 परमेश्वरं नं पावलयात अजू चायापुगु ततःधंगु ज्या याकादिल।

12 थुलि तक नं जुल, पावलयागु म्हय स्माल व कापः जक थीकाः उसॉयमदुपिन्थाय् यंकल कि लना वनीगु। अथे हे भूतआत्मां नं त्वःता वनीगु।

13 थ्व खनाः चाचाःहिलाः झॉक्री ज्या यानाजुइपिं यहदीतयसं नं येश्यागु नामं थथे धयाः भूतआत्मा पितिनाछवयेत सना जुल – “पावलं न्यंका जूम्ह येश्या नामं जिं छन्त पिहां वनेत उजं बियाचवना।”

14 थथे याना जूपिं यहदीतय् नायःतय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी स्केवासया न्हयम्ह कायपिं खः।

15 अले भूतआत्मां इमित थथे लिसः बिल – “येश्यात जिं म्हस्य्, अले पावलयात नं जिं म्हस्य्। छिपिं धाःसा सु खः लय्?”

16 थथे धयाः भूत दुब्यूम्ह मनुखं इमित छक्कलं हयक्का वन, अले फुक्कसितं कसाः यात। अले इपिं म्हय् घाःया घाः जुइकाः पचिनांगां अनं बिस्स्यं वन।

17 थ्व खँ एफिससय् च्वपिं यहदीत व यहदीमखुपिं फुक्कसिनं सिल। इपिं तसकं ग्यात। अले इमिसं प्रभु येश्यागु नां तःधंकल।

18 यक्व हे विश्वासीतयसं ग्यानाः दक्वसिया न्ह्यःने वयाः थःपिन्सं झॉक्री ज्या यानाच्वंगु खँ न्यंकल।

19 अले इमिसं थथःगु छँनं झॉक्री ज्यायागु सफू हयाः दक्वसिया न्ह्यःने छवयकाबिल। छवयकूगु सफूयागु मू ५०,००० वहःयागु धयबा तू।

20 थुकथं प्रभुयागु वचन धिसिलाक्क न्यनावन।

21 अनं लिपा पावलं माकेडोनिया व अखैया जुयाः यरूशलेमय् वनेगु क्वःछिनाः – “यरूशलेमय् वने धुंकाः जि रोमय् नं छकः वने” धकाः धाल।

22 वं थःनाप ज्या याइपिं निम्ह मनुत तिमोथी व इरास्तसयात माकेडोनियाय् छवयाबिल। अले थः जक छुं ई एशियाय् हे च्वन।

एफिससय् खलबल जूगु

23 अबलय् हे अन प्रभुयागु खँयात कयाः तसकं हे खलबल जुल।

24 अन छम्ह डेमेनियस धाःम्ह वहः कःमिं आर्तीमिस घःमयजुयागु वहःयागु खःचात दयकाः धिबा कमय् यानाच्वन। वं यक्व वहःकःमितयत् ज्या याकातःगु दु।

25 वं थज्याःगु ज्या याइपिं वहःकःमितयत् मुंकाः धाल –

“दाजुकिजापिं, इमीं थ्व ज्या यानाः धिबा कमय् यानाच्वनागु छिकपिन्सं सि हे स्य्।

26 एफिससय् जक मखु, सारा एशियाय् हे थ्व पावलं मनुतयत् ल्हातं दयकूम्ह घः ला घः हे मखु धकाः स्यनाः विश्वास याकाः ल्हातय् कया जूगु ला छिकपिन्सं सि हे स्य्, अले न्यंगु नं द हे दु।

27 थथे हे जुया च्वंसा ला झीगु मूर्ति दयकेगु ज्या जक छखे लाइगु मखु, अपायधंम्ह आर्तीमिसयागु देगःनापं ज्यालगय् जुइ मखुत। अले हानं सारा एशियायापिं व सारा संसारयापिन्सं पुजा यानातःम्ह अपायधंम्ह घःमयजुयात पुजा यायेगु नं त्वःता हइ।”

28 थ्व खँ न्यनाः इमिसं तसकं तं पिकयाः धाल – “एफिससयाम्ह आर्तीमिस दकलय् तःधंम्ह घः खः।”

29 थुकथं सारा शहरय् खलबल जुल। अले इमिसं मिलय् जुयाः पावल नाप जुइपिं माकेडोनियायापिं गायस व अरिस्तार्खसयात ज्वनाः रंगशालाय् साला यंकल।

30 पावलं नं अन वनेगु स्वत, अयनं विश्वासीतयसं वयात मख्वसे पना तल।

31 पावलया अन च्वपिं ततःधंपिं पासापिन्सं वयात अन वये मते धकाः बिन्ति याना हल।

32 अन खलबल जुयाच्वंगुलि छम्हयसिनं छगू धाःसा मेम्हयसिनं मेगु हे धयाः हाला हइगु। अयजुगुलि गुलिसिनं ला इपिं अन छाये मुंःगु धयागु हे मस्य्।

33 यहदीतयसं अलेक्जेन्डरयात हुलय् न्ह्यःने घ्वाना छवल। अले वं ल्हाःभाय् यानाः छुं नवायेत सन।

34 वयात यहदी धकाः म्हसीवं इपिं निगौ तक थथे हालाच्वन – “एफिससयाम्ह आर्तीमिस हे दकलय् तःधंम्ह घः खः।”

35 अले शहरयाम्ह हाकिमं इमित सुम्क च्वं धकाः ल्हाःभाय् यानाः थथे धाल – “अय् एफिससयापिं दाजुकिजापिं, एफिसीतयगु शहर थपायधंम्ह आर्तीमिस घःमयजुया देगः व आकाशं कुतुं वःगु वयागु मूर्तिर्या रक्षक खः धकाः सुनां मस्य्?”

36 अयजुगुलि छिकपिं सुम्क च्वनादिसँ, थथे बिचाः हे मयासँ हाःह यानाजुइगु बामलाः,

37 छायाधाःसा छिकपिन्सं ज्वना हयातःपिं मनुतयसं न झीगु देगलय् च्वंगु मूर्ति हे खगू दु, न झीम्ह घःमयजुयात म्हुत ल्हाना जूगु हे दु।

38 “डेमेनियस व वया ज्याकःमि पासापिं सुनानं सुयातं छुं यायेमाःगु दु धयागु खःसा अदालतय् वनाः नालिस तःसां ज्युनि। हाकिमत नं द हे दु।

39 मखु थ्व स्वयाः तःधंगु हे खँ दु धयागु जूसा न्हिं न्हिं च्वनीगु सभां हे क्वःछी।

40 थौं थथे जगुलि दोष जिमित लाइ धका: ग्याये धुन। म्वा:सां म्वा:सां थथे याना: झीसं छु धका: लिस: बीगु?"

41 थुलि धया: वं सकल मनुतयत् लित छवयाबिल।

20

पावल माकेडोनिया व ग्रीसपाखे वंगु

1 हाह दी धुंका: पावलं विश्वासीतयत् स:ता: साहस बीकथं स्यनेकने याना: बिदा जुया: माकेडोनियाय वन।

2 अन थ्यने धुंका: थाय् थासय् च्वंपि विश्वासीतय् थाय् वना: इमित साहस बिया: व हानं ग्रीसय् वन।

3 अन स्वला तक च्वने धुंका: ल:जहाजं सिरियाय् वनेत्यंबलय् वं यहदीतय् नाय:तय्सं वयात स्यायेत स्वयाच्वंगु दु धका: सीका: माकेडोनिया जुया: तुं लिहां वनेगु क्व:छित।

4 बेरियाय् च्वंमह पुरसया काय् सोपात्रोस, थेसलोनिकें व:पिं अरिस्तार्खस व सिकन्दस, डर्बिइ च्वंपि गायस व तिमोथी, अले एशियाय् च्वंपि तुखिकस व त्रोफिमस, थुपि फुक्कं पावल नाप वन।

5 इपि जिपि स्वया: न्हापा हे वना: जिमित त्रोआसय् पियाच्वन।

6 जिपि धा:सा सोडा मत:गु मरि नयेगु नख: धुंका: फिलिप्पी ल:जहाजय् च्वनावना। न्यान्हु लिपा जिपि त्रोआसय् इमिथाय् थ्यंक: वना, अले न्हयन्हु तक अन हे च्वना।

सीम्ह युटिकसयात म्वाकूगु

7 आइबार खुन्हु बहनी प्रभु भव्य नयेत जिपि मुना। कन्हय् खुन्हु सुथय हे वनेगु मतिइ तया: पावलं इमित बाचा तक स्यनेकने यानाच्वन।

8 अबलय् जिपि मुनाच्वनागु क्वथाय् त:प्वा: मछि मत च्याकात:गु दु।

9 अन युटिकस धा:म्ह छम्ह ल्याय्म्ह इयालय् च्वनाच्वंगु। पावलं स्यनेकने यानाच्वंबलय् न्ह्यालं ब्वाना: व स्वतनिसें कुतुंवन। स्व:वंबलय् व सी धुकल।

10 पावल कुहां वना: क्वछुना: सीम्हयसित घयपुना: थथे धाल – “ग्याये म्वा:, थ्व मनु मसीनि।”

11 पावल तले वन, अले सकलें जाना: प्रभु भव्य नल। प्रभु भव्य सिधयका: पावल सुथ मजुतले इपि लिसे खँ ल्हानाच्वन। अले अन बिदा जुया: वन।

12 इमिसं व ल्याय्म्हम्ह मनूयात छैय् यंकल। व म्वाना व:गुलि इपि तसकं लयत्ताल।

त्रोआसं मिलेटसय् वंगु

13 पावल न्यासि वनेगु धा:गुलि जिपि जक ल:जहाजय् च्वना: अस्सोसय् वना, छायाधा:सा पावलं हे जिमित अन नापलायेत उजं ब्यूगु ख:।

14 वयात अस्सोसय् नाप लाना: ल:जहाजय् तया: जिपि मितिलेनेय वना।

15 जिपि ल:जहाजय् च्वना: कन्हय् खुन्हु खियस व कंस खुन्हु सामोसय् थ्यंका। अनं नं कन्हय् खुन्हु मिलेटसय् थ्यंक: वना।

16 पावल पेन्तिकोसया नख: न्ह्य: हे यस्शलेमय् थ्यंकेत हथाय चायाच्वन। उकिं वं एशियाय् यक्व ई च्वने म्वा:लेमा धका: एफिससय् मघुसे वनेगु क्व:छित।

पावल थकालिपि नाप बिदा जूगु

17 पावलं मिलेटसं एफिससय् च्वंगु मण्डलीया थकालिपिन्त स:तके छवल।

18 इपि वये धुंका: वं इमित थथे धाल – “एशियाय् वयाबलय् निसें जि छिकपि लिसे हे च्वनागु ला छिकपिन्सं सि हे स्यू।

19 फक्व क्वमिलु जुया: मिखां ख्वबि हायका: जक मखु, यहदीतय्सं स्यायेत स्व:बलय् नं जिं प्रभुयागु सेवा याना हे च्वना।

20 जिं छैय् छैय् वना: मनुतयगु न्ह्य:ने भिगु खँ न्यंका जुयाबलय् छिकपिनिगु भिं जुइगु छुं हे खँ मलयंका।

21 जिं यहदीतयत् व यहदीमखुपिन्त पश्चाताप याना: परमेश्वरयाथाय् लिहां वयेत व झी प्रभु येशू ख्रीष्टयात विश्वास यायेत न्यंका जुया।

22 “आ: स्वयादिसँ, जि आत्मायागु खँ न्यना: यस्शलेमय् वनेत्यना। अन जित: छु छु जुइ धका: जिं मस्यू।

23 अथेसां पवित्र आत्मां जित: शहर पतिकं दु:खकष्ट सिया च्वनेमाली व इयात्पखानाय् वनेमाली धका: सीके बियादीगु दु।

24 न्ह्याथे हे जूसां जिं जिगु च्यूता: तये मखु, अले परमेश्वरं यानादीगु दया मायायागु भिगु खँ न्यंका जुया: प्रभु येशू बियादीगु ज्या जक पूर्वके द:सा गा:।” ✧

- 25 “आः स्वयादिसँ, छिकपि जिं परमेश्वरयागु राज्यया खँ न्यंका वया च्वनापि, छिकपिन्स हानं जिगु ख्वाः स्वये दइ मखु धकाः जिं स्यू।
- 26 अयजूगुलि जिं छिकपिन्त धयाच्वना – छुं जुयाः छिकपिं सुं नं नाश जुयावन धाःसा जितः दोष लाइ मखु।
- 27 छायाःसा परमेश्वरयागु खँ छुं नं मलयंकुसे जिं छिकपिन्त न्यंकागु हे दु।
- 28 “अथे जूगुलि होश यानादिसँ, अले पवित्र आत्मां धाःथें छिकपिन्स विश्वासीतयगु हेरबिचार यानादिसँ, छायाःसा प्रभुं थःगु हि हायकाः इमित न्यानादीगु खः, अले छिकपिं इमि जवाः खः।
- 29 जिं स्यू, जि वने धुंकाः थन मण्डलीयात स्यंकीपिं गुंखिचात वइ।
- 30 थुलि जक मखु, छिकपिनिगु हे पुचलं मखुगु खँ ल्हानाजुइपिं मनूत पिहां वइ। अले इमिसं विश्वासीतयत्त थःगु हे मभिंगु लेंयु यंकी।
- 31 अयजूगुलि होश यानादिसँ, स्वदँ स्वदँ तक जिं छिकपिन्त चच्छि न्हिच्छि ख्वबि हायकाः स्यनागु खँ ल्वःमंकादी मते।”
- 32 “आः जिं छिकपिन्त परमेश्वरया ल्हातय वयकःया दया मायां जाःगु वचनयुत्वःताच्वना। वयकलं हे छिकपिन्त विश्वासयु बल्लाकादी, अले यक्व आशिष बियादी।
- 33 “स्वयादिसँ, जिं सुयाकें धिबा व वसः फ्वनागु मद्दु।
- 34 थ्व हे निपा ल्हातं ज्या यानाः जिं नयाच्वना, अले जिं नाप दुपिन्त नं ग्वाहालि यानाच्वनागु ला छिकपिन्स सि हे स्यू।
- 35 दक्व खँ जिं थःमं हे याना क्यनागु दु। अथे हे छिकपिन्स नं थःमं हे थाकुगु ज्या यानाः मफुपिन्त ग्वाहालि यायेमाः। अले प्रभु येशु धयादीगु खँ ल्वःमंकादी मते। वयकलं धयादीगु दु – ‘कायेगु स्वयाः बीगु यक्व भिं।’ ”
- 36 थुलि धयाः पावलं फुककलिसे जानाः पुलि चुयाः प्रार्थना यात।
- 37 अले अन च्वंपिं फुककं तसकं ख्वल। पावलयात घयपुयाः इमिसं चुप्पा नल।
- 38 पावलं आः हानं इमिसं वयात खनी मखुत धाःगुलि इपिं थथे नुगः मछिंकाः ख्वःगु खः। इमिसं वयात लःजहाजयु तक तये यन।

21

पावल यरूशलेमपाखे वंगु

- 1 इपिं लिसे बिदा जुयाः जिपिं अनं लःजहाजयु च्वनाः कोसयु थयंकः वयाः कन्हयु खुन्हु रोडसयु, अले कंस खुन्हु पटारायु थयंकः वना।
- 2 फोनिक्केयु वनेत्यंगु लःजहाज नाप लाःगुलि जिपिं उकी हे च्वनाः वना।
- 3 जिपिं साइप्रसया सत्तीक जुयाः दच्छिनपाखें सिरिया वना। टुरोसयु मालसामान क्वकायुत लःजहाज दिक्गुलि जिपिं नं कुहां वना।
- 4 विश्वासीतयुत नाप लाःगुलि जिपिं न्हयन्हु अन हे च्वना। पवित्र आत्मापाखें सीकाः इमिसं पावलयात यरूशलेमयु वने मते धकाः धाल।
- 5 न्हयन्हु तक च्वने धुंकाः अन च्वंपिं फुकक विश्वासीत थः कलाः व मचाखाचातनापं ज्वनाः जिमित शहरं पिने तक तः वल। जिमिसं समुद्र सिथयु पुलि चुयाः प्रार्थना याना।
- 6 थथे इपिं नाप बिदा जुयाः जिपिं लःजहाजयु च्वं वना। इपिं छँयु तुं लिहां वन।
- 7 जिपिं लःजहाजयु च्वनाः टुरोसं टोलेमाइसयु थयंकः वया। दाजुकिजापिन्त नाप लानाः जिपिं छन्हु अन हे च्वना।
- 8 कन्हयु खुन्हु हे जिपिं अन कैसिरियायु वना। जिपिं अन भिंगु खँ न्यंका जुइमह फिलिप धाःमहयुसिथायु वना। अले व नाप हे छन्हु निन्हु च्वना। यरूशलेमयु ग्वाहालि यायेत ल्यःपिं न्हयमह मध्ये व नं छमह खः।*
- 9 फिलिपया अगमवाणी कनीपिं, बिया मछ्वःनिपिं प्यमह म्हायपिं दु।
- 10 जिपिं अन छुं न्हि हे च्वना। उबलयु यहदियां अगाबस धाःमह अगमवक्ता छमह वल।*
- 11 वं पावलयागु जनी कयाः थःगु ल्हाःतुति चिनाः थथे धाल – “पवित्र आत्मां थथे धयादीगु दु – ‘थ्व जनीया थुवाःयात यरूशलेमयु वन धाःसा यहदीतयु नायःतयुसं थथे हे यानाः चिनाबी, अले यहदीमखुपिन्त लःल्हानाबी।’ ”
- 12 थ्व खँ न्यनाः जिमिसं व अन च्वंपिं मनूतयुसं पावलयात यरूशलेमयु वने मते धकाः पना।
- 13 पावलं धाःसा थथे लिंसः बिल – “छिकपिन्स थथे ख्वयाः हालाः जिगु मन क्वतुकेत स्वयां छु याये? प्रभु येशूयागु नामयु ज्वनाः चिकेत जक छु सीत तकं लिचिले मखु।”
- 14 जिमिसं धयागु खँ वं न्यँ हे मन्यंगुलि जिपिं थथे धयाः सुम्क च्वना – “प्रभुं मनं तुनादीथें जुइमा।”
- 15 अनं लिपा जिपिं थथःगु सामान ज्वनाः यरूशलेमयु स्वया वना।

16 कैसरियाय् च्वंपि सुं दाजुकिजापि नं जिपि लिसे हे वल। इमिसं जिमित साइप्रसं वयाच्वंमह मनासोन धाःमह छम्ह पुलांमह विश्वासीयागु छैय् थ्यंकाबिल।

याकूबयात नापलाःगु

17 जिपि यरूशलेमय् थ्यंबलय् अन च्वंपि दाजुकिजापि जिमित खनाः तसकं लयताल।

18 कन्हय् खुन्हू पावल व जिपि फुक्क याकूबयाथाय वना। अन मण्डलीयापि फुक्क थकालिपि मुनाच्वंगु जुयाच्वन।

19 इमित ज्वजलपा याये धुंकाः पावलं यहदीमखुपिन्थाय् भिगु खँ न्यंका जूबलय् परमेश्वरं गज्याः गज्याःगु ज्या यानादिल धयागु छता छता खँ कन।

20 पावलयागु खँ न्यनाः इमिसं परमेश्वरयात तःधंकल। अले वयात धाल – “किजा, थन नं द्रुलंद्ः यहदीतयसं विश्वासी जुइ धुंकाः नं व्यवस्थायात उलि हे मानय् यानाच्वंगु दु।

21 इमिसं छता निता छंगु खँ नं न्यनातःगु दु। छिं यहदीमखुपिनिगु देशय् च्वनाच्वंपि यहदीतयत् ‘आः मोशयागु व्यवस्थायात नं मस्तयत् मह्य् चिं तयकेगु नं त्वःताछव, व्यवस्थाय् च्वया तः थें नं जुइ मते’ धकाः धयाजुल हं।

22 अयजुगुलि आः छु यायेगु? इमिसं छि थन वःगु दु धकाः मसीकी मखु।

23 “उकि जिमिसं धया थें यानादिसँ। जिमिथाय् भाकल यानाच्वंपि प्यम्ह मनूत दु।

24 इपि लिसे शूद्र जुइत छि नं देगलय् झासँ। अले इमित सँ खायेत नं छि हे धिबा पुलाबिया दिसँ। अले तिनि छिं थथे व्यवस्थाय् च्वया तः थें याःगु खनाः इमिसं थःपिन्सं न्यनातःगु खँ मखु धकाः तायकी।[☆]

25 “यहदीमखुपि विश्वासीतयत् जक जिमिसं ‘मूर्तियात छाःगु प्रसाद नये मते, हि त्वने मते, हि मम्हुकुसे स्यानातःगु ला नये मते, व्यभिचार याये मते’ धकाः पौ च्वया छवयागु दु।”[☆]

26 अले पावलं उपि मनूतयत् ब्वना यंकाः कन्हय् खुन्हू हे इपि प्यम्ह नाप देगलय वन। इमिसं शूद्र याये धुंकेगु खः। उकी वं इमिगु भाकल पूवनीगु दिं व इपि छम्ह छम्हयसिगु निंति बां स्यायेगु दिं पुजाहारीतयत् कन।

पावलयात देगलय् ज्वंगु

27 न्हयन्हूया ई पूवनेत्यंबलय् एशियां वःपि सुं यहदीतयसं पावलयात देगलय् खनाः अन च्वंपि मनूत फुक्कसित ग्वाकाः थथे धकाः हालाः हयक्काः वन –

28 “हे इम्राएली दाजुकिजापि, जिमित ग्वाहालि यानादिसँ। उखेंथुखें वनाः सकसितं झी मनूत, मोशयागु व्यवस्था व थ्व देगःया विरोधय् न्यंका जूम्ह थ्व हे खः। नकतिनि हे जक थ्वं यहदीमखुपिन्त देगलय् हयाः थ्व थाय्यात अपवित्र यानाबिल।”

29 इमिसं एफिससं वःमह त्रोफिमसयात शहरय् पावल नाप खंगुलि पावलं वयात देगलय् हःगु जुइ धकाः थथे धाःगु खः।[☆]

30 थ्व न्यनाः शहरय् च्वंपि मनूत अन मुंवल। इमिसं पावलयात लुयाः देगलं पिने हल। अले देगःयागु ध्वाखा तिनाबिल।

31 इमिसं पावलयात थुकथं स्यायेत्यंबलय् यरूशलेमय् खलबल जुयाच्वन धयागु खँ तःधंमह रोमी कप्तानयाथाय् थ्यन।

32 थ्व खँ न्यनाः व सिपाइँत व कप्तानतयत् ब्वनाः अन थ्यंकः वल। तःधंमह कप्तान व सिपाइँतयत् खनेवं इमिसं पावलयात दायेगु त्वःतल।

33 अले कप्तानं पावलयात ज्वनाः निपु सिखलं चिकेबियाः मनूतयत् थथे धकाः न्यन – “थ्व मनुखं छु यात? थ्व गन च्वंमह खः?”

34 अन मुनाच्वंपि मनूतयसं छम्हयसिनं छगु खँ धाःसा मेम्हयसिनं मेगु हे खँ धया हाःगुलि वं अन अथे छाय् खलबल जूगु धकाः बालाक सीके मफुत। अले वं पावलयात किल्लाय यंकाः कुनेगु उजं बिल।

35 व त्वाथलय् थ्यंबलय् मनूतयसं ध्वानुध्वाःगुलि वयात सिपाइँतयसं ल्हना यंकल।

36 छायाधाःसा “वयात स्या हे स्या” धकाः हालाः मनूतयगु हुल ल्यल्यु वन।

37 थथे किल्लाय दुने यंकेत्यंबलय् पावलं तःधंमह कप्तानयाके न्यन – “जिं छितः छता खँ धाये ला?”

अले वं धाल – “छं ग्रीक भाषां खँ ल्हाये सः ला?

38 छु छ मिश्र देशयाम्ह व हे मनु मखु ला? गुम्ह छुं न्हि न्ह्यः सरकारयात स्यंकेमाः धकाः मरुभूमिइ प्यद्रुः मनूतय् नायः जुयाजूगु खः?”

39 पावलं लिसः बिल – “जि ला किलिकियागु टार्सस शहरय् च्वंमह यहदी खः। जि चिधंगु शहरय् च्वंमह मखु। जितः थुपिलिसे खँ ल्हाके बियादिसँ।”

40 तःधंमह कप्तानं “नवा” धकाः धाःगुलि पावलं त्वाथलय् दनाः सकसितं सुम्क च्वनेत ल्हाःभाय् यात। इपि सुम्क च्वनेवं वं हिब्रू भाषां थथे धाल –

22

पावलं थःगु खँ कंगु

1 “आः धाये ल्वःपि व दाजुकिजापि, छिकपिन्त धायेमाःगु जिगु खँ न्यनादिसँ।”

2 थथे पावलं हिब्रू भाषां नवाःगु न्यनाः इपि फुक्कं चुडँक हे नमवासे सुम्क च्वना बिल। अले पावलं धाल –

3 “जि किलिकियायागु टार्सस शहरय् बूमह छम्ह यहदी खः। अयनं जि ब्वलंगु ला थ्व हे शहरय् गमलिप्लयागु ल्हातं खः। जिं झी तापाःबाज्यापिनिगु व्यवस्था नं बांलाक स्यना कया। छिकपिन्सं थौकन्हय् याना च्वथे जिं नं परमेश्वरया निरिति थःत पाना जुयागु खः।”

4 जिं थ्व लँय् जूपि मिजंत व मिसात विश्वासीतयत दायेगु, स्यायेगु याना, गुलिसित ला कुना बिया।

5 जिं धयाच्च्वनागु थ्व फुक्क खँ सभाय् च्वपि दुजःतयसं व दकलय् तःधंमह पुजाहारी नं स्यु। वय्कःपिनिगु हे पाखें जिं विश्वासीतयत ज्वनेत भवं च्वका कयागु खः। इमित यरूशलेमय् ज्वनाहयाः सजाँय् बीकेत नं जि दमस्कसय् वनागु खः।”

6 “वँव जि दमस्कसय् थ्यनी थें च्वंकाः स्वर्ग तसकं थीगु जः जिगु छचाःखेलं थिल।

7 अले जि बँय् भवसू वना। जितः थथे धयाहःगु जिं ताया – ‘शाऊल, शाऊल, छाय् छ जितः दुःख बियाच्च्वना?’

8 “अले जिं लिसः बिया – ‘छि सु खः, हे प्रभु?’

“अले वयकलं धयादिल – ‘जि नासरतयाम्ह येशू खः, गुम्हयसित छं दुःख बियाच्च्वना।’

9 उबलय् जि नाप दुपिन्सं जः जक खन, सः धाःसा सुनानं मताः।

10 “अले जिं थथे धया – ‘प्रभु, आः जिं छु याये माल लय्?’

“अले प्रभुं जितः धयादिल – ‘दँ, दमस्कसय् हँ। छं यायेमाःगु फुक्क खँ छन्त अन हे धाइ।’

11 “थीगु जलं यानाः जिगु मिखा हे कां जुल। अले जि नाप वःपिन्सं ल्हाः ज्वनाः जितः दमस्कसय् ब्वनायकल।

12 “अन च्वपि यहदीतयसं मानय् यानातःमह अले मोशयागु व्यवस्थाय् धयातःथें यानाजुइमह हननिया धाःमह छम्ह मनुखं वयाः

13 जिगु न्ह्यःने दनाः थथे धाल – ‘किजा शाऊल, छिगु मिखां खनेमा।’ उलि धायेवं हे जिगु मिखा चाल। अले वयात खना।

14 “अनं लिपा वं जितः धाल – ‘परमेश्वरयागु इच्छा सीकेत, अले वय्कःया धर्मीमह मनूयात स्वयेत व वय्कःयागु हे म्हुतुं खँ न्यनेत झी तापाःबाज्यापिनि परमेश्वरं छितः ल्ययादीगु दु।

15 आः छिं फुक्कभनं थःमहं खंगु व ताःगु खँया साक्षी बियादीमाः।

16 अयजुगुलि आः छुकियात लिबाका च्वनेगु? दनादिसँ, वय्कःया नामं बप्तिस्मा कयाः थःगु पाप सिला छ्वयादिसँ।”

यहदीमखुपिन्त नं स्यनेमाः धकाः धाःगु

17 “अनं यरूशलेमय् लिहां वये धुंकाः छन्हु देगलय् च्वनाः प्रार्थना यानाच्च्वनाबलय् जिं दर्शन खना।

18 प्रभुं जितः धयादिल – ‘याकनं हे छ यरूशलेमं पिहां हँ, छाथधाःसा छं कंगु जिगु खँय् थनच्वपि सुनानं विश्वास याइ मखु।’

19 “अले जिं धया – ‘प्रभु, धर्मशास्त्र स्यनिगु छँ पति वनाः जिं छितः विश्वास याक्वसित ज्वनाः इयालखानाय् कुनागु व कसाः याना जुयागु फुक्क खँ इमिसं स्यु।

20 अले छिगु साक्षी बिया जुइमह स्तिफनसयात स्याःबलय् नं जि दूथ्याः, जिं इमिगु वसः स्वयाच्च्वनागु खः।”

21 “प्रभुं जितः थथे धयादिल – ‘छ वने हे माः, जिं छन्त तातापाक यहदीमखुपिन्थाय् छ्वयेत्यना।”

22 थुलि तक ला अन च्वपिं मनुतयसं पावलयागु खँ न्यन। अनं लिपा इपि ततःसलं थथे धकाः हाला हल – “थ्वयात स्याये हे माः। थज्याःमह मन् ला म्वानाच्च्वनेत तकं मल्वः।”

23 अले इमिसं थथःगु लं फसय् ब्वयकाः धू हलाः हाला हल।

24 थ्व खनाः तःधंमह कप्तानं मनुत पावल खनाः थथे छाथ् तंम्वःगु धकाः सीकेत वयात किल्लाय् यनाः कोर्रां दायेगु उजं बिल।

25 पावलयात चित संबलय् वं न्ह्यःनेसं दनाच्च्वंमह कप्तानयात थथे धाल – “दोष हे मदय्कं छम्ह रोमीयात कोर्रां दायेगु पाय्छि जू ला?”

26 थ्व न्यनाः कप्तानं तःधंमह कप्तानयाथाय् वनाः धाल – “छिं छु यायेत्यना दियागु? व मन् ला रोमी धकाः जुयाच्च्वन।”

27 अले वं वयाः पावलयाके न्यन – “छ रोमी खः ला?”

पावलं लिसः बिल – “खः।”

28 अले वं धाल – “जि ला यक्व धिवा फुका: तिनि रोमी जुइ खन।”

पावलं धाल – “जि ला बूसानिसें हे रोमी खः।”

29 थ्व न्यना: पावलयात दायेत वःपि फुक्कं लिचिला वन। तःधंम्ह कप्तान थः हे नं ग्यात, छायाधाःसा वं हे पावलयात चिके ब्यगु खः।

30 कन्हय् खुन्हु हे तःधंम्ह कप्तान यह्दीतयसं वयात छाया द्रुपं ब्यगु खः धका: सीकेत तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्त महासभाय् सःतल। अले पावलयात फुक्कसिगु न्ह्यःने थने हल।

23

पावलयात सभाय् यंकूगु

1 पावलं सभाय् चाकःछि स्वया: धाल – “दाजुकिजापि, परमेश्वरया न्ह्यःने जिं थौं तक थःगु नुगः यचुका: भिगु ज्या याना वयाचवनागु दु।”

2 अबलय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हननियां पावलया लिक्क दना च्वंम्हयसित वयागु म्हुतुइ दा धका: उजं बिल।

3 अले पावलं वयात धाल – “अय् सख्खालं पानातःगु अंगः, छन्त नं परमेश्वरं दाइतिनि। धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें छ जिगु न्याय यायेत च्वनाच्वंगु दु। अयसां छं धर्मशास्त्रं मबीकं जितः दायेगु उजं बिल।”*

4 वया लिक्क दना च्वंपिन्सं वयात धाल – “परमेश्वरं ल्ययातःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयात थथे म्हुतु ल्हाये ज्यू ला?”

5 अले पावलं धाल – “दाजुकिजापि, वय्कः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी धका: जिं मसिल। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु – ‘थः मनूतय् शासकयात म्हुतु ल्हाये मते।’”*

6 पावलं अन सदुकी व फरिसीतयत् नं खना: थथे धाल – “दाजुकिजापि, जि फरिसीया काय् फरिसी खः। सीम्ह मनु हानं म्वाना वइ धका: आशा यानागुलि थथे जिगु न्याय जुयाच्वंगु दु।”*

7 वं थुलि धायेवं अन च्वंपि फरिसी व सदुकीतय् दथुइ ल्वापु जुल। अले इपि निथ्वः जुया: बाल,

8 छायाधाःसा सदुकीतयसं सीपि म्वाना वइ, स्वर्गदूत व आत्मा दु धयागु पत्या: मया:। फरिसीतयसं धाःसा थ्व स्वतां पत्या: या:।*

9 अले अन तसकं खलबल जुल। फरिसीतय् शास्त्रीतयसं दना: सदुकीतयत् न्यंका: थथे धाल – “जिमिसं ला थ्व मनूयागु छुं हे दोष मखना। थ्व मनूयात आत्मां व स्वर्गदूतं हे नवाकूगु जुइमा:।”

10 अले अन तसकं हे ल्वापु जुल। इमिसं पावलयात स्यानाबी धका: ग्याना: तःधंम्ह कप्तान सिपाइतयत् “पावलयात अनं किल्लाय् हजि” धका: उजं बिल।

11 उखुन्हु हे चान्हय् प्रभुं पावलयाथाय् ज्ञाया: धयादिल – “साहस या, यरूशलेमय् च्वंपिन्त थें रोमय् च्वंपिन्त नं छं जिगु साक्षी बी मानि।”

पावलयात स्यायेगु ग्वसा: ग्वःगु

12 कन्हय् खुन्हु सुथय् यह्दीतय् नायःतयसं मुना: पावलयात स्यायेगु ग्वसा: ग्वल। इमिसं “पावलयात मस्यासे त्वःते मखु, वयात मस्याय्कं नये नं मखु, त्वने नं मखु” धका: पाफल।

13 थथे पावलयात स्याये धाःपि पिइम्हं मयाक दु।

14 अले इमिसं तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्थाय् वना: धाल – “जिमिसं पावलयात मस्याय्कं छुं हे नयेत्वने याये मखु धका: पाफयागु दु।

15 अयजुगुलि छिकपिन्सं तःधंम्ह कप्तानयाथाय् ज्ञाया: ‘पावलयागु मेमेगु खँ नं बांलाक सीके माःगु दु, उकिं वयात छकः क्वत हजि’ धका: धयादिसँ। अले जिमिसं वयात थन मथयंवं लँय् हे स्यानाबी।”

16 इमिसं थथे पावलयात स्यायेगु ग्वसा: ग्वःगु खँ पावलया भिन्चां सिया: काचाकाचां किल्लाय् वना: पावलयात कन।

17 अले पावलं कप्तानयात सःता: धाल – “थ्व मनूयात तःधंम्ह कप्तानयाथाय् ब्वना यंकादिसँ। वय्कःयात नाप लाना: छुं खँ धायेमाःगु दु हं।”

18 अले वं पावलया भिन्चायात तःधंम्ह कप्तानयाथाय् यंका: धाल – “कुनातःम्ह पावलं थ्व मनूयात छियाय् यंकाब्यु धाःगु। थ्व मनूया छितः छुं धायेमाःगु दु हं।”

19 अले वं वयात ल्हा: ज्वना: छखे ब्वना यंका: न्यन – “छु धायेमाःगु खः धा?”

20 अले वं धाल – “यह्दीतय् नायःतयसं जाना: पावलया मेमेगु खँ बांलाक सीके माल धका: त्वहः तया: कन्हय् वयात महासभाय् क्वत हजि धका: छितः बिन्ति या: वयेगु ग्वसा: ग्वःगु दु।

* 23:3 २३:३ मती २३:२७-२८

* 23:5 २३:५ प्रस २२:२८

* 23:6 २३:६ प्रे २६:५; फिलि ३:५

* 23:8 २३:८ मती २२:२३; मार्क १२:१८; लूक

21 छिं इमिगु खँ न्यनादी मते, छायाधाःसा पिइम्हं मयाक मनूतयसं पावलयात मस्यातले छुं हे नयेत्वने याये मखु धकाः पाफयाः स्यायेत स्वयाच्वंगु दु। छिं 'ज्यु' धाइ धकाः इमिसं आशा यानाच्वंगु दु।”

22 अले तःधंम्ह कप्तानं वयात थथे धयाः छवयाबिल – “थ्व खँ जितः धया धकाः छं सुयातं कने मते।”

पावलयात कैसरियाय् छवःगु

23 अले तःधंम्ह कप्तानं निम्ह कप्तानयात सःताः थथे उजं बिल – “निसः सिपाइँत, न्हयेम्ह सल गया वनीपि सिपाइँत, अले निसः भाला ज्वना वनीपि सिपाइँतयत्त कैसरियाय् वनेत थौं बहनी नौ बजे तक तयार याना ति।

24 पावलया निति नं सल तयार याना ति। अले वयात बांलाक पाः तयाः रोमी बडा-हाकिम फेलिक्सयाथाय् यंकि।”

25 थुलि धयाः वं बडा-हाकिमयात पौ छपौ नं च्वल –

26 “हनेमाःम्ह तःधंम्ह हाकिम फेलिक्सजु, क्लौडियस लूसियसपाखें ज्वजलपा।

27 “पावल धाःम्ह थ्व मन्यात यहदीतयसं ज्वनाः स्यायेत्यंगु खः। थ्व मन् रोमी धकाः सियाः जिं सिपाइँत ब्वना वनाः त्वःतका हया।

28 थ्वं छु ट्रंकल धकाः सीकेत जिं वयात महासभाय् नं थने यना।

29 इमिगु व्यवस्थायागु खँय् थथे ल्वापु जूगु जुयाच्वन। स्याये हे मायक व झ्यालखानाय् कुने मायक थ्वं ट्रंकुगु ला जिं छुं नं मखना।

30 अले हानं यहदीतयसं वयात स्यायेत ग्वसाः ग्वयाच्वंगु दु धकाः धाःगुलि जिं वयात थथे याकनं छिथाय् छवयाहयागु दु। वयात पाः याःपिन्त नं छिथाय् हे छु छु धायेमाःगु खः धाः हँ धकाः धयाबियागु दु।”

31 सिपाइँतयसं उजं ब्यु थें पावलयात चां चां हे एन्टिपाट्रिसय् थ्यंकल।

32 कन्हय् खुन्हु न्यासि वंपि सिपाइँत पावलयात सल गयावःपि सिपाइँतयगु ल्हातय् त्वःताः लिहां वन।

33 कैसरियाय् थ्यंकाः सिपाइँतयसं तःधंम्ह कप्तानं बियाहःगु पौ व पावलयात बडा-हाकिमयात लःल्हाना बिल।

34 बडा-हाकिमं पौ ब्वने धुंकाः पावलयात थथे धकाः न्यन – “छंगु छँ गन, छ गं वयागु?” पावलं लिसः बिल – “जिगु छँनं किलिकियाय् हे खः।”

35 थ्व न्यनाः वं पावलयात धाल – “छन्त पाः याःपि मन्त वल कि छंगु मुद्दा स्वये।” अले वं पावलयात बांलाक पाः तयाः हेरोदयागु लायकुलिइ तयाति धकाः उजं बिल।

24

रोमी बडा-हाकिम फेलिक्सया न्ह्यःने पावल

1 न्यान्हु लिपा दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हननिया, थकालिपि व तर्तुल्लस धाःम्ह छम्ह वकिलयात ब्वनाः कैसरियाय् क्वहां वल। इमिसं बडा-हाकिमयात पावलयागु नामय् उजुर यात।

2 पावलयात बडा-हाकिमया न्ह्यःने हये धुंकाः तर्तुल्लसं वयात द्रुपं बियाः थथे धाल –

“हनेमाःम्ह फेलिक्सजु, छसपोलं यानाः जिपिं आनन्दं च्वनाच्वनागु दु। छसपोलयागु बुद्धिं यानाः थ्व देशय् यक्व भिना वयाच्वंगु दु।

3 थ्व खँ जिमिसं न्ह्याबलें न्ह्याथाय् नं मानय् याना वयाच्वनागु दु। अले थुकिया निति जिमिसं छसपोलयात सुभाय् बियाच्वनागु दु।

4 छसपोलयागु ई यक्व कयाच्वने मखु, अयसां दया यानाः जिमिगु छत्वाःचा बिन्ति न्यना बिज्याहँ।

5 थ्व मन् तसकं ग्यानापुम्ह, संसारय् च्वंपि फुक्क यहदीतयत्त ल्वाका जूम्ह खः। अले थ्व नासरी पुचःयाम्ह नायः नं खः।

6 थ्वं देगःयात नं अशुद्ध यायेत्यंगु खः, अबलय् हे जिमिसं थ्वयात ज्वना। अले जिमिगु थःगु हे व्यवस्थाकथं थ्वयात सर्जोय् बीत्यनागु खः।

7 तःधंम्ह कप्तान लूसियसं वयाः थ्वयात जिमिगु ल्हातं बलजपती त्वःतका यन।

8 अले वयाथाय् उजुर याःवंक्वसित छसपोलयाथाय् हँ धकाः उजं बियाहल। छसपोलं वयाके हे न्यनाबिज्याःसा जिमिसं पाः यानाच्वनागु फुक्क खँ सी दइ।”

9 व नाप वःपि यहदीतय् नायःतयसं नं वं धाःगु खँ सत्य खः धकाः बडा-हाकिमयात धाल।

पावलं लिसः ब्यूगु

10 अले बडा-हाकिमं पावलयात नवायेत ल्हाःभाय् याःगुलि व थथे धाल – “यक्व दनिसें छसपोलं थ्व देशय् न्याय याना वयाच्वंगु जिं स्यू। उकिं छसपोलया न्ह्यःने थथे थःगु खँ धाये दयाः जि लयता।

11 जि यरूशलेमय् परमेश्वरया आराधना यायेत वयागु झिनिन्हं अप्वः मद्दिन। थ्व खँ मेपिन्के नं न्यनादी फु।

12 जि देगलय् सुंनाप कचकच हालाच्चंगु खः धकाः सुं यहदीं नं धाये फइ मखु। न सुनानं जितः धर्मशास्त्रं स्यनिगु छैयं व शहरय् गनं सुयातं ल्वायेत ग्वाकाः जूगु हे खं धकाः धाये फइ।

13 न इमिसं जितः थःपिन्सं पाः याःगु खँयागु दसि हे बी फइ।

14 “अयनं इमिसं धाःगु छता खँ ला जिं नं खः धकाः धाये। जिं नं जिमि तापाःबाज्यापिन्सं मानय् याना वःम्ह परमेश्वरयागु आराधना यानागु खः, गुकियात इमिसं ‘नासरी पुचः’ धकाः धयाजुल। मोशयागु व्यवस्था व अगमवक्तानं च्वया थकूगु फुक्क खँयं जिं विश्वास याना।

15 भिपिं नं मभिपिं नं सिनाः हानं म्वाना वइतिनि धकाः परमेश्वरयाके इमिसं थें जिं नं आशा यानाच्चवनागु दु।

16 अयज्गुलि जिं मन्तयगु न्ह्यःने नं परमेश्वरयागु न्ह्यःने नं थःत यचुकाः ज्या याना जुया।”

17 “यक्व दँ लिपा जि चीमिपिं दाजुकिजापिन्त धिबा बीत व परमेश्वरयात छायेछी यायेत यरूशलेमय् लिहां वयागु खः।

18 देगलय् शूद्र जुइगु ज्या यानाच्चवनाबलय् हे इमिसं जितः ज्वंगु खः। अबलय् जि नाप सुं छम्ह मनुं नं मनु। अले सुंनाप कचकच हालाच्चवनागु नं मखु।*

19 एशियां वःपिं यहदीत नं अन दुगु खः, इमि नं जिगु खँयं छुं धायेमाःगु दुसा धाः वये माःगु खः नि।

20 मखुसा महासभाया न्ह्यःने दनाबलय् थन दुपिन्सं जिके छुं दोष खंगु दुसा व धायेमानि।

21 जिं इमिगु दथुइ दनाः थुलि हे जक धयागु खः – ‘सीपिं मन्त म्वाना वइतिनि धकाः विश्वास यानागुलि थौं जि छिकपिन्थाय् न्ह्यःने थथे न्याय याका च्वनेमाल।’ **

22 फेलिक्सं प्रभुयागु खँ बांलाक स्यगुलि इमित थथे धकाः चीकाछवल – “तःधंम्ह कप्तान लुसियस वल धायेवं जिं छिमिगु मुद्दा छिने यानाबी।”

23 अले फेलिक्सं कप्तानयात “पावलयात कुना ति, म्हस्यूपिं सुनानं नापलाः वःसा नापलाके ब्यु। छुं ब्यु वःसा बीके ब्यु, पने मते” धकाः उजं बिल।

फेलिक्सं पावलयात सःतकेछवःगु

24 छन्हू निन्हू लिपा फेलिक्स थः यहदी कलाः दूसिल्लायात ब्वनाः वल। अले येशू ख्रीष्टयागु विश्वासयागु खँ न्यनेत पावलयात सःतके छवल।

25 अले वं इमित परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइगु, थःगु मनयात थातय लाकेगु व लिपा जुइतिनिगु न्याययागु खँ न्यंकल। थ्व न्यनाः फेलिक्सं ग्यानाः थथे धाल – “आःयात गात, लिपा हानं लिलात धाःसा छन्त सःतके हये।”

26 पावलयापाखें धिबा नयेदइ ला धकाः वं मतिइ तःगु खः। अयज्गुलि नं वं पावलयात थथे इलय् ब्यलय् सःताः खँ ल्हायेगु याःगु खः।

27 निदँ लिपा फेलिक्सया थासय् पर्किअस फेस्तस बडा-हाकिम जुयाः वल। फेलिक्सं यहदीतयत् लय्तायका तयेत पावलयात कुना तुं तल।

25

पावलं कैसरयात बिन्ति याःगु

1 फेस्तस कैसरियाय् वयाः स्वन्हू दयकाः यरूशलेमय् वन।

2 अन तःधंपिं पुजाहारीत व तःधंपिं यहदीतय् नायःतयसं फेस्तसयात पावलयागु विरोधय् खँ न्यंकाः बिन्ति यात।

3 पावलयात लँय् दथुइ हे स्यायेगु मतिइ तयाः इमिसं वयात यरूशलेमय् छवयाहयादिसँ धकाः फेस्तसयात बिन्ति यात।

4 तर फेस्तसं इमित थथे धकाः लिसः बिल – “पावलयात कैसरियाय् हे कुनातःगु दु। जिं नं याकनं हे अन वनेत्यनागु दु।

5 छिमि छम्हनिम्ह नायःतयत् छवयाहिँ। अले वया न्ह्यःने हे वं द्रूकूगु दु धकाः उजुर या।”

6 इपिं नाप च्यान्हू झिन्हू च्वनाः फेस्तस कैसरियाय् लिहां वल। कन्हय् खुन्हू हे वं न्याय यायेथाय् वनाः पावलयात कायके छवल।

7 पावलयात अन हयेवं यरूशलेमं वःपिं यहदीतय् नायःतयसं वयात यक्व हे दोष बिल। अथेसां इमिसं छुकियागु दसि बी मफुत।

8 अले पावलं धाल – “जिं यहदीतयगु व्यवस्था, देगः, व कैसरयात मभिंकाः छुं नं धयागु मनु।”

9 फेस्तसं यहदीतयत् लय्तायकेत पावलयात थथे धाल – “जिं छन्त यरूशलेमय् छवयाबी, अले अन हे छंगु न्याय याये, मज्यू ला?”

10 अले पावलं धाल – “जिं कैसरयागु अदालतय् न्याय फवनाचवनागु दु। थन हे जिगु न्याय जुइमाः। जिं यहदीतय् नायःतयगु छुं स्यंकागु मद्दु धकाः ला छसपोलं नं बांलाक सि हे स्यु।

11 जिं ज्यान सजाँय बीमायक छुं मभिंगु यानागु दुसा जि सीत नं न्ह्यचिलागु दु। इमिसं जितः पाः याःगु छुं नं सत्य मखुसेलि जितः सुनान इमिगु लहातय् लाके फइ मखु। जिं कैसरयात बिन्ति याये।”

12 अले फेस्तसं सल्लाह बीपि लिसे खँ लहानाः थथे धाल – “छुं कैसरयात बिन्ति यात। अयज्गुलि छन्त कैसरयाथाय हे छवये।”

जुजु अग्रिपासं न्हम्ह बडा-हाकिम नापलाःगु

13 निन्हु स्वन्हु लिपा जुजु अग्रिपास व बरनिकी कैसरियाय फेस्तसयात नापलाः वल।

14 इपि अन छुं न्हि तक च्वने धुंकाः फेस्तसं जुजुयात पावलयागु फुक्क खँ कन – “थन फेलिक्सं कुनातःम्ह छम्ह मनु दु।

15 जि यस्शलेमय् वनाबलय् तःधपि पुजाहारीतयसं व थकालिपिन्सं वयात दोष बियाः सजाँय बीमाः धकाः जितः बिन्ति यात।

16 जि इमित थथे धकाः लिसेः बिया – ‘सुनानं मनुयात वयागु दोष ठहरय् मजुइकं सजाँय बीगु रोमीतयगु चलन मद्दु। अले वं पाः याःपिनिगु न्ह्यःने थःगु खँ नं धाये दयेमाः।’

17 “इपि वयेवं भचा हे लिमबाकुसे कन्हय् खुन्हु हे जिं वयात अदालतय् कायके छवया।

18 वयात पाः याःपिन्सं गुलि नं वयात दोष ठहरय् याइ धकाः जिं मतिइ तयागु खः, अथे याये मफुत।

19 इमिसं ला इमिगु धर्मयागु खँ व सी धुंक्म्ह येशूयागु खँ कयाः जक पाः याना हल। पावल धाःसा सी धुंक्म्ह येशू अज्जं म्वानाचवंगु दनि धकाः धाइम्ह जुयाचवन।

20 जि छुं हे क्वःछी मफुगुलि वयात थ्व खँय जवाःसवाः यायेत यस्शलेमय् वनेगु ला धकाः न्यना।

21 पावलं कैसरपाखें न्याय याकेगु धकाः बिन्ति याःगुलि जिं वयात कैसरयाथाय मयंकुतले बांलाक पाः तयाः थन हे तया तयेगु उजं बिया।”

22 अले अग्रिपासं फेस्तसयात धाल – “व मनुयागु खँ जिं नं छकः न्यने दुसा ज्यु।”

फेस्तसं धाल – “कन्हय् हे न्यनादिसँ।”

पावल अग्रिपास व बरनिकीया न्ह्यःने

23 कन्हय् खुन्हु अग्रिपास व बरनिकी तसकं झःझः धायक तःधपि कप्तानत व शहरय् च्वंपि ततःधपि मनुतयत ब्वनाः सभा यायेगु छँय वन। अले फेस्तसयागु उजंकथं पावलयात नं दुने हल।

24 अले फेस्तसं धाल – “जुजु अग्रिपास व थन झायादीपि सकल भाजु मयजुपि, थनच्वंपि व यस्शलेमय् च्वंपि फुक्क यहदीतयसं थ्व मनुयात स्याना छवयेमाः धकाः जिथाय उजुर याः वःगु खः।

25 ज्यान सजाँय बीमायक वं अथे द्रंक्गु जिं छुं हे लइके मफुत। वं कैसरयात बिन्ति याःगुलि जिं वयात अन हे छवयेगु मतिइ तयागु दु।

26 “वयागु दुबिदुं कैसरयात च्वया छवयेत जिके छुं हे खँ मन्त। अयज्गुलि जिं वयात छिकपिनिगु, अज्ज ला हे जुजु अग्रिपास, छिगु न्ह्यःने थने हयागु दु। छिकपिन्सं माःकथं जाँचय् यानाः जितः च्वयेत सल्लाह बियादिसँ,

27 छायथाःसा छुं हे दोष मकयंकं वयात अथे छवयेत जितः मछिं ताल।”

26

अग्रिपासयागु न्ह्यःने पावलं बयान ब्यगु

1 अले अग्रिपासं पावलयात धाल – “दुँ, थःगु खँ कंसां जिला।”

अले वं लहाःभाय यानाः थःगु खँ धाल –

2 “जुजु अग्रिपास, छसपोलया न्ह्यःने थथे नवाये दुगुलि जि तसकं लयता। यहदीतयसं जितः मखुगु मखुगु ज्याखँयात धकाः पाः याःगु फुक्कं थौं छसपोलयात कने,

3 छायथाःसा छसपोलं यहदीतयगु थितिकुति व चालचलन बांलाक स्यु। अयज्गुलि जिगु खँ बांलाक न्यनादिसँ धकाः जिं बिन्ति यानाचवना।”

4 “जि थःगु देश व यस्शलेमय् ब्वलंम्ह खः। उकिं इमिसं जितः मचानिसँ हे बांलाक म्हस्यु।

5 धर्मयागु हे खँ लहाये धाःसा झीगु धर्मय् जि फरिस्सी जुयाच्वने धुंम्ह हे खः। थ्व खँ इमिसं सि हे स्यु, अले इमित माःसा धाये नं फु।”

6 परमेश्वरं झी तापाःबाज्यापिन्त बियादीगु वचनय् आशा यानागुलि थौं थथे ज्वंकाः न्याय याका च्वनेमाल।

7 थ्व हे खँ झी झिनिगू कुलं नं जुइतिनि धकाः आशा यानाः दुनुगालनिसें चां न्हि परमेश्वरयागु आराधना याना जुल। थ्व हे आशां यानाः जितः थौं ज्वना हल, महाराज।

8 परमेश्वरं सीमह म्वाकादी धयागु खँ छिकपिन्सं छाय विश्वास याये मफुगु?"

9 "जिं नं नासरतयाम्ह येशयागु नां काइपिन्त स्यकेमाः धकाः बिचाः यानागु खः।

10 जिं यरूशलेमय थथे याना नं जुया। जिं तःधंपि पुजाहारीतपाखें अधिकारया पौ कयाः तःमह हे विश्वासीतयत इयालखानाय कुंके बिया। अले स्यायेथाय तकं जिं ग्वाहालि बिया।

11 धर्मशास्त्र स्यनिगु छेंय छेंय वनाः इमित ज्वनाहयाः सजाँय बिया, अले इमिगु हे म्हुतुं ख्रीष्टयात मभिक धायके बिया। थुलि याना नं मगानाः तमं तातापाक मेमेगु शहरय नापं वनाः जिं इमित दुःखकष्ट बिया।"*

पावलं थः विश्वासी जगु खँ धाःगु

12 "छन्हु तःधंपि पुजाहारीतयके उजं व अधिकार कयाः जि दमस्कसपाखे स्वयाः वनाच्वनाबलय

13 महाराज, न्हिनय हे निभाः स्वयाः नं तसकं थीगु छगू जः जि व जि नाप वःपि मनतयगु छुचाःखेलं थिल।

14 जिपिं फुक्कं बँय भ्वसू वन। अबलय हे लाक्क हिब्रू भाषां जितः थथे धयाहःगु सः जिं ताल – 'शाऊल, शाऊल, जितः छाय दुःख बियाच्वना हं? च्यानाच्वंगु मि सुनानं ज्वनां ज्वने फइ ला?"

15 "अले जिं धया – 'हे प्रभु, छि सु खः?"

"अले प्रभुं जितः धयादिल – 'जि येशू खः। छं जितः दुःख बियाच्वन।

16 दूँ, छन्त जिमह च्यः यायेत व छं जितः खंगु व जिं लिपा क्यनेत्यनागु खँया साक्षी बीकेत जि छन्थाय वयागु खः।

17 जिं छन्त यहदीतय नायःतयगु ल्हातं व यहदीमखुपिनिगु ल्हातं बचय यानातये।

18 इमिगु मिखा चायका बीत, इमित खिउँथासं जलय हयेत, अथे हे जितः विश्वास याकाः पाप क्षमा याकेत, शैतानपाखें लिगनाः परमेश्वरयाथाय पवित्र याके हयेत जिं छन्त इमिथाय छ्वयाच्वना।" "

19 "थथे जगुलि हे, जुजु अग्रिपास, जिं स्वर्गपाखेयागु दर्शनय खनागु खँ गथे मन्येनेगु?

20 जिं थ्व खँ दकलय न्हापालाक दमस्कसय च्वंपिन्त न्यंका। अले यरूशलेम व यहदियाय न्यंकं व यहदीमखुपिन्त नं थथःगु पापं लिचिलाः परमेश्वरयाथाय लिफः स्वयाः वा धकाः न्यंका। अले थःमह पश्चाताप यानागु ज्यां नं कयँ धकाः नं धया।*

21 थथे धयागुलि यहदीतय नायःतयसं जितः देगलय ज्वनाः स्यायेत स्वःगु खः।

22 अयनं थौं तक परमेश्वरं जितः ग्वाहालि यानादीगु हे दु। अयजगुलि जिं थन दनाः चिधंपि, तःधंपि, सकसितं साक्षी बियाच्वनागु दु। अगमवत्तां व मोशां जुइतिनि धकाः धाःगु खँ जक जिं कनाच्वनागु खः, मेगु छुं नं मधया।

23 इमिसं धाःगु खँ थ्व हे खः – 'मुक्ति बीमह ख्रीष्ट सी हे माः, अले हानं दकलय न्हापा वयकःयात हे सीमहं म्वाकादी। वयकलं हे यहदी व यहदीमखुपि सकसितं बचय यानाः जः बियादी।' **

24 पावलं थथे नवानाच्वंबलय हे फेस्तसं ततःसलं वयात थथे धाल – "पावल, छ वें जुल ला कि छु? यक्व ब्वनाः छ वें जुइ धुंक्ला।"

25 अले पावलं धाल – "हनेमाःमह फेस्तस, जि वें जगु मखु। जिं ला सत्य खँ हे ल्हाना च्वनागु दु।

26 अग्रिपास जुजुं नं थ्व खँ स्यू। जिं वयकःयात मग्यासे धायेफु। वयकलं थ्व खँ बांलाक हे स्यू, छायधाःसा थ्व खँ सुं मदुथाय धाःगु मखु।

27 जुजु अग्रिपास, छसपोलं अगमवत्तातयत विश्वास याना मदिया ला? छसपोलं विश्वास यानादी धकाः जिं स्यू।"

28 अले अग्रिपास पावलयात धाल – "थुलि याकनं छं जितः नं ख्रीष्टियन यायेत स्वयागु ला?"

29 पावलं धाल – "याकनं जुइमा, लिबाक्क जुइमा, छिकपि सकलें जि थें तं जुइमा धकाः जिं आशा यानागु दु। तर थथे सिखलं चीका च्वनेमाःमह धाःसा मखु। परमेश्वरयाके जिं थ्व हे प्रार्थना याना।"

30 अले जुजु, बडा-हाकिम, बरनिकी व अन च्वंपि सकलें दन।

31 इपि थथे हा हां पिहां वन – "थ्व मनखुं स्याये हे माःगु व कुने हे माःगु ला छुं नं ज्या याःगु मदु खनी।"

32 अग्रिपासं फेस्तसयात धाल – "वं कैसरयात बिन्ति मयाःगु जूसा त्वःता छवःसां ज्यगु खनी।"

27

पावल रोमय वंगु

1 जिमित लःजहाजं इटालियाय छवयेगु क्वःछी धुंकाः पावल व मेपि कुनातःपिन्त युलियस धाःमह जुजु अगस्तसया सिपाइँतय कप्तानयागु ल्हातय लःल्हाना बिल।

* 26:11 २६:११-११ प्रे ८:३; २२:४-५

* 26:20 २६:२० प्रे १:२०, २८-२९

* 26:23 २६:२३ यशै ४२:६; ४६:६; १ कोर १५:२०

2 अले जिपि एशियाय थीथी थासय जुयाः वनेत्यंगु एडामिटेनोसयागु लःजहाजय च्वनावना। जिपि नाप माकेडोनियाय च्वंगु थेसलोनिके शहरं वःम्ह अरिस्तार्खस धाःम्ह मन् नं दु।*

3 कन्हय खुन्हु जिपि सीदोन धयागु लःजहाज दिकेगु थासय थ्यन। युलियसं पावलयात दया यानाः वया पासापिन्थाय माःगु यायेत छवयाबिल।

4 जिपि अनं वनाबलय अःखतं फय संगुलि फय छलय यायेत साइप्रसया उत्तरपाखें वना।

5 जिपि किलिकिया व पामफिलियायागु समुद्र जुयाः लुकियाय लाःगु माइरा धाःगु शहरय थ्यंकः वया।

6 अन इटालियाय वनेत्यंगु मेगु लःजहाज छगः लुइकाः कप्तानं जिमित उकी हे तल। व लःजहाज अलेक्जेन्ड्रियां वःगु खः।

7 जिपि तःन्हु तक बुलुहुँ न्ह्यज्यां तसकं दुःख फयाः कनीडस धाःगु शहरयागु लिक्क थ्यंकः वया। अनं नं जिमित फसं मछवःगुलि क्रेट टापुया उत्तरपाखें वना।

8 जिपि तसकं थाक्कु सिथं सिथं सुन्दर बन्दर धाःगु थासय थ्यंकः वया। थनं लासिया धाःगु शहर सति।

9 थुकथं जिमिसं तःन्हु हे सिति छवया। ग्वःफय वइगु ई जूगुलि समुद्र जुइगु तसकं ग्यानपुइ यः। प्रायश्चितया दिया अपसंया ई नं फुइधुंकल। उकिं पावलं थथे धकाः धाल –

10 “स्वयादिसँ, जिं स्वयेबलय ला आः नं झीपि थनं लःजहाजय च्वना वन धाःसा जहाज व मालसामान जक नाश जुइगु मखु, झीपिनापं सी फु।”

11 पावलं धाःगु खँ मन्यंसे कप्तानं जहाज चले याइम्ह व जहाजया थुवालं धाःगु खँ न्यन।

12 चिकुलाबलय च्वनेत थ्व जहाज दिकेगु थाय पायछि मजूगुलि अप्वःसिनं वनाः फतिफतले फोनिकसय थ्यंकेगु मतिइ तःगु खः। थ्व क्रेट टापुयागु छगू लःजहाज दिकेगु थाय खः। थ्व दच्छिन-पच्छिम व उत्तर-पच्छिम स्वः।

ग्वःफय वःगु

13 दच्छिनपाखें फय संगुलि सकसिनं आः ला वने जी धकाः मतिइ तल। अले इमिसं नँयागु काकःचा च्वय सालाः लःजहाजयात क्रेट टापुयागु सिथं सिथं न्ह्याकल।

14 तर भचा लं हे टापुपाखें उत्तर पुर्बय नं तसकं ग्वःफय वल।

15 लःजहाजयात ग्वःफसं त्वपुल, जिमिसं छुं हे याये मफुत। अले यगु थजु धकाः जिमिसं लःजहाजयात अथे त्वःताबिया।

16 क्तौडा धाःगु छगू टापुइ थ्यंकाः ग्वःफययात भचा पन। अथेजूसं जिमित लःजहाजया ल्युने चिनातःगु नांचा बचय यायेत तसकं थाकुल।

17 बल्ल बल्लं थ्व नांचायात लःजहाजय सालाः न्याक्क चिना बिया। लिबियायागु समुद्रया फिसलय जहाज भास्से जुइ धकाः ग्यानाः जहाज चले याइपिन्सं पाल क्वकयाबिल। अले लःजहाजयात फसं ध्वाना यंकल।

18 ग्वःफय तसकं हे वःगुलि कन्हय खुन्हु इमिसं जहाजय च्वंगु मालसामान वान्छवया बिल।

19 हानं कंस खुन्हु इमिसं जहाज चले यायेत माःगु सामान नं वान्छवया बिल।

20 तःन्हु तक ला जिमिसं नगु व स्यं तकं स्वये मखन। अले हानं ग्वःफय मदिकक वया तुं च्वंगुलि जिमिसं ला म्वाइ हे मखुत धकाः धाये धुनागु।

21 तःन्हुनिसं नये तकं मखंनः पावलं दनाः थथे धाल – “छिकपिन्सं जिं धयागु खँ न्यनाः क्रेटं मवःगु जूसं थथे दुःख नं फयेमाली मखुगु, अले मालसामान नं नाश जुइ मखुगु।

22 अयनं छिकपि ग्यानादी म्वाः। सँ नं सी मखु। लःजहाज जक स्यनी।

23 जिं आराधना यानाच्वनाम्ह जिम्ह परमेश्वरया छम्ह स्वर्गदूतं म्हिगः चान्हय वयाः जितः थथे धाल –

24 ‘ग्याये मते पावल, छ कैसरया न्ह्यःने वने हे माः। अयजूगुलि परमेश्वरं छ नाप दुपि सकसितं बचय यानादी।’

25 थथे छिकपिं ग्यानादी मते, छाथधाःसा परमेश्वरं जितः गथे धयादिल अथे हे जुइ धकाः जिं स्यू।

26 अयनं छुं टापुइ झीगु जहाज न्या हे न्याइ।”

27 झिप्यन्हु दयकाः जिमिगु लःजहाज एड्रियास धाःगु समुद्रय लाः वल। बाचा इलय जहाज चले याइपिन्सं गुगु टापुइ लाःवःगु मतिइ तल।

28 अथे जूगुलि इमिसं लः गुलि तःजाः दाना स्वल। अन लः स्विखुगू मिटर तःजाः। भचा उखे वनाः दाना स्वःबलय निइन्हयगू मिटर ति जक तःजाः।

29 अले गनं ल्वहँतय न्याः वनी धकाः ग्यानाः इमिसं प्यंगू नँयागु काकःचा ल्यूने क्वफाना छवल। अले गुबलय सुथ जुइ धकाः पियाच्वन।

30 जहाज चले याइपिन्सं चिचाग्वःगु नांचा लखय क्वछवयाः न्ह्यःनेयागु नँयागु काकःचा क्वफायेगु त्वहः तयाः बिस्यं वनेत स्वल।

* 27:2 २७:२ थ्व यात्राय लुका नं पावलनापं दु।

- 31 थ्व खँ सियाः पावलं कप्तान व सिपाईतयत धाल – “थुपि बिस्त्यु वन धाःसा छिकपिं सुं नं म्वाइ मखु।”
 32 अले सिपाईतयसं नांचा थाकातःगु खिपः चानाबिल। नांचा चुइके यन।
 33 सुथ जुइ थें च्चंकाः पावलं इमित नयेनी यायेत धाल – “छिकपिन्सं छुं हे मनःगु झिंप्यन्हू मछिं दये थुंकल।
 34 अयज्गुलि छिकपिन्सं छुं नयेनी यानादिसँ। म्वायेत ला नये हे माः। छिकपिनिगु सँ छपु तकं छुं जुइ मखु धकाः
 ला जिं धाये हे धुन।”
 35 थुलि धयाः पावलं मरि कयाः फुक्कसिया न्ह्यःने परमेश्वरयात सुभाय् बियाः कुचा कुचा यानाः नल।
 36 अले फुक्कसिनं लयतातां नल।
 37 जिपिं फुक्क यानाः निसः व न्हयेखुम्ह (२७६) दु।
 38 गाक्क नये थुंकाः इमिसं ल्यंगु छ्व जहाजयात याउँसे च्वंकेत समुद्रय् वान्छवया बिल।

लःजहाज स्यंगु

- 39 सुथ जुइ थुंकाः नं इमिसं व थाययात म्हसीके मफुत। अयनं इमिसं समुद्रयागु सि खनाः उखे हे जहाज यंकेगु मतिइ तल।
 40 उकिं इमिसं काकःचायात लखय् वान्छवया बिल, जहाजयागु चतं नं पयन, अले जहाजयात फसं सिथय् यंकेमा धकाः पाल नं ब्वयकल।
 41 जहाज हुतिना वनाः न्ह्यःने बैय् भास्से ज्वन, अले लः द्रुंवलं जहाजयागु ल्युनेयागु ब्व स्यंकल।
 42 अले ज्वनाहःपिं लाल कयाः बिस्त्युं वनी धकाः ग्यानाः सिपाईतयसं इमित स्याना छ्वयेगु मतिइ तल।
 43 तर कप्तानं पावलयात बचय् यायेगु मतिइ तयाः सिपाईतयत अथे याके मव्यु, बरु फुपिं लाल कयाः समुद्र सिथय् हूँ।
 44 अले मेपिं जक सिंपौ व जहाजयागु स्यंगु कुचाय् च्वनाः हूँ धकाः धाल। थुकथं जिपिं फुक्क बचय् जुयाः वने फत।

28

माल्टा टापुइ थ्यंगु

- 1 समुद्र सिथय् वये थुंकाः जिमिसं व टापु माल्टा खः धकाः सिल।
 2 अबलय् वा वयाच्वंगुलि चिकुसे च्वनाच्वन। अन च्वंपिन्सं जिमित सःताः दया यानाः मि छ्वयकाबिल।
 3 पावलं नं छुसि मुना हयाः मिइ तल। मियागु क्वाःजलं यानाः बिख दुम्ह सर्प छम्ह छुसिं पिहां वयाः पावलयागु ल्हातय् यग्गात।
 4 वयागु ल्हातय् सर्प यग्गागु खनाः अन च्वंपिं मनूत थःथवय् थथे खँ ल्हात – “थ्व मनू ला धार्थे हे ज्यानमारा जुइमाः। समुद्र बचय् जुया वःसां न्याय याइम्हयसिनं थ्वयात म्वाके मबिल।”
 5 पावलं व सर्पयात थाथा यानाः मिइ तुं कुर्का बिल। वयात छुं नं मजू।
 6 इमिसं भचा लिपा हे बिषं मनावयाः पावल सी धकाः मतिइ तल। ताउत तकं पावलयात छुं मजूगु खनाः इमिसं खँ हीकाः थथे धाल – “थ्व ला घः हे जुइमाः।”
 7 अनं सतीक हे व टापुया तःधंम्ह हाकिम पब्लियसयागु छँबुँ दु। वं जिमित स्वन्हू तक थःथाय् पाहां ब्वना तल।
 8 अबलय् पब्लियसया अबु आउँ जुइकाः ज्वर वय्काच्वन। अले पावलं वयाथाय् वनाः प्रार्थना यानाः वयागु छेनय् ल्हाः तयाः लायकाबिल।
 9 थ्व खनाः अन च्वंपिं मेपिं उसाँय्मदुपिं नं वयाथाय् वल। अले इपिं नं लाया वन।
 10 इमिसं जिमित तसकं हनाबना तयेगु यात। जिपिं वनेत जहाजय् च्वनाबलय् नं इमिसं जिमित मामाःगु नसात्वाँसा तये हल।

माल्टां रोमय् वंगु

- 11 स्वला दयकाः जिपिं अन छक्कलं बूपिं निम्ह घःयागु चिं दुगु अलेक्जेन्ड्रियां वःगु लःजहाजय् च्वनाः वना। थ्व जहाज नं चिकुला फुकेत अन दिनाच्वंगु खः।
 12 सुराकुसाई धाःगु शहरय् थ्यंकाः जिपिं स्वन्हू तक अन हे च्वना।
 13 अन जिपिं रेगियनय् थ्यंकाः वया। कन्हय् खुन्हू दच्छिनं फय् वःगुलि जिपिं निन्हू लिपा पटिओलिइ थ्यंकाः वया।
 14 अन जिमिसं विश्वासी दाजुकिजापिं नापलाना। इमिसं इनाप याःगुलि जिपिं छवाः तक अन च्वनाः रोमय् वना।
 15 रोमय् च्वंपिं विश्वासी दाजुकिजापिन्सं जिपिं वइगु खँ न्यनाः गुलि “स्वंगू सतः” धाःथाय् तक, अले गुलि “अपियस” धाःगु बजारय् थ्यंका लँ स्वः वल। इमित खनाः पावलं लयतायाः परमेश्वरयात सुभाय् बिल।
 16 जिपिं रोमय् थ्यंकाः पावलयात छम्ह सिपाई पाः तयाः वया यत्थे याकेबिल।

17 स्वन्हु लिपा पावलं यहदीतय थकालिपिन्त सःतके छवल। अले इपि मुने धुंकाः पावलं थथे धाल – “दाजुकिजापि, स्वयादिसँ, जिं झी मन्तयत व झी तापाःबाज्यापिनि पालय् निसें यानाच्वंगु थितिकुतियात स्यंकाः छुं नं यानागु मद्दु। अयसां यहदी दाजुकिजापिन्सं जितः यःशलेमनिसें कुनाः रोमीतयगु ल्हातय लःल्हाना बियाहल।

18 जिगु मुद्दा बांलाक स्वये धुंकाः इमिसं जितः त्वःतेत्यंगु खः, छायाधाःसा स्याये माःगु छुं नं ज्याखँ जिं यानागु मद्दु।

19 अयनं यहदीतय नायःतयसं जितः मत्वःतेगु मतिइ तःगुलि जिं कैसरयाथाय् बिन्ति मतसे मजिल। अथे धकाः जिं थः हे दाजुकिजापिन्त दोष बीत्यनागु मखु।*

20 थव हे खँ धायेत जिं छिकपिन्त सःतागु खः। इस्राएलीतयसं आशा याना च्वंमहय्सिगु खं यानाः जि थथे ज्वंका च्वनेमाल।”

21 अले इमिसं वयात धाल – “छिगु खँय् यहदियां नं छगू पौ वःगु मद्दु। अले थन वःपिं दाजुकिजापिन्सं नं छितः मभिंकाः थौं तक खँ ल्हाःगु मद्दु।

22 अयनं छि थःगु खँ जिमित नं कनादिसँ, छायाधाःसा थव लँय् जुइपिन्त न्हायाथाय नं मभिंकाः खँ ल्हाइगु जिमिसं स्यू।”

23 अले इमिसं छन्हु पावलया खँ न्यनेगु क्वःछित। क्वःछिना तःखन्हु हे इपि फुक्क पावल च्वनाच्वंगु छँय् मुंवल। उखन्हु वं सुथनिसें बहनी तकं इमित परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ बांलाक ध्वाथुइक कन। मोशायगु व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफल ग्वाहालि कयाः वं येश्यागु खँ नं ध्वाथुइक कन।

24 वयागु खँय् गुलिसिनं विश्वास यात, गुलिसिनं मयाः।

25 थःथवय् खँ मिलय् मज्गुलि इपि अनं वनेत्यन। इपि वने न्हुः पावलं थथे धाल – “यशैया अगमवक्तायागु म्हुतुं पवित्र आत्मां छिकपिनि तापाःबाज्यापिन्त थथे धयादीगु खःगु हे खँ खः –

26 “ ‘थुपिं मन्तयत वनाः धा –

छिमिसं न्यनेत ला न्यनी,

अयनं गुब्सं थुइके फइ मखु।

छिमिसं स्वयेत ला स्वइ,

अयनं गुब्सं खके फइ मखु।

27 छायाधाःसा थुमिगु नुगः छाया धुंकल,

न्हायपं ख्वातुइ धुंकल,

अले थुमिसं मिखा तिसी धुंकल।

मखुसा ला थुमिगु न्हायपनं

ताये माःगु खः,

मिखां खने माःगु खः,

नुगलं ध्वाथुइका काये माःगु खः।

थुपिं पापं लिचिलाः जिथाय् लिफः

स्वया वये माःगु खः।

अले जिं थुमित लायकाबीगु खः।’*†

28 “अले पावलं नं थथे धाल – परमेश्वरं थव मुक्ति यहदीमखुपिन्त बियादीगु दु धकाः छिकपिन्सं सीकि, अले इमिसं न्यनाः विश्वास याइ।”

29 वयागु खँ न्यनाः इमि थःथवय् हे कचकच जूल, अले हा हां पिहां वन।

30 थःम्हं हे बालं कयाच्वंगु छँय् पावल निदँ तक च्वन। थःथाय् वक्वसित वं दुनुगलनिसें लसकुस याइगु।

31 थुकथं वं परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यंकाः प्रभु येशू ख्रीष्टयागु खँ स्यनाच्वन। वयात सुनानं पने मफु, अले वं मग्यासे थथे यानाच्वन।

रोमय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

रोमय् च्वंगु मण्डलीयापि विश्वासीतयत् नापलायेगु मनं तुनाः पावलं थ्व पौ च्वःगु खः। अन वनाः छुं ई अन च्वंपि विश्वासीतनाप ज्या यानाः इमिगु ग्वाहालि कयाः अनं स्पेन वनेगु पावलया ग्वासाः खः। पावलं थःम्हं थू थें ख्रीष्टियनतयगु विश्वास व थ्वयात व्यवहारय् छ्यलेमाःगु खँ च्वयातःगु दु। थ्व सफुलिइ पावलं थःगु खँयात पूर्वक न्ह्यथनातःगु दु।

रोमय् च्वंगु मण्डलीइ च्वंपिन्त ज्वजलपा याये धुंकाः पावलं थ्व पतिइ थःम्हं इमिगु निति प्रार्थना यानाच्चनागु खँ न्ह्यथनाः “भिगु खँ मनुतयत् गुकथं उद्गार याइ व विश्वासं जक मनुत धर्मी ठहरय् जुइ फइ” धकाः न्ह्यथनातःगु दु।

यह्दी व यह्दीमखुपि फुक्कं पापय् लानाच्चंगुलि फुक्कसिनं परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत स्वयेमाः। येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाः हे जक परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ। अले न्हगु जीवन कयाः ख्रीष्टनाप छप्पें जुयाः परमेश्वरलिसे न्हगु स्वापु तयेखनी। विश्वासीतय्के परमेश्वरयागु शान्ति दइ, अले पवित्र आत्मायागु शक्ति पाप व मृत्युयागु पन्जां छुतय् जुइ। अध्याय ५ निसें ८ तक पावलं परमेश्वरयागु व्यवस्था छाया माल धयागु व विश्वासीतय्के पवित्र आत्मायागु शक्ति दइ धयागु खँ न्ह्यथनातःगु दु।

९ अध्याय निसें ११ अध्याय तक यह्दी व यह्दीमखुपि मनुतयगु बारे परमेश्वरयागु गज्याःगु ग्वासाः दु धयागु खँ क्यनातःगु दु। यह्दीतयसं येश्यात मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः विश्वास मयाःगु नं परमेश्वरयागु हे ग्वासाः खः। यह्दीमखुपिन्सं येश्यात विश्वास यानाः वय्कःयागु दया माया काये खनेमा धकाः वय्कलं थथे यानादीगु खः। अले यह्दीतयसं येश्यात सदां विश्वास मयासैं च्वनी मखु धकाः पावलं पुलांगु नियमयात कयाः क्यनातःगु दु।

१२ अध्याय निसें १५ तक पावलं विश्वासीतयसं गथे यानाः जुइमाः धयागु खँ न्ह्यथनातःगु दु। थःथवय माया यानाः गुकथं मिलय् जुयाच्चनेमाः धकाः नं पावलं बःबियाः च्वयातःगु दु। परमेश्वरयात गुकथं सेवा यायेगु, सरकारं धाःथें च्वनेगु, छम्हयसिनं याःगु ज्याखँय मेम्हयसित दोष मबीगु व सुयागु विश्वासय् पंगलः मवय्केगु खँ नं पावलं ध्वाथुइक कनातःगु दु। दकलय् लिपा पावलं थःगुपाखें अन च्वनाच्चंपि सकसित ज्वजलपा यानाः व परमेश्वरयात तःधंकाः थ्व पौ क्वचाय्कातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ व मू खँ १:१-१७

मनुतयत् मुक्ति माःगु खँ १:१८-३:२०

गुकथं परमेश्वरं मुक्ति बियादी ३:२१-४:२५

ख्रीष्टयात विश्वास यानाः दइगु न्हगु जीवन ५:१-८:३९

इस्पाएलया बारे परमेश्वरया ग्वासाः ९:१-११:३६

विश्वासीतयगु चालचलन १२:१-१५:१३

क्वचाय्कगु व ज्वजलपा याना छवःगु १५:१४-१६:२७

रोमी

पावलपाखें ज्वजलपा

- 1 येशू ख्रीष्टया दास जि पावलयात परमेश्वरयागु भिगु खँ न्यकेत वय्कलं हे प्रेरित दय्कादिल।
- 2 थ्व हे भिगु खँ न्हापानिसैं हे परमेश्वरं वय्कःया आगमवन्तातयत् धर्मशास्त्रय् च्वकाः थथे यानादी धकाः धयादीगु खः।
- 3 थ्व भिगु खँ वय्कःया काय् झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बारे खः। वय्कःया काय् दाऊदया सन्तानपाखें मनु जुयाः झायादिल।
- 4 अले पवित्र आत्मायागु शक्ति वय्कः म्वाना तुं वयाः परमेश्वरया काय् खः धकाः क्यनादिल।
- 5 वय्कःयागु नां दक्व जात जातिया मनुतयत् न्यंकाः विश्वास याःपिन्सं वय्कःयात मानय् यायेमाः धकाः धया बीत वय्कलं हे जिमित दया माया यानाः प्रेरित दय्कादिल।
- 6 वय्कःया मनुत यायेत छिपिं रोमय् च्वंपिन्त नं येशू ख्रीष्टं सःतादीगु दु।
- 7 परमेश्वरं सःताः पवित्र यानातःपिं रोमय् च्वंपिं परमेश्वरया यःपिं फुक्कसित छिमित झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति दयेमा।

पावलं रोमय् वनेगु मन याःगु

8 दकलय न्हापां जिं परमेश्वरयात येश् ख्रीष्टपाखें छिपिं फुक्कसिगु निति सुभाय बी, छायाधा:सा सारा संसार न्यंक छिमिसं यानाचवंगु विश्वासयागु खें बयबय जुयाचवंगु दु।

9 जिं प्रार्थना यायेबलय छिमित गुबलें हे नं ल्व:मंकागु मदु धका: जिं मानय् यानाचवनाम्ह परमेश्वरं स्यु। वयक:या काययागु भिगु खें न्यंका: जिं दुनुगलनिसें वयक:या सेवा यानाचवनागु दु।

10 जिं छिमिथाय् वये फयेमा धका: न्हियान्हिथं प्रार्थना यानाचवनागु दु। वयकलं जित: छवया हयादीसा छन्हू ला जिं छिमिथाय् वये।

11 पवित्र आत्मां बियादीगु वरदान बिया: छिमिगु विश्वास बल्लाकेत छिमिथाय् वये मास्ति व:।

12 थथे झीनाप चवनेबलय जिं छिमित जक मखु, छिमिसं नं जित: आत्माय बल्लाके फइ धयागु जिगु इच्छा दु।

13 य:पिं दाजुकिजापिं, जिं छिमिथाय् वयेत त:क: मछि हे कुत: याये धुन। छुं खं याना: वये मफया च्वन। जिं वया: मेथाय च्वंपिं यहदीमखुपिन्त थें छिमिथाय् नं परमेश्वरयात म्हमस्युपिं मनुतयत् वयक:यात म्हसीका बी।*

14 ग्रीकतयत् व ग्रीक मखुपिन्त नं अले ब्वनात:पिन्त व ब्वनामत:पिन्त भिगु खें जिं मकंसे मगा:गु दु।

15 अयज्गुलिं छिपिं रोमय् च्वंपिन्त नं भिगु खें न्यंके मास्ति व:गु ख:।

भिगु खें हे शक्ति ख:

16 थथे ज्गुलिं भिगु खें न्यंकेत जिं मछा: मज्। छायाधा:सा विश्वास याइपिं फुक्कसितं, न्हापालाक यहदीतयत् अले यहदीमखुपिन्त नं उद्धार बीत थ्व भिगु खें परमेश्वरयागु शक्ति ख:।*

17 थ्व भिगु खें परमेश्वरं मनुतयत् गुकथं उद्धार यानादी धका: क्यनी। विश्वासं हे जक मनुत धर्मी ठहरय् जुइ। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयात:गु दु -

“धर्मीत विश्वासं हे म्वाइ।”*

मनुतयगु पाप व परमेश्वरयागु तं

18 मभिगु बांमला:गु ज्याखें जक याना: सत्ययात त्वपुया छवयेत स्वइपिं मनुत खना: स्वर्गय् च्वंम्ह परमेश्वर तंम्बयकादीगु दु धका: फुक्क मनुतयत् सीकादिल।

19 परमेश्वर धा:म्ह सु ख:, गज्या:म्ह ख: धका: इमिसं अ:पुक हे सीके फु, छायाधा:सा वयकलं हे इमित थज्या:गु ज्याखें क्यनादीगु दु।

20 सृष्टिनिसें परमेश्वरयागु खने मदुगु स्वभाव, वयक:याके सदां दयाचवनीगु शक्ति, व दयेमा:गु गुण, वयक:यागु सृष्टिं बालाक हे सी दु। अयज्गुलिं इमिसं त्वह: तयेथाय् मदु।

21 इमिसं परमेश्वरयात म्हस्युसां वयक:यात मानय् मया:। अले वयक:यात त:धंके मालं नं त:मधंक्। थुकथं इपिं थ:गु बिचारं याना: ज्यालगय् मजूपिं जुल व इमिगु बुद्धि मदुगु नुग: खिउंसे च्वन।*

22 स:स्यूपिं बुद्धिमान ख: धका: धाधां हे इपिं छुं मस्यूपिं मूर्ख जुया: वन।

23 अले इमिसं सदां म्वाना चवनीम्ह परमेश्वरयात मानय् याये मालं झन नाश जुयावनीपिं मनु, झंग:, पशुत व घिसय् जुया जुइपिं जन्तुतयगु मूर्तियात पुजा यात।*

24 इमिसं थथे याना ज्गुलिं परमेश्वरं इमित बांमला:गु मभिगु जक याना जुइगुलिइ हे त्व:तादिल, ताकि इमिसं थ:म्ह थ:गु म्हयात क्वह्यंकेमा।

25 परमेश्वरयागु सत्ययात इमिसं मखुगु खेंनापं हिला: सृष्टिं यानादीम्ह परमेश्वरयात मानय् मयासें वयकलं सृष्टिं यानात:पिन्त पुजा व सेवा यानाच्वन। परमेश्वर न्हाबलें त:धनेमा। आमेन।

26 इमिसं थथे याना ज्गुलिं परमेश्वरं इमित मभिगु बांमला:गु हे जक याना जुइत त्व:तादिल। उकिं इमि मिसातयसं थ: भा:तापिं नाप घनेगु त्व:ता: मिसात नाप हे व्यभिचार याना जुल।

27 अथे हे मिजंत नं मिसात नाप घनेगु त्व:ता: मिजं मिजंत हे व्यभिचार याना जुल। थुकथं मिजंतयसं मिजंतनाप लज्या चायापुगु ज्याखें याना ज्गुलिं इमित पाय्छिगु सजौय बियादिल।

28 थज्या:पिन्सं परमेश्वरयात क्वह्यंक्गुलिं वयकलं नं इमित दकलय क्वह्यंगु मन व मभिगु बांमला:गु बिचालय् हे त्व:तादिल।

29 थज्या:पिं मनुतयगु नुग: थज्या:गुलिइ जक जायाचवनी - पापी ज्या, मभिगु ज्या, लोभ, मभिगु इच्छा, नुग: मुइकेगु, मनु स्यायेगु, ल्वापु यायेगु, थगय् यायेगु, हेयका: कायेगु व कर्पिन्त क्वह्यंकेगु,

30 ख्वा: ल्युने कर्पिन्त मभिंका: खें ल्हा: जुइगु, परमेश्वरयात हेला यायेगु, त:धंछुया: कर्पिन्त हेला याना: खें ल्हायेगु, घमण्डी जुइगु, जि हे ख: त:धंम्ह धका: जुइगु, मभिगु बांमला:गु जक ज्याखें यानाजुइगु व मां बौयात मानय् मयायेगु।

31 बुद्धिं मदीपिं, पत्या: याये बह:मजूपिं, दया माया याये मस:पिं,

32 थज्याःगु ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयत परमेश्वरं नरकय् छवयादी धकाः वयकःयागु आज्ञा सीक सीकं हे इमिसं थज्याःगु ज्याखँ जक याना जूगु मखु, थथे मभिगु ज्याखँ यानाजुइपिनापं छगू हे मन जुयाजुल।

2

परमेश्वरयागु इन्साफ

1 कर्पिनिगु निन्दा जक याइपिं छिमिसं छुं हे त्वहः तयथाय् मदु, छायाधाःसा गगु दोष छिमिसं मेपिन्त बी, व हे दोष छिमिके नं दु, छायाधाःसा छिमिसं नं व हे ज्या यानाच्वंगु दु।*

2 थुकथं ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयत परमेश्वरं दोषी यानादी धकाः झीसं स्यु।

3 अय् मनूत, छिमिसं थुकथं ज्याखँ यानाजुइपिन्त दोष बियाजुइगु? छिमिसं नं इमिसं थें याना जुल धाःसा परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् छिमित त्वःतादी धकाः बिचाः यानाच्वनागु ला?

4 परमेश्वरया दया मायां छिमिसं पश्चाताप याकी धकाः थुइके मफया, छु छिमिसं वयकःया दया, सह यायेगु शक्ति व पिया च्वनादी फुम्हयसित हे हेपय याये ज्यू ला?

5 छिमिसं थःगु छाःगु नुगः व पश्चाताप मयाःगु नुगलं यानाः परमेश्वरया धार्मिक न्याय खने दइगु उगु तंया दिया निति थःगु निति तं मुंका च्वंगु दु।

6 मनूतयसं गथे गथे यात अथे अथे हे वयकलं न्याय यानादी।*

7 धैर्यसाथं भिगु ज्या यानाः प्रशंसा, इज्जत व नाश मजुइगु जीवन मालीपिन्त अनन्त जीवन बियादी।

8 ल्वापु यानाजुइपिं, सत्य खँ मानय् मयाइपिं, दुष्ट ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयत परमेश्वरया क्रोध व तःधंगु तं लाइ।

9 मभिगु ज्याखँ यानाजुइपिं सकलें मनूतयत दकलय् न्हापालाक यहदीतयत अले यहदीमखुपिन्त आपत व सह याये मफयक दुःखकष्ट बियादी।

10 अथे हे दकलय् न्हापालाक भिगु ज्याखँ यानाजुइपिं यहदीतयत, अले यहदीमखुपिन्त सदां दइगु मान, इज्जत व शान्ति बियादी।

11 परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु।*

12 व्यवस्था मसीकं पाप याःपिं मनूत नं व्यवस्था मदयकं हे नाश जुइ। व्यवस्था स्यूपिं यहदीतयसं पाप यात धाःसा इमित व्यवस्था हे न्याय याइ।

13 परमेश्वरया न्हाःने व्यवस्था न्यँ जक न्यनीपिं मनूत धर्मी जुइ मखु, व्यवस्थाय् च्वया तः थें याइपिं हे जक धर्मी जुइ।

14 यहदीमखुपिन्के व्यवस्था मदुसां इमिसं स्वभावं हे व्यवस्थाकथं म्वानाच्वन। थथे मानय् याःगु हे इमिगु व्यवस्था खः।

15 थुकथं हे इमिसं व्यवस्थाया खँ थःपिनिगु नुगलय् च्वयातःगु दु धकाः साक्षी बी। अले थःपिन्सं हे ज्यू मज्यू ल्यइ।

16 परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् वयकलं फुकक मनूतयत जिं न्यंकाच्वनागु भिगु खँय् च्वया तः थें खीष्ट येशूपाखें फुकक मनूतयगु मानय् दुने च्वंगु खँया न्याय यानादी।

व्यवस्था व यहदीत

17 छिमिसं “जिपिं यहदी खः” धकाः व्यवस्थाया भलसाय् च्वनाः “परमेश्वरयात म्हस्यू” धकाः धक्कु त्वःता जुल।

18 अले “वयकःया इच्छा स्यू धकाः व व्यवस्था हे स्यना कयाः ततःधंगु ज्या याना जुल।

19 कांपिन्त लँ क्यनाबी फु, खिउँगु थासय् च्वपिन्त जः बी फु,

20 मूर्खतयत कजय् याये फु” धकाः धयाजुल। हानं “जिपिं मस्तय् गुरु खः, व्यवस्थाया खँ जिमिके दुगुलि सयके सीके माःगु फुकक खँ जिमिसं स्यू” धकाः नं धक्कु त्वःता जुल।

21 थथे मेपिन्त स्यना जुइ सःपिं छिमिसं थःपिन्सं हे छाया सयकाकाये मफुत? हानं मेपिन्त खुइ मज्यू धकाः न्यंके सःपिं छिमिसं खुयाकाये ज्यू ला?

22 व्यभिचार याये मज्यू धकाः धयाजुइपिं नं छिपिं हे, हानं छिमिसं हे व्यभिचार याये ज्यू ला? मूर्ति पुजा याये मज्यू धकाः धयाजुइपिं नं छिपिं हे, छिमिसं हे मूर्ति पुजा कमय् याये ज्यू ला?

23 व्यवस्थाय् धक्कु त्वःता जुइपिं छिमिसं हे व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ त्वाथलाः परमेश्वरयात बांमलाके ज्यू ला?

24 धर्मशास्त्रय् नं थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु – “छिपिं थें ज्याःपिं मनूतयसं यानाः हे खः, यहदीमखुपिन्सं परमेश्वरयागु नां बांमलाकूगु।”*

25 छिमिसं व्यवस्था मानय् याःसा छिमिसं म्हय् चिं तयकूगु नं बां हे लात। व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ फुककं मानय् याये मफुत धाःसा छिमिसं म्हय् चिं तःगु जूसां चिं मतःगु थें जुइ।

* 2:1 २:१ मर्ती ७:१; लूक ६:३७

* 2:6 २:६ भज ६२:१२; हितो २४:१२

* 2:11 २:११ व्य १०:१७

* 2:24 २:२४ यशै ५२:५; इज ३६:२२

26 अयज्जगुलि म्हय् चिं मतःम्ह मनुखं व्यवस्थाय च्वयातःगु खँ मानय् यात धाःसा व मनुखं म्हय् चिं मतःसां चिं तःगु थें मज्जइ ला?

27 थथे म्हय् चिं मतःसां व्यवस्था मानय् याःपि मनुतयसं छिमित दोषी ठहरय् याइ, छाथेधाःसा म्हय् चिं तःसां व च्वयातःगु नियम छिमिके दःसां छिमिसं व्यवस्था मानय् मयाः।

28 पिनें जक यहदी जुया जूपि ला यहदी हे मखु। अथे हे पिनें सी दय्कः जक चिं तःपिनिगु चिं धाथेयागु मखु।

29 दुनेनिसें यहदी जुया जूपि हे जक यहदी खः। अले धाथेयागु चिं नुगलय् च्वंगु चिं खः। थ्व चिं च्वयातःगु नियमं तःगु मखु, आत्मां तयादीगु खः। थज्याःपिन्त तःधकीपि मनुत मखु, बरु परमेश्वर खः।*

3

परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः

1 थथे खः धयागु जूसा यहदीत जुइवं तुं छु फाइदा दतलय्? म्हय् चिं तःगु छु ज्यालय् जुल?

2 न्ह्याखें नं इमित फाइदाया फाइदा जक दु। दकलय् न्हापालाक यहदीतयत हे परमेश्वरयागु वचन लः ल्हानातःगु खः।

3 इपि मध्ये सुं यहदीतयसं विश्वास मयात धायेवं छु जुल धकाः? छु इमिसं विश्वास मयात धायेवं परमेश्वर विश्वास यायेबहः मज्जइ जुइ ला?

4 गुबलेनं नं जुइ फइ मखु। फुक्क मनुत फताहा जूसां परमेश्वर सत्यम्ह हे जुयादी धकाः थथे धर्मशास्त्रय् नं च्वयातःगु दु—

“छिं जिगु न्याय यानादीगु पाय्छि जू

अले जितः दोषी ठहरय् यानादीगु पाय्छि तायके।”*

5 झीसं यानागु मभिगु ज्यां परमेश्वरया धार्मिकता इन सीदत धाःसा झीसं छु धायेगु? परमेश्वरं तंचायाः झीत सजौय बियादीवं परमेश्वर मभिम्ह जुइ ला? (थ्व खँ जिं मनुतयसं थें धयाच्वनागु दु।)

6 थथे जुइ फइ मखु। थथे खःसा परमेश्वरं संसारयात गथे यानाः न्याय यानादी?

7 जिगु मभिगु ज्याखं यानाः परमेश्वर सत्यम्ह खः धकाः इन बांलाक सी दइ धाःसा जिं छाथे हानं पापी थें जुयाः इन्साफ्यु लानाच्वनेगु?

8 गुम्हं गुम्हयसिनं जितः तसकं बांमलाकाः जिं थथे धाल धकाः धाइ — “मभिगु यानाः भिं जुया वइगु खःसा मभिगु जक छाथे मयायेगु?” थज्याःपिं मनुतयसं तःधंगु सजौय फयेमाली।

धर्मीम्ह सुं हे मदु

9 अयसा यहदीत जुल धकाः झीपिं मेपिं मनुत स्वयाः भिं जुल ला? मखु, झीपिं नं भिपिं मखु। यहदीत व यहदीमखुपि नं फुक्कं पापयागु पन्जाय् लानाच्वंगु दु धकाः ला दोष बी हे धुन।

10 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“सुं हे धर्मी मदु, अहं, छम्ह हे मदु।

11 परमेश्वरयात सुनानं मथु,

वयकःयात मालाजुइपिं सुं हे मदु।

12 इपिं मखुगु लँय वने धुंकल,

इपिं स्यनावने धुंकल।

भिगु याइपिं छम्ह हे मदये धुंकल।*

13 इमिगु कथुप्वाः

दिपया लुखा थें चाः।

इमिसं नवाइगु बिख दुम्ह सर्पं न्याःगु थें खः,

इमिगु म्हुतुसि सर्पयागु बिख दइ।*

14 इमिगु म्हुतु सराः व मभिगु खं जक

जायाच्वंगु दु।*

15 मनुतयत स्यायेत इमिगु तुति

न्ह्याज्याः।

16 इमिगु लँपुइ दुःखकष्ट व विनाश

* 2:29 २:२९ व्य ३०:६

* 3:4 ३:४ भज ५९:४

* 3:12 ३:१०-१२ भज १४:१-३; ५३:१-३

* 3:13 ३:१३ भज ५:१९; १४:०-३

* 3:14

जक दु।

17 थज्याःपिन्सं शान्तियागु लँपु
म्हमस्यु।*^१

18 इमिके परमेश्वरयागु ग्याःभय
भ्याःभचा हे दइ मखु।”*^२

19 आः झीसं थ्व खँ सिल, व्यवस्थाय च्वया तक्व फुक्कं व्यवस्था पालन याःम्हयसित जक धयातःगु खः। अयज्गुलि सुनानं छुं धायथाय म्दु। जिं हानं धाये – संसारयापि फुक्क मन्त परमेश्वरया न्ह्यःने दोषी ठहरय जुइ धुंकल।

20 व्यवस्थाय च्वयातःगु नियम पालन यानाः सुं हे मन् धर्मी जुइ फइ मखु। व्यवस्थां ला पाप छु खः धकाः क्यनाबी।*^३

विश्वासं धर्मी जुइ

21 आः ला व्यवस्था मानय याये म्वायक हे परमेश्वरं फुक्कसितं धर्मी ठहरय यानादी धयागु खँ सी दये धुंकुगु दु। व्यवस्था ब्यूह मोशां व आगमवक्तातयसं नं थथे जुइतिनि धकाः न्हापा हे च्वयातःगु दु।

22 येशू ख्रीष्टयात विश्वास याक्वसित परमेश्वरं धर्मी ठहरय यानादी, छायाधाःसा वयकलं यहदी व यहदीमखुपि धकाः पाकादी मखु।*^४

23 सकसिनं पाप याःगु दु, उकिं इपि परमेश्वरया महिमां तापाय धुंकल।

24 अयनं परमेश्वर दयादुम्ह ज्गुलि वयकलं ख्रीष्टयात छ्वयाहयाः झीत सितिकं धर्मी यानादिल।

25 परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात प्रायश्चितया बलिदान याकाः वयकःयागु हिं वयकःयात विश्वास याक्वसिगु पाप क्षमा यानादिल। वयकलं न्हापा न्हापायापि मन्तयगु पापया सजाय म्ब्यसे सह यानादिल।

26 वयकः ख्वाः स्वयाः न्याय यानामदीम्ह परमेश्वर खः धकाः क्यनेत व येशूयात विश्वास याक्वसित धर्मी ठहरय यानादी धकाः क्यनेत वयकलं थथे यानादीगु खः।

27 थथे खः धयागु जूसा झीसं छु खँय तःधंछुइगु? छुं खँय हे म्दु। झी छु खँय तःधनेगु? व्यवस्था मानय यानागुलि मखु, बरु विश्वास यानागुलि खः।

28 व्यवस्था मानय मयासें हे ख्रीष्टयात विश्वास याःम्ह मन्यात परमेश्वरं धर्मी ठहरय यानादी।

29 छु परमेश्वर यहदीतय जक परमेश्वर खः ला? वयकः यहदीमखुपि मन्तय परमेश्वर मखु ला? वयकः यहदीमखुपि मन्तय नं परमेश्वर खः।

30 परमेश्वर छम्ह हे जक ज्गुलि वयकलं म्हय चिं तःपिन्त नं मतःपिन्त नं व हे विश्वासं धर्मी ठहरय यानादी।*^५

31 छु थ्व विश्वासं यानाः व्यवस्था ज्यालगय मजुल ला? अहं, अथे मखु, बरु झीसं ला व्यवस्थयात इन जक बांलाक मानय यानाच्वनागु जुइ।

4

अब्राहाम विश्वासं धर्मी ज्गु

1 अथे खःसा झी तापाःबाज्या अब्राहामया बारे छु धायेगु? वयात छु दत?

2 थथे अब्राहाम ज्यां यानाः धर्मी ज्गु जूसा वं तःधंछुया जूसां जिल। वं थथे मयाःगुलि परमेश्वरलिसे व तःधंछुइगु लँ म्दु।

3 धर्मशास्त्रय नं थथे च्वयातःगु दु –

“अब्राहामं परमप्रभुयात

विश्वास यात।

अले वयकलं वयात धार्मिक मन्या

ल्याखय तयादिल।”*^६

4 ज्या याइम्हयसित दइगु ज्याला दान मखु, व ला वयागु कमाइ खः।

5 अयनं ज्या यानाः कमय मयासें पापीतयत धर्मी ठहरय यानादीम्ह परमेश्वरयात विश्वास याइम्हयसिगु विश्वासं हे वयात धर्मी ठहरय याइ।

6 दाऊद जुजुं नं थथे धर्मकर्म मयासें परमेश्वरं धर्मी ठहरय याःम्ह मन्यात धन्यपि खः धयादिल –

7 “इपि धन्य खः,

सुयागु पाप व मभिगु ज्या

* 3:17 ३:१५-१७ यशै ५९:७-८

* 3:18 ३:१८ भज ३६:१

* 3:20 ३:२० भज १४३:२; गला २:१६

* 3:22 ३:२२ गला २:१६

* 3:30

३:३० व्य ६:४; गला ३:२०

* 4:3 ४:३ उत १५:६; गला ३:६

क्षमा जूगु दु।

8 इपि धन्य खः,
सुयागु पापया ज्यायात
परमप्रभुं दोष मबिला।”☆

9 थथे दाऊद जुजुं सुवाः ब्युगु म्हय चिं तःपिन्त जक खः ला कि मतःपिन्त नं खः? अब्राहामं विश्वास याःगुलि हे धर्मी ठहरय जुल।

10 अब्राहामयात गुबलय धर्मी ठहरय यात लय? म्हय चिं तये धुंकाः ला कि मतःनिबलय? वयात धर्मी ठहरय याःगु म्हय चिं तये न्ह्यः हे खः, चिं तये धुंकाः मखु।

11 थथे चिं तये न्ह्यः हे विश्वासं यानाः वं धर्मी ठहरय जुइगु छाप अथवा चिं काल। चिं मतःसां धर्मी ठहरय जू धकाः परमेश्वरं धायेका जुइ धुंकापि सकल मन्तय अबु यायेत वयात थथे यानादीगु खः।☆

12 अले हानं चिं तये धुंकापि जूसां चिं दु धकाः भरोसा मतसे अब्राहामं चिं तये न्ह्यः याःगु विश्वासया लैपुइ जुइपिनि नं अबु यायेत खः।

विश्वासं हे परमेश्वरया बाचा पूर्वंगु

13 अब्राहामयात व वया सन्तानतयत हे थ्व संसार बियादी धकाः बाचा चिनादीगु व्यवस्था मानय याःगुलि मखु बरु विश्वासं धर्मी ठहरय जूगुलि खः।☆

14 व्यवस्था मानय याःगुलि इमित थ्व संसार बियादीगु जूसा विश्वास छति हे ज्यालगय मजुल, अले बाचा चिनादीगु नं सिंति वना।☆

15 व्यवस्था मानय याइपिन्सं व्यवस्था फुककं मानय याये फइ मखु, उकि इमिसं सजौं फयेमाली। अयजुगुलि गन व्यवस्था धयागु हे मदु, अन सजौं धयागु नं फयेमाली मखु।

16 थथे जूगुलि हे वयागु विश्वासं यानाः परमेश्वरं नं व नाप बाचा चिनादीगु खः। अले परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि व नाप बाचा चिनादीगु खँ वया फुकक सन्तानया लागि पक्का जुल। व्यवस्था मानय याना च्वपिनिगु लागि जक मखु, अब्राहामं थें विश्वास याना च्वपिनिगु लागि नं, छायाधाःसा झी फुककसियां तापाःबाज्या ला अब्राहाम हे खः।☆

17 थ्व हे खँ थथे च्वयातःगु दु – “जिं छन्त यक्व जात जातिया अबु याये धुन।” अब्राहामं विश्वास यानाच्वंम्ह परमेश्वरं व झी अबु धकाः स्यु। परमेश्वरं सीम्हयसित हानं म्वाके फु, अले द हे मदुगु चिज नं दयकादी फु।☆

18 अब्राहामयात थ्व हे परमेश्वरं – “जिं छन्त यक्व जात जातिया अबु याये धुन” धकाः धयादीगु खँ जुइ हे फइ मखु थें च्वंसां वं परमेश्वरयाके भरोसा तया जूगुलि वयात “छं सन्तान नं नगु थें दइ” धकाः धयादी थें तुं व यक्व मन्तय अबु जुल।☆

19 वयागु म्ह सी धुंकांम्हयसिगु थें सुकृगना वंसां, छायाधाःसा व थुबलय सछि दँ देइन, अले हानं सारायागु प्वाथय दये फइ थें मच्वंसां व विश्वासं छपि हे लिमची।☆

20 परमेश्वरं धयादीगु खँय वं विश्वास मयायेगु व संका तक नं यायेगु मयाः। परमेश्वरयात तःधंका जूगुलि व विश्वासय झन झन बल्लानावन।

21 छायाधाःसा परमेश्वर थःम्हं बियादीगु बचं पूर्वकादी फुम्ह खः धकाः वं बांलाक स्यु।

22 उकिं ला खः नि, विश्वासं यानाः वयात धर्मी ठहरय याःगु।

23 वयात धर्मी ठहरय याःगु खँ वयात जक च्वयातःगु मखु, झीत नं खः।

24 झी प्रभु येशू सी धुंकांसां हानं म्वाका दीम्हयसित विश्वास यानाच्वनागुलि झीत नं धर्मी ठहरय यानादी।

25 झीत पापं छुतय यायेत येशूयात स्याकेत लःल्हानादिल, अले झीत धर्मी ठहरय यायेत हानं म्वाकादिल।☆

5

झीपि नं विश्वासं धर्मी जूगु खः

1 थुकथं झीगु विश्वासं झीत धर्मी ठहरय यानाबी धुंकागुलि झी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें परमेश्वरलिसे झीपि मिलय जुइदत।

2 वयकलं झीत विश्वासपाखें परमेश्वरया दया मायाय हयादीगु दु। थौं झीपि व हे क्षमा बीगु दया मायाय दु। तःधंम्ह परमेश्वरया महिमाय झीपि नं च्वने दइतिनि धकाः झीसं स्यूगुलि झीगु मन लयताः।

3 थुलि जक मखु, दुःखकष्ट जुयाच्वंबलय नं झीपि लयताः, छायाधाःसा दुःखकष्टं धैर्य व सह यायेगु शक्ति दयकाबी।

4 थथे दुःख सह यायेफत धाःसा झीगु मन नं बल्लाइ। थथे झीसं परमेश्वरयाके आशा तयाच्वन धाःसा

☆ 4:8 ४:७-८ भज ३:२१-२ ☆ 4:11 ४:११ उत १७:१० ☆ 4:13 ४:१३ उत १७:१४-६; २२:१७-१८; गला ३:२९ ☆ 4:14 ४:१४ गला ३:१८
☆ 4:16 ४:१६ गला ३:७ ☆ 4:17 ४:१७ उत १७:१५ ☆ 4:18 ४:१८ उत १६:५ ☆ 4:19 ४:१९ उत १७:१७ ☆ 4:25 ४:२५ येशू ५:३:४-५

5 इतीत निराश याइ मखु, छायाधाःसा परमेश्वरं इतीत पवित्र आत्मा बियादीगु दु। पवित्र आत्मां इीगु नुगलय् परमेश्वरयागु माया तयादीगु दु।

6 इीसं थःमहं थःगु मुक्तिया लागि छुं याये मफुबलय् ख्रीष्ट पापीतयगु निति पायछि इलय् सिनादिल।

7 तसकं भिंमह मनूया लागि सुं नं मनु सीत बल्लतल्लं जक न्ह्यचिल्ली। धाथ्ये धायेगु खःसा अज्याःपि मनुत तसकं कम हे जक दइ।

8 तर इी पापी जुयाच्चंबलय हे ख्रीष्ट इीगु पलेसाय् सिनादीगुलि इतीत परमेश्वरं माया यानादीगु दु धकाः सी दु।

9 थथे ख्रीष्टयागु हिं इीपि धर्मी ठहरय् जुइ धुंकल धाःसा वयकलं इतीत इन गुलि जक अप्वः परमेश्वरयागु तंपाखें बचय् याना तइगु जुइ।

10 इीपि परमेश्वरया शत्रु जबलय् हे वयकःया काय् इीगु पलेसाय् सिनाः इतीत वयकः नाप मिलय् यानादिल धाःसा वयकलं हे इतीत गुलि जक अप्वः बचय् याना तइगु जुइ।

11 थुलि जक मखु, इतीत परमेश्वर नाप मिलय् यानादीमह इी प्रभु येशू ख्रीष्टं यानाः वयकः नाप इीपि लयताय् खन।

आदम व ख्रीष्ट

12 छमह मनुखं यानाः थ्व संसारय् पाप वल। अले थ्व पापं यानाः मनुत सी माल। फुक्क मनुतयसं पाप याःगुलि फुक्क मनुत सी माल।*

13 मनुतयत व्यवस्था हे मब्युनिबलय निसें थ्व संसारय् पाप दु। व्यवस्था मद्गु जसा पापयागु ल्याः मतइगु खः।

14 मनुतयगु पाप आदमं आज्ञा मानय् मयासें याःगु पाप थें मखुसां आदमयागु पालनिसें मोशायगु पालय् तक मनुत सी हे माल। आदम वइतिनिमह छमह मनु थें च्वंमह जक खः।

15 परमेश्वरं सिति बियातःगु वरदान व आदमयात बियादीगु सजाँय यक्व हे पाः। छमह मनुखं याःगु पापं यक्व मनुत सित धाःसा छमह हे मनु येशू ख्रीष्टं यानाः दुगु परमेश्वरयागु दया माया व सिति बियादीगु वरदानं यक्व मनुतयत बचय् यात।

16 अले हानं सिति बियादीगु वरदान आदमं याःगु पाप थें मखु। छमह मनुखं याःगु पापं यानाः यक्व मनुतयत दोषी ठहरय् यात धाःसा छमह मनुखं हःगु उद्धारं नं यक्व मनुतयत धर्मी ठहरय् यात।

17 यदि छमह मनुखं याःगु पापं यानाः मृत्युं राज्य यानाच्चन धाःसा छमह मनु येशू ख्रीष्टं यानाः परमेश्वरया तःधंगु दया मायां वयकःया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइपि मनुत मृत्युया राज्यय् च्वनेमाली मखुत।

18 गथे छमह मनुखं याःगु पापं यानाः फुक्क मनु दोषी जुल, अथे हे छमह मनुखं याःगु धार्मिकताया ज्यां यानाः फुक्क मनुत धर्मी जुल व इमित अनन्त जीवन दत।

19 अले हानं गथे छमह मनुखं परमेश्वर मानय् मयाःगुलि यक्व मनुतयत पापी यात, अथे हे छमह मनुखं परमेश्वरयात मानय् याःगुलि यक्व मनुतयत धर्मी यात।

20 व्यवस्थां यानाः पाप अप्वः दयावल। अयुं गन पाप यक्व दयावल, अन परमेश्वरयागु दया माया इन अप्वः दत।

21 थथे जगुलि पापं यानाः फुक्क मनुत सीमाः थें तुं परमेश्वरयागु दया मायां धर्मी ठहरय् जुयाः इी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें मनुतयत अनन्त जीवन दत।

6

पापपाखें मृत्यु व ख्रीष्टपाखें जीवन

1 थथे खः धयागु जसा आः इीसं छु धायेगु लय? परमेश्वरं इतीत दया माया अप्वः यायेमा धकाः छु इीसं पाप याना हे च्वनेगु ला?

2 अथे मखु। पापयागु निति इीपि सीधुंकाः हानं पापय् तुं गथे म्वानाच्चनेगु?

3 इी फुक्कसिं ख्रीष्ट येशूयागु नामं बन्तिस्मा कयागुलि इीसं बन्तिस्मा कयाबलय् इीपि नं वयकः थें तुं सी धुंकल धकाः छिमिसं मस्यु ला?

4 थुकथं इीसं बन्तिस्मा कयाबलय् इीपि नं वयकः थें तुं सी धुंकगुलि वयकः नाप इतीत नं थुने धुंकल। थथे सीधुंकाः ख्रीष्टयात परमेश्वर बाःयागु अजू चाइपुगु शक्ति म्वाकादीगुलि इीपि नं न्हगु जीवनया पहलं म्वानाच्चनेमा।*

5 वयकः सी थें इीपि नं सी धुंकल धयागु खःसा वयकः सीमहं म्वाना वः थें इीपि नं सीसां म्वाना वइतिनि।

6 इीगु पापी जीवन नाश जुयावनेमा धकाः इीगु पुलांगु जीवन वयकःलिसें क्रूसय् यख्खाना बी धुन धकाः इीसं स्यु। अयजगुलि आः इीसं पापी ज्याखें याना जुइ जि हे मज्यु।

7 सी धुंक्मह मनु पापं मुक्त जगु दु।

8 थुकथं ख्रीष्टलिसे इीपि सी धुंकल धाःसा वयकःनापं च्वने दइगु विश्वास इीके दु।

9 सिना: हानं म्वानादी धुंक्मह ख्रीष्ट गुबलें हे सी मखुत धका: झीसं स्यू। मृत्युं वयकःयात गुबलें हे नं बुके फइ मखुत।
 10 फुक्कसिगु पापयागु निति वयकः छक्कलं सिनादिल। आ: धा:सा वयकः परमेश्वरया लागि हे म्वानादी।
 11 थथे जूगुलि छिपिं नं पापयागु निति सिना: ख्रीष्ट येशू याना: परमेश्वरया लागि म्वाय दत धका: लुमंका च्वें।
 12 अयज्गुलि छिमिसं सी मानिगु शरीरयागु निति पापी ज्या याना जुइ मते। छिमिसं शरीरयात य:थें याना जुइ मजिल।
 13 शरीरय् च्वंगु छुनं म्हव्वयात छिमिसं पापी ज्या यायेगु ज्याभ: याये मते। सिना: हानं म्वाके धुंक्पिं मनुत जूगुलि छिपिं थथ:म्ह हे परमेश्वरं धा:थें मानय् जुयाच्वनेमा:। अले छिमिगु शरीरया म्हव्वत भिगु ज्याखें यायेगु ज्याभ:कथं परमेश्वरयात देछाया ब्यु।

14 पापयागु अधीनय् छिपिं च्वनेमाली मखुत, छायाधा:सा छिपिं व्यवस्थाया अधीनय् च्वनेमा:गु मनुत, बरु परमेश्वरयागु दया मायां म्वानाच्वंपि ख:।

15 थथे ख: धयागु जूसा आ: छु यायेगु लय? इतीत परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि इपीं व्यवस्थां धा:थें च्वनेम्व्वा: धका: झीसं पाप यानाजुइगु ला? अहं, थथे ला ख हे मखु।

16 दासतयसं मालिकयात मानय् या:थें छिमिसं सुयात मानय् यात छिपिं वया हे दास जुइ, नरकय् यंकीगु पापयात मानय् या:गु छाये मजुइमा, अथवा परमेश्वरया न्हा:ने धर्मी ठहरय् जुइत मानय् या:गु छाये मजुइमा, छुं पाइ मखु।

17 छिमिसं दुनुगलनिसें छिमित स्यना थकूगु त:धंगु खँयात मानय् या:गुलि न्हापा थें छिपिं आ: पापया दास मखुत। उकिं परमेश्वरयागु जय जुइमा।

18 छिमित पापयागु पन्जां त्व:तका बी धुंक्गुलि छिपिं परमेश्वरया दास जुल।

19 छिमिसं बांलाक थुइके थाकुइ धका: जिं मनुतयसं थें धयाच्वनागु ख:। न्हापा छक: छिमिसं पापी ज्याखें जक यायेगुलि अप्व: मन तथा जुइ धुंक् थें आ: भिगु ज्याखँय् अप्व: मन तथा जु। आ: पवित्र जुइत छिमिगु जीवन परमेश्वरया निति ल:ल्हानाब्यु।

20 छिपिं पापयागु दास जुयाच्वंबलय् धार्मिकतापाखें स्वतन्त्र ख:।

21 न्हापा लज्या चायापुगु ज्या जक याना जुयाबलय् छिमित छु इनाम दत? थथे लज्या चायेमा:गु ज्याखें यानाजुइपिं मनुत लिपा नरकय् वनी।

22 आ: धा:सा छिमित पापं त्व:तका बी धुंक्गुलि छिपिं परमेश्वरया दास जुल। थथे छिमिसं वयकःयात य:थें जक या:गु पलेसाय् छिमित अनन्त जीवन दइ।

23 पापया ज्याला मृत्यु ख:। परमेश्वरं सितिकं बियादीगु वरदान इी प्रभु येशू ख्रीष्टयाके अनन्त जीवन ख:।

7

ब्याहाया उपमा

1 य:पिं दाजुकिजापिं, जिं व्यवस्था स:पिं मनुत नाप नवानाच्वनागु ख: धका: छिमिसं थुइकि। छिमिसं मस्यू ला? म्वाना चवंतले जक मनुत व्यवस्थां धा:थें च्वनेमा:।

2 बियाछवये धुंक्मह मिसाया भा:त मसीतले व मिसां भा:तयात त्व:ते मज्यु धका: व्यवस्थां धा:गु खें मानय् याये हे मा:। अयनं भा:त सित धा:सा व्यवस्थां भा:तयात त्व:ते मज्यु धका: धा:गु आज्ञा मानय् याये म्वा:।

3 भा:त म्वानाच्वंबलय् हे मेम्ह मनुनापं ब्याहा या:सा वयात स्यंम्ह मिसा धका: धाइ मखु। भा:त सीधुंका: व व्यवस्थापाखें मुक्त जुइ। मेम्हलिसे ब्याहा या:सां स्यंम्ह मिसा धका: धाइ मखु।

4 अथे हे छिपिं नं ख्रीष्टनापं सी धुंक्गुलि आ: व्यवस्थायागु अधीनय् च्वनेमा:गु मनुत। उकिं दाजुकिजापिं, झीसं परमेश्वरया निति यक्व फल सय्केत सिना: म्वाना झायादीम्ह ख्रीष्टनाप मिलय् जुयाच्वनेमा:।

5 न्हापा इपीं मनु स्वभाबया पापं जा:गु इच्छा कथं म्वाना च्वनापिं ख:। उबलय् व्यवस्थां इीगु इच्छायात क्वत्यला त:गुलि इतीत पाप याकेबिल। थव फुक्क ज्या मृत्युयागु लँपु जक ख:।

6 आ: इपीं व्यवस्थायागु अधीनय् च्वनेमा:गु मनुत। इतीत चिनात:गु व्यवस्थाया निति इपीं सी धुन। अयज्गुलि न्हापा थें व्यवस्थाया अधीनय् च्वनेमा:गु मनुत, बरु आवंलि ख्रीष्टयागु आत्मां धा:थें झीसं परमेश्वरयागु सेवा यायेमा:।

व्यवस्था व पाप

7 अयसा झीसं आ: छु धायेगु? छु व्यवस्था पाप ख: ला? थव ला जुइ हे फइ मखु। अयनं व्यवस्था मदुगु जूसा जिं पाप म्हसीके फइ मखुगु। व्यवस्थायागु सफुलिइ “छं लोभ याये मते” धका: च्वयामत:गु जूसा जिं लोभ छु ख: धयागु हे सी मखुगु।*

8 थव हे आज्ञायागु ग्वाहालि कया: पापं जित: लोभ याये सयका बिल। व्यवस्था मदुगु जूसा पाप नं दइ मखुगु।

9 जि छक: ला व्यवस्था मसीकं म्वानाच्वने धुंक्मह मनु ख:। गुबलय् आज्ञा सिल अबलय् पाप म्वात।

10 अले जि सित। जीवन बी धका: धा:गु आज्ञा ला जित: स्याना छवइम्ह जुल।

- 11 पापं आज्ञायाम् ग्वाहालि कयाः जितः झंगः लात। थुकथं जितः स्यानाबिल।*
 12 अयज्गुलि व्यवस्था पवित्रगु खः। अले आज्ञा नं पवित्र, धर्मी व भिगु खः।
 13 अयसा थज्याःगु भिगुलि हे जितः स्यानाबिल ला? थथे ला गुब्बसं नं मज्जुइमा। पापं यानाः दुनें दुनें मभिं जुयाः जितः स्याःगुलि जिं पापयात म्हसीके फत। अले हानं आज्ञां यानाः नं पाप झन ग्यानापुसे च्वन।

मन्या निगू स्वभाव

- 14 व्यवस्था आत्मिक खः धकाः झीसं स्यु। जि धाःसा आत्मिक मखु अयनं पापया लहातय मियातःम्ह मनु जि हे खः।
 15 जिं यानाच्वनागु ज्या जिं हे मथु, छायाधाःसा जितः छु यः व जिं मयाना, बरु जितः मयःगु छु खः व हे जक यानाच्वना।*
 16 थुकथं जिं जितः मयःगु ज्या यात धाःसा जिं व्यवस्था भिं जू धकाः मानय् याये।
 17 अयज्गुलि थज्याःगु ज्या याइम्ह जि मखु, बरु जिके च्वंम्ह पाप खः।
 18 जिगु मनय् छुं नं भिगु खं थाय् मकाः धकाः जिं सिल। मनं भिगु याये मास्ति वःसां जिं याये मफु।
 19 थुकथं जिं याये मास्ति वःगु भिगु ज्या याये मफु, बरु याये मास्ति मवःगु मभिगु ज्या जक यानाच्वना।
 20 थथे जितः मयःगु हे जक याना जुल धाःसा थथे याइम्ह जि मखु, बरु जिके दुने च्वंम्ह पाप खः।
 21 जिं भिगु ज्या यायेत्यनाबलय् हे, मभिगु ज्या याकिम्ह जिगु न्ह्यःने च्वंवइ धकाः जिं स्यु।
 22 परमेश्वरयागु व्यवस्था दुनगलनिसें मानय् यानाच्वने दुसा जि लयताया।
 23 जिगु म्हायागु व्यवस्था व मनयागु व्यवस्थाया दथुइ ल्वापु जुयाच्वंगु जिं चा। थुकथं पापयागु व्यवस्थां जितः त्याकाः चिनातल।
 24 जि ला तसकं हे आपतय् लानाच्वन। थज्याःगु सी मालिगु ज्याखँ यानाच्वनागु जिगु म्हायात सुनां बचय् याइ?
 25 झी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें परमेश्वरयात सुभाय। छायाधाःसा जिगु मनं ला परमेश्वरयागु व्यवस्था हे मानय् याः। अयनं जिगु म्हं धाःसा पापया दास जुयाः सेवा यानाच्वन।

8

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन

- 1 अयज्गुलि ख्रीष्ट येशू नाप मिलय् जुयाच्वं पि दोषी जुइ मखु।
 2 आः ला झीत येशू ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन बियादीम्ह परमेश्वरया आत्मां पाप व मृत्युयागु व्यवस्थां मुक्त यानादीगु दु।
 3 झीपि बमलाःबलय् व्यवस्थां यायेमाःगु ज्या याये मफुगुलि परमेश्वरं थःकाययात छवयाहयादिल। वयकः झीपि थें तुं मनु जुयाः झीगु पाप सिला छवयेत बलिदान जुयादिल। थथे यानाः वयकलं झीगु शरीरय् पापयागु दोष क्यनादिल।
 4 अयज्गुलि व्यवस्थां धाःगु खँ पूवनेमा झीपि मनूतयगु ज्याखं धाःथें यायेत मखु, बरु पवित्र आत्मां धाःथें यानाजुइपिं खः।
 5 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मनूतयसं शरीरयागु ज्याखँय हे मन तया जुइ। आत्मायात यःथें यानाजुइपिं मनूतयसं आत्मायागु ज्याखँय हे मन तया जुइ।
 6 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मनूत सी। पवित्र आत्मायात यःथें यानाजुइपिं मनूतयत न्हगु जीवन व शान्ति दइ।
 7 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं परमेश्वरया शत्रु खः, छायाधाःसा थज्याःपिं मनूतयसं परमेश्वरयागु व्यवस्था मानय् याइ मखु, अले हानं मानय् याये फइ नं मखु।
 8 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मनूतयसं परमेश्वरयात लयतायके फइ मखु।
 9 धात्थें परमेश्वरयागु आत्मा छिमिके दु धयागु जूसा शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मखु, बरु आत्मायात यःथें यानाजुइपिं छिपिं खत, अले ख्रीष्टयागु आत्मा मदुम्ह मनु ख्रीष्टयाम्ह मनु जुइ फइ मखु।
 10 ख्रीष्ट छिमिके च्वनादीगु दुसा पापं यानाः छिमिगु शरीर सी धुंकासां परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जूगुलि छिमिगु आत्मा म्वानाच्वनी।
 11 सी धुंकाह येशूयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरया आत्मा छिमिके दुसा ख्रीष्ट येशूयात सीगुपाखें म्वाकादीम्हयसिनं छिमिगु सीमाःगु शरीरयात नं म्वाकादी।*
 12 अयज्गुलि यःपिं दाजुकिजापिं, झीसं शरीरयात यःथें याना जुइत म्वाना च्वनेमाःगु मन्त।
 13 छिमिसं शरीरयात यःथें याना जुया च्वंसा छिपिं सी। शरीरयात यःथें याना मजुसे बरु परमेश्वरया आत्मायात यःथें याना जूसा छिपिं म्वाइ। अथे याना जूसा आत्मां छिमिगु यत्थेंज्याःगु चालचवन त्वःतकादी।
 14 थुकथं परमेश्वरया आत्मायात यःथें यानाजुइपिं मनूत फुक्कं परमेश्वरया सन्तान खः।

15 थथे खः धयागु जूसा परमेश्वरया न्ह्यःने दास थें ग्याना च्वनेमाःगु मन्त, बरु काय जुइगु आत्मा झीत बियादीगुलि झीपि वयकःया सन्तान खः धकाः झीसं धाये दत। थथे झीसं “अब्बा, बाः” धकाः धाये दत।*

16 झीगु आत्मानाप मिलत्य जुयाः परमेश्वरयागु आत्मां झीपि परमेश्वरया सन्तान खः धकाः साक्षी बी।

17 थथे झीपि परमेश्वरया सन्तान खःसा झीपि हक दुपि नं जुल। परमेश्वरया हक दुपि व ख्रीष्टनापं पूरा हक दुपि झीपि नं खत। वयकः नाप दुःख सिल धाःसा झीपि नं वयकःनापं तुं तःधनी।*

लिपा दइगु महिमा

18 जिं स्वयबल्य थौकन्हय झीत जुयाच्वंगु दुःखकष्ट ला लिपा झीत दइ तिनिगु सुख नाप दाना स्वयबल्य छुं हे मखु।

19 फुक्क सुष्टि परमेश्वरं थः सन्तानतयत क्यनेगु दिं स्वयेत आयबुया च्वंगु दु।

20 छायाधाःसा सुष्टि ज्यालगय मजुइ धुंकल। थ्व खँ सुष्टिया इच्छां जगु मखु, बरु परमेश्वरं हे थथे यानादीगु खः।*

21 सुष्टि थः हे नं स्यनेगुपाखें बचय जुयाः लिपा परमेश्वरया सन्तानलिसें तःधनी तिनि धयागु आशा दु।

22 आः तक फुक्क सुष्टि मचाबू ब्यथा जू थें दुःखकष्ट सी मालाच्वंगु दु धयागु खँ झीसं स्यू।

23 सुष्टि जक मखु, झीपि नं आत्माया न्हापांयागु फल दुपि झीपि थःपि हे नं परमेश्वरया लहिनातःपि सन्तान थें जुयाः उद्धारया निति आयबुयाच्वना।*

24 थ्व हे आशा यानाच्वनेत ला खः नि, झीत अनन्त जीवन बियादीगु। खनेदुगु आशा ला आशा हे मखु। खने दुगुयागु सुनानं आशा याइ ला?

25 झीसं खंके मफुगु आशा यानागु खः धयागु जूसा थ्व आशाय संका मयासें, अले हथाय मचासे झीसं पियाच्वनेमाः।

26 गथे यानाः प्रार्थना यायेमाः धकाः झीसं मस्यगुलि व झीगु विश्वास बमलाःगुलि पवित्र आत्मां झीत ग्वाहालि यानादी। थथे पवित्र आत्मा थःमहयसिनं हे माकव खँ धयाः झीगु निति बिन्ति यानादी।

27 मन्तयगु मन सीके फुम्ह परमेश्वरं पवित्र आत्मायागु खँ नं स्यू। वयकःयात गथे यइ अथे आत्मां नं विश्वासीतयगु निति परमेश्वरयात बिन्ति यानादी।

28 परमेश्वरयात माया याइपि, अले वयकलं थःगु इच्छा पूर्वकेत ल्ययातःपिन्त दक्व ज्या मिलत्य यानाः भिं जुइकथं हे वयकलं ज्या यानादी धकाः झीसं स्यू।

29 परमेश्वरं न्हापानिसें म्हस्यूपिन्त वयकःया काय थें यानादीत न्हापानिसें हे ल्यया तयादिल। वयकः यक्व किजापि मध्ये जेठाम्ह जुइमा धकाः थुकथं यानादीगु खः।

30 वयकलं न्हापानिसें ल्ययातःपिन्त सःता नं दिल। थथे वयकलं सःतादीपिन्त धर्मी ठहरय यानादिल। थुकथं वयकलं धर्मी ठहरय याःपिन्त तःधं नं यानादिल।

ख्रीष्टयागु माया

31 आः थ्व खँयात झीसं छु धायेगु? परमेश्वर झीनाप दीसा झीनाप ल्वाइपि सु?

32 सुनां थःकाययात हे ल्यंका मतसे झी सकसिगु निति स्याकेत बियादीम्ह परमेश्वरं वयकःया कायपाखें झीत माःगु फुक्कं गथे बियामदी?

33 परमेश्वरं ल्ययातःपिन्त सुनां दोषी याये फइ? धर्मी यानादीम्ह परमेश्वर हे खः धाःसा

34 सुनां इमित दोषी याइ? दोषी यानादीम्ह ला सिनाः म्वानादी धुंक्म्ह ख्रीष्ट येशू हे खः। थ्व हे येशू परमेश्वरया जव ल्हाःपाखे दी। अले वयकलं झीगु निति परमेश्वरयात बिन्ति यानादी।

35 ख्रीष्टयागु मायां झीत सुनां फाये फइ? छु झीत दुःखकष्ट जुल धकाः, म्वाय थाकुल धकाः, सास्ती बिल धकाः, नये मखन धकाः, पुनेगु मन्त धकाः, ग्यानपुगु वल धकाः, अले तरवारं पाली धकाः झीसं ख्रीष्टयात त्वःते जिल ला?

36 थ्व हे खँ भजन सफुलिइ नं थथे च्वयातःगु दु –

“अयनं जिपि छिगु लागि

न्हियान्हिथं सी मालाच्वंगु दु।

स्यायेत हःपि फैचातयत थें

जिमित व्यवहार याइगु।”*

37 अयनं झीसं दुःखकष्ट सी माःसां झीत माया यानादीम्हयसिनं यानाः झीपि त्याका वःपि स्वयाः नं तःधंपि खः।

38 सुनानं अले छुकिं हे नं परमेश्वरयागु मायां झीत त्वःतके फइ मखु धकाः जिं स्यू। न मृत्युं, न जीवनं, न स्वर्गादूततयसं, न शैतानया दूततयसं, न संसारयागु शक्तिं, न थौकन्हय जुयाच्वंगु खं, न लिपा जुइतिनिगु खं,

* 8:15 ८:१५ मर्क १४:३६; गला ४:६ * 8:17 ८:१५-१७ गला ४:५-७ * 8:20 ८:२० उत ३:१७-१९ * 8:23 ८:२३ २ कोर ५:२-४ * 8:36 ८:३६ भज ४४:२२

39 न च्वययागु, न क्वययागु, न सृष्टिया छुं नं शक्तिं झीत प्रभु येशू ख्रीष्टयाके दुगु वयकःया मायां फाये फइ।

9

परमेश्वरं इस्राएली जातियात ल्ययादीगु

1 जि ख्रीष्टयाम्ह मनु जगुलि जिं सत्य खँ लहाना च्वना। जिं मखुगु खँ धयाच्वनागु मखु। जिके पवित्र आत्मा दीगुलि जिगु विवेकं थ्व खँ धात्थें खः धकाः साक्षी बी।

2 जितः यःपि इस्राएली दाजुकिजापि खनाः जि तसकं नुगः मछिं अले जिगु नुगः हीसे च्वंगु दु।

3 इमिगु निरिति परमेश्वरयागु सराः फयेमाःसां, अले ख्रीष्टलिसे बायमाःसां बाय,

4 छायाधाःसा इपि परमेश्वरं ल्ययातःपि जातियापि खः। वयकलं इमित थः हे कायपि यानाः इमिगु दथुइ च्वनाः वयकःयागु तःधंगु शक्ति क्यनादिल। इपि नाप बाचा चिनाः व्यवस्था नं बियादिल। वयकःया आराधना यायेगु स्यनादिल, अले बचं नं बियादिल।*

5 ख्रीष्टया तापाःबाज्यापि इमि नं तापाःबाज्यापि खः। ख्रीष्ट थः नं इपि थें थ्व हे जातय् बगु खः। वयकः दक्वसित राज्य यानादीमह परमेश्वर खः, वयकः सदां तःधनेमा। आमेन।

6 यहूदी जातयापिन्सं थौं तकं ख्रीष्टयात विश्वास मयाःसां परमेश्वरं बाचा चिनाः धयादीगु वचन सिति वंगु जुइ मखु। छायाधाःसा यहूदी जातय् बूपि सकलें परमेश्वरया मनूत मखु।

7 अथे हे अब्राहामया सन्तान फुक्कं परमेश्वरया सन्तान जुइ मखु। छायाधाःसा “इसहाकयापाखें हे छिमि सन्तान दइ” धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु।*

8 अयजगुलि अब्राहामया इच्छां दुपि सन्तान जुइवं परमेश्वरया सन्तान जुइ मखु। बचंया सन्तान जक परमेश्वरया सन्तान खः।

9 उकिं हे ला खः नि, परमेश्वरं “थ्व हे इलय् थन लिहां वये, उबलय् छिमि कलाः साराया काय् दये धुंकी” धकाः धयादीगु।*

10 थ्व काय् झी तापाःबाज्या इसहाक खः। वं रिबेकानापं ब्याहा याये धुंकाः वं निमह कायपिन्त नापं बुइकल।

11 अले निमहं काय् बुइ न्ह्यः हे, अले भिगु मभिंगु ज्याखँ मयाःनिबलय् हे थतः यःथें परमेश्वरं ल्ययादिल।

12 थथे धर्मकर्मकथं मखु, बरु परमेश्वरं ल्ययादीकथं रिबेकायात धयादिल –

“तःधीमहयसिनं चीधीमहयसिगु

सेवा याइ।”*

13 “याकूबयात माया याना,
एसावयात धाःसा मययका।”*

14 थ्व खँय् झीसं छु धायेफु? थथे धायेवं तुं परमेश्वरं अन्याय यानादी ला? अथे ला गुब्सं नं यानादी मखु।

15 वयकलं मोशयात नं थुकथं धयादिल –

“जिं सुयात कृपा याये मास्ति वइ

वयात कृपा याये।

जिं सुयात दया याये मास्ति वइ

वयात दया याये।”*

16 थुकिं सीदत, थ्व खँ फुक्कं परमेश्वरयागु दयां यानाः जक जगु खः, मन्या कुतलं व मन्यात यःथें यानाः जगु मखु।

17 धर्मशास्त्रय् परमेश्वरं फारोयात थथे धयादीगु दु –

“अयनं जिगु शक्ति क्यनेत

व पृथ्वीइ न्यंक जिगु नां कायेमा धकाः हे

जिं छन्त म्वाकातयागु खः।”*

18 अयजगुलि वयकलं दया यानादी मास्ति वःमहयसित दया यानादी। अले सुयागु नुगः छायाके मास्ति वः वयात छायाकादी।

कुमाः व थलबल

19 छिमिसं जितः थथे न्ह्यसः याइ – “अयसा परमेश्वरं झीत छाया दोष बियादीगु लय् सा?” वयकःयागु इच्छायात पने फुमह सु दु?

20 मन् जुयाः परमेश्वरयात लिसः बीम्ह छ सु खः? जितः छाय् थथे दयका धकाः दयकातःगु सामानं दयकूम्हयसित न्ह्यसः याइ ला?*

21 छु छम्ह कुमाःयात न्हायातःगु चां बुत्ता तयातःगु थल दयकेगु व बुत्ता तया मतःगु थल दयकेगु अधिकार मदु ला?*

22 परमेश्वरया तं व थःगु शक्ति क्यनादी मास्ति वःसा वयकःयात सुनां पने फइ? वयकलं थःत हीमी चायका च्वंपि मनूत खनाः नं तंचाया मदिसे सहयाना तुं च्वनादिल।

23 वयकलं झीत वयकःयागु दया मायायागु धुकू सीके बीत थथे दया माया यानादीगु खः। वयकलं झीत न्हापांनिसें थःगु नां तःधकेत ल्ययादीगु खः।

24 थथे सःतेत ल्ययातःपिं झीपिं हे खः। यहदीत जक मखु, यहदीमखुपिन्त नं वयकलं सःतादिल।

25 थ्व हे खँ होशेयागु सफुलिइ च्वयातःगु दु –

“थः मन् मखुपिन्त

जिं थः मन् याये,

अले माया मयानाम्हयसित

जिं ‘माया याइम्ह’ धकाः धाये।”*

26 अले

“हानं थथे च्वयातःगु दु –

‘छिपि थः मनूत मखु’ धकाः

धयातःगु थासय्

‘म्वाःम्ह परमेश्वरया कायपि

धकाः इमित धाइ।’ ”*

27 इस्राएलयात कयाः यशैयां थथे धाःगु दु –

“इस्राएलया सन्तान

समुद्रय् च्वंगु फि थें यक्व दुसां

ल्यंदुपिं जक बचय् जुइ,

28 छायाधाःसा प्रभुं याकनं हे

थ्व पृथ्वीयागु न्याय यानादी।”*

29 यशैयां हानं थथे धयातःगु दु –

“दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं

झीत सन्तान ल्यंका मदीगु जूसा

सदोम व गमोरायागु गति ज् थें तुं

झीगु नं अथे हे गति जुइगु खः।”*

यहदीतयसं विश्वास मयाःगु

30 थज्याःगु खँय् झीसं छु धायेगु लय्? धर्मी जुइत मस्वःपिं यहदीमखुपिं मनूत इमिगु विश्वासं यानाः धर्मी जुल।

31 व्यवस्था मानय् यानाः धर्मी जुइत स्वयाः जूपिं यहदीतयसं धाःसा विश्वास मयानाः व व्यवस्था मानय् याये मफयाः धर्मी जुइ मफुत।

32 थथे जगु छाय् लय्? विश्वास यानाः धर्मी जुइत मस्वसे धर्मकर्म जक यानाः धर्मी जुइत स्वःगुलिं इपिं थथे जगु खः। लुफि हाइगु ल्वहंतय् इपिं लुफि हा हे हात।

33 थथे नं च्वयातःगु दु –

“जिं सियोनय्

इमित लुफि हाकेत छगः ल्वहं

व क्वथलेत छगः ल्वहंधी

तयाच्वना।

वयकःयात विश्वास यानाजुइपिन्सं धाःसा

गुब्बसं लज्या चाय् माली मखु।”*

* 9:20 ९:२० यशै २९:१६; ४५:१

* 9:21 ९:२१ यर १:८१-१०; २ तिमो २:२०-२१

* 9:25 ९:२५ होशे २:२३

* 9:26 ९:२६ होशे १:१०

* 9:28 ९:२८-२८ यशै १०:२२-२३

* 9:29 ९:२९ यशै १:९

* 9:33 ९:३३ यशै ८:१४; २८:१६

10

1 यःपि दाजुकिजापि, यहदीत न बचय जुइमा धयागु जिगु इच्छा दुगुलि परमेश्वरं इमित बचय यानादीमा धकाः प्रार्थना यानाच्चवनागु खः।

2 परमेश्वरयागु निति इमिके जोश दु जिं थुकिया साक्षी बी। अयनं इमिसं बांलाक थुइका सयकातःगु मदु।

3 परमेश्वरयागु धार्मिकतायात थुइके सीके मफुगुलि इमिसं थःपिनिगु हे धार्मिकतायात दयकेत स्वल। अयजुगुलि इपि परमेश्वरयागु धार्मिकताया अधीनय मच्चं।

4 ख्रीष्टं हे व्यवस्था पूर्वका दीगुलि वयकःयात हे विश्वास यानाः मनूत धर्मी जुइ।

सकसितं दइगु उद्गार

5 मोशां थथे च्वया थकूगु दु – “व्यवस्था मानय यानाः धर्मी जुइत स्वइम्ह मनु व्यवस्थां हे म्वाइ।”*

6 ख्रीष्टयात विश्वास याना हे जक मनूत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइ। अयजुगुलि विश्वासं धर्मी ठहरय जूपि छिमिसं थथे मतिइ तये मते – “ख्रीष्टयात क्वत हयेत स्वर्गय सु वनी?”

7 हानं “सीम्ह ख्रीष्टयात म्वाका हयेत पातालय सु क्वहां वनी?” धकाः नं मतिइ तये मते।

8 परमेश्वरयागु वचन छिमिगु न्ह्यःने हे दु, छिमिगु म्हुतुइ व नुगलय दु। जिमिसं न्यंकागु भिगु खँ हे थ्व विश्वासयागु खः।*

9 येशू हे प्रभु खः धकाः छिमिगु म्हुतुं धाल धाःसा व सीम्ह येशूयात परमेश्वरं म्वाकादीगु खः धकाः विश्वास याःसा छिमिगु उद्गार जुइ।

10 मनूतयसं नुगलानिसें विश्वास याःसा धर्मी जुइ, अले म्हुतुं स्वीकार याःसा उद्गार जुइ।

11 वयकःयात विश्वास याइपिं सुनानं लज्या चाय माली मखु धकाः न्हापां हे धर्मशास्त्रय च्वयातःगु दु।*

12 वयकःयात विश्वास याइपिन्त यहदीत व यहदीमखुपिं धकाः पाकी मखु, छायाधाःसा वयकः सकसियां प्रभु खः। अले थ्व हे प्रभु वयकःयागु नां काक्वसित यक्व आशिष बियादी।

13 थुकथं प्रभुयागु नां काइपिं सकसिगु उद्गार जुइ।*

14 अयसा वयकःयात विश्वास या हे मयाःपिन्सं गथे यानाः वयकःयागु नां काये फइ? अले वयकःयागु खँ गुबलें हे मन्यपिन्सं गथे यानाः विश्वास याये फइ? सुनानं मधायकं इमिसं गथे यानाः न्यनी?

15 मछवयकं गथे यानाः मनूतयसं न्यकः वनी? यशैयायागु सफलइ थथे च्वयातःगु दु –

“भिगु खँ न्यक वःपिं मनूत

वयाच्वंगु गुलि बांलाः।”*

16 अयनं यहदीत फक्कसिनं भिगु खँय न्हायपं मब्युनि। थ्व हे खँ यशैयां नं च्वया थकल – “प्रभु, जिमिसं न्यंकागु खँय सुनां विश्वास याःगु दु?”*

17 अथे जगुलि विश्वास न्यनाः दइ, अले न्यनेगु खँ ख्रीष्टयागु वचनं वइ।

18 अयनं जिं न्ह्यसः याये – छु इमित त्वहः तयेगु लँ दु ला? छु इमिसं गुबलें हे मन्यनि ला?

“धात्थें धायेगु खःसा

इमिगु सुचं संसार न्यक

न्यनाच्वंगु दु।

अले संसारया कुंकुलामय थ्यंक

ताये दयाच्वंगु दु।”*

19 जिं हानं धाये – अयसा छु इस्राएलीतयसं थ्व खँ थुइके मफुत ला? थु ला थु, अयनं वास्ता मयाः, छायाधाःसा दकलय न्हापां मोशां थथे धया थकल –

“जिं नं थः मखुपिं मनूतपाखें

इमिगु नुगः मुइके,

छगू मूर्ख जातियापाखें

इमित तं चायके।”*

20 यशैयां अज्ज मग्यासे धाल –

“जितः माला मस्वःपिन्सं

* 10:5 १०:५ लेवी १:८५ * 10:8 १०:८-८ व्य ३०:१२-१४ * 10:11 १०:११ यशै २८:१६ * 10:13 १०:१३ योए २:३२ * 10:15 १०:१५ यशै ५२:७ * 10:16 १०:१६ यशै ५३:१ * 10:18 १०:१८ भज १९:४ * 10:19 १०:१९ व्य ३२:२९

जितः लुइकल।
जितः न्यनेकने मयाःपिन्त
जि हे जि सु खः धकाः
क्यनाबिया।”☆

21 इस्राएलीतयत धाःसा परमेश्वरं थथे धाःगु दु –
“धयागु खँ मानय् मजुइपिं
व मखुगु जक यानाजुइपिं
अतेरि मनुतयत न्हिच्छि जिं ल्हाः
ब्वयकाच्चनागु दु।”☆

11

इस्राएलीतयत परमेश्वरं दया माया यानादीगु
1 अथे जूसा जिं धाये – परमेश्वरं वयकःया मनुतयत त्वःतादी धुंकल ला? थथे मखु। जि थः हे नं अन्नाहामया सन्तान,
बेन्यामीन कुलयाम्ह छम्ह इस्राएली खः।☆
2 न्हापांनिसें ल्ययातःपिं वयकःया मनुतयत परमेश्वरं त्वःतादीगु मद्दुनि। एलियायागु खँ धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु छिमिसं
मस्यु ला? इस्राएलीतयत मभिंकाः एलियां परमेश्वरयात थथे बिन्ति यात –
3 “प्रभु, छिकपिनि अगमवक्तातयत इमिसं स्याये धुंकल। बलि बियाः होम यायेगु छिकपिनिगु थाय् नं इमिसं थुनाछवये
धुंकल। आः जि याकःचा हे जक ल्यंदनि, जितः नं इमिसं स्यायेत स्वयाच्चन।”☆
4 परमेश्वरं वयात छु लिसः बियादिल? “बालघःयात पुजा मयाइपिं न्हयदुः मनुतयत जिं ल्यंकातयागु दु।”☆
5 थौं तक नं परमेश्वरयागु दया मायां ल्ययादीपिं ल्यंदनिपिं गुलि गुलि इस्राएलीत दनि।
6 थथे दया मायां जगु खः, ज्यां मखु, मखुसा दया माया दया माया हे जुइ मखु।
7 अले छु जुल लय? इस्राएलीतयसं छु कायेत कुतः यानाच्वंगु खः व काये मफुत। ल्यया तःपिन्सं धाःसा काये खन।
मेपिन्सं परमेश्वरया खँ मन्यसे अतेरि जुयाच्चन।
8 थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु –
“परमेश्वरं इमित थुइके मफइगु
आत्मा,
खनी मखुगु मिखा व ताइ मखुगु
न्हायपं,
थौं तक नं बियातःगु दु।”☆

9 दाऊद जुजुं नं थथे धया थकल –
“इमिगु भ्वजं इमित नाश यायेमा,
इमिगु पवित्र भ्वय् इमिगु निति
स्वःतिपाँय् जुइमा।”☆
10 इमिगु मिखा कां जुइमा,
इमिगु दुगःक्वेंय् चाःतुइमा।”

11 अयजूगुलि जिं धाये – छु यहदीत नाश हे जुइक लुफि हानाः क्वदले धुंकल ला? अहं, अथे मखु, बरु इमिसं पाप
याःगुलि इमित नुगः मुइके बीत यहदीमखुपिन्थाय् मुक्ति वल।
12 थुकथं इमिसं पाप याःगुलि संसारयात यक्व हे भिन, अथे हे इपिं स्यनाः यहदीमखुपिन्त यक्व आशिश दत धाःसा
झन इस्राएलीत फुक्कसिनं विश्वास याइबलय् गुलि जक भिनिगु जुइ।

यहदीमखुपिन्त मुक्ति
13 आः जिं यहदीमखुपिन्त धयाच्चन। जितः यहदीमखुपिनि प्रेरित यानाः इमिथाय् छवयादीगुलि जिं थ्व ज्या यात
तःधके।
14 थुकथं जिमि यहदी दाजुकिजापिं मध्ये गुम्हं गुम्हयसित बचय् यायेत जि इमित नुगः मुइके बी।

☆ 10:20 १०:२० यशै ६५:१ ☆ 10:21 १०:२१ यशै ६५:२ ☆ 11:1 ११:११ फिलि ३:५ ☆ 11:3 ११:३ १ राज १९:१०-१४ ☆ 11:4 ११:४
१ राज १९:१८ ☆ 11:8 ११:८ व्य २९:२४; यशै २९:१० ☆ 11:9 ११:९-१० भज ६९:२२-२३

15 छायाधाःसा इमिसं इन्कार यानाः हे ला संसारयापि मन्त परमेश्वर नाप मिलय जुल धाःसा, इन इमित थः हे नाल धाःसा सीपिन्त म्वाकेगु ति मग्यनी ला?

16 छायेहःगु छकुचा जक छवचुं पवित्र जूसां न्हायातःगु छवचुं छव्वारां पवित्र जुइ। अथे हे सिमाया हा पवित्र जूसा कचामचा नं पवित्र जुइ।

17 अथे हे गुलि कचात त्वधुला वं थें यहदीत नं गुम्हं गुम्हं परमेश्वरयात त्वःताः वन। छिपि यहदीमखुपि धाःसा जंगली जैतूनमा लिसे कचा स्वाःथें स्वाये धुंकल। उकिं जैतूनमायागु हा व रस छिमिसं नं काये खन।

18 अयजूगुलि छिपि स्वाना तःपि कचा जक जूगुलि तःधंछुइ मते। तःधंछुइत छिमिसं थ्व खँ लुमकी- हायात नका तइपि छिपि मखु, बरु छिमित नका तइम्ह हा खः।

19 थथे “जिपि स्वायेत ला कचा त्वधुला वंगु खः नि” धकाः छिमिसं धायेफु।

20 थ्व खँ ला सत्य खः। इमिसं विश्वास यानाच्चने मफुगुलि हे इपि थथे त्वधुला वन, उकिं छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाच्चने माल। अयजूगुलि छिपि तःधंछुइ मते, बरु स्यनावनी ला धकाः म्याना च्वँ।

21 परमेश्वरं अथें दयावःगु कचामचायात ला ल्यंका मदी धाःसा छिमित जक ल्यंकादी ला?

22 थुकथं यानादीम्ह परमेश्वर दया माया यानादीम्ह नं खः, अले सजॉय बियादीम्ह नं खः। स्यना वपिन्त वय्कलं सजॉय बियादी, छिमित धाःसा दया माया यानादी। छिमिसं नं वय्कःयागु दया माया मयय्काः मच्चेंसे वास्ता मयाःसा छिमित नं धयनाः छवइ।

23 इमिसं परमेश्वरयात हानं विश्वास यानाः लिहां वल धाःसा परमेश्वरं आः नं इमित स्वानादी फुनि।

24 छिपि यहदीमखुपि जंगली जैतून सिमाया कचा जुया नं पक्का जैतूनया सिमाय स्वायेत हल। यहदीत धाःसा पक्का जैतूनया कचात थें खः। अथे जूगुलि उकिया त्वधूगु कचात हानं व हे जैतून सिमाय स्वायेत गुलि अःपुइगु जुइ।

परमेश्वरं सकसितं दया माया यानादी

25 दाजुकिजापिं, थ्व गुप्ति खँ थुइकाः छिपि थथः हे बुद्धिमान जुइगु स्वये मते। गुप्ति खँ थ्व हे खः – गुबलय् तक यहदीमखुपिनिगु ल्याः गाइ मखु अबलय् तक यहदीतयगु मिखा चाली मखु।

26 थुकथं फुक्क इम्राएलीत बचय् जुइ। थथे च्वयातःगु दु –

“बचय् याइम्ह सियोनं झाइ,

अले वय्कलं याकूबया सन्तानयात

पापं छुतय् यानादी।”*

27 जि इमिगु पाप मदयका बीत

इपिनापं थथे बाचा चिने।”*

28 छिमिसं भिगु खँ न्यनाः इपि परमेश्वरया शत्रु जुल। अयूनं वय्कलं इमि तापाःबाज्यापिन्त ल्यया तःगुलि इपि वय्कःया यःपि खः।

29 छायाधाःसा वय्कलं ल्यय् धुंक्पिन्त त्वःतादी मखु, अले बियादी धुंक्गु वरदान लिं कयादी मखु।

30 न्हापा ला छिपि नं छकः वय्कःयात मानय मयाःपि खः, आः धाःसा वय्कलं छिमित दया माया यानादिल। इमिसं वय्कःयात मानय मयाःगुलि थथे जूगु खः।

31 छिमित दया माया याःगुलि इपि अतेरि जुयाच्चंगु खः। छन्हु इमित नं दया माया यानादी तिनि।

32 वय्कलं फुक्क मन्तयत हे दया माया यायेत इमित आज्ञा मानय मयाइपि यानादिल।

परमेश्वरयागु स्तुति

33 अहो! परमेश्वरया धन,

ज्ञान व बुद्धि गुलि तःधं!

वय्कलं यानादीगु न्याय

थुइकां थुइके मफु।

अले वय्कःयागु लँपु

सीकेत तसकं थाकु।*

34 वय्कःयागु मन सीके

फुम्ह सु दु?

वय्कःयात सल्लाह

बी फुम्ह सु दु?*

35 वयकलं त्यासा पुले मायक
वयकःयात ब्यूह हे सु दु?*

36 फुक्कं परमेश्वरं सृष्टि
यानादीगु खः।

वयकलं हे यानाः
अले वयकःयात हे
फुक्क दुगु खः।

वयकःया हे सदा
जयजय जुयाच्वनेमा!*

आमेन।

12

परमेश्वरया सेवा

1 यःपि दाजुकिजापि, थथे परमेश्वरयागु दया मायां यानाः वयकःयात ययक, पवित्र जुइक, छिमिगु जीवन वयकःयात बलिकथं देछाया ब्यु। थथे यायेगु हे दुनुगलंनिसें सेवा यायेगु खः।

2 आवंनिसें थ्व संसारयापि मनूतयसं याना जू थें छिमिसं याना जुइ मते, बरू मनयात हीकाः न्हपिं मनूत जुयाच्वँ। थुकथं याना जूसा परमेश्वरयागु इच्छा छु खः, अले भिंगु, वयकःयात यःगु, व छु खँ ठीक जू छिमिसं बांलाक सीके थुइके फइ।

3 परमेश्वरं जितः दया माया यानादीगुलि छिपि फुक्कसिनं थःत तःधंम धकाः मतिइ तया जुइ मते धकाः जिं छिमित बिन्ति यानाच्वना। परमेश्वरं छिमित बियादीगु विश्वास गपायधंगु खः उलि हे जक बांलाक बिचाः या।

4 छायाधाःसा मनूया म्ह छगू जूसां उकी यकव म्हब्व दु। अले फुक्क म्हब्वतयगु ज्या छगू हे जुइ मखु।

5 थथे हे झीपि नं यक्व दसां ख्रीष्टयागु म्हयू ला छम्ह हे जक खः। अले थीथी म्हब्वत छगू छगू यानाः मिलय यानातःपि खः।*

6 परमेश्वरं झीत दया माया यानाः बियातःगु थीथी वरदानयात झीसं छ्यले माल। अगमवाणी कनेगु वरदान दःसा वं विश्वासं थ्व ज्या यायेमाः।

7 सेवा याइगु वरदान दःसा सेवा हे यायेमाः। स्यनेकने यायेगु वरदान दःसा स्यनेकने हे यायेमाः।

8 अतीं बीगु वरदान दःसा अतीं बीगु हे यायेमाः। बीगु वरदान दःसा दुनुगलंनिसें बीगु यायेमाः। नायः जुइगु वरदान दःसा बुद्धि पुरय यानाः यायेमाः। कर्पिन्त दया माया यायेगु वरदान दःसा लयतायाः या।*

धात्थेम्ह विश्वासी यायेमाःगु खँ

9 दुनुगलंनिसें छिमिसं धात्थेगु माया या। मभिगु फुक्कं त्वःताछव। छु छु भिंगु खः व हे जक क्वातुक ज्वनाति।

10 छिपि विश्वासी दाजुकिजापि थःथवय दुनुगलंनिसें माया याना च्वँ। थःथवय हनाबना तया च्वँ।

11 यायेमाःगु ज्याय अल्छी चाये मते। दुनुगलंनिसें जोश दयकाः प्रभुयात सेवा याना च्वँ।

12 छिमिके तःधंगु आशा दुगुलि लयताया च्वँ। दुःखकष्ट जूसां सहयाना च्वँ। प्रार्थना यायेगु गुबलें त्वःते मते।

13 मगाःमचाःपि दाजुकिजापिन्त ग्वाहालि या। छँय पाहां वःपिन्त दुनुगलंनिसें सेवा यायेगु या।

14 छिमित सास्ती ब्युपिन्त सुवाः ब्यु, इमित सराः बी मते।*

15 लयतायत च्वंपि नाप छिपि नं लयता। अले ख्वया च्वंपि नाप छिपि नं ख्व।

16 छिपि फुक्कं मिलय चले जुयाः च्वनेगु या। तःधंछु जुइ मते, थःत जक यःथें याना जुइ मते, बरू चिधापि नाप बुला जुइगु बानी त्वःते मते। गुबलें घमण्डी जुइ मते।*

17 मभिगुया पलेसा मभिगु हे याये मते, बरू फुक्कं मनूतयत यइपुसे च्वंगु व भिंगु जक याना जु।

18 फुक्कं मनूत नाप फयां फतलय मिलय जुयाच्वनेगु कुतः या।

19 यःपि दाजुकिजापि, छिपि थःपिन्सं हे पलेसा कायेगु स्वये मते, बरू परमेश्वरया तच्चःगु तंमय त्वःताब्यु। छायाधाःसा धर्मशास्त्रय च्वयातःगु दु,

“बदला कायेगु जिगु ज्या खः,
जिं इमित सजाँय बी”

परमप्रभुं धयादी।*

20 धर्मशास्त्रय च्वया तः थें याना च्वँ –

* 11:35 ११:३५ अय ४१:११ * 11:36 ११:३६ १ कोर ८:६ * 12:5 १२:५-५ १ कोर १२:१२ * 12:8 १२:८-८ १ कोर १२:४-११ * 12:14 १२:१४ मती ५:४४; लूक ६:२८ * 12:16 १२:१६ हितो ३:७ * 12:19 १२:१९ व्य ३२:३५

“थः शन्नू घांलाःसा
 वयात नयेगु ब्यु,
 अले पित्याःसा
 वयात त्वने ब्यु।
 थथे यात धाःसा
 मछालाः वयागु ख्वाः
 ह्याउंसे च्वनी।”*

21 मभिगुलि छिमित त्याके बी मते, बरु छिमिसं भिगु यानाः मभिगुयात त्याके फय्कि।

13

सरकारं धाःथें च्वनेमाः

तीत ३:१-१९; १ पत्र २:१३-१७

1 फुक्क मनुत सरकारया अधीनय् च्वनेमाः। परमेश्वरं थुमित अधिकार बियातःगु खः, मेपिन्सं बियातःगु मखु। थौकन्हय् थुपि हाकिमतयत् नं परमेश्वरं हे ल्ययादीगु खः।

2 अयजूगुलि सुनां अधिकार दुपि मनुतयगु खँ मानय् याइ मखु, परमेश्वरयात मानय् मयाःगु ति ग्यनी। वय्कलं इमित सजाँय बियादी।

3 हाकिमत खनाः मभिपिं मनुत जक ग्याइ। भिपिं मनुत ग्याइ मखु। छिपिं हाकिमत खनाः मग्यासे च्वने मास्ति वः ला? अयसा भिगु भिगु ज्या जक याना च्वँ, अले हाकिमतयसं छिमित स्याबास बी।

4 इपिं छिमित भिगु यायेत तयातःपिं परमेश्वरया सेवकत खः। अयनं छिमिसं मभिगु ज्या याना जुल धाःसा इपिं खनाः छिपिं ग्याये माली, छायाधाःसा सुनानं म्वाय्कं तरवार घाना वइ मखु। इपिं मभिगु ज्याखँ यानाजुइपिन्त सजाँय बीत तयातःपिं परमेश्वरया सेवकत खः।

5 थथे जूगुलि परमेश्वरया तंपारखें जक बचय् जुइत मखु, थःगु विवेकयागु निति नं हाकिमतयसं धाःथें च्वनेमाः।

6 उकिं हे ला खः नि, छिमिसं कर पुलेमाःगु। हाकिमत फुक्कं थज्याःगु हे ज्या यायेत तयातःपिं परमेश्वरया सेवकत खः।

7 उकिं इमित पुलेमाःगु फुक्कं पुलाब्यु, कर पुलेमाःपिन्त कर पु, भन्सार पुलेमाःपिन्त भन्सार पु। अथे हे मानय् याये माःपिन्त मानय् या।*

छम्हं मेम्हयसित यायेमाःगु माया

8 थःथवय् माया यायेगु बाहेक सुयाकें छुं त्याये काये मते। मेपिन्त माया याइपिन्सं व्यवस्था पूर्वकी।

9 व्यवस्थाय् थुकथं धयातःगु दु – व्यभिचार याये मते, सुयातं स्याये मते, खुयाकाये मते, लोभ याये मते। अले मेगु आज्ञा फुक्कं थुकी दुने हे लाः –

“थः जःलाखःलापिन्त थःत थें
 हे माया या।”*

10 मायां मेपिन्त स्यंकी मखु, उकिं माया यायेगु हे व्यवस्था पूर्वकेगु खः।

11 छिमिसं थ्व संसारय् गज्याःगु ई वयाच्वंगु दु बांलाक बिचाः याना च्वँ, घनेगु त्वःताः दनेगु ई वये धुंकल। उद्धार कायेगु ई न्हापा झीसं विश्वास यानाबलय् स्तुयाः नं न्ह्यःने थयने धुंकल।

12 चा फुइन, आः न्हि वइन। उकिं खिउंबलय् यायेगु ज्या त्वःताः जःयागु ल्वाभः ज्वनाः तयार जु।

13 थुकथं झीगु चालचलन जलय् च्वंपिनिगु थें याये माल, उकिं झीसं मोजमज्जा यायेगु, अय्लाः त्वना जुइगु, व्यभिचार यायेगु, लाः लाः थें सना जुइगु, ल्वापु यायेगु, नुगः मुइकेगु त्वःताछवये माल।

14 थथे मयासं बरु न्ह्यागु याःसां प्रभु येशू र्खीष्टयात यय्क जक याना च्वँ। थः यःथें जक याना जुइ मते।

14

दाजुकिजापिन्त कुंखिने मते

1 विश्वास बमलाःनिम्ह मनुयात संगतिइ लसकुस या, वयागु खँयात कयाः जवाःसवाः याये मते।

2 विश्वास बल्लाःम्ह मनुखं थःत यःगु न्ह्यागुं नइ, विश्वास बमलाःम्ह मनुखं वाउँचा जक नइ।

* 12:20 १२:२० हितो २५:२१-२२ * 13:7 १३:६-७ मती २२:२१; मर्क १२:१७; लूक २०:२५ * 13:9 १३:९ प्रस २०:१३-१५, १७; व्य ५:१७-१९; लेवी १९:१८

3 अथे न्हागुं नइम्हयसिनं मनइम्हयसित क्वह्यके मते, अथे हे मनइम्हयसिनं नं नइम्हयसित कुंखिने मते। छायाधाःसा परमेश्वरं इमित थः मनु दयकादीगु खः।

4 मेपिनि च्यःयात न्याय याइम्ह छ सु खः? वं याःगु ज्या बांलाः बांमलाः धकाः वया मालिकं हे न्याय याइ। वं बांलाःगु ज्या याये फइ, छायाधाःसा वया मालिकं वयात लिधंसा बी फु।

5 गुम्ह गुम्हयसिनं मेमेगु दिनयात स्वयाः छन्हयात तःधं धकाः मानय याइ। गुम्ह गुम्हयसिनं फुक्क दिनयात उर्थे खः धकाः मानय याइ। फुक्कं थथःम्हं विश्वास यानागु खँय पक्का जुयाचवनेमाः।

6 मेमेगु दि स्वयाः छन्हयात तःधंकीम्हं प्रभुया निति हे तःधंकी। सुनां नयेनी याइ वं प्रभुया निति नइ, छायाधाःसा वं परमेश्वरयात सुभाय् बियाः नइ। अथे हे मनइम्हयसिनं प्रभुया निति नइ मखु, अयनं वं नं परमेश्वरयात सुभाय् बी।*

7 झीपि सुं नं थःगु निति म्वानाचवनागु मखु। अले सुं नं थःगु निति सी मखु।

8 झीपि म्वाना चवसा प्रभुयागु निति हे म्वानाचवनेगु खः। झीपि सीसां प्रभुयागु निति हे सीगु खः। अयज्गुलि सीसां म्वाःसां झीपि प्रभुया मनुत खः।

9 छायाधाःसा म्वाःपिनि नं सीपिनि नं प्रभु जुइत हे खीष्ट सिनाः हानं म्वानादिल।

10 अयज्गुलि छिपि वाउँचा जक नइपिन्सं थः दाजुकिजापिन्त छाया कुंखिनेगु? छिपि न्हागुं नइपिन्सं थः दाजुकिजापिन्त छाया हेस्यानागु? न्यँ, न्याय यानादीबलय् झीपि फुक्कं परमेश्वरया न्हाःने चवने मानि।*

11 धर्मशास्त्रय् थथे चवयातःगु दु –

“प्रभुं धयादिल –

जिं धात्थे धाये –

फुक्क मनूतयसं

जिगु न्हाःने पुलि चुइमाः।

अले हानं फुक्कसिनं

जि परमेश्वर खः धकाः धायेमाः।”*

12 शुक्थं झीपि छम्ह छम्हयसिनं थथःगु ल्याःचाः परमेश्वरयात बीमाः।

नयेत्वनेगुलिइ सुयातं कुंखिने मते।

13 अयज्गुलि झीसं दाजुकिजापिन्त कुंखिनेगु त्वःताछवये माल, अले इमित क्वथलेगु व पापय् लाकेगु ज्या गुब्सं याये मखु धकाः झीसं पक्का याये नु।

14 प्रभु येशयात विश्वास यानागुलि छुं नं नसा थः हे अशुद्ध धयागु मदु धकाः जिं बांलाक शुइकाः सीका तयागु दु। सुनानं थ्व अशुद्ध खः धकाः बिचाः याःसा वयात व अशुद्ध हे जुइ।

15 छिमिगु नयेत्वनेगुलि यानाः दाजुकिजापिनि नुगलय् स्यात धाःसा छिमिसं इमित अज्जं माया याये मफुनि। नयेत्वनेगुलि छिमि दाजुकिजापिन्त स्यंके मते, छायाधाःसा इमिगु निति हे खीष्ट सिनादिल।

16 अयज्गुलि छिमित भिगु छु खः उकियात कर्पिन्सं मभिं धायके मते।

17 परमेश्वरयागु राज्य नयेगु व त्वनेगु जक मखु, बरु पवित्र आत्मां बियादीगु धार्मिकता, शान्ति व आनन्द खः।

18 शुक्थं खीष्टयागु सेवा यानाजुइम्ह मनुयात परमेश्वरं स्याबास बियादी, अले वं थथे याना जगु खनाः मनुतयसं नं थ्व भिंम्ह मनु खः धकाः धाइ।

19 उकिं छु याःसा शान्ति जुइ, अले फुक्क मिलय् जुयाः सकसिगु भिं जुइगु खः, व जक यानाजुइगु स्वये माल।

20 छिमिगु नयेत्वनेगुलि परमेश्वरयागु ज्यायात स्यंके मते। धात्थे धायेगु खःसा फुक्क नसा शुद्ध ज, अयनं सुनानं नयेत्वनेगुलि मेम्ह विश्वासीयात स्यंकेल धाःसा वं ट्रूकगु जुइ।

21 धात्थे हे – ला मनयेगु, दाखमघ मत्वनेगु व थः दाजुकिजापिं लुफि हाइगु छुं नं मयायेगु हे बांलाः।

22 थ्व खँय छिमिसं छु बिचाः यानाः परमेश्वर व छंगु दथुइ जक ति। थःम्हं भिं तायकूगु खँय संका मयाइम्ह मनु हे धन्यम्ह खः।

23 सुनानं संका यानाः नल धाःसा परमेश्वरं वयात दोषी यानादी, छायाधाःसा वं विश्वास यानाः मनःगु जुइ। विश्वासकथं मयाःगु न्हागुं पाप खः।

15

मेपिन्त यायेमाःगु वास्ता

1 थथे झी बल्लाःपिन्सं बमलाःपिन्त विश्वासी जुयाः म्वानाचवनेत ग्वाहालि यायेमाः, इतीत जक यःथे याना जुइ मज्यु।

2 झी फुक्कसिनं थः जःलाखःलापिन्त भिं जुइगु मतिइ तयेमाः, अले जक इमिगु विश्वास बल्लानावद।

3 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं नं थःत यःथें याना मज्जू खँ धर्मशास्त्रय् थुकथं च्वयातःगु दु – “छितः क्वह्यंकिपिन्सं जितः नं क्वह्यंकाहःगु दु।”☆

4 न्हापा न्हापा ज्जू च्वयातःगु फुक्क खँ झीत स्यनेत खः। धर्मशास्त्रय् च्वयातःगुपाखें ग्वाहालि कयाः सह यानाच्वन धाःसा झीत आशा दइ।

5 सह याये फय्कादीम्ह अले ग्वाहालि बियादीम्ह परमेश्वरं छिपि सकसिनं छप्पं जुयाः येशू ख्रीष्टयागु लँपुइ वने फय्कादीमा।

6 थथे छिपि फुक्कं छप्पं जुयाः छगू हे सलं झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात जयजय याये फयेमा।

7 परमेश्वरयात जयजय यायेमा धकाः ख्रीष्टं छिमित नालादी थें तुं छिमिसं नं बल्लाःपि व बमलाःपि दाजुकिजापिन्त नाला कायेगु या।

8 जिं छिमित धाये – परमेश्वर भरोसा याये बहःम्ह खः धकाः सीके बीत ख्रीष्ट हे यहदीतय् च्यः थें जुयादिल। इमि तापाःबाज्यापिन्त बचं बियादीगुलि

9 यहदीमखुपिन्सं नं परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि वय्कःयात जयजय यायेमा धकाः ख्रीष्ट झायादीगु खः। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“यहदीमखुपि दुथाय् नं

जिं छितः जयजय याये
छिगु नां कयाः भजन हाले।”☆

10 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“हे जातित!

वय्कःया मनूत नाप
लयताया च्वँ।”☆

11 हानं थथे च्वयातःगु दु –

फुक्क यहदीमखुपिन्सं नं
प्रभुयात जयजय या।

फुक्क जात जातियापिन्सं नं

म्ये हालाः
वय्कःया प्रशंसा या!☆

12 अले यशैयां नं थथे धाःगु दु –

“यिशैया सन्तान दइ,

वं यहदीमखुपिन्त राज्य याइ।

अले इमिसं वय्कःयाके हे आशा तइ।”☆

13 छिमिसं विश्वास याःगुलि भरोसा याये बहःम्ह परमेश्वरं छिमिगु नुगलय् आनन्द व शान्ति जाय्कादीमा। थुकथं पवित्र आत्मायागु शक्तिं छिमिगु आशा व भरोसा अप्वः दयावनेमा।

यहदीमखुपिन्थाय् पावलं याःगु ज्या

14 यःपिं दाजुकिजापिं, छिपि तसकं भिपि अले बुद्धिं जाःपि ज्जूगुलि छम्हं मेम्हयसित स्यनेकने याये फुगुलि जि लुधं।

15 परमेश्वरं जितः दया माया यानाः अधिकार बियादीगुलि छिमित हानं छुं मू खँ लुमंकाबीत मग्यासे थथे च्वयाच्वना।

16 जितः यहदीमखुपिन्त परमेश्वरयागु भिगु खँ कनेत ख्रीष्ट येश्याम्ह च्यः यानादीगुलि पुजाहारी छाःथें जिं नं परमेश्वरयात यःगु पवित्र आत्मां शद्ध यानातःपिं यहदीमखुपिन्त छाये हयागु दु।

17 थथे येशू ख्रीष्टलिसे परमेश्वरया ज्या याये दुगुलि जिगु छ्यं धस्वाः।

18 ख्रीष्टं जिगुपाखें यहदीमखुपिन्त परमेश्वरयात मानय् याकेत यानादीगु वचन व ज्याखँ बाहेक मेगु खँ ल्हायेगु आँट जिं मयाना।

19 जिं अजू चायापुगु चिं व ज्या नं याना, पवित्र आत्मायागु शक्तिं यस्शलेमनिसे इल्लुरिकन तक फुक्कभनं ख्रीष्टयागु भिगु खँ न्यंकागु दु।

20 ख्रीष्टयागु नां मस्यूपिन्थाय वनाः ख्रीष्टयागु भिगु खँ न्यंकेगु जिगु इच्छा खः। मेपिन्सं जग स्वना तये धुंकूथाय वनाः छँ दनेथें मेपिन्सं न्यंका तये धुंकूथाय वनाः हानं न्यंके मास्ति मवः।

21 थथे च्वयातःगु नं दु -

“वयकःयागु खँ गुबलें हे मन्यनिपिन्सं

वयकःयात खनी।

वयकःयागु खँ गुबलें हे मताःनिपिन्सं

वयकःयागु खँ थुइकी।”*

पावलया रोमय वनेगु ग्वसाः

22 थथे जुयाच्चंगुलि तःकः मछि जि छिमिथाय वये मास्ति वःसां वये मफुगु खः।*

23 आः थन फुक्कभनं ज्या याये धुंगुलि, अले यक्व दँ न्ह्यवनिसें जि छिमिथाय वये मास्ति वयका च्वनागुलि

24 स्पेनय वनेत वयेबलय लँपु लाकाः छिमित नापलाः वये। छन्हु निन्हु जि छिमिथाय हे च्वनेगु इच्छा दु, नापं स्पेनय वनेत जितः छिमिसं छुं भचा ग्वाहालि बी धकाः जिं आशा यानागु दु।

25 आः धाःसा जि यरुशलेमय विश्वासीतयत् ग्वाहालि यायेत वनेत्यना।

26 यरुशलेमय च्वपिं चीमिपि विश्वासीतयत् ग्वाहालि बीत माकेडोनियाय व अखैयाय च्वपिं मण्डलीयापिन्सं लयतातां भेटी बिला।*

27 इमिसं धाये म्वायक थःपिन्सं हे भेटी ब्युगु खः। इमिसं थथे ग्वाहालि याये हे माः, छायाधाःसा यहूदीतयपाखें हे यहूदीमखुपिन्सं परमेश्वरया आशिष काये खंगु खः। अथे हे यहूदीमखुपिन्सं नं माल कि यहूदीतयत् ग्वाहालि यायेमाः।*

28 थ्व ज्या सिधयकाः जिं कयाः हयागु भेटी लःल्हाना बीधुंकाः छिमित नाप लानाः जि स्पेनय वने।

29 जि छिमिथाय वयेबलय ख्रीष्टं बियादीगु यक्व आशिष नं ज्वनाः वये दइ धकाः जिं स्यु।

30 यःपिं दाजुकिजापिं, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामं व पवित्र आत्मां बियादीगु मायां जिगु नितिं जिलिसें मदिकक परमेश्वरयात प्रार्थना यानाब्यु धकाः बिन्ति यानाच्वना।

31 यहूदियाय च्वपिं विश्वास मयाःपिं मनूतयपाखें जि बचय जुइमा धकाः व यरुशलेमय जिगु सेवा अन च्वपिं विश्वासीतयत् ययेमा धकाः परमेश्वरयात प्रार्थना या।

32 अले परमेश्वरयागु इच्छा दुसा जि लयलयतातां छिमिथाय वये, अले छिपिनाप आनन्दं च्वने।

33 शान्ति बियादीमह परमेश्वर छिपिनाप दयेमा। आमेन।

16

पावलं ज्वजलपा न्यंका छवःगु

1 किंक्रियाय च्वंगु मण्डलीइ सेवा याइमह फिबी झी केहें खः।

2 प्रभुयागु सेवा यानाच्वपिन्त लसकुस याये थें वयात नं लसकुस या। यक्व विश्वासीतयत् व जितः नं ग्वाहालि बीमह जगुलि वयात न्ह्यागु हे माःसां ग्वाहालि या।

3 जिनापं ख्रीष्ट येशयागु ज्या याइपिं प्रिस्का व अकिलासपिन्त ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।*

4 जितः बचय यायेत इपिं थःपिं हे झन्दलय सीत्यंगु खः। जिं जक मखु, फुक्क जात जातियापिं मनूत दुगु मण्डलीं नं इमित सुवाः बियाच्वंगु दु।

5 इमिगु छैय् मुनीगु मण्डलीयात नं ज्वजलपा दु।

जितः यःमह अले एशियाय दकलय न्हापां ख्रीष्टयात विश्वास यानादीमह इपेनितसयात जिगु ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

6 छिमिगु नितिं ज्यान पानाः यक्व ज्या याइमह मरियमयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

7 यहूदी दाजुकिजापिं, अले जि नाप इयालखानय च्वनेधुंकूपिं एन्ड्रोनिकस व युनियसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। इपिं प्रेरितत थें नांजाःपिं खः। इपिं जि स्वयाः नं न्हापालाक ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्वपिं मनूत खः।

8 प्रभुयात विश्वास यानाच्वमह जितः यःमह एम्प्लीआतसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

9 झी नाप नापं ख्रीष्टयागु ज्या यानाच्वमह उर्बानस व जितः यःमह स्तारकुसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

10 ख्रीष्टयागु ज्या बांलाक याइमह धकाः म्हासीका तये धुंकूमह अपेल्लेसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। अरिस्तोबुलसया जहानपिन्त नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

* 15:21 १५:२१ यशै ५२:१५ * 15:22 १५:२२ रोम १:१३ * 15:26 १५:२५-२६ १ कोर १:६-१-४ * 15:27 १५:२७ १ कोर १:११ * 16:3 १६:३ प्रे १८:२

11 जिम्ह यहूदी किजा हेरोदियनयात ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु। प्रभुयात विश्वास यानाच्वंपि नर्किससया जहानपिन्त नं ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु।

12 प्रभुयागु ज्या यानाजुइपि केहेपि त्रुफेना व त्रुफोसायात ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु। दु:खकष्ट सिया: प्रभुयागु ज्या याना ज्मह जित: य:म्ह परसीसयात ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु।

13 प्रभुं ल्ययात:म्ह रूपसयात व वया मांयात ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु। वया मां जिम्ह मां थें हे ख:।*

14 असिक्रितस, फ्लेगन, हर्मस, पत्रोबास, हर्मास व इपि नाप दुपि विश्वासी दाजुकिजापिन्त ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु।

15 फिलोलोगस, युलिया, नेरियस व वया केहे, अले ओलिम्पास, व इपि नाप संगति याइपि फुक्क विश्वासीतयत नं ज्वजलपा दु धका: न्यंकाब्यु।

16 दाजुकिजापि सकसितं थ:थवय् यचु नुगलं माया याना: ज्वजलपा यायेगु या। ख्रीष्टयागु यक्व मण्डलीपाखें छिमित ज्वजलपा धयाह:गु दु।

दक्वसिबय् लिपायागु सल्लाह।

17 य:पि दाजुकिजापि, छिमित स्यनागु शिक्षा नाप पाय्छि मजुइक अ:खतं त्वापु याकेत व मनूतयगु विश्वास स्यंकेत स्वइपि नाप होश यानाच्वं। इपिपाखें तापाक च्वं।

18 थज्या:पि मनूतयसं झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु सेवा याइ मखु, बरु थथ:गु प्वा:या निंति सेवा याना जुइ। म्हुतुं घ्य: थें नाइसे च्वंक खँ ल्हाना: स्वजासिजापिन्त ध्वं लाइ।

19 छिमिसं परमेश्वरयात मानय यानाच्वंगु दु धका: फुक्कभनं बयबय् जूगुलि जि छिपि खना: तसकं हे लयतायाच्वना। छिमिसं मभिगुली वास्ता मयासैं छुं हे मस्युपि थें जुया: भिंगुली जक बांलाक मन तया: बुद्धिमान जुया च्वंसा जि तसकं लयताये।

20 थुकथं याना जूसा शान्ति बियादीम्ह परमेश्वरं शैतानयात छिमिगु तुति याकनं हे न्हुइके बी। झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया छिमिके दयाच्वनेमा।

21 जि नाप नाप प्रभुयागु ज्या यानाच्वंम्ह तिमोथी, जिमि यहूदी किजापि लुकियस, यासोन व सोसिपान्रोसपिन्सं छिमित ज्वजलपा धयाह:गु दु।*

22 थ्व पौ च्व:म्ह जि तर्तियसयागु नं प्रभुयात विश्वास यानाच्वंपि छिमित ज्वजलपा धयाह:गु दु।

23 मण्डलीयात व जित: थ:गु पाहां ब्वंम्ह गायसं छिमित ज्वजलपा धयाह:गु दु। शहरयाम्ह दांभरि इरास्तस व झीम्ह विश्वासी किजा क्वार्टसं छिमित ज्वजलपा धयाह:गु दु।*

24 [झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया छिपि सकसिकें दयाच्वनेमा। आमेन।]

25 परमेश्वरयात त:धंकि, छायाधा:सा छिमिगु विश्वास बल्लाकादी फुम्ह परमेश्वर हे ख:। न्हापांनिसें गुप्त तयात:गु येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ आ: सकसितं सीके बियादीगु दु।

26 थ्व हे गुप्त खँ आ: फुक्क मनूतयत सीके बीत अगमवक्तातयसं च्वया थकूगु दु। सदां दयाच्वनीम्ह परमेश्वरं फुक्क जात जातियापिन्त सीके बीत, अले विश्वास याना: वयक्:यात मानय् यायेत थ्व भिंगु खँ बयबय् यायेमा: धका: आज्ञा बियादीगु दु।

27 छम्ह हे जक बुद्धिमान परमेश्वरयात येशू ख्रीष्टयापाखें सदां जयजय जुयाच्वनेमा। आमेन।

कोरिन्थ्य् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं थःमहं नीस्वना थकूगु मण्डलीया इसाई जीवन व विश्वासया बारे खनेदः वःगु समस्यायात कयाः च्वःगु खः। उबलय् कोरिन्थ थाय्थासं मनुत वयाः च्वनीगु ग्रीसया छगू तःधंगु शहर खः। नापं रोमी साम्राज्यया छगू प्रान्त अखैयाया राजधानी नं खः। श्व ब्यापार, संस्कृति, थीथी धर्मया निति नां जाः।

पावलं भिंगु खँ न्यकेगु निगुगु यात्राय् दकलय् लिपा कोरिन्थ्य् वनाः यहदीतय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय भिंगु खँ न्यकल, तर अप्वः थें यहदीतय्सं पावलया शिक्षायात मानय् मयागुलि यहदीतय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँ त्वःताः वं मेगु जातियापिन्त भिंगु खँ न्यकेगु यात। (प्रेरित १८:१-२०) कोरिन्थ्य् न्हगु मण्डली शुरु याये धुंकाः पावलं व थाय् त्वःताः एफिससय् वनाः अन व निदँ तक च्वन। एफिसस कोरिन्थं समुद्र पारि प्यसः व चयस्वँगू किलोमिटर पुर्व्य (आःया टर्की देशय्) लाः।

पावलं पतिइ कोरिन्थया मण्डलीइ ल्वापु व व्यभिचार जुयाच्वंगु, ब्याहाया खँय कचकच जूगु, मूर्तियात छाःगु प्रसाद नयेगु, गुकथं मण्डलीइ सेवा यायेगु, पवित्र आत्मां बियादीगु वरदान व सीपिं म्वाना वइ धयागु खँय जोर बियाः च्वयातःगु दु। पावलं भिंगु खँय थुमिगु बारे गुकथं च्वयातःगु दु धकाः दुयंक च्वयातःगु दु।

श्व पौयात कोरिन्थ्य् च्वंपिन्त च्वःगु न्हापांगु पौ धकाः धाःसां श्व इमित च्वःगु न्हापांगु पौ मखु, वं श्व पतिइ न्हापा नं छगू पौ च्वये धुंकूगु खँ न्हाथनातःगु दु (५:१)। इमिसं नं वयात पौ च्वल (७:१)। इमित च्वःगु न्हापांगु पतिइ इमिसं न्यंगु खँया लिसः नं बियातःगु दु। १३ अध्यायलय् परमेश्वरं थः मनुतयत बियादीगु दकलय् तःधंगु वरदान मायायागु खँ न्हाथनातःगु दु। श्व अध्याय सफूया दक्वसिबय् नाजाःगु अध्याय खः। ईस्वी सम्बत ५४ पाखे पावलं एफिससं इमित श्व न्हापांगु पौ च्वःगु खः।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-९

मण्डलीइ ल्वापु जूगु १:१०-४:२१

व्यभिचार व ब्याहाया खँ ५:१-७:४०

विश्वासी व विश्वासी मखुपि ८:१-११:१

मण्डलीइ गुकथं सेवा यायेगु ११:२-१४:४०

ख्रीष्ट सिनाः म्वानावःगु व विश्वासीत १५:१-५८

यहूदियाय् च्वंपिं विश्वासीतयत चन्दा ब्यूगु १६:१-४

थःगु खँ व क्वचायकूगु १६:५-२४

१ कोरिन्थी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःमह पावल व झी किजा सोस्थेनेसपाखें

2 कोरिन्थ्य् च्वंगु मण्डलीयापिन्त* ज्वजलपा!

ख्रीष्ट येशूपाखें पवित्र जूपिं परमेश्वरया मनु जुइत सःतातःपिं व थाय् थासय् च्वंपिं झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु नां काइपिं सकसितं*

3 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टं दया माया व शान्ति बियादीमा।

4 ख्रीष्ट येशूं छिमित दया माया यानादीगुलि जिं न्हाबलें परमेश्वरयात सुभाय बियाच्वनागु दु।

5 ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि छिपिं फुक्क खँय तःमि जुल। छिमिके सकतां ज्ञान नं दत, अले बांलाक थुइकाः खँ नं ल्हाये सल।

6 ख्रीष्टयागु खँ छिमिसं बांलाक थुइका कयाः थःगु नुगलय् दुने तयातःगु नं दु।

7 अयजगुलि येशू ख्रीष्ट झायानी तिनि धकाः छिपिं पियाच्वंगुलि छिमित छुं नं आत्मिक वरदान मगाःमचाः जुइ मखु।

8 झी प्रभु येशू ख्रीष्ट झायानीबलय् तक परमेश्वरं छिमित विश्वासय् क्वातुकाः द्रं मदुम्ह यानातयादी।

9 परमेश्वर विश्वास याये बहःमह खः। वयकलं हे थःकाय, झी प्रभु येशू ख्रीष्टनाप झीत मिलय् यानादीगु खः।

मण्डलीइ ल्वापु जूगु

* 1:2 १:२ मण्डली ग्रीक भाषां एकलेसियायात ☆ 1:2 १:२ प्रे १८:१

10 यःपि दाजुकिजापि, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामय छिमित जिगु बिन्ति दु – छिपि सकसिनं छगू हे खँ ल्हायेगु या। छिमिगु दथुइ ल्वापु मजुइमा बरु छिपिं फुककं मिलय जुयाः छगू हे बिचाः व छगू हे मन जुयाचवनेगु त्वःते मते।

11 छिपि थःथवय ल्वानाचवन धयागु खँ जितः क्लोएया छँयापिन्सं कंगु खः।

12 जिं न्यनागु खँ छु धाःसा छिपि गुम्हयसिनं – “जि पावलयाम्ह” धाइगु हं, गुम्हयसिनं “अपोल्लोसयाम्ह,” गुम्हयसिनं “केफासयाम्ह,” गुम्हयसिनं “ख्रीष्टयाम्ह” धकाः धाइगु हं।*

13 छु ख्रीष्ट तःम्ह मछि दु ला? छिमिगु लागि कूसय सीम्ह पावल खः ला? अले पावलयागु नामं छिमिसं बप्तिस्मा कयागु खः ला?

14 क्रिस्पस व गायसयात बाहेक जिं मेपि सुयातं बप्तिस्मा मबिया। उकिं जिं परमेश्वरयात सुभाय बियाचवना।*

15 अयजुगुलि जिगु नामं बप्तिस्मा बिल धकाः सुनानं धाये फइ मखु।

16 अँ, स्तिफनसयात व वया छँयापिन्त नं बप्तिस्मा बियागु दु। इपि बाहेक मेपि सुयातं जिं बप्तिस्मा बिया थें मच्चं।*

17 ख्रीष्टं जितः बप्तिस्मा बीत छवयाहयादीगु मखु, बरु भिंगु खँ न्यकेत छवयाहयादीगु खः। थथे भिंगु खँ थःगु बुद्धि न्यंकागु मखु। मखुसा ख्रीष्ट कूसय सिनाः शक्ति क्यनादीगु सिति वनी।

परमेश्वरयागु बुद्धि व शक्ति ख्रीष्ट हे खः

18 परमेश्वरयात म्हमस्यूपि मनुतयत ला ख्रीष्ट कूसय सिनादिल धयागु खँ मूर्ख खँ खः। झी बचय यानातःपिन्त ला ख्रीष्ट कूसय सिनादीगु खँ परमेश्वरयागु शक्ति खः।

19 थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय थथे च्वयातःगु दु –

“जिं ज्ञानीपिनिगु ज्ञानयात

नाश यानाबी,

अले बुद्धिमानतयगु बुद्धियात

ज्यालगय मजुइकाबी।”*

20 ज्ञानी धाःपि गन वन ख्व? सःस्यूपि धाःपि गन वन? थ्व संसारय जवाःसवाः यानाजुइपि गन वन? परमेश्वरं थ्व संसारयागु ज्ञानयात मूर्ख यानादीगु मदु ला?*

21 थःगु हे ज्ञान बुद्धि मनुतयसं परमेश्वरयात म्हसीके फइ मखु धयागु खँ वयकलं स्यू। उकिं सःस्यूपिन्सं मूर्ख खँ तायकूगु येशू कूसय सिनादीगु खँ न्यनाः विश्वास याःपिन्त बचय यायेगु क्वःछिनादिल।

22 थ्व खँ धाँथे हे खः धकाः सीकेत यहदीतयसं चिं माला जुइ, अले ग्रीकतयसं ज्ञान माला जुइ।

23 जिमिसं धाःसा कूसय सीम्ह ख्रीष्टयागु खँ न्यंका जुया। यहदीतयगु निति थ्व पंगः जुल, अले ग्रीकतयगु निति थ्व मूर्ख खँ जुल।

24 थथे खःसां परमेश्वरं सःताःदीपि यहदीतयत व यहदीमखुपिन्त नं ख्रीष्ट हे परमेश्वरयागु शक्ति व बुद्धि खः।

25 परमेश्वरयागु मूर्ख खँ मनुतयगु ज्ञान स्वयाः तःधं, अले परमेश्वरयागु कमजोरी मनुतयगु बल स्वयाः तसकं बल्लाः।

26 यःपि दाजुकिजापि, परमेश्वरं सःतादीबलय छिपि गज्याःपि खः छकः लुमंका स्व। मनुतयगु न्हाःने छिपि गुम्हं गुम्हं जक बुद्धिमान, शक्ति दुपि, अले तःधंपि खः।

27 संसारय च्वंपि बुद्धिमानतयत लज्या चायकेत परमेश्वरं मूर्खतयत ल्ययादिल। अले संसारय च्वंपि शक्ति दुपिन्त लज्या चायकेत बमलाःपिन्त ल्ययादिल।

28 संसारय च्वंपि मनुतयसं चिधं धाःगु, क्वह्यंकातःगु व ज्यालगय मजु धयातःगुयात परमेश्वरं ल्ययादिल। संसारं तःधं तायकूपिन्त नाश यायेत परमेश्वरं इमित ल्ययादीगु खः।

29 अयजुगुलि सुनानं परमेश्वरया न्हाःने तःधंछुइ फइ मखु।

30 परमेश्वरं छिमित ख्रीष्ट येशू नाप मिलय यानादिल। वयकलं झीत ख्रीष्टपाखें फुकक खँ सीके थुइके फयकादिल। ख्रीष्टं यानाः हे झीपिं परमेश्वर नाप मिलय जुइ खन। ख्रीष्टं झीत पवित्र यानाः पापं मुक्त यानादिल।

31 अयजुगुलि धर्मशास्त्रय थथे च्वयातःगु दु – “सुयां तःधंछुइ मास्ति वःसा परमेश्वरं यानादीगु खँय तःधंछु।”*

2

कूसय सीम्ह ख्रीष्टयागु खँ

1 यःपि दाजुकिजापि, परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यकेत छिमिथाय वयाबलय जि यकव ब्वना तयागु दु धकाः मक्यना, अले हानं ततःहाकयक नवानाः ह्ययकेत मस्वया।

* 1:12 १:१२ प्रे १:८:२४

* 1:14 १:१४ प्रे १:८:८; १:९:२५; रोम १:६:२३

* 1:16 १:१६ १ कोर १:६:१५

* 1:19 १:१९ योश २९:१४

* 1:20

१:२० अय १:२:१७; योश १९:१२; ३३:१८; ४४:२५

* 1:31 १:३१ यर १:२४

2 छिपिनाप च्वनाबलय जिं कूसय सिनादीम्ह येशू ख्रीष्टयागु खँ बाहेक मेगु फुक्क खँ ल्वःमंका छवयेगु पक्का यानागु खः।

3 जि आमकन वयाबलय कमजोर जुयाः ग्याःगुलि थरथर खात।*

4 भिंगु खँ न्यंका च्वनाबलय जिगु म्हतुं थःगु ज्ञान व चलाखि खँ पिहां मवः। पवित्र आत्मायागु शक्तिं जक जिं नवानागु खः।

5 अयज्जुगुलि छिमिसं मनूतयगु ज्ञानयात विश्वास याःगु मखु, बरु परमेश्वरयागु शक्तियात विश्वास याःगु खः।

परमेश्वरयागु ज्ञान

6 अयनं परमेश्वरयागु खँ बांलाक सीके थुइके धुंकूपिन्त धाःसा जिं ज्ञानयागु खँ ल्हाना च्वना। थव खँ धाःसा संसारय् च्वंपिनिगु मखु, शासन याना च्वंपिनिगु नं मखु। इपि याकनं नाश जुयावनी।

7 जि परमेश्वरयागु हे गुप्ति ज्ञानया खँ ल्हाना च्वना। थव संसार हे मनुनिबलय निसें परमेश्वरं इीगु महिमाया निति थव ज्ञान इीत ल्ययातःगु खः। थव ज्ञान मनूतपाखें सुलाच्वंगु गुप्ति खँ खः।

8 थव संसारया जुजुपिं छम्हयसिनं हे थव ज्ञान मथु। इमिसं थव ज्ञान थूगु जूसा दकलय् तःधंम्ह प्रभुयात कूसय नकिं तानाः स्याइ मखुगु।

9 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“मनुखं मखंगु, मन्यंगु,

व मतिइ मतःगु खँ

परमेश्वरं थःत माया याना

च्वंपिनिगु निति

तयार यानादिल।”*

10 परमेश्वरयागु थव हे गुप्ति खँ पवित्र आत्मापाखें वयकलं इीत हे सीके थुइके बियादीगु खः। पवित्र आत्मां न्ह्यागुं माला स्वइ, परमेश्वरयागु दुनुगलय् च्वंगु खँनापं मालाः सीकी।

11 मनूतयगु नुगलय् च्वंगु खँ इमिगु आत्मां हे जक स्यू। अथे हे परमेश्वरयागु खँ परमेश्वरया आत्मां जक स्यू।

12 परमेश्वरं इीत थव संसारयागु आत्मा बियादीगु मखु, बरु पवित्र आत्मा बियादीगु खः। वयकलं बियादीगु फुक्क खँ इीसं सीके फयेमा धकाः इीत थव बियादीगु खः।

13 अयज्जुगुलि जिमिसं मनूतयगु बुद्धिं स्यंगु खँ नमवाना। पवित्र आत्मां स्यनादीगु खँ जक वयकःयागु आत्मा दुपिं छिपिं विश्वासीतयत कनागु खः।

14 परमेश्वरयागु आत्मा मनुपिन्सं वयकःयागु आत्मां बियादीगु खँ काये फइ मखु। अज्याःम्ह मनुखं थज्याःगु खँ थुइके फइ मखु, उकिं थज्याःगु खँ वयागु निति मूर्खं खँ जक जुइ। थज्याःगु खँ ला परमेश्वरया मनूतयसं जक थुइके फइ।

15 पवित्र आत्मा दुम्ह मनुखं न्ह्यागुं नं जौचय् याये फइ। थज्याःम्ह मनुयात धाःसा सुनानं जौचय् याये फइ मखु।

16 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“प्रभुयागु मन सुनां सीके फु?

प्रभुयात स्यने फुम्ह सु दु?”

न्ह्यागु हे जूसां इीं विश्वासीतयके ख्रीष्टयागु मन दु। *

3

परमेश्वरया च्यःत

1 यःपिं दाजुकिजापिं, परमेश्वरयागु खँ बांलाक स्यूपिं मनूत नाप थें छिपिनाप जिं खँ ल्हाये मफुत। नकतिनि नकतिनि जक ख्रीष्टयात विश्वास याःपिं थव संसारयापिं मनूत नाप खँ ल्हाये थें जक ल्हाना च्वना।

2 जिं छिमित दुरु त्वंका, दुधंगु नसा मनका। छायाधाःसा छिमिसं उकियात पचय् याये मफु, आः तक नं पचय् याये मफुनि।*

3 छायाधाःसा आः तक नं छिपिं थव संसारयापिं मनूत थें च्वनाच्वंगु दु, कर्पिनि ज्युगु छिमिसं स्वये हे मफु, हानं छिपिं थःथवय ल्वानाच्वंगु दु धाःसा छिपिं थव संसारयापिं मनूत थें च्वनाच्वंगु दु धकाः अर्थे हे सीदत नि।

4 छिपिं गुम्हयसिनं थथे धाइ – “जि ला पावलयाम्ह,” अले गुम्हयसिनं धाइ – “जि ला अपोल्लोसयाम्ह।” थथे धयाजुइपिं मनूत संसारयापिं मनूत स्वयाः छु पात?*

5 अपोल्लोस धाःम्ह सु खः धकाः? अथे हे पावल धाःम्ह सु खः धकाः? जिपि निम्ह छिमित प्रभुयागु भिगु खँ कनाः विश्वास याकापि परमेश्वरया च्यःत जक खः। प्रभुं जिमित याकेबियादी थें जिमिसं यानाचवनागु खः।

6 जि पुसा पिना, अले अपोल्लोसं लः बिल, थ्वयात तःमा यानादीम्ह ला परमेश्वर खः।*

7 उकिं पुसा प्यूमह मनु व लः ब्यूमह मनु छुं नं मखु, तर तमा यानादीम्ह परमेश्वर हे खः।

8 पुसा प्यूमह मनु व लः ब्यूमह मनु निम्हं उथें खः। थुमिसं गुलि ज्या याःगु खः उलि हे थुमित परमेश्वरं ज्याला बियादी।

9 जिपि ला परमेश्वरयागु ज्या याः जुइपि ज्यामित जक खः, अले छिपि परमेश्वरयागु बुँ खः। छिपि परमेश्वरयागु छैनं खः।

10 परमेश्वरया दया मायां यानाः जिं सःम्ह दकःमि थें जग स्वना बिया, अले थ्व हे जगय मेम्ह मनुखं छें दना वनी। छें दनिम्हयसिनं गथे यानाः दनेमाः धकाः बांलाक बिचाः यायेमाः।

11 परमेश्वरं तयादीगु थ्व छगू हे जक जग येशू ख्रीष्ट खः। सुनानं मेगु जग तये फइ मखु।

12 थ्व हे जगय गुम्हयसिनं लूँ, वहः, मू वंगु ल्वहं तयाः छें दनी, अथे हे गुम्हयसिनं सिं, घॉय, व सुयागु छें दनी।

13 सुनां बांलाक ज्या यात, सुनां बांमलाक ज्या यात धकाः ख्रीष्ट न्याय यायेत झायादीबलय् जाँचय् यानादी।

छाय्धाःसा उबलय् फुक्क मन्तयगु ज्या मिइ तयाः जाँचय् याइ।

14 मि हे थी मफय्क सुनां छें दन व मन्थात परमेश्वरं इनाम बियादी।

15 अथे हे सुं मनुखं दयकातःगु छें मि नयाः नौ जुयावन धाःसा व मनुखं याःगु ज्या फुक्कं सिति वनी। व मनु जक मि पिहां वयाः बचय् जूमह थें बचय् जुइ।

16 छिपि परमेश्वरयागु देगः खः, उकिं पवित्र आत्मा छिमिके चवनादी धकाः छिमिसं मस्यु ला?*

17 अयजगुलि सुनानं परमेश्वरयागु देगः स्यंकल धाःसा वयात नं परमेश्वरं स्यंकादी। वय्कःयागु देगः पवित्र जुइमाः। अले परमेश्वरयागु देगः छिपि हे खः।

18 थःम्ह थःत धोखा बी मते। छिपि मध्ये सुनानं थःत थ्व संसारय् बुद्धि दुम्ह धकाः मतिइ तःसा थज्याःम्ह मनु मूर्ख जुइमा, अले जक व मनु बुद्धिमान जुइ।

19 थथे छाय् जुइ धाःसा, थ्व संसारयागु बुद्धि ला परमेश्वरया न्ह्यःने छुं नं मखु, थ्व हे खँय् थथे च्वयातःगु दु -

“परमेश्वरं बुद्धिमानतयत

इमिगु हे चलाखिइ ज्वनादी।” *

20 हानं थथे च्वयातःगु दु -

“बुद्धिमानतयगु बिचाः

ज्यालगय् मजू धकाः परमप्रभुं स्यु।”*

21 अयजगुलि मन्तयगु खँय् तःधंछुइ मज्यु। धाथें धाये धाःसा सकतां छिमिगु हे खः।

22 पावल, अपोल्लोस व पत्रुस, अले थ्व संसार, जीवन व मृत्यु, अले जुयाचवंगु ई व लिपा वइगु ई, दक्क फुक्क छिमिगु हे खः।

23 अले छिपि फुक्कं ख्रीष्टयापि खः व ख्रीष्ट परमेश्वरयाम्ह खः।

4

ख्रीष्टया प्रेरितत

1 जिपि परमेश्वरयागु गुप्ति खँ लःल्हाना तःपि ख्रीष्टया च्यःत खः धकाः छिमिसं भाःपीमाः।

2 विश्वास यायेबहःपि च्यःत खः धकाः जिमिसं क्यनेमाः।

3 अयजगुलि आः थ्व संसारयापि मन्तयसं थें छिमिसं जितः भिं धाःसां मभिं धाःसां वास्ता मदु। थथःम्हं तुं हे नं जिं थःत भिंम्ह खः ला कि मभिंम्ह खः धकाः धाये मखु।

4 जिगु नुगः यचुसे च्वं। अथे धकाः जिं द्रं मदुम्ह मनु खः धयागु मखु, जिगु न्याय याइम्ह ला प्रभु खः।

5 उकिं ई स्वयाः न्हापा छुं खँय् न्याय यायेगु याये मते। तर प्रभु झाया मदितले पियाच्वँ। छाय्धाःसा वय्कलं मन्तयगु नुगलय् च्वंगु गुप्ति ज्याखँ, अले हानं सुनानं मसीक याःपिनिगु ज्याखँ नं उलादी। थथे जुइ धुंकाः स्याबास बी माःपि मन्तयत परमेश्वरं हे स्याबास बियादी।

6 यःपि दाजुकिजापि, छिमिगु निंति जिं व अपोल्लोसं च्वय् धयागु खँ यानाः क्यनाबियागु दु। इती बीगु आज्ञायात मानय् यायेमाः धकाः छिमित स्यनेत हे जिमिसं थथे यानाः क्यनागु खः। छिपि मध्ये सुं नं तःधंछुइ मते, अले हानं मेपिन्त हेला याये नं मते।

7 छिमित सुनां मेपि स्वयाः तःधं याना तल? छिमिके दुगु फुक्कं परमेश्वरं हे बियादीगु मखु ला? फुक्कं अथे बियातःगु जूसां ब्यगु हे मखु थें यानाः छाय् छिपि तःधंछुया जुइगु?

8 माक्व फुक्क छिमिके दये धुंकल मखु ला? छिपि तःमि जुइ धुन मखु ला? जिपि मदुसां छिपि जुजु थें हे जुइ धुन मखु ला? जिमित ला छिपि धाथें हे जुजु जगु जूसा यः, छायधाःसा जिपि नं छिपिनाप जुजु जुइ दइ।

9 मनुतयत् स्याये यंकीबलय तमासा क्यने थें जिमित नं परमेश्वरं प्रेरितत दयकादिल। उकिं हे ला खः नि मनुतयगु न्ह्यःने व स्वर्गदूततयगु न्ह्यःने नं थ्व संसारय् जिपि तमासा जुयाच्वंगु।

10 ख्रीष्टयागु निंति जिपि मूर्खत थें जुइ धुन। ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि छिपि धाःसा बुद्धिमान थें जुइ धुन, मखु ला? जिपि बमलाः, छिपि बल्लाः। जिमित फुक्कसिनं क्वह्वांका तल, छिमित फुक्कसिनं तःधंका तल।

11 आः तक नं जिमिसं नयेत्वने मखं, भ्वाथःगु वसतं पुनाच्वनागु दु। अले जिमिसं कसाः नयाच्वनागु दु, अले छेंबुं मदयका च्वनागु दु।

12 थःम्हं चःति हायकाः जिमिसं ज्या यानाः नयाच्वना। सराः ब्यूपिन्त जिमिसं आशिष बियाच्वना। सास्ती ब्यूसं जिमिसं सह यानाच्वना।*

13 जिमिगु इज्जत काःपिन्त जिमिसं नाइक लिसः बियाच्वना। जिपि ला आः तक थ्व संसारय् साःगाः थें जुयाच्वना। दक्वसियां मिखाया धू जुयाच्वना।

14 जिमित लज्या चायकेत मखु बरु जि यःपि मस्तयत् थें जिमित सल्लाह बीत थ्व च्वयाच्वनागु खः।

15 जिमित ख्रीष्टयागु भिंगु खँ स्यनीपि दूलंदः दःसां छिमि तःम्ह मछि ला अबु दइ मखु। जिमित ख्रीष्ट येशूयागु भिंगु खँ कनाः ख्रीष्ट येशूयात म्हसीका बियाम्ह जि छिमि अबु जुयागु दु।

16 अयजुगुलि जिं यानाच्वना थें जिमिसं नं या धकाः बिनति यानाच्वनागु खः।*

17 अथे जूगुलि जिं छिमिथाय तिमोथीयात छ्वयाहयागु दु। व जितः तसकं यःम्ह व विश्वास याये बहःम्ह जिम्ह काय थें खः। वयात जिं हे ख्रीष्टयात विश्वास याकागु खः। ख्रीष्ट येशूप्राखें दुगु न्हगु जीवनय् जि गुकथं च्वनाच्वन धयागु खँ फुक्क वं हे छिमित कनी। थ्व हे खँ जिं मण्डलीइ फुक्कभनं स्यना जुयागु दु।

18 जि आम्कन वइ मखुत धकाः छिपि मध्ये गुम्हं गुम्हं तःधंछुया जगु दु, हं।

19 प्रभुं जितः छ्वया हयादीसा जि आम्कन याकनं वये। अले तःधंछुया जूपिनिगु खँ मखु, इमिगु शक्ति स्वये।

20 छायधाःसा परमेश्वरयागु राज्य खँय् मखु, बरु शक्तिइ दु

21 जिमित छु यः, आम्कन वयेबलय जि कथि ज्वनावये कि क्वमिलु आत्मा व दया माया ज्वनावये?

5

मण्डलीइ दुने मभिंगु ज्या

1 छिमिगु दथुइ व्यभिचार जुयाच्वंगु दु धकाः जितः धाःगु दु। थज्याःगु व्यभिचार ला यहदीमखुपिनि दथुइ नं जुइ मखु। छम्हयसिनं ला थः हे चिरिमांयात कलाः तयाच्वंगु दु हं।*

2 थथे जुइकाः नं जिमिसं छु ख्वालां तःधंछुया च्वना? जिमिसं दुःख ताये माःगु खः। थथे पाप यानाच्वंम्हयसित छिमिगु पुचलं पितिना छ्वयेमाःगु खः।

3 म्हं तापाःसां जिगु आत्मा छिपिनाप दु। जिं झी प्रभु येशूया नामं थथे पाप याना च्वंम्हयसिगु न्याय याये धुन।

4 छिपि विश्वासीत फुक्कं छथाय मुनीबलय् जिगु आत्मा नं छिपिनाप हे दइ। झी प्रभु येशू झीत बियादीगु शक्ति

5 थज्याःम्ह मनुयात शैतानयागु लहातय् लःल्हानाब्यु, अले वयागु म्ह स्यना वंसां ख्रीष्ट येशू झायाः न्याय यानादीबलय् आत्मा धाःसा बचय् जुइ।

6 जिमिसं थज्याःगु खँय् तःधंछुया जुइगु बोलाःगु खँ मखु। न्हायातःगु छ्वचुंलय् सोडा भचा जक ल्वाकछ्याःसां पवंगाया वइ धकाः जिमिसं मस्यु ला?*

7 थथे पुलांगु पापयागु सोडायात जिमिसं वांछ्वयेमाः, अले छिपि पवित्र जुइ। छिपि सोडा मतसे न्हायातःगु छ्वचुं जुइ। छुत्कारायागु नखः वये धुंकल, छायधाःसा झीत मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट, झीम्ह छुत्काराया चीधिकःम्ह भ्याःचा बलिदान जुयादी धुंकल।*

8 अयजुगुलि झीसं पापयागु मभिंगु इखं जाःगु पुलांगु सोडां दयकातःगु मरि नयाः छुत्काराया नखः हने मज्यु। सत्य व यचुगु नुगःया सोडा हे ल्वाक मज्याःगु व शद्गु मरि नयाः नखः हने।*

9 जिं न्हापा नं व्यभिचार याइपि नाप बुला जुइ मते धकाः च्वया हये धुनागु खः।

* 4:12 ४:१२ प्रे १:८३ * 4:16 ४:१६ १ कोर ११:१; फिलि ३:१७ * 5:1 ५:१ व्य २२:३० * 5:6 ५:६ गला ५:९ * 5:7 ५:७ प्रस १२:५
* 5:8 ५:८ प्रस १३:७; व्य १६:३

10 अथे धका: जिं व्यभिचार याइपिं, लोभीत, खुँत, मूर्ति पुजा यानाजुइपिं, थज्या:पिं परमेश्वरयात म्हमस्युपिं मनूत नाप बुला जुइ मते धका: धयागु मखु। थुपिलिसे अलग जुइत स्व:सा ला छिमिसं थ्व संसार हे त्व:तावने माली।

11 जिं छिमित धयागु छु धा:सा विश्वासी दाजुकिजापिं जुया: नं व्यभिचार यानाजुइपिं, लोभीत, मूर्ति पुजा यानाजुइपिं, मेपिन्त मभिका जुइपिं, अय्ला: त्वनाजुइपिं, अले खुँत – थज्या:पिं मनूत नाप बुला जुइ मते, अले इपिं नाप नये तक मते धका: धयागु ख:।

12-13 हानं पिनेयापिं मनूतयगु न्याय यायेगु जिगु ज्या मखु। इमित ला परमेश्वरं न्याय यानादी। तर मण्डलीइ दुने च्वपिनिगु न्याय याये हे मा:, मखु ला? धर्मशास्त्रयं नं थथे च्वयात:गु दु – “मभिंमह मनूयात छिमिगु पुचलं पितिनाछव।”*

6

विश्वासीपिनिगु ल्वापु अदालतयं यंके मज्यू

1 छिमि सुयां थ:थवय ल्वापु जुल धा:सा न्याय यायेत परमेश्वरया मनूतयथाय मवँसे परमेश्वरयात म्हमस्युपिनिगु अदालतय वनेगु ला?

2 परमेश्वरया मनूतयसं हे संसारया न्याय याइतिनि धका: छिमिसं मस्यू ला? छिमिसं हे थ्व संसारया न्याय याइतिनि धासेंलि थज्या:गु चिधंगु ल्वापु छिने मफु ला?

3 स्वर्गादूततयत नं झीसं न्याय याये मानि धका: छिमिसं मस्यू ला? थ्व जीवनयागु थज्या:गु ज्याखँ ला छिमिसं अ:पुक हे छिने फयेमा:गु ख:।

4 थये ल्वापु जुल धायेवं छिनेत छिपिं परमेश्वरयात म्हमस्युपिं मण्डलीया पिनेयापिं मनूतयथाय वनेगु बांला:गु खँ मखु।

5 छिमित मछा: नं मजू ला? छिमिगु पुचलय थ्व ल्वापु छिने फुम्ह छम्ह हे बुद्धि दुम्ह मदु ला?

6 परमेश्वरयात म्हमस्युपिन्त दाजुकिजापिनिगु ल्वापु छिके बीगु बांमला:।

7 थ:थवय ल्वाना: अदालतय वनेगु हे छिपिं ब्रू ख:। बरू अन्याय हे सह यानाच्वनेगु बांमला: ला? थगय याका च्वनेगु हे बांमला: ला?

8 छिपिं थ:पिन्सं हे अन्याय याइगु। थ: हे दाजुकिजापिन्त थगय याइगु।

9 मभिपिं मनूतयत परमेश्वरयागु राज्यय दुकाइ मखु धका: छिमिसं मस्यू ला? थ:म्हं थ:त थगय याये मते, छायाधा:सा व्यभिचार यानाजुइपिं, मूर्ति पुजा यानाजुइपिं, थ: कला: दयकं कर्पिनि कला:लिसे व्यभिचार यानाजुइपिं, मिजं मिजं हे व्यभिचार यानाजुइपिं,

10 खुँत, लोभीत, अय्ला: त्वनाजुइपिं, कर्पिन्त मभिका जुइपिं, अले थगय यानाजुइपिं – थज्या:पिं मनूतयत परमेश्वरयागु राज्यय दुकाइ मखु।

11 छिपिं मध्ये नं गुम्हं गुम्हं न्हापा थथे हे याना जुइ धुंक्पिं ख:। आ: ला छिमिगु पाप सिले धुंक्गु दु। छिपिं परमेश्वरयात देछाये धुंक्पिं मनूत ख:। झी परमेश्वरया आत्मां प्रभु येशू ख्रीष्टयागु नामं छिमित परमेश्वर नाप मिलय यानादीगु दु।

परमेश्वरयात ययक जु

12 “जि य:थें याये दु” धका: छिपिं मध्ये सुनानं धायेफु। थ्व खँ ला ख:, अयसां फुक्क ज्यां म्हयात भिंकी मखु। “जित: य:थें जिं नं याना जुइ दु” धका: जिं नं धायेफु। अयसां जिं छुकियात नं जित: अधीन याकेबी मखु।*

13 सुनानं थथे नं धायेफु – “नयेगु प्वा:यागु लागि ख:, अले प्वा: नयेगु लागि ख:।” थ्व ला ख:, अयनं थ्व नितां परमेश्वरं मदयका छवयादी। मनूयागु म्ह व्यभिचार याना जुइत मखु, बरू प्रभुयात त:धंकेत ख:। उकिं म्हयात मा:गु फुक्कं प्रभुं बियादी।

14 सी धुंक्म्ह प्रभुयात परमेश्वरं हानं म्वाकादिल। थथे हे वयक:यागु शक्तिं झीत नं म्वाकादी।

15 छिमिगु म्ह ख्रीष्टयागु म्हब्ब ख: धका: छिमिसं मस्यू ला? थथे ख: धयागु जूसा ख्रीष्टयागु म्हब्बयात वेशयायागु म्हब्ब यायेगु ला? थथे ला जुइ हे मफइगु खँ ख:।

16 धर्मशास्त्रय “थुपिं निम्हं छम्ह हे जुइ” धका: च्वया त: थें वेशयानाप घनीम्ह मनूयागु म्ह वेशयायागु म्ह नाप छम्ह हे जुइ धका: छिमिसं मस्यू ला?*

17 अथे हे प्रभु नाप मिलय जूम्ह मनू नं वयक: नाप छगू हे आत्मा जुइ।

18 व्यभिचारपाखें तापाक च्वँ। मेमेगु पाप या:सां म्हयात छुं नं जुइ मखु। व्यभिचार यात धा:सा थ:गु हे म्ह लिसे पाप या:गु जुइ।

- 19 छिमिगु म्ह पवित्र आत्मा च्वनादीगु देगः खः धकाः मस्यू ला? उकिं छिमिगु म्हय परमेश्वरं छव्याहयादीम्ह पवित्र आत्मा च्वनादी। अयज्गुलि छिमिगु म्ह छिमिगु थःगु मखु।^{*}
20 छिपि मू पुलाः न्याना तःपि खः। अयज्गुलि छिमिगु म्ह परमेश्वरयात तःधकेमाः।

7

ब्याहायागु खँ

- 1 आः जिं छिमिसं च्वयाहःगु खँयागु लिसेः बियाच्वना। ब्याहा मयासँ च्वनेगु बांलाःगु खँ खः।
2 अथेसां व्यभिचार अप्वः जूगुलि न्ह्याम्ह मिजंया नं थःम्ह हे कलाः दयेमा। अथे हे न्ह्याम्ह मिसाया नं थःम्ह हे भाःत दयेमा।
3 छम्ह मिजंन थः कलाःलिसे गुकथं हनेमाःगु खः उकथं हे हनेमाः। अथे हे छम्ह मिसांन थः भाःतयात गुकथं हनेमाःगु खः उकथं हे हनेमाः।
4 मिसायागु म्हयागु अधिकार मिसायाके मदु, भाःतयाके दइ। अथे हे मिजंयागु म्हयागु अधिकार मिजंयाके मदु, वया कलाःयाके दइ।
5 छम्ह मेम्हयसित मयः धकाः धाये मते। सल्लाह यानाः छुं ईया लागि अलग च्वनाः प्रार्थना यायेमाःसां मेबलय नापं हे जु। छिमिसं थःत कःघाये मफुसा शैतानं छिमित स्यंकेत स्वइ।
6 थथे जिं धयाच्वनागु खँ छिमिसं याये हे माः धकाः धयागु मखु। थ्व ला छिमित सल्लाह बियाच्वनागु जक खः।
7 जितः फुक्क मनुत जि थें ब्याहा मयासँ च्वंसा यः। फुक्कसिनं परमेश्वरपाखें थीथी वरदान कयातःगु दु। छम्हयसिके छता वरदान दःसा मेम्हयसिके मेगु हे वरदान दु।
8 आः जिं ब्याहा मयाःनिपि मिजंतयत व भाःत मदये धुंकूपि मिसातयत धयाच्वना — जि थें ब्याहा मयासँ च्वने फुसा छिमित तसकं बांलाइ।
9 थःत कःघाये मफुसा ब्याहा यायेमाः। छायाधाःसा प्याःचाः सह याये मफयका च्वनेगु स्वयाः ब्याहा यायेगु बांलाः।
10 ब्याहा याये धुंकूपिन्त प्रभुयापाखें जिगु आज्ञा दु — भाःत दुम्ह मिसां थः भाःतयात त्वःते मज्यू।
11 छुं जुयाः भाःतनाप बाया च्वंसां व मिसां मेम्ह मिजंनाप ब्याहा याये मज्यू। मिलय जुयाः थः भाःतनाप च्वनेगु बांलाः। अथे हे भाःतं नं कलाःयात पारपाचुके मज्यू।^{*}
12 मेमेपिन्त जिं थथे धाये — थ्व प्रभुयागु खँ मखु, जिगु थःगु हे खः। सुं विश्वासीया कलाः विश्वासी मखुसां भाःत लिसे बाया च्वने मखु धाल धाःसा वयात त्वःते मज्यू।
13 अथे हे सुं विश्वासी मिसाया भाःत विश्वासी मखुसां कलाःलिसे बाया च्वने मखु धाल धाःसा वयात त्वःते मज्यू।
14 छायाधाःसा विश्वासी मखुम्ह भाःत विश्वासी कलाःम्ह यानाः पवित्र जुल। अथे हे विश्वासी मखुम्ह कलाः विश्वासी भाःतं यानाः पवित्र जुल। अथे मखुसा ला इपिपाखें दुम्ह मचा पवित्र जुइ हे मखुत नि। तर इपि ला पवित्र हे जुइ।
15 विश्वासी मखुम्ह कलाःम्ह विश्वासी भाःतयात, अथे हे विश्वासी मखुम्ह भाःतं विश्वासी कलाःयात त्वःते धाल धाःसा त्वःतेके ब्युसां ज्यू। परमेश्वरं झीत शान्ति बीत सःतादीगु खः।
16 विश्वासी कलाःम्ह थः भाःतयात विश्वासी याये फइ मखु धकाः मतिइ तयेगु बांमलाः। अथे हे विश्वासी भाःतं थः कलाःयात विश्वासी याये फइ मखु धकाः मतिइ तयेगु बांमलाः।
17 परमेश्वरं धयादी थें व सःतादी थें छिपि जुइमा धकाः जिं फुक्क मण्डलीयात स्यना वयागु खः।
18 म्हय चिं तःम्ह मनूयात परमेश्वरं सःतादीगु खःसा वं नं म्हय चिं तयेत स्वये मते। अथे हे म्हय चिं मतःम्ह मनूयात परमेश्वरं सःतादीगु खःसा वं नं म्हय चिं तयेत स्वये मते।
19 परमेश्वरया न्ह्यःने चिं तःसां मतःसां छुं मपाः। तःधंगु खँ ला परमेश्वरयागु आज्ञा मानय यायेगु खः।
20 परमेश्वरं सःतादीबलय गथे खः अथे हे च्वनाच्वँ।
21 दास जुयाच्वंबलय परमेश्वरं छिमित सःतादीगु खःसा छिमिसं दुःख ताये मते, बरु स्वतन्त्र जुइगु मौका वल धाःसा त्वःफिके मते।
22 दास जुयाच्वंपिन्त प्रभुं सःतादीगु खःसा थुपि दास थें मजुसे प्रभुया मनूत जुइ, अथे हे दासमखुपि मनूतयत प्रभुं सःतादीगु खःसा थुपि प्रभुया दास जुइ।
23 छिमित परमेश्वरं मू पुलाः न्यानादीगु खः, उकिं छिपि मनूतय दास जुइ मते।
24 यःपिं दाजुकिजापि, प्रभुं छिमित सःतादीबलय छिपि गथे खः अथे हे जुयाः परमेश्वर नाप च्वनाच्वँ।

ब्याहा मजुनिपिनिगु व भाःत मदये धुंकूपिनिगु खँ

25 ब्याहा मजुनिपिनिगु लागि प्रभुं जितः छुं धयादीगु मद्दु। बरु प्रभुयागु दया मायां विश्वास याये बहःम्ह जुयाः जिं छिमित धयाच्चवना –

26 थौकन्हय् जुयाच्चंगु दुःखकष्ट स्वयेबलय् ला ब्याहा मयासें च्वनेगु हे भिं जुइ।

27 ब्याहा याये धुंकूपि मिजंतयसं थः कलाःयात त्वःताछ्वयेगु मतिइ तये मते। ब्याहा मयानानिसा ब्याहा यायेगु स्वये मते।

28 तर ब्याहा यात धकाः छिमित पाप लाइ मखु। ब्याहा मजुनिम्ह मिसां ब्याहा यात धाःसा वयात पाप लाइ मखु। ब्याहा यानाच्चवना च्वंपि मनूतयत जुयाच्चंगु दुःखकष्ट छिमित मजुइमा धकाः जिं थ्व खँ च्वयाच्चवनागु खः।

29 यःपि दाजुकिजापिं, जिं धायेत्यनागु खँ थ्व खः – ई अप्वः मदये धुंकल, आवंनिसें ब्याहा याये धुंकूमह मनू नं ब्याहा मयानिम्ह थें च्वनाच्चँ।

30 ख्वया जूपि मनूत आः दुःख मताःपि मनूत थें च्वनाच्चँ। न्हिलाः जूपि लयताःपि थें मच्चंक च्वँ। न्यानाः हयागु नं थःगु मखु थें याना च्वँ।

31 संसारयागु ज्याखँ याना च्वंपिन्सं याना मच्चंपि थें जुयाच्चँ, छायाधाःसा थ्व संसार याकनं हे मदयावनी।

32 छिमित दुःखकष्ट मजुइमा धकाः जिं थ्व खँ धयाच्चवनागु खः। ब्याहा मयाःम्ह मनूखं प्रभुयात गय् यानाः लयतायकेगु धकाः प्रभुयागु ज्या मन तयाः यायेगु कुतः याइ।

33 ब्याहा याये धुंकूमह मनूखं संसारयागु ज्याखँय् मन तयाच्चनी, छायाधाःसा वं थः कलाःयात लयतायकेगु कुतः यानाच्चनी।

34 अयजुगुलि थज्याःम्ह मनूयागु मन निखे लानाच्चनी। अथे हे ब्याहा मजुनिम्ह मिसां नं प्रभुयागु ज्या मन तयाः याइ, छायाधाःसा वं थःगु म्ह वं आत्मां नं पवित्र जुइगु कुतः याइ। अले ब्याहा जुइ धुंकूमह मिसां संसारयागु ज्याखँय् मन तयाच्चनी, छायाधाःसा वं थः भाःतयात लयतायकेगु कुतः यानाच्चनी।

35 थ्व खँ जिं छिमित हे भिं यायेत धयाच्चवनागु खः। छिमित पनेत मखु बरु छिमिसं पंगः मवयक दुनुगलंनिसें प्रभुयात लयतायके फयेमा धकाः धयागु खः।

36 सु मनूखं थःनापं ब्याहा क्वःछिनातःम्ह मिसानाप बांमलाःगु व्यवहार याःगु तायकूसा अले उम्ह मिसाया उमेर नं अप्वया वनाच्चंगु दुसा वं ब्याहा याये मास्ति वयकूसा ब्याहा याये ज्यू। थुकी पाप मद्दु। इमिगु ब्याहा जुइ हे माः।

37 थःगु मनयात बल्लाकाः मिसायात ब्याहा मयायेगु क्वःछित धाःसां ठीक हे जू।

38 सुनां थः क्वःछिनातःम्ह मिसानाप ब्याहा याइ वं बांलाःगु हे याइ। तर ब्याहा मयाःसा झन बांलाः।

39 ब्याहा जुइ धुंकूमह मिसां थः भाःत दतले हानं ब्याहा याये मज्यू। भाःत सीधुंकाः धाःसा थःत यःम्ह मेम्ह मिजनाप ब्याहा याःसां ज्यू। बरु विश्वासी नाप हे जक यायेमाः।

40 जिगु बिचाःकथं भाःत मदये धुंकूमह मिसां ब्याहा मयासें च्वनाच्चने फुसा सुख जुइ। अथेसां जिं स्वयेबलय् ला जिके नं पवित्र आत्मा दी।

8

मूर्तियात छाःगु प्रसादयागु खँ

1 आः मूर्तियात छाःगु प्रसादयागु खँय्, “झीपि फुक्कसिकें ज्ञान दु” धयागु खँ झीसं स्यू। ज्ञानं मनूतयत तःधंछुकी, तर मायां फुक्कसिगु भिं याइ।

2 जिं “छुं स्यू” धकाः धया जुइम्ह मनूखं गुलि वं सीके माःगु खः उलि सी मखु।

3 परमेश्वरयात माया यानाच्चंम्ह मनूयात धाःसा परमेश्वरं नं म्हस्यू।

4 अयजुगुलि मूर्तियात छाःगु प्रसाद नये ज्यू ला कि मज्यू धयागु खँय् झीसं स्यू – “मूर्ति धयागु ला छुं नं मखु” कःमितयसं दयकातःगु जक खः। “परमेश्वर ला छम्ह हे जक दु” धकाः नं झीसं स्यू।

5 आकाश व पृथ्वीइ घःत धाःपि यक्व हे दःसां

6 झीगु निति ला छम्ह हे जक परमेश्वर बाः दु। थ्व हे परमेश्वरं फुक्कं सृष्टि यानादीगु खः, उकि थ्व हे परमेश्वरयागु निति झीपि म्वानाच्चवनागु दु। अले प्रभु नं छम्ह हे जक दु, वयकः खः येशू ख्रीष्ट। थ्व हे प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें फुक्क सृष्टि जुल, प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें हे झीपि म्वानाच्चवना।

7 अथेसां फुक्क मनूतयके थ्व ज्ञान मद्दु। अयजुगुलि गुलिखय् मनूतयसं मूर्तियात मानय् यानाच्चंगु दु। इमिसं आः तक मूर्तियात छाःगु प्रसाद नइबलय् मूर्तियागु हे नसा नयाच्चवना धकाः मतिइ तइ। अले इमिगु मन बमलाःगुलि अशुद्ध जुइ।

8 नसां झीत परमेश्वरयाथाय् थयंकी मखु। नसा नल धकाः झी तःधनी मखु, अले मनल धकाः चिधनी नं मखु।

9 बरु बांलाक होश या, छिमिगु न्हागुं नये ज्यू धयागु खं यानाः विश्वासय् बमलाःनिपिन्त पापय् लाके बी मते।

10 छिपि थें ज्याःपिं ज्ञान दुपि विश्वासीतयसं देगलय् मूर्तियात छाःगु प्रसाद नयाच्चंगु विश्वासय् बमलाःनिम्ह सुनानं खन धाःसा छु व जक प्रसाद नयेत न्ह्यःमचिली ला?

11 थुकथं विश्वासय् बमलाःनिपि दाजुकिजा छिमिगु ज्ञानं यानाः स्यना मवनी ला? थज्याःपिनिगु हे निति खीष्ट सिनादीगु मखु ला?

12 थुकथं इमिगु बमलाःगु मनयात छिमिसं स्यंकल धाःसा छिमिसं खीष्टयात हे स्यंकृगति ग्यनी, अले छिमित पाप लाइ।

13 नसां थः दाजुकिजापिन्त पापय् लाकीगु जूसा जिं ला धयागु गुब्सं नये मखु। थः दाजुकिजापिन्त जिं पाप याकेत स्वये मखु।

9

प्रेरिततय्सं यायेमाःगु व याये ज्यूगु खँ

1 जिं जक यःथें याये मदु ला? जि जक छम्ह प्रेरित मखु ला? झी प्रभु येशूयात जिं खनागु मदु ला? छिमित परमेश्वरयागु भिगु खँ न्यंकाः विश्वास याका तयाम्ह जि हे मखु ला?

2 मेपिन्स जितः प्रेरित धकाः मानय् मयाःसां छिमिसं ला जितः मानय् यानाच्वंगु दु। छिमिसं प्रभुयात विश्वास यानाः ज्या यानाच्वंगुलि हे नं जि छम्ह प्रेरित खः धकाः बांलाक सी दु।

3 जितः कुंखिनिपिन्त जिं थथे लिसः बी -

4 थथे ज्या याना च्वेसीलि जिं जक नयेत्वने मथ्याः ला?

5 मेपिं प्रेरिततय्सं याना जू थें जिं जक याना जुइ मदु ला? प्रभुया किजापिन्सं व केफासं याना जू थें जि जक थः कलाः ज्वनाः चाःहुला जुइ मदु ला?

6 बारनाबासं व जिं जक ज्या यानाः नया जुइमाः धयागु दु ला?

7 सुं सिपाइँनं थःम्हं हे खर्चं यानाः ज्या याइ ला? दाखमा प्यूम्हय्सिनं दाख नये मदइ ला? फैजवालं थःम्हं लहिनातःपिं फैतयगु दुरु त्वने मदइ ला?

8 थथे न्हियान्हिथं जुयाच्वनीगु खँयात जि थःम्हं हे धायेमाःगु मदु, छायाःसा व्यवस्थायं नं थव हे खँ च्वयातःगु दु।

9 “अन्न दाइबलय् द्रुहंया त्वाथय् पिचा तयाबी मते” धकाः मोशां च्वया थकूगु दु। द्रुहं थें ज्याःम्हय्सित ला परमेश्वरं थुकथं स्वयादी धाःसा झीत जक स्वयामदी ला?*

10 थव खँ झीगु निति नं च्वयातःगु खः। बुं पालिम्हय्सिनं व छव लइम्हय्सिनं थःत छुं दइ ला धकाः हे बुँज्या याइ।

11 जिमिसं नं प्रभुयागु वचन पुसा हले थें छिमित न्यंकागु दु। अयजुगुलि जिमिसं छिमिके छुं काल धकाः अजू चायेमाःगु दु ला?*

12 मेपिन्सं ला छिमिके अथे कयाच्वंगु दु धासेलि जिमिसं जक काये मथ्याः ला?

जिमिसं ला छिमिके छुं कयागु मदुनि। खीष्टयागु भिगु खँ न्यंका जुइबलय् छुं पंगः मवयसा धकाः जिमिसं थथे सह यानाच्वनागु खः।

13 देगलय् सेवा याइपिन्सं देगलय् हे नयेदइ, अले बलि बी थाय् सेवा याइपिन्सं नं बलि थःगु ब्व काये दइ धकाः छिमिसं सि हे स्यू।*

14 अथे हे भिगु खँ न्यंकीपिन्सं नं भिगु खं हे नयेत्वने यायेमाः धकाः प्रभु धयादीगु दु।*

15 अयसां जिं थथे काये ज्यूगु, काये दुगु छुं हे कयागु मदु। अले हानं अथे कायेत नं जिं थव खँ च्वयाच्वनागु मखु। थथे याये सिबें ला सिनावनेगु हे भिं जू। सुनानं जिगु थव घमण्डयात फुस्कलुगु धकाः धाये फइ मखु।

16 जिं थथे भिगु खँ न्यंकाच्वनागु दु धकाः तःधंछुइ माःगु मदु। थव ला जिं याये हे माःगु ज्या खः। जिं थव भिगु खँ मन्यंकल धाःसा जितः धिक्कार दु।

17 जिं थःम्हं हे थव ज्या यानागु जूसा जितः ज्याला दइ। अथे मखुसे थव ज्या परमेश्वरं जितः लः ल्हानादीगुलि जिं थथे याये हे माः।

18 अयसा जिगु ज्याला छु लय्? छुं हे मकासे भिगु खँ न्यंकेगु हे जिगु ज्याला खः। अथे ला जिं जिगु ज्याला काःसां ज्यूगु खः।

19 जिं सुयां दास मखु। अयनं फुसा यक्व हे मनूतयत् विश्वासी याये धकाः जि थथःम्हं तुं फुक्क मनूतय् दास जुयाच्वनागु दु।

20 यहूदीतयत् विश्वासी यायेत इपिं नाप च्वनाबलय् जिं नं छम्ह यहूदी थें जुया। व्यवस्था मानय् याये म्वाःसां जि व्यवस्था मानय् याइम्ह थें जुया। थुकथं जिं इमित विश्वासी यायेत स्वया।

21 अथे हे यहूदीमखुपिन्त विश्वासी यायेत जिं नं इपिं थें जुया। थथे यात धकाः जितः सुनानं परमेश्वरयागु आज्ञा पालन मयाइम्हं मनू धकाः धाये फइ मखु, छायाःसा जिं ला खीष्टयागु आज्ञा पालन याना जुयागु दु।

22 विश्वासय बमलानिपि मन्तयत थुइकेत न जि इपि थें जुया। थुकथं इपि गथे खः जि नं अथे हे जुया। थुकथं फुक्क मन्तयत विश्वासय हयेत जि न्ह्याम्हं जुया।

23 न्ह्याथे यानाः जूसं फुक्क मन्तयत भिगु खँ न्यकेत जिं थथे कुतः यानागु खः। थथे यानाः दइगु आशिष जितः दइ धकाः जिं मतिइ तयागु दु।

24 ब्वाँय वनेगु कासाय फुक्क मन्त ब्वाँय वनी, तर न्हापांगु सिरपाः धाःसा छम्हयसित जक दइ धकाः छिमिसं मस्यु ला? उकिं सिरपाः कायेत ब्वाँय वनेगु कुतः याना च्वँ।

25 न्ह्यागु कासाय ब्वति काइपि मन्तयसं न्हापा लाकाः नाश जुया वनीगु सिरपाः कायेत न्हियान्हिथं कुतः यानाच्वनी। अथे हे झीसं नं नाश जुया मवनीगु सिरपाः कायेत कुतः याये।

26 अयजूगुलि जि निशानाय थ्यकेत ब्वाँय वने। जिं फसय मुक्का नके थें जक मयाना।

27 जिं थःगु म्हयात दायाः दायाः बसय तयाच्वना। थथे मयाःसा मेपिन्त जक भिगु खँ न्यकाः जि थः हे सिरपाः काये बहःम्ह जुइ मखु।

10

मूर्ति पुजा याये मज्यु

1 यःपि दाजुकिजापि, मोशानापं जूपि झी तापाःबाज्यापिन्त मरुभूमिइ छु जूगु खः जिं छिमित लुमंकाबी मास्ति वः। इपि फुक्कं सुपाँयया क्वसं जुयाः लाल समुद्र छिनावंगु खः।[☆]

2 थुकथं मोशानापं जूपि मन्तयगु बत्तिस्मा सुपाँय व समुद्रय जुल।

3 इपि फुक्कसिनं छता हे आत्मायागु नसा नल,[☆]

4 अले आत्मायागु हे लः त्वन। इमिसं थःनापनापं वनाच्वंगु आत्माया ल्वहंधीयागु लः त्वन। थव हे ल्वहंधी ख्रीष्ट खः।[☆]

5 अथेसां इपि मध्ये यक्व हे मन्त नाप परमेश्वर तंभवयादिल। अयजूगुलि इपि मरुभूमिइ तुं सिनावनेमाल।[☆]

6-7 इमित थथे यानादीगुलि झीसं नं इमिसं थें मूर्ति पुजा यायेगु, बांमलाःगु मभिगु मतिइ तये मज्यु धकाः थुकिं बांलाक सी दु। इमिगु थव हे खँ धर्मशास्त्रयं नं थथे च्वयातःगु दु - “इपि फ्यतुनाः भव्य नयेत्वने धुंकाः दनाः यःथें सन।”[☆]

8 इपि मध्ये गुलिसिनं याःथें झीसं नं व्यभिचार याये मज्यु। व्यभिचार याःगुलि इपि छन्हुं हे नीस्वद्रःम्ह सित।[☆]

9 इपि मध्ये गुलिसिनं याःगु थें झीसं नं प्रभुयागु मन स्वये मज्यु। इमिसं अथे याःगुलि इमित सर्प न्याकाः स्यानादिल।[☆]

10 इमिसं थें झीसं नं प्रभु नाप कचकच याये मज्यु। इमिसं अथे कचकच याःगुलि इमित नाश याइम्ह दूत छवयाहायाः स्यानादिल।[☆]

11 इमित अथे जूगु खँ झीसं नं सीके फयेमा धकाः व झीत ख्याच्वः बीत नं च्वयातःगु खः। इपि च्वनाच्वनागु संसार आः फुना वनिन।

12 दनाच्वनागु दु धकाः धाइम्ह मनु बांलाक होश याना च्वनेमाली, मखुसा क्वदली।

13 मन्तयसं सह याये मफइगु जाँचय छिपि लाःगु मदु। परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः। सह याये हे मफयक छिमित वयकलं जाँचय लाकादी मखु। तर छिमिसं सह याये फयेमा धकाः जाँच नापनापं बचय जुइगु लँ नं बियादी। थुकथं छिमिसं उकियात सह याये फइ।

14 अथे जूगुलि यःपि दाजुकिजापि, मूर्ति पुजा यायेगुपाखें तापाक च्वँ।

15 बुद्धि दुपि मन्त भाःपियाः जिं छिमित धयाच्वनागु दु। जिं धयागु खँ छिमिसं जाँचय याना स्व।

16 परमेश्वरयात सुभाय बियाः झीसं त्वनेगु दाखमघ ख्रीष्टयागु हि लुमंकेत मखु ला? अथे हे झीसं कुचा कुचा थलाः नयेगु मरि नं ख्रीष्टयागु म्ह लुमंकेत मखु ला? उकिं इपि परमेश्वर नाप मिलय जुयाच्वनागुलि इपि परमेश्वरया मन्त खः।[☆]

17 छपा हे जक मरि कुचा कुचा थलाः झीसं नयेगु जूगुलि यक्व जूसं इपि छम्ह हे खः।

18 यहदीतयगु चलन छकः नं बिचाः याना स्व। परमेश्वरयात बलि छायेहःगु प्रसाद नःपि मन्त परमेश्वर नाप मिलय जूपि मखु ला?[☆]

19 जिं छु धयाच्वनागु दु? मूर्ति नं छुं मखु, अले थवयात छायेहःगु प्रसाद नं छुं मखु।

20 जिं धायेत्यनागु खँ छु धाःसा मूर्तियात छाःगु फुक्कं भूतआत्मातयत छाःगु खः, परमेश्वरयात छाःगु मखु। अयजूगुलि छिपि भूतआत्मा नाप मिलय जुयाच्वने मते धयागु जिगु धापू खः।[☆]

☆ 10:1 १०:१ प्रस १३:२१-२२; १४:२२-२९ ☆ 10:3 १०:३ प्रस १६:३५ ☆ 10:4 १०:४ प्रस १७:६; गन्ती २०:११ ☆ 10:5 १०:५ गन्ती १४:२१-२०

☆ 10:6-7 १०:६,७ प्रस ३२:६; गन्ती १४:१ ☆ 10:8 १०:८ गन्ती २५:१-१८ ☆ 10:9 १०:९ गन्ती २५:५-६ ☆ 10:10 १०:१० गन्ती १६:४१-४९

☆ 10:16 १०:१६ गन्ती २६:२६-२८; मार्क १४:२२-२२; लूक २२:१९-२० ☆ 10:18 १०:१८ लेवी ७:६ ☆ 10:20 १०:२० यो ३२:१७

21 छिमिसं प्रभुयागु ख्वल्चां व भूतआत्मातयगु ख्वल्चां छक्वलं त्वनेफइ मखु। अथे हे छिमिसं प्रभुयागु टेबिलं व भूतआत्माया टेबिलंनापं नये फइ मखु।

22 थज्याःगु ज्याखँ यानाच्वन धाःसा झीपिं खनाः प्रभु लयतायादी मखु। छु झीपिं प्रभु स्वयाः बल्ला ला?*

23 गुहयसिनं थथे नं धाइ – “झीसं थःत यःगु न्हागुं याये ज्यु।” अथे खःसां झीत फुक्क ज्यां भिकी मखु। “झीसं थःत यःगु न्हागुं याये ज्यु।” अथे खःसां फुक्क खं झीत बांलाकी मखु।*

24 थःत भिं जुइगु जक याना जुइ मते। मेपिन्त भिं यायेगु नं स्वयेमाः।

25 मतिइ संका मतसे बजारय् मियातःगु ला न्यानाः नये ज्यु।

26 धर्मशास्त्रय् नं च्वयातःगु दु – “पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु दक्व फुक्कं प्रभुयागु हे खः।”*

27 परमेश्वरयात म्हमस्यूह सुं मनुखं छिमित भव्य सःतल धाःसा, अले छिपिं वने न्हाःसा मतिइ छुं हे संका मतसे तये हःगु न्हागुं न।

28 नयेत्ययकाः सुनानं छिमित – “थ्व ला मूर्तियात छाःगु प्रसाद खः” धकाः धाल धाःसा व मनूयात संका जुइक छिमिसं नये मते।

29 छंगु लागि व प्रसाद नये मज्यगु मखु बरु अथे धाःम्ह मनूया लागि नये मजिल। सुनानं थथे नं धायेफु – “वं धायेवं तुं जिं नये मज्यु धयागु छु दु?”

30 परमेश्वरयात सुभाय् बियाः नये त्यनागुली जितः सुनानं छाय् मभिके माःगु?”

31 अयजूगुलि छिमिसं नःसां त्वंसां न्हागु याःसां परमेश्वरया महिमाया निति या।

32 छिमिसं यानाः यहदीतयत्, यहदीमखुपिन्त अले परमेश्वरयागु मण्डलीयात पंगः वयके मते।

33 जिं यानाच्वना थें तुं छिमिसं नं यायेगु स्व। जिं थःत जक भिकेगु मस्वसे न्हागु याःसां कपिन्त निं भिकेगु स्वयाच्वना। गथे यानाः इपिं फुक्कसिनं परमेश्वरयात विश्वास याये फइ धकाः मतिइ तयाः जिं फुक्कसितं भिनिगु ज्याखँ यानाच्वना।

11

सेवा यायेबलय् छ्यं त्वपुइगु

1 ख्रीष्टं यानादी थें तुं जिं नं यानाच्वनागुलि, जिं याना च्वथें तुं छिमिसं नं याना च्वँ। *

2 छिमिसं जितः लुमंका च्वंगुलि व जिं स्यना थें च्वनाच्वंगुलि छिमित स्याबास।

3 अयनं छता खँ न्यँ – न्हाम्ह मिजंयागु छ्यं ख्रीष्ट खः, अले मिसायागु छ्यं वया भाःत खः, अले ख्रीष्टयागु छ्यं परमेश्वर खः धयागु खँ छिमिसं थुइके माल।

4 अयजूगुलि प्रार्थना यायेबलय् व अगमवाणी कनीबलय् मिजंतयसं छ्यं त्वपुया तल धाःसा वं ख्रीष्टयात क्वहंकागु जुइ।

5 अथे हे मिसातयसं थःगु छ्यं त्वमपुसे प्रार्थना यात धाःसा वा अगमवाणी कन धाःसा वं थः भाःतयात क्वहंकागु जुइ। थज्याःम्ह मिसा छ्यं छगलं सँ खाना तःम्ह थें खः।

6 थथे छ्यं त्वपुइ मयःम्ह मिसां सुचुक सँ खाना छवयेगु हे बांलाः। अयनं सुचुक सँ खायेगु व चिहाकय्क चायेगु लज्यायागु खँ खःसा वं छ्यं त्वपुइमाः।

7 मिजंतयसं थःगु छ्यं त्वपुइ म्वाः छायाधाःसा मिजंत परमेश्वरयागु रूप व शोभा खः, तर मिसा मिजंया शोभा खः।*

8 मिजं मिसापाखें दुगु मखु बरु मिसा मिजंपाखें दुगु खः।

9 मिसाया निति मिजं दयकातःगु मखु, बरु मिजंया निति मिसा दयकातःगु खः।*

10 उकिं भाःतयागु खँ मानय याना धकाः स्वर्गदूतयत् क्यनेत मिसातयसं थथःगु छ्यं त्वपुइमाः।

11 अथेजूसां प्रभुया न्हाःने मिसातयत् मिजंत मदय्क मगाः, अले हानं अथे हे मिजंतयत् मिसात मदय्क मगाः।

12 मिसात मिजंतयपाखें दुगु खः थें मिजंत नं मिसातयपाखें बूपिं खः। थ्व फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरपाखें जूगु खः।

13 छिमिसं हे बिचाः याना स्व – छ्यं त्वमपुसे मिसातयसं परमेश्वरयात प्रार्थना यायेगु बांलाः ला?

14 मिजंतयसं ताहाःकय्क सँ लहिना तयेगु बांमलाः धकाः ला झीसं अथें स्यू नि।

15 मिसातयसं ताहाःकय्क सँ लहिना तयेगु तसकं बांलाः। छ्यं त्वपुइत हे मिसातयत् ताहाःकगु सँ बियातःगु खः।

16 थ्व खँय् सुं मनुखं जवाःसवाः याः वःसा वयात जिं थुलि हे जक धाये – थ्व बाहेक जिमिगु मेगु थितिकुति मदु। अले मण्डलीइ मेगु थितिकुति नं मदु।

प्रभुयागु भव्य

मती २६:२६-२९; मर्क १४:२२-२५; लूक २२:१४-२०

* 10:22 १०:२२ व्य ३२:२९

* 10:23 १०:२३ १ कोर ६:१२

* 10:26 १०:२६ भज २४:१

* 11:1 ११:१ १ कोर ४:१६; फिलि ३:१७

* 11:7 ११:७ उत १:२६-२७

* 11:9 ११:९-९ उत २:१८-२३

- 17 आः धायेत्यनागु खँय धाःसा जिं छिमित च्वछाय् मफु, छाय्धाःसा छिमिसं मण्डलीइ मुनेबलय् भिंगु ज्या यायेगु स्वयाः मभिंगु ज्या यानाच्वंगु दु।
- 18 न्हापां ला जिं छिमि दशुइ ल्वापु दु धयागु खँ न्यना तयागु दु। थ्व खँ ला जितः नं खः थें च्वन।
- 19 भिंम्ह मनु म्हसीकेत ला थथे ल्वापु नं दयेमाः मखु ला?
- 20 छिपि फुक्कं छथाय् मुनीगु प्रभु भव्य नयेत मखु खनिसा
- 21 छाय्धाःसा नयेबलय् छिपि फुक्कसिनं थःगु ब्वति मेपि स्वयाः न्हापालाका नइ। थुकथं गुलि ला नये मखंका नं च्वनी, अले गुलिसिनं भयभ्यलुकक नं त्वनी।
- 22 थथे नयेत्वने यायेत छिमि थथःगु छँ मद् ला? छिमिसं नये मखंपि मन्तयगु इज्जत कायेत्यनागु ला? थथे यानाः छिमिसं परमेश्वरयागु मण्डलीयात हेपय् यानागु ला? थज्याःगु खँय जिं छिमित छु धाये? जिं छिमित भिपि मन्त खः धकाः धाये फइ ला? जिं छिमित भिपि मन्त खः धकाः धाये मफु।
- 23 प्रभुं हे जितः स्यनादीगु खँ जिं छिमित स्यना बियागु खः। येशूयात ज्वंकुगु चान्हय् वयकलं मरि कयाः
- 24 परमेश्वरयात सुभाय् बियादिल। अले मरि कुचा थलाः थथे धयादिल – “छिमित बियागु थ्व जिगु म्ह खः। जितः लुमंकेत छिमिसं थथे हे यायेगु या।”
- 25 नये धुंकाः वयकलं अथे हे ख्वला कयाः थथे धयादिल – “थ्व ख्वला जिगु हि हाय्काः यानागु परमेश्वरयागु न्हगु बाचा खः। जितः लुमंकेत थथे ख्वलां त्वनेगु यायेगु या।”*
- 26 प्रभु मझातले थ्व मरि व थ्व ख्वलाय् च्वंगु दाखमघ छिमिसं नयेत्वनीबलय् प्रभु सिनादीगु खँ फुक्कसित कंगु जुइ।
- 27 अयज्गुलि अयोग्य रिति सुनानं थ्व मरि व थ्व ख्वलाय् च्वंगु त्वन धाःसा प्रभुयागु म्ह व हिया दोष लाइ।
- 28 थथे जूगुलि फुक्क मन्तयसं थथःगु मन जाँचय् याना स्व। अले जक मरि न, ख्वलाय् च्वंगु नं त्वँ।
- 29 छाय्धाःसा प्रभुया म्हायात म्हमसीकं सुनां नयेत्वने याइ वं नःगु व त्वंगुलि थःके सजाँय हइ।
- 30 उकिं हे ला खः नि, छिपि मध्ये यक्व हे म्हमफु, बमलाः अले सिना नं वन।
- 31 झीसं थथःगु मन जाँचय् याना स्वःगु जूसा परमेश्वरयागु सजाँय फयेमाली मखुगु।
- 32 सजाँय फयेबलय् संसारयापि मन्तनापं नाश मजुइमा धकाः प्रभुं झीत कजय् यानाः ख्याच्चः बियादीगु खः।
- 33 अयज्गुलि यःपि दाजुकिजापि, प्रभुयागु भव्य नयेत मुनीबलय् छम्ह मेम्हयसित पियाच्वनेगु या।
- 34 सुं मनूया नयेपित्याइगु जूसा वं छँय हे न। थुकथं प्रभुयागु भव्य नयेबलय् छिपि दोषी ठहरय् जुइ माली मखु। मेगु खँ धाःसा जिं आम्कन वयेबलय् हे मिलय् याये।

12

पवित्र आत्मां बियादीगु वरदान

- 1 यःपि दाजुकिजापि, पवित्र आत्मां बियादीगु वरदानयागु सत्य खँ छु खः धकाः छिमिसं सीकि।
- 2 छिपि विश्वासी जुइ न्हाः छिपि नमवाइपि मूर्तितयत पुजा याइपि खः धकाः छिमिसं सि हे स्यू।
- 3 अयज्गुलि थ्व छता खँ छिमिसं लुमका ति, परमेश्वरया आत्माय् जुयाः नवाइपि सुनानं हे येशूयात सराः लायेमा धकाः धाइ मखु। अले हानं पवित्र आत्मा दुपि मन्तयसं जक येशूयात प्रभु धकाः धाये फइ।
- 4 थीथी वरदान विश्वासीतयत बियातःगु जूसां, वरदान बियादीम्ह ला छम्ह हे पवित्र आत्मा जक खः।
- 5 प्रभुयागु सेवा ला तःताकथं याये फु। न्हागुकथं सेवा याःसां छम्ह हे प्रभुयागु सेवा यायेगु खः।*
- 6 थज्याःगु ज्या तःताकथं याये फु, फुक्क ज्या यायेत झीत शक्ति बियादीम्ह ला छम्ह हे परमेश्वर खः।
- 7 फुक्क विश्वासीत भिना वइगु ज्या याये फयेमा धकाः हे परमेश्वरं झीत पवित्र आत्मा बियादीगु खः।
- 8 अले थ्व हे पवित्र आत्मां छम्हयसित बुद्धि बियादीसा मेम्हयसित ज्ञान बियादी।
- 9 थ्व हे पवित्र आत्मां छम्हयसित तःधंगु विश्वास बियादीसा मेम्हयसित ल्वय लाय्केगु वरदानत बियादी।
- 10 थ्व हे पवित्र आत्मां छम्हयसित अजु चायापुगु ज्या यायेगु शक्ति बियादीसा मेम्हयसित अगमवाणी कने फइगु शक्ति बियादी। अथे हे गुम्हयसित आत्मा म्हसीकेगु शक्ति बियादी। गुम्हयसितं थीथी भाषां नवायेगु शक्ति बियादीसा, गुम्हयसितं थुकथं थीथी भाषां नवाःगु खँयात थुइकाबीगु शक्ति बियादी।
- 11 थथे थीथी वरदान बियादीम्ह थ्व हे पवित्र आत्मा खः। थ्व हे पवित्र आत्मां थःत यःथें फुक्कसित थीथी वरदान बियादी।

छगू हे म्हाया तःता ब्व

रोम १२:३-८

12 मण्डली म्ह थें खः। गथे तःता म्हब्व दःसां म्ह ला छगू हे जुइ। म्ह छगू हे जूसां तःता म्हब्व दइ। ख्रीष्ट न अथे हे खः।[☆]

13 थथे हे झीपि यहदीत, यहदीमखुपि, दास, दासमखुपि फुक्कं छम्ह हे पवित्र आत्मां बप्तिस्मा कयागुलि छगू म्ह जगू दु। अले झीपि फुक्कसिके छम्ह हे पवित्र आत्मा चवनादीगु दु।

14 म्ह नं छगू जक म्हब्व मखु, तःता म्हब्व मिलय जुयाः जक छगू म्ह जुइ।

15 तुति – “जि ल्हाः मखु, अयजगुलि जि म्हयागु मखु” धकाः धाःसा छु तुति म्हयागु हे मजुइ ला?

16 थथे हे न्हायपनं नं – “जि मिखा मखु, अयजगुलि जि म्हयागु मखु” धकाः धाःसा छु न्हायपं नं म्हयागु हे मजुइ ला?

17 म्ह छम्हं मिखाया मिखा जक जूसा छुकि न्यनेगु? अले हानं म्ह छम्हं न्हायपंया न्हायपं जक जूसा छुकि नंतुनेगु?

18 म्हय च्वंगु म्हब्वत परमेश्वरयात यःथें तयादीगु खः।

19 म्ह छम्हं छगू हे जक म्हब्व जूसा म्ह धयागु हे गनं जुइ?

20 अथे जगुलि हे खः – छगू म्हय तःता म्हब्व दुगु।

21 उकिं मिखां ल्हाःयात – “छ जितः म्वाः” धकाः धाये फइ मखु। अले हानं छेनं तुतियात – “छ जितः म्वाः” धकाः धाये फइ मखु।

22 अथे मखु, म्हय चिधंगु व बमलाःगु म्हब्व नं झीत मदयक मगाः।

23 गुगु म्हब्वयात झीसं बांलाः तायकि मखु उकियात हे झीसं बांलाक बिचाः यानाच्वन। खने मदगु म्हब्वयात धाःसा बांलाक त्वपुयाच्वन।

24 बांलाःगु म्हब्वयात बिचाः याये म्वायेक, बरु चिधंगु व बांमलाःगु म्हब्वयात जक अप्वः बिचाः याये मायक परमेश्वरं झीगु म्हय म्हब्वयात मिलय यानादीगु खः।

25 अयजगुलि म्हय च्वंगु म्हब्वत अलग जुयाच्वनी मखु, बरु फुक्कं थःथवय मिलय जुयाच्वनी।

26 म्हय च्वंगु छगू म्हब्वयात जक दुःख जूसा फुक्क म्हब्वयात दुःख जुइ। अथे हे म्हय च्वंगु छगू म्हब्वयात जक तःधंकल धाःसा फुक्क म्हब्वत लयताइ।

27 अथे हे छिपि फुक्कं ख्रीष्टयागु मण्डली खः। छिपि छम्ह छम्ह ख्रीष्टयागु म्हय च्वंगु म्हब्वत खः।

28 अयजगुलि परमेश्वरं मण्डलीइ सुयात गन गन तयेमाः अन अन हे तयादीगु दु।

दकलय च्वय प्रेरितत,

वयां ल्यु अगमवक्तात,

वयां ल्यु गुस्त,

अले अजु चायापुगु ज्या याइपि,

ल्वय लायकेगु वरदान दुपि,

मेपिन्त ग्वाहालि याइपि,

मेपिन्त सल्लाह बीपि,

अले हानं थीथी भाषां नवाये फुपि तयादीगु दु।[☆]

29 फुक्कं प्रेरितत जुइ मखु, अथे हे फुक्कं अगमवक्तात, फुक्कं गुस्त, फुक्कं अजु चायापुगु ज्या याइपि जुइ मखु।

30 थुपि फुक्कसिके हे ल्वय लायकेगु वरदान दइ मखु, थुपि फुक्कसिनं मथगु थीथी भाषां नवाये फइ मखु। अथे हे फुक्कसिनं थीथी भाषां नवाःगु खँ थुइकाबी फइ मखु।

31 अयजगुलि अज्ज तःधंगु वरदान कायेत स्वयाच्वँ।

जिं अज्ज हे भिंगु लँ क्यने।

13

माया

1 मनुतयगु थीथी भाषां व स्वर्गदूततयगु भाषां हे नवाये सःसां जिं कर्पिन्त माया मयात धाःसा जिं अथे नवाःगु खँ भुस्याः व गं थाःगु थें जक जुइ।

2 अगमवाणी कनेगु वरदान बिया तःसां, अले हानं फुक्क ज्ञान दुसां, फुक्क गुप्ति खँ थुइके फुसां, पहाड हे ल्यहें थनीगु विश्वास दुसां, जिके माया धयागु मदुसा जि छुं नं मखु।[☆]

3 थःके दुगु फुक्कं नये मखंपिन्त इना ब्यसां, अले थःगु हे म्हयात तकं छवयके ब्यसां जिके माया धयागु मदुसा जिं यानागु फुक्कं सिति वनी।

4 माया दुम्ह मनुखं सह यानाचवनी व दया याइ। नुगः मुइकी मखु, थथःम्हं तुं तःधंछुया जुइ मखु, अले घमण्ड याइ मखु।

5 माया दुम्ह मनु छुच्चा जुइ मखु, वं थः जक भिकेगु स्वइ मखु, तंम्वयकी मखु, अले जुइ धुंक्कूगु बांमलाःगु व मभिगु लुमंका तइ मखु।

6 मभिगु बांमलाःगु खँय माया दुम्ह मनु लयताइ मखु, बरु सत्य खँय लयताइ।

7 माया दुम्ह मनुखं न्हाबले सह यानाचवनी, न्हाबले विश्वास याइ, न्हाबले आशा यानाचवनी, अले न्हाबले मनयात थातं तयाचवनी।

8 माया सदां दयाचवनी। अगमवाणी कनेगु वरदान धाःसा मदयावनी। थीथी भाषां नवायेगु वरदान नं मदयावनी। ज्ञान नं मदयावनी।

9 झीत वरदान बियातःगु ज्ञान पूमवं, अले अगमवाणी कनेगु नं पूमवं।

10 पूवंगु वल कि पूमवंगु फुक्कं मदयावनी।

11 मचाबलय् जिं मस्तयसं थें नवायेगु, मस्तयसं थें मतिइ तयेगु, मस्तयसं थें बिचाः यायेगु। आः जि तःधि जुइ धुन, उकिं जि मचाबलययागु फुक्कं त्वःताछवये धुन।

12 आः ला झीसं न्हायकनय् थें जक बुल्लुक खनाचवना। अबलय् धाःसा झीसं चूलाक हे स्वये दइतिनि। आः ला जिं पूवंक मस्युनि। अबलय् धाःसा परमेश्वरं जिगु खँ पूवंक स्यू थें तुं जिं नं पूवंक सी।

13 अयजूसां विश्वास, आशा व माया, थुपि स्वता धाःसा दया हे चवनी, तर उपि मध्ये दकलय् तःधंगु ला माया खः।

14

परमेश्वरं बियादीगु वरदानयागु मेमेगु खँ

1 अयजूगुलि छिमिसं कर्पिन्त माया यायेगु कुतः या। आत्मायागु वरदान कायेत नं कुतः या। अज्ज ला अगमवाणी कनेगु वरदान कायेत स्व।

2 थीथी भाषां नवाइम्ह मनुखं मनुत नाप नवाःगु मखु बरु परमेश्वर नाप नवाःगु खः। वं नवाःगु खँ सुनानं थुइ मखु। आत्मायागु शक्ति वं गुप्ति खँ ल्हानाचवंगु खः।

3 अगमवाणी कनीम्हयसिनं ला मनुत नाप हे खँ ल्हाइ, अले थुकिं मनुतयत ग्वाहालि, साहस व शान्ति बी।

4 थीथी भाषां नवाइम्ह मनुखं थःत जक हे भिकी, अगमवाणी कनीम्हयसिनं ला मण्डलीयात हे भिकी।

5 छिपि फुक्कसिनं थीथी भाषां नवाये फयेमा धकाः जिं मनंतुना। अज्ज ला छिपि फुक्कसिनं अगमवाणी कनेगु वरदान काये फयेमा धकाः जिं झन अचः मनं तुनाचवना। थीथी भाषां नवाइम्ह मनु स्वयाः अगमवाणी कनीम्ह मनु यक्व हे तःधं। अले थीथी भाषां नवाःगु खँ कर्पिन्त थुइकाबी फुसा जक मण्डलीयात भिकी, मखुसा भिकी मखु।

6 अयजूगुलि यःपि दाजुकिजापि, छिमिथाय् वयाः जिं थीथी भाषां नवाःसा छिमित छु ज्यालग्य जुइ? थीथी भाषां नवायेगु स्वयाः परमेश्वरं जितः क्यनादीगु खँ, ज्ञानयागु खँ, अगमवाणी, अले शिक्षा न्यंकुसा हे जक छिमित ज्यालग्य जुइ।

7 बाँसुरी पुइबलय् व वीणा थायेबलय् त्याजिक सः पिमज्वःसा मनुतयसं थुकिया लय् थुइका कायेफइ मखु।

8 तुरही पूम्हयसिनं बांलाक ध्वाथुइक मपसा लडाइँ याःवनेत सु न्हाब्वाइ?

9 अथे हे तुं छिमिसं थीथी भाषां नवाःगु ध्वामथुसा छिमिगु खँ सुनानं थुइके फइ मखु। छिमिसं फसय् नवाःगु थें जक जुइ।

10 संसारय् तःता भाय् दु, अयसं न्हागु भाय्या थथःगु हे अर्थ दु।

11 सुनानं ल्हाःगु भाय् मथुसा जितः व मनु मेगु देशय् च्वंम्ह थें जुइ, अथे हे वयात नं जि मेगु देशय् च्वंम्ह थें जुइ।

12 आत्मां बीगु वरदानयात छिमिसं यक्काचवंगु दु। अयजूगुलि मेमेगु वरदान स्वयाः मण्डलीयात भिनिगु व बल्लाना वइगु वरदान कायेत कुतः या।

13 अयजूगुलि थीथी भाषां नवाइम्ह मनुखं अथे थःम्हयसिनं नवानागु खँयात थुइका नं बी फयेमा धकाः प्रार्थना यायेमाः।

14 मथुगु भाषां जिं प्रार्थना याःसा जिगु आत्मां ला प्रार्थना याइ, जिगु मनं धाःसा थुकी ब्वति काइ मखु।

15 अयजूसा जिं छु यायेगु लय्? जिं प्रार्थना यायेबलय् जिगु आत्मां नं जिगु मनं नं यायेमाः। अथे हे म्ये हालेबलय् जिगु आत्मां नं जिगु मनं नं हालेमाः।

16 परमेश्वरयात सुभाय् बीत छंगु आत्मां जक प्रार्थना याःसा मेपि न्यना च्वपिन्सं मथुइकं गथे यानाः “आमेन” धकाः धायेगु?

17 थथे छं परमेश्वरयात ब्युगु सुभाय् तसकं हे बांलाःसां थुकिं मेपिन्त भिकी मखु।

- 18 छिमिसं स्वयाः जिं थीथी भाषां नवाये फु, उकि जिं परमेश्वरयात सुभाय बी।
 19 मण्डली मुनाः सेवा यायेबलय् धाःसा द्रःछिगू खँवः नवायेगु स्वयाः मेपिन्सं थुइक न्यागु हे जक खँवलं स्यनेगु यः।
 20 यःपिं दाजुकिजापिं, थुइकेगु सीकेगु खँय् छिपि मस्त थें जुइ मते। मभिगु खँय् धाःसा छिपि मस्त थें जु। थुइकेगु व सीकेगु खँय् छिपि तःधिपि थें जु।
 21 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु -
 “मथूगु भाय ल्हाइपिं मन्तयगु म्हुतुं
 व परदेशीतयगु म्हुतुं
 जिं थः मन्तनापं खँ ल्हाये।
 अयनं इमिसं जिगु खँ न्यनी मखु।”☆

- 22 अयजुगुलि थीथी भाय विश्वास याना च्वपिनिगु निति मखु, तर विश्वास मयाःपिनिगु निति चिं खः। तर अगमवाणी विश्वास मयाःपिनिगु निति मखु, तर विश्वास याना च्वपिनिगु निति खः।
 23 मण्डलीइ फुक्क मुना च्वनीबलय् थथे फुक्कसिनं थीथी भाषां नवाना च्वनीबलय् विश्वास मयाःनिपि व छुं मस्यूपि मन्त वल धाःसा इमिसं छिमित “वे” धकाः मधाइ ला?
 24 अथे हे अगमवाणी कनाच्चंबलय् विश्वास मयाःनिमह सुं मन् वल धाःसा वं वचन न्यनाः थःगु पापया पश्चाताप याइ। थुकथं थःमहं थःत नं जाँचय याइ।
 25 वयागु नुगलय् च्वंगु गुप्ति खँ नं सी दइ। अले वं “धात्थें हे परमेश्वर छिपिनाप दी खनी” धकाः क्वछुनाः परमेश्वरयात तःधकी।

- मण्डलीइ पालंपाः व बांलाक सेवा यायेगु या
 26 यःपिं दाजुकिजापिं, जिगु धापू छिमिसं थुल ला? छिपिं फुक्कं छथाय मुनाः परमेश्वरयात सेवा यायेबलय् छमहयसिनं भजन यायेगु, छमहयसिनं स्यनेगु, छमहयसिनं परमेश्वरं क्यनादीगु खँ न्यकेगु, छमहयसिनं थीथी भाषां नवायेगु, अले छमहयसिनं थथे थीथी भाषां नवाःगु थुइकाबीगु यायेमाः। थ्व फुक्क ज्यां मण्डलीयात भिकिगु जुइमाः।
 27 थीथी भाषां नवायेगु ज्या निमह स्वमहयसिनं स्वयाः अप्वःसिनं याये मज्यु। व नं पालंपाः यायेमाः। अले थथे थीथी भाषां नवाःगु खँयात छमहयसिनं थुइकाबीगु यायेमाः।
 28 अयनं थीथी भाषां नवाःगु खँ थुइका बीमह सुं नं मदुसा मण्डलीइ अथे थीथी भाषां नवाके मते। थज्याःमह मनुखं थःलिसे व परमेश्वरलिसे जक अथे नवायेगु यायेमाः, मण्डलीइ वयाः नवाये मज्यु।
 29 अले हानं अगमवाणी कनेगु नं निमह स्वमहयसिनं जक यायेमाः। थथे इमिसं न्यंकीगु वचनयात खः ला कि मखु धकाः जाँचय यायेमाः।
 30 थथे नवाना च्वनीबलय् परमेश्वरं अन दुपिं सुयातं नवायेत धयादिल धाःसा नवाना च्वमहयसिनं दिना बीमाः।
 31 छमह छमह यानाः छिपिं फुक्कसिनं अगमवाणी कने ज्यु। अले जक फुक्कसिनं स नं सयकी, अले साहस नं दइ।
 32 अगमवाणी कनेगु वरदान दुपिं मन्तयसं थःत बसय् तयेमाः।
 33 न्ह्याःने लाः थें यायेत झीत परमेश्वरं सःतादीगु मखु बरु बांलाक यायेत अले मिलय् जुइत सःतादीगु खः।
 34 मण्डलीइ सेवा यायेबलय् मिसातयसं नवाये मज्यु। इमित नवाके मज्यु। व्यवस्थां धाःकथं इपिं अधीनय् च्वनेमाः।
 35 इमिसं छुं खँ सीकेमास्ति वःसा छँय् थः भाःतयाके न्यनेमाः। मण्डलीइ मिसातयसं नवायेगु तसकं हे बांमलाःगु खँ खः।
 36 परमेश्वरयागु वचन छिमिगुपाखें हे दगु खः ला? परमेश्वरयागु वचन छिमिथाय जक वःगु खः ला?
 37 सुनानं थः अगमवत्ता व परमेश्वरयागु वरदान दुमह मन् खः धकाः बिचाः याःसा वं जिं च्वयाच्च्वनागु थ्व खँ परमेश्वरयागु उजं खः धकाः सीकेमाः।
 38 जिगु थ्व खँयात सुनानं मन्यंसा वयागु खँ नं न्यने मते।
 39 अयजुगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, अगमवाणी कनेगु वरदान कायेत कुतः या। अयनं थीथी भाषां नवाइपिन्त नं पने मते।
 40 न्ह्यागु हे ज्या याःसां पालंपाः व बांलाक या।

15

खीष्ट सिनाः हानं म्वाःगु

1 यःपि दाजुकिजापि, छिमिसं आः तक नं विश्वास यानाः मानय् यानाच्चंगु जिं न्यंकागु भिगु खँ आः हानं छिमित लुमंकाबी मास्ति वल।

2 जिं न्यंकागु भिगु खँयात छिमिसं क्वातुक विश्वास याना च्वंसा छिमित मुक्ति दइ, विश्वास याना मच्वंसा छिमित मुक्ति दइ मखु।

3 धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें ख्रीष्ट हे झीगु पापयागु निति सिनादिल धकाः जितः धयादीगु तःधगुं खँ हे जिं छिमित कना बियागु खः।*

4 धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें सीम्ह ख्रीष्टयात थुनाबिल, अले स्वन्हु दय्काः हानं म्वाना झाल।*

5 अले वय्कः केफासयाथाय् खनेदय्कः झाल। लिपा झिनिम्ह प्रेरिततयथाय् नं झाल।*

6 लिपा हानं वय्कः न्यासलं मयाक चेलात मुनाच्चंथाय् खनेदय्कः झाल। थुपि मध्ये गुलि मनूत थौं तक नं म्वाना हे च्वंगु दनि, गुलि सिनावने नं धुंकल।

7 थुयां लिपा याकूबयाथाय्, अले हानं फुक्क प्रेरिततयथाय् वय्कः खनेदय्कः झाल।

8 दकलय् लिपा ई मत्यक ब्रम्ह मनूयाथाय् थें वय्कः जिथाय् नं झाल।*

9 उकिं जि ला प्रेरितत मध्ये दकलय् चिधंम्ह खः। परमेश्वरयात विश्वास याना जूपिन्त सास्ती बियाजुइ धुनागुलि जितः प्रेरित धकाः धाये मल्वः।*

10 अथेसां परमेश्वरं जितः दया माया यानादीगुलि जि थथे जुइ खन। वय्कलं जितः दया माया यानादीगु नं ला जिं सिति मछवया। फुक्क प्रेरिततयसं स्वयाः नं जिं यक्व दुःख सियाः ज्या यानाच्चनागु दु। जिं हे जक ला थथे ज्या यानाच्चनागु मखु, बर जितः ज्या याकातःगु ला परमेश्वरयागु दया मायां खः।

11 थथे थ्व भिगु खँ छिमित जिं कनागु जूसां, मेपि प्रेरिततयसं कंगु जूसां जिपि फुक्कसिनं न्यंकागु थ्व हे खँ खः। अले थ्व हे खँयात छिमिसं नं विश्वास यानाच्चन।

झीपिं नं सिनाः हानं म्वाइतिनि

12 जिमिसं छिमित “सी धुंक्म्ह ख्रीष्ट हानं म्वानावल” धकाः न्यंका जुया धाःसा हानं छिपिं मध्ये गुम्हं गुम्हय्सिनं सीम्ह म्वाना वइ मखु धकाः गथे धायेफत?

13 थथे धाःगु खँ खत धाःसा ख्रीष्ट नं सिनाः म्वानावःगु मखुत।

14 ख्रीष्ट हानं म्वानावःगु मखु धकाः धाःगु खँ सत्य खःसा जिमिसं न्यंका जुइमाःगु नं मन्त, अले छिमिसं ख्रीष्टयात विश्वास याःगु नं ज्यालगय् मजुल।

15 थुलि जक मखु, परमेश्वरयात बांमलाक जिमिसं मखुगु खँ ल्हाना जुयागु जुल, छाथधाःसा वय्कलं ख्रीष्टयात हानं म्वाकादिल धकाः जिमिसं न्यंका जुया। अले सीपिं हानं म्वाना वइ मखुत धकाः धाःगु खँ सत्य खःसा वय्कलं नं ख्रीष्टयात हानं म्वाकूगु नं खइ मखु।

16 सीपिन्त म्वाकी मखुत धयागु जूसा ख्रीष्टयात नं म्वाकूगु मखुत।

17 अले ख्रीष्ट सिनाः हानं म्वानावःगु मखु धयागु जूसा छिमिसं विश्वास यानाच्चंगु नं सिति वन, अले छिपिं आः तक नं पापी हे तुं जुयाच्चंगु दनि।

18 थथे खः धयागु जूसा ख्रीष्टयात विश्वास यानाः सिनावंपि विश्वासीत नं पापय् हे लानाच्चंगु दनी।

19 ख्रीष्टयाके झीसं यानाच्चनागु आशा थ्व जीवन दतलेयात जक खः धयागु जूसा झीपिं संसारय् च्वंपि स्वयाः नं तसकं मायावंपि जुल।

20 सीम्ह ख्रीष्ट हानं म्वानावःगु खँ सत्य खः। अयजूगुलि सीपिं हानं म्वाकीतिनि धयागु खँ नं सत्य खः धकाः थुकिं हे सीदत।

21 छम्ह मनुखं यानाः फुक्क मनूत सी माल, अथे हे छम्ह मनुखं हे यानाः फुक्क मनूत सीसां हानं म्वाइ।

22 गथे आदमं यानाः झीपिं सी माल, अथे हे ख्रीष्टं यानाः झीपिं सिनाः नं म्वाना वइ।

23 तर फुक्क पालंपाः जुइ। दकलय् न्हापा ख्रीष्ट म्वात, अले ख्रीष्ट हानं थन झायादीबलय् वय्कःयापि मनूत म्वाइ।

24 अले तिनि दक्क फुक्कं मदय्का छवयादी। अबलय् ख्रीष्टं फुक्क शासन, अधिकार व शक्ति मदय्का छवयाः राज्य परमेश्वर बाःयात लःल्हानादी।

25 अथेसां ख्रीष्टया फुक्क शत्रुतयत बुकाः परमेश्वरं वय्कःयागु पालि तःले मततले वय्कलं हे राज्य यानादी।*

26 दकलय् लिपा नाश जुइम्ह शत्रु ला “मृत्यु” खः।

27 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु -

“परमेश्वरं फुक्कं ख्रीष्टयागु पालि तःले तयादी।”

* 15:3 १५:३ यशै ५३:५-१२ * 15:4 १५:४ भज १६:८-१०; मती १२:४०; प्रे २:२४-३२ * 15:5 १५:५ मती २८:१६-१७; मर्क १६:१४; लुक २४:३४,३६; यहू २०:१९ * 15:8 १५:८ प्रे १:३-६ * 15:9 १५:९ प्रे ८:३ * 15:25 १५:२५ भज ११:०१

“फुक्कं” धाल धका: परमेश्वरयात धा:गु मखु, छायाधा:सा फुक्कं खीष्टयागु पालि त:ले तयादीम्ह ला वयक: हे ख:।[☆]

28 गुबलय दक्व फुक्कं खीष्टयागु त:ले लाइ, अबलय वयक: थथ:म्हं तुं परमेश्वरयागु त:ले च्वनादी, छायाधा:सा फुक्कं वयक:यागु पालि त:ले तयादीम्ह परमेश्वर हे ख:। थुकथं परमेश्वरं फुक्कसितं राज्य यानादी।

29 हानं म्वाना वइ मखुगु जूसा सीपिनिगु निति बप्तिस्मा काइपिं मन्तयत छु ज्यालगय जुल? सीपिं म्वाना वइ मखुगु ख:सा इमिगु निति छाया बप्तिस्मा बियाजुल?

30 जिपिं जक छाया न्ह्याबले खतराय लाना च्वनेगु?

31 य:पिं दाजुकिजापिं, छिमिगु विश्वासं याना: जिं प्रभु येशू खीष्टया न्ह्य:ने छयं धस्वाका: धयाच्वना – “जि न्हिन्हि सिना च्वना।”

32 मन्या बिचा:कथं एफिससय पशुनाप ल्वा:गु जूसा जित: छु फाइदा? सीपिन्त म्वाकी मखुगु जूसा मन्तयसं धा:थें – “कन्हय ला झी सि हे सी, उकि नया:त्वना: मोजमज्जा याना जूसां जिल नि।”[☆]

33 मूर्ख जुइ मते, “मभिंपिं लिसे बुला जूसा भिंपिं नं स्यनावनी।”

34 भिगु ज्याखँ यायेत न्ह्यलं चायकि, अले पाप यायेगु त्व:ति। छिमित मछालापुकेत जिं थथे धयाच्वनागु ख:, छायाधा:सा छिपिं गुम्हं गुम्हयसिनं परमेश्वरयात म्हसीके मफुनि।

सीम्ह हानं म्वाना वइतिनि

35 सीपिं हानं गथे म्वाना वइ, अले म्वाना वये धुंका: इमिगु म्ह गथे जुइ धका: सुनानं न्येनेफु।

36 अय मूर्ख – हलात:गु छुं नं पुसा ध्वमगिकं गथे बुया वइ?

37 छव जूसां, न्ह्यागु जूसां छिमिसं उकियात पुसा हे जक ला पीगु ख:, त:मागु मा हे ला पी मखु।

38 छिमिसं बुँइ ह्:गु पुसायात परमेश्वरं य:कथं मा दयकादी। फुक्क पुसायात माकथं व ल्वयक त:मा यानादी।

39 फुक्कसिगु म्ह उथें जुइ मखु। मन्यागु म्ह छगु कथंयागु, अथे हे पशुयागु म्ह मेगु कथंयागु हे जुइ। अथे हे झंग:पंक्षियागु म्ह छगु कथंयागु जूसा, न्यायागु म्ह मेगु हे कथंयागु जुइ।

40 आकाशय च्वंगु निभा:, तिमिला, नगुतयगु नं थ:गु हे म्ह दु। अथे हे पृथ्वीइ च्वंपिनिगु नं थ:गु हे म्ह दु। आकाशय च्वंपिनिगु ज: छगु कथंयागु दु। अथे हे पृथ्वीइ च्वंपिनिगु ज: मेगु कथंयागु।

41 सूर्यया ज: छगु कथंयागु, तिमिलाया ज: मेगु कथंयागु। अथे हे नगुतयगु ज: नं मेगु कथंयागु जुइ। नगुतय नं थीथी कथंया ज: दु।

42 सीपिन्त म्वाकीबलय नं थथे हे जुइ। मन्तयगु सीम्ह थुना छवइबलय चा तुं जुयावनी। अले सीपिं म्वाना वये धुंका: गुबले सी माली मखु।

43 मन्तयगु सीम्ह थुनीबलय तसकं बांमला: अले बमला:। अले म्वाना वइबलय तसकं बांलाइ अले बल्लाइ।

44 सीबलय चायागु म्ह जुया: थुनी, अले आत्मायागु म्ह जुया: म्वाइ। चायागु म्ह दु धासेलि आत्मायागु म्ह नं दु।

45 धर्मशास्त्रय नं थथे च्वयात:गु दु – “दकलय न्हापायाम्ह आदम जीवन का:म्ह जुल। दकलय लिपायाम्ह आदम जीवन बीम्ह आत्मा जुल।”[☆]

46 दकलय न्हापा व:म्ह आत्मायागु म्ह मखु, बरु चायागु म्ह ख:, अले लिपातिनि आत्मायागु म्ह वल।

47 दकलय न्हापायाम्ह आदम पृथ्वीयागु चां दयकूम्ह ख:, अले लिपायाम्ह आदम स्वर्ग व:म्ह ख:।

48 पृथ्वीयापिं मन्त चां दयकूम्ह थें ख: स्वर्गियापिं मन्त धा:सा स्वर्ग झा:म्ह मन् थें जुइ।

49 गथे झीपिं पृथ्वीयागु चां दयकूम्ह मन् आदम थें तुं जुल, अथे हे झीपिं स्वर्ग व:म्ह थें जुइ।

50 य:पिं दाजुकिजापिं, परमेश्वरं जित: धयादीगु सत्य खँ थ्व हे ख:। थ्व संसारय म्वानाच्वंपिं मन्त स्वर्गय परमेश्वरयागु राज्यय दुश्याइ मखु। अथे हे नाश जुइपिन्सं नाश मजुक्के फइ मखु।

51 छिमिसं मस्युनिगु खँ जिं छिमित कनाच्वनागु ख:। झीपिं फुक्कं सी माली मखु। तर झीपिं फुक्क हिलावनी।

52 दकलय लिपा तुरही पुया हयेवं मिखाफुति याये मलावं सीपिं हानं म्वाना वइ, अले गुब्सं सी माली मखुत। अले झीपिं म्वानाच्वंपिं नं हिलावनी।[☆]

53 छायाधा:सा सीपिं म्वाना वये हे मा:, अले सीमानिपिं गुब्सं मसीपिं जुइ हे मा:।

54 थथे सीपिं म्वाना वये धुंका: अले सी मा:निपिं सीम्वा:पिं जुइ धुंका: धर्मशास्त्रय थथे च्वयात:गु खँ पूर्वनी –

“मृत्यु नाश जुयावन,

त्या:पिं हानं बुइ मखुत।”[☆]

55 “हे मृत्यु! ग्व छं त्याके फुगु?

छंगु शक्ति ग्व?"*☆

- 56 मृत्युयागु शक्ति पाप खः। अले व्यवस्थां यानाः पाप बल्लानाच्वंगु खः।
 57 अयजगुलि झी प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें झीत त्याके बियादीम्ह परमेश्वरयात यक्व यक्व सुभाय्य दु।
 58 अयजगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, क्वातुक विश्वास या, अले मन थातय लाकाः च्वैं। प्रभुयागु ज्या याना हे च्वैं।
 थथे छिमिसं याःगु ज्या सिति वनी मखु धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू।

16

यस्शलेमय् छवयेत भेटी ब्यूगु

- 1 यद्ददियाय् च्वंपि परमेश्वरया मन्तयत ग्वाहालि बीत भेटी कायेगु खँय् गथे जिं गलातियाय् च्वंगु मण्डलीतयत् धयागु खः अथे हे छिमिसं नं या।*
 2 छिमिसं थःम्हं कमय यानागुलि लिंकयाः गुलि बी फु उलि आइतबार पतिकं बियाः मुंका ति। थथे याःसा जि आम्कन वयेबलय् भेटी कयाच्वने माली मखु।
 3 जि आम्कन वयेबलय् छिमिगु भेटी यस्शलेमय् बीके छवयेत छिमि हे यःपिं मन्तयत पौ बियाः छवयाबी।
 4 जि थः हे वनेमाःसां इमित नं नापं ब्वनायके।

यान्राया ग्वसाः ग्वःगु

- 5 माकेडोनिया वने माःगुलि जि माकेडोनिया जुयाः जक छिमिथाय् वये।*
 6 छिमिथाय् वयाः जि छन्हु निन्हु च्वनेगु मतिइ दु, फुसा चिकुला ज्वःछि हे च्वने। अनं लिपा जि न्हाथाय् वसां छिमिसं जितः ग्वाहालि ब्यु।
 7 दुस्वः वये थें जक जि छिमिथाय् वये मास्ति मवः। प्रभुं जितः धयादिल धाःसा जि छिमिथाय् तःन्हु हे च्वनेगु मतिइ दु।
 8 अयनं पेन्तिकोस नखः तक जि थन एफिससय् हे च्वने।*
 9 थन जिगु विरोधीत यक्व दुसां जिं थन तसकं हे तःधंगु ज्या प्वनीगु खना।*
 10 तिमोथी आम्कन वःसा वयात दुनुगलानिसें लसकुस या, छायाधाःसा जिं थें वं नं प्रभुयागु ज्या यानाच्वंगु दु।*
 11 छिपि सुनानं वयात हेपय् याये मते, बरु छिमिसं वयात जिथाय् वयेत ग्वाहालि या। मेपिं दाजुकिजापिं नाप जिं वयागु लँ स्वयाच्वना।
 12 किजा अपोल्लोसयात जिं मेपिं दाजुकिजापिं नाप आम्कन छवयाहयेत तःकः धायेधुन, अयनं वं वये मंमदय्का च्वन। लिपा लात धाःसा व इ।

दक्वसिबय् लिपायागु सल्लाह

- 13 होशयानाच्वैं, बल्लाक विश्वास याना च्वैं, अले मग्यासे बल्लाका च्वैं।
 14 न्हागु हे ज्याखँ याःसां छिमिसं कर्पिन्त माया यानाः यायेगु या।
 15 स्तिफनसया छँयापिन्त ला छिमिसं म्ह सि हे स्यू। अखैयाय् दकलय् न्हापालाक विश्वासी जूपि इपि हे खः। इमिसं परमेश्वरया मन्तयगु निन्ति थःत हे पानाच्वंगु दु।*
 16 यःपिं दाजुकिजापिं, स्तिफनस थें ज्याःपिनिगु खँ न्यनेगु या। अले इपिं नाप ज्या यानाच्वंपिं मन्तयगु खँ नं न्यँ।
 17 स्तिफनास, फोर्टनाटस व अखाइकसपिं जिथाय् वःगुलि जि तसकं लयत्ताः छायाधाःसा इमिसं छिपि मदुसां दु थें च्वंकाबिल।
 18 छिमित थें इमिसं जितः नं तसकं न्ह्यइपुकल। थज्याःपिन्त झीसं हनेगु यायेमाः।
 19 एशियाय् च्वंगु मण्डलीपाखें छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। अकिलास व प्रिस्का अले इमिगु छँय् दुगु मण्डलीं नं प्रभुयागु नामं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*
 20 थनच्वंपिं फुक्क दाजुकिजापिन्सं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। थःथवय् यच्चु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।
 21 जिगु ज्वजलपा जिं थःगु ल्हातं च्वयाच्वना।
 22 प्रभुयात माया मयाइम्हयसित धिक्कार दु। “हे जिमि प्रभु, झ़ायादिसँ।”
 23 प्रभु येश्यागु दया माया छिमित दयेमा।

* 15:55 १५:५५ होशे १३:१४ * 16:1 १६:१ रोम १५:२५-२६ * 16:5 १६:५ प्रे १९:२९ * 16:8 १६:८ लेवी २३:१५-२९; व्य १६:१-१९
 * 16:9 १६:९ प्रे १९:८-१० * 16:10 १६:१० १ कोर ४:१७ * 16:15 १६:१५ १ कोर १:१६ * 16:19 १६:१९ प्रे १८:२

24 वयकःयापाखें छिपिं सकसित जिगु माया दु। आमेन!

कोरिन्थय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पावल व कोरिन्थया मण्डलीया दथुइ खँ मिले मजगु इलय् पावलं मण्डलीयात हाकनं थव पौ च्वःगु खः। अनया गुलि गुलि विश्वासीतयसं पावलयात मभिंकाः खँ लहाना जुल। तर पावलं इमिगु दुं बिदुं ल्वःमंकाः इपिलिसें मिलय् जुइ मास्ति वयकाच्वन।

न्हापांगु पौलय् पावलं ब्वःब्यगुलि कोरिन्थयापिन्सं थव पौयात लयतायाः स्वीकार मया।

पौया न्हापांगु ब्वय् पावलं मण्डलीलिसे थःगु स्वापु दुगु खँ न्ह्यथनाः थःम्हं न्हापांगु पौलय् छाय् तमं ब्वः बिया हयागु धयागु खँ ध्वाथुइकातःगु दु। अले इमिसं गलती स्वीकार यानाः पश्चाताप याःगुलि पावल लयतायाच्वंगु खँ नं प्वकातःगु दु।

अले यस्शलेमया चीमिपि विश्वासीतयत नुगः चक्कंकाः ग्वाहालि यायेत नं इनाप यानातःगु दु। (८-९)

पावल गज्याःम्ह मनु खः धइगु खँ थव हे पौपाखें झीसं सीके फइ। दकलय् लिपायागु अध्यायलय् (१०-१३) पावलं कोरिन्थय् थःपिन्त धात्थेयापि प्रेरितत, अले पावल फताहा प्रेरित खः धकाः धयाजूपिनिगु खँ न्ह्यथनाः थः सत्यम्ह प्रेरित खः धयागु दसु बियातःगु दु।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त न्हापांगु पौ च्वःगु दच्छि ति लिपा पावलं माकेडोनियां ईस्वी सम्बत ५५-५७ पाखे थव निगूगु पौ च्वल।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-११

पावल व कोरिन्थय् च्वंगु मण्डली १:१२-७:१६

यहूदियाय् च्वंपि विश्वासीतयत ग्वाहालि याःगु ८:१-९:१५

पावलं थः सत्यम्ह प्रेरित खः धकाः दसु ब्यगु १०:१-१३:१०

क्वचाय्कूगु १३:११-१४

२ कोरिन्थी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावलपाखें व झी किजा तिमोथीपाखें कोरिन्थय् च्वंगु परमेश्वरया मण्डलीयात व अखैयाय् फुक्कभनं च्वंपि वयकःया सकल मनूतयत ज्वजलपा।*

2 छिमित झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया व शान्ति दयेमा।

परमेश्वरयात पावलं सुभाय् ब्यगु

3 झी प्रभु येशू ख्रीष्टया परमेश्वर व बाःयात झीसं सुभाय् बी हे माः। वयकः दया माया दुम्ह व फुक्क कथंया सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वर खः।

4 जिमित दुःखकष्ट जुइबलय् वयकलं हे सान्त्वना बियादी। थुकथं परमेश्वरं हे थथे जिमित सान्त्वना बियादीगुलि जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वंपिन्त सान्त्वना बी फु।

5 ख्रीष्टं यक्व दुःखकष्ट सियादी थें तुं जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलि थव हे ख्रीष्टपाखें जिमित नं सान्त्वना दइतिनि।

6 जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलि छिमित सान्त्वना व मुक्ति दइ। परमेश्वरं जिमित सान्त्वना बियादिल धाःसा छिमित नं सान्त्वना दइ। अथे हे दुःखकष्ट जुइबलय् जिमित थें छिमित नं सह याये फइगु शक्ति दइ।

7 थथे जिमिसं छिमिके थव हे आशा यानाच्वनागु दु। गथे जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वना अथे हे छिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वंगुलि जिमित सान्त्वना दुगु थें छिमित नं सान्त्वना दइ।

8 यःपि दाजुकिजापि, एशियाय् जिमित दुःखकष्ट जगु खँ छिमिसं नं सीमा धयागु जिमिगु इच्छा दु। अबलय् जिमित ज्वःगु दुःखकष्ट तसकं हे तःधंगुलि जिमिसं सह याये तक नं मफुत। म्वाइ थें हे मच्वने धुंकूगु।*

9 जिमिसं ला “सि हे सित” धाये धुनागु। थःके भरोसा मतसे सीपिन्त म्वाकादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तयेमा धकाः क्यनेत थथे जगु खः।

10 अथे सी हे धुंक्पि जिमित परमेश्वरं बचय यानादिल, थथे हे लिपा तक नं बचय यानातयादी। वयकलं हानं हानं जिमित बचय यानातयादी धका: वयकःयाके जिमिसं आशा तयाचवना।

11 छिमिसं नं जिमिगु ग्वाहालिया निति थथे हे प्रार्थना याना: परमेश्वरं जिमित आशिष बियादीगुलि यक्वसिनं वयकःयात सुभाय् बियाचवंगु दु।

पावलं यात्राया ग्वसा: हीकृगु

12 जिमिसं मछा: मजुसे धायेफु – थ्व संसारय् जक मखु छिमिगु न्हा:ने नं जिमिसं मभिगु मतिइ मतसे ज्याखँ याना जुया। जिमिसं थथे थ:गु हे ज्ञानं मखु, बरु परमेश्वरं बियादीगु दया मायां दया याये फुगु ख:।

13 छिमिसं ब्वना: थुइके फइगु खँ जक जिमिसं च्वयाहयागु ख:। छिमिसं फुक्कं थुइके फइ धका: जिं आशा यानाचवनागु दु।

14 थौकन्हय् छिमिसं जिमिगु खँ भचासां थुइ धुंकल। प्रभु येशू हानं झायादीबलय् छिपि खना: गथे जिमिसं छ्यं धस्वाके फइ अथे हे छिमिसं जिपि खना: छ्यं धस्वाके फइ।

15 थ्व हे खं याना: जि नं छिमिथाय् वयेत कुत: यानाचवनागु ख:। थुकिं याना: छिमित नितुगं आशिष दइ।

16 जि माकेडोनियाय् वनेबलय् छिमिथाय् छक: दुस्वया: जक वनेगु मतिइ तयागु ख:। अले माकेडोनियां लिहां वयेबलय् नं छक: छिमित नापला: वयेगु मतिइ दु। अयजुइबलय् जिं यहदियाय् वनेत छिमिगुपाखें छुं भचा ग्वाहालि नं काये फइ।*

17 थथे मन हीकल धका: जि छु मभिंम्ह, भरोसा मदुम्ह मनू जुल ला? गुबलें “ज्यु” गुबलें “मज्यु” धका: जि थ:त जक भिकेत स्वइम्ह मनू ख: ला?

18 गथे परमेश्वर विश्वास याये बह:म्ह ख:, अथे हे जिमिसं नं म्हुतुं छता ज्यां छता याना मजुया।

19 सिलास, तिमोथी व जिं छिमित परमेश्वरया काय् ख्रीष्ट येशूयागु खँ न्यंकागु दु। वयकःयाके गुबलें “ख:” गुबलें “मखु” मदु। तर वयकःयाके न्हाबलें “ख: हे ख:” जक दु।*

20 परमेश्वरं बियादीगु बचं फुक्क येशूपाखें पूवनी। अयजूगुलि हे परमेश्वरयात सुभाय् बीबलय् येशूयागु नामं झींसं “आमेन” धका: धायेगु ख:।

21 ख्रीष्टयात क्वातुक विश्वास यानाचवने फय्क छिमित नं जिमित नं शक्ति बियादीम्ह परमेश्वर हे ख:। परमेश्वरं झीत लययादीगु ख:।

22 झीपि वयकःया मनूत ख: धका: म्हसीकेत वयकलं चिं थें झीगु नुगलय् पवित्र आत्मा बैनाकथं बियातयादीगु दु।

23 जिगु नुगलय् च्वंगु फुक्क खँ स्यूम्ह परमेश्वरयात साक्षी तया: जिं धयाचवना। छिमित ब्व:बिया: छिमिगु नुग: ख्वयके मास्ति मव:गुलि जि आम्कन कोरिन्थय् मवयागु ख:।

24 छिमिगु विश्वासयात जिमिसं थ:गु ल्हातय् कायेत स्वयागु मखु। छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाचवंगु दु। छिमित लय्तायकेत हे जिपि छिपिनाप ज्या यानाचवनागु ख:।

2

1 छिमित मछिनी धका: हे जिं थथे मवयेगु क्व:छिनागु ख:।

2 छिमित जिं नुगलय् स्याकल धा:सा जित: सुनां लय्तायकी? जित: लय्तायकीपि छिपि हे मखु ला?

3 अयजूगुलि हे ख: जिं व पौ च्वया: छ्वयाहयागु। जित: लय्तायकीपिलिसे हे नुगलय् स्याके म्वा:लेमा धका: जिं मवयेगु क्व:छिनागु ख:, छाय्धा:सा जि लय्ता:सा हे जक छिपि लय्ताइ धका: जिं स्यू।

4 तसकं हे नुग: मछिका: दु:ख ताया: मिखाय् दंक ख्वबि तया: छिमित पौ च्वयाहयागु ख:। छिमित नुगलय् स्याकेत अथे च्वयाहयागु मखु, बरु जिं छिमित गुलि माया यानाचवनागु दु धका: सीकेत जक ख:।

दोषीयात क्षमा

5 सुनानं सुयातं नुगलय् स्याकसा, जित: जक मखु बरु छिपि फुक्कसितं नुगलय् स्याकगु थें ख:। जिं छिमित यक्व बोझ क्वबिके मास्ति मव:।

6 थुकथं व मनूयात छिपि मध्ये यक्वसिनं सजॉय बी धुंक्गुलि आ: वयात सजॉय बी गात।

7 न्हागु हे जूसां आ: छिमिसं वयात क्षमा याना: साहस ब्यु। थथे मया:सा वं इन तसकं नुगलय् स्याकी।

8 थथे छिमिसं वयात माया यानाचवनागु दु धका: क्यँ धयागु जिगु बिनिति दु।

9 जिं धयागु खँ छिमिसं मानय् या: ला कि मया: धका: स्वयेत जिं थथे च्वयागु ख:।

10 थुकथं छिमिसं स्यात क्षमा याइ वयात जिं नं क्षमा बी। छायाधाःसा जिं स्यातं छुं खँय क्षमा याये माःसा छिमिगु हे निति ख्रीष्टया न्ह्याःने यानाबी।

11 झीसं थथे क्षमा याःसा शैतानं झीत स्यंके फइ मखु। शैतानं झीत न्ह्याथे यानाः सां क्वथलेत स्वयाच्चंगु खँ झीसं स्यु।

त्रोआसय् पावलं धन्दा काःगु

12 ख्रीष्टयागु भिगु खँ न्यंकेत जि त्रोआसय् वयाबलय अन ज्या यायेत प्रभुं जितः लुखा चायकादिल।

13 अयनं किजा तीतसयात लुइके मफुगुलि जितः तसकं सुख मन्त। अयज्गुलि जि अनं बिदा कयाः माकेडेनिया वना।[☆]

ख्रीष्टलिसे झीपिं नं त्याइ।

14 परमेश्वरयात सुभाय दु, छायाधाःसा ख्रीष्टलिसे तुं जिपिं नं न्ह्याबलें त्याना च्वनेत वय्कलं जिमित दया माया यानादीगु दु। अले जिमिगुपाखें भिगु खँ नस्वाः थें न्यंकाभनं न्यंकादीगु दु।

15 जि न्यंकागु ख्रीष्टयागु भिगु खँ परमेश्वरयात तःधंकेगु नस्वाः थें खः। थ्व मुक्ति काःपि व नाश जुइपिनि दथुइ नं जिपिं परमेश्वरया निति ख्रीष्टया नस्वाः खः।

16 नाश जुइपिनिगु निति थ्व नवःगु नरक थें खः, मुक्ति काइपिनिगु निति थ्व नस्वाःगु जीवन थें खः। थथे याये फुमह सु दु?

17 व्यापार याये थें जिमिसं परमेश्वरयागु भिगु खँ न्यंकाचवनागु मखु। जिमित परमेश्वरं हे छवया हयादीगुलि ख्रीष्टया च्यःतयसं थें जिमिसं खःगु खँ जक नवानाजुयागु दु।

3

व्यवस्था व आत्मा

1 जिमिसं थःपिन्त तःधंकागु मखु। मेपिं मन्त थें जिमित छिमिगुपाखें सिफारिस पौ कायेगु वा छिमित सिफारिस पौ बीमाःगु म्दु।

2 छिपिं हे जिमिगु नुगलय् च्वयातःगु सकसिनं ब्वने व थुइके फइगु पौ खः।

3 छिपिं ख्रीष्टं च्वयाहःगु पौ खः। अले जिमिगुपाखें छवयागु खः। थ्व मसिं च्वयातःगु पौ मखु, अले ल्वहंयागु म्वरलय् च्वयातःगु पौ नं मखु। थ्व पौ ला मन्तयगु नुगलय् म्वाःमह परमेश्वरयागु आत्मां च्वयातःगु पौ खः।[☆]

4 ख्रीष्टपाखें परमेश्वरयाके जिमिसं थज्याःगु हे भरोसा तयाचवना।

5 थ्व ज्या जिमिगु हे शक्ति याये फु धकाः धायेगु जिमिगु शक्ति म्दु। थ्व ज्या जिमित याये फय्कादीमह परमेश्वर हे खः।

6 उकिं जिमित न्हगु बाचा न्यंके फय्कादीमह परमेश्वर हे खः। थ्व न्हगु बाचा च्वयातःगु नियम मखु, बरु थ्व आत्मां बियादीगु खः। च्वयातःगु नियमं मन्तयत स्याइ, तर आत्मां जीवन बी।[☆]

7 ल्वहंयागु म्वरलय् व्यवस्था च्वयाः ब्यबलय् परमेश्वरयागु जलं मोशायगु ख्वाः झल्ल थिनावल। अले इम्राएलीतयसं वयागु ख्वाः तकं च्लाक स्वये मफुत। व हे जः खिउँया वनाच्चंगु दु। मन्तयत स्याकीगु व्यवस्था ब्यबलय् ला अथे झःझः धाः धाःसा[☆]

8 मन्तयगु पाप क्षमा यानाबी फुमह आत्मा बियादीबलय् झन गुलि जक झःझः धाइगु जुइ?

9 मन्तयगु पाप क्षमा यानाबी मफुगु व्यवस्था ब्यबलय् ला अथे झःझः धाः धासैलि झीत परमेश्वरया न्ह्याःने धर्मी यानादीमह आत्मा बियादीबलय् झन गुलि जक झःझः धाइगु जुइ।

10 न्हापायागु स्वयाः आःयागु तसकं झःझः धाःगुलि न्हापायागु अथें तनावन।

11 छुं ई तक जक दयाचवनीगु ला उलि झःझः धाः धाल धाःसा सदां दयाचवनीगु गुलि जक झःझः धाइगु जुइ?

12 थ्व खँय आशा यानाः हे जिमिसं मग्यासे थथे नवाये फुगु खः।

13 थःगु ख्वाः हानं खिउँया वंगुलि इम्राएलीतयसं मखनेमा धकाः मोशां थःगु ख्वाः त्वपुल। जिपिं मोशा थें ला मखु।[☆]

14 अबलय् इम्राएलीतयगु नुगः छाः। थौं तक नं इमिसं व्यवस्था ब्वनीबलय् थुइके मफुनि, इमिगु नुगःयात जालि भुनातः नि। अले इमिसं छुं हे थुइके फइ मखु। ख्रीष्टयात विश्वास याये धुंकाः थ्व जालि चिलावनी।

15 थौं तक नं इमिसं मोशाया व्यवस्था ब्वनीबलय् इमिगु नुगःयात थ्व जालि भुनातः नि।

16 तर गुबलय् मन् प्रभुयाथाय् लिहां वइ उबलय् वयागु नुगलं जालि उला वनी।[☆]

17 प्रभु आत्मा खः। गन प्रभुयागु आत्मा दइ अन वय्कलं स्वतन्त्रता बियादी।

18 थुकथं झीगू ख्वाः उलातःगुलि प्रभुयागु जलं झल झल थिनाच्वंगु दु। प्रभुयागु जलं झीपिं नं न्हियान्हिथं प्रभु थें जुइत छगू जलं मेगु जलय् हिला वनाच्वनागु दु।

4

चायागु थलय् आत्मायागु धन

- 1 थथे परमेश्वरं जिमित दया माया यानाः थ्व ज्या बियातःगु खः। उकिं जिमिसं आशा त्वःते मखु।
- 2 जिमिसं मछालापुसे च्वंगु ज्या मयाना। जिमिसं सुयातं झंगः लानाः मनया। परमेश्वरयागु वचनयात जिमिसं बांमलाका मजुया। जिपिं सत्यया जलय् परमेश्वरया न्ह्यःने म्वानाच्वना। अले सकसिनं खंक मनूतयगु मिखा न्ह्यःने थःपिन्त न्ह्यब्वयाच्वना।
- 3 जिमिसं न्यंका जुयागु भिंगु खँ नाश जुइपिनिगु लागि जक त्वपुयातःगु दु।
- 4 थ्व संसारया घवं विश्वास मयाःपिनिगु मनयात छुं हे थुइके मफयक कां यानातःगु दु। अथे जूगुलि इमिसं भिंगु खँ थुइके फइ मखु। अले ख्रीष्टया महिमा गुलि तःधं व वयकः हे झःझः धाःमह परमेश्वरयागु रूप खः धकाः इमिसं सी मखु।
- 5 थथे जिमिसं “जिपिं तःधं” धकाः न्यंकागु मखु, बरु येशू ख्रीष्ट “प्रभु खः” धकाः न्यंकागु खः। अयजूगुलि येशूयागु निति जिपिं छिमि दासत थें जुयाच्वनागु दु।
- 6 “छिउँथासं जः थिनावइ” धकाः धयादीमह परमेश्वरं हे जिमिगु मनयं नं जः खयकादिल। उकिं येशू ख्रीष्टया न्ह्यःने झीत परमेश्वरया महिमा व ज्ञान गुलि तःधं धकाः ध्वाथुइक क्यनेत थथे यानादीगु खः।[☆]
- 7 चायागु थलय् तःजिगु धन तः थें परमेश्वरं जिमिगु मनय् झल्ल मत थीकादिल। थुकिं हे जिमिगु शक्ति मखु, बरु वयकःयागु शक्ति खः धकाः सी दइ।
- 8 जिमित प्यखें दुःखकष्ट वयाच्वंगु दु। अयनं जिमिसं आशा मत्वःता। आछु-आछु कंसां जिमिसं आशा मत्वःता।
- 9 जिमि शत्रु यक्व दुसां पासा मदयकाः गुब्बसं च्वनेम्वाः। जिमित बाह्मसिक्क दाल नं जिपिं मसी।
- 10 येशू ख्रीष्ट जिमिगु जीवनय् प्रकट जुइमा धकाः वयकः थें सीमातले नं जिमिसं न्हियान्हिथं दुःखकष्ट फयाच्वना।
- 11 जिमिगु थ्व सीमाःगु म्हय् येशू ख्रीष्ट प्रकट जुइमा धकाः हे जिपिं थथे वयकःया निति न्हियान्हिथं म्वायेगु आशा त्वःताः जुयाच्वना।
- 12 थुकथं जिमित कालं त्वपुयातःगु दु। छिमिसं धाःसा जीवन कयाच्वंगु दु।
- 13 “जिं विश्वास यानागुलि नवाना नं च्वना” धकाः धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें जिमिसं नं विश्वास यानागुलि नवाना नं च्वनागु खः।[☆]
- 14 सीमह प्रभु येशूयात म्वाकादीमह परमेश्वरं हे येशूनापं जिमित नं म्वाकादी। अले जिमित नं छिमित नं परमेश्वरं थःनाप तयादी।
- 15 थ्व फुक्कं छिमित भिं यायेत खः। गुलि अप्वः मनूतयसं परमेश्वरयात विश्वास याइ, उलि हे अप्वः मनूतयसं परमेश्वरयात तःधंकेत सुभाय् बी व प्रार्थना याइ।

विश्वासं म्वायेगु

- 16 उकिं हे ला खः नि, जिमिसं आशा मत्वःतागु। जिमिगु म्ह झन झन स्यनावनाच्वंगु दु। अयनं जिमिगु आत्मा धाःसा न्हियान्हिथं बल्लाना वयाच्वंगु दु।
- 17 छुं ई तक जक जिमिसं थन भचा जक दुःखकष्ट स्यूसां परमेश्वरं स्वर्गय् जिमित सदां दयाच्वनीगु आनन्द बियादी।
- 18 अयजूगुलि मिखां खंगुलिइ जिमिसं मन तयाच्वनागु मखु, बरु मिखां मखंगुलिइ मन तयाच्वनागु खः। छायाधाःसा मिखां खनेदुगु छुं ईया लागिं खः, मिखां खने मदुगु धाःसा सदां दयाच्वनी।

5

स्वर्गया झीगु न्हगु म्ह

- 1 झीगु थ्व म्ह झीपिं च्वनेगु संसारयागु छें थें खः। गुबलय् झीपिं सी अबलय् परमेश्वरं झीत मेगु न्हगु म्ह बियादी। न्हगु म्ह मनूतयसं दयकातःगु छें थें मखु। सदां दयाच्वनीगु स्वर्गयागु छें थें खः।
- 2 थ्व संसारय् म्वाना च्वंतले झीत तसकं दुःखकष्ट जुइ। झीपिं ला स्वर्गय् च्वंगु म्हयात वसः थें फीत आयबुयाच्वना।
- 3 स्वर्गय् झीत न्हगु म्ह बियादी, उकिं झी म्ह मदयक च्वनेमाली मखु।
- 4 थ्व संसारय् झीपिं म्वाना च्वंतले झीत तसकं दुःखकष्ट जुया च्वनीगुलि झीगु मन ख्वः। अथे धकाः झीपिं सीत आयबुयाच्वनागु मखु, बरु स्वर्गय् च्वंगु न्हगु म्ह फीत आयबुयाच्वनागु खः।

5 झीत थज्याःगु न्ह्यु म्ह बियादीम्ह परमेश्वर हे खः। वयकलं थथे यानादी तिनि धकाः सीकेत झीत पवित्र आत्मा बैनाकथं बियादीगु खः।

6 उकिं जिमित पक्का विश्वास दु। थ्व म्ह म्वाना च्वंतले प्रभुपाखें तापाना च्वनी धकाः जिमिसं स्यु।

7 अयज्गुलि हे जिपि विश्वासं म्वानाच्वनागु खः, मिखां खंगुलिइ मखु।

8 जिमित पक्का विश्वास दु, अले थ्व म्हयात त्वःताः प्रभुलिसे च्वंवेत जिपि न्ह्याबलें न्ह्याचिलाच्वनागु दु।

9 थन च्वंसां स्वर्ग्य च्वंसां प्रभुयात यःथें जक यानाच्वनेगु जिमिगु छगू हे जक आजु खः।

10 न्याय यानादी खुन्हू झीपि सकलें ख्रीष्टया न्ह्यःने दंवेने मानि। अबलय् थन संसार्य च्वनाः भिगु यानावंपिन्त भिक हे, अले मभिगु यानावंपिन्त मभिक हे न्याय यानादी।*

ख्रीष्टपाखें परमेश्वरनापं मिलय् जुयेगु

11 अयज्गुलि प्रभुया भय कायेगु छु खः व जिमिसं बांलाक थूगुलि मेपि मनूतयत नं प्रभुयात मानय् याकेत कुतः यानाच्वनागु खः। परमेश्वरं जिमित बांलाक म्हस्यु, छिमिसं नं जितः बांलाक म्हसी धयागु आशा यानागु दु।

12 हानं जिपि भिपिं मनूत खः धकाः धायेत छिमित थथे च्वयाच्वनागु मखु। बरु जिमिगु पलिनाः छिपि तःधं जुइ फयेमा धकाः थथे च्वयाच्वनागु खः। थथे मनूतयगु नुगः मस्वसे, ख्वाःपाः जक स्वयाः खँ ल्हाइपि मनूतयत छिमिसं कुगाक्क लिसः बी फयेमा।

13 थथे धाल धकाः जिपि होश मदुपि खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु निंति खः। अले जिपि होशय् दुपि खः धयागु जूसा छिमिगु निंति खः।

14 ख्रीष्टं जिमित माया यानादीगुलि थुकथं जिमिसं ज्या यानाच्वनेमाःगु खः। फुक्क मनूतयगु निंति ख्रीष्ट सिनादीगु खः, उकिं सिनादीम्ह ख्रीष्टनाप फुक्क मनूत सित।

15 फुक्क मनूतयगु निंति ख्रीष्ट सिनादिल। उकिं म्वानाच्वंपि आः थःगु निंति मखु, बरु इमिगु निंति सिनाः म्वानादीम्ह ख्रीष्टयागु निंति म्वानाच्वनेमाः।

16 अयज्गुलि आवलि जिमिसं सुयातं ख्वाः स्वयाः लने मखुत। खः ला, छकः ख्रीष्टयात हे जिमिसं अथे ख्वाः स्वयाः लनेधुन। आः वयकःयात जिमिसं अथे लनेगु त्वःतेधुन।

17 अथे जुयाः सुं मनू ख्रीष्टनाप दु धाःसा व न्हम्ह मनू जुइ। पुलांगु मदयावन, फुक्क न्हगु जुल।

18 थथे यानादीम्ह परमेश्वर हे खः। ख्रीष्टपाखें वयकलं झीत थःनाप मिलय् यानाः मेपिन्त नं वयकः नाप मिलय् याकेगु ज्या जिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु।

19 ख्रीष्टपाखें फुक्क मनूतयत परमेश्वरं थःनाप मिलय् यानाच्वंगु दु धकाः जिमिसं न्यंकाच्वनागु दु। मनूतयसं याःगु पापया ल्याः तयामदिसे वयकलं सकसित थःलिसे मिलय् यानादीगु खँ मेमेपिन्त नं न्यंकेत जिमित धयादीगु दु।

20 अयज्गुलि जिपि ख्रीष्टं छवयाहयादीपि मनूत खः। जिमिगुपाखें परमेश्वर छिपिनाप नवानाच्वनादीगु दु। ख्रीष्टयागु निंति जिमिसं थथे नवानाच्वनागु खः। छिपि फुक्कसिनं पापी ज्याखँ यायेगु त्वःताः परमेश्वर नाप मिलय् जुइत वयकःयाथाय् लिहां वा धकाः जिमिसं दुगुलानिसें छिमित बिन्ति यानाच्वनागु दु।

21 ख्रीष्टयाके पाप धयागु हे मदु। अयनं परमेश्वरं झीगु पाप ख्रीष्टयात क्वबिकादिल। ख्रीष्टं थथे यानादीगुलि हे झीपि परमेश्वर नाप मिलय् जुइ फइ, अले परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ।

6

1 परमेश्वर नाप जिमिसं थथे ज्या यानाच्वनागुलि वयकःयागु दया माया छिमिसं सिंति छवयेगु स्वये मते धकाः जिमिसं इनाप यानाच्वनागु खः।

2 परमेश्वरं थथे धयादीगु दु –

“पाय्छिगु इलय्

जिं छिमिगु खँ न्यनागु दु।

अले उद्धारया दिनय्

जिं छिमित ग्वाहालि यानागु दु।”

स्व, पाय्छिगु ई थ्व हे खः, उद्धारया दिं नं आः हे खः।*

पावलया दुःखकष्ट

3 जिमिसं सुयात पंगः जुइकथं ज्याखँ मयाना। मखुसा जिमिगु ज्याखँयात क्वह्वांकाः खँ ल्हाइ।

4 नह्यागु हे याःसां जिपि परमेश्वरयागु ज्या याइपि मनुत खः धकाः क्यना। सह यानाः सह याये मफयेगु दुःखकष्ट जुलं नं, नये मखनं नं, अले तसकं थाकुलं नं जिमिसं सह यानाच्चवना।

5 दालं नं, इयालखानाय कुनं नं, मनुतयसं हयक्कावःसां, सिक्क ज्या यायेमाःसां, नये मखंसां, घने मखंसां।*

6 जिमिसं यानागु भिंगु ज्यां व बुद्धिं यानाः सह याये फुगुलि, दया माया यानाजुयागुलि, पवित्र आत्मा दुगुलि, धात्थेगु माया यानाः जिपि परमेश्वरयागु ज्या याइपि मनुत खः धकाः क्यना।

7 जिमिसं विश्वास यानाः सत्य खँ न्यंका जुया, परमेश्वरया शक्ति यानाः जिमिसं थथे याये फुगु खः। परमेश्वरयागु न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइगु हे जिमिगु छगू जक ल्वायेगु नं पनेगु नं हतियार खः।

8 जिमित तःधकूसां, क्वहंसां, भिकूसां, मभिकूसां जिमिसं परमेश्वरयागु सेवा याना। सत्य खँ लहाना जूसां जिपि फताहा थें जुइ माल।

9 जिपि म्हमस्यूपि जूसां जिमित सकसिनं म्हस्यु। सी थें च्वंसां जिपि आः तक म्वानाच्चवना। जिमित बाम्हसिक्क दयाहल।

10 नुगः ख्वःपि थें जूसां न्ह्याबलें लयतायाच्चवना। जिपि गरीब जूसां मेपिन्त तःमि यानाबिया। जिमिके छुं हे मदु थें च्वंसां जिमिके सकतां दु।

11 कोरिन्थय च्वंपि यःपि दाजुकिजापि, धायेमाःगु खँ फुक्कं सुमचुकूसे छिमित धयाबियागु हे दु। जिमिगु नुगः चक्कं।

12 छिमित मधासे छुं नं खँ जिमिसं सुचुका तयागु मदु। बरु छिमिसं थःपिनिगु नुगः कयकुंका तःगु दु।

13 छिपि जिम्ह मस्त थें जुगुलि थथे धयाच्चवनागु खः। छिमित जिमिसं माया यानाच्चवना थें छिमिसं नं जिमित माया याना च्वँ। छिमिसं नं थःगु नुगः चक्कंकि।

विश्वासी मखुपि नाप बुला जुइ मते

14 विश्वासी मखुपि मनुत नाप बुला जुयाः इमिसं थें ज्या सना जुइ मते। इमिसं याना जू थें झीसं याना जुइ मज्यु। भिंगु व मभिंगु मिलय जुइ फइ ला? अले जः व खिउँ मिलय जुइ फइ ला?

15 अथे हे खीष्ट व शैतान नं मिलय जुइ फइ ला? अले खीष्टयात विश्वास याइपि मनुत व विश्वास मयाइपि मनुत मिलय जुइ फइ ला?

16 परमेश्वरयागु देगःलिसे मूर्तियागु छु स्वापु? झीपि हे म्वाःम्ह परमेश्वर च्वनीगु देगः खः। थथे ला परमेश्वरं हे धयादीगु दु –

“जि इपिनापं च्वने,
अले इपिनापं जुइ।

जि इमि परमेश्वर जुइ
अले इपि जिमि मनुत जुइ।”*

17 अले हानं प्रभुं थथे धयादीगु दु –

“छिपि इमिगु पुचलं पिहां वा,
अले छखे च्वँ।

अशुद्ध खँ थी मते।
अले जिं छिमित थः मनु याये।*

18 जि छिमि बाः जुइ।

अले छिपि जिम्ह कायम्हायपि जुइ धकाः
दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादीगु खः।”*

7

1 यःपि दाजुकिजापि, झीत थ्व बचं बियादीगुलि म्ह व आत्मायात अशुद्ध याइगु फुक्क खँपाखें झीसं थःत पवित्र याये नु। अले परमेश्वरया भय कयाः झीसं पवित्र जुयाच्चनेगु कुतः याये नु।

पावल लयताःगु

2 जिमित छिमिगु नुगलय् तयाति। जिमिसं सुयातं अन्याय यानागु मदु, सुयातं स्यंकागु मदु, अले सुयाकें थग्य् यानाकयागु मदु।

* 6:5 दः५ प्रे १६:२३

* 6:16 दः१६ लेवी २६:२२; इज ३७:२७; १ कोर ३:१६; दः१९

* 6:17 दः१७ यशै ५२:१९

* 6:18 दः१८ २ शम् ७:१४; १

इति १७:१३; यशै ४३:६; यर ३१:९

- 3 छिमित दोष बीत जिं थथे धयाच्चवनागु मखु। छिपि ला जिमित तसकं यः। सीसां म्वाःसां झीपिनापं हे जुइ।
- 4 छिमित जिं यक्व हे पत्याः यानाच्चवनागु दु। छिमिगुपाखें जिं फुइँ यायेथाय् दु। छिमिगुपाखें सान्त्वना दयाः न्हागु दुःखकष्ट जूसां जितः लयता वः।
- 5 माकेडोनियाय् वयाः नं जिमित सुख दुगु मखु। अन न्हाथासं नं दुःखकष्ट जक ज्वल। पिने त्वापु, दुने भय हे भय दु।*
- 6 अयून् नुगः ख्वःपिन्त सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वरं तीतसयात छवयाहयाः जिमित लयतायकादिल।
- 7 तीतस वयाः जक जिपिं लयतायागु मखु, छिमिसं वयात सान्त्वना बीगु खँ न्यनाः नं जिपिं लयतायागु खः। जितः स्वयेत छिपिं तसकं हे आयबुया च्वंगु, व थथे जगु खँय् छिमिसं दुःख मन तायकगु, अले जिगु पंलिनाः नवाना जगु खँ न्यने दयाः जिं झन तसकं लयतायागु दु।
- 8 जिगु पौ ब्वनाः छिमिसं नुगलय ला स्याकल हे जुइ, थ्व खँय् जि न्हापा पस्ताय् चायागु जूसां आः जि पस्ताय् चाये मखुत। छायाःसा जिं स्यु, जिगु पौपाखें छिमित पलख जूसां नुगलय् स्याकगु दु।
- 9 जिगु पौपाखें छिमित नुगलय् स्याके फत धकाः जि लयतायागु मखु, बरु छिपिं थज्याःगु ज्याखं लिचिलाः परमेश्वरयाथाय् वःगुलि लयतायागु खः। छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या यानादीम्ह ला परमेश्वर हे जुयादीगुलि जिमिसं यानाः छिमित भिं हे जुल।
- 10 छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या परमेश्वरं हे यानादीगुलि व छिमिसं पश्चाताप याःगुलि छिमित मुक्ति दत, उकिं छिमिसं दुःख ताये माःगु मदु। अयून् थ्व संसारं ब्यूगु पश्चातापं मनूतयत स्याइ।
- 11 छिमिसं दुःख तायकगुलि परमेश्वरं छु यानादिल लुमकी। थुकिं यानाः छिमित भिंपिं यानाबिल, टुंबिटुं मदु धकाः क्यनेत छिमित हथाय् चायकल। जिगु तमं छिमित ग्याकल, जितः स्वयेत छिमित आयबुइकल। अले दोषीम्हयसित सर्जॉय बीमाः धकाः मतिइ तयकल। थुकिं हे छिमिके दोष मदु धयागु सीदत।
- 12 थथे जिं पौ च्वयाहयागु दुःख बियाच्च्वंम्ह मनूया लागि मखु, अले दुःख फया च्वंम्हयसिगु लागि नं मखु, बरु परमेश्वरया न्हाःने छिमिसं जितः गुलि तक माया याः धकाः ध्वाथुइकेत च्वयाहयागु खः।
- 13 थुकिं हे यानाः जिमित सान्त्वना दुगु खः। छिमिसं तीतसयात माक्व ग्वाहालि बियाः लयतायकाः छवयाहःगुलि जिपिं नं लयताया।
- 14 छिमिगु खँ जिं वयात फुइँ यानाः धया। जिं वयात फुइँ यानाः धया थें छिमिसं यानाक्यन। जिमिसं छिमित न्हाबलें सत्य खँ धयाच्चवनागु दु। अथे हे तीतसयात जिमिसं धयागु खँ नं सत्य जुल।
- 15 छिमिसं वयात ग्याग्यां जूसां लसकुस यात, अले वं धाःगु खँ न्यनेत छिपिं फुक्क न्हाचिल। उकिं वं छिमित तसकं माया यानाच्च्वंगु दु।
- 16 छिमिपाखें बांलाक भरोसा काये फुगुलि जि तसकं लयतायाच्चवना।

8

भेटी गथे यानाः बीगु

- 1 यःपिं दाजुकिजापिं, माकेडोनियाया थाय् थासय् च्वंगु मण्डलीयात परमेश्वरं दया माया यानादीगु खँ छिमित धयाच्चवना।
- 2 न्हाथें ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां इपिं लयतायाच्चव, अले थःत मगाः मचाःबलय् इमिसं नुगः चक्कंकाः मेपिन्त ग्वाहालि बियाच्चव।
- 3 धात्थें हे इमिसं थःयसैं हे थःम्हं बी फुगु स्वयाः नं अप्वः बिल।
- 4 थथे भेटी बियाः इमिसं यहदियाय् च्वंपिं विश्वासीतयत ग्वाहालि बीगु ज्याय् ब्वति काये दयेमा धकाः तःक्वः मछि बिनित्ति यात।*
- 5 जिमिसं मतिइ तयागु स्वयाः नं इमिसं यक्व हे ग्वाहालि यात। न्हापां इमिसं थःत हे प्रभुयात देछाल, अले परमेश्वरया इच्छा कथं इमिसं थःत जिमिगु ल्हातय् लःल्हाना बिल।
- 6 तीतसं न्हापा हे छिमिथाय् शुरु याये धुंक्गु भिगु ज्या पूर्वकेत जिमिसं वयात हे छवयाहयागु खः।
- 7 छिमिके दुगु फुक्क खँय् छिपिं तःमि, विश्वास यायेगुलिइ, नवायेगुलिइ, ज्ञानय्, ग्वाहालि बीगुलिइ अले जिमित माया यायेगुलिइ नं। उकिं भेटी बीगुलिइ नं छिमिसं अथे याना कयँ धकाः जिमिसं बिनित्ति यानाच्चवना।
- 8 छिमिसं थथे याये हे माः धकाः जिं छिमित उजं बियाच्चवनागु मखु। मेपिन्सं लयतायाः ग्वाहालि बिल धकाः खँ कनाः छिमिगु माया सत्य खः ला कि मखु धकाः स्वयेत्यनागु खः।

9 झी प्रभु येशू ख्रीष्ट गुलि ग्वाहालि यानादीम्ह प्रभु खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। वयकः तःमि जुयाः नं छिमिगु निति चीमि जुयादिल। थः चीमि जुयाः छिमित तःमि यायेत वयकलं थथे यानादिल।

10 दच्छि न्ह्यः छगु ज्या पूर्वकि धकाः जिं छिमित सल्लाह बियाचवना। ग्वाहालि बीत जक मखु, छिपि ज्या यायेगु इच्छा यायेत नं न्हापां जुल।

11 छिमिसं आः छगु ज्या नं पूर्वकि। उबलय् छिमिसं बीत तसकं मन याःगु खः। थःम्हं फक्व बियाः आः व इच्छा पूर्वकि।

12 छिमिसं बी मास्ति वःसा छिमिके दुगु जक परमेश्वरयात ब्यूसां गाः, छिमिके मदुगु बीमाः धयागु मदु।

13 छिमिसं अप्वः ब्यु, मेपिन्सं भतिचा जक ब्यूसां गाः धकाः जिमिसं धयाचवनागु मखु। मेपिन्सं ब्यूगु ति जक छिमिसं नं ब्यूसां गाः।

14 थौकन्हय् छिमिके माक्व दु। अयजूगुलि छिमिसं मदुपिन्त बीमाः। अले इमिसं दइबलय् छिमित मगाइबलय् ग्वाहालि बी। थुकथं छिमिसं थःथवय् ग्वाहालि बी फइ। अले फुक्क उति हे ग्यनी।

15 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वातःगु दु -

“अप्वः मुंकूपिनि अप्वः मजू।

कम मुंकूपिनि मगाः मजू।”*

तीतस व वया पासापि

16 परमेश्वरं यानाः तीतसं नं जिं थें छिमित ग्वाहालि बी मास्ति वय्काचवंगुलि जिमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बियाचवनागु दु।

17 जिमिसं धयाः जक व वःगु मखु, व थःयसैं हे छिमिथाय् वःगु खः।

18 भिगु खँ न्यकाः जुइम्ह फुक्क मण्डलीयापिन्सं भिं धयातःम्ह छम्ह विश्वासी किजायात नं व नाप छिमिथाय् छवयाहयागु दु।

19 थुलि जक मखु, विश्वासीतयत् ग्वाहालि बीत जिपि नाप वयाः भेटी कायेत मण्डलीयापिन्सं थ्व हे किजायात ल्ययादीगु खः। थुकिं प्रभुयात तःधकेत जिमिसं गुलि ग्वाहालि बी मास्ति वय्काचवनागु दु धकाः सी दइ।

20 थुलिमछि धिबा जिमिसं कयाः यंकाचवनागुलिइ सुनानं जिमित मभिगु खँ ल्हाये मफयेमा धकाः जिमिसं होश यानाचवनागु दु।

21 प्रभुया न्ह्यःने जक मखु, मनूतयगु न्ह्यःने नं भिगु ज्या यायेत जिमिसं कुतः यानाचवना।*

22 अयजूगुलि जिमिसं इपि नाप मेम्ह किजायात नं छवयाहयागु दु। तःकः जाँचय् यानाः स्वयाः जिमिसं वयात ज्या याये तसकं इच्छा दुम्ह धकाः सीका। अज्ज ला छिमिके अप्वः भरोसा दुगुलि थौकन्हय् व ग्वाहालि यायेत अप्वः न्ह्यचिलाचवंगु दु।

23 तीतस जक जि लिसे जानाः छिमित ग्वाहालि बीगु ज्या यानाचवंगु खः। व नाप वःपिं मेपिं दाजुकिजापि मण्डलीयापिं मनूत खः, इपिं नं ख्रीष्टयागु नां तःधकेत ज्या याइपिं खः।

24 अयजूगुलि इमित नं माया यानाः छिमिसं थःगु मायायागु दसु कर्यैं। अले जिमिसं छिमिगु खँ ल्हाना चवनागु फुक्क सत्य खः धकाः फुक्क थासय् चवंगु मण्डलीयापिन्सं सीकी।

9

भेटी बीगु मेगु खँ

1 यहूदियाय् च्वपिं विश्वासीतयत् छवयाहःगु ग्वाहालियागु खँय् जिं छिमित हानं च्वया च्वनेमाःगु मदु।

2 छिपि इमित ग्वाहालि बीत न्ह्यचिलाचवंगु दु धकाः स्यूगुलि जिं माकेडोनियाय् च्वपिं विश्वासीतनाप छिमित तःधंकाः खँ ल्हाना। अखैयाय् च्वपिं विश्वासीत सकलें दच्छि न्ह्यःनिसें हे धिबा बीत न्ह्यचिलाचवंगु दु धकाः जिं इमित धयाबिया। छिमिगु थज्याःगु खँ न्यनाः इपिं नं धिबा बीत न्ह्यचिलाचवंगु दु।

3 अयजूगुलि थुपिं दाजुकिजापिन्त छिमिथाय् छवयाहयागु दु। छिमिसं बि हे बी धकाः जिं धयाजुया थें छिमिसं नं बिल धाःसा जिगु खँ सत्य जुल, मखुसा जि ला फयगं थें जुइ।

4 माकेडोनियाय् च्वपिं सुं विश्वासीत जि नाप छिमिथाय् वयाः छिमिसं धिबा बी मफुत धाःसा जितः नं छिमित नं लज्या जुइ, छायाधाःसा जिमिसं छिमिके यक्व भरोसा तयागु खः।

5 अयजूगुलि जिं न्हापां हे थः वये न्ह्यः इमित छवयाहयागु खः। थथे छिमिसं बी धाःगु धिबा ठीक याना ति। अले थ्व धिबा करंवरं मखु, बरु थःयसैं ब्यूगु ग्वाहालि खः धकाः सी दइ।

नुगः चक्कंकाः ब्यूगु भेटी

6 थ्व खँ नं ल्वःमंके मते — कम पुसा हःम्हयसिनं भतिचा जक सयकी। यक्व पुसा हःम्हयसिनं यक्व हे सयकी।

7 सकसिनं थःगु मनय गुलि बी धकाः पक्का याःगु खः उलि हे ब्यु। बीधुंकाः नुगः मछिका च्वने मज्यु करंबरं बीगु नं बांमलाः, छायाःसा लयतायाः ब्यूह मनु खनाः परमेश्वर लयतायादी।

8 अले परमेश्वरं छिमित फुक्क कथया आशिष अझ अप्वः हे बियादी। छिमित गुब्बसं मगाःमचाः जुइ मखु। अले भिंगु ज्या यायेत नं छिमिके यक्व दइ।

9 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“नये मखंपिन्त नुगः चक्कंकाः

बीम्ह मनुयागु दया माया

सदां दयाचवनी।”[☆]

10 पुसा हलीपिन्त पुसा बियाः नयेत नसा बियादीम्ह परमेश्वरं हे छिमित नं माक्व पुसा बियादी अले तःमा नं यानादी। थुकथं छिमिके झन मेपिन्त बीत नं यक्व दइ।[☆]

11 न्हाबलें छिमिसं नुगः चक्कंकाः कर्पिन्त बियाच्वने फय्क परमेश्वरं छिमित तःमि यानातयादी। अले छिमिसं ब्यूगु भेटी जिमिसं इना बियागुलि इमिसं परमेश्वरयात जयजय यानाः सुभाय् बियाचवनी।

12 परमेश्वरया मनूतयत् थुकथं छिमिसं ग्वाहालि याःगुलि इमित माक्व चू जक लाःगु मखु, थुकिं यानाः इमिसं दुनुगलनिसें परमेश्वरयात नं सुभाय् बियाचवनी।

13 छिमिसं थथे ग्वाहालि याःगुलि फुक्कसिनं छिपिं भिपिं मनूत खः धकाः सीकी। ख्रीष्टयागु भिंगु खँ मानय् यानाच्वंगु दु धकाः थुकिं सी दइ। थुकिं यानाः इमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बी।

14 परमेश्वरं छिमित यक्व हे दया माया यानादीगुलि छिमित माया यानाः छिमिगु निति इमिसं प्रार्थना याइ।

15 थुकथं परमेश्वरं झीत तःधंगु वरदान बियादीगुलि वय्कःयात सुभाय् दु।

10

पावल धात्थेयाम्ह प्रेरित खः

1 छिमि दथुइ गुलि गुलिसिनं जि पौलय् जक ततःधंगु खँ ल्हाइम्ह, धात्थे धाःसा ग्याफ्राम्ह धकाः धयाजूगु दु। स्वजाम्ह व दया माया दुम्ह ख्रीष्टयागु नामय् जि पावलं छिमित बिन्ति यानाचवना,

2 जि आम्कन वयेबलय् जिमित संसारया पहःचहःकथं जुइपिं धकाः धाइपिनिगु न्हाःने कडा पहः क्यने म्वाःलेमा।

3 जिपिं थ्व संसारय् च्वनाचवपिं मनूत खः धयागु खँ सत्य खः, अय्सां संसारयापिं थें जिपिं ल्वानाचवनागु मदु।

4 थ्व संसारयागु हतियार ज्वनाः जिपिं ल्वानाचवनागु मदु, बरु परमेश्वरं बियादीगु शक्ति म्वाःमदुगु खँ ल्हानाजुइपिन्त जिमिसं बुकाबियागु दु।

5 परमेश्वरयागु खँ अःखः यायेत स्वइपिन्त नं जिमिसं बुकाचवनागु दु। फुक्क बिचाःयात बसय् कयाः ख्रीष्टयात मानय् याकेत स्वयाचवनागु दु।

6 छिमिसं फुक्क आज्ञा मानय् याये धुंकाः मानय् मयाइपिन्त सजाँय बीत जिपिं तयार दु।

7 पिनेयागु खनेदुगु खँय् जक छिमिसं मन तयाचवना। छिमिथाय् “जि ख्रीष्टयाम्ह मनु खः” धया जुइम्ह सं दुसा वं थ्व नं सीके माःगु खः — व गथे ख्रीष्टयाम्ह खः जिपिं नं अथे हे ख्रीष्टयापिं खः।

8 परमेश्वरं जितः बियादीगु अधिकारया खँय् छुं भचा घमण्ड यानागु जूसां जि लज्या चाये मखु, छायाःसा थथे यानागु छिमित हे भिकेत खः, स्यकेत मखु।

9 छिमित ख्या जक ख्यायेत जिं थथे पौ च्वयाहयागु मखु।

10 छिमि दथुइ गुलि गुलिसिनं थथे धयाच्वंगु दु — “पावलया पौ क्वातुसे च्वं, अले तसकं कडा। तर मनु धाःसा ग्याफ्रा, अले नवाये नं मफु।”

11 अज्याःम्ह मनुखं थ्व नं थुइकेमाः — जिमिसं तापाक च्वनाः पौलय् च्वयाहः थें व न्हाःने वयाः यायेगु ज्याय् छुं मपाः।

12 थःम्ह थःत तःधंका जुइपिं मनूतलिसे थःपिन्त दाना स्वयेगु व इमिगु ज्वलिज्वलय् च्वनेत जिमिके आँट मदु। इमिसं थःम्ह थःत दाना स्वइ, अले लना स्वइ। इपिं छुं मस्यूपिं जुइ।

13 जिमिसं ला परमेश्वरं जिमित धयादीगु स्वयाः अप्वः तःधंछुयाः धयाचवनागु मदु। वय्कलं जिम्मा बियादी थें जक जिमिसं यानाचवनागु दु। जिमिगु ज्याय् दुथ्याःपिं छिपिं हे नं ला खः।

14 दकलय न्हापा जिपि छिमिथाय वया: ख्रीष्टयागु भिगु खँ न्यंकाबलय जिमिसं थःगु लागां पिहां वना: घमण्ड यानागु म्दु।

15 आम्कन मेपिन्सं या:गु ज्या नं जिमिसं हे यानागु खः धका: मधया। छिमिगु विश्वास अप्वः दयावनेमा धयागु जिमिगु तःधंगु आशा खः। थुकथं जिमिगु ज्या नं जिमिगु दथुइ तःधं जुयावनी।

16 अले छिमिगु लागां पुला वना: मेमेगु देशय नं जिमिसं भिगु खँ न्यंके खनी। अले मेपि मन्तयसं यानाच्वंगु ज्याय जिमिसं घमण्ड याये माली मखु।

17 धर्मशास्त्रय थथे च्वयातःगु दु “तःधंछुइम्ह मनुखं प्रभुं यानादीगुलिइ हे तःधंछु।”☆

18 प्रभुं तःधं धाःम्ह मनु जक तःधंम्ह जुइ, थःत थःम्हं तःधं धका: धया जुइवं व तःधं जुइ मखु।

11

पावल व फताहा प्रेरितत

1 जि नवाइगु च्वःप्वः म्दुसां छिमिसं सह यानाबी धका: जिं आशा यानाच्वना।

2 परमेश्वरं थें जिं छिमित बिचा: यानातयागु दु। छिपि ख्रीष्टलिसे ब्याहा यानाबीत जिं ल्ययातयापि मिसामचात थें खः।

3 तर जि सर्प हव्वायात छलय या: थें छिमित नं ख्रीष्टयागु सेवा व च्वखगु भक्तिपाखें तापाकी धका: ग्यानाच्वनागु दु।☆

4 मेपिन्सं जिमिसं धा हे मधयाम्ह येशूयागु मखुगु मखुगु खँ न्यंकः वःसां छिमिसं लयताया: न्यनीगु जुयाच्वन। अथे हे जिमिसं मबियागु मेगु हे आत्मा व खँयात नं छिमिसं पत्या: याइगु जुयाच्वन।

5 थथःम्हं तःधना जुइपि थुपिं प्रेरितत स्वया: जि चिधं मजू थें च्वं।

6 नवायेत जि बांलाक मसये फु, अयनं जिके बुद्धि मगा: मजू। थ्व खँय जिमिसं छिमित तःकः मछि धया: थुइकाबी नं धुन।

7 परमेश्वरयागु भिगु खँ न्यंकः वयाबलय जिं छिमिके छुं नं कयागु म्दु। छिमित तःधं यायेत जि चिधं जुया बिया। छु जिं टुंकागु जुल ला?

8 जि छिमिथाय ज्या यानाच्वनाबलय मेथाय च्वंगु मण्डलीपाखें धिबा कया: छिमिगु सेवा याना: इमित लुतय याना थें जक जुल।

9 जि छिपिलिसे च्वना च्वनाबलय धिबा मालं नं जिं छिमिके मप्वना। अबलय माकेडोनियां वःपि दाजुकिजापिन्सं जितः माक्व हयाबिल। न्हापा नं जिं छिमिके छुं कयागु म्दु, अथे हे लिपा नं जिं छिमिके छुं काये मखु।☆

10 ख्रीष्टयागु सत्य जिके दतले जिगु थ्व फुइयात अखैया देशय सुनानं पने फइ मखु।

11 छिमित मयःगुलि जिं थथे धयाच्वना धका: छिमिसं मतिइ तइ। जिं छिमित माया या कि मया धका: परमेश्वरं स्यू।

12 जिमिसं याना थें याना धका: फुइं याना जूपि मेपिं प्रेरितयत पनेत जिं थथे याना हे च्वने।

13 प्रेरितत धयाजूपि थुपिं परमेश्वरया प्रेरितत मखु, फताहा प्रेरितत खः। ख्रीष्टयापि प्रेरितत थें जुइत थुमिसं मखुगु खँ ल्हाना जुइ।

14 थुमिसं थथे याना जुल धका: अजू चायेमाःगु म्दु, छायाधाःसा शैतान नं परमेश्वरयाम्ह स्वर्गदूत थें जुया जुइफु।

15 थ्व अजू चायेमाःगु खँ मखु, शैतानया च्यःत नं परमेश्वरया च्यःत थें जुइफु। परमेश्वरं न्याय यानादीबलय थुमिगु ज्याकथया सजाय नं बियादी।

पावलं दुःखकष्ट स्यगु

16 जिं हानं धाये – सुनानं जितः मूर्ख भाःपी मते। छिमिसं जितः मूर्ख हे खः धका: मतिइ तःसां छिमिसं जिगु खँ मानय या, अले भतिचा जक जसां जिं फुइं यायेथाय दइ।

17 प्रभुं थथे धा धका: धयादीगुलि जिं थथे धयाच्वनागु मखु। धाथें थथे फुइं याना: खँ ल्हाना: जि मूर्ख थें जुयाच्वना।

18 मन्तयसं संसारया खँय फुइं याना जगुलि जिं नं अथे हे फुइं याना: खँ ल्हानागु खः।

19 बुद्धि दुपिं मन्त जुया: छिमिसं मूर्खतयत नं लयतातां सह यात।

20 धाथें हे सुनानं छिमित क्वत्यला तःसां, थगय याःसां, लुतय यानाकाःसां, थःत तःधंकसां, ख्वालय हे दाःसां छिमिसं सह यानाच्वनी।

21 इमिसं याःथें यायेत जिके आँट म्दु, थथे धायेत जितः लज्या चाः।

सुनानं छुं खँय घमण्ड याःसा जिं नं याये फु। तर थ्व मूर्ख ज्या जक खः।

22 इपिं हिब्रू खःसा, जि नं हिब्रू खः। इपिं इस्पाएली खःसा, जि नं इस्पाएली खः। इपिं अब्राहामया सन्तान खःसा, जि नं अब्राहामया सन्तान खः।

23 इपि ख्रीष्टया च्यः खःसा जि झन इपि स्वयाः भिम्ह च्यः खः। थथे धायेबलय् जि वें थें च्वने फु। तर जि थाकुक्क ज्या यानागु दु, तःकः मछि इयालखानायं नं च्वना। तःकः मछि हे जितः कोरां दाःगु दु, तःकः मछि जितः सितुपातु वंक दाःगु दु।*

24 न्याकः तःक यहदीतयसं जितः स्विगुथु स्विगुथु कोरां दायाहये धुंकल।*

25 स्वकः तःक जितः कथिं दायाहल, छकः ला लवहेतं कयकाहल। स्वकः तःक ला जि च्वनागु जहाज हे स्यन, छकः ला चच्छि व न्हिच्छि हे समुद्रय् च्वनेमाल।*

26 न्हाबले थाय् थासय् वनेमाल, तःकः मछि हे जि खुसिबाः वःथाय् लात, दाखुंतयगु लहातय् लात, थः हे यहदीतयसं व यहदीमखुपिन्सं जितः स्यायेत स्वल। शहरय् नं जितः उतिकं हे स्यायेत स्वल, जंगलं जंगलं नं जुइ माल। समुद्रय् नं जुइ माल। अले हानं फताहा दाजुकिजापिनिपाखें बचय् जुया जुइ माल।*

27 घें हे मघंसे नं जि चच्छि चच्छि ज्या याये धुन। तःकः मछि नयेत्वने मखन। अप्वः यानाः गाक्क नये मखं, घनेत थाय्, अले पुनेत वसः मदयका जुइ धुन।

28 थुलि जक मखु, जितः थाय् थासय् मण्डलीया खँय् चितासु मदु।

29 सुं विश्वासी बमलात धाःसा जि हे नं बमलाः थें जुइगु। अले सुनानं छम्ह विश्वासीयात पापय् लाकल धाःसा जिगु नुगः हीसे च्वनीगु।

30 जिं फुइँ हे याये माःसा, जि बमलाःगु खँय् फुइँ याना जुइ।

31 जिं थथे धयाच्वनागु खँ मखुगु मखु धकाः सदां तःधके बहःम्ह परमेश्वर प्रभु येश्या बाः नं स्यु।

32 जि दमस्कसय् दुबलय् जितः ज्वनेत जुजु अरितसया तःधंम्ह हाकिमं शहरयागु ध्वाखाय् ध्वाखाय् पाः तया तल।

33 अबलय् जितः खमुलिइ तयाः पःखालं क्वछ्वयाः बिसिके छवत। थुकथं जि इमिगु लहातं बचय् जुया।*

12

पावलं खंगु दर्शन

1 फुइँ यानाः भिं जुइ मखु धकाः सीक सीकं नं जिं फुइँ याये माल। प्रभुं जितः क्यनादीगु दर्शन जिं आः कने।

2 झिप्यदँ न्ह्यः छम्ह विश्वासीयात ज्वनाः स्वंगु स्वर्गय् थत यंकल, व मन्यात जिं म्हस्यु। थथे वयात म्हनापं यंकल कि म्ह मदय्क व जिं मस्यु, परमेश्वरं जक स्यु।

3 जिं हानं धाये – स्वर्गय् थथे थत यंकम्ह मन्यात जिं म्हस्यु। थथे वयात म्हनापं यंकल कि म्ह मदय्क व जिं मस्यु, परमेश्वरं जक स्यु।

4 स्वर्गय् वं धयां मन्यागु खँ ताल, गुगु मनूतयगु म्हुतुं धाये हे मज्यु।

5 थ्व मन्यागु खँय् धाःसा जिं फुइँ याये फु, थःगु खँय् धाःसा जिं फुइँ याये मफु। जि गुलि बमलाः धयागु खँय् जक जिं फुइँ याये फु।

6 जिं फुइँ हे याये मास्ति वय्कसां जिं मूर्ख जुइ मखु, छायाधाःसा जिं सत्य खँ जक धयाच्वनागु दु। अयनं जिं फुइँ याना जुइ मखु, छायाधाःसा जिं धाःगु खँ ताःपिन्सं व जिं याना जूगु ज्या खंपिन्सं जि गुलि ग्यं धकाः सि हे स्यु, थुलि अप्वः सुनानं तःधंक्रुगु नं जितः मयः।

7 थज्याःगु अजु चायापुगु तःगु हे खँ खना धकाः जिं तःधंछुना जुइ धकाः जिगु म्हय् अतिकं तःधंगु दुःख बियादिल। थुकिं शैतानया मनुखं थें जितः म्हय् च्वाच्चां सुयाः तःधंछुइ मफयका तल।

8 थ्व दुःख मदय्कादिसँ धकाः जिं स्वकः तःक प्रभुयात बिन्ति याये धुन।

9 प्रभुं जितः थथे लिःसः बियादिल – “जिं छन्त दया माया यानाच्वनागु द हे दु नि। छ बमलाःसां जिगु शक्तिं छन्त बल्लाकी।” थुकथं जि बमलाःसां तसकं लयताः, छायाधाःसा जि बमलाइबलय् ख्रीष्टया शक्तिं जितः बल्लाकी।

10 थथे जूगुलि ख्रीष्टयागु निंति बमलाःसां, बेइज्जत याःसां, मछिसां, दुःखकष्ट जूसां, स्यंकेत स्वःसां, जि तसकं लयताः। गुबलय् जि बमलाइ अबलय् जितः बल्लाकी।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त पावलयागु माया

11 छिमिसं यानाः मूर्खम्ह मनुखं थें जिं छिमित थथे धया च्वनेमाली। धायेमाल धाःसा छिमिगुपाखें जि तःधने माःगु खः। जि छुं मखुसां छिमिसं जितः हनेमाःगु खः। तःधं धाःपिं प्रेरितत स्वयाः जि कम मजु।

12 दुःखकष्ट जूसां तःकः मछि अजु चायापुगु ज्या व चिं यानाः जि प्रेरित खः धकाः छिमित दसु क्यनागु दु।

13 जिं छिमित थःत नयेत्वने मयाकेगु बाहेक मेगु मण्डलीयापिन्त स्वयाः छुकिं नं चिधंकेत स्वयागु मदु। खः का, जिं छिमिगुपाखें नयेत्वने मयाना। जिं दुंके लात, जितः माफ यानाब्यु।

* 11:23 ११:२३ प्रे १६:२३ * 11:24 ११:२४ व्य २५:३ * 11:25 ११:२५ प्रे १६:२३, १४:१९ * 11:26 ११:२६ प्रे ९:२३, १४:१५ * 11:33 ११:३३-३३ प्रे ९:२३-२५

14 जि छिमिथाय हानं वयेत्यनागु दु। जि वयागु थ्वनापं स्वकः जुइ। छिमिके जिं छुं हे काये मखु। छिमिगु धिबा जितः माःगु मदु, जितः माःपिं ला छिपि हे खः। मस्तयसं मांबौया लागि धन मुंकातये म्वाः, मां बौपिन्सं जक मस्तयगु लागि मुंकेगु याइ।

15 छिमित ग्वाहालि यायेत जिके दुगु फुक्कं बी। थथे याये दःसा जि लयताः। थुलि जक मखु, छिमिगु निंति सी माःसां जि लयताः। जिं छिमित थथे यक्व माया यानागुलि हे छिमिपाखें जिं कम माया काये खंगु ला कि छु?

16 थुकथं जिं छिमित दुःख बियागु मदु धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। अयनं छिपि मध्ये सुनानं जिं छिमित झंगः लात धकाः धायेफु।

17 जिं छिमित गुकथं झंगः लात? छिमिथाय जिं मनुत छ्वयाहयाः छुं कायके हयागु दु ला?

18 जिं तीतस व मेम्ह किजायात नं छिमिथाय छ्वयाहयागु दु। तीतसं छिमिथाय वःबलय् छिमिके छुं कयाहःगु दु ला? जिमिसं थथे यानागुलि जिमिगु मन छगू हे खः अले ज्या नं छगू हे खः धकाः छिमिसं थुइका काये म्वाः ला?

19 जिमिसं थःपिं बचय् जुइत थथे धयाच्चंगु धकाः छिमिसं मतिइ तल जुइ। यःपिं, अथे मखु, छिमित हे भिकेत जिमिसं थथे धयाच्चनागु खः धकाः परमेश्वर व ख्रीष्टं स्यू।

20 आम्कन वयेबलय् जिं मतिइ तया थें छिपिं मज्जु, व छिमिसं मतिइ तः थें जि मज्जुइ फु धकाः जि ग्यानाच्चना। छिमि दथुइ थःथवय् ल्वापु जुइगु, नुगः मुइकेगु, थःथवय् तंम्वया जुइगु, थःगु जक भिं स्वयेगु, मभिंकाः खें ल्हायेगु, कर्पिनिगु निन्दा यायेगु, घमण्ड यानाजुइगु, गतिपति मदयक सना जुइगु, थज्याःगु मभिंगु खें दये फु।

21 जिं छिमिथाय हानं वयबलय् परमेश्वरं जितः छिमिगु न्हाःने लज्या चाये मायकादी धकाः जि ग्यानाच्चना। अले जितः न्हापा पाप यानाः मह्लूपिं, न्हापा मभिंगु ज्या यानाः व्यभिचार यानाः व लाः लाः थें सनाः पश्चाताप मयाःपिं खनाः ख्वये वइ।

13

पावलयागु ख्याच्चः

1 जि स्वकः खुसि छिमिथाय वयेत्यनागु दु। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु – “निम्ह, स्वम्ह मनुखं साक्षी ब्यूसा जक सुं मनुयात दोषी ठहरय् याये फइ।”^१

2 निक्वः खुसि छिमिथाय वयाबलय् थथे पाप यानाच्चपिन्त जिं ख्याच्चः बियागु खः। थ्व हे खँ जिं छिमित हाकनं लुमंकेबी। मखुसा आः हानं वयेबलय् जिं इमित व मेपिं पापीतय्त नं त्वःते मखु।

3 छिमिसं मालाच्चंगु ख्रीष्ट जिपाखें न्वानाच्चनादीगु खः धयागु फुक्क दसु जिं छिमित बी। छिपिलिसे व्यवहार यानादीबलय् वयकः कमजोर मज्जु, बर वयकलं छिमिगु दथुइ थःगु शक्ति क्यनादिल।

4 अथे ला वयकःयात कूसय् यख्खायाः स्याःबलय् वयकः कमजोर तिनि। तर आः परमेश्वरया शक्तिं वयकः म्वानादीगु दु। जिपिं नं वयकः थें कमजोर तिनि। तर परमेश्वरया शक्तिं जिपिं वयकःलिसे म्वानाच्चने। थ्व हे शक्ति जिमिसं छिमिगु दथुइ क्यने।

5 छिमिगु विश्वास गुलि बल्लाः धकाः स्वयेत छिमिसं थःम्हं थःत हे जाँचय् यानाः स्व। जाँचय् ताःलाःसा ख्रीष्ट छिपिनाप दी धकाः छिमिसं सीमाःगु खः।

6 जिपिं ज्यालगय् मज्जुपिं मखु धकाः छिमिसं सीकेमा धयागु जिगु आशा खः।

7 छिमिसं मखुगु ज्या छता मयायेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। जिमिसं थःम्हं थःत तःधकेत थथे प्रार्थना यानाच्चनागु मखु, बर जिपिं ज्यालगय् मज्जुपिं जूसां छिमिसं भिंगु ज्या याये फयेमा धकाः प्रार्थना यानाच्चना।

8 जिमिसं सत्ययागु पंलिनाः जक ज्या यानाच्चना, सत्ययागु विरोधय् ज्या यायेगु जिमिके शक्ति मदु।

9 जिपिं बमलाःसां छिपि जक बल्लाक विश्वास यानाः भिना वयेमा धकाः जिमिसं लयतातां प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

10 अयज्जुगुलि हे आम्कन वये न्हाः जिं छिमित थुकथं च्वयाच्चनागु खः। अले जक आम्कन वयाः जिं छिमित ब्वःबी नं माली मखु, सर्जाय बी नं माली मखु, थथे यायेगु अधिकार प्रभुं जितः बियादीगु दु धकाः छिमित क्यनाबी माली मखु। प्रभुं जितः थथे यायेगु अधिकार बियादीगु छिमित स्यंकेत मखु बर भिकेत खः।

11 यःपिं दाजुकिजापिं, लयताया च्वँ। मभिंगु लँपु त्वःताः भिंगु लँपु ज्वनाच्चँ। जिं धयागु खँ नुगलय् तयाति। छिपि सकलें मिलय् जुयाच्चँ। अले माया यानादीम्ह व शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिनाप च्वनादी।

12 आम्कन च्वपिं दाजुकिजापिं सकसिनं थःथवय् यचु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।

13 थनच्वपिं दाजुकिजापिं सकसिनं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

14 प्रभु येसू ख्रीष्टयागु दया, परमेश्वरयागु माया, अले पवित्र आत्मायागु संगति छिपि सकल नाप दयाच्चनेमा।

गलातियाय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

भिगु खँ न्यनावँसेलि यहदीमखुपिन्सं नं येश् ख्रीष्टयात विश्वास याना हल। थुबलय् धात्थेम्ह ख्रीष्टियन जुइत मोशायगु व्यवस्था मानय् यायेमाः कि म्वाः धयागु खँ पिहां वल। पावलं थ्व पतिइ अथे मखु, ख्रीष्टयात विश्वास यानाः हे जक परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुइ धकाः धयातःगु दु। तर रोमी साम्राज्यया एशियाय् लाःगु गलातिया धाःगु प्रान्तय् च्वंगु मण्डलीइ पिनें वःपिं मनुतयसं पावलयागु विरोध यानाः मोशायगु व्यवस्था मानय् याःसा जक परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुइ फइ धकाः धयाजुल।

पावलं थ्व पतिइ थुकथं फताहा प्रेरिततयगु खं लँ टुंका च्वंपिं विश्वासीतयत विश्वासय् लितहयेमाःगु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु। नापं थः धात्थेम्ह प्रेरित खः धयागु दसु नं बियातःगु दु। धात्थेम्ह प्रेरित परमेश्वर पाखेयाम्ह जुइ, सुं मनुयापाखे वःम्ह मखु। पावलं थःत यहदीमखुपिनिगु निति छवयाहःगु खः धकाः अप्वः बःबियातःगु दु। अनंलि वं विश्वासं यानाः जक परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुइ फइ धकाः नं बःबियातःगु दु। दकलय् लिपायागु अध्यायलय् पावलं विश्वासीतयसं ख्रीष्टयात क्वातुकु विश्वास यात धाःसा इमिगु चालचलनय् नं ख्रीष्टयागु माया खने दइ धकाः क्यनातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-१०

पावल अधिकार दुम्ह प्रेरित खः १:११-२:२१

परमेश्वरयागु दया मायायागु भिगु खँ ३:१-४:३१

छुत्कारायागु खँ व यायेमाःगु ज्या ५:१-६:१०

क्वचाय्कूगु ६:११-१८

गलाती

पावलपाखे ज्वजलपा

1 मनुतयपाखे मखु, येश् ख्रीष्ट व वयकःयात हानं म्वाकादीम्ह परमेश्वरं प्रेरित यानाः छवयाहःम्ह जि पावल व

2 जिलिसें थन दुपिं दाजुकिजापिनिपाखे गलातियाय् च्वंगु मण्डलीयात ज्वजलपा!

3 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येश् ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमित दयेमा।

4 थ्व मभिगु इलं बचय् यायेत झीगु पापयागु निति झी परमेश्वर बाःनं धयादी थें येश् थः हे सिनादिल।

5 परमेश्वर सदां तःधना च्वनेमा! आमेन।

भिगु खँ छता हे जक दु

6 छिपिं खनाः जि अजू चायाच्वनागु दु। गुलि याकनं छिपिं छिमित येश् ख्रीष्टपाखे दया माया यानाः सःतादीम्ह परमेश्वरपाखे फहिलावन। अले मेगु हे भिगु खँयात विश्वास याः जुयाच्वन।

7 धात्थे धायेमाल धाःसा ख्रीष्टयागु भिगु खँ बाहेक मेगु भिगु खँ म्दु। गुलि गुलि मनुत छिमिथाय् वयाः छिमित स्यकेत ख्रीष्टयागु भिगु खँयात मेकथं हिलेत कुतः यानाच्वंगुलि जिं थथे धायेमाःगु खः।

8 अयजूगुलि जिपिं हे थजुइमा, स्वर्गं वःम्ह स्वर्गदूत हे थजुइमा, छिमित जिमिसं न्हापा कना थकागु भिगु खँयात हीकाः सुनानं न्यंकल धाःसा वयात सराः लायेमा।

9 न्हापा नं जिमिसं थ्व खँ धायेधुन। आः हानं छकः थ्व हे खँ धाये – छिमिसं विश्वास याये धुंक्कूगु भिगु खँयात हीकाः न्यंकीपिन्त सराः लायेमा।

10 जिं थथे धयाच्वनागु छु मनुतयत लय्तायकेत खः ला? मखु! जिं ला परमेश्वरयात हे लय्तायकेत थथे यानाच्वनागु खः। जिं मनुतयत लय्तायकेत यानागु जूसा जि येश् ख्रीष्टया सेवा याइम्ह दास हे जुइ फइ मखु।

पावल गथे यानाः प्रेरित जुल

11 यःपिं दाजुकिजापिं, जिं छिमित छता खँ धाये – जिं न्यंकागु भिगु खँ मनुतयगु बुद्धिं पिहां वःगु मखु।

12 सुं मनुखं थ्व खँ जितः ना धकाः ब्यूगु नं मखु, अले सुनानं थ्व खँ जितः स्यंगु नं मखु। थ्व भिगु खँ जितः बियादीम्ह ला येश् ख्रीष्ट खः।

13 न्हापा यहदी धर्मकथं जुया च्वनाबलय् जि गज्याःम्ह खः धकाः ला छिमिसं बांलाक हे स्यू। परमेश्वरया मण्डलीयापिन्त जि गुलि दुःखकष्ट व सास्ती बिया, अले थुमित नाश हे यानाछवयेत कुतः यानाम्ह नं जि हे खः।*

14 जि ज्वलिज्वःपि मध्ये दकलय् अप्वः यहदी धर्म मानय् याना जुयाम्ह नं जि हे खः। झी तापाःबाज्यापिनिगु थितिकृति दकलय् अप्वः मानय् याना जुयाम्ह नं जि हे खः।*

15 अयनं दया यानादीम्ह परमेश्वरं जि बु हे मबुनिबलय् निसें जितः ल्ययादिल। अले थथे वयकःयागु ज्या याके छवयाहयादिल।

16 यहदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यके छवयेत जितः परमेश्वरं हे वयकःया काय्यागु खँ फुक्क सीके बियादिल।*
उबलय् जि सुयाके छुं नं न्यनेकने मयाना।

17 जि स्वयाः न्हापायापि प्रेरिततयके सल्लाह कायेत जि यरुशलेमय् नं मवना। बरु जि उग्रिमय् अरब देशय् वना। अले अनं दमस्कसय् तुं लिहां वया।

18 स्वदँ लिपातिनि केफास धाःमह पत्रुसयात नापलायेत जि यरुशलेमय् वना, व नाप जि बाःछि तक च्वना।*

19 अन जिं प्रभुया किजा याकूब बाहेक मेपि सुं प्रेरिततयत् नाप मलाना।

20 जिं धयाच्वनागु थ्व खँ धाथें खः। परमेश्वरया न्हाःने जिं मखुगु खँ ल्हाये मखु।

21 लिपा यरुशलेमं जि सिरियाय् व किलिकियाय् वना।

22 अबलय् तक यहदियाय् च्वंगु मण्डलीयापि मनुतयसं जिगु ख्वाः खंगु हे मदुनि।

23 इमिसं थथे धाःगु जक न्यनानःगु खः – “न्हापा झीत दुःखकष्ट बिया जूम्ह, अले झीत नाश यायेत स्वःमह मनुखं हे आः भिंगु खँ न्यंका जुयाच्वंगु दु।”

24 जिगु जीवनय् थथे हिउपा वःगुलि इमिसं परमेश्वरयात प्रशंसा यात।

2

पावलयात प्रेरिततयसं लसकुस याःगु

1 झिप्यदँ लिपा बारनाबास नाप जि यरुशलेमय् वना। तीतसयात नं नापं व्वना यंका।*

2 परमेश्वरं जितः अन वने हे माः धकाः धयादीगुलि जि वनागु खः। जि न्हापा यानागु व आः यानाच्वनागु ज्या सिति मवनेमा धकाः यहदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंकागु खँ मण्डलीया थकालिपिन्त जक कना।

3 जिनापं वःमह तीतसयात ग्रीक जूसां म्हय् चिं तयकेमाः धकाः सुनानं कर मया।

4 जिमिसं ख्रीष्टपाखें कयागु छुल्कारायागु खँ सीकेत जिमिगु चिवा कायेत फताहा विश्वासी जुयाः अन वःपिं छम्ह निम्हयसिनं धाःसा थ्व खँ पितहल। इमिसं जिमित दासयात थें व्यवस्थां धाःथें हे यायेमाः धकाः कर यात।

5 इमिसं धाःगु छता हे खँ जिमिसं मानय् मयाना। थुकथं जिमिसं भिंगु खँय् सत्य दु धकाः छिमिति कयनाबिया।

6 मण्डलीया थकालि धयाजूपिं इपिं न्हाक्व हे तःधं जूसां जितः छुं मपाः। परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु। इमिसं जिगु खँयात कयाः छुं मधाः।*

7 गथे परमेश्वरं पत्रुसयात यहदीतयत् भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या बियादिल, अथे हे जितः नं यहदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या बियादिल धकाः इमिसं सीकल।

8 वयकःयागु शक्तिं हे जितः यहदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंकीमह प्रेरित यानादिल। अथे हे पत्रुसयात नं यहदीतयत् भिंगु खँ न्यंकीमह प्रेरित यानादिल।

9 मण्डलीया थां धयातःपिं याकूब, पत्रुस व यहून्नां परमेश्वरं जितः थ्व ज्या बियादीगु खः धकाः सीकाः बारनाबासयात व जितः मण्डलीया जव ल्हाः यात। जिमिगु ज्या यहदीमखुपिन्थाय वनेगु, अले इमिगु ज्या यहदीतयथाय वनेगु जुल।

10 इमिगु मण्डलीइ च्वंपिं नये मखपिन्त ग्वाहालि यायेमाः धकाः जक इमिसं जितः धाःगु खः। थ्व हे ज्या न्हापानिसें हे यायेगु जिगु मतिइ दुगु खः।

एन्टिओखियाय पावलं पत्रुसयात ब्वःब्यगु

11 पत्रुस एन्टिओखियाय् वःबलय् विश्वासी मनुतयगु न्हाःने हे जिं वयात ब्वः बिया, छायाधाःसा सी दयकः हे वं ट्रंकुगु खः।

12 याकूबं छवयाहःपिं मनुत वये न्हाः पत्रुसं यहदीमखुपिं विश्वासीतनाप नयेत्वनेगु यानाच्वन। इपिं वये थुंकाः म्हय् चिं तयेमाः धकाः धाइपिं मनुत खनाः ग्यानाः पत्रुसं यहदीमखुपिं नाप नयेत्वनेगु त्वःताबिल।

13 पत्रुस नाप जूपिं यहदी विश्वासीतयसं नं अथे हे यात। इमिसं यानाः बारनाबासानापं अथे यात।

14 इपिं थथे सत्य भिंगु खँयागु लँपुइ मजगु खनाः जिं पत्रुसयात फुक्कसिया न्हाःने थथे धयाबिया – “यहदी जुयाः नं छि यहदीमखुमह मनुं छे जुयाच्वन। छि ला यहदी थें मच्चं। थुकथं छि यहदीमखुपिन्त यहदीत थें जू धकाः गथे यानाः धया जुइगु?”

* 1:14 १:१४ प्रे २२:३

* 1:16 १:१५-१६ प्रे १:३-६; २२:६-१०; २६:१३-१८

* 1:18 १:१८ प्रे १:२६-३०

* 2:1 २:१ प्रे ११:३०; १५:२

* 2:6

विश्वासं जक मुक्ति काये फइ

15 झीपिं बसानिसें हे यहदीत खः। झीपिं यहदीमखुपिं मनूत थें पापी मखु।

16 अथेसां येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःसा जक परमेश्वरं मुक्ति बियादी धकाः झीसं स्यु। व्यवस्था मानय याःनाः जक धर्मी ठहरय जुइ फइ मखु, येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःसा जक धर्मी ठहरय जुइ धकाः झीसं नं येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःनागु खः। व्यवस्था मानय याःनाः जक ला सुं नं धर्मी जुइ फइ मखु।*

17 येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःनाः धर्मी ठहरय जुइत स्वयाः नं झीसं यहदीमखुपिंसं थें पाप याःना हे च्वन धाःसा ख्रीष्टं झीत पापी याःनादीगु जुइ ला? मखु, थथे मखु।

18 त्वःताछ्वये धुनागु व्यवस्थायात जिं हानं मानय याःनाः धर्मी जुइत स्वल धाःसा जि पापी जुइ।

19 छायधाःसा परमेश्वरया निति जिं म्वाये फयेमा धकाः व्यवस्थापाखें व्यवस्थाया निति जिं सिनागु।

20 जि ख्रीष्टनाप कूसय सी धुन, जि थः हे म्वानाच्वनागु मखु, बरु ख्रीष्ट जिंके म्वानादीगु खः। जि ला आः जितः माया याःनाः जिगु निति सिनादीम्ह परमेश्वरया काय्यात विश्वास याःनाः म्वानाच्वनागु खः।

21 परमेश्वरयागु दया माया जिं सिति छ्वये मखु। व्यवस्था मानय याःनाः मनूत धर्मी ठहरय जुइगु जूसा ख्रीष्ट सिनादीगु सिति वन।

3

व्यवस्थां ला कि विश्वासं?

1 अय मूर्ख गलातीत, छिमित सुनां स्यंकल? येशू ख्रीष्टयात कूसय यख्खानाः स्याःगु खँ छिमिगु हे न्ह्यःने ध्वाथुइक कनागु मखु ला?

2 व्यवस्था मानय याःनाः परमेश्वरं छिमित पवित्र आत्मा बियादीगु ला कि येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यनाः विश्वास याःनाः बियादीगु?

3 छिपिं छाय थपायसकं मूर्ख जुयागु? छिमिसं आत्मां शुरु याःनाः आः छु छिपिं थःगु हे शक्ति फुना वनेत्यनागु ला?

4 छिमिसं थुलिमछि दुःख फयागु सिति वन ला? मखु, अथे जुइ मखु।

5 परमेश्वरं छिमित पवित्र आत्मा बियाः अजू चायापुगु ज्या याके बियादीगु छिमिसं व्यवस्था मानय याःगुलि खः ला कि येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यनाः विश्वास याःगुलि?

6 अब्राहामयात स्व! वं याःगु खँ धर्मशास्त्रय थथे च्वयातःगु दु – “अब्राहामं परमेश्वरयात विश्वास याःगुलि परमेश्वरं वयात धर्मी ठहरय याःनादिल।”*

7 थथे जूगुलि परमेश्वरयात विश्वास याइपिं मनूत हे अब्राहामया धाथेयापिं सन्तान खः धकाः छिमिसं थुइकि।*

8 यहदीमखुपिंसं परमेश्वरयात विश्वास यात धाःसा परमेश्वरं इमित नं धर्मी ठहरय याःनादी धकाः न्हापा हे धर्मशास्त्रय च्वयातःगु दु। अयजूगुलि हे अब्राहामयात परमेश्वरं “छंगुपाखें हे संसारय च्वंपिं फुक्क जात जातितयत आशिष बी” धकाः धयादिल।*

9 गथे अब्राहाम परमेश्वरयात विश्वास याःगुलि धर्मी ठहरय जुल, अथे हे वयकःयात विश्वास याक्वसिनं आशिष काये खन।

10 व्यवस्थाय जक भलसा तथा च्वंपिं मनूत सराः फयाच्वंपिं खः। थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय थथे च्वयातःगु दु – “व्यवस्थाय च्वयातःगु फुक्कं सदां मानय याःनाच्वने मफुपिं मनूतयसं सराः फयेमाली।”*

11 व्यवस्था मानय याःनाः सुं नं धर्मी ठहरय जुइ फइ मखु धयागु खँ ला छिमिसं आः बांलाक थुल हे जुइ। धर्मशास्त्रय हानं थथे च्वयातःगु दु – “परमेश्वरयात विश्वास याःनाजुइम्ह मनु सदां म्वानाच्वनी।”*

12 व्यवस्था पूर्वक मानय याइपिंसं धाःसा परमेश्वरयात विश्वास याये म्वाः। “व्यवस्था मानय याइपिं व्यवस्थापाखें हे म्वाइ” धकाः धर्मशास्त्रय च्वयातःगु दु।*

13 येशू ख्रीष्टं व्यवस्थाया सरापं झीत मू पुलाः त्वःतकादिल। वयकलं कूसय यग्गानाः झीगु सराः थःम्हं फयादीगु दु। व्यवस्थाय धयातःगु दु “सियागु थामय यख्खाइम्हयसित सराः लाइ।”*

14 यहदीमखुपिंसं नं येशू ख्रीष्टपाखें परमेश्वरं अब्राहामयात बी धयादीगु आशिष बियादीगु दु। उकिं झी विश्वास याःना च्वनापिंसं नं झीगु विश्वासं याःनाः बी धयातःगु पवित्र आत्मा कायेखनी।

व्यवस्था व बाचा

15 यःपिं दाजुकिजापिं, मनूतयगु हे दसु काये – निम्ह मिलय जुयाः च्वयातःगु भ्वंयात सुनानं स्यके फइ मखु, अले हानं उकीं छुं तने नं फइ मखु।

* 2:16 २१:६ भज १४:२२; रोम ३:२०,२२ * 3:6 ३:६ उत १५:६; रोम ४:२ * 3:7 ३:७ रोम ४:१६ * 3:8 ३:८ उत १२:३ * 3:10 ३:१० व्य २७:२६ * 3:11 ३:११ हब २:४ * 3:12 ३:१२ लेवी १८:५ * 3:13 ३:१३ व्य २१:२३

16 परमेश्वरं अब्राहामनाप व वया सन्ताननाप बाचा चिनादीगु खः। वयकलं तःमहयसित “अब्राहामया मचाखचा” धकाः धयामदी, बरु “अब्राहामया सन्तान” जक धयादिल। थन “सन्तान” धयादीगु छमहयसित जक खः, अले थव ख्रीष्ट येशूया बारे धयादीगु खः।*

17 परमेश्वरं बाचा चिनादीगु गुबले हे ल्वःमंकादी मखु। थथे वयकलं चिनादीगु बाचायात प्यसः व स्विदें लिपातिनि वःगु व्यवस्थां सिति छवये फइ मखु।*

18 परमेश्वरं बी धयादीगु आशिष व्यवस्था मानय यानाः दइगु खःसा ला थव परमेश्वरया बाचा हे मजुल। परमेश्वरं अब्राहामयात बाचा यानाः आशिष बियादीगु खः।*

19 अयसा व्यवस्था छाय बिल लय? मभिंगु ज्याखें सीके बीत परमेश्वरं झीत व्यवस्था बियादीगु खः। अयनं परमेश्वरं बाचा चिनातःमह ख्रीष्ट मझातले जक व्यवस्था दयाचवनी। थव व्यवस्था परमेश्वरं स्वर्गदूततयपाखें मोशायत बीके हयादीगु खः। शुक्रथं मोशा मनुत व परमेश्वरया दथुइ ज्या याइमह जुल।

20 दथुइ चवना ज्या याइमह निमहया दथुइ जुइ। अयनं परमेश्वर ला छमह हे जक दु।

व्यवस्था छाय माल?

21 अयसा छु व्यवस्था परमेश्वरयागु बाचाया अःखः जुल ला? मखु, व्यवस्था परमेश्वरयागु बाचाया अःखः मजु। मनुतयत जीवन दयेमा धकाः व्यवस्था बियादीगु जसा व्यवस्थां हे मनुत परमेश्वरया न्हःने धर्मी ठहरय जुइगु खः।

22 येशू ख्रीष्टयात विश्वास याक्वसित परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु मुक्ति काये फयेमा धकाः धर्मशास्त्रं संसारय च्वं पि फुक्कसितं पापय लाकातःगु दु।

23 विश्वास यायेगु ई वये न्हः हे व्यवस्थां झीत कुनातल। थथे व्यवस्थां झीत कुनातःगु येशू ख्रीष्ट मझातले जक खः।

24 विश्वासं हे झीपिं परमेश्वरया न्हःने धर्मी ठहरय जुइमा धकाः ख्रीष्ट ज्ञाये न्हः व्यवस्थायात झीत स्यनीमह गरु थें याना तल।

25 आः धाःसा विश्वास यायेगु ई वये धुंकल, उकिं आः झीपिं व्यवस्थां धाःथें चवने म्वाल।

26 येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाः वयकः नाप मिलय जगुलि छिपिं फुक्कं परमेश्वरया सन्तान जुल।

27 ख्रीष्टयात विश्वास यानाः बप्टिस्मा कयाः वयकः नाप मिलय जूपिं सकसिनं पहःचहः न्हगु वसः थें पुंगु दु।

28 अयजगुलि आः यहदीत व यहदीमखुपिं छु हे मपात। दास व दासमखुपिं, अले मिजं व मिसा नं मपात। येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि छिपिं फुक्कं छमह हे जुल।

29 छिपिं ख्रीष्टया मनुत खःसा अब्राहामया सन्तान नं खः। अले परमेश्वरं बी धकाः बाचा चिनादीगु छिमित नं बियादी।*

4

1 जिं छु धाये धाःसा – अबुयागु सम्पत्ति फुक्कं वया कायपिनिगु खःसां मचाबलय इपिं च्यः थें हे जुयाचवनी।

2 अबुमहयसिनं मधातले इपिं इमित सुसाःकुसाः यायेत तयातःमहयसिनं धाःथें चवनेमाः।

3 विश्वास याये न्हः झीपिं नं मस्त थें खः, अले झीत संसारयागु मभिंगु आत्मां चिनातल।

4 परमेश्वरं धयादीगु ई वयेवं परमेश्वरं वयकःया काययात छवयाहयादिल। वयकः मिसामहयसिगु क्वखं बुल। अले यहदीतयगु व्यवस्था मानय यानाः चवनादिल।

5 व्यवस्था मानय यानाच्वंपिन्त व्यवस्थां लिंगनाः परमेश्वरया कायपिं यायेत वयकलं थथे यानादीगु खः।*

6 झीपिं नं परमेश्वरया कायपिं खः धकाः सीकित परमेश्वरं थः काययागु आत्मा झीगु नुगलय तयादिल। अले थव हे आत्मां झीगु नुगलं “अब्बा, जिमि बाः” धकाः धयादी।

7 थथे जगुलि छिपिं आः दास मखुत, बरु परमेश्वरया कायपिं जुइ धुंकल। उकिं वयकलं थः सन्तानयात फुक्क अधिकार बियादी।

पावलं गलातीतयगु च्यूताः काःगु

8 न्हापा परमेश्वरयात म्हमस्यूगुलि छिपिं परमेश्वर हे मखुपिं मेपिं घःतय दास जुयाच्वंगु खः।

9 आः छिमिसं परमेश्वरयात म्हसी धुंकल। वयकलं नं छिमित म्हसीकादिल। आः हानं छिपिं गथे यानाः व हे ज्यालगय मजुपिं व पुलां पिं घःतयथाय लिहां वनेफुगु? छु छिपिं हानं इमि दास जूवनेगु ला?

10 थौं छिमिसं खास न्हि, थितिकुति, ला, रिंतु व दँयात मानय यानाचवनी।

11 उकिं छिपिं स्यनावनी धकाः जितः तसकं पीर जुयाचवनी। छिमिथाय वयाः उलिमछि दुःखकष्ट सियाः जिं ज्या याना थकागु सिति वनीगु जुल ला?

12 यःपि दाजुकिजापि, जिं छिमित बिन्ति याये — जिं याना थें तुं छिमिसं नं या। जि छम्ह यहदी खःसां छिपिनाप यहदीमखुपि थें ज्याचवने धुन। छिमिसं जितः छुं हे मभिकूगु मदु।

13 दकलय न्हापा छिमित भिंगु खँ न्यकाबलय जि म्हंमफु धयागु खँ छिमिसं लुमंकातःगु दयेमाः।

14 म्हंमफुसां जितः हेला मयासें छिमिसं भचा हे थाकु मचासे बिचाः यात। स्वर्गदूतयात व ख्रीष्टयात थें छिमिसं जितः दुकयाः सुसाःकुसाः यात।

15 छिपि अबलय गुलि लयताःगु। जि जक ज्यासा थःगु मिखा लिकया बीत तक नं छिपि न्ह्यचिली। थव खँय जिं साक्षी बी फु। आः जक छिमित छु जुल?

16 सत्य खँ कनागुलि जि छिमि शत्रु जुल ला?

17 मेपि मनुतयसं छिमित लयतायकेत स्वयाचवंगु दु, अथेसां इमिगु मति मभिं। इपि छिमित जिपाखें लिंगनाः थःपाखे साला कायेत स्वयाचवंपि खः।

18 मेपिनिगु खँ न्येनेगु नं बां हे लाःगु खँ खः। अयनं न्ह्याबलें भिंम्ह मनुयागु जक खँ न्येनेमाः। जि दुबलय जक मखु, मदुबलय नं छिमिसं थथे यायेमाः।

19 छिपि ख्रीष्ट थें मजुतले जितः मचाबू ब्यथा थें दुःख जुयाचवनी।

20 छिमिथाय वये फुगु जूसा जिं छिमिगु नुगलय ध्वाथुइक खँ कनेगु खः। छिमिगु खँय जिं छुं हे क्वःछी मफया च्वन।

हागार व सारायागु दसु

21 व्यवस्था मानय याये मास्ति वःपिन्त जिं धाये — व्यवस्थां छु धाइ व छिमिसं मस्यू ला?

22 व्यवस्थाय थथे च्वयातःगु दु — अब्राहामया निम्ह कायपि दु। छम्ह काय भ्वातिपाखें बूम्ह, अले मेम्ह ब्याहा यानाहःम्ह कलाःयापाखें बूम्ह।*

23 भ्वातिपाखें बूम्ह अब्राहामया काय इमिगु इच्छां बूम्ह खः। ब्याहा याना हःम्हपाखें बूम्ह काय धाःसा परमेश्वरयागु बचंकथं बूम्ह खः।

24 थव दसु थें खः। थुपि निम्ह मिसा परमेश्वरं बाचा चिनादीगु निता खँ खः। हागार धाःम्ह भ्वाति सीने पहाडय ब्यूगु व्यवस्था खः।

25 हागार अरब देशया सीने पर्वत खः। व्यवस्था मानय यानाचवंपि मनुत फुककं हागारया मस्त जुल, उकिं थुपि फुककं दास जुल।

26 सारा धाःसा परमेश्वरं चिनातःगु बाचा थें खः। सारा न्यानातःम्ह भ्वाति मखु, व स्वर्गयागु यरुशलेम थें खः। अले झीपि वया सन्तान जुल।

27 धर्मशास्त्रय नं थथे च्वयातःगु दु —

“हे मचा बुइकिमखुम्ह

थारिम्ह लयताया च्वँ,

मचा बुइकेबलय

गुलि दुःख जुइ धकाः

मस्यूम्ह नुगः चाय्काः हाला जु।

छाय्धाःसा भाःतनाप च्वनाचवम्ह

मिसाया स्वयाः

भाःतं त्वःतुम्ह मिसायागु हे

मस्त यक्व दु।”*

28 यःपि दाजुकिजापि, छिपि इसहाक थें बचंया सन्तान खः।

29 न्हापा थें आः नं भ्वातिपापाखें बूपिसं परमेश्वरया आत्मां बूपिन्त दुःखकष्ट बियाचवंगु दु।*

30 थव हे खँय धर्मशास्त्रय छु धकाः च्वया तल? “भ्वातियात व वया काय्यात पितिनाखव। छाय्धाःसा ब्याहा यानाहःम्ह कलाःपाखें बूम्ह कायनं थें वं थः अबुयागु सम्पत्ति काये दइ मखु।”*

31 अयजुगुलि यःपि दाजुकिजापि, झीपि भ्वातिनं बुइका तःपि सन्तान मखु, बरु ब्याहा याना हःम्हयसियापाखें बूपि सन्तान खः।

5

ख्रीष्ट येशू छुत्कारा बियादी

* 4:22 ४:२२ उत १६:१५; २१:२

* 4:27 ४:२७ यशै ५४:१९

* 4:29 ४:२९ उत २१:९

* 4:30 ४:३० उत २१:९

1 छुत्काराया निति ख्रीष्ट येशू झीत छुत्कारा बियादी धुंकल। उकि आ: छिपि साहस कया: दें। हाकनं दासत्वय मलायेमा।

2 न्यँ, जि पावलं धयाचवना — छिमिसं म्हय चिं तया जुल धा:सा छिमिसं ख्रीष्ट येश्यात विश्वास या:गु छुं हे ज्यालगाय मजुल।

3 म्हय चिं तयेमा: धाइम्ह मनुयात जिं हानं धाये — म्हय चिं त:म्ह मनुखं व्यवस्थायागु फुक्क खँ मानय मयासँ मगा:।

4 व्यवस्था मानय याना: परमेश्वरया न्ह्य:ने धर्मी ठहरय जुइत स्वइपि मनुत ख्रीष्ट येशू नाप मिलय जुइ फइ मखु। अले थज्या:पिं मनुत परमेश्वरयागु दया मायां तापाना चवनी।

5 जिमिगु आशा ला परमेश्वरं हे जिमित धर्मी ठहरय यानादी धयागु ख:। अले परमेश्वरयागु आत्मायागु शक्ति हे जिमित विश्वास याये फयकादी धका: जिपिं पियाचवनागु ख:।

6 झीपिं ख्रीष्टनाप मिलय जुइ धुन धा:सा म्हय चिं त:सां मत:सां छुं नं पाइ मखु। झीत मा:गु ला विश्वास ख:। थ्व हे विश्वासं याना: झीसं माया याये फइ।

7 छिपिं ला बांलाक ब्वाँय वनाचवंगु ख:। छिमित सुनां सत्य खँ मानय याये मते धका: पन?

8 छिमित स:तादीम्ह परमेश्वरं थ्व ज्या याके बियादीगु मखु।

9 “न्हायात:गु छवचुंलय सोडा भचा जक ल्वाकख्या:सां पवंगाना वइ।”☆

10 प्रभु नाप मिलय जुयाचवंगुलि छिपिं अथे मेगु लँय जुइ मखु धका: जिं पत्या: यानाचवनागु दु। अथेसां छिमित स्यकेत स्व:पिं, न्ह्याम्ह हे जूसां, इमित परमेश्वरं सजाँय बियादी।

11 य:पिं दाजुकिजापिं, जिं अज्ज नं म्हय चिं तयेमा: धका: न्यंकाजगु जूसा जिं अज्जं छाय दु:खकष्ट फया चवनेगु? थ्व खँ ख: धयागु जूसा क्रूसय सिनादीम्ह ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंका जूसां जित: सुनानं दु:खकष्ट ब्यू वइ मखु।

12 छिमित स्यकेत स्व:पिं मनुतयसं म्हय चिं तयेगु जक मखु म्ह भज्यंक हे स्यंकूसां ज्यू नि।

13 य:पिं दाजुकिजापिं, परमेश्वरं छिमित छुत्कारा बीत स:तादीगु ख:। थ: य:थें याना जुइ मते, बरू माया याना: मेपिन्त ग्वाहालि बीगु या।

14 फुक्क व्यवस्था थ्व हे छगु आज्ञाया दुने ला: — “थ: ज:लाख:लायात थ:त थें माया या।”☆

15 अयनं गुँपशुत थें थथ: हे ल्वाना जूसा छिपिं फुक्कं स्यनावनी धयागु खँय छिमिसं होश यानाचवँ।

पवित्र आत्मां जा:गु जीवन

16 पवित्र आत्मां धा:थें याना जूसा छिमिसं थ: य:थें यानाजुइगु त्व:ते फइ।

17 शरीरं ला पवित्र आत्माया विरोधय व पवित्र आत्मां शरीरया विरोधय इच्छा याइ। थुपिं निम्ह शत्रु थें ख:, उकिं झीसं झीत य:थें याये फइ मखु।☆

18 आत्मां धा:थें याना जूसा छिमिसं व्यवस्थाय चवया त: थें याये माली मखु।

19 मनुतयगु बानी छु ख: बांलाक हे सी दु। मनुतयगु बानी थ्व हे ख: — व्यभिचार यायेगु, मभिगु मतिइ तयेगु, ला: ला: थें यानाजुइगु,

20 मूर्ति पुजा यायेगु, झौंकी ज्या यायेगु, ल्वाना जुइगु, मेपिन्त मभिकेगु, नुग: मुइकेगु, तंभवयेगु, थ:गु जक भिं स्वयेगु, मेपिन्त ल्वाका जुइगु, अले पुच: पुच: मुना: बाया जुइगु,

21 डाहा यायेगु, अयला: थ्वँ त्वना जुइगु, मोजमज्जा यानाजुइगु, थथे हे मेमेगु ज्या यानाजुइगु। थज्या:पिं परमेश्वरयागु राज्यय दुहां वने फइ मखु धका: जिं न्हापा नं धायेधुन, आ: नं थ्व हे खँ जिं छिमित धयाचवना।

22 पवित्र आत्माया फल धा:सा माया यायेगु, लयतायेगु, शान्ति याकेगु, सह यायेगु, दया यायेगु, ग्वाहालि यायेगु, विश्वास यायेबह: जुइगु,

23 नम्र जुइगु, स्वजा जुइगु, मनयात चिना तयेगु ख:। थथे यानाजुइपिन्त दोष बीगु छुं हे व्यवस्था मदु।

24 येशू ख्रीष्टयापिं मनुतयसं ला थ: य:थें यानाजुइगु व मभिगु ज्या फुक्कं क्रूसय यख्खाये धुंकल।

25 आत्मां झीत म्वाकात:गु ख:सा झीपिं आत्मां धा:थें चवनेमा:।

26 झीसं थ:थवय घमण्ड यानाजुइगु, तंभवया जुइगु व नुग: मुइका जुइगु याये मज्यु।

6

थ:थवय ग्वाहालि याना जु

1 य:पिं दाजुकिजापिं, सुनानं मभिगु ज्या या:गु खन धा:सा छिपिं परमेश्वरया आत्मां धा:थें याइपिन्सं वयात मिजासं भिकेगु स्वयेमा:। तर बांलाक होश या, थथे यायेबलय छिपिं थ: हे मभिगु ज्याय मलायेमा।

2 छम्हयसिनं मेम्हयसित दु:खबलय ग्वाहालि यायेगु या। थुकथं छिमिसं ख्रीष्ट येश्यागु आज्ञा पूवकी।

- 3 थथे मयासें सुनानं थःम्हं थःत तःधंम्हं धकाः धयाजुल धाःसा वं थःम्हं थःत धोखा ब्यगु जुइ।
- 4 सकसिनं थःम्हं थःगु ज्यायात जाँचय् याना स्व। थःम्हं यानागु भिंगु ज्याय् लयताया च्वँ। मेपिन्सं स्वयाः बांलाक यानागु दु धकाः तःधंछुना जुइ मते।
- 5 छाय्धाःसा फुक्कसिनं थःगु कु थःम्हं हे क्वबीमाः।
- 6 वचन स्यना काःम्हयसिनं स्यंम्हयसित छुं न छुं बी हे माः।
- 7 धोखा नये मते, परमेश्वरयात गिजय् यायेगु जुइ मखु। मन्तयसं छु पिना तल व हे सयकी।
- 8 सुनानं थःत यःथे पापी ज्या याना जूसा वयात नरकय् छवइ। सुनां परमेश्वरयात यःथे याना जुइ वयात अनन्त जीवन दइ।
- 9 अयज्गुलि भिंगु ज्या यायेत थाकु चाये मते। थाकु मचासे ज्या यानाच्वन धाःसा छन्हू इतीत परमेश्वरं सिरपाः बियादी।
- 10 अयज्गुलि मौका दुबलय हे इतीसं मेपिन्त भिंगु यानाबीमाः। अप्वः यानाः विश्वासी दाजुकिजापिन्त यानाबीमाः।
- 11 जिं थःगु हे ल्हातं ततःग्वःगु आखलं छिमित च्वयाच्वनागु दु।
- 12 ततःधंगु खँ ल्हानाः तःधं जुया जुइपिं मन्तयसं हे खः छिमित म्हय चिं तयकेत कर यानाच्वंगु। येशू ख्रीष्ट कूसय् सिनादीगु खँ न्यंकाः दुःखकष्ट फयेमाली धकाः इमिसं थथे याना जूगु खः।
- 13 म्हय चिं तयातःपिं मन्तयसं हे नं व्यवस्थाय् च्वया तः थें याये मफु। छिमित म्हय चिं तयके धुन धकाः तःधंछुइत इमिसं छिमित म्हय चिं तयकेत स्वयाच्वंगु खः।
- 14 जिं ला मेगु खँय मखु, बरु येशू ख्रीष्ट कूसय् सिनादीगु खँय जक छयं धस्वाका। वयकः कूसय् सिनादीगुलि जिगु निति संसार सी धुंक्ल, अले संसारयागु निति जि सी धुन।
- 15 म्हय चिं तःसां मतःसां छुं मपा। दक्वसिबय् तःधंगु ला न्हंम्ह जुयाः म्वानाच्वनेगु खः।
- 16 थथे न्हपिं जुयाः म्वानाच्वपिं धात्थेयापिं इस्त्राएलीतय्त परमेश्वरं दया व शान्ति बियादीमा।
- 17 आः थ्व खँय सुनानं जितः दुःखकष्ट बी मते, छाय्धाःसा येशूया दास खः धकाः क्यनेगु घाःखू जिं थःगु म्हय फये धुन।
- 18 यःपिं दाजुकिजापिं, इती प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया छिमित दयाच्वनेमा। आमेन।

एफिससय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

पावलं थ्व पौ एफिससय् च्वंपिन्त “स्वर्ग व पृथ्वीइ सृष्टि यानातःगु फुक्क ख्रीष्टयागु ल्हातय लःल्हानादी” धयागु परमेश्वरयागु ग्वसाःया खँयात कयाः च्वःगु खः। नापं थुकी परमेश्वरया मनूतयत येशू ख्रीष्टलिसे छप्पं जुयाः च्वनेत नं इनाप यानातःगु दु।

थ्व सफूया न्हापांगु ब्वय् पावलं छप्पं जुयाः च्वनेगु खँ च्वयातःगु दु। परमेश्वर बाःनं थः मनूतयत गुकथं ल्ययादिल, गुकथं इमिगु पाप क्षमा जुल, गुकथं इपिं वयकःया काय ख्रीष्टपाखें पापं मुक्त जुल, परमेश्वरं गुकथं इमित पवित्र आत्मा बैनाकथं बियादिल धयागु खँ व ख्रीष्टं यहदी व यहदीमखुपिन्त ब्यागः तयातःगु दथुइया पःखाः थुनाब्यगु खँ नं थुकी न्ह्यथनातःगु दु।

सफूया निगगु ब्वय् पावलं विश्वासीतयत ख्रीष्टलिसे छप्पं जुयाच्वना धयागु खँ व्यवहारय् नं यानाः क्यनेमाः धकाः धयातःगु दु।

पावलं परमेश्वरया मनूत ख्रीष्टलिसे छप्पं जुयाः गुकथं मिले जुयाच्वनेमाः धयागु खँ ध्वाथुइकेत थीथी नमूना बियातःगु दु। गथे – मण्डली म्ह खः, ख्रीष्ट छयं खः। मण्डली छें खः, ख्रीष्ट उकिया मू ल्वहं खः। मण्डली भम्चा खः, ख्रीष्ट मिजं खः। थ्व पौलय् परमेश्वरं इती गुलि दया माया यानादी धयागु खँ पावलं तसकं च्वछायाः च्वयातःगु दु। शैताननापं ल्वायेत छु यायेमाः धयागु खँ नं थुकी न्ह्यथनातःगु दु। ख्रीष्टयागु माया, बलिदान, क्षमा, दया माया व श्रद्धताया जलय् न्ह्यागु खं खने दइ।

धलः पौ

न्ह्यखें १:१-२

ख्रीष्ट व मण्डली १:३-३:२१

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन ४:१-६:२०

क्वचाय्कूगु ६:२१-२४

एफिसी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावलपाखें एफिससय् च्वंपिं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाच्वंपिं परमेश्वरया मनूतयत ज्वजलपा!*

2 इती परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमिके दयाच्वनेमा।

ख्रीष्टया मनूतयत परमेश्वरं

आशिष बियादी

3 ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलिं परमेश्वरं इती स्वर्गयागु फुक्क आशिष बियादीगुलिं इती प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात तःधंकेमाः।

4 संसार मद्दिबलय् हे परमेश्वरं इती वयकःया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत व पवित्र यायेत ल्ययादीगु खः।

5 वयकलं इती माया यानाः येशू ख्रीष्टपाखें थःकायपिं यानादिल। वयकलं थः यःकथं हे थथे यानादीगु खः।

6 वयकलं इती थथे तःधंगु दया माया यानादीगुलिं इती वयकःयात तःधंकेमाः। वयकलं थः यःम्ह कायपाखें इती दया माया यानादिल।

7 ख्रीष्ट येशू हि हायकादीगुलिं इतीगु पाप क्षमा जुल। अले इती छुत्कारा बियादिल। परमेश्वरयागु दया माया गुलि तःधं!*

8 वयकलं फुक्क ज्ञान व बुद्धि बियाः इती यक्व दया माया यानादिल।

9 ख्रीष्टपाखें पूर्वकादीगु फुक्क गुप्ति ज्याखँ वयकलं इती सीके बियादिल।

10 पाय्छिगु ई वइबलय् स्वर्ग व पृथ्वीइ दुगु फुक्क खँ ख्रीष्टया अधीनय् हयेगु परमेश्वरया ग्वसाः खः।

11 परमेश्वरं थ्व फुक्क न्हापा हे क्वःछिना तःकथं यानादीगु खः। वयकलं इती न्हापानिसें हे ख्रीष्टनाप मिलय् यानाः थः मनु यायेत ल्ययादीगु खः।

12 इतीपिं ख्रीष्टयाके भरोसा तयापिं दक्वसिबय् न्हापां हे ल्ययातःपिं खः। उकिं परमेश्वरयात इतीसं तःधंके।

13 अथे हे छिमिसं नं थ्व मुक्ति बीगु सत्य व भिंगु खँ न्यना: ख्रीष्टयात विश्वास यात। अले थःम्हं बाचा चिना तःकथं पवित्र आत्मा बैना बिया: परमेश्वरं छिमित थः मनु यानादिल।

14 परमेश्वरं बी धका: धयादीगु झीत नं दइ, अले वयकःया थः मनुतयत पापं छुतय यानादी धयागु दसिकथं झीत पवित्र आत्मा बियातःगु खः। झीसं वयकःयात तःधके।

पावलं परमेश्वरयात सुभाय देछाःगु

15 छिमिसं येशू ख्रीष्टयात क्वात्तुक विश्वास यानाच्चंगु व फुक्क विश्वासीतयत दया माया यानाच्चंगु खँ न्यना:

16 जिं परमेश्वरयात न्हाबलेँ सुभाय बियाच्चनागु दु। अले प्रार्थना यायेबलय छिमित नं लुमंकाच्चनागु दु।

17 ज्ञान बीम्ह व परमेश्वरयात म्हसीका बीम्ह पवित्र आत्मा छिमित बियादीमा धका: जिं दकलय तःधम्ह व येशू ख्रीष्टया बा: परमेश्वरयाके फवनाच्चना।

18 परमेश्वरयागु ज्याखँ फुक्कं थुइके फयकेत छिमिगु नुगः चायकादिसँ धका: नं जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। अले छु आशायागु नितिं वयकलं छिमित सःतादीगु खः व वयकलं थः मनुतयत छु छु आशिष बियादी धका: धयादीगु खः, छिमिसं सी।

19 अले वयकःयात विश्वास याःपिन्त ग्वाहालि यानादीगु वयकःया शक्ति गुलि तःधं धयागु सीमा धका: नं जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। वयकःया शक्ति तसकं तःधं।

20 थ्व हे शक्ति वयकलं सी धुंक्रम्ह ख्रीष्टयात म्वाका: स्वर्गय थःगु जवय तयादिल।*

21 ख्रीष्ट फुक्क अधिकार दुम्ह, शासन यानादीम्ह, शक्ति जाःम्ह व फुक्क प्रभुत स्वया: नं तःधम्ह खः। वयकःयात थ्व संसारय जक मखु, वइतिनिगु संसारय नं फुक्क नां स्वया: च्वय तयादिल।

22 थुकथं दक्व फुक्कं परमेश्वरं ख्रीष्टयागु अधीनय तयादिल। अले मण्डलीया* थकालि नं यानादिल।*

23 मण्डली ख्रीष्टयागु म्ह खः। थ्व हे म्ह न्हाथाय दीम्ह व न्हागु खं पूर्वकादीम्ह वयकःयागु पूर्वांग रूप खः।*

2

परमेश्वरं झीगु पाप क्षमा यानादी

1 छिपि थःगु अपराध व पापं याना: सीपिन्त वयकलं म्वाकादिल।

2 थ्व संसारयापि मनुतयसं थें छिमिसं नं पापी ज्याखँ याना जगु खः। अले मभिंगु ज्याखँया नाय: शैतान धाःथें जुयाच्चंगु खः। थ्व शैतान परमेश्वरयात विश्वास मयाःपिन्त थःगु ल्हातय कयातःगु दु।

3 झीपि नं छकः इपिं थें हे जुइ धुनागु दु, झीसं नं थःत यःथें याना: मोजमज्जा याना जुइ धुन। थुकथं मेपिं थें झीपिं नं परमेश्वरयागु तं फये मालीपि जुइ धुन।

4 अयुंनं परमेश्वरं झीत तसकं तःधंगु दया माया क्यनादीगु दु।

5 झीपि सीपि मनुत थें पापी जुया च्वसां ख्रीष्टं झीगु पाप क्षमा यानादिल। परमेश्वरयागु तःधंगु दया मायां छिमित थथे मुक्ति बियादीगु खः।*

6 झीसं ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि वयकलं झीत हानं म्वाका: वयकः नाप स्वर्गय तयादिल।

7 झीत परमेश्वरं दया माया यानादी धका: सीके बीत थथे यानादीगु खः। थ्व दया माया ख्रीष्ट येशूपाखें परमेश्वरं झीत न्हाबलेया निति क्यनादीगु दु।

8 परमेश्वरयात छिमिसं विश्वास याःगुलि छिमित वयकलं दया माया याना: मुक्ति बियादीगु खः। छिमिगु थःगु हे कुतलं थ्व मुक्ति दुगु मखु। थ्व ला परमेश्वरयागु वरदान खः।

9 छिमिगु धर्मकर्म थथे जगु मखु, उकिं छिमिसं तःधंछुइगु खँ हे मदु।

10 छायाःधा झीपि भिंगु ज्याया निति ख्रीष्ट येशूपाखें सृष्टि यानातःपि वयकःया ल्हाःया सीप खः। वयकलं न्हापानिसें दयकातःगु भिंगु ज्याखँ झीगुपाखें जुइ फयेमा धका: झीत तयार यानादीगु खः।

यहदी व यहदीमखुपि ख्रीष्टपाखें मिलय जुल

11 न्हापायागु खँ लुमंकी, म्हय चिं तयातःपि यहदीतयसं छिमित म्हय चिं मतःपि यहदीमखुपि धका: धाइगु खः।

12 बिचा: या, छिपि ख्रीष्टपाखें तापाना च्वपि खः। छिपि इम्राएलयगु हकं पिनेलाःपि, परमेश्वरं चिनादीगु बाचां पिनेलाःपि, आशा धयागु हे त्वफिका च्वपि, व परमेश्वर हे मदयका च्वपि जुयाच्चंगु खः।

13 उबलय छिपि ख्रीष्ट येशूपाखें तापाना च्वपि खः। आ: धा:सा छिमित ख्रीष्टयागु हि हे वयकः नाप सतिकादिल।

* 1:20 १:२० भज ११:०१ * 1:22 १:२२ मण्डली ग्रीक भाषां एकलेसिया * 1:22 १:२२ भज ८:६ * 1:23 १:२२-२३ कल १:१८ * 2:5 २:५-६ कल २:१३

14 थः हे कूसय सिनाः वयकलं यहदीतयगु वयहदीमखुपिनिगु दथुइच्वंगु पःखाः थुनाः थःथवय मिलय यानाः झीत शान्ति बियादिल।

15 थथे यायेत वयकलं यहदीतयगु व्यवस्थाय च्वंगु आज्ञा व नियम त्वथुलादिल। अले यहदीतयत् नं यहदीमखुपिन्त नं थःत विश्वास याकाः मिलय यानाः छम्ह हे यानादिल। थुकथं वयकलं झीत शान्ति बियादिल।*

16 थुकथं ल्वापुख्यापु मदयकाः कूसय सिनाः वयकलं यहदीतयत् नं यहदीमखुपिन्त नं छम्ह हे यानादिल।*

17 थथे यायेत वयकलं परमेश्वरलिसे तापाना च्वंपि व सतिना च्वंपिन्त नं शान्तियागु खँ न्यंकादिल।*

18 वयकलं यानाः हे झीपि यहदीत नं यहदीमखुपि नं पवित्र आत्मा दयाः परमेश्वर बाःया न्हाःने वने फत।

19 उकि छिपि आः यहदीमखुपि जसां इस्त्राएलयागु हकं पिनेलाःपि व परमेश्वरयागु बाचां पिनेलाःपि मखुत। बरू आः छिपि नं इस्त्राएलयागु हकं थ्याःपि व परमेश्वरया जहानया दुजः जुल।

20 प्रेरिततयसं व अगमवक्तातयसं स्वना थकूगु जगय दयकूगु छँ छिपि नं खः। अले थ्व जगयागु मू ल्वहं येशू ख्रीष्ट खः।

21 वयकलं हे फुक्कसितं मिलय यानाः थ्व छँयात परमेश्वर च्वनादीगु पवित्रगु देगः यानादी।

22 छिपि नं मेपि थें पवित्र आत्माय परमेश्वर च्वनादीगु छँ जुइत नापानां च्वजाया वनी।

3

पावलं यहदीमखुपिन्थाय सेवा याःगु

1 छिपि यहदीमखुपि मनुतयत् परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंका जुयागुलि जि ख्रीष्टया च्यः पावल थथे इयालखानाय कुंका च्वनेमाल।

2 छिमित हे न्यंकेत परमेश्वरं दया माया यानाः जितः थ्व भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या बियादीगु खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू।

3 परमेश्वरं वयकःयागु गुप्ति खँ जितः सीके बियादिल। थ्व हे खँ जिं न्हापा नं चिहाकयक च्वये धुन।

4 जिं च्वयाहयागु थ्व खँ ब्वन धाःसा जिं ख्रीष्टयागु गुप्ति खँ गुलि स्यू धकाः छिमिसं सीके फइ।*

5 थ्व गुप्ति खँ न्हापा न्हापायापि मनुतयसं मस्यु। थौकन्हय परमेश्वरं वयकःया पवित्र प्रेरिततयत् व अगमवक्तातयत् थ्व गुप्ति खँ पवित्र आत्मापाखें सीके बियादीगु दु।

6 जिं धयाच्चनागु गुप्ति खँ थ्व हे खः - परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यना काःगुलि यहदीतयत् थें यहदीमखुपिन्त नं परमेश्वरं उतिकं आशिष बियादी। थुपि निखलः नं छम्ह हे खः। परमेश्वरं थुमित नं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याक्वसित बी धकाः धयादीगु बियादी।

7 परमेश्वरं दया यानाः हे जितः थथे भिंगु खँ न्यकं जुइम्ह यानादिल। थःगु शक्ति वयकलं जितः थथे यानादिल।

8 परमेश्वरया चिधंम्ह स्वयाः नं अज्ज चिधंम्ह मनु जितः हे ख्रीष्टयागु तःजिगु भिंगु खँ यहदीमखुपिन्त न्यंकाः वनेगु ज्या परमेश्वरं लःल्हानादिल।

9 दक्व फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरं न्हापानिसें थ्व गुप्ति खँ सुयातं सीके बियामदी। आः धाःसा वयकलं थ्व गुप्ति खँ जिगुपाखें फुक्क मनुतयत् सीके बियादीगु दु।

10 आः ला मण्डलीपाखें आकाशय राज्य याइपि व अधिकार दुपिन्त परमेश्वरयागु तःधंगु ज्ञान सीके बीत थथे थ्व गुप्ति खँ उलादीगु खः।

11 परमेश्वरं न्हापानिसें हे ग्वसाः ग्वयादीगु थ्व ज्या झी प्रभु ख्रीष्ट येशूपाखें पूर्वकादिल।

12 ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि झीपि मग्यासे हे परमेश्वरया न्हाःने वने फु।

13 अयज्गुलि जिं थथे दुःखकष्ट सियाच्चनागु खनाः छिमिसं आशा त्वःते मते धकाः जिं इनाप यानाच्चना। थुकिं छिमित हे भिं जुइ।

ख्रीष्टयागु माया

14 उकि जिं पुलि च्याः परमेश्वर बाःयात प्रार्थना यानाच्चना।

15 वयकलं हे स्वर्गय च्वंपि व पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कसित जीवन बियादीगु खः।

16 वयकःयागु तःधंगु आशिषं व वयकःयागु आत्मापाखें छिमित शक्ति दयेमा, अले व हे शक्ति छिपि दुनुगलनिसें बल्लाना च्वनेमा धकाः जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

17 उकि विश्वासं यानाः ख्रीष्ट छिमिगु नुगलय च्वनादी। छिमिगु नुगलय मायां हा काय फयेमा, अले छिपि मायायागु लिधंसाय च्वने फयेमा धकाः जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

18 अले छिमिसं नं परमेश्वरया मनुतयसं थें ख्रीष्टयागु मायायागु हाकः, ब्या, जाः गुलि दु धकाः बांलाक सीके फइ।

19 दक्व ज्ञान बुद्धि स्वयाः नं तःधंगु वयकःयागु मायायात छिमिसं थुइके फयेमा, अले वयकःयागु फुक्क भिगु बांलाःगु खं छिमिगु नुगः जायाचवनेमा धकाः नं जिं प्रार्थना यानाचवनागु दु।

20 झीत बियादीगु शक्तिं झीसं फवनागु स्वयाः नं अप्वः अले मनय् तयागु स्वयाः नं अप्वः बी फुम्ह परमेश्वर

21 मण्डली व ख्रीष्ट येष्पाखें सदां तःधनेमा। आमेन।

4

फुक्कं मिलय् जुयाः चवनेमाः

1 प्रभुयागु ज्या यानाः कुंका चवनेमाःमह जिं छिमित प्रभुयात यःकथं ज्याखें याना च्वं धकाः दुनुगलंनिसें बिनित् यानाचवना।

2 न्हाबलें क्वमिलु, स्वजा व सह याइपिं जुयाः थःथवय् माया यानाः*

3 पवित्र आत्मायागु ग्वाहालि छिपि फुक्कं छम्ह थें जुयाचवनेगु कुतः या। अले छिमित शान्ति दइ।

4 गथे परमेश्वरं छिमित छगू हे आशाया निति सःतादीगु खः, अथे हे छिमिगु मह नं छगू हे, आत्मा नं छगू हे खः।

5 अथे हे प्रभु नं छम्ह हे जक, विश्वास नं छगू हे जक, अले बलित्स्मानं नं छगू हे जक दु।

6 अले हानं सकसियां परमेश्वर बाः नं छम्ह हे जक दु। वयकः फुक्कसियां प्रभु, फुक्क ज्या यानादीम्ह व सकसिकें दीम्ह खः।

7 तर ख्रीष्टया वरदानया नापकथं झीपि सकसित अनुग्रह बियादीगु दु।

8 थथे च्वयातःगु दु –

“प्रभु स्वर्गय् थाहां झायादीबलय्
ज्वनातःपिन्त नं थःलिसें यंकादिल।
अले मनूतयत् वरदान बियादिल।”*

9 प्रभु थाहां झाल धाःगु छु खः? थुकि ख्रीष्ट पृथ्वीइ क्वय् थयंक झाःगु दु धकाः सीदत।

10 क्वहां झाःमह वयकः हे खः। अले फुक्कभनं न्यनादीत वयकः स्वर्ग स्वयाः च्वय् थयंक नं थाहां झाल।

11 वयकलं हे गुम्हयसितं प्रेरित, गुम्हयसितं अगमवक्ता, गुम्हयसितं भिगु खें न्यंक जुइम्ह, गुम्हयसितं मण्डलीइ हेरचाह याइम्ह, गुम्हयसितं वचन स्यनेकने याइम्ह यानादिल।

12 परमेश्वरया मनूतयत् ख्रीष्टयागु ज्या याये फयेमा धकाः व वयकःयागु मह मण्डलीयात ब्वलंकेत वयकलं थुकथं ल्ययादिल।

13 थुकथं थ्व वरदानयागु ज्यां झीत विश्वासय् छप्पें जुइत व परमेश्वरया काययात म्हसीकाः न्ह्यज्यायेत ग्वाहालि बियाचवनी। अले छन्हु झीपिं सिद्ध मनु जुयाः ख्रीष्ट थें जुइ फइ।

14 अले झीपिं मखुगु खें स्यना जुइपिं मनूतयगु फयगं खेंय् जुइपिं मस्त जुइ मखु। इमिगु खं मनूतयत् मखुगु लैय् यंकी।

15 दया माया यानाः सत्य खें ल्हानाः झीपिं न्हागु ज्याखेंय् नं झीम्ह थकालि ख्रीष्ट थें जुयाः न्ह्यज्यायेमाः।

16 वयकलं हे यानाः फुक्क महब्व मिलय् जुयाचवंगु दु, अले मह छम्हं माःकथं स्वानाचवंगु दु। छता छता महब्व थथःगु ज्या याना च्वंसा मह छम्हं स्वय् जिया वइ, अले थःथवय् माया यानाः न्ह्यज्याये फइ। *

विश्वासीतयत् न्हगु जीवन दइ

17 जिं प्रभुयागु नामय् धयाचवनागु दु – छिपि आः हानं परमेश्वरयात म्हमस्यूपि थें याना जुइ मते। इमिगु बिचाः हे बांमलाः।

18 इमिगु नुगः अज्जं मचाःनि। परमेश्वरं बियादीगु न्हगु जीवनं इपिं अज्जं तापाः नि, छायाधाःसा इमिगु नुगः तसकं छाः, अले इमिसं छुं हे मस्यु।

19 इमिके लज्या धयागु तकं मदये धुंकल। अले मभिगु लैय् जुयाः इपिं लाः लाः थे याना जुयाचवंगु दु।

20 ख्रीष्टं ला छिमित थथे या धकाः स्यनादीगु मदु।

21 प्रभुयागु सः छिमिसं ताःगु हे दु। ख्रीष्टपाखें हे धाथेगु खें छिमिसं सयका काःगु दु।

22 थःत हे स्यंकीगु न्हापायागु चालचलनयात छिमिसं त्वःताछ्व।*

23 थुक्रिया पलेसा पवित्र आत्मां छिमिगु बिचाः व पहःयात न्हगु यायेमा।

24 परमेश्वरयात यःकथं जुयाः वयकःया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुयाः अले पवित्र जुयाः छिपि परमेश्वरं दयकादीपि न्हपिं मनूत जुयाचवें।*

* 4:2 ४:२२ कल ३:१२-१३ * 4:8 ४:८ भज ६:८-१८ * 4:16 ४:१६ कल २:१९ * 4:22 ४:२२ कल ३:१९ * 4:24 ४:२४ उत १:२६; कल ३:१०

25 अयज्गुलि मखुगु खँ ल्हायेगु त्वःताः थःथवय् खःगु खँ जक ल्हाना जु, छाय्धाःसा झीपि फुक्कं ख्रीष्टयागु म्हया छता छता म्हव्व खः।[☆]

26 छिमिसं तं पिहां वइबलय् तमय् छुं कथंया पाप याये मते। निभाः बी न्ह्यः हे छिमिगु तं क्वलायेमाः![☆]

27 शैतानयात थःपिन्त स्यंके बीत लँ बी मते।

28 खुँज्या याइम्हयसिनं खुइगु त्वःति। अले थःगु हे ल्हातं ज्या यानाः मगाःमचाःपिन्त नं ग्वाहालि याये फयकेमाः।

29 छिमिगु म्हतुं बांमलाःगु खँ पिहां मवयेमा। माःगु, भिगु व ज्यगु जक खँ ल्हाना जु। अले न्यनीपिन्त नं न्ह्याइपुसे च्वनी।

30 थुलि जक मखु, पवित्र आत्मायात दुःख बी मते, छाय्धाःसा पवित्र आत्मा उद्गार बी खुन्हयात धकाः झीत बियातःगु चिं खः।

31 बांमलाःगु खँ मतिइ तये मते, तं व ल्वापुख्यापु त्वःताछव। ईख यायेगु व मेपिन्त क्वह्वांका जुइगु त्वःताछव। मेपिन्त स्यंका जुइगु नं त्वःताछव।

32 ग्थे ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि परमेश्वरं छिमित क्षमा यानादिल, अथे हे छिमिसं नं थःथवय् क्षमा बीगु यानाः दया माया याना च्वँ।[☆]

5

परमेश्वर थें जु

1 छिपि परमेश्वरया यःपि मस्त ज्गुलि वयकः थें जुइत स्व।

2 ख्रीष्ट येशुं झीत माया यानादी थें छिमिसं नं थःथवय् माया यानाः च्वनेगु यायेमाः। ख्रीष्टं झीत माया यानाः नस्वाःगु देछा व बलिकथं थःत परमेश्वरयाथाय् छयादिल।[☆]

3 व्यभिचार यायेगु, मभिंगु मतिइ तथा जुइगु व कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइगु यानाः जुइ मज्यु।

4 बांमलाःगु खँ, म्वाःमदुगु खँ व घच्चाइपुगु खँ ल्हाना जुइ मते। बरु परमेश्वरयात सुभाय् बीगु याना च्वँ।

5 छिमिसं सि हे स्यु, व्यभिचार यानाजुइपि, मभिपि व कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइपि मनूत परमेश्वर व ख्रीष्टयागु राज्य च्वने खनी मखु। कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइगु ला मूर्ति पुजा यायेगु ति हे ग्यं।

6 छिमिसं सुयागु बकंफुस्तु खँ न्यने मते। थुकिं छिमित स्यंकी। परमेश्वरयात विश्वास मयाइपिन्सं वयकःयागु तं फयेमाली।

7 उकिं थज्याःपि मनूत नाप बुला जुयाः जुइ मते।

8 न्हापा ला छिपि नं छिउंथाय् जुयाच्वंपि खः। आः छिपि प्रभुया जलय् वये धुंकल। उकिं छिमिगु ज्याखँ नं थुकथं हे जुइमाः।

9 थथे प्रभुया जलय् च्वंपिन्सं भिंगु, परमेश्वरयात यःगु व खः खःगु जक याना जुइ।

10 छिमिसं प्रभुयात यःथें जक यानाजुइगु कुतः या।

11 छिउंथाय् जुयाच्वंपिनिगु ज्याखँ तापाक हे च्वँ, बरु इमिसं यानाच्वंगु ज्या मभिं धकाः क्यनान्यु।

12 थुमिसं दुने दुने याना ज्गु ज्याखँ ला धायेत तक मछा।

13 छुं नं खँयात जलय् हइबलय् वयागु धाथेंगु ख्वाःपाः बांलाक खने दइ।

14 छाय्धाःसा जलय् वल कि जलं खइ। उकिं थथे नं च्वयातःगु दु –

“अय न्ह्यःगुलु दें,

सीपिं म्वाना वा।

अले ख्रीष्ट येशुं

छिमित जः बियादी।”

15 उकिं ग्थे यानाः जुइमाःगु खः बांलाक होश या। मूर्खत थें मखु, बुद्धि दुपि थें जु।

16 इलं लाःबलय् हे छिमिसं भिंगु ज्याखँ याना जु, छाय्धाःसा ई तसकं मभिं।[☆]

17 उकिं मूर्ख जुइ मते, बरु प्रभुयात यःकथं ज्याखँ याना जु।

18 अयलाः थ्वं कायका जुइ मते, छाय्धाःसा थुकिं मनूतयत बांमलाःगु ज्या याकी, बरु पवित्र आत्मां जाया च्वँ।

19 थथःपिं मुनाः भजन, म्ये हाल्लाः दुनुगलनिसें परमेश्वरयात तःधका च्वँ।

20 न्ह्याबले न्ह्यागु ज्याखँयं नं छिमिसं झी प्रभु येशुं ख्रीष्टया नामय् परमेश्वर बाःयात सुभाय् ब्यु।[☆]

निम्हतिपू

कल ३:१८,१९; १ पत्र ३:१-७

- 21 ख्रीष्टयात मानय यानाच्चंपि जुया: छिमिसं छम्हं मेम्हयसिगु खँ न्येनेगु या।
- 22 मिसातयसं प्रभुयागु खँ न्यं थं थ: भा:तयागु खँ न्येनेमा:।*
- 23 गथे मण्डली ख्रीष्टया म्ह ख:, अले मण्डलीया छयं मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख: अथे हे मिसातय हामा वया भा:त ख:।
- 24 अयज्जगुलि गथे मण्डली ख्रीष्ट येशुं धा:थें च्वनी, अथे हे मिसात नं थ: भा:तं धा:थें च्वनेमा:।
- 25 ख्रीष्ट येशुं मण्डलीयात थ:गु प्राण बिया तकं माया यानादिल। अथे हे मिजंतयसं नं थ: कला:यात माया यायेमा:।*
- 26 ख्रीष्ट येशुं मण्डलीयात शुद्ध यायेत थ:गु वचनं व लखं सिला: शुद्ध यानादिल।
- 27 थ:गु हे निति धका: वयकलं थज्या:गु पवित्रगु, छुं हे दोष मदुगु, खू मदुगु, स्यमकूंगु व बांला:गु मण्डली दयकादिल।
- 28 अथे हे थ:गु म्हयात माया याना त: थें मिजंतयसं थ: कला:यात माया यायेमा:। थ: कला:यात माया या:म्ह मनुखं थ:त हे माया याइ।
- 29 सुनानं थ:गु म्हयात हेला याइ मखु, बरू ख्रीष्ट येशुं मण्डलीयात यानादी थें बांलाक म्हाला-साला याना तइ।
- 30 छायधा:सा झीपि वयक:यागु म्हया ब्वत ख:।
- 31 थथे च्वयात:गु दु – “अयज्जगुलि मनुू थ: मां बौयात त्व:ता: कला:नापं च्वंवनी। अले इपि निम्हं छम्ह हे जुइ।”*
- 32 थ्व छगु त:धंगु गुप्ति खँ ख:। अयनं जिं छिमित ख्रीष्ट व मण्डलीया बारे खँ ल्हाना च्वनागु दु।
- 33 न्ह्यागु जूसां मिजंतयसं थ: कला:यात थ:त थें माया यायेमा:। अथे हे मिसातयसं नं थ: भा:तयात हनाबना तयेमा:।

6

कायम्ह्यायपि व मांबौ

- 1 काय म्हायपिन्सं थ: मांबौनं धा:गु खँ न्येनेमा:। परमेश्वरयात थथे याइगु य:।*
- 2 “काय म्हायपिन्सं थ: मां बौयात हनाबना तयेमा:” – परमेश्वरं बचंनपं तुं बियादीगु थ्व न्हापांगु आज्ञा ख:।*
- 3 “अथे याना च्वंसा जक छिमिगु भिं जुइ, अले छिपि यक्व दँ म्वानाच्वने दइ।”
- 4 बौपिन्सं थ: मस्तयत तंचायकेगु याये मते, बरू इमित प्रभुयागु खँ स्यनेकेने याना: वयक:या अनुशासनय ब्वलंकी।*

दास व मालिक

- 5 दासतयसं थ: मालिकयागु आज्ञायात मनय ग्या:भय तया: ख्रीष्टयागु आज्ञा थें तायका: मानय यायेगु या।*
- 6 मालिकतयत लयतायकेत इमिगु न्हा:ने जक ज्या याना क्यनेगु याये मते, बरू परमेश्वरया इच्छा कथं ख्रीष्टया हे दास थें जुया: दुनुगलनिसें ज्या यायेगु या।
- 7 मनुतयगु मखु, बरू प्रभुयागु ज्या यानाच्वना धका: मतिइ तया: लयल्यतातां ज्या या।
- 8 दास जूसां मजूसं भिंगु ज्या या:पि न्ह्याम्हयसित नं परमेश्वरं सिरपा: बियादी धका: ला छिमिसं सि हे स्यु।
- 9 अथे हे मालिकतयसं नं दासयात ख्याच्व: बीगु याये मते, छायधा:सा दासत व इमि मालिकत फुककसियां मालिक स्वर्गिय दी धयागु खँ सीकाति। वयकलं ख्वा: स्वया: न्याय यानादी मखु।*

परमेश्वरया ल्वाभ:

- 10 पौ क्वचायके न्ह्य: जिं छिमित धाये – प्रभुयात विश्वास याना: छिपि वयक:यागु शक्ति बल्लाना च्वँ।
- 11 परमेश्वरं बियादीगु फुकक ल्वाभ: ज्वँ। अले छिमित शैतानं छुं याना: नं स्यके फइ मखु।
- 12 झीगु ल्वापु मनुतलिसे मखु। बरू आकाशय च्वंगु दुष्ट आत्माया शक्ति, थ्व खिउंगु संसारया शक्ति अले थ्व संसारया शासकत व अधिकार दुपिनिगु फौज लिसे ख:।
- 13 अयज्जगुलि परमेश्वरं बियादीगु फुकक ल्वाभ: ज्वँ। अले मभिंगु इलय शैतानं हयक्का: व:सां छिपि व नाप ल्वाये फइ। अले लिपा तकं छिपि त्याना हे च्वनी।
- 14 उकिं न्ह्यचिला च्वँ। सत्ययागु जनी क्वातुकक चिना च्वँ, धार्मिकताया छातिपाता घाना: तयार जु।*
- 15 शान्ति बीगु भिंगु खँ न्यंक: वनेत लाकां न्ह्याना: तयार जु।*
- 16 विश्वास हे छिमित बचय याना तइगु ढाल ख:। थुकिं छिमिसं शैतानयागु न्ह्याथें ज्या:गु मियागु वाण नं स्याये फइ।
- 17 मुक्ति हे छिमिगु तपुलि ख:। अले आत्मां बियादीगु परमेश्वरयागु वचन तरवार ख:।*
- 18 न्ह्याबलें छिमिसं पवित्र आत्मायागु शक्ति कथा: प्रार्थना या, अले परमेश्वरयागु ग्वाहालि फ्वँ। होशियार जु, अले न्ह्याथासय च्वंपि विश्वासीतयगु निति मदिकक प्रार्थना या।

* 5:22 ५:२२ कल ३:१८; १ पत्र ३:१ * 5:25 ५:२५ कल ३:१९; १ पत्र ३:७ * 5:31 ५:३१ उत २:२४ * 6:1 ६:१ कल ३:२० * 6:2 ६:२-३ प्रस २०:१२; व्य ५:१६ * 6:4 ६:४ कल ३:२१ * 6:5 ६:५-८ कल ३:२२-२५ * 6:9 ६:९ व्य १०:१७; कल ३:२५; ४:१ * 6:14 ६:१४ यशै ११:५; ५९:१७ * 6:15 ६:१५ यशै ५:२७ * 6:17 ६:१७ यशै ५:९:१७

19 जिगु निति नं छिमिसं प्रार्थना यानाब्यु। जिं नवाइबलय् परमेश्वरं जितः वचन व नवायेत साहस बियादीमा, अले जिं वयकःयागु भिंगु खँ नं मेपिन्त बांलाक ध्वाथुइका बी फयेमा धकाः प्रार्थना या।

20 थ्व हे भिंगु खँ न्यकेत जितः परमेश्वरं छ्वयाहयादीगु खः। कुंका च्वनेमाःसां जिं गुकथं नवाये माःगु खः उकथं हे मग्यासे नवाये फयेमा धकाः नं छिमिसं प्रार्थना या।

21 प्रभुयागु ज्या यानाच्चंम्ह विश्वास याये बहःम्ह झी यःम्ह किजा तुखिकसं छिमित जिगु खँ फुक्कं कनी।[☆]

22 जिमिसं छु यानाच्चना धयागु खँ न्यनाः छिमित नं साहस दयेमा धकाः जिं वयात छ्वयाहयागु खः।[☆]

23 दाजुकिजापिं, फुक्कसितं परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें शान्ति, दया माया व विश्वास दयाच्चनेमा।

24 झी प्रभु येशू ख्रीष्टयात दनुगलंनिसें माया याइपिं फुक्कसितं परमेश्वरयागु दया माया दयाच्चनेमा।

फिलिप्पीइ च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं थःमहं यूरोपय् दक्वसिबय् न्हापां स्वना थक्गु रोमी साम्राज्यया माकेडोनियाया मण्डलीयात च्वःगु खः। पावलं थ्व पौ थःत इयालखानाय् कुनातःबल्य् च्वःगु खः। अबल्य् गुलि गुलि विश्वासीतयसं वयात मभिंकाः खँ ल्हानाच्वंगु व फिलिप्पीइ च्वंगु मण्डलीइ फताहा गुस्तयसं वयाः मखुगु मखुगु खँ स्यनाः दुःख बियाच्वंगु खः। थथे दुःखकष्ट फयेमाःसां पावलं येशू ख्रीष्टयात क्वातुक विश्वास यानाः लयताया च्वनेमाःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु।

पावलं थ्व पौ फिलिप्पीइ च्वंपिं विश्वासीतयसं थःत माःबल्य् ग्वाहालि छ्वयाहःगुलि इमित सुभाय् बियाः च्वयातःगु खः। पावलं थःत व इमित दुःखकष्ट जूसां साहस व भरोसा कायेमाः धकाः अतीं बियातःगु दु। थ्व पौलय् थःगु जक भिं स्वयाः तःधंछुना मजुसे ख्रीष्ट थें क्वमिलु जुइमाः धयागु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु। थ्व न्ह्यगु जीवन व्यवस्था मानय् यानाः दुगु मखु, बरु ख्रीष्टलिसे छप्पें जूगुलि परमेश्वरं बियादीगु वरदान खः धकाः नं ध्वाथुइकातःगु दु। थुकी परमेश्वरं ख्रीष्टलिसे छप्पें जुइपिन्त बियादीगु आनन्द व शान्तियागु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु।

थ्व पौलय् विश्वासीतयगु चालचलनय् खनेदयेमाःगु खँ, गथे लयताया जुइगु, भरोसा तयेगु, मिलय् जुइगु व सह यानाजुइगु खँयं नं बःबियातःगु दु। थ्व पौलय् फिलिप्पीइ च्वंगु मण्डलीइ च्वंपिन्त पावलं तसकं माया याः धकाः सी दु। धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-११

पावलयागु जुयाच्वंगु खँ १:१२-२६

ख्रीष्टयात विश्वास यानाः म्वायेगु १:२७-२:१८

तिमोथी व इपाफ्रोडिटसया बारे पावलया ग्वासाः २:१९-३०

ख्याच्वः व होश यायेगु खँ ३:१-४:१९

भेटी ब्युपिन्त सुभाय् ब्यगु ४:१०-२०

क्वचाय्क्गु ४:२१-२३

फिलिप्पी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 ख्रीष्ट येशूया च्यःत पावल व तिमोथीयापाखें फिलिप्पीइ च्वंपिं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाच्वंपिं, मण्डलीइ हेरचाह याइपिं व ग्वाहालि याइपिं सकसितं ज्वजलपा!^{*}

2 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें छिमित दया माया व शान्ति दयाच्वनेमा।

पावलयागु प्रार्थना व सुभाय्

3 छिमिगु लुमान्तिइ जिं परमेश्वरयात न्ह्याबलें सुभाय् बियाच्वनागु दु।

4 छिमिगु नितिं जिं न्ह्याबलें लयलयतातां प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

5 छाय्धाःसा भिंगु खँ न्यंकेगु ज्याय् छिमिसं जितः न्हापांनिसें ग्वाहालि यानावयाच्वंगु दु।

6 छिमिगु नुगलय् भिंगु ज्या शुरू यानादीमहय्सिनं हे येशू ख्रीष्ट झायादीबल्य् तकं फुक्क ज्या सिधय्कादी धयागु जितः विश्वास दु।

7 छिमित जिं थःगु नुगलय् तथा तयागु दु। छिमिगु खँय् जिं थुकथं मतिइ तयागु पाय्छि हे जू, छाय्धाःसा छिमिसं जितः थथे कुनातःबलय् नं अले मतःबलय् नं भिंगु खँ न्यंकेत व थुकियागु पंलिनाः साक्षी बीगुलिइ नं ग्वाहालि याःगु दु।

8 ख्रीष्ट येशू थें जिं छिमित दुनुगलंनिसें माया यानाच्वनागु दु। थ्व खँ परमेश्वरं स्यु।

9 छिमिगु माया अज्जं अप्वयावनेमा, अले छिमिसं धात्थेंगु भिंगु खँ छु खः धयागु दुनुगलंनिसें ध्वाथुइके फयेमा धकाः नं जिं प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

10 थथे जूसा जक छिमिसं भिंगु भिंगु खँयात ल्यया काये फइ। अले ख्रीष्ट झाइबलय् छिपिं शूद्रपिं व दोष मदुपिं जुइ फइ।

11 अले परमेश्वरया महिमा व प्रशंसाया नितिं येशू ख्रीष्टपाखें वइगु धार्मिकताया फलं छिपिं जाइ।

म्वायेगु हे ख्रीष्ट खः।

12 यःपिं दाजुकिजापिं, जितः थथे जूवःगु दुःखकष्टं भिंगु खँ झन बयबय जुयावंगु दु धकाः सीकि।

13 लायकुलिइ च्वंपि सिपाइंतयसं जक मखु, मेपि फुक्कसिनं नं जित: ख्रीष्टयागु निति इयालखानाय कुनात:गु ख: धका: सी धुंकल।*

14 थुलि जक मखु, जित: थथे कुनात:गुलि यक्व हे दाजुकिजापिन्सं प्रभुयाके भरोसा तया: छपि हे मग्यासे परमेश्वरयागु वचन न्यंकाजगु दु।

15 गुह्म गुह्मयसिनं ला जिं यानागु स्वये मफया: नुग: मुइका: व इखं नं अथे ख्रीष्टयागु खँ न्यंकाजगु दु। गुलिसिनं धा:सा यचुगु नुगलं हे न्यंकाच्वंगु दु।

16 थथे यचुगु नुगलं भिगु खँ न्यंका जपिन्सं जित: भिगु खँयागु निति थथे इयालखानाय कुनात:गु ख: धका: सीका: माया वना: न्यंकाजगु ख:।

17 मेपिन्सं धा:सा जि कुंका त:म्हयसित अज्ज अप्व: दु:ख सास्ती यायेमा धका: मभिगु मतिइ तया: ख्रीष्टयागु खँ न्यंकाजगु ख:।

18 थथे न्ह्याम्हयसिनं न्ह्यागुकथं न्यंका जूसां जि लयता:, छायाधा:सा भिगु मतिइ तया: या:सां मभिगु मतिइ तया: या:सां ख्रीष्टयागु हे खँ न्यनावनी।

19 धाथें हे जि लयता:, छायाधा:सा छिमिगु प्रार्थना व ख्रीष्ट येशू बियादीगु आत्मायागु ग्वाहालि जित: त्व:तकी धका: जिं स्यु।

20 अयज्जगुलि जि छुकी नं लज्या चाये माली मखु धका: जित: आशा व भरोसा दु। अले न्ह्याबलें थें जि आ: नं ग्याये मखु, सीसां म्वा:सां जिगुपाखें ख्रीष्टयागु नां जक त:धना च्वंसां जित: गा:।

21 छायाधा:सा जि म्वानाच्वनेगु हे ख्रीष्टया निति ख:, अले सीसां जिगु हे भिं जुइ।

22 म्वानाच्वन धा:सा जिं अज्ज ख्रीष्टयागु भिगु ज्या याये फइ। उकिं सीगु बांला: ला कि म्वायेगु बांला: धका: जिं धाये मफु।

23 जि ला बाम्हय कानाच्वंगु दु। थ्व संसार त्व:ता: ख्रीष्टनाप च्वंवेनेगु जिगु त:धंगु इच्छा ख:।

24 थ्व जिगु निति तसकं भिगु खँ ख:, छिमिगु निति धा:सा जि म्वानाच्वने हे मा:।

25 छिपिनाप च्वने दइतिनि धका: जित: विश्वास दु। अले छिमित विश्वासय् बल्लाकेत व अज्ज लयतायकेत जि छिपिनाप च्वने दइतिनि धका: नं जिं स्यु।

26 जि छिमिथाय हाकनं वयेबलय् जि व:गुलि छिमिसं ख्रीष्ट येशूयात अज्ज अप्व: त:धंकी।

27 ख्रीष्टयागु भिगु खँ न्यंक् थें छिमिगु चालचलन नं जुइमा:। छिमित नाप ला:सां, मला:सां छिपि फुक्कं छप्पें व छगू हे मन जुया: भिगु खँय् विश्वास यानाच्वंगु दु धयागु जक न्यने द:सां जित: गा:।

28 दु:ख बीपिं खना: छिपि ग्याये मते। थुकिं इपिं नाश जुयावनी, अले छिमित मुक्ति दइ धका: बांलाक सी दु, छायाधा:सा थ्व परमेश्वरं हे यानादीगु ख:।

29 ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्वनेत जक मखु, वयक:या निति छिमिसं दु:खकष्ट नं सीमा: धका: वयकलं थथे यानादीगु ख:।

30 छिमिसं न्हापा खंगु व आ: न्यनाच्वंगु जिगु दु:खकष्ट छिमिसं नं फयाच्वंगु दु।*

2

ख्रीष्ट येशू थें क्वमिल्लु जु

1 ख्रीष्टयात विश्वास याना: छिमित साहस व:गु दु ला? वयक:यागु मायां छिमित तिब: ब्यगु दु ला? छिमिसं पवित्र आत्मां धा:थें याना जुयागु दु ला? छिमिसं थ:थवय दया माया याना जुयागु दु ला?

2 अथे ख: धयागु जूसा छिमिसं छगू हे मनं, छगू हे मायां, छगू हे नुगलं, अले छता हे खँय् मन बिया: जित: अज्ज लयतायकी।

3 थ:गु जक भिं स्वया: त:धंछुना जुइ मते। बरु थ:थवय क्वमिल्लु जुया: मेपि स्वया: चिधं जुया।

4 थ:गु जक बिचा: याये मते, मेपिनिगु नं बिचा: या।

5 ख्रीष्ट येशूयाके दुगु थें ज्या:गु मन छिमिके नं दयेमा:।

6 ख्रीष्ट येशू परमेश्वर हे जुया: नं

वयकलं थ:त परमेश्वर

भा:पिया मदी।

7 थ:यसें फुक्कं त्व:ता: दास थें

जुयादिल,
अले झीपिं थें
मन् जन्म कयादिल।

8 वयक्कलं मन् जुया:

सीत तक नं लिचिलामदी।

कूसय् सिनादीबलय् तकं

वयक्कः क्वमिलु जुया:

आज्ञा मानय् यानादिल।

9 अयज्जुगुलि परमेश्वरं

वयक्कःयात फुक्क स्वयाः नं

तःधंकादिल,

अले दक्वसिबय् तःधंगु नां नं

छुनादिल।

10 थुकथं स्वर्गय् च्वंपि,

पृथ्वीइ च्वंपि

व पातालय् च्वंपि

फुक्कसिनं वयक्कःया नामय्

पुलि चुइमाः।

11 अले परमेश्वर बाःयात तःधंकेत

फुक्कसिनं येशू ख्रीष्ट हे “प्रभु” खः धकाः

थः नाला कायेमाः।[☆]

संसारय् थीगु जः

12 यःपिं दाजुकिजापि, जि छिपिनाप दुबलय् छिमिसं जिगु फुक्क खँ न्यना का। अथे हे जि मदइबलय् नं इन छिमिसं जिगु खँ न्यनेमाः। अले भय कयाः मुक्तिया ज्या क्वचाय्केत मेहनत या।

13 परमेश्वर झीनापं ज्या यानादी। बांलाःगु इच्छां ज्या याकादीम्ह परमेश्वर हे खः।

14 न्हागुं ज्या उसि मचासे व जवाःसवाः मयासें यायेमाः।

15 उकिं छिपिं दोष मदुपि व स्वजापि जुयाः पापी व मभिंगु मनूतयगु पुचलय् छुं हे ख्वं मदय्क परमेश्वरया मस्त जुयाच्वें। नगुतयसं आकाशय् झल्ल थीक् थें छिपिं नं इमिगु पुचलय् थिना च्वें।[☆]

16 छिमिसं इमित परमेश्वरयागु जीवन बीगु वचन न्यंकाजुल धाःसा येशू ख्रीष्ट झाइबलय् थःमं यानागु ज्या सिति मवन धकाः जिं छयं धस्वाके फइ।

17 छिमिगु विश्वासयागु बलिदान व सेवाय् थःगु हि तकं हाय्के माःसां जि लय्ताः। अले जि छिपिनापं लय्ताये।

18 अथे हे छिपिं नं जि थें लय्ताया च्वें।

तिमोथी व इपाफ्रोडिटस

19 तिमोथीयात छिमिथाय् याकनं हे छवयाहये फइ धकाः जिं प्रभु येशूयाके आशा यानाच्चनागु दु। अले छिमिगु भिंगु खँ न्यने दयाः जितः लय्तावइ।

20 तिमोथी थें छिमिगु च्युताः कयाजुइपिं मेपिं सुं हे मदु।

21 येशू ख्रीष्टयागु च्युताः हे मतसे मेपिं फुक्कं थथःगु स्वार्थया ज्याय् जक जुयाच्वंगु दु।

22 तिमोथी गज्याःम्ह मन् खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। छम्ह कायनं थः बौनाप ज्या याये थें व जि नाप भिंगु खँ न्यंकाजुल।

23 जितः छु छु जुइ स्वये, अले थ्व खँ सी दयेवं हे जिं वयात छिमिथाय् छवयाहये।

24 जि थः हे नं याकनं वये दइ धकाः प्रभुयाके भरोसा तयाच्चनागु दु।

25 जितः ग्वाहालि याके छवयाहःम्ह किजा इपाफ्रोडिटसयात छिमिथाय् हे लिछवया हयेमाः थें जिं ताय्का। जिपिं निम्हयसिनं नं नापं ज्या याना, अले भिंगु खँ न्यंकेगु ज्याय् नं जिपिनापं हे जुया।

26 वं छिमिगु ख्वाः स्वयेमास्ति वय्काच्वंगु दु, छायाःसा छिमिसं व म्हमफुगु खँ न्यंगुलि व छिमिथाय् वयेत तसकं आयलुया च्वंगु दु।

27 व धाथें हे सी थें च्वकं म्हमफुगु खः। अयनं परमेश्वरं वयात दया यानादिल। वयात जक मखु, वयकलं जितः नं दया यानादिल। मखुसा ला जितः दुःखय हानं मेगु दुःख जू वइगु खः।

28 अयजूगुलि वयात हाकनं स्वयेदयाः छिपि लयतायेमा धकाः जिं वयात छवया हयेत्यनागु खः। अले जिगु दुःखकष्ट नं क्वलाना वनी।

29 अयजूगुलि वयात थः हे किजा भाःपियाः दुनुगलनिसें लसकुस या। थज्याःपिन्त ला हने हे माः।

30 ख्रीष्टयागु ज्याया निति जितः ग्वाहालि बीत वं थःगु ज्यान तकं पात। छिमिसं जिगु निति पूर्वके मफुगु ज्या वं पूर्वकल।

3

धाथें धर्मी ठहरय् जुइगु

1 यःपि दाजुकिजापि, मू खँ छु धाःसा – छिपि प्रभुलिसे लयताया च्वँ। न्हापा च्वये धुनागु हे खँ हानं लिसा कयाः च्वयेत जिं थाकु मचाया। थुकिं छिमित हे भिं याइ।

2 खिचात थें ल्वाना जुइपि, मभिंगु ज्या यानाजुइपि व मुक्ति कायेत म्हय चिं तयेमाः धाइपि लिसे होश याना जु।

3 धाथेंगु चिं तइपि ला झीपि खः, छायाधाःसा झीसं परमेश्वरयात पवित्र आत्मां सेवा यानाच्चना। येशू ख्रीष्टयाके भरोसा तयाच्चना, अले शरीरयागु ज्याखँय् झीसं भरोसा मतया।

4 शरीरयागु ज्याखँय् हे भरोसा तयेगु खःसां जिं दकलय् अप्वः भरोसा तये फु।

5 बुयाः च्यान्ह दुखुन्ह हे जितः म्हय चिं तयक्कुगु खः। जि बूसानिसें हे इसाएली खः, अज्ज ला बेन्यामीन कुलयाम्ह हिब्रू खः। धर्मयागु खँय् हे नं व्यवस्था मानय याइम्ह फरिसी खः।*

6 धर्मयागु ज्याखँय् नं जि विश्वासीतयूत दुःखकष्ट बीगुलिइ न्ह्यज्याना च्वनाम्ह खः। अले हानं जि यहूदीतयगु थितिकृति मानय यानाः धर्मी जुया च्वनाम्ह नं खः।*

7 जिं अबलय् थःत फाइदा दुगु धकाः तायकाच्चनागु फुककं येशू ख्रीष्टयागु निति ज्यालगय् मजुगु धकाः तायका।

8 थुलि जक मखु, ख्रीष्ट येशू जिम्ह प्रभुयात म्हसीकेगु हे तःधंगु खँ खः धकाः थुइकाः जिं मेगु फुककं ज्यालगय् मजु धकाः तायका। वयकःयागु हे निति जिं फुककं त्वःता, अले वयकःयात लुइके फयेमा धकाः जिं अज्याःगु फुककं ज्यालगय् मजु धकाः तायकागु दु।

9 व्यवस्थां धाःथें यानाजूयागुलि जि धर्मी ठहरय् जूगु मखु बरु येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि परमेश्वरं हे जितः धर्मी ठहरय् यानादीगु खः।

10 आः ला जि ख्रीष्टयात म्हसीकेगु, वयकः हानं म्वाना वइगु शक्तियात सीकेगु व वयकलं थें दुःखकष्ट सियाः वयकः थें जुयाः सिनावनेगु हे जक मनंतुनागु दु।

11 जि सिनाः हानं म्वाना वइतिनि धकाः जिं आशा यानागु दु।

निशाना स्वयाः ब्वाँय् वनेगु

12 जिं फुककं काये धुन अले जि सिद्ध जुइ धुन धकाः जिं धायेत्यनागु मखु। थ्व हे सिरपाः कायेत जिं कुतः यानाच्चनागु खः। थुकिया निति ख्रीष्ट येशू जितः न्हापा हे थः मनू यानादी धुकल।

13 यःपि दाजुकिजापि, थ्व फुककं काये धुन धकाः मखु। अयनं जि छता ज्या याये – न्हापायागु खँ फुककं त्वःमंकाः न्ह्यःने स्वयाः वनेत कुतः याये।

14 परमेश्वरं येशू ख्रीष्टपाखें सःताः बीत तयादीगु स्वर्गया सिरपाः कायेत जि निशानापाखे ब्वाँय् वने।

15 झीपि बांलाक स्यूपिन्सं थथे मतिइ तयेमाः। छिपि मध्ये सुयां छुं खँय् बिचाः पात धाःसा परमेश्वरं छिमित थ्व नं क्यनादी।

16 थन तक झीपि गुकथं थयंकः वया उकथं हे न्ह्यज्याये।

17 यःपि दाजुकिजापि, छिमिसं नं जिं थें या। गथे जिपि छिमिगु निति नमूना जुया, अथे याइपि मेपिनिगुपाखें नं स्यना का।*

18 जिं छिमित न्हापा नं तःकः मछि धायेधुन। आः नं मिखाय् ख्वबि तयाः जिं धयाच्चना – ख्रीष्टयागु कूसया शत्रु जुयाच्चपिं नं यक्व हे दु।

19 थज्याःपि मनूत नाश जुयावनी। छायाधाःसा प्वाः हे थुमिगु घः खः, लज्या चायेमाःगु खँय् नं थुमिसं घमण्ड याना जुइ। अले थुमिसं थ्व संसारयागु ज्याखँय् जक मन तया जुइ।

20 झीपि ला स्वर्गया नागरिकत खः। झीपि मुक्ति बीम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्ट स्वर्ग झाइतिनि धकाः लँ स्वया च्वनापि खः।

21 वयकलं फुक्कयात थःगु ल्हातय् कयादी फु। थ्व हे शक्ति वयकलं झीगु थ्व बमलाःगु व सिनावनीगु म्हयात वयकःयागु थें सिना मवनीगु यानादी।

4

मेगु अतीं ब्युगु

1 अयजूगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, थुकथं हे प्रभुयात क्वात्तुक विश्वास याना च्वें। जि छिमित नापलायेत आयबुयाच्चनागु दु। छिपिं जिगु लयताः व श्रीपिच खः।

2 इयोदिया व सन्तुखेयात जिं बिन्ति यानाच्चना – छिपिं निम्ह तताकेहें प्रभुयात विश्वास यानाः मिलय् जुयाच्वें।

3 अले विश्वास याये बहःम्ह पासा, थुपिं मिसातयत् ग्वाहालि या। छायाधाःसा इमिसं जि नाप भिंगु खें न्यंकेगु ज्या याःगु दु। थुलि जक मखु, इमिसं क्लेमेस व जि नाप ज्या याःपिं जीवनयागु सफुलिइ नां दुथ्याःपिं मेमेपिं मन्तुलिसे नं भिंगु खें न्यंकेगु दु।

4 प्रभुयाके न्हाबलें लयताया च्वें। जिं हानं धाये – “लयताया च्वें।”

5 फुक्कलिसे बांलाक हनाबना याना च्वें। प्रभु याकनं झाइ।

6 छुं खेंय नं पीर काये मते। छिमित माःगु खें प्रार्थना यानाः सुभाय् बियाः परमेश्वरयात बिन्ति या।

7 सुयागुं ज्ञान बुद्धि थुइके मफुगु परमेश्वरयागु शान्ति छिमिगु नुगः व मनयात ख्रीष्ट येशूपाखें बचय् याना तइ।

8 यःपिं दाजुकिजापिं, दकलय् लिपा जिं धाये – छिमिसं सत्यगु, हनेबहःगु, भिंगु, शुद्दगु, बांलाःगु, ततःधंगु व प्रशंसा याये बहःगु खेंय जक मन बिया च्वें।

9 जिं यानागु छिमिसं न्यनातःगु व थः नालाकया तःगु हे दु। अले जिं छिमित स्यना बियागु व थुइका बियागु नं दु। छिमिसं नं अथे हे याना च्वें। अले शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिनाप दइ।

भेटी ब्युपिन्त सुभाय् ब्युगु

10 प्रभुलिसे जि तसकं लयतायाच्चनागु दु। तःन्हु लिपा छिमिसं जितः हानं लुमंकाः हल। अथे ला छिमिसं न्हापानिसें लुमंकाच्वंगु खः। ई जक च् मलाःगु खः।

11 मदयकं मगानाः ला जिं थथे धयागु मखु, छायाधाःसा न्हागु हे जूसां लुधंका च्वनेत स्यना कयागु दु।

12 मदुबलय नं दुबलय नं जि लुधंकाच्वने सः। न्हाबलें न्हाथासां नये खंसां मखंसां, यक्व दुसां द हे मदुसा नं जिं लुधंकाच्वने सयकागु दु।

13 जितः शक्ति बियादीम्ह ख्रीष्टयापाखें जिं न्हागुं याये फु।

14 अयनं जितः थथे दुःख जुयाच्वंबलय् छिमिसं ग्वाहालि याःगु बां हे लात।

15 थ्व खें छिमिसं सि हे स्यू माकेडोनियां भिंगु खें न्यंकाः वने त्यनाबलय नं छिमिगु मण्डलीं हे जक जितः ग्वाहालि यात, मेगु गगुं नं मण्डलीं मयाः।

16 थ्रेसलोनिकेय् दुबलय नं छिमिसं जितः तःकः मछि ग्वाहालि छवयाहल।[☆]

17 जिं छिमिपाखें ग्वाहालि कायेत थथे धयागु मखु। बरु स्वर्गय् च्वंगु छिमिगु हे ल्याःचालय् यक्व दयावयेमा धकाः खः।

18 छिमिगुपाखें जितः मतिइ तयागु स्वयाः अप्वः हे दत। छिमिसं इपाफ्रोडिटसयात बीके छवयाहःगु ग्वाहालि नं जिगु ल्हातय् लात। छिमिसं छवयाहःगु थ्व ग्वाहालि ला नस्वाः वःगु व परमेश्वरयात यःगु बलिदान थें खः।[☆]

19 जिमि परमेश्वरं छिमिगु मगाःमचाः स्वयादी। ख्रीष्ट येशूयाके दुगु वयकःयागु गुबलें मसुइगु धुकुति छिमित माःगु बियादी।

20 झी परमेश्वर बाः न्हाबलें तःधना च्वनेमा। आमेन।

लिपांगु ज्वजलपा

21 फुक्क विश्वासीतयत् जिं न्यनाहःगु दु धकाः धयाब्यु। जि नाप थन दुपिं दाजुकिजापिन्सं नं छिमित न्यनाहःगु दु।

22 थनच्वपिं फुक्क विश्वासीतयत्सं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। खास यानाः कैसरया जहानपिनिपाखें ज्वजलपा धयाहःगु दु।

23 येशू ख्रीष्टयागु दया माया छिपिं फुक्कसित दया हे च्वनेमा।

कलस्सीइ च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं एफिससं पुर्वय लाःगु एशियाया कलस्सी धाःगु शहरय च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु खः। श्व मण्डलीयात पावल थःम्ह हे नीस्वना थकूगु मखु, अयसां पावलं जिम्मा कयातःगु मण्डलीत मध्ये श्व नं छगू खः। वं थःनाप ज्या याइपि विश्वासीतयत एफिससं अन छवल। अन च्वंगु मण्डलीइ फताहा गुस्तयसं दुहां वयाः परमेश्वरयात म्हसीकेत व धात्थेयागु मुक्ति कायेत मनुतयसं स्वर्गदूततयत पुजा यायेमाः धकाः धयाजुल धयागु खँ पावलं न्यनातःगु खः। उलि जक मखु व फताहा गुस्तयसं म्हय चिं तये हे माः, अले नसा व मेमेगु खँय नं व्यवस्थाय धयातःथे यायेमाः धकाः नं धयाजुल।

पावलं श्व पौ अज्याःपि फताहा गुस्तयगु विरोध यायेत हे च्वःगु खः। येशू ख्रीष्टयापाखें जक हे मुक्ति दइ, मेमेगु धार्मिक विश्वास व थितिकुति झीत ख्रीष्टपाखें अलग याइ धयागु हे श्व पौया मू खँ खः। गथे ख्रीष्टपाखें परमेश्वरं फुक्क सृष्टि यानादीगु खः अथे हे ख्रीष्टपाखें हे वयकलं फुक्कं थःलिसे मिलय यानादी। ख्रीष्टलिसे छपँ जुयाः जक हे मनुतयसं मुक्ति कायेफत। पावलं पौलय् विश्वासीतयगु चालचलन गथे जुइमाः धकाः नं बांलाक क्यनातःगु दु।

श्व पौ कलस्सीइ ज्वनावंम्ह तुखिकस खः। व नाप फिलेमोनया दास ओनेसिमस नं वंगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-८

ख्रीष्टया स्वभाव व ज्या १:१-२:१९

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन २:२०-४:६

क्वचायकूगु ४:७-१८

कलस्सी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूया प्रेरित यानातःम्ह जि पावल व किजा तिमोथीपाखें

2 कलस्सी च्वपिं ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्वपिं परमेश्वरया मनुत फुक्कसितं ज्वजलपा!

झी परमेश्वर बाःया दया माया व शान्ति छिमिके दयेमा।

सुभाय व प्रार्थना

3 जिमिसं छिमिगु नितिं प्रार्थना यायेबलय् झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात न्ह्याबलें सुभाय बियाच्वनागु दु।

4 छायाधाःसा छिमिसं येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्वंगु व परमेश्वरया मनुतयत दया माया यानाच्वंगु खँ जिमिसं न्यना तयागु दु।

5 छिमिगु नितिं स्वर्गय् तयादीगु आशाया नितिं हे विश्वास व माया यानागु खः। अले सत्यगु वचन व भिगु खँ न्यकः वयाबलय् छिमिसं अनन्त जीवन दइ धयागु खँय आशा याःगु दु।

6 गथे छिमिसं सत्य वचन व परमेश्वरयागु धात्थेयागु दया मायायात बांलाक थुइका काल, अथे हे श्व भिगु खँ फुक्कभनं न्यनावनाच्वंगु दु। अले थुकिं इमिगु नुगलय् बांलाक ज्या यानाच्वंगु दु।

7 श्व हे वचन छिमिसं जिपि थें ज्याःम्ह प्रभुया दास इपाफ्रासयापाखें सयका काःगु दु। व विश्वास याये बहःम्ह ख्रीष्टया छम्ह दास खः।*

8 पवित्र आत्मां छिमित बियादीगु मायायागु खँ जिमित वं हे कंगु खः।

9 श्व खँ न्यसांनिसें पवित्र आत्मायागु बुद्धिं छिमिसं परमेश्वरयागु इच्छा बांलाक सीके थुइके फयेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना याना वयाच्वनागु दु।

10 प्रभुयात यःकथं याना जुयाः छिमिसं वयकःयात लयताय्केमा, भिगु बांलाःगु ज्या यानाच्वने फयेमा, अले परमेश्वरयात अज्ज बांलाक म्हसीकाः वने फयेमा,

11 वयकःयागु तसकं तःधंगु शक्तिं छिमित बल्लाकादीमा, अले छिमिसं न्ह्यागु खँय लयतातां सहयाना च्वने फयेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

12 परमेश्वरयात दुनुगलनिसें सुभाय ब्यु, छायाधाःसा वयकलं थः मनुतयत तयादीगु जःयागु राज्यय् छिमित नं दुथ्याकादीगु दु।

13 वयकलं हे झीत शैतानयागु खिउंगु राज्यं लिंगनाः थः यःम्ह काय्यागु राज्यय् हयादिल।

14 वयकःया कायनं हे झीत पाप क्षमा यानाः छुत्कारा बियादिल।*

दकलय् तःधंम्ह ख्रीष्ट

15 येशू ख्रीष्ट हे खने मदुम्ह परमेश्वरयागु

खनेदुगु रूप खः।

वयकः थ्व संसार हे सृष्टि

मयाःनिबलय् निसें दुम्ह खः।

16 छाय्धाःसा परमेश्वरं वयकःयापाखें

स्वर्ग व पृथ्वीइ दुगु फुक्कं,

खनेदुगु, खने मदुगु,

अले फुक्क शक्ति, राज्य व अधिकार

दयकादीगु खः।

अले थ्व फुक्कं वयकःया निति हे

दयकादीगु खः।

17 वयकः सृष्टि मयाःनिबलय् निसें

दीम्ह खः।

अले फुक्क वयकःयागु हे

लिधंसाय् च्वनाच्चंगु दु।

18 मण्डली वयकःयागु म्ह खः,

अले वयकः मण्डलीयागु छयं खः।

वयकः हे दकलय् न्हापा दुम्ह,

अले दकलय् न्हापां

सिनाः म्वानावःम्ह खः।

वयकःयात फुक्कसियां

प्रभु यायेत थथे यानादीगु खः।*

19 वयकःयागु थःगु फुक्क स्वभाव

ख्रीष्टयाके दुगुलि परमेश्वर लयतायादिल।

20 परमेश्वरं सृष्टि यानातःगु स्वर्ग

व पृथ्वीइ च्वंगु फुक्कं

वयकःया कायनं कूसय् हाय्कूगु हिं

थःलिसे मिलय् यानादिल।*

21 छिपि नं न्हापा मभिंगु ज्याखँय् जुयाः परमेश्वर नाप तापानाः वयकःया शत्रु जुयाच्चंगु खः।

22 तर आः वयकःया कायनं थः हे सिनाः छिमित हाकनं वयकः नाप मिलय् यानादीगु दु। वयकः छिमित थःगु न्हाःने पवित्र, शूद्र व दोष मदुपि यायेत हे थथे सिनादीगु खः।

23 उकि छिमिसं भिंगु खँयागु आशा मत्वःतुसे दुनुगलनिसें क्वान्तुक विश्वास याना चँ। थ्व हे भिंगु खँ संसारय् च्वंपि फुक्कसितं न्यंकूगु दु। थ्व ज्याय् प्रभुं जि पावलयात च्यः यानादीगु खः।

मण्डलीयागु निति पावलं याःगु ज्या

24 छिमिगु निति थथे दुःखसिया च्वने दुगुलि जितः तसकं लयता वः। ख्रीष्टयागु म्ह मण्डलीयागु निति फये मानिगु वयकःयागु दुःख जिं थःगु म्हय् फयाः पूर्वके।

25 परमेश्वरं हे जितः वयकःयागु वचन छिमित स्यनेकने यायेत मण्डलीया च्यः यानादिल।

26 न्हापानिसें सुनानं थुइके मफुगु थ्व गुप्ति खँयात आः ख्रीष्ट येशूया पवित्र मनूतयूत ध्वाथुइकादिल।

27 थथे व गुप्ति खँ मनूतयूत ध्वाथुइकादीगु परमेश्वरया म्वसाः खः। अले गुप्ति खँ थ्व हे खः - “ख्रीष्ट छिपि यहूदीमखुपिन्के नं दी। अले परमेश्वरलिसे छिपि नं तःधनी।”

28 उकि जिमिसं फुक्कसितं ख्रीष्टयागु खँ न्यंका जुयागु खः। फुक्कसितं ख्रीष्टयात क्वान्तुक विश्वास याकाः परमेश्वरया न्हाःने थंकेत जिमिसं ख्याच्चः बिया अले स्यनेकने यानाः वयाच्चनागु दु।

29 ख्रीष्ट येशू बियादीगु तःधंगु शक्ति हे जिं थथे दुःख सियाः थ्व ज्या यानाच्चवना।

2

1 अयजूगुलि छिमिगु नितिं, लाउडिकियाय् च्वंपिनिगु नितिं व जिगु ख्वाः तकं मखंनिपिनिगु नितिं जिं गुलि दुःखकष्ट सियाः ज्या यानाच्चवनागु दु धकाः छिमित कने।

2 छिमित साहस दयेमा, अले थःथवय् माया यानाच्चवनेमा धकाः जिं थथे यानाच्चवनागु खः। अले छिमिसं फुक्क खँ ध्वाथुइके फइ। थुकथं छिमिसं परमेश्वरयागु गुप्ति खँ ख्रीष्टयात नं बांलाक म्हसीके फइ।

3 परमेश्वरयागु ज्ञान व बुद्धियागु धुकू हे वय्कः खः।

4 अयजूगुलि जिं छिमित धाये – न्ह्याक्व हे बांलाःसां मभिंगु खं तापाक हे च्वँ।

5 म्ह तापाःसां जिगु नुगः ला छिमिथाय हे दु। छिमिसं ख्रीष्टयात दुनुगलनिसें क्वातुक विश्वास यानाच्चंगुलि जि तसकं लयताः।

ख्रीष्टपाखें जक ब्वलने फइ

6 गथे ख्रीष्ट येशूयात छिमिसं “प्रभु” धकाः मानय् यात, अथे हे वय्कलं धयादी थें याना च्वँ।

7 वय्कःयाके हा कयाः ब्वलना च्वँ। अले छिमिसं वय्कःयात हे थःगु जग भाःपियाः छिमित स्यनातःथें विश्वासय् क्वातुक च्वनाः न्ह्याबलेँ सुभाय बिया च्वँ।

8 होश यानाच्च्वँ। मखुसा मन्तयगु ज्ञान व बुद्धियागु फय्गं खं छिमित स्यंकी। थज्याःगु खँ ख्रीष्टपाखें वःगु मखु, बरु मन्तयगु हे थितिकृति व संसारयापाखें वःगु खः।

9 गथे परमेश्वर खः, अथे हे ख्रीष्ट नं खः।

10 वय्कःपाखें हे छिपि बांलाक ब्वलंगु दु। वय्कः फुक्क राज्य व शक्ति स्वयाः तःधं।

11 छिमिसं ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्चंगु हे धात्थें म्हय् चिं तःगु खः। थ्व चिं मन्तयगु ल्हातं तःगु मखु, बरु पापं लिफ्याइगु ख्रीष्टयागु हे चिं खः।

12 बत्तिस्मा काःबलय् छिमिसं थःत वय्कःनापं तं थुन। अले सीम्ह ख्रीष्टयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरयागु शक्तियात विश्वास याःगुलि वय्कः नाप तं हानं म्वानावःगु दु।*

13 न्हापा पाप यानाच्चंगुलि व व्यवस्था मानय् मयाइपिं यहदीमखुपि जूगुलि छिपि सीपि थें जुयाच्चंगु खः। आः धाःसा परमेश्वरं छिमित ख्रीष्टनापं तं म्वाकादीगु दु। अले छिमिगु पाप फुक्क क्षमा यानादीगु दु।*

14 वय्कलं व्यवस्थाय् च्वयातःगु झीत मल्वःगु खँत फुक्कं हयाछ्वयादीगु दु। वय्कलं थज्याःगु खँयात क्रूसय् नकिं तानादी धुंकल।*

15 थ्व हे क्रूसय् वय्कलं शैतानयागु राज्य व शक्तियात त्याकाः क्यनादिल।

16 उकिं आः सुनानं नयेत्वनेगु खँय, नखःचखः मानय् यायेगु खँय, अले अमै, पुन्हे व विश्रामबार मानय् यायेगु ला कि मयायेगु धयागु खँय नियम दय्के मते।*

17 थ्व फुक्क लिपा जुइगु खँयागु किपालु जक खः। धात्थेंयागु ला ख्रीष्ट हे खः।

18 “जिमिसं दर्शन खनागु दु” धकाः थथःम्हं तःधनाः स्वर्गदूतयात पुजा यानाजुइपिं नं दु। थज्याःपिन्सं म्वाःमदुगु खँय लाकाः छिमित थःम्हं काये दइगु सिरपाः काये मखंका बी। थःम्हं मस्यगु खँय नं थुपि तःधना जुइ।

19 थुमिसं ख्रीष्टयात क्वातुक च्वनी मखु, गुम्ह मण्डलीया छ्यं खः। छेनं यानाः हे फुक्क म्हब्व मिलय् जुइ फइ, अले म्ह छम्हं स्वाना च्वने फइ। अले जक परमेश्वरया यःकथं म्ह थाहां वये फइ।*

ख्रीष्टनाप सीगु, ख्रीष्टनाप म्वायेगु

20 ख्रीष्टनापं तं सिनाः छिपि संसारयागु थितिकृति तापाय् धुंकूगु दु। छिमिसं हानं छाय् संसारयागु नियम मानय् यानाच्चवनागु?

21 “थ्व काये मज्यु, थ्व नये मज्यु, थ्व थीमज्यु” धकाः छिमिसं छाय् मानय् यानाच्चवनागु?

22 थ्व फुक्कं छ्यलेवं मदयावनीगु खः। थ्व ला मन्तयसं हे दय्कातःगु खः।

23 इमिसं स्वयेबलय् स्वर्गदूतयत पुजा यायेगु, थःगु म्हयात दुःख बीगु, व चिधं जुइगु गुलि नं तःधं थें च्वं। थथे यायेवं मन्तयसं थःगु मभिंगु मतिइ भिके फइ मखु।

3

1 छिपि नं ख्रीष्टनाप तुं म्वाना वःगुलि छिमिसं स्वर्गयागु खँय् जक मन ति। अन स्वर्गय् येशू ख्रीष्ट परमेश्वरया जवय् च्वनादीगु दु।*

2 संसारयागु ज्याखँय् मन तथा जुइ मते। बरु स्वर्गयागु खँय् जक मन तथा च्वँ।

3 छायाधाःसा छिपि सी धुंक्पि खः। अयनं परमेश्वरं छिमित ख्रीष्टलिसे म्वाकातःगु दु।

4 ख्रीष्ट हे छिमिगु जीवन खः। वयकः झाइबलय् छिपि नं वयकःनापं तुं खने दइ, अले तःधनी।

पुलांगु व न्हगु जीवन

5 अयज्गुलि संसारयागु ज्याखं छिमिसं थःत कःघाना च्वँ। व्यभिचार याये मते, मभिंगु ज्याखँ याये मते, लाः लाः थें सना जुइ मते, मभिंगु मतइ तथा जुइ मते, कर्पिनिगुली मिखा वंके मते, गुगु मूर्ति पुजा यायेगु ति हे ग्यं।

6 थज्याःगु खं यानाः हे परमेश्वरं धाःथें मयाइपिन्सं वयकःयागु तं फयेमाली।

7 छिपि नं न्हापा थथे हे यानाजुइपि खः।

8 आवंनिसें छिमिसं तं व ल्वापुख्यापु त्वःताछव – कर्पिन्त स्यंका जुइगु, कर्पिन्त मभिकाः खँ ल्हायेगु, अस्यः खँ ल्हायेगु – थज्याःगु ज्याखँ नं त्वःताछव।

9 छिमिसं आः पुलांगु चालचलन त्वःते धुंक्गुलि थःथवय् मखुगु खँ ल्हायेगु याये मते।*

10 छिपि आः न्हपि जुइ धुंक्कल। आवंलि वयकःयात बांलाक म्हासीके फयेमा धकाः परमेश्वरं छिमित थःथें हे यानाः न्हाबले न्हकथं हिलादी।*

11 यहदीमखुपि जुइमा, यहदी जुइमा, म्हय् चिं तःपि जुइमा, मतःपि जुइमा, सःस्यूपि जुइमा, छुं मस्यूपि जुइमा, अले दास जुइमा, दासमखुपि जुइमा, फुक्कं उथें खः। सकसिकें ख्रीष्ट दी। ख्रीष्ट हे फुक्कं खः।

12 छिपि परमेश्वरं ल्ययातःपि पवित्रपि व वयकःया यःपि मनूत खः। उकिं छिमिसं दया माया यायेगु, क्वमिलु जुइगु, स्वजा जुइगु, सह यानाच्वनेगु यायेमाः।

13 थःथवय् सह यानाः दया माया या। थःत सुनानं मभिकूसां वयात क्षमा बीगु या। गथे प्रभुं छिमित क्षमा यानादिल, अथे हे छिमिसं नं क्षमा बीमाः।**

14 थ्व स्वयाः तःधंगु ला थःथवय् माया यानाच्वनेगु हे खः। थ्व हे मायां छिपि फुक्कसित छप्पं व छधी याना तइ।

15 ख्रीष्टयागु शान्ति छिमिगु नुगः जायाच्वनेमा। थ्व हे शान्तियागु लागि परमेश्वरं छिमित सःताः छ्मह हे यानादीगु खः। परमेश्वरयात सुभाय् ब्यु।

16 ख्रीष्टयागु वचनं छिमिगु नुगः जायाच्वनेमा। छिमिसं थःथवय् स्यनेकने यानाः दुनुगलनिसें भजन व म्ये हालाः परमेश्वरयात तःधकि।*

17 छिमिसं न्हागु याःसां, न्हागु धाःसां प्रभु येशूयागु नामं या, अले वयकःया नामं परमेश्वर बाःयात सुभाय् ब्यु।

छँय् च्वपिन्सं यायेमाःगु हनाबना

एफि ५:२१-२३; १ पत्र ३:१-७

18 मिसातय्सं थः भाःतं धाःथें यायेमाः। थथे याइगु प्रभुयात यः।*

19 मिजंतय्सं नं थः कलाःयात माया यायेमाः। इमित दुःख बी मज्यु।*

20 अथे हे काय् म्हायापिन्सं नं थः मांबीयागु खँ न्यनेमाः, अले हनाबना तयेमाः।*

21 बौपिन्सं नं काय् म्हायापिन्त तं चाय्के मज्यु। मखुसा इमिगु साहस हे मदयावनी।*

22 दास थः मालिकं धाःगु खँ न्यनेमाः। मालिकयात लयतायकेत न्हाःने जक ज्या याना क्यनेगु मखु, बरु परमेश्वरयात लयतायकेत दुनुगलनिसें ज्या यायेमाः।

23 न्हागु याःसां मन्तयगु निति मखु, बरु प्रभुयागु निति यानाच्वना धकाः मतइ तथाः दुनुगलनिसें यायेमाः।

24 छायाधाःसा छिमिसं प्रभु बी धयादीगु सिरपाः छिमित दइ धकाः सि हे स्यु। प्रभु येशू ख्रीष्ट हे छिमि मालिक खः।

25 मभिंगु बांमलाःगु ज्या याना जूपिन्त सर्जाय बी। प्रभुं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु।**

4

1 मालिकतय्सं नं दासयागु भिं स्वयेमाः। छिमिसं नं स्वर्गय् थः मालिक दु धयागु खँ ल्वःमंके मते।*

मेमेगु अर्ती

* 3:1 ३:१ भज १:०:१ * 3:9 ३:९ एफि ४:२२ * 3:10 ३:१० उत १:२६; एफि ४:२४ * 3:13 ३:१२-१३ एफि ४:२२ * 3:13 ३:१३ एफि ४:२२ * 3:16 ३:१६ एफि ५:१९-२० * 3:18 ३:१८ एफि ५:२२; १ पत्र ३:११ * 3:19 ३:१९ एफि ५:२५; १ पत्र ३:७ * 3:20 ३:२० एफि ६:१ * 3:21 ३:२१ एफि ६:४ * 3:25 ३:२२-२५ एफि ६:५-८ * 3:25 ३:२५ व्य १०:१७; एफि ६:९ * 4:1 ४:१ एफि ६:९

2 छिमिसं प्रार्थना यायेगु गुबलें त्वःते मते। म्हुतुं जक प्रार्थना यायेगु मखु, दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात सुभाय् बियाः प्रार्थना यायेमाः।

3 जिमिगु नितिं नं प्रार्थना या। ख्रीष्टयागु खँ कनेत व परमेश्वरयागु वचन न्यकेत वयकलं न्ह्याथासं लँ चायेकादीमा धकाः प्रार्थना या। थुकियागु नितिं हे जिं थथे इयालखानाय् कुंका च्वनेमाल।

4 जिं गुकथं थुइके माःगु खः उकथं हे मेपिन्त थुइके फयेमा धकाः छिमिसं जिगु नितिं प्रार्थना यानाब्यु।

5 विश्वासी मखुपिलिसे खँ ल्हायेबलय् छिमिसं बांलाक बिचाः यानाः नवा। अले इमित भिगु खँ न्यकेगु मौका त्वःफिके मते।[☆]

6 चिं सवा ब्यू थें खँ ल्हायेबलय् नाइक व यइपुसे च्वंक नवा। अले कथंहंक लिसः बीगु या।

बिदा काःगु

7 यःम्ह किजा तुखिकसं हे छिमित जिगु खँ फुक्क कनी। व नं जिपिं नाप ज्या यानाच्चंम्ह विश्वास याये बहःम्ह प्रभुया दास खः।[☆]

8 छिमिसं जिगु खँ सीके फयेमा, अले छिमित साहस दयेमा धकाः जिं वयात छिमिथाय् छवया हयाच्चनागु दु।[☆]

9 अले हानं छिमिथाय् हे च्वंम्ह यःम्ह किजा ओनेसिमसयात नं व नाप छवया हयेत्यनागु दु। ओनेसिमस तसकं विश्वास याये बहःम्ह मनु खः। इमिसं हे छिमित थन जुयाच्चंगु फुक्क खँ कनी।[☆]

10 जिनापं इयालखानाय् कुनातःम्ह अरिस्तार्खसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। अथे हे बारनाबासया किजा मर्कुसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। वयागु खँ ला छिमित न्हापा हे धायेधुन। व वल धाःसा छिमिसं वयात दुनुगलंनिसें लसकुस या।[☆]

11 युस्तस धाःम्ह येशू नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यकेगु ज्याय् जि नाप जुयाच्चंपिं यहदीत थ्व हे स्वम्ह जक खः। थुमिसं जितः यक्व तिबः बियाच्चंगु दु।

12 छिमिथाय् हे च्वंम्ह ख्रीष्ट येश्या मेम्ह दास इपाफ्रासं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाः परमेश्वरयात यःकथं जक यानाच्चने फयेमा धकाः वं छिमिगु नितिं न्ह्याबलें प्रार्थना यानाच्चंगु दु।[☆]

13 छिमिगु नितिं, लाउडिकियाय् च्वंपिनिगु नितिं व हिरापोलिसय् च्वंपिनिगु नितिं वं तसकं दुःख सियाः प्रार्थना यानाच्चंगु दु धकाः जिं स्यु।

14 झी यःम्ह डाक्टर लूका व डेमासं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।[☆]

15 लाउडिकियाय् च्वंपिं दाजुकिजापिन्त, अले नुम्फास व वया छँय् मुं वइपिं दाजुकिजापिन्त जिं ज्वजलपा धयाहःगु दु धकाः धयाब्यु।

16 थ्व पौ छिमिसं ब्वने धुंकाः लाउडिकियाय् च्वंपिं विश्वासीतय्त नं ब्वंकि। अले लाउडिकियाय् च्वंगु मण्डलीयात च्वयाहयागु पौ नं छिमिसं ब्वं।

17 अर्खिप्पसयात प्रभुं याकेब्युगु ज्या बांलाक मन तयाः या धकाः धयाब्यु।[☆]

18 जि पावलं थःगु हे ल्हातं छिमित ज्वजलपा च्वयाच्चनागु दु।

जि इयालखानाय् लानाच्चंगु खँ छिमिसं ल्वःमंके मते।

परमेश्वरं छिमित दया माया यानादीमा।

☆ 4:5 ४:५ एफि ५:१६ ☆ 4:7 ४:७ प्रे २०:४; २ तिमो ४:१२ ☆ 4:8 ४:७-८ एफि ६:२१-२२ ☆ 4:9 ४:९ फिले १०-१२ ☆ 4:10 ४:१० प्रे १९:२९; २७:२; फिले २४; प्रे १२:१२, २५; १३:१३; १५:३७-३९ ☆ 4:12 ४:१२ कल १:७; फिले २३ ☆ 4:14 ४:१४ २ तिमो ४:१०, ११; फिले २४ ☆ 4:17 ४:१७ फिले २

थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

थेसलोनिके रोमी साम्राज्यया छगू देश माकेडोनियाया राजधानी खः। फिलिप्पी शहरं वयाः पावलं थन नं मण्डली दयका थकगु खः।

यक्व हे यहदी धर्म मानय् याये मास्ति वय्काच्वपि यहदीमखुपिन्सं नं पावलयागु भिंगु खँ न्यनाः विश्वास याःगुलि यहदीतयसं नुगः मुइकाः वयागु विरोध याना जुल। अयजूगुलि पावल अनं बेरिया धाःगु शहरय् वन। अनं लिपा व कोरिन्थय् वन। अन वं व नाप ज्या याइम्ह तिमोथीपाखें थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयागु खँ सीकल।

पावलं थेसलोनिकेय् च्वपिन्त च्वःगु थ्व न्हापांगु पौ खः। अन च्वपि विश्वासीतयसं क्वात्तुक विश्वास यानाच्वंगु व थःथवय् माया यानाच्वंगु खँ न्यनाः तसकं लय्तायाः पावलं थ्व पौ च्वःगु खः। वं इमित अज्ज नं विश्वास या, साहस का, अले थःगु चालचलन नं अथे हे याना च्वँ धकाः अतीं बियाच्वंगु दु। अले इमिसं न्यनाहःगु प्रभु झाइबलय्यागु खँयागु लिसः नं बियातःगु दु। प्रभु हानं झाइतिनि धयागु खँय् आशा यायेगु मत्वःतुसे थःपिनिगु ज्या बांलाक याना च्वँ धकाः नं पावलं अतीं बियातःगु दु। पावल स्वंगु हप्ताति जक थेसलोनिकेय् च्वंगु खः।

धलः पौ

न्हाखँ १:१

सुभाय व प्रार्थना १:२-३:१३

विश्वासीतयगु चालचलनया बारे अतीं ४:१-१२

ख्रीष्ट झाइतिनि धयागु खँ ४:१३-५:११

दक्वसिबय लिपांगु अतीं ५:१२-२२

क्वचाय्कगु ५:२३-२८

१ थेसलोनिकी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावल, सिलास व तिमोथीयापाखें ज्वजलपा। छिमित दया माया व शान्ति दयेमा।*

थेसलोनिकेय् च्वपिनिगु विश्वास

2 प्रार्थना यायेबलय् जिमिसं न्हाबलें छिमित लुमंकाः परमेश्वरयात सुभाय बियाच्वनागु दु।

3 परमेश्वर बाःया न्हाःने जिमिसं विश्वास याःथें ज्या यानाच्वंगु, थःथवय् माया यानाः अज्ज अप्वः मन तथाः प्रभुया ज्या यानाच्वंगु व आशा मत्वःतुसे प्रभु येशू ख्रीष्टयात क्वात्तुक विश्वास यानाच्वंगु खँ जिमिसं लुमंकाच्वनागु दु।

4 परमेश्वरयात यःपि दाजुकिजापि, वय्कलं छिमित ल्ययादीगु खः धकाः जिमिसं स्यू।

5 छायाधाःसा जिमिसं छिमित न्यंकागु वचन म्हुतुं जक न्यंकागु मखु, बरु शक्ति व पवित्र आत्मापाखें व दुनुगलनिसें हे न्यंकागु खः। छिपिनाप च्वनाबलय् जिपि गज्याःपि खः धकाः ला छिमिसं सि हे सिल।

6 छिमिसं उलिमछि दुःखकष्ट जुल नं पवित्र आत्मां यानाः भिंगु खँ न्यनाः विश्वास यात। थुकथं छिपि जिमिसं व प्रभुं यानादी थें याइपि जुल।*

7 अथे जूगुलि छिपि माकेडोनिया व अखैयाय् च्वपि विश्वासीतयगु निंति नमुना थें जुल।

8 छिमिसं प्रभुयागु वचन माकेडोनियाय् व अखैयाय् जक न्यंकूगु मखु, बरु छिमिसं परमेश्वरयात विश्वास याःगु खँनापं न्यंकभनं बयबय जूगु दु। थ्व खँय् जिमिसं छुं हे धया च्वनेमाःगु मदु।

9 जिपि छिमिथाय् वयाबलय् छिमिसं जिमित गुकथं लसकुस यात अले धाथेंयाम्ह व म्वाःम्ह परमेश्वरयात सेवा यायेत छिपि गुकथं मूर्ति पुजा यायेगु त्वःताः परमेश्वरपाखे फहिला वल धयागु खँ फुक्कसिनं धयाच्वंगु दु।

10 छिमिसं परमेश्वरया काय स्वर्ग झाइतिनि धकाः लँ स्वयाच्वंगु दु हं। वय्कः परमेश्वरं सीमं म्वाकादीम्ह येशू खः। न्याय याइबलय् वय्कलं झीत बचय् यानादी।

2

थेसलोनिकेय् पावलयागु ज्या

- 1 दाजुकिजापि, जिपि आम्कन वयागु सिति मवं धका: ला छिमिसं सि हे स्यू।
 2 आम्कन वये न्ह्य: फिलिप्पी च्वपिन्सं जिमित दु:ख बिया: नं जिमिगु इज्जत तकं काल धका: ला छिमिसं सि हे स्यू। अयनं परमेश्वरं जिमित साहस बियादीगुलि जिमिसं न्ह्याक्व हे विरोधीत दु:सां छिमित भिंगु खँ न्यकेगु मत्व:ता।[☆]
 3 जिमिसं छिमित न मखुगु खँ हे स्यनागु ख:, न मभिगु मतिइ तया: हे स्यनागु ख:, न सुयातं झंग:लायत हे स्यनागु ख:।
 4 परमेश्वरं हे जिमित विश्वास याना: भिंगु खँ न्यकेगु ज्या ल:ल्हानादीगु ख:। जिमिसं मन्तयत मखु, बरु जिमित जाँच्यु यानादीम्ह परमेश्वरयात लयतायकेत नवानाचवनागु ख:।
 5 छिमिसं सि हे स्यू, जिमिसं छिमिके ह्ययका कायेत स्वयागु नं मदु, अले न छुं काये दइ धका: हे जिमिसं लोभ यानागु दु। परमेश्वर साक्षी दु।
 6 छिमिसं व मेपिन्सं नं जिमित त:धकेमा: धका: जिमिसं धयागु मदु।
 7 ख: ला, ख्रीष्टया प्रेरित जूगुलि जिमिसं थथे याये फुगु ख:। अयनं जिमिसं छिमित मानं मस्तयत सुसा:कुसा: या: थें तितिपापा यानु तथा।
 8 जिमिसं छिमित धाथें हे माया यानाचवनागु दु। परमेश्वरयागु भिंगु खँ जक मखु, छिमित थ:गु प्राण तकं बी मा:सां जिमिसं लिफ: स्वये मखु, छाया:सा जिमित छिमिगु तसकं माया वं।
 9 दाजुकिजापि, जिमिसं यक्व दु:खकष्ट सिया: ज्या यानागु ला छिमि लुमं हे जुइ। भिंगु खँ न्यक: वयाबलय् जिमिसं छिपि सुयातं थाकु मजुइमा धका: चान्हे मघसे ज्या याना।
 10 छिपि साक्षी हे दु, विश्वासीतयगु न्ह्य:ने जिमिसं पवित्रकथं, धार्मिकताकथं व छुं दोष मदय्क गुलि बांलाक व्यवहार याना: छिमिसं सि हे स्यू, अले परमेश्वरं नं स्यू।
 11 बौनं थ: मस्तयत गथे याना तइ, अथे हे जिमिसं नं छिमित याना तथा।
 12 जिमिसं परमेश्वरयात य:थें याना जुइ फयेमा धका: जिमिसं छिमित गुलि अतीं व साहस बिया। वय्कलं हे छिमित थ:गु राज्यय दुकायेत व त:धकेत स:तादीगु ख:।
 13 जिमिसं परमेश्वरयागु वचन न्यकाबलय् छिमिसं थुकियात मन्तयगु वचन मखु, परमेश्वरयागु हे वचन ख: धका: न्यना काल। धाथें हे थ्व परमेश्वरयागु वचन ख:। अले थ्व हे वचनं छिमिगु नुगलय् हा कयाचवंगु दु। उकिं जिमिसं परमेश्वरयात न्ह्याबलें सुभाय् बियाचवनागु दु।
 14 दाजुकिजापि, ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाच्वपि यहूदियाय च्वंगु मण्डलीयापिन्सं थें छिमिसं नं दु:खकष्ट सियाचवंगु दु। इमित गथे यहूदीतयसं दु:ख बियाचवन, छिमित नं अथे हे छिमिगु देश्य च्वपिन्सं दु:ख बियाचवंगु दु।[☆]
 15 व हे यहूदीतयसं प्रभु येशू व न्हापायापि अगमवत्तायत स्यानाबिल। अले जिमित नं ख्याना: हल। परमेश्वरयात मय:गु ज्या याना: इपि न्ह्याम्हयसियां विरोधी जुयाचवन।[☆]
 16 इमिसं जिमित यहूदीमखुपिन्त मुक्तियागु खँ न्यके हे मब्यु। इमिसं थुकथं पाप मुंकाचवन। उकिं इमिसं लिपा तकं परमेश्वरयागु तं फया च्वनेमाली।

पावलं हानं थेसलोनिकेय् वने मास्तिवय्कूगु

- 17 य:पि दाजुकिजापि, छिपिलिसे बाया: पलख ख्वा: स्वये मखंसां नुगलं ला बायाचवनागु मदु। छिमिथाय् हाकनं वयेत जिमिसं तसकं कुत: यानाचवनागु दु।
 18 जिपि छिमिथाय् वयेत स्वयाचवनागु दु। जि पावल ला ग्व:क:मछि वयेत स्वये धुन। अयनं शैतानं जिमित वय्के हे मबिल।
 19 जिमिगु आशा धा:सां, जिमिगु लयता: धा:सां, अले इी प्रभु येशू ख्रीष्ट झाइबलय् जिमि छ्यं धस्वाकेगु श्रीपेच धा:सां छिपि हे, मखु ला?
 20 जिमिगु लयता: धा:सां, जिमिगु छ्यं धस्वाकीपि धा:सां छिपि हे ख:।

3

तिमोथीयात थेसलोनिकेय् छव:गु

- 1 छिपिनाप तापाना च्वने मफुगुलि जिमिसं तिमोथीयात छिमिथाय् छवया हयाचवनागु दु। जिपि जक एथेन्सय् हे च्वनाच्वनेगु भिं ताल।[☆]
 2 छिमित साहस बीत व विश्वासय् बल्लाकेत जिपि नाप भिंगु खँ न्यका च्वंम्ह परमेश्वरया सेवा याइम्ह किजा तिमोथीयात छिमिथाय् छवयाहयागु ख:।

☆ 2:2 २२२ प्रे १६:१९-२४; १७:१-९ ☆ 2:14 २२१४ प्रे १७:५ ☆ 2:15 २२१५ प्रे १८:२३,२९; १३:४५,५०; १४:२,५,१९; १७:५,१३; १८:१२ ☆ 3:1 ३२१ प्रे १७:१५

3 थज्याःगु दुःखकष्ट खनाः ग्यानाः छिपिं सुं नं लिचिले मते। थज्याःगु दुःखकष्ट ला झीत व हे वइ धकाः छिमिसं सि हे स्यु।

4 छिपिनाप दुबलय हे जिमिसं छिमित थज्याःगु दुःखकष्ट वइ धकाः धयागु खः। जिमिसं गथे धया अथे हे जुल।

5 अयजूगुलि हे जिं थःत पी मफयाः शैतानं छिमित पापयूलाकाः जिमिगु ज्या सिति वन ला धकाः ग्यानाः तिमोथीयात छिमिथायू स्वके छवयाहयागु खः।

तिमोथी लिहां वयाः खँ कंगु

6 आः नकतिनि हे जक तिमोथी छिमिथासं थन थयंकः वल। छिमिगु विश्वास व माया अज्ज नं बल्लानाचवंगु दु धकाः लयतायू बहःगु खँ कन। जिमिसं थें छिमिसं नं जिमित लुमकाचवंगु दु, अले जिमिगु ख्वाः स्वये आपुलु जुयाचवंगु दु धकाः नं वं कन।*

7 दाजुकिजापिं, छिमिगु विश्वासयागु खँ न्यनाः थज्याःगु दुःखकष्ट जुयाचवनं नं जिमित लयताः वल।

8 छायाःसा छिमिसं थथे प्रभुयात क्वातुक विश्वास यानाचवंगु खँ न्यनाः म्ह हे याउंसे चवन।

9 छिमिसं यानाः हे जिपिं परमेश्वरया न्ह्यःने लयतायाचवने फइ। छिमिगु निंति परमेश्वरयात न्ह्याक्व सुभायू ब्यूसं गाइ मखु।

10 चान्हे जिमिसं दुनुगलनिसें आम्कन वये दयेमा धकाः परमेश्वरयाके फवनाचवनागु दु। थुकथं छिमिगु विश्वासयू मगाः मचाःगु नं तना बीदइगु खः।

11 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू हे जिमित आम्कन वयेत लँ चायूका बियादीमा।

12 जिमिसं छिमित माया याना थें प्रभुं छिमित नं थःथवयू व मेपिन्त माया यानाः न्ह्यज्याये फयूकादीमा।

13 प्रभु येशू थः मनुत नाप झायानीबलयू परमेश्वर बाःया न्ह्यःने दोष मदुपिं व पवित्र जुया च्वनेत वयूकलं छिमित बल्लाकादीमा।

4

परमेश्वरयात ययक म्वायेगु

1 दाजुकिजापिं, परमेश्वरयात ययक गथे यानाचवनेमाः धयागु खँ ला छिमिसं जिमिगुपाखें स्यना काये धुंक्गु हे दु। छिपिं उकथं हे जुयाचवंगु नं दु। छिपिं थुकथं हे अज्ज न्ह्यज्यानावने फयेमा धकाः जिमिसं छिमित प्रभुया नामं बिन्ति यानाचवनागु दु।

2 जिमिसं स्यना थकागु वयूकःयागु अधिकारयागु खँ छिमिसं सि हे स्यु।

3 छिपिं पवित्र जुयाचवनेमा धयागु हे परमेश्वरया इच्छा खः, उकिं छिपिं व्यभिचारं तापाक च्वँ।

4 छिपिं फुक्कसिं थः कलाःलिसे पवित्र जुयाः बांलाक हना च्वनेमाः।

5 परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं थें मभिंगु मतिइ तयाः मखु।

6 थ्व खँयू सुनानं थः दाजुकिजापिन्त सयंके मते। परमेश्वरं थथे याइपिन्त तःधंगु सजाँय बियादी। जिमिसं न्हापा हे छिमित थ्व खँ बांलाक धायेधुन।

7 परमेश्वरं झीत अशुद्ध जुइत मखु, बरु पवित्र जुइत सःतादीगु खः।

8 उकिं सुनां थ्व खँ न्यनी मखु वं मनूयागु मखु, बरु छिमित पवित्र आत्मा बियादीम्ह परमेश्वरयागु हे खँ मनूयंगु जुइ।

9 आः छिमित थःथवयू माया यानाचवनेमाः धकाः जिमिसं च्वया च्वनेमाःगु मदु, छायाःसा थ्व खँ ला छिमित परमेश्वरं हे स्यनादीगु दु।

10 अथे ला छिमिसं माकेडोनियायू च्वपिं दाजुकिजापिन्त धाल्थें हे माया यानाचवंगु दु। छिपिं अज्ज नं थुकथं हे न्ह्यज्याना हँ धकाः जिमिसं छिमित धयाचवनागु दु।

11 जिमिसं छिमित न्हापा हे धया थें सुं लिसे हाला जुइ मते, थःगु ज्या मन तयाः या, अले थःगु हे ल्हातं ज्या यानाः नयेगु कुतः या।

12 थथे याना जूसा छिमित मेपिन्सं नं हनाबना तइ। अले थःत मालीबलयू सुयागु नं ख्वाः स्वयाचवने माली मखु।

प्रभु झायानीबलयू छु जुइ?

13 दाजुकिजापिं, सी धुंक्पिं विश्वासीतयागु खँ नं छिमित कने। आशा मदुपिं मनुतयसं थें छिमिसं नुगः मछिके मते।

14 येशू सिनाः हानं म्वानावल धकाः ला झीसं विश्वास यानाचवनागु दु। अथे हे वयूकःयात विश्वास यानाः सिनावपिं मनुतयत येशू नाप परमेश्वरं ब्वना यंकादी धकाः नं झीसं विश्वास यानाचवनागु दु।

15 प्रभु धयादी थें जिमिसं स्यनाचवनागु खः। प्रभु झायानीबलयू झीपिं म्वानाच्वपिन्सं सी धुंक्पिन्त गगुं कथं नं लिलाके फइ मखु।

16 प्रभु स्वर्ग क्वहां झाइबलय तस्सःगु सः ताये दइ, तःधंम्ह स्वर्गदत्त हाला हइ, अले परमेश्वरयागु तुरही पुया हइ। उबलय हे खीष्टयात विश्वास यानाः सीपि मनुत् न्हापालाक म्वाना वइ।

17 थ्व हे इलय तक म्वानाच्वंपि नं इपि नाप तुं प्रभुयात आकाशय् नापलायेत सुपाँचय् थाहां वनी। थुकथं इपीपि सदां प्रभु नाप च्वने खनी।*

18 अय्जुगुलि थःथवय् थ्व खँ कनाः साहस बीगु याना च्वँ।

5

प्रभुयागु लँ स्वयाच्वँ

- 1 दाजुकिजापि, प्रभु थुखुन्ह थुबलय झाइ धकाः छिमित च्वया च्वनेमाःगु मदु,
- 2 छायाधाःसा प्रभु झाइगु ई चान्हय् खँ वये थें थ्यंकः वइ धकाः ला छिमिसं सि हे स्यु।
- 3 मनुत्तयसं प्यखें “शान्ति दु, ग्याये माःगु मदु” धया च्वनीबलय् लाक्क हे इमिके प्वाथय् दुम्ह मिसायात मचाबुइ ब्याथा जू थें आकाझाकां विनाश जू वइ। अले इपि छुं यानाः नं बचय् जुइ फइ मखु।
- 4 छिमित धाःसा प्रभु झाइगु ई खँ वः थें जुइ मखु, छायाधाःसा छिपि खिउँथाय् च्वनाच्वंगु मदु।
- 5 छिपि न्हिया जलय् च्वनाच्वंपि खः। इपीपि चाया खिउँथासय् च्वना च्वनापि मखु।
- 6 अय्जुगुलि इपीपि मेपि थें न्ह्यलं ब्वाना च्वने मजिल, बरु होश यानाः न्ह्यलं चायका च्वनेमाः।
- 7 घनीपि नं चान्हय् हे घनी, अले अय्लाःगुलतयसं नं चान्हय् हे त्वनाजुइ।
- 8 इपीपि जलय् च्वनीपि जूगुलि इपीसं थःत कःघाना च्वनेमाः। इपीसं ला विश्वास व मायायात छातिइ चीगु नँयागु पाता थें चिना तयेमाः अले मुक्तियागु आशायात तपुलि थें पुया च्वनेमाः।
- 9 परमेश्वरं इतीत सजौय् बीत सःतादीगु मखु, बरु इपी प्रभु येशू खीष्टपाखें मुक्ति बीत सःतादीगु खः।
- 10 वयकः इपीगु निति सिनादिल। अय्जुगुलि प्रभु लिहां झाइबलय् इपीपि म्वाना च्वंसां, सी धुंक्सां वयकः नाप च्वने दइ।
- 11 उकिं छिमिसं आः थें तुं थःथवय् साहस बियाः बल्लाका च्वनेगु याना च्वँ।

मेमेगु अती

- 12 दाजुकिजापि, छिमित जिगु बिनित्त दु – छिमिथाय् ज्या यानाच्वंपि, छिमित स्यनेकने याइपि थकालिपिन्त हनाबना तयेगु या।
- 13 इमिसं यानाच्वंगु ज्यां यानाः इमित दुनुगलनिसें माया यानाः हनाबना तयेगु या। अले थःथवय् नं मिलय् चले जुयाच्वँ।
- 14 जिं छिमित हानं धाये – अल्छीतयत्त ब्वःब्यु, नुगः क्वतुपिन्त हःपा ब्यु, बमलाःपिन्त ग्वाहालि या, अले न्ह्याम्हयसिनं न्ह्यागु धाःसां सह यानाच्वँ।
- 15 मभिंगुया पलेसा मभिंगु तुं याये मते, बरु थःथवय् व न्ह्याम्हयसित नं न्ह्याबले भिंका जुइगु कुतः या।
- 16 न्ह्याबले लयताया च्वँ।
- 17 न्ह्याबले प्रार्थना याना च्वँ।
- 18 न्ह्यागु खँय न्ह्यागु जूसां परमेश्वरयात सुभाय् बियाः च्वँ। खीष्टयात विश्वास यानाः छिमिसं थये यायेमा धयागु हे परमेश्वरयागु इच्छा खः।
- 19 पवित्र आत्मायागु इच्छायात त्यलेत स्वये मते।
- 20 अगमवाणीयात क्वथुनाः खँ ल्हाये मते।
- 21 न्ह्यागु खँयात नं बांलाक वाला स्वयेगु नि या। अले भिंगु खँ जक ल्यया का।
- 22 फुक्क कथंयागु मभिंगु खँपाखें तापाक च्वँ।
- 23 इती शान्ति बियादीम्ह परमेश्वरं हे छिमित पवित्र यानाः प्रभु येशू खीष्ट झाया मदितले छिमिगु आत्मा, प्राण व म्हयात दोष मदय्क तयादीमा।
- 24 छिमित सःता दीम्हयसिनं हे थ्व फुक्क यानादी, छायाधाःसा वयकः विश्वास याये बहःम्ह खः।
- 25 दाजुकिजापि, जिमिगु निति प्रार्थना या।
- 26 दाजुकिजापि सकसिनं थःथवय् यच्चु नुगलनिसें माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।
- 27 दाजुकिजापि, सकसितं थ्व पौ ब्वाना न्यंकाब्यु धकाः जिं छिमित प्रभुयागु नामं बिनित्त यानाच्वना।
- 28 इपी प्रभु येशू खीष्टया दया माया छिमिके दयेमा।

थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं ख्रीष्ट हानं झाइतिनिगु खँ बांलाक थुइका काये मफुनि। उकिं पावलं थ्व निगूगु पौलय् ख्रीष्ट हानं झाये धुंकल धकाः स्यनेकने याना जूपि फताहा गुस्तयगु खँ मखुगु खः धकाः ध्वाथुइकातःगु दु। ख्रीष्ट हानं वये न्ह्यः संसारय् मभिपि व मभिगु ज्याखँ अप्वयावइ, अले “नाश जुइमाःम्ह पापयाम्ह मनू” खनेदय्कः वइ। वं ख्रीष्टयागु विरोध याना जुइ।

पावलं थेसलोनिकेय् च्वंपि विश्वासीतयत् न्ह्यागु दुःखकष्ट वःसां विश्वासय् बल्लाना च्वनेगु व पावल अले व नाप ज्या याइपिन्सं थें थथःम्हं ज्या यानाः नयेगु अतीं नं बियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्याखँ १:१-२

प्रार्थना व च्वछाःगु १:३-१२

ख्रीष्ट हानं झाइगु खँ २:१-१७

विश्वासीतय्गु चालचलनया बारे अतीं ३:१-१५

क्वचाय्कूगु ३:१६-१८

२ थेसलोनिकी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावल, सिलास व तिमोथीपाखें ज्वजलपा।*

2 परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमिके दयेमा।

ख्रीष्ट झायाः न्याय यानादी

3 छिमिगु विश्वास यक्व अप्वयावनाच्वंगु दु, अले छिमिसं थःथवय् माया यायेगु नं अप्वयका हयाच्वंगु दु। थुकिया निती परमेश्वरयात सुभाय मब्युसे मगाः।

4 छिमिसं उलिमछि दुःखकष्ट सिया च्वनेमालं नं क्वान्तुक विश्वास यानाः सह यानाच्वंगु खँ जिमिसं थाय् थासय् परमेश्वरयागु मण्डलीइ च्वंपिन्त छयं धस्वाकाः कनेफु।

5 परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु धकाः ला थुकिं हे सीदत, छायाधाःसा छिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वंगुलि हे छिपि वयकःयागु राज्यय् दुहां वनेत ल्वःपि जुल।

6 छिमित दुःखकष्ट ब्युपिन्त वयकलं दुःखकष्ट बियादी। परमेश्वर न्याय यानादीम्ह खः।

7 दुःखकष्ट सियाच्वंपि छिमित व जिमित नं वयकलं दुःखकष्ट मदय्काबी। प्रभु येशू ख्रीष्ट वयकःया तसकं बल्लाःपि स्वर्गदूतत नाप स्वर्ग झायादीबलय् वयकलं थथे यानादी।

8 वयकलं च्यानाच्वंगु मित्याः ज्वना झायाः परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्त व झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु भिगु खँ मन्यपिन्त सजाय बियादी।

9 थुपि प्रभुयागु तसकं बल्लाःगु जलं तापाक व प्रभुयागु ख्वाः तकं स्वये मखंक च्वनाच्वने माली। अले थुपि सदांयात नाश जुयावनी।

10 उबलय् वयकः थः मन्तयपाखें महिमा कायेत व विश्वास याइपि सकसितं अजू चाय्केत झाइ छायाधाःसा छिमिसं जिमिगु साक्षीयात विश्वास यात।

11 अयज्गुलि हे छिपि झी परमेश्वरं सःतादी थें जुयाच्वने फयेमा, वयकःयागु शक्ति छिमिसं मतिइ तक्व भिगु खँ व विश्वासयागु ज्या पूर्वकं फयेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

12 थथे छिमिगुपाखें झी प्रभु येशूयागु नां तःधं जुइ, अथे हे झी परमेश्वर व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया मायां यानाः छिपि नं तःधं जुइ।

2

प्रभु झाइगु खँय् मखुगु बिचाः

1 दाजुकिजापि, झी प्रभु येशू ख्रीष्ट झाइबलय् झीपि फक्कसितं वयकः नाप छथाय् मुंकीतिनि धयागु खँ थुइकि।

2 जिमिसं छिमित बिनित्ति यानाच्चवना – सुनानं झी प्रभु झाइगु ई वये धुंकल धाल धायेवं छिपि आछु-आछु कने मते, अले ग्याये मते। गुम्हयसिनं अगमवत्तानं धा:थें च्वंक, गुम्हयसिनं वचनपाखें धा:थें च्वंक, अले गुम्हयसिनं जिमिसं पौ च्वया थें च्वंक थथे धायेफु।

3 सुनानं छिमित मिखाय धुलं छ्वाके मफयेमा। मनूतयसं धर्म यायेगु मत्व:तुतले, अले नाश जुइमा:म्ह पापयाम्ह मनु खनेदयक: मवतले प्रभु झाइ मखु।

4 वं थथ:म्हं त:धं जुया: मनूतयसं परमेश्वर धयाच्वंगु व पुजा यानाच्वंगु फुक्कयात क्वह्यंकी। थ:म्हं थ:त परमेश्वर धया: व परमेश्वरया देगलय च्ववनी।

5 छिमिथाय दुबलय हे जि छिमित थथे धयागु ख:। छिमिसं आ: तक लुमकात:गु हे देयेमा:।

6 ई जुल कि व खनेदयक: वइ। आ: थथे खनेदयक: वयेत वयात सुनां पनात:गु दु धका: ला छिमिसं सि हे स्यु।

7 अयनं वं थ:गु ज्या दुने दुने यानाच्वंगु दु। वयात पनात:म्ह चिलामवंतले वयागु मभिगु ज्याखें खने दइ मखु।

8 वयात पनात:म्ह चिला वन कि व दुष्ट खनेदयक: वइ। अले प्रभु येशू ख्रीष्ट जलय झ:झ: धायक झाइबलय छगु सासलं हे वयात नाश यानाछवइ।

9 दुष्टयाके शैतानयागु शक्ति दइ। वं त:तामछि अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यनी।

10 नाश जुया वनीपिन्त वं थथे याना: मिखाय धुलं छ्वाकि, छायधा:सा इमिसं मुक्ति बीगु सत्य खँयात मययकू।

11 अयजुगुलि इमिसं मखगु खँय् जक विश्वास यानाच्वनेमा धका: परमेश्वरयागु शक्ति इमित मखगु खँ जक पत्या: याका तइ।

12 सत्य खँय् विश्वास मयासें मखगु खँय् जक य:य:थें सना जुइका: इमित सजाँय बीत वयकलं थथे यानादीगु ख:।

मुक्ति बीत ल्ययात:पिं

13 प्रभुया य:पिं दाजुकिजापिं, जिमिसं परमेश्वरयात सुभाय मब्यसे च्वने मफु, छायधा:सा वयकलं छिमित पवित्र आत्मां जायका: पवित्र याना: व सत्य खँय् विश्वास याका: मुक्ति बीत न्हापानिसें हे ल्ययादीगु ख:।

14 थुकियागु निति हे वयकलं जिमिगुपाखें भिगु खँ न्यका: छिमित झी प्रभु येशू ख्रीष्टनापं तुं त:धकेत स:तादीगु ख:।

15 अयजुगुलि दाजुकिजापिं क्वातुक विश्वास याना च्वें। जिमिसं धयागु व च्वयाहयागु खँ न्यनेगु या।

16 प्रभु येशू ख्रीष्टं हे व झीत माया यानादीम्ह व दया माया याना गुबलें सिना मवनीगु साहस व भिगु आशा बियादीम्ह परमेश्वर बा:नं

17 फुक्क भिगु ज्याखँय् छिमिगु नुग: बल्लाकादीमा।

3

जिमिगु निति प्रार्थना या

1 दाजुकिजापिं, प्रभुयागु भिगु खँ न्यकभनं न्यनावनेमा, अले जिमिसं थें फुक्कसिनं न्यना: विश्वास यायेमा धका: जिमिगु निति प्रार्थना याना च्वें।

2 फुक्क मनुतयसं विश्वास याना मकाइगुलि मभिपिं व दुष्ट मनुतयगु ल्हातं जिमित बचय यानातयादिसँ धका: परमेश्वरयात प्रार्थना याना च्वें।

3 प्रभु विश्वास याये बह:म्ह ख:। वयकलं हे छिमित बल्लाकादी, अले दुष्टम्ह मनुपाखें बचय यानातयादी।

4 जिमिसं धया थें छिमिसं यानाच्वंगु दु, अले याना हे च्वनी धका: जिमिसं प्रभुयाके भरोसा कयागु दु।

5 प्रभुं छिमित परमेश्वरयागु माया व ख्रीष्टयागु सह यानाच्वनेगु शक्ति थुइकादीमा।

ज्या याना: नयेमा:

6 दाजुकिजापिं, थाकु चाया: जुइपिं व जिमिसं धयागु खँ मन्यापिं नाप जुइ मते धका: प्रभुयागु नामं जिमिसं छिमित बिनित्ति यानाच्वनागु दु।

7 जिमिसं याना: थें यायेमा: धका: ला छिमिसं सि हे स्यु। छिपिनाप च्वनाबलय जिमिसं भचा हे थाकु मचासे ज्या याना।

8 जिमिसं सुयाके सिंति कया: नयागु मदु, बरु छिमित थाकु मजुइमा धका: जिमिसं चां न्हि सिना: सिना: ज्या याना।

9 जिमिसं छिमिगु नये मथ्या: धका: थथे यानागु मखु, बरु छिमिसं नं अथे हे यायेमा धका: क्यनेत अथे यानागु ख:।

10 छिपिनाप च्वनाबलय हे जिमिसं छिमित थथे धयागु ख: – “ज्या मयासें च्वनीपिन्त नके नं मते।”

11 छिपिं मध्ये गुम्हं गुम्हयसिनं थ:म्हं ज्या मयासें मेपिनिगु ज्याय जक ल्हा: तया: सना जुयाच्वन धयागु खँ न्यना: थथे च्वयाच्वनागु ख:।

12 थज्या:पिन्त जिमिसं प्रभु येशू ख्रीष्टया नामं ख्याचव: बिया: धयाच्वना – “थ:गु ल्हातं ज्या याना: न।”

13 दाजुकिजापिं, भिगु बांला:गु ज्या यायेत थाकु चाये मते।

- 14 आम्कन च्वंपि सुनानं जिमिसं च्वयाहयागु खँ मन्यन धाःसा अज्याःपिन्त म्हसीकाः इपिं नाप तापाक हे च्वनेगु या। अले इपिं थथःम्हं मछाली।
- 15 अयुं वयात शत्रु थें भाःपी मते, बरु थः हे दाजुकिजायात थें न्वायेगु या।
- 16 शान्ति बियादीम्ह प्रभु थःम्हं हे छिमित न्हाबलें फुक्क कथयागु शान्ति बियादीमा। प्रभु छिपिं फुक्क नाप दीमा।
- 17 जि पावल थःम्हं हे छिमित ज्वजलपा च्वयाच्वनागु दु। जिं च्वया हयेगु फुक्क पौलय् थथे हे सही यायेगु खः। थ्व जिगु थःगु हे च्वयेगु पहः खः।
- 18 इी प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया छिपिं सकसिकें दयेमा।

तिमोथीयात पावलं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

थ्व पौ पावलं माकेडोनियां तिमोथीयात च्वःगु खः। पावलं थःगु निक्वः खुसिया यात्राया इलय् वयात नापलाःगु खः। तिमोथी एशियाय लाःगु लुस्त्रा शहरय् च्वंम्ह छम्ह ल्याय्म्हम्ह विश्वासी खः। वया मां यहूदी व बौ ग्रीक खः। पावलयात वयागु ज्याय् वं ग्वाहालि ब्यगु खः। थ्व पौलय् स्वता खँयात बांलाक ध्वाश्चक्रातःगु दु।

दकलय् न्हापां पावलं मण्डलीइ मखुगु खँ स्यनाजुइपिनिपाखें बचय् जुयाच्च्वनेगु ख्याच्वः बियातःगु दु। इमिगु धापू कथं संसार मभिं, गुप्तिखँयापाखें जक मुक्ति काये फइ, अले ब्याहा मयासें व नये मज्यु धयातःगु नसा मनसे जक हे काये फइ। थ्व पौया निगूगु ब्वय् पावलं मण्डली गुकथं चले यायेगु, गुकथं सेवा यायेगु व मण्डलीया थकालिपि व ग्वाहालि याइपिनिगु चालचलन गज्याःगु जुइमाः धकाः नं न्ह्यथनातःगु दु। दक्वसिबय् लिपा पावलं तिमोथीयात येशू ख्रीष्टया धात्थेम्ह च्यः गुकथं जुइगु व मण्डलीया थकालिपि व क्वकालिपि विश्वासीतयूत गुकथं हनाबना तयेमाः धकाः अती बियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-२

मण्डलीया थकालिपि व ग्वाहालि याइपिनिगु खँ १:३-३:१६

भाःत मदय धुंकूपि मिसातयगु खँ ५:१-१६

धिबायागु लोभ मयायेगु बारे अती ६:१-१०

मेमेगु अती ६:११-२१

१ तिमोथी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरया उजंकथं आशा बियादीम्ह येशू ख्रीष्टया प्रेरित जुयाम्ह जि पावलयापाखें

2 विश्वासय् जिम्ह काय् थें जुयाच्च्वंम्ह तिमोथीयात* ज्वजलपा।

परमेश्वर बाः व इी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें छन्त दया माया व शान्ति दयेमा।*

मखुगु खँ स्यनीपि लिसे होश या

3 जि माकेडोनियाय् वने त्यनाबलय् छन्त एफिससय् हे च्वँ धकाः धयागु खः। मखुगु खँ स्यनिपिन्त पनेत छ अज्ज नं अन हे च्वनाच्वँ।

4 जिं धया थें इमि मनय् वः थें बारखं कनेगु व तापाःबाज्यापिनिगु धक्क त्वःतेगु ज्या याके मते। थुकिं विश्वास यानाः जक थुइगु परमेश्वरयागु म्वासाःयात स्वयाः अप्वः जवाःसवाः यायेगुयात तिबः बी।

5 यचुगु नुगलं, भिंगु मति व शंका मयासें याइगु विश्वासं दइगु मायायात ब्वलंकेत जिमिसं थथे धयाच्च्वनागु खः।

6 गुलिखय् मन्त ला थज्याःगुपाखे लिचिलाः म्वाःमदुगु खँय् जुयाच्च्वंगु नं दु।

7 थःपिन्सं छु धयाच्च्वना धकाः इमिसं मस्यु, न इमिसं थःगु खँयात विश्वास यानाः हे धायेफु। अयुनं इपि व्यवस्था स्यनीपिं गुरु जुइ मास्ति वः।

8 व्यवस्थाय् च्वया तः थें याये फःसा व्यवस्था तसकं बांलाःगु खः धकाः इीसं स्यु।

9 व्यवस्था भिपिं मन्तयगु निति दयकातःगु मखु। थ्व ला मभिपिं मन्तयगु निति दयकातःगु खः। नियम मानय् मयाइपिं, परमेश्वरयात मानय् मयाइपिं, पापीत, पवित्र मजुपिं, परमेश्वरयात क्वह्वांकीपिं, मां बौयात स्याइपिं, मन् स्याइपिं,

10 व्यभिचार यानाजुइपिं, मिजं मिजं हे व्यभिचार यानाजुइपिं, दास मीपिं, मखुगु खँ ल्हानाजुइपिं, मखुगु साक्षी बीपिं व भिंगु खँयागु अःखतं ज्या यानाजुइपिनिगु निति दयकातःगु खः।

11 थ्व हे तसकं भिंगु खँ दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरं जितः न्यकेत बियादीगु खः।

परमेश्वरया दयाया निति सुभाय्

12 जिगु ज्याय् जितः शक्ति बियादीम्ह इी प्रभु येशू ख्रीष्टयात जिं सुभाय् बी, छायाधाःसा वयकलं जितः विश्वास यानाः थःगु ज्या याकेबियादिल।

* 1:2 १:२ तिमोथी ग्रीक भाषां तिमोथियस

☆ 1:2 १:२ प्रे १६:१

13 न्हापा जिं प्रभूयात विश्वास मयानानिबलय् निन्दा यायेगु, वयकःयात विश्वास याइपिन्त लिङ्गु व वयकःयात क्वह्यंका जुइगु याना, तर जिं थुपिं मसीकं व अविश्वासय् यानागुलि परमेश्वरं जितः दया यानादिल।*

14 ख्रीष्ट येशूयात यानागु विश्वास व मायां यानाः वयकलं जितः तसकं दया यानादिल।

15 पापीतयत् मुक्ति बीत ख्रीष्ट येशू थ्व संसारय् झायादीगु धात्थें हे खः धयागु खँ फुक्कसिनं मानय् याये हे माः। पापीत मध्ये नं जि तसकं पापीमह खः।

16 थुकिं यानाः हे वयकलं जितः माया यानादिल। जि थें ज्याःमह तसकं पापीयात थःगु धैर्यं क्यनेत वयकलं जितः नमूना दयकादिल। थ्व नमूना लिपा वयकःयात विश्वास याइपिं व अनन्त जीवन काइपिनिगु निति खः।

17 न्ह्याबलें दयाचवनीमह जुजु, गुबलें सी मखुमह, खने मदुमह छमह हे जक परमेश्वर न्ह्याबलें तःधनेमा अले वयकःयात हे फुक्कसिनं हनेमा। आमने।

18 तिमोथी, जिंकाय, छन्त कयाः न्हापानिसें जुयाचवंगु अगमवाणी कथं जिं उजं बियाचवना। थुकियात हे ल्वाभः यानाः छ प्रभूया निति ल्वाना च्वें।

19 विश्वास यायेगु व भिंगु खँ मतिइ तयेगु त्वःते मते। मति मभिना वंगुलि ग्वःमहयसिनं ला विश्वास यायेगुनापं त्वःते थुंकल।

20 अथे स्यंपिं मध्ये हूमेनियस व अलेक्जेन्डर नं खः। अज्ज अप्वः थुमिसं प्रभूयात बांमलाकाः खँ ल्हाना मजुइमा धकाः जिं थुमित शैतानयागु ल्हातय् लःल्हानाबी धुन।

2

मण्डलीइ यायेगु सेवा

1 अयज्गुलि दक्खिसिबय् न्हापां मण्डलीयापिन्त जिं धाये – फुक्क मन्तयगु निति प्रार्थना व बिन्ति यायेगु व सुभाय् बीगु या।

2 शान्ति व चितासू दयकः म्वानाचवने फयेमा, अले परमेश्वरयागु सेवा दुयंक याये फयेमा धकाः जुजुपिनिगु निति व अधिकार दुपिनिगु निति नं प्रार्थना या।

3 झीत मुक्ति बियादीमह परमेश्वरयात थये याइगु यः। अले थ्व भिंगु ज्या नं खः।

4 फुक्क मन्तयसं मुक्ति काये फयेमा व सत्यगु खँयात बांलाक सीकाकाये फयेमा धयागु वयकःया इच्छा खः।

5 परमेश्वर छमह हे जक दु। अले दथुइ चवनाः मन्तयत् व परमेश्वरयात मिलय् यानादीमह नं छमह हे जक दु। थये मिलय् यानादीमह मन् ख्रीष्ट येशू खः।

6 वयकः फुक्क मन्तयगु पलेसाय् सिनादिल। न्हापानिसें हे क्वःछिना तःकथं वयकः पाय्छि इलय् सिनादिल।

7 थ्व हे ज्या यायेत जितः भिंगु खँ न्यंकः जुइमह व प्रेरित यानादिल। जिं धात्थेंगु खँ धयाचवनागु खः, मखुगु खँ ल्हानागु मखु। यहदीमखुपिन्त थ्व हे धात्थेंगु खँ कनाः विश्वास याकेत जितः गुरु ल्ययातःगु खः।*

8 मिजंतयसं न्ह्याथाय् नं तं मचासे व जवाःसवाः मयासें दुनुगलनिसें पवित्र ल्हाः ल्हनाः प्रार्थना यायेमाः।

9 अथे हे मिसातयसं ल्वयकः सादा वसतं पुना जुइमा। तःजिगु तिसा, वसः पुनाः अप्वः समाः याना जुइ मते।*

10 परमेश्वरयात मानय् याइपिं मिसातयसं थःत ल्वयक भिंगु ज्या याना जुइमाः।

11 स्यनेकने यायेथाय् मिसातयसं सुम्क चवनाः सयकाकायेमाः, अले धाःथें चवनेमाः।

12 मिसातयसं मिजंतयत् क्वत्यला तयेगु व स्यनेकने यायेगु ज्या जिं याकेबी मखु। मिसातयसं सुम्क चवनेगु यायेमाः

13 छाव्धाःसा दकलय् न्हापालाक आदमयात सृष्टि यानादीगु खः। अले लिपातिनि हव्वायात सृष्टि यानादीगु खः।*

14 आदमयात मिखाय् धुलं छवाकूगु मखु, बरु हव्वायात मिखाय् धुलं छवाकाः वयापाखें हे पाप याकूगु खः।*

15 अयनं मिसातयसं क्वात्तुक विश्वास व माया यानाः पवित्र जुयाचवना धाःसा मचा बुइकीबलय् इपि कष्टं बचय् जुइ।

3

मण्डलीया बिशप व ग्वाहालि याइपिं

1 थये धयातःगु धात्थें हे खः – सुनानं मण्डलीया बिशप जुइ मास्ति वयकूसा, वं तसकं बांलाःगु इच्छा यात।

2 बिशप जुइमह मन् छुं हे दोष मदुमह, छमह हे जक मिसालिसे ब्याहा याःमह, थातं चवने फुमह, थःत थःमहं कःघाये फुमह, चालचलन बांलाःमह, पाहां वःपिन्त दुनुगलनिसें दुकाइमह, बांलाक स्यनेकने याये फुमह,

3 अयलाखं कायका मजुइमह, ल्वाना मजुइमह, भिमह, हाला जुइ मखुमह, धिबायागु लोभ मदुमह,

4 थःगु छँ बांलाक कःघाये फुमह, थः मस्तयत् कजय् यानातये फुमह जुइमाः।

- 5 छायाधाःसा थःगु छँ हे बांलाक कःघाये मफुम्हयसिनं गय् यानाः मण्डली कःघाइ?
- 6 थज्याःम्ह मन् नकतिनि जक विश्वास याःम्ह नं जुइ मज्यु। मखुसा व नं अप्वः तःधंछुयाः शैतान थें नाश जुयावनी।
- 7 अले मण्डली पिने नं नांजाःम्ह जुइमाः, अथे जूसा जक वयात मन्तयसं हेबायचबाय् याइ मखु, अले शैतानयागु जालय् नं लाइ मखु।*
- 8 ग्वाहालि याइपि नं अथे हे भिपि व दुग्यपि जुइमाः। इपि निता खँ मल्हाइपि, अय्लाखं कायका जुइ मखुपि, अले धिबायागु लोभ मयाइपि जुइमाः।
- 9 इपि विश्वासयागु सत्य खँयात मननिसें बांलाक थुइका काये फुपि जुइमाः।
- 10 बांलाक जौंचय् याये धुंकाः तिनि इमित मण्डली ग्वाहालि याकेबीमाः।
- 11 इमि कलाः नं अथे हे भिपि, दुग्यपि, मेपिन्त हेबायचबाय् याना मजुइपि, थातं च्वने फुपि व न्हागु खँय् नं विश्वास यायेबहःपि जुइमाः।
- 12 थथे ग्वाहालि याइम्ह नं छम्ह हे मिसालिसे ब्याहा याःम्ह जुइमाः। अले व नं थः मस्तयत कजय् याये फुम्ह व छँ कःघाये फुम्ह जुइमाः।
- 13 बांलाक ज्या याइम्हयसित फुक्कसिनं मानय् याइ। अले इमिसं येशू ख्रीष्टयात थःम्हं विश्वास यानागु खँ मेपिन्त नं मयासे धाये फइ।
- तःधंगु गुप्ति खँ
- 14 थ्व पौ च्वया च्वनाबलय् नं जिं याकनं हे छन्थाय् वयेगु मतिइ तयागु दु।
- 15 अयनं छुं जुयाः जि वये लिबात धाःसा परमेश्वरयागु छँय् झीसं गय् यानाः च्वनेमाः धकाः थ्व हे पौपाखें सीकाति। परमेश्वरयागु छँ धयागु हे मण्डली खः। अले थ्व सत्ययागु थां व किल्ला नं खः।
- 16 थ्व तसकं तःधंगु गुप्ति खँ खः धकाः झीसं स्यू –

वय्कः झी थें मन् जुयाः झाल,
 आत्मायापाखें वय्कः धर्मी ठहरय् जुल।
 स्वर्गदूतयसं वय्कःयात खंकल,
 जात जातियापिन्त वय्कःयागु खँ न्यंकल,
 संसारय् च्वंपिन्सं वय्कःयात विश्वास यात,
 अले वय्कःयात तःधंकाः स्वर्गय् तुं थत यंकल।

4

- मखुगु खँ कनीपिं खनाः होश या
- 1 लिपा लिपा मन्तयसं विश्वास यायेगु त्वःताः मखुगु खँ न्यनाः शैतानं धाःथें याना जुइ धकाः पवित्र आत्मां बांलाक थुइकाब्यगु दु।
- 2 धर्मयागु ख्वाःपालं पुयाः मखुगु खँ ल्हाना जुइपिन्सं थथे याना जुइ। थुमिगु मतिइ मिइ छुयातःगु नँयागु नालुं पुकातये धुंकल।
- 3 थुमिसं ब्याहा याये मज्यु, गुलि गुलि नसा नये मज्यु धकाः मन्तयत स्यना जुइ। विश्वास याइपि व सत्ययात थूपिन्सं सुभाय् बियाः न्हागुं नये ज्यु, छायाधाःसा थ्व फुक्कं परमेश्वरं हे दयकादीगु खः।
- 4 वय्कलं दयकादीगु मभिंगु छुं नं मदु। उकिं वय्कःयात सुभाय् बियाः न्हागुं नये ज्यु।
- 5 छायाधाःसा वय्कःयागु वचन व प्रार्थनां फुक्कं शूद्रु जुइ।
- येशू ख्रीष्टया भिंम्ह च्यः
- 6 फुक्क दानुकिजापिन्त थ्व खँ थुइकाबिल धाःसा छु येशू ख्रीष्टया भिंम्ह च्यः जुइ। अले थुकिं हे विश्वासयागु वचन व छं मानय् यानाच्वंगु खँय् छु गुलि तक बल्लानाच्वंगु दु धकाः सी दइ।
- 7 म्वाःमदुगु मनय् वः थें बाखं कनाजुइपिपाखें तापाक हे च्वँ। बरु परमेश्वरयात ययक जक जुयाच्वँ।
- 8 म्हायागु ज्याखँ यानाः कम हे जक ज्यालगय् जुइ। आत्मायागु ज्याखँ धाःसा आः व लिपा तकं ज्यालगय् जुयाच्वनी।
- 9 थ्व खँ धाथेंगु व विश्वास याये बहःगु खः।
- 10 अयजुगुलि हे झीसं म्वाःम्ह परमेश्वरयाके आशा यानाः थथे दुःखकष्ट सियाः ज्या यानाच्वनागु खः। फुक्क मन्तयत मुक्ति बीम्ह, अप्वः यानाः वय्कःयात विश्वास याःपिन्त मुक्ति बीम्ह थ्व हे परमेश्वर खः।
- 11 थ्व हे खँ छं स्यनेकने या।

- 12 सुनानं छंगु ल्यायम्हस्यात हेबायचबाय् याये मफयेमा, बरु छं खं, चालचलनं, मायां, विश्वासं व शुद्ध जुया: इमि न्ह्या:ने नमूना जुया: क्यँ।
 13 जि मवतले मन्तयत्त धर्मशास्त्रं ब्वेनेगु, स्यनेगु व न्वायेगु याना च्वँ।
 14 थकालिपिन्सं छन्त छेनय् ल्हा: तया: न्हापां हे क्व:छिनात:गु वरदानयात सिति छवये मते।
 15 दुनुगलनिसें छं थ्व ज्या बांलाक याना च्वँ। अले छंगु ज्या मेपिन्सं नं खनी।
 16 थ:गु खँय् व थ:म्हं स्यनागु खँय् बांलाक बिचा: या। थथे या:सा छन्त नं छंगु खँ न्यपिन्त नं मुक्ति दइ।

5

भा:त मदय् धुंक्पि मिसात, थकालित व दासतयगु बारे सल्लाह

- 1 थ: स्वया: थकालिपिन्त ब्व:बी मते। इमित छुं धाये मा:सा थ: बौयात थें धा। थ: स्वया: क्वकालिपिन्त किजापिन्त थें व्यवहार या।
 2 अथे हे थकालिपि मिसातयत्त मांपिन्त थें अले क्वकालिपि मिसातयत्त मनय् पाप मतसे केहँपिन्त थें व्यवहार या।
 3 हा:ना: मदुपि भा:त मदय् धुंक्पि मिसातयत्त हनाबना तयेगु या।
 4 कायम्ह्याय्पि व छय्पि दुम्ह भा:त मदय् धुंक्पि मिसातयगु सुसा:कुसा: वया कायम्ह्याय्पि व छय्पिन्त हे याकेब्यु। इमिसं थ:गु छँय् नि धर्म याये सय्के ब्यु, अले मांबौयागु त्यासा पुले ब्यु, छाया:सा परमेश्वर थज्या:गु ज्यां लय्तायादी।
 5 हा:ना: मदुम्ह भा:त मदय् धुंक्पि मिसां परमेश्वरयाके भरोसा तयाच्वनी। अले चां न्हि परमेश्वरयात प्रार्थना यानाच्वनी।
 6 भा:त मदय् धुंक्पि मिसां य:य:थें सना: मोजमज्जा याना जुल धा:सा व सीगु ति हे ग्यनी।
 7 अज्या:पि मिसातयत्त दोष मदयक जुइ फयेमा धका: थ्व खँ स्यनेकने या।
 8 सुनां थ:थितियागु, अज्ज ला थ: हे जहानपिनिगु तकं सुसा:कुसा: याइ मखु, वयागु विश्वास सिति वंगु ति ग्यनी। अज्या:पि मन्त विश्वास मया:पि स्वया: नं मभिपि जुइ।
 9 छम्ह जक मिजंनाप ब्याहा या:म्ह, खुइँ दये धुंक्मह भा:त मदय् धुंक्पि मिसायात
 10 बांला:गु ज्या याना: नांजा:म्ह, मस्तयत्त ब्वलंक्मह, पाहांतयत्त दुनुगलनिसें दुकाइम्ह, परमेश्वरया मन्तयत्त तुति सिला: सेवा याइम्ह, हा:ना: मदुपिन्त ग्वाहालि याइम्ह व भिंगु ज्याय् जक मन तया: जुइम्ह जसा वयात भा:त मदय् धुंक्पि मिसातयगु नांया धलखय् दुथ्याकुसां ज्यु।
 11 भा:त मदय् धुंक्पि ल्यासेपि मिसातयगु नां धा:सा धलखय् दुथ्याके मते, छाया:सा इमिसं खीष्टयागु ज्या त्व:ता: हानं ब्याहा यायेत स्वइ।
 12 थथे इमिसं न्हापा चिनात:गु बाचा ल्व:मंक्गुलि इपि दोषी ठहरय् जुइ।
 13 अज्ज ला इपि छँय् छँय् चा:हिला: ज्या मयासें जुइ। थुलि जक मखु, इपि खँगुलु जुइ, अले इमिसं मेपिनिगु ज्याय् ल्हा: तया जुइगु व ल्हाय् मज्यगु खँनां ल्हाना जुइ।
 14 अयज्गुलि भा:त मदय् धुंक्पि ल्यासेपि मिसातयस्सं ब्याहा यायेगु हे भिं जू। थुपि मचाखाचा दयका: छँ बांलाक क:धाना च्वनीपि जुइमा:। अथे जूसा इी शत्रुतयस्सं नं धायेथाय् दइ मखु।
 15 गुम्हं गुम्हं भा:त मदय् धुंक्पि मिसात ला अथे बांमलाक सना जुया: शैतानयागु ल्हातय् ला: वने नं धुंकल।
 16 सुं विश्वासी मिसायाथाय् थथे भा:त मदय् धुंक्पि मिसात दुसा वं हे इमित स्वयेमा:। थथे या:सा मण्डलीयात थाकुइ मखु। अले जक मण्डली भा:त मदय् धुंक्पि हा:ना: मदुपि मिसातयत्त बांलाक ग्वाहालि याये फइ।

थकालिपिन्सं यायेमा:गु ज्या

- 17 बांलाक ज्या या:पि थकालिपिन्त अप्व: हनाबना तयेमा:। अज्ज ला वचन न्यंकीपि व स्यनिपिन्त अप्व: हनाबना तयेमा:।
 18 धर्मशास्त्रय् नं थथे धयात:गु दु – “दाइं यायेबलय् द्रहंयागु म्हुतइ पिचा तयाबी मते।” अले “ज्या या:म्हयसित ज्यालाबी हे मा:।”
 19 निम्ह स्वम्ह साक्षी मदयक्कं सुनानं थकालियात द्रपं बिल धा:सां पत्या: याये मते।
 20 पाप याइपिन्त फक्कसिया न्ह्या:ने हे ब्व:ब्यु। थथे या:सा जक मेपि नं ग्याइ।
 21 परमेश्वर, खीष्ट येशू व ल्ययात:पि स्वर्गदूततयगु न्ह्या:ने जिं छन्त थ्व खँ धयाच्वना। थथे ज्या यायेबलय् सुयागु पँली मते, अले सुयागु ख्वा: स्वये मते।
 22 हथाय् चाया: सुयातं छेनय् ल्हा: तया: मण्डलीयागु ज्याय् तये मते, छाया:सा व मनु मभिम्ह जूसा वयागु पाप छन्त नं लाइ। थ:त पापपाखें तापाक हे ति।

- 23 न्हापा थें लः जक त्वने मते। थःगु प्वाःयागु निति उसॉय् मद्गुया निति भचा भचा दाखमघ नं त्वनेगु या।
 24 गुम्हय गुम्हयसिगु पाप ला बांलाक हे सी दयाचवनी, इपि न्हापा हे दोषी ठहरय जुइ। गुलिसिगुं पाप ला लिपा लिपा जक सी दइ।
 25 अथे हे गुलि गुलि भिगु ज्या ला न्हापा हे बांलाक सी दइ। अले सी मद्गु नं लिपा सीदयावइ, त्वपुयातये फइ मखु।

6

दासतयत् अतीं बीगु

1 दासं थः मालिकयात हनाबना तयेमाः। अले जक परमेश्वरयागु नां व जिमिसं स्यनागु भिगु खँयात क्वह्वांकाः खँ ल्हाये फइ मखु।

2 विश्वासी दाजुकिजा ला खः नि धकाः सुनान थः विश्वासी मालिकयात हनाबना मतयेगु याये मते, बर इमिगु बांलाक सेवा या। छायेधाःसा इमित भिनिगु थः हे दाजुकिजायात भिनिगु खः। थ्व हे खँ छं मेपिन्त नं स्यनेकने या।

धिबायागु लोभ

3 सुनानं मेकथं स्यनेकने याना जुल, अले इी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु सत्यगु वचन व इीसं परमेश्वरयात मानय यायेमाःगु खँ मन्यन धाःसा

4 वं छुं हे मसीकं तःधंछुया जुइ। अले म्वाःमद्गु खँ पिकयाः जवाःसवाः यानाः ल्वापुथया जुइ। थुकि मन्तयत् ल्वाकेगु, नुगः मुइकेगु, मेपिन्त मभिका जुइगु व म्वाःमद्गु संका जक याकी।

5 थुमिसं न्हाबलें ल्वापु जक थया जुइ, थुमिगु न्हापु हे खतं नयेधुंकल, थुमिके सत्य धयागु हे मद्गु। थुमिसं धर्म हे धिबा कमय यायेगु लँपु खः धकाः धयाजुइ।

6 खः, दुगुलि लुधंकाः परमेश्वरयात मानय यानाः च्वनेगु हे तःमि जुइगु खः।

7 बबलय् नं इीसं थ्व संसारय् छुं ज्वना वयागु मद्गु। अले सीबलय् नं छुं ज्वनावने फइ मखु।

8 नयेत व पुनेत जक दुसा ला इीत गा हे गात नि।

9 तःमि जुइत स्वइम्ह मनु पापयागु ल्हातय् लाइ, वं मभिगु व थःत हे स्यंकीगु खँ मनंतुना जुइ। थुकि हे यानाः व नाश जुइ।

10 फुक्क मभिगु व बांमलाःगु ज्याया हा हे धिबायागु माया खः। गुलिखय मन्तयसं धिबायागु लोभय लानाः विश्वास यायेगु हे त्वःताब्यगु दु। उकिं सह याये मफयेक दुःखकष्ट जुयाः नुगः हीका च्वनेमाली।

11 अय् तिमोथी, परमेश्वरया मनु, छ थज्याःगु मभिगु खं तापाक च्वनाच्वें। परमेश्वरया न्हाःने धमी ठहरय जुइगु, वयकःयात मानय यानाच्वनेगु व भिम्ह जुयाच्वनेगु खँय मन बिया च्वें।

12 विश्वासायागु लँपुइ न्हाज्याना तुं च्वें। अले अनन्त जीवन कायत स्व। थुकियागु निम्ति हे परमेश्वरं छन्त सःतादीगु खः, अले थुकियागु निम्ति हे छं यक्व मन्तयत् थःगु विश्वासायागु साक्षी ब्यगु खः।

13 फुक्कसितं म्वाका तःम्ह परमेश्वरयागु न्हाःने व पन्तियस पिलातसयागु न्हाःने सत्ययागु निति नवानादीम्ह ख्रीष्ट येशूयागु न्हाःने जिं छन्त धयाच्वना –☆

14 इी प्रभु येशू ख्रीष्ट मझातले छं जिं धया थें बांलाक व सुनानं धाये ल्हाये थाय् मदयक याना च्वें।

15 परमेश्वरं वयकःयात पायछि इलय् छवयाहायादी। परमेश्वर हे दक्वसिबय् तःधंम्ह, फुक्क शक्तिया थुवाः, जुजुतय् नं जुजु, अले प्रभुतय् नं प्रभु खः।

16 वयकः न्हाबलें दयाचवनीम्ह, सुं हे वने फइ मखुगु जलय् च्वनीम्ह खः। वयकःयात आः तक सुनानं खंगु मद्गुनि, अले खनी नं मखु। सदां दयाचवनीगु शक्ति वयकःयाके हे दयाच्वनेमा, अले वयकः न्हाबलें तःधनेमा। आमेन।

17 थ्व संसारय् च्वंपिं तःमि धायुका च्वंपिन्त अप्कः तःधंछुया जुइ मते धकाः धयाब्यु। इमिगु धनसम्पत्ति सदां दयाचवनी मखु। उकिं इमित धनसम्पत्तिइ मखु, बर इीत फुक्कं बियादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तया च्वें धकाः धयाब्यु।

18 भिगु ज्या यायेगु, भिगु ज्याय तःमि जुइगु व नुगः चक्कंकाः मेपिन्त ग्वाहालि यायेगु या धकाः इमित धयाब्यु।

19 थुक्कथं इमिसं लिपायात स्यल्लाःगु धनसम्पत्ति मुंके फइ, अले धार्थेगु जीवन कायेखनी।

20 तिमोथी, छु छन्त लःल्हाना बियातःगु खः व बांलाक बिचाः याना ति। संसारयागु म्वाःमद्गु खँपाखें व गुलिखय मन्तयसं “ज्ञान” धकाः धयातःगु मखुगु खँपाखें तापाक हे च्वें।

21 छायेधाःसा गुलिसिनं ला थज्याःगु खँय जुयाः विश्वासायागु लँ हे त्वफिका छवःगु दु।

परमेश्वरं छिमित दया माया यानादीमा।

तिमोथीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पावलं थ्व निगूगु पौ तिमोथीयात थः ल्याय्म्हम्ह पासा व थःत ग्वाहालि याइम्ह मनुया कथं च्वःगु दु। उबलय् तिमोथी एफिससय् च्वंम्ह मण्डलीयाम्ह छम्ह मू नायः खः। पौया मू खँ सह यायेगु खः। पावलं तिमोथीयात साहस बियाः न्ह्याथें ज्याःगु दुःखकष्ट व विरोध जूसां येशू ख्रीष्टयागु साक्षी बीगु, धाथेंगु भिंगु खँ व पुलांगु नियम मानय् यानाः स्यनेकने यायेगु सल्लाह बियातःगु दु। थ्व पौलय् तिमोथीयात फयां फतले याकनं रोमय् वयेत इनाप यानातःगु दु। पावलं तिमोथीयात ल्वापु जक पिहांवइगु म्वाःमदुगु जवाःसवाः याना जुइपिनाप बुला जुइ मते धकाः नं ख्याच्वः बियातःगु दु। च्वय्च्वंगु खँत फुककं पावलं थःत हे जूगु खँया दसु बियाः तिमोथीयात लुमंके ब्युगु खः। न्हूगु नियमय् दुगु पावलया पौत मध्ये थ्व पौ दकलय् लिपा च्वःगु खः। उबलय् पावल रोमया जेलय् थःत मृत्यु दण्ड बीगु ई पिवाः च्वंगु खः।

थ्व पौ पावलं ईस्वी सम्बत ६४-६५ सालय् च्वःगु खः।

धलः पौ

न्ह्यार्वं १:१-२

प्रार्थना व अर्ती १:३-२:१३

सल्लाह व ख्याच्वः २:१४-४:५

पावलयात थःत जूगु खँ ४:६-१८

क्वचाय्कूगु ४:१९-२२

२ तिमोथी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याक्वसित जीवन बी धकाः धयादीगुलि परमेश्वरं वयकःयाम्ह प्रेरित यानादीम्ह पावलपाखें
२ जि यःम्ह काय् तिमोथीयात* थ्व पौ च्वयाच्वना। झी परमेश्वर बाः व प्रभु ख्रीष्ट येशू छन्त दया माया यानाः शान्ति बियादीमा।*

सुभाय व साहस

३ जि जिमि तापाःबाज्यापिन्सं थें दुनुगलनिसें परमेश्वरयागु ज्या यानाच्वनागु दु। प्रार्थना यायेबलय् जि छन्त लुमंकाः चान्हि परमेश्वरयात सुभाय बियाच्वनागु दु।

४ छंगु मिखाय जाया वःगु ख्वबि लुमंकाः जि छन्त नापलाः वये मास्ति वइगु। छन्त नापलाये खंसा जिगु मन च्वनी।

५ छं यचुगु नुगलं विश्वास याःगु जि अज्जं लुमनि। छिमि बज्ये लोइस व मां युनिसं नं अथे हे यचुगु नुगलं विश्वास याःगु खः। छं अज्ज नं उकथं हे यचुगु नुगलं विश्वास यानाच्वंगु दइ धकाः जितः विश्वास दु।*

६ अयजूगुलि जिं छन्त हानं लुमंका च्वना – जिं छंगु छैनय् ल्हाः तयाबलय् परमेश्वरं बियादीगु वरदानयात छं बांलाक छ्यला च्वं।

७ परमेश्वरं झीत भयया आत्मा मखु, बरु झीत शक्ति, माया व थःत कःघाये फइगु आत्मा बियादीगु दु।

८ उकिं झी प्रभुयागु भिंगु खँ न्यंका जुइत लज्या चाये मते, अले जितः कुनातःगुलिइ नं लज्या चाये मते, बरु परमेश्वरयागु शक्तिइ भरोसा तयाः छं नं जि थें तुं भिंगु खँयागु निति दुःखसिया जु।

९ थ्व हे परमेश्वरं झीत बचय् यानाः वयकःया मनुत यायेत सःतादिल। झीसं यानागु धर्मकर्म यानाः मखु, बरु वयकलं हे दया माया यानाः झीत बचय् यानादीगु खः। सुष्टि जुइ न्ह्यः हे ख्रीष्ट येशू झीत थ्व दया माया बियादीगु खः।

१० झीत मुक्ति बियादीम्ह ख्रीष्ट येशू झायादी धुंकाः तिनि थ्व बांलाक सीदत। वयकलं मृत्युयात त्याकाः भिंगु खँ न्यंक्वसित अनन्त जीवन बियादिल।

११ थ्व हे भिंगु खँ न्यंकेत व स्यनेत जितः प्रेरित दयकादीगु खः।*

१२ थ्व हे ज्यायागु निति जिं थथे दुःखसिया च्वनागु खः। थ्व ज्या यानाः जि लज्यामचाया छाय्धाःसा जिं सुयात विश्वास यानाच्वनागु दु व बांलाक स्यु। अले प्रभुयात जिं लःल्हाना बियागु फुकक वयकलं हानं लिहां झाया मदितले बांलाक बचय् यानातयादी।

१३ ख्रीष्ट येशू झीत क्यनादीगु विश्वास व माया थें छं नं जिं धयागु फुकक खँ याना क्यँ।

१४ झीगु दुने च्वनादीम्ह पवित्र आत्मायागु ग्वाहालि छन्त लःल्हाना बियातःगु सत्य खँयात बांलाक नुगलय् तयाति।

* 1:2 १:२ तिमोथी ग्रीक भाषां तिमोथियसयात * 1:2 १:२ प्रे १६:१ * 1:5 १:५ प्रे १६:१ * 1:11 १:११ १ तिमो २:७

- 15 एशियाय् च्वंपि फुक्कसिनं जितः त्वःतावन धकाः ला छं सि हे स्यू। फुगेलस व हेर्मोगेनसं तकं जितः त्वःतावन।
 16 ओनेसिफरसया जहानपिन्त परमेश्वरं दया यानादीमा, छायाधाःसा वं जितः यक्व यक्व हे साहस ब्यूगु दु। जितः
 इयालखानाय् कुनातल धकाः व लज्या मचाः।
 17 रोमय् नं वं जितः मातुमालाः लुइकल।
 18 एफिससय् दुबलय् नं वं जितः गुलि ग्वाहालि यात धयागु खँ ला छं नं बांलाक हे स्यू। प्रभु झायादीबलय् वयात
 दया माया यानादीमा।

2

- भिंगु ज्या याइम्ह जुयाः क्यँ
 1 अयज्गुलि जि यःम्ह काय्, खीष्ट येशू बियादीगु दया मायां बल्लाका च्वँ।
 2 यक्व मन्तयगु न्हाःने जिं नवानागु खँ छं नं मेपिं स्यनेकने यायेफुपिं विश्वास याये बहःपिन्त स्यना ब्यु।
 3 खीष्ट येश्याम्ह भिंम्ह सिपाइँ जुयाः छं नं जि नाप दुःखकष्ट फ।
 4 सुं नं सिपाइँ मेमेगु ज्याय् तक्वनाच्चनी मखु, बरु थः सेनापतियात लय्ताय्केत जक स्वयाच्चनी।
 5 नियमय् च्वनाः म्हितीम्ह मनुखं जक सिरपाः काये फइ।
 6 हिचःति हाय्काः बुँज्या याइम्हयसिनं हे दकलय् न्हापालाक लये खनी।
 7 जि धयागु खँ थुइकेगु कुतः या, छायाधाःसा प्रभुं हे छन्त थुइके फयकादी।
 8 दाऊदया सन्तान, सिनाः म्वानावःम्ह येशू खीष्टयात लुमकी। जिं न्यंकागु भिंगु खँ थ्व हे खः।
 9 थ्व हे भिंगु खँ न्यंकाः जि थथे अपराधीयात थें नेवलं चिकाः च्वनेमाली। तर परमेश्वरयागु वचनयात सुनानं चिनातये
 फइ मखु।
 10 अयज्गुलि परमेश्वरं ल्ययातःपिं मन्तयगु निति जिं न्हागुं सह याये फु। अले इपिं खीष्ट येशू बियादीगु सदां दइगु
 मुक्ति कयाः तःधने फयेमा।
 11 थथे धयातःगु धात्थें खः —

- “वयक्कः नाप सीसा
 वयक्कः नाप हे म्वाये दइ।
 12 झीसं सहयाना च्वंसा
 वयक्कः नाप राज्य याये खनी।
 झीसं वयक्कःयात त्वःतुसा
 वयक्कलं नं झीत त्वःतादी।*
 13 झीपिं विश्वासी मजुसां
 वयक्कः विश्वासी हे जुयाच्चनी,
 छायाधाःसा वयक्कलं थःम्हं
 थःत विश्वास यायेगु त्वःते फइ मखु।”

- परमेश्वरपाखें ल्यःम्ह ज्याकःमि
 14 परमेश्वरया नामय् इमित थ्व खँय् ख्याच्चः ब्यु। म्वाःमदुगु खँय् ल्वाना जुइ मते, थुकिं इमित हे स्यंकी।
 15 परमेश्वरयागु सत्य वचनयात खःकथं छ्यलेगु या। ज्या यायेत लज्या चाये म्वाः। अले परमेश्वरया विश्वास याये
 बहःम्ह मनु जुइत कुतः या।
 16 म्वाःमदुगु खँय् सुंनाप हाः जुइ मते, छायाधाःसा थथे हाल्ला जुइपिं मन्त परमेश्वर नाप झन झन तापानावनी।
 17 इमिसं स्यनीगु खँ ध्वगिनाः नवइगु घाःथें न्यनावनी। थुपिं मध्ये हमेनियस व फिलेत्स नं खः।
 18 इपिं सत्ययागु लेंपुं चिलावने धुंकल। इमिसं सीपिं न्हापा हे म्वाना वये धुंकल, आः म्वाना वइ मखुत धकाः न्यंका
 जुयाः गुलिखय् विश्वासीतयत स्यंकाबी धुंकल।
 19 अयनं परमेश्वरं स्वनादीगु जग गुबलें दुनावनी मखु। अले थ्व जगय् थथे च्वयातःगु दु — “प्रभुया मनुयात प्रभुं
 म्हस्यू।” अले “प्रभुयागु नां कयाः जूपिन्सं मभिंगु ज्या याये मज्यु।” *
 20 ततःधपिनिगु छँय् लँ, वहःयागु थलबल जक मखु, चायागु व सिंयागु थलबल नं दयाच्चनी। गुगुं थलबल भव्यबलय्
 जक छ्यली, गुगुं थलबल मेबलय् छ्यली।
 21 अयज्गुलि सुनां थःत थज्याःगु मभिंगु ज्याखं तापाक तया तइ, व मनु तःजिगु थलबल थें जुइ। वं थःम्ह थःत शूद्र
 यानाः थः मालिकयागु ज्याय् न्हाबलें न्हाचिला च्वने फइ।

22 ल्यायम्ह इलय् मभिगु मतिइ वइ, उकिं थज्याःगुलि तापाक च्वैं। बरु यचुगु नुगलं प्रभुयात मानय् याइपिलिसे जुयाः धर्मी जुइगु, विश्वास यायेगु, माया यायेगु व मिलयचलय् जुयाच्वनेगु या।

23 म्वाःमद्गु व थःम्हं मस्यगु खँय् जवाःसवाः याना जुइ मते। थुकिं ल्वापु जक पिहां वइ धकाः ला छं सि हे स्यु।

24 प्रभुया च्यः जुयाः सुनाप ल्वाः जुइ मज्यु, बरु फुककसितं माया याइम्ह, बांलाक स्यनेकने याये फुम्ह, न्हागु खं सह याये फुम्ह,

25 अले शत्रुयात नं क्वमिलु जुयाः थुइका बीम्ह जुइमाः। सके परमेश्वरं इमिगु नुगः हे हिलाः सत्य खँयात थुइके फयेकादी ला?

26 थुकथं वाः चायेकाः इपिं शैतानयागु ल्हातं बिस्सुं वये फइ, छायाःसा शैतानं इमित च्यः यानातःगु दु।

3

संसार फुनावनीगुया चिं

1 संसार फुनावनीगु इलय् तसकं दुःख जुइ धकाः सीकाति।

2 अबलययापिं मनूत थःत जक भिका जुइपिं, धिबायागु लोभ यानाजुइपिं, तःधछुया जुइपिं, घमण्ड यानाजुइपिं, कर्पिन्त क्वहंका जुइपिं, मांबौयागु खँ मन्थनीपिं, गुण मस्यपिं, परमेश्वरयात वास्ता मयाःपिं,

3 दया माया याये मसःपिं, क्षमा याइमखुपिं, मेपिन्त मभिकाः खँ ल्हानाजुइपिं, थःत कःघाये मफुपिं, नुगः छाःपिं, भिगु खँ मययकीपिं,

4 मुले तथाः गः कीपिं, थः यःथे सना जुइपिं, जि हे खः धयाजुइपिं, परमेश्वरयात यय्केगु स्वयाः मोजमज्जा जक याये ययकीपिं,

5 पिने परमेश्वरयात मानय् यानाजुइपिं, दुनुगलं धाःसा वयकःयागु शक्तियात मानय् मयाइपिं जुइ। थुपिलिसे जुइ मते।

6 इपिं मध्ये गुलिसिनं ला छँय् छँय् वनाः पापं जाःपि व पापयागु खँ मतिइ तथा जुइपिं मिसातयत् ल्हातय् काइ।

7 थ्व मिसातयस्सं स्यनाः सयका कायेत यक्व स्वइ। अयनं सत्य छु खः धकाः गुब्बसं सीके फइ मखु।

8 यान्नेस व याम्ब्रेसं मोशयात मभिका जु थें इमिसं नं सत्य खँयात मभिका जुइ। इमिगु बुद्धि स्यने धुंकल, अले इमिके विश्वास हे मदये धुंकल।*

9 इपिं ताः च्वनी मखु, छायाःसा यान्नेस व याम्ब्रेसयागु थें इमिगु मूर्ख ज्या नं मनूतयसं सीकी।

पावलं तिमोथीयात ब्यगु आज्ञा

10 छं जिं स्यनेकने यानागु, जिगु चालचलन, जिगु लक्ष्य, जिगु विश्वास, जिं गथे सह यानाच्वना, जिं गुलि माया यानाच्वना,

11 जितः गुलि दुःखकष्ट बिल, जिं गुलि सास्ती नये माल, एन्टिओखियाय, आइकोनियनय् अले लुस्त्राय जितः छु छु जुल धयागु फुककं छं स्यु। गज्याः गज्याःगु दुःखकष्ट जिं फये माल अले प्रभुं फुकक दुःखकष्ट जितः बचय् याना तथादिल।*

12 ख्रीष्ट येशूयात मानय् यानाः वयक्लं धाःथें च्वनीपिन्त ला थथे दुःखकष्ट जू हे वइ।

13 मभिपिं व थगाहा मनुतयसं कर्पिन्त थगय् यायां थःत हे थगय् याका च्वनेमाली। अले थुपिं झन झन स्यनावनी।

14 छं जक थ्व खँ सुयापाखें स्यना कयागु खः, व सीकाः थःम्हं सयकागु व विश्वास यानागु खँय् जुयाच्वैं।

15 मचांनिसें हे छं धर्मशास्त्रयागु खँ सीकातःगु दु। थुकिं हे छन्त ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाः दइगु मुक्तियागु खँ थुइके फयका बी।

16 धर्मशास्त्रयागु फुकक खँ परमेश्वरया प्रेरणां च्वःगु खः, थुपिं स्यनेकने यायेत, न्वायेत, द्रुंगु भिकेत व खःकथं म्वायेत तिबः बी।

17 परमेश्वरया मनुतयसं न्हाथें ज्याःगु भिगु ज्याखँ नं याये फयेमा धकाः धर्मशास्त्र बियातःगु खः।

4

भिगु खँ न्यकेगु

1 सी धुकूपिं व म्वाणाच्वपिं फुककसितं न्याय यानादीम्ह ख्रीष्ट येशू व परमेश्वरया नामं जिं छन्त धयाच्वना – वयक्लं हानं ज्ञायाः राज्य यानादी तिनिगुलि

2 परमेश्वरयागु वचन न्यकिं। भिगु इलय् नं मभिगु इलय् नं न्यकिं, न्हागु जूसं सह यानाः मनुतयत् इमिगु दोष क्यनाः स्यनेकने या, ब्वःब्यु, अले साहस नं ब्यु।

3 भिगु खँ धाल धा:सा सह हे मयाइगु ई नं वइतिनि। इमिसं थ:म्हं मनं तुं थें ज्या:गु खँ स्यनेकने याइपि गुरु तइ, अले थ:त य:य:गु जक खँ न्यना च्वनी।

4 इमिसं सत्य खँ न्यनी मखु। मनय् व: थें कनीगु बाखं जक न्यने ययकी।

5 छं जक न्हागु जूसां नुग: क्वातुका: च्वँ। दु:ख सी मा:सां स्यु। भिगु खँ न्यकेगु याना च्वँ। थ:त बियात:गु ज्या पूर्वकि।

6 छाया:सा जिं ला थ:त हे पाये धुन। जिगु ला सीगु ई नं वये धुंकल।

7 जिं यायेमा:गु बांलाक याये धुन। जिं ब्वॉय् वने गाके धुन। अथेसां जिं जिगु विश्वासयात बल्लाक तया तयागु दु।

8 आ: ला धर्मी ठहरय् जूपिन्त धका: तयात:गु श्रीपेच जक काये ल्यंदनि, गुगु सुयागु ख्वा: मस्वसे न्याय यानादीम्ह प्रभुं झाया: पुइकादी। जित: जक मखु, वयक: झाइगु य:पिं फुक्कसितं वयकलं व श्रीपेच पुइकादी।

9 छं याकनं हे जिथाय् वयेगु स्व।

10 डेमास थ्व संसारयात माया याना: जित: त्व:ता: थेसलोनिकाय् वने धुंकल। क्रेसेन्स गलातियाय् वन, तीतस दलमातियाय् वन।[☆]

11 लूका जक जि नाप दु। मर्कूसयात माला: छनापं ब्वना हजि। वं जिगु ज्याय् यक्व हे ग्वाहालि बी।[☆]

12 तुखिकसयात जिं एफिससय् छवयागु दु।[☆]

13 त्रोआसय् च्वंम्ह कार्पसयाथाय् जिं त्व:ता थकागु गा ज्वना वा। अन त्व:ता थकागु सफू व छेगुलिइ च्वयात:गु सफू नं लुमंक ज्वना: वा।[☆]

14 अलेक्जेन्डर सिज:क:मिनं जित: तसकं बांमलाकल। प्रभुं वयात यायेमा:गु यानादी।[☆]

15 व खना: छं नं होश यानाच्वँ, छाया:सा वं झीगु भिगु खँयात तसकं मभिका: खँ ल्हानाच्वंगु दु।

16 दकलय् न्हापां जिगु मुद्दा जबलय् जिगु पंलिना: सुनानं नमवा:। फुक्कसिनं जित: त्व:तल। इमिसं थुकियागु ल्या:चा: प्रभुयात बी म्वा:लेमा।

17 उबलय् प्रभुं हे जि नाप झाया: जित: बांलाक भिगु खँ न्यकेत शक्ति बियादिल। अयज्जुगुलि जिं यहदीमखुपिन्त भिगु खँ न्यके फत। थुकथं वयकलं जित: सिंहयागु म्हुतुं बचय् यानादिल।

18 प्रभुं हे जित: फुक्क कथंया मभिगु खं बचय् यानादी। अले थ:गु स्वर्गयागु राज्यय् यंकेत वयकलं जित: बचय् यानादी। वयक: सदां सदां त:धना च्वनेमा। आमेन।

लिपांगु ज्वजलपा

19 प्रिस्किला व अक्लिास, अले ओनेसिफरसया जहानपिं सकसितं जिगु ज्वजलपा धयाब्यु।[☆]

20 इरास्तस कोरिन्थय् तुं च्वन, त्रोफिमसयात धा:सा उसाँय् मदुगुलि मिलेटसय् तुं त्व:ता थका।[☆]

21 चिकुला न्हा: हे जिथाय् वयेगु कुत: या। युबुलस, पुडेस, लिनस, क्लौडिया व थनच्वपिं किजापिं सकसिनं ज्वजलपा धयाह:गु दु।

22 प्रभु छंगु नुगलय् दीमा। परमेश्वरं छिमित दया माया यानादीमा।

☆ 4:10 ४:१० कल ४:१४; फिले २४; २ कोर ८:२३; गला २:३; तीत १:४ ☆ 4:11 ४:११ कल ४:१४; फिले २४; प्रे १:२१२,२५; १:३१३; १:५:३७-३९; कल ४:१० ☆ 4:12 ४:१२ प्रे २०:४; एफि ६:२१-२२; कल ४:७-८ ☆ 4:13 ४:१३ प्रे २०:६ ☆ 4:14 ४:१४ १ तिमो १:२०; भज ६:२१२; रोम २:६ ☆ 4:19 ४:१९ प्रे १:८:२ ☆ 4:20 ४:२० प्रे १:९:२२; रोम १:६:२३; प्रे २०:४; २१:२९

तीतसयात पावलं च्वःगु भौ म्हसीका

तीतस यहदीमखुम्ह ल्याय्म्हम्ह विश्वासी खः। लिपा व पावलयात वयागु ज्याय् ग्वाहालि याइम्ह जुल। पावलं वयात क्रेटय् च्वंगु मण्डलीयागु ज्या स्वयेत अन त्वःताथकूगु खः। पावलं थ्व पौलय् स्वता मू खँ न्ह्यथनातःगु दु।

न्हापां ला, तीतसयात मण्डलीया थकालिपिनिगु चालचलन गथे जुइमाः धकाः ध्वाथुइकातःगु दु। अनलि मण्डलीया थीथी मनूत गथे बुराबुरी, ल्याय्म्ह, ल्यासे व दासतयत गुक्कथं स्यनेकने यायेमाः धकाः धयातःगु दु। दक्कसिबय् लिपा पावलं तीतसयात विश्वासीतयगु चालचलनया बारे ध्वाथुइकातःगु दु, गथे थःथवय् मिलय् जुयाः दया माया यानाच्वनेगु, हेबाय्चबाय् मयायेगु, जवाःसवाः याना मजुइगु, व मण्डलीइ पुचः पुचः बायाः मजुइगु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-४

मण्डलीया थकालि १:५-१६

मण्डलीया थीथी विश्वासीतयगु ज्या २:१-१५

अती व ख्याच्वः ३:१-११

क्वचाय्कूगु ३:१२-१५

तीतस

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरया दास, येशू ख्रीष्टयाम्ह प्रेरित जि पावलं च्वयाच्वनागु दु। जिगु ज्या हे परमेश्वरं ल्यया तःपिनिगु विश्वास क्वात्तुका बीगु व सत्य खँयात थुइका बियाः परमेश्वरयात यःथें याये सयका बीगु खः।

2 गुबलें मखुगु खँ ल्हाना मदीम्ह परमेश्वरं न्हापानिसें हे झीत अनन्त जीवन बियादी धकाः धयादीगु खः।

3 झीत मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरं हे जितः न्यके बियाः पायछि इलय् फुक्कसितं वयकःयागु भिंगु खँ सीके बियादिल।

4 तीतस, झीगु विश्वासं यानाः छन्त जिं थः हे काय् थें यानातयागु दु। झी परमेश्वर बाः व झीत मुक्ति बियादीम्ह ख्रीष्ट येशू छन्त दया माया व शान्ति बियादीमा।*

5 आम्रकन ल्यंदनिगु ज्या पूर्वकेत व शहर पतिकं मण्डलीइ थकालिपि ल्ययेत जिं छन्त क्रेटय् हे त्वःता थकागु खः।

6 थकालि जुइम्ह मनु दोष मदुम्ह, छम्ह हे जक मिसालिसे ब्याहा याःम्ह जुइमाः, हानं वया मस्त नं विश्वासीत व यःयःथें सना मजुइपिं जुइमाः।

7 थकालि परमेश्वरया ज्या याइम्ह मनु खः। उकिं थकालि छुं हे दोष मदुम्ह जुइमाः। अले हानं थः यःथें यानाजुइम्ह, याकनं तंम्हइम्ह, अय्लाः थ्वें त्वना जुइम्ह, ल्वाना जुइम्ह, लोभीम्ह नं जुइ मज्यु।

8 पाहांयात दुनुगलनिसें दुकाइम्ह, भिंगु खँ यय्किम्ह, मन तयाः ज्या याइम्ह, ख्वाः स्वयाः ज्या मयाइम्ह, पवित्रम्ह, थःत कःघाये फुम्ह जुइमाः।

9 अले थःम्हं स्यनाकयातःगु भिंगु खँयात क्वात्तुक ज्वनातइम्ह व जिमिसं स्यना थें मेपिन्त नं भिंगु स्यनेकने यानाः साहस बीम्ह जुइमाः। अले हानं थ्व भिंगु खँयात मभिकाः जुइपिन्त नं इमिगु दुबिद्वं क्यनाबी फुम्ह जुइमाः।*

मखुगु खँ स्यनिपिन्त ख्याच्वः

10 छायाःसा अप्वः धया थें मनूत धयागु खँ मन्यनीपि, म्वाःमदुगु खँ ल्हानाजुइपि, मखुगु खँ ल्हानाजुइपि दु। थज्याःपि अप्वः यानाः ला यहदी विश्वासीत हे खः।

11 थुमिगु म्हुतुप्वाः तिनाबीमाः। धिबायागु निंति थुमिसं स्यने मज्यूगु खँ स्यनाः छँ स्यंकाच्वंगु दु।

12 इमि हे छम्ह अगमवत्तं थथे धयाथकूगु दु – “क्रेटय् च्वपि मनूत फुक्कं मखुगु खँ ल्हाइपि, ग्यानापुपि पशुत व ज्या मयासें न जक नइपि खः।”

13 थ्व खँ धात्थें खः। अय्जुगुलि इमि तसकं ब्वःब्यु, अले जक इपि विश्वासय् बल्लाना च्वनी।

14 अले इमिसं यहदीतयगु पुलां पुलांगु बाखं व सत्ययागु लं लिचिकीगु खँय् न्हाय्पं तकं बी मखु।

15 शुद्धपिन्त ला फुक्कं शुद्ध हे जुइ। मभिपिन्त व विश्वास मयाइपिन्त धाःसा छुं नं शुद्ध जुइ मखु, छायाःसा इमिगु मन व बिचाः हे शुद्ध मजु।

16 इमिसं परमेश्वरयात म्हस्यु धकाः धयाजुइ, इमिगु ज्यां धाःसा इमिसं परमेश्वरयात म्हमस्यु धकाः क्यनी। इपिं घच्चायापुपि, धयागु खँ मन्यनीपि व छुं नं भिंगु ज्या यायेत मल्वःपि खः।

2

ख्रीष्टियन जीवन गुकथं हनेगु

- 1 न्हागु जसां छं भिंगु खँ नाप ज्वःलाःगु जक स्यनेगु याना च्वँ।
- 2 बुरातयसं थात च्वनेगु, हनेबहः जुइक सना जुइगु, थःत कःघाना च्वनेगु, विश्वास यानाच्वनेगु, माया यायेगु व न्हागु खँयं नं सह यानाच्वनेगु यायेमाः धकाः स्यनेकने या।
- 3 अथे हे बुरीतयत नं परमेश्वरयात मानय याना च्वँ, मेपिन्त मभिंकाः खँ लहाना जुइ मते, अय्लाः थ्वँ त्वनाजुइ मते, बरु दुयंगु खँ स्यनेकने या धकाः स्यना ब्यु।
- 4 अथे जसा इमिसं ल्यासेपि मिसातयत थः मस्तयत व भाःतयात माया यायेगु खँ स्यने फइ।
- 5 अले इमिसं इमित थःत कःघाना च्वनेगु, पवित्र जुयाच्वनेगु, छँ बांलाक कःघाना च्वनेगु, दया यायेगु व भाःतं धाःथे च्वनेगु खँ स्यनेकने याइ। थथे जसा सुनानं परमेश्वरयागु वचनयात क्वहंकाः खँ लहाये फइ मखु।
- 6 अथे हे ल्यायम्हापि मिजंतयत नं थःत कःघाना च्वँ धकाः स्यनेकने या।
- 7 छं थःम्हं हे भिंगु ज्या यानाः इमिगु न्हाःने नमूना जुयाः क्यँ। स्यनेकने यायेबलय् खःगु, दुयंगु व
- 8 सुनानं छं धाये मफयक नवा। अथे जसा विरोधीतयसं नं छुं धाये मफयाः थः हे लज्या चाये माली।
- 9 दासतयत नं मालिकं धाःथे यानाः इमित न्हागु खँयं नं लयतायका च्वँ, अले जवाःसवाः याना जुइ मते धकाः स्यनेकने या।
- 10 अले उखेंथुखें खयाकायेगु मयासें भिंम्ह व विश्वास याये बहःम्ह जुयाः न्हागु खँयं नं इती मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरयागु वचनयात तःधंके फयेमा।

ख्रीष्टियन जीवनया जग

- 11 परमेश्वरं फुक्कसितं मुक्ति बीत दया माया यानादीगु खः। थ्व हे खँ फुक्कसितं सीके ब्युगु दु।
- 12 थ्व हे दया मायां इती पापं व संसारयागु ज्याखं लिचिकी, अले थःत कःघानाः धर्मी व परमेश्वरयात मानय याइपि जुयाः थ्व संसारय् म्वानाच्वने फइ।
- 13 इती मुक्ति बियादीम्ह, इमीम्ह तःधंम्ह परमेश्वर येशू ख्रीष्ट हानं झाइतिनि। इमीपि थ्व हे तःधंगु आशयागु लँ स्वयाच्वने।
- 14 इती इमीगु पापं छुतय् यायेत वयकः थः हे सिनादिल। थुकथं वयकलं इती थः मनू यानाः पवित्र यानादिल, अले भिंगु ज्या यायेत साहस बियादिल।*
- 15 छं थ्व फुक्कं न्यंकाब्यु। ब्वःबी माःसां साहस बी माःसां छं स्वयाः या। अले छन्त सुनानं हेपय् याये फइ मखु।

3

न्हागु ज्या यायेत नं न्हाचिलिगु

- 1 सरकार व हाकिमतयसं धाःथे च्वनाः इमिसं धाःगु खँ न्यनेमाः धकाः विश्वासीतयत थुइकाब्यु। भिंगु न्हागु ज्याय नं न्हाच्यु।
- 2 सुयातं मभिंकाः खँ लहाये मते, सुंनाप ल्वाना जुइ मते, अले फुक्क नाप क्वामिल जुयाः मिलय् जुयाच्वँ धकाः इमित थुइकाब्यु।
- 3 इमीपि नं छकः ला छुं मस्युपि, अतेरिपि, लँ ट्रंका च्वनापि, मभिंगु मतिइ तया जुइपि, मोजमज्जा जक याइपि, नुगः मुइका जुइपि व थःथवय् मययका जुइपि जुइ धुन।
- 4 अयनं इती मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरं मनूतयत दया माया क्यनादीगुलि
- 5 वयकलं इती मुक्ति बियादिल। इमीसं भिंगु भिंगु जक ज्या यानागुलि इती मुक्ति बियादीगु मखु, बरु वयकलं दया यानाः इती इमीगु पाप सिलाः न्हापि यानाः व पवित्र आत्मायागु शक्ति मुक्ति बियादीगु खः।
- 6 येशू ख्रीष्टं यानाः परमेश्वरं इती पवित्र आत्मां जायकादिल।
- 7 वयकलं दया माया यानादीगुलि इमीपि परमेश्वरया न्हाःने धर्मी ठहरय् जुइ फत, अले इमीसं आशा यानागु अनन्त जीवन नं काये दत।
- 8 थ्व खँ धाथे खः। थ्व खँय् छं अप्वः मन बियाः स्यँ। थथे यात धाःसा परमेश्वरयात विश्वास याःपिन्सं भिंगु भिंगु ज्या यायेत कुतः याइ। थ्व फुक्क मनूतयत ज्यालगय् जूगु भिंगु खँ खः।

* 2:14 २:१४ भज १३०:८, प्रस १९:५, व्य ४:२०; ७:६; १४:२; १ पत्र २:९

9 म्वाःमद्गु खँय् हाः जुइ मते, तापाःबाज्यापिनिगु नां कयाः फुइँ याना जुइ मते, व्यवस्थायागु खँय् ल्वाः जुइ मते, छायाधाःसा अथे यानाः छुं भिनि मख्, अले बांलाइ नं मख्।

10 मनूतयत ल्वाका जुइपिन्त छकः निकः न्वाना नं मजिल धाःसा व नाप जुइ मते।

11 अज्याःम्ह मन् मभिंम्ह धकाः ला छं सि हे स्यु। वं याना जूगु ज्यां हे व पापी खः धकाः धाइ।

पावलया लिपांगु सल्लाह व ज्वजलपा

12 जिं अतिमासयात जूसां तुखिकसयात जूसां छन्थाय् छ्वयाहये। इपिं थयनेवं छं निकोपोलिसय् जितः नापलाः वयेगु कुतः या, छायाधाःसा जिं चिकुला ज्वःछि अन हे च्वनेगु मतिइ तयागु दु।[☆]

13 जेनास धाःम्ह वकील व अपोल्लोसयात छं फक्व ग्वाहालि बियाः याकनं छ्वयाहिं। इमित छुं मगाः मजुइमा।[☆]

14 इमी मनूतयसं मालीब्लय् माःकथं भिगु ज्या याये सय्केमाः। ई अथे सिति छ्वये मज्यु।

15 जि नाप दुपिं फक्कसिनं छन्त ज्वजलपा धयाहःगु दु। जिमित माया याइपिं आम्कन च्वपिं विश्वासीतयत नं जिमिसं ज्वजलपा धयाहःगु दु धकाः धयाब्ज्यु।

परमेश्वरं छिपिं फक्कसितं दया माया यानादीमा।

फिलेमोनयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

फिलेमोन छम्ह नांजाःम्ह विश्वासी खः। व कलस्सीइ च्वंगु मण्डलीया दुजः जुइमा। व ओनेसिमस धाःम्ह दासया मालिक खः। व दास फिलेमोनया छैनं बिस्युं वंगु खः। वं पावलयात नापलात। उबलय् पावलयात इयालखानाय् कुनातःगु खः। पावलयापाखें व विश्वासी जुल। पावलं फिलेमोनयात थ्व पौ व हे दासया बारे च्वयातःगु खः। पावलं पौलय् फिलेमोनयात व दासयात लितछवया हयाच्वना, उकिं वयात दास थें मखु बरु थः हे किजा थें यानाः छैय् दुका, छायाःसा आः व नं छम्ह विश्वासी जुइ धुंकल धकाः इनाप यानातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यारुं १-३

फिलेमोनया नितिं प्रार्थना याःगु ४-७

ओनेसिमसया बारे इनाप याःगु ८-२२

क्वचाय्कूगु २३-२५

फिलेमोन

पावलपाखें ज्वजलपा

1 ख्रीष्ट येश्या नितिं कैदी जुया च्वनाम्ह पावल व झी विश्वासी किजा तिमोथीयापाखें जिमि यःम्ह पासा व छगू हे ज्या यानाच्वंम्ह फिलेमोन,

2 व विश्वासी केहें अप्पिया व झीपिं थें ख्रीष्टयागु ज्या यानाच्वंम्ह अखिप्पस व छिमिगु छैय् मुं वइपिं विश्वासीतय्त ज्वजलपा।^१

3 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टं छिमित दया माया व शान्ति बियादीमा।

फिलेमोनयागु माया व विश्वास

4 प्रार्थना यायेबलय् जिं छन्त लुमंकाः न्ह्याबलें प्रभुयात सुभाय् बियाच्वनागु दु।

5 प्रभु येशू ख्रीष्ट व फुक्क विश्वासीतय्त छं उतिकं माया व विश्वास यानाच्वंगु खँ जिं न्यनागु दु।

6 ख्रीष्टयात विश्वास यानाः काःगु ज्ञानयात छं अज्ज बांलाक थुइका वने फयेमा धकाः जिं प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

7 यःम्ह किजा, छं विश्वासीतय्त माया याःगु खँ न्यनाः जि तसकं लयतायागु दु, अले साहस नं कयागु दु। छं परमेश्वरया मन्तय्त तसकं लयताय्कूगु दु।

ओनेसिमसया नितिं बिन्ति याःगु

8 विश्वासय् किजा जगुलिं जिं छन्त माःमाःगु खँय् उजं बी फु।

9 अयनं माया यानाः जिं छन्त बिन्ति यानाच्वना। आः ला जि बुरा नं जुइ धुंकल, अले ख्रीष्टया नितिं थथे कुंका नं च्वनागु दु।

10 जिं छन्त जिकाय् ओनेसिमसयागु नितिं थथे बिन्ति यानाच्वनागु खः। जिं वयात इयालखानाय् हे विश्वास याकाः जिम्ह काय् यानागु खः।^२

11 न्हापा ला व मनुं छन्त छुं हे ज्यालगय् मजूम्ह खः। आः धाःसा व छन्त नं जितः नं ज्यालगय् जुल।

12 जिं वयात छन्थाय् हे लिछवयाहया च्वना। व जिगु नुगःचु थें खः।

13 वयात जि नाप हे तये मास्ति वःगु खः। भिंगु खँ न्यंकाः इयालखानाय् लाःबलय् छंगु पलेसा वयात हे जितः ग्वाहालि यायेत जिथाय् तयेगु खः।

14 अयनं छंके मन्यंकं थथे यायेगु जितः बांलाः मताल। जिं छन्त छुं नं ज्याय कर याये मखु, छं स्वयाः यःथें या।

15 छुं ई तक ओनेसिमस छलिसे बाया च्वनेमाल। उकिं छं आः वयात सदां थःथाय् तये दइ।

16 आः वयात दास धकाः मतिइ तये मते, बरु थः हे यःम्ह किजा धकाः मतिइ ति। जितः व खनाः तसकं माया वं। थः दासनापं विश्वास याःगुलिं छन्त व खनाः झन गुलि माया वन जुइ।

17 छं जितः पासा धकाः गथे दुकायेगु खः, वयात नं अथे हे दुका।

18 वं छन्त छुं मखुगु याःगु दुसा, अले छंके छुं कयातःगु दुसा जिगु नामय् च्वयाति।

19 जि पावलं, थःगु हे लहातं च्वयाच्चना – जिं छन्त पुले माक्व पुलाबीं। छं जिगुपाखें हे जीवन काये खन धकाः ला धया च्वनेमाःगु मदु।

20 छ जिम्ह किजा जूगुलि जिं छंके प्रभुया नामय् छता ज्या यानाब्यु धकाः फवनाच्चना। जिगु मन लयतायका ब्यु।

21 छं जिं धयागु स्वयाः नं अप्वः याइ धकाः विश्वास दुगुलि थथे च्वयाच्चनागु खः।

22 मेगु छता खँ नं धाये – छिमिसं प्रार्थना यानाच्चंगुलि जि हानं छिमिथाय् वये दइ ला धकाः आशा यानाच्चनागु दु। अयजूगुलि जितः क्वथा छक् स्वयाः तयाति।

23 येशू ख्रीष्टयागु निंति जिनापं तुं कुंका च्वंम्ह इपाफ्रासं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*

24 जिनापं ख्रीष्ट येशूयागु ज्या यानाच्चंपि मर्कुस, अरिस्तार्खस, डेमास व लूकां नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*

25 प्रभु येशू ख्रीष्टं छिमित दया माया यानादीमा।

हिब्रूतयत् च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौ ख्रीष्टयात विश्वास याःपि यहदीतयत् च्वःगु खः। विरोध अप्वया वःगुलि इमिगु विश्वास कमजोर जूगु खः। श्व पौलय् येशू ख्रीष्ट हे सत्य खः, वय्कः व परमेश्वर उतिग्यं, वय्कलं परमेश्वरयागु हे स्वभाव क्यनादिल धकाः इमिगु विश्वास बल्लाकेत स्वःगु दु। श्व पौ च्वम्हयसिनं थःगु नां बियातःगु मदु। थुकथं थुकी स्वता खःगु खँय् बःबियातःगु दु —

1. येशू परमेश्वरया सदां दयाच्चनीम्ह काय् खः, गुम्हयसिनं न्ह्यार्थे ज्याःगु दुःखकष्ट फयेमाःसां परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु त्वःतामदी। परमेश्वरया काय् येशू पुलांगु नियमया फुक्क अगमवत्तात, स्वर्गदूतत व मोशा स्वयाः नं तःधम्ह खः।
2. येशूयात परमेश्वरं हे सदां दयाच्चनीम्ह व पुलांगु नियमय् च्वंपि पुजाहारीत स्वयाः तःधम्ह पुजाहारी यानाः छवयाहयादीगु खः।
3. येशूपाखें विश्वासीत पाप, भय व मृत्युं बचय् जुइ धुंक्गु दु। बलि बीगु व छायल्ली यायेगु ज्या किपालु कथं जक यहदी धर्मय् यानावयाच्चंगु खः। धार्थेगु मुक्ति ला येशू थः हे तःधम्ह पुजाहारी जुयाः झायाबियादी।

११ अध्यायलय् न्हापा न्हापायापि नांजाःपि यहदीतयगु विश्वासयात दसु कथं न्ह्यथनाः च्वमिं इमित नं न्ह्यार्थे ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां विश्वास मत्वःतुसे मन बियाः येशूयागु लँ स्वयाच्चनेत इनाप यानातःगु दु। श्व पौ च्वम्हयसिनं हिब्रूतयत् इपि विश्वासं लिचिल धाःसा परमेश्वरयागु ग्यानापुगु इन्साफ इमिथाय् वइ धकाः ख्याच्चः नं बियातःगु दु। थज्याःगु हे मेमेगु अर्ती व ख्याच्चः बियाः श्व पौ क्वचाय्कातःगु दु।

धलः पौ

येशू ख्रीष्ट व परमेश्वर उतिग्यं १:१-३

येशू ख्रीष्ट स्वर्गदूतत स्वयाः तःधं १:४-२:१८

येशू ख्रीष्ट मोशा व यहोशू स्वयाः तःधं ३:१-४:१३

येशू ख्रीष्ट मेपि पुजाहारीत स्वयाः तःधं ४:१४-७:२८

येशू ख्रीष्टयागु बाचा पुलांगु बाचा स्वयाः तःधं ८:१-९:२८

येशू ख्रीष्टयागु बलिदान मेमेगु बलि स्वयाः तःधं १०:१-३९

विश्वास हे दक्वसिबय् तःधं ११:१-१२:२९

मेमेगु अर्ती व क्वचाय्क्गु १३:१-२५

हिब्रू

वय्कःया काय्पाखें परमेश्वरं नवानादीगु

यह १:१-१८

1 न्हापा न्हापा अगमवत्तातयपाखें परमेश्वरं झी तापाःबाज्यापि नाप तःकः मछि तःकथं नवानादिल।² तर आः दक्वसिबय् लिपा वय्कः थः काय्पाखें झीपिलिसें नवानादीगु दु। काय्यात हे वय्कलं फुक्क सृष्टिया हामा यायेत ल्यादिल। वय्कःपाखें हे श्व संसारयागु सृष्टि यानादिल।

3 वय्कलं नवानादीगु खँय् हे श्व संसार न्ह्यानाच्चंगु दु। परमेश्वरयागु महिमाया जः वय्कःयाके दु। वय्कः व परमेश्वर उतिग्यं। वय्कःया शक्ति दुगु वचनं हे श्व संसार न्ह्यानाच्चंगु दु। मनुतयत् पापं छुतय् यानादी धुंकाः वय्कः दक्वसिबय् तःधम्ह परमेश्वरयागु जवय् च्वनादीगु दु।

स्वर्गदूतत स्वयाः परमेश्वरया काय् तःधं

4 स्वर्गदूतत स्वयाः परमेश्वरं वय्कःया काय्यात तःधं यानादिल। इपि स्वयाः तःधं धकाः सीकेत परमेश्वरं वय्कःयागु नां हे तःधंकादिल।

5 धर्मशास्त्रय् नं परमेश्वरं वय्कःया काय्यात थथे धयादीगु खँ झीसं ब्वनागु दु —

“छ जिम्ह काय् खः,

थौनिसें जि छिमि बाः जुल।”

अले हानं धयादिल —

“जि वया बा: जुइ,

अले व जिम्ह काय् जुइ।”

परमेश्वरं स्वर्गदूततयत् थथे गुब्सं धयामदी।*

6 वयक्लं थ: दकलय् त:धिक:म्ह काय्यात संसारय् छवया हयादीबलय् थथे धयादिल –

“फुक्क स्वर्गदूततयसं

वय्क:योग् आराधना

यायेमा:।” *

7 स्वर्गदूततयग् बारे वयक्लं धयादी,

“वयक्लं थ: दूततयत् फय्,

थ: दासतयत् मित्या: यानादी।”*

8 काय्याग् खुँय् धा:सा वयक्लं थथे धयादीग् दु –

“हे परमेश्वर, छिग् सिहासन

सदां सदां दयाच्चनी।

छिं छिग् राज्यय् च्वंपि मन्तयत्

फुक्कसितं उतिग्यंक्

न्याय याना:

बांलाक शासन यानादी।

9 छित: भिग् ज्याखँ जक य:,

अले मभिं ज्याखँ छित: मय:।

अय्जूगुलि हे ख:, परमेश्वरं,

छिम्ह हे परमेश्वरं,

छित: ल्यया:

मेपि फुक्कसित स्वया:

त:धंका: लयतायकादीग्।”*

10 हान थथे च्वयात:ग् दु –

“परमप्रभु, दकलय् न्हापालाक

छिं हे पृथ्वी सृष्टि यानादिल,

अले थ:ग् हे ल्हातं

आकाश दयकादिल।

11 उपि फुक्कं मदया वनीतिनि,

छि धा:सा सदां दया हे च्वनी।

छिं दय्क्ग् फुक्कं

वस: भ्वाथ: जू थें

भ्वाथ: जुया वनीतिनि।

12 गा लथ्याय् थें

छिं आकाश नं लथयानादी,

अले वस: हिले थें

उमित नं हिलादी।

छि धा:सा सदां उत्थें जुयाच्चनी,

छिग् जीवन गुबलें फुइ मखु।”*

13 परमेश्वरं स्वर्गदूततयत् थथे गुब्सं धयामदी।

“जिं छं शत्रुतयत्

छंग् पालि त:ले मततले

छ जिग् जव ल्हा:पाखे

च्वनाच्वें।” *

* 1:5 १:५ भज १:७; २ शम् ७:१४; १ इति १:७:१३

* 1:6 १:६ व्य ३२:४३

* 1:7 १:७ भज १:०४:४

* 1:9 १:९-९ भज ४:५:६-७

* 1:12

१:१०-१२ भज १:०२:२५-२७

* 1:13 १:१३ भज १:१०:१

14 अयसा स्वर्गदूतत धयापि सु खः लय? इपि परमेश्वरयात सेवा याइपि आत्मात खः। अले मुक्ति काइपि मनूतयत् ग्वाहालि यायेत छ्वयाहःपि खः।

2

तःधंगु मुक्ति

- 1 अयजूगुलि इीसं न्यनागु परमेश्वरयागु सत्य व भिंगु खँयात क्वातुक ज्वनाः च्वनेमाली, मखुसा इीसं लँ टुंकी।
- 2 परमेश्वरं स्वर्गदूततयपाखँ बियातःगु व्यवस्था सत्य खः। अले थ्व खँ मानय् मयाःपिन्त सजॉय बियादिल धासेलि
- 3 थपाय् मछिंधंगु मुक्तियात इीसं च्यूताः मतल धाःसा इीत सजॉय बियामदी ला? प्रभु थःमहयसिनं हे दकलय् न्हापालाक थ्व मुक्तियागु खँ न्यकादिल। न्यपिन्सं थ्व खँ सत्य खः धकाः इीत क्यनाबिल।
- 4 अले हान थ्व खँ सत्य खः धकाः इीत क्यनेत परमेश्वरं हे ततःधंगु शक्ति व अजू चायापुगु ज्या व चिं यानादिल। परमेश्वरं थःत यःपिन्त पवित्र आत्मायागु वरदान नं बियादिल।

मुक्ति बियादीम्ह येशू ख्रीष्ट हे खः

- 5 जिमिसं धयाच्वनागु लिपा वइगु संसारयात परमेश्वरं स्वर्गदूततयगु ल्हातय् बियामदी।
- 6 धर्मशास्त्रय् नं छ्महयसिनं थुकथं साक्षी बियातःगु दु –

“मनू छु हे खः धकाः

छिं वयात बिचाः यानाच्वनेत?

मनूया काय् छु हे खः धकाः

छिं वयात लुमकाच्वनेत?

7 छिं वयात स्वर्गया दूतत स्वायाः

भचा जक क्वय् तयादिल।

नापं छिं वयात महिमा

व इज्जत नं बियादिल।

8 छिं वयात दय्कादीगु फुककयागु

अधिकार नं बियादिल।”☆

परमेश्वरं वयकःयात दक्व फुककया हामा यानादिल। अथेसां दक्व फुककं वयकःयागु बसय् लाःगु इीसं मखंनि।

9 अथेसां इीसं वयकःयात थुकथं हे खनाच्वना, गुम्हयसित छुं ईया लागि स्वर्गदूतत स्वायाः भचा चिंधं यानादीगु खः। अले परमेश्वरयागु दया मायां यानाः वयकः फुकक मनूतयगु निति सिनादिल। थथे सिनादीगुलि वयकःयात तःधंकाः च्वय् तयादिल।

10 सृष्टि यानादीम्ह व न्हाकादीम्ह परमेश्वरं थः मस्ततयत् मुक्ति बीत थथे थःकाय्यात दुःखकष्ट सीके बियादीगु पायछि जू। अले मुक्ति बीम्ह वयकः हे जक खः।

11 पवित्र याःम्ह व पवित्र यानातःपि फुककं छगू हे परिवारयापि खः। अयजूगुलि वयकलं पवित्र जूपि मनूतयत् थः किजापि धकाः धयादीत लज्या चायामदी।

12 थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“जिं जिमि मनूतयत्

छिं यानादीगु खँ कने,

जिं छितः इमिगु पुचलय् तःधंके।”☆

13 अले थथे नं च्वयातःगु दु –

“परमेश्वरयाके हे

जिं भरोसा तयाच्वने।”

अले थथे नं च्वयातःगु दु –

“स्व, परमेश्वरं जितः बियादीपि

वयकःया काय्म्हायापि नाप

जि च्वनाच्वनागु दु।”☆

- 14 उपि कायम्ह्यायुपि ला व हिया शरीर जूगुलि येशु नं उपि थें हे ला व हि दुम्ह मनु जुयादिल। थुकथं वयकलं मनु जुया: सिना: मृत्युयागु शक्ति दुम्ह शैतानयात बुकादिल।
- 15 सी धका: ग्याना: सदां शैतानया दास जुयाच्चंपि मनूतयत छुतय यायेत वयकलं थथे यानादीगु ख:।
- 16 वयकलं स्वर्गदूततयगु निति थथे यानादीगु मखु, बरु अब्राहामया सन्तानतयगु निति यानादीगु ख:।
- 17 दक्व खँय वयक: थ: हे दाजुकिजा थें जुयादी माल। थुकथं परमेश्वर व झीगु दथुइ च्वना: झीगु पापया प्रायश्चित यायेत दयादुम्ह व विश्वास याये बह:म्ह दकलय त:धंम्ह पुजाहारी थें जुयादिल।
- 18 वयक: थ:म्ह नं जाँचय लानादीबलय यक्व दु:खकष्ट सियादीगुलि जाँचय ला:पिन्त नं ग्वाहालि यानादी फु।

3

मोशा स्वया: येशु त:धं

- 1 य:पि दाजुकिजापि, छिमित हे ख:, परमेश्वरं स:तादीगु। झीसं विश्वास यानाच्च्वनाम्ह येशुयात हे परमेश्वरं छवयाहया: दकलय त:धंम्ह पुजाहारी यानादिल। वयक:याके थ:गु मन तया च्वँ।
- 2 परमेश्वरयागु ज्याय मोशा विश्वास याये बह:म्ह जू थें, येशु नं परमेश्वरं याके हयादीगु ज्याय विश्वास याये बह:म्ह जुयादिल।*
- 3 छँ स्वया: छँ दयकूमहयसिया इज्जत त:धं जुइ। अथे हे मोशा स्वया: येशु यक्व अप्व: इज्जत याये बह:म्ह जुयादिल।
- 4 फुक्क छँ मनूतयसं हे दयकूगु ख:। अयनं दक्व फुक्कं दयकादीम्ह ला परमेश्वर हे ख:।
- 5 परमेश्वरयागु छँय मोशा विश्वास याये बह:म्ह च्य: थें जुल। अले परमेश्वरं लिपा धयादीगु खँयागु साक्षी वं हे बियावन।
- 6 ख्रीष्ट धा:सा परमेश्वरयागु छँय अधिकार दुम्ह काय थें विश्वास याये बह:म्ह जुयादिल। झीसं आशा याना थें उत्थें साहस व भरोसा तयाच्च्वन धा:सा झीपि हे परमेश्वरया छँ जुइ।

विश्वास यायेगु त्व:ताछ्वये मते

7 पवित्र आत्मां थथे धयादीगु दु –

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु स:

ताल धा:सा,

8 छिमि तापा:बाज्यापिन्सं थें
छिमिसं वयक:यात मभिका:

थ:गु नुग: छाके मते।

मरुभूमिइ इमिसं

वयक:यागु मन स्वल।

9 जिं पिइदँ पिइदँ तक

तत:धंगु अजू चायापुगु ज्या

या:गु खंक खंक नं

छिमि तापा:बाज्यापिन्सं

मरुभूमिइ जिगु मन स्वल।

10 अयजूगुलि तंम्वयका:

जिं इमित थथे धया –

‘छिमिगु मन था:गा: दइ मखु,

छिमिसं जिगु लंपु मसिल।’

11 अयजूगुलि जिं तमं पाफया:

थथे धया –

‘छिमिसं गुबलें नं

जिं बीगु आराम काये

खनी मखु।’ ”*

12 य:पि दाजुकिजापि, होश यानाच्चँ। छिपि सुं नं म्वा:म्ह परमेश्वरयात त्व:ता: विश्वास मयाइपि व जिद्दी जूपि जुइ मते।

13 “थौं” धयागु ई दतले छिमिसं थ:थवय साहस बीगु याना च्वँ। मखुसा पापं याना: छिमिगु नुग: तसकं छाइ।

14 झीसं न्हापानिसें लिपा तकं विश्वास थातं तयाच्च्वने फुसा झीपि ख्रीष्टनापं च्वने दइ।

15 थथे धयातःगु हे दु -

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः
ताल धाःसा
छिमि तापाःबाज्यापिन्सं थें
छिमिसं वयकःयात मभिकाः
थःगु नुगः छाके मते।”*

16 सुनां परमेश्वरयागु सः तायाः नं वयकःयात हे मभिकल? मोशां मिश्र देशं लिंगनाहःपि मनूत हे, मखु ला?

17 सु नाप परमेश्वर पिइदँ तक तंम्वयकादिल? पाप यानाः मरूभूमिइ सिनावपिं नाप हे, मखु ला?

18 थथे खँ मन्थंपिन्त हे परमेश्वरं “छिमिसं जिं बीगु आराम कायेखनी मखु” धकाः पाफयादीगु, मखु ला?*

19 परमेश्वरयात विश्वास मयाःगुलि हे इपि वयकलं इमित बी धयादीगु देश्य दुहां वने मखंगु खः।

4

झासु लनेगु ई वइतिनि

1 थथे झासु लंके बियादी धकाः परमेश्वरं पाफयादीगु झीगु निति नं खः। उकिं होश या, छिपि मध्ये सुं नं झासु लने मखंकाः च्वने म्वाःलेमा।

2 तापाःबाज्यापिन्सं थें झीसं नं भिगु खँ न्यना तयागु दु। भिगु खँ न्यसां इमित थुकिं छुं नं भिं मजुल, छायाधाःसा इमिसं न्यंगु खँयात विश्वास मयाः।

3 अयनं झीसं परमेश्वरयात विश्वास यानाच्वनागुलि झीपिं वयकः नाप च्वनाः आराम काये खनीतिनि। विश्वास मयाःपिन्त वयकलं थथे धयादीगु दु -

“उकिं जिं तमं पाफयाः धया -
‘छिपि जिगु झासु लनेगु थासय्
गुबलें दुहां वये फइ मखु।’ ”*

संसारया सृष्टि याये धुंकूबलय निसें हे परमेश्वरया फुक्क ज्या सिधय् धुंकूसां वयकलं थथे धयादिल -

4 धर्मशास्त्रय् न्हयन्हुखुन्हया खँय् थुकथं च्वयातःगु दु - “न्हयन्हुखुन्हया फुक्क ज्या सिधय्काः परमेश्वरं झासु लनादिल।”*

5 थ्व हे खँ वयकलं हानं झी तापाःबाज्यापिन्त थुकथं धयादिल - “छिपि जिगु झासु लनेगु थासय् गुबलें दुहां वये फइ मखु।”*

6 दकलय् न्हापालाक भिगु खँ न्यपिं मनूतयसं परमेश्वरयात विश्वास मयाःगुलि इमिसं झासु लने मखन। अयनं गुलिसिनं धाःसा थुकथं झासु लने खनीतिनि।

7 अयजूगुलि परमेश्वरं झीत हानं “थौं” धकाः मौका बियादीगु दु। दाऊदयापाखें नं वयकलं थ्व हे खँ धायकादीगु खः -

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः
ताल धाःसा
छिपि जिदी जुइ मते।”*

8 यहोशू इस्त्राएली मनूतयत झासु लंके ब्यगु जूसा वयकलं हानं “मेगु दिनयागु” खँ धायकादी मखुगु।*

9 अयजूगुलि परमेश्वरया मनूतयगु निति विश्रामबारया झासु लनेगु ई ल्यंदनी।

10 गथे सृष्टि यानादी धुंकाः वयकलं झासु लनादिल, अथे हे झासु लने थ्याःम्ह मनुखं नं वयकलं थें ज्या याये म्वायेक झासु लने खनी।*

11 थथे जूगुलि झीसं नं फक्क कुतः यानाः झासु लने थाय् वनेगु स्वये माल। तापाःबाज्यापिन्सं वयकःयात मानय् मयाःगुलि वयकः नाप झासु लने मखन, उकिं झीसं नं इमिसं थें याये मज्यु।

12 छायाधाःसा परमेश्वरयागु वचन ज्या याना तं च्वनीगु व जीवन बीगु खः। थ्व निखें धाः दुगु तरवार स्वयाः नं ज्वः, थ्वं दुने थयंक वनाः प्राण व आत्मायात छुतय् यानाबी, साहाः व स्यःयात छुतय् यानाबी। अले मनूतयगु नुगलय् च्वंगु खँ व इच्छायात ल्ययाः जाँचय् याइ।

13 परमेश्वरं मखंगु छुं हे मद्दु। सृष्टियागु फुक्क खँ वयकलं खं। थ्व हे परमेश्वरयात झीसं थथःगु ल्याःचाः बीमाः।

* 3:15 ३:१५ भज १५:७-८ * 3:18 ३:१६-१८ गन्ती १४:१-३५ * 4:3 ४:३ भज १५:११ * 4:4 ४:४ उत २:२ * 4:5 ४:५ भज १५:११
* 4:7 ४:७ भज १५:७-८ * 4:8 ४:८ व्य ३१:७; यहे २२:४ * 4:10 ४:१० उत २:२

दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी येशू हे खः

14 स्वर्ग्य् झायादीम्ह परमेश्वरया काय् येशू हे झी दक्वसिब्य् तःधंम्ह पुजाहारी ज्गुलि झीसं मानय् यानाः वयागु विश्वासयात अज्जं क्वातुकाच्वनेमाः।

15 झी दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी झी बमलाइबलय् छुं याये मफुम्ह मखु, बरु झीत थें वयकःयात नं फुक्क खँय् शैतानं जाँचय् यात, अयसां वयकलं पाप यानामदी।

16 अयज्गुलि झीपिं भचा हे मग्यासे परमेश्वरया सिंहासनया न्हाःने वनेनु। अले वयकलं झीत दया यानाः माःबलय् माःकथं झीत ग्वाहालि यानादी।

5

1 परमेश्वरनापं स्वापु दुगु खँय् मन्तय्पाखें इमिगु पापयां निति बलि बित व छाय्छी यायेत न्हापा न्हापा मन्तय्यु हे पुचलं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी ल्यङ्गु खः।

2 थज्याःम्ह पुजाहारी थः नं बमलाःम्ह ज्गुलि मस्यपि व मखुगु लँय् जुइपिनाप नं क्वमिल्लु जुयाः खँ ल्हाये फइ।

3 अयज्गुलि वं मेपिनिगु पापयागु निति बलि बीबलय् थःगु हे पापयागु निति नं बलि बीमाः।[☆]

4 सुं मनु थथःम्हं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जुइ मखु। हारूनयात परमेश्वरं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी यानादी थें तुं मेपिन्त नं वयकलं हे दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी ल्ययादी।[☆]

5 अथे हे ख्रीष्ट नं थथःम्हं तुं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जुयादीगु मखु, बरु परमेश्वरं हे वयकःयात ल्ययाः थथे धयादिल –

“छ जिम्ह काय् खः,

थौनिसें जि छिमि बाः जुल।”[☆]

6 हानं मेथाय् थथे च्वयातःगु दु –

“मल्कीसेदेक थें

छ न्हाबलेया लागिं

पुजाहारी खः।”[☆]

7 संसारय् दीबलय् हे येशू मिखाय् ख्वबि हायकाः थःत हानं म्वाका दीम्हयसित बन्ति व प्रार्थना यानादिल। वयकः क्वमिल्लुम्ह ज्गुलि व बाःयात दुनुगलनिसें मानय् यानादीम्ह ज्गुलि वयकःयागु बन्ति व प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादिल।[☆]

8 परमेश्वरया काय् जुयाः नं वयकलं थःम्हं स्यूगु दुःखकष्टं यानाः परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु सयकादिल।

9 अले छकः फुक्क पवंम्ह जुयादी धुंकाः वयकः थःगु आज्ञा मानय् याइपिन्त सदां दयाच्चनीगु मुक्ति बियादीम्ह जुयादिल।

10 परमेश्वरं वयकःयात मल्कीसेदेक थें दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी यानादिल।

विश्वासयात मत्वःतेगु ख्याच्चः

11 थ्व खँय् धायेमानिगु यक्व हे दु, अयनं छिमिसं मथूगुलि छिमित थुइकेत थाकु, छायाःसा छिमिगु न्यनेगु शक्ति कम जुयावने धुंकल।

12 आः ला छिपि मेपिन्त स्यनीपि जुइमाःगु खः। अयनं परमेश्वरयागु खँय् छुं हे मस्युनिगुलि छिमित मेपिन्सं स्यनेमाः थें च्वं नि। छिपि दुधंगु नसा नये मफुनिपि मांयागु दुरु त्वने मानिपि थें जुयाच्चन।

13 मांयागु दुरु जक त्वनाच्चनीम्ह ला अझं मचा हे तिनि जुइ। थज्याःम्हयसिनं छुं भिं, छुं मभिं धकाः थुइके फइ मखु।[☆]

14 दुधंगु नसा ला तःधिकःपिनिगु निति खः। इमिसं थःगु अनुभवं भिगु छुं खः, मभिगु छुं खः धकाः बांलाक ल्यये फइ।

6

1 अयज्गुलि ख्रीष्टयागु न्हाछँ जक सयका च्वनेगु त्वःताः मेमेगु दुयंगु व ततःधंगु खँ नं सीकेमाः। मखुगु, मभिगु व परमेश्वरयात मयःगु ज्याखँ यायेगु त्वःताः पश्चाताप यायेगु, वयकःयात विश्वास यानाच्चनेगु,

2 बात्तिस्मा कायेगु, छेनय् ल्हाः तयाः प्रार्थना यायेगु, सीपिं हानं म्वाना वइगु, अले दकलय् लिपा याइगु न्याययागु खँ जक झीसं लिसा लिसा कयाः स्यनाच्चने मजिल।

3 परमेश्वरं झीत थुलि अप्चः सयके ब्यूसा झीसं सयका वने।

☆ 5:3 ५:३ लेवी ९:७ ☆ 5:4 ५:४ प्रस २८:१ ☆ 5:5 ५:५ भज २:७ ☆ 5:6 ५:६ भज ११०:४ ☆ 5:7 ५:७ मती २६:३६-४६; मर्क १४:३२-४२; लूक २२:३९-४६ ☆ 5:13 ५:१३-१३ १ कोर ३:२

4 छकः परमेश्वरयागु जः काये धुंकूपि, स्वर्गायागु वरदान काये धुंकूपि व पवित्र आत्मां जाये धुंकूपिन्त हानं पश्चाताप याके फइ मखु।

5 थुकथं वयकः नाप मिलय जुइ धुंकूगुलि वयकःयागु खँ भिं धकाः थुमिसं स्यू। परमेश्वरयागु राज्ययागु अजू चायापुगु शक्ति गय् च्वं धकाः नं थुमिसं थुइके धुंकल।

6 अयनं हे थुमिसं वयकःयात त्वःतावन धाःसा थुमित पश्चाताप याकाः हानं लित हये फइ मखु। छायाधाःसा थुमिसं हानं छकः फुक्कसिया न्हाःने परमेश्वरया काययात क्रूसय् यख्खानाः बेइज्जत याइ।

7 परमेश्वरं हे पृथ्वीइ वा वयकादीगुलि बुँज्या याइपिन्सं थःपिन्त माःगु अन्न सयक्ती। थुकथं इमिसं वयकःयागु आशिष काइ।

8 कं व घाँय् जक बुयावल धाःसा व बुँ ज्यालगय् जुइ मखु। उकी ला परमेश्वरयागु सराः लाइ, अले मि तइ।*

9 यःपिं दाजुकिजापिं, जिमिसं थथे धयासां छिमिगु बारे थ्व स्वयाः भिंगु व मुक्तिनापं स्वापु दुगु खँयागु हे जिमिसं भरोसा कयागु दु।

10 परमेश्वरं अन्याय यानादी मखु। छिमिसं यानाच्वंगु वयकःयागु ज्या व वयकःयात माया यानाच्वंगु खँ, अले दाजुकिजापिन्त ग्वाहालि याःगु व यानाच्वंगु खँ नं वयकलं ल्वःमंकादी मखु।

11 थुकथं हे छिमिसं मन तयाः लिपा तकं कुतः यानाच्वनी धकाः जिमिसं मनं तुनाच्वना। अले छिमिगु आशा नं पूवनी।

12 छिपि अल्छी जूगु जिमित मयः, बरु दुनुगलनिसें परमेश्वरयात विश्वास याःपिं मनूतयसं थें वयकलं बी धयादीगु कायेत कुतः या।

परमेश्वरं धयादीगु खँ पक्का जू

13 परमेश्वरं अब्राहामयात बचं बियादीबलय् थः स्वयाः तःधंमह सुं हे मदुगुलि थःगु हे नामं थथे पाफयादिल –

14 “जिं छन्त आशिष बी,

अले छं सन्तान नं

यक्व दयकाबी।”*

15 अब्राहाम हथाय मचासे पियाच्वंगुलि परमेश्वरं बियादी धकाः बचं बियादीगु आशिष वयात दत।

16 मनूतयसं थः स्वयाः तःधंमहयसिगु नामय् पा फइ। अले थःगु द्विबिद्वं नं भिकी।

17 परमेश्वरं बी धकाः धयादीपिं मनूतयत् थःमह बी धकाः धयादीगु खँ पाइ मखु धकाः नं पाफयादिल।

18 थथे गुब्सं हिली मखुगु थ्व निता खं वयकःपाखें बचय् जुया च्वनापिं झीतं नं झीसं आशा यानाच्वनागु खँय् बल्लाना च्वनेत साहस बी।

19 थ्व हे आशाय झीपिं म्वानाच्वनागु दु। थ्व धाल्थें व पक्का खः। अले थ्व देगलय् च्वंगु पर्दाया दुने थयंकः थयं।*

20 झीगु निती येशू न्हाः हे मल्कीसेदेक थें सदांया लागि दकलय् तःधंमह पुजाहारी जुयाः अन दुहां झाये धुंकल।*

7

अब्राहाम स्वयाः मल्कीसेदेक तःधं

1 थ्व मल्कीसेदेक शालेमयाम्ह जुजु, अले दकलय् तःधंमह परमेश्वरया पुजाहारी खः। लडाइँलय् जुजुपिन्त त्याकाः लिहां वयाच्वंमह अब्राहामयात नाप लानाः मल्कीसेदेकं आशिष बिल।

2 अब्राहामं जुजुपिन्त त्याकाः हःगु सम्पत्तियागु झिब्वय् छब्व मल्कीसेदेकयात बिल। मल्कीसेदेकया नांया अर्थ “धार्मिकताया जुजु” खः, अले शालेमयाम्ह जुजु जूगुलि वयागु नांयागु अर्थ “शान्तिया जुजु” धकाः नं थुइक्।*

3 वया मांबौ व तापाःबाज्यापिनिगु खँ गनं हे च्वयातःगु मदु। अले व सीगु व बरू खँ नं गनं च्वयातःगु मदु। व परमेश्वरया काय थें सदांयात पुजाहारी जुयाच्वनी।

4 मल्कीसेदेक गुलि तःधंमह खः धकाः छिमिसं हे थुइकेफु। झी तापाःबाज्या अब्राहामंनापं वयात थःमह लडाइँलय् त्याकाः हःगु सम्पत्तियागु झिब्वय् छब्व बिल।

5 लेवीया पुजाहारी जुयाच्वंपिं सन्तानं व्यवस्थाय च्वया तः थें थः हे इस्राएली दाजुकिजापिन्के इमिसं कमय् याःगु झिब्वय् छब्व कयाच्वना। लेवीया सन्तान व इस्राएलीत फुक्कं अब्राहामया हे सन्तान खः।*

6 मल्कीसेदेकं लेवीया सन्तान मखुसां अब्राहामयाके झिब्वय् छब्व सम्पत्ति काल। अले हानं परमेश्वरं बाचा चिनादीमहयसित हे आशिष बिल।

7 तःधंमहयसिनं चिधंमहयसित आशिष बी धकाः ला सि हे स्यू।

* 6:8 ६:८ उत १:१७-१८

* 6:14 ६:१४ उत २२:१६-१७

* 6:19 ६:१९ लेवी १६:२

* 6:20 ६:२० भज ११:०:४

* 7:2 ७:२-२ उत

१४:१७-२०

* 7:5 ७:५ गन्ती १८:१९

8 छुछे सीमानिपि पुजाहारीतयसं झिब्वय् छब्व काल, मेछे गुबले मसीम्ह धयातःम्ह मल्कीसेदेकं झिब्वय् छब्व काल।

9 थथे नं धायेफु — “झिब्वय् छब्व काइम्ह लेवीं नं अब्राहामपाखें मल्कीसेदेकयात झिब्वय् छब्व बिल।”

10 छाथ्थाःसा मल्कीसेदेकं अब्राहामयात नापलाःबलय् लेवी थः तापाःबाज्या अब्राहामयागु म्हय हे दु।

11 लेवी पुजाहारीतयगु ज्यां हे झीपि बचय् जुइगु खःसा मेम्ह पुजाहारी छाथ् माल? थ्व मेम्ह पुजाहारी हास्रुन थें मखु, बरु मल्कीसेदेक थें खः।

12 मेम्ह पुजाहारी हिलीबलय् व्यवस्था नं हिलेमाः।

13 थ्व धयाच्चनागु मेगु हे कुलयाम्हयसिया बारे खः। वयकःया कुलयापि सुनानं पुजाहारीया ज्या याःगु मद्दु।

14 येशू ख्रीष्ट यहदा कुलय् बूम्ह खः धकाः ला फुक्कसिनं स्यु। मोशां पुजाहारीयागु खँ ल्हाःबलय् यहदा कुलयागु नां मकाः।

मल्कीसेदेक थें ज्याःम्ह मेम्ह पुजाहारी

15 थ्व खँ आः झन बांलाक सी दइ — मल्कीसेदेक थें ज्याःम्ह मेम्ह पुजाहारी वये धुंकल।

16 वयकः व्यवस्थाकथं पुजाहारी जुयादीगु मखु, बरु सदां दयाच्चनीगु जीवनयागु शक्तिं जुयादीगु खः।

17 धर्मशास्त्रय् हे थथे च्वयातःगु दु —

“मल्कीसेदेक थें

छ नं न्हाबलेया लागि

पुजाहारी खः।”*

18 न्हापायागु व्यवस्था ज्यालगय् मज्जु जूगुलि लिकया छवये धुंकल,

19 छाथ्थाःसा व्यवस्थां झीत छुं हे याये मफुत। आः धाःसा झीत वया सिबय् भिंगु आशा बियादीगु दु। गुकिं झीत परमेश्वरया न्हाःने थयंकी।

20 परमेश्वरं मेपिन्त पाफयाः पुजाहारी यानादीगु मखु, तर वयकःयात पाफयाः पुजाहारी यानादीगु खः।

21 येश्यात वयकलं पाफयादीगु खँ थुकथं च्वयातःगु दु —

“परमेश्वरं थःगु मन हिले मखु

धयाः थथे पाफयादिल —

‘छ सदांयात पुजाहारी जुइ।’ ”*

22 थथे पाफयादीगुलि येशू छगु भिंगु बाचायागु जमानी जुयादिल।

23 मेपि पुजाहारी सिनावनीपि जूगुलि इमिसं सदां ज्या यानाच्चने मखन। अले इमिगु ल्याः नं यक्व दत।

24 येशू धाःसा सदां म्जाना च्वनीम्ह जूगुलि वयकःया पुजाहारीया ज्या न्हाबले दयाच्चनी।

25 अयज्जगुलि हे नं वयकःयात विश्वास यानाः परमेश्वरया न्हाःने वइपिन्त वयकलं आः हे सदांया निति बचय् यानादी फु, छाथ्थाःसा इमिगु निति वयकलं परमेश्वरयात न्हाबले बिन्ति यानाच्चनादीगु दु।

26 झीत मालाच्चंम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी येशू हे खः। वयकः पवित्रम्ह व दोष मद्दुम्ह खः। वयकःयात पापीतयगु पुचलं अलग तयादीगु दु, अले स्वर्गय् नं दकलय् तःधंम्ह यानादीगु दु।

27 वयकलं मेपि दकलय् तःधंपि पुजाहारीतयसं थें न्हियान्हिथं थःगु व मेपिनिगु पापयागु निति बलि बियाच्चने माःगु मद्दु, छाथ्थाःसा थःत लः ल्हानादीबलय् हे वयकः सदांया निति छकलं बलिदान जुइ धुंकल।*

28 व्यवस्थां सिद्ध मज्जुपि मनूतयत् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दयकल। व्यवस्थाया लिपा वःगु परमेश्वरं पाफयादीगु बाचाय् धाःसा वयकःया काय्यात सदांया निति सिद्धम्ह पुजाहारी यानादिल।

8

येशू स्वर्गय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी खः

1 जिमिसं धयाच्चनागु मू खँ थ्व हे खः — झीके थज्याःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दु, गुम्ह स्वर्गय् परमेश्वरया सिंहासनया जवपाखे च्वनादी।*

2 अन वयकलं पवित्रगु थासय् पुजाहारी जुयाः सेवा यानादी। थ्व थाय् मनूतयसं दयकूगु मखु, परमेश्वरं हे दयकादीगु खः।

3 तःधंपि पुजाहारीत फुक्कं परमेश्वरयात बी हःगु छायेत व बलि बीत तयातःपि खः। अयज्जगुलि झी दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी नं छुं न छुं ला छाये हे माल।

4 वयकः थ्व संसारय् च्वनादीगु जूसा पुजाहारी जुयादी मखुगु, छायाःसा व्यवस्थाय् च्वया तः थें छायाछी याइपि पुजाहारीत ला थन द हे दु।

5 इमिसं पुजाहारी जुयाः थन याइगु ज्या ला स्वर्गय् जूगु ज्याखँया किपालु जक खः। मोशायात नं वं पाल ग्वयेत्यंबलय् परमेश्वरं थथे धयादीगु खः -

“जिं छन्त गुँच्वकाय्
क्यनागु नमूनाकथं
थ्व फुक्कं बांलाक दय्कि।”☆

6 येशूयात इपि स्वयाः नं तसकं तःधंम्ह पुजाहारी दयकादीगु खः। अथे हे परमेश्वर व मनुतयगु दथुइ वयकलं चिनादीगु न्हगु बाचा नं न्हापायागु पुलांगु बाचा स्वयाः तःधं, छायाःसा उकी अज्ज भिगु खँया बचं बियातःगु दु।

येशू न्हगु बाचा बीम्ह खः

7 न्हापायागु बाचाय् द्रुगु मद्गु जूसा लिपायागु बाचा चिनादी माली मखुगु।

8 परमेश्वरं इमिगु द्रुंभिद्वंयात क्यनाः थथे धयादिल -

“इस्त्राएलियापि व यहूदायापिलिसे
जिं न्हगु बाचा चीत्यनागु ई
वयाच्वंगु दु।”☆

9 इमि तापाःबाज्यापिन्त
मिश्र देशं लिंगना हये धुंकाः
इपि लिसे चिनागु थें ज्याःगु बाचा
थ्व मखु।

जिं चिनागु बाचायात
इमिसं च्यूताः मतःगुलि नं
जिं इमित च्यूताः मयानागु खः।

10 जिं इस्त्राएलीतलिसे
चीत्यनागु बाचा थुकथं खः -

‘जिं थःगु नियम इमिगु मनय्
थयंक तयाबी,
अले इमिगु नुगलय् नं च्वयाबी।
अले जि इमि परमेश्वर जुइ
व इपि जिम्ह मनुत जुइ।’

11 ‘प्रभुयात म्हसीकी’ धकाः
इमिसं थः जःलाखःलापिन्त

व दाजुकिजापिन्त नं
स्यना जुइ माली मखु,
छायाःसा
चिधिकःपिन्सनिसें कयाः
तःधिकःपिन्सं तक्
जितः म्हसी।

12 इमिसं याःगु मभिगु
बामलाःगु ज्याखँ
फुक्कं जिं क्षमा यानाबी,
अले इमिगु पाप नं
जिं लुमंके मखु।”

13 न्हगु बाचा धयादीगुलि हे परमेश्वरं न्हापायागु बाचायात पुलां यानादिल। पुलां जुयावंगु जुक्व मदयावनी।

9

पृथ्वीइ व स्वर्गय् जुइगु सेवा

1 न्हापायागु बाचाय् नं परमेश्वरयात गथे याना: सेवा यायेगु धयागु खँ च्वयात:गु ख:। अबलय् इमिसं पृथ्वीइ हे पवित्रगु थाय् दयक्कगु ख:।

2 इमिसं पाल ग्वया: निकू क्वथा दयकल। न्हापांगु क्वथाय् त्वा:देवा, तेबिल व छायेह:गु मरि तयात:गु दइ। व थाय्यात पवित्रगु थाय् धाइ।*

3 निगगु धर्किंया दुने च्वंगु थाय्यात महा-पवित्रगु थाय् धाइ।*

4 थन लुँयागु गुँगु थनेगु वेदी व लुं भुनात:गु बाचा चिनादीगु सनू दु। व सनू दुने लुँयागु थलय् मन्न तयात:गु दु, अले चुलि ह्याच्वंगु हारुनयागु तुतां छपु, व व्यवस्था च्वयात:गु ल्वहं पौ निपा: तयात:गु दु।* 5 थ्व सनूया घ:ने परमेश्वर च्वनादीगु थाय्यात किका: करुबतयगु पपू चक्कंका: तसकं बांलाक तयात:गु दु। थ्व फुक्क खँ छता छता दतले आ: कना च्वनेत मला:।*

6 थ्व फुक्क थुकथं दयका: पुजाहारीत न्हि न्हि पवित्रगु थासय् सेवा यायेत वनी।*

7 दुने च्वंगु महा-पवित्रगु थासय् दैय् छक: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी जक थ:गु व मेपिनिगु मसीकं या:गु पापयागु निती हि छायेत दुहां वनी।*

8 न्हापांगु पाल दयाच्वंतले महा-पवित्रगु थासय् दुहां वनेगु लँ चाइ मखु धका: पवित्र आत्मां क्यनादीगु दु।

9 थ्व ला आ:यागु ईयात क्यनादीगु छगु नमूना जक ख:। थुकिं थथे धाइ – परमेश्वरयात छाये ह:गुलि व बलि बीगुलि सुयागु नुग: यच्चुकाबी फइ मखु।

10 थथे नयेत्वनेगु व थीथी कथं म्व:ल्हइगु ला पिने क्यनेत जक ख:। थज्या:गु थितिकुति न्हगु बाचा चिना मदीतलेयात जक ख:।

ख्रीष्टयागु हि

11 ख्रीष्ट ला थन दुगु फुक्क भिंगु खँया दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी जुया: ज्ञायादीगु दु। वय्क: इन त:धंगु व सिद्धगु थासय् दुहां ज्ञायादीगु दु। थ्व मनूतयसं दयक्कगु मखु, अले सृष्टि यानात:गु थ्व संसारयागु नं मखु।

12 वय्क: दुगुचा व द्रहंचातयगु हि हायका: मखु, बरु थ:गु हे हि हायका: उद्धार बीम्ह जुया: छकलं हे सदांयात महा-पवित्रगु थासय् दुहां ज्ञा:गु ख:।

13 दुगुचा व द्रहंयागु हि, अले होमबलिइ छा:म्ह छसु हे मव्यानिम्ह सायागु नौ ह्ला: ला शुद्ध मजूम्ह मनूयात शुद्ध याइ धा:सा*।

14 म्वा:म्ह परमेश्वरयागु सेवा यायेत ख्रीष्टयागु हि इन गुलि जक झीगु नुग: यच्चुक हुया बीगु जुइ? ख्रीष्टं पवित्र आत्मां जाया: खू मदुम्ह बां जुया: थ:त हे परमेश्वरयात छायादिल।

15 परमेश्वरं बी धका: धयादीगु सदां दयाच्वनीगु आशिष वय्क:या ल्ययात:पिं मनूतयसं काये दयेमा धका: थथे न्हगु बाचा चिना: ख्रीष्ट परमेश्वर व मनूतयगु दथुइ च्वनादीगु ख:। न्हापांगु बाचाय् मनूतयसं या:गु अपराधं आ: छुत्कारा दइ, छायाधा:सा थ्व हे ज्याया लागि वय्क: सिनादी धुंकल।

16 इच्छापत्रय् च्वया त: थें याये न्हा: इच्छापत्र च्वया ब्यूम्ह मनू सी धुंकल धका: दसि क्यनेमा:।

17 इच्छापत्र च्वया ब्यूम्ह मनू म्वांना च्वंतले इच्छापत्र ज्यालग्य जुइ मखु। च्वया ब्यूम्ह मनू सीधुंका: तिनि ज्यालग्य जुइ।

18 अयजुगुलि न्हापायागु बाचा नं हि छवाका: हे चिनात:गु ख:।

19 मोशां व्यवस्थाय् च्वयात:गु फुक्क आज्ञा ब्वना न्यंकबलय् दुगुचा व द्रहंचायागु हि ल्वाकछ्यानात:गु ल:, हिसप यौय व ह्याउँगु ऊनं व्यवस्थायागु सफुलिइ व मनूतयत थथे धका: हा यात –

20 “परमेश्वरं छिमित आज्ञा बियादीगु बाचायागु हि थ्व हे ख:।”*

21 थथे हे मोशां पाल व सेवा यायेत छ्यलेमा:गु फुक्क थलबलय् नं हि हा हा यात।*

22 धातथें हे व्यवस्थायाकथं हिं फुक्कयात शुद्ध याइ, अले हि महायकं पाप क्षमा जुइ मखु।*

ख्रीष्ट सिनादीगुलि पाप हुया वनी

23 स्वर्गयागु किपाल् थें जक याना: दयकात:गु थ्व फुक्कयात थथे हि शुद्ध याये हे मा:। अथे हे स्वर्गय् च्वंगुयात ला थ्व स्वया: भिंगु बलिदानं शुद्ध यायेमा:।

24 ख्रीष्ट मनूतयसं स्वर्गयागु किपाल् थें जक याना: दयकात:गु महा-पवित्रगु थाय् दुने मखु, बरु झीगु निती स्वर्गय् हे परमेश्वरया न्ह्य:ने ज्ञायादीगु दु।

* 9:2 १:२ प्रस २६:१-३०; २५:२३-३०, ३१-३०

* 9:3 १:३ प्रस २६:३१-३३

* 9:4 १:४ प्रस ३०:१-६; २५:१०-१६; १६:३३; गन्ती १७:८-१०; प्रस २५:१६;

व्य १०:३-५

* 9:5 १:५ प्रस २५:१८-२२

* 9:6 १:६ गन्ती १८:२-६

* 9:7 १:७ लेवी १६:२-३४

* 9:13 १:१३ लेवी १६:१५-१६; गन्ती

१९:१, १७-१९

* 9:20 १:२१-२० प्रस २४:६-८

* 9:21 १:२२ लेवी ८:१५

* 9:22 १:२२ लेवी १७:११

25 दकलय् तःथंह पुजाहारी दँयदसं थःगु हि छायेत मखु, बलि बियाः हि छायेत परमेश्वरयागु न्ह्यःने वनी। ख्रीष्ट ला थःगु हि मखु तर मेपिनिगु हि छायेत महा-पवित्रगु थासय् झायादी।

26 थथे झाःझाः पति झायेमाःगु जूसा ला ख्रीष्टं संसारयागु सृष्टि जूसानिसैं तःकः मछि दुःख सी मालिगु खः। तर वय्कः संसारयागु अन्त जुइ त्यय्काः आः सदांयात छकलं झायाः मन्तयगु पाप हुया छवयेत थः हे बलिदान जुयादिल।
27 मन् छकः सी, अले सीधुंकाः वयागु न्याय जुइ।

28 अथे हे तःम्हयसिगु पाप हुया छवयेत ख्रीष्टं नं छकः सिनादिल। वय्कः निक्वः खुसि नं झाइतिनि। उबलय् वय्कः पाप हुया छवयेत मखु, बरु वय्कःयागु लँ स्वयाच्चवपिन्त बचय् यायेत झाइ।*

10

ख्रीष्टं छता हे जक बलि बियादिल

1 व्यवस्था थः हे पूमवं, थ्व ला लिपा वइगु बांलाःगु खँया किपालु जक खः। अय्जगुलि दँयदसं बलि बीवं मन्त परमेश्वरया न्ह्यःने शुद्ध जुइ फइ मखु।

2 बलि बीवं शुद्ध जुइगु खःसा छाया हानं बलि बी माल? थुकि शुद्ध जुइगु खःसा ला बलि बीगु ज्या दिके माःगु खः। थज्याःम्ह मन्यागु नुगलं वयात हानं पापी ठहरय् मयायेमाःगु खः।

3 थथे बलि बियाः ला झन जक हे दँयदसं थःगु पाप लुमके थें जुइ।

4 द्रुहंत व दुगुचातयगु हि गुब्सं पाप हुयाछवये फइ मखु।

5 उकि हे ला खः नि, थ्व संसारय् झाये धुंकाः ख्रीष्टं परमेश्वरयात थथे धयादीगु –

“बलि बीगु व छायेछी यायेगु ज्यां

छि लयमताः

अयनं छि जिगु निति

छगू म्ह तयार यानादीगु दु।

6 छिं होमबलि व शुद्ध जुइगु बलि नं

ययकामदी।

7 उकि जिं धया –

‘जि वये धुन,

व्यवस्थाय् जिगु बारे

च्वया तः थें हे,

जि परमेश्वर!

छिगु इच्छा पूर्वकेत

जि वये धुन।’ *☆

8 न्हापां ला वय्कलं थथे धयादिल – “बलि बीगु व छायेछी यायेगु ज्यां छि लयमता। होमबलि व शुद्ध जुइगु बलि छिं ययकामदी।” (गुगु व्यवस्थाय् च्वया तःकथं याइगु खः)

9 लिपा हानं थथे धयादिल – “स्वयादिसैं, छिगु इच्छा पूर्वकेत जि वयाच्चवनागु दु।” थथे ख्रीष्टं न्हापायागु बलि बीगु ज्या मदयकाः थः हे बलि जुयादिल।

10 थुकथं वय्कलं परमेश्वरयागु इच्छा पूर्वकादिल। सदांयात गाक्क छकलं थःत हे बलि बियाः वय्कलं झीगु पाप मदयका छवयादिल।

11 फुक्क पुजाहारीत न्हियान्हिथं परमेश्वरयाथाय् बलि बीगु ज्या यानाच्चनी। अले इमिसं न्हाबलें छता हे बलि बियाच्चनी। थुकथं बलि बीगु ज्यां गुब्सं पाप हुयाछवये फइ मखु।*

12 ख्रीष्टं धाःसा पापयागु निति सदांयात गाक्क छता हे जक बलि बियादिल। अले वय्कः परमेश्वरयागु जवय् च्वनादीगु दु।

13 परमेश्वरं वय्कःया शत्रुतयत् वय्कःयागु पालि तःले तया मदितले वय्कः अन हे पिपा च्वनादी।*

14 पापं शुद्ध जूपिन्त वय्कलं छगू हे बलिदानं सदांया लागि सिद्ध यानादिल।

15 थ्व हे खँय् पवित्र आत्मां नं थथे धकाः साक्षी बियादीगु दु –

16 “परमप्रभुं धयादिल –

उबलय् जिं इपि नाप

चीत्यनागु बाचा थ्व हे खः –

जिं थःगु नियम इमिगु मनय्
थ्यंक तयाबी,

अले इमिगु नुगालय् नं चव्याबी।”[☆]

17 वयकलं हानं धयादिल –

“जिं इमिगु पाप

व इमिसं याःगु मभिंगु ज्याखँ
हानं लुमके मखुत।”

18 थुकथं पाप क्षमा जुइ धुंकाः पाप हुया छवयेत हानं बलि बीमाःगु मन्त।

परमेश्वरया न्ह्यःने वनेनु

19 अयज्गुलि यःपि दाजुकिजापि, येश्यागु हिं यानाः महा-पवित्रगु थासय् वनेत इतीत छुं पंगलः मन्त।

20 पर्दा अथे धइगु वयकःयागु म्हं इतीत छपु न्हगु व जीवन दुगु लुँपु चायकादीगु दु।

21 परमेश्वरया छँय इती छम्ह तःधंम्ह पुजाहारी दीगुलि

22 पवित्रगु लखं म्ह शुद्ध यानाः बांमलाःगु व मभिंगु खँ मतिइ मतसे, नुगः यचुकाः व विश्वासय् बल्लानाः इतीपि परमेश्वरया न्ह्यःने वनेनु।[☆]

23 थःपिन्सं यानागु आशायात इतीसं बल्लाका च्वनेमाः, छायाधाःसा इतीत बचं बियादीम्ह विश्वास याये बहःम्ह खः।

24 इतीसं थःथवय् माया यायेगु व भिंगु ज्या यायेगु मनय् तयेमाः।

25 गुम्हं गुम्हयसिगु संगतिइ मवनेगु बानी दइ, इतीपि धाःसा छथाय् मुनेगु त्वःते मज्यु। अज्ज ला प्रभु झायादीगु दि न्ह्यःने वयेत्यंगु दु धकाः सीकाः थःथवय् साहस बीगु यायेमाः।

26 सत्य छु खः धयागु सीधुंकाः नं इतीसं पाप याना जुल धाःसा इतीगु पाप हुयाछवयेगु गुगु बलिदान हे दइ मखुत।

27 थुकिया पलेसा पाप याःम्हयसिं परमेश्वरयागु सजाँय फयेमाली। व सजाँयया मिं परमेश्वरया विरोधीतयत् भस्म यानाबी।[☆]

28 मोशायागु व्यवस्था मानय् मयाइम्ह मनुयात निम्ह स्वम्ह मनुखं साक्षी बिल धाःसा दया मतसे स्यानाछवइ धाःसा[☆]

29 परमेश्वरया काययात पालि तःले च्वंगु धू तायकीपिन्त, थःत पवित्र याःगु बाचायागु हियात अशुद्ध तायकीपिन्त व दया यानादीम्ह पवित्र आत्मायात हेस्याइपिन्त गुलि जक अप्वः सजाँय बी। छिमिसं हे बिचाः या।[☆]

30 “बदला कायेगु ज्या जिगु खः,

जिं हे बदला काये,”

धयादीम्हयसित इतीसं म्हस्यु। थथे नं धयातःगु दु –

“परमप्रभुं हे वयकःया मनूतयत्

न्याय यानादी।”[☆]

31 म्वाःम्ह परमेश्वरया ल्हातिइ लायेगु तसकं ग्यानापुगु खँ खः।

32 न्हापायागु खँ छकः लुमकि – भिंगु खँ न्यने धुंकाः व परमेश्वरयागु जः काये धुंकाः छिमित गुलि दुःखकष्ट जुवल। अयनं छिमिसं विश्वास यायेगु मत्वःतु।

33 ग्वःकःमछि ला छिमित फुककसिगु न्ह्यःने बेइज्जत यात, अले हानं ग्वःकः ला थथे दुःख फये माःपिं लिसे जुइ माल।

34 झ्यालखानाय लाःपिन्त छिमिसं दयामाया यानाः ग्वाहालि यात, अले हानं छिमिगु सम्पत्ति लुतय् यानाकाःसां छिपिं लयताया हे च्वन, छायाधाःसा छिमिके सदां दयाच्वनीगु दक्वसिबय् तःधंगु सम्पत्ति दु धकाः छिमिसं स्यु।

35 अयज्गुलि छिमिसं साहस यायेगु त्वःते मते। छिमिसं थुकियागु तःधंगु इनाम काये खनीतिनि।

36 परमेश्वरयात यःगु ज्या यायेत व वयकलं बियादी धकाः धयादीगु कायेत छिमिसं नुगः क्वानुका च्वँ।

37 धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु दु –

“आः झाइम्ह मनु झाया हे दी,

लिबाकादी मखु।

38 जिम्ह धर्मी मनु धाःसा

☆ 10:16 १०:१६ वर ३१:३३

☆ 10:22 १०:२२ लेवी ८:३०; इज ३६:२५

☆ 10:27 १०:२७ यशै २६:११

☆ 10:28 १०:२८ व्य १७:६; १९:१५

☆ 10:29 १०:२९ प्रस २४:८

☆ 10:30 १०:३० व्य ३२:३५-३६

विश्वासं हे म्वाइ।
सुनानं जितः त्वःतावन धाःसा
जिं वयात यय्के मखु।”[☆]

39 झीपि अथे विश्वासं लिचिलाः स्यना वनीपि मनूत मखु, बरु विश्वासं म्वाका तःपि खः।

11

विश्वास

- 1 आशा यानागु खँ दइ धकाः दुक्क जुइगु व मखंगु खँ धात्थे दु धकाः धायेगु हे विश्वास खः।
- 2 विश्वासं यानाः हे न्हापायापि मनूतयत् परमेश्वरं यय्कादिल।
- 3 विश्वासं हे झीसं सीके फु, परमेश्वरं उजं बियादीगुलि संसारयागु सृष्टि जुल, अले थुकथं खने मदुगुलि खनेदयावल।[☆]
- 4 विश्वासं हे हाबिलं परमेश्वरयात कथिनयागु स्वयाः भिंगु बलि छाल। विश्वास यानाः हे व परमेश्वरया न्हाःने ठीक ठहरय जुल। अले वं छाःगु नं परमेश्वरं यय्कादिल। विश्वास यानाः हे हाबिल सी धुकूसां झीपिलिसे नवानाच्वंगु दु।[☆]
- 5 विश्वासं हे हनोकयात मसीकं स्वर्गय थत यंकल। परमेश्वरं हे थत यंकादीगुलि वयात सुनानं लइके मफुत। वयात थत यंके न्हाः वं परमेश्वरयात लयतायकूगु खः।[☆]
- 6 विश्वास मयायकं परमेश्वरयात लयतायके फइ मखु। वय्कःयाथाय् वइमह मनुखं परमेश्वर दि, अले वय्कःयात मालिपिन्त वय्कलं इनाम बियादी धकाः विश्वास याये हे माः।
- 7 विश्वासं हे नोआं परमेश्वरयागु खँ न्यन। परमेश्वरं वयात गुब्सं मखंनिगु, लिपा जुइतिनिगु खँ धयादीगु खः। परमेश्वरं धयादी थें वं सियागु तःग्वःगु जहाज दय्कल। अले उकी हे च्वनाः वं थः जहानपिन्त बचय् यात। थुकथं विश्वास यानाः वं संसारं ट्रुंकूगु खँ क्यनाबिल, अले व थः परमेश्वरया न्हाःने ठीक ठहरय जुल।[☆]
- 8 विश्वासं हे अब्राहामं परमेश्वरयागु खँ न्यन। परमेश्वरं वयात सःताः थःमहं बी धकाः धयादीगु देशय् हँ धकाः उजं बियादिल। गन वनेगु धकाः मसीकं हे वं थःगु देश त्वःतावन।[☆]
- 9 विश्वासं हे अब्राहाम परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु देशय् वन, अले अन परदेशी थें जुयाः पाल ग्वयाः च्वन। अथे हे वया काय् इसहाक, अले छय् याकूब नं परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगुलि पाल ग्वयाः च्वं च्वन।[☆]
- 10 अब्राहाम ला सदां दयाच्वनीगु जगय् परमेश्वरं हे दय्कादीगु शहरय् च्वनेत पियाच्वंमह खः।
- 11 विश्वासं हे बुरा जुइ धुकाः नं अब्राहाम अबु जुइ फत। बाचा चिनादीमह परमेश्वरयात विश्वास याःगुलि बुरी जुइ धुकूसां साराया प्वाथय् दत।[☆]
- 12 थुकथं सीत्यःमह बुरामह अब्राहामपाखें आकाशय् च्वंगु नगु थें यक्व, अले फिसलय् च्वंगु फि थें ल्याः खाये मफय्क सन्तान दत।[☆]
- 13 इपि फुक्कं विश्वास जक यानाः परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये मखंकं सिनावन। अथेसां परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु खँय् इमिसं विश्वास याः। इमिसं थःपिन्त पृथ्वीया लँजुवाःत जक ताय्कल।[☆]
- 14 थथे धया जुइपिन्सं थःगु देश मालाच्वंगु दु धकाः सी दु।
- 15 इमिसं थःपिन्सं त्वःता वंगु देश लुमंकूगु जूसा इपि हानं व हे देशय् लिहां वने दइगु खः।
- 16 तर इमिसं व स्वयाः भिंगु व बांलाःगु स्वर्गियागु देशय् वनेगु मनंतुनाच्वंगु दु। उकिं परमेश्वरं नं थःत इमि परमेश्वर खः धकाः धयादीत लज्या चायामदी, छायाधाःसा वय्कलं इमिगु निति छगु शहर हे दय्कादीगु दु।
- 17 अब्राहामयात जाँचय् याःबलय् वं विश्वास यानाः थः हे काय् इसहाकयात बलि बीत स्वत। परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु खँय् विश्वास यानाः हे वं थः याकः काय्यात बलि बीत्यंगु खः।[☆]
- 18 थ्वयागु हे बारे परमेश्वरं वयात थथे धयादिल – “इसहाकयापाखें हे छं सन्तान दयावइ।”[☆]
- 19 परमेश्वरं सीमह मनुयात हानं म्वाकादी फु धकाः अब्राहामं विश्वास यानाः थथे इसहाकयात बलि बीत्यंगु खः। उकिं अब्राहामयात ला छगुकथं इसहाक सिनाः म्वानावःमह थें हे जुल।
- 20 विश्वासं हे इसहाकं याकूब व एसावयात लिपा जुइतिनिगु खँयागु निति आशिष बिया थकल।[☆]
- 21 विश्वासं हे याकूबं सीत्यय्काः तुतामं चुयाः परमेश्वरयात तःधकाः योसेफया निमह काय्पिन्त आशिष बिया थकल।[☆]

☆ 10:38 १०:३७-३८ हब २:३-४ ☆ 11:3 ११:३ उत १:१; भज ३३:६,९; यह १:३ ☆ 11:4 ११:४ उत ४:१३-२० ☆ 11:5 ११:५ उत ५:२१-२४
 ☆ 11:7 ११:७ उत ६:१३-२२ ☆ 11:8 ११:८ उत १२:१-५ ☆ 11:9 ११:९ उत ३५:२७ ☆ 11:11 ११:११ उत १८:११-१४; २१:२ ☆ 11:12 ११:१२ उत १५:१५; २२:१७; ३२:१२ ☆ 11:13 ११:१३ उत २३:१; १ इति २९:१५; भज ३९:१२ ☆ 11:17 ११:१७ उत २२:१-१४ ☆ 11:18 ११:१८ उत ११:२१ ☆ 11:20 ११:२० उत २७:२७-२९, ३९-४० ☆ 11:21 ११:२१ उत ४७:३१; ४८:२०

22 विश्वास हे जोसेफं सीत्ययकाः इस्राएलीतयत् परमेश्वरं मिश्र देशं लिंगना यंकादी धकाः धया थकल। अले थःगु सीम्हयात कनान देशय् थुने यंकि धकाः नं धया थकल।*

23 विश्वास हे मोशा बबलय् बांलाःगुलि वया माबौपिन्सं जुजुयागु उजं खनाः मग्यासे मचायात बुयाः स्वला तक सुचुका तल।*

24 विश्वास हे मोशां तःधिकः जुइ धुंकाः फारोहया म्हायाय्या काय् मखु धकाः धाल।*

25 पापय् च्वनाः पलख मोजमज्जा यायेगु स्वयाः परमेश्वरया मन्तलिसे दुःखकष्ट फयेगु हे वं ययकल।

26 मिश्रयागु दक्व सम्पत्ति स्वयाः मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टया निंति हेला याका जुइगु हे वं तःधं तायकल, छायाःसा व परमेश्वरं बीगु सिरपाः कायेत पिपाचवंह खः।

27 विश्वास हे जुजुयागु तं खनाः मग्यासे मोशां मिश्र देश त्वःतावन। अले खने मदुम्ह परमेश्वरयात खं थें च्वंक नुगः क्वातुकाच्वना।*

28 दक्वसिबय् न्हापां बूपिन्त स्याइम्हयसिनं इस्राएलीतय् न्हापा बूपिन्त मथीमा धकाः मोशां विश्वासं हे छुत्काराया नखः मानय् यात, अले लुखाय् हि छ्वाकल।*

29 विश्वास हे इस्राएलीत बँय् न्यासि वने थें लाल समुद्र छिनावन। मिश्र देशय् च्वंपि नं अथे हे समुद्र छिनाः वंबलय् दुनाः सित।*

30 विश्वास हे न्हयन्हु तक चाः हुले धुंकाः यरीहोया पःखाः दुनावन।*

31 विश्वास हे राहाब धाःम्ह वेश्या परमेश्वरयात मानय् मयाःपि नाप सिनावने म्वाःल, छायाःसा वं चिवा कायके छ्वयाहःपि मन्तयत् लसकुस यात।*

32 थुलि अज्वः छु धाये? गिदोन, बाराक, शिमशोन, यिप्ता, दाऊद, शम्पूल व अगमवक्तातयगु खँ ल्हानाः ब्याइ मखु।*

33 विश्वास हे इमिसं देश देश त्याका काल। विश्वास हे इमिसं बांलाक राज्य याना वन, अले विश्वास हे परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये खन। विश्वास हे इमिसं सिंहतयगु म्हुतुप्वाः तिकल।*

34 हाना हाना च्यानाच्वंगु मि नं इमित छुं याये मफुत। तरवारं पालाः स्यायेत्यंबलय् नं इपि बचय् जुल। बमलाःपि इपिं, आः तसकं बल्लाना वल। भचा मग्यासे ल्वानाः इमिसं पिनें वःपिं शत्रुतयत् बिसिका छवत।*

35 विश्वास हे मिसातयसं सीपिं थः मन्तयत् म्वानावःगु खन। मेपिन्सं नं गुब्सं सीम्वायक म्वाना वये दयेमा धकाः दुःखकष्ट फयाः हे सिनावन।*

36 गुलिसिनं हेस्याकाः जुइ माल, गुलिसिनं कोर्रां दायके माल, अले गुलिसिनं चिकाः इयालखानाय् कुंके माल।*

37 अले गुलिसितं ल्वहँतं कयकाः स्यात, गुलिसितं निकू जुइक कःति फायाबिल, गुलिसितं तरवारं पालाः स्यात। अले गुलि मन्तयसं ला फे व दुगायागु छेंगयागु वसः दयकाः पुनाजुल। अले चीमि जुयाः, दुःखकष्ट सियाः, क्वत्ययकाः जुइ माल।*

38 संसार इपि च्वने बहःगु मजुल। इपि मरुभूमिं मरुभूमिं, पहाडं पहाडं बिस्युं जुइ माल। अले गुफा गुफाय, पाक्व पाक्वय् सुलाः जुइ माल।

39 विश्वास यांनाः हे इमिसं थथे सह याये फुगु खः। अयनं इमिसं परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये मखं।

40 परमेश्वरं झीत अज्ज भिगु व बांलाःगु बियादीगु ग्वसाः ग्वयादीगु दु। झीनापं तुं इपिं नं सिद्ध जुइमा धकाः परमेश्वरं मन्तुनादीगु खः।

12

परमेश्वर झी बाः

1 थुकथं झीसं झीगु प्यखें थुलिमछि विश्वासया साक्षीत खनाच्वनागु दु। अयजूरगुलि झीपिं नं झीगु लँय वइगु न्हाथें ज्याःगु पंगः व अःपुक झीत तक्यंकीगु पापयात चीकाः थ्यकेमाःगु थासय् थ्यंक हे वने धकाः धैर्य यांनाः ब्वाँय वनेनु।

2 अले झीगु विश्वास शुरु यांनादीम्ह व क्वचायकादीम्ह येश्यात स्व, लिपायागु आनन्दया निंति वयकः लज्या मचासे कूसया सास्ती फयादिल। वयकः आः परमेश्वरया सिंहासनया जवय् च्वनादीगु दु।

3 पापी मन्तयपाखें वयकलं थुलिमछि दुःख गये यांनाः सह यांनादिल जुइ, व बिचाः या। उकिं छिपिं नं आशा त्वःताः लिचिले मते।

4 छिमिसं आः तर्क पापलिसे हि बाः वयक ल्वाये माःगु मदुनि।

* 11:22 ११:२२ उत ५०:२४-२५; प्रस १३:१९ * 11:23 ११:२३ प्रस २:२; १:२२ * 11:24 ११:२४ प्रस २:१०-१२ * 11:27 ११:२७ प्रस २:१५
 * 11:28 ११:२८ प्रस १२:२९-३० * 11:29 ११:२९ प्रस १४:२९-३१ * 11:30 ११:३० यहो ६:१२-२१ * 11:31 ११:३१ यहो २:१-२१; ६:२२-२५
 * 11:32 ११:३२ न्याय ६:११-८:३२; ४:६-५:३१; १३:२-१६:३१; ११:१-१२:१७; १ शम् १६:१-१ राज २:११; १ शम् १:१-२५:१ * 11:33 ११:३३ दान ६:१-२७
 * 11:34 ११:३४ दान ३:१-३० * 11:35 ११:३५ १ राज १७:१७-२४; २ राज ४:२५-३७ * 11:36 ११:३६ १ राज २२:२६-२७; २ इति १८:२५-२६; यर
 २०:२; ३७:१५; ३८:६ * 11:37 ११:३७ २ इति २४:२१

5 परमेश्वरं छिमित थःकाययात थें अतीं बियादीगु ल्वःमंके धुन ला?

“जि यःम्ह काय,
परमप्रभुं न्वानादीगु खँयात
छिमिसं बकंफुस्लु
तायके मते।

परमप्रभुं ब्वःबिल धकाः
छिमिसं आशा त्वःते मते,

6 छायाःसा परमप्रभुं
माया यानादीम्हयूसित
न्वाना नं दी।

थःकाय् यानादीपिन्त
वय्कलं सजाँय नं बियादी।”*

7 परमेश्वरं न्वानादीगुलि छिमिसं सह यायेमाः। वय्कलं छिमित काय् थें यानादीगु दु। अबुं न्वाना मतःम्ह काय् सु जक दइ?

8 वय्कलं छिमित थथे न्वाना मदीगु जसा छिपि वय्कःया काय् जुइ मखु, बरु व्यभिचारं ब्रूह मचा थें जुइ।

9 झीत बुइका तःम्ह अबुं न्वाःथें झीपि च्वना, उकि झीसं वय्कःयात मानय् याना। छु झीसं झीत आत्माय् बुइकादीम्ह बाःयागु खँ झन अप्वः न्यने म्वाः ला?

10 झी अबुपिन्सं थःत यःकथं झीत छुं ई तक जक न्वानादिल। परमेश्वर बाःनं ला झी हे भिनेमा, अले वय्कः थें पवित्र जुइमा धकाः न्वानादिल।

11 झीत थथे न्वानादीबलय् न्ह्याइपुसे ला च्वनी मखु, बरु दुःख जक जुइ। अथेसां लिपा तकं सह यानाच्वनीपिन्त शान्ति दइ, अले परमेश्वरया न्ह्याःने नं ठीक ठहरय् जुइ।

परमेश्वरयागु खँ मन्यंपिन्त ख्याच्वः

12 अय्जुगुलि त्यानुगु ल्हाः व बमलाःगु तुति बल्लाकि।*

13 माथवंगु लँय जु। बमलाःगु तुति खुत्यां मकायेमा, बरु लनेमा।*

14 फुक्कलिसे मिलय् जुयाच्वनेगु व पवित्र जुयाच्वनेगु कुतः या। पवित्र मजुइकं सुनानं प्रभुयात खनी मखु।

15 होश या, सुनानं परमेश्वरयागु दया माया काये मखंकाः च्वने म्वाःलेमा। मखुसा, बिख मां नुगलय् हा कयाः छिमित स्यंकाबी।*

16 सुनानं व्यभिचार याये मते। अले एसाव थें परमेश्वरयात मानय् मयाइम्ह जुइ मते। छछाःया निति एसावं थःगु हक नं मिल।*

17 छिमिसं सि हे स्यु, लिपा वं थः अबुयाके आशिष पवंबलय् काये मखन। वं थःम्हं म्यूगु हक ख्वलं नं लिपयाना काये मफुत।*

18 छिपि परमेश्वरयाथाय वनेगु थी फइगु सीने पर्वतय् वये थें मखु। इस्त्राएलीत धाःसा मित्याः पिहां वयाचवंगु सीने पर्वतय् वःगु खः। अन हाकुगु सुपाचं त्वपुयातःगु व ग्वःफय् वयाः खिउँसे च्वनाचवंगु खः।

19 अन इमिसं तुरही पुयाहःगु सः व परमेश्वरं न्वानादीगु सः ताल। वय्कःयागु सलं तसकं ग्यानाः इमिसं आः हानं छसः हे न्वाना मदीमा धकाः बिन्ति यात।*

20 “थ्व पर्वतयात पशुतय्सं जक थ्यसां ल्वहँतं कयकाः स्यानाब्यु” धकाः उजं बियादीगुलि इपिं झन तसकं ग्यात।*

21 उबलय् तसकं ग्यानापुसे च्वंगुलि मोशानापं थथे धाल – “जि ला ग्यानाः थरथर हे खात।”*

22 छिपि ला म्वाःम्ह परमेश्वरयागु स्वर्गयागु शहर यरुशलेम, सियोन पर्वतय् वःगु दु। अन दुलंदः स्वर्गदूत लयल्यतातां मुनाचवंगु दु।

23 अन स्वर्गय् नं च्वयातःपिं, परमेश्वरया दकलय् तःधिकःम्ह काययात विश्वास याना च्वंपिनिगु पुचलय् छिपि दुथ्याःगु दु। फुक्क मनूतयत न्याय यानादीम्ह परमेश्वर दीथाय् छिपि वःगु दु। अन धर्मी मनूया सिद्ध जुइ थुंकूपि आत्मात नं दु।

* 12:6 १२:५-६ अय् ५:१७; हितो ३:११-१२ * 12:12 १२:१२ यशै ३५:३ * 12:13 १२:१३ हितो ४:२६ * 12:15 १२:१५ व्य २९:१८

* 12:16 १२:१६ उत २५:२९-३४ * 12:17 १२:१७ उत २७:३०-४० * 12:19 १२:१८-१९ प्रस १९:१६-२२; २०:१८-२९; व्य ४:११-१२; ५:२२-२७

* 12:20 १२:२० प्रस १९:१२-१३ * 12:21 १२:२१ व्य ५:१९

24 छिपिं न्हगु बाचा चिनाः परमेश्वर व मन्तय् दथुइ च्वनादीम्ह येश्याथाय् व बदलाया लागि हालाच्वंगु हाबिलया हिया पलेसा क्षमा या निति न्वाइगु हाः हाः याःगु हिया थासय् वःगु दु।*

25 होश या, छिपिलिसे नवानादीम्हयसिगु खँ मन्यंसे च्वने मते। थ्व संसारय् च्वनाः परमेश्वरयागु खँ न्यंकीम्हयसिगु खँ मन्यंपिन्त ला मल्यंकु धार्सेलि स्वर्ग हे नवानादीम्हपाखे फस्वया जुइपिन्त जक ल्यंकी ला?*

26 उबलय् वयकःयागु सलं पृथ्वी हे लिंगिलिगि सन। वयकलं आः थ्व बचं बियादीगु दु –

“पृथ्वी जक मखु,

जिं आः छकः हानं

आकाशयातनापं

संकावी।”*

27 थन “आः छकः हानं” धयागु सृष्टि याना तःगुयात संकेगु व मदय्केगु धकाः धाःगु खः। अथे खःसा मसनिगु जक ल्यनी।

28 अयज्गुलि संके हे फइ मखुगु राज्यय् दुथ्याकादीगुलि झीसं परमेश्वरयात सुभाय् बियाः वयकःयात यइपुक तःधंकाः सेवा यायेमाः।

29 झीम्ह परमेश्वर भस्म याना छ्वइम्ह मि खः।*

13

परमेश्वरयात गय् यानाः लयताय्केगु?

1 दाजुकिजापिं, थःथवय् माया यायेगु त्वःते मते।

2 पाहां वःपिन्त दुकायत थाकूचाय् मते। थथे यानाः गुलिसिनं सि हे मस्युसे स्वर्गदूततयत दुकाःगु दु।*

3 थःत नं कुना तःगु थें हे ताय्काः कुना तःपिनिगु च्यूताः ति। दुःख सियाच्चंपिन्त थःम्ह हे दुःख सियाच्च्वना थें च्वंक लुमंकेगु या।

4 ब्याहायात सकसिनं तःधंकेमाः। निम्हतिपूया दथुइ थःथवय् विश्वास दयेमाः, छाय्धाःसा व्यभिचार याइपिन्त व ब्याहा याये धंकाः नं मेपिं नाप जुयाः स्यनिपिन्त परमेश्वरं न्याय यानादी।

5 छिमिगु जीवनय् धिबायागु लोभं तापाक च्वँ। थःके गुलि दु उलि हे लुधंका च्वँ। परमेश्वरं धयादीगु दु –

“जिं छिमित गुबलें

त्वःते मखु,

जिं छिमित गुबलें

त्यागय् याये नं मखु।”*

6 अयज्गुलि झीसं संका मयासें धायेफु –

“प्रभु जितः ग्वाहालि

यानादीम्ह खः।

जितः ग्याये माःगु मदु।

मन्तय्सं जितः

छुं हे याये फइ मखु।”*

7 छिमित परमेश्वरयागु वचन स्यनीपिं गुस्तयत लुमंकी। इपिं गुकथं म्वानाच्वन, व स्वयाः छिमिसं नं इमिसं थें हे विश्वास यायेगु या।

8 येशू ख्रीष्ट म्हिगः नं थौं नं अले सदां उथें हे जुयादी।

9 थीथी कथंया अजू चायापुगु स्यनातःगु खं छिमित मखुगु लँय् यंके मफयेमा। नयेत्वनेगुलि मखु, बरु परमेश्वरयागु दया मायां थःगु मनयात बल्लाकि, छाय्धाःसा नयेत्वनेगुलिइ जक जुयाच्चंपिन्त गुब्सं भिं जूगु मदु।

10 झीगु छगू वेदी दु, गुकी छायेहःगु बलिपाखें पवित्र पालय् ज्या याइपिं पुजाहारीतय्सं नये मज्यु।

11 दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी महा-पवित्रगु थासय् बलियागु हि छाये यनी। अले बांयागु म्ह जक छाउनीं पिने यनाः उनाछ्वइ।*

12 अथे हे येश्यात नं शहरयागु ध्वाखां पिने यंकाः स्यात। वयकलं थःगु हिं मन्तय्युगु पाप हया छ्वयेत थथे याकादिल।

13 अयज्गुलि झीपिं नं वयकःया निति हेला फयाः ध्वाखां पिने वयकःयाथाय् वनेनु।

* 12:24 १२:२४ उत ४:१० * 12:25 १२:२५ प्रस २०:२२ * 12:26 १२:२६ हाग २:६ * 12:29 १२:२९ व्य ४:२४ * 13:2 १३:२ उत १८:१-८; १९:१-२ * 13:5 १३:५ व्य ३:१६, ८; यहो १:५ * 13:6 १३:६ भज ११:८६ * 13:11 १३:११ लेवी १६:२७

- 14 झीगु निति थन सदां दयाच्चनीगु शहर मदु। झीपि ला लिपा वडगु शहरयागु लँ स्वया च्वनापि खः।
 15 अयज्गुलि झीसं सदां खीष्टया नामय् परमेश्वरयात तःधंकेमाः। थ्व झीगु म्हुतं वयकःयात छाडगु बलि खः।
 16 मेपिन्त भिंका जुडगु व ग्वाहालि यायेगु ल्वःमंके मते। थज्याःगु बलि हे परमेश्वर लयतायादी।
 17 छिमिसं मण्डलीया थकालिपिनिगु खँ न्यँ, अले इमिसं धाःथें च्वँ, छायाःसा इमिसं थःगु ज्याया ल्याःचाः परमेश्वरयात क्यनेमाःगुलि छिमित बांलाक हेरचाह याना तइ। इमित थःगु ज्या लसतां याकेब्यु, इमित नुगलय् स्याके मते। मखुसा छिमित हे बांलाइ मखु।
 18 जिमिगु निति प्रार्थना याना हे च्वँ। जिमित विश्वास दु, जिमिगु नुगः यचुसे च्वँ, छायाःसा जिमित बांलाःगु ज्या जक याये मास्ति वः।
 19 जि छिमिथाय् याकनं वये फयेमा धकाः छिमिसं जिगु निति दुनुगलंनिसें प्रार्थना याना च्वँ।

प्रार्थना

- 20 परमेश्वरं तःधंम्ह फैजवाः
 झी प्रभु येश्वात सीम्हं
 हानं म्वाकादीगु दु।
 अले वयकःयागु हे हिं
 शान्ति बीम्ह परमेश्वरं
 झीपिलिसे सदांया निति
 बाचा चिनादीगु दु।
 21 थ्व हे परमेश्वरं छिमित
 वयकःयात लयतायकेत
 माक्व भिंगु बांलाःगु
 फुक्कं बियादीमा।
 थुकथं येश् ख्रीष्टपाखें
 झीपि वयकःयात यय्क
 म्वानाच्चने फयेमा।
 वयकः सदां तःधना च्वनेमा।
 आमेन।

- 22 यःपिं दाज्जुकिजापि, चिचाहाकयक जुसां जिं छिमित च्वयागु थ्व अतीं छिमिसं बांलाक न्यना का।
 23 झी किजा तिमोथीयात त्वःता हःगु खँ जिं छिमित सीके बियाच्चना। व थन याकनं वल धाःसा जि वयात ब्वनाः
 आम्कन वये।
 24 छिमि थकालिपिन्त व आम्कन च्वपि फुक्क विश्वासीतयत् ज्वजलपा धयाब्यु। इटालियाय् च्वपि विश्वासीतयसं
 नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।
 25 छिपि फुक्कसितं परमेश्वरं दया माया यानादीमा। आमेन।

याकूबं च्वःगु पौ म्हसीका

येशूया किजा याकूबं थ्व पौलय रोमी साम्राज्यया थीथी शहरय् च्वनाच्चंपि यहूदी विश्वासीतयत् ख्रीष्टियन चालचलन गथे जुइमाः धकाः थीथी अती बियातःगु दु।

याकूबं थुकी तःमि, चीमि, जाँचय् लाकीगु, भिंगु चालचलन, ख्वाः स्वयाः ज्या यायेगु, विश्वास व ज्या, मेयात खःकथं छ्यलेगु, भिंगु व मभिंगु बुद्धि, ल्वापु, घमण्ड, क्वमिल्लु जुइगु, मेपिन्त दोष बीगु, तःधंछुइगु, सह यायेगु व प्रार्थनाया बारे ध्वाथुइकातःगु दु।

थ्व पौलय् विश्वास याःथें ज्या नं यानाक्यनेमाः धकाः बःबियातःगु दु।

धलः पौ

न्हाखँ १:१

विश्वास व बुद्धि १:२-८

चीमि व तःमि १:९-११

जाँचय् याःगु व जाँचय् लाःगु १:१२-१८

वचन न्यं थें यायेमाः १:१९-२७

ख्वाः स्वयाः ज्या याये मज्यू २:१-१३

विश्वास व ज्या २:१४-२६

मेयात लकय् हनेगु ३:१-१८

संसारयागु माया ४:१-५:६

मेमेगु अती ५:७-२०

याकूब

1 परमेश्वर व प्रभु येशू ख्रीष्टया दास याकूबयापाखें सारा संसारय् न्यंक वनाच्चंपि इस्राएलीतयगु झिनिगु कुलयापि मनूतयत् ज्वजलपा।^{*}

विश्वास व बुद्धि

2 दाजुकिजापि, छिमित न्हागु कथंया दुःखकष्ट जू वसां लयताया च्वँ।

3 छाय्धाःसा छिमिगु विश्वास जाँचय् यात धाःसा झन जक छिमिगु विश्वास बल्लाइ।

4 थुकथं विश्वास बल्लाकाः छिमिसं भरोसा तयाच्चनेगु त्वःते मते। अले जक छिपि बल्लाइ, छुं नं मगाः मजुइक सिद्ध जुइ।

5 छिपि सुयातं बुद्धि माःसा परमेश्वरयाके फ्वँ, अले वयकलं वयात माक्व बुद्धि बियादी। वयकलं फुक्कसित माक्व बुद्धि बियादी, छाय्धाःसा वयकः सुयातं छुं बीत नुगः मस्याः।

6 छिमिसं वयकःयाके फ्वनेबलय् वयकलं बियादी धकाः विश्वास यायेमाः। परमेश्वरं बियादी ला बियामदी ला धकाः मनय् संका तये मज्यू। मनय् संका तयाः फ्वनीपि मनूत फसं थुखे उखे याःगु समुद्रया लःढुम्बः थें जुइ।

7 अथे मनय् संका तया जुइम्ह मनूयात परमेश्वरं छुं हे बियादी मखु।

8 थथे दोमन जूम्ह मनूयागु ज्याखँ थातय् लाइ मखु।

तःमिपि व चीमिपि

9 संसारय् चिधंम्ह दाजु वा किजां परमेश्वरया न्ह्यःने तःधं जुइ दुगुलिइ छ्यं धस्वाकी।

10 अथे हे तःमिम्ह मनू नं चीमि जुइमाःगुलिइ लयता छाय्धाःसा व इवाः जुयावनीगु ख्यलय् च्वंगु स्वां थें खः।

11 निभालं यानाः घाँय् फुक्कं गनावनी, स्वां इवाः जुयाः हायावनी। अले छति बांलाइ मखु। उकथं हे तःमिम्ह मनू नं छन्हु सिनावनी।^{*}

12 दुःखकष्ट जुयाच्चंबलय् नं परमेश्वरयाके भरोसा तयाच्चंम्ह मनू धन्यम्ह खः। अथे दुःखकष्ट सीधुकाः वयात परमेश्वरं वयकःयात माया याःपिन्त बी धकाः धयादीगु जीवनयागु श्रीपेच बियादी।

13 छुं गथे जुयाः सुं मनू जाँचय् लात धाःसा व मनूखं “परमेश्वरं जितः जाँचय् यात” धकाः धाये मते। छाय्धाःसा मभिंगु खं परमेश्वरयात जाँचय् याये फइ मखु, अले परमेश्वरं नं सुयातं स्यंकेत जाँचय् लाकादी मखु।

14 तर मनूयागु दुनुगलनिसें हे मभिंगु बिचाः बुया वइ, अले मभिंगु ज्या याये मास्ति वयाः जाँचय् लाइ।

* 1:1 १:१ मती १३:५५; मर्क ६:३; प्रे १५:१३; गला १:१९

* 1:11 १:११ यशै ४०:६-७

15 उक्तिं वयागु मतिइ बुयावःगु मभिगु बिचाः बल्लाना वयाः वं पाप याइ। थथे वं पाप याना हे च्वन धाःसा व मनु सीधुंकाः नरकय वनी।

16 यःपिं दाजुकिजापिं, थःम्हं थःत धोखा बी मते।

17 फुक्क भिगु भिगु व सिद्धुगु वरदान च्वं, आकाशय् च्वंगु फुक्क जः सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरपाखें वःगु खः। परमेश्वर गुबलें हिल्ली मखु, वयकः हिलिगु किचः थें नं मखु।

18 वयकलं सृष्टि यानादीगु मध्ये न्हापांगु फल इपीपिं जुइ फयेमा धकाः सत्य वचनपाखें इतीत थःम्हं ल्ययादीगु खः।

वचन न्यं थें यायेमाः

19 यःपिं दाजुकिजापिं, थ्व खँ ल्वःमंके मते – न्यनेगुलिइ चंख जु। बिचाः यानाः जक नवा, अप्वः तं पिकाये मते।

20 परमेश्वरया न्हाःने धर्मीं जुया च्वनेत तं पिकया जुइ मज्यु।

21 मभिगु बांमलाःगु ज्याखँ त्वःताछ्व। छिमित स्यनातःगु परमेश्वरयागु वचनयात दुनुगल्य तयाति। थ्व हे वचनं छिमित पाप याके मब्यसे पापं बचय यानातये फु।

22 वचनयात न्यनेगु जक मखु, मानय नं यायेगु या। थःम्हं थःत धोखा बी मते।

23 वचन न्यं थें मयाइम्ह मनु न्हायकनय थःगु ख्वाः स्वइम्ह थें जुइ।

24 थज्याःम्ह मनुखं थःगु ख्वाः न्हायकनय स्वतले खनी। अले हानं थःगु ख्वाः गय् च्वं धयागु खँ ल्वःमंका तुं छ्वइ।

25 सुनां मुक्ति बीगु सिद्धुगु परमेश्वरयागु व्यवस्था ब्वनाः थुइकाः अथे हे याइ, अले ल्वःमंकी मखु, व हे धन्यम्ह खः। वं याःगु फुक्क ज्याय परमेश्वरं आशिष बियादी।

26 धर्मींम्ह धकाः धया जुइम्ह मनुखं न्हाःने लाः थें नवाना जुइ मज्यु। न्हाःने लाः थें नवाना जुइम्ह मनुखं परमेश्वरयात मानय याना जूगु सिंति वनी। अले हानं थुकथं याना जूम्ह मनुखं थःम्हं थःत थगय याइ।

27 परमेश्वर बाःयात यःगु भिगु बांलाःगु धर्म ला मांबौ मदुपिं मस्तयत व भाःत मदय थुंक्पिं मिसातयत दुःख जुइबलय् ग्वाहालि यायेगु, अले थ्व संसारय् मभिगु ज्याखँ मयासें पवित्र जुयाच्वनेगु खः।

2

ख्वाः स्वयाः ज्या याये मज्यु

1 दाजुकिजापिं, छिपि दकल्य तःधंम्ह इी प्रभु येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःपिं जुया नं छाया ख्वाः स्वयाः व्यवहार यायेगु यानागु?

2 सुं छम्ह मनु लुंयागु अंगु न्हायानाः बांलाःगु वसतं पुनाः मण्डलीइ वल, अथे हे सुं छम्ह चीमिम्ह मनु नं भ्वाथःगु वसतं पुनाः वल धायका।

3 छिमिसं बालाक वसतं पुनावःम्ह मनुयात मानय यानाः “झासँ, थन दिसँ,” अले चीमिम्ह मनुयात हेपय यानाः “अन हे दनाच्वँ, अथवा बाँय फयतुना च्वँ” धकाः

4 धाल धाःसा छिमिसं ख्वाः स्वयाः ज्या याःगु जुइ। छिमिसं थथे ख्वाः स्वयाः ज्या यात धाःसा छिमित मभिगु बिचाः तयाः न्याय याःगु द्रुपं जुइ।

5 यःपिं दाजुकिजापिं, जिं धयागु खँ न्यँ – संसारय् चीमिपिन्त हे परमेश्वरं विश्वासय् तःमि यायेत व वयकःयात माया याःपिन्त दुकाये धकाः धयादीगु राज्यय् दुकायेत ल्ययादीगु मखु ला?

6 तर छिमिसं ला चीमिपिन्त हे हेला यानाच्वन। छिमित त्यला तःपिं सु? तःमिपिं हे मखु ला? छिमित अदालतय् यंकीपिं सु? तःमिपिं हे मखु ला?

7 अले हानं छिमित सःतादीम्ह हनेमाःम्ह प्रभुयागु नां बेइज्जत यायेत स्वःपिं नं तःमिपिं हे मखु ला?

8 जःलाखःलातयत नं थःत थें माया यायेमाः धकाः धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु परमेश्वरया राज्ययागु व्यवस्था छिमिसं मानय याना च्वंसा बां हे लात।*

9 मनुतयागु ख्वाः स्वयाः ज्या यात धाःसा छिमिसं पाप याःगु जुइ। अले छिमित व्यवस्था मानय मयाःपिं धकाः दोषी ठहरय् याइ।

10 व्यवस्थाय् च्वंगु दक्क फुक्क मानय यानाः नं छगू जक द्रुकल धाःसां व मनुखं व्यवस्था हे मानय मयाःगु ति जुइ।

11 “व्यभिचार याये मते” धकाः धयादीम्हयूसिनं हे “मनुतयत स्याये मते” नं धयादीगु दु। सुनानं व्यभिचार मयाः तर मनु स्यात धाःसा वं व्यवस्था मानय मयाःगु जुइ, अले व पापी जुइ।*

12 अयजुगुलि पापं छुतय् याइगु व्यवस्थां न्याय काये खंपिं मनुतयसं थें नवायेगु व ज्या यायेगु या।

13 छायाधाःसा परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् दया माया मदुम्ह मनुयात दया माया यानादी मखु। दया माया दुपिं मनुतयत दया माया हे क्यनादी।

विश्वास या:थें ज्या नं याना: क्यनेमा:

14 य:पिं दाजुकिजापिं, ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्वनागु दु धका: धया जुइह मनुखं ज्या याना मक्यंसा, वं विश्वास याना जगु छु ज्यालगय जुल? थज्या:गु विश्वासं वयागु उद्गार जुइ फइ ला?

15 पुनेत वस: मदुपिं, नये मखंपिं दाजुकिजापिं व तताकेहंपिं छिमिथाय दु धायका।

16 “परमेश्वरं छिमित आशिष बियादीमा, अले बांलाक नया तिया जु” धका: जक धया: छिमिसं इमित मा:गु नसा वस: बिया मख्वल धा:सा छिमिगु विश्वास छु ज्यालगय जुल?

17 विश्वास याना थें ज्या नं यानाक्यने मफुसा वयागु विश्वास सीगु विश्वास जुइ।

18 सुनानं थथे धायेफु – “छंके विश्वास दु, जिके ज्या दु।” छं छु हे मयासें विश्वास याना धका: जित: क्यनेफु ला? तर जिं ज्यां हे जिगु विश्वास क्यने।

19 परमेश्वर छम्ह हे जक दु धका: छं विश्वास याना च्वंसा, बां हे लात। भूतआत्मां नं थथे वय्क: छम्ह हे जक दु धका: विश्वास या:, अले वय्क: खना: ग्या:।

20 अय मूर्ख, ख्रीष्टयात विश्वास याना जू थें ज्या याना मक्यनीम्ह मनुखं वय्क:यात विश्वास या:गु सितिं वनी धका: छन्त क्यनाबीं माल ला?

21 झी तापा:बाज्या अब्राहाम गथे जुया: धर्मीं जुल, छं स्यू ला? थ:काय् इसहाकयात वेदीइ छाये त्यंगुलि हे मखु ला, व धर्मीं जगु?*

22 छं गथे थुइके मफुगु? अब्राहामं विश्वास या: थें ज्या नं यानाक्यन। वं या:गु ज्यां हे ला ख: नि, वयागु विश्वास सिद्ध जगु।

23 थुकथं धर्मशास्त्रय च्वयात:गु थ्व खँ पूवन – “अब्राहामं परमेश्वरयात अथे विश्वास या:गुलि हे वयात धर्मींम्ह मनु धका: धयादिल।” “अब्राहाम जिम्ह पासा ख:” धका: परमेश्वरं हे धयादिल।*

24 विश्वास जक याना जुयां धर्मीं जुइ मखु धका: ला थुकिं हे सीदत नि। अयजगुलि धर्मीं जुइत विश्वास यायेगुयानापं ज्या नं याना: क्यनेमा:।

25 अथे हे राहाब धा:म्ह छम्ह मिसा वेश्या नं देशयागु फुक्क खँ सीकेत व:पिं यहूदी मनुतयत् बाय् बिया: बिसिके छव:गुलि हे ला ख: नि धर्मीं जगु।*

26 गथे प्राण मन्त धायेवं मनु सी, अथे हे ज्या याना मक्यंसा विश्वास नं सी।

3

मेयात लकय हनेमा:

1 य:पिं दाजुकिजापिं, अप्व: गरु जुया: जुइ मते। गरु जुया जूपिन्त परमेश्वरं मेपिन्त स्वया: कडा जुइक न्याय यानादी।

2 झी फुक्कसिनं अप्व: याना: टुंके य:। मट्टुंकेसे नवाये फुम्ह मनु हे जक सिद्धम्ह जुइ। थज्या:म्ह मनुखं जक थ:गु म्हायात लके हने फइ।

3 झीसं थ:गु खँ मानय याकेत सलयागु म्हतुइ लगाम तयाबी, अले झीसं सलयात य:य:थाय यंके फइ।

4 अथे हे फसं न्ह्यानाच्वंगु तत:धंगु ल:जहाजयात नं छगू चिचाधंगु कर्ण जक संका: नं जहाज चले याइम्हयसिनं थ: य:थाय यंके फु।

5 झीगु मे नं अथे हे ख:। थ्व मे चिपु जूसां थ्व तत:धंगु खँ ल्हाना: फुइँ याइ।

अले हानं छकुचा मिं याना: तत:धंगु गुं च्याना: वने य:।

6 मे नं मि थें ख:। थ्व झीगु म्हाया मेमेगु म्हव्व स्वया: मभिंगु म्हव्व ख:। थ्व झीगु म्ह छम्हं स्यंकाबी। अले नरकयागु मि कया: झीगु जीवनयात हे छवयकाबी।

7 मनुतयसं फुक्कसित तहलगय याये फु। इमिसं गुँइ च्वंपिं पशुतयत्, झंग:तयत्, थिसय जुया जुइपिं जन्तुतयत्, अले समुद्रय च्वंपिं जीवजन्तुतयत् तकं तहलगय याये फु।

8 मेयात धा:सा सुनानं थौं तक लके याये मफुनि। थ्व तसकं मभिं, थ्वयात लके याये थाकु, अले थ्व बिखं जायाच्वनी।

9 थुकिं हे झीसं प्रभु परमेश्वर बा:यात सुवा: बीगु, अले थुकिं हे परमेश्वर थें च्वंक दयकात:पिं मनुतयत् सरा: बीगु ख:।

10 व हे छप्वा: म्हतुं सुवा: नं बीगु, अले सरा: नं बीगु याइ। य:पिं दाजुकिजापिं, थथे छता याये मते।

11 छगु हे बुंगा:चाय सा:गु नं खायगु नं ल: बुया वइ मखु।

12 दाजुकिजापिं, य:मरिमाय भद्राक्ष सइ ला? अले दाखमाय य:मरि सइ ला? चि सवा: व:गु बुंगा:चाय सा:गु ल: बुया वइ मखु।

भिंगु व मभिंगु बुद्धि

13 छिमिथाय परमेश्वरयागु वचन स्यने फुम्ह सुं बुद्धि दुम्ह मनु दु धयागु जूसा वं तःधं मजुसे बांलाःगु चालचलनयाम्ह जुयाः बांलाक ज्या यानाः कयँ।

14 तर छिपि नुगः मुइकाः स्वार्थी जुयाः तःधंछुया जुइ मते। थुकथं छिमिसं फताहा खँ ल्हानाः परमेश्वरयागु सत्ययात त्वपुइत स्वये मते।

15 थज्याःगु बुद्धि परमेश्वरपाखें वःगु मखु। थज्याःगु बुद्धि ला संसारं ब्यूगु, अले शैतानपाखें वःगु खः।

16 गन नुगः मुइकीपि थः यःथें यानाजुइपि मनुत दइ, अन कचकच जक जुइ, अले मभिगु न्हागुं ज्या जुइ।

17 परमेश्वरपाखें दुगु बुद्धि पवित्र, शान्ति बीगु, क्वमिल जुइगु, मिजासं जाःगु, दया दुगु व भिगु फल बीगु जुइ। थव ख्वाः स्वयाः ज्या मयाइगु व दुयंगु जुइ।

18 शान्ति बीम्हयसिनं मिलय् यायेगु ज्यां भिगु फल सयकी।

4

संसारयागु माया काये मते

1 छिमिगु दथुइ ल्वापुख्यापु गनं वल? मोजमज्जा यानाजुइगु बिचारं यानाः थथे जूगु मखु ला? थव इच्छा छिमिगु हे नुगलय् च्वंगु खः।

2 छिमिसं थःत यःगु चिजबिजया निति मनु स्यायेत तकं लिफः स्वइ मखु। छिमिसं थःके मदुगु चिजबिजया लोभ याना जुइ, अले ल्वाना जूसां कायेत स्वइ। छिमित माःगु चिजबिज छिमित दइ मखु, छायाधाःसा छिमिसं परमेश्वरयाके मप्वं।

3 छिमिगु मति हे मभिं, उकिं प्वसां छिमित बियादी मखु, छायाधाःसा छिमिसं मोजमज्जा याना जुइत प्वनी।

4 हे विश्वास त्वःतूपि मनुत, संसारयात माया याइपि परमेश्वरया शत्रु खः धकाः छिमिसं मस्यू ला? संसार नाप मिलय् जुइपिन्सं परमेश्वरयात शत्रु याइ।

5 परमेश्वरं इति बियादीगु आत्मायात जक ययक च्वनाच्वनेमाः धकाः धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खः।

6 परमेश्वरं अज्ज यक्व दया माया यानादी। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“परमेश्वरयात तःधंछुया जुइपि मनुत मयः।”

चिधंछुया जुइपि मनुतयत धाःसा

वयकलं यक्व दया माया यानादी।”

7 उकिं छिमिसं वयकलं धयादीगु खँ मानय् याना च्वँ। शैतानं धाःगु खँ मानय् याये मते, अले वं छिमित थी फइ मखु।

8 परमेश्वरया लिक्क वा, अले वयकः नं छिमि लिक्क झायादी। हे पापीत, छिमिसं थःगु ल्हाः सिलाख्व। हे दोमन यानाजुइपि, छिमिसं थःगु नुगःयात शत्रु या।

9 छिपि नुगः मछिकाः ख्व, पिच्याना हा। छिमिगु न्हिगु सः ख्वःसलय् हिलावनेमा, अले छिमिगु लसता दुःखय् हिलावनेमा।

10 परमेश्वरया न्हाःने चिधं जु। अले जक छिमित वयकलं तःधंकादी।

कर्पिन्त दोष बी मते

11 दाजुकिजापि, सुयात नं मभिंकाः खँ ल्हाः जुइ मते। सुं विश्वासी दाजुकिजायात सुनानं मभिंकाः खँ ल्हात धाःसां, न्याय यात धाःसां, व मनुखं परमेश्वरयागु व्यवस्थायात हेला याःगु जुइ, अथवा न्याय याःगु जुइ। थुकथं छिमिसं परमेश्वरया व्यवस्थायात न्याय यात धाःसा छिपि वयकःया व्यवस्था मानय् याइपि मखु बरु छिपि ला न्याय याइपि हे जुल।

12 व्यवस्था बियादीम्ह व न्याय यानादीम्ह परमेश्वर जक खः। वयकलं हे बचय् याये नं फु, अले नाश यानाख्वये नं फु। उकिं कर्पिनिगु न्याय याइपि छिपि सु खः?

तःधंछुइगु बांमलाः

13 छिमिसं थथे मतिइ तथा जुइ – “थौसां कन्हयसां जिपि फलनागु शहरय् वनाः दच्छि ति च्वनाः ब्यापार यानाः धिबा कमय् याना हये।”

14 कन्हय् छु जुइ धकाः छिमिसं छुं नं मस्यू। छिमिगु जीवन छु हे खः धकाः? छिमिगु जिन्दगी खसु थें खः। छुं ई तक खने दइ, अले हानं तनावनी।

15 छिमिसं अथे मतिइ मतसे, बरु थथे मतिइ तयेमाःगु खः – “प्रभुयात यःसा, इी म्वानाच्वन धाःसा इीसं थथे अथे याये।”

16 तर छिमिसं तसकं तःधंछुयाः फुइँ यानाः खँ ल्हाना जुल। थथे फुइँ यानाजुइगु बांमलाः।

17 अयज्गुलि सीक सीकं न भिगु ज्याखँ मयाइम्ह मन्यात पाप लाइ।

5

तुःमिपिन्त ख्याच्चः

- 1 हे तःमिपि मनूत, जिगु खँ न्यँ – छिमित जू वयेत्यंगु कष्ट खनाः नुगः दायाः ह्यँयह्यँय ख्व।
- 2 छिमिगु धनसम्पत्ति छुनं ज्यालगत्य मजुइ धुंकल। वसः नं फवसा ह्याः किलं नयेधुंकल।
- 3 छिमिगु लुँ वहलय फवसा ह्ये धुंकल। थथे फवसा हःगु हे छिमिगु विरोधय साक्षी जुइ। उकिं मिं थें छिमिगु ला नइतिनि। संसार फुनावने त्यंबलय छिमिसं धनसम्पत्ति मुंकाच्चंगु दु।*
- 4 छिमिसं बुँइ ज्या याःपि मनूतयत ज्याला हे मब्यूसे तयातःगु दु। छिमिसं अन्याय यात धकाः व ज्यामित हालाच्चंगु दु। अन्याय जुल धकाः इपि हालाच्चंगु सः दकलय तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह प्रभु परमेश्वरं न्यनादीगु दु।*
- 5 थ्व संसारय छिमिसं मोजमज्जा यानाच्चंगु दु। न्याय याइबलय सीगु दिनया लागि छिमिसं थःपिन्त ल्हंका च्वन।
- 6 भिम्ह मन्यात छिमिसं मभिं धकाः स्याना छवत, अयनं वं अथे याये मते धकाः मपं।

दुःखकष्ट सह यानाच्चँ

- 7 दाजुकिजापि, प्रभु मझातले मन तथा च्वँ। बाली लये दइगु आशां मनूतयसं बाली पिनाः वा मवतले मन तथाः पियाच्चनी।
- 8 छिमिसं नं अथे हे मन तथा च्वँ, थःगु नुगःयात बल्लाका च्वँ छायाधाःसा प्रभु याकनं हे झायादी।
- 9 दाजुकिजापि, छिपि थःथवय कचकच याना जुइ मते। अले जक परमेश्वरं छिमित भिपिं मनूत खः धकाः सजाँय बियादी मखु। स्व, मनूतयत न्याय यानादीम्ह प्रभु याकनं हे झायादीत्यंगु दु।
- 10 दाजुकिजापि, वचन न्यकेत प्रभुं छवयाहयादीपि अगमवत्तातयगु खँ लुमंकी। इमित गुलि दुःखकष्ट जुल, अयनं इमिसं सह यानाच्चन।
- 11 इमिसं अथे सहयाना च्वने फुगुलि झीसं इमित “धन्य खः” धकाः धयाच्चना। अत्यब धाःम्ह मनुखं नं गथे लिपा तक सह यानाच्चन, अले प्रभुं हे वयात यक्व लिधंसा बियादीगु खँ नं छिमिसं स्यू। प्रभुयागु दया माया तःधं।*
- 12 दाजुकिजापि, सुंनप ह्युं कालबिल यायेत बाचा चिनेबलय छिमिसं स्वर्ग व पृथ्वी, अथवा मेमेगु ह्युं नं नां कयाः पाफये मते। खःसा खः, अले मखुसा मखु जक धा। उकिं छिमित परमेश्वरं दोष बियादी मखु।*

उसाँय मदुमहयसिगु निति प्रार्थना यायेगु

- 13 छिपि मध्ये सुनानं दुःखकष्ट सियाच्चंगु दुसा वं प्रार्थना या। छिपि मध्ये सुं मनु तसकं लयताःसा वं भजन हा।
- 14 छिपि मध्ये सुं मनु उसाँय मदयाच्चंसा वं मण्डलीया थकालिपिन्त सःता हयाः प्रभुयागु नामं चिकनं बुके बिकाः प्रार्थना या।*
- 15 परमेश्वरयात क्वातुक विश्वास यानाच्चंम्ह मनूयागु प्रार्थनां उसाँय मदया च्वंमहयसिगु ल्वय लंकाबी। व मनुखं पाप हे याःगु जसां वयात क्षमा यानादी।
- 16 अयज्गुलि छिमिसं थःपिन्सं यानागु पाप थःथवय स्वीकार या, अले छम्ह मेमहयसिगु निति प्रार्थना या। अथे याःसा छिमिगु ल्वय लनावनी। धर्मीम्ह मनुखं याःगु प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादी।
- 17 एलिया नं ला झीपिं थें दुःखसुख फयाच्चंम्ह मनु खः नि। वा मवयेमा धकाः वं दुनुगलनिसें प्रार्थना याःगुलि धात्थें हे स्वदँ व खुलातक पृथ्वीइ वा मवल।*
- 18 लिपा हानं वं प्रार्थना यात, अले वा वल, अले पृथ्वीइ अन्न सल।*
- 19 दाजुकिजापि, छिपि मध्ये सुनानं परमेश्वरयात त्वःता वंम्ह मन्यात हानं लिगना हल धाःसा तसकं हे बांलाइ।
- 20 थुकथं लिगना हःम्ह बांमलाःगु लँय वनाच्चंम्ह मन्यात ला नरकं हे लित व्वना हःगुति जुइ। अले छिमिसं यानाः वं याःगु फुक्क पाप नं परमेश्वरं क्षमा यानादी। थ्व खँ लुमंका ति।*

* 5:3 ५:२२-३ मत्ती ६:१९ * 5:4 ५:२४ व्व २४:१४-१५ * 5:11 ५:११ अय १:२९-२२; २:१०; भज १:०३:८ * 5:12 ५:१२ मत्ती ५:३४-३७
* 5:14 ५:१४ मर्क ६:१३ * 5:17 ५:१७ १ राज १:७:१; १:८:१ * 5:18 ५:१८ १ राज १:८:४२-४५ * 5:20 ५:२० हितो १:०:१३; १ पत्र ४:८

पत्रसं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

पत्रसं थ्व पौ रोमी साम्राज्यया एशिया देशया उत्तरपाखे च्वनाच्वंपि परमेश्वरं ल्ययातःपि मन्तयत च्वःगु खः। थ्व पौ ईस्वी सम्बत ६४ सालपाखे च्वःगु खः। थ्व पौया मू उद्देश्य दुःखकष्ट फयेमाला च्वंपि विश्वासीतयत साहस बीगु खः। ख्रीष्ट सिनाः हानं म्वानावःगु व लिहां झाइतिनिगु भिगु खँ लुमंका बियाः पत्रसं इमित आशा मत्वःतुसे क्वातुक विश्वास याना च्वँ धकाः साहस बियातःगु दु। इमिगु विश्वास धात्थेगु खः मखु धकाः जाँचय् यायेत हे थज्याःगु दुःखकष्ट वइगु खः, अले ख्रीष्ट हानं झाइबलय् सिरपाः दइ धकाः सीकाः न्हाथे ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां सहयाना च्वँ धकाः पत्रसं इमित साहस बियातःगु दु।

नापं, इमिगु चालचलन नं ख्रीष्टयात मानय् याः कथं जुइमाः धकाः पत्रसं इनाप यानातःगु दु।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-२

परमेश्वरपाखे वःगु मुक्ति लुमंकागु १:३-१२

पवित्र जुइगु १:१३-२:१०

विश्वासीतयसं छु यायेमाः २:११-४:१९

१. हाकिमतयत मानय् यायेमाः २:१३-१७

२. निम्हतिपूया खँ ३:१-७

क्वमिलु जुइगु व सेवा यायेगु ५:१-११

क्वचाय्कूगु ५:१२-१४

१ पत्रस

पत्रसपाखे ज्वजलपा

1 पोन्टस, गलातिया, कापाडोकिया, एशिया व बिथिनियाय् वनाः परदेशी जुयाच्वंपि परमेश्वरं ल्ययातःपि मन्तयत येशू ख्रीष्टया प्रेरित पत्रसयागु ज्वजलपा।

2 न्हापानिसें ताःतुनादी थें वयकलं धाःथें याइपि यायेत पवित्र आत्मापाखे छिमित परमेश्वर बाःनं ल्ययादीगु खः। अले येशू ख्रीष्टयागु हिं शूद्र यानाः छिमित वयकःयात मानय् याइपि यानादीगु खः।

परमेश्वरयागु दया माया व शान्ति छिमित यक्व दयेमा।

तःधंगु आशा

3 झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वर न्हाबलें तःधनेमा। वयकलं झीत दया माया यानाः सी धुकूम्ह येशू ख्रीष्टयात म्वाकाः झीत तसकं तःधंगु व म्वानाच्वंगु आशाया निति न्हगु जीवन बियादिला।

4 परमेश्वरं वयकःया मन्तयत स्वर्गय् गुबलें आशां मघाइगु, न्हना मवनीगु, फुना मवनीगु सम्पत्ति तयादीगु दु।

5 परमेश्वरयात छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाच्वंगुलि वयकःयागु शक्ति छिमित मुक्ति बियादी। दकलय् लिपा थ्व मुक्ति छिमिगु न्हाःने खनेदः वइ।

6 अय्जगुलि छिमिसं आः न्हाक्व दुःखकष्ट फयेमाःसां दिक्क चाये मते। लिपा ला छिपि तसकं लयताय् खनी।

7 थुकिं ला इन जक छिमिगु विश्वास शूद्र व भिं धकाः क्यनी। स्यनावनीगु लुँ ला मिइ तयाः जाँचय् याना स्वइ। छिमिगु विश्वास ला लुँ स्वयाः यक्वं भिं। अय्जगुलि येशू ख्रीष्ट झायादीबलय् छिमित नं तःधकी, च्वय् तइ, अले धन्यपि धकाः धाइ।

8 वयकःयात छिमिसं मखनिसां माया यानाच्वंगु दु। आः नं वयकःयात छिमिसं मखनि, अयनं छिमिसं विश्वास यानाच्वंगु दु। अले धयां मब्याक छिपि लयतायाच्वंगु दु।

9 वयकःयात विश्वास यानाच्वंगुलि छिमिगु आत्मां मुक्ति काये खंगु दु।

10 छिमित दइगु थ्व हे मुक्तियागु खँ, न्हापायापि अगमवक्तातयसं मथुयाः थुइकेत यक्व हे कुतः यात।

11 ख्रीष्टयागु आत्मां इमित ख्रीष्टं दुःखकष्ट फयेमाली, अले हानं तसकं तःधनी धकाः धाःगु खँ अगमवक्तातयसं गुबलय् व गुकथं जुइ धकाः सीकेत स्वःगु खः।

12 अले परमेश्वरं व अगमवक्तातयत् थ्व खँ इमिगु निति जुइ मखु, लिपा छिमिगु निति जुइ धका: धयादिल। स्वर्ग छवयाह:गु पवित्र आत्मापाखें भिगु खँ न्यंकीपिन्सं छिमित आ: न्यंकाचंगु खँयात स्वर्गदूततयसं आ: तकं थुइकेत स्वयाचंगु दु।

पवित्र जुया: म्वानाच्चनेत स:तूगु

13 अथे जूगुलि छिमिसं थ:गु मन थातय लाका: होश यानाच्वँ। येशू ख्रीष्ट झायादीबलय बी तिनिगु परमेश्वरयागु आशिषय पूरा भरोसा तया च्वँ।

14 वयकलं धयादी थें च्वनाच्वँ। न्हापा मस्यूनबलय याना जू थें छिमिसं आ: नं अज्या:गु मभिगु ज्या याना जुइ मते।

15 छिमित स:तादीम्ह पवित्रम्ह ख:। अयजूगुलि न्हागु हे ज्याखँ या:सां छिमिसं भिगु मनं याना च्वँ।

16 थ्व हे खँ थथे च्वयात:गु दु –

“जि पवित्रम्ह जूगुलि

छिपिं नं पवित्रपिं जुयाच्वँ।”[☆]

17 प्रार्थना याइबलय छिमिसं परमेश्वरयात बा: धका: धयाजुल। अयनं वयक: ख्वा: स्वया: मखु, बरु मनूतयसं या:गु ज्याकथं न्याय यानादीम्ह ख:। उकिं छिमिसं थ्व संसारय परदेशी जुया च्वंतले वयक:यात मानय याना च्वँ।

18 छिमि तापा:बाज्यापिनिगु पालनिसें याना वयाचंगु ज्यालगय मजूगु थितिकुति छिमित छुतय यायेत गुलि मू पुलेमाल, छिमिसं सि हे स्यु। थ्व लुँ वह: थें नाश जुया वनीगु मखु,

19 बरु छुं हे खू मदुम्ह चीधिक:म्ह भ्या:चा जुयादीम्ह ख्रीष्टयागु तसकं मू वंगु हिं न्यानादीगु ख:।

20 थथे यायेत परमेश्वरं ख्रीष्टयात संसार सृष्टि याये न्हा: हे ल्यायादीगु ख:। अयजूगुलि छिमिगु निति वयक: आ: फुक्कसिया न्हा:ने खंक झा:गु दु।

21 वयकलं याना: हे छिमिसं परमेश्वरयाके भरोसा तये फत। स्याये धुंकूम्हयसित परमेश्वरं म्वाका: त:धंकादिल। थथे यानादीगुलि हे छिमिगु विश्वास व आशा परमेश्वरयाके दयाचंगु ख:।

22 सत्ययात मानय या:गुलि छिपिं आ: शुद्ध जूगु दु। अयजूगुलि छिमिसं दाजुकिजापिन्त माया याना च्वँ। अज्जं थ:थवय दुनुगलनिसें माया याना च्वँ।

23 छिपिं आ: नाश जुयावनीपिं मांबौनं बड़कूपिं मखु, बरु परमेश्वरयागु गुबलें नाश जुया मवनीगु वचनं बूपिं ख:।

24 धर्मशास्त्रय थथे च्वयात:गु दु –

“फुक्क मनूत घाँय थें ख:।

न्हाक्व बांलाकूसां

इपिं स्वां थें ख:।

घाँय सिनावनी,

स्वां हायावनी।

25 परमेश्वरयागु वचन धा:सा

न्हाबलें दयाच्वनी।”[☆]

छिमित न्यंकूगु भिगु खँ थ्व हे ख:।

2

भिपिं जुयाच्वँ

1 अयजूगुलि आर्वनिसें छिपिं मभिपिं मनूत जुइ मते। स्यातं थगय याये मते, निपा: ख्वा:पा: दुपिं जुइ मते, कर्पिन्त डाहा याये मते, अले मेपिन्त मभिका: खँ ल्हाये मते।

2 नकतिनि बूम्ह मचां त्वनेगु शुद्ध आत्मिक दुष्या इच्छा या:थें छिमिसं नं परमेश्वरयागु वचन ब्वनेगु इच्छा या। अले तिनि छिपिं ब्वलना: मुक्तिया निति न्हाज्याये फइ।

3 प्रभु भिं धका: ला छिमिसं सी हे धुंकल।[☆]

म्वा:गु ल्वहं व ल्ययात:पिं मनूत

4 वयक: मनूतयसं ज्यालगय मजू धका: चीकूगु, अयनं परमेश्वरं ल्ययादीगु, म्वा:गु व त:जिगु ल्वहं ख:। उकिं प्रभुयाथाय वा।

5 अले छिपि नं म्वाःगु ल्वहं जुयाः आत्मायागु छेँ दनेत ज्यालगय् जूपि जुयाच्वेँ। छिपि परमेश्वरयात यःकथं येशू ख्रीष्टपाखेँ पवित्र आत्मां धाःथेज्याःगु बलिदान बीपिं पुजाहारीत नं खः।

6 थ्व हे खेँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“स्व, जिं ल्यया तयागु छगः

तसकं हे थिकेगु

मू ल्वहं सियोनय् तये,

अले उकियात विश्वास याःपिन्सं
लज्या चाये माली मखु।”☆

7 उकिं छिपि विश्वास याःपिनिगु नितिं थ्व तसकं तःजिगु खः। तर विश्वास मयाःपिनिगु निति ला –

“दकःमितय्सं

ज्यालगय् मज्गु धकाः धाःगु

ल्वहं हे

कुंयागु मू ल्वहं जुल।”☆

8 हानं मेथाय् थथे च्वयातःगु दु –

“थ्व हे ल्वहँतय्

मनूत लुफि हानाः क्वदइ।”☆

परमेश्वरयागु वचनय् विश्वास मयाःगुलि इपि थथे लुफि हानाः क्वदइ। अले परमेश्वरं क्वःछिना तयादीगु सजाँय फयेमाली।

9 छिपि ला ल्ययातःपिं, जुजुया पुजाहारी, पवित्रपि व परमेश्वरया थः हे मनूत खः। वयकःयात तःधंका जुइत हे छिमित खिउँथासं वयकःया अजू चायापुगु जलय् हयादीगु खः।☆

10 न्हापा छिपि परमेश्वरया मनूत मखु,

आः जुइ धुंकल।

न्हापा छिमिसं वयकःयागु

दया माया काये मखं,

आः काये खंगु दु।☆

चालचलन

11 यःपिं दाजुकिजापिं, थ्व संसारय् छिपि कपिं व परदेशीत थें खः। अयजुगुलि आत्मानापं न्हाबलेँ ल्वाना च्वनीगु शरीरया इच्छापाखेँ तापाक च्वेँ धकाः जिं छिमित बिन्ति यानाच्वनागु दु। इतीत यःगु जक ज्याखेँ यात धाःसा इगीगु आत्मा पापय् लाइ।

12 परमेश्वरयात म्हमस्यूपि मनूतयगु न्हाःने छिमिसं थःगु चालचलन बांलाका जु। छिमित आः मभिका जूसां ख्रीष्ट येशू झायाः न्याय यानादीबलय् छिमिसं याःगु भिगु ज्याखेँ इमिसं सीकी, अले परमेश्वरयात तःधंकी।

हाकिमतयत् मानय् यायेमाः

रोम १३:१-७; तीत ३:१-११

13 प्रभुयात तःधंकेत तःधीपिं मनूतयसं धाःगु मानय् या। व दक्वसिबय् तःधंम्ह जुजु हे थजुइमा,

14 तःधंम्ह हाकिम हे थजुइमा। मभिगु ज्या यानाजुइपिन्त सजाँय बीत व भिगु ज्या यानाजुइपिन्त हनेत परमेश्वरं हे इमित छ्वयाहयादीगु खः।

15 छिमिसं थथे भिगु ज्या याना हे छुं मस्यूपि मूर्खतयगु म्हुतुप्वाः तिके फयेमा धयागु परमेश्वरयागु इच्छा खः।

16 स्वतन्त्र जुयाच्वेँ। अथे धकाः मभिगु ज्या याना जुइ मते, बरु परमेश्वरया दासत थें जुयाच्वेँ।

17 फुक्कसित हनाबना तयेगु या। दाजुकिजापिन्त माया या। परमेश्वरयागु ग्याःभय का। जुजुयात हनेगु या।

ख्रीष्टं थें दुःख फयेगु या

18 च्यः भ्वातितय्सं थः मालिकं धाःगु खेँ न्यनेमाः। भिंम्ह मालिकयागु जक मखु, मभिंम्ह मालिकं धाःगु खेँ नं न्यनेमाः।

19 थथे छिमिसं परमेश्वरयागु नितिं भिगु ज्याखेँ याना नं अन्यायलं जाःगु दुःखकष्ट फये माल धाःसा परमेश्वरं छिमित आशिष बियादी।

☆ 2:6 २६ यशै २८:१६ ☆ 2:7 २७ भज ११:८२२ ☆ 2:8 २८ यशै ८:१४-१५ ☆ 2:9 २९ प्रस १९:५-६; यशै ४३:२०-२१; व्य ४:२०; ७:६; १४:२; यशै ९:२ ☆ 2:10 २:१० होशे २:२३

20 मभिं गु ज्या यानाः सजौय फये मालीबलय सहः यात धाःसा थुकी तःधंगु खँ छु दु धकाः? तर छिमिसं भिं गु ज्या यानाः नं दुःखकष्ट फये मालीबलय सहः यात धाःसा व परमेश्वरयात नालेबःह जुइ।

21 थथे यायेत हे छिमित परमेश्वरं ल्ययादीगु खः। अयज्गुलि खीष्ट थः हे नमूना जुयाः छिमिगु निति दुःखकष्ट फयादिल। उकि छिमिसं नं वयक्लं थें याये माल।

22 “वयक्लं गुब्सं नं

पाप यानामदी।

वयक्लं मखुगु खँ

गुब्सं लहानामदी।”[☆]

23 थःत ब्वः ब्युपिन्त

वयक्लं ब्वः बियामदी।

अयच्चवंक दुःखकष्ट बिलं नं

वयक्लं ख्याचवः बियामदी,

बरु ननिमवासे वयक्लं

बांलाक न्याय यानादीम्ह

परमेश्वरयाके भरोसा तयादिल।[☆]

24 वयक्कः थःम्हयूसिनं हे

झीगु पाप क्वबिया

क्रसय सिनादिल।

अयज्गुलि झीसं पाप यायेगु मतिइ तकं मतसे

परमेश्वरयात ययक भिं गु बांलाःगु जक यानाचवनेमाः।

छिमित मुक्ति बीत खीष्ट सिनादीगु खः।[☆]

25 न्हापा छिपि तंपि फैचात थें

जुयाचवंगु खः।

आः छिपि थः जवाः व सुसाःकुसाः

याइम्हयसिथाय वयक्कः

नाप जुइत

लिहां वये धुक्ल।[☆]

3

निम्हतिपूया खँ

एफि ५:२१-३३; कल ३:१८-१९

1 मिसात भाःतं धाःथें चवनेमाः। थुकि यानाः परमेश्वरयात विश्वास मयाःम्ह भाःतं नं छिमिगु चालचलनं यानाः विश्वास याइ। छिमिसं छु हे खँ न्यके माली मखु।[☆]

2 अले इमिसं छिमिगु भिं गु चालचलन व परमेश्वरयात भरोसा तयाचवंगु खनाः हे छिपि भिपि खः धकाः सीकी।

3 छिमिसं पिने जक सँ छयनाः तिसां तियाः व वसतं बांलाका जुइ मते।[☆]

4 बरु दुनुगलनिसें क्वमिलु व शान्त जुयाचवँ। थ्व गुबलें फुनावनी मखुगु आत्मायागु तिसा खः। थज्याःगु हे परमेश्वरया न्ह्यःने तसकं तःजिगु जुइ।

5 परमेश्वरयात विश्वास याइपि न्हापायापि मिसातयसं नं भाःतं धाःथें चवनाः थःत थुकथं हे बांलाका जूगु खः।

6 इपि मध्ये सारा नं छम्ह खः। सारां थः भाःत अब्राहामयात हामा धकाः तसकं मानय याइगु खः। छिपि नं साराया सन्तान जुगुलि छिमिसं भिं गु बांलाःगु याना जुइमाः। अले छिपि नं ग्याये माली मखु।[☆]

7 अथे हे मिजंतयसं नं थः कलाः बमलाःम्ह खः धयागु खँ ल्वःमंके मज्यु। छिमिसं नं इमित मानय यायेमाः, छायाधाःसा परमेश्वरं इमित नं अनन्त जीवन बियातःगु दु। थुकथं छिमित निम्ह जानाः प्रार्थना यायेत छुकि नं पनी मखु।[☆]

भिपि जुइत दुःख सीमाः

8 मू खँ छु धाःसा, छिपि सकलें छगू मनयापि, क्वमिलु, दाजुकिजापि थें थःथवय् माया याइपि व सकसितं दया माया याइपि जुयाचवँ।

☆ 2:22 २:२२ यशै ५३:१९ ☆ 2:23 २:२३ यशै ५३:७ ☆ 2:24 २:२४ यशै ५३:५ ☆ 2:25 २:२५ यशै ५३:६ ☆ 3:1 ३:१ एफि ५:२२; कल ३:१८ ☆ 3:3 ३:३ १ तिमो २:९ ☆ 3:6 ३:६ उत १८:१२ ☆ 3:7 ३:७ एफि ५:२५; कल ३:१९

9 सुनानं छिमित स्यंकल धा:सा वयात स्यंके मते। बांमलाकल धा:सा बांमलाके मते, बरु उकिया पलेसा आशिष ब्यु, छायधा:सा परमेश्वरं छिमित आशिष बीत स:तादीगु ख:।

10 थथे च्वयात:गु दु -

“सुयां न्ह्यइपुक व ता:ई तक
म्वाये मंदु ला?

दुसा, थ:गु मेयात मभिगु खँ
नवायेगुपाखें
व थ:गु म्हुतुसियात मखुगु खँ
ल्हायेगुपाखें तापाक ति।

11 पापं लिचिला: भिगु ज्या या।
शान्तियागु लँपु त्व:तावने मते।

12 भिगु ज्या याइपिन्त
परमप्रभुं स्वयाच्वंगु दु,
अले इमिगु प्रार्थना न्यनेत
वयकलं न्हायपं बियाच्वंगु दु,
मभिगु ज्या याइपिनिपाखें धा:सा
वयक: फस्वयादी।”*

13 भिगु जक याना जूसा छिमित सुनानं स्यंके फइ मखु।

14 सुयातं भिगु याना: नं दु:खकष्ट जुल धा:सा परमेश्वरं छिमित आशिष बियादी। अथे दु:खकष्ट बीवं ग्याये मते,
अले दु:ख नं ताये मते।

15 दुनुगलंनिसें ख्रीष्टयात छिमिसं “प्रभु” धका: मानय् याना च्वँ। छिमिसं याना जूगु आशयागु खँ सुनानं न्यं वल
धा:सा छिपिं लिस: बीत न्ह्याबले न्ह्यचिला च्वँ।*

16 थथे लिस: बीबलय् हनाबना तया:, मिजासं नुग: यचुका: नवा। थज्या:गु भिगु चालचलनं याना: छिमित बांमलाका
व ब्व: बिया च्वंपिं मनूत थ: हे लज्या चाये माली।

17 परमेश्वरं हे छिमित दु:ख सीके बियादीगु जूसा, छिमिसं मभिगु याना: दु:ख सीगु स्वया: ला भिगु याना: दु:ख सीगु
हे बांला:।

18 छायधा:सा इीत परमेश्वरयाथाय् हयेत ख्रीष्ट नं छक: सिनादिल। पाप हे मदयकं पापीतयगु निंति दु:ख फयादिल।
वयक: पृथ्वीइ सिनादिल, अले आत्मां वयक:यात हानं म्वाकादिल।

19 थ्व हे आत्माया शक्ति कया: कुना त:पिं आत्मातयत् नं वयकलं न्यंक: झाल।

20 नोआं न्यंकूबलय् मनूतयसं विश्वास हे मया:। नोआं जहाज दयका च्वंतले इमिसं विश्वास याइ ला धका: परमेश्वरं
त:न्हु हे पियादिल। संसार लखं जा:बलय् च्याम्ह जक मनूत म्वात, मेपिं फुककं सित।*

21 थ्व आ: छिमित बचय् याइगु ल:या बप्तिस्माया चिं ख:। थ्व म्हाया खिति सिला छ्वयेगु थें मखु, बरु यचुगु नुगलं
परमेश्वरया अधीनय् जुइगु ख:। ख्रीष्ट सिना: म्वाना व:गुलि इीपिं बचय् जुइ।

22 वयक: स्वर्गय् झाया: परमेश्वरया जवय् च्वनादीगु दु। अधिकार दुपिं, शक्ति दुपिं, व स्वर्गदूतत फुककं वयक:या
ल्हातय् दु।

4

न्हपिं मनूत

1 ख्रीष्टं शरीरय् दु:ख सियादी थें तं छिपिं नं सीमा:सां लिचिले मते, छायधा:सा सुनां शरीरय् दु:ख फइ, वं पाप यायेगु
त्व:ती।

2 अथे जगुलि आवलि छिपिं शरीरय् म्वाना च्वंतले परमेश्वरं धा:थें च्वँ। छिमिसं गुबलें थ: य:थें याना जुइ मते।

3 परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्सं याना जू थें न्हापा छिमिसं नं थ: य:थें यानाजुइगु, व्यभिचार यायेगु, अय्ला: थ्वँ त्वना
जुइगु, मोजमज्जा यायेगु, मूर्ति पुजा यायेगु याना जुइ धुंकल।

4 छिपिं आ: अथे म्वा:मदुगु ज्याखँय् इपिं नाप सना मजगुलि परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं मनूत अजू चायाच्वंगु दु। उकिं
इमिसं छिमित मभिंका जुइ।

- 5 इमिसं सी धुंकूपिन्त नं म्वानाच्चंपिन्त नं न्याय यानादीम्ह परमेश्वरयात लिसः बी माली।
 6 अयज्गुलि सी धुंकूपिन्त नं न्हापा भिगु खँ न्यंकूगु खः। म्वानाच्चंबलय इमित नं मेपि मन्तयत थें दोषी ठहरय यानादिल। इपि नं परमेश्वर थें आत्माय् म्वाये फयेमा धकाः थथे न्यंकूगु खः।
 7 थ्व संसार याकनं हे मदया वनिन। उकिं मन थातय लाकाः प्रार्थना याना च्वँ।
 8 दक्वसिबय् तःधंगु ला, छिपि थःथवय् दुनुगलनिसें माया याना च्वँ, छाय्धाःसा मायां हे न्हागु पापयात नं त्वपुया तइ।*
 9 पाहां वःपि मन्तयत छिमिसं दुनुगलनिसें लसकस या।
 10 परमेश्वरं छिमित थीथी कथंया वरदान बियादीगु दु। उकिं थःथपिन्त बियातःगु वरदान छयलाः मेपिन्त ग्वाहालि या।
 11 नवाइम्हयसिनं परमेश्वरयागु खँ जक नवाना जुइमाः। कर्पिन्त ग्वाहालि यानाजुइपिन्सं परमेश्वरं बियादीगु बलं फक्व ग्वाहालि याना जुइमाः। येशू ख्रीष्टयापाखें छिमिसं फुक्क ज्यां परमेश्वरयात तःधंका जुइमाः। परमेश्वर न्हाबलें तःधना च्वनेमा। आमेन।
 ख्रीष्टियन जुयाः फये मालिगु दुःख
 12 यःपि दाजुकिजापि, गुबलें मजुनिगु दुःखकष्ट ज्वल धकाः छिपि अजू चाये मते। छिमिगु विश्वास स्वयेत थथे दुःखकष्ट ज्वःगु खः।
 13 येशू ख्रीष्ट थें थथे दुःख फये दयाः छिपि लयताया च्वँ। वयकः झाइबलय् छिपि तसकं लयताये दइ।
 14 ख्रीष्टयात विश्वास यानाः छिमित हेला यात धाःसा ला छिपि धन्यपि खः, छाय्धाःसा थुकि हे छिमिके परमेश्वरयागु तःधंगु आत्मा दी धकाः सी दइ।
 15 अयनं ज्यानमारा, खँ, मभिगु ज्याखँ यानाजुइपि, अले कर्पिनिगु ज्याखँय् ल्हाः तः जुइपि थें जुयाः छता छिमिसं दुःखकष्ट सी मते।
 16 ख्रीष्टियनत ज्गुलि छिमिसं दुःखसिया च्वनेमाल धकाः छति हे लज्या चायेमाःगु मद्दु, बरु अथे ब्वःबीकाच्वने दुगुलि छिमिसं परमेश्वरयात सुभाय् ब्यु।
 17 परमेश्वरं याकनं न्याय यानादी। दकलय् न्हापा परमेश्वरया मन्तयत न्याय यानादी। थथे न्हापा झीत हे न्याय यानादी धाःसा भिगु खँ मन्यंपिन्त झन गज्याःगु न्याय यानादीगु जुइ?
 18 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –
 “धर्मीपि मन्त ला बचय जुइत
 तसकं थाकुइ धाःसा
 परमेश्वरयात म्हमस्युपि मन्त
 झन छु जुइगु जुइ?”*
 19 अयज्गुलि परमेश्वरयागु इच्छा कथं दुःख स्यूम्हयसिनं भिगु ज्या यायेगु मत्वःतुसे सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तथा च्वँ।

5

थकालिपिन्त अतीं ब्यूगु

- 1 जि नं छम्ह मण्डलीयाम्ह थकालि खः। उकिं आम्कन च्वंगु मण्डलीयापि थकालिपिन्त नं थ्व न्वानाखँ च्वया हयाच्वनागु खः। ख्रीष्ट दुःख सियाः सिनादीगु नं जिं खनागु दु। येशू ख्रीष्ट झायादीबलय् जि नं वयकः नाप तःधनी।
 2 अथे ज्गुलि परमेश्वरया फैचातयत छिमिसं बांलाक हेरबिचार याना च्वँ। करं क्यनाः जक थ्व ज्या याये मते, छाय्धाःसा छिमिसं करं ज्या याःगु परमेश्वरयात मयः। अले हानं धिबायागु निति जक नं थ्व ज्या याये मते। दुनुगलनिसें हे प्रभुयात सेवा यायेगु मतिइ दुसा जक या।*
 3 छिमिगु ल्हातय् त्वःता तःपिन्त क्वत्यलेगु स्वये मते, बरु इमिगु न्ह्यःने थः हे नमूना जुयाब्यु।
 4 अले लिपा मूलम्ह फैजवाः येशू ख्रीष्ट झाइबलय् छिमिसं गुबलें नाश जुइ मखुगु श्रीपिच कायेखनी।
 5 क्वकालिपि मन्तयसं थकालिपि मन्तयत मानय् यायेमाः। थथःम्हं तुं तःधं जुया जुइगु बांमलाः। अयज्गुलि ग्वाहालि याये माःपिन्त छिमिसं ग्वाहालि या। थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –
 “परमेश्वरं तःधंछुना जुइपिनिगु
 विरोध यानादी,
 क्वमिल्लुपिन्त धाःसा

दया यानादी।” ☆

6 उकिं छिपि दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु न्हाःने चिधंपि जुयाः च्वँ। अले वय्कलं छन्हु छिमित तःधंकादी।☆

7 थःगु फुक्क दुःख वय्कःया न्हाःने तयाब्बु, छायाधाःसा वय्कलं हे छिमिगु सुसाःकुसाः यानादी।

8 अयनं थःगु मन बल्लाका च्वँ, होश यानाच्वँ। छिमि शत्रु, शैतानं छिमित फतिफतलय् स्यंकेत स्वयाच्वंगु दु। नये मखंम्ह सिंह थें शैतानं नं सुयातं स्यंके फइ ला धकाः माः जुयाच्वंगु दु।

9 विश्वासय् बल्लानाः शैतानयागु विरोध या। थ्व संसारय् च्वंपि दाजुकिजापिन्सं नं छिमिसं थें दुःखकष्ट सियाच्वंगु दु धकाः छिमिसं सि हे स्यु।

10 थये दुःखकष्ट सीधुंकाः झी परमेश्वरं छिमित सःताः भिका व बल्लाकादी। थ्व हे भिम्ह दया माया दुम्ह परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात झीथाय छ्वयाहायाः वय्कः नाप स्वर्गय् च्वनेत झीत सःतादीगु खः।

11 परमेश्वरयाके न्हाबलें शक्ति दयाच्वनेमा। आमेन।

लिपांगु ज्वजलपा

12 विश्वास याये बहःम्ह सिलासयात थ्व पौ च्वकाः छिमित छ्वयाहायागु खः। परमेश्वरं छिमित तसकं दया माया यानादीगु दु, अले छिमित भिका नं दी धयागु खँ छिमिसं सीमा धकाः, अले छिमित साहस बीकथं जिं थथे चिहाकय्क च्वयाच्वनागु खः। अयजूगुलि छिमिसं परमेश्वर नाप च्वनाच्वनेगु त्वःते मते।☆

13 छिपि थें तूं ल्ययातःपि बेबिलोनय् च्वंपि विश्वासीतय्सं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। अथे हे जिमि काय् मर्कूसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।☆

14 आम्कन च्वंपि दाजुकिजापि सकसितं थःथवय् यच्चु नुगलंनिसें माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।

ख्रीष्टया मनूत, छिमित शान्ति दयाच्वनेमा।

पत्रसं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पत्रसं थ्व निगूगु पौ न्हापायापि हे विश्वासीतयत् च्वःगु खः। थ्व पौया मू उदेश्य फताहा गुस्तयसं याःगु ज्या व इमिसं ब्यूगु शिक्षां ब्वलंगु मभिंगु खँलिसें ल्वायेगु खः।

येशूयात खंपि व वयकःयागु शिक्षा थःगु हे न्हायपनं न्यनातःपिनिपाखें इमिसं परमेश्वर व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु खँ बांलाक स्यनाः कयातये धुंकल। थ्व हे विश्वासयागु बः कयाः इमिसं थुकथं फताहा गुस्तयगु शिक्षा ज्यालग्य मजू धकाः सीके फइ धकाः पत्रसं ध्वाथुइक कनातःगु दु। पत्रसं अप्वः यानाः ख्रीष्ट हानं लिहां वइ मखुत धकाः धयाजूपिनिगु खँ न्हाथनातःगु दु। ताःई तक पिा च्वनेमाल धायेवं वयकः झाइ हे मखुत धयागु खँ जुइ मखु, बरु वयकः ला परमेश्वरं धयादी थें “सुं नं नाश जुइ म्वाःलेमा, तर फुक्कं थथःगु पापं लिचिलाः वयेमा” धकाः पिाच्वनादीगु खः। थ्व पौ रोमं च्वःगु खः।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-२

परमेश्वरं सःतादीगु १:३-२१

फताहा गुस्त २:१-२२

ख्रीष्ट दक्वसिबय् लिपा झाइगु खँ ३:१-१८

२ पत्रस

पत्रसपाखें ज्वजलपा

1 येशू ख्रीष्टया दास व प्रेरित सिमोन पत्रसयापाखें झी परमेश्वर व झीत मुक्ति बियादीम्ह येशू ख्रीष्टयागु धार्मिकतां यानाः जिमिसं थें तःजिगु विश्वास काये खंपि फुक्कसित ज्वजलपा।

2 परमेश्वर व झी प्रभु येशूयात म्हसीका वलिसे छिमित दया माया व शान्ति अप्वः दयावनेमा।

परमेश्वरं सःतादीगु व ल्यायादीगु

3 पवित्र जुयाः म्वायेत माःगु फुक्क खँ झीसं परमेश्वरया शक्ति हे कयाच्वनागु दु, छायाःसा थःगु इज्जत व गुण बीत सःतादीम्ह परमेश्वरयात झीसं म्हस्य।

4 थथे वयकलं झीत तःधंगु व तःजिगु आशिष बियादी धकाः बचं बियादीगु दु। वयकलं हे धयादीकथं झीपि परमेश्वर थें जुइ फइ, अले संसारयागु लोभ लालचं यानाः स्यनीगुपाखें बचय् जुइ फइ।

5 अयजगुलि छिमिसं विश्वास यानाच्वनाः जक मगाः, भिपि जुइत नं कुतः या। अले हानं भिपि जक जुयां नं मगाः, ज्ञान नं दयकि।

6 अथे हे ज्ञान जक दयां नं मगाः, चालचलन नं भिका जुइमाः। चालचलन भिनां जक मगाः, मन थातं तया च्वनेमाः। मन थातं तयां जक मगाः, परमेश्वरयात मानय् नं यायेमाः।

7 परमेश्वरयात मानय् यानाः जक मगाः, विश्वासीतयत् दया माया याये फय्केमाः। अले हानं विश्वासीतयत् जक मखु, विश्वासी मखुपिन्त नं माया याये फय्केमाः।

8 थ्व फुक्क याना जूसा छिपि यक्व ज्या याइपि व फल सय्कीपि जुइ। अले प्रभु येशू ख्रीष्टयात छिमिसं बांलाक म्हसीके फइ।

9 थथे मयाइपि मनूत ला मिरखा कांपि हे धाःसां छुं पाइ मखु। इमिसं थःगु पुलांगु पाप सिलाछवये धुंकल धयागु नं ल्वःमंके धुंकी।

10 अयजगुलि यःपि दाजुकिजापि, छिमित परमेश्वरं हे सःताः ल्यायादीगु खः धकाः क्यनेत कुतः या। थथे यात धाःसा छिपि गुबलें हे क्वदली मखु।

11 अले झीत मुक्ति बियादीम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु न्हाबलें दयाच्वनीगु राज्यय् छिपि नं दुहां वने दइ।

12 अयजगुलि थ्व खँ फुक्कं छिमिसं स्यु, अले छिमिसं विश्वास यानाच्वंगु सत्य खँय् छिपि क्वात्तुक च्वनाच्वंगु दु धकाः स्यसां जिं छिमित लुमंके बीत थ्व खँ च्वयाच्वनागु खः।

13 म्वाना च्वंतले थ्व खँ छिमित लुमंका बियाच्वनेगु जितः तसकं भिं ताल।

14 झी प्रभु येशू ख्रीष्ट जितः धयादीगुलि जि अप्वः म्वाइ मखुत धकाः जिं स्यु।

15 जि सिनावने धुंकाः नं छिमिसं थ्व फुक्क खँ न्हाबलें लुमंकातये फयेमा धयागु जिगु आशा खः।

ख्रीष्ट तःधं धयागु साक्षी

16 जिमिसं येशू ख्रीष्टयागु तःधंगु शक्ति व वयकः हानं झायादी तिनि धकाः छिमित धयागु खँ मन्तयसं कंगु बाखं मखु। वयकः गुलि तःधं धकाः जिमिगु मिखां हे खनागु दु।

17 दकलय तःधंम्ह परमेश्वर बाःनं येशूयात तःधंकाः थथे खँ लहानादीगु जिमिसं हे न्यनागु खः - “थ्व जि यःम्ह काय खः। थ्व खनाः जि तसकं लयता।”

18 पवित्रगु पर्वतय जिपि वयकः नाप दुबलय स्वर्ग धयाहःगु थ्व खँ जिमिसं हे ताःगु खः।*

19 अयजूगुलि न्हापायापि अगमवक्तातयगु खँ सत्य खः धकाः जिमिसं झन बांलाक सिल। थ्व खँ छिमिसं न्यंगु नं तसकं हे बांलात, छायाधाःसा इमिसं धयावंगु खँ ला सुथ मजुतले खिउँथाय् च्यानाच्चंगु मत थें खः। अले छिमिगु नुगलय् थिनाच्चंगु सुथासिगु नगु खः।

20 दकलय न्हापालाक अगमवक्तातयसं धयावंगु खँ इमिसं यसैं धयावंगु मखु, परमेश्वरं धायकूगु खः धकाः छिमिसं थुइका तये माल।

21 अगमवक्तातयसं धाःगु खँ मन्तयसं यसैं धाःगु मखु। इपि परमेश्वरया मन्त खः। अयजूगुलि पवित्र आत्मां इमित धयादीगु खँ जक इमिसं धयावंगु खः।

2

मखुगु खँ स्यनीपि मन्त

1 न्हापा न्हापा नं मखुगु खँ स्यना जुइपि अगमवक्तात दयावःगु खः। अथे हे छिमिगु पुचलय नं मखुगु खँ स्यना जुइपि मन्त दयावइतिनि। अज्याःपि मन्तयसं छिमित मखुगु खँ जक स्यनाबीगु कुतः याइ। इमित मुक्ति बियादीम्ह येशू ख्रीष्टयात हे इमिसं त्वःतावनी, अले याकनं हे स्यनावनी।

2 अथे इमिसं धाःगु मखुगु खँ न्यनाः यक्व मन्त मभिगु लँय वनी। अथे मभिगु लँय वनाः मभिगु ज्याखँ यानाजूपिन्सं यानाः मन्तयसं सत्ययागु लँयात हे मभिं धकाः धाइ।

3 अज्याःपि मन्तयसं लोभलालचय लानाः छिमिके हेयका कायेत मखुगु खँ दयकाः स्यनी। न्हापांनिसं हे अज्याःपि मन्त दोषी खः धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु। अयजूगुलि अज्याःपि मन्त याकनं हे हासनास जुयावनी।

4 पाप याःपि स्वर्गदूतयत्त हे नं परमेश्वरं ल्यंका मदिसे नरकय छ्वयादिल। न्याय याइगु दि मवतले इमित नरकया खिउँथासय् चिनाः तया तल।

5 न्हापा न्हापा परमेश्वरं थ्व संसारय् च्वंपि मभिपि मन्तयत्त लः बाः वयकाः स्याना छ्वयादिल। अबलय परमेश्वरयात मानय या धकाः स्यनेकने याना जूम्ह नोआ व वया न्हयम्ह मन्तयत्त जक परमेश्वरं बचय यानादिल।*

6 अथे हे सदोम व गमोरा धाःगु शहरतयत्त नं परमेश्वरं मिं छ्वयकाः भस्म यानादिल। मभिपि मन्त फुककं अज्याःगु हे गति जुयाः सिनावनेमाली धकाः संसारय् च्वंपि मन्तयत्त ख्याचवः बियादिल।*

7 सदोम शहरय् च्वंम्ह लोत भिंम्ह मनूयात धाःसा परमेश्वरं बचय यानादिल। अन शहरय् च्वंपि मन्तयसं याना जूगु मभिगु ज्याखँ स्वयाः लोत वाक्क हे वयकाच्चंगु खः।*

8 थ्व लोत भिंम्ह मनु जूगुलि अन च्वंपि मन्तयसं न्हियान्हिथं मभिगु मभिगु ज्याखँ जक याना जूगु खनाः तसकं हे हीमी चायाच्चंगु खः।

9 भिपि मन्तयत्त परमेश्वरं दुःखकष्ट जुइबलय् बचय यानादी। अले मभिपि मन्तयत्त न्याय याइगु दि मवतले गथे तयातयेमाः धकाः परमेश्वरं स्यू।

10 अप्चः यानाः थःत जक यःथें मभिगु बांमलाःगु ज्याखँ यानाः व परमेश्वरयागु अधिकारयात हेपय् यानाजुइपि मन्तयत्त वयकलं तःधंगु सजॉय बियादी।

अज्याःपि मखुगु खँ स्यनीपि मन्त तसकं तःधंछुइमाः। अले इमिसं थः स्वयाः तःधंपिन्त हनाबना तइ मखु, हेपय् याना जुइ।

11 अज्याःपि मखुगु खँ जक स्यना जुइपि मन्त स्वयाः तसकं तःधंपि व शक्ति दुपि स्वर्गदूतयसं नं प्रभुया न्ह्यःने इमित ब्वःबी मछाः।

12 इपि ला पशुत थें च्वं, अले इमिसं बिचाः याये मसः। पशुत थें च्वंकाः स्याकेत हे इपि बूपि खः। इमिसं मथूगु मस्यूगु ज्याखँय परमेश्वरयात ब्वः ब्यू जुइ। अयजूगुलि इपि जंगलय् च्वंपि पशुत थें हासनास जुयावनी।

13 कर्पिन्त दुःखकष्ट बिया तःगुया पलेसा इपि नं दुःखकष्ट हे फयाः सिनावनी। न्हिनय् हे इमिसं थःत यःथें मोजमज्जा याना जुइ। इपि नाप नयेत्वने यायेगु हे छिमित मछालापुगु व हेला जुइगु खँ खः। इमिसं न्हाबले थगय् यायेत जक स्वयाच्चनी।

* 1:18 १:१७-१८ मत्ती १७:१-५; मार्क १:२-७; लूक १:२८-३५

* 2:5 २:५ उत ६:१-७:२४

* 2:6 २:६ उत ११:२४

* 2:7 २:७ उत ११:१-१६

14 इमिसं न्हाबलें व्यभिचार यायेत जक स्वयाच्चनी। न्हाक्व हे पाप याना जूसां इपि गुबलें लुमधं। इमिसं बमलाःपि मन्तयत थःगु ल्हातय काइ। अले इमिगु मन हे लोभ यायेगु ज्याय लाये धुंकल। परमेश्वरयागु सराः इमित हे लाइ।

15 इपि भिगु लँपु त्वःताः मभिगु लँपुइ वनाच्वंगु दु। अगमवक्ता जुयाः नं मभिगु ज्या यानाः धिबा कमय यायेत स्वःम्ह बओरया काय बालामयागु लँपुइ इपि वनाच्वंगु दु।

16 बालामं थज्याःगु पाप याये मते धकाः ब्वः फये माल। अले बालामया गधानं मन्या सलं नवानाः व अगमवक्तायागु वें बिचाःयात दिका बिल।*

17 थज्याःपि मन्त सुनावने धुंकूगु बंगाःचा थें खः, अले हानं इपि ग्वःफसं पुइके यंकूगु सुपाँय थें खः। इमिगु निति परमेश्वरं तसकं खिउसे च्वंगु गाः दयकादीगु दु।

18 इमिसं तःधछुयाः फुईफौय याना जुइ। अले नकतिनि हे जक पापं लिचिलाः धर्मी जुइत कुतः यानाच्चपि मन्तयत नं लोभ क्यनाः मोजमज्जा यायेगुलिइ साला हइ।

19 इमिसं हे हानं मुक्ति बीगु धकाः धयाजुइ, तर थःपि हे पापया दास जुया जुइ, छायाःसा मन्तयत छुकि त्याकल मनु उकिया हे दास जुइ।

20 अले हानं इति मुक्ति बियादीम्ह प्रभु येशू ख्रीष्टयागु भिगु खँ न्यनाः थुइकाः संसारयागु मभिगु पापी ज्याखँ त्वःता च्वनेधुंकूपि मन्त हानं थ्व हे संसारयागु मभिगु पापी ज्याखँ तुं यायेत वन धाःसा इपि न्हापा स्वयाः तसकं मभिपि जुइ।

21 थज्याःपि मन्तयसं थःपिन्त बियातःगु पवित्र आज्ञायात सीक सीकं त्वःताछवयेगु स्वयाः ला गुबसं हे मन्यंगु जूसा तसकं बांलाइगु खः।

22 थुपि धापू कथं हे इमित जूगु दु – “खिचां थःम्हं ल्हःगु थःम्हं तुं नइ” अले “म्वःल्हका ब्यूम्ह फा हानं नालय तुं वनाः बुतुबुलाः सनी।”*

3

प्रभु हानं ज्ञायादी तिनि

1 यःपि दाजुकिजापि, थ्वनापं जिं छिमित पौ च्वयाहयागु निकः जुल। निगुली नं जिं छिमिगु यचगु मनयात लुमंका बियाः न्हालं चायकेत थ्व खँ च्वयाहयागु खः।

2 पवित्रपि अगमवक्तातयसं न्हापा न्हापा धयाथकूगु खँ छिमित लुमंकाबीत जिं कुतः यानाच्चनागु खः। अले हानं प्रेरिततयसं न्यंका थकूगु मुक्ति बियादीम्ह प्रभुयागु आज्ञायात लुमंका बियाच्चनागु खः।

3 दकल्य न्हापां थ्व खँ सीकि, लिपा लिपायागु दिन थःत यःथें सना जुइपि मन्त वइतिनि। अले थज्याःपि मन्तयसं छिमित गिजय याइ।*

4 इमिसं थथे धाइ – “येशू ज्ञायादी धकाः धयागु मखु ला? ग्व, गन दु येशू? जिमि तापाःबाज्यापि सिनावने धुंकल। सृष्टि याःबलय निसें थौं तक नं अथे हे तिनि, छुं नं मपाः।”

5 परमेश्वरं नवानाः स्वर्ग सृष्टि यानादिल, अले पृथ्वी लखं दयकादिल धकाः सीक सीकं इमिसं मस्यू थें याना जुल।*

6 थ्व पृथ्वी लखं हे दयावःगु खः, अले हानं लखं यानाः हे अबलययागु संसार नाश जुल।*

7 परमेश्वरयागु वचनं हे आःयागु आकाश व पृथ्वीयात मिइ छवयकेत बचय यानातःगु दु। पापी मन्तयत न्याय यानाः नाश मयातले आकाश व पृथ्वी दयाच्चनी।

8 यःपि दाजुकिजापि, थ्व खँ ल्वःमंके मते – प्रभुयात छन्हु नं दुःछि दें थें, अले दुःछि दें नं छन्हु थें खः।*

9 गुम्ह गुम्हयसिनं मतिइ तः थें प्रभु थःम्हं धयादी थें यायेत लिपा लाकादी मखु। अथेसां छिपि सुं नं नाश मजुइमा, अले फुक्कसिनं पश्चाताप यायेमा धकाः वयकः पियाच्चनादीगु खः।

10 प्रभु ज्ञायादीगु सुनानं सी मखु। अबलय आकाश तसकं सः वयाः मदयावनी। अले आकाशय च्वंगु दक्व फुक्कं छवयाः नौ जुयावनी। पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु नं दक्व फुक्कं नाश जुयावनी।*

11 थथे फुक्कं नाश जुया वनीगुलि छिपि गज्याःपि मन्त जुयाः म्वानाच्चनेमाः? छिमिसं पवित्र जुयाः, थःत परमेश्वरयात देछयाः म्वानाच्चनेमाः।

12 परमेश्वर ज्ञायादीगु ई पियाच्वँ। अबलय आकाश छवयाः नौ जुयावनी। आकाशय च्वंगु फुक्कं क्वानाः नायावनी।

13 थथे जुइ धुंकाः हानं मेगु हे न्हगु आकाश व पृथ्वी दयकादी धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु। थ्व न्हगु आकाश व पृथ्वीइ धर्मीपि मन्त जक च्वने खनी। थ्व हे न्हगु आकाश व पृथ्वीयात इीसं पियाच्चनागु खः।*

14 अयजगुलि यःपि दाजुकिजापि, थथे गुबलय जुइ धकाः पिया च्वनीपि जुयाः छिमिसं प्रभुयात लयतायकेत कुतः याना च्वँ। पापी ज्या याना मजुसे पवित्र जुयाच्वँ। थुकथं छिपि परमेश्वर नाप मिलय जुयाच्वँ।

* 2:16 २२५-२६ गन्ती २२:४-३५ * 2:22 २२२ हितो २६:११ * 3:3 ३२३ यह १८ * 3:5 ३२५ उत १:६-९ * 3:6 ३२६ उत ७:११
* 3:8 ३२८ भज ३०:४ * 3:10 ३२९० मती २४:४३; लूक १२:३९; १ थेस ५:१२; प्रका १६:१५ * 3:13 ३२९३ यी ६५:१७; ६६:२२; प्रका २१:१

15 थौं तक झाया मदिसे प्रभु पियाचवनादीगु पापी मनूत बचय् जुइमा धकाः खः। झी यःम्ह किजा पावलं नं परमेश्वरपाखें बुद्धि कयाः थ्व हे खँ च्वयातःगु खः।

16 पावलं च्वयातःगु पौलय् नं थ्व हे खँ न्ह्यथनातःगु दु। गनं गनं पावलं च्वयातःगु खँ थुइकेत थाकु। बांलाक मस्यूपिं मनूतयसं व क्वात्तुक विश्वास यानाचवने मफुपिं मनूतयसं ला च्वयातःगु खँया अर्थ हे हीका छवइ। थथे हे इमिसं धर्मशास्त्रयागु अर्थ नं हीका छवइ। थथे इमिसं थःत थःम्हं हे स्यंकी।

17 यःपिं दाजुकिजापिं, छिमिसं थ्व फुक्क खँ सी धुंकल, अयनं होश यानाच्चँ। मखुसा मभिपिं मनूतयगु खँय लानाः छिपिं क्वात्तुक च्वने मफयाः थःगु थासं कुतुं वनी।

18 झी प्रभु व मुक्तिदाता येश् ख्रीष्टयागु दया माया अप्वः दयावनेमा। अले छिमिसं वयकःयात अझ नं बांलाक म्हसीका वने फयेमा।

वयकःयागु नां आः व सदां तःधना च्वनेमा। आमेन।

यूहन्नां च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

थ्व पौलय् नित्ता मू खँ दु – साहस यानाः परमेश्वर व वय्कःया काय् येशू ख्रीष्टलिसे छप्पँ जुइगु व थथे छप्पँ जुइगुपाखें अलग याइगु फताहा गुस्तयगु शिक्षापाखें बचय् जुयाच्वनेगु ख्याच्वः। थज्याःगु शिक्षा कथं संसारय् च्वपि फुक्क मनूत चिप जुइ, उकिं येशू धाथेंन मनू खइ मखु। इमिगु शिक्षा कथं मुक्ति कायेत संसारयागु च्यूताः तये म्वाः, अले मुक्ति काये धुंकूम्ह मनूयागु चालचलन न्हाथे जूसां ज्यु।

यूहन्नां थज्याःगु शिक्षाया विरोध यानाः येशू ख्रीष्ट धाथेंयाम्ह मनू हे खः धकाः बांलाक ध्वाथुइकातःगु दु। अले येशूयात विश्वास याइपि व परमेश्वरयात माया याइपि मनूतयसं थःथवय् नं माया यानाच्वनेमाः धकाः बःबियातःगु दु।

थ्व पौ ई.स. ९० पाखे च्वःगु खः। यूहन्नाया सुसमाचार च्वःम्ह प्रभु येशूया चेला यूहन्नां हे थ्व पौ च्वःगु खः। व प्रभु येशूयात खंम्ह, थ्यूम्ह व वय्कःया सः न्यंम्ह चेला खः। थ्व पौ च्वःगु इलय् व बुरा जुइ धुंकूगु खः। अथे जुयाः वं थ्व पौलय् चेलातयत् मस्तयत् थें धयाच्वंगु दु।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-४

जः व खिउँ १:५-२:२९

परमेश्वरया मस्त व शैतानया मस्त ३:१-२४

सत्य व दूबिदू ४:१-६

माया यायेगु ४:७-२१

विश्वासं त्याकेगु ५:१-२१

१ यूहन्ना

जीवन बीगु वचन

1 न्हापानिसें जीवन बीगु वचन दु। थ्व हे वचनया बारे जिमिसं च्वयाच्वनागु दु। थ्व हे वचन जिमिसं न्यनागु नं दु। जिमिगु हे मिखां खनागु नं दु, बांलाक स्वयागु नं दु, ल्हातं थियागु नं दु।*

2 गुबलय् थ्व वचन जीवन जुयाः जिमिथाय् खनेदय्कः झाल, उबलय् थ्व जीवनयात जिमिसं खना, जिमिसं साक्षी बी, अले छिमित नं धाये। थ्व बाःयाके दुगु अनन्त जीवन जिमिथाय् खनेदय्कः झाल।*

3 जिमिसं न्यनागु व खनागु फुक्कं न्यंकागु दु। जिमिगु संगति बाः नाप व परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टनाप दुगुलि छिमिसं नं जिपि नाप संगति याये फयेमा धकाः थथे धयाच्वनागु खः।

4 थथे जिमिसं छिमित च्वयाः कयाच्वने दुगुलि जिपि तसकं लयताः।

परमेश्वर जः खः

5 परमेश्वरया काय् नं बियादीगु शिक्षा हे जिमिसं छिमित बियाच्वना। परमेश्वर जः खः। वय्कःयाके खिउँ हे मदु।

6 झी वय्कःयागु संगतिइ दु धयाः खिउँगुलिइ तं च्वनाच्वन धाःसा झीपिं ज्याखँ निताय् नं फताहा जुइ।

7 वय्कः जः जू थें, झीपिं नं जलय् च्वनाच्वन धाःसा छम्ह मेम्हनापं संगतिइ जुइ, अले परमेश्वरया काय्यागु हिं झीगु दक्क पापपाखें शुद्ध यानादी।

8 झीसं “झीके पाप मदु” धकाः धाःसा झीसं थःपिन्त हे ध्वखा ब्यूगु जुइ, अले सत्ययात मानय् मयाःगु जुइ।

9 अयनं झीसं थःगु पाप मानय् यात धाःसा परमेश्वरं झीगु पाप क्षमा यानादी, अले झीगु मनय् च्वंगु फुक्क पाप नं च्वनुक हुयादी, छायाधःसा वय्कः भरोसा याये बहःम्ह व धर्मीम्ह खः।

10 “झीसं गुबलें हे पाप मयाना” धकाः धाल धाःसा झीसं परमेश्वरयात फताहा याःगु जुइ। अले वय्कःयागु वचन झीके दइ मखु।

2

येशू झीत ग्वाहालि याइम्ह खः

1 अय् जि यःपि मस्त, छिपि ला जिम्ह मस्त थें खः। छिमिसं पाप याये मते धकाः थ्व खँ जिं च्वयाच्चवनागु खः। छुं जुयाः छिमिसं पाप याये लात धाःसा निराश जुइ मते, छायाःसा झीत ग्वाहालि याइम्ह येशू ख्रीष्टं बाःया न्हाःने झीगु निति बिन्ति यानादी।

2 झीगु पापयागु निति जक मखु, संसारय् च्वंपि फुक्क मन्तयगु पापया निति वय्कः बलिदान जुयादीगु खः।

3 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् याना च्वंसा जक वय्कःयात बांलाक म्हस्यू धकाः झीसं धाये फइ।

4 परमेश्वरयात बांलाक म्हस्यू धकाः धयाः वय्कःयागु आज्ञा मानय् याना मज्म्ह मनु फताहा खः। वयाके सत्य धयागु हे दइ मखु।

5 परमेश्वरयागु वचन मानय् यानाच्वंम्ह मनु जक धाथें परमेश्वरया मायां जाःम्ह जुइ। थुकिं हे झीपि परमेश्वरया मनु खः धकाः सी दइ।

6 परमेश्वरया मनु खः धकाः धया जुइम्ह मनुखं येशू ख्रीष्ट थें जुइ फय्केमाः।

न्हगु आज्ञा

7 यःपि दाजुकिजापि, जिं छिमित च्वयाच्चवनागु थ्व आज्ञा न्हगु मखु, पुलांगु हे खः। थ्व आज्ञा परमेश्वरयात विश्वास याःबल्य् निसें छिमित न्यंकूगु खः, आः नं न्यनाच्वंगु हे दु।*

8 अयनं थन धाःसा जिं छिमित छगू न्हगु हे आज्ञा च्वयाच्चवनागु दु। थ्व सत्य खः धकाः ख्रीष्टपाखें हे सी दःवःगु दु, छायाःसा खिउँ तना वनाच्वंगु दु, अले धाथेंगु जः लयावःगु दु।

9 ख्रीष्टं जिगु नुगः यचुक सिलादीगु दु धकाः धया जुइम्ह मनुखं दाजुकिजापिन्त हेला यानाच्चन धाःसा आः तक नं वयागु नुगः हाकुसे हे च्वं नि।

10 दाजुकिजापिन्त माया यानाजुइम्ह मनुयागु नुगः ख्रीष्टं यचुकादीगु दु धकाः सी दु, उकिं वयागु नुगल्य् हाकु धयागु हे दये फइ मखु। अयज्गुलि वं सुयातं पाप याकी मखु।

11 अयनं दाजुकिजापिन्त हेला यानाजुइम्ह मनु खिउँथाय् लाइ। अले खिउँथाय् हे जुइ। वं थः गन वनाच्चना धकाः सी मखु, छायाःसा वयागु मिखा खिउँगुलि कां जुइ।

12 अय् जि यःपि मस्त,

ख्रीष्टयागु नामं यानाः

छिमिसं याःगु फुक्क पाप

परमेश्वरं क्षमा यानादिल।

13 जिं बौपिन्त नं थ्व खँ

च्वयाच्चवनागु खः,

छायाःसा छिमिसं

न्हापांनिसें दीम्ह

ख्रीष्टयात बांलाक म्हस्यू।

शैतानयात त्याके धुंकूपि

ल्याय्म्ह व ल्यासेपिन्त नं

जिं थ्व खँ च्वयाच्चवना।

14 मस्तयसं नं झी परमेश्वर

बाःयात म्हस्यूगुलि छिमित नं

जिं थ्व खँ च्वयाच्चवनागु खः।

बौपिन्सं न्हापांनिसें दुम्ह परमेश्वर

बाःयात म्हस्यूगुलि

जिं थ्व खँ च्वयाच्चवना।

बल्लाःपिं ल्याय्म्ह व ल्यासेपिं,

छिमिगु नुगः परमेश्वरयागु

वचनं जायाच्वंगु दु।

उकिं छिमिसं शैतानयात

त्याके फत।

उकिं जिं छिमित नं

च्वयाच्चवनागु दु।

संसारयात माया याये मते

15 थ्व संसारयात माया याये मते। थ्व संसारय् च्वंगु चिजबिजयात नं ल्वःवके मते। संसारयात माया यानाजुइम्ह मनुखं परमेश्वरयात माया याइ मखु।

16 थ्व संसारय् च्वंगु फुक्क ज्याखँ गथे बांमलाःगु मभिंगु ज्याखँ याये मास्ति वय्केगु, मिखां खंक्व काये मास्ति वय्केगु, अले तःधंछुयाः फुइफाँय् यानाजुइगु। थ्व फुक्क परमेश्वर बाःयापाखें मखु, संसारयापाखें हे दयावःगु खः।

17 थ्व संसार व थ्व संसारय् च्वंगु मनूतयसं यस्का जुइगु नं फुक्कं मदया वनीतिनि। तर परमेश्वरयागु इच्छा कथं जुइम्ह मनु न्हाबलें दयाचवनी।

ख्रीष्टया शत्रु

२ थेस २:१-१२

18 अय् जि यःपि मस्त, थ्व संसार याकनं हे फुना वनिन। ख्रीष्टया शत्रु वइतिनि धकाः छिमिसं न्यनातःगु दु। ख्रीष्टया शत्रुत खने दयावये धुंकल। अय्जगुलि थ्व संसार याकनं हे फुना वनिन धकाः झीसं सीके फु।

19 इपि झीगु पुचलं पिहां वने धुंकल, छायाधाःसा इपि झी मनूत मखु। इपि झी मनूत खःसा झीपि नाप हे चवनीगु खः। झीगु पुचलं पिहां वंगुलि इपि झी मनूत मखु धकाः सीदत।

20 ख्रीष्टं छिमित पवित्र आत्मा बियादीगु दु, उकिं छिपि थुपि थें मखु। अय्जगुलि सत्य छु खः धयागु छिमिसं स्यु।

21 छिमिसं सत्ययात मस्यू धकाः जि थ्व च्वयाचवनागु मखु। सत्ययात स्युगुलि हे जि थ्व च्वयाचवनागु खः, छायाधाःसा सत्यपाखें मखुगु खँ पिहां वइ मखु धकाः छिमिसं सि हे स्यु।

22 अय्सा मखुगु खँ ल्हाना जुइम्ह सु खः? येशू धाःम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मखु धकाः धया जुइम्ह मनु हे मखुगु खँ ल्हाइम्ह खः। थज्याःम्ह मनु ख्रीष्टया शत्रु खः। थज्याःम्ह मनुखं परमेश्वर बाः व वय्कःया काय् निम्हयसितं थःनाली मखु।

23 परमेश्वरया काय्यात मानय् मयाइम्ह मनुखं परमेश्वर बाःयात नं मानय् याइ मखु। अले वय्कःया काय्यात मानय् याइम्ह मनुखं परमेश्वर बाःयात नं मानय् याइ।

24 अय्जगुलि छिमिसं न्हापानिसं न्यनातःगु परमेश्वरयागु वचनयात दुनुगलय् तयाति। अथे याःसा छिपि परमेश्वर बाः व परमेश्वरया काय् नाप चवने दइ।

25 ख्रीष्टं झीत बी धकाः धयादीगु अनन्त जीवन थ्व हे खः।

26 थज्याःपि ख्रीष्टया शत्रुतयसं छिमित मखुगु लँय् यंकी धकाः कनाबीत थ्व खँ च्वयाचवनागु खः।

27 अयनं ख्रीष्टं छिमिगु नुगलय् पवित्र आत्मायात तयादीगु दु, उकिं सुनानं छिमित स्यने माःगु मदु। पवित्र आत्मां छिमित फुक्कं स्यनादी। वय्कः सत्य खः, गुबलें मखुगु खँ ल्हानादी मखु। पवित्र आत्मां गथे स्यनादिल, अथे हे यानाः छिपि ख्रीष्टनाप चवनाच्वँ।

28 अय् जि यःपि मस्त, ख्रीष्टनाप चवनाच्वँ। अले जक ख्रीष्ट हानं थन झाय्यादीबलय् झीपि ग्याये माली मखु, अले वय्कः खनाः लज्या चाये माली मखु।

29 ख्रीष्ट भिम्ह खः धकाः छिमिसं स्यु। अय्जगुलि छिमिसं भिंगु बांलाःगु जक यानाजुइपि मनूत परमेश्वरया सन्तान खः धकाः सीकाति।

3

परमेश्वरया सन्तान

1 स्व, परमेश्वर बाःनं झीत गुलि माया यानादीगु दु। उकिं हे झीत परमेश्वरया सन्तान धकाः धाःगु खः, धाथें खः नं खः। अय्जगुलि हे थ्व संसारयापि मनूतयसं झीत म्हमस्युगु, छायाधाःसा इमिसं वय्कःयात म्हमस्यु।*

2 अय् जि यःपि मस्त, आः ला झीपि परमेश्वरया सन्तान खः धकाः झीसं स्यु। अयनं लिपा झीपि गज्याःपि जुइ धयागु खँ झीत कना मदीनि। अयसां ख्रीष्टं झाय्यादीबलय् झीपि वय्कः थें हे जुइतिनि धकाः झीसं स्यु। अले तिनि वय्कः गथे च्वं धकाः झीसं खनी।

3 थथे ख्रीष्टयाके आशा यानाच्वपि वय्कः थें पवित्र जुयाः चवनेमाः।

4 सुनानं पाप याइ वं व्यवस्था मानय् मयाःगु जुइ, छायाधाःसा व्यवस्था मानय् मयायेगु हे पाप खः।

5 झीगु पाप मदयकेत हे ख्रीष्टं झाय्यादीगु खः। ख्रीष्टयाके पाप द हे मदु।*

6 ख्रीष्टयाके चवनाच्वपिन्सं पाप याइ मखु। पाप यानाचवनीम्ह मनुखं ख्रीष्टयात गुबलें हे खनी नं मखु, म्ह नं सी मखु।

7 अय् जि यःपि मस्त, छिमित सुनानं मखुगु लँय् यंके मफयेमा। गथे ख्रीष्ट धर्मी खः अथे हे भिंगु ज्या याइपि मनूत नं धर्मी खः।

8 शैतानं न्हापानिसें पाप याना वयाच्वंगु दु, उकि पाप यानां तुं च्वनीपि मन्त न शैतानया मन् खः। अथे जूगुलि शैतानयागु ज्या स्यंकेत परमेश्वरया काय थन झायादी माःगु खः।

9 परमेश्वरयापाखें ब्रम्हयसिनं पाप यानां तुं च्वनी मखु, छायाधाःसा इपि वयकः थें जुइ। अले वयकः हे इमि बाः जूगुलि नं इमिसं पाप यानां तुं च्वने फइ मखु।

10 परमेश्वरया सन्तान व शैतानया सन्तान थुकि हे बांलाक सी दइ। बांलाःगु भिंगु ज्या मयाइम्ह, अले थः दाजुकिजापिन्त माया मयाइम्ह मन् परमेश्वरया सन्तान मखु।

थःथवय माया याना च्वँ

11 थःथवय माया यानाच्वनेमाः धकाः धाःगु खँ ला छिमिसं न्हापानिसें हे न्यनातःगु दु।*

12 झीपिं कयिन थें जुइ मज्यु। कयिन शैतानया मन् जूगुलि वं थः हे किजा हाबिलयात स्यात। कयिन थः हे किजायात छाय स्यात? कयिन शैतानया मन् जूगुलि वया किजां भिंगु बांलाःगु याना जूगु स्वये मफयाः वं थः किजायात स्यात।*

13 यःपिं दाजुकिजापि, उकिं थव संसारयापि मन्तयसं छिमित हेला यात धकाः छिपिं अजू चायेमाःगु मदु।

14 झी मृत्युं जीवनय न्हाये धुन धयागु थुकि हे सी दु। झीसं थः दाजुकिजापिन्त माया याना। थः दाजुकिजापिन्त माया मयाइम्ह मन् कालयागु ल्हातय हे लानाच्वनी।*

15 दाजुकिजापिन्त हेला याइम्ह मन् ज्ञानमारा खः। अले ज्ञानमारायाके अनन्त जीवन दइ मखु।

16 थुक्यं झीसं माया धयागु छु खः धकाः स्यू - झीगु निति ख्रीष्ट सिनादिल, उकिं झीसं नं झी दाजुकिजापिनिगु निति सीत तकं लिफः स्वये मज्यु।

17 तःमिम्ह मनुखं थः दाजुकिजापिनि नये मखं धकाः सियाः नं इमित माःगु ग्वाहालि मब्यूसा, अज्याःम्ह मनुखं परमेश्वरयात माया याना धकाः गथे धाये फइ?

18 अयु जि यःपिं मस्त, झीसं म्हुतु जक माया याना धयां मज्यु। ज्याखँयु नं धात्थेंगु माया यानाक्यने फयेमाः।

19 थुकिं हे झीपिं सत्यापि खः धकाः सीका धायेफु। अले परमेश्वरया न्हाःने दुवकं च्वने फु।

20 झीत झीगु हे नुगलं दोषी ठहरयु याइ धाःसा परमेश्वर ला झीगु नुगः स्वयाः नं तःधां। वयकलं मस्युगु छुं नं मदु।

21 अयुजुगुलि यःपिं दाजुकिजापि, झीगु मनं झीत दोषी ठहरयु मयाःसा झीपिं परमेश्वरया न्हाःने ग्याये माली मखु।

22 वयकलं धयादीगु मानय जुयाः वयकःयात यःयःगु जक याना जूसा वयकःयाके न्हागु फवसां झीत बियादी।

23 वयकलं झीत आजा यानादीगु थव हे खः - वयकःया काय येशू ख्रीष्टयात झीसं विश्वास यायेमाः। दाजुकिजापिन्त माया यानाच्वनेमाः। थथे हे याना च्वँ धकाः ख्रीष्टं नं झीत धयादीगु दु।*

24 परमेश्वरयागु आजा मानय यानाच्वंम्ह मन् वयकः नाप दइ, अले वयकः व नाप दइ। झीगु नुगलय पवित्र आत्मा तयादीगुलि झीसं थव स्यू।

4

सत्य व असत्य आत्मा

1 यःपिं दाजुकिजापिं, आत्मा दु धकाः धयाजुइपि न्हाम्हयसित नं विश्वास याये मते। न्हापां परमेश्वरयागु आत्मा खः मखु धकाः निं जाँचयु याना स्व, छायाधाःसा यक्व हे फताहा अगमवक्तात खने दया वयाच्वंगु दु।

2 सुनां ख्रीष्ट धात्थें हे मन् जुयाः झायादीगु खः धकाः धाइ व मन्याके परमेश्वरयागु आत्मा दु। थुकिं हे परमेश्वरया आत्मा म्हसी।

3 सुनां ख्रीष्ट मन् जुयाः झायादीगु मखु धकाः धाइ, व मन्याके ख्रीष्टया शत्रुयागु आत्मा दु धकाः सीकिं। व वइ धकाः छिमिसं न्यनातःगु दु। व आः नं संसारयु दनि।

4 अयु जि यःपिं मस्त, छिपिं परमेश्वरया मन्त खः, उकिं अज्याःपि फताहा अगमवक्तातयत छिमिसं बुकाछवःगु दु। थव संसारयु च्वंम्ह आत्मा स्वयाः छिमिगु नुगलय च्वनादीम्ह आत्मा तसकं बल्लाः।

5 इमिसं ला थव संसारयु च्वंगु खँ जक स्यने फु। अले संसारयापि मन्तयसं इमिसं धाःगु खँ मानयु नं जुइ। अथे जूगुलि इपिं फुककं थव हे संसारयापि मन्त खः।

6 झीपिं धाःसा परमेश्वरया मन्त खः, उकिं वयकःयात बांलाक म्हस्युपिन्सं झीगु खँ न्यनी। वयकःया मन्त मखुसा झीगु खँ नं इमिसं न्यनी मखु। थथे झीसं परमेश्वरं धाःगु व मन्तयसं धाःगु खँ सीके फइ।

परमेश्वर माया खः

7 यःपिं दाजुकिजापिं, झी थःथवय माया यानाच्वनेमाः, छायाधाःसा माया धयागु परमेश्वरपाखें वःगु खः। अयुजुगुलि माया यानाजुइम्ह मनुखं वयकःयात बांलाक म्हस्यु, उकिं थज्याःपि मन्त वयकःया सन्तान खः।

- 8 परमेश्वर प्रेम खः, उकिं माया याये मसःम्ह मनुखं वयकःयात म्हसी मखु।
- 9 परमेश्वरं झीत माया यानादीगु दु धकाः थुकिं हे सी दु – झीत जीवन दयेमा धकाः वयकलं थः याकः काययात संसारय् छ्वयाहयादिल।
- 10 झीसं परमेश्वरयात माया यानागु मखु, बरु वयकलं हे झीत माया यानादीगुलि झीगु पाप क्षमा यानाबीत थः हे काययात बलिदान यायेत छ्वयाहयादिल – माया धयागु थ्व हे खः।
- 11 यःपिं दाजुकिजापिं, परमेश्वरं हे झीत थथे माया यानादिल धाःसा झी थःथवय् नं माया यानाच्वनेमाः।
- 12 परमेश्वरयात सुनानं खंगु मद्दुनि। तर झी थःथवय् माया याना च्वंसा वयकः झीगु नुगलय् च्वनादी। अले वयकःयागु मायां झी जाइ।*
- 13 वयकलं झीगु नुगलय् आत्मा तयादीगुलि वयकः झीगु नुगलय् च्वनादीगु दु धकाः झीसं सी। अले झी वयकःयाके दु धकाः नं सी।
- 14 थ्व संसारयापिं मनुतय्त मुक्ति बीत परमेश्वर बाःनं थःकाययात छ्वयाहयादीगु जिमिसं खना। थ्व हे खँ जिमिसं कनावयाच्वनागु खः।
- 15 येशू परमेश्वरया काय् खः धकाः धया जुइम्ह मनुयागु नुगलय् परमेश्वर च्वनादी। व हे वयकःयाके च्वंम्ह खः।
- 16 अले झीत परमेश्वरं माया यानादिल धकाः झीसं सि नं स्यु, अले विश्वास नं याना। परमेश्वर माया खः, उकिं माया यानाजुइम्ह मनुयागु नुगलय् वयकः दयाच्वनी। अले व नाप दइ।
- 17 थुकथं झी मायां जाये धुंकाः न्याय याइबलय् मग्यासे परमेश्वरया न्ह्यःने वने फइ, छायाधाःसा वयकः गथे खः थ्व संसारय् झी नं अथे हे खः।
- 18 माया याइपिं ग्याये म्वाः। धाथेयागु मायां ग्याःचिकु मदयका छ्वइ। ग्याःम्हयसित सजौय बी, छायाधाःसा ग्याइपिन्के धाथेयागु माया दइ मखु।
- 19 परमेश्वरं झीत न्हापालाक माया यानादीगुलि झीसं नं वयकःयात माया यानागु खः।
- 20 वयकःयात जिं माया यानागु दु धकाः धया जुइम्ह मनुखं दाजुकिजापिन्त हेला याना जूसा थज्याःम्ह मनु फताहा खः धकाः सीकि। मिखां खंपिं थः दाजुकिजापिन्त माया मयाइम्ह मनुखं मिखां मखंम्ह परमेश्वरयात माया याये फइ मखु।
- 21 अयजुगुलि ख्रीष्टं झीत थथे याना च्वँ धकाः धयाथकूगु खः – “परमेश्वरयात माया याइम्ह मनुखं थः दाजुकिजापिन्त नं माया यायेमाः।”

5

संसारयात गथे यानाः त्याकेगु?

- 1 येशूयात मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः विश्वास याना जूपिं मनुत परमेश्वरया सन्तान खः। परमेश्वर बाःयात माया याइम्हयसिनं वयकःया काययात नं माया याइ।
- 2 वयकःयात माया याना च्वंसा व वयकःयागु आज्ञा मानय् याना च्वंसा झीसं धाथे वयकःया मस्तयत माया यानाच्वनागु दु धकाः सी दइ।
- 3 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु हे वयकःयात माया यायेगु खः। वयकःयागु आज्ञा मानय् यायेत थाकु मजू।*
- 4 वयकःया सन्तानतयसं थ्व संसारयात बुकी। वयकःयात विश्वास यानागुलि झीसं संसारयात त्याके फइ।
- 5 सुनां संसारयात त्याके फइ? येशूयात परमेश्वरया काय् खः धकाः विश्वास यानाजुइपिन्सं जक थ्व संसारयात त्याके फइ, मेपिन्सं त्याके फइ मखु।
- 6 येशू ख्रीष्ट थ्व संसारय् झायादीगु निता दसि दु – लः व हि। मनु थें जुयाः बप्तिस्मा कयादीगु दसि खः – लः, अले हानं मनुतयगु पाप क्षमा यायेत येशू सिनाः थःगु हि हायकादीगु दसि खः – हि। सत्याम्ह पवित्र आत्मां नं थ्व हे खँ साक्षी बियादिल।
- 7-8 येशू परमेश्वरया काय् खः धकाः थ्व स्वतां बांलाक कयं – पवित्र आत्मा, लः व हि।
- 9 झीसं मनुखं हे ब्यूगु साक्षीयात पत्याः याना। परमेश्वरं ब्यूगु साक्षी इन पत्याः यायेबहः जू। वयकलं थः हे काय्यागु साक्षी बियादिल।
- 10 अयजुगुलि वयकःया काययात विश्वास यानाच्वंपिं मनुतयसं थ्व खँ सत्य खः धकाः स्यु। परमेश्वरयात विश्वास याइ मखुपिन्सं वयकःयात फताहा तायकी, छायाधाःसा परमेश्वरं थः काय्यागु बारे बियादीगु साक्षीयात इमिसं विश्वास याइ मखु।
- 11 थ्व खँयागु दसि थ्व हे खः – परमेश्वरं झीत अनन्त जीवन बियादीगु दु। थ्व अनन्त जीवन वयकःया काय्याके दु।*
- 12 सुयाके काय् दु वयाके थ्व अनन्त जीवन दइ, सुयाके परमेश्वरया काय् मद्दु वयाके थ्व अनन्त जीवन दइ मखु।

अनन्त जीवन

13 परमेश्वरया काय् येशूयात विश्वास याःगुलि छिमिके अनन्त जीवन दु धयागु खँ थुइमा धकाः थ्व खँ छिमित च्वयाच्च्वनागु खः ।

14 वयक्कःया इच्छा कथं झीसं न्ह्यागु पवसां वयक्कलं बियादी धकाः झीसं स्यु। उकिं झीपि वयक्कःया न्ह्याःने वनेत ग्याये माःगु मदु।

15 झीसं प्रार्थनाय् न्ह्यागु पवसां वयक्कलं झीगु खँ न्यनादी धकाः स्यगुलि वयक्कःयाके पवनागु वयक्कलं बियादी थुंकल धकाः नं स्यु।

16 सुनानं थः किजायात सीम्बाःलिगु पाप यानाच्च्वंगु खंसा वं थः किजायालागि प्रार्थना यायेमाः । परमेश्वरं वयात जीवन बियादी। तर थ्व धाःसा सीम्बाःलिगु पाप याःपिनिगु निती जक खः । सी मालिगु पाप नं दु। तर जिं छिमित थुकिया लागि प्रार्थना या धकाः धाये मखु।

17 मभिगुं बांमलाःगु ज्याखँ फुक्कं पाप हे खः । अयनं सीम्बाःलिगु पाप नं दु।

18 परमेश्वरया सन्तानतय्सं पाप यानां तुं च्वनी मखु। वयक्कःया कायनं अज्याःम्ह मनूयात शैतानं थी मफय्क बचय् यानातयादी।

19 झीपि परमेश्वरया सन्तान खः, अले थ्व संसारय् च्वंपि मेपि फुक्क मनूत शैतानया मनूत खः धकाः नं झीसं स्यु।

20 परमेश्वरया काय् झायाः झीत धात्थेंयाम्ह परमेश्वर म्हसीकादिल। थ्व खँ झीसं स्यु। धात्थेंयाम्ह परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टनाप झीगु जीवन नं प्यपुनाच्च्वंगु दु। थ्व हे सत्य परमेश्वर खः, अले हानं थ्व हे परमेश्वर अनन्त जीवन नं खः।

21 उकिं अय् जि यःपि मस्त, मूर्ति पुजापाखें तापाक च्वँ।

यूहन्नां च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

श्व पौ यूहन्नां “थकालि” कथं “मिसा व वया मस्तयत्” च्वःगु खः। “मिसा व वया मस्त” या अर्थ अन च्वंगु मण्डली व मण्डलीया विश्वासीत जुइमा। यूहन्नां थुकी चिहाकयक विश्वासीतयत् थःथवय् माया यानाच्चनेत व फताहा गुस्त व इमिगु शिक्षापाखें बचय् जुया च्वनेत ख्याच्चः बियातःगु दु।

धलः पौ

न्हाखँ १-३

माया हे दक्वसिबय् तःधं ४-६

मखुगु शिक्षापाखें बचय् जुयाच्चनेगु ख्याच्चः ७-११

क्वचायकूगु १२-१३

२ यूहन्ना

यूहन्नापाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मिसा व वया मस्तयत् जि मण्डलीया थकालि छिमित धात्थेयागु माया याना। सत्ययात म्हस्यूपि फुक्कसिनं छिमित माया यानाच्चंगु दु।

2 श्व सत्य झीगु नुगलय् न्हाबले दयाच्चनी।

3 अले श्व हे सत्य व मायां यानाः परमेश्वर बाः व वयकःया काय् येशू ख्रीष्टं झीत दया माया व शान्ति बियादी।

सत्य व माया

4 झी बाःनं धयादी थें आम्कन मण्डलीइ च्वंपि गुलि गुलि मस्तयसं सत्ययात मानय् यानाच्चंगु सियाः जि तसकं हे लयत्तायाच्चनागु दु।

5 अयजूगुलि नं आम्कन मण्डलीइ च्वपिन्सं थःथवय् माया याना च्वँ धकाः जि छिमित बिन्ति याना हयागु खः। न्हापानिसें हे झीत थःथवय् माया यानाच्चनेमाः धकाः धयातःगु खः, उकिं श्व न्हूगु खँ मखु।*

6 वयकःयागु आज्ञा मानय् यायेगु हे धात्थेयागु माया खः। छिमिसं न्हापानिसें न्यंगु आज्ञा श्व हे खः — छिमिसं थःथवय् माया याना च्वँ।

7 येशू ख्रीष्टं मन् जुयाः झाःगु मखु धकाः धाइपि मन्त नं श्व संसारय् यक्व दु। थुपि फताहात खः। थुपि ख्रीष्टया शत्रुत नं खः।

8 अयजूगुलि होश यानाच्चँ, मखुसा छिमिसं थथे ज्या सनाच्चंगु फुक्कं सिति वनी। बरु प्रभुं बी धकाः तयातःगु फुक्क सिरपाः काये फय्कि।

9 सुनानं येशू ख्रीष्टं स्यनादीगु खँ मानय् मयासें मेमेगु हे याना जुल धाःसा अज्याःम्ह मन् नाप परमेश्वर च्वनादी मखु। तर येशू ख्रीष्टं स्यनादीगु खँ मानय् याना जूपि नाप परमेश्वर व वयकःया काय् येशू ख्रीष्टं निम्हं च्वनादी।

10 अयजूगुलि येशू ख्रीष्टं स्यनादीगु खँ नाप पाय्छि मजुइक मेकथं हे स्यना जुइपि मन्त छिमिगु छँय् वःसा इमित दुकाये मते। थज्याःपि मन्तयत् ज्वजलपा नं याये मते।

11 सुनानं थज्याःपि फताहातयत् ज्वजलपा यासाः ज्वजलपा याःपि मन्तयसं इमिगु मभिगु ज्याय् ब्वति काःगु जुइ।

12 जिं छिमित च्वये माःगु खँ ला यक्व हे दु। तर मसी व भवंतं मखु। आम्कन हे वयाः धाये, अले झीपि सकलें लयत्ताय् खनी।

13 ल्ययातःम्ह छिमि केहँया काय्न्हायापिन्सं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

यूहन्नां च्वःगु स्वंगूगु पौ म्हसीका

थ्व पौ यूहन्नां “थकालि” कथं गायस धाःम्ह विश्वासीयात च्वःगु खः। मेपि विश्वासीतयत् ग्वाहालि याःगुलि यूहन्नां गायसयात च्वछायाः डियोत्रिफसपाखें बचय् जुया च्वनेत नं ख्याच्वः बियातःगु दु।

धलः पौ

न्हाखें १-४

गायसयात च्वछाःगु ५-८

डियोत्रिफसयात दोष ब्यगु १-१०

डेमेत्रियसयात च्वछाःगु ११-१२

क्वचायक्गु १३-१५

३ यूहन्ना

यूहन्नापाखें ज्वजलपा

- 1 तसकं यःम्ह गायसयात जि मण्डलीया थकालियापाखें दुनगलनिसें माया दु।*
 - 2 यःम्ह किजा, छंगु आत्मा थें शरीर नं बल्लायेमा, अले न्हागु खँयं नं च्वन्हायेमा धकाः प्रार्थना यानाच्वना।
 - 3 सत्ययात विश्वास याःथें छ सत्ययागु लँपुइ वनाच्वंगु दु धकाः आम्कनं वःपि विश्वासीतय्सं कंबलय् जितः तसकं लयता वल।
 - 4 थः सन्तान सत्ययागु लँपुइ वनाच्वंगु दु धकाः न्यनेगुति लयताः मेगु छु दइ?
 - 5 यःम्ह किजा, आम्कन न्यंकेत वःपिं म्हमस्यूपिं विश्वासीतयत् छं दुकयाः इमित माक्व ग्वाहालि बिल, थ्व तसकं बांलात।
 - 6 छं थुकथं इमित माया यानाः ग्वाहालि यात धकाः इमिसं थन च्वंगु मण्डलीयापिन्त कन। इमित माःगु लें खर्च बियाः छ्वया हःसा तसकं बांलाइ, उकि परमेश्वर छ खनाः लयतायादी।
 - 7 ख्रीष्टयात विश्वास मयाःपिपाखें छुं हे मकासे इपिं ख्रीष्टयागु ज्या यायेत वःगु खः।
 - 8 अय्जगुलि इी विश्वासीतय्सं अथे ख्रीष्टयागु ज्या याना जूपिन्त माक्व ग्वाहालि बीमाः। थुकथं इीपिं नं सत्ययागु लागि ज्या याःपिं जुइ।
 - 9 न्हापा नं जिं आम्कन च्वंगु मण्डलीयात पौ च्वया हये धुन। तर छिपिं मध्ये तःधंछुया जुइमाःम्ह डियोत्रिफसं जिगु खँयं च्यूताः मतः।
 - 10 वं अथे यानाच्वंगु खँ फुककं जिं आम्कन वयेबलय् कनाबी। वं जिमित बांमलाका च्वंगु दु। अले वं जिमिगु बारे मभिगु खँ धया जुयाच्वंगु दु। उलि जक मखु, आम्कन वःपिं दाजुकिजापिन्त नं वं दुमकाः। अथे वःपिं दाजुकिजापिन्त दुकायेत स्वःपिन्त नं वं मण्डलीं पितिनाछ्वत।
 - 11 यःम्ह किजा, अय्जगुलि छं मभिगु बांमलाःगु खँ याये सयके मते, बरु भिगु बांलाःगु खँ जक सयकि। भिगु बांलाःगु यानाजुइपिं परमेश्वरया मनूत खः। मभिगु बांमलाःगु यानाजुइपिं मनूतय्सं परमेश्वरयात म्हमस्यु।
 - 12 फुकक मनूतय्सं डेमेत्रियसयात भिं धकाः धाः। अले हानं वयागु चालचलनं नं व भिम्ह मनू खः धकाः सीका धायेफु। व भिम्ह मनू खः धकाः जिं नं धायेफु। जिं धयागु खँ सत्य खः धकाः छं स्यु।
 - 13 छन्त च्वयेमाःगु खँ ला यक्व हे दु, अयनं मसी व कलमं मखु।
 - 14 याकनं हे जिं आम्कन वयेत स्वयाच्वनागु दु। अले जिं छन्त फुकक खँ कने।
 - 15 छन्त शान्ति दयेमा।
- छं म्हस्युपिं थनच्वपिं विश्वासीतय्सं छन्त ज्वजलपा धयाहःगु दु। आम्कन च्वपिं सकलें विश्वासीतयत् जिमिगु ज्वजलपा दु धकाः धयाब्यु।

यहदां च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौलय् यहदां थःत विश्वासी खः धकाः धयाजूपि फताहा गुस्तपाखें बचय् जुइगु ख्याच्वः बियातःगु दु। श्व चिहाकःगु पौलय् यहदां विश्वासीतयत परमेश्वरं थः मनूतयत बियादीगु विश्वासया निति ल्वा धकाः साहस बियातःगु दु। २ पत्रुस व थुक्रियागु खँ उर्थे उर्थे मिलय् जू।

धलः पौ

न्ह्यारखँ १-२

फताहा गुस्तयगु चालचलन, शिक्षा व विनाश ३-१६

क्वान्तुक विश्वास यायेगु इनाप १७-२३

परमेश्वरयात तःधंकूगु २४-२५

यहदा

यहदापाखें ज्वजलपा

1 याकूबया किजा व येशू ख्रीष्टया दास यहदापाखें परमेश्वरं सःतादीपिन्त, परमेश्वर बाःनां माया यानातःपिन्त, अले येशू ख्रीष्टं बचय् यानातःपिन्त ज्वजलपा।

2 छिमिके दया, माया व शान्ति अप्वः दयावनेमा।*

मखुगु खँ स्यनीपि

3 यःपि दाजुकिजापि, जिं छिमित परमेश्वरं झी सकसितं इना बियादीगु मुक्तियागु खँ च्वयेगु मतिइ तयागु खः। अयनं आः छिमित परमेश्वरं बियादीगु सत्य खँय हे छिपि क्वान्तुक च्वनाच्वँ धकाः न्वायेगु हे जितः तसकं बांलाः ताल।

4 न्हापा हे दोषी ठहरय् जूपि गुम्हं गुम्हं मनूत छिमिगु पुचलय् मसीक दुहां वःगु दु। इमिसं परमेश्वरयात मानय् मयाः। वयकलं बियादीगु दया मायायात इमिसं मभिगु ज्याय् छ्यलाच्वंगु दु। अले येशू ख्रीष्टयात छम्ह हे जक प्रभु व मालिक खः धकाः नं इमिसं मानय् मयाः।

5 परमेश्वरं इम्राएलीतयत मिश्र देशं लिंगना हयादिल। अयनं लिपा वयकःयात विश्वास मयाःपि मनूतयत नाश यानादिल। श्व खँ छिमिसं बांलाक सि हे स्यु। अथेसां छिमित श्व खँ लुमंकाबी मास्ति वल।*

6 थःगु ज्या मयासें छँ त्वःतावःपि स्वर्गादूतयत दकलय् लिपा न्याय यानादीत वयकलं गुब्बं मब्यनिकथं चिनाः खिउँथाय् कुनादिल।

7 अथे हे सदोम व गमोरा अले वया जःखः च्वंगु शहरयापिन्सं छगूया ल्यु मेगु यायां घच्चाइपुगु व्यभिचारया ज्या याना हल। परमेश्वरं इमित गुबलें मसीगु मिइ तयाः नमूना दय्कादिल।*

8 हानं अथे हे थज्याःपिन्सं म्हगसय् खन धकाः थःगु म्हयात अशुद्ध याइ। परमेश्वरयागु अधिकारयात मानय् याइ मखु, अले स्वर्गय् च्वंपि ततःधंपिन्त क्वह्यंकाजुइ।

9 तःधंम्ह स्वर्गादूत मिखाएलं मोशयागु सीम्ह सुनां यंकेगु धयागु खँय शैताननापं ल्वापु जूबलय् वयात द्रुपं बीत आँट मयासें थुलि जक धाल – “परमेश्वरं छन्त ब्वःबियादी।”*

10 थुमिसं ला थःम्हं हे मस्सूगु खँय ब्वः बियाजुइ। स्वभावं हे थुपि पशुत थें खः। अले थुकि यानाः हे इपि नाश जुयावनी।

11 इमित धिक्कार दु। इपि कयिनयागु लँय जुल। धिबायागु निति इमिसं बालामं थें मभिगु ज्या याना जुल, अले कोरह थें परमेश्वरयात मभिकाः इपि नाश जुयाः वन।*

12 थुपि छिमिगु लयताः भ्वजय् लुया वइगु फि खः। थुपि थःत जक भिंका जुइपि खः। थुपि फसं पुइके यनिगु, लः मदगु सुपाँय खः। अले फल सइ मखुगु निकः तक सी धुंकूगु, हानिसें सी धुंकूगु सिमा खः।

13 थुपि समुद्रया ग्यानापुगु किसिद्वम्बः खः। थुमिसं थःगु घच्चायापुगु ज्याखँ समुद्र दासि वये थें यानाक्यनी। थुपि चाचाःहिला च्वनीगु नगु खः। थुमिगु निति सदांयात तसकं खिउँगु थाय् दय्कातःगु दु।

* 1:2 १:२ मन्ती १३:५५; मर्क ६:३ * 1:5 १:५ मन्ती १४:२९-३०; प्रस १२:५१ * 1:7 १:७ उत ११:१-२४ * 1:9 १:९ ब्य ३४:६; दान १०:१३,२३; १२:१; प्रका १२:७; जक ३:२ * 1:11 १:११ मन्ती २२:१-३५; १६:१-३५; उत ४:३-८

14 आदमया न्हयग् पुस्ता लिपायाम्ह हनोकं नं लिपा जुइगु थ्व हे खँ धयावंगु खः - “सीकाति, द्रलंद्रः पवित्रपि स्वर्गदूततयत ब्वनाः प्रभु झायादी।”☆

15 अले थज्याःपिं फुक्क मनुतयत न्याय यानादी। परमेश्वरयात मानय मयाइपिन्त, अले वयकःयात मभिकाः पापी ज्या जक यानाच्चपिं फुक्कसितं दोषी ठहरय यानाः सजाँय बियादी।

16 थुपिं गुब्सं लुमधनिपिं, मेपिनिगु दोष जक मालाजुइपिं, थःत यःथें सना जुइपिं, तःधंछुना जुइपिं, व थःगु ज्या तिप्यकेत मेपिन्त ह्ययकः जुइपिं खः।

17 यःपिं दाजुकिजापिं, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया प्रेरिततयसं कनावंगु खँ बांलाक लुमंकी।

18 इमिसं छिमित थथे धयावंगु खः - “दकलय् लिपा छिमित हेस्याइपिं व थःत यःथें यानाजुइपिं मनूत वइ।”☆

19 मिलय् जुयाच्चपिन्त फाइपिं थुपिं हे खः। थुमिसं थःत यःथें याना जुइ। थुमिके परमेश्वरयागु आत्मा दइ मखु।

20 यःपिं पासापिं, छिमिसं जक परमेश्वरयात क्वात्तुक विश्वास याना च्वँ, अले पवित्र आत्मायागु शक्ति सदां प्रार्थना याना च्वँ।

21 परमेश्वरयात मानय यायेगु गुबलें त्वःते मते। झी प्रभु येशू ख्रीष्ट झायाः छिमित दया यानाः अनन्त जीवन बियादीतिनि धकाः छिपिं पियाच्वँ।

22 दोमनय् लानाच्चपिन्त दया या।

23 मिइ क्वब्वाय् त्यपिन्त साला का। पाप याइपिन्त नं दया या। अथेसां बांलाक होश या, थथे यायेबलय् छिमित हे पापयागु च्याः मथायेमा।

24 छिमित दोष मदयकाः परमेश्वरया न्ह्यःने हयादीम्ह झी प्रभुयागु नां सदां तःधना च्वनेमा। थ्व हे प्रभुं छिमित पाप याकेबी मखु। थ्व हे प्रभुं छिमित आनन्दं तयादी।

25 येशू ख्रीष्टपाखें झीत मुक्ति बियादीम्ह, छम्ह हे जक परमेश्वर सदां तःधना च्वनेमा। अले फुक्क शक्ति, अधिकार नं वयकःयाके हे सदां दयाच्वनेमा। आमेन।

यूहन्नायात जूगु दर्शन प्रकाशया सफू म्हसीका

थाय् थासय् च्वंपिं विश्वासीतयत् दुःखकष्ट वयाच्चंबलय् यूहन्नां थ्व सफू थःत ज्वःगु दर्शनया बारे च्वःगु खः। यूहन्नां थ्व सफू विश्वासीतयत् आशा व साहस बीत, अले दुःख व सास्तीया इलय् नं विश्वास यायेबहःपिं जुयाच्चवेनेगु इनाप यायेत च्वयातःगु खः। उबलय् यूहन्नायात परमेश्वरयागु वचन व येशू धयादीगु सत्य खः धकाः न्यंकाच्चंगुलि पत्मोस टापुइ यंकाः कुनातःगु खः।

सफूया अप्वः धया थें थासय् यूहन्नां थःत जूगु दर्शनया खँ कथंहंक व चिन्हय् क्यनातःगु दु। उबलय्यापिं विश्वासीतयसं थ्व दर्शनया अर्थ बांलाक थू। मेपिन्त धाःसा थ्व छगू गुप्ति खँ जगुलि थुइके थाकु।

सफूया मूखँयात संगितया लय थें थाय् थासय् थीथी दर्शनया रूपय् तोहरय् यानातःगु दु। थ्व दर्शनया अर्थ थीथी मनूतयसं थीथी कथं ब्यूसं मू खँ ला बांलाक हे सी दु – परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयापाखें वयकःया दक्व शत्रूतयत व शैतानयानातनापं सदांया निति भज्यंक नाश यानादी। अले थः विश्वास यायेबहःपिं मनूतयत् जक वयकःयागु न्हगु स्वर्ग व न्हगु पृथ्वीइ दुकयादी।

धलः पौ

न्ह्याखँ १:१-८

न्हापांगु दर्शन व न्हयगू मण्डलीयात छवःगु पौ १:९-३:२२

न्हयगू छाप तयातःगु भ्वंथू ४:१-८:१

न्हयपु तुरही ८:२-११:१९

अजिङ्गर व निम्ह पशू १२:१-१३:१८

थीथी दर्शन १४:१-१५:८

परमेश्वरयागु तंयागु न्हयगः ख्वल्चा १६:१-२९

बेबिलोनया पतन १७:१-१९:२९

शैतानयागु विनाश २०:१-१०

दक्वसिबय् लिपायागु न्याय २०:११-१५

न्हगु स्वर्ग, न्हगु पृथ्वी, न्हगु यरूशलेम २१:१-२२:५

क्वचायक्गु २२:६-२१

प्रकाश

1 थ्व सफुलिइ च्वयातःगु खँ परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात क्यनादीगु खँ खः। थः दासतयसं छु जइतिनि धयागु खँ थुइके फयेमा धकाः परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात क्यनादीगु खः। येशू थ्व खँ क्यनेत छम्ह स्वर्गदूतयात यूहन्नायाथाय् छवयादिल।

2 व हे यूहन्नां खंगु परमेश्वरं धयादीगु वचन, अले येशू ख्रीष्टं धयादीगु खँ फुक्क सत्य खः धकाः साक्षी बियाच्चवनागु दु।

3 ई न्ह्यःने थयने धुंकल। उकिं थ्व अगमवाणीयागु वचन ब्वंपिं, न्यंपिं, व मानय् याःपिं मनूत धन्यपिं खः।

न्हयगू मण्डलीयात यूहन्नाया ज्वजलपा

4 एशियाय् दुगु न्हयगू मण्डलीयात यूहन्नापाखें ज्वजलपा।

आः नं दीम्ह, न्हापा नं दीम्ह, अले झायादीत्यंम्ह, व वयकःयागु सिंहासनयागु लिक्क च्वंपिं न्हयम्ह आत्मापाखें छिमित दया माया व शान्ति दयेमा।*

5 अथे हे तूं साक्षी बियादीगु विश्वास याये बहःम्ह, सिनाः दक्लय् न्हापां म्वानावःम्ह, अले संसारय् च्वंपिं जुजुतय् जुजु येशू ख्रीष्टपाखें नं छिमित दया माया व शान्ति दयेमा।

झीत माया यानादीम्ह नं वयकः हे जगुलि थःगु हिं झीत झीगु पापं छुतय् यानादीम्ह नं वयकः हे खः।*

6 वयकलं परमेश्वर बाःयागु सेवा यायेत धकाः झीपाखें पुजाहारीतयगु छगू राज्य स्वनादिल। येशू ख्रीष्टया न्ह्याबलें महिमा व आदर जुयाच्चवेनेमा। आमेन!*

7 “स्व, वयकः

सुपाँचय् झायादी तिनि,

फक्कसिगु मिखां खनीतिनि,
वयकःयात
भालां सूपिन्सं नं खनी।
अले संसारय् च्वंपि
फक्क जातियापि मनुत
वयकःयात खनाः
नुगः दादां ख्वये मालीतिनि।
थथे ला जु हे जुइ। आमेन!”*^४

४ दक्कसिबय तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह, आः नं दीम्ह व न्हापा नं दीम्ह, अले झायादीम्ह परमप्रभु परमेश्वरं धयादिल –
“अल्फा व ओमेगा जि हे खः।”*^४

- येशू ख्रीष्टया दर्शन
१ छिपिलिसे येशूयागु निति दुःखकष्ट सिया च्वनाम्ह छिमि दाजु जि यूहन्ना खः। छिपिलिसे तुं वयकःयागु राज्यय् च्वनाः सकतां सह यानाच्वनागु दु। जिं परमेश्वरयागु वचन व येशू धयादीगु सत्य खः धकाः न्यंकाच्वनागुलि जितः पत्मोस टापुइ यंकाः कुनातल।
१० प्रभुयागु दिनय् जि आत्मां जाल। जिगु ल्युने तुरही पुया हः थें तस्सलं थथे धयाहःगु सः जिं ताल –
११ “छं खंगु फक्कं सफुलिइ च्वयाः न्हयगू मण्डलीतय्त् छ्व – एफिसस, स्मुर्ना, पर्गामम, थिआटीरा, सार्डिस, फिलाडेल्फिया व लाउडिकिया।”
१२ थुकथं जि नाप खँ ल्हाना च्वंम्ह सु धकाः लिफः स्वयाबलय् न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवा जिं खना।
१३ त्वाःदेवाया दथुइ मनुया काय् थें ज्याःम्ह तुतिइ थ्यंक वःगु पुजाहारीया लं फिनाः छातिइ लुँ बाला हिनातःम्ह छम्हयसित खना।*^४
१४ वयकःयागु छ्यं व सँ तुयुगु ऊन व च्वापु थें तुयु। वयकःयागु मिखा च्वानाच्वंगु मि थें च्वं।
१५ वयकःयागु तुति मिइ छ्या दायाः तल तल थीकातःगु लीं थें च्वं। अथे हे वयकःयागु सः यक्व क्वब्बाःलःयागु सः थें च्वं।*^४
१६ वयकःयागु जव ल्हातय् न्हयगः नगु दु। वयकःयागु म्हुतुं तसकं ज्वःगु निखें धाः दुगु तरवार पिहां वयाच्वंगु दु। वयकःयागु ख्वाः तसकं थीगु सुर्य थें च्वं।
१७ वयकःयात खनेवं जि सीम्ह थें जुयाः वयकःयागु तुतिइ भवपू वना। अले वयकलं जिगु छेनय् जव ल्हाः तयाः धयादिल – “ग्याये मते। जि शुरु व अन्त खः।*^४
१८ जि म्वाःम्ह खः। जि सी धुनाम्ह जूसां आः जि न्हाबलें म्वाना च्वनीम्ह खः। मृत्यु व नरकया ताःचा जिके दु।
१९ “आः छं खंगु, जुयाच्वंगु खँ, अले लिपा जुइतिनिगु खँ फक्कं च्वं।
२० छं खंगु जिगु जव ल्हातय् दुगु न्हयगः नगुयागु व न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवाया गुप्ति खँ थ्व हे खः। न्हयगः नगुयागु अर्थ न्हयगू मण्डलीयापि दूत खः। अथे हे न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवायागु अर्थ न्हयगू मण्डली खः।”

2

एफिससय् च्वंगु मण्डलीयात
च्वःगु पौ

- १ “एफिससय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छ्व – जव ल्हातय् न्हयगः नगु ज्वना जूम्हयसिगु व न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवायागु दथुइ जुया च्वंम्हयसिनं थथे धयादीगु दु –
२ “छिमिसं दुःख सियाः यानाच्वंगु ज्याखँ, अले सह याये फक्क सह यानाच्वंगु व मभिपि मनुतयत् छिमिसं दुनुगलनिसे हे मयय्कूगु, व प्रेरित मखुसां प्रेरित खः धकाः धया जूपिन्त फताहा सावित यानाः क्यनाब्यगु फक्कं जिं स्यू।
३ जिगु नांयागु निति छिमिसं सकतां सह याये फक्क स्वयाः नं अप्वः सह यानाच्वंगु अझ हे नं त्यानु मचासे सह यानाच्वंगु नं जिं स्यू।
४ “अयनं छिमिसं जितः न्हापा न्हापा माया याना जू थें थौकन्हय् मयात धकाः जिं छिमित धायेमाल।
५ उकिं छिमिसं गनथाय् ट्रंकागु खः लुमंकाः पश्चाताप यानाः न्हापा न्हापा याःथें थौकन्हय् नं याये माल। मखुसा जि हे वयाः छिमिगु त्वाःदेवा उकिया थासं लिक्काबी। उकिं छिमिसं पश्चाताप याये हे माः।

* 1:7 १:७ दान ७:१३; मती २४:३७; मर्क १३:२६; लुक २१:२७; १ थेस ४:१७; जक १२:१७; यह १९:३४,३७ * 1:8 १:८ प्रका २२:१३; प्रस ३:१४ * 1:13 १:१३ दान ७:१३; १:०५ * 1:15 १:१५-१५ दान ७:१३; १:०६ * 1:15 १:१५ इज १:२४; ४३:२ * 1:17 १:१७ यशै ४४:६; ४८:१२; प्रका २:८; २२:१३

6 अयनं निकोलाइटसतयगु ज्याखँ छिमिगु दुनुगालनिसें हे मयःगु ला बां हे लाः। जितः नं इपिं मयः।

7 “सुयाके न्हायपं दु वं आत्मां मण्डलीतयत छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का – त्याका वःपिन्त जिं परमेश्वरयागु स्वर्गय् च्वंगु जीवन बीगु सिमायागु फल नकेबी।”

स्मुर्नाय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ

8 “स्मुर्नाय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – शुइ व अन्त, अले सिनाः म्वाना वःमह्यसिनं थथे धयादी –”

9 “छिमिसं कष्ट फयाच्वंगु व चीमि जुयाच्वंगु जिं स्यू। अयनं छिपि ला तःमि खः। यहूदी मखुसां यहूदी खः धकाः धया जुइपिन्सं छिमित मभिका जूगु नं जिं स्यू। इपिं शैतान नाप मिलय् जूपि खः।

10 दुःख वइन धकाः छिपि ग्याये मते। का स्व, शैतान छिपि मध्ये सुयातं इयालखानाय् कुंका बीत्यंगु दु। थुकथं छिपि विश्वासय् गुलि बल्लाःपि खः धकाः स्वयेत्यंगु दु। झिन्हू हे जक छिमित दुःखकष्ट जुइ। सी हे माला वंसां छिमिसं जितः विश्वास यायेगु त्वःते मते, अले छिमित जीवनयागु श्रीपेच बी।

11 “सुयाके न्हायपं दु वं आत्मां मण्डलीतयत छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का – त्याःपिन्त नरकय् छवइ हे मखु।”

पर्गाममय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ

12 “पर्गाममय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – तसकं च्वःगु निखें धाः दुगु तरवार दुमह्यसिनं थथे धयादी –

13 “शैतानयागु सिंहासन दुथाय् छिपि च्वनाच्वंगु दु धकाः जिं स्यू। छिमिसं शैतान दुगु थासय् नं जितः क्वातुक भक्ति व विश्वास यानाच्वंगु दु धकाः, अले जिगु साक्षी बिया जूह एन्टिपासयात स्याःबलय् नं छिमिसं जितः विश्वास यायेगु मत्वःतु।

14 “अयनं जिं छिमित ब्वःबी माःगु छुं खँ दु। इस्राएलीतयत स्यकेत जुजु बालाकयात खँ स्यंमह बालामयागु बिचाः गथे खः अथे हे याना जूपि छिमिथाय् नं सुं दु। वं इस्राएलीतयत मूर्तियागु प्रसाद नयेगु व व्यभिचार यायेगु खँ स्यनाः स्यकेत स्वल्।”

15 अथे हे निकोलाइटसयागु खँ स्यना काइपि नं छिमिथाय् दु।

16 उकिं पश्चाताप या, मखुसा जि याकनं वयाः जिगु म्हुतुइ च्वंगु तरवारं इपिं लिसे ल्वाये।

17 “सुयाके न्हायपं दु वं आत्मां मण्डलीतयत छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का – त्याःमह्यसित जिं सुचुका तयागु मन्ना बी। अले छगु न्हगु नां च्वयातःगु तुयगु ल्वहं छगः नं बी। व काःमह्यसिनं जक थ्व नां थुइ, मेपिन्सं थुइ मखु।”

थिआटीराय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु पौ

18 “थिआटीराय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – छवयाच्वंगु मि थें च्वंगु मिखा दुमह, अले थीगु ली थें च्वंगु तुति दुमह परमेश्वरया कायनं थथे धयादी –

19 “छिमिसं यानाच्वंगु ज्याखँ, जितः माया यानाच्वंगु, विश्वास यानाच्वंगु, सेवा यानाच्वंगु, अले सह यानाच्वंगु जिं स्यू। छिमिसं न्हापा न्हापा स्वयाः नं आः तसकं बांलाक ज्याखँ यानाच्वंगु दु धकाः जिं नं स्यू।

20 “अयजूसं जिं धायेमाःगु छता खँ दु। थथःमहं तं अगमवादिनी खः धकाः धया जुइमह ईजेबेल धाःमह मिसायात छिमिसं छुं हे मथासे तया तल। जिमि दासतयत व्यभिचार यायेगु व मूर्तियागु प्रसाद नयेगु खँ स्यनीमह्यसित छिमिसं याःयाःथे याकातये ज्यू ला?”

21 जिं वयात पश्चाताप यायेमा धकाः ई बिया तया। अयनं वं याना जूगु व्यभिचार याये मखुत धकाः मथाः।

22 “उकिं आः जिं वयात उसाँय मदयुकाः लासाय् प्यपुंकाबी। व नाप व्यभिचार याःपिन्सं पश्चाताप मयात धाःसा व नाप तं इमित नं तसकं दुःखकष्टय् लाकाबी।

23 वया मस्तयत जिं स्यानाबी। मनुतयगु मन व नुगः वातुवालाः स्वइमह जि हे खः धकाः अले जक फुक्क मण्डलीं सीका काइ। छिमिसं याना जूगु ज्या स्वयाः जिं नं छिमित माःगु याये।”

☆ 2:7 २७ उत २:९; प्रका २२:२; इज २८:१३; ३१:८ ☆ 2:8 २:८ यशै ४४:६; ४८:१२; प्रका १:१७; २२:१३ ☆ 2:11 २:११ प्रका २०:१४; २१:८ ☆ 2:14 २:१४ गन्ती २२:५,७; ३१:१६; ब्य २२:४; गन्ती २५:१-३ ☆ 2:17 २:१७ प्रस १६:१४-१५; १६:३३-३४; यह ६:४८-५०; यशै ६२:२; ६५:१५ ☆ 2:20 २:२० १ राज १६:३१; २ राज १:२२,३० ☆ 2:23 २:२३ भज ७:१; यर १७:१०; भज ६२:१२

24 “आः ल्यंदनिपि थिआटीराय् च्वंपि वयागु खँय् मजूपि व शैतानयागु गुप्ति खँ मस्यूपिन्त जिं आः मेगु छुं हे कुक्कबिके मखुत।

25 आः थें तुं छिपि जि मवतले विश्वासय् बल्लाना च्वँ।

26 “लिपा तर्कं जिं धाःथे यानाच्च्वंम्हयसित व त्याइम्हयसित जात जातियापिन्त शासन याकेबी।

27 वयक्लं इमित नँयागु दण्डी शासन याइ, अले चायागु थल तछ्याः थें तछ्याइ। जितः जिमि बाःनं ब्यगु ति हे अधिकार इमित दइ।*

28 अले जिं इमित सुथसिगु नगु नं बी।

29 सुयाके न्हाय्पं दु, वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।”

3

सार्डिसय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ।

1 “सार्डिसय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – परमेश्वरया न्हय्म्ह आत्मा व न्हय्गः नगु दुम्हयसिनं थथे धयादी –

“छिमिसं यानाच्च्वंगु ज्याखँ जिं स्यू। मनूतयसं छिपि म्वानाच्च्वंपि खः धकाः बिचाः याइ, अयून् धाथें धाये धाःसा छिपि सीपि खः।

2 न्ह्यालं चायेका च्वँ, ल्यंदनिगु खँयात बल्लाका ति। मखुसा याकन हे तनावनी। जिमि परमेश्वरया न्ह्यःने छिमिसं याना जूगु ज्याखँ बांलाः मजू धकाः जिं स्यू।

3 छिमिसं न्यनागु व सयेका कयागु वचन लुमंका ति। वचनयात मानय् या, अले पश्चाताप या। छिपि न्ह्यालं चायेका मच्चंसा जि खँ वः थें वये। जि छिमिथाय् गुबलय् वइ धकाः छिमिसं सी मखु।*

4 “अथेसां सार्डिसय् गुलिखय् मनूतयसं थःगु लं यचुकातःगु दु। थुपि तइसे च्वंगु वसतं पुनाः जि नाप जइतिनि, छायाधाःसा थुपि जि नाप जइत ल्वः।

5 थथे त्याःम्हयसित जिं तुयगु वसतं पुंकाबी। अले जिं वयागु नां जीवनयागु सफल गबलें हुयाछवये मखु। जिमि बाःयागु न्ह्यःने व वयकःया स्वर्गदूततयगु न्ह्यःने जिं थ्व जिम्ह मनु खः धकाः धाये।*

6 “सुयाके न्हाय्पं दु, वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।

फिलाडेल्फियाय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु पौ

7 “फिलाडेल्फियाय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव –

“पवित्रम्ह, धाथेंयाम्ह,

दाऊदयागु ताःचा दुम्हयसिनं थथे धयादी –

गुम्हयसिनं चाय्कूगु खापा सुनानं ति फइ मखु,

अले तिनाब्यगु खापा चाय्के फइ नं मखु।*

8 “छिमिसं यानाच्च्वंगु ज्याखँ जिं स्यू। स्व, जिं छिमिगु न्ह्यःने लुखा चायका बियागु दु। थ्व लुखा सुनानं ति फइ मखु। छिपि यक्व शक्ति मद्रुपि मनूत खःसां जितः त्वमतुसे विश्वास यानाच्च्वंगु दु धकाः जिं स्यू।

9 स्व, यहूदीत मखुसां यहूदीत खः धकाः मखुगु खँ ल्हानाजुइपि शैतानयागु बाखं कनीगु छँय् मुनिपिन्त जिं यायेगु स्यू। स्व, जिं इमित छिमिथाय् छवयाहयाः छिमिगु तुति भागि याकेहये। अले जक जिं माया याना तयापि मनूत छिपि हे खः धकाः इमिसं सीकी।*

10 “छिमिसं न्ह्यागु दुःखकष्ट सहयाना नं जिगु वचन मानय् यानाच्च्वन। उकि जिं नं छिमित संसारय् च्वंपि फुक्कसितं जाँचय् यायेत जू वइगु दुःखकष्टं बचय् याये।

11 जि याकनं वयेत्यनागु दु, उकिं छिमिके दुगु त्वःफिके मते। अले जक छिमित बीगु श्रीपेच सुनानं लाकाकाये फइ मखु।

12 त्याःम्हयसित जिमि परमेश्वरयागु देगःया थां यानाबी। अले अनं व गबलें हे पिहां वनेमाली मखु। अले जिं उकी जिमि परमेश्वरयागु नां च्वयाबी, स्वर्ग जिमि परमेश्वरयागु थासं क्वहां वयाच्च्वंगु न्हगु यस्शालेम धाःगु शहरयागु नां व जिगु हे न्हगु नां नं उकी च्वयाबी।*

13 “सुयाके न्हाय्पं दु, वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।

* 2:27 २:२६-२७ भज २:८-९ * 3:3 ३:३ मती २४:४३-४४; लुक १२:३९-४०; प्रका १६:१५ * 3:5 ३:५ प्रस ३२:३२-३३; भज ६९:२६; प्रका २०:१२; मती १०:३२; लुक १२:८ * 3:7 ३:७ यशै २२:२२; अयू १२:१४ * 3:9 ३:९ यशै ४९:२३; षः१४; ४३:४ * 3:12 ३:१२ प्रका २१:२; यशै ६२:२; ६५:१५

लाउडिक्रियाय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु पै

14 “लाउडिक्रियाय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छ्व – परमेश्वरया दक्व सृष्टिया शासक, आमन धाःम्ह, विश्वास याये बहःम्ह, खःगु खःगु जक साक्षी बीम्हयसिनं धयादी।”

15 “छिमिगु आनिबानि फुक्कं जिं स्यु। छिपि न क्वा हे क्वाः, न ख्वाउंसे हे च्वं, बरु छिपि कि क्वाःसा ज्यु कि ख्वाउंसा ज्यु।

16 छिपि क्वा नं मक्वाः अले ख्वाउं नं मजु, बरु लुमु लुमु धाःपि जगुलि जिं छिमित थुकलं बी।

17 छिमिसं धाःसा ‘जि तःमिम्ह खः, जिके माक्वं सम्पत्ति दु, उकि जितः छुं नं माःगु मदु’ धकाः धया जुयां छु याये? तर छिपि तसकं हे दुःख ताया च्वंपि, माया वनापुसे च्वंपि, चीमिपि, कांपि, अले पचिनांगापि धकाः छिमिके होश मदुनि।

18 उकि छिमिसं तःमि जुइत मिइ दायातःगु लुं, अले थःगु पचिनांगागु म्हया मछाः तंकेत तुयुगु लं, व मिखाय् तयेत मलम जिके न्या धकाः जिं सल्लाह बियाच्वना।

19 जिं माया यानापिन्त कजय् नं याये, ब्वः नं बी, उकि जिगु वचन बांलाक मानय् यायेमाः व पश्चाताप नं यायेमाः।”

20 “स्व, जि लुखाय् दनाः सःताच्वना। सुनानं जिगु सः तायाः खापा चाय्का ब्यूसा जि दुहां वनाः व नाप नयेत्वने याये। अले वं जि नाप नयेत्वने याइ।

21 गथे जिं त्याकाः जि जिमि बाःयागु सिंहासनय् वय्कः नाप फ्यतुइ खंगु दु, अथे हे त्याम्हयसित जिं जिगु सिंहासनय् जि नाप फ्यतुके बी।

22 “सुयाके न्हाय्पं दु, वं आत्मां मण्डलीतय्त छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।”

4

स्वर्गय् परमेश्वरयात तःधंकुगु

1 थुलि जुइ धुंकाः जिं थस्वयाबलय् स्वर्गया लुखा चालाच्वंगु खना। दकलय् न्हापालाक तुरही पुयाहःगु सः थें च्वंक जिं थथे धयाहःगु ताल – “थन थाहां वा, अले छु छु जुइतिनि धकाः जिं छन्त क्यने।”

2 अले जि छक्कलं आत्मां जाल। जिं स्वर्गय् छगू सिंहासन तयातःगु व उकी सुं छम्ह फ्यतुनाच्वंगु खना।

3 अन फ्यतुनाच्वंम्ह जास्पर व कार्नेलेन मणि थें खने दु। सिंहासनया जवंखवं पन्ना थें ज्याःगु इन्द्रेणी दु।”

4 अले हानं छचाखेरं निइप्यंगु सिंहासन तयातःगु दु। लुंयागु श्रीपेच पुया तःपि व तुयुगु वसतं पुनातःपि निइप्यम्ह थकालिपि व सिंहासनय् फ्यतुनाच्वंगु दु।

5 सिंहासनं प्वालाक्क प्वालाक्क मि च्यानाच्वंगु, न न्याः थें सः वयाच्वंगु दु। सिंहासनया न्हाःने न्हाय्प्वाः मिप्वाः च्यानाच्वंगु दु थ्व परमेश्वरया न्हाय्म्ह आत्मा खः।”

6 सिंहासनया न्हाःने न्हाय्कंयागु समुद्र थें यचुसे खने दु।

सिंहासनया छचाखेरं ल्युने नं न्हाःने नं मिखाया मिखा दुपि प्यम्ह जीवात्मा दु।

7 न्हापांम्ह सिंह थें च्वं, निम्हम्ह द्रुहं थें च्वं, अले स्वम्हम्हयसिगु ख्वाः मनुयागु ख्वाः थें च्वं, प्यम्हम्ह ब्वया च्वंम्ह इमा थें च्वं।”

8 थ्व प्यम्ह जीवात्मातय्के खुपा खुपा पपु दु, अले दुनेपिने फुक्कभनं मिखाया मिखा दु। थुमिसं चच्छि न्हेच्छिं मदिक्क थथे म्ये हालाच्वनी।

“पवित्र, पवित्र, पवित्रम्ह

दक्वसिबय् तःधंम्ह

व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वर।

वय्कः न्हापांनिसें दीम्ह,

आः नं दीम्ह,

अले लिपा नं दीम्ह खः।”

9 सिंहासनय् फ्यतुनादीम्ह न्हाबलें म्वाना च्वनीम्हयसिगु महिमा, हनाबना व सुभाय्या म्ये इपि जीवात्मातय्सं हालाच्वन।

☆ 3:14 ३:१४ हितो ८:२२ ☆ 3:19 ३:१९ हितो ३:१२; हिव १:२६ ☆ 4:3 ४:२-३ इज १:२६-२८; १:०१ ☆ 4:5 ४:२५ प्रस ११:१६; प्रका ८:५; ११:१९; १६:१८; इज १:१३; प्रका १:४; जक ४:२ ☆ 4:7 ४:६-७ इज १:५-१०; १:०१ ☆ 4:8 ४:८ इज १:१८; १:०१२; यशै ६:२-३

10 इपि म्ये हालाच्चंबलय् सिंहासनय् दीम्हयसिगु न्ह्यःने निइप्यम्ह थकालिपिन्सं क्वछुनाः भागि यात। अले थथःगु श्रीपिच वयकःया सिंहासनया न्ह्यःने तयाः थथे धाल –

11 “जिमि प्रभु परमेश्वर,

छिं हे फुक्कं खँ

सृष्टि यानादीगु खः।

छिगु इच्छा कथं हे

फुक्कं दुगु खः,

छिं हे सृष्टि यानादीगु खः।

उकिं परमप्रभु जिमि परमेश्वर,

छि महिमा, हनाबना

व शक्ति दुम्ह खः।”

5

चीधिकःम्ह भ्याःचा व भ्वंथू

1 सिंहासनय् फ्यतुना च्वंम्हयसिगु जव ल्हातय् दुने नं पिने नं च्वयातःगु भ्वं छथू खना। उकी न्हयथाय् छाप तयातःगु दु।[☆]

2 छम्ह तसकं बल्लाःम्ह स्वर्गदूतं ततसलं थथे धयाच्चंगु जिं तया – “थ्व भ्वंथुइ तयातःगु छाप तछ्यानाः फ्यने फुम्ह सु दु?”

3 स्वर्गय्, पृथ्वीइ व पृथ्वी क्वय् नं थ्व भ्वंथू फ्यने फुम्ह व थुकी दुने स्वये फुम्ह छम्ह हे मदु।

4 थ्व भ्वंथू फ्यने फुम्ह वा स्वये फुम्ह सं हे मदुगुलि जि तसकं हे ख्वया।

5 अले छम्ह थकालि जितः धाल – “ख्वय् मते, यहदा कुलयाम्ह सिंह, दाऊदया तःधंम्ह सन्तानं थ्व भ्वंथू फ्यनेत व थुकी च्वंगु न्हयगू छाप प्वलेत त्याकाः वये धुंकल।”[☆]

6 अले जिं सिंहासन, प्यम्ह जीवात्मा व थकालिपिनिगु दथुइ स्याना तये धुंकूम्ह थें च्वंम्ह छम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचा दनाच्चंगु खना। थ्व चीधिकःम्ह भ्याःचायाके न्हयपु नेकू व न्हयगः मिखा दु। थ्व फुक्क पृथ्वीइ छ्वयाहःपि परमेश्वरया न्हयम्ह आत्मा खः।[☆]

7 अले वं वनाः सिंहासनय् फ्यतुना च्वंम्हयसिगु जव ल्हातय् च्वंगु भ्वंथू काल।

8 थुकथं वं थ्व भ्वंथू काये धुंकाः प्यम्ह जीवात्मा व निइप्यम्ह थकालिपिं चीधिकःम्ह भ्याःचायागु न्ह्यःने क्वछुत। इपि फुक्कसिके वीणा व गुँगू थनातःगु लुँयागु मकः दु। थ्व विश्वासीतयगु प्रार्थना खः।[☆]

9 इमिसं थथे धकाः छपु न्हगु म्ये हाल –

“थ्व भ्वंथुइ च्वंगु छाप

तछ्यानाः छिं हे जक

फ्यनादी फु,

छाय्धाःसा

छितः स्याये धुंकल,

अले छिगु हिं परमेश्वरया लागि

फुक्क कुलयापि,

फुक्क भाषां नवाइपि,

फुक्क देशयापि

व फुक्क जात जातियापिन्त

न्यानादिल।[☆]

10 छिं हे इमित झी परमेश्वरया

सेवा यायेत छगू राज्य

व पुजाहारीत दय्कादिल।

अले इमिसं संसारय् राज्य याइ।”[☆]

☆ 5:1 ५:१ इज २:१-१०; यशै २९:११ ☆ 5:5 ५:५ उत ४:९; यशै ११:१३,१० ☆ 5:6 ५:६ यशै ५:३; जक ४:१० ☆ 5:8 ५:८ भज १:४१:२
☆ 5:9 ५:९ भज ३:३; ९:८१; यशै ४२:१० ☆ 5:10 ५:१० प्रस १९:६; प्रका १:६

11 जिं हानं स्वयाबलय् लखंलख व करोडौं करोड स्वर्गदूततयसं सिंहासन, जीवात्मा व थकालिपिनिगु चाकःछिं दनाः☆

12 थथे म्ये हाल्ला च्वंगु खना –

“स्याये धुकूमह चीधिकःमह भ्याःचा हे

शक्ति, धन, बुद्धि, बल,

महिमा, हनाबना

व तःधके बहःमह खः।”

13 अले अन सृष्टि यानातःपि स्वर्ग्य च्वंपि, पृथ्वी व पृथ्वी तःले व समुद्र्य च्वंपि दक्वसिनं थथे धयाच्वंगु जिं ताया

– “सिंहासनय् पयतुनाच्वंमह

व चीधिकःमह भ्याःचाया सदां

जयजय जुइमा।

अले न्हाबले मान, इज्जत,

शक्ति व राज्य दयाच्वनेमा।”

14 प्यमह जीवात्मां धाल – “आमेन!” अले थकालिपिन्सं क्वछुनाः भागि यात।

6

भ्याःचां न्हापांगु खुगू छाप प्वःगु

1 चीधिकःमह भ्याःचां न्हयगू मध्ये छगू छाप प्वःगु जिं खना। अले प्यमह मध्ये छमह जीवात्मां नँ न्याः थें तःसलं “वा” धाःगु जिं ताया।

2 अले जिं छमह तुयुमह सल खना। थ्व सल गया च्वंमहयसिके छगू धनु दु। वयात श्रीपिच बिल। अले व त्याकुकुं अझ त्याकेत वन।☆

3 चीधिकःमह भ्याःचां निगगु छाप प्वःबलय् निमहमह जीवात्मां “वा” धकाः धाःगु जिं ताया।

4 अले हानं प्वालाप्वाला थीक ह्याउंसे च्वंमह छमह सल पिहां वल। थ्व सल गया वःमहयसिनं पृथ्वीइ शान्ति मदयेका बिल। अले मनुतयसं मनुतयत स्याकेत वयात छपु ताहाकःगु तरवार नं बिल।☆

5 चीधिकःमह भ्याःचां हानं मेगु स्वंगुगु छाप प्वःबलय् हानं स्वमहमह जीवात्मां थथे धाल – “वा।” अले हानं छमह हाकुमह सलयात खना। थ्व सल गया च्वंमहयसिगु ल्हातय् छज्वः ताल्जु दु।☆

6 प्यमह जीवात्मातयगु दथुं थुकथं धयाहःगु सः जिं ताया – “न्हिच्छि ज्या याइमहयसित छगू किलो छवचुं ज्यालाबीमाः। अले तछव काइमहयसित जसा स्वंगु किलो ज्यालाबीमाः। चिकं व दाखमधयात धाःसा स्यंके मते।”

7 हानं प्यंगुगु छाप प्वःबलय् प्यमहमह जीवात्मां थथे धाःगु जिं ताया – “वा।”

8 अले जिं म्हासुसे च्वंमह छमह सलयात खना। थ्व सल गया च्वंमहयसिगु नां मनुत्य खः। उकिं नरक धाःमह वयागु ल्यूल्यू वःगु खः। इमित पृथ्वीयागु प्यब्वय् छब्व तरवारं पालेगु, नये मखंकाः स्यायेगु, ल्वचं स्यायेगु, अले जंगलय् च्वंपि पशुतयसं स्याकेगु अधिकार बिल।☆

9 न्यागुगु छाप प्वःबलय् जिं परमेश्वरयात मत्वःतुसे वयकःयागु वचन न्यंकुगुलि स्याःपिनिगु आत्मातयत होम यायेगु थाययागु तःले खना।

10 थुपि तसकं हाला हल – “शक्ति दुमह, पवित्रमह व सत्यमह परमप्रभु, पृथ्वीइ च्वंपिन्त छिं गुबलय् जिमित स्याःगु पलेसा कायेत न्याय यानादीगु?”

11 अले इपिं फुक्कसितं छपाः छपाः तुयगु लं बिल। इपिं थें तुं स्याके मानिपि परमेश्वरया दासत व इमि दाजुकिजापिन्त नं मस्यातले पियाच्वं धकाः इमित धाल।

12 हानं खुगुगु छाप प्वःगु जिं खना। अबलय् तसकं हे भ्वखाय् ब्वल। हाकुगु भांग्रा थें सूर्य हाकुसे च्वना वन। तिमिला छपातं हि थें ह्याउंसे च्वना वन।☆

13 ग्वःफसं पाकय् मज्जनिगु यःमरि कुतुं वंकु थें आकाशय् च्वंगु नगु नं पृथ्वीइ कुतुंवल।

14 भ्वंथु तुला वं थें आकाश नं थुतुला वन। पहाडत व टापुत फुक्कं चिला वन।☆

15 अले पृथ्वीइ च्वंपि जुजुपि, ततःधंपि मनुत, सेनापतित, तःमिपि, बल्लाःपि, दास व दासमखुपि, फुक्कं गुफा व तःग्वःगु ल्वहंया कापिचाय् सुचूवन।☆

☆ 5:11 ५:२११ दान ७:१० ☆ 6:2 ६:२२ जक १:८; ६:३,६ ☆ 6:4 ६:४ जक १:८; ६:२ ☆ 6:5 ६:५ जक ६:२,६ ☆ 6:8 ६:८ इज १४:२१
☆ 6:12 ६:१२ प्रका ११:१३; १६:१८; यशै १३:१०; योए २:१०,३१; ३:१५; मती २४:२९; मर्क १३:२४-२५; लूक २१:२५ ☆ 6:14 ६:१३-२४ यशै ३४:४; प्रका १६:२० ☆ 6:15 ६:१५ यशै २:१९,२१

16 इमिसं पहाड व तःग्वःगु ल्वहंयात थथे धाल – “सिंहासनय् फ्यतुना च्वंमह्यसिगु मिखां सुचुकाः व चीधिकःमह भ्याःचायागु तं फये म्वायेक जिमित ल्हाका छ्वयाब्बु।”

17 छायाःसा वयकलं न्याय व सर्जोय याइगु दि वये धुंकल, उकिं सु जक बचय् जुयाः च्वने फइ?” *

7

छगू लाख व पिइप्यद्रः मनुत

1 अनं लिपा सिमा, समुद्र व पृथ्वीइ फय् वने मजीक प्यमह स्वर्गदूतत पृथ्वीयागु प्यंगू कुन्चाय् च्वनाः फय् प्वाः तिनाच्वंगु जिं खना।*

2 म्वाःमह परमेश्वरयागु छाप च्वनाः सूर्य लुइगु थासं थाहां वयाच्वंमह छमह स्वर्गदूतयात जिं खना। अले वं समुद्र व पृथ्वीयात स्यंकेगु अधिकार बियातःपि प्यमह स्वर्गदूततयत् तसकं हालाः थथे धाल।

3 “झी परमेश्वरया दासतय्गु कपालय् छाप मततले सिमा, समुद्र, व पृथ्वीयात स्यंके मते।”*

4 इस्राएल्या फुक्क कुलं छगू लाख व पिइप्यद्रः मनुतयत् छाप तःगु जिं ताया।

5 यहदाया कुलं	१२,००० म्ह,
स्बेनया कुलं	१२,००० म्ह,
गादया कुलं	१२,००० म्ह,
6 आशेरया कुलं	१२,००० म्ह,
नप्तालीया कुलं	१२,००० म्ह,
मनशेया कुलं	१२,००० म्ह,
7 शिमियोनया कुलं	१२,००० म्ह,
लेवीया कुलं	१२,००० म्ह,
इस्साखारया कुलं	१२,००० म्ह,
8 जबूलनया कुलं	१२,००० म्ह,
योसेफया कुलं	१२,००० म्ह,
बेन्यामीनया कुलं	१२,००० म्ह।

फुक्क जात जातियापि मनुत

9 थुलि जुइ धुंकाः जिं स्वयाबलय् जात जातियापि मनुत, कुल कुलयापि मनुत व फुक्क देश देशयापि मनुत, थीथी भाषां नवाइपि मनुत तयुगु वसतं पुनाः ल्हातिइ तायागुः सिमायागु कचा ज्वनाः सिंहासन व चीधिकःमह भ्याःचाया न्ह्यःने दनाच्वंगु जिं खना।

10 इपि थुकथं ततःसलं हाल –

“सिंहासनय् फ्यतुनादीमह
झी परमेश्वरयाके
व चीधिकःमह भ्याःचायाके हे जक
मनुतयत् उद्धार यायेगु
अधिकार दु।”

11 फुक्क स्वर्गदूतत सिंहासन, थकालिपि व प्यमह जीवात्मातय्गु चाकःछिं दनाच्वन। थुपि फुक्कसिनं सिंहासनयागु न्ह्यःने भागियानाः थथे धकाः परमेश्वरयात तःधंकल।

12 “आमेन! परमेश्वरयागु
प्रशंसा, महिमा, ज्ञान,
सुभाय, मान, शक्ति व बल
न्ह्याबलें दयाच्वनेमा। आमेन!”

* 6:16 ६:१६ होशे १:०८; लूक २३:३०

* 6:17 ६:१७ योए २:११; मला ३:२

* 7:1 ७:१ यर ४९:३६; दान ७:२; जक ६:५

* 7:3 ७:३ इज १:४-६

13 अले छम्ह थकालि जितः थथे धाल – “थ्व तुय्गु वसतं फिनातःपिं सु खः, अले इपिं गनं वःपिं खः धकाः छं स्यू ला?”

14 “प्रभु, छिं जक स्यू” धकाः जिं वयात लिसः बिया। अले वयकलं धयादिल – “तसकं तःधंगु दुःखकष्ट सहयाना वःपिं मनूत इपिं हे खः। इमिसं चीधिकःम्ह भ्याःचायागु हि थथःगु वसः हियाः थथे तुय्से च्वंका तःगु खः।”

15 “उकिं हे ला खः नि,

आः परमेश्वरया

सिंहासनया न्ह्यःने च्वनाः

चच्छि न्हिच्छिं

देगलय् हे च्वनाः वयकःया

सेवा यानाच्वनी।

सिंहासनय् दीम्हय्सिनं हे

इमिगु दथुइ च्वनाः

रक्षा यानादी।

16 अन इमित गुबलें हे

नयेपित्याइ मखु,

प्याः चाइ नं मखु।

निभालं व गुगुं क्वाःजलं

इमित पुइ मखु।”

17 सिंहासनयागु दथुइ च्वंम्ह

चीधिकःम्ह भ्याःचा हे

इमित ज्वइम्ह जुइ।

अले इमित वयकलं हे गुबलें

मसुइगु बुंगाःचाय्

ब्वना यंकादी।

अले परमेश्वरं हे

इमिगु मिखाय् च्वंगु

ख्वबि हयादी।”

8

न्हय्पागु छाप व लुँयागु

गुँगु थनीगु वेदी

1 चीधिकःम्ह भ्याःचां न्हय्पागु छाप प्वःबलय् बाघौ तक स्वर्गय् सुनसान जुल।

2 अले परमेश्वरया न्ह्यःने दनाच्वंपिं न्हय्म्ह स्वर्गदूततय्त जिं खना। इमित न्हयपु तुरही बिल।

3 मेम्ह छम्ह स्वर्गदूत ल्हातिइ लुँयागु गुँगु थनीगु मकः ज्वनाः वेदीया लिक्क दं वल। विश्वासीतय्गु प्रार्थनालिसें सिंहासनया न्ह्यःने च्वंगु लुँयागु वेदीइ च्याकेत धकाः वयात यक्व गुँगु बिल।”

4 विश्वासीतय्सं याःगु प्रार्थना नापनापं स्वर्गदूतयागु ल्हातिइ च्यानाच्वंगु गुँगुया कुँत्याः च्वय् थाहां वनाच्वन।

5 अले स्वर्गदूतं गुँगु मकः कयाः उकी वेदीइ च्वंगु मि जाय्क तयाः पृथ्वीइ वान्छवया हल। अले ग्राइगुइगु सः वल प्वालाक्क पिलाक हावलासा त्वल। अले हानं भ्वखाय् ब्वल।”

न्हयपु तुरही पुयाहःगु

6 थुलि जुइ धुकाः न्हयपु तुरही ज्वनाच्वंपिं न्हय्म्ह स्वर्गदूततय्सं तुरही पुइत्यन।

7 न्हापाम्ह स्वर्गदूतं तुरही पूबलय् हि ल्वाकज्याःगु प्वं व मि पृथ्वीइ वान्छवया हल। अले स्वब्वय् छब्व पृथ्वी च्यात, स्वब्वय् छब्व सिमा नं च्यात, अले वाउंगु घौय् नं फुक्क च्यानाः वन।”

8 निम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अले दनदन मि च्यानाच्वंगु पहाड थें ज्याःगु छुं छगू समुद्रय् वान्छवया हल। स्वब्वय् छब्व समुद्र हि जुल।

9 अले समुद्रय् च्वंपिं स्वब्वय् छब्व जीवजन्तुत नं सित। स्वब्वय् छब्व लःजहाज नं स्यन।

☆ 7:14 ७:१४ दान १२:१; मती २४:२१; मर्क १३:१९ ☆ 7:16 ७:१६ यशै ४९:१० ☆ 7:17 ७:१७ भज २४:१-२; इज ३४:२३; यशै ४९:१०; २५:८

☆ 8:3 ८:३ आमो ९:१; प्रस ३०:१,३ ☆ 8:5 ८:५ लेवी १६:१२; इज १०:२; प्रस १९:१६; प्रका ११:१९; १६:१८ ☆ 8:7 ८:७ प्रस ९:२३-२५; इज ३८:२२

10 हानं स्वम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अले ला मिप्वाः थें च्यानाः तःग्वःगु नगु छगः आकाशं कुतुं वयाः स्वब्बव्य् छब्ब खुसि व बुंगाःचाय् लात।*

11 थ्व नगुयागु नां “खायु” खः। अले थुकिं यानाः स्वब्बव्य् छब्ब लः खाइसे च्वना वन। थथे लः खाइसे च्वना वंगुलि व लखं यानाः यक्व हे मनूत सित।*

12 अले प्यम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। स्वब्बव्य् छब्ब सूर्य व स्वब्बव्य् छब्ब तिमिला व स्वब्बव्य् छब्ब नगुयात स्यंका ब्यगुलि स्वब्बव्य् छब्ब न्हि खिउंसे च्वना वन, स्वब्बव्य् छब्ब चा नं अथे हे जुल।*

13 थुलि जुइ धुंकाः जिं आकाशय् ततसलं थथे हालाः ब्वया च्वंम्ह छम्ह इमायात खना। “आवंनिसें पृथ्वीइ च्वंपिन्त तसकं धिक्कार, धिक्कार, धिक्कार, छायाधाःसा अझ नं स्वम्ह स्वर्गदूततयसं थथःगु तुरही पुयाहइतिनि।”

9

1 अले न्याम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अबलय् छगः नगु स्वर्ग पृथ्वीइ कुतुं वःगु जिं खना। वयात तसकं तःजाःगु गाःयागु ताःचा बिल।

2 अले वं व तसकं हे तःजाःगु गाः चाय्कूबलय् तसकं च्यानाच्वंगु भट्टिं कुँत्याः वः थें वःगुलि सूर्य व आकाश छुं हे खने मदयक खिउंगुलि त्वपुल।*

3 थ्व कुं पृथ्वीइ क्वःबुइँचात पिहां वल। इमित पृथ्वीइ च्वंपि बिच्छितयगु थें ज्याःगु शक्ति बिल।*

4 पृथ्वीइ च्वंगु घाँय्, सिमा व वाउंगु छुं नं स्यंके मते धकाः इमित धाल। तर कपालय् परमेश्वरयागु छाप मदुपि मनूतयत जक कष्ट ब्यु धकाः इमित धाल।*

5 इमित स्यायेत हे ला मखु, न्याला तक सह याये हे मफय्क सास्ती बीत अधिकार बियातःगु दु। इमित सास्ती जुइबलय् बिच्छिं न्याः थें जुइ।

6 थुबलय् मनूत सीत सनी, अयनं सी फइ मखु। इमिसं सीत कुतः याःसां काल इपि खनाः बिस्युं वनी।*

7 थ्व क्वःबुइँचात लडाइँलय् वनेत्यंपि सल थें च्वं। इमिगु छेनय् लुँयागु श्रीपेच थें च्वंगु खने दु। इमिगु ख्वाःपाः मनूतयगु ख्वाःपाः थें च्वं।*

8 इमिगु सँ नं मिसातयगु सँ थें ताहा। इमिगु वा नं सिंहयागु वा थें च्वं।*

9 इमिगु छातिइ नँयागु पातां चिनातःगु थें च्वं। इमिगु पपू संकूबलय् वःगु सः ला लडाइँलय् यक्व सलं सालीगु रथयागु सः थें च्वं।*

10 इमिगु न्हिप्यं व कं बिच्छियागु थें च्वं। इमिगु न्हिप्यनय् मनूतयत न्याला तक सास्ती बियातयगु शक्ति दु।

11 तसकं तःजाःगु गाःयाम्ह दूत इमि जुजु थें खः। वयागु नां हिब्रू भाषां एबाइोन, अले ग्रीक भाषां अपोल्लियोन खः।

12 थुकथं न्हापांगु विपत्ति फुत, अयनं निगू विपत्ति ला ल्यं हे दनि।

13 अले खुम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। परमेश्वरयागु न्ह्यःने च्वंगु लुँयागु गुँगू थनेगु वेदीया प्यंगू नेकुति थुकथं तुरही पूम्ह खुम्हम्ह स्वर्गदूतयात धयाहःगु सः जिं ताल –*

14 “युफ्रेटिस खुसिइ चिनातःपि प्यम्ह दूततयत फ्यना ब्यु।”

15 अले वं प्यम्ह दूततयत फ्यना बिल। स्वब्बव्य् छब्ब मनूतयत स्यायेत थ्व हे घौ, न्हि, ला व दँया लागि तयार यानातःपि थुपि हे खः।

16 इमिगु सल गया वनीपिनिगु फौज २०,००,००,००० (निइगु करोड) दु धाःगु जिं न्यना।

17 जिं दर्शनय् सल व सल गया च्वंपि खना। सल गया च्वंपिनिगु छातिइ नँयागु पातां चिनातःगु दु। थुकियागु रंग मि थें ह्याउंसे, निलम थें वँचुसे व गन्धक थें म्हासुसे च्वं। सलतयगु छ्यं सिंहतयगु थें च्वं। इमिगु म्हुतुं मि, कुँ, व गन्धक पिहां वयाच्वंगु दु।

18 इमिगु म्हुतुं पिहां वयाच्वंगु नाश याइगु मि, कुँ व गन्धकया विपत्तिं स्वब्बव्य् छब्ब मनूतयत स्यानाबिल।

19 छायाधाःसा सलतयगु शक्ति इमिगु म्हुतुइ व न्हिप्यनय् जुयाच्वन। इमिगु न्हिप्यं सर्पयागु छ्यं थें च्वं। थुकिं हे इमिसं मनूतयत न्यानाः स्याइ।

20 थुकिं मस्याःपि मनूतयसं अझ नं थःगु ल्हाति याःगु ज्यायागु पश्चाताप मयाः। इमिसं भूतयात पुजा यायेगु व लुँ, वहः, सिजः, ल्वहं व सिँयागु मूर्तियात पुजा यायेगु मत्वःत्। थ्व घःतयसं मखं, मताः, अले न्यासि जुइ मफु।*

21 अले इमिसं मनु स्यायेगु, जादु क्यनेगु, व्यभिचार यायेगु व खुइगु ज्याया पश्चाताप मयाः।

* 8:10 ८:१० यशै १४:१२ * 8:11 ८:११ यर १:१५ * 8:12 ८:१२ यशै १३:१०; इज ३२:१७; योए २:१०,३१; ३:१५ * 9:2 १:२ उत ११:२८
* 9:3 १:३ प्रस १०:१२-१५ * 9:4 १:४ इज १:४ * 9:6 १:६ अयू ३:२१; यर ८:३ * 9:7 १:७ योए २:४ * 9:8 १:८ योए १:६ * 9:9 १:९ योए २:५ * 9:13 १:१३ प्रस ३०:१-३ * 9:20 १:२० भज ११५:४-७; १३५:१५-१७; दान ५:२३

10

स्वर्गदूत व चिथुगु भवं

- 1 अले हानं सुपाँचं हिनातःम्ह, छेनय् इन्द्रेणी दुम्ह, सूर्ययागु थें ख्वाः दुम्ह, मियागु थां थें च्वंगु तुति दुम्ह तसकं बल्लाःम्ह छम्ह स्वर्गदूत स्वर्ग क्वहां वयाच्वंगु जिं खना।
- 2 वयागु ल्हातिइ चिथुगु भवं छथ् पयना तःगु दु। वं थःगु जव तुति समुद्रय व खव तुति बैय् चुल।
- 3 अले सिंह हाःथें ततसलं व हाल। थथे व हाःगुलि न्हयकः नँ न्याये थें ग्राङ्गगूङ्ग मिंक सः वल।
- 4 थथे न्हयकः नँ न्याये थें सः वये धुंकाः जिं च्वय् त्यनाबलय् स्वर्ग थथे धयाहःगु सः ताल – “न्हयकः नँ न्याः थें वःगु सःयागु खँ सुयातं कने मते, अले च्वये नं मते।”
- 5 बैय् व समुद्रय तुति चुयाः दनाच्वंम्ह स्वर्गदूतं थःगु ल्हाः स्वर्गय् ल्हनाः
- 6 स्वर्ग व स्वर्गय् च्वंगु फुककं, पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु फुककं, समुद्र व समुद्रय च्वंगु फुककं सृष्टि यानादीम्ह न्हाबलें म्वाना च्वनीम्हयसिगु नामय पाफल। वं धाल – “आः लिबाइ मखुत।”
- 7 न्हयम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुइबलय् परमेश्वरं न्हापानिसें वयकःया दास अगमवत्तातयत् कनातःगु वयकःयागु गुप्ति खँ नं पूर्वकादी।*
- 8 स्वर्ग हानं थथे धयाहःगु जिं ताल – “हूँ, समुद्रय व बैय् पलाः तयाः दनाच्वंम्ह स्वर्गदूतयागु ल्हातिइ दुगु पयना तःगु चिथुगु भवं का।”
- 9 अले जिं वनाः “व चिथुगु भवं जितः बियादिसँ” धकाः व स्वर्गदूतयात धया। अले वं जितः थथे धाल – “का, थव न। थव नयेबलय् प्वाथय तसकं खाइसे च्वनी, म्हतुइ धाःसा कस्ति थें चाकुसे च्वनी।”
- 10 अले स्वर्गदूतयागु ल्हातिइ च्वंगु चिथुगु भवं कयाः जिं नयाबिया। नयाबलय् म्हतुइ कस्ति थें चाकुसे च्वन, अले प्वाथय थयबलय् तसकं हे खाइसे च्वना वल।*
- 11 अले वं जितः धाल – “हानं छकः यक्व देश देशयापि मन्तयत्, जात जातियापि मन्तयत्, थीथी भाषां नवाइपि मन्तयत् व जुजु जुजुपिन्त नं छं अगमवाणी कने मानि।”

11

निम्ह साक्षी

- 1 अले जितः नापय यायेगु थें ज्याःगु तिकथि छपु बियाः थथे धाल – “दूँ, परमेश्वरयागु देगः, व वेदी नापय या। अले अन वयाः आराधना याइपि ल्याःखा।*
- 2 देगः पिने च्वंगु चुकय धाःसा नापय याये मते, छायाधाःसा व ला यहदीमखुपिन्त बी धुन। इमिसं थव पवित्रगु शहरयात पिइनिला तक न्हतुन्हया तइ।*
- 3 अले जिं जिमि निम्ह साक्षी बीपिन्त भांग्रयागु वसतं पुंकाः दूःछि व निसः व खुइन्हू तक अगमवाणी कनेगु शक्ति बी।”
- 4 इपि जैतूनयागु निमा सिमा व पृथ्वीयाम्ह प्रभुयागु न्हाःने थनातःगु निपु त्वाःदेवा खः।*
- 5 सुनानं इमित सास्ती यायेत वल धाःसा इमिगु म्हतुं मि पिहां वयाः इमि शत्रुतयत् नाश यानाबी। सुं मन् इमित स्यंकेत वल धाःसा वयात नं अथे हे यानाः स्यानाबी।
- 6 इमिके अगमवाणी कनाच्वंगु इलय् वा मवय्मा धकाः आकाश हे तिनाबीगु शक्ति दु, हानं लःयात हि यानाबीगु शक्ति नं दु। इमित यःबलय् पृथ्वीइ न्हाथें ज्याःगु ल्वय् हयेगु अधिकार नं इमिके दु।*
- 7 इमिसं बीमाःगु साक्षी बीधुंकाः तसकं तःजाःगु गालं थाहां वःम्ह पशुं इपिनापं ल्वानाः इमित स्यानाबी।*
- 8 इमि प्रभुयात कूसय् यगुख्खाःगु तःधंगु शहरय् च्वंगु लँयसं इमिगु सीम्ह अथें लानाच्वनी। मेकथं धायेगु खःसा थव शहर सदोम व मिश्र देश थें च्वंगु खः।*
- 9 देश देशयापि मन्तयसं, कुल कुलयापि मन्तयसं, थीथी भाषां नवाइपि मन्तयसं व जात जातियापि मन्तयसं इमिगु सीम्ह स्वन्हु व बान्हू तक स्वयाच्वनी। इमिसं सीम्ह थुंके बी मखु।
- 10 अबलय् पृथ्वीइ च्वंपि मन्त फुककं इपि सीगुलि लयलयताइ। थव निम्ह अगमवत्तातयसं यानाः पृथ्वीइ च्वंपिन्त तसकं सास्ती ज्याच्वंगुलि इपि लयलयतातां थःथवय कोसेलि बीगु याइ।
- 11 स्वन्हु व बान्हू दये धुंकाः परमेश्वरं छवयाहयादीगु हंस इमिके दुहां वन। अले इपि तुति चुयाः जुस्वक दन। इमित खंपि फुककं तसकं ग्यात।*

* 10:7 १०:२-७ प्रस २०:११; व्य ३२:४०; दान १२:७; आमो ३:७ * 10:10 १०:८-१० इज २:८-३:३ * 11:1 ११:१ इज ४०:३; जक २:१-२
 * 11:2 ११:२ लक २१:२ * 11:4 ११:४ जक ४:३, ११-१४ * 11:6 ११:६ १ राज १७:१; प्रस ७:१७-१९; १ शमू ४:८ * 11:7 ११:७ दान ७:७, २१; प्रका १३:५-७; १७:८ * 11:8 ११:८ योश १:९-१० * 11:11 ११:११ इज ३७:१०

12 अले इमिसं स्वर्गं थथे धयाहःगु सः ताल – “थन थाहां वा।” इमि शन्नृतयसं खंक खंक हे इपि सुपाँचय् च्वनाः स्वर्गय् थाहां वन।*

13 अबलय् हे तसकं भवखाय् ब्वल। झिब्वय् छब्व शहर दुनावन। भवखाय् ब्वःबलय् न्हयद्रः मनूत सित। ल्यंदनिपि मनूत फुक्क ग्यानाः स्वर्गय् च्वंम्ह परमेश्वरयात तःधंकल।*

14 निगू विपत्ति फुत। स्वंगू विपत्ति याकनं हे वयेत्यंगु दु।

न्हयगू तुरही

15 अले न्हयम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अले स्वर्गं तस्सलं थथे धयाहल –

“संसारयागु राज्य झी प्रभु

व वयकःया ख्रीष्टयागु
राज्य जुल।

वयकलं सदांया निति

राज्य यानादी।”*

16 परमेश्वरयागु न्ह्यःने थथःगु सिंहासनय् फ्यतुना च्वंपि निइप्यम्ह थकालिपिन्सं क्वछुनाः परमेश्वरयात थथे धकाः तःधंकल –

17 “न्हापा दीम्ह,

आः नं दीम्ह,

दक्वसिबय् तःधंम्ह

व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वर

जिमिसं छितः सुभाय्

देछाया च्वना।

छिं हे छिगु तःधंगु शक्ति

ज्वनाः राज्य यानादिल।

18 जात जातियापि मनूत

छि खनाः

तसकं तंम्वयकल।

आः छिगु तं पिकायेगु ई वल,

अले सीपिन्त न्याय यायेगु।

छिकपिनि दास

अगमवक्तागततय्त

व विश्वासीतय्त,

छितः मानय् यानाच्वंपि

तःधंपि व चिधंपि

फुक्कसितं सिरपाः बीगु

व पृथ्वीयात स्यंकूपिन्त

न्हंकेगु ई नं वये धुंकल।” *

19 अले स्वर्गय् च्वंगु परमेश्वरया पवित्र देगः चाल। अन बाचा चिनातःगु सनु खनेदत। अले झिलिक्क झिलिक्क हावलासा च्यात, ततसलं ग्यानापुक ग्राङ्गगुङ्ग सः वल। भवखाय् ब्वल, तसकं प्वं गात। *

12

मिसा व अजिङ्गर

1 अनलि स्वर्गय् तसकं तःधंगु छगू चिं खनेदत। अन सूर्ययागु वसः पुनातःम्ह, तिमिलाया च्वय् तुति तयातःम्ह, झिनिगः नगुयागु श्रीपेच पुया तःम्ह छम्ह मिसायात जिं खना।

2 व मिसा प्वाथय् दुम्ह जूगुलि मचाबुङ्गु ब्यथा सह याये मफयाः तसकं हाला च्वंगु खः।

* 11:12 ११:१२ २ राज २:११
भज २:५; ११:५; १५:१३

* 11:13 ११:१३ प्रका ६:१२; १६:१८
११:१९ प्रका ८:५; १६:१८-२१

* 11:15 ११:१५ प्रस १५:१८; दान २:४४; ७:१४,२७

* 11:18 ११:१८

3 हानं मेगु छगू चिं स्वर्गय् खनेदत। छम्ह तसकं ग्यानापुसे च्वंम्ह, ह्याउंसे च्वंम्ह, न्हय्याः छयं, झिपु नेकू व न्हय्याः छेनय् श्रीपेच दुम्ह अजिङ्गरयात खना।*

4 वयागु न्हिप्यनं आकाशय् स्वब्बय् छब्ब नगुयात बँ पुइ थें पुयाः पृथ्वीइ कुर्का हल। व अजिङ्गर बुइत्यंम्ह मचायात नयेत प्वाथय् दुम्ह मिसाया न्ह्याःने पिवाः च्वनाच्वन।*

5 अले व मिसां जात जातियापिन्त नँयागु दण्डी राज्य याइम्ह छम्ह मिजंमचायात बुइकल। व मिसां बुइकूम्ह मचा परमेश्वर च्वनादीथाय् वयकःयागु सिंहासन दुथाय् बिसिके यंकल।*

6 अले व मिसा मरुभूमिइ परमेश्वरं दयका तयादीगु थासय् बिस्सुं वन। अन हे व मिसायात द्रुःछि व निसः व खुइन्हु तक लहिना तयादिल।

7 अनं लिपा स्वर्गय् लडाइँ जुल। मिखाएल धाःम्ह स्वर्गदूत व वया दूतत, अजिङ्गर व वया दूतत नाप ल्वात।*

8 अजिङ्गर व वया दूतत बगुलि इमित स्वर्गय् च्वनेगु थाये मन्त।

9 अले व तसकं ग्यानापुसे च्वंम्ह अजिङ्गरयात क्वय् क्वफाना हल। फुक्क संसारय् च्वंपिन्त थग्य् याइम्ह पुलांम्ह सर्प व हे खः। वयात द्रुष्ट व शैतान धकाः नं धाः। वयात व वया दूततयत् पृथ्वीइ वान्छवया हल।*

10 अले स्वर्गपाखें थथे धयाहःगु छगू तस्सःगु सः जिं ताया –

“आः परमेश्वरं झीत
उद्धार यानादी।

परमेश्वरं अधिकार क्यनाः
ख्रीष्टयात राज्य याकादिल।

चान्हि झी परमेश्वरया न्ह्याःने
झी दाजुकिजापिनिगु
विरोध यानाः
दोष बीत स्वइम्हयसित
क्वफाना हये धुंकल।*

11 चीधिकःम्ह भ्याःचायागु हिं व इमिसं
न्यंकूगु वचनं यानाः
इमिसं वयात बुकाबिल।

इपि सीत तकं लिमच्यु।

12 उकिं स्वर्ग व स्वर्गय् च्वंपिं
फुक्कं लयताः।

अयनं पृथ्वी व समुद्रयात
धिक्कार, छायाःसा
तसकं तं पिकयाः
शैतान छिमिथाय् वःगु दु।

वयागु ई अप्वः मन्त धकाः
स्यूगुलि वं थथे याःगु खः।”

13 थथे पृथ्वीइ वान्छवया हःगुलि अजिङ्गरं मचा बुइकूम्ह मिसायात लिनाजुल।

14 उकिं व मिसायात अजिङ्गरया न्ह्याःनं मरुभूमिइ बिस्सुं वनेत तसकं तःधिकःम्ह इमायागु निपा पपू लुनाबिल। अन हे व मिसायात स्वर्दं व खुला लहिना तल।*

15 व मिसायात चुइके छवयेत व अजिङ्गरं थःगु म्हतुं खुसि थें लः पिकाल।

16 पृथ्वी व मिसायात बचय् यायेत थःगु म्हतुं चायकाः अजिङ्गरं पिकाःगु लः फुक्क त्वनाछवत।

17 अले व मिसा खनाः इन तसकं तंम्वल। उकिं वया सन्तान, परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यानाच्वंपिं व येशूयागु वचन सत्य खः धकाः धाःपिं नाप ल्वायेत अजिङ्गर वन।

18 अले व समुद्रयागु सिथय् दनाच्वन।

* 12:3 १२२३ दान ७:७ * 12:4 १२२४ दान ८:१० * 12:5 १२२५ यशै ६६:७; भज ३:९ * 12:7 १२२७ दान १०:१३,२१; १२:१; यह ९
* 12:9 १२२९ उत ३:१; लूक १०:१८ * 12:10 १२२९० अयू १:१-११; जक ३:१ * 12:14 १२२१४ दान ७:२५; १२:७

13

समुद्रं पिहांवःमह पशु

1 अले जिं झिपु नेकू व न्हयगः छ्यं दुम्ह पशु समुद्रं पिहां वयाच्चंगु खना। वयागु नेकू पतिकं श्रीपेच दु। वयागु छ्यं पतिकं परमेश्वरयात सराः बीगु नां च्वयातःगु दु।*

2 व पशु चित्वा थें च्वं। वयागु तुति भालुयागु, म्हुतु सिंहयागु थें च्वं। अले वयात हे अजिङ्गरं थःगु शक्ति, थःगु सिंहासन व तःधंगु अधिकार बिल।*

3 वयागु छगः छेनय सी थें च्वंक घाः यानातःगु दु। अयनं थ्व घाः लना वन। उकिं अजू चायाः संसारय् च्वंपिं फुक्क मनूत व पशुया ल्यूल्यु वन।

4 सकलें मनूतयसं अजिङ्गरयात पुजा याइगु खः। अले व अजिङ्गरं थःगु अधिकार पशुयात बिल। अथे जुयाः मनूतयसं थथे धयाः पशुयात नं पुजा यात – “थ्व पशु थें ज्याःमह सु दु? थ्व पशुनाप सु ल्वाये फइ?”

5 अले पशुयात घमण्डी खँ ल्हाइगु व परमेश्वरयात हेस्यानाः खँ ल्हाइगु छ्वाः म्हुतु बिल। पिइनिला तक व पशुयात अधिकार याकेबिल।

6 अले परमेश्वरयात क्वह्मंकेत, वय्कःया नां व च्वनेगु थाय् अले स्वर्गय् च्वंपिं फुक्कसितं हेस्यानाः खँ ल्हायेत वं थःगु म्हुतुत्वाः चायकल।*

7 वयात विश्वासीतनाप ल्वायेगु व इमित बुकेगु अधिकार बिल। फुक्क कुलयापिं मनूतयत, देश देशयापिं मनूतयत, थीथी भाषां न्वाइपिं मनूतयत व जात जातियापिं मनूतयत नं व पशुयात अधिकार याकेबिल।*

8 अले पृथ्वीइ च्वंपिं फुक्कसिनं व पशुयात पुजा याइ। संसारयागु सृष्टि जूसांनिसें स्याःमह चीधिकःमह भ्याःचाया जीवनयागु सफलिइ नां च्वया मतःपिं फुक्कसिनं वयात पुजा याइ।*

9 सुया न्हायपं दु वं न्यना का।

10 ज्वना यंके माःपिन्त
ज्वना हे यंकी।

तरवारं सीमाःपिं तरवारं हे सी।

थुबलय् हे खः सकल विश्वासीतयसं विश्वास मत्वःतुसे सह यानाच्चनेमाःगु।*

पृथ्वी पिहांवःमह पशु

11 जिं हानं पृथ्वी पिहां वयाच्चंमह छम्ह मेम्ह पशुयात खना। चीधिकःमह भ्याःचायागु थें वयाके निपु नेकू दु। वं नवाःगु अजिङ्गरं नवाःगु थें च्वं।

12 न्हापांयाम्ह पशुयागु न्हाःने हे वयागु फुक्क अधिकार थ्व पशुं कयाः चले यात। सी थें च्वंक घाः जुयाः नं लाःमह न्हापांयाम्ह पशुयात पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंपिं फुक्कसिनं पुजा याकेत थ्व पशुं कर यात।

13 थ्व मनूतयसं खंक खंक हे आकाशं पृथ्वीइ मि गायकेगु थें ज्याःगु तसकं हे अजू चायापुगु चिं यानाक्यन।

14 न्हापांयाम्ह पशुयागु न्हाःने हे वयात अथे चिं क्यनेगु अधिकार ब्यूगुलिं पृथ्वीइ च्वंपिन्त थ्वं ध्वंलायेगु याना जुल। तरवारं पालाः घाः जुलं हे म्वानाच्चंमह न्हापांयाम्ह पशुयागु मूर्ति दय्किं धकाः फुक्कसितं उजं बिल।

15 न्हापांयाम्ह पशुयागु मूर्तियात न्वाकेत सास तयाबीगु व वयात पुजा मयाःपिन्त स्यायेगु अधिकार व पशुयात बियातःगु दु।

16 अले वं तःधंपिन्त, चिधंपिन्त, तःमिपिन्त, चीमिपिन्त, दासतयत, दास मखुपिन्त फुक्कसितं नं कपालय् वा जव ल्हातय् चिं तयकल।

17 थ्व चिं मदुपिं सुनानं न्याये नं दइ मखु, अले मी नं दइ मखु। थ्व चिं व पशुयागु नां धाःसां ज्यु, ल्याः धाःसां ज्यु।

18 थ्व थुइकेत बुद्धि माः। सुयाके बुद्धि दु वं थ्व पशुयागु ल्याःयागु अर्थ थुइका काइ। थ्व ल्याः मनूयागु नां खः। थ्व ल्याः ६६६ खः।

14

चीधिकःमह भ्याःचा व छगू लाख व पिइप्यद्रः मनूत

1 अले जिं सियोन पर्वतय् चीधिकःमह भ्याःचा दनाच्चंगु खना। वय्कः व वय्कःया बाःयागु नां कपालय् च्वयातःपिं छगू लाख व पिइप्यद्रः मनूत वय्कः नाप दु।*

* 13:1 १३:१ दान ७:३; प्रका १७:३,७-१२ * 13:2 १३:२ दान ७:४-६ * 13:6 १३:६-६ दान ७:८,२५; ११:३६ * 13:7 १३:७ दान ७:२९
* 13:8 १३:८ भज ११:२८ * 13:10 १३:१० यर १५:२; ४३:११ * 14:1 १४:१ इज १:४; प्रका ७:३

2 अले यक्व लःयागु सः व तसकं नँ न्याःगु सः थें च्वंक स्वर्ग धयाहःगु छगू तःधंगु सः जिं ताल। थ्व सः यक्व वीणा थाःगु सः थें नं च्वं।

3 सिंहासन, प्यम्ह जीवात्मा, व थकालिपिनिगु न्ह्यःने च्वनाः इमिसं छपु न्हगु म्ये हालाच्वन। पृथ्वी मू पुलाः लिप्याना हःपिं छगू लाख व पिइप्यदः मन्तयसं जक व म्ये हाले सः, मेपिन्सं मसः।

4 थुपिं मिस्तनापं लसपस मज्जनिपिं च्वखपिं खः। थुपिं चीधिकःम्ह भ्याःचायागु जक ल्यूल्यू जुइपिं खः। परमेश्वर व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु लागि संसारं लिप्याना हःपिं दकलय् न्हापायापिं मन्तू, थुपिं हे खः।

5 इमिगु म्हतुइ मखुगु खँ धयागु मदु, इमिगु नुगः यचुसे च्वं।*

स्वम्ह स्वर्गदूत

6 अले छम्ह स्वर्गदूत आकाशं आकाशं ब्वया जगू जिं खना। वं पृथ्वीइ च्वंपिं फुकक जातियापिं मन्तयत, कुलयापिं मन्तयत, थीथी भाषां नवाइपिं मन्तयत, व देश देशयापिं मन्तयत न्यकेत न्हाबलें दयाच्वनीगु भिंगु खँ ज्वना वयाच्वंगु दु।

7 वं ततसलं थथे धाल – “परमेश्वर खनाः ग्या। वयकःयात तःधकि। वयकलं मन्तयत न्याय याइगु ई वये धुंकल। स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र व लःयागु बूंगाः सृष्टि यानादीम्हयसित आराधना या।”

8 वयागु ल्यूल्यू वःम्ह मेम्ह स्वर्गदूतं थथे धाल – “नाश जुल, तःधंगु शहर बेबिलोन नाश जुल। थःम्ह याःगु बांमलाःगु ज्या मेमेगु देशयापिं मन्तयत नं याकेब्यम्ह थ्व हे शहर खः।”*

9 हानं वया ल्यूल्यू वःम्ह स्वम्हम्ह स्वर्गदूतं ततसलं थथे धाल – “सुनानं पशुयात व वयागु मूर्तियात पुजा याःसा, वयागु कपालय, अथवा ल्हातय चिं तयेका च्वंसा,

10 अज्याःपिन्सं परमेश्वरयागु तःधंगु तं छुनं ल्वाकछ्याना मतःगु ख्वल्चां त्वने माली। अज्याःपिन्सं मि व गन्धक दुथाय् पवित्रपिं स्वर्गदूतयगु व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु न्ह्यःने च्वनाः सास्ती नया च्वनेमाली।*

11 इमिसं सास्ती नया च्वंथासं वःगु कुँ न्हाबलें च्वय् थाहां वनाच्वनी। इमिसं चच्छि न्हिच्छि दुःखसिया च्वनेमाली। व पशुयात व वयागु मूर्तियात पुजा याक्वसित, अले हानं वयागु नांयागु चिं काक्वसित नं अथे हे याइ।”*

12 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् याइपिं व येशू ख्रीष्टयात विश्वास याना मत्वःतूपिं विश्वासीतयसं सह याः कि मयाः धकाः थुकि हे सी दइ।

13 अले हानं जिं स्वर्ग थथे धयाहःगु सः ताल – “थ्व खँ च्व, आवनिसें प्रभुयात विश्वास यानाः सीपिं मन्तू धाथें हे धन्यपिं खः।” आत्मां नं धयादिल – “धाथें खः, आः इमिसं थःगु ज्यां झासु लने खनी, छाथःसा इमिगु ज्यायागु फल इमिगु ल्यूल्यू वयाच्वनी।”

पृथ्वीइ बाली लयेगु ई

14 अले हानं जिं तुयगु सुपौंय खना। छेनय् लुंयागु श्रीपिच दुम्ह, ल्हातिइ ज्वःगु ईचा ज्वनातःम्ह मन्या काय् थें च्वंम्ह छम्हयसित सुपौंचय् खना।*

15 सुपौंचय् च्वंम्हयसित देगलं पिहांवःम्ह छम्ह स्वर्गदूतं थथे धकाः ततसलं धाल – “पृथ्वीइ च्वंगु बाली बांलाक पाकय् जुइ धुंकल, बाली लयेगु ई जुइ धुंकुगुलि ईचां बाली लयादिसँ।”*

16 अले सुपौंचय् च्वंम्हयसिनं पृथ्वीइ ईचा संकल, अले पृथ्वीइ बाली लये सिधल।

17 हानं मेम्ह हे छम्ह स्वर्गदूत स्वर्गय् च्वंगु देगलं पिहां वल। वयाके नं ज्वःगु ईचा दु।

18 मेम्ह छम्ह स्वर्गदूत होम यायेगु थासं पिहां वल। थ्वयाके मियागु अधिकार दु। अले ज्वःगु ईचा दुम्हयसित थ्वं ततसलं धाल – “पृथ्वीइ च्वंगु दाख ईचां लया का, दाख पाकय् जुइ धुंकल।”

19 अले व स्वर्गदूतं थःगु ईचा पृथ्वीइ संकल। अले दाख लयाः मुंकल। थ्व यंकाः परमेश्वरयागु तंयागु तःधंगु दाख तिसिगु थासय् वांछवत।

20 शहरं पिने यंकाः दाख तिसिल। दाख तिस्यबलय् सलयागु गःपः तक जायाः स्वसः किलोमिटर तक हि बाः वन।*

15

न्हय्म्ह स्वर्गदूत व न्हय्गू महामारी

1 जिं हानं स्वर्गय् तसकं हे तःधंगु अजू चायापुगु छगू चिं खना। न्हय्म्ह स्वर्गदूतयसं दकलय् लिपायागु न्हय्गू महामारी कयातल। परमेश्वरयागु तं थुमिगुपाखें हे क्वचाइ।

* 14:5 १४:५ सप ३:१३ * 14:8 १४:८ यशै २१:१; यर ५१:८; प्रका १:८; १४:१० १४:१० यशै ५१:१७; उत ११:२४; इज ३८:२२ * 14:11 १४:११ यशै ३४:१० * 14:14 १४:१४ दान ७:१३ * 14:15 १४:१५ योए ३:१३ * 14:20 १४:२० यशै ६३:३; विलाप १:१५; प्रका ११:१५

2 अले जिं मि ल्वाकज्याःगु न्हायकंयागु समुद्र थें खना। पशु, वयागु मूर्ति व वयागु नांयागु ल्याःयात त्याकाः परमेश्वरं बियादीगु वीणा कयातःपिन्त जिं न्हायकंयागु समुद्रय् दनाच्वंगु खना।

3 परमेश्वरया दास मोशां च्वयातःगु म्ये व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु छपु म्ये इमिसं थुकथं हाल –
“दक्वसिबय् तःधंम्ह व

शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वर,

छिं यानादीगु ज्या

तसकं तःधं व अजू चायापु।

जाति जातिया जुजु,

छिगु लैपु सत्य व पायछि जु।*

4 हे परमप्रभु, सु जक

छि खनाः मग्याइ?

सुनां जक छिगु नांयात तःधं

धकाः मानय् मयाइ?

छि हे जक पवित्रम्ह खः।

छिगु पायछिगु बिचाः

व न्याय फुक्कसिनं

सी धुंक्गुलि

फुक्क जातित छिथाय्

छितः आराधना यायेत वइ।”*

5 अनंलि जिं स्वर्गय् परमेश्वरया देगः चालाः अन दुने च्वंगु महा-पवित्र थाय् खन।*

6 यचुसे व थीगु तुयुगु वसः फिनातःपिं अले छातिइ लुँयागु बालां हिनातःपिं न्हय्म्ह स्वर्गदूतत देगलं न्हय्गू महामारी ज्वनाः पिहां वःगु जिं खना।

7 अले व प्यम्ह मध्ये छम्ह जीवात्मां न्ह्याबलें म्वाना च्वनीम्ह परमेश्वरयागु तं जाय्क दुगु न्हय्गः लुँयागु ख्वल्चा न्हय्म्ह स्वर्गदूततयत् बिल।

8 परमेश्वरयागु महिमा, हनाबना व शक्तिं पिहां वयाच्वंगु कुं देगः छगलं जाल। न्हय्म्ह स्वर्गदूततय्सं छवयाहःगु न्हय्गू महामारी सिमधःतले अन सुं नं दुहां वनेमफु।*

16

परमेश्वरया तं दुगु न्हय्गः ख्वल्चा

1 अले जिं देगलं न्हय्म्ह स्वर्गदूततयत् तस्सलं थथे धयाच्वंगु ताल – “हुँ, परमेश्वरयागु तं दुगु न्हय्गः ख्वल्चा पृथ्वीइ प्वंकि।”

2 अले न्हापांम्ह स्वर्गदूतं वनाः थःगु ख्वल्चा पृथ्वीइ प्वंकल। थुर्कि यानाः पश्यागु छाप दुपिं व पश्यागु मूर्ति पुजा याइपिं मनूतयगु म्हाय् घच्चाइपुगु व सह याये मफय्क स्याइगु कै वल।*

3 निम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा समुद्रय् प्वंकाबिल। अले व समुद्रयागु लः सीम्ह मनूयागु हि थें जुयाः समुद्रय् च्वंपिं प्राणीत फुक्कं सित।

4 स्वम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा खुसि व बुंगाःचाय् प्वंकल। अले फुक्क लः हि जुल।*

5 अले लःयागु बिचाः याइम्ह दूतं थथे धाःगु जिं ताल –

“हे पवित्रम्ह परमेश्वर,

न्हापांनिसें दीम्ह,

आः नं दीम्ह छि हे खः।

छिं न्याय यानादीगु

तसकं पायछि जू।

6 छायाःसा छितः

विश्वास याःपिं मनूतयत्

व अगमवत्तातयत्

* 15:3 १५:३ प्रस १५:११ * 15:4 १५:४ यर १०:७; भज ८६:९ * 15:5 १५:५ प्रस ३८:२९ * 15:8 १५:८ प्रस ४०:२४; १ राज ८:१०-११; २ इति ५:१३-१४; यशै ६:४ * 16:2 १६:२ प्रस १:१० * 16:4 १६:४ प्रस ७:१७-२१; भज ७८:४४

स्याःपि थुपि हे खः।

उकिं छिं थुमित हि त्वंकादिल।

इपि थथे हे यायेमाःपि खः।”

7 अनं लिपा वेदी थथे धयाहःगु सः जिं ताल,

“दक्वसिबय तःधंमह

व शक्ति दुमह

परमप्रभु परमेश्वर,

छिं यानादीगु न्याय

सत्य व पायछि जू।”

8 प्यमहमह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा सूर्ययात प्वंकाबिल। थुकथं सूर्ययागु मि थें ज्याःगु तापं मनूतयत्त पुकेबिल।

9 तसकं तांन्याः मनूतयत्त पुत। थथे दुःखकष्ट छवयाहयेगु अधिकार दुमह परमेश्वरयागु नां कयाः इमिसं सराः बिल। अयून् इमिसं पश्चाताप मयाः अले परमेश्वरयात नं तःमधकू।

10 न्यामहमह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा पशुयागु सिंहासनय् प्वंकल। अले वयागु राज्य खिउंसे च्वना वन। दुःखकष्ट सह याये मफयाः मनूतयसं वा न्ह्यल।*

11 थुकथं कै वयकाः सास्ती नका तःगुलि इमिसं स्वर्गय् च्वंमह परमेश्वरयात सराः बिल। इमिसं थःपिन्सं याना जूगु मभिगु ज्यायागु पश्चाताप मयाः।

12 खूमहमह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा तःधंगु यूफ्रेटिस खुसिइ प्वंकल। अले पुर्बयापिं जुजुपिं वये जीक खुसिया लः सुनावन, लँ दत।*

13 अले अजिङ्गर, पशु व फताहा अगमवत्तायागु म्हुतुं स्वमह ब्यांचा थें ज्याःपिं मभिपिं आत्मात पिहां वःगु जिं खना।

14 अजू चायापुगु चिं यायेफुपिं भूत आत्मात थुपि हे खः। दक्वसिबय तःधंमह व शक्ति दुमह परमेश्वरयागु तःधंगु दिनय् ल्वायेत थुमिसं सरा संसारय् च्वपिं जुजुपिन्त मुंका जुइ।

15 “होश यानाच्चँ, जिं खुँ थें वये। मधंसे न्ह्यालं चायका च्वंमह धन्यमह खः। वसः ज्वना च्वंमह धात्यें धन्यमह खः, छायाधाःसा इपिं नांगां जुइ माली मखु। अले थःगु नांगांगु म्हा कपिन्त क्यने माली मखु।”*

16 हिब्रू भाषां आर-मार्गेडोन धाङ्गु थासय् इमिसं जुजुतयत्त छथाय् मुंकल।

17 न्हयमहमह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा फसय् प्वंकल। परमेश्वरया देगःया सिंहासनं थथे धकाः तसलं धयाहल – “आः सिधल।”

18 अले अन न न्यात, हावलासा त्वल, तसकं भ्वखाय् ब्वल। मनूतयगु सृष्टि जूसांनिसें थपायसकं तःधंगु व ग्यानापुगु भ्वखाय् गुबर्ले हे मब्बःनि।*

19 तःधंगु शहर स्वक् दला वन। देश देशय् च्वंगु शहर फुक्कं दुनावन। अले परमेश्वरं तःधंगु बेबिलोन शहरयात लुमंकादिल। अले वयकःयागु ग्यानापुसे च्वंगु तंयागु ख्वल्चा वयात त्वनेत बियादिल।*

20 दक्व टापु तनावन। पहाड धयागु हे मदयावन।*

21 पिङ्गु पिङ्गु किलो ति दुगु ततःग्वःगु प्वँ आकाशं कुतुं वयाः मनूतयत्त लात। थज्याःगु प्वँ वयाः तसकं महामारी लाःगुलि मनूतयसं परमेश्वरयात सराः बिल, छायाधाःसा थ्व तसकं हे तःधंगु ग्यानापुगु महामारी खः।*

17

नांजाःमह वेशया

1 न्हयगः ख्वल्चा ज्वनातःमह स्वर्गदूतं मध्ये छमह स्वर्गदूतं वयाः जितः थथे धाल – “थन वा, यक्व लः दुथाय् च्वंमह नांजाःमह वेशयायात याःगु न्याय जिं छन्त क्यनाबी।”*

2 व हे नाप संसारयापिं जुजुपिन्सं व्यभिचार याना जूगु खः। सरा पृथ्वीइ च्वपिं मनूतयसं व नाप भाःपी हे मफय्क व्यभिचार याना जुल।”*

* 16:10 १६:१० प्रस १०:२१ * 16:12 १६:१२ यशै ११:१५ * 16:15 १६:१५ मती २४:४३-४४; लुक १२:३९-४०; प्रका ३:३ * 16:18 १६:१८ प्रका ८:५; ११:१३,१९ * 16:19 १६:१९ यशै ५१:१७ * 16:20 १६:२० प्रका ६:१४ * 16:21 १६:२१ प्रस ९:२३; प्रका ११:१९ * 17:1 १७:१ यर ५१:१३ * 17:2 १७:२ यशै २३:१७; यर ५१:७

3 जि पवित्र आत्मां जाल, अले स्वर्गदूतं जितः मरुभूमिइ क्वबिया यंकल। अन तसकं ह्याउँसे च्वंम्ह पशु गया च्वंम्ह छम्ह मिसायात जिं खना। व पशुयाके न्हयगः छ्यं व झिपु नेक् दु। म्हय जायक परमेश्वरयात सराः बीगु नां च्वयातःगु दु।*

4 व मिसां तसकं थिकेगु ह्याउँसे, वँचुसे च्वंगु वसतं पुनातःगु दु। व लूँ, हिरा, मोतीया तिसां म्ह छम्हं तिया तःगु दु। वयागु व्यभिचार याःगु घच्चायापुसे च्वंगु व मभिगु खं जाःगु छगः लूँयागु ख्वल्चा व लहातय कयातःगु दु।*

5 वयागु कपालय गुप्त अर्थ दुगु नां च्वयातःगु दु – “तःधंगु बेबिलोन, वेशयातय मां, अले पृथ्वीइ घच्चायापुसे च्वंगु ज्याखँ यानाजुइपिनि मां।”

6 अले जिं व मिसां येशुयात विश्वास याःपि पवित्रपिं मनुतयगु हिं कायकाजुगु खनाः जि छक्क जुल।

7 अले स्वर्गदूतं जितः धाल – “छाय छक्क जुया? व मिसायागु गुप्त खँ जिं छन्त कने। व मिसां गया च्वंम्हयसिके दुगु न्हयगः छ्यं व झिपु नेक् दुम्ह पशुयागु अर्थ नं कनाबी।

8 व पशु न्हापा ला दुम्ह खः, आः मदु। व हे पशु तःजाःगु गालं पिहां वइतिनि। अले नाश नं जुइतिनि। संसारयात सृष्टि याये न्ह्यःनिसें जीवनयागु सफलिइ नां च्वया मतःपिं मनुत व पशुयात खनाः तसकं छक्क जुइ, छायाधाःसा व पशु न्हापा दु, आः मदु, अले लिपा वइतिनि।*

9 “थ्व खँ थुइकेत ज्ञान बुद्धि माः। न्हयगः छयंया अर्थ न्हयगू पहाड खः। गुकी व मिसा फयतुनाच्वंगु दु। थुपि न्हयम्ह जुजुपि खः।

10 इपिं मध्ये न्याम्ह जुजु सी धुंकल छम्ह जक दनि। मेम्ह आः तक वःगु मदुनि। व वल धाःसा वं छुं ई तक जक राज्य याइ।

11 “न्हापा दुम्ह, आः मदुम्ह पशु थ्व हे च्याम्हम्ह जुजु खः, थ्व न्हयम्ह मध्ये छम्ह खः। थ्व नाश जुयावनी।

12 छं खंगु झिपु नेक्यागु अर्थ आः तक जुजु मजुनिपिं झिम्ह जुजुपिं खः। अयनं व पशुनाप नाप तं इपिं छुं ई तक जक जूसां जुजु जुइतिनि।*

13 थुपिं फुक्कसिनं छप्पे जुयाः थःपिनिगु अधिकार व शक्ति व पशुयात बी।

14 थुपिं चीधिकःम्ह भ्याःचा नाप ल्वाः वइ। चीधिकःम्ह भ्याःचां थुमित बुका छवइ, छायाधाःसा वयकः प्रभुतय नं प्रभु व जुजुतय नं जुजु खः। वयकः नाप दुपि सःतातःपिं, ल्ययातःपिं व विश्वास यायेबहःपिं खः।”

15 अले स्वर्गदूतं जितः हानं धाल – “छं खंगु मिसाया लिकक दुगु लःयागु अर्थ देश देशयापि मनुत, जात जातियापि मनुत व थीथी भाषां नवाइपिं मनुतयगु हुल खः।

16 छं खंगु झिपु नेकृति व पशुं थ्व वेशयायात हेला याइ। इमिसं व मिसायात नांगां याइ। अले वयागु ला नइ, अले वयात मिइ उनाछवइ।

17 परमेश्वरयागु इच्छा पूर्वकेत इपिं छप्पे जुयाः वयकःया वचन पूमवंतले इमिसं थःगु अधिकार व पशुयात बी, छायाधाःसा थ्व इच्छा परमेश्वर हे इमिगु नुगलय तयादीगु खः।

18 छं खंम्ह मिसायागु अर्थ संसारय च्वपिं जुजुपिन्त राज्य याइगु तःधंगु शहर खः।”

18

बेबिलोन नाश जुगु

1 थुलि जुइ धुंकाः जिं स्वर्ग क्वहां वयाच्वंम्ह मेम्ह स्वर्गदूतयात खना। व स्वर्गदूतयाके तःधंगु अधिकार दु। वयागु जलं पृथ्वी हे झल्लल थित।

2 व ततसलं थथे धकाः हाला हल –

“तःधंगु बेबिलोन शहर

नाश जुल, नाश जुल!

थ्व थाय ला आः भूतत च्वनीगु

थाय जुइ धुंकल।

मभिपिं आत्मात,

घच्चायापुसे च्वपिं झंगःत

च्वनीगु थाय जुइ धुंकल।*

3 छायाधाःसा वयागु

व्यभिचारायागु ख्वल्चां

त्वंगुलि फुक्क जात

* 17:3 १७:३ प्रका १३:१

* 17:4 १७:४ यर ५१:७

* 17:8 १७:८ दान ७:७; प्रका ११:७; भज ६९:२८

* 17:12 १७:१२ दान ७:२४

* 18:2 १८:२ यशै १३:२९; २१:१; यर ५०:३९; ५१:८; प्रका १४:८

जातियापि मन्तु
नाश जुइ धुकल।

पृथ्वीयापि जुजुपिन्सं
व नाप व्यभिचार यात।
वयागु गुबलें हे पूमवनीगु

इच्छां यानाः
संसारयापि व्यापारीत
तसकं हे धनी जुल।”[☆]

4 अले जिं स्वर्गं थथे धयाहःगु मेगु सः ताल -

“जि यःपिं मन्तु,
वयाथासं पिहां वा।
मवल धाःसा छिमिसं नं
व नाप व्यभिचार याइ।

वलिसे पाप याये मते,
मखुसा छिमिसं वलिसे तुं
सजौंय फयेमाली।[☆]

5 वं याःगु पाप
आकाश तक थ्यंगु दु।

वं याःगु पाप
परमेश्वरं लुमंकादीगु दु।[☆]

6 वं छिमित
गथे यानातःगु खः
छिमिसं नं
वयात अथे हे या।

वं याःगु ज्या सिबय्
निदुगं अप्वः
वयात छिमिसं नं या।

छिमित त्वंकेत ख्वल्चाय्
तयाब्यगु सिबय्
निदुगं अप्वः कडागु
वयागु ख्वल्चाय् तयाब्यु।[☆]

7 वं थथःम्हं तुं तःधं जुयाः
गुलि मोज यात,
उलि हे छिमिसं नं वयात
दुःखकष्ट व ख्वबि ब्यु।

वयागु मनं थथे धाः
‘जि ला महारानी
जुयाच्वनागु दु।
जि विधवा मिसा मखु।

जिं गुबलें हे नं
दुखं च्वनेमाली मखु।’

8 उकिं छन्हं हे वयात ल्वय्,
दुःखं, आपत,
अले अनिकाल वइ।

अले वयात मिइ उनाछवइ,
छाय्धाःसा वयात न्याय
यानादीम्ह परमप्रभु
परमेश्वर शक्ति दुम्ह खः।”[☆]

☆ 18:3 १८:३ यशै २३:१७; यर ५१:७ ☆ 18:4 १८:४ यशै ४८:२०; यर ५०:८; ५१:६,४५

☆ 18:5 १८:५ उत १८:२०-२१; यर ५१:९

☆ 18:6

१८:६ भज १३:८; यर ५०:२९ ☆ 18:8 १८:७-८ यशै ४७:७-९

9 व नाप व्यभिचार यानाः मोजमज्जा याना जूपि संसारयापि जुजुपि वयात उनातःगु कुँ खनाः नुगः मछिकाः खवइ।

10 वयात जूगु आपत बिपत खनाः ग्यानाः इमिसं तापाकं दनाः थथे धाइ –

“धिवकार, धिवकार
तसकं तःधंगु शहर!
तसकं बल्लाःगु शहर
बेबिलोन! घौछि हे
छं सजाँय फये माल।”☆

11 संसारयापि व्यापारीत नं इमिगु माल न्याइपि मनूत मन्त धकाः नुगः मछिकाः खवइ।☆

12 इमिगु मालताल – लुँ, वहः, हिरा, मोती, भिगु भिगु कापः, प्याजी रंगया कापः, रेसम, ह्याउँसे च्वंगु कापः, थीथी कथया नस्वाःगु सिँ, किसियागु वा, थिकेथिकेगु सिँ, कँय, नँ, व दुस्ल्वहँत दयकातःगु थीथी सामान, व☆

13 दालचिनि, मसला, धुपाँय, मूर्, गुँगु, तयुगु धुपाँय, दाखमघ, भिगु चिकं, नचुगु छवचुं, छव, सा द्रहं, फै-च्वलय, सल व रथ, दास दासी, व मनूतनापं आः सुनानं न्याइ मखुत।

14 व्यापारीतयसं थथे धाइ –

“हे बेबिलोन! छं ययकूगु
ततःधंगु मालताल
फुक्कं तनावन।
छंगु धनसम्पत्ति व इज्जत
फुक्कं तनावने धुंकल।
आः हानं गुबले लइ मखुत।”

15 अन शहरय् व्यापार यानाः धनी जूपि मनूत वयात जूगु सास्ती खनाः ग्यानाः तापाकं हे दनाः नुगः मछिकाः खवख्वं थथे धाइ – ☆

16 “धिवकार, धिवकार

हे तःधंगु शहर!

भिगु भिगु सूती कापः, प्याजी
रंगयागु कापतं पुना च्वंम्ह,
लुँ, हिरा, मोती तिसां
तिया च्वंम्ह छ हे खः!

17 घौछि हे थुलिमछि सम्पत्ति
फुक्क

छ्यालब्याल जुयाः वन।”

फुक्क लःजहाजया कप्तानत, जहाजय् यात्राय् वंपि मनूत, जहाज चले याइपि, समुद्रय् व्यापार याइपि फुक्कं ग्यानाः तापाक हे च्वनाः☆

18 अले व तःधंगु शहर च्यानाः कुँ थाहां वयाच्वंगु खनाः थुकथं हाला हल – “थ्व थें तःधंगु शहर गनं हे दइ मखु।”☆

19 ह्यँयह्यँय् खवख्वं छेनय् धू बुतुबुलाः नुगः मछिकाः इपि थथे धकाः हाल –

“धिवकार, धिवकार,
व तःधंगु शहर!
समुद्रय् जहाज चले याइपि
फुक्कं वयागु धनं यानाः
तःमि जुल।

घौछि हे व शहर नाश जुयाः वन।☆

20 हे स्वर्गय् च्वंपि मनूत,

व नाश जूगुलि लयत्ता!

हे परमेश्वरया मनूत, प्रेरितत
व अगमवत्तांत लयत्ता।

छिमित गथे याःगु खः

☆ 18:10 १८९१-१० इज २६:१६-१७ ☆ 18:11 १८११ इज २७:३१,३६ ☆ 18:12 १८१२ इज २७:१२,१३,२२ ☆ 18:15 १८१५ इज २७:३१,३६
☆ 18:17 १८१७ इज २७:२६-३० ☆ 18:18 १८१८ इज २७:३२ ☆ 18:19 १८१९ इज २७:३०-३४

वयात परमेश्वरं अथे हे
न्याय यानादिला।”*

21 अले छम्ह तसकं बल्लाःम्ह स्वर्गदूतं तसकं तःग्वःगु घःल्वहं थें ज्याःगु छगः ल्वहं कयाः समुद्रय् वान्छवया हल।

अले थथे धाल –

“थुकथं हे तःधंगु बेबिलोन
शहर नचुक वांछवइ।
अले गुबलें हे
वयात लुइके फइ मखु।*

22 अले वीणा, म्ये, बॉसुरी
व तुरहीयागु सः
अन गुबलें हे न्यनेदइ मखु।

कःमितयसं दयकातःगु सामान नं
अन लुइके फइ मखु।
घःक्यःगु सः नं
अन गुबलें हे ताये दइ मखु।*

23 मतयागु जः नं
अन गुबलें थी मखुत।
भम्चा व जिलाजपिनिगु सः
अन गुबलें ताये दइ मखुत।
छन्थाय् व्यापार याःवइपि
फुक्कं पृथ्वीयापि
ततःधंपि मनुत खः।

छंगु तन्त्रमन्त्रं जात जातियापि
मनुतयत झंगः लानाः
थगय् याना तल।*

24 अगमवत्तातयगु,
परमेश्वरया मनुतयगु
व पृथ्वीइ स्याःपिनिगु हि
अन लुया वःगुलि
बेबिलोन थुकथं नाश जुल।”*

19

स्वर्गय् छुत्काराया म्ये

1 अनं लिपा जिं स्वर्गं यक्व मनुत हाला
हःथेंज्याःगु सः ताल,

“हल्लेल्त्याह,
उद्धार, मान व शक्ति
इी परमेश्वरयागु हे खः।

2 वयक्लं बांलाक व खःकथं
न्याय यानादी।

पृथ्वीयापि फुक्क मनुतयत
थःनाप व्यभिचार याकाः
स्यंकूम्ह व तःधम्ह वेशयायात
वयक्लं सजौय बियादीगु दु।

वयक्लं थः दासतयगु हियागु
पलेसा कयादीगु दु।”*

* 18:20 १८:२० व्य ३२:४३; यर ५१:४८ * 18:21 १८:२१ यर ५१:६३-६४; इज २६:२१ * 18:22 १८:२२ इज २६:१३; यज्ञी २४:८ * 18:23 १८:२३-२४ यर ७:३४; २५:१० * 18:24 १८:२४ यर ५१:४९ * 19:2 १९:२ व्य ३२:४३; २ राज ६:७

3 इमिसं हानं छकः तसलं थथे धाल –
 “हल्लेल्याह,
 व वेश्यायात उनातःगु कुँ
 न्हाबले थाहां वनाचवनी।”[☆]

4 अले नीप्यम्ह थकालिपि व प्यम्ह जीवात्मा फुक्कसिनं भवसुलाः सिंहासनय् फ्यतुनादीम्ह परमेश्वरयात थथे धकाः
 आराधना यात – “आमेन, हल्लेल्याह। प्रभुयागु नां तःधं जुयाचवनेमा।”

5 सिंहासनं थथे धकाः धयाहल –
 “वयकःया दासत,
 वयकःयागु भय काइपि,
 तःधपि, चिधपि फुक्कसिनं,
 झी परमेश्वरयात तःधकेमा।”[☆]

भ्याःचायागु ब्याहा
 6 अनं लिपा हल हल मनूतयगु सः थें, यक्व लःयागु सः थें, ग्राडगगुड्ग मिंक न न्याःगु सः थें थथे धकाः हाला हःगु
 जिं ताल –
 “हल्लेल्याह,

दक्व शक्ति दुम्ह
 झी परमप्रभु परमेश्वरं
 राज्य यानादी।[☆]

7 झी सकसिनं लयूलयतायाः
 महिमा व हनाबना बियाः
 वयकःयात तःधके नु।
 चीधिकःम्ह भ्याःचायागु ब्याहा जुइन।
 वयकःया भम्चा
 वयकःयाथाय् वयेत
 थथःम्हं तुं
 तयार जुयाचवने धुंकल।

8 वयात तसकं प्वाला
 प्वाला थीगु, यचुसे च्वंगु,
 बांलाःगु सुति कापतं
 पुंका तःगु दु।”

(बांलाःगु सूती कापः विश्वासीतयगु बांलाःगु भिंगु ज्याखँ खः।)

9 अले व स्वर्गदूतं जितः धाल – “थ्व च्वयाति, चीधिकःम्ह भ्याःचायागु ब्याहायागु भवजय् सःतूपिं मनूत तसकं हे
 धन्यपि खः।”

वं हानं धाल – “थ्व फुक्क परमेश्वरयागु सत्य वचन खः।”[☆]

10 अथे धाःगुलि वयात हनाबना यायेत जि वयागु तुतिइ भवपुला। अयनं वं धाल – “छं थथे याये मते। येश्यागु वचन
 न्यानाकाःपि छ व छिमि दाजुकिजापि थें जि नं परमेश्वरया छम्ह दास खः। परमेश्वरयात आराधना या।” येश्यागु साक्षी
 अगमवत्तातयगु आत्मा खः।

तयुम्ह सल गयादीम्ह

11 थुलि जुइ धुंकाः स्वर्ग चाल, जिं अन छम्ह तयुम्ह सलयात खना। व सल गया च्वम्हयसित विश्वास याये बहःम्ह
 व सत्यम्ह धाइ। वयकलं बांलाक सत्य कथं न्याय व लडाइँ यानादी।[☆]

12 वयकःयागु मिखा मित्याः थें च्वं। वयकःयागु छेनय् यक्व हे श्रीपिच दु। वयकःयागु म्हय् च्वयातःगु नां सुनानं हे
 मस्यु, वयकलं जक स्यु।[☆]

13 वयकलं हिइ थुनातःगु वसः पुनातःगु दु। अले वयकःयात परमेश्वरयागु वचन धकाः नां तया तल।

14 यचुसे च्वंगु, तयुगु, बांलाःगु सुति वसतं पुनातःपि स्वर्गय् च्वंपि तयुगु सल गया च्वंपि सिपाइँत फुक्कं वयकःया
 ल्यूल्यु जुलं।

☆ 19:3 १९:३ यशै ३४:१० ☆ 19:5 १९:५ भज ११५:१३ ☆ 19:6 १९:६ इज १:२४; भज ९३:१; ९७:१; ९९:१ ☆ 19:9 १९:९ मत्ती २२:२-३
 ☆ 19:11 १९:११ इज १:१; भज ९६:१३; यशै ११:४ ☆ 19:12 १९:१२ दान १०:१६

15 जात जातियापि मनृतयत् स्यायेत वयकःयागु म्हुतुं छपु तरवार पिहां वयाच्वंगु दु। अले वयकलं इमित नँयागु दण्डी राज्य यानादी। दक्वसिबय् तःधंमह व शक्ति दुम्ह परमेश्वरयागु तमं जायाच्वंगु दाख तिसिगु थासय् वयकलं तुति न्ह्यायाः दाखरस पिकयादी।*

16 वयकःयागु वसतय् व वयकःयागु खम्पाय् थ्व नां च्वयातःगु दु – “जुजुतय नं जुजु व प्रभुतय नं प्रभु।”

17 अनं लिपा जिं सूर्यलय् दनाच्वंमह छम्ह स्वर्गदूतयात खना। आकाशय् ब्वया च्वपिं फुक्क इंगःतयत् ततसलं वं सःतल – “वा, परमेश्वरयागु तःधंगु भव्य नयेत मुं वा।

18 जुजुपिनिगु, तःधपिं कप्तानतयगु, बल्लाःपिं मनृतयगु, सलतयगु, सल गया जुइपिनिगु, फुक्क मनृतयगु, दासतयगु, दास मखुपिनिगु, तःधपिनिगु व चिधपिनिगु ला नयेत मुं वा।”*

19 सल गया च्वंमह व वयकःया सिपाइँत नाप ल्वायेत व पशु व पृथ्वीयापि जुजुपि व इमि फुक्क सिपाइँत मुनावःगु जिं खना।

20 अले व पशुयात व वया फताहा अगमवक्तायात ज्वन। व पशुयागु चिं दुपिन्त व पशुयागु मूर्तियात पुजा याःपिन्त चिं क्यनाः थगय् याःमह थ्व हे खः। गन्धक जक च्यानाच्वनीगु मि गालय् थुपि निम्हयसितं क्वफात।*

21 सल गया च्वंमहयसिगु म्हुतुं पिहां वयाच्वंगु तरवारं ल्यंदनिपिं फुक्कसितं स्याना छवत। इमिगु ला नयाः फुक्क इंगःतयसं प्वाः जायकल।

20

शैतानयात द्रुःछि दँ तक चिनातःगु

1 अले जिं तसकं तःजाःगु गाःयागु ताःचा व तःपुगु सिखः छपु ल्हातिइ ज्वनाः स्वर्ग क्वहां वयाच्वंमह छम्ह स्वर्गदूतयात खना।

2 अजिङ्गर धाःसां ज्यूमह, पुलांमह सर्प धाःसां ज्यूमह, दुष्ट व शैतान धाःसां ज्यूमहयसित व स्वर्गदूतं ज्वनाः द्रुःछि दँ तक चिनातल।*

3 अले गालय् वान्छवयाः पुसा तिनाः छाप तयाबिल। द्रुःछि दँ मफुतले वं जात जातियापि मनृतयत् थगय् मयायेमा धकाः थथे याःगु खः। द्रुःछि दँ दये धुंकाः वयात पलख त्वःती।

4 अले जिं यक्व सिंहासन व उकी न्याय यायेगु अधिकार दुपिं फ्यतुनाच्वंगु खना। येशूयागु साक्षीया नितिं, परमेश्वरयागु वचनया नितिं छयं धयंकूपि नं जिं खना। इमिसं व पशुयात व पशुयागु मूर्तियात पुजा मयाः, अले कपालय् नं, ल्हातिइ नं पशुयागु चिं तया मतः। इमिसं म्वाना वयाः ख्रीष्टनापं द्रुःछि दँ तक राज्य यात।*

5 द्रुःछि दँ फुना मवंतले ल्यंदनिपिं सीपिं म्वाना मवः, सीपिं म्वानावःगु थ्व न्हापांगु खः।

6 सीपिं म्वाना वःगुली ब्वति काये दुम्ह मनु धात्थे हे धन्यमह व पवित्रमह खः। थुपिं हानं सी माली मखु, बरु थुपिं परमेश्वर व ख्रीष्टया पुजाहारीत जुयाच्वने दइ। अले वयकः नाप इमिसं नं द्रुःछि दँ तक राज्य याये खनी।

शैतान ब्रूगु

7 द्रुःछि दँ फुइवं शैतानयात कुना तःगु थासं त्वःताबी।

8 वं सारा संसारय् च्वपिं जात जातियापि मनृतयत् अर्थात “गोग” व “मागोगपिन्त” इंगः लानाः ल्वाकेत छथाय् मुंकी। इपिं समुद्रयागु फि थें यक्व दु।*

9 अले इमिसं सारा संसारय् वनाः विश्वासीतयत् व परमेश्वरयात तसकं यःगु शहरयात घेरा तल। अले स्वर्ग मि कुतुं वयाः इपिं भस्म जुल।

10 इमित थगय् याना जूम्ह शैतानयात ज्वनाः गन्धकयागु मि गालय् क्वफानाबिल। पशु व फताहा अगमवक्तायात नं अन हे क्वफाना तःगु दु। इमित अन सदां चच्छि न्हिच्छिं सास्ती याना तइ।

दक्वसिबय् लिपायागु न्याय

11 अनं लिपा जिं तःधंगु तुयुगु सिंहासन व उकी फ्यतुना च्वंमहयसित खना। वयकःयात खनाः आकाश व पृथ्वी मदयावन। अले इमित च्वनेत गनं हे थाय् मन्त।

12 अले जिं सिंहासनयागु न्ह्यःने तःधपिं व चिधपिं सीपिं दनाच्वंगु व सफूत पुइकातःगु खना। मेगु छगु सफू नं पुइकल, थ्व सफू जीवनयागु सफू खः। अले इमिसं याःगु ज्या स्वयाः जीवनयागु सफुलिइ च्वया तः थें सीपिं फुक्कसित न्याय यात।*

13 समुद्रं समुद्रय् सीपिं फुक्कं लित बिल, मृत्यु व पातालं सीपिं फुक्कं लित बिल। थुकथं इमिसं यानावःगु थथःगु ज्या स्वयाः इमित न्याय यात।

* 19:15 १९:१५ भज २:९; यशै ६३:३; योए ३:१३; प्रका १:४:२० * 19:18 १९:१७-१८ इज ३९:१७-२० * 19:20 १९:२० प्रका १:३:१-८ * 20:2 २०:२ उत ३:१ * 20:4 २०:४ दान ७:१,२२ * 20:8 २०:८ इज ७:२; ३८:२,९,१५ * 20:12 २०:११-१२ दान ७:९-१०

14 अले मृत्यु व पातालयात नं मि गालय वांछवल। थ्व मि गा: धयागु हे निक: सीगु ख:।

15 जीवनयागु सफुलिङ नां च्वया मत:पि फुककसितं मि गालय वांछवल।

21

न्हगु स्वर्ग व न्हगु पृथ्वी

1 थुलि जुइ धुंका: जिं न्हगु स्वर्ग व न्हगु पृथ्वी खना। न्हापायागु स्वर्ग व पृथ्वी मदयावने धुंकल। समुद्र द हे मन्त।*

2 न्हगु पवित्रगु यरूशलेम शहर स्वर्ग परमेश्वरपाखें क्वहां वयाच्वंगु जिं खना। थ्वयात बिया छवयेत्यंमह भमचायात थें समा: यानात:गु दु।*

3 सिंहासनं त:सलं थथे धका: धयाह:गु स: जिं ताल – “स्व, आ: परमेश्वर मनुतलिसे दी। वयक: इपि नाप हे च्वनादी। इपि वयक:या मनुत जुइ। परमेश्वर थ: हे इमि परमेश्वर ज्या: इपि लिसे च्वनादी।*

4 वयकलं इमिगु मिखाय च्वंगु ख्वबि सुचुक हुआदी। आ: अन इपि सी माली मखुत, दु:खं च्वने म्वा:ल, ख्वय् म्वा:ल, अले छुं नं दु:ख जुइ मखुत। पुलांगु ज्याखँ फुककं मदयावने धुंकल।”*

5 अले सिंहासनय पयतुनादीमहयसिनं धयादिल – “स्व, जिं फुककं न्हगु यानाबी।” वयकलं हानं धयादिल – “थ्व च्वयाति, छायाधा:सा थ्व फुकक वचन विश्वास याये बह:गु ख:, अले सत्यं नं ख:।”

6 वयकलं जित: धयादिल – “आ: सिधल। अल्फा व ओमेगा जि हे ख:। शुरू व अन्त जि हे ख:। प्याचा:पिन्त जिं जीवनया बूंगा:यागु ल: सितिकं त्वंके।*

7 त्याकावइपिन्त थ्व हे अंश दइ। जि वया परमेश्वर जुइ, अले व जिम्ह काय जुइ।*

8 “भुस्या:त, विश्वास त्व:तुपि, घच्चायापुगु ज्या याइपि, मनु स्याइपि, व्यभिचार याइपि, धामी झॉक्री ज्या याइपि, मूर्ति पूजा याइपि व मखुगु खँ ल्हाइपि फुककसितं गन्धकयागु मि गालय वांछवइ। निक: सीगु धा:गु थ्व हे ख:।”

न्हगु यरूशलेम

9 दु:खकष्ट दुगु ख्वल्चा ज्वनात:पिं न्हयमह स्वर्गदूतत मध्ये दक्खिसिबय लिपायागु दु:खकष्ट दुगु ख्वल्चा कयात:महयसिनं वया: जित: थथे धाल – “थन वा, जिं छन्त भमचा क्यनाबी। व भमचा चीधिक:मह भ्या:चाया कला: ख:।”

10 जि आत्मां जाल, अले स्वर्गदूतं जित: त:धंगु त:जा:गु पर्वतय यंका: परमेश्वरदीगु स्वर्ग क्वहां वयाच्वंगु पवित्रगु शहर यरूशलेम क्यन।*

11 व शहर परमेश्वरयागु जलं झल्लल थिनाच्वन, अले तसकं थिकेगु मणि थी थें फुककं खनेदयक: झल्लल थिनाच्वन।

12 थ्व शहरय तब्यागु व त:जा:गु प:खा: दनात:गु दु। थ्व पखालय झिनिद्रा: धवाखा तयात:गु दु। धवाखाय झिनिमह स्वर्गदूतत च्वनाच्वन। इस्राएलीतय झिनिगु कुलयागु नां उपि धवाखाय च्वयात:गु दु।

13 पुर्ब पती स्वद्रा: धवाखा, उत्तर पती स्वद्रा: धवाखा, दच्छिन पती स्वद्रा: धवाखा व पच्छिम पती स्वद्रा: धवाखा।*

14 शहरया प:खा:यागु जग झिनिथाय दु। उकी घ:ने चीधिक:मह भ्या:चाया झिनिमह प्रेरिततयगु नां च्वयात:गु दु।

15 जि नाप खँ ल्हा:महयसिके शहर, धवाखा व प:खा: नापय यायेत लुँयागु गज दु।*

16 शहर प्यकं ला:। हाक: व ब्या उति हे दु। अले व थ:गु गजं शहर नापय याना स्व:बलय निद्र: व प्यस: किलोमिटर हाक दु। ब्या व जा: नं उलि हे दु।

17 स्वर्गदूतं व शहरयागु प:खा: नं नापय याना स्व:बलय खुइगु मिटर दु।

18 प:खा: जास्पेरं दयकात:गु ख:। शहर न्हायकं थें यचुसे च्वंगु लं दयकात:गु ख:।

19 प:खा:यागु जग त:जिगु थीथी मणि, हिरा, मोती बांलाकात:गु दु। न्हापांगु जास्पेरयागु, निगगु निलमयागु, स्वंगगु हरितयागु, प्यंगगु पन्नायागु,

20 न्यागगु आनिक्सयागु, खुगगु कार्नेलेनयागु, न्हयगगु गोमेडयागु, च्यागगु पिरोजायागु, गुंगगु पुष्पराजयागु, झिगगु लसुनेयागु, झिछगगु ययागु, झिनिगगु कटेलायागु ख:।

21 व झिनिद्रा: धवाखा झिनिग: मोतीयागु ख:। छद्रा: धवाखा छग: मोती दयकात:गु ख:। शहरयागु लँ न्हायकं थें यचुसे च्वंगु मुक्कं लुँयागु दयकात:गु ख:।*

22 अन शहरय जिं देग: छग: हे मखना। अनयागु देग: हे दक्ख शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वर व चीधिक:मह भ्या:चा ख:।

* 21:1 २१:१ यशै ६५:१७; ६६:२२; २ पत्र ३:१३ * 21:2 २१:२ यशै ५२:१; ६१:१०; प्रका ३:१२ * 21:3 २१:३ इज ३७:२७; लेवी २६:११-१२
* 21:4 २१:४ यशै २५:६; ३५:१०; ६५:१९ * 21:6 २१:६ यशै ५५:१ * 21:7 २१:७ २ शम् ७:१४; भज ८९:२६-२७ * 21:10 २१:१० इज ४०:२
* 21:13 २१:१३-१३ इज ४८:३०-३५ * 21:15 २१:१५ इज ४०:३ * 21:21 २१:२१-२१ यशै ५४:११-१२

- 23 उकिं अन शहरय् झल्लल थकिंत सूर्यं नं म्वा: तिमिला नं म्वा:।* परमेश्वरया महिमां हे व शहर झल्लल थ्यु। अनयागु मत चीधिक:म्ह भ्या:चा थ: हे ख:।
- 24 थुक्रियागु जलय् जात जातियापि मन्तु जुइ। अले संसारयापि जुजुपिन्सं थ:गु सम्पत्ति व महिमा अन हे हइ।*
- 25 अनयागु ध्वाखा गुबल्लें हे ति मखु। अन चा धयागु द हे मदु।
- 26 जात जातियापि मन्तयसं थ:गु महिमा व हनाबना दक्वं अन हे हइ।*
- 27 पवित्र मज्जु छुं हे अन दुकाइ मखु। घच्चायापुसे च्वंगु ज्याखँ यानाजुइपि, अथवा मखुगु खँ ल्हानाजुइपि सुं हे अन दुकाइ मखु। भ्या:चायागु जीवनयागु सफुलिइ च्वयात:पि मन्तयत जक अन दुकाइ।*

22

जीवन बीगु खुसि

- 1 अले स्वर्गदूतं जित: स्फटिक थें यचुसे च्वंगु अनन्त जीवन बीगु ल: दुगु खुसि क्यनाबिल। थ्व खुसि परमेश्वर व चीधिक:म्ह भ्या:चायागु सिंहासनं पिचाया:।*
- 2 उगु शहरयागु लँ दथुं न्ह्यानाच्वंगु दु। थ्व खुसि सिथय् झिंनिलाया झिंनिता हे फल सइगु जीवनयागु सिमा दु। थ्व सिमाय लच्छिइ छता फल सइ। थ्व सिमायागु ह: जात जातियापि मन्तयत लायकेगु निंति वास: ख:।*
- 3 अन सरा: बियात:गु छुं हे नं दइ मखुत।* परमेश्वर व चीधिक:म्ह भ्या:चायागु सिंहासन अन दइ। अले वय्क:या दासतयसं वय्क:यात आराधना याइ।
- 4 इमिसं वय्क:यागु ख्वा: स्वये दइ। वय्क:यागु नां इमिगु कपालय् च्वयात:गु दइ।
- 5 अन चा धयागु हे दइ मखु। इमित मतयागु ज: व सूर्ययागु ज: मा:गु मखुत। परमप्रभु परमेश्वरं हे इमित ज: बियादी। इमिसं न्ह्याबल्लें राज्य यानाचवनी।*

प्रभु येशू हानं झाइ

- 6 अले स्वर्गदूतं जित: धाल — “थ्व वचन फुक्कं सत्य व विश्वास याये बह:गु ख:। अगमवक्तातयत् आत्मा बियादीम्ह परमप्रभु परमेश्वरं थ: दासतयत् याकनं जू वइगु खँ क्यनेत थ: दूत छ्वयाहयादीगु दु।”
- 7 येशू धयादिल — “जि याकनं हे वयेत्यनागु दु। थ्व सफुलिइ च्वयात:गु अगमवाणी फुक्कं न्यना: थुइका: मानय् यानाचवनीम्ह धाथें धन्यम्ह ख:।”

8 थ्व खंम्ह व ता:म्ह जि यहन्ना ख:। जिं थथे स्वये धुंका: व न्यने धुंका: थ्व फुक्क क्यना ब्युम्ह स्वर्गदूतयात हनाबना यायेत भ्वपुला।

9 वं जित: धाल — “छं थथे याये मते। छु व छिमि अगमवक्ता दाजुकिजापि व थ्व सफुलिइ च्वंगु वचन मानय् यानाचवंपि थें जि नं छम्ह परमेश्वरया दास ख:। परमेश्वरयात आराधना या।”

10 वं जित: हान थथे धाल — “थ्व सफुलिइ च्वयात:गु अगमवाणी सुचुकातये मते, छायाधा:सा ई न्ह्य:ने थ्यने धुंकल।

11 मभिगु ज्या याइम्हयसित मभिगु ज्या हे याका ति। घच्चायापुगु ज्या यानाजुइम्ह अझ घच्चायापुगु ज्या याना जुयाचवनेमा। बांला:गु भिगु यानाजुइपिन्त अझ नं बांला:गु भिगु याका हे ति। पवित्रपिन्त अझ पवित्र जुइका ति।”*

12 “स्व, जि याकनं हे वयेत्यनागु दु। मन्तयगु ज्या स्वया: जिं इमित बीमा:गु इनाम बी।”*

13 अल्फा व ओमेगा जि हे ख:। न्हापायाम्ह व लिपायाम्ह, अले श्फ व अनन्त जि हे ख:।”*

14 थथ:गु वस: हिया: यचुसे च्वंक च्वना च्वनीपिं धन्यपि ख:। जीवनयागु सिमाय् स:गु फल इमिसं नयेखनी, अले इपि ध्वाखां दुने शहरय् नं वने खनी।*

15 शहरं पिने धा:सा घच्चायापुगु ज्या याइपि, जादु क्यनिपि, व्यभिचार याइपि, ज्यानमारत, मूर्ति पुजा याइपि, मखुगु ज्याखँ यायेगु यय्कीपि व मखुगु ज्याखँ जक यानाजुइपि दइ।

16 “मण्डलीतयत् थ्व खँ धाय्केत जि येशू छ्थाय् जिम्ह स्वर्गदूत छ्वयाहयागु ख:। जि दाऊदया कुल व सन्तान ख:। सुथय् थीगु नगु नं जि हे ख:।”*

17 आत्मा व भम्चां धयादी — “झासँ।” अथे हे न्यनीपिन्सं नं “झासँ” धका: धा। प्याचा:पिन्सं व इच्छादुपिन्सं वया: जीवनयागु ल: सितिकं त्वें।*

* 21:23 २१:२३ यशै ६०:१९-२० * 21:24 २१:२४ यशै ६०:३ * 21:26 २१:२५-२६ यशै ६०:११ * 21:27 २१:२७ यशै ५२:१; इज ४४:१
 * 22:1 २२:१ इज ४७:१; जक १४:८ * 22:2 २२:२ उत २:९; इज ४७:१२ * 22:3 २२:३ जक १४:११ * 22:5 २२:५ यशै ६०:१९; दान ७:१८
 * 22:11 २२:११ दान १२:१० * 22:12 २२:१२ यशै ४०:१०; ६२:११; भज २८:४; यर १७:१० * 22:13 २२:१३ प्रका १:८,१७; २:८; यशै ४०:६; ४८:१२
 * 22:14 २२:१४ उत २:९; ३:२२ * 22:16 २२:१६ यशै ११:१,१० * 22:17 २२:१७ यशै ५५:२

18 थ्व सफुलिइ च्वयातःगु अगमवाणी न्यंपि फुक्कसितं जिं ख्याच्चः बी – सुनानं थुकी छुं खँ तन धाःसा वयात परमेश्वरं थ्व सफुलिइ च्वयातःगु महामारी तनादी।

19 सुनानं थ्व अगमवाणीयागु सफुलिइ च्वंगु छुं वचन लिकाल धाःसा परमेश्वरं वयागु जीवनयागु सिमायागु फलया भाग नं मदयकादी। अले वयात पवित्र शहरं पितिनी।*

20 थुकियागु साक्षी बियादीम्हयसिनं धयादिल “धात्वर्थे हे जि याकनं वयेत्यनागु दु।”

आमेन, झासँ हे प्रभु येशू।

21 प्रभु येशूयागु दया माया फुक्कसित दयेमा। आमेन।

भजनसंग्रहया सफू म्हसीका

थ्व भजनया सफू बाइबलया पवित्र म्ये व प्रार्थना मुनातःगु सफू खः। थीथी ईया च्वमिपिन्सं च्वयातःगु थुपि पवित्र म्ये व प्रार्थनायात इस्त्राएलीतयसं अश्शर व बेबिलोनय् कैदी जुयाः च्वंबलय् मुनाः थःपिनिगु आराधनाया इलय् छ्यलेगु यात। लिपा थ्व हे भजन मुनायात इमिसं थःपिनिगु धर्मशास्त्रय् नं दुथ्याकल।

थुकी थीथी कथंया धर्मया चिनाखें दु। थुकी परमेश्वरया प्रशंसा, आराधनाया म्ये, ग्वाहालि, सुरक्षा, उद्धारया निति प्रार्थना, क्षमा या निति इनाप, परमेश्वरया आशिषया निति सुभाय्या म्ये, शन्नृतयत् सजौंय बीत इनाप दु। थुपि प्रार्थनात मन्तय् थः याकःचिगु व फुकक इस्त्राएलीतयगु नितां कथंया खः। गुलि प्रार्थनाय् छम्ह मनूया नुगलय् दुने च्वंगु नुगःखें प्वंकातःगु दुसा गुलि प्रार्थनाय् परमेश्वरया सकल मन्तयगु नुगःखें प्वंकातःगु दु।

थ्व पवित्र भजनयात येशू ख्रीष्टं नं छ्यलादीगु दु। न्हगु नियमया च्वमिपिन्सं नं न्ह्यथनातःगु दु। अले थुपि मण्डलीइ शुरुनिसें हे आराधनाया सफू जुयावःगु खः।

भजन मुनाया न्यागुलि हे ब्व परमेश्वरयात तःधंक प्रशंसा यानाः क्वचाय्कातःगु दु। उपि ब्वत थथे दु –
धलः पौ

न्हापागु ब्व १-४१
निगूगु ब्व ४२-७२
स्वंगूगु ब्व ७३-८९
प्यंगूगु ब्व ९०-१०६
न्यागूगु ब्व १०७-१५०

भजन न्हापागु ब्व

1

भज १-४१

धात्थेयागु लसताया लँपु

1 धन्य खः व मनु,

गुम्ह दुष्टतयगु खँय् जुइ मखु,

गुम्ह पापीतयगु लँय् दनी मखु,

अले गुम्ह कर्पिन्त क्वह्वांका

जुइपिनिगु पुचलय् च्वनी मखु।

2 बरु व परमप्रभुया व्यवस्थाय् हे

लयतायाच्वनी।

चान्हे वयकःयागु हे व्यवस्थाय्

ध्यान यानाच्वनी।

3 व खुसि सिथय पिनातःगु

सिमा थें खः।

वं न्ह्याबलें थःगु इलय् फल बी।

अले वयागु हः नं गुबलें

सुकूगानावनी मखु।

वं याःगु न्ह्यागु ज्या नं पूवनी।

4 दुष्टत अथे जुइ मखु,

इपि छवसँ थें खः।

फसं इमित पुइकायंकी।

5 उकिं न्याय बीगु इलय्

दुष्टतयत् दण्ड बी।

न त पापीत हे

धर्मीतयगु सभाय् च्वने फइ।

6 छाय्धाःसा परमप्रभुं
धर्मीतयगु लँयात
रक्षा यानादी।
तर दुष्टतयगु लँ
नाश जुयावनी।*

2

परमप्रभुं अभिषेक यानादीम्ह जुजु
1 जाति जातित छाय् ग्वसाः
ग्वयाजुइ?
मनूतयसं छाय् म्वाःमदुगु जाः
ग्वयाजुइ?
2 पृथ्वीया जुजुत व शासकत
परमप्रभुया विरोधय्
व वय्कलं अभिषेक याःम्ह*
मनूयागु विरोधय् दं वइ,
अले शासकत जानाः
जाः ग्वयाजुइ।
3 इपिं हाला जुइ,
“इमिगु सिखः चफ्फुना छव
अले न्यवः इमिगु त्वयाः
वान्छवया ब्यु।”
4 स्वर्गय् सिंहासनय् च्वंम्ह
न्हिलादी,
परमप्रभुं इमित च्युताः तं
तइ मखु।
5 वय्कलं इमित तंम्ह ख्यानादी,
तंम्ह वय्कलं इमित
थरथर खाकादी।
6 “जिं थःम्ह जुजुयात
थःगु पवित्र पर्वत सियोनय्
पलिस्था याये धुनागु दु।”
7 जुजुं परमप्रभुं धयादीगु खँ
न्हाथनी,
“परमप्रभुं जितः धयादिल,
‘छ जिमि काय् खः,
थनिनिसें जि छिमि बाः जुल।*
8 जिके फ्वं जक,
फुक्क जातितयत् जिं
छंगु सर्बय यानाबी,
फुक्क पृथ्वीयात छंगु यानाबी।
9 छं नँया दण्डी इमित शासन याइ,
छं इमित चाया थलयात थें
तछ्याइ।’ ”*

* 1:6 १:६ यर १७:८

* 2:2 २:२-२ प्रे ४:२५-२६

* 2:7 २:७ प्रे १३:३३; हिब १:५; ५:५

* 2:9 २:९ प्रका २:२३-२७; १२:५; १९:१५

- 10 उक्तिं, हे जुजुपिं, बुद्धिं दयकि!
पृथ्वीया शासकत, होश या!
11 परमप्रभुया भय कया:
वयकःयात तःधकिं।
अले थरथर खानाः न्हइपुकि।
12 वयकःया काय्यात हनाबना ति।
मखुसा वयकः तंम्बयादी
अले वयकलं छिमित
नाश यानादी।
वयकःया शरण्य वंपि धाःसा
धन्य जुइ।

3

- ग्वाहालिया निति सुथसिया प्रार्थना
दाऊदया भजन, दाऊदं थःकाय् अब्शालोमया थासं बिस्स्युं वंबल्य् हाःगु भजन
1 हे परमप्रभु!
जिमि शनृत गुलि यक्व दुगु।
जिगु विरोधय् गुलि मनुत
दनावःगु।
2 यक्वसिनं धयाच्चन,
“परमेश्वरं वयात गुबलें नं
रक्षा यानादी मखु।”☆
3 तर हे परमेश्वर!
छि जिगु जवंखवं
ढाल जुयाच्चनादीगु दु।
छि जिगु गौरव खः,
छिं हे जिगु छ्यं
धस्वाका तयादीगु दु।
4 जिं तःसलं परमप्रभुया नां काये,
अले वयकलं जितः
थःगु पवित्र पर्वतं
लिसः बियादी।
5 जि ग्वारातुलाः घने
अले हानं दने,
छाय्धाःसा परमप्रभुं जितः
रक्षा यानादीगु खः।
6 जितः प्यखेरं
हय्कायेत स्वयाच्च्वपि
द्वलंद्वः शनृत खनाः नं
जि मग्याः।
7 हे परमप्रभु, झासँ!
हे जिमि परमेश्वर,
जितः बचय् यानादिसँ।
जिमि शनृतयगु न्यतालय्
दायादिसँ।

सेला

सेला

दुष्टतयगु वा त्वथुलादिसेँ।

8 परमप्रभुं रक्षा यानादी।

छिगु सुवा:

छिकपिनि मन्तयत्
दयाचवनेमा।

सेला

4

ग्वाहालिया निति
सन्ध्याका: ईया प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइम्हसिया लागि
तार बाजा
1 जिं स:तेबलय्
जित: लिस: बियादिसेँ।
जित: दोषं मुक्त यानादीम्ह,
हे जिमि परमेश्वर,
जित: जिगु दु:खं पार
यानाबियादिसेँ।
जित: दया यानादिसेँ,
अले जिगु प्रार्थना न्यनादिसेँ।

2 हे मन्त!

गुबलय् तक छिमिसं जिगु महिमायात
मछालापुसे च्वंकाचवनेगु?
गुबलय् तक छिमिसं म्वा:मदुगु
दोष बिया: जुयाचवनेगु?
गुबलय् तक छिपिं मखुगु खँया
ल्यूल्यू जुयाचवनेगु?

3 परमेश्वरं धर्मीतयत् थ:गु हे निति
ल्ययात:गु ख: धका:

छिमिसं थुइकि।

जिं स:तेबलय् परमेश्वरं जित:
लिस: बियादी!

4 तमय् पाप याये मते,

लासाय् ग्वारातुलेबलय्
नुगलय् वालास्व!*

सेला

5 पायछिगु बलि छा।

अले परमेश्वरयाके भलसा ति।

सेला

6 यक्वसिनं न्यनाच्वंगु दु –

“झीत सुनां भिंगु लँ क्यनाबी?”

हे परमप्रभु! छिगु ख्वा:या ज:

जिमिके थीकादिसेँ।

7 इमिगु अन्न व दाखमघ

यक्व दइबलय्या लसता स्वया:

छि जिगु नुगलय्

अज्ज यक्व लसता तयादीगु दु।

8 जि याउँक ग्वारातुले, अले घने।
छाय्धा:सा छि हे छम्ह जक दु,
हे परमप्रभु,
जित: रक्षा यानादीम्ह।

5

रक्षायानिंति प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइम्हसिया निंति —
बौसुरीनापं हालेगु भजन

1 हे परमप्रभु!

जिगु खँ न्हाय्पं बिया:
न्यनादिसँ।

जिगु झसुका:यात बिचा:
यानादिसँ।

2 जिगु नुग:या खँ न्यनादिसँ,
हे जिमि जुजु, जिमि परमेश्वर।

छाय्धा:सा जिं छि हे
छम्हसित जक

प्रार्थना यानाच्चवना।

3 हे परमप्रभु,

सुथय् छिं जिगु स: न्यनादी।

सुथय् सुथय् जिं छित:

प्रार्थना याये,

अले लिस: पियाच्चवने।

4 छि मभिगु ज्याय् लयतायादीम्ह
परमेश्वर मखु।

दुष्टतयगु मभिगु ज्या यात

छिं सह यानादी मखु

5 घमण्ड याइपिं छिगु न्हा:ने

चवने फइ मखु।

मभिगु ज्या याइपिन्त

छिं ययकादी मखु।

6 मखुगु खँ ल्हानाजुइपिन्त

छिं नाश यानादी।

मनू स्थानाजुइपिं

व झंग:लानाजुइपिं

परमप्रभुयात तसकं मय:।

7 छिगु त:धंगु दयां याना:

जि धा:सा छिगु छैय् दुहां वये।

जिं छिगु पवित्र देगलय्

पुलि चुया: छित: भागियाये।

8 हे परमप्रभु!

जित: भिगु लैय् यंकादिसँ।

जिगु न्हा:ने छिगु लँ

तयंकादिसँ।

मखुसा जि शत्रुतयसं जित:

त्याकी।
 9 इमिगु म्हतुइ खःगु खँ
 धयागु हे मद्दु।
 इमिगु नुगल्य् स्यकेगु खँ
 जक दु।
 इमिगु कथुप्वाः
 चालाच्चंगु चिहान थें खः
 इमिगु में च्वछायाः जक
 खँ ल्हाना जुइ।[☆]
 10 हे परमेश्वर!
 इमित दोषी ठहरय् यानादिसँ।
 इमित इमिगु हे जालय्
 तक्क्यंकादिसँ।
 इमिगु यक्व अपराधया कारणं
 इमित पित छ्वयादिसँ।
 छायाःसा इपिं छिगु विरोधय्
 जगु दु।

11 छिगु शरणय् वःपिं धाःसा
 लयतायाच्चवनेमा।
 अले न्ह्याबलें लसतां
 म्ये हालाच्चवनेमा।
 छिं हे इमिगु रक्षा यानादिसँ।
 अले छिगु नांयात माया याइपिं
 लसतां जायाच्चवनेमा,
 12 छायाःसा परमप्रभु,
 छिं धमीतय्त सुवाः बियादी।
 छिं थःगु मायां इमित प्यखें
 ढालं थें रक्षा यानादी।

6

दुःखया इलय्
 ग्वाहालिया निति प्रार्थना
 दाऊदया भजन, लय् तइम्हसिया निति —
 तार बाजानापं हालेगु
 1 हे परमप्रभु!
 जितः तमय् ब्वःबियादी मते।
 थःगु तच्चःगु तमय् जितः
 सजाँय बियादी मते।[☆]
 2 जि तसकं न्यले धुंक्गुलि
 जितः दया यानादिसँ।
 जिगु क्वेँय तसकं स्याये धुंक्गुलि
 जितः लायकादिसँ।
 3 जिगु नुगः तसकं स्यानाच्चंगु दु।
 हे परमप्रभु, जिं गुबलय् तक
 पियाच्चवनेगु?
 4 हे परमप्रभु, जिपाखे फहिलादिसँ।

- अले जितः बचय् यानादिसँ।
छिगु तःधंगु दयां जितः
बचय् यानादिसँ।
5 सीधुंकाः छिगु नां सुनां काइ?
सीगालं छितः सुनां तःधकी?
- 6 झसुकाः ततं जि त्यानुइ धुंकल।
चच्छिं ख्वयाः जि थःगु लासा
प्याकाच्चवना।
7 ख्वख्वं जिगु मिखा बुत्तुइ धुंकल।
जि शत्रुतयसं यानाः
ख्व जक ख्वयाः
जिगु मिखा मनावये धुंकल।
8 अय दुष्टत! जिथाय् च्वने मते।
छायधाःसा परमप्रभुं जिगु ख्वःसः
न्यनादी धुंकल।*
9 परमप्रभुं जिगु प्रार्थना
न्यनादी धुंकल।
परमप्रभुं जिगु प्रार्थनाया लिसः
बियादी।
10 जि शत्रुत फुक्कसिनं
लज्या चायेमाली, अले ग्याइ।
इपि फुक्कं थत्थें मछालाः बिस्सुं वनी।

7

- न्यायया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन, बेन्यामीनी कूशया विषयलय् दाऊदं परमप्रभुया न्हाःने हाःगु भजन
1 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर,
जि छिगु हे शरणय् वया।
जितः लिनाजुइपि फुक्कपाखें
जितः बचय् यानादिसँ।
2 मखुसा सिंहं थें इमिसं जितः
चिचित्याइ।
जितः सुनानं बचय् याये मफयेक
इमिसं कुचा कुचा थली।
3 हे परमप्रभु परमेश्वर,
जिगु ल्हाति छुं मभिगु ज्या
जगु दुसा,
4 थः पासायात जिं मभिं
यानागु दुसा,
छुं म्वायेक जिं थः विरोधीतय्त
हयकयागु दुसा,
जिं थज्याःगु छुं यानागु दुसा
5 जिमि शत्रुतयसं जितः लिनाः
ज्वनेमा,
इमिसं जितः बैय् न्हतुमत्तु न्हयाः
स्यायेमा।

सेला

- 6 हे परमप्रभु, दनाः थःगु तं
क्यनादिसँ।
जिमि शत्रुतयगु तया विरोधय्
दनादिसँ।
हे परमेश्वर, न्ह्यलं चाय्कादिसँ,
अले न्याय यानादिसँ।
- 7 जाति जातित छिगु प्यखें मुनेमा,
अले च्वनिसेँ इमित शासन
यानादिसँ।
- 8 परमप्रभुं फुक्क जातिया मनुतय्त
न्याय यानादी।
हे परमप्रभु, जिगु
न्याय यानादिसँ,
अले जि गुलि भिंम्ह
व दोष मदुम्ह खः धकाः
क्यनादिसँ,
हे दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वर!
- 9 नुगः व बुद्धि दुवालादीम्ह
हे परमेश्वर,
छिं न्ह्याबलें भिगु यानादी।
दुष्टतयगु मभिगु ज्या न्हंकादिसँ,
अले भिगु याइपिन्त
बचय् यानादिसँ।*
- 10 जिगु ढाल दक्वसिबय् तःधंम्ह
परमेश्वर खः,
गुम्हयसिनं थःगु खँ न्यनीपिन्त
बचय् यानादी।
- 11 परमेश्वर ख्वाः स्वयाः
न्याय मयाइम्ह न्यायाधीश खः,
गुम्हयसिनं मभिगु ज्या याइपिन्त
थःगु तं न्हियान्हिथं क्यनादी।
- 12 इमिसं थःगु मन महीकल धाःसा
वय्कलं थःगु तरवार
ज्वय्कादी।
वय्कलं थःगु धनुषय् वाण तयाः
सालादी।
- 13 वय्कलं थःगु ग्यानापुगु ल्वाभः
ज्वनादी।
वय्कलं थःगु मियागु वाण
ल्हनादी।
- 14 गुम्हयसिनं मभिगु खँ बिचाः याइ,
अले मभिगु ग्वसाः ग्वयाजुइ,
वं छलकपट जक याना जुइ।
- 15 सुनां कर्पिनिगु निति गाः म्हुइ
व थःम्हं म्हुगु गालय्
थः हे दुनी।
- 16 वं याःगु मभिगु ज्या
वयागु हे छेनय् लाःवनी।

वं याःगु अत्याचार वयागु हे
कपालय् लाःवनी।

17 वय्कःयागु धार्मिकताया कारणं
जिं परमप्रभुयात तःधके।

जिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया
म्ये हाले।

8

परमेश्वरयागु नां संसार न्यंक तःधं
दाऊदया भजन, लय् तइम्हसिया निरिति —
गित्तिया कथं

1 हे परमप्रभु, जिमि प्रभु।

संसार न्यंक छिगु नां
गुलि तःधं।

छिगु महिमा आकाशय् थ्यंगु दु।

2 छिं थः विरोधीतयगु कारणं यानाः
शत्रुतयगु म्हुतुप्वाः तिकेत

मस्त व ह्याउँमस्तयगु म्हुतुं
थःत तःधंकादिल।*

3 गुबलय् जिं छिगु ल्हाःया ज्या —
आकाश, तिमिला

व नगुतयत स्वये,
अले जिं बिचाः याये,

4 मन् छु हे खः धकाः

छिं वयात बिचाः यानाच्चवेनेत?

मन् छु हे खः धकाः

छिं वयात लुमंकाच्चवेनेत?*

5 छिं वयात स्वर्गया दूतत स्वयाः

भचा जक क्वय् तयादिल।

नापं छिं वयात इज्जत व मान नं
बियादिल।

6 छिं वयात दयकादीगु फुक्कयागु
अधिकार नं बियादिल।*

7 सा द्रुहं, फै-च्चलयनापं फुक्क
जंगली पशुत नं,

8 आकाशय् व्वइपिं इंगःत

व लखय् जुइपिं न्यात,
अज्ज ला समुद्रया फुक्क
जन्तुत नं।

9 हे परमप्रभु, जिमि प्रभु,

छिगु नां संसार न्यंक
गुलि तःधं।

* 8:2 ८२ मती २१:१६

* 8:4 ८४ अय् ७:१७-१८; भज १:४४:३; हिव १:६-८

* 8:6 ८६ १ कोर १५:२७; एफि १:२२; हिव १:८

9

परमेश्वरया न्यायया लागि सुभाय्
दाऊदया भजन, लय् तद्मह्यसिगु निति –
“मुथ लाब्बन” लय्कथं

1 हे परमप्रभु, जिं दुनुगलनिसें
छिगु प्रशंसा याये।

जिं छिं यानादीगु अजू चायापुगु
फुक्क ज्या कनाजुये।

2 जि छिलिसे लयतायाच्चने,
हे दक्वसिबय् तःधम्ह परमप्रभु,
जिं छिगु नामय् भजन हाले।

3 छिगु न्ह्यःने लायेवं
जिमि शत्रुत लिफः स्वयाः
बिस्युं वन,
अले लुफि हानाः नाश जुयाः वन।

4 छिं थःगु सिंहासनं
पक्षपात मजुइक न्याय यानाः
जितः त्याकादीगु दु।

5 जातितयत् छिं ख्याच्चः
बियादीगु दु।

अले मभिपिन्त
नाश यानादीगु दु।
छिं इमिगु नां सदांया निति
हुयाळ्वयादीगु दु।

6 जिमि शत्रुत सदांया निति
नाश जुइ धुंकल।
छिं इमिगु शहर नं
नाश यानादी धुंकल।
आः इमिगु नां तक हे
मल्यने धुंकल।

7 परमप्रभुं सदांया लागि
राज्य यानादी।

वय्कलं न्याय यानादीत
थःगु सिंहासन
तयार यानादीगु दु।

8 वय्कलं ख्वाः स्वयाः न्याय
यानादी मखु।
वय्कलं पक्षपात मजुइक
मनूतयत् शासन यानादी।

9 क्वत्ययका च्वनेमाःपिनिगु निति
परमप्रभु शरण कायेगु थाय् खः,
दुःखकष्टया इलय् नं
शरण कायेगु थाय्।

10 छिगु नां स्यूपिं सकसिनं
छिगु हे भलसा काइ,
छाय्धाःसा, हे परमप्रभु,
छितः मालाजुइपिन्त
छिं त्वःतादी मखु।

- 11 सियोनय् च्वनादीम्ह परमप्रभुयात
 भजन हाला: तःधकि।
 वयक्लं यानादीगु ज्या
 फुक्क जातियापिन्त न्यकि।
- 12 परमेश्वरं दुःख सियाच्वपिन्त
 लुमंकादी,
 छाय्धाःसा हिया ब्वला
 साइम्हय्सिनं
 इमिगु ख्वःसः ल्वःमंकादी मखु।
 वयक्लं इमित मभिकूपिन्त
 सजाँय बियादी।
- 13 हे परमप्रभु, जितः दया यानादिसँ।
 स्वयादिसँ, जिमि शत्रुतय्सं जितः
 गज्याःगु दुःख बियाच्वन।
 छिं जितः कालया म्हुतुं
 बचय् यानादिसँ।
- 14 अले जि सियोनया
 ध्वाखाय् च्वनाः
 छिगु प्रशंसाया
 खँ ल्हाये फइ।
 छिं जितः बचय् यानादीगुलि
 जि लय्तायाच्वने।
- 15 जाति जातित थःम्हं म्हुगु गालय्
 थः हे लानाच्वंगु दु।
 इपि थःपिन्सं ग्वयातःगु जालय्
 थः हे तक्यनाच्वंगु दु।
- 16 परमप्रभुयात वय्कःया न्यायया
 हुनि म्हसीकी।
 दुष्टत धाःसा थःगु हे जालय्
 तक्यनाच्वनी।
- 17 दुष्टत फुक्कं पातालय्
 कुतुं वनी,
 परमेश्वरयात ल्वःमंकूपि
 फुक्क जातित नं।
- 18 चीमिपिन्त धाःसा
 न्हाबलें ल्वःमंकी मखु,
 मगाःमचाःपिनिगु आशा
 न्हाबलें तनावनी मखु।
- 19 हे परमप्रभु, झासँ।
 मनुत मत्यायेमा।
 जात जातिया न्याय
 छिगु न्हाःने जुइमा।
- 20 हे परमप्रभु, इमित ख्यानादिसँ।
 जाति जातियापिन्त
 थःपि सीमानिपि ख्वः धकाः
 सीकिबियादिसँ।

हिग्गायेन सेला

10

क्वत्यलातःपिनिगु न्यायया निति
 प्रार्थना
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 छि छाय् तापाक
 च्वनादियागु?
 जिमिगु दुःखया इलय्
 छि छाय् फहिलादियागु?
 2 दुष्ट व घमण्ड याइपि मनूतयसं
 चीमिपिन्त लिःतुलिनाजुइ
 इपि थः हे थःपिन्सं
 ग्वःगु जालय् तक्यनेमा।
 3 दुष्टतयसं थःपिनिगु मभिगु
 इच्छाय् हे
 थःपिन्त तःधं तायकाजुइ।
 इमिसं लोभीतयत् तःधंकाः
 खँ ल्हाइ,
 अले परमप्रभुयात क्वह्यंकी।
 4 दुष्टतयसं तःधंछु जुयाः
 परमप्रभुयात माली मखु।
 इमिगु बिचालय्
 परमेश्वर धयाम्ह द हे मदु।
 5 दुष्ट मनूत थःपिनिगु ज्याखँय्
 न्ह्याबलें ताःलाःसां,
 इमिसं छिगु न्यायया खँ
 थुइके फइ मखु।
 इमिसं थः शनूतयत्
 हिस्यानाजुइ।
 6 इमिसं मतिइ तइ, “जिमित
 छुकिं नं थी फइ मखु।
 जिमित गुबलें नं
 दुःख जुइ मखु।”
 7 इमिगु म्हुत सराः, मखुगु खँ
 व ख्याच्चवलं जक जायाच्चवनी।
 इमिगु मेच्चकाय् स्यंकेगु
 व दुष्ट खँ जक दयाच्चवनी।*
 8 इमिसं गांया पिने पिने सुलाः
 लँय् वःपि सोझापि मनूतयत्
 स्यानाजुइ।
 इमिसं सुलाः सुलाः
 थुमिगु चिवा कयाजुइ।
 9 सिंह थें इपि दुःखय् लाःपिन्त
 हयकायेत सुलाच्चवनी।
 अले इमिसं दुःखय् लाःपिन्त
 थःगु जालय् लाकाः
 लुःतुलुयायनी।

* 10:7 १०:७ रोम ३:१४

10 इमिसं शुमित क्वथली,
अले इमिगु बलं शुमित बुकी।

11 इमिसं मतिइ तइ,
“परमेश्वरं थुक्रिया च्यूता:
तइ मखु।

वयकलं थःगु ख्वा:
फहिकादीगु दु,
अले छुनं खनी मखु।”

12 हे परमप्रभु!
हे परमेश्वर, लहाः ल्हनादिसँ,
दुःखय् लानाच्च्वंपिन्त
ल्वःमंकादी मते।

13 दुष्टतयसं छाय् परमेश्वरयात
क्वह्यंकीगु?

इमिसं छाय् “परमेश्वरं जिमित
सजॉय बी मखु” धकाः
मतिइ तइगु?

14 अयनं परमेश्वर,
छिं दुःखय् लाःपिन्त स्वयादी,
अले ग्वाहालि यानादी।
दुःखय् लानाच्च्वंपिन्सं थःपिन्त
छिगु लहातिइ हे त्वःताबी।

छिं मांबौ मदुपिन्त न्हाबले
ग्वाहालि यानादी।

15 दुष्ट व मभिंगु ज्या याइपिनिगु लहाः
त्वथुलादिसँ।

इमिगु मभिंगु ज्या न्हना मवंतले
इमित उक्रियागु सजॉय
बियादिसँ।

16 परमप्रभु सदांयाम्ह जुजु खः।
मेपिं घःत पुज्याइपिं मनूत
वयकःया देशं तनावनी।

17 छिं दुःखय् लानाच्च्वंपिनिगु सः
न्हायपं बियाः न्यनादी।

छिं इमिगु नुगःयात बल्लाकादी।

18 छिं मांबौ मदुपिं
व क्वत्यय्काच्च्वंपिनिगु
रक्षा यानादी।
अले पृथ्वीइ सुनानं सुयातं हानं
ख्याये फइ मखु।

11

परमेश्वरयागु भलसा
दाऊदया भजन
1 जि परमप्रभुया शरणय् वने,
उकि छिमिसं जितः
गथे धाये फइ,

- “झंगः थें ब्वयाः गुँच्चकाय् हूँ!”
 2 स्व, दुष्टतयसं सुलाः
 भिं मनूतयत् कयकेत
 थःपिनिगु धनुषय् वाण तयाः
 साले धुंकल।
 3 सारा संसार हे नाश जुइगु खःसा,
 भिं मनूतयसं
 छु याये फइ धकाः?
 4 परमप्रभु थःगु पवित्र देगलय् दी,
 परमप्रभु स्वर्गया थःगु
 सिंहासनय् च्वनादीगु दु,
 वयकलं मनूतयसं याःगु ज्या
 फुक्कं स्यु,
 छायाःसा वयकलं
 फुक्कं स्वयाच्च्वनादीगु दु।
 5 परमप्रभुं भिंपि व मभिंपि
 सकसितं जाँचय् यानादी।
 वयकलं मभिंपि व मनू
 स्यानाजुइपिन्त
 ययकादी मखु।
 6 वयकलं दुष्टतयथाय्
 मि व गन्धक गायकादी।
 तच्चकं क्वाःगु फय् छवयाः
 इमित सजाँय बियादी।
 7 परमेश्वर धर्मी खः,
 उकिं वयकलं
 भिंगु ज्या ययकादी।
 भिंगु ज्या याइपिन्सं
 वयकःयात खके फइ।

12

- ग्वाहालिया निंति प्रार्थना
 दाऊदया भजन, लय् तइम्हसिया निंति –
 “शिमिनिथ” लयकथं
 1 हे परमप्रभु!
 जिमित ग्वाहालि यानादिसँ।
 भिंपि मनूत छम्ह हे मदये धुंकल।
 विश्वास यायेबहःपिं सुं हे मन्त।
 2 सकसिनं थःथवय्
 मखुगु खँ लहानाजुइगु,
 म्हतु जक पिचुकाः
 थवंथवय् झंगः लानाजुइगु।
 3 परमप्रभु, पिचुगु मे फुक्क
 धयनाबियादिसँ,
 अले तःधंछुया जुइगु म्हतुप्वाः
 तिनाबियादिसँ।

4 इमिसं धयाजुइ,
 “जिमिसं थःगु खं
 थःत माःगु पूर्वके।
 जिमि थः मंदु थें धयाजुये।
 जिमित सुनानं पने फइ मखु।”

5 परमप्रभुं धयादी,
 “आः जि वये।
 छायाधाःसा चीमिपिन्सं
 क्वत्ययकाः च्वनेमाःगु दु,
 दुःखय लानाच्च्वंपिन्सं झस्काः
 तयाच्चंगु दु।
 जिं इपिं फुक्कसित इमित
 दुःख बियाच्च्वंपिनिपाखें
 बचय याये।”

6 परमप्रभुया वचन न्हयकः तक
 मिइ छुयातःगु वहः थें शूद्र जू।

7 हे परमप्रभु,
 छिं जिमित रक्षा यानादी।
 जिमित न्ह्याबलें
 थज्याःपि मन्तपाखें
 बचय यानाः तयादी।

8 मन्तयगु दथुइ मभिसुयात
 इज्जत दइबलय्
 दुष्टत न्याकुं कयाः
 लँय न्यासि जुइ।

13

ग्वाहालिया निंति प्रार्थना
 दाऊदया भजन

1 हे परमप्रभु!
 छिं जितः गुबलय् तक
 ल्वःमंकाच्च्वनादी?
 सदां ल्वःमंकाच्च्वनेगु ला?
 छिं गुबलय् तक
 जिपाखें फस्वयाच्च्वनादी?
 2 गुबलय् तक जिं दुःखकष्ट
 सह यानाच्च्वनेगु?
 गुबलय् तक जिं चान्हि
 नुगाः मछिंकाच्च्वनेगु?
 गुबलय् तक जिमि शन्नूतयसं
 जितः बुकातइगु?

3 जितः स्वयादिसँ,
 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर,
 अले लिसः बियादिसँ।
 जिगु मिखायात जः बियादिसँ,
 मखुसा जि सी।

- 4 जिमि शत्रुतयत् थथे धकाः
जितः लायबुइके बियादी मते,
“जिमिसं वयात बुकेधुन।”
जि बूगुलिइ इमित लयतायके
बियादी मते।
- 5 जितः छिगु सदां दइगु
दया मायाय विश्वास दु,
अले जि छिं
बचय् यानादीगुलिइ
लयतायाच्चने।
- 6 जिं परमप्रभुया भजन हाले
छाय्धाःसा परमप्रभुं
जितः स्वयादीगु दु।

14

- परमेश्वर मदु ला?
दाऊदया भजन
1 मूर्खतयसं नुगलय्
“परमेश्वर द हे मदु”
धकाः धाइ।
इमिगु मति मभिंगु दु।
इमिसं घच्चाइपुगु ज्या जक
यानाच्चंगु दु।
भिंगु ज्या याइपिं सुं हे मदु।
- 2 भिंपिं सुं दु ला,
अले परमेश्वरयात मालाजुइपिं
सुं दु ला धकाः
परमेश्वरं स्वर्गं क्वय्
मनूतयथाय स्वयादी।
- 3 इपिं मखुगु लँय वने धुंकल।
इपिं स्यनावने धुंकल।
भिंगु याइपिं छम्ह हे
मदये धुंकल।*
- 4 थुपि मभिंगु यानाजुइपिन्सं
गुबलें हे सयकी मखु ला?
इमिसं जिमि मनूतयत्
मरिं नये थें नयाच्चन।
अले परमप्रभुया नां हे काइ मखु।
- 5 इमिके भय दयाच्चनी
छाय्धाःसा परमेश्वर थःत
मानय् याइपिलिसे जक दी।
- 6 दुष्टतयसं मगाःमचाःपिनिगु
ग्वसाः स्यंकाबी
तर परमप्रभु इमित
शरण बीम्ह खः।

* 14:3 १४:१-३ रोम ३:१०-१२

7 इस्त्राएलया मन्तयगु उद्धार
 सियोन पर्वतं वःगु जूसा
 गुलि बांलाइ!
 गुबलय् परमप्रभुं
 थःमन्तयगु दुःख मदयकादी,
 उबलय् इस्त्राएलया मन्त
 लयतायाः हाली।*

15

परमप्रभुयात
 सुनां तःधके फइ?
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु!
 छिगु पवित्र थासय्
 सु दुहां वने फइ?
 छिगु पवित्र पर्वतय् वयाः
 सुनां छितः तःधके फइ?
 2 व मनुखं फइ,
 गुम्ह दोष मदयक म्वानाचवनी,
 अले न्हाबलें भिगु जक याइ,
 अले गुम्हयसिनं दुनुगलनिसैं
 खःगु खँ ल्हाइ,
 3 गुम्ह मेपिन्त मभिकाः जुइ मखु,
 थः जःलाखःलायात नुगलय्
 स्याकाः जुइ मखु
 थः पासापिन्त
 मखुगु खँ ल्हाना जुइ मखु,
 4 गुम्हयसिनं मभिपि मन्तयत्
 इज्जत याइ मखु,
 परमप्रभुया ग्याःभय
 काइपिन्त धाःसा
 हनाबना तइ,
 थःत न्हाक्व हे थाकुसां
 थःगु बचं पूवंकी।
 5 गुम्हयसिनं ब्याज मकासे
 त्यासाबी।
 अले सुनां घुस कयाः
 दोष मदुपि मन्तयगु
 विरोधय् बयान बी मखु।
 थज्याःपि मन्त गुबलें नं
 लिचिले माली मखु।

16

जीवनया लँपु
 दाऊदया भजन
 1 जितः रक्षा यानादिसैं,
 परमेश्वर,

- जि छिगु शरणय वयागु दु।
 2 जिं परमप्रभुयात धयागु दु –
 “छि जिमि प्रभु खः।
 जिके दुगु फुक्कं भिगु खँ
 छिगुपाखें हे वःगु खः।”
- 3 देशय दुपिं पवित्र मनूत फुक्कं
 तःधके बहःपिं जू,
 इपिलिसे च्वनेदयाः
 जि लयताः।
- 4 मेपिं घःतयगु ल्यूल्यू ब्वाँय्
 जुइपिं मनूतयसं
 थःगु दुःख थःम्हं
 अप्वयकाजुइ।
- जिं इमिगु बां बीगु ज्याय्
 ब्वति काये मखु
 अले जिं थःगु म्हुतुं
 इमिगु नां हे काये मखु।
- 5 परमप्रभु, छि हे जिगु सर्बय खः,
 जितः माःगु फुक्कं
 छिं बियादीगु दु।
 छिं जिगु भाग्य
 सुरक्षित तयादीगु दु।
- 6 जितः बियादीगु थाय्
 गुलि न्ह्याइपुसे च्वं
 गपायसकं तःजिगु सर्बय!
- 7 जितः लँ क्यनादीगुलि
 जिं परमप्रभुयात तःधके,
 चान्हय नं जिगु नुगलं
 जितः न्वानाच्वनी।
- 8 जिं स्थू परमप्रभु
 जिलिसें न्ह्याबलें दु।
 जितः छुकि नं संके फइ मखु,
 छायाधाःसा परमप्रभु
 जिलिसें दु।
- 9 उकिं जिगु नुगः लयताः,
 अले चंचं धाः।
 जिं थःत प्यखें
 सुरक्षित तायका,
- 10 छायाधाःसा छिं
 जिगु आत्मायात
 सीपिनिगु दथुइ
 त्वःतादी मखु।
 अले छितः विश्वास
 याःम्हयसित
 छिं सीगालय्*

* 16:10 १६:१० हिब्रू भाषां “सिओल”

ध्वगिकेबी मखु।✧

11 छिं जितः जीवनया
लेंपु क्यनादी

छिनापं च्वनाः जितः
लयतायकेबी।

अले ध्व लसता जितः
सदां सदां बियादी।✧

17

न्यायया निति इनाप
दाऊदया भजन

1 हे परमप्रभु!

न्यायया निति यानागु
जिगु इनापयात न्यनादिसँ।

जिगु प्रार्थनायात
ध्यान बियादिसँ।

जिं भिं नुगलं यानागु
प्रार्थनायात न्यनादिसँ।

2 जितः दोष मदुम्ह धकाः
क्यनाबियादिसँ,
छाय्धाःसा छिं जक
खःगु खँ स्यू।

3 छिं चान्हय् जिगु बिचाःयात
वालाः स्वयादीगु दु।

अले जिगु नुगःयात
दुवालादीगु दु।

छिं जितः बांलाक जाँचय्
यानादीगु दु।

अले जिगु छुं दोष मदु धकाः
सीकादीगु दु।

जिगु म्हुतुं मखुगु व मभिंगु खँ
पिहां वइ मखु धकाः
जितः विश्वास दु।

4 जिं छिगु आज्ञा न्यनागु दु।

थुकिं जितः स्याये पाले
यानाजूइपिं मनूतपाखें
तापाकाब्थ्यूगु दु।

5 जिगु पलाः छिगु लँय हे दु।
अले गुबलें लिचिलागु मदु।

6 हे परमेश्वर!

जिं छितः प्रार्थना याये
छाय्धाःसा छिं जितः
लिसः बियादी।

जिपाखे स्वयादिसँ
अले जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ।

7 थःगु अजू चायापुगु माया
 क्यनादिसँ,
 अले जिमित बचय् यानादिसँ।
 छिनापं च्वनेबलय् जिमित
 जिमि शत्रुतय्सं
 छुं याये फइ मखु।

8 मिखाया नानिचायात थें
 जिमित बचय् यानाः तयादिसँ।
 छिगु पपूया किचलय्
 जिमित सुचुकाः तयादिसँ।

9 दुष्ट मन्तय्पाखें
 व जिगु प्यखें च्वंपि ग्यानापुपि
 शत्रुतय्पाखें जितः
 बचय् यानादिसँ।

10 इमिके दया धयागु
 भ्याःभचा हे मदु
 अले तःधंछुयाः खँ लहाना जुइ।

11 इमिसं पलाः पतिकं जिमित
 घेरय् याःगु दु।
 इमिसं जिमित बँय् बस्वायेत सुलाः
 पियाच्वंगु दु।

12 इपि नयेपित्यानाः
 शिकार पियाच्वंपि
 सिंह थें जूगु दु।
 छम्ह ल्यायम्हम्ह सिंह थें
 इपि शिकार यायेत
 सुलाच्वंगु दु।

13 हे परमप्रभु! झासँ,
 जिमि शत्रुतय्गु विरोधय्
 छुं यानादिसँ
 अले इमित बुकादिसँ।
 दुष्टतपाखें जितः छिगु तरवारं
 बचय् यानादिसँ।

14 जीवनय् थःत यःगु फुक्क खँ
 धायेफु धकाः
 जुइपि मन्तपाखें जितः
 बचय् यानादिसँ।
 इमिगु लागिं छिं मुंकातयादीगु
 दुःखं इमित सजौंय बियादिसँ।
 अज्याःगु सजौंय इमि
 सन्तान तकयात यक्व दयेमा,
 अले इमि छय्-छइपिनिगु लागिं नं
 छुं ल्यनेमा।

15 जिं धाःसा छुं मभिंगु मयानागुलि
 छिगु ख्वाः खनी।
 जि दनावयेबलय् छितः स्वयेदयाः
 तसकं लयताये।

18

छुत्काराया भजन

दाऊदया भजन, लय् तइम्हयसिया निति —
शत्रुत व शाऊलया ल्हाति छुत्कारा जग्गुलि
1 हे परमप्रभु!

जि छित: गुलि यय्का।

छि जिगु बल ख:।

2 परमप्रभु जिगु निति

ल्वहंधी थें ख:,

परमप्रभु जिगु किल्ला ख:,

जित: उद्धार याइम्ह ख:।

जिमि परमेश्वर जिगु निति

ल्वहंधी थें ख:,

गुकिं जित: रक्षा याइ।

वय्क: जिगु ढाल ख:,

जित: बचय् याइगु शक्ति ख:,

शरण कायेगु थाय् ख:।

3 जिं परमप्रभुयात प्रार्थना याये।

वय्कलं जित: जिमि

शत्रुतय्पाखें बचय् यानादी।

वय्क:या प्रशंसा याये।

4 कालया खिपतं

जित: स्वतुमतु स्वयकल।

दु:खया खुसिबालं

जित: चुइके यंकल।

5 नरकया खिपतं

जित: प्यखें हीन।

कालया म्हतुं

जित: पियाच्वन।

6 दु:ख जूबलय्

जिं परमप्रभुयात लुमंका,

जिं ग्वाहालिया लागि

परमेश्वरयात प्रार्थना याना।

जिगु प्रार्थना वय्क:या

देगलय् थ्यन

वय्कलं न्हायपं बिया:

जिगु स: न्यनादिल।

7 परमेश्वर तम्बयादिल,

अले उबलय् भ्वखाय् ब्वल,

पृथ्वी खात,

पहाडया जग हे वारावारा सन।

8 वय्क:या न्हायप्वालं

कुँत्या: पिहां वल।

वय्क:या म्हतुप्वालं

भस्म याइगु मित्या:

व च्यानाच्वंगु कोइला

पिहां वल।

9 वय्क: आकाश ह्खना:

- कुहां झाल।
 वयकःया पालि तःलय्
 हाकुगु सुपौय दु।
- 10 वयकः करूबया म्हय च्वनाः
 ब्वयाः झाल।
 वयकः फयया पपुतिइ च्वनाः
 ब्वयाः झाल।
- 11 वयकलं थःत खिउँनं
 त्वपुयातःगु दु।
 अले हाकुगु सुपौचं
 थःत भुनातःगु दु।
- 12 वयकःया न्हाःने
 हाकुगु सुपौय तज्यानाः
 हावलासा त्वल,
 अले प्वँवा व मिवा गात।
- 13 अले स्वर्ग परमप्रभु
 हालाहयादिल,
 दक्वसिबय् तःधंम्हयसिगु सः
 ताये दत।
- 14 वयकलं थःगु वाण त्वःताः
 थः शन्नुतयत उखेंथुखें
 यानादिल।
 वयकलं मलखें कयकाः
 इमित बुकादिल।
- 15 हे परमप्रभु!
 छिं तमं ब्वःबियादीगुलि
 अले छिगु न्हाय्प्वालं
 पिहां वःगु मित्यालं
 समुद्रया बँ व पृथ्वीया जग
 खनेदत।
- 16 वयकलं स्वर्ग कुहां वयाः
 जितः ज्वनादिल।
 वयकलं जितः तःजाःगु समुद्रं
 थकयादिल।
- 17 वयकलं जितः जिमि
 बल्लाःपिं शन्नुतय्पाखें
 बचय् यानादिल,
 अले जितः महीपि जि स्वयाः
 बल्लाःपिं फुक्कपाखें नं
 बचय् यानादिल।
- 18 जितः थाकुगु इलय्
 इमिसं जितः
 हयक्काः वल,
 अयनं परमप्रभुं जितः बचय्
 यानादिल।
- 19 वयकलं जितः सुरक्षित
 थासय् यंकादिल,
 छायाःसा वयकः जिलिसें
 लयतायादीगु दु।

- 20 जिं भिगु यानाजुयागुलि
परमप्रभुं नं जितः भिगु
यानादिल।
अले जि दोष मदुम्ह जूगुलि
वयकलं जितः आशिष
बियादिल,
21 छायाधाःसा जि परमप्रभुया
लँय जुयाच्चवनागु दु।
अले जि जिम्ह परमेश्वरपाखें
गुबलें नं फहिलामवना।
22 जिं न्हाबलें वयकःया
व्यवस्था मानय् यानागु दु,
वयकःया उजंयात
न्हाबलें न्यनागु दु।
23 जि दोष मदुम्ह धकाः
वयकलं स्यू
अले पापं चिलाच्चवनागु दु।
24 जि दोष मदुम्ह धकाः स्यूगुलि
व जिं भिगु यानाजुयागुलि
परमप्रभुं नं जितः भिगु यानादिल।
25 हे परमप्रभु! भलसा दुपिलिसे
छि थः नं भलसा दुम्ह हे जुयादी।
अले इमान्दारपिलिसे
इमान्दार हे जुयादी।
26 शुद्ध नुगः दुपि मनूतयत
छि दया माया क्यनादी,
अले परमेश्वरया आज्ञा मानय्
मयाइपिनि
छि विरोधी जुयादी।
27 क्वमिलुपिन्त छिं
बचय् यानादी,
तःधंछुया जुइपिन्त धाःसा
क्वहांकादी।
28 हे परमप्रभु परमेश्वर!
छिं जिगु नितिं मत च्याकादी
छिं खिउँ मदय्काः
जितः जः क्यनादी।
29 हे परमप्रभु! छिगु ग्वाहालि
जिं शत्रुतयगु पुचलय् नं
हय्काये फु
अले परमेश्वरया ग्वाहालि
जिं न्हाथें ज्याःगु पःखाः नं
गये फु।
30 परमेश्वरया लँपु
सिद्धगु लँपु खः।
वयकःया वचन सत्य खः।
वयकःया शरणय् वंपिनिगु निति
वयकः ढाल खः।

- 31 परमप्रभु बाहेक
मेम्ह सु परमेश्वर दु?
झी परमेश्वर बाहेक
मेम्ह सु ल्वहंधी दु?
- 32 व हे परमेश्वर,
सुनां जितः बल्लाकल,
अले सुनां जिगु लपुयात
तप्यकाबिल।
- 33 वयकलं जिगु तुतियात
चल्लायागु तुति थें यानादी।
अले जि ततःजाःथाय् नं
तुति चुयाच्चने फइ।*
- 34 वयकलं जिगु ल्हाःयात
लवायेगु कलाः स्यनादी
वयकलं जिगु लपुयात
केंय्यागु धनु साले फयकेत
बल्लाकादी।
- 35 हे परमप्रभु!
छिं जितः थःगु ढाल बियाः
बचय् यानादीगु दु।
छिगु जव ल्हाति जितः
तिबः बियाच्चंगु दु।
छिगु ग्वाहालि
जितः तःधंकादीगु दु।
- 36 छिं जिगु तुतिया निति
गाक्क थाय् बियादीगु दु।
अले जि गुबलें नं क्वःदःगु मदु।
- 37 जिं थः शन्नृतयत्
लितुलिनाः ज्वने
अले इपि फुक्कसित
नाश मयातले
जि लिहां वये मखु।
- 38 जिं इमित दने हे मफयेक
क्वथले
इपि जिगु तुतिइ क्वदली।
- 39 छिं जितः ल्वायेत बल
बियादीगु दु।
अले जिमि शन्नृतयत् जिगु तुतिइ
तयादीगु दु।
- 40 छिं जिमि शन्नृतयत्
जिगु न्ह्यःनें ख्यानाछवत।
जितः महींपिन्त जिं नाश याना।
- 41 इपि ग्वाहालिया निति हाल,
अयनं इमित सुनानं
बचय् याः मवः।
इमिसं परमप्रभुयात सःतल,
अयनं वयकलं
लिसः बियामदी।

42 जिं इमित धू जुइक दाया।
मनूतयसं लँय् ध्याचःयात
न्हृतुन्हृगु थें
जिं इमित न्हृतुन्हृया।

43 छिं जितः विद्रोहीतयपाखें
बचय् यानादिल,
जाति जातितय् जुजु यानादिल।

जिं म्हमस्यूपि मनूत नं
आः जिगु अधीनय् जुल।

44 मेगु जातियापि मनूत नं
जिगु न्ह्यःने क्वछुइ
अले जिं धाःथें च्वनी।

45 थःगु साहस तंकाः
इपि थःपिनिगु किल्लां ग्याग्यां
पिहां वल।

46 जिगु किल्ला परमप्रभुया
प्रशंसा या,
वयकः म्वानाच्चंम्ह
परमप्रभु खः।

जितः बचय् यानादीम्ह
परमेश्वरयात तःधंकि।

47 वयकलं जितः
जिमि शनूतलिसे
बदला कयादी।
वयकलं जाति-जातियात
जिगु अधीनय् तयादी।

48 अले जितः जिमि
शनूतयपाखें त्वःतकादिल।

जितः जिमि शनूत स्वयाः
तःधंकादिल।

जितः मनू स्याना जुइपिनिपाखें
बचय् यानादिल।

49 उकिं जिं जात जातियापिनि
दथुइ छिगु प्रशंसा याये।
छिगु नामय् भजन हाले।*

50 छिं थःम्हं ल्यःम्हं जुजुयात
ततःधंगु ल्वापु त्याके
बियादिल।

छिं थःम्हं अभिषेक
यानादीम्हयसित
न्हाबलें माया यानादी –
दाऊदयात व वया सन्तानतय्त।*

19

परमेश्वरया महिमा
सृष्टिं नं क्यं
दाऊदया भजन

1 आकाशं गुलि बांलाक
परमेश्वरया महिमा
कनाच्च्वंगु दु!

गुलि अःपुक आकाशं
वयकःया ल्हाःया कलाः
क्यनाच्च्वंगु दु।

2 न्हियान्हिथं थ्व खँ थौया न्हि
कन्हय्या न्हियात
न्ह्यथनाच्चनि,

अले थौया चां
कन्हयया चायात
ध्वाथुइकाच्चनि।

3 गनं छसः मदुसां
गनं छग्वः आखःग्वः मदुसां

4 इमिगु सुचं संसार न्यंक
न्यनाच्च्वंगु दु,

अले संसारया कुंकुलामय् थ्यंक
ताये दयाच्च्वंगु दु।

परमेश्वरं सूर्यया लागि आकाशय्
च्चनेत थाय् दयकादीगु दु।*

5 सुथ न्हापां नकतिनि
ब्याहा याःम्ह मिजं थें
व लयतातां पिहां वइ,

कासाय् त्याकेत लयतायाः
ब्वौय् वःम्ह कासामि थें
व पिहां वइ।

6 व आकाशया छगू कुनं
पिहां वयाः
मेगु कुनय् तक थ्यनी,

वयागु क्वाःजलं छुं नं
सुलाच्च्वनेफइ मखु।

7 परमप्रभुया स्यनातःगु खँ
पक्का खः,
थुकिं झीत न्हगु बल बी।

वयकःयागु नियम
विश्वास यायेबहः जु,
थुकिं छुं मस्यूपिन्त ज्ञां बी।

8 परमप्रभुया उपदेश खःगु खः,
थुकिं नुगःयात लयतायकी।

परमप्रभुया स्यनातःगु खँ
पाय्छिगु खः,
थुकिं मिखायात जः बी।

9 परमप्रभुया भय कायेगु बांलाः
श्व न्हाबलें दयाचवनी।

परमप्रभुया न्याय सत्यं जाः।
श्व न्हाबलें उतिग्यं।

10 थुपि लुँ स्वयाः
अप्वः यइपुसे च्वं
भिंगु लुँ स्वयाः अप्वः,

अले कस्ति स्वयाः
अप्वः चाकुसे च्वं,
हाप्वलं पिहां वःगु कस्ति स्वयाः
अप्वः चाकुसे च्वं।

11 हे परमप्रभु!
थुकिं जि छिकपिनि दासयात
ज्ञां बी।
थुकियात मानय् यानाः
जितः तःधंगु सिरपाः दत।

12 वाःमचायेक जूगु पापयात
सुनां खनी?

हे परमप्रभु!
थथे वाःमचायेक जूगु पापपाखें
जितः क्षमा यानादिसैं!

13 चायेक चायेकं जुइगु
पापपाखें नं जि दासयात
तापाक तयादिसैं।
थुमित जितः त्याके बियादी मते
अले जि छुं दोष मदुम्ह जुइ।

अले जि तःधंगु पापं मुक्त जुइ।

14 हे परमप्रभु!
जितः बचय् यानादीम्ह,
जितः शरण बीम्ह!

जिगु म्हुतुं पिहांवइगु खँवः
व जिगु नुगःया प्रार्थना
छितः ययेमा!

20

जुजु लडाईलय् वने न्हाःया प्रार्थना
दाऊदया भजन

1 दुःखया इलय् छन्त

परमप्रभुं लिसः
बियादीमा।

याकूबया परमेश्वरं छन्त
बचय् यायेमा।

2 वयक्लं थःगु पवित्र थासं
छन्त ग्वाहालि

छवयाहयादीमा।

अले सियोनयागु पर्वतं

छन्त तिबः बियादीमा।

3 वयक्लं छं छाःगु

फुक्क अन्नबलियात
 लुमंकादीमा।
 वयकः छंगु होमबलि
 लयतायादीमा।

4 वयकलं छं मनंतुंगु फुक्कं
 पूवंकादीमा।
 अले छंगु ग्वसाः फुक्कं
 ताःलाकादीमा।

5 छि त्याःगुलिं
 जिमिसं ततःसलं लयतायाः
 भजन हाले
 अले झी परमेश्वरया नामय्
 ध्वाँय् ब्वयके।
 परमेश्वरं छंगु फुक्क प्रार्थना
 न्यनादीमा।

6 आः जिं सिल,
 परमप्रभुं थःम्हं
 अभिषेक यानादीम्ह जुजुयात
 ग्वाहालि यानादी।

वयकलं पवित्र स्वर्ग वयात
 लिसः बियादी।
 अले थःगु शक्तिं वयात
 बचय् यानादी।

7 गुलिं मनूत थःगु रथया
 भलसाय् च्वनी,
 गुलिं मनूत थःगु सलया
 भलसाय् च्वनी,
 झी धाःसा परमप्रभु
 झी परमेश्वरया
 भलसाय् च्वने।

8 इपिं लुफि हानाः क्वदलीं
 तर झी बल्लानाः
 धस्वानाच्वनी।

9 हे परमप्रभु,
 जिमि जुजुयात त्याकेबियादिसँ,
 अले जिमिगु प्रार्थना न्यनाः
 लिसः बियादिसँ।

सेला

21

जुजु लडाइँनं लिहां वये धुंकाः
 ब्यगु सुभाय्
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 छिं बल बियादीगुलिं
 जुजु लयताःगु दु।
 वयात त्याकेबियादीगुलिं
 तसकं लयताःगु दु।

2 वं मनंतुंगु फुक्कं छिं
पूर्वकादीगु दु।

वं फ्वंगु छुं नं
छिं मब्यू धयागु मदु।

3 छिं तःधंगु आशिष बियाः
वयात लसकुस यानादिल।

छिं वयागु छेनय्
भिगु लुंयागु श्रीपेच
पुइकादिल।

4 वं छिके जीवन फ्वन,
अले छिं वयात
जीवन बियादिल,

छिं वयात ताःहकःगु आयु
व गुबलें मफुइगु जीवन
बियादिल।

5 छिगु विजय इमिगु निति
तःधंगु इज्जत जूगु दु।

छिं इमित नां
व इज्जत बियादीगु दु।

6 छिगु आशिष वयाके
सदां दयाचवनी,

अले छिनापं च्वनेदयाः
व तसकं लयताःगु दु।

7 जुजुं परमप्रभुयाके
भलसा तःगुलि

अले दक्वसिबय् तःधंम्हसिया
सदां दइगु दया मायां यानाः
व गुबलें लिचिले माली मखु।

8 जुजुं थःगु शक्ति
शत्रुत फुक्कसित
मातुमालाः ज्वनी।

जुजुं थःत महीपि फुक्कसित
जव लहातं ज्वनी।

9 जुजुं थः खनेदयकः वइबलय्
मिप्वालं कयकाः
इमित नाश याइ।

परमप्रभुं तमय् इमित मि
भस्म यानादी।

10 इमि मचाखाचा
सुं नं ल्यनी मखु,
जुजुं इपि फुक्कसित
सिधयकी।

11 इमिसं जुजुया विरोधय्
जाः ग्वःसां
इमिगु माभिगु ग्वसाः
पूर्वनि मखु।

12 जुजुं इमित वाणं कयकी।
अले इपि लिफः स्वयाः

बिस्त्युं वनी।

13 हे परमप्रभु!

छिगु तःधंगु शक्तिया निति
जिमिसं छिगु प्रशंसा याये।

छिगु शक्तियात तःधंकाः
जिमिसं भजन हाले।

22

दुःखय् याःगु प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइम्हय्सिगु निति
“सुथया चल्ला” लय्कथं

1 हे परमेश्वर!

जिमह परमेश्वर,
छिं छाय् जितः त्वःतादियागु?

जिं छितः गुलि प्रार्थना याना नं
छि जिपाखें छाय्
तापाना च्वनागु?☆

2 हे जिमि परमेश्वर, न्हिनय् जिं छितः प्रार्थना
यानाच्वना,

तर छिं लिसः बियामदी।
चान्हय नं

जितः सुख शान्ति मद्।

3 अथेसां छि पवित्रम्ह

परमेश्वर खः
इसाएलं छितः तःधंकू धकाः
जिं स्यु।

4 जिमि तापाःब्राज्यापिन्सं
छिगु हे भलसा काःगु खः।

अले छिं इमित बचय्
यानादीगु खः।

5 इमिसं छितः प्रार्थना यात,
अले इपि बचय् जुल।

इमिसं छिगु भलसा काल,
अले गुबलें मछालाच्वने
म्वाःल।

6 जि ला छम्ह की जक खः,
मनू मखु,

सकसिनं क्वह्यकाः
व हेपंख्याकाच्वने माःम्ह!

7 खँक्वसिनं जितः
हेबाय्चबाय् याइ

इमिसं थःगु म्हुतु स्यंकाः
छयं क्वानाः थथे धाइ-☆

8 “परमप्रभुयागु भलसा काइम्ह
थ्व हे मखु ला?

आः परमप्रभुं हे वयात
बचय् याकेब्यु।

परमप्रभुं वयात अपायसकं
माया याः धयागु खःसा

परमप्रभुं छाया ग्वाहालि
यानामदीगु?''*☆

9 छि हे जितः मांया प्वाथं
बुइकादिल।

अले मांया मुलनिसें हे
छि जितः छिके भलसा
तइम्ह यानादिल।

10 ब्रूवुन्हुनिसें हे
जितः छिगु ल्हातय् लःल्हात,
ब्रूसांनिसें

छि जिम्ह परमेश्वर खः।

11 जिपाखें तापानादी मते,
दुःख जिगु न्हाःने हे
वयाच्चंगु दु।

जितः ग्वाहालि याइपि
सु हे मदु।

12 द्रुहंतयसं थें
जितः शत्रुतयसं
घेरय् यानातःगु दु।

बाशान देशया
ग्यानापुपि द्रुहंतयसं थें
जितः घेरय् यानातःगु दु।

13 सिंह थें हालाः
इपि जितः कुचा कुचा थलेत
म्हुतुप्वाः चाय्काः
न्हाःवयाच्चंगु दु।

14 जिगु तागत लः थें
ज्वयावने धुंकल।

जिगु क्वैय्या फुक्क साहा साहा
ब्यनावने धुंकल।

सी थें जिगु नुगः
नायावने धुंकल।

15 जिगु कथुप्वाः धू थें
गने धुंकल,

जिगु मे थक्वय्
प्यपुने धुंकल,

छि जितः सित धकाः
धूलय् वांछवयादिल।

16 जिमि शत्रुतयगु पुचलं खिचात थें
जिगु प्यखें मुंवःगु दु।

इमिसं जिगु ल्हाःतुति
त्यात्यायाये धुंकल।

17 जिगु म्हय् च्वंगु क्वैय्
फुक्क खनेदये धुंकल।

जिमि शत्रुतयसं जितः स्वयाः
“हः” धयाच्चंगु दु।

18 इमिसं जिगु लं चिष्टा तयाः
थःथवय् इनाकाइ।[☆]

19 हे परमप्रभु!
जिपाखें तापानादी मते।
छि हे जिगु तागत खः।
जितः ग्वाहालि याः झासैं।
20 थ्व तरवारपाखें जितः
बचय् यानादिसैं।
थ्व खिचातयपाखें जिगु प्राणयात
बचय् यानादिसैं।
21 सिंहया म्हतुं जितः
पिकयादिसैं
द्वहंया न्यकुति जितः
बचय् यानादिसैं।

22 जिं जिमि मनूतयत
छिं यानादीगु खँ कने,
जिं छितः इमिगु पुचलय्
तःधके।[☆]

23 हे परमप्रभुया ग्याःभय काइपिं,
वयकःया प्रशंसा या!
हे याकूबया सन्तान, वयकःयात
हनाबना ति!
हे इस्राएलया मनूत,
वयकःयागु आराधना या!

24 परमप्रभु मनूतयगु
दुःखयात च्यूताः मतसे
जुयादीम्ह मखु,

अले इमित
क्वह्वांकादीम्ह नं मखु।
छाय्धाःसा जिं वयकःयात
प्रार्थना यानाबलय्
वयकलं न्यनादिल।
वयकः जिपाखें फस्वया मदी।

25 छिं यानादीगु ज्याया निंति
जिं तःधंगु सभाय्
छितः सकसिगु न्ह्यःने
तःधके।
छिगु ग्याःभय काइपिनिगु न्ह्यःने जिं थःगु बचं पूवंके।

26 नये मखंपिन्सं लुधंक नयेखनी
परमप्रभुयात मालाजुइपिन्सं
वयकःयात तःधंकी।

इमिगु नुगः
न्ह्याबलें लसतां जायाच्चनी।

27 फुक्क जातियापिन्सं
वयकःयात लुमकी,
अले परमप्रभुयाथाय् वइ।

फुक्क जातिया मन्तयसं
वयकःयात भागि याइ।

28 परमप्रभु जुजु खः।
वयकलं फुक्क जातियापिन्त
शासन याइ।

29 तःधंछुया जुइपि
फुक्कसिनं वयाः
वयकःया न्ह्यःने
छ्यं क्वछुकी।

सीमानिपि फुक्कसिनं वयाः
वयकःया न्ह्यःने
छ्यं क्वछुकी।

30 लिपा वइपि सन्तानतयसं नं
परमप्रभुयागु सेवा याइ।

लिपा वइपिन्सं नं
वयकःयागु खँ न्यना काइ
31 बु हे मबूनिपि मन्तयत नं न्यंकी—
“परमप्रभुं थः मन्तयत बचय्
यानादिल।”

23

परमप्रभु जिमि जवाः
दाऊदया भजन

1 परमप्रभु जिमि जवाः खः,
जितः छुं मगाःमचाः
जुइ मखु।

2 वयकलं जितः
वाउँगु घाँसय् थ्यनादी,
वयकलं जितः
सफागु लःया पुरखुलिइ
यंकादी।[☆]

3 वयकलं जितः
न्हगु जीवन बियादी,
वयकलं थःगु नांया निति
जितः धामिकताया लँय्
यंकादी।

4 न्ह्याथे हे तसकं खिउँसे च्वंगु लं
वनेमाःसां
जि छति हे ग्याये मखु, प्रभु!
छाय्धाःसा छि जिलिसें दी,
छिगु कथि व तुतामं नं
जितः ब्वलंकाबी।

5 जिमि शत्रुतय् न्ह्यःने
छिं जिगु निति
भवय् ज्वरय् यानादी,

छिं जिगु छ्यं चिकनं
 अभिषेक यानादीगु दु,
 जिगु ख्वला जाया: भयबी।
 6 जिं स्यू जिगु पला: पतिकं
 छिं जित: माया
 व भिं यानाच्चनी।
 अले परमप्रभुया छैय्
 जि सदां च्वने दइ।

24

त:धंम्ह जुजु
 दाऊदया भजन
 1 पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु
 फुक्कं परमप्रभुयागु ख:।
 संसार व संसारय् च्वंपि फुक्कं
 परमप्रभुयागु ख:।[☆]
 2 वयकलं संसारयात पृथ्वीया
 त:लय् च्वंगु ल:या च्वय्
 दय्कादिल।
 अले थुकिया जग समुद्रया क्वय्
 स्वनादिल।
 3 सुनां परमप्रभुया पर्वत
 गये फइ?
 वयक:या पवित्र थासय्
 सु दने फइ?
 4 थथे इमिसं जक याये फइ,
 सुयागु नुग: व ल्हा: शूद्र जुइ,
 सुनां मूर्तियागु पुजा याइ मखु,
 सुनां मखुगु बचं याइ मखु।[☆]
 5 इमित बचय् यानादीम्ह
 परमप्रभु
 इमित आशिष बियादी।
 अले दोष मद्दुपि ठहरय् यानादी।
 6 थज्या:पिन्सं जक
 छित: लुइके फइ।
 अले छिगु न्ह्य:ने सेवा याये फइ,
 हे याकूबया परमेश्वर!
 7 पुलांगु ध्वाखात चालाहूँ!
 पुलांगु लुखात चालाहूँ!
 अले त:धंम्ह जुजुयात
 दुहां वयेब्यु!
 8 त:धंम्ह जुजु सु ख:?
 झी परमप्रभु,
 गुम्ह तसकं बल्ला:,
 लडाइँलय् सुनानं बुकेमफुम्ह
 झी परमप्रभु!

सेला

9 पुलांगु ध्वाखात चालाहूँ!

पुलांगु लुखात चालाहूँ!

अले तःधंम्ह जुजुयात

दुहां वयेब्यु!

10 तःधंम्ह जुजु सु खः?

दक्व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु!

वयकः तःधंम्ह जुजु खः।

सेला

25

कष्टया इलय्

ग्वाहालिया निति प्रार्थना

दाऊदया भजन

1 हे परमप्रभु!

जिं थःगु मन छिपाखे ल्हने।

2 हे जिमि परमेश्वर, जिं छिगु हे भलसा कयागु दु!

जितः मछालेपुके मते।

जितः जिमि शत्रुतयसं

त्याके बियादी मते।

3 छिगु भलसा काइपिं सुं नं

मछालेमालि मखु।

मेपिन्त ध्वंलाये स्वइपिं

मनूत जक मछालेमालि।

4 हे परमप्रभु!

जितः छिगु लँपु क्यनादिसँ,

अले उकी जुइगु नं

स्यनादिसँ।

5 छिगु सत्यया लँपुइ

जितः यंकादिसँ,

अले स्यनादिसँ,

छाय्धाःसा छि

जितः बचयु यानादीम्ह

परमेश्वर खः।

न्हियान्हिथं जिं छिगु भलसा

कयागु दु।

6 हे परमप्रभु! छिं जितः

यक्व न्ह्यः क्यनादीगु

गुबलें मफुइगु दया माया

लुमंकादिसँ।

7 जिं ल्यायम्हबलय् यानागु

पापयात ल्वःमंकादिसँ।

जितः लुमंकादिसँ,

अले छि धात्थें गुलि दया माया

दुम्ह खः धकाः क्यनादिसँ।

8 परमप्रभु भिंम्ह व धर्मींम्ह खः

उकिं वयक्कलं पापीतय्त नं

- भिगु लैय् जुइगु स्यनादी।
 9 वय्कलं क्वमिलुपिन्त
 भिगु लैय् यंकादी,
 अले इमित थःगु लैपुइ जुइत
 स्यनादी!
- 10 वय्कःयागु बाचाकथं जुइपि
 व व्यवस्था मानय् याइपिन्त
 वय्कलं गुबलें
 मफुइगु दया माया
 व विश्वास क्यनादी।
- 11 हे परमप्रभु!
 थःगु नांयात तःधकेत
 जिगु पाप न्ह्याक्व हे तःधंसां
 क्षमा यानादिसँ।
- 12 परमप्रभुया ग्याःभय
 काइपि सु दु?
 वय्कलं इमित इपि वनेमाःगु
 लैपु क्यनादी।
- 13 इमिगु न्ह्याबलें भिं जुइ
 इमि मस्तयसं
 देशय् अधिकार याइ।
- 14 परमप्रभुया ग्याःभय काइपिन्त
 वय्कलं थः पासा थें यानादी,
 अले वय्कलं इमित बाचायागु खँ
 कनादी।
- 15 जिगु मिखा न्ह्याबलें
 परमेश्वरयाके दु,
 छायाःसा वय्कलं जितः
 न्ह्याबलें शत्रुतयगु जालं
 त्वःतकादी।
- 16 जिपाखे स्वयादिसँ,
 अले जितः दया यानादिसँ,
 छायाःसा जि याकःचा जुल,
 अले जितः तसकं कष्ट
 जुयाच्चंगु दु।
- 17 जिगु नुगःया कष्ट झन झन
 तच्चयावनाच्चंगु दु।
 जितः थ्व फुक्कपाखें
 बचय् यानादिसँ।
- 18 जिगु फुक्क दुःख
 व कष्टयात
 बिचाः यानादिसँ,
 अले जितः जिगु फुक्क पापं
 क्षमा यानादिसँ।
- 19 स्वयादिसँ, जिमि शत्रुत
 गुलि दये धुंक्ल,
 अले इमिसं जितः
 गपायसकं मही।
- 20 जि छिगु शरणय् वयागु दु,

जितः छुत्कारा यानादिसेँ
 जितः मछालापुकादी मते।
 21 जिगु इमान्दारी
 व भिगु पहलं यानाः
 जितः बचय् यानातयेमा।
 छायाधाःसा जि छिगु भलसा
 कयागु दु।
 22 हे परमेश्वर,
 थ्व फुक्क दुःखकष्टपाखें
 इस्राएलीतयत्
 बचय् यानादिसेँ।

26

छम्ह भिम्ह मनूया प्रार्थना
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 जि दोष मदुम्ह खः धकाः
 सकसितं क्यनादिसेँ।
 छायाधाःसा जि भिगु
 व खःगु जक ज्याखँ
 यानागु दु।
 अले छफुति हे लिमच्युसे
 परमप्रभुयागु भलसा
 कयागु दु।
 2 हे परमप्रभु,
 जि गज्याःम्ह खः धकाः
 जिगु नुगः व बिचाःयात
 जाँचय् यानादिसेँ।
 3 छिगु तःधंगु दया माया
 न्हाबले जिगु नुगलय् दु।
 अले छिगु हे विश्वासय्
 जि न्हाःवनाचवनागु दु।
 4 जि कर्पिन्त हयकाजुइपिं
 मनूतलिसे मजुया,
 जि निपा ख्वाःपाः दुपिं
 मनूतलिसे नं मजुया।
 5 जि मभिगु ज्या यानाजुइपिनिगु
 पुचलय् नं मवना,
 अले दुष्ट मनूतलिसे
 नं मजुया।
 6 जि थः दोष मदुम्ह धकाः
 क्यनेत ल्हाः सिले,
 हे परमप्रभु!
 छिगु वेदीइ वयाः चाःहुलाः
 7 जि ततःसलं छितः
 तःधंकाः म्ये हाले
 अले छिगु अजू चायापुगु
 ज्यायागु खँ कने।

8 हे परमप्रभु, जितः

छिगु महिमा झःझः धायक
खनेदइगु छि च्वनादीगु
पबित्र थाय् यः।

9 जितः पापीतयत् थें

नाश यानादी मते।

अले ज्यानमारातयत् थें

जितः सजाँय बियादी मते।

10 इमिगु ल्हातिं ला

मभिगु ज्या जूगु दु,

अले इमिसं घुस कायेगु ज्या नं
यानाच्चंगु दु।

11 तर जि ला अथे मखु,

भिंगु व खःगु ज्या जक

जिं यानागु दु।

उकिं जितः दया यानाः

बचय् यानादिसँ।

12 जि माथंवंथाय् दनाच्चनागु दु,

अले जिं सभाया न्ह्यःने

परमप्रभुया प्रशंसा याये।

27

जः व मुक्ति बीम्ह परमप्रभु
दाऊदया भजन

1 परमप्रभु जिगु जः

व जितः मुक्ति बीम्ह खः।

जि सु खनाः ग्यायेगु?

परमप्रभु हे जिगु किल्ला खः।

जि सुलिसे ग्यायेगु?

2 गुबलय् दुष्टत जिगु ला नयेत

न्ह्यःज्याः वइ,

जितः महीपिं व जिमि शत्रुत जितः

हयक्काः वइ,

इपिं लुफि हानाः क्वःदइ।

3 फुक्क सिपाइंत जिगु विरोधय्

दनावःसां

जि ग्याये मखु।

सुनानं जितः हयक्कावःसां

जि लिचिले मखु।

4 जिं न्ह्याबलें माला च्वनागु

छता हे जक खँ

परमप्रभुयाके जिं

छता हे जक फवने,

जिं व हे मालाच्चवने,

परमप्रभुयागु हिसिलाःगु ख्वाः

स्वयेत

व वयक्ःयात
महसीकेत

वयक्ःयागु देगलय् सदां
चवनेदयेमा ।

5 छायाधाःसा दुःखकष्टयागु
ईलय्

वयक्कलं जितः
थःथाय् हे सुचुकादी

वयक्कलं जितः
थःगु पालय् सुचुकादी ।

वयक्कलं जितः
तःजाःगु ल्वहँतय् तयादी ।

6 आः जिगु छ्यं
जिमि शन्नृतयगु न्ह्यःने धस्वाइ ।

अले जि वयक्ःयागु
पविन्नगु थासय् बलि बियाः
लयतायाचवने ।

जिं भजन हाले,
जिं परमप्रभुया प्रशंसा याये ।

7 हे परमप्रभु!

जिं तस्सलं सःतेबलय्
छिं न्यनादिसँ ।

जितः दया यानादिसँ,
अले लिसः बियादिसँ!

8 छिं “जिथाय् वा”
धयादीबलय्,
जिं लिसः बिया,
“जि वये परमप्रभु ।”

9 जिपाखें थःगु ख्वाः
फहिकादी मते, परमप्रभु ।

तमय् थः दासयात थःपाखें
तापाकादी मते,

छि जितः ग्वाहालि
यानादीम्ह खः ।

जितः मुक्ति बियादीम्ह प्रभु,
जितः त्वःतादी मते!
जितः गुबलें त्यागय् यानादी मते!

10 जितः जिमि मांबौनं त्वःतूसां
परमप्रभुं जितः त्वःतादी मखु ।

11 हे परमप्रभु,
जितः छिगु लँपु क्यनादिसँ ।

जिमि शन्नृत यक्व दुगुलि
जितः खःगु लँय् यंकादिसँ ।

12 जितः इमिगु ल्हातय्
त्वःतादी मते

छायाधाःसा इमिसं
मभिगु मतिइ तयाः
जिगु विरोधय्

मखुगु साक्षी बियाच्चंगु दु।

13 परमप्रभुयागु भिंगु ज्या
जि थ्व हे जीवनय्
स्वये दइतिनि धकाः
जितः विश्वास दु।

14 परमप्रभुयागु लँ स्वयाच्चँ।
साहस या,
थःगु नुगः बल्लाकि।
परमप्रभुयागु लँ स्वयाच्चँ।

28

ग्वाहालिया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन
1 हे परमप्रभु,
जितः रक्षा यानादीम्ह!
जि छितः प्रार्थना याये,
जिगु खँ न्यनादिसँ
छिं जिगु खँ न्यनामदिल धाःसा
जि ला याकनं हे सी।

2 ग्वाहालिया निति
जि प्रार्थना यायेबलय्
अले छिगु पवित्र थायपाखे
ल्हाः ब्वयकेबलय्
जिगु खँ न्यनादिसँ।

3 मभिगु ज्या याइपिं दुष्टतलिसें
जितः सजाँय बियादी मते।
इमिसं म्हतुं ला
थः जःलाखःलापिलिसे
नाइक खँ ल्हाइ,

इमिगु नुगलं धाःसा
मभिगु जाः ग्वयाच्चनी।

4 इमिगु ज्या
व इमिसं याःगु मभिगु ज्याकथं
इमित सजाँय बियादिसँ,
इमिगु ल्हातं याःगु ज्याकथं
इमित पलेसा बियादिसँ,
अले इमित बीमाःगु सजाँय
बियादिसँ।*

5 परमप्रभुं छु छु यानादिल,
वयकलं थःगु ल्हातं छु छु
दयकादिल धयागु खँय्
इमित छुं हे च्यूताः मदु।

उकिं वयकलं इमित
सदां सदांया निति
नाश यानादी।
अले हाकनं इपिं खनेदइ मखु।

6 परमप्रभुया प्रशंसा जुडमा!
छायधाःसा ग्वाहालिया निति
जिं यानागु प्रार्थना
वयकलं न्यनादीगु दु।

7 परमप्रभु जिगु बल खः,
अले जिगु ढाल नं।

जिं दुनुगलनिसें
वयकःयागु भलसा कयागु दु।
वयकलं जितः ग्वाहालि यानादी,
अले जिगु नुगः लसतां जाः।
जिं वयकःयात तःधंकाः
म्ये हाले।

8 परमप्रभुं थः मन्तयत
शक्ति बियादी
वयकः अभिषेक जूहयसित
रक्षा याइगु किल्ला खः।

9 हे परमप्रभु,
थः मन्तयत बचय् यानादिसँ।
थः सर्बययात
आशिष बियादिसँ।
अले इमि जवाः जुयाः
इमिगु बिचाः यानादिसँ।

29

परमप्रभुया सलं
न्ह्यागु नं याये फु
दाऊदया भजन
1 हे स्वर्गदूत,
परमप्रभुया प्रशंसा या!
परमप्रभुया महिमा
व शक्तिया प्रशंसा या।
2 परमप्रभुया नां तःधंगुलि
वयकःयागु प्रशंसा या।
परमप्रभु खनेदयकः झाइबलय्
वयकःया न्ह्यःने
वयकःयागु पवित्रताय्
पुलि चुयाः वयकःयात
आराधना या।*

3 परमप्रभुया सः समुद्रय् ध्वइ।
तसकं तःधंम्ह परमेश्वर
न न्याः थें हालीं।
वयकःया सः समुद्रय् लिध्वइ।

4 परमप्रभुया सलय्
तःधंगु शक्ति दु।

परमप्रभुया सः
तसकं तःजि।

5 परमप्रभुया सलं

- देवदास्या सिमात
नं क्वदली।
लेबनानया देवदास्या सिमात
नं क्वदली।
6 परमेश्वरं लेबनानया पहाडयात
साया मचायात थें
तिन्हुकाबी फु।
अले हेर्मोन पहाडयात*
द्रहंचायात थें तिन्हुकाबी फु।
7 परमप्रभुया सलं
हाबलासा त्वयकाबी फु
8 परमप्रभुया सलं मरुभूमियात
क्वारा क्वारा संकाबी फु,
परमप्रभुं कादेशया मरुभूमियात
संकाबी फु।
9 परमप्रभुया सलं स्वसिमायात
संकाबी फु,
उकिया हः हायकाबी फु।
अले वयकःया देगलय्
सकसिनं वयकःया प्रशंसा याइ।
10 परमप्रभुं खुसिबाः
वःगु लःयात कःघाये फु।
परमप्रभुं जुजुं थें
सदां सदांया निति
शासन याइ।
11 परमप्रभुं थः मनूतयत्
बल बियादी
परमप्रभुं थः मनूतयत्
शान्तिया सुवाः बियादी।

30

- सुभायया प्रार्थना
दाऊदया भजन
1 हे परमप्रभु,
जिं छितः तःधके,
छाय्धाःसा छिं जितः
बचय् यानादिल।
अले जिमि शत्रुतयत्
जितः लाय्लुइके
मफयकाबिल।
2 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर!
जिं ग्वाहालिया निति
छितः प्रार्थना याना।
अले छिं जितः लाय्कादिल।
3 हे परमप्रभु,
छिं जितः सीगालं थकयादिल।
अले कालया म्हतुइ

* 29:6 २९:६ हेर्मोन पहाड थुक्रियात “सिरिओन पहाड” नं धाः

थ्यने धुंक्म्ह जितः
लिंगना हयादिल।

4 परमप्रभुयात विश्वास याइपि
फुक्कसिनं वय्कःयात
तःधंकि।

भजन हालाः
वय्कःया पवित्र नांयात
तःधंकि।

5 वय्कःया तं धयागु
घौपलाखया निति जक खः,
वय्कःया दया माया
मसीतले दयाच्चनी।

चच्छि ख्वये माःसां
सुथय् ला जितः सुख दइ।

6 जिं थः बचय् जुइ धुंकाः धया,
“आः जितः सुनानं
छुं याये फइ मखुत।”

7 हे परमप्रभु,
छिं जितः स्वयादिल।
छिं जितः पहाड थें
बल्लाकादिल!

तर गुबलय् छि जिपाखें
फस्वयादिल,
उबलय् धाःसा जि ग्यात।

8 हे परमप्रभु,
जिं छितः प्रार्थना याना,
परमप्रभुयात हे जि दयाया निति
प्रार्थना याना,

9 “जि सिनाः छितः छु दइ?
सीधुंकाः छितः सुनां
तःधंकी?

धू जुइ धुंकाः सुनां छि
विश्वास याये बहःम्ह
धकाः धाइ?

10 हे परमप्रभु,
जिगु खँ न्यनादिसँ।
जितः दया यानादिसँ।
जितः ग्वाहालि यानादिसँ।”

11 जिगु दुःखयात
छिं लसताया प्याखनय्
हिलादिल।

जिगु दुःखयात न्हंकाः
छिं लसतां जायकादिल।

12 उकिं जि सम्क च्वने मखु,
छितः तःधंकाः म्ये हाले।
हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर!
जिं छितः सदां सदां
सुभाय् बियाच्चने।

31

दुःखया इलय्
 परमेश्वरयागु भलसा
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 जिं छिके शरण
 काःवयागु दु।
 जि गुबलेँ मछाले म्वाःलेमा।
 छि धर्मीम्ह परमेश्वर खः,
 जितः बचय् यानादिसँ।
 2 जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ।
 अले जितः याकनं बचय्
 यानादिसँ।
 जिगु निति ल्वहंधी जुयादिसँ
 अले किल्ला जुयाः
 जितः बचय् यानादिसँ।
 3 छि हे जिगु ल्वहंधी
 व किल्ला खः।
 उकिं थःगु नांया निति
 जितः लँ क्यनादिसँ।
 4 जितः जिमि शत्रुतयसं
 खने मदयेक तयातःगु जालं
 बचय् यानादिसँ।
 जितः शरण बियादीम्ह छि हे
 छम्ह जक दु।
 5 जिं थःत छिगु हे ल्हातिइ
 लःल्हायेधुन।
 हे परमप्रभु,
 विश्वास याये बहःम्ह परमेश्वर!
 जितः उद्धार यानादिसँ।
 6 म्वाःमदुगु मूर्ति पुजा यानाजुइपि
 जितः मयः।
 जिं ला परमप्रभुयागु जक
 भलसा कया।
 7 मदिकक दयाचवनीगु
 छिगु मायाय्
 जि लयतायाचवने।
 छि जिगु दुःख व कष्ट स्यू।
 8 छिं जितः जिमि
 शत्रुतयगु ल्हातिइ
 लाकेबिया मदी।
 छि जिगु तुतियात चक्कंगु थासय्
 तयादीगु दु।
 9 हे परमप्रभु,
 जितः दया यानादिसँ।
 छाय्धाःसा जि दुःखकष्टय्
 लानाचवंगु दु।
 ख्वख्वं जिगु मिखा

- बुल्लुसे च्वने धुंकल।
जिगु म्ह व आत्मा नं
न्यले धुंकल।
- 10 जिगु जीवन दुःखं जाः।
दँदनिसें जिं झसुकाः जक
तयाच्वना।
पीरं यानाः जि बमलायेधुन।
जिगु क्वँयं नं न्यले धुंकल।
- 11 जिमि शत्रुतयसं जक मखु,
जिमि जःलाखःलां
झन दकलय् अप्वः
जितः क्वह्वांकाच्वन।
पासापि जिगु न्ह्यःने वये हे ग्याः।
लँय नापालाःसां
इपि बिस्त्युं वनी।
- 12 सी धुंकूम्ह मनुयात थें
सकसिनं जितः ल्वःमंके
धुंकल।
तज्याःगु थल थें
सकसिनं जितः वांछवये
धुंकल।
- 13 जिं जिगु बारे यक्व हे खँ
न्यनागु दु।
जितः प्यखें ग्यानापुयाच्वंगु दु।
जिमि शत्रुतयसं जिगु विरोधय्
जाः ग्वयाः
जितः स्यायेत स्वयाच्वंगु दु।
- 14 अयनं हे परमप्रभु, जिं
छिगु भलसा कयागु दु।
छि जिम्ह परमेश्वर खः।
- 15 जिगु आयु छिगु ल्हातिइ दु।
जितः जिमि शत्रुत व जितः
दुःख बीत स्वया च्वंपिनिपाखें
बचय् यानादिसँ।
- 16 थः दासयात दया यानाः
स्वयादिसँ।
छिगु सदां दयाच्वनीगु मायां
जितः बचय् यानादिसँ।
- 17 हे परमप्रभु,
जिं छितः ग्वाहालिया निरतिं
प्रार्थना यायेबलय्
जि मछाले म्वाःलेमा।
बरु जिमि शत्रुतयत् मछालापुसे
च्वंकाः पातालय् वनाः
सुम्क च्वनेमाय्कादिसँ।
- 18 घमण्ड यानाः तःधंछुयाः
धर्मीं मनूतयगु विरोधय्
मखुगु खँ ल्हानाजुइपिनिगु
म्हुतुप्वाः तिकादिसँ।

- 19 छिगु भय काइपिनिगु निति
छिं तयातयादीगु भिगु खँ
गुलि तःधं।
अले थःगु शरण्य् वइपिन्त
सकसिगुं न्ह्यःने
माक्व बियादी।
- 20 छिं इमित जाः
खयाजुइपिनिपाखें
थःगु हे न्ह्यःने सुचुकादी।
छिं इमित दोष बियाजुइगु
मेपाखें तापाक्क थःथाय् हे
शरण बियादी।
- 21 परमप्रभुयात तःधकि,
छाय्धाःसा वयकलं जितः थःगु
सदां दयाच्चनीगु अजू चायापुगु
माया क्यनादीगु दु।
जिगु शहरय् हमला यायेत
वःबलय्
वयकलं जितः बचय् यानादिल।
- 22 जि छल्युं ग्यानाः हाला,
“जितः परमप्रभुपाखें
तापाकल।”
तर जिं ग्वाहालिया निति छितः
प्रार्थना यानाबलय्
छिं जितः लिसः बियादिल।[☆]
- 23 वयकःयात विश्वास याइपि
फुक्कसिनं वयकःयात
माया या।
परमप्रभुं वयकःयात विश्वास
याइपिन्त रक्षा यानादी।
घमण्डी जुइपिन्त धाःसा
वयकलं सजौय बियादी।
- 24 उकिं परमप्रभुयागु
भलसा काइपि फुक्कं बल्ला,
अले साहसी जु!

32

- पाप क्षमापाखें दइगु सुख
दाऊदया मशिकल
1 धन्य खः व मनु,
गुम्हयसिगु पाप व मभिगु ज्या
क्षमा जूगु दु।
2 धन्य खः व मनु,
गुम्हयसिगु मभिगु ज्या यात
परमप्रभुं दोष मबिल।
अले गुम्हयसिगु मति मभिं मजू।[☆]

3 जिं थःगु पाप मानय्
मयानाबलय्
न्हिच्छि ख्वयागुलि
जिगु म्ह न्यल।

4 चाच्छि न्हिच्छि छिगु ल्हाः
जिगु म्हय् इयातुक्क
लानाच्चन।
जिगु बल फुक्कं निभालय्
लः सू थें सुनावन।

5 अले जिं छिगु न्ह्यःने जिगु
पाप मानय् याना।

जिं जिगु मभिंगु ज्याखँ
छिगु न्ह्यःने मसुचुका।

जिं थःम्हं थःत धया,
“जिं परमप्रभुया न्ह्यःने
थःगु पाप मानय् याये।”

अले छिं जिगु फुक्क पापया दोष
क्षमा बियादिल।

6 उकिं ई दनिबलय् हे
छितः विश्वास याइपिन्सं
छिगु प्रार्थना यायेमाः।

अले दुःखकष्टया खुसिबाः वःसां
इमित स्यंके फइ मखु।

7 छि जिगु शरण कायेगु थाय् खः।
छि जितः दुःखं बचय् यानादी।

अले जिगु प्यखें
छि मुक्तिया म्ये थ्वय्कादी।

8 छि जितः धयादिल,
“जिं छन्त छ वनेमाःगु लँ
क्यनाबी।
जिं छन्त स्यनेकने यान्ः
बिचाः यानाच्चने।”

9 लकय् यायेत लगाम
व खिपः माःपि सल
व गधा थें छुं मस्यूपि
जुयाच्चने मते।

10 दुष्टतय्सं यक्व दुःखकष्ट
फयेमाली,

परमप्रभुयात विश्वास
याइपिन्त धाःसा
सदां दयाच्चनीगु दया माया दइ।

11 उकिं परमप्रभुयात विश्वास
याइपि फुक्कं
परमप्रभुलिसे लयताया च्वँ!
नुगः यचुपि फुक्कं लसतां चंचंधा!

सेला

सेला

सेला

33

सृष्टि यानादीम्हयसिगु प्रशंसा
दाऊदया भजन

1 परमप्रभुयात विश्वास
याइपि फुक्कं
परमप्रभुलिसे लयताया च्वँ।

नुगः यचुपिन्सं वय्कःया
प्रशंसा याये ल्वः।

2 वीणा थानाः
परमप्रभुयात तःधकिं!

सारंगी थानाः
वय्कःयागु भजन हा!

3 वय्कःया निति न्हगु भजन हा।
यइपुक तार बाजं थानाः
म्ये हालाः लयता।

4 छायाःसा परमप्रभुया वचन
सत्य खः

अले वय्कःया ज्या फुक्कं
विश्वास यायेबहः जू।

5 वय्कलं भिगु व न्यायया खँ
जक यय्कादी।

वय्कःया मदिकक दयाचवनीगु
दया मायां पृथ्वी जाइ।

6 परमप्रभुं उजं बियाः
आकाश दयकादिल,
अले सासलं फुक्क नगुत।

7 वय्कलं फुक्क समुद्रयात
छथाय् मुंकादिल,
अले ततःजाःगु समुद्रयात थःगु
धुकुतिइ तयादिल।

8 संसारय् च्वंपि फुक्कसिनं
परमप्रभुयागु ग्याःभय कायेमा,
अले वय्कःयात हनाबना तयेमा।

9 वय्कलं धयादिसेलि
संसारया सृष्टि जुल।

वय्कःया उजं दयेवं
फुक्कं खनेदयावल।

10 परमप्रभुं जातितयगु फुक्क
ग्वसाः चुंदकाबी,
अले इमिसं क्वःछिनातःगु
ज्याखँयात पनादी।

11 परमप्रभुया ग्वसाः धाःसा
सदां दयाचवनी।
वय्कःया बिचाः गुबलें नं
हिली मखु।

12 धन्य खः व जातिया मनूत,
गुगु जातिया परमेश्वर

परमप्रभु खः ।

इपि धन्यपि खः, सुयात परमप्रभुं
थः सर्बय जुइत ल्ययादिल ।

13 परमप्रभुं स्वर्गं क्वय् स्वयादी,
अले फुक्क मनूतयत खनी ।

14 वय्कलं थः च्वनाच्वंगु थासं
पृथ्वीइ च्वपि फुक्क मनूतयत
स्वयादी ।

15 वय्कलं इपि फुक्कसित
नुगः बियादी,

उकिं वय्कलं इमिसं याइगु
फुक्क ज्याखँ सीकादी ।

16 सुं नं जुजु बल्लाःपि सिपाइँत
दयेवं जक त्याइ मखु ।

अले सुं नं सिपाइँनं थःगु बलं
जक त्याकेफइ मखु ।

17 सल दयेवं जक नं लडाँइँलय्
त्याकेफइ मखु,

थुमिगु फुक्क बल मुंकाः नं
बचय् याये फइ मखु ।

18 तर सुनां परमप्रभुया
भय काइ

अले वय्कःया सदां दयाच्वनीगु
दया मायाय भलसा तइ,

वयात वय्कलं बिचाः यानादी ।

19 वय्कलं इमित कालया म्हुतुं
बचय् यानादी,

अले अनिकालया इलय् नं
वय्कलं इमित म्वाका तइ ।

20 झीसं परमप्रभुयागु हे
भलसा काये

वय्कः हे झीगु ग्वाहालि
व ढाल खः ।

21 वय्कःलिसे

झीगु नुगः लयताइ

छाय्धाःसा झीसं वय्कःया
पवित्र नांयागु भलसा
कयागु दु ।

22 हे परमप्रभु,

छिगु सदां दयाच्वनीगु
दया माया जिमिके
दयाच्वनेमा,

छाय्धाःसा जिमिसं छिगु हे जक
भलसा कयागु दु ।

34

- परमेश्वरया भिगु खँयात
 तःधंकाः हाःगु भजन
 दाऊदया भजन
 1 परमप्रभुयात जिं धन्य
 धयाचवने न्ह्याबलें
 वय्कःयात हे तःधंकाचवनी
 जिगु में न्ह्याबलें।
 2 वय्कलं यानादीगु ज्याखँयात
 जिं तःधंके
 दुःख सियाचवंपिं थ्व न्यनाः
 लय्तायेमा।
 3 जिलिसें परमप्रभुयात तःधंकि!
 झींपिं फुक्क जानाः
 वय्कःयागु नां तःधंके!
- 4 जिं परमप्रभुयात माला,
 वय्कलं जितः लिसः
 बियादिल।
 नापं वय्कलं जिगु फुक्क
 भय नं मदय्काबिल।
 5 सुनां वय्कःपाखे स्वइ,
 लसतां इमिगु ख्वाः
 झःझः धाइ,
 अले गुबलें नं मछालाः ख्वाः
 क्वछुके माली मखु।
 6 थ्व दुःखीम्ह मनुखं सःतल,
 परमप्रभुं न्यनादिल,
 अले फुक्क दुःखकष्टपाखे
 वयात बचय् यानादिल।[☆]
 7 वय्कःयागु ग्याःभय काइपिन्त
 परमप्रभुया दूततय्सं रक्षा याइ,
 अले वय्कलं इमित
 बचय् यानादी।
- 8 परमेश्वर गुलि भिं धकाः
 थःम्ह हे सीकि,
 धन्यम्ह खः व,
 सुनां वय्कःयाके शरण काइ।[☆]
 9 परमप्रभुया पवित्रपिं मनुत,
 वय्कःयागु ग्याःभय का,
 वय्कःयागु ग्याःभय काइपिं
 सुयातं मगाःमचाः जुइ मखु।
 10 बल्लाःपिं सिंहेत नये मखनाः
 गंसि जुइ
 तर परमप्रभुयात
 विश्वास याइपिन्त
 भिगु छुं हे खँया मगाःमचाः
 जुइ मखु।

11 वा, अय् ल्याय्महत!
जिगु खँ न्यँ!

जिं छिमित परमप्रभुयागु भय
कायेगु स्यनाबी।

12 सुया न्ह्यइपुक व ताःई तक
म्वाये मंदु ला?

13 दुसा, थःगु मेयात
मभिगु व मखुगु खँ
ल्हाकेबी मते।

14 मभिगु खं तापाक च्वँ,
अले भिगु ज्या या।

फुक्कलिसे मिलय जुयाः
च्वनेगु स्व।*

15 भिगु ज्या याइपिन्त
परमप्रभुं स्वयाच्वंगु दु,
अले इमिगु प्रार्थना न्यनेत
वय्कलं न्हायपं बियाच्वंगु दु।

16 मभिगु ज्या
याइपिनिपाखें धाःसा
वय्कः फस्वयादी,
अले इमिगु नां तक हे
मल्यंक नाश यानादी।*

17 भिगु ज्या याइपिन्सं
परमप्रभुयात प्रार्थना याइबलय्
परमप्रभुं न्यनादी,
अले इमिगु फुक्क दुःख
मदयकादी।

18 नुगः ख्वःपिं सकसिगुं न्ह्यःने
परमप्रभु दी,
अले नुगः क्वतुंपिन्त वय्कलं
बचय यानादी।

19 भिं मनूतयत यक्व दुःख वयेफु,
अयुं परमप्रभुं इपिं फुक्कसित
फुक्क दुःखं उद्धार यानादी।

20 परमप्रभुं इमित बांलाक तयादी,
इमिगु क्वँय छपु नं
त्वधुकेबी मखु।*

21 दुष्टत इमिगु मभिगु ज्यां हे
सिनावनी,

परमप्रभुया मनूतयत महीपिं
दोषी ठहरय जुइ।

22 परमप्रभुं थः दासतयत
बचय यानादी।

वय्कःयागु शरणय् वइपिं

दोषी ठहरय जुइ मखु।

35

ग्वाहालिया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन
1 हे परमप्रभु!
जिगु विरोध याइपिनिगु
विरोध यानादिसँ।
जिलिसँ ल्वाःवइपिलिसे
ल्वानादिसँ।
2 ढाल व ल्वाभः ज्वनादिसँ,
अले जिगु ग्वाहालिया निति
झासँ।
3 जितः लिनाजूपिनिगु विरोधय्
थःगु भाला ल्हनादिसँ,
अले जितः धयादिसँ,
“जिं छन्त बचय् याये।”
4 जितः स्यायेत स्वयाच्चंपिन्त
व स्यकेत स्वयाच्चंपिन्त
मछालापुसे च्वक
लिनाछवयादिसँ।
5 फसं पुइके यंकूगु सुपः थें
परमप्रभुया दूतं इमित
लिनाछवयेमा।
6 परमप्रभुया दूतं इमित
लिनायंकीबलय्
इमिगु लें खिउंसे व चुल्लुसे
च्वनेमा।
7 जिं छुं मयाकं
इमिसं जितः जाः ग्वल
जिं छुं मयाकं
इमिसं जिगु निति गाः म्हुल।
8 उकिं इमिसं थाःगाः
कायेमफयेक आकाझाकां
इमिगु नाश जुइमा।
इपि थःम्हं ग्वःगु जालय्
थःपि हे लायेमा,
इपि थःम्हं म्हुगु गालय्
थःपि हे लायेमा।
9 अले जि परमप्रभु खनाः
लय्ताये वय्कलं जितः बचय्
यानादीगुलि
जि वय्कः खनाः लय्ताये।
10 जि दुनुगलनिसें वय्कःयात
तःधंकाः धाये,
“हे परमप्रभु! छि थें ज्याःम्ह
सुं नं मदु।
छिं बमलाःपिन्त बल्लाःपिपाखें

बचय् यानादी।
 अले चीमि व ग्वाहालि मदुपिन्त
 इमित क्वत्यलेत स्वइपिपाखें
 बचय् यानादी।”

- 11 मभिपि मनुतयसं जिगु विरोधय्
 साक्षी बियाजुइ।
 जिं सि हे मस्यगु खँय्
 इमिसं जितः दोष बी।
- 12 इमिसं जिगु भिगु ज्याया पलेसा
 जितः मभिं याइ।
 जिगु नुगः तसकं क्वतुनी।
- 13 अयनं इपि उसाय् मदुबलय्
 जि दुःखं च्वना,
 जिं नयेगु त्वःता,
 जिं इमिगु निति प्रार्थना याना।
- 14 जि थः पासा व
 दाजुकिजाया निति थें
 प्रार्थना याना,
 जिं थः हे मांया दुःखं च्वना थें
 इमिगु निति दुःखं च्वना।
- 15 अयनं जितः दुःख जुबलय्
 इपि फुक्कं लयताल
 इपि फुक्क जानाः जितः
 लायल्लुयाजुल।
 म्हमस्यूपिन्सं तकं जितः
 दिपाः मदयेक
 हयक्काः वयाच्चन।
- 16 इमिसं जितः हेस्यानाः
 क्वह्यका जुल।
 इमिसं जितः बेक्कः मिखां
 स्वयाजुल।
- 17 हे परमप्रभु,
 गुबलय् तक थथे हुं मयासें
 स्वया जक च्वनेगु?
 जितः इपिपाखें बचय् यानादिसँ।
 जितः थुपि सिहपाखें
 बचय् यानादिसँ।
- 18 अले जिं तःधंगु सभाय्
 छितः सुभाय् बी।
 जिं सकसिगु न्ह्यःने छितः
 तःधके!
- 19 जिमि शत्रुतयत जि ब्रूगुलिइ
 लयतायके बियादी मते।
 म्वाय्कं म्वाय्कं जितः
 महीपिं मनुतयत जिगु दुःखय्
 लायल्लुइके बियादी मते।*

- 20 इमिसं मिलयचलय्
जुयाच्चनेगु ला
खँ हे ल्हाइ मखु।
बरु मिलयचलय् जुयाच्चंपिनिगु
विरोधय् मखुगु मखुगु
खँ ल्हाना जुइ।
- 21 इमिसं ततःसलं जितः
दोष बियाः धाइ,
“छं छु यात धकाः जिमिसं
थःगु हे मिखां स्वयेदत,
बल्लं लात का!”
- 22 हे परमप्रभु,
छिं थ्व फुक्क खँ स्यु,
उकिं सुम्क च्वनादी मते
जिपाखें तापाक झायादी मते।
- 23 हे परमप्रभु, जि परमेश्वर!
दनादिसँ,
जितः बचय् यानादिसँ।
जिगु पंलिनाः नवानादिसँ।
- 24 हे परमप्रभु, छि धर्मींम्ह खः,
जि दोष मदुम्ह खः धकाः
क्यनादिसँ।
जिमि शत्रुतय्सं जितः लायबुइ
मफयेमा।
- 25 “आहा! इीसं मनंतुना थें
झीत दत” धकाः
इमित धायकेबियादी मते।
“इीसं वयात म्वाःम्वाकं नुनेधुन”
धकाः इमित धायकेबियादी मते।
- 26 जितः दुःख जूबलय्
लायबुयाजूपि फुक्कं
आशां घायेमा,
थःपिन्त जि स्वयाः तःधं धकाः
जूपि फुक्कं न्हाय वंकाः
मछाला जुइमालेमा।
- 27 जि दोष मदुम्ह खः धकाः
न्याय जूगु स्वयेत पियाच्चंपिं
फुक्कं लयतायेमा,
अले लिसा लिसा कयाः
धयाच्चनेमा,
“परमप्रभु गुलि तःधं!
थःदासया भिं जूगुलिइ
वयकः लयतायादिल।”
- 28 अले जि सकसितं
छिगु न्यायया खँ कने।
न्हियान्हिथं छितः तःधंके।

36

न्हाबलें दयाचवनीगु माया
 दाऊदया भजन
 1 दुष्टतयगु दुनुगालंनिसें
 पाप होला हइ।
 इमिके परमेश्वरयागु ग्याःभय भ्याः
 भचा हे दइ मखु।*
 2 इमिसं थःपिन्त तसकं तःधं
 तायकाजुइगुलि
 परमेश्वरं इमिगु पाप खनी मखु,
 अले दोषी ठहरय् यानादी मखु
 धकाः चवनी।
 3 इमिगु न्ह्यागु खँ नं
 मभिंगु जुयाचवनी।
 इमिसं भिंगु व गतिलाःगु ज्या
 धयागु हे याइ मखु।
 4 लासाय् ग्वारातुलीबलय् तक नं
 इमिसं मभिंगु ग्वसाः ग्वयाचवनी।
 इमिगु ज्या छुं नं भिंगु मदु।
 मभिंगु यायेत धाःसा
 इपि छपलाः हे लिचिली मखु।

5 हे परमप्रभु!
 छिगु न्हाबलें दयाचवनीगु माया
 आकाश थें तःधं।
 अले छि विश्वास याये बहःम्ह खः
 धयागु खँ
 सुपाँय् स्वयाः नं पुलाः वं।
 6 छि धमींम्ह खः धयागु खँ
 पहाड थें धिसिलाः,
 छिगु न्याय समुद्र थें तःजाः।
 छि मनु व पशुतयगु बिचाः यानादी।
 7 हे परमप्रभु! गुलि तःजि
 छिगु मदिकक दयाचवनीगु माया!
 छिगु पपूया किचलय्
 मनूतयसं शरण कयाच्वंगु दु।
 8 छि इमित गाक्क
 नकेबियाचवनादीगु दु।
 छि थःगु लसताया खुसिं
 इमित लः त्वंकेबियाच्वंगु दु।
 9 छि फुक्क जीवनया मुहान खः।
 छिगु जलं हे जिमिसं
 खंकाचवना।
 10 छितः माया याइपिन्त
 छिगु सदां दइगु माया
 प्वंकादिसैं।
 छितः मानय याइपिन्त न्याय
 बियादिसैं।

- 11 तःधंछुना जुइपिन्त जितः
 हयक्कायके बियादी मते,
 अले दुष्टतयत् जितः
 लिकेबियादी मते।
 12 स्वयादिसँ इपि क्वःदल।
 इपि आः गुबलें नं
 दनावये मफयेक क्वःदल।

37

- भिंगु व मभिंगु ज्याया लिच्चः
 दाऊदया भजन
 1 मभिंपिं खनाः
 हीमी चाये मते
 मभिंगु ज्या याइपिलिसे
 नुगः मुइके मते।
 2 घाँय् थें इपि याकनं गनावनी,
 स्वां थें इपि याकनं
 इवाः जुयावनी।
 3 परमप्रभुयात विश्वास या,
 अले भिंगु या
 अले परमेश्वरं बियादीगु देशय्
 च्वनाः सुरक्षित जुयाच्चँ।
 4 परमप्रभुनापं लयताया च्वँ!
 परमप्रभुं छं मनंतुंगु पूर्वकादी।
 5 थःगु जीवन परमप्रभुयात
 लःल्हानाब्बु,
 वयकःयात विश्वास या,
 अले वयक्लं छन्त
 ग्वाहालि यानादी।
 6 वयक्लं छंगु विश्वासयात जः थें
 अले छ सत्यम्ह खः धकाः
 न्हिनयसिया निभाः थें
 क्यनादी।
 7 सह यानाः परमप्रभुयात
 पियाच्चँ
 मनूतयसं याना जूगु ज्याखँ
 व इमिगु मभिंगु ग्वासाः खनाः
 हीमी चाये मते।
 8 तंचाये मते,
 तयात त्वःताछ्व।
 हीमी चाये मते,
 थुकिं मभिंपाखे न्हाक्की,
 9 मभिंपिं मनूतयत्
 नाश यानाछ्वइ।
 परमप्रभुयागु लँ स्वयाच्च्वंपिं
 परमप्रभुं बियादीगु देशय्

- चवने दइ।
 10 मभिपिं याकनं मदयावनी,
 छिमिसं मालाः स्वःसां
 खंके फइ मखु।
 11 क्वमित्पिन्सं धाःसा
 देशय अधिकार याइ,
 अले इमित तःधंगु सुख
 शान्ति दइ।[☆]
 12 मभिपिन्सं भिपिन्त स्यकेत
 जाः ग्वयाजुइ, अले इमित
 बेक्वः मिखां स्वयाजुइ।
 13 परमप्रभु मभिपिं खनाः न्हिलादी,
 छाय्धाःसा वयकलं स्यु,
 इपिं याकनं नाश जुयावनी।
 14 मभिपिन्सं नये मखंपिं
 व चीमिपिन्त न्हकेत
 व भिंगु लँय जुयाच्चंपिन्त स्यायेत
 थःगु तरवार ल्हनी,
 अले धनुष वाण तप्यंकी
 15 तर इमिगु तरवारं
 इमिगु हे छातिइ सुइ,
 अले धनुष वाण त्वधुली।
 16 मभिपिन्के यक्व दुगु स्वयाः
 भिपिन्के भतिचा जक
 दुगु हे बालाः,
 17 छाय्धाःसा मभिपिनिगु शक्ति
 नाश जुयावनी।
 परमप्रभुं भिपिन्त बल्लाकादी।
 18 परमप्रभुं भिपिं मनूतय्त
 न्हियान्हिथं बिचाः
 यानातयादीगु दु,
 इपिं परमप्रभुं बियादीगु सर्बय
 सदां चवने खनि।
 19 आपत्या इलय्
 इमित दुःख जुइ मखु,
 अनिकालया इलय्
 इमिसं लुधंक नयेदइ।
 20 मभिपिं मनूत नाश जुयावनी।
 परमप्रभुयात महीपिं मनूत
 गुँस्वां थें तनावनी,
 अले कुँ थें इपिं मदयावनी।
 21 मभिपिं मनूतयसं त्यासा कयाः
 गुब्सं पुली मखु
 भिपिन्सं दुनुगलनिसें बी।

22 परमप्रभुं आशिष बियातःपिन्सं
पृथ्वीइ अधिकार याइ,
वयक्कलं सराः बियातःपि धाःसा
नाश जुइ।

23 परमप्रभुयात मन्तयगु लँपु
यल धाःसा
वयक्कलं इमिगु पलाः
धिसिलाकादी।

24 इपि लुफि हाःसां
ग्वतुलि मखु,
छाय्धाःसा परमप्रभुं इमित
ल्हाः ज्वनाः थकयादी।

25 जि बुयाः बुरा जुइ धुन
जिं आः तक नं
भिं मन्यात
परमप्रभुं त्वःतादीगु मखंनि,

न त इमि मस्तयसं पवनाः
नयेमाःगु हे खना।

26 इपि न्ह्याबलें नुगः हःपि
व दुनुगलं बीपि खः,
इमि मस्तयत सुभाय दइ।

27 मभिगु ज्या त्वःति,
भिगु ज्या या।
छिपि न्ह्याबलें
परमेश्वरं बियादीगु देशय्
चवने खनि।

28 छाय्धाःसा परमप्रभु
सत्य यःम्ह खः,
वयक्कलं थःत विश्वास याइपिन्त
गुब्सं त्वःतादी मखु।

वयक्कलं इमित न्ह्याबलें
बचय् यानादी।

मभिपि मन्तय सन्तान धाःसा
नाश जुइ।

29 भिपि मन्तयसं
परमेश्वरं बियादीगु देशय्
अधिकार याइ।
अले अन न्ह्याबलें च्वनी।

30 भिम्ह मन्या म्हुतुं
न्ह्याबलें ज्ञानया खँ पिहां वइ,
वयागु मेचं
न्ह्याबलें सत्य नवाइ।

31 परमेश्वरयागु व्यवस्था
वयागु नुगलय् दयाच्वनी,
वयागु पलाः गुब्सं चुलुइ मखु।

- 32 मभिंम्ह मनुखं
 न्हाबलें भिंम्ह मन्या
 चेवा याना जुइ,
 अले वयात स्यायेत स्वयाच्चनी।
- 33 परमेश्वरं मभिंम्ह मन्यागु ज्या
 ताःलाके बियादी मखु,
 अले न्याय याइबलय्
 भिंम्ह मन्यात
 दोषी ठहरय् यानादी मखु।
- 34 परमेश्वरयागु लँ स्व,
 वयक्कलं धाःथें जु,
 वयक्कलं छिमित देश बियाः
 तःधंकी।
 अले मभिपि मनुत नाश जूगु
 छिमिसं स्वये खनि।
- 35 जिं छम्ह तसकं ग्यानापुम्ह
 व दुष्टम्ह मनु खना।
 व मनु सिमा थें
 थःगु थासय् तःधनाजुल।
- 36 छन्हू जि उखे वनाबलय्
 जिं वयात स्वयाबलय्
 व ला अन मदु।
 जिं वयात मालां नं लुइके मफुत।
- 37 दोष मदुम्ह मन्यात बिचाः या,
 अले भिंम्ह मन्यात
 बांलाक स्व,
 मिलय्चलय् जुयाच्चनिपि मनुतय्
 सन्तान दइ।
- 38 मभिपि मनुत धाःसा
 फुक्क नाश जुयावनी,
 इमिगु सन्तान फुक्कं मदयावनी।
- 39 भिपि मनुतयत् परमप्रभुं
 स्वयादी,
 दुःखया इलय् वयक्कलं इमित
 उद्गार यानादी।
- 40 परमप्रभुं इमित
 ग्वाहालि यानादी
 अले बचय् यानादी,
 वयक्कलं इमित मभिपि मनुतय्पाखें
 बचय् यानातयादी,
 छायाधाःसा इपि
 वय्कःया शरणय् वइ।

38

दुःखय् लानाच्च्वंमह मन्या प्रार्थना
दाऊदया भजन

1 हे परमप्रभु,

जितः तमय्

व्वःबियादी मते।

थःगु तच्चःगु तमय्

जितः सजाँय बियादी मते।

2 छिं जितः थःगु वाणं

घाःपाः यानादीगु दु।

छिं थःगु ल्हाः

जिगु म्हय् तयादीगु दु

3 छि तंम्वयादीगुलि

जि म्हंमफय् धुंकल।

जिगु पापं यानाः

जिगु क्वैय् न्यले धुंकल।

4 जि म्ह छम्हं पापय् दुने धुन।

ल्हनां ल्हने मफयक

थ्व इयातुइ धुंकल।

5 जि मूर्ख जुयागुलि

जिगु घाः ध्वगिनाः

नवये धुंकल।

6 जि थस्वये मफये धुन,

जिगु म्ह छम्हं स्याये धुंकल।

न्हिच्छि न्हिच्छि जि खयाः

सनाजुयाच्च्वना।

7 जिगु म्ह छम्हं ज्वर वयाः

पुनाच्च्वंगु दु।

जि सी थें च्वने धुंकल।

8 जिगु म्ह छम्हं न्यले धुंकल,

म्ह छम्हं चाःतुलावने धुंकल,

जिगु स्याः नुगलं

झसुकाः पिज्वयाच्च्वंगु दु।

9 हे परमप्रभु,

जिं छु मनंतुनागु खः धकाः ला

छिं सि हे स्यु,

जिगु झसुकाः नं

छिं न्यनादीगु दु।

10 जिगु नुगः भारा-भारा

मिनाच्च्वंगु दु,

जिगु बल तनावने धुंकल,

जिं मिखां नं मछुयावने धुंकल।

11 जि पासापि व थःथितिपि नं

जिगु ल्वचं ग्यानाः

तातापानाजुइ धुंकल,

जिगु छेंजःपि हे नं

सत्तीक मवये धुंकल।

12 जितः स्यायेत् स्वयाच्च्वंपिन्सं
थुबलय् हे जाः ग्वयाच्च्वंगु दु,

जिगु मभिं तुनाच्च्वंपिन्सं

जितः सिधय्केगु ख्याच्च्वः

बियाच्च्वंगु दु।

न्हियान्हिथं इमिसं जिगु विरोधय्

जाः ग्वयाच्च्वंगु दु।

13 इमिगु ख्याच्च्वः न्यँन्यं

जि ख्वाँय् जुयाबी धुन।

इमिगु न्ह्यःने

जि नवाये मफुम्ह पाकः

जुयाबी धुन।

14 सुयागुं खँ मन्यनेगु हे

बांलाः ताये धुंक्ल,

अले सुयातं छुं हे

लिसः मबी धुन।

15 हे परमप्रभु,

जिं आः छितः हे जक

पियाच्च्वनागु दु।

हे परमप्रभु, जि परमेश्वर!

छिं जितः लिसः बियादी।

16 जिमि शन्नतयत् जिगु दुःखय्

लायबुइके बियादी मते,

जि बमलाःगुलिइ

इमित लय्तायके बियादी मते।

17 जि क्वदलेत्यंगु दु,

मदिकक जितः स्थानाच्च्वंगु दु।

18 जि जिगु पाप नालाकाये,

जिं यानागु ज्याखँय्

जितः दुःख ताः।

19 जिमि शन्नत जि स्वयाः

यक्व बल्लाः,

गुलिखे शन्नत ला

म्वायकं म्वायकं

जितः महीपिं नं दु।

20 इमिसं जिगु भिगु

ज्याया पलेसा

जितः मभिं यानाच्च्वंगु दु।

अले जिं भिगु ज्या यानागुया

विरोधय् जुयाच्च्वंगु दु।

21 हे परमप्रभु,

जितः त्वःतादी मते

हे परमेश्वर,

जिपाखँ तापानादी मते

22 जितः बचय् यानादीम्ह

जि परमप्रभु!

याकनं झायाः जितः

ग्वाहालि यानादिसँ।

39

मनूतयगु आयु चिहाकः

दाऊदया भजन, लय् तइम्ह यदूतूनया निति

1 जिं थःम्हं थःत धया,

“जिं थःम्हं यानागु ज्या यात

बांलाक दुवाले,

अले जिगु म्हुतुं

पाप नवाकेबी मखु।

मभिपिं मनूत न्ह्यःने दइबलय्

जिं पिचा तयाः म्हुतुप्वाः तिनाच्चने।”

2 जि अथे नमवासे च्वनाबलय्

अज्ज ला भिगु खँ तक नं

नमवासे च्वनाबलय्

जितः झन सह याये

थाकुयावल।

3 जितः झन छु याये छु याये

जुयावल।

गुलि बिचाः यात

उलि हे मिं पूथें जुयावल।

अले जिं थथे मधासे

च्वने मफुत,

4 “हे परमप्रभु!

जिगु जीवन गुबलय् फुइ धकाः

क्यनादिसँ।

जि गुबलय् तक म्वानाच्चनी,

अले जिगु जीवन पलखया लागि

जक खः धकाः

जितः सीकेबियादिसँ।

जितः धयादिसँ, जि गुबलय् सी?

5 छिं जिगु जीवनयात

गुलि चिहाकः यानादियागु!

छिगु न्ह्यःने ला

जिगु आयु छु हे खः धकाः!

छिगु न्ह्यःने ला

जिगु आयु छुं हे मखु।

मनूतयगु जीवन ला

छम्ह सासः जक हे खनि।”

6 मनूत ला किचः थें हे

थुखे उखे जुइ।

इमिगु ज्याया छुं हे मू मदु।

इमिसं धन-सम्पत्ति मुंकी,

तर सुनां काइ धकाः

इमिसं मस्यु।

7 उकि हे परमप्रभु,

जिं छुकियागु आशा यायेगु?

सेला

- जिगु आशा धयागु ला
छि हे जक खः ।
- 8 जिगु पापपाखें
जितः बचय् यानादिसँ ।
मूर्खतयसं जितः हिस्याये
मफयेमा ।
- 9 जि सुम्क हे च्वने,
जिं छसः नं नवाये मखु ।
छाय्धाःसा जितः
छि हे थथे यानादीगु खः ।
- 10 अयनं आः जितः
मेगु सजाँय बियादी मते ।
छिगु ल्हाःया च्वतं जि सीन ।
- 11 छि मनूतयत इमिसं याःगु
पापया निति ब्वःबियादी,
अले सजाँय बियादी ।
इमिगु सम्पत्तियात किलं नः थें
नाश यानादी ।
मनूत धयापि ला धात्थें हे
छम्ह सासः जक खनि ।
- 12 हे परमप्रभु,
जिगु ख्वःसः न्यनादिसँ ।
जिं ग्वाहालिया निति यानागु
प्रार्थना न्यनादिसँ ।
छाय्धाःसा छिगु निति
जि नं जिमि तापाःबाज्यापि थें
निन्हूप्यन्हुया पाहां जक खः ।
- 13 जि सिनावने न्ह्यः,
जिगु नां मदयावने न्ह्यः हे
जिपाखें छिगु तं चीकादिसँ ।
अले जि हाकनं लय्ताये फयेमा ।

सेला

40

- ग्वाहालिया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन
- 1 जिं आय्मबुसे ग्वाहालिया निति
परमप्रभुयात पिया ।
अले तिनि वय्कलं जिपाखे
न्हाय्पं बियादिल,
अले जिगु प्रार्थना न्यनादिल ।
- 2 वय्कलं जितः
ग्यानापुगु गालं थकयादिल,
वय्कलं जितः
भ्यातनालं लिक्कादिल,
वय्कलं जितः
हयाः ल्वहँतय् थनादिल,
अले धस्वानाच्वनेत
धिसिलाःगु थाय् बियादिल ।

3 वयकलं जितः

छपु न्हगु म्ये स्यनादिल,
झी परमेश्वरयात तःधंकाः
हालेगु म्ये।
यक्वसिनं हे थ्व खनी,
अले भय काइ।
अले इमिसं परमप्रभुयाके
भलसा तइ।

4 धन्य खः व मनु,

गुम्हयसिनं परमप्रभुयाके भलसा तइ,
गुम्हयसिनं मूर्ति पुजा याइ मखु,
अले गुम्ह मखुपि घःतयत
पुजा यानाञ्जुइपिलिसे जुइ मखु।

5 हे परमप्रभु जि परमेश्वर!

छिं जिमिगु निति यक्व हे
अजू चायापुगु ज्या यानादीगु दु।

छिं जिमिगु निति ल्याः खानां
ल्याः खाये मफयेक
अजू चायापुगु ग्वसाः
ग्वयादीगु दु।

छि थें ज्याःम्ह सुं हे मद्।

छिं यानादीगु ज्या कन धाःसा
गुबलें नं सिधइ मखु।

6 छिं जितः थ्व खँ

थुइके बियादिल,
जिगु न्हायपं चायकादिल,
बलि बीगु व छायछी यायेगु ज्यां
छि लयमताः,
छिं होमबलि व पापबलि नं
ययकामदी।

7 उकि जिं लिसः बियाः धया,

“जि वये धुन, व्यवस्थाय्
जिगु बारे च्वया तः थें।

8 जि परमेश्वर!

छितः यःकथं
ज्या यायेगुलिइ हे
जि लयताः।

छिं स्यनादीगु खँ

जिं थःगु नुगलय् तयागु दु।”*

9 हे परमप्रभु,

तःधंगु सभाय् जिं सकसितं
छि जिमित बचय् यानादीम्ह खः
धकाः न्यका।

छिं सि हे स्यु, थ्व खँ कनेत

जि गुबलें नं लिचिले मखु।

10 जिं छिं बचय् यानादीगु

भिगु खँ जिगु नुगलय् जक
सुचुका मतया।

जिं न्ह्याबलें छि विश्वास

याये बहःम्ह

व मुक्ति बीम्ह खः धकाः
कनाजुयागु दु।

तःधंगु सभाय नं जिं

छिगु सदां दयाचवनीगु
दया माया

व छि विश्वास याये बहःम्ह खः
धयागु खँ कनाजुयागु दु।

11 हे परमप्रभु!

छिं जितः दया माया यानादीगु
गुबलें त्वःतादी मते।

छिगु सदां दयाचवनीगु

दया माया व विश्वासं

जितः सदां बचय् यानातयेमा।

12 जिगु प्यखें ल्याः खानां

ल्याः खाये मफयेक
दुःखत दु।

जिगु पाप थुलि अप्वये धुंकल,
जिं आः छुं हे मखने धुन।

जिगु छेनय् दुगु सँ स्वयाः
अप्वः दु थ्व।

जिगु नुगः हे क्वतुने धुंकल।

13 हे परमेश्वर!

जितः बचय् यानादिसँ।

हे परमप्रभु!

जितः ग्वाहालि यायेत
याकनं झासँ

14 जितः स्यायेत स्वःपिं

लज्या चाये मालेमा,
अले इतिमिति कनेमा।

जिगु दुःखय् लयतायाजुपिं

लिज्यां वनेमा,

अले मछालाः जुइमा।

15 “हः” धकाः

जितः लायबुयाजुपिं मछालाः
आछु-आछु कनाजुइमा।

16 छितः मालाजुइपिं धाःसा

छिके लयतायाचवनेमा।

अले छिं मुक्ति बीगु यःपिन्सं

सदां थथे धयाचवनेमा—

“परमप्रभु गुलि तःधं!”

17 तर जि ला चीमिम्ह

व छुं मदुम्ह मनू खः।

हे परमप्रभु,

छि जितः उद्धार याइम्ह

व जिम्ह परमेश्वर खः।

जितः ग्वाहालि यायेत

याकनं झासँ।*

41

- उसँय् मदुम्ह मनूया प्रार्थना
दाऊदया भजन
1 धन्य खः इपिं,
गुपिन्सं छुं मदुपिनिगु च्यूताः काइ।
इमित दुःख जुइबलय्
परमप्रभुं ग्वाहालि यानादी।
2 परमप्रभुं इमिगु रक्षा यानादी,
अले इमिगु ज्यान
बचय् यानादी।
वय्कलं इमिगु जीवनयात
सुथांलाकादी।
अले इमि शत्रुतयपाखे
इमित बचय् यानादी।
3 परमप्रभुं इमित उसँय्
मदइबलय्
सुसाःकुसाः यानादी।
अले लायकादी।
4 जिं धया, “हे परमप्रभु,
जिं छिगु विरोधय् पाप याना।
जितः दया यानादिसँ,
अले लायकादिसँ।”
5 जिमि शत्रुतयसं
जि याकनं सीमा,
अले सकसिनं जितः ल्वःमंका
छवयेमा धकाः धयाजगु दु।
6 जिमि पासापि धकाः
स्वःवइपिन्सं नं जिगु
मभिगु खँ जक मुंकाः यंकी,
अले न्ह्याम्हयसितं न्यंका जुइ।
7 जितः महीपिन्सं नं थवंथवय्
जिगु खँ स्वांपुया जुइ।
इमिसं जिगु मभिगु
बिचाः याना जुइ,
8 “वयात तःल्वचं कःगु दु,
व आः लासां हे दनावये
फइ मखुत।”
9 छपाः हे भुइ नयाम्ह जिमि
छम्ह स्याःन्याःम्ह पासा तकं
जिगु विरोधय् वन।
वयात जिं तसकं विश्वास
यानातयागु खः।*

10 हे परमप्रभु!

जितः दया यानाः

हाकनं लायकादिस्सँ।

अले जि जिमि शत्रुतय्के

पलेसा काये।

11 जि स्यू छि जिलिसें

लयतायादीगु दु,

छाय्धाःसा छिं इमित

जितः त्याकेबिया मदी।

12 छिं जितः ग्वाहालि यानादिल,

छाय्धाःसा जि दोष मदुम्ह खः।

छिं जितः सदांया निति

थःलिसें तयादिल।

13 परमप्रभु,

इस्त्राएलया परमेश्वरया

प्रशंसा या।

आः, अले न्ह्याबलें।

आमेन! आमेन!✽

निगू ब्व

42

भज ४२—७२

परमेश्वरया निति प्याःचाः

कोरह वंशयापिनिगु मश्केल,

लय तइम्हय्सिगु निति

1 हे परमेश्वर!

गथे चल्ला

खूसिया लःया निति

प्याः चाइ,

जि नं छिगु निति अथे हे

प्याः चायाच्चवनागु दु।

2 जि परमेश्वरया निति,

म्वाःम्ह परमेश्वरया निति

प्याःचायागु दु।

जि गुबलय वनाः परमेश्वरयात

नाप लाये दइ?

3 ख्वबि हे जिगु चान्हिया

नसा जुयाबी धुंकल।

मनूतय्सं जितः न्ह्याबलें थथे

धयाः हाय्कीगु,

“छं परमेश्वर गन दु?”

4 न्हापाया खँ लुमंकीबलय्

जिगु नुगः तज्यानावइ।

उबलय् जि मनूतय्गु पुचःलिसे

जुइगु खः।

मनूतय् न्ह्यलुवाः जुयाः

प्रशंसाया म्ये हा हां,

लयतातां परमेश्वरया देगलय्

वनेगु।

5 जिगु नुगः छाया थपायसक क्वतुंगु?
जि छाया थपायसक नुगः मछिगु?

जिं अज्ज नं परमेश्वरयाके
आशा तथाः वयकःयात,
जितः बचय् याइम्हयसित तःधके।

6 जिगु नुगः तसकं क्वतुंगु दु।
उकिं जिं छितः यर्दनया लागां,
हेर्मान पर्वत व मिसार डाँडाया
च्वका लुमकागु दु।

7 ग्यानापुसे च्वंगु
क्वब्वाःलःया सः
जिगु न्ह्यःने दु।

छिगु समुद्रया तःधंगु लबुं नं
जितः नुनाब्यगु दु।

8 न्हिनय् ला परमप्रभुं जितः
थःगु माया क्यनादी,
अले चान्हय् जिं जितः
जीवन बियादीम्ह परमेश्वरयात
तःधकाः वयकःया म्ये हाले।

9 जिं जिगु ल्वहंधी
परमेश्वरयात धाये,

“छिं जितः छाया
ल्वःमंकादियागु?
शत्रुतयसं क्वत्ययकाः,
जि छाया ख्वयाजुइमाःगु?

10 इमिसं नागःतुगः याइबलय्
जिगु बपिक्वैय् हे
त्वःधू थें जुइगु,
इमिसं हिस्यानाः जितः न्यनी,
‘ग्व, छं परमेश्वर गन दु?’ ”

11 हे जिगु मन छाया थपायसकं
क्वतुंगु?
छाया जितः थुलिमछि नुगः मछिसे
च्वंगु?
जिं परमेश्वरयाके आशा तये,
हाकनं जिं थः परमेश्वर
व थःत बचय् याइम्हयसित
तःधके।

43

छुत्काराया लागि प्रार्थना

1 हे परमेश्वर,
जि दोष मदुम्ह खः धकाः
क्यनादिसैं।

छितः म्हमस्युपि
सकल मनूतपाखें
जितः रक्षा यानादिसँ।
मखुगु खँ ल्हाइपि व
दुष्टपि मनूतपाखें
जितः बचय् यानादिसँ।

2 हे परमेश्वर,
छि हे जिगु शरण खः।
छिं जितः छाय् त्वःतादियागु?
शत्रुतयसं क्वत्ययकाः जि छाय्
ख्वयाजुइमाःगु?

3 छिगु जः व सत्ययात
छ्वयाहयादिसँ,
उमिसं हे जितः लँ क्यनेमा।
अले छिगु पवित्र पर्वत सियोनय्,
छि च्वनादीगु देगलय्
जितः हयेमा।

4 अले हे परमेश्वर,
जि छिगु वेदीइ वने।
छि जिगु लसताया मुहान खः।
जिं वीणा थानाः छिगु
प्रशंसा याये।
हे परमेश्वर, जिमि परमेश्वर!

5 हे जिगु मन
छाय् थपायसकं क्वतुंगु?
जि छाय् थपायसकं
रुगः मछिगु?
जिं परमेश्वरयाके आशा तये,
हाकनं जि थः परमेश्वर व
थःत बचय् याइम्हयसित तःधके।

44

रक्षाया लागि प्रार्थना
कोरह वंशयापिनिगु मश्किल,
लय् तइम्हयसिगु नितिं
1 हे परमेश्वर, छिं यक्व न्हापा
जिमि पुर्खातयगु पालय्
यानादीगु खँ
इपिपाखें जिमिसं
थःगु हे न्हायपनं न्यनागु दु।

2 छिं थःगु हे शक्ति
जाति जातियापि मनूतयूत
पितिनाः
इमिगु थासय् जिमि पुर्खातयूत
तयादिल।

छिं इमि शत्रुतयूत क्वत्यलाः
इमित ब्वलंकादिल।
3 इमिसं तरवारया बलं देश

त्याकाकाःगु मखु,
 इपि थःगु शक्ति त्याःपि
 नं मखु।
 छिगु हे जव ल्हातं, छिगु हे लप्पां
 व छिगु ख्वाःया जलं
 इपि त्याःगु खः।
 छाय्धाःसा छिं इमित
 ययकादिल।

4 हे परमेश्वर,
 छि हे जिमि जुजु खः,
 छिं याक्बयात त्याके बियादी।

5 छिगु हे बलं जिमिसं
 थः शनृतयत् ख्यानाछवये,
 जिमि विरोधीतयत् जिमिसं
 छिगु हे नामं न्ह्यातये।

6 जिं थःगु धनुख्य
 भलसा तये मखु,

जिगु तरवारं जितः
 त्याकाबी मखु।

7 तर छिं जिमित
 जिमि शनृतपाखें
 बचय् यानादिल,
 अले जिमित मययकीपिन्त
 लज्या चायकादिल।

8 जिमिसं न्हेच्छिं परमेश्वरया
 प्रशंसा याये,
 अले छितः न्हाबलें
 सुभाय् बियाच्चने।

9 अयनं छिं जिमित त्वःतादिल,
 अले जिमित क्वह्यंकादीगु दु।

आः छि जिमि सिपाइँतनापं
 न्हाःने झाइ मखु।

10 छिं जिमित जिमि शनृतय
 न्हाःने लिचिके बियादिल।

अले जिमिगु फुक्कं
 जिमि शनृतयत्
 लाकायंके बियादिल।

11 छिं जिमित
 मेपिनिगु आहार जुइत
 फैतयत् थें त्वःतादिल,

अले जातितय दथुइ जिमित
 उखेलाः थुखेलाः
 मदयकाबिल।

12 छिं थः मनुतयत्
 दंक मियादिल।

इमित मियाः छितः
 छुं नं फाइदा मजुल।

- 13 छिं जिमित जिमि
जःलाखःलातयत्
हेस्याके बियादीगु दु,
जिमि जःखुः च्वंपिन्सं
जिमित हेपं ख्यानाः
हेबायचबाय् याइगु।
- 14 छिं जिमित
मेगु जातितय् दथुइ
ख्यालिम्बः यानादिल।
मनूतय्सं जिमित खन कि
हेस्यानाः छ्यं संकीगु।
- 15 न्हियान्हिथं जि
क्वह्वकाच्वने माःगु दु,
जिगु ख्वाः लज्यां त्वपूगु दु।
- 16 कुंखिनिपिं
व हेस्याइपिनिगु वचनं
अले बदला काइपिन्सं यानाः
जितः थथे जूगु खः।
- 17 छिगु बाचायात
त्वथुलागु मदुसां
जिमिसं छितः
ल्वःमंकागु मदुसां
थ्व फुक्क जिमित ज्वल।
- 18 जिमिगु नुगः छिपाखें
फह्यूगु मदु,
जिमिगु पलाः
छिपाखें लिच्युगु मदु।
- 19 अयत्नं छिं जिमित
ध्वंचातयथाय् त्वःतादिल।
छिं जिमित तसकं छिउंथाय्
वानाथकादिल।
- 20 जिमिसं परमेश्वरया नांयात
ल्वःमंकागु दुसा
अले मेपिं घःतयत् प्रार्थना यायेत
ल्हाः ल्हनागु दुसा,
21 परमेश्वरं थ्व खँ सि हे सी।
छाय्धाःसा वयकलं
फुक्कसिगु नुगल्य्
दुने च्वंगु खँ स्यू।
- 22 अयत्नं जिपिं छिगु लागि
न्हिथं सी मालाच्वंगु दु।
स्यायेत हःपिं फैतयत् थें
जिमित व्यवहार याइगु।[☆]
- 23 हे परमप्रभु दनादिसँ!
छिं छाय् घनाच्वनादिया?
दनादिसँ!
जिमित सदांया लागि

- त्वःतादी मते।
 24 छाय् छि मेखेपाखे
 स्वयादियागु?
 अले जिमित जूगु दुःख व सास्ती
 छाय् ल्वःमंकादियागु?
 25 जिपि ला धुलय् ल्वाकबुक
 जुइ धुंकल।
 जिमिगु म्ह
 चाय् प्यपुने धुंकल।
 26 दनादिसँ,
 जिमित ग्वाहालि यानादिसँ।
 छिगु दयाया कारणं
 जिमित त्वःतकादिसँ।

45

- जुजुयागु ब्याहाया म्ये
 कोरह वंशयापिनिगु भजन,
 लय् तइम्हयसिगु निंति
 1 जुजुया निंति थ्व म्ये
 च्वयाबलय्
 जिगु नुगलय् बाबालाःगु खँग्वः
 भयबियावःगु दु।
 जिगु मेचु नं छम्ह बांलाःम्ह
 कविया कलम थें जुयाब्यूगु दु।
 2 छि मनूत मध्ये दकले
 बांलाःम्ह खः।
 छिगु म्हतुसिइ दया जाःगु दु।
 उकि परमेश्वरं छितः
 न्हाबलेया लागि
 आशिष बियादीगु दु।
 3 हे दकले बल्लाःम्ह जुजु!
 थःगु महिमा व प्रतापनापं
 थःगु तरवार जँय् घानादिसँ।
 4 सत्य व न्यायया निंति
 थःगु साहसनापं
 सवारी जुयादिसँ।
 छिगु जव ल्हाति
 अजू चायापुगु ज्या क्यनेमा।
 5 छिगु च्वामुगु वाणं
 छिकपिनि शत्रुतयगु नुगलय्
 सुइ मा!
 जाति जातियापिन्सं
 छिगु तुतिइ भवपुइमा!
 6 हे परमेश्वर,
 छिगु राज्य न्हाबले दयाचवनी।
 छि थः मनूतय्त न्याय यानाः
 राज्य यानादी।
 7 छिं भिंगु खँ यय्कादी,

मभिं गु खँयात
 छिं ययकादी मगु,
 उकिं परमेश्वर, छिकपिनि परमेश्वरं
 छितः ल्ययादीगु दु
 अले छिकपिनि पासापिन्त
 स्वयाः अप्वः
 लयता बियादीगु दु।*

8 छिगु वसतं मूर्
 व तेजपातयागु थें नस्वाः
 पिहां वः।

किसिया धँवान
 छायेपियातःगु लायकुलिइ
 बाजं थाइपिन्सं छितः
 लयतायकी।

9 छिगु लायकुलिइ
 हनेबहःपि मिस्तयगु दथुइ
 जुजुपिनि म्हायपि नं दु,
 छिगु जवपाखे
 ओपीरया लँया तिसा
 तियातःम्ह भम्चा दु।

10 न्यँ, हे राजकुमारी,
 बिचाः या, न्हायपं ब्यु,
 अले थः मनुत
 व थःछँ नं ल्वःमंकी।

11 छंगु हिसि खनाः
 जुजु लयतायादीगु दु।
 वयकः छिमि मालिक खः,
 उकिं वयकलं धाःथें या।

12 टुरोसया राजकुमारी
 देछा ज्वनाः वइ,
 तःमिपिन्सं छंगु कृपा
 कायेत स्वइ।

13 राजकुमारी लायकुलिइ दु,
 व गुलि बांलाः।
 वयागु वसः लँयागु कां
 थानातःगु दु।

14 वयात झःझः धाःगु वसतय्
 समिलुत ल्यूल्यू तयाः
 जुजुयाथाय् यंकी।

15 इपिं जुजुया लायकुलिइ लयतातां
 दुहां वनी।

16 छिकपिनि कायपिन्सं
 छिकपिनि पुर्खातयगु
 थाय् काइ,
 इमित छिं सारा संसारयापिं

राजकुमार दयकादी।
 17 जिं पुस्तां पुस्ता तक
 छिगु नांयात तःधंकातये
 थुकिं जाति जातियापिन्सं
 छितः न्हाबलें तःधंकी।

46

परमेश्वर
 झीगु शरण कायेगु थाय् व बल
 कोरह वंशयापिनिगु भजन, लय् तइम्हयसिगु निंति -
 अलामोत* धाःगु रागय् हालेगु
 1 परमेश्वर झीगु शरण
 कायेगु थाय् व बल खः,
 अले दुःखया इलय्
 अःपुक दइगु ग्वाहालि खः।
 2 अथे जुयाः पृथ्वी हे
 लिगिलिगि संसां
 अले पर्वतत समुद्रय् कुतुं वंसां
 झीपि ग्याये मखु।
 3 समुद्र थ्वय्क हाःसां
 अले ब्वाइया वःसां
 उकियागु किसिद्रम्बलं पहाडत
 वाराक्वारा संसां
 झीपि ग्याये मखु।
 4 छगू खुसि दु
 गुकियागु लःधालं
 परमेश्वरया शहर,
 दक्वसिबय् तःधंम्ह च्वनादीगु
 थाय्यात लयताय्की।
 5 परमेश्वर व शहरय्
 च्वनादीगु दु
 व गुबलें नाश जुइ फइ मखु।
 सुथ न्हापां हे परमेश्वरं उकियात
 ग्वाहालि बियादी।
 6 जाति जातियापिं मनूतय् दथुइ
 तसकं हल्लाखल्ला जुल,
 राज्य-राज्य लिगिलिगि सनाः
 क्वःदल
 वयकलं थःगु सः पिकयादिल,
 पृथ्वी नायावन।
 7 दक्व शक्ति दुम्ह
 परमप्रभु झीलिसे दी,
 याकूबया परमेश्वर
 झी शरण कायेगु थाय् खः।
 8 वा, परमप्रभुया ज्या स्व,

सेला

* 46: ४६:० अलामोत छगूकथंया राग खः

वयक्लं संसारय्
गुकथं नाश हयादिल।

9 वयक्लं संसारया

फुक्क थासय् लडाईं दिकादी।

वयक्लं धनुष व भाला

त्वथुलादी।

अले ढालयात मिइ

छवयकाबी।

10 “सुम्क च्वै!

जि परमेश्वर खः धकाः सीकि!

जितः फुक्क जातियापिन्सं

तःधंकी,

संसारय् न्यंकभनं जितः तःधंकी।”

11 दक्व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु झीनापं दी,

याकूबया परमेश्वर झीगु

शरण कायेगु थाय् खः।

सेला

47

परमप्रभु पृथ्वी न्यंकया जुजु

कोरह वंशयापिनिगु भजन,

लय् तइम्हयसिगु नितिं

1 हे जाति जातियापिं

फुक्क मनूत, ल्हाःपा था।

ततःसलं परमेश्वरया जयजय या!

2 दक्वसिबय् तःधंम्ह

परमप्रभुलिसे झी ग्यायेमाः,

वयक्कः पृथ्वी न्यंकया

तःधंम्ह जुजु खः।

3 वयक्लं जाति जातियात

झीगु अधीनय् हयादिल

अले मनूतयत् झीगु पालि

तःलय् लाकादिल।

4 वयक्लं झीगु लागि

सर्बय ल्ययादिल।

अले थ्व वयक्कःया

यःपिनिगु नितिं

गर्वया खँ खः।

5 परमेश्वर प्रशंसाया सःलिसे

सिंहासनय् च्वनादीगु दु,

परमप्रभु तुरहीया सःलिसें

सिंहासनय् च्वनादीगु दु।

6 परमेश्वरया प्रशंसा या,

भजन हा!

झी जुजुया प्रशंसा या,

भजन हा!

सेला

- 7 परमेश्वर पृथ्वी
न्यंकया जुजु खः,
वयकःयात प्रशंसा यानाः
म्ये हा!
8 परमेश्वर थःगु
पवित्र गद्दीइ च्वनादी,
वयकलं जाति जातियात
शासन यानादी।
9 अब्राहामया परमेश्वरया
मनूतनापं जाति जातिया
शासकत मुंगु दु।
छाय्धाःसा पृथ्वीइ च्वंपि
फुक्क जुजुत
परमेश्वरया ल्हातय दु।
वयकः तसकं तःधंम्ह खः।

48

- परमेश्वरया शहर, सियोन
कोरह वंशयापिनिगु भजन, लय् तइम्हसिगु निति
1 परमप्रभु तःधंम्ह खः,
परमेश्वरया शहरय्,
वयकःया पवित्र पर्वतय्
वयकः प्रशंसा याये बहःम्ह खः।
2 परमेश्वरया पर्वत सियोन
तःजाः अले बालाः।
तःधंम्ह जुजुया थ्व शहरं
संसार न्यंक लसता हइ।
3 परमेश्वर थः हे यरूशलेमया
किल्ला खः,
उकिया रक्षा याइम्हकथं
वयकलं थःत क्यनादीगु दु।
4 जुजुतयसं जानाः
सियोन पर्वतय्
हमला याः वल।
5 तर उकियात खनाः
इपि अजू चाल।
इपि ग्यानाः बिस्सुं वन।
6 ग्यानाः इपि अन हे मूहाल।
मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसा थें
इपि वाथा वाथा कन।
7 पुर्ब्यागु फसं
तशींशया जहाजत
कुचा कुचा दः थें
छिं इमित नाश यानादिल।
8 झीसं दक्व शक्ति दुम्ह
परमप्रभ्यागु शहरय्,
झी परमेश्वरया शहरय् गथे
न्यनागु खः
अथे हे जूगु नं खना।

वयकलं ध्व शहरयात
न्हाबलें रक्षा याना तइ।

सेला

9 हे परमेश्वर! छिगु देगलय्
जिमिसं छिगु दया मायाया खँय्
ध्यान बियेगु याना।

10 हे परमेश्वर फुक्क थासय्
छिगु प्रशंसा जू।
पृथ्वीया फुक्क थासय्
छिगु नां ध्यंगु दु।

छिं खःकथं न्याय यानादी।

11 सियोनयापि मनुत लयतायेमा!
छिं यानादीगु न्यायया हुनि
यहदाया फुक्क शहर
लसतां जायेमा!

12 हे परमेश्वरया मनुत,
सियोनया प्यखेरं चाःहिलाः
खःगः धरहरा दु ल्याःखा!

13 छं अन दनातःगु पःखाः
व किल्लायात
बालाक दुवालाः स्व,

अले छं लिपाया पुस्तायात
कने फइ।

14 छायधाःसा परमेश्वर न्हाबलें
झी परमेश्वर खः।
वयकलं झीत न्हाबलें
लँ क्यनादी।

49

धन सम्पत्तिइ

भलसा तइम्ह मूर्ख मनु
कोरह वंशयापिनिगु भजन,
लय् तइम्हयसिगु नितिं

1 फुक्क मनुतयसं न्यँ,
संसारया फुक्क
मनुतयसं न्हायपं ब्यु,

2 तःधपि व चिधपि,
तःमि व चीमि,
फुक्कसिनं ध्व खँ न्यँ!

3 जिगु म्हुतुं बुद्धियागु खँ
पिहां वइ,
अले जिगु बिचाः ज्ञानं जाः।

4 जिं हितोपदेशय् ध्यान बी।
अले वीणा थानाः
जिं उकिया अर्थ कने।

5 शत्रुतयसं जितः
घेरय् याइबलय्

- दुःखया इलय् नं
जि ग्याये मखु।
6 इमिसं थःगु जक सम्पत्तिइ
भरोसा तइ,
अले धनयागु फुईं क्यनी।
7 धात्थें सुं नं मनुखं
मेम्हयसित गुबलें मू पुलाः
त्वःतके फइ मखु,
इमिसं परमेश्वरयात
थःगु प्राणया
मू पुले फइ मखु।
8 मनूया प्राण तसकं मू वं
वं गुलि पुले फइ,
उकिं गाइ मखु।
9 व न्हाबलें म्वानाच्चनी मखु,
व ध्वगिना मवनी मखु।
10 मूर्खं व बुद्धि मदुपि मनूत थें
बुद्धि दुपि मनूत
नं सिनावने हे माः,
इमिगु धन-सम्पत्ति
थः सन्तानया लागि
त्वःतावनेमाः।
11 इमिसं न्हाक्व हे
थःगु नामय् जमिन मुकूसां
इमिगु सदांया छें धयागु
चिहान हे खः।
इपि सदांया निति अन हे च्वनी।
12 धनसम्पत्ति दुसां
मनूत सदांया लागि
दयाच्चनी मखु।
इपि पशु थें जुयावनी,
अले पशु थें सिनावनी।
13 थःके हे जक
भरोसा तइपिन्त थथे हे जुइ,
थःगु धन सम्पत्तिइ जक
लुधंकाच्चपिन्त थथे हे जुइ।
14 इपि फै थें सिनावनी
कालं इमित नुनाछ्वइ।
धर्मीपिन्सं इमित शासन याइ।
इमिगु म्ह थःगु छेंनं तापाक
चिहानय् ध्वगिनावनि।
15 तर परमेश्वरं जितः मू पुलाः
त्वःतकादी,
वयकलं जितः मृत्युयागु शक्ति
बचय् यानादी।
16 सुं मनू तःमि जुल,

सेला

सेला

वयागु छँया गौरव
अप्वयावल धकाः

ग्याये मते।

17 व सीबलय् वं

थःनापं छुं नं यंकी मखु,

वयागु गौरव वं चिहानय् यंकी मखु।

18 म्वाना च्वंतले लुधनाच्वंसां,

अले मनूतय्सं बांलानावःगुलि

इमित तःधंक्सां

19 सीधुंकाः इपि थः पुर्खापिनापं

मिलय् जू वनी।

अन इमिसं गुबलें नं

जः खनि मखु।

20 सम्पत्ति दयाः नं

दुग्यां मदुपिं मनूत

पशुत थें सिनावनी!

50

धात्वेंगु आराधना

आसापया भजन

1 दक्व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वरं

पुर्बनिसें पच्छिम तक

संसारय् च्वंपि

फुक्क मनूतलिसे नवानादीगु दु,

अले सःतादीगु दु।

2 तसकं बांलाःगु सियोन पर्वतं

परमेश्वर थिनावइ।

3 झी परमेश्वर झाइतिनि,

अले वय्कः सुम्क

च्वनादी मखु,

वय्कःया न्ह्यःने

भस्म याइगु मि दु,

अले वय्कःया छचाःखेरं

ग्यानापुगु ग्वःफय् दु।

4 थः प्रजाया न्याय यायेत

वय्कलं आकाश

व पृथ्वीयात सःतादी,

5 “बलि छायाः

जिनापं बाचा च्युपि

जिमि विश्वास यायेबहःपि

मनूतय्त जिथाय् मुकि।”

6 परमेश्वर थः हे न्यायाधीश खः।

आकाशयात वय्कःया

धार्मिकता घोषणा याकेब्यु!

7 “हे जिमि मनूत न्यँ,

सेला

- जिं नवाये,
हे इस्राएल,
जिं छंगु विरोधय् साक्षी बी,
जि परमेश्वर खः,
छिमि परमेश्वर ।
8 छं जिथाय् छायेहःगु
होमबलि व बलिदानया खँय्
जिं छन्त ब्वःबी मखु ।
9 अयनं छंगु सागःयाम्ह द्रहं
वा छंगु बथांयाम्ह दुगुचा
जितः म्वाः ।
10 दक्व गुँपशु
व द्रुलंद्रुः डाँडायापि पशुत
जिगु हे खः ।
11 पहाड पहाडयापि दक्व
झंगःपन्छितयत्
जिं म्हस्यू
अले ख्यलय् च्वंपि
फुक्क प्राणीत जिगु हे खः ।
12 नयेपित्याःम्ह जूगु जूसां
जिं छन्त धायेगु मखु ।
संसार व उकी दुगु फुक्क
जिगु हे खः ।
13 छु जिं द्रहंया ला नयेगु?
वा दुगुचाया हि त्वनेगु?
14 परमेश्वरयात सुभायया
बलि छा,
अले दकलय् तःधंम्हय्सिगु लागि
थःगु भाकल पूर्वकि!
15 दुःखया इलय्
जितः प्रार्थना या!
जिं छन्त बचय् याये,
अले छं जितः तःधंकी ।”
16 दुष्टयात धाःसा परमेश्वरं
धयादी,
“जिगु आज्ञा न्यंकेगु
छंगु छु अधिकार?
थःगु म्हुतं जिगु बाचाया खँ
छाय् ल्हायेगु?
17 छन्त जिं स्यनेकने
याःगु मयः,
अले छं जिगु वचनयात
क्वह्यंकीगु ।
18 खँयात नापलाइबलय्
छु खँया हे पासा जुइगु,
अले छु व्यभिचारीतनापं
मिलय् जुयाः जुइगु ।
19 छु मभिंगु खँ ल्हायेत

न्हाबलें न्हाज्याः।
 अले मखुगु खँ ल्हायेत
 छ भचा नं मछाः मजू।
 20 छ थः हे दाजुकिजाया
 विरोधय खँ ल्हाइगु,
 छ थः हे मांया काय्या बारे
 मखुगु खँ ल्हाइगु।
 21 छ थथे याःसां
 जिं छुं मधया।
 जि नं छ थें हे खः धकाः
 छं मतिइ तल।
 आः जिं छन्त द्रूपं बी,
 अले छंगु छता छता दोष
 उलाः क्यने।
 22 हे परमेश्वरयात ल्वमंकीपि न्यँ,
 छिमिसं जितः वास्ता मयाः।
 जिं छिमित कुचा कुचा
 थलाः बी।
 छिमित बचय् याइपि
 सुं हे दइ मखु।
 23 सुभाय्या बलि
 छाइमहयसिनं हे
 जिगु महिमा याइ,
 अले जिगु लँय् जूपिन्त
 जिं परमेश्वरयागु मुक्ति क्यने।”

51

क्षमा या निति प्रार्थना
 दाऊदया भजन, लय् तइमहयसिगु निति, नातान अगमवक्तां ब्वःबी धुंकाः दाऊदया पश्चातापया निति हाःगु भजन*
 1 हे परमेश्वर!
 जितः दया यानादिसँ।
 छाथ्धाःसा छि सदां दया
 यानादीम्ह खः।
 जिगु पाप हुयाछवयादिसँ!
 छाथ्धाःसा छि सदां मदिक्क
 माया यानादीम्ह खः।
 2 जिगु फुक्क अधर्मयात
 सिलादिसँ,
 अले जिगु पापं
 जितः शूद्र यानादिसँ।
 3 जिं थःगु अपराध मानय् याये,
 अले जिगु पाप न्हाबलें
 जिगु हे न्हाःने दु।
 4 हे परमेश्वर,
 छिं मभिं धकाः धयादीगु ज्या हे
 जिं यानागु दु,
 जिं छिगु विरोधय् जक

- पाप यानागु दु,
 उकि छि जिगु न्याय
 यानादीगु पायछि जू
 अले जितः दोषी ठहरय् यानादीगु
 पायछि तायके।*
 5 स्वः, जि बूबलय् हे पापी खः।
 मांया प्वाथय् दुबलय् निसें
 पापं जाःम्ह खः।
 6 छितः बूसांनिसें
 भिं मन् जगु यः।
 उकि जितः छिगु बुद्धि बियादिसँ।
 7 जि शुद्ध मजुतले
 जितः हिसप घाँयनं सिलादिसँ,
 अले जि च्वापु स्वयाः
 तयुसे च्वनी।
 8 जितः लसता व आनन्दया खँ
 हाकनं न्यंकादिसँ
 अले छि त्वाथुलादीगु क्वँयत
 लयतायेमा।
 9 जिगु पापपाखें छिगु ख्वाः
 फहीकादिसँ,
 अले जिगु फुक्क अधर्म
 हुयाछवयादिसँ।
 10 हे परमेश्वर,
 जिगु नुगःयात शुद्ध यानादिसँ।
 अले जिके हाकनं न्हगु यानाः
 क्वात्गु आत्मा दयकादिसँ।
 11 जितः छिगु न्ह्यःनं
 तापाक तयादी मते,
 अले थःगु पवित्र आत्मायात
 जिपाखें लित यंकादी मते।
 12 छिगु मुक्तिया लसता जितः
 हाकनं बियादिसँ।
 अले जितः
 छिगु आज्ञा मानय यायेगु मन
 बियाः कःघानादिसँ।
 13 अले जिं पापीतयत्
 छिगु लँ क्यने,
 इपिं छिपाखे लिहां वइ।
 14 हे परमेश्वर,
 हे जिम्ह उद्धारकर्ता परमेश्वर,
 जितः मन् स्याःगु अपराधपाखें
 बचय् यानादिसँ।
 अले जिं छिं बियादीगु
 धार्मिकताया निति
 लयतायाः म्ये हाले।

15 हे परमप्रभु,
जिगु म्हतु चायेकादिसँ,
अले जिं छितः प्रशंसा याये।

16 बलि छःगुलिइ
छि लयतायादी मखु,
होमबलिइ नं
छि लयतायादी मखु।

17 ख्वःगु नुगः हे
परमेश्वरया निति
त्वःगु बलि खः।

हे परमेश्वर,
ख्वःगु व पस्ताय चाःगु
नुगःयात
छि मययकादी मखु,

18 हे परमेश्वर,
सियोनयात भिं यानादिसँ,
उकियात ग्वाहालि बियादिसँ।
यरूशलेमया पःखाः
हाकनं दयकादिसँ।

19 अले छि पायछिगु बां बीगुलिइ
लयतायादी,
व होमबलि बीगुलिइ लयतायादी,
मनूतयसं हाकनं छिगु वेदीइ
द्रहं बां बी।

52

परमेश्वरया दया माया व न्याय
दाऊदया भजन, लय तद्महयसिगु निति – एदोमी दोएणं शाऊलयाथाय वनाः “दाऊद अहीमेलेकया छँय वन” धकाः खँ
कं वंगु इलय दाऊदं च्वःगु भजन।

1 अय बल्लाःम्ह मनू!

छं छाय मभिगु ज्या यानाः
फुइँ यानाजुइगु?

परमेश्वरया दया माया ला
सदां दयाचवनी।*

2 न्हिच्छिं छं स्यंकेत
ग्वसाः ग्वया जुइगु,
छंगु मे ला ज्वःगु छुरि थें च्वं,
छं मखुगु खँ ल्हायेगुलिइ
तसकं जाः।

3 छं भिगु स्वयाः
मभिगु ययकाजुल,
खःगु खँ स्वयाः
मखुगु खँ ययकाजुल।

4 हे बेइमान मे,
छन्त फुक्क स्यंकीगु खँ यः।

5 छन्हु छन्त ज्वनाः
परमेश्वरं सदांया निति

सेला

नाश यानादी,
वयकलं छन्त छंगु छैनं
पित हयादी।
अले म्वाःपिनिगु थासं
छन्त हानापं ल्यहें थनाः
वान्छवयादी।

6 थ्व खनाः धर्मीत ग्याइ,
इमिसं हेस्यानाः थथे धाइ,
7 “स्व, थ्व व हे मनू खः
गुम्हयसिनं परमेश्वरयात
थःगु किल्ला मदयक्,
तर थःगु धनय् भलसा तल,
मेपिन्त स्यंकाः थः बल्लात।”

8 जि ला परमेश्वरया छैय् च्वंगु
जैतूनया सिमा थें खः।
परमेश्वरयागु दया मायाय्
न्हाबले विश्वास याना।
9 जिं न्हाबले छिं
यानादीगु ज्याया निति
छितः तःधके, हे परमेश्वर!
छिकपिनि विश्वास यायेबहःपि
मनूतय न्हाःने
जिं छिगु नांयात तःधके,
छाय्धाःसा छिगु नां भिं।

सेला

53

परमेश्वर मदु ला?
दाऊदया मश्किल, लय् तइम्हयसिगु निति
महलत लय्कथं*
1 मूर्खतय्सं नुगलय्
“परमेश्वर द हे मदु”
धकाः धाइ।
इमिगु मति मभिगु दु।
इमिसं घच्चाइपुगु ज्या जक
यानाच्च्वंगु दु।
भिगु ज्या याइपिं सुं हे मदु।**

2 बुद्धि दुपिं सुं दु ला,
अले परमेश्वरयात मालाजुइपिं
सुं दु ला धकाः
परमेश्वरं स्वर्ग क्वय् मनूतय्थाय्
स्वयादी।
3 इपिं मखुगु लैय् वने धुंकल।
इपिं स्यनावने धुंकल।
भिगु याइपिं छम्ह हे

* 53: ५३:० महलत छगु कथंयागु भजन खः। ☆ 53:1 ५३:१-६ भज १४ ☆ 53:1 ५३:१-३ रोम ३:१०-१२

मदये धुंकल।

4 थुपि मभिंगु यानाजुइपिन्सं
गुबलें हे सय्की मखु ला?
इमिसं जिमि मन्तयत् मरि नये थें
नयाच्चन।
अले परमेश्वरया नां हे
काइ मखु।
5 थन इमित गुबलें हे मज्कथं
ग्याःचिंकुं भुनी।
छाय्धाःसा परमेश्वरं
थःमन्तयग् विरोधय्
घेराबियाच्चपिनिगु क्वँय्
उखेंथुखें हलाबी।
वय्कलं इमित मछालापुकाबी,
छाय्धाःसा वय्कलं
इमित त्वःतादी।

6 इस्राएलीतयग् उद्दर
सियोनं वःगु जूसा
गुलि बालाइ!
गुबलय् परमेश्वरं
थःमन्तयग् अवस्था
हाकनं बालाकादी,
उबलय् इस्राएलया मन्त
लय्तायाः हाली।

54

शत्रुपाखें छुत्काराया निति प्रार्थना
दाऊदया मश्किल, लय् तइम्हयसिगु निति — तारं थाइगु बाजं थानाः हालेगु। जीफितयसं शाऊलयाथाय् वनाः “दाऊद
गन सुलाच्चंगु दु जिमिसं स्यू” धकाः धाःबलय्।

1 हे परमेश्वर!
छिं थःगु नामं जितः
बचय् यानादिसँ!
छिगु शक्तिं
जितः छुत्कारा बियादिसँ।
2 हे परमेश्वर!
जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ!
जिगु सः न्यनादिसँ!
3 शत्रुत जिगु विरोधय्
जुयाच्चंगु दु।
ग्यानापुसे च्वंपि मन्तयसं
जितः स्यायेत स्वयाच्चंगु दु।
इमिसं परमेश्वरयागु
भय मकाः।[☆]

4 स्व, परमेश्वरं जितः
ग्वाहालि यानादी।

सेला

परमप्रभु जित:

लिधंसा बीम्ह खः।

5 परमेश्वरं जिमि शन्नृतयगु

मभिगु ज्या इमित हे

लित बियादीमा।

छिं थःम्हं धयादी थें

इमित नाश यानादिसँ।

6 जिं छितः लयताया:

मेलबलि छाये हये।

जिं छिगु नांयात तःधंके,

हे परमप्रभु!

छायधाःसा छि भिंम्ह खः।

7 वयकलं जित:

फुक्क दुःखकष्टं छुत्कारा

बियादिल।

अले वयकलं जिमि शन्नृतयत

बुकादीगु जिं खनागु दु।

55

पासां धोखा ब्यूम्ह

मनूया प्रार्थना

दाऊदया मशिकल, लय् तइम्हयसिगु निति – तार दुगु बाजं थानाः हालीगु।

1 हे परमेश्वर,

जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ।

ग्वाहालिया निति यानागु

जिगु इनाप

मन्यंसे च्वनादी मते।

2 जिगु सः न्यनाः

लिसः बियादिसँ।

जितः तःधंगु दुःखकष्टं

ल्हाःवयाच्चंगु दु।

3 शन्नृतयगु ख्याच्चलं

जि ग्यानाच्च्वनागु दु

मभिंपि मनूतयगु बेक्वः मिखां

जितः दुःखकष्ट बियाच्चंगु दु।

इपि जि खनाः तंचाःगु दु

अले जितः तसकं मययक्गु दु।

4 जिगु नुगः ग्याःचिक्लुं

जाये धुंक्ल।

सी धकाः नं गयाये धुन।

5 ग्यानाः जि थुरथुर खाये धुन

जिगु म्हय् ज्यू मदये धुंक्ल।

6 अले जि धया,

“जिके सुकुभन्तुयाके थें

पपू दुगु जूसा

ब्वयावनाः मन याऊक

सेला

चवनेगु खः।
7 तापाक्क व्वयावनाः
मस्भूमिइ च्वंवेगु खः।”

8 ग्वःफय् व वाफसं बिस्स्युं वनाः
थःगु बासय् च्वनेगु खः।

9 इमित नाश यानादिसँ,
हे परमप्रभु।
इमिगु दथुइ थवंथवय् खँ
ल्लाकःबुकः यानाबियादिसँ।
छाय्धाःसा जिं शहरय्
ल्लापु व घाराघुः जूगु
खनागु दु।

10 चान्हि इमिसं
शहरया पःखालय् गयाः
पाः बी।
शहरया दुने धाःसा
ल्लापुरख्यापु व मभिं मज्यु
फुक्कं जुयाचवनी।
11 शहरया दुने फुक्क थासय्
नाश जक दु,
अनया लँय् ल्लापु
व ख्यापु धयागु गुबलें मप्वं।

12 जितः महीपि
जिमि शत्रुत मखु,
इमित ला
जिं सहयाना च्वने फु।
जितः मभिकाच्वंपि
जिमि शत्रुत मखु,
इपिलिसे ला
जि बिस्स्युं जुइफु।

13 व ला छ खः,
जि हे ज्वलिज्वःम्ह,
जिमि पासा,
जिमि स्याःन्याःम्ह पासा।

14 जिमि दथुइ
फुक्क खँ ब्या।
जिपि न्हाबलें नापं
परमेश्वरया छँय् वनेगु खः।

15 जिमि शत्रुतय्त
आकाझाकां कालं काःवयेमा,
म्वाःम्वाकं हे
इपि पातालय् वनेमा।
छाय्धाःसा इमिगु नुगः
मभिंगु खं जाः।

16 जिं परमेश्वरयात
ग्वाहालिया निति प्रार्थना याये।
वय्कलं जितः बचय् यानादी।

17 सुथय्, न्हिनय्, बहनी
जिं ततःसलं जिगु दुःख न्यंकाः
प्रार्थना याये।

अले परमप्रभुं जिगु सः न्यनादी।

18 यक्व शनृत दःसां
वय्कलं जितः छुं हे मजुइक
ल्वानाच्वनागु लडाइँनं
बचय् यानादी।

19 न्हापांनिसैं राज्य
यानावयाच्वंम्ह परमेश्वरं
जिगु सः न्यनादी।

अले वय्कःया भय मकाइपि
व थःपिनिगु लँपु महिलीपि
जिमि शनृतयत् बुकादी।

20 जिमि पासां
जिगु विरोधय् वनाः
थःगु बचंयात त्वाथल।

21 वयागु सः घ्यः थें पिचुसे च्वं,
नुगः धाःसा ल्वापुं जाः
वयागु खँ घ्यः थें नाइसे च्वं,
तरवार स्वयाः ज्वः।

22 थःगु दुःखकष्टयात
परमप्रभुयाथाय् त्वःताथकि,
वय्कलं छिमित स्वयादी
वय्कलं धर्मीं मनृतयत् गुबलें नं
बुकेबी मखु।

23 तर हे परमेश्वर, छिं दुष्टतयत्
विनाशया गालय् क्वफानादी।

मनू स्यानाजुइपिं व फताहात
मत्यवं हे सिनावनी।
तर जिं ला छित्ः विश्वास
यानाच्वने,
हे परमेश्वर!

56

परमेश्वरयागु भरोसाया प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइम्हयसिगु निंति, “तापाक स्वंसिमाय् च्वनाच्वंम्ह सुकुभत्तु” या रागय् पलिशतीतय्सं गात शहरय्
ज्वंबलय्।

1 हे परमेश्वर,

जितः दया यानादिसँ।

जिमि शनृतयसं जितः न्ह्याबलें
लितुलिनाच्वन।

इमिसं जितः हय्क्कायेत
स्वयाच्वन।*

2 जितः महीपिन्सं जितः

न्हिच्छि है लिनाच्चन।

गुलि गुलिसिनं ला धमण्ड यानाः

हयक्कायेत नं स्वयाच्चन।

3 ग्याइबलय् जिं थःगु भरोसा

छिके हे तये।

4 जिं परमेश्वरयागु वचनयात

तःधंकाच्चना,

व हे परमेश्वरयात जिं

भरोसा यानागु दु।

जि ग्याये मखु।

मनूतयसं जितः छु याये फइ?

5 इमिसं न्हाबलें जिगु खँयात

अःखतं थुइकाच्चनी।

अले न्हाबलें जितः दायेगु

ग्वसाः ग्वयाच्चनी।

6 इमिसं न्हाबलें जितः स्यायेगु

त्वह दइ ला धकाः

पलाः पलाः पतिं

चिवा कयाच्चनी।

7 हे परमेश्वर!

इमिगु मभिंगु ज्याया नितिं

इमित सजाँय बियादिसँ।

थःगु तमय् जात जातितय्त

क्वथलादिसँ।

8 छिं स्यू जिं गुलि दुःखकष्ट

फये धुन।

छिं जिगु ख्वबिया ल्याःचाः

तयादीगु दु।

छिं थ्व फुक्क थःगु सफुलिइ

च्वयादीगु दु।

9 जिं ग्वाहालिया निति छितः

प्रार्थना यायेबलय्

जिमि शत्रुत बिस्सुं वनी।

परमेश्वर जिलिसें हे दु धकाः

जिं स्यू।

10 जिं परमेश्वरया वचनयात

तःधंका।

जिं परमपप्रभुया वचनयात

तःधंका।

11 जिं परमेश्वरयात भरोसा याना।

जि ग्याये मखु,

मनूतयसं जितः छु याये फइ?

12 हे परमेश्वर!

जिं यानागु भाकल पूवके।

जिं छितः सुभाय्या

बलि छाये हये।
 13 छायाःसा छिं जितः मृत्युपाखें
 बचय् यानादीगु दु।
 छिं जितः लुफि हानाः
 दयकेबिया मदी।
 उकिं जि छिगु न्ह्यःने
 जीवन बीगु जलय् जुइफुगु दु।

57

ग्वाहालिया निति प्रार्थना
 दाऊदया भजन। लय तइम्हयसिगु निति, “स्यंके मते” धाःगु रागय् हालेगु। शाऊलपाखें बिस्सुं वनाः गुफाय्
 सुलाच्चंबलययागु खः।
 1 जितः दया यानादिसैं,
 हे परमेश्वर!
 जितः दया यानादिसैं!
 जि छिगु शरणय् वयागु दु।
 थ्व आपत चिलामवंतले
 जि छिगु पपूया किचलय्
 शरण कयाचवने।*
 2 जिं दक्चसिबय् तःधंम्ह
 परमेश्वरयात प्रार्थना याये।
 वयकलं जिगु सकतां पूर्वकादी।
 3 वयकलं जिगु निति स्वर्ग
 ग्वाहालि छ्वयाहयादी,
 अले जितः बचय् यानादी।
 वयकलं जितः लितुलिनाजूपिन्त
 बुकाछ्वयादी।
 वयकलं गुब्सं मफुइगु
 थःगु दया माया
 व वयकः विश्वास याये
 बहःम्ह खः धकाः क्यनादी।
 4 जि मनू नइपिं सिंह थज्याःपिं
 शत्रुतय्गु दथुइ च्वंचवनागु दु।
 थुमिगु वा भाला व वाण थें च्वं।
 थुमिगु मे ज्वःगु तरवार थें च्वं।
 5 हे परमेश्वर!
 छि आकाश स्वयाः नं तःधनेमा।
 छिगु महिमा
 पृथ्वी ब्याक्क न्यनेमा।
 6 जिमि शत्रुतय्सं जिगु निति
 जाः ग्वयातःगु दु।
 जि दुःखं न्यलेधुन।
 इमिसं जिगु लँय् गाः म्हुयातल,
 तर इपिं थःपिं हे

सेला

व गालय् कुतुंवन।

सेला

7 जिगु नुगः क्वातु, हे परमेश्वर,
जिगु नुगः क्वातु।

जिं म्ये हालाच्चवने,
छितः तःधंकाच्चवने।

8 अय् जिगु आत्मा, देँ।
अय् वीणा देँ,
अय् सारंगी देँ।
जिं सुथयात नं थनाबी।

9 हे परमप्रभु,
जिं फुक्क मन्तयगु न्ह्यःने
छितः सुभाय् बी।

जिं जात जातियापिनिगु न्ह्यःने
छितः तःधंकाः म्ये हाले।

10 छाय्धाःसा छिगु
सदां दयाच्चनीगु दया माया
स्वर्ग स्वयाः तःधं,
छिगु विश्वास याये बहःसू
आकाश स्वयाः तःजाः।

11 हे परमेश्वर!
छि आकाश स्वयाः नं तःधनेमा।
छिगु महिमा
पृथ्वीया फुक्क थासय् न्यनेमा।*

58

मभिंगु ज्या याइपिनिगु निति प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइमहयसिगु निति – “स्यंके मते” धाःगु रागय् हालेगु।

1 हे शासकपि! छिमिसं
छु न्याययागु हे खँ
ल्हाना च्वनागु दु ला?

छु छिमिसं मन्तयत्त खःकथं
न्याय यानाच्चनागु दु ला?

2 मदु, छिमिगु नुगलं
मभिंगु ग्वसाः जक ग्वयाजुइ।

छिमिगु ल्हार्ति संसारय्
ल्वायेगु व स्यायेसीगु ज्या
जक जुयाच्चंगु दु।

3 मभिंपि मन्तयसं मसीतले
मभिंगु ज्या जक यानाच्चनी।

बूसानिसें हे इमिसं
मखुगु खँ ल्हायेगु
व बेक्वःगु लँय् जुइगु याइ।

4 इपि सर्प थें बिखं जाइ,
गोमन सर्पया बिख थें,
सुनां थःगु न्हायपंप्वाः तिनातइ।

5 उकिं जादु क्यनीमहयसिगु

सःयात नं इमिसं
वास्ता याइ मखु।
न्हाक्व हे तन्त्रमन्त्र सःम्हय्सीगु
मन्त्रयात नं
इमिसं वास्ता याइ मखु।

6 हे परमेश्वर,
इमिगु धँवा त्वथुलाब्बु!
हे परमप्रभु,
थुपि सिंहतयगु वाकुधी हे
ल्यहँथनाब्बु!

7 खुसिबाः वनीगु लः थें
इपि तनावनेमा
इमिगु ल्वाभः इमिगु ल्हातिइ हे
ज्याख्यलय मदयेमा।

8 संखकी थें लँय वँव हे
इपि तनावनेमा।
अले निभाः हे स्वये मखंम्ह
बूबलय हे सीम्ह मचा थें
जुइमा।

9 कंया मिइ देछुइगु थल
क्वाये न्ह्यः
व वाउँगु जूसां गंगु जूसां
उकियात फसं पुइकायंकू थें
वयकलं दुष्टतयत
पुइकायंकादी।

10 पापीतयत सर्जोय ब्यूगु खनाः
धर्मी मनूत लयताइ।
इमिसं दुष्टतयगु हिं
थःपिनिगु तुति सिली।

11 अले मनूतयसं धाइ,
“धर्मीतयसं आः नं
सिरपाः कायेखनि तिनि।
परमेश्वर धात्थें हे दनि,
अले वयकलं
पृथ्वीइ न्याय यानादी।”

59

सुरक्षाया निति प्रार्थना

दाऊदया भजन, लय् तइम्हय्सीगु निति – “स्यंके मते” धाःगु रागय्, शाऊलं दाऊदयात स्यायेत वयागु छँय् मनूत
छवयाहःगु

1 हे परमेश्वर,

जितः जिमि शत्रुतयपाखें
बचय् यानादिसँ।

जितः हय्क्काः वःपिपाखें
जितः बचय् यानादिसँ।

2 मभिंपि मनूतयपाखें

जितः बचय् यानादिसँ।

मनू स्याना जुइपिपाखें
जितः बचय् यानादिसँ।

3 जिं छुं मभिगु व पाप
यानागु मदुसां

इमिसं जितः स्यायेत
स्वयाच्चंगु दु।

ज्यानमारात जिगु विरोधय्
मुनाच्चंगु दु।*

4 जिं छुं अपराध यानागु मदुसां
इपि जितः हयक्काःवयेत तयार
जुयाच्चंगु दु।

हे परमप्रभु,

जितः बचय् यायेत दनादिसँ।

जितः जुयाच्चंगु दुःख

स्वयादिसँ।

5 हे दक्व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वर,

हे इम्राएलया परमेश्वर,

फुक्क जातियापिन्त सजाँय बीत

दनादिसँ।

ध्वरखा बीपिन्त दया माया

क्यनादी मते।

6 बहनिइ इपि लिहां वइ।

अले खिचात थें हालाः

शहरया प्यखें चाःहिला जुइ।

7 इमिसं म्हुतु ल्हाना जगु व ख्याच्चः

बियाजगु न्यनादिसँ।

इमिगु मे तरवार थें ज्वः।

उमिसं धयाजुइ,

“सुं दु ला न्यनीपि?”

8 तर हे परमप्रभु!

छि इपि खनाः न्हिलादी।

अले अज्याःपि फुक्कसित

हिस्यानादी।

9 छि जिगु बल खः।

छिं जितः बचय् याःवइ धकाः

जि पियाच्चने।

छि जिगु किल्ला खः।

10 परमेश्वरं जितः माया यानादी।

अले वयकः जिथाय् झाइ।

परमेश्वरं जितः जिमि शत्रुत बूगु

क्यनादी।

11 हे परमप्रभु, हे जिमिगु ढाल।

इमित याकनं स्यानादी मते।

सेला

मखुसा जिमि मन्तयसं इमिगु
मभिगु खँ ल्वःमंका छ्वइ।

थःगु शक्ति छ्यालब्याल यानाः
इमित बुकादिसँ।

12 इमिगु म्हुतुइ पाप दु
इमिगु खँ पापं जाः

इपि इमिगु हे घमण्डया जालय
लायेमा।

छाय्धाःसा इमिसं सराः बीगु
व मखुगु खँ ल्हानाजुइगु
यानाच्चन।

13 उकिं इमित थःगु तमय
नाश यानादिसँ।

इमित न्हंक हे
नाश यानादिसँ।

अले सकसिनं सी-
परमेश्वरं इसाएलय राज्य यानादी।

अले वयकःया राज्य
पृथ्वी न्यंकं न्यनावनी।

14 जिमि शनृत बहनिइ लिहां वइ।

अले खिचात थें हालाः
शहरया प्यखें चाःहिला जुइ।

15 इपि नसाया निति
उखेंथुखें चाःहिला जुइ।

अले लुधंक नये मखन कि
खिचात थें हाला जुइ।

16 तर जिं ला छिगु शक्तिया
म्ये हाले।

छिगु मदिकक दयाच्चनीगु
मायाया म्ये जिं सुथ न्हापां
न्ह्याबलें हाले।

छिं जितः जिगु दुःखकष्टया इलय
शरण बियादीगु दु।

17 छि जिगु बल खः,
जिं छितः तःधंकाः म्ये हाले।

छि जिगु किल्ला खः,
परमेश्वरं जितः
सदां माया यानादी।

सेला

60

लडाइँलय बुनाः याःगु प्रार्थना

दाऊदया भजन, लय तइम्हयसिगु निति – स्यनेकने यायेत दाऊदं आराम नहैरैम व आराम सोबाहलिसँ लडाइँ याःबलय
अले योआबं लिहां वनाः चिया गालय जिनिद्रः एदोमीतयत् स्याःबलययागु, साक्षीया “लिली स्वां” या रागय

1 हे परमेश्वर!

छि जिमित त्वःतादिल।

जिपि खनाः छि तंम्बयादीगु दु।

उकिं जिमिगु रक्षा यायेगु नं

त्वःतादिल।

जिमित हाकनं स्वयादिसँ।*

2 छिं जिमिगु बैयात

लिंगिलिगि संकाब्यगु दु,

जिमिगु बैयात चिरिफायाब्यगु दु।

आः थुक्रियात

जाय्काबियादिसँ,

छाय्धाःसा थ्व आः नं

सनाच्चंगु दु।

3 छिं थः मन्तयत

तःधंगु दुःखकष्ट बियादिल

अले जिमित अय्लाःगुलुत थें

लिंगिलिगि संकाबिल।

4 छिं छिगु भय काइपिन्त

ख्याच्चः बियाः नाश जुइपाखें

बचय् यानादिल।

5 छिं बल्लाःगु जव लहातं

जिमित बचय् यानादिसँ,

जिमिगु प्रार्थनाया

लिसः बियादिसँ।

छिं माया यानातःपिं मन्त

बचय् जुइमा।*

6 परमेश्वरं थःगु पवित्र थासं

थथे धयादीगु दु –

“जिं त्याकेधुंकाः

शकेमयात ब्वथले।

अले सुक्कोतया गाःयात

थः मन्तयत इनाबी।

7 गिलाद व मनश्शेनं

जिगु हे खः।

एफ्राइम जिगु छ्यंया

सुरक्षा खः।

यहदा जिगु

राजदण्ड खः।

8 मोआब जिगु

ल्हाः सिलेगु थल खः।

एदोमय् जिं थःगु

लाकां वांछवये।

थुकथं थ्व जिगु खः

धकाः क्यने।

पलिश्त देशयात त्याकाः

जि चिल्लाय् दनाः हाले।”

9 हे परमेश्वर,

सुनां जितः प्यखें पःखाः दुगु

शहरय् यंकाबी?

सुनां जितः एदोमय् थ्यंकाबी?

10 हे परमेश्वर,
 छु धार्थं हे छि जिमित
 त्वःतादियागु ला?
 आः छि जिमिगु सेनालिसे
 जुइ मखुत ला?
 11 शत्रुतलिसे ल्वायेत जिमित
 ग्वाहालि यानादिसेँ
 छायाधाःसा मनुतयगु ग्वाहालि
 ज्याख्यलय् मदु।
 12 परमेश्वरया ग्वाहालि
 जिमिसं त्याके,
 वयकलं जिमि शत्रुतयत्
 बुकादी।

61

सुरक्षाया निति प्रार्थना
 दाऊदया भजन, लय् तइम्हय्सिगु निति – तार बाजं थानाः हालेगु
 1 हे परमेश्वर!
 जिगु ख्वःसः न्यनादिसेँ।
 जिगु प्रार्थना न्यनादिसेँ।

2 जि नुगः मछिन कि
 पृथ्वीया ताताःपाःगु थासं
 जिं छितः ग्वाहालिया निति
 बिन्ति याये।
 जितः सदां सुरक्षित जुइगु
 ल्वहधिकय् यकादिसेँ।
 3 छायाधाःसा छि
 जिगु शरण कायेगु थाय् खः।
 अले बल्लाःगु किल्ला नं खः।
 जिमि शत्रुत अन थ्यंके
 फइ मखु।

4 छिगु थासय् जितः सदांया निति
 च्वने बियादिसेँ।
 छिगु पपूया किचलय् जितः
 सुरक्षित यानाः तयादिसेँ।

5 हे परमेश्वर,
 छि जिगु भाकल न्यनादीगु दु।
 छिं जितः छिगु भय काइपिन्त दइगु
 भिगु खँ बियादीगु दु।

6 जुजुयागु आयु ताहाकः
 यानादिसेँ,
 व पुस्तां पुस्ता तक
 म्वानाच्वनेमा।

7 हे परमेश्वर,
 छिगु न्ह्यःने वं न्ह्याबलें

सेला

राज्य यानाचवनेमा।
छिगु सदां दयाचवनीगु माया
व विश्वासं
वयात सुरक्षा बियादिसँ।

8 थुकथं जि न्हाबलें
थःगु भाकल पूर्वकाः
छिगु नायात तःधंकाचवने।

62

सुरक्षाया निति परमेश्वरया भलसा
दाऊदया भजन, लय् तइमहयसिगु निति –
यदूतन रागय्

1 जिगु मनं परमेश्वरयाके
जक झासु लनी।

जिगु उद्धार
वयक्ःयापाखें जक जुइ।

2 वयक्ः जक जिगु ल्वहंधी खः,
अले वयक्कलं
जितः उद्धार यानादी।

वयक्ः जिगु किल्ला खः,
जि गुबलें बुइ मखु।

3 क्वदलेत्यंगु पःखाः थें च्वंमह
याकःचाम्ह मनूयात

छिमिसं गुबलय् तक
हयकायाचवनेगु?

4 छिमिसं जितः जिगु थासं
क्वफायेत स्वयाच्वंगु दु।

छिपि मखुगु खँ ल्हायेगुलिइ हे
लयतायाचवन!

छिमिसं म्हुतुं सुवाः बियाच्वंसां
नुगलं धाःसा
सराः बियाच्वंगु दु।

5 हे जिगु मन,
परमेश्वरयाके जक झासु लंकि।
छाय्धाःसा जिं परमेश्वरपाखें हे
जक आशा यानागु दु।

6 वयक्ः जक जिगु ल्वहंधी खः,
अले वयक्कलं जितः
उद्धार यानादी।

वयक्कः जिगु किल्ला खः,
जि गुबलें बुइ मखु।

7 जिगु उद्धार परमेश्वरपाखें
जक जुइ।

परमेश्वरपाखें
जक जितः इज्जत दइ।
वयक्कः जिगु शरण कायेगु

सेला

थाय् खः।

वयकः जिगु किल्ला खः।

8 हे मनूत! वयकःयात
 न्हाबलें विश्वास या।
 थःगु नुगः वयकःयात
 चायकाः क्येँ।
 छायाःसा परमेश्वर झीगु शरण
 कायेगु थाय् खः।

सेला

9 चिधंपि मनूत छम्ह सासः
 जक खः।
 तःधंपि मनूत पिनें खने दु थें मदु।
 लनास्वल धाःसा
 इपि याउंसे च्वं,
 निम्हु फय् स्वयाः याउंसे च्वं।

10 मभिगु ज्याखँय्
 विश्वास याये मते
 खुयाहयागु सम्पत्तिइ
 घमण्ड याये मते।
 धिबा यक्व दयावःसां
 उकी नुगः क्वसायके मते।

11 परमेश्वरं तःकः हे
 थये धयादीगु जिं न्यनागु दु,
 “शक्ति जिगु खः,

12 सदां दयाचवनीगु माया
 नं जिगु हे खः।”

हे परमप्रभु
 छिं मनूतयगु ज्या स्वयाः
 सिरपाः बियादी।☆

63

परमेश्वरया माया
 जीवन स्वयाः तःधं
 दाऊदया भजन, यहदाया मरुभूमिइ चवनाचवंबलय्
 1 हे परमेश्वर,
 छि जिम्ह परमेश्वर खः।
 जिं छितः दुनुगलंसिं
 मालाजुया।
 गंगु, झिजांमिझां दंगु व लः मदुगु बैं थें
 जिगु नुगः छि मदयाः प्याःचाः।☆

2 जिं छितः पवित्र थासय्
 खनागु दु।
 अले छिगु शक्ति व महिमा
 नं खना।
 3 छिगु माया जीवन स्वयाः तःधं।

- उकिं जिं न्हाबलें
छितः तःधंके।
4 उकिं जिं मसीतले
छितः तःधंके।
छिगु ना कयाः जिं थःगु
ल्हाः ल्हने।
5 जिगु नुगः तःजिगु भवय नये थें
लुधंगु दु।
जिगु म्हुतुं छिगु म्ये हालाः छितः
तःधंकाच्चनी।
6 जिं लासाय नं छितः लुमंके।
चच्छिं जिं छिगु ध्यान
यानाच्चने।
7 छायाःसा छि जितः न्हाबलें
ग्वाहालि यानादीगु दु।
छिगु पपया किचलय्
जिं लसताया म्ये हाले।
8 जिगु आत्मा छिलिसे
प्यपुनाच्चंगु दु।
छिगु जव ल्हाति जितः
तिबः बियाच्चंगु दु।
9 जितः स्यायेत स्वयाच्चंपि
नाश जुयावनी।
इपि पातालय कुतुं वनी।
10 इपि तरवारं पालाः सी।
अले ध्वंतयगु आहार जुइ।
11 जुजु परमेश्वरलिसे
लयतायाच्चनी।
वयक्ःयात विश्वास याइपिन्सं
वयक्ःयात तःधंकी।
मखुगु खें ल्हानाजुइपिनिगु
म्हुतुप्वाः धाःसा ति।

64

- शत्रुतपाखें रक्षाया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइमहयसिगु निति
1 हे परमेश्वर,
जि दुःखय लाःगु दु,
जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ।
जिमि शत्रुतयगु ख्याच्चलं
जितः बचय् यानादिसँ
2 मभिपिनिगु ग्वसाःपाखें व
मखुगु ज्या यानाजुइपिनिगु
पुचःपाखें
जितः सुचुकादिसँ।
3 इमिसं थःपिनिगु मेयात
तरवार थें ज्वयकातइ।

इमिसं नवाइबलय् नं
वाणं कयक्कू थें नवाइ।

4 इमिसं द्वं मदुपिन्त सुलाः
कयक्की,
आकाझाकां इमिसं
वयात मग्यासें कयक्की।

5 इमिसं थवंथवय् मभिगु
ग्वसाः ग्वयाजुयेत
तिवः बियाजुइ।
गय् यानाः जाः ग्वयेगु धकाः
इमि सल्लाह याना जुइ।
इमिसं धयाजुइ,
“झीगु ग्वसाः सुनां सीके फइ?”

6 इमिसं मभिगु ग्वसाः
ग्वयाः धाइ,
“झीसं धिसिलाक्क ग्वसाः
ग्वयागु दु।”
मनूतयगु नुगः व मन
थुइकां थुइके थाकु।

7 तर परमेश्वरं थःगु वाणं
इमित कयक्कादी।
आकाझाकां हे इपि
घाःपाः जुइ।

8 इमिगु थःपिनिगु हे खं
इपि नाश जुइ।
इमित खंपि सकसिनं
छयं फस्वकाः वनी।

9 मनूत सकलें ग्याइ।
इमिसं परमेश्वरं यानादीगु
ततःधंगु ज्या लुमंकी।
अले वयक्कलं यानादीगु ज्या
कनाजुइ।

10 धर्मी मनूत सकलें
परमप्रभुया ज्यां लयताइ।
अले वयक्कःया शरण्य् वनी।
वयक्कःयात दुनुगलं मानय् याइपि
सकसिनं वयक्कःयात तःधंकी।

65

प्रशंसा व सुभाय्
दाऊदया भजन, लय् तइम्हय्सिगु निंति – छपु म्ये
1 हे परमेश्वर,
जिमिसं छितः सियोनय्
तःधंकेत पियाच्चवना।
अले जिमिसं छिगु नामय्
यानागु भाकल नं पूवके।

- 2 हे जिमिगु प्रार्थना न्यनीम्ह
परमेश्वर,
फुक्क मनूत छिथाय् वइ।
- 3 जिपि पापं बिलिबिलि
जायाच्चने धूकूसा
छि जिपि फुक्कसित
क्षमा यानादिसँ।
- 4 धन्य खः छि ल्ययाः
थःनापं पवित्र थासय्
हःपि मनूत।
छिगु पवित्रगु देगःया आशिषं
जिपि तसकं लुधं।
- 5 हे जिमित उद्दार याइम्ह
परमेश्वर,
छि जिमिगु प्रार्थनाया लिसः
अजू चायापुगु ज्या
यानाक्यनाः बियादी।
पृथ्वीया कुंकुलामय् च्वंपि मनूत
व समुद्रया तापाक्क तापाक्क
च्वंपि मनूतयसं नं
छितः विश्वास याःगु दु।
- 6 छि थःगु शक्तिं च्वापुगुंतयत दयकाः
थथःगु थासय् तयादिल
- 7 छि समुद्रया किसिद्रम्बः
व मनूतयगु हाःहयात नं
दिकादिल।
- 8 छिगु अजू चायापुगु ज्या खनाः
पृथ्वीया कुंकुलामय् च्वंपि
मनूत ग्याःगु दु।
छि थःगु ज्यां निभाः लुइगु थासंनिसें
निभाः बीगु थासय् थयंक
लसतां भयबिका ब्यगु दु।
- 9 छि पृथ्वीयागु च्युताः कयादी,
अले उकियात लः बियाः
सयकीगु यानादी।
बुँइ अन्न सयकेत
परमेश्वरया खुसि लखं जाः।
छि थथे थुकथं यानादी -
- 10 छि क्वानातःगु बुँयात लखं
गाक्क प्याकादी,
वा वयकाः चायात नाइकादी
अले अन्नमा सयकादी।
- 11 छिगु कृपां गुलि यक्व अन्न सइ।
छिं गन पलाः तयादी,
अन गाक्क अन्न सइ।
- 12 मरुभूमिया ख्यःत वाउँसे च्वं
अले पहाडत लसतां भय् ब्यू।
- 13 ख्यःत फै व च्वलयतयसं जाः
बुँत अन्नं जाः।

फुक्कं मिलय् जुयाः
लसतां म्ये हाला जुइ।

66

प्रशंसा व सुभायया भजन
लय् तइम्हयसिगु निति— छपु भजन
1 पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कसिनं
परमेश्वरयात लयतायाः
जयजय या।
2 वय्कःया नांया
महिमा यानाः म्ये हा।
वय्कःयात महिमा यानाः
तःधंकि।
3 परमेश्वरयात धा,
“छिं यानादीगु ज्या
गपायसकं अजू चायापु।
छिगु शक्ति नं थुलि तःधं,
शन्तुत छिगु न्ह्यःने ग्यानाः
कयकुनी।
4 पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कसिनं छितः
आराधना याइ।
इमिसं छितः तःधंकाः
भजन हाली
इमिसं छिगु नांयात तःधंकाः
म्ये हाली।”
5 परमेश्वरं छु यानादिल धकाः
स्वः वा,
वय्कलं मनुतयथाय्
गज्याः गज्याःगु
अजू चायापुगु ज्या यानादिल।
6 वय्कलं समुद्रया दथुइ
लें दयकादिल,
झी तापाःबाज्यापिन्सं
न्यासि वनाः हे
समुद्र छितः,
उकिं झी वय्कःया ज्याय्
लयतायाच्वने।[☆]
7 वय्कलं थःगु शक्ति
सदां राज्य यानादी,
वय्कलं जाति जातियापि
फुक्कसित स्वयाच्वनी
वय्कःया विरोधय् सुं हे मदनेमा।
8 हे फुक्क जातियापि मनुत,
झी परमेश्वरयात प्रशंसा या!
छिमिसं याःगु प्रशंसा सकसिनं
तायेमा।

सेला

सेला

- 9 वयकलं झीत म्वाकातःगु दु,
वयकलं झीत लुफि हाये
बियामदी।
- 10 हे परमेश्वर,
छिं जिमित जाँचय् यानादीगु दु,
छिं जिमित वहःयात
जाँचय् याःथें
जाँचय् यानादीगु दु।
- 11 छिं जिमित जालय्
लाकेबियादिल,
अले ब्वहलय् इयातुगु कु
क्चबिकादिल।
- 12 छिं जिमित जिमि शत्रुतय्पाखें
न्हुकेबियादिल।
जिपि लः व मिया दथुं जुयाः वना।
तर छिं जिमित आः
सुरक्षित थासय् हयादीगु।
- 13 जि छिगु देगलय् होमबलि
ज्वनाः वये।
अले जिं थःगु भाकल पूवके।
- 14 जि तःधंगु दुःखय् लाःबलय्
जिं थःगु म्हुतुं यानागु
भाकल खः, थ्व।
- 15 जिं छिगु वेदीइ होमबलिकथं
स्यल्लाःपिं फैत बलि बीहये।
अले द्रहं व दुग्या बलि बीहये।
- 16 परमेश्वरया भय काइपि
फुक्कं वयाः न्यँ,
जिं वयकलं जिगु निंति
छु छु यानादिल धकाः कने।
- 17 जिं ग्वाहालिया निंति
वयकःयात प्रार्थना याना।
जिं भजन हालाः
वयकःयात तःधंका।
- 18 जिगु नुगः पापं जाःगु जूसा
परमेश्वरं जिगु प्रार्थना
न्यनादी मखुगु जुइ।
- 19 तर परमेश्वरं न्यनादिल।
वयकलं जिगु प्रार्थनाया लिसः
बियादिल।
- 20 परमेश्वरयात तःधंकि,
वयकलं जिगु प्रार्थनायात
न्यनादिल,
अले जितः थःगु
सदां दयाच्चनीगु माया
बियाच्चन।

सेला

67

लयतातां सुभायया भजन
लय तद्ग्रहयसिगु निति – तारया बाजनापं।

1 हे परमेश्वर,
जिमित दया यानादिसँ,
अले सुवा: बियादिसँ।
जिमित थ:गु ख्वा:या दयाया
जलं खयकादिसँ।*

2 छिगु लँपुइ पृथ्वीइ च्वंपि
फुक्क जुइफयेमा।
छिगु उद्वारया शक्ति
फुक्क जातियापिन्सं सीमा।

3 हे परमेश्वर,
जात जातितयसं छित: त:धकेमा,
ख:, फुक्क जात जातितयसं
छित: त:धकेमा।
4 देश देशयापि मनूत लयतायेमा,
अले लसतां म्ये हालेमा
छायधा:सा छि जाति जातियापिन्त
उत्थे याना: शासन यानादी।
अले देश देशयात लँ क्यनादी।

5 हे परमेश्वर,
जात जातितयसं छित: त:धकेमा,
ख:, फुक्कसिनं छित:
त:धकेमा।

6 पृथ्वी अन्न सयकूगु दु।
परमेश्वर, झी परमेश्वरं
झीत आशिष बियादीगु दु।

7 परमेश्वरं झीत आशिष
बियाच्चवनादीमा।
अले पृथ्वीया कुंकुलामय् च्वंपि
सकल मनूतयसं
वयक:यागु भय काइ।

सेला

सेला

68

बिजयया म्ये
दाऊदया भजन, लय तद्ग्रहयसिगु निति – छपु म्ये

1 परमेश्वरं दना:
थ: शत्रुतयत् छ्यालब्याल
यानादीमा।
वयक:यात महीपिं मनूत
वयक:या न्ह्य:नें बिस्युं वनेमा।
2 फसं कुँयात ब्वयक् थें
वयकलं इमित ब्वयकादीमा,

मिइ मैन नायावं थें

परमेश्वरया न्ह्यःने दुष्टत
नाश जुयावनेमा।

3 तर धर्मीत लयतायाच्वनेमा।

इपि परमेश्वरया न्ह्यःने
लयतायेमा,

अले लसतां हालाजुइमा।

4 परमेश्वरया भजन हा!

वयकःया नांयात तःधंकि!

सुपाँय्या च्वं वइम्हयसिगु नितिं
छपु भजन हा।

वयकःया नां परमप्रभु खः

वयकःया न्ह्यःने लयता।

5 पवित्र देगलय् च्वनीम्ह परमेश्वर

मांबौ मदुपिनि बौ खः

अले भाःत मदुपिन्त

रक्षा यानादीम्ह खः।

6 याकःचापिन्त

वयक्लं परिवार दयकादी।

वयक्लं कुनातःपिन्त

त्वःतकादी,

अले इमित लयतायकादी।

विद्रोह याइपि धाःसा

गंगु व लः मदुगु थासय्

च्वनेमाली।

7 हे परमेश्वर,

छि थः मनूतय् न्ह्यः न्ह्यः

झाःबलय्,

छि मरुभूमिया लँ जुयाः

न्ह्यांवनादीबलय्,

8 इस्राएलया परमेश्वर,

सीनि पर्वतय् खनेदयकः

झाःम्ह परमेश्वरया न्ह्यःने

पृथ्वी लिंगिलिंगि सन

व स्वर्ग वा गात। ✧

9 हे परमेश्वर,

छिं गाक्क वा वयकाः

गना च्वंगु थःगु सर्बययात

वाउंसे च्वंकादिल।

10 छिकपिनि मनूत वयाः

अन च्वन।

अले गाक्क अन्न सयकाः

छिं मगाःमचाःपिन्त लुधंक

बियादिल।

11 परमप्रभु आज्ञा बियादिल,

- तःम्ह हे मिसातयसं
 थ्व खँयात न्यंका जुल।
 12 “जुजु व सिपाईत बिर्युं वन।
 छैय् च्वंपि मिसातयसं इमिसं
 त्वःताथकृगु इना काल।
 13 फैगलय् फे स्वयाच्चंपिन्सं नं
 वहःयागु सुकुभन्तु काये खन।
 थ्व सुकुभन्तुयागु पपू वहःयागु
 व पा लुँयागु खः।”
 14 दक्चसिबय् बल्लाःम्हयसिनं
 सल्मोन पहाडय् च्वापु
 गाः थें च्वंक
 जुजुतयत् छ्यालब्याल
 यानादिल।
 15 बाशान पहाड गुलि तःधं,
 थ्व पहाडय् यक्व च्वकात दु।
 16 हे छ्वांछ्वांवःगु पहाड,
 छं छाय् परमेश्वर थः च्वनेत
 ल्ययादीगु पर्वतयात
 नुगः मुइकाः स्वयेगु?
 परमप्रभु अन सदांया नितिं
 च्वनादी।
 17 परमेश्वर थःगु बल्लाःगु
 द्रुलंद्रुः रथया दथुइ च्वनाः
 परमेश्वर सँनै पहाडं पवित्र
 थासय् झाइ।
 18 हे परमप्रभु परमेश्वर,
 छि तःजाःथाय् थाहां झाःबलय्
 छिं कैदीतयत् ज्वनाः झाल।
 छिं मन्तयगु देछा कयादिल,
 विद्रोहीतयगु देछा तकं कयादिल,
 हे परमप्रभु परमेश्वर,
 छि अन सदांया नितिं च्वनादी।[☆]
 19 परमप्रभुयात तःधंकि,
 वयकः झीत बचय् यानादीम्ह
 परमेश्वर खः।
 वयकलं न्हियान्हिथं झीगु
 कु क्वबियादी।
 20 झी परमेश्वर झीत बचय्
 यानादीम्ह परमेश्वर खः।
 परमप्रभुं झीत मृत्युपाखें बचय् यानादी।
 21 परमेश्वरं वयकःया शत्रुतयगु
 छ्यं चुंदंकाबी
 अले थःगु हे लैय् जुइपि पापीतयगु
 छ्यं नं।

सेला

22 परमप्रभुं धयादी,

“जिं इमित बाशानं लित हये।

जिं इमित समुद्रया दुनें नं लित हये।

23 थथे हे जिमि मनूतयसं

इमिगु हिं थःपिनिगु तुति सिल्ली,

इमि खिचातयसं तकं

ब्व कायेखनी।”

24 हे परमेश्वर, छिगु विजय यात्रा

सकसिनं खंगु दु,

परमेश्वर जिमि जुजुयागु

पवित्र थासय्

न्हाःगु विजय यात्रा।

25 म्ये हालीपि न्हाःने न्हाःने,

बाजं थाइपिं ल्युने ल्युने,

दथुइ दम्फु थानावःपिं मिसात दु।

26 परमेश्वरयात वय्कःया

मनूतयगु सभाय् तःधकिं।

याकूबया सन्तान फुक्कसिनं

परमप्रभुयात तःधकिं।

27 दक्वसिबय् न्हापां दक्वसिबय्

चिधंगु बेन्यामीन

कुलयापिं मनूत,

अनंलि यहदा कुलया न्हालुवाःत

व इमिगु पुचः,

वयां ल्यु जबूलन व नप्ताली

कुलया न्हालुवाःत।

28 हे परमेश्वर,

छिं थःगु शक्ति क्यनादिसँ,

न्हापा क्यनादी थें

थःगु शक्ति क्यनादिसँ,

29 यरूशलेमय् दुगु छिगु

देगःया कारणं

जुजुपिन्सं छिगु निंति देछा हइ।

30 तिकथिया दथुइ सुलाच्वपिं

पशुतयत् ब्वःबियादिसँ।

द्रहंत व इमि मस्तय् बथां थें

च्वपिं जातियात ब्वःबियादिसँ,

वहःया कुचात ज्वनाः

तुति भ्वपू मवतले

इमित ब्वःबियादिसँ।

लवापुइ लयताइपिं जात जातितयत्

उखेलाः थुखेलाः मदय्कादिसँ।

31 मिश्र देशं दूतत वइ

कूशं परमेश्वरया न्हाःने

पुलि चुयाः इमिगु देछा बी।

32 पृथ्वीइ च्वंगु राज्यत फुक्कसिनं

परमेश्वरयागु म्ये हा,
परमप्रभुयागु भजन या।

सेला

33 न्हापांनिसें दुगु आकाशय् जुइम्ह

परमप्रभुयात तःधंकि।

वय्कः थःगु शक्तिशाली सलं

हाःगु न्यँ।

34 परमेश्वरयागु शक्तियागु बारे

सकसिनं न्यंकि।

इसाएल न्यंक वय्कः च्वजाः।

वय्कःयागु शक्ति आकाशय्

थ्यंक न्यं।

35 इस्राएलया परमेश्वर

वय्कःयागु देगलय्

तसकं हनेबहःम्ह खः।

वय्कलं थः मन्तयत शक्ति

व बल बियादी।

परमेश्वरयात प्रशंसा या।

69

ग्वाहालिया निति बिन्ति

दाऊदया भजन, लय् तइम्हय्सिगु निति – “लिली स्वां” रागय्

1 हे परमेश्वर,

जितः बचय् यानादिसँ।

जिगु गःपतय् थ्यंक लः

थाहां वये धुंकल।

2 जि तःजाःगु धयाचलय्

दुनावनाच्वनागु दु।

जिगु तुति बैय् चुइ मफया च्वन।

जि तःजाःगु लखय्

लानाच्वनागु दु।

किसिद्वम्बलय्

जि दुनावनाच्वनागु दु।

3 ग्वाहालिया निति

हा हां जि न्यलेधुन,

जिगु सः सुइधुंकल।

परमेश्वरयागु लँ स्वस्वं

जिगु मिखा त्यानुइ धुंकल।

4 जितः म्वायकं म्वायकं

मययकाच्वंपि

जिगु छेनय् च्वंगु सँ स्वयाः

अप्वः दु।

इमिसं मखुगु मखुगु द्रुपं बियाः

जितः स्यंकेत स्वयाच्वंगु दु।

जिं का हे मकयागु नं

लित हिँ धकाः

जिलिसें ल्वापु थःवयाच्वन।*

5 हे परमेश्वर,
जि गुलि मूर्ख धका: छिं स्यु।
जिगु पाप छिगुपाखें
सुलाच्च्वंगु मदु।

6 जिगु कारणं
छित: विश्वास याइपिन्त
मछालापुके मते,
हे दक्व शक्ति दुम्ह
परमप्रभु!
हे इस्राएलया परमेश्वर, छित:
मालाजुइपि जिगु कारणं
क्वह्यंकाच्च्वने म्वा:लेमा।

7 छिगु हे निति
जिं क्वह्यंका च्वनेमाल,
अले मछालापुके माला च्वन।
8 जिमि थ: हे दाजुकिजापिन्सं
जित: म्हमस्यु थें याइगु।
जि थ:गु हे परिवारय्
परदेशी थें जुयाच्च्वनागु दु।

9 छिगु देग:या जोशं जित:
छ्वयक्कुगु दु।
छित: क्वह्यंकिपिन्सं
जित: क्वह्यंकाह:गु दु।[☆]

10 जि अपसं च्वना: ख्वयेबलय्
मनुतयसं जित: हिस्याइ।
11 भांग्रा लं फिना: दु:खं
च्वनेबलय् नं
इपि जित: खना: न्हिली।
12 लँय लँय हे इमिसं जिगु खँ
ल्हाना जुइ।
अय्ला:गुलुतयसं जित:
ध्याचू नका: म्ये हाला जुइ।

13 जि धा:सा छिगु प्रार्थना
यानाच्च्वना, हे परमप्रभु।
जित: छिं ल्ययादीगु इलय् लिस:
बियादिसँ, हे परमेश्वर!
छिगु न्हाबलें दयाच्च्वनीगु
मायाया कारणं
छिगु धात्थेया उद्दारं जित:
लिस: बियादिसँ।
14 जि दुना मवनेमा धका: जित:
त:जा:गु ध्याचलं थकयादिसँ।
जिमि शत्रुतयपाखें
बचय् यानादिसँ
जित: ल:या किसिट्टुम्बलं
बचय् यानादिसँ।

- 15 खुसिबालं जितः चुइके मयनेमा
जि लखं दुना मवनेमा
जि सीगालय् दुसुना मवनेमा।
- 16 हे परमप्रभु,
जितः लिसः बियादिसँ।
छाय्धाःसा छिगु
सदां दयाच्चनीगु माया तःधं।
जिगु सः न्यनादिसँ
छाय्धाःसा छि धात्थे
दयां जाःम्ह खः।
- 17 जिपाखे स्वयादिसँ।
जि तःधंगु दुःखय् लानाच्चंगु दु,
जितः आः हे
लिसः बियादिसँ।
- 18 जितः वयाः बचय् यानादिसँ
जितः जिमि शन्नृतयपाखें
त्वःतकादिसँ।
- 19 जितः मनूतय्सं गुलि
क्वह्वाकातःगु दु धकाः
छि स्यू।
जि गुलि हेला याकाः
मछालापुक च्वने मालाच्चंगु दु
धकाः छि स्यू।
जिमि शन्नृतयसं छु छु
यानाच्चन धकाः
छि फुक्कं स्यू।
- 20 हेलां जिगु नुगः
तज्यायेधुंकल।
छम्हयसिनं धकाः जितः
हःपाः व लिधंसा ब्यू मवः।
- 21 नये पित्याःबलय् इमिसं
जितः बिख नकेहल।
प्याःचाःबलय् इमिसं
जितः चुपाउँ त्वंकेहल।*
- 22 इमिगु भवजं इमित
नाश यायेमा,
इमिगु पवित्र भवय्
इमिगु निंति लिच्चः व स्वःतिपाँय् जुइमा।
- 23 इमिगु मिखा कां जुइमा,
इमिगु दुगःक्वँय् चाःतुइमा।*
- 24 छिगु तं इमित प्वंकादिसँ
छिगु तमं इमित भस्म यायेमा।
- 25 इमिगु छाउनी नाश जुइमा
इमिगु पालय् सुं हे मदयेमा।*
- 26 छाय्धाःसा छिं सर्जाँय
ब्यूम्हयसित इमिसं लितुली।

छिं घाःपाः याःम्हयसिगु
दुःखया बारे खँ ल्हाइ।

27 इमिगु पापया ल्याःचाः
तयादिसँ।
छिं उद्गार यानादीबलय्
इपि दुमथ्यायेमा।

28 जीवनया सफुलि
इमिगु नां हुयादिसँ।
धर्मीतयगु धलखय्
इमिगु नां च्वयादी मते।*

29 तर जि ला दुःखय्
लानाच्चंगु दु,
अले जितः सास्ती
जुयाच्चंगु दु।

हे परमेश्वर,
जितः थःगु शक्ति
बचय् यानादिसँ।

30 जिं परमेश्वरयागु नांयात
तःधंकाः भजन हाले
दुनुगलानिसें सुभाय् बियाः
वयकःयात तःधंके।

31 थुकिं परमप्रभुं थुसा,
न्यक् व तुतिख्वः
दये धुंकूम्ह द्रहचिया
होमबलि बीबलय् स्वयाः
अप्चः लयताइ।

32 क्वत्ययकाः च्वनेमाःपि
थ्व खनाः लयताइ,
परमेश्वरयात माला जुइपिनि
नुगःयात हःपाः दइ।

33 परमप्रभुं मगाःमचाःपिनिगु
सः न्यनादी।
अले कुना तःपि थः मनुतयत
ल्वःमंकादी मखु।

34 स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र
व अन दुपि सकसिनं
वयकःयात प्रशंसा या।

35 छायाधाःसा वयकलं
यस्सलेमयात बचय् यानादी
यहदाया शहरत हानं दयकादी।
वयकःया मनुत अन च्वनी,
अले उकियात अधिकार याइ।

36 अले व थाय् वयकःयागु
आज्ञा मानय् याइपिनि
सन्तानयागु हे जुइ।
वयकःयात माया याइपि

अन च्वनी।

70

ग्वाहालिया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन, लय् तइम्हय्सिगु निति

1 हे परमेश्वर!

जितः बचय् यानादिसँ।

हे परमप्रभु,

जितः ग्वाहालि यायेत
याकनं झासँ।*

2 जितः स्यायेत स्वःपि
लज्या चाये मालेमा,
अले इतिमिति कनेमा।

जिगु दुःखय् लय्तायाजूपि
लिज्यां वनेमा,
अले मछालाः जुइमा।

3 “हः” धकाः

जितः लायबुयाजूपि मछालाः
आछु-आछु कनाजुइमा।

4 छितः मालाजूइपि धाःसा
छिके लय्तायाच्वनेमा।

अले छिं मुक्ति बीगु यःपिन्सं
सदां थथे धयाच्वनेमा,
“परमेश्वर गुलि तःधं!”

5 तर जि ला चीमिम्ह
व छुं मदुम्ह मनु खः।

हे परमप्रभु,

छि जितः उद्धार याइम्ह
व जिम्ह परमेश्वर खः।

जितः ग्वाहालि यायेत
याकनं झासँ।

71

बुराम्ह मनूया प्रार्थना

1 हे परमप्रभु,

जि छिगु शरणय् वयागु दु,
जितः गुबलें मछाले म्वाःलेमा।

2 छिगु धार्मिकतां यानाः

जितः बचय् यानाः
उद्धार यानादिसँ!

जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ
अले जितः बचय् यानादिसँ।

3 जितः सदां सुलेजीक ल्वहंधी
जूयादिसँ।

जितः बचय् यायेत उजं बियादिसँ,
छायधाःसा छि जिगु किल्ला

व शरण कायेगु थाय् खः।

4 हे परमेश्वर,

जितः दुष्ट मनूतयगु ल्हातं

बचय् यानादिसँ।

नुगः मदुपिं व मभिपिं मनूतयगु

ताकतं जितः बचय् यानादिसँ।

5 हे परमप्रभु,

छि हे जक जिगु आशा खः।

हे परमप्रभु,

जिं मचांनिसें छिगु भरोसा

कयागु दु।

6 ब्रूसांनिसें हे जि छिगु

भरोसाय् दु।

मांया प्वाथानिसें हे छि जितः

बिचाः यानाच्चवनादीगु दु।

उकिं जिं सदां छिगु

प्रशंसा याये।

7 यक्व मनूतयगु निति जि छम्ह नमूना

जुयाब्ब्यगु दु।

छाय्धाःसा छि जिम्ह बल्लाःम्ह

रक्षक खः।

8 उकिं जिं मदिकक छिगु प्रशंसा

यानाच्चवनागु दु।

न्हिन्हि जिं छिगु महिमा

न्यंकाच्चने।

9 आः जि बुरा जुइ धुंकाः

जितः त्वःतादी मते।

जि बमलायेधुन

जितः वानादी मते।

10 जिमि शनूतय्सं जितः स्यायेत

स्वयाच्च्वंगु दु।

इमिसं थवंथवय् सल्लाह यानाः

ग्वसाः ग्वयाजगु दु।

11 इमिसं धयाजगु दु,

“परमेश्वरं वयात त्वःते धुंकल।

वयात लितुलिनाः ज्वँ।

छाय्धाःसा वयात बचय् याइपिं

सुं मदये धुंकल।”

12 हे परमेश्वर,

जिपाखें तापानादी मते

जितः ग्वाहालि यायेत

याकनं झासँ।

13 जितः द्रूपं बियाजूपिं

मछालापुक बुइमा

अले नाश जुइमा।

जितः स्यायेत स्वयाजूपिं

क्वह्वंकाः च्वनेमालेमा,

अले मछालाः जुइमा।

- 14 तर जिं ला छिगु ग्वाहालिया
आशा कयांच्वने।
जिं छिगु प्रशसा
अज्ज अप्वः याये।
- 15 छिं यानादीगु धार्मिकताया खँ
जिं सकसितं कनाजुइ।
छिं यानादीगु मुक्तियागु खँ
जिं न्हिन्हि कने।
अथे ला छिं यानादीगु ज्या
जिं कनां कने मफु।
- 16 हे परमप्रभु परमेश्वर,
छिं यानादीगु तःधंगु ज्याया
जिं प्रशंसा याये।
जिं सकसित छिगु हे जक
धार्मिकताया खँ न्येके।
- 17 हे परमेश्वर,
छिं जितः मचांनिसें स्यनादीगु दु।
अले जिं आः तकं
छिं यानादीगु अजू चायापुगु ज्या
मेपिन्त कनावयाच्वनागु दु।
- 18 हे परमेश्वर,
आः जि बुरा जुइ धुन
जिगु सँ तुयुसे च्वने धुंकल।
अयनं आःया
न्ह पुस्तायापि मनूतयत
जिं छिगु अजू चायापुगु
ज्यायागु खँ मन्यंकुतले
जितः त्वःतादी मते।
- 19 हे परमेश्वर,
छिगु धार्मिकता स्वर्ग स्वयाः
च्वजाः।
छिं गुलि अजू चायापुगु ज्या
यानादीगु दु,
हे परमेश्वर,
छिं थें ज्याःम्ह सु दु धकाः?
- 20 छिं जितः तःकः हे दुःखय्
लाकादिल
तर छिं जितः हानं जीवन
बियादीतिनि,
अले मृत्युया गालं
थकयादीतिनि।
- 21 छिं जिगु इज्जत हानं
अप्वयकादी तिनि।
अले जिगु दुःखकष्ट
चीकाछ्वइतिनि।
- 22 हे जिम्ह परमेश्वर,
जिं वीणा थानाः छिं
विश्वास याये बहःम्ह खः

धकाः प्रशंसा याये।
हे इस्राएलया पवित्र परमेश्वर,
सारंगी थानाः जिं छिगु
प्रशंसाया म्ये हाले।
23 जिं छिगु प्रशंसाया म्ये
हालेबलय्
लयतायाः ततःसलं हाले,
छायधाःसा छिं जितः मू पुलाः
त्वःतकादीगु दु।
24 जिं न्हिन्हिं सकसितं छिगु
धार्मिकताया बारे कने,
छायधाःसा जितः स्यायेत स्वयाजूपि
सकलेँ मछालेमाःगु दु,
अले इमिगु इज्जत वंगु दु।

72

जुजुया नितिं प्रार्थना
सोलोमनया भजन
1 हे परमेश्वर,
जुजुयात न्यायं
गथे यानाः
यायेगु स्यनाबियादिसँ।
जुजुया काययात धर्मीं जुइगु खँ
स्यनाबियादिसँ।
2 छिकपिनि मनूतयूत
वं धार्मिकता
शासन याये फयेमा,
अले क्वत्ययकाच्चपिन्त नं
उतिग्यंक न्याय याये फयेमा।
3 पहाड पहाडं मनूतयगु नितिं
भिं हयेमा!
जमिन जमिनय् न्हाथासं
धार्मिकतां जायेमा।
4 जुजुं चीमिपिन्त नं
उतिग्यंक बिचाः यायेमा,
मगाःमचाःपिन्त ग्वाहालि यायेमा
अले इमित क्वत्यलातःपिन्त
न्हंकाछवयेमा।
5 सूर्य व तिमिला दत्तले
छिकपिनि मनूतयसं सदां सदां
छिगु भय कयाच्चनेमा।
6 घाँय लयातःगु ख्यलय्
वा वये थें
जुजुं राज्य यायेमा,
इवार वा वयाः बैयात प्याकू थें
जुजुं राज्य यायेमा।
7 वं राज्य यातले
धर्मीं त च्वन्धाना च्वनेमा।
गुबलय् तक

तिमिला दयाचवनी,
उबलयत्क
शान्ति जुयाचवनेमा।

8 वयागु राज्य छगू समुद्रं
मेगु समुद्र जुयाः न्यनावनेमा
यूफ्रेटिस खुसिनिसें
पृथ्वीया कुनय तक।*
9 मस्भूमिया जातितयसं
वयागु न्ह्यःने क्वछ्छ वइ।
वया शत्रुत बैय् चातुवाः वनी।
10 तर्शीश व तापाक तापाक च्वंगु
समुद्रया सिथय च्वंपिं जुजुतयसं
वयात कर पुलेहइ।
शेबा व सेबाया जुजुपिन्सं
वयात देछा छाःवइ।
11 फुक्क जुजुपिं वयागु न्ह्यःने
क्वछ्छ वइ।
फुक्क जातियापिन्सं वयागु
सेवा याइ।

12 वयाके ग्वाहालि पर्वपिं
चीमिपिन्त
व हाःनाः मदुपिं व मगाःमचाःपिन्त
बचय् याइ।
13 वं मगाःमचाःपिं
व नये मखपिन्त दया याइ,
अले इमिगु उद्धार याइ।
14 इमित अन्याय व अत्याचारं
लिंगना हइ।
इमिगु ज्यान वयागु निति
अतिकं मू वं।

15 जुजु ताःई तक म्वाना
चवनेमा!
शेबाया लुँ वयात दयेमा।
मनूतयसं वयागु निति सदां
प्रार्थना यायेमा।
सदां मनूतयसं वयात
धन्य धायेमा।
16 देशय् यक्व अन्न सयेमा,
पहाडत बालि जायेमा
लेबनानय् थें फलफुलं जायेमा
घाँसं ख्यः जाः थें
मनूतयसं शहर जायेमा।
17 वयागु नां न्ह्याबलेँ
लुमनाचवनेमा।
सूर्य दतले
वयागु नां जायाचवनेमा।
फुक्क जातियापिन्सं वयापाखें

परमेश्वरया
आशिष कायेमा।
सकसिनं वयात्
धन्य धायेमा।

18 परमप्रभुयात् प्रशंसा या,
इस्त्राएलया परमेश्वरयात्!

अजू चायापुगु ज्या वयक्लं हे
जक यानादी।

19 वयक्कःयागु महिमां जाःगु नांया
सदां प्रशंसा जुयाच्चनेमा।

पृथ्वी न्यंक वयक्कःयागु महिमां
जायेमा।
आमेन! आमेन!

20 यिशैया काय दाऊदया प्रार्थना
क्वचाल।

स्वंगू ब्व

73

भज ७३-८९

परमेश्वरया न्याय
आसापया भजन

1 इस्त्राएलया निति

व शुद्ध नुगः दुपिनिगु निति,
परमेश्वर धात्थें हे भिंम्ह खः।

2 तर जिगु तुति ला
खाये धुंक्गु खः।

जिगु पलाः
चुलुबिये धुंक्गु खः।

3 छायाधाःसा दुष्टतयगु
जियावःगु स्वयाः

इपि घमण्डीत खनाः
जिगु नुगः मूगु खः।

4 इमिसं दुःख सी मखु,
इपि बल्लाः व स्वये नं ज्यू।
अले इमिगु उसाँय नं बांलाः।

5 मेपिन्त थें इमित दुःख जुइ मखु,
मेपिन्सं थें इमिसं कष्ट नं
फये म्वाः।

6 उकिं घमण्ड इमिगु तिसा खः
ल्व्वापुरख्यापु इमिगु वसः खः।

7 इमिगु नुगलं मभिगु खँ
जक पिहां वइ,

इमिगु नुगलं मभिगु मभिगु
जक ग्वसाः ग्वयाच्चनी।

8 इमिसं मेपिन्त हेस्याना जुइ,
अले मभिगु खँ ल्हाना जुइ

- इमिसं घमण्ड याना जुइ,
अले मेपिन्त क्वहंकाजुइ।
- 9 इमिसं म्हुतु तःप्वाः यानाः
स्वर्ग व पृथ्वीयागु
खँ ल्हाना जुइ।
- 10 मन्तयत इमिसं थःपाखे
फहिकाकाइ।
मन्तयसं इमिसं धाःगु खँ
अःपुक पत्याः याइ।
- 11 इमिसं धयाजुइ,
“परमेश्वरं गथे यानाः सी?
दक्वसिबय तःधम्हयसिनं
छु जुयाच्वन धकाः स्यू ला?”
- 12 दुष्टत धयापि
थज्याःपि का स्व।
इपि न्ह्याबलें याउक च्वनी,
अले धनसम्पत्ति जक मुंका जुइ।
- 13 अयसा छु जिं थःगु नुगः
शुद्ध याना जुयागु
सिति वन ला?
जिं मभिगु ज्या मयासैं जुयागु नं
सिति वन ला?
- 14 जिं न्हियान्हिथं दुःख जक
फयागु दु!
सुथंनिसैं जिं सजाँय
फयावयाच्वना।
- 15 जिं थथे धयाजुगु जसा
जिं छिकपिनि मन्तयत
धोखा बीगु जुइ।
- 16 जिं थ्व फुक्क खँ
थुइकेगु कुतः याना।
तर थ्व तसकं हे
थाकुगु ज्या जुयाबिल।
- 17 जिं परमेश्वरया पवित्र थासय्
दुहां वना जक,
जिं दुष्टतयगु छु गति जुइ
धकाः सिल।
- 18 धात्थें छिं इमित चुल्लुसे च्वंगु
थासय् तयादी तिनि,
अले विनाशया
गालय् क्वफानादी।
- 19 इपि मिखा पीमलावं
नाश जुयावनी।
इपि ग्यानापुक्क हे
नाश जुयावनी।
- 20 सुथय् न्ह्यालं चाल कि
तनावनीगु म्हगस थें।

- हे परमप्रभु,
छि दनादीबलय्
छिं इमित किचःयात थें
वास्ता यानादी मखु।
- 21 जिगु नुगः हीसे
च्वनाच्चंबलय्
जितः दुःख जुयाच्चंबलय्
- 22 जि छमह पशु थें
मूर्ख जुयाच्च्वनागु खः।
जिं छितः थुइके मफुगु खः।
- 23 अयनं जि ला न्हाबले
छिनापं हे दु।
छिं जिगु जव ल्हाः ज्वनादीगु दु।
- 24 छिं जितः सल्लाह बियाः
लें क्यनादी
अले लिपा जितः तःधंकाः
थःथाय् दुकयादी।
- 25 स्वर्गय् छि बाहेक
जि सु हे दु धकाः?
पृथ्वीइ जितः छि बाहेक
छु हे माःगु दु धकाः?
- 26 जिगु म्ह व मन
बमलाना वने फु
तर जिगु शक्ति सदाया लागि
परमेश्वर खः।
अले वयकः न्हाबले
जिमह खः।
- 27 छिपाखें तापाःपि
नाश जुयावनी।
छितः विश्वासघात याःपिन्त
छिं नाश यानादी।
- 28 परमेश्वरया लिक्क च्वनेगु
जिगु निति गुलि भिं।
जिं परमप्रभुयात शरण कायेगु
थाय् यानागु दु।
जिं छि यानादीगु
फुक्क ज्यायागु खँ कनाजुये।

74

- देशया रक्षाया निति प्रार्थना
आसापया मश्किल
1 हे परमेश्वर,
छिं छाय् थथे
जिमित सदाया निति
मययकादीयागु?
छि थथे छाय् छिकपिनि मनु,

छिकपिनि फैतयगु बथालिसे
तंम्वयादीगु?

2 छिं तःदँ न्ह्यः

थः सर्वय यायेत ल्ययादीपिन्त
लुमंकादिसँ।

अले थःगु जाति यायेत मू पुलाः

त्वःतकादीपि मन्तयत
लुमंकादिसँ।

छि थः च्वनादीगु सियोन पर्वत

व यस्शलेमयात नं
लुमंकादिसँ।

3 शन्तयसं देगलय् च्वंगु फुक्कं

नाश यानाबिल।
थुखेपाखे नं
थःगु पलाः न्ह्याकादिसँ।

4 छिं जिमित नापलानादीगु थासय्

वयाः शन्तयसं सः
ध्वयकूगु दु।

थःपिं त्याःगु चिंकथं

इमिसं अन थःपिनिगु ध्वँय्
ब्वयकाथकूगु दु।

5 जंगलय् सिं पालिपिन्सं थें

इमिसं स्यंकाथकल।

6 बुद्दा कियातःगु फुक्क सिंपौयात

इमिसं थःपिनिगु पा व मुगलं
कुचा कुचा थलाबिल।

7 छिगु देगःयात स्यंकाः

मि तयाबिल।

छिगु पवित्र थाययात

अशुद्ध यानाथकल।

8 इमिसं पाच्चुक हे

न्हंकाछवयेगु
मतिइ तःगु खः।

देशय् दक्व पवित्र थाययात

इमिसं च्याकाबिल।

9 आः अजू चायापुगु चिं

नं खने मन्त

अगमवत्कात

नं छम्ह हे मन्त।

थथे गुबलय् तक

जुयाच्चनी जिपि सुनानं मस्यु।

10 हे परमेश्वर,

शन्तयत गुबलय् तक

न्हीकातयेगु?

इमित सदां छिगु नांयात

क्वह्यंके बियातयेगु ला?

11 छाय् छिं थःगु

बल्लाःगु जव ल्हाः

प्वः चिनाच्चनादियागु?

थःगु ल्हाः फ्यनाः

इमित नाश यानादिसँ।

12 शुंनिसें छि जिमि जुजु खः।

छिं तःकः मछि हे

जिमित बचय् यानादीगु दु।

13 छि थःगु शक्तिं

समुद्रयात ब्वथलादिल।

छिं समुद्रया राक्षसतयगु छ्यं

नच्चुक तछ्यानादिल।*

14 छि लिव्यातन् नांयाम्ह

समुद्रया राक्षसया छ्यं

तछ्यानाः

वयागु ला

मस्भूमिया पशुतयत

नकेबियादिल।*

15 छि हे लःया मूल तछ्यानाः

खुसि व इवाला हायकादिल।

छिं ततःधंगु खुसित

गंकादिल।

16 छि न्हि व चा सृष्टि यानादिल

छिं सूर्य व तिमिलायात दयकाः

इमिगु थासय् तयादिल।

17 छि हे पृथ्वीया लागा चिनादिल

छिं हे ताल्ला व चिकुला

सृष्टि यानादिल।

18 हे परमप्रभु,

छकः लुमंकादिसँ,

छिकपिनि शत्रुत

छि खनाः गथे न्हिल।

मूर्ख मन्तयसं छिगु नांयात

गुकथं क्वहंका जुल।

19 छि थः बमलाःपि

मन्तयगु ज्यान

इमि शत्रुतयगु ल्हातिइ

लःल्हानादी मते

दुःख सियाच्च्वंपि थः मन्तयत

सदांया निति

ल्वःमंकादी मते।

20 छि जिपिलिसं चिनादीगु

बाचा लुमंकादिसँ

देशया फुक्क खिउँगु थासय्

ल्व्वापुख्यापु जुयाच्च्वंगु दु।

21 क्वत्ययकाच्च्वेमाःपि मन्त

मछालापुकाच्च्वे म्वाःलेमा

चीमिपि व मगाःमचाःपिन्सं

छिगु नांयात तःधकेमा।

22 हे परमेश्वर, दनादिसँ,
थःगु खँयात कयाः
नवानादिसँ
छकः लुमंकादिसँ,
मूर्खतयसं छितः न्हिन्हि
हेस्यानाच्चंगु दु।

23 छिकपिनि शत्रुतयसं
तसलं हाःगु सःयात
ल्वःमंकादी मते।
इमिगु सः इन इन तस्सः
जुया वयाच्चंगु दु।

75

न्याय यानादीम्ह परमेश्वर
आसापया भजन, लय तइम्हयसिगु निति – “स्यंके मते” धाःगु रागय् हालेगु म्ये।

1 जिमिसं सुभाय बी हे परमेश्वर,
जिमिसं सुभाय बी।
छाय्धाःसा छि जिमिगु
तापाक मदु।
मनूतयसं छिगु अजू चायापुगु ज्या
कनाजुइ।

2 छिं धयादीगु दु,
“जिं न्यायया निति
ल्वःगु ई ल्ययागु दु।
जिं पक्षपात मजुइक
न्याय याये।”

3 भ्वखाय् ब्वयाः
मनूत व पृथ्वी
वाराक्वारा संसां,
जिं धाःसा थुकिया जगयात
लिधंसा बियातये।

4 घमण्डीतयत् जिं धाये,
“घमण्ड याये मते।”
दुष्टतयत् जिं धाये,
“फुर्ति याये मते।

5 स्वर्गया विरोधय् ल्हाः
ल्हने मते।
अले विरोधी खँ
ल्हाना जुइ मते।”

6 सुं मनुखं, न पुर्बं, न पच्छिमं,
न उत्तरं, न दच्छिनं जुइमा
सुनानं मनूयात थछवये फइ मखु।

सेला

7 न्याय याइम्ह ला परमेश्वर खः।
 सुयात क्वफायेगु
 सुयात थछ्वयेगु धकाः
 वय्कलं हे क्वःछिनादी।
 8 परमप्रभुया ल्हातिइ ख्वला दु,
 थ्व ख्वला
 वय्कःया तमं जाः।
 वय्कलं थ्व हे
 ख्वलां त्वंकादी।
 दुष्टत फुक्कसिनं
 थ्व हे ख्वलां त्वनी,
 भ्याःभचा हे मल्यंक।

9 तर जिं ला न्हाबलें
 परमेश्वरं यानादीगु ज्याया
 खँ कनाजुये
 जि ला न्हाबलें याकूबया
 परमेश्वया भजन हालाजुये।
 10 परमेश्वरं धयादी,
 “दुष्टतयगु शक्ति जिं न्हंकाबी।
 अले धर्मीतयगु शक्ति
 अप्वय्काबी।”

76

न्हाबलें त्याकादीम्ह परमेश्वर
 आसापया भजन, लय् तइम्हयसिगु निति — तारं थाइगु बाजनय् हालेगु
 1 परमेश्वरयात
 यहदाय् सकसिनं म्हस्यू।
 इम्राएलय्
 वय्कःया नां तःधं।
 2 शालेमय्
 वय्कः च्वनीगु खः।
 सियोन पर्वतय्
 वय्कःया छँ दु।
 3 वय्कलं अन थः शत्रुतयगु
 च्यानाच्चंगु वाण, ढाल,
 तरवार,
 व फुक्क ल्वाभः
 त्वथुलादिल।
 4 छि न्हाबलें दयाच्वनीगु
 पहाड स्वयाः झःझः धाः,
 अले तसकं तःजि।
 5 नुगः बल्लाःपिनिगु
 फुक्क ल्वाभः
 लाकाकाये धुंकल।
 इपि सी न्ह्यालय्
 लाये धुंकल।
 बहादुरतय् सं छम्हयसिनं नं

सेला

झीगु विरोधय्

ल्हाः ल्हने मफये धुंकल।

6 हे याकूबया परमेश्वर!

छि छकः हक्कूबलय्

इमि फुक्क सल

व सल गयाः वःपि

सीपि थें जुल।

7 हे परमप्रभु,

छि हे छम्ह जक खः

भय काये बहःम्ह।

छि तंम्बइबलय्

छिगु न्ह्यःने सु च्वने फु?

8-9 हे परमेश्वर,

मभिगु ज्या यानाच्चवंपिन्त

सजाँय बीत

व पृथ्वीइ क्वत्ययका

च्वनेमाःपिन्त बचय् यायेत

स्वर्ग थःगु न्याय न्यकेत

दनादीबलय्

पृथ्वी ग्यानाः सुम्क च्वन।

10 मनूतयसं गुलि तं क्यनी,

उलि हे छिगु नां तःधनी।

लडाइँपाखें बचय् जूपिन्सं

छिगु नखः हनी।

11 छिमिसं छिमि

परमप्रभु परमेश्वरया नामय्

छु भाकल यानागु खः,

व पूर्वकि।

वयकःया प्यखेरं च्वंपि

सकसिनं भय काये बहःम्ह

वयकःयात देछा छायेत हति।

12 वयकलं शासकतयगु

घमण्डयात नचुकादी।

पृथ्वीया जुजुत वयकः

खनाः ग्याइ।

सेला

77

दुःखया इलय्

याउँक दइगु ग्वाहालि

आसापया भजन, लय् तइम्ह यदूतनया निति

1 जिं ततःसलं

परमेश्वरयात

प्रार्थना याना।

जिगु सः न्यनादिल!

2 तःधंगु दुःख जूबलय्

जिं परमप्रभुयात मालाजुया।

चच्छि चच्छि जिं ल्हाः ल्हनाः

प्रार्थना याना।

अयं जिगु मन

याउंसे मच्चं।

3 परमेश्वरयागु बिचाः यायेबलय्
जिं झसुकाः तये।

ध्यान यायेबलय्

नं जिगु नुगः क्वतुनावनी।

4 छिं जितः थ्यने नं मब्यू
नुगः क्वतुनाः

जि नवाये तकं मफइ।

5 जिं वने धुंकूगु खँ लुमंके,
यक्व न्हापाया दिया खँ।

6 जिं बहनिइ थःगु म्ये लुमंका
जिं ध्यानय् दुनाः थःत हे न्यना,

7 “परमेश्वरं इतीत
सदाया निति हे

त्वःतादी ला?

वयक्कलं आः जितः गुबलें हे

दया यानादी मखुत ला?”

8 “वयकःयागु

सदां दयाच्चनीगु माया

सदांया निति तन ला?

वयकःया बचं

सदांया लागि फुत ला?

9 परमेश्वरं दया माया यायेगु

ल्वःमंकादिल ला?

तमय् वयाः वयक्कलं

दया यायेगु त्वःतादिल ला?”

10 अले जिं बिचाः याना,

“थ्व हे जिगु दुःख खः।

दक्वसिबय् तःधंम्हय्सिया

जव ल्हाः जिगु छेनं

चिला वन।”

11 अले जिं छिं यानादीगु

फुक्क खँ लुमंका,

हे परमप्रभु।

छिं न्हापा यानादीगु

अजू चायापुगु ज्या लुमंका।

12 जिं व फुक्क खँय् बिचाः याये।

जिं छिं यानादीगु अजू चायापुगु

ज्यायात ल्वःमंके मफु।

13 हे परमेश्वर,

छिं यानादीगु फुक्क ज्या

पवित्र जू।

छिं थें तःधंम्ह परमेश्वर

मेम्ह सु दइ?

14 छिं अजू चायापुगु ज्या

सेला

सेला

- यानादीम्ह परमेश्वर खः ।
छिं थःगु शक्ति
जाति जातियापिन्त क्यनादिल ।
15 छिं थःगु शक्ति थः मनूतयूत
मू पुलाः त्वःतकादिल,
याकूब व योसेफया सन्तानयात ।
- 16 हे परमेश्वर,
छितः खनाः समुद्र नं ग्यात ।
ततःजाःगु समुद्र नं दुनेनिसें
वाराक्वारा सन ।
17 सुपौचं वा गात,
आकाशय न न्यात
प्यखें हाबलासा त्वल ।
18 न न्याःगु सः
आकाश न्यंक न्यन ।
हाबलासाया जलं प्यखें
जल्ल थित ।
पृथ्वीइ भवखाय ब्वयाः
लिंगिलिंगि सन ।
19 छिं समुद्रयात फायाः
लें दयकादिल ।
तर छिगु पलाया चिं
गनं खने मदु ।
20 छिं थः मनूतयूत फैजवालं थें
लें क्यनादिल ।
अले मोशा व हास्नयात
इमि नायः यानादिल ।

सेला

78

- इसाएलया पुलांगु खं
ज्ञान काःगु
आसापया मशिकल
1 हे जि मनूत!
जिगु खँ न्यँ,
जिं धायेत्यनागु खँय्
न्हाय्पं ब्यु ।
2 जिं उखान छुनाः
स्यनेकने याये ।
जिं न्हापायागु सुलाच्वंगु
खँयात उलाः
उखान छुनाः क्यने ।
3 गुगु खँ झीसं न्यना तयागु खः,
अले स्यु,
अले झी तापाःबाज्यापिन्सं
झीत कनातःगु खः ।
4 परमप्रभुयागु शक्ति,
वयकलं यानादीगु
ततःधंगु ज्याखँ

- व अजू चायापुगु ज्याखँ
 झीसं थः सन्तानपाखें
 मसुचुके।
 झीसं झी लिपायापिन्त
 ध्व खँ कनाथके।
 5 वयकलं याक्बयात
 उजं दयकाः
 इस्राएलया मनुतयत व्यवस्था
 बियादिल।
 वयकलं झी तापाःबाज्यापिन्त
 थः मस्तयत
 वयक्ःयागु व्यवस्था स्थनेत
 उजं दयकादिल।
 6 लिपायापिन्सं नं ध्व खँ
 सीके फयेमा,
 अले इमिसं नं थः मस्तयत कने
 फयेमा धकाः
 थथे यानादीगु खः।
 7 थुकथं इपि सकसिनं
 परमेश्वरयाके विश्वास
 याये फइ,
 अले वयकलं यानादीगु ज्याखँ
 ल्वःमंकी मखु।
 बरु सदां वयक्ःयागु उजं न्यनी।
 8 थुकथं इपि परमेश्वरयात
 क्वातुक विश्वास मयाःपि
 व थःगु नुगलय् परमेश्वरयात
 मतःपि
 इमि तापाःबाज्यापि थें विद्रोही
 व धयागु खँ मन्यनीपि
 जुइ मखु।
 9 एफ्राइमयापि मनुत
 थःपिन्के धनुष व वाण दयकं
 लडाईंनं बिस्सुं वन।
 10 इमिसं वयक्ःलिसे याःगु
 बाचा पूमवंकल,
 अले वयक्ःयागु व्यवस्था
 मानय् मयात।
 11 इमिसं वयकलं यानादीगु
 ज्याखँ
 व वयकलं क्यनादीगु
 अजू चायापुगु ज्याखँ
 ल्वःमंकल।
 12 वयकलं मिश्र देशयागु सोअन
 धाःगु थासय्
 इमि तापाःबाज्यापिन्त
 अजू चायापुगु ज्याखँ यानाः
 क्यनादीगु खः।[☆]
 13 वयकलं समुद्रयात निव्व

- थलादिल,
अले इमित अनं हे
समुद्र छिकेबियादिल।
वयकलं लःयात
पःखाः थें थनादिल।☆
- 14 न्हिनय् वयकलं इमित सुपौचं
व चान्हय् मिया जलं लँ
क्यनादिल।☆
- 15 वयकलं मरुभूमिइ
ल्वहंधी पालाः
लःधाः हायकाः
इमित लः त्वंकादिल।
- 16 वयकलं ल्वहंधिकं
लःधाः पिकयाः
खुसि थें बाः वयकादिल।☆
- 17 अयनं इमिसं वयकःया
विरोधय् पाप याना हे च्वन,
गंगु व लः मदुगु थासय्
दक्वसिबय् तःधंमहय्सिगु
विरोधय् विद्रोह यात।
- 18 इमिसं थःयत्थें नसात्वँसा फ्वनाः
परमेश्वरयागु मन स्वयेत तकं
लिमचिल।
- 19 इमिसं परमेश्वरया विरोधय्
थुकथं नवात,
“छु परमेश्वरं मरुभूमिइ नं
नसात्वँसा बियादी फु ला?
- 20 परमेश्वरं ल्वहंधी पालाः
लःधाः हायकूगु ला खः।
छु वयकलं जिमित मरि
व वयकःया थः मनूतयूत ला नं
दय्काबी फु ला?”
- 21 श्व न्यनाः परमप्रभु
तंचायादिल, अले वयकः
याकूबया सन्तान खनाः
मि जुयादिल।
इपि खनाः वयकःयागु तं
झन तच्चयावल।
- 22 छायधाःसा इमिसं
वयकःयाके विश्वास मतः,
अले वयकलं
इमित बचय् याइ धयागु खँय् नं
पत्याः मयाः।
- 23 अयजूसां वयकलं
आकाशयात उजं बियादिल,
अले स्वर्गयागु लुखा
चायकादिल।
- 24 वयकलं इमित नयेत मन्ना

- गायकादिल,
वयकलं इमित स्वर्गयागु अन्न
बियादिल।[☆]
- 25 थुकथं इमिसं स्वर्गदूततयगु
मरि नल,
वयकलं इमित इमिसं
नयेफक्व नसा बियादिल।
- 26 वयकलं आकाशय् पुर्बयागु
फय् त्वःतादिल,
अले थःगु शक्तिं दच्छिनयागु
फय् संकादिल।
- 27 वयकलं फिसलय् च्वंगु फि थें
अल्याख् झंगःपंक्षी
छ्वयाहयादिल।
- 28 झंगःत फुकक इपि च्वं च्वंगु
लागाय् दुने
व इमिगु पाल जःखः जूवल।
- 29 थुकथं इमिसं लुधंक नल,
वयकलं नसिचापिन्त नकादिल।
- 30 इमि लुधने मलावं
इमिसं नयाच्चंबलय्
- 31 परमेश्वर इपि खनाः
तंचायादिल,
अले इमिगु पुचलय् च्वंपि
बल्लाःपि मन्तयत्
स्यानादिल।
- वयकलं इस्राएलया ल्याय्म्ह-
ल्याय्म्हपि मन्तयत्
स्यानादिल।[☆]
- 32 अयजूसां इमिसं
पाप याना हे च्वन।
वयकःयागु अजू चायापुगु ज्याखँ
खंक खंक इमिसं परमेश्वरयात
विश्वास मयाः।
- 33 उकिं परमेश्वरं इमित
ज्यारख्यलय् मजूइकाः
व ग्या जक ग्यानाः म्वाये
मायकाबिल।
- 34 गुबलय् परमेश्वरं
इमि मन्तयत् स्यानादिल,
उबलय् तिनि इपि वयकःयाथाय्
लिफः स्वयावल।
परमेश्वरयाथाय् लिहां वयाः
इमिसं दुनुगलनिसें वयकःयात
पंत्याः यात।
- 35 अले तिनि परमेश्वर
थःपिनि ल्वहंधी खः,
थः मन्तयत् मू पुलाः

- त्वःतकादीम्ह दक्वसिबय्
तःधम्ह परमेश्वर खः धकाः
इमि लुमन।
- 36 तर इमिसं वय्कःयात
म्हुतुं जक तःधंकाच्चंगु खः,
दुनुगलंनिसें मखु।
- 37 इमिगु नुगः परमेश्वरपाखे
अज्ज नं मलीनि,
परमेश्वरं इपिलिसे
चिनादीगु बाचायागु नं
इमिसं वास्ता मयाः।
- 38 वय्कः दयादुम्ह जूगुलि
वय्कलं इमित क्षमा यानादिल।
वय्कलं इमित नाश यानामदी।
वय्कलं तःकः मछि
थःगु तं क्वलाकादिल।
वय्कलं थःगु तं प्वंकामदी।
- 39 वय्कलं इपि कमजोर
मनूत जक खः,
फय् थें वयाः वनीपिं खः धकाः
लुमंकादिल।
- 40 इमिसं ग्वःकःमछि ला
मस्भूमिइ वय्कःया विरोधय्
विद्रोह यात,
ग्वःकःमछि ला इमिसं
वय्कःयात दुःख बी धुंकल।
- 41 इमिसं तःकः हे परमेश्वरयागु
मन स्वये धुंकल,
अले इस्त्राएलया पवित्रम्हय्सित
तं पिकायके बी धुंकल!
- 42 इमिसं वय्कःयागु शक्ति
ल्वःमंकल,
अले इमिसं इमित
क्वत्यलातःपिनिगु ल्हातं
त्वःतकादीगु नं ल्वःमंकल।
- 43 अले मिश्र देशयागु
सोअन धाःगु थासय्
क्यनादीगु अजू चायापुगु चिं
व ज्या नं ल्वःमंकल।
- 44 वय्कलं अन च्वंगु खुसिइ
हि बाः वय्कादिल,
अले अन च्वंपिन्सं खुसिया लः
त्वने मखन।*
- 45 वय्कलं इमिथाय् भुजिं
छवयाः दुःख बियादिल,
वय्कलं इमिथाय् ब्यांचात
छवयाः इमिगु बुँ

- नाश यानादिल।[☆]
 46 वय्कलं इमिगु बाली व अन्न
 नाश यायेत क्वःबुईचात
 छवयादिल।[☆]
 47 वय्कलं प्वेँ गायकाः
 इमिगु दाखमा स्यंकादिल,
 अले पुगायकाः
 यःमरिमा स्यंकादिल।
 48 वय्कलं इमिगु सा-द्वहंयात
 प्वेँ गायकाः स्यानादिल,
 अले फैचवलयात
 मलखं कयकाः स्यानादिल।[☆]
 49 वय्कलं थः दूत थें यानाः
 इमित थःगु ग्यानापुगु
 तं प्वंकादिल।
 50 वय्कःयागु तं क्वमलाः,
 वय्कलं इमित
 बचय् यानामदी।
 वय्कलं इमित महामारी
 कयकाः स्यानादिल।
 51 वय्कलं मिश्रीतय्
 तःधिकःपि कायपि
 फुक्कसित स्यानादिल।[☆]
 52 थः मनुतयत धाःसा वय्कलं
 फैतयत ज्वये थें
 मस्भूमियागु लं
 पिने यंकादिल।[☆]
 53 वय्कलं इमित बांलाक
 बिचाःसंचाः यानाः यंकादिल,
 उकिं इपि मग्यासे वन।
 इमि शत्रुतयत जक
 समुद्रं नुनाछवल।[☆]
 54 वय्कलं इमित
 थःगु पवित्र देशय्,
 थःगु हे जव ल्हाःया शक्ति
 त्याकादीगु
 थ्व पहाडी देशय् हयादिल।[☆]
 55 वय्कलं थः मनुत न्हावांलिसे
 अनयापि जात जातियापि
 मनुतयत ख्याना छवयादिल।
 अले इमिगु देश
 इस्राएलया कुलतयत
 सर्बयकथं इनाबियादिल।
 इमिगु छेँनं थः मनुतयत
 बियादिल।[☆]

56 अयनं इमिसं दक्वसिबय्

☆ 78:45 ७८:४५ प्रस ८:१-६,२०-२४

☆ 78:46 ७८:४६ प्रस १०:१२-१५

☆ 78:48 ७८:४७-४८ प्रस १:२२-२५

☆ 78:51 ७८:५१ प्रस १२:२९

☆ 78:52 ७८:५२ प्रस १३:१७-२२

☆ 78:53 ७८:५३ प्रस १४:२६-२८

☆ 78:54 ७८:५४ प्रस १५:१७; यहो ३:१४-१७

☆ 78:55 ७८:५५ यहो

- तःधंमहयसिया विरोधय्
विद्रोह यानाः
वयकःयागु मन स्वयांच्वन।
इमिसं वयकःयागु आज्ञा मन्यं।*
- 57 थः तापाःबाज्यापिं थें
इपिं नं परमेश्वरयात
धोखा बीपिं
व विश्वास मदुपिं जुयाः जुल।
अले स्यंगु धनुष थें
भर मदुपिं जुयाः जुल।
- 58 इमिसं मेपिं घःतयगु
पुजा यायेगुथाय् दयकाः
परमेश्वरयात तंम्वयकल।
इमिसं थःगु मूर्तिपाखें
वयकःयात नुगः मुइकाबिल।
- 59 थ्व खनाः परमेश्वरं
तं पिकयादिल,
अले वयकलं इस्त्राएलीतय्त
त्वःतादिल।
- 60 वयकलं शीलौ धाःथाय्
च्वंगु नापलायेगु पाल तकं
त्वःतादिल,
वयकः अन झील्लिसे
च्वनादीगु खः।*
- 61 वयकलं थःगु शक्ति
व महिमायागु चिं,
बाचा चिनादीगु सन्यात
शत्रुतयगु लहातय् लाके
बियादिल।*
- 62 वयकः थः मनुतलिसे
तंम्वयादिल।
अले थः सर्बययात्
शत्रुतयपाखें
स्याकेबियादिल।
- 63 मिं इमि ल्याय्महतय्त
भस्म यात।
ल्यासेतय्त ब्याहा यायेत
मिजंत तकं मन्त।
- 64 इमि पुजाहारीत
तरवारं पालाः सित,
इमि मिसातयसं
ख्वये तकं मखन।
- 65 अले परमप्रभु न्ह्यलं दंमह थें
दनादिल।
वयकः दाखमघं काःमह मनु थें
दनादिल।
- 66 वयकलं थः शत्रुतय्त
ख्याना छवयादिल।

- वयकलं इमित सदांया निति
मछालापुसे च्वंकाबिल।
- 67 वयकलं योसेफया कुलयात
त्वःतादिल,
अले एफ्राइमया कुलयात
ल्ययामदिल।
- 68 बरु वयकलं
यहदाया कुलयात
व सियोन पर्वतयात
ल्ययादिल,
- श्व वयकलं ययकादीगु
पर्वत खः।
- 69 वयकलं थःगु पवित्रथाय्
स्वर्ग थें तःजायक
दयकादिल,
अले पृथ्वी थें धिसिलाक्क
व सदांया निति दयकादिल।
- 70 वयकलं थः दास दाऊदयात
ल्ययादिल।
वयकलं वयात
फैत ज्वयाच्वंगु थासं हयाः
- 71 इस्त्राएलया जुजु यानादिल।
वयकलं दाऊदयात थः सर्बयया
जवाः यानादिल।*
- 72 दाऊदं इमित दुनुगलनिसें
बिचाःसंचाः यात।
अले इमित बालाक
न्ह्यज्याकाः यंकल।

79

- छि गुबलय् तक
जिपिलिसें तंम्वयाच्वनादीगु?
आसापया भजन।
1 हे परमेश्वर,
पिनें वःपिन्सं
छिगु सर्बय त्याका काल।
इमिसं छिगु पवित्र देगःयात
अशुद्ध यानाबिल।
इमिसं यरूशलेमयात
नाश यानाथकल।*
- 2 छिकपिनि दासतयगु
सीम्हयात इमिसं
गिद्धयात नकेत त्वःताथकल।
छिकपिनि विश्वास याये
बहःपिनिगु सीम्हयात
इमिसं गुंपशुतयत
नकेत त्वःताथकल।
- 3 यरूशलेम न्यंक लः थें
हिबाः वयकाथकल।

* 78:71 ७८:७०-७१ १ शम् १६:११-१२; २ शम् ७:८; १ इति १७:७

* 79:1 ७९:१ २ राज २५:८-१०; २ इति ३६:१७-१९; यर ३२:१२-१४

- सीपिन्त थुनेत तर्कं
सुं हे मल्यन।
4 जवंखवं च्वंपि जातितयसं
इतीत हिस्स्यानाच्चन।
इतीत हेबाय्चबाय् यानाः
इपि न्हिलाच्चन।
- 5 हे परमप्रभु,
छि गुबलय् तक जिपिलिसें
तंम्वयाच्चनादीगु?
छि न्ह्याबलें तंम्वयादीगु ला?
छिगु तं सह याये मफय्कः
च्यानाच्चनी?
- 6 छिगु तं छितः नालामकाःपि
जातियात प्वंकादिसँ।
छिगु तं छितः प्रार्थना
मयाइपिन्त प्वंकादिसँ।
- 7 छायाःसा इमिसं याकूबया
सन्तानतयत् स्याःगु दु,
व छि च्वनीगु थाय्यात
नाश यानाथकृगु दु।
- 8 जिमि पुर्खायागु पापयागु निति
जिमित सजाँय बियादी मते।
जिमित दया माया यानादिसँ।
जिमिसं फुक्क आशा त्वःतेधुन।
- 9 हे परमेश्वर,
जिमित ग्वाहालि यानाः
बचय यानादिसँ।
थःगु नांया महिमाया निति
जिमिगु पापयात
क्षमा यानादिसँ।
- 10 जाति जातियापिन्सं जिमिके
“छिमि परमेश्वर गन दु”
धकाः छाया न्यनाच्चन?
छिं जिमिगु मिखा न्ह्यःने
छिकपिनि दासतयगु हिबाः
वयकृगुया ब्वला साइतिनि धकाः
जात जातियापिन्त क्यनादिसँ।
- 11 कुना तःपिनिगु दुःखयागु सः
न्यनादिसँ।
थःगु तःधंगु शक्ति
स्यायेत क्वःछिनातःपिन्त
बचय यानादिसँ।
- 12 हे परमप्रभु!
छितः हेस्याःपि जःलाखःलायात
न्हयद्गु अप्वः
ब्वला सायादिसँ।
- 13 अले छिकपिनि मनु,
छिकपिनि बथांया फै,
जिमिसं छितः सदां सदां

सुभाय् बियाच्चने,
पुस्तां पुस्ता तकं
छितः तःधंकाच्चने।

80

इस्त्राएल परमेश्वरया दाखमा
आसापया भजन, लय् तइम्हयसिगु निति —
“बाचाया लिली स्वांया” रागय्
1 हे इस्त्राएलया फैजवाः,
जिमिगु खँ न्यनादिसँ।
छिं हे योसेफया सन्तानयात
फैबथांयात थें ज्वयादीगु खः।

पपू दुपि कस्बतय्
दथुइ च्वनादीम्ह
हे परमेश्वर,
मनूतयत थःगु जः
क्यनादिसँ।[☆]
2 एफ्राइम, बेन्यामीन व मनश्शे
कुलयापिन्त
थःगु शक्ति क्यनाः
जिमित बचय् यानादिसँ।

3 हे परमेश्वर,
जिमित हाकनं छिपाखे
लित ब्वनाहयादिसँ।
जिमित थःगु ख्वाःया जलं
खयकादिसँ।
अले जक जिपि बचय् जुइ।

4 हे परमप्रभु,
दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वर,
छि गुबलय् तक
थःमनूतयगु प्रार्थना खनाः
तंम्वयाच्च्वनादीगु?

5 छिं जिमित नयेत दुःख
बियादिल।
अले त्वनेत ख्वबि
बियादिल।

6 छिं जिमित जःलाखःलाया
जातितलिसे ल्वायेगु
ल्वापु पुसा जक यानादिल।
जिमि शत्रुतयसं जिमित
हेबाय्चबाय् याइगु।

7 दक्व शक्ति दुम्ह
परमेश्वर,
जिमित हाकनं छिपाखे

लित ब्वनाहयादिसँ।
जिमित थःगु ख्वाःया जलं
खय्कादिसँ।
अले जक जिपि बचय् जुइ।

- 8 छिं जिमित दाखमा थें
मिश्रं हयादिल।
छिं मेमेगु जातियापिन्त पितिनाः
जिमित थःगु देशय् पिनादिल।
- 9 छिं जिमित ब्वलनेत छिकादिल।
जिमिगु हा बल्लात,
अले देशन्यक न्यनावना।
- 10 जिमिगु किचलं गुँत त्वपुल,
जिमिगु कचां ततःमागु
देवदास्या सिमात नं त्वपुल।
- 11 जिमिसं थःगु कचा
भूमध्यसागर तक न्यंका,
अले चुलि यफ्रेटिस खुसि तक
थ्यंका।
- 12 अयनं जिमिगु प्यखेया पःखाः
छाय् थुनादिया?
आः थन न्ह्याम्हं दुहां वयाः
दाख खुयाः यके फु।
- 13 आः गुँफातयसं वयाः न्ह्याः
स्यंकाथके फु,
अले गुँपशुतयसं वयाः
नयाः वने फु।
- 14 हे दक्व शक्ति दुम्ह
परमेश्वर,
जिपिपाखे हाकनं
लिफः स्वयादिसँ।
स्वर्ग जिमित क्वःस्वयादिसँ,
अले जिमिगु दुःख खंकादिसँ।
थ्व दाखमाया सुसाःकुसाः
यानादिसँ
- 15 छिं थःम्हं पिनादीगु
दाखमायात बचय् यानादिसँ।
छिं थःगु लागिं
बल्लाकादीगु कचायात
बचय् यानादिसँ।
- 16 शन्नूतयसं छिगु दाखमायात
ध्यनाब्यगु दु, मि तयाः
छवर्यकाब्यगु दु।
इमित तं क्यनादिसँ,
अले नाश यानादिसँ।
- 17 छिं थःम्हं ल्ययादीपिं मनूतयत्
सुसाःकुसाः यानाः
बचय् यानादिसँ,
छिं थःम्हं हे बल्लाकादीगु

जातियात।
 18 उकिं यानाः जिमिसं छितः
 गुबलं हे त्वःते मखु।
 जिमित न्हगु जीवन बियादिसँ,
 जिमिसं छिगु नां काये।

19 हे परमप्रभु,
 दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वर,
 जिमित हाकनं छिपाखे लित
 ब्वनाहयादिसँ।
 जिमित थःगु ख्वाःया जलं
 खयकादिसँ।
 अले जक जिपि बचय् जुइ।

81

नखःया भजन
 आसापया भजन, लय् तइम्हयसिगु निति —
 गितिया कथं
 1 परमेश्वरयात तःधंकाः
 ततःसलं म्ये हा।
 वयकः झीगु शक्ति खः।
 ततःसलं याकूबया परमेश्वरया
 जय या।
 2 दम्फु व वीणा था,
 सारंगी क्रियाः भजन हा।
 3 अमै व पुन्हिखुन्ह चान्हय्
 झीगु नखः हनेत तुरही पु।*
 4 थ्व इस्राएलयागु विधि खः,
 याकूबया परमेश्वरयागु उजं खः।
 5 वयकलं मिश्र देशय्
 हयककाः वंबलय्
 इस्राएलीतय्गु निति
 थ्व नियम बियादीगु खः।
 जिं म्हमस्यूगु सलं
 थथे धयाच्चंगु ताल,
 6 “जिं छिमिगु ब्वहलं
 कु चीकाबियागु दु,
 जिं छिमित थाकूगु ज्यापाखें
 छुत्काराबियागु दु।
 7 छिमिसं थःपिन्त दुःख
 जूबलय् जितः सःतल,
 अले जिं छिमित
 बचय् यानाबिया।
 नँ न्याइगु सुपौचं
 जिं छिमित लिसः बिया।
 अले मेरीबाया लखय्

जिं छिमित
जाचय् याना।*

सेला

- 8 हे जिमि मन्त, न्यँ,
जिं छिमित ख्याच्च: बिया थके।
हे इस्राएल,
छिमिसं न्याना जक
ब्युगू जूसां गा:
9 छिमिथाय् पिनेयापिं घ:त
गुबलें मदयेमा:
छिमिसं पिनेयापिं
घ:तयगु न्ह्य:ने
भवपुले हे मते।
10 मिश्र देशं छिमित लिगना:
हयाम्ह जि हे छिमि
परमप्रभु परमेश्वर ख:।
छिमिसं थ:पिनिगु म्हुतु चाय्कि,
जिं जाय्काबी।*

- 11 “तर जिमि मन्तयसं
जिगु खँ मन्यं।
इस्राएलं जिगु आज्ञा
मानय् मया:।
12 उकिं जिं इमित इमि यत्थे
जुइमा धका: त्व:ताबिया।
जिं इमित इमि जिराहा
इच्छा कथं याकेबिया।
13 “जिमि मन्तयसं जिगु खँ
न्यंगु जूसा
इस्राएल जिं धा:थें जगु जूसा
14 जिं इमि शत्रुतयत् धायेवं
बुकाछवयेगु ख:।
जिं इमित धायेवं त्याकेगु ख:।
15 जित: महीपिन्सं ग्याना:
जिगु न्ह्य:ने भवपू वइगु ख:।
इमिगु सजाँय सदां सदांया निति
जुइगु ख:।
16 इस्राएलीतयत् धा:सा
दक्वसिबय् भिंगु छव नकेगु ख:,
ल्वहं कस्तिं
छिमित लुधंकिगु ख:।”

82

परमेश्वर
दकलय् त:धम्ह शासक
आसापया भजन्
1 परमेश्वर स्वर्गया सभाया
नाय: जुयादी,

घःतय् दथुइ वयकलं
फैसला यानादी।

2 “छिमिसं गुबलय् तक
अन्याय जुइक
इन्साफ यानाच्चनेगु,
अले दुष्टतयगु
पलिनाच्चनेगु?

सेला

3 मगाःमचाःपि
व मां बौ मदुपिन्त
रक्षा या,
चीमि व क्वत्यका च्वपिनिगु
न्याय या।
4 बमल्लाः व मगाःमचाःपिन्त
बचय् या,
इमित दुष्टतयगु ल्हातं
त्वःतकि।

5 “इमिसं छुं नं मथु,
इमिसं छुं नं मस्यु,
तर खिउंगुलिइ थुखे उखे
जुयाच्चनी,
पृथ्वीया फुक्क जग संगु दु।

6 “जिं धया, ‘छिपि घः खः’,
छिपिं सकलें दक्वसिबय्
तःधंमहयसिया कायपिं खः।*
7 अयत्नं छिपिं मनूत थें
सिनावनी,
अले मेमेपिं शासक थें
छिमिगु जीवन सिधइ।”

8 हे परमेश्वर दनादिसँ,
पृथ्वीया न्याय यानादिसँ
छायधाःसा छिं फुक्क
जातितयत्
अधिकार यानादी।

83

इस्त्राएलया शत्रुतयत् बुकेत प्रार्थना
आसापया भजन
1 हे परमेश्वर,
छिं नमवासें च्वनादी मते!
सुम्क च्वनादी मते!
शान्त जुयादी मते,
हे परमेश्वर!
2 छायधाःसा छिकपिनि शत्रुत
हाःह यानाच्चंगु दु,
छितः मययक्कीपिन्सं
थःगु छयं धस्वाक्गु दु।

3 इमिसं छिकपिनि

मनूतयत् स्यकेत
दुनें दुनें ग्वसाः ग्वयाच्वंगु दु,
इमिसं छिं ययकादीपिं मनूतयगु
विरोधय् जाः ग्वयाच्वंगु दु।

4 इमिसं धाल,

“वा, झीसं इमित इमिगु जाति हे
मदयक नाश यानाबीनु,
अले इम्राएलयात
न्हाबलेया लागि
सकसिनं ल्वःमंकी।”

5 इमिसं छप्पँ जुयाः

ग्वसाः ग्वःगु दु,
अले छिगु हे विरोधय्
सन्धि याःगु दु।

6 थुपि एदोम व

इश्माएलयापिं मनूत,
मोआबीत व हग्रीत,

7 गबाली, अम्मोनी,

अमालेकी, पलिशती
व टुरोसयापिं मनूत खः।

8 लोतया सन्तानतयत्

ग्वाहालि बीत
थुपिनापं अश्शूर नं
मिले जूगु दु।

9 छिं मिघानीतयत्

अले कीशोन खुसिइ
सीसरा व याबीनयात
गथे यानादियागु खः,
अथे हे इमित नं यानादिसँ।*

10 इपि एन्दोरय् नाश जुल,

अले जमिनया लागि
साः जुल।

11 इमि भारदारतयत्

ओरेब व जएब थें
यानादिसँ।

इमि सकलें राजकुमारतयत्

जेबह व सल्मुन्ना थें
यानादिसँ।*

12 इमिसं “परमेश्वरया ख्यः

जिमिगु याये”
धकाः धाःगु खः।

13 हे जिमि परमेश्वर,

धू थें, फसं ब्वयेकूगु सुपः थें
इमित छ्यालब्याल यानादिसँ।

सेला

- 14 मिं गुँ भस्म याःथें,
मिजलां पहाड छवयेकूगु थें
- 15 वाफय् व ग्यानापुगु फसं
इमित थरथर खाकाः
लित्तुलिनादिसँ।
- 16 हे परमप्रभु,
इमिगु ख्वाः लज्यां त्वःपुयादिसँ,
अले इमिसं छिगु नां मालेमा।
- 17 इपि न्ह्याबलेया लागि बुइमा
अले न्ह्याबलेया लागि ग्यायेमा,
इपि लज्या चायाः सीमा।
- 18 छिगु नां परमप्रभु खः,
इमिसं पृथ्वी न्यंक्याम्ह
दक्वसिबय् तःधम्ह शासक खः
धकाः म्हसीमा।

84

- देगलय आराधना याये ययकूगु
कोरह वंशयापिनिगु भजन, लय् तइम्हयसिगु निंति – गितिया कथं
- 1 हे दक्व शक्ति दुम्ह
परमप्रभु,
छि च्वनादीगु थाय्
गुलि यइपुसे च्वँ!
- 2 जितः परमप्रभुया चुकय्
दुहां वने यः,
जितः परमप्रभुया देगलय्
च्वने मास्ति वः।
दुनुगलनिसें
जिं म्वाःम्ह परमेश्वरया लागि
लयतातां म्ये हाले।
- 3 चखुं चातयसं नं
स्वः दयकूगु दु,
इखुं चातयगु नं
थःगु हे छँ दु,
इमिसं थः मस्तय्त
छिगु वेदी लिक्क तइ,
दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु,
जिमि जुजु, जिमि परमेश्वर।
- 4 धन्य खः छिगु देगलय् च्वनाः
न्ह्याबले प्रशंसाया म्ये
हालीपि मन्त।
- 5 धन्य खः छिं बल बियादीपि
अले सियोन पर्वतय् वने
मास्ति वयकाच्चंपि मन्त।
- 6 इपि बाकाया ब्यासिया* दथुइ

सेला

* 84:6 लः१६ बाकाया ब्यासिया अथे धइगु गंगु ब्यासि

जुयावनीबल्य्
 इमिसं उकियात लः
 बुयावङ्गु थाय् यानाबी,
 न्हापा वःगु वां
 अन पुख्त जाइ।
 7 इपि लँय वनाच्चनीबल्य्
 झन बल्लाइ,
 अले सियोन पर्वतय्
 परमेश्वरया न्ह्यःने
 खनेदय्कः वइ।

8 हे परमप्रभु,
 दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वर,
 जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ।
 हे याकूबया परमेश्वर,
 जिपाखे न्हायपं बियादिसँ।

9 हे परमेश्वर,
 जिमिगु ढाल,
 छिं अभिषेक जूम्ह
 जिमि जुजुयात
 सुवाः बियादिसँ।

10 हे परमेश्वर,
 छन्हु छिगु चुकय् च्वनेगु
 मेथाय् दुःछिन्हु स्वयाः भिं।
 दुष्टतयगु पालय् च्वनेगु स्वयाः
 जिमि परमेश्वरया देगःया
 ध्वाखा पिवाः जुइगु यः।

11 परमप्रभु परमेश्वर सूर्य
 व ढाल खः,
 परमप्रभुं दया माया यानादी
 अले इज्जत बियादी।

भिंगु ज्या याइपिन्त
 वयकलं फुक्क भिंगु बियादी।

12 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु!
 धन्य खः छितः
 भरोसा याःपिं मनूत।

85

परमेश्वरया दयाया लागि प्रार्थना
 कोरहतयगु भजन, लय् तइम्हय्सिगु निति

1 हे परमप्रभु,
 छिं थःगु देशयात
 माया यानादीगु दु,
 छिं इस्त्राएलयात हाकनं
 भिं यानादीगु दु।

2 छिं थःमनूतयगु पाप

सेला

क्षमा यानादीगु दु,
इमिगु फुक्क मभिगु ज्या
माफ यानादीगु दु।

सेला

3 छि थःगु तं छखे चीकादीगु दु।
छि थःगु तःधंगु तंपाखें
लिहां झाःगु दु।

4 हे जिमित उद्गार
यानादीम्ह परमेश्वर,
जिमित हाकनं
स्वीकार यानादिसँ,
जिपि खनाः
तंचायादीगु त्वःतादिसँ।

5 छु छि जिपि खनाः
न्हाबले
तंचायाच्चवनादीगु ला?

छिगु तं गुबले
क्वलाइ मखु ला?

6 जिमित हाकनं
बल्लाकादिसँ,
थः मनूतयत्
लयतायकादिसँ।

7 हे परमप्रभु!
जिमित थःगु सदां दयाच्चनीगु
माया क्यनादिसँ,
अले जिमित थःगु
उद्गार बियादिसँ।

8 परमप्रभु परमेश्वरं छु धयादी
व जिं न्यने।
छायधाःसा वयकलं
थः विश्वास यायेबहःपिल्लिसे
शान्तिया खँ ल्हाइ।

तर इपि हाकनं मूर्ख लँय्
मवनेमा।

9 धात्थें हे वयकःया उद्गार
वयकःयात मानय् याइपिनिगु
न्हाःने हे दु,
अथे जुयाः वयकःया महिमा
झीगु देशय् च्वनाच्चवनेमा।

10 सदां दयाच्चनीगु दया माया
व विश्वास थःथवय्
मिलय् जूगु दु,
धार्मिकता व शान्ति
थवंथः चुप्पा नइ।

11 पृथ्वी विश्वास पिहां वइ,
अले धार्मिकता
स्वर्ग क्वय् स्वइ।

- 12 छु भिं परमप्रभुं व हे बियादी,
अले झीगु जमिनं
थःगु बाली बी।
- 13 धार्मिकता परमप्रभुया
न्ह्यः न्ह्यः वनी,
अले वयकःया निति
लँ दयकी।

86

ग्वाहालिया निति प्रार्थना
दाऊदया प्रार्थना
1 हे परमप्रभु,
जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ,
अले लिसः बियादिसँ,
छाय्धाःसा जि चीमि
व मगाःमचाःम्ह खः।
2 जितः रक्षा यानादिसँ,
छाय्धाःसा जि
विश्वास याये बहःम्ह खः।
छि जिमि परमेश्वर खः,
उकिं छित्तः
भरोसा यानाच्चवनाम्ह
छिकपिनि दासयात
उद्धार यानादिसँ।

3 हे परमप्रभु,
जितः दया यानादिसँ,
छाय्धाःसा जि न्हेच्छिं हे
छित्तः प्रार्थना यानाच्चवनागु दु।
4 थः दासयात लयतायकादिसँ।
छाय्धाःसा हे परमप्रभु,
जि थःगु मन छिपाखे हे ल्हने।
5 हे परमप्रभु,
छि भिंम्ह व क्षमा
बियादीम्ह खः।
अले गुलिसिनं
ग्वाहालिया लागि
छित्तः इनाप याइ,
इपि सकसितं
छिं सदां दया माया यानादी।

6 हे परमप्रभु,
जिगु बिन्ति न्यनादिसँ।
ग्वाहालिया लागि यानागु
जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ।
7 दुःखया इलय्
जिं छित्तः प्रार्थना याये,
छाय्धाःसा छिं जित्तः
लिसः बियादी।

8 हे परमप्रभु,

घ:त मध्ये छि थें

जा:म्ह सुं मदु,

छिं यानादीगु थें

मेपिं सुनानं याये फइ मखु।

9 हे परमप्रभु,

छिं गुलि जातितयत दयकादिल,

इपिं फुक्क वया:

छित: आराधना याइ।

अले छिगु नांया प्रशंसा याइ।*

10 छाय्धा:सा छि त:धम्ह

व अजू चायापुगु ज्या

यानादीम्ह ख:,

छि हे जक परमेश्वर ख:।

11 हे परमप्रभु,

जित: छिगु लँपु क्यनादिसँ,

अले जिं दुनुगलंनिसें

छिगु आज्ञा मानय् याये,

छिगु नांया भय कायेत

जिगु मनयात छधी यानादिसँ।

12 हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर,

दुनुगलंनिसें जिं छित: सुभाय् बी,

अले छिगु नांया

प्रशंसा न्ह्याबलें यानाचवने।

13 छाय्धा:सा जि प्रति

छिगु न्ह्याबलें दयाचवनीगु

दया माया त:धं,

छिं जित: चिहानं

बचय् यानादीगु दु।

14 हे परमेश्वर,

घमण्डी मनुत जिगु

विरोधय् दंगु दु,

अले दया माया मद्रुपिं

छपुच: मनुतयसं

जित: स्यायेत स्वयाच्वंगु दु।

इमिसं छित: वास्ता हे मया।

15 तर परमप्रभु,

छि दयादुम्ह, माया यानादीम्ह

परमेश्वर ख:।

छि तंचायेत लिबाकादीम्ह,

सदां दया माया यानादीम्ह

व तसक

विश्वास याये बह:म्ह ख:।

16 जिपाखे लिहांझासँ,

अले जित: दया यानादिसँ,

जि, छिक्पिनि दासयात

थ:गु बल बियादिसँ,

थ: दासीया काय्यात

* 86:9 ८६:९ प्रका १५:४

उद्धार यानादिसेँ।
 17 हे परमप्रभु,
 छिं जितः ग्वाहालि यानादी धइगु
 छगू चिं क्यनादिसेँ।
 अले जितः मययक्कीपि
 थव खनाः लज्या चायेमा।
 छायाःसा हे परमप्रभु,
 छिं जितः
 ग्वाहालि बियादीगु दु
 अले जितः
 ह्ययकादीगु दु।

87

यस्शलेमया प्रशंसा
 कोरह वंशयापिनिगु भजन
 1 परमप्रभुं पवित्र पर्वत सियोनय्
 थःगु शहर दयकादिल।
 2 इस्राएलया मेमेगु
 शहरयात स्वयाः
 वयकलं यस्शलेम शहरयात
 अप्वः माया यानादी।
 3 हे परमेश्वरया शहर,
 परमेश्वरं छंगु बारे धयादीगु
 बांलाःगु खँ न्यँ –
 4 “जिगु आज्ञा पालन याइगु
 देशतयगु धलखय्
 मिश्र व बेबिलोनया नां नं दइ।
 पलिशत, टुरोस व कूशयापि
 मनूतयत
 यस्शलेमयापि मनूतलिसें
 ल्याः खाइ।”
 5 सियोनया बारे थथे धाइ,
 “फुक्क मनूत अनया
 नागरिकता दयाः
 याउंक् च्वनी”
 अले दक्वसिबय् तःधंमं
 वयात बल्लाकादी।
 6 परमप्रभुं जाति जातियापि
 मनूतयगु छगू नां
 धलः दयकादी
 अले उपि सकसिगुं नां
 यस्शलेमय् च्वंपि मनूत
 कथं च्वयादी।
 7 इपि प्याखं ल्हइ अले म्ये हाली,
 “जिमिगु फुक्क सुवाःया मुहान
 सियोनय् दु।”

सेला

सेला

88

- ग्वाहालिया लागि बिनति
कोरहतयगु भजन। लय् तइम्हयूसिया निति —
“महलत लिन्नोत” रागय, एज्जा वंशयाम्ह हेमानया मशिकल
1 हे परमप्रभु,
जितः मुक्ति बियादीम्ह
परमेश्वर!
जिं चान्हे छितः ततःसलं
बिनति यानाच्चनागु दु।
- 2 जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ,
ग्वाहालिया लागि
जिं यानागु प्रार्थना न्यनादिसँ।
- 3 जिगु जीवन दुःखं जाःगु दु।
जिगु जीवन पातालया
लिकक थयंगु दु।
- 4 सीत्यःम्ह मनू थें जि जूगु दु।
बल हे मदुम्ह मनू
थें जि जूगु दु।
- 5 इमिसं जितः सीम्हतय् दथुइ
त्वःतुगु दु,
अले जि सीम्ह थें
क्वदलाः च्वनाच्चनागु दु।
- छिं जितः ल्वःमंकादी धुंकल
जितः छिगु ग्वाहालि नं मदु।
- 6 छिं जितः
दकलय् क्वय्यागु गालय्,
तसकं खिउंगु तःज्जाःगु थासय्
तयादीगु दु।
- 7 छिगु तमं जितः ल्हाकातःगु,
अले छिगु फुक्क लबुं
जितः त्वपू वःगु दु।
- 8 जिमि पासापिपाखें
छिं जितः तापाक तयादीगु दु,
इमिगु मिखाय् जितः
तसकं घच्चाइपूम्ह मनू
यानादीगु दु।
- जितः कुनातःगु दु,
जि पिहां वयेमफु।
- 9 जितः जूगु दुःखया लागि
ख्वःख्वं जिगु मिखा
बुलुसे च्वने धुंकल।
हे परमप्रभु,
जिं छितः न्हियान्हिथं
प्रार्थना यानागु दु,
जिं थःगु ल्हाः
छिपाखे ल्हनागु दु।

सेला

- 10 छु छिं सीम्हतयत्
थःगु अजू चायापुगु ज्या
क्यनादी ला?
छु सी धुंकूपि मनूत दनाः
छिगु प्रशंसा याइ ला?
- 11 छु छिगु दया मायाया बयान
मृत्यु लोक्य याइ ला?
छि सदां दया माया
दुम्ह खः धकाः
नाश लोक्य धाइ ला?
- 12 छु छिगु अजू चायापुगु ज्या
खिउँगु थासय्
व धार्मिकताया ज्या
फुक्क ल्वःमनिगु थासय्
सी ला?
- 13 हे परमप्रभु,
ग्वाहालिया लागि जिं ला
छितः बिन्ति याये,
अले सुथ न्हापां
जिं छितः प्रार्थना याये।
- 14 हे परमप्रभु,
छिं छाय् जितः
त्वःतादियागु?
छिं छाय् थःगु ख्वाः
जिपाखें फस्वय्कादीयागु?
- 15 ल्यायम्हबलय् निसें हे
जि दुःख स्यूगु दु।
जि सीत्यंगु दु
- छिं यानादीगु सजौयलय्
जि ग्यानाः निराश जूगु दु।
- 16 छिगु ग्यानापुगु तमं
जितः त्वपूगु दु,
छिगु सजौयनं
जितः नाश यायेत्यंगु दु।
- 17 इमिसं बा वःगु खुसिं थें
न्हिच्छि हे जितः
घेरय् यानातःगु दु,
इमिसं प्यखेरं जितः त्वपुइ
धुंकल।
- 18 छिं जिमि पासापि
व जिमि यःपिन्त जिपाखें
तापाकादीगु दु,
खिउँगु जिमि छम्ह पासा जूगु दु।

सेला

89

देशया संकटया इलय्
छपु भजन

दाऊद नाप परमेश्वरया बाचा व इस्राएलया दुर्दशा, लय् तइमहयसिगु निंति – एजा एतानया मश्किल

1 जिं परमप्रभुया

सदां दयाचवनीगु

दया मायाया

म्ये हालाचवने,

छि पुस्तां पुस्ता तक

थः मन्त प्रति

विश्वास याये बहःमह जुयादी धकाः

जिं मन्तयत् कनाचवने।

2 छिगु सदां दयाचवनीगु

दया माया

अले छिगु विश्वास याये बहःसू

आकाश थें

थातं चवनी धकाः जिं स्यू।

3 छिं धयादिल,

“जिं थःमहं ल्ययाम्हनापं

बाचा चिनागु दु,

थः दास दाऊदलिसे

पाफयागु दु,

4 ‘छिमि छमह सन्तान न्ह्याबले

जुजु जुयाचवनी,

छंगु सिंहासनयात

पुस्तां पुस्ता

तक तये।’ ”✧

5 हे परमप्रभु,

स्वर्गय् छिगु अजू चायापुगु ज्याया

प्रशंसा जुइ,

स्वर्गदूततयगु पुचलय्

छि विश्वास याये बहःमह खः

धकाः प्रशंसा जुइ।

6 छाय्धाःसा

स्वर्गय् परमप्रभु थें

जाःमह सुं नं मदु,

परमप्रभुनापं ज्वःलाःमह

सुं नं स्वर्गयाम्ह प्राणी मदु।

7 परमेश्वर पवित्र मन्तयगु सभाय्

तसकं इज्जत यायेमाःमह

व थः जःखः च्वंपिं

फुक्क स्वयाः

अप्चः ग्याये माःमह खः।

8 हे दक्व शक्ति दुमह

परमप्रभु परमेश्वर,

छि थें ज्याःमह सु दु धकाः?

हे परमप्रभु,

- फुक्क खँय छि
विश्वास याये बहःम्ह खः।
- 9 छिं तःधंगु लबु
थाहा वयाच्चंगु समुद्रय्
राज्य यानादी,
उकियागु लबु थाहां वइबलय्
छिं हे उकियात शान्त यानादी।
- 10 छिं हे तःधिकःम्ह समुद्रया
जन्तुयात काच्याक कुचुक
यानादिल,
छिं थः शत्रुतय्त
थःगु ल्हाःया बलं
छ्यालब्याल यानादिल।
- 11 आकाश व पृथ्वी छिगु हे खः,
संसार व उकी दुगु फुक्क
छिं हे दयकादीगु खः।
- 12 उत्तर व दच्छिन
छिं दयकादीगु खः,
तबोर व हेर्मोन पर्वत
छिगु नामय्
लयलयतातां म्ये हाली।
- 13 छि गुलि बल्लाःम्ह खः!
छिगु बल गुलि तःधं!
- 14 धार्मिकता व न्याय
छिगु सिंहासनया जग खः।
छिगु सदां दइगु दया माया
व विश्वास याये बहःसू
छिक्पिनि दूतत जुयाः
छिगु न्ह्यः न्ह्यः वनी।
- 15 हे परमप्रभु,
धन्य खः भजन हालाः
छिगु आराधना याइपि,
व छिगु दयाया जलय्
म्वानाच्चनिपि मनूत।
- 16 इपि न्हिच्छि हे
छिगु हे नामय् लयताइ।
अले इपि छिगु हे
धार्मिकताया कारणं
चवय् थाहां वनी।
- 17 छायाधाःसा छि हे
इमिगु महिमा व शक्ति खः।
अले छिगु हे दया मायां
जिमित बल्लाकादीगु दु।
- 18 हे परमप्रभु,
छिं जिमित रक्षा याइम्ह
ल्ययादिल,
छिं इम्राएलया पवित्र परमेश्वरं हे
जिमित जुजु बियादिल।

- 19 यक्व न्हापा छिं
थः विश्वास यायेबहःपि
मनूतयत् दर्शन बियाः
थथे धयादिल,
“जिं छम्ह नांजाःम्ह सिपाइँयात
ग्वाहालि यानागु दु,
जिं मनूतय दथुं ल्ययाम्ह
छम्ह मनूयात राज्ययागु
सिंहासन बियागु दु।
- 20 जिं जिमि दास दाऊदयात कयाः
थःगु पवित्र चिकनं
अभिषेक यानागु दु।[☆]
- 21 जिगु बल न्हाबलें
वयाके दयाच्चनी।
जिगु शक्ति वयात
बल्लाकाबी।
- 22 सुं शत्रुं वयात झंगः लाये
खनी मखु,
सुं दुष्टं वयात क्वह्येके
खनी मखु।
- 23 जिं वया शत्रुतयत्
वयागु न्हाःनं नाश यानाबी,
अले वयात मययकिपिन्के
विपत्ति हयाबी।
- 24 जिं वयात सदां दइगु
दया माया यानाच्चने,
अले वनापं विश्वास याये
बहःम्ह जुयाच्चने,
जिगु नापाखें
वयागु शक्ति अप्वयावनी।
- 25 जिं वयागु राज्य
भूमध्यसागरंनिसें यूफ्रेटिस
खुसि तक थ्यंकाबी।
- 26 वं जितः थथे धकाः सःती,
‘छि जिमि बाः,
जिमि परमेश्वर
व जिगु उद्धारया
ल्वहंधी खः।’
- 27 हाकनं जिं वयात
थः तःधिकःम्ह काय्
व पृथ्वीया जुजुपिनि
नायः दयकाबी।[☆]
- 28 जिगु सदां दयाच्चनीगु
दया माया वयाके दयाच्चनी,
अले जिं वनापं चिनागु बाचा
न्हाबलें दयाच्चनी।
- 29 जिं वया वंशयात न्हाबलें
तयातये,

- अले आकाश दतले
वयागु सिंहासन दयाचवनी।
- 30 वया सन्तानं जिगु
व्यवस्थायात त्वःतल धाःसा
जिगु नियमकथं मज्जुल धाःसा,
- 31 जिगु विधियात हाचांगाल धाःसा,
जिगु आज्ञा पालन मयात
धाःसा,
- 32 जिं इमिगु अपराधया सज्जय
कथिं,
व इमिगु अधर्मया सज्जय
कोरी बी।
- 33 अयनं जिं जिगु माया
दाऊदपाखें चीकाछवये मखु।
अले जिं वयात बियागु
बचं पूमवंकुसैं
त्वःते मखु।
- 34 जिं थःगु बाचा त्वथुले नं मखु,
जिं थःगु म्हतुं वयात बियागु
बचं लित काये नं मखु।
- 35 जिं थःगु पवित्र नामय्
न्हाबलेया लागि
बचं बियागु दु,
जिं दाऊदलिसे गुबले
मखुगु खँ ल्हाये मखु।
- 36 वयागु वंश न्हाबले
दयाचवनी
अले जिगु न्ह्यःने
वयागु सिंहासन
सूर्य थें दयाचवनी।
- 37 व तिमिला थें
न्हाबलेया लागि
पलिस्था जुइ,
आकाशया साक्षी ला
विश्वास यायेबहः जुइ।”
- 38 अयनं छिं थःमंहं
अभिषेक यानादीम्हयसित
त्वःतादीगु दु,
इन्कार यानादीगु दु,
अले छिं वलिसैं
तंचायादीगु दु।
- 39 छिं थः दासनापं
चिनादीगु बाचायात
त्वःतादीगु दु,
छिं वयागु श्रीपेच
बैय् वान्छवयाः
अशुद्ध यानादीगु दु।
- 40 छिं वयागु शहरत
रक्षा याइगु फुक्क परखाः

सेला

- थुनादीगु दु,
अले वया किल्ला भज्यंक
स्यकादीगु दु।
- 41 अनं जुयाः वनीपिं
सकसिनं वयात
लुतय् याःगु दु,
वया जःलाखःलातयसं
वयात हिस्याइगु।
- 42 छिं वया शत्रुतयत्
बल्लाकादिल,
वया फुक्क शत्रुतयत्
लयताय्कादीगु दु।
- 43 हानं छिं वयागु तरवारया
धाःयात हीकादीगु दु,
अले छिं लडाइँलय् वयात
ग्वाहालि यानादीगु मदु।
- 44 छिं वयागु गौरव
सिधय्कादीगु दु,
अले वयागु सिंहासन
बँय् वांछवयादीगु दु।
- 45 वयागु ल्याय्महया दि
छिं कम यानादीगु दु,
छिं वयात लज्यां
त्वपुयादीगु दु।
- 46 हे परमप्रभु, गुबलय् तक?
छु छिं न्ह्याबलें
जिमिगुपाखें थःगु ख्वाः
फस्वय्कादीगु ला?
छिगु तं गुबलय् तक
मि थें च्यानाच्चवनीगु?
- 47 जिगु जीवन गुलि चिहाकः
धकाः लुमंकादिसैं।
छिं छाय् मफतय् मनुतयत्
सृष्टि यानादियागु?
- 48 सु मनु न्ह्याबलें म्वानाच्चवनी?
सुनां थःत कालया
शक्तिपाखें बचय् याये फइ?
- 49 हे परमप्रभु,
छिगु न्हापायागु सदां दइगु
दया माया गन वन?
छिं थःगु विश्वास याये बहःसुलिइ
दाऊदनापं पाफयादीगु गन दु?
- 50 लुमंकादिसैं हे परमप्रभु,
गथे मनुतयसं छिकपिनि
दासयात बेइज्जत यात,
अले गथे यानाः जिं
छितः आराधना मयाइपिं

सेला

सेला

जातियापि मनुतयगु हेला
 सह यानाचवना।
 51 छिकपिनि शनुतयसं
 जितः हिस्यागु दु,
 हे परमप्रभु,
 इमिसं छिं अभिषेक यानादीम्ह
 जुजुयात
 पला पलाखय् हिस्याइगु।

52 न्ह्याबलें
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
 आमेन! आमेन!

प्यंगूगु ब्व 90

भज ९०-१०६

परमेश्वरया मनु मोशाय्ना प्रार्थना
 1 हे परमप्रभु,
 छि पुस्तां पुस्ता तक
 जिमिगु च्वनेगु थाय्
 जुयादीगु दु।
 2 पहाडत दये न्ह्यः,
 छिं पृथ्वी व संसारयात सृष्टि
 यानादी न्ह्यः निसें,
 अले शुम्निसें लिपा तक
 छि हे परमेश्वर खः।
 3 छिं मनुयात हाकनं
 धुलय् लित छ्वयादी।
 अले धयादी,
 “हे मनुया सन्तान, लिहां हूँ।”
 4 छिगु लागि दुःछि दें ला
 म्हेगः वंगु छन्हु थें जक खः,
 चान्हयसिगु चिहाकःगु ई थें
 जक खः।
 5 बाः वःगु लखें थें
 छिं मनुतयत चुइकायंकादी,
 इपि म्हेगस थें खः,
 इपि सुथय् ब्यावइगु
 घाँय थें खः।
 6 सुथय् बुँ ह्याः व थाहां वइ,
 तर बहनी गनाः
 सुक्चिनावनी।
 7 छिगु तमं जिपि नाश जुइ,
 छिगु तःधंगु तमं
 जिमित ख्याइ।
 8 छिं जिमिगु पाप

थःगु न्ह्यःने तयादी,
जिमिगु सुलाच्चंगु पापयात
थःम्हं खनीगु थासय्
तयादी।

9 छिगु तमं जिमिगु आयु
कम यानाबी।
जिमिगु जीवन
झसुकाः ततं फुनावनी।

10 जिपि न्हयेदँ
तक म्वाइ,
बलं फत धाःसा
चयदँ तक जुइफु,
अयलं जिमिगु ई
संकट व दुःखय् जक फुइ,
छाय्धाःसा जीवन याकनं फुइ
अले जिपि ब्वयावनी।

11 छिगु तंया शक्ति
सुनां सीके फु?
छिगु तं नं छिगु भय कायेगु
ति हे तःधं धकाः
सुनां स्यू?

12 जिपि बुद्धि दुपि जुइत जिमित
थःगु दिं ल्याः खायेगु
स्यनादिसँ।

13 अज्ज ग्वःन्हु तक छिगु तं
दयाच्चनी?
हे परमप्रभु! थः दासतय्त
दया यानादिसँ।

14 सुथ पतिकं थःगु
सदां दयाच्चनीगु दया मायां
जिमित जाय्कादिसँ।
अले जिमिसं भजन हाले फयेमा
व म्वानाच्चंतले लयतायाच्चने
फयेमा।

15 ग्वःन्हु तक छि जिमित
सास्ती बियादिल,
अले ग्वःदँ तक
जिमिसं दुःखसिया,
उलि हे दँ
जिमित लयताय्कादिसँ।

16 छिगु ज्या
छि दासतयसं खनेमा,
छिगु महिमा
इमि सन्तानतयसं खनेमा।

17 परमप्रभु, जिमि परमेश्वर,
छिगु दया माया जिमिके दयेमा,
जिमिसं यानागु फुक्क ज्याय्

जिमित ताःलाकादिसैं।

91

- जिमित रक्षा यानादीम्ह
परमेश्वर
1 दक्वसिबय् तःधंम्ह परमप्रभुयागु
शरणय् च्वनीम्ह मनू
दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरयागु
सुरक्षाय् च्वनी।
- 2 जिं परमप्रभुया बारे धाये,
“वय्कः जिगु शरण कायेगु थाय्
व किल्ला खः,
वय्कः जिमि परमेश्वर खः,
जिं वय्कःयात भरोसा याना।”
- 3 धात्थें वय्कलं छन्त
शिकारीया जालं
व ग्यानापुगु ल्वचं
बचय् यानादी।
- 4 वय्कलं छन्त
थःगु पपुति त्वपुयादी,
अले छन्त वय्कःया शरणय्
बालाक च्वने दइ।
वय्कःया विश्वास याये
बहःगु बचं छंगु ढाल
व सुरक्षा खः।
- 5 न्हिनय् आकाझाकां
वइगु हमलापाखें
वा चान्हय् जुइगु छुं नं
खतरापाखें
छु ग्याये माली मखु।
- 6 छुं खिउँलय् वइगु ल्वय् खनाः
व न्हिनय् स्यंकीगु
महामारी खनाः
ग्याइ मखु।
- 7 छंगु न्ह्यःने द्रुःछिम्ह,
अले छंगु जवपाखे झिद्रुःम्ह
क्वदलेफु
अयनं छन्त छुं जुइ मखु।
- 8 दुष्टतय्सं गथे यानाः
सजाँय फइ, छं खनी।
- 9 परमप्रभुयात छं थः च्वनेगु थाय्
दय्कल धाःसा,
अले दक्वसिबय् तःधंम्हय्सित
थःत रक्षा याइम्ह
दय्कल धाःसा,
10 छन्त छुं मभिं जुइ मखु,
छंगु छँया न्ह्यःने छुं विपत्ति

वइ नं मखु।

- 11 छ न्हाथाय् वंसां रक्षा यायेत
परमेश्वरं थः दूततयत् आज्ञा
बियादी।*
- 12 अले इमिसं छन्त ल्हातय्
फया काइ।
मखुसा छंगु तुति ल्वहँतय्
न्याः वनी।*
- 13 छ सिंह व गोमन सर्पयात तुति न्हुइ,
ल्याय्म्हम्ह सिंह व सर्पयात
छं तुति न्हुचुन्हुइ।*
- 14 परमप्रभुं धयादी,
“सुनां जितः माया याइ
इमित जि बचय् याये,
अले सुनां जितः परमप्रभु धकाः
स्वीकार याइ
इमित जि रक्षा याये।
- 15 इमिसं जितः सःतीबलय्
जिं इमित लिसः बी,
इमित दुःख जुइबलय्
जि इपिनापं च्वने,
जिं इमित बचय् याये,
अले इज्जत याये।
- 16 जिं इमित ताहाःगु आयु बी,
जिं इमित बचय् याये।”

92

- परमेश्वरया प्रशंसाया भजन
शबाथया निति छपु भजन
1 हे परमप्रभु परमेश्वर, दक्वसिबय्
तःधम्ह,
छितः सुभाय् बीगु
व छितः तःधंकाः
भजन हालेगु बांलाःगु खँ खः।
- 2-3 तारयागु बाजं थानाः
अले वीणाया लय् पिकयाः
सुथय् सुथय्
छिगु सदां दयाच्च्वनीगु
दया मायाया बारे कनेगु
व चान्हय् चान्हय्
छि गुलि विश्वास याये
बहःम्ह खः धकाः
न्यकेगु बांलाःगु खँ खः।
- 4 हे परमप्रभु,
छिं जितः थःगु ज्यां
लयताय्कादीगु दु।

- छिं यानादीगु ज्याया कारणं
जि लयल्यतातां म्ये हाले।
- 5 हे परमप्रभु,
छिगु ज्या गुलि तःधं,
छिगु बिचाः गुलि दुग्यं।
- 6 थ्व खँ बुद्धि मदुम्ह मनुखं
सीके फइ मखु,
मूर्खं थुइके नं फइ मखु,
- 7 दुष्ट मनुत घौय् थें थाहां वयेफु,
दुष्ट ज्या याइपिनिगु भिं जुइफु,
तर इपि सदांया लागि
नाश जुयावनी।
- 8 हे परमप्रभु,
छि सदांया लागि दक्वसिबय्
तःधंम्ह खः।
- 9 हे परमप्रभु,
छिक्पिनि शत्रुत नाश जुयावनी,
अले दुष्टत उखेलाः थुखेलाः
मदइ धकाः जिमिसं स्यू।
- 10 छिं जितः गुंयाम्ह द्रुहं थें
बल्लाकादीगु दु,
छिं जितः लसताया चिकनं
अभिषेक यानादीगु दु।
- 11 जिं थः शत्रुत बगु खनागु दु,
अले दुष्टतयगु ख्वःसः
न्यनागु दु।
- 12 धर्मीत ताय्गाः
सिमा थें थाहां वइ,
अले लेबनानया देवदारु
सिमा थें बल्लानाः तःमा जुइ।
- 13 इपि परमप्रभुया देगलय् प्यगु
सिमा थें जुइ,
इपि इी परमेश्वरया चुकय्
च्वन्हाया वइ,
- 14 इपि न्ह्याबलें वाउँसे च्वनी
अले बल्लाना च्वनी।
इमिसं बुरा जुयाः नं फल बी।
- 15 परमप्रभु भिंम्ह खः,
अले वयकः जिमि ल्वहंधी खः,
वयकःयाके छुं अधर्म मदु।

व गौरवया वसः
फिनादीगु दु।

पृथ्वीयागु जग बल्लाः

व गुबले लिंगिलिगि सनी मखु।

2 हे परमप्रभु,

छिगु सिंहासन न्हापांसिं दु।

छि थः हे नं न्हापांसिं दी।

3 समुद्रय लबु दनावःगु दु,

समुद्रया लबुया संः

तस्सः जूगु दु,

समुद्रय ग्यानापुक्क किसिद्वम्बः

थाहां वःगु दु।

4 समुद्रया सः स्वयाः

अले समुद्रया लबु स्वयाः नं,

दकलय च्वय च्वनादीमह

परमप्रभु शक्ति दुमह खः।

5 हे परमप्रभु,

छिगु नियम न्हाबले दयाच्वनी,

छिगु देगः सदांया निति

पवित्र जू।

94

परमप्रभु सकसिया न्यायाधीश

1 हे परमप्रभु,

छि सजाँय बियादीमह

परमेश्वर खः,

थःगु तं क्यनादिसँ।

2 छि सकल मनूतय न्यायाधीश खः,

दनादिसँ,

अले घमण्डीतयत

छु यायेमाःगु खः यानादिसँ।

3 हे परमप्रभु,

दुष्टत गुबलय तक

लयतायाच्वनी?

गुबलय तक?

4 इमिसं तःधंछुयाः खँ

ल्हानाजुइगु।

मभिपिं मनूत फुक्कसिनं

फुइँ यानाजुइगु।

5 हे परमप्रभु!

इमिसं छिकपिनि मनूतयत

क्वत्यला जुइगु,

इमिसं छिं थः मनु धाःपिन्त

सास्ती यानाजुइगु।

6 इमिसं भाःत मदुपिं मिस्त,

मां-बौ मदुपिं मस्त

व परदेशीतयत स्थानाबीगु।

- 7 इमिसं धाइ,
 “परमप्रभुं झीत खनी मखु,
 याकूबया परमेश्वरं वास्ता
 यानादी मखु।”
- 8 अय् पशु थें ज्याःपिं मनूत,
 होश या,
 अय् मूर्खत, छिमिके
 गुबलय बुद्धि दइगु?
- 9 छिमित न्हायपं ब्युम्हयसिनं
 मताइ ला?
 छिमित मिखा ब्युम्हयसिनं
 मखनी ला?
- 10 वयकलं जाति जातियात
 कजय् यानादी,
 छु वयकलं छिमित
 सर्जॉय बियामदी ला?
 वयकः सकल मनूतयत स्यनेकने
 यानादीम्ह खः,
 छु वयकःयाके थःगु ज्ञान
 मदइ ला?
- 11 परमप्रभुं मनूतयगु बिचाः स्यु,
 अले व बिचाः ज्यालगय् मजू
 धकाः स्यु।[☆]
- 12 हे परमप्रभु, धन्यम्ह खः
 छिं कजय् यानादीम्ह मनु,
 अले छिं थःगु हे व्यवस्था
 स्यनेकने यानातःम्ह मनु।
- 13 छिं वयात दुःखया इलंनिसें
 दुष्टतयगु निति गाः म्हइबलय
 तकं शान्ति बियादी।
- 14 परमप्रभुं थः प्रजायात
 त्वःतादी मखु,
 परमप्रभुं थःम्हं ल्ययादीगु
 जातियात त्वःतादी मखु।
- 15 अदालतय् हाकनं न्याय दइ,
 धर्मीं मनूतयसं उकिया पॅली।
- 16 दुष्टतयगु विरोधय् जिनापं
 सु दनी?
 मभिंगु ज्या याइपिनिगु विरोधय्
 जिगु निति सु दनी?
- 17 परमप्रभुं जितः ग्वाहालि
 बियामदीगु जूसा ला
 जि न्हापा हे सुनसान चिहानय्
 च्वने धुंकीगु जुइ।
- 18 जिं धया,
 “जिगु तुति चुलुयाच्वंगु दु,”

- तर हे परमप्रभु,
छिगु सदां दयाच्चनीगु
दया मायां
जितः तिबः बिल,
19 जि तसकं नुगः मछिनीबल्य्
छिं जितः हःपाः बियाः
लयताय्कादी।
- 20 छु दुष्ट शासकत छिनापं
मिल्य जुइ फइ ला?
इमिसं थःगु कान्नुयात छ्यलाः
स्यकेगु ग्वसाः ग्वइगु।
- 21 इपि धर्मी मनुतयगु विरोधय्
छर्पे जुयाजुइ,
अले छुं मस्यूपिन्त द्रपं बियाः
स्यानाजुइ।
- 22 तर परमप्रभु जिगु किल्ला खः,
जिमि परमेश्वर जिगु
शरण कायेगु ल्वहंधी खः।
- 23 परमेश्वरं इमिगु मभिंगु
ज्याया पलेसा मभिं यानादी,
इमिगु पापया लागि
इमित नाश यानादी।
परमप्रभु झी परमेश्वरं
इमित नाश यानादी।

95

- प्रशंसाया भजन
1 वा, परमप्रभुया नितिं
लयतातां म्ये हालेनु,
झी उद्वारया ल्वहंधीयात
जयजय यायेनु।
- 2 सुभाय् ब्युब्युं
वय्कःया न्ह्यःने वनेनु,
भजन व म्ये हा हां
वय्कःयात प्रशंसा यायेनु।
- 3 परमप्रभु तःधंम्ह परमेश्वर खः,
फुक्क घःतय् च्वय् तःधंम्ह
जुजु खः।
- 4 पृथ्वीया ततःजाःगु थाय्
वय्कःया ल्हातय् दु।
पहाडया च्वका च्वका नं
वय्कःयागु हे खः।
- 5 समुद्र वय्कःयागु हे खः,
वय्कलं हे उकियात
दय्कादीगु खः,
वय्कलं गंगु बँ नं
दय्कादीगु खः।

- 6 वा, झीसं छयं क्वछुकाः
 वयकःयात आराधना यायेनु,
 झीत दयकादीम्ह परमप्रभुया
 न्ह्याःने पुलि चुयेनु।
- 7 वयकः हे झी परमेश्वर खः,
 अले झीपिं वयकःया प्रजा
 व वयकःया बथायापिं फै खः।[☆]

- थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः
 ताल धाःसा,
 8 छिमि पुर्खा मेरीबाय्*
 व छन्हू मस्साहयां मरुभूमिइ
 जिड़ी जूगु थें
 छिपि जिड़ी जुइ मते।[☆]
- 9 जिं इमिगु लागि यानागु ज्या
 खंगु दुसां
 इमिसं जितः जाँचय् यात,
 जिगु मन स्वल।
- 10 पिइदँ तक जि इपि खनाः
 तंचाया, अले जिं धया,
 “थुपिं जिपाखें फहिला वनीगु
 मनदुपिं खः,
 इमिसं जिगु लँ म्हसीके मफु।
- 11 उकिं जिं तमं पाफयाः धया,
 ‘छिपिं जिगु झासु लनेगु थासय्
 गुबलें दुहां वये फइ मखु।’ ”[☆]

96

- परमेश्वर दकलय् तःधंम्ह जुजु
 1 परमप्रभुया निति छपु न्हंगु
 भजन हा,
 हे पृथ्वीयापि सकल मनुत,
 परमप्रभुया निति
 प्रशंसाया म्ये हा!
 2 परमप्रभुया लागि भजन हा,
 वयकःया नांया प्रशंसा या,
 न्हियान्हिथं वयकलं यानादीगु
 उद्वारया भिगु खँ न्यंकि।[☆]
- 3 जाति जातियात
 वयकःया महिमाया बारे न्यंकि,
 सकल मनुतयत
 वयकःया अजू चायापुगु
 ज्याया बारे कं।
- 4 परमप्रभु तःधंम्ह व तसकं
 प्रशंसा याये बहःम्ह खः।

☆ 95:7 १५:३७-८ हिब ३:१५; ४:१७ ☆ 95:7 १५:३७-११ हिब ३:७-११
 थुकिया अर्थ जाँच खः। ☆ 95:8 १५:३८-९ प्रस १७:१-७; गन्ती २०:२-१३
 ☆ 96:2 १६:२-१३ १ इति १६:२३-३३

* 95:8 १५:८मेरीबा थुकिया अर्थ ल्वापु खः। † 95:8 १५:८ मस्साह
 ☆ 95:11 १५:११ गन्ती १४:२०-२३; व्य १:३४-३६; १२:१-१७; हिब ४:३-५

मेपि घःतयत् स्वयाः

वय्कःयात अप्वः

मानय् यायेमाः ।

5 जाति जातियापि घःत ला

मूर्ति जक खः,

तर परमप्रभुं ला

स्वर्ग दयकादिल ।

6 वय्कःया जःखः प्यखेरं

महिमा व गौरवं झःझः

धयाच्चंगु दु,

वय्कःया देगः शक्तिं जाः

अले झःझः धाः ।

7 अय् जाति जातिया छँजःपिं,

परमप्रभुया प्रशंसा या,

वय्कःया महिमा व शक्तिया

प्रशंसा या,

8 परमप्रभुया नांयात तःधकेत

वय्कःया प्रशंसा या,

देछा ज्वनाः वय्कःया

देगलय् वा ।

9 पवित्रतां झःझः धाय्कः

परमप्रभुया आराधना या ।

हे पृथ्वीयापि

सकल मनूत,

वय्कःया ग्याःभय का! ☆

10 फुक्क जातितयत् धा,

“परमप्रभु जुजु खः,”

संसार धिसिलाक्क च्वंगु दु

उकियात संके फइ मखु ।

वय्कलं न्यायकथं

मनूतयगु इन्साफ यानादी ।

11 पृथ्वी व आकाश लयतायेमा,

समुद्र व अन दुपिं

फुक्क प्राणीत लयतायाः

तसकं हालेमा ।

12 बूँ व उकी सःगु फुक्क

लयतायेमा,

अले गुँयागु फुक्क सिमा

परमप्रभुया न्ह्यःने

लयतायाः म्ये हालेमा,

13 परमप्रभु पृथ्वीइ राज्य यायेत

झाइबलय्

वय्कलं न्याय व धार्मिकताकथं

संसारयापि मनूतयत्

राज्य यानादी ।

97

- दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया महिमा
 1 परमप्रभु जुजु खः।
 पृथ्वी लयतायेमा,
 समुद्रया टापुत लयतायेमा।
- 2 परमप्रभुया छचाःखेरं
 ख्वातुक हाकुगु सुपाँय दु,
 वयक्कलं न्याय व धार्मिकतां
 राज्य यानादी।
- 3 मि वय्कःया
 न्ह्यःने न्ह्यःने वनी,
 अले वय्कःया प्यखेरं च्वंपि
 शत्रुतय्त नाश याइ।
- 4 वय्कःया हाबलासां
 संसारयात जः खय्काबी,
 थ्व खनाः
 पृथ्वी थरथर खाइ।
- 5 परमप्रभुया न्ह्यःने,
 फुक्क पृथ्वीयाम्ह
 प्रभुया न्ह्यःने
 पहाडत मैन थें नायावनी।
- 6 स्वर्ग वय्कःया
 धार्मिकता क्यनी,
 सकल मनुतयसं वय्कःया
 महिमा खनी।
- 7 मूर्ति पुजा याइपि,
 मूर्तितयगु बारे घमण्ड याइपि
 सकलें मछाले माली।
 परमप्रभुया न्ह्यःने
 फुक्क घःतयसं छ्यं क्वछुकाः
 आराधना याइ।
- 8 हे परमप्रभु,
 छिगु न्यायया कारणं
 सियोनयापि मनुत लयताः,
 यहदाया गांत लयताः।
- 9 हे परमप्रभु, दक्वसिब्य तःधंम्ह,
 छि पृथ्वीयाम्ह शासक खः,
 छि फुक्क घःत स्वयाः
 तसकं तःधंम्ह खः।
- 10 परमप्रभुयात माया याइपिन्सं
 मभिगुयात ययकी मखु,
 वयक्कलं थः विश्वास याये
 बहःपिनिगु प्राण रक्षा यानादी,
 वयक्कलं इमित दुष्टतयगु ल्हातं
 बचय् यानादी।
- 11 धर्मीतयगु निति जः
 ह्लातःगु दु,
 अले भिंपि मनुतयगु निति लसता।

12 हे धर्मी मनुत,
परमप्रभुलिसे लयता,
अले वयकःया पवित्र नांयात
तःधकि।

98

परमेश्वर संसारयाम्ह शासक खः

- 1 परमप्रभुया नितिं
छपु न्हगु भजन हा,
वयकलं अजू चायापुगु ज्या
यानादीगु दु,
थःगु शक्ति व पवित्र बलं
वयकः त्याःगु दु।
- 2 परमप्रभुं थःगु उद्धारया ज्या
क्यनादीगु दु,
वयकलं थःगु धार्मिकता
जाति जातितयत
क्यनादीगु दु।
- 3 वयकलं इस्राएलीतयत सदां
दयाचवनीगु दया माया
बी धकाः
चिनादीगु बाचा व विश्वास याये
बहःम्ह जुयेगु लुमंकादीगु दु।
पृथ्वीया कुंकुलामय् च्वंपिन्सं
झी परमेश्वरं यानादीगु
उद्धार खंगु दु।
- 4 हे पृथ्वीयापि सकल मनुत,
लयतातां भजन हा,
लयलयतातां भजन हालाः
वयकःयात प्रशंसा या।
- 5 परमप्रभुया प्रशंसा या!
वीणा थानाः परमप्रभुया
प्रशंसा या!
- 6 तुरही व नेक् पु,
अले परमप्रभु झी जुजुयात
लयतातां जयजय या।
- 7 समुद्र व उकी च्वंपिं फुक्क
प्राणीतयत
वयकःयात तःधकाः ततःसलं
हालेब्यु!
अले पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंपिं
सकसितं
वयकःयात तःधकाः ततःसलं
हालेब्यु!
- 8 खुसितयसं ल्हाःपा थायेमा,
पहाडतयसं छक्वलं लसतां
म्ये हालेमा।

9 श्व परमप्रभुया न्ह्यःने जुइमा।
 छायाधाःसा वयकः पृथ्वीइ
 राज्य यायेत झायादीत्यंगु दु।
 वयकलं धार्मिकतां सुयागु
 पै मलीसें
 संसारयापि मनूतयगु
 न्याय यानादी।

99

परमेश्वर दकलय तःधंम्ह जुजु
 1 परमप्रभु जुजु खः, मनूत
 गयायेमा।
 वयकः कःरूबतय्
 दथुइ च्वनादीगु दु।
 पृथ्वी लिंगिलिगि सनेमा।[☆]
 2 परमप्रभु सियोनय् दक्वसिबय्
 तःधंम्ह खः,
 वयकः फुक्क जातितसिबय्
 तःधंम्ह खः।
 3 इमिसं छिगु तःधंगु व तःजिगु
 नांया प्रशंसा यायेमा!
 वयकः पवित्र खः।
 4 जुजु तःधंगु शक्ति दुम्ह खः,
 वयकलं न्याययात ययकादी,
 छिं इस्त्राएलय् न्यायया पलिस्था
 यानादीगु दु,
 न्याय व धार्मिकतां ज्या
 यानादीगु दु।
 5 परमप्रभु इी परमेश्वरया
 प्रशंसा या
 वयकःया सिंहासनया न्ह्यःने
 छयं क्वछुकि।
 वयकः पवित्र खः।
 6 मोशा व हारून वयकःया
 पुजाहारीत खः,
 अले वयकःया नां कयाः प्रार्थना
 याइम्ह छम्ह शमूएल खः।
 इमिसं परमप्रभुयात
 ग्वाहालिया निति इनाप यात,
 अले वयकलं इमित
 लिसः बियादिल।
 7 वयकलं सुर्पोयया थामं
 इपिलिसे नवानादिल,
 वयकलं बियादीगु नियम
 व आज्ञा इमिसं पालन यात।[☆]

- 8 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर,
छिं थः प्रजायात लिसः
बियादिल।
छिं इमित पापया सजाँय
बियादीगु जूसां
छि इमिगु लागि
क्षमा बियादीमह परमेश्वर खः।
- 9 परमप्रभु झी परमेश्वरया
प्रशंसा या,
अले वय्कःया पवित्र पहाडय्
आराधना या!
परमप्रभु झी परमेश्वर पवित्र खः।

100

- सुभाय्या भजन
- 1 हे पृथ्वीयापि
सकल मनुत,
परमप्रभुया जयजय या।
- 2 लयतातां परमप्रभुया
आराधना या,
लसतां जाःगु भजन हालाः
वय्कःया न्ह्यःने वा।
- 3 परमप्रभु हे परमेश्वर खः
धकाः सीकि।
वय्कलं हे झीत दय्कादिल,
झीपि वय्कःया हे खः।
अले झीपि वय्कःया प्रजा
व वय्कःया ख्यःयापि
फैत खः।
- 4 सुभाय् ब्युब्युं देगःया
ध्वाखाय् दुहां हूँ,
प्रशंसा यायां वय्कःया
चुक्य हूँ,
वय्कःयात सुभाय् ब्यु,
अले वय्कःया नांया
प्रशंसा या।
- 5 परमप्रभु भिंमह खः,
वय्कःया दया माया
सदां दयाच्चवनी।
वय्कः न्ह्याबलेया लागि
विश्वास याये बहःमह खः।[☆]

101

जुजु व वया बचं
दाऊदया भजन

☆ 100:5 १००:५ १ इति १६:३४; २ इति ५:१३; ७:३; एज ३:११; भज १०६:१; १०७:१; ११८:१; १३६:१; यर ३३:११

- 1 जिं छिगु सदां दयाच्चनीगु
दया माया व न्याययागु
म्ये हाले,
हे परमप्रभु,
जिं म्ये हाला:
छिगु प्रशंसा याये।
- 2 जिगु पहःचहः द्रं मदुगु जुइ
छि जिथाय गुबलय झायेगु?
जिं थःगु छैय श्रद्ध जीवन हने।
- 3 जिं मर्भियात
गुबले सह याये मखु,
परमेश्वरपाखें फहिला
वनिपिनिगु ज्या
जितः तसकं मयः।
इपि जिलिसें प्यपुनी मखु।
- 4 मर्भिंगु मति दुपि मनूतपाखें
जि तापाक च्वने।
जिं मर्भिं ज्या नाप
छुं स्वापु तये मखु।
- 5 थः जःलाखःलाया बारे
मखुगु खँ ल्हाइम्हयसित
जिं नाश यानाबी।
फुइँ यानाजुइपि व घमण्डी
मनूतयत्
जिं सह याये मखु।
- 6 जिं परमेश्वरयात विश्वास याइपि
मनूतयत् जक ल्ययाः
थःगु दरबारय तये।
अले द्रं मदयकः जुइपिन्सं जक
जिगु सेवा याइ।
- 7 ध्वंलाइम्ह मन् जिगु छैय
च्वने दइ मखु।
मखुगु खँ ल्हाइम्ह मन्
जिगु मिखाया न्ह्यःने
च्वने दइ मखु।
- 8 जिं न्हियान्हिथं सुथ पतिकं
देशय च्वपि दुष्टतयत्
न्हकेगु याये।
परमप्रभुया शहरं मर्भिं ज्या याइपि
सकसितं पितिनाछवये।

102

आपतय लाःम्ह ल्यायम्हया प्रार्थना
दुःखय लाःम्ह मनूया प्रार्थना। तसकं दुःख जुबलय परमप्रभुया न्ह्यःने वं थःगु दुःख प्वंकी।
1 हे परमप्रभु,
जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ,

ग्वाहालिया निति यानागु
जिगु इनाप न्यनादिसँ।

2 जितः आपत जुबलय्
थःगु ख्वाः जिपाखें
फस्वय्कादी मते,
जिं इनाप यायेबलय्
न्यनादिसँ,
अले याकनं लिसः बियादिसँ।

3 जिगु जीवन कुँ थें
तनावनाच्वंगु दु,
जिगु म्ह मि थें च्यानाच्वंगु दु,

4 जिगु नुगः घाँय थें
सुकृगनावंगु दु,
जितः नये मास्ति मवः।

5 जि तस्सलं पिच्यानाः
हालाच्वना।
जि छेंगू व क्वेँय् जक जुइ धुन।

6 जि मरुभूमियाम्ह
न्हिकांझंगः थें जुइ धुन,
झिजामिजां दंगु थासय् च्वंम्ह
न्हिकांझंगः थें जुइ धुन।

7 जि न्ह्यः धयागु हे तनेधुकल।
जि पलिइ च्वंम्ह
याकः झंगः थें जुइ धुन।

8 जिमि शत्रुतयसं जितः
न्हिच्छिं हेस्याइगु।
जितः हेस्याइपिन्सं
सराः बी माल कि
जिगु नां कयाः सराः बीगु।

9 नउ जिगु नयेगु नसा जूगु दु,
अले जिं ख्वबि ल्वाकज्याःगु
लः त्वनेगु।

10 छायाधाःसा छि जिलिसें
तंम्वयादीगु दु,
अले जितः छरे
वांछ्वयादीगु दु।

11 जिगु जीवन बिनावंगु
निभाः थें जुयाब्यगु दु।
अले जि गंगु घाँय थें जुइ धुन।

12 तर हे परमप्रभु,
छि सदां थःगु सिंहासनय् च्वनादी।
छिगु नां पुस्तां पुस्ता तक
दयाच्वनी।

13 पलाः ल्हनादिसँ!
सियोनयात दया यानादिसँ!
सियोनयात दया यायेगु ई

- वये धुंकल।
 श्व हे पायुछिगु ई खः।
- 14 छिकपिनि दासतयत
 सियोनया छगः छगः ल्वहं यः।
 अले उकिया छफुति छफुति धूयात
 इमिसं माया याः।
- 15 जाति जातियापि मनुतयसं
 परमप्रभुया नांयात च्वछाइ,
 अले पृथ्वीयापि सकलें जुजुपिन्सं
 वयकःया महिमायात तःधंकी।
- 16 गुबलय् परमप्रभुं सियोनयात
 हानं दयकादी
 वयकलं थः गुलि तःधंम्ह खः
 धइगु क्यनादी।
- 17 वयकलं छुं मदुपि मनुतयगु
 प्रार्थना न्यनादी,
 अले इमिगु इनापयात
 हेला यानादी मखु।
- 18 श्व खँ लिपाया पुस्ताया
 निति च्वयाति,
 अले आः मबुनिपिन्सं नं
 परमप्रभुयात तःधंकी,
- 19 वयकलं स्वर्गय् च्वय्च्वंगु
 थःगु पवित्रगु थासं
 क्वय् स्वयादिल।
 वयकलं स्वर्गं पृथ्वीइ
 स्वयादिल।
- 20 वयकलं कुना तःपिनिगु
 दुःखया सः न्यनादिल
 अले स्यायेगु सजौय
 बियातःपिन्त
 छुत्कारा बियादिल।
- 21-22 थुकथं जाति जातियापि मनुत
 व थीथी राज्य छप्पँ जुयाः
 वयकःयात आराधना
 याःवइबलय्
 सियोनय् परमप्रभुया
 नांयात तःधंकी।
 अले यस्शलेमय्
 वयकःयात तःधंकी।
- 23 ल्याय्म्हबलय् हे वयकलं
 जितः कमजोर यानादीगु दु,
 अले जिगु आयु
 कम यानादीगु दु।
- 24 “हे जिमि परमेश्वर,
 ल्याय्म्हबलय् हे

- जितः यंकादी मते।
छिगु दें पुस्तां पुस्ता तक
दयाचवनी।”
- 25 दकलय् न्हापां
छिं पृथ्वी सृष्टि यानादिल,
अले थःगु हे ल्हातं
आकाश दय्कादिल।
- 26 थुपि ला मदयावनी,
तर छि सदां दयाचवनी,
थुपि फुक्क वसः थें
भ्वाथः जुयावनी।
छिं थुमित वसः थें हिलादी,
अले थुपि मदयावनी।
- 27 छि न्हाबले उत्थें जुयाचवनी।
छिगु आयु गुबले फुइ मखु।[☆]
- 28 छिकपिनि दासतय् मचाखाचा
पुस्तां पुस्ता तक
छिगु न्ह्यःने सुरक्षित जुयाचवनी।

103

- परमेश्वरया माया
दाऊदया भजन
1 जिं दुनुगलनिसें
परमप्रभुया
प्रशंसा याये।
जिं दुनुगलनिसें वय्कःया
पवित्र नांया प्रशंसा याये।
- 2 जिं दुनुगलनिसें परमप्रभुया
प्रशंसा याये।
वय्कलं यानादीगु भिंगु ज्या
जिं गुबले ल्वःमंके मखु।
- 3 वय्कलं जिगु फुक्क
पाप क्षमा यानादी
अले जिगु फुक्क
ल्वय् लंकादी
- 4 वय्कलं जितः सीगालं
त्वःतकादिल,
अले जितः सदां दइगु
दया माया व मायां
घेरय् यानादी।
- 5 वय्कलं जितः फुक्क
भिगु खं पूर्वकादी।
अले जिगु ल्याय्महसू
इमाया थें न्हधाः जुइ।
- 6 परमप्रभुं क्वत्यलातःपिन्त
न्याय यानादी,

- अले इमिगु अधिकार इमित
बियादी।
- 7 वय्कलं थःगु लँ मोशायात
क्यनादिल,
अले इम्राएलीतयत् थःगु ज्या
क्यनादिल।
- 8 परमप्रभु दयादुम्ह
व माया यानादीम्ह खः।
वय्कः काचाक्क
तम्ब्यादी मखु,
अले सदां दयाचवनीगु
दया मायां जाःम्ह खः।*
- 9 वय्कलं न्हाबलें दोष
बियाचवनादी मखु,
वय्कः न्हाबलें
तंचाया चवनादी मखु।
- 10 वय्कलं इतीत इीगु
फुक्क पापया सजॉय
बियादी मखु।
वय्कलं इीगु अर्धमकथं सजॉय
बियादी मखु।
- 11 पृथ्वी स्वयां स्वर्ग गुलि तःजाः
वय्कःया भय काइपि प्रति
वय्कःया सदां दयाचवनीगु
दया माया नं उलि हे तःजाः।
- 12 पच्छिमं पुर्बं गुलि तापाः
उलि हे तापाक वय्कलं इीगु
पाप इीपाखें चीकाछवयादी।
- 13 बौनं थःकाय् म्हाययात
माया याःथें हे
परमप्रभुं वय्कःया भय
काइपिन्त माया यानादी।
- 14 इी गुकथं दुगु खः धकाः
वय्कलं स्यू।
इी धू जक खः धकाः
वय्कलं स्यू।
- 15 इी घॉय् थें जक खः,
जंगली स्वां थें
इी हइ, अले इवाः जुइ।
- 16 फय् वयेवं इीत
व्वय्कायनी,
अले सुनानं खनी मखु।
- 17 तर परमप्रभुयागु सदां
दयाचवनीगु दया माया
न्हाबलें वय्कःया
भय काइपिन्के दु।
इमि मस्त व छय्पिनिगु लागि नं

वयक्: न्ह्याबले
दयादुम्ह जुइ।

18 परमेश्वरं वयक्:या बाचा
मानय् याइपिन्त
व वयक्:या उपदेश पालन
याइपिन्त दया यानादी।

19 परमप्रभुं थ:गु सिंहासन
स्वर्गय् स्वनादीगु दु।
अले वयकलं सकसितं
शासन यानादी।

20 परमप्रभुया प्रशंसा या,
वयक्:या आज्ञा मानय् याइपि
व वयकलं धा:थे याइपि
हे बल्ला:पिं स्वर्गदूतत!

21 हे स्वर्गया सिपाईं,
अले वयकलं धा:थे याइपि
वयक्:या दासत,
परमप्रभुया प्रशंसा या!

22 हे वयकलं सृष्टि यानात:पि
व वयक्:या राज्यय्
च्वपिं सकले,
परमप्रभुया प्रशंसा या!

हे जिगु मन, परमप्रभुया प्रशंसा या!

104

सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरया प्रशंसा

1 जिं दुनुगालंनिसें
परमप्रभुया

प्रशंसा याये।

हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर,
छि तसकं त:धंम्ह ख:,
महिमा व गौरवं छि झ:झ:
धयाच्वंगु दु।

2 छिं थ:त जलं त्वपुयादीगु दु।
अले आकाशयात पाल थे
चक्ककादीगु दु।

3 छिं आकाशय् ल:या घ:ने
थ:गु छेँ दय्कादीगु दु,
छिं सुपाँय्यात थ:गु रथ
यानादीगु दु
अले फय्यात पपू याना:
ब्वयादी।

4 फय्यात छिं दूत यानादीगु दु,
अले च्यानाच्वंगु मित्या:यात
थ: दास यानादीगु दु।[☆]

- 5 छिं पृथ्वीयात बल्लाक जग
स्वनाः नीस्वनादीगु दु,
उकिं थ्व इकिधिकि हे
सनी मखु।
- 6 अले थुकिया च्वय्
छिं वसतं पुंके थें
समुद्र दयकादिल।
अले पहाडया च्वय् च्वय्
थयंक नं लखं त्वपुल।
- 7 छिं हक्केवं लः बाः वन,
अले छिं तस्सलं उजं बीवं
इपि हथासं चिला वन।
- 8 अले पहाडं पहाडं
व गालं गालं जुयाः
इपि छिं इमिगु नितिं धकाः
दयकादीगु थासय बाः वन।
- 9 लखं हाकनं पृथ्वीयात त्वपुइ
मफयेमा धकाः
छिं इमिसं पुलावने
मफयेक लागा चिनादिल।
- 10 छिं गुँच्चय् व गालय् गालय्
लःधाः हायकादिल।
- 11 थुकि जंगली गधा
व फुक्क पशुतयसं
थःगु प्याःचाः लंकी।
- 12 लःधाःया लिक्क लिक्क
झंगःतयसं थःगु स्वँ दयकी,
अले सिमाकचाय् च्वनाः हाली।
- 13 छिं आकाशं पहाडय्
वा गायकादी,
अले छिगु आशिषं पृथ्वी
बिलिबिलि जाइ।
- 14 छिं सा द्रहंया नितिं घाँय्
व मनूतयगु नितिं
स्वा-सिमा सयकादी।
अले इमिसं थःगु बाली
सयके फइ।
- 15 मनूतयत् लयतायकेत दाखमघ,
ख्वाः चक्कंकेत जैतनया चिकं
व ताकत बीत मरि
बियादीगु दु।
- 16 परमप्रभुं पिनादीगु वयकःया
थःगु हे सिमा
लेबनानया देवदास्या सिमातयत्
गाक्क लः दइ।
- 17 अन झंगःतयसं
थःगु स्वँ दयकी,

थकुराःमाय्

सलांत्याः झंगतयसं
थःगु स्वै दयक्नी।

18 ततःजाःगु पहाडय्

गुं दुगुचा च्वनी,
अले नवःचा ल्वहंया
कापिचाय् सुलाच्वनी।

19 छिं ऋतु ववःछियेत

तिमिला दयकादिल,
सूर्य थः लुकुंबीगु ई स्यू।

20 छिं चा दयकादिल,

अले खिउबलय्
दक्व गुंपशुत पिहां वइ।

21 परमेश्वरं बियादीगु नसा

मामां शिकार याइबलय्
सिंहत थ्वयक हाली।

22 निभाः त्वइबलय् इपि लिहांवनी

व थथःगु गुफाय् घनी।

23 अले सन्ध्या ई तक

ज्या यायेत मनूत पिहां वइ।

24 परमप्रभु, छिं फुक्क दयकादीगु दु,

गज्याःगु तःधंगु बुद्धिं
छिं उपिं फुक्क दयकादिल,

छिगु सृष्टिं थ्व पृथ्वी जाःगु दु।

25 तःधिकःपि व चिधिकःपि

अल्याख जन्तुत च्वनेत
तःधंगु व मिखां न्ह्याये मदुगु
महासागर दु।

26 उकी जहाजत न्ह्याइ

छिं दयकादीम्ह लः जन्तु
लिव्यातन् अन म्हिती।*

27 पाय्छिगु इलय् छिं इमित

नयेगु नसा बियादी धकाः
इपि सकसिनं छिगु हे लँ
स्वयाच्वनी।

28 छिं इमित नसा बियादी

अले इमिसं नइ,
छिं बियादीगु नसां इमिगु
प्वाः जाइ।

29 छिं थःगु ख्वाः

फस्वय्कादीबलय् इपि ग्याइ,

छिं इमिगु सासः कयादीबलय्

इपि सी अले धुलय् लिहांवनी।

30 छिं इमित थःगु सासः

बियादीबलय्

इमिगु सृष्टि जुइ,
छिं पृथ्वीयात
न्हगु जीवन बियादी।

31 परमप्रभुया महिमा न्हाबलें
दयाचवनेमा।
परमप्रभु थःगु ज्याय्
लयतायादीमा।

32 छिं पृथ्वीयात स्वयादी
अले व थुरथुर खाइ,
छिं थीवं पहाडं कुं पिहां वइ।

33 म्वाना च्वंतले
जिं परमप्रभुया म्ये हालाचवने,
जि दतले जिं जिमि परमेश्वरया
भजन हालाचवने।

34 जिं ध्यान यानागु वय्कलं
यय्कादीमा,
छाय्धाःसा जिगु लसता
वय्कःयापाखें वइ।

35 पापी मनूत पृथ्वीं नाश
जुयावनेमा।

हे जिगु मन,
परमप्रभुया प्रशंसा या!
हल्लेल्त्याह!

105

परमेश्वर व वय्कःया मनूत
1 परमप्रभुयात
सुभाय देछा,
वय्कःया नां का,
जाति जातिया दथुइ
वय्कलं छु यानादीगु खः
व न्यकि।^{*}
2 वय्कःया निति भजन हा,
वय्कःया प्रशंसाया म्ये हा,
वय्कःया फुक्क अजू चायापुगु
ज्याया बारे कं।
3 वय्कःया पवित्र नायात
तःधकि,
परमप्रभुयात मालिपिनिगु नुगः
लयतायेमा।
4 परमप्रभु व वय्कःया
शक्तियात माला स्व,
वय्कःयात माला तुं च्वें।
5-6 अय, वय्कःया दास
अब्राहामया सन्तान,

अय, वयक्लं ल्ययादीम्ह
याकूबया सन्तान,
वयक्लं यानादीगु अजू चायापुगु
ज्या लुमकि,
वयकःया अजू चायापुगु ज्या
व वयक्लं न्यंकादीगु
फैसलायात लुमकि।

7 वयकः हे परमप्रभु झी परमेश्वर खः।
वयकःया न्यायया ज्या पृथ्वी न्यंकं जुइ।

8 वयक्लं थःगु बाचा न्हाबले
लुमंकादी,
वयक्लं थःगु बाचा दुलंठुः
पुस्तायात बियादीगु खः।

9 व बाचा वयक्लं
अब्राहामलिसे चिनादिल,
अले उकिया बारे वयक्लं
इसहाकलिसे पाफयादिल।*

10 परमप्रभुं याकूबलिसें पक्का
यानादिल,
अले इस्राएलनापं थथे धकाः
न्हाबलेया लागि
बाचा चिनादिल।

11 “जिं छन्त हे कनान देश बी,
व छंगु सर्वय जुइ।”*

12 अबलय् इपिं ल्याखय कम,
कनान देशय् इपिं
परदेशी जक खः।

13 इपिं छगू देशं मेगु देशय्
छगू राज्यं मेगु राज्यय्
चाचाःहिलाजुइ।

14 वयक्लं सुयातं नं इमित
दुःख बीके मब्यु,
इमित रक्षा यायेत

वयक्लं जुजुपिन्त थथे धकाः
ख्याच्चः बियादिल,

15 “जिं ल्ययापिं मन्तयत थीं मते,
जिमि अगमवत्तातयगु छुं
स्यंके मते।”*

16 परमप्रभुं इमिगु देशय्
अनिकाल छवयादिल,
अले इमिगु फुक्क
नयेगु नसा लाकाकयादिल।*

17 वयक्लं इमिगु न्ह्यः न्ह्यः
छम्ह मनु छवयादिल,
उम्ह मनु दास यानाः

* 105:9 १०५:९ उत १२:७; १७:८; २६:३
उत ४१:५३-५७

* 105:11 १०५:१०-११ उत २८:१३

* 105:15 १०५:१४-१५ उत २०:३-७

* 105:16 १०५:१६

- मियाछवःम्ह योसेफ खः।[☆]
 18 वयागु तुतिइ इमिसं नेवः
 न्ह्याकाः दुःख बिल,
 अले वयागु गःपतय्
 नैयागु सिखः तयाबिल,
 19 वयागु म्हगस
 पूरा जुइगु ई मवतले
 व परमप्रभुया वचनं वयात
 सत्य साबित मयातले[☆]
 20 मिश्रयाम्ह जुजुं
 वयात त्वःताबिल,
 जाति जातियाम्ह शासकं
 वयात छुत्कारा बिल।[☆]
 21 वं वयात थःगु दरबारया
 जिम्मा बिल,
 अले देश न्यंकयाम्ह
 हामा यानाबिल।[☆]
 22 वं जुजुया हाकिमतय्त
 कजय् यात
 अले वया थकालितय्त
 बुद्धिया खँ स्यन।
 23 अले याकूब मिश्रय् वन,
 व हामया देशय्
 परदेशी जुयाः च्वन।[☆]
 24 परमप्रभुं थः मनूतय्त
 यक्व मचाखाचा बियादिल,
 अले इमित थः शत्रुत स्वयाः
 बल्लाकादिल।
 25 परमेश्वरं मिश्रीतय्गु मनयात
 वय्कःया मनूतय्त मयय्केत
 व वय्कःया दासतय्गु विरोधय्
 ग्वसाः ग्वयेत हीकादिल।[☆]
 26 अले वयकलं थःम्हं ल्यःपि
 दासत मोशा व हासूनयात
 छवयादिल।[☆]
 27 इमिसं इमिगु न्ह्याःने
 वय्कःया अजू चायापुगु चिं,
 अले हामया देशय्
 अजू चायापुगु ज्या यात।
 28 वयकलं खिउं छवयादिल,
 अले देशन्यंक खिउंसे च्वन,
 छायाधाःसा इमिसं
 वय्कःया वचनया
 विरोध याःगु खः।[☆]
 29 वयकलं इमिगु लःयात

☆ 105:17 १०५:१७ उत ३७:२८; ४५:५ ☆ 105:19 १०५:१८-१९ उत ३९:२०-४०:२३ ☆ 105:20 १०५:२० उत ४१:१४ ☆ 105:21
 १०५:२१ उत ४१:३९-४१ ☆ 105:23 १०५:२३ उत ४६:६; ४७:११ ☆ 105:25 १०५:२४-२५ प्रस १:७-१४ ☆ 105:26 १०५:२६ प्रस ३:१-४:१७
 ☆ 105:28 १०५:२८ प्रस १०:२१-२३

- हि दयकादिल।
अले इमि न्यात सित।✽
- 30 इमिगु देशय् ग्वा: ग्वा:
ब्यांचा वया:
शासकतयगु घनीगु क्वथाय्
तकं वन।✽
- 31 वय्कलं आज्ञा बियादिल
अले देश न्यकं
भुजिं व भुयुपति जाल।✽
- 32 वय्कलं आकाशं वडगु वायात
प्वें यानादिल,
अले इमिगु देश न्यकं
हाबलासा थीकादिल।
- 33 वय्कलं इमिगु दाख
व य:मरिमायात
नाश यानादिल,
अले इमिगु देशया
फुक्क सिमात त्वथुलादिल।✽
- 34 वय्कलं आज्ञा बियादिल,
अले अल्याख क्व:बुड्ढाचात
व बुड्ढाचात वल।
- 35 उमिसं इमिगु देशया फुक्क
वाउंगु व अन्न नयाबिल।✽
- 36 वय्कलं इमिगु देशयापि
सकलें न्हापां बूपिन्त,
फुक्क परिवारया गौरव
व लसतायात स्यानादिल।✽
- 37 वय्कलं इम्राएलीतयत
लुँ व वह:नापं
मिश्रं पित हयादिल।
इपि कुलयापि सुं न धेधेमचू।
- 38 मिश्रीत इपि खना: ग्यात,
मिश्रीत इपि पिहां वंबलय्
लयताल।✽
- 39 परमेश्वरं थ: मनूतयत त्वपुयेत
सुपाँय् तयादिल।
अले चान्हय् ज: बीत
मि बियादिल।✽
- 40 इमिसं फवंबलय् वय्कलं
इमिथाय् बट्टाई इंग:त
छवयादिल।
वय्कलं स्वर्गं मरि बिया:
इमिगु प्वा: जायकादिल।✽
- 41 वय्कलं ल्वहं तछ्यानादिल,
अले अनं ल: पिहां वल।
मस्भूमिइ ल: खुसि थें न्हात।✽

✽ 105:29 १०५:२९ प्रस ७:१७-२१ ✽ 105:30 १०५:३० प्रस ८:१-६ ✽ 105:31 १०५:३१ प्रस ८:१६-१७,२०-२४ ✽ 105:33 १०५:३३-३३ प्रस १:२२-२५ ✽ 105:35 १०५:३४-३५ प्रस १०:१२-१५ ✽ 105:36 १०५:३६ प्रस १२:२९ ✽ 105:38 १०५:३७-३८ प्रस १२:२३-३६ ✽ 105:39 १०५:३९ प्रस १३:२-२२ ✽ 105:40 १०५:४० प्रस १६:२-१५ ✽ 105:41 १०५:४१ प्रस १७:१-७, गन्ती १०:२-१३

- 42 वयकलं थः दास
अब्राहामयात बियादीगु
पवित्र बचं लुमंकादिल।
- 43 थुकथं वयकलं थःमहं
ल्ययादीपि मनूतयत
पित हयादिल।
इमिसं लयलयतातां म्ये हाल,
अले सः पिकाल।
- 44 वयकलं इमित मेमेगु
जातियापिनिगु जमिन
बियादिल,
अले इमिसं मेमेगु जातियापिन्सं
मेहनत याःगुया फल
थःगु अधिकारय् काल।*
- 45 थः मनूतयसं थःगु व्यक्स्था
पालन यायेमा धकाः
व थःगु फुक्क खँ इमिसं
न्यनेमा धकाः
परमेश्वरं थथे यानादिल।
हल्लेल्लूया!

106

- थः प्रजाया लागि
परमेश्वरया भिंगु ज्या
1 हल्लेल्लूयाह! परमप्रभुयात
सुभाय् ब्यु,
छाय्धाःसा वयकः भिम्ह खः,
वयकःया दया माया
सदां दयाच्चनी।*
- 2 परमप्रभुं यानादीगु ततःधंगु
ज्याया बयान सुनां याये फइ?
वयकःयात सुनां
पूर्वक प्रशंसा याये फइ?
- 3 धन्य खः वयकःया
आज्ञा मानय् याइपि
व न्हाबलें खःगु ज्या याइपि।
- 4 हे परमप्रभु,
थः मनूतयत् दया माया
यानादीबलय्
जितः लुमंकादिसँ।
इमित उद्धार यानादीबलय्
जितः नं ग्वाहालि यानादिसँ।
- 5 अले छि ल्ययातःपि मनूतयगु
भिं जूगु खनाः
जि लय्ताये फयेमा।
छिगु जातिया लसताय्
जि नं लय्ताये फयेमा,

अले छिकपिनि मन्तनापं

मिलय् जुयाः

छितः प्रशंसा याये फयेमा।

6 जिमिसं थः पुर्खातयसं

याःगु थें हे पाप यानागु दु,

जिपि मभिपि व दुष्ट जुयागु दु।

7 मिश्रय् दुबलय् जिमि पुर्खातयसं

छिगु अजू चायापुगु ज्याया

बिचाः हे मयाः।

इमिसं छिगु सदां दयाचवनीगु

दयायात ल्वःमंकल,

अले लाल समुद्रया सिथय्

विद्रोह यात।*

8 अयनं वयकलं थःम्हं बचं

बियादीगु थें

थःगु तःधंगु शक्ति क्यनेत

इमित बचय् यानादिल।

9 वयकलं लाल समुद्रयात

आज्ञा बियादिल

अले व सुनावन।

वयकलं थः प्रजायात

गंगु बं पार यानादिल।

10 परमेश्वरं इमित

मययकिपिनिगु लहातं

बचय् यानादिल,

वयकलं इमित शत्रुतयगु

लहातं त्वःतकादिल।

11 समुद्रया लखं इमि शत्रुतयत्

त्वपुयाबिल,

इपि मध्ये छम्ह नं मम्वाः।

12 अले वयकःया मन्तयसं

वयकःया बचंयात

विश्वास यात,

वयकःया प्रशंसाया

भजन हाल।**

13 अयनं वयकलं यानादीगु ज्या

इमिसं याकनं हे ल्वःमंकल।

इमिसं वयकःया सल्लाह

पिया मच्चं।

14 मरुभूमिइ इमिसं नयेगु

नसाया लोभ यात

अले परमेश्वरयागु मन स्वल।

15 उकिं वयकलं इमिसं फ्वंगु

फुक्क खँ बियादिल,

अयनं छगू ग्यानापुगु ल्वय् नं

इमिथाय् छवयादिल।*

* 106:7 १०६:७ प्रस १४:१०-१२

* 106:12 १०६:१२ प्रस १४:२१-२३

* 106:12 १०६:१२ प्रस १५:१-२३

* 106:15 १०६:१४-१५ गन्ती

- 16 छाउनीइ मोशा व परमप्रभुया
पवित्र पुजाहारी हास्न खनाः
इमिसं नुगः मुइकल।
- 17 पृथ्वी चाल अले दातानयात
घुर्काछवल,
अबीरामया पुचःयात
ल्हानाछवल।
- 18 इमिगु पुचलय् ह्वानाह्वाना
मि च्यात,
मिजलां दुष्टतयत्
छवय्काबिल।*
- 19 इमिसं होरेबय् दुहंचा
दय्कल,
अले लुँयाम्ह मूर्तियात
पुजा यात।
- 20 इमिसं महिमाया परमेश्वरयात
घाँय् नइम्ह दुहंया मूर्ति
नापं हिल।
- 21 मिश्र देशय् ततःधगु
ज्या यानाः
इमित बचय् यानादीम्ह
परमेश्वरयात इमिसं
ल्वःमंकल,
- 22 गुम्हयसिनं हामया देशय्
अजू चायापुगु ज्या
व लाल समुद्रय् ग्यानपुसे च्वंगु
ज्या यानादीगु खः।
- 23 उकिं वय्कलं इमित नाश याये
धकाः धयादीगु खः,
अयनं वय्कःया नाश याइगु
तं चीकाछवयेत
वय्कःया ल्ययातःम्ह मनु मोशा
वय्कःया न्हःने दन।*
- 24 इपि व न्ह्याइपुगु देशय् दुहां
वनेत ग्यात।
इमित वास्ता याये धकाः
वय्कलं बियादीगु बचंयात
इमिसं विश्वास मयात।
- 25 इमिसं परमप्रभुया खँ मन्यन,
इपि थथःगु पालय्
भुनभुन हालाच्वन
- 26 उकिं वय्कलं इमित मरुभूमिइ,
नाश यानाबी धकाः
ल्हाः ल्हनाः पाफयादिल।*
- 27 अले इमि सन्तानयात
जाति जातिया दथुइ
थुखे उखे छवयाबी
व इमित देश देशय्

छ्यालब्याल यानाबी
धकाः धयादिल।✽

- 28 इमिसं पोर धाःगु थाययाम्ह
बालघःयात पुजा यात,
अले जीवन मदुपिं घःतयूत
बां ब्यूपिं पशुतयगु ला नल।
- 29 थुकथं इमिसं थःगु ज्यां
वयूकःयात तंचायकल।
अले इमिथाय महामारी वल।
- 30 अयनं पीनहासं दनाः
अपराधीयात सजाँय बिल।
उकिं महामारी दित।
- 31 अले वयात पुस्तां पुस्ता तक
धर्मींम्ह मनूकथं ल्याः खात।
अले न्हाबलें अथे हे
लुमंकेगु याइ।✽
- 32 इमिसं मेरीबाया
लःया न्हाःने नं
परमप्रभुयात तंचायकल।
इमिसं यानाः
मोशायात आपत जुल,
- 33 छायधाःसा इमिसं
परमेश्वरयागु आत्माया
विरोधय् विद्रोह यात,
उकिं मोशां बिचाः मयासें
नवात।✽
- 34 परमप्रभुं आज्ञा बियादीगु थें,
इमिसं अन च्वंपिं
जात जातितयूत नाश मयाः।
- 35 अयनं इपिं उपिनापं
भेलय् पुनाजुल,
इमिगु चलन स्यनाकाल।
- 36 परमेश्वरया मनूतयसं
मूर्ति पुजा यात,
थुकिं यानाः इपिं स्यनावन।✽
- 37 कनान देशया मूर्तिया न्हाःने
इमिसं थःकाय म्हायपिन्त
भोग बिल।✽
- 38 इमिसं द्रं मदुपिं काय्
म्हायपिनिगु हि बाः वयकल,
इमिसं इमित कनान देशया
मूर्तितयगु नितिं भोग बिल,
थथे इमिगु हिं
देश अपवित्र जुल।✽
- 39 थुकथं इपिं थःगु हे ज्यां यानाः
अशुद्ध जुल।

थःगु हे ज्यापाखें परमेश्वर प्रति
विश्वास याये बहःमजूपि जुल।

40 उकी परमप्रभु थः प्रजा खनाः
तंचायादिल,
वयकलं थः सर्बययात
मययकादिल।

41 वयकलं इमित मेमेगु
जातियापिनिगु
ल्हातय् बियादिल,
इमि शनृतयसं इमित
शासन यात।

42 शनृतयसं इमित
अत्याचार यात,
इमित थःगु अधीनय् तल।

43 तःकः मछि हे वयकलं इमित
उद्धार यानादिल,
अयनं इमिसं वयकःया विरोधय्
जुइगु हे ययकल।
अले इमिगु पापं यानाः
इपि नाश जुल।

44 अयनं वयकलं इपि पिच्यानाः
हाःगु सः न्यनाः
इमिगु दुःखय् च्यूताः तयादिल।

45 वयकलं इमिगु लागि
थःगु बाचा लुमंकादिल,
अले थःगु सदां दयाच्चवनीगु
दया मायाया कारणं
वयकः नरम जुयादिल।

46 इमित ज्वनार्यकृपि सकसितं नं
वयकलं इमित माया याइपि
यानादिल।*

47 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर,
जिमित बचय् यानादिसँ,
जाति जातिया दथुं
जिमित लितहयादिसँ,

जिमिसं छितः सुभाय बी,
अले छिगु पवित्र नांया
प्रशंसा याये।

48 परमप्रभु इस्त्राएलयाम्ह
परमेश्वरया प्रशंसा
न्ह्याबलें जुयाच्चवेमा!
सकसिनं “आमेन” धायेमा।
हल्लेल्त्या!*

न्यागूगु ब्व

107

भज १०७-१५०

परमेश्वरया भिंगु ज्याया निति प्रशंसा

1 परमप्रभुयात

सुभाय् ब्यु

छाय्धाःसा वय्कः भिंम्ह खः,
वय्कःया दया माया

सदां दयाच्चनी। ✽

2 परमप्रभुं बचय् यानादीपिन्सं

थथे धायेमा,

परमप्रभुं छिमित थः

शत्रुतय्गु ल्हातं त्वःतकादिल।

3 वय्कलं छिमित पुर्व-पच्छिमं,

उत्तर-दाच्छिनं

अले देश देशं मुंकादिल।

4 छुं मनूत लँ लुइके मफइगु

मस्भूमिइ चाचाःहिला जुल,

इमिसं च्वनेत शहर मालाजुल

अयुंनं इमिसं लुइके मफुत।

5 इमि नये पित्याः, प्याःचाः,

इमिके आशा मदये धुंक्गु खः।

6 इमित दुःख जुल, उकिं इमिसं

परमप्रभुयात ग्वाहालिया लागि

प्रार्थना यात।

अले वय्कलं इमित फुक्क

दुःखकष्टं बचय् यानादिल।

7 परमेश्वरं इमित

इपि च्वने फइगु छगू शहरय्

तप्यंक यंकादिल।

8 इमिसं परमप्रभुयात वय्कःया

सदां दयाच्चनीगु

दया मायाया निति

व इमिगु निति

यानादीगु अज् चायापुगु

ज्याया निति

सुभाय् बीमाः।

9 छाय्धाःसा वय्कलं

प्याःचाःपिन्त चित्त बुझे

यानादी,

अले नये पित्यापिन्त

भिगु भिंगु चिजं लुधंकादी।

10 छुं मनूत तसकं खिउँगु

व कालया किपालुइ च्वन,

सिखलं चिकाः कैदी थें

इमिसं दुःख सियाच्चन।

11 छाय्धाःसा इमिसं परमेश्वरया

- आज्ञाया विरोध यात।
 अले दक्वसिबय् तःधंहयसिगु
 सल्लाहयात हेला यात।
 12 उकिं वयकलं इमित
 थाकुक् ज्या याकादिल,
 इपि लुफि हायाः दल,
 इमित ग्वाहालि बीपि सुं मदु।
 13 इमित दुःख जुल, उकि इमिसं
 परमप्रभुयात ग्वाहालिया निति
 प्रार्थना यात।
 अले वयकलं इमित फुक्क
 दुःखकष्टं बचय् यानादिल।
 14 वयकलं इमित तसकं खिउंगु
 व कालया किपालु पित
 हयादिल,
 अले इमिगु सिखः
 कुचा कुचा यानादिल।
 15 इमिसं परमप्रभुयात
 वयकःया सदां दयाचवनीगु
 दया मायाया निति
 व इमिगु निति
 यानादीगु अजू चायापुगु
 ज्याया निति
 सुभाय् बीमा।
 16 वयकलं कॅय्यागु ध्वाखा
 तछ्यानादी,
 अले नॅयागु गजबारत
 त्वथुलादी।
 17 छुं मनूत थःगु हे विद्रोही
 पहलं यानाः मूर्ख जुल,
 अले थःगु अपराधं यानाः
 दुःख सिल।
 18 इमिसं फुक्क कथंया
 नसायात तसकं मययकल,
 अले इपि सीपि थें जुल।
 19 इमित दुःख जुल, उकि इमिसं
 परमप्रभुयात ग्वाहालिया लागि
 प्रार्थना यात।
 अले वयकलं इमित फुक्क
 दुःखकष्टं बचय् यानादिल।
 20 वयकलं थःगु वचन छवयाः
 इमित लंकादिल,
 अले इमित सीगालं
 बचय् यानादिल।
 21 इमिसं परमप्रभुयात
 वयकःया सदां दयाचवनीगु
 दया मायाया निति
 व इमिगु निति

यानादीगु अजू चायापुगु
ज्याया निति
सुभाय् बीमा।

22 इमिसं सुभाय्या बलि बीमा,
अले लसताया भजन हाला:
वय्कलं यानादीगु
फुक्क ज्याया बयान यायेमा।

23 छुं मनूत जहाजय् च्वना:
समुद्रय् वन,
अले तःधंगु समुद्रया उखे वना:
बन्जाः ज्या यात।

24 इमिसं परमप्रभुया ज्या खन,
तज्जाःगु समुद्रय् इमिसं
वय्कःया अजू चायापुगु
ज्या खन।

25 वय्कलं आज्ञा बिया:
ग्यानापुक वाफय्
वय्कादिल।

उकिं समुद्रया लबु च्वय् तक
थाहां वल।

26 लबु आकाश तक थाहां वन,
हाकनं क्वय्
तज्जाःगु थासय् तक थ्यन।
आपत वःगुलि
इपिं ग्यानाः कय्कुन।

27 अय्लाःगुलुत थें
इपिं धेधेचुल, दल,
इमिगु बुद्धि स्यनावन।

28 इमित दुःख जुल,
उकिं इमिसं परमप्रभुयात
ग्वाहालिया लागि
प्रार्थना यात।

अले वय्कलं इमित
फुक्क दुःखकष्टं
बचय् यानादिल।

29 वय्कलं तसकं वःगु
वाफय्यात शान्त यानादिल,
गुकिं यानाः
समुद्रया लबु दित।

30 समुद्र शान्त जूगुलि
इपिं लय्ताल
अले परमेश्वरं इमित इपिं
वने मास्तिवय्कगु
बन्दरगाहय् हयादिल।

31 इमिसं परमप्रभुयात वय्कःया
सदां दयाच्वनीगु
दया मायाया निति
व इमिगु निति
यानादीगु अजू चायापुगु
ज्याया निति

सुभाय बीमा।

32 इमिसं मन्तयगु सभाय
वयकःयात तःधकेमा,
अले थकालितयगु मुँज्याय्
वयकःया प्रशंसा यायेमा।

33 परमप्रभुं खुसित गंकादिल,
अले लः बुयावःगु दिकादिल।

34 वयकलं लखं लाःगु बुँयात
चि दुगु मरुभूमि यानादिल।

थ्व धाःसा अन च्वंपि मन्तयगु
मभिंगु ज्याया कारणं खः।

35 वयकलं मरुभूमियात
लःया पुख्,

अले गंगु बुँयात
लः बुयावइगु थाय् यानादिल।

36 वयकलं अन नये
पित्याःपिन्त तथादिल,
अले इमिसं थः च्वनेत
छगू शहर दयकल।

37 इमिसं बुँइ पुसा हल,
दाखक्यबय्
दाखमा पित।
उकिं गाक्क बाली लयाहल।

38 वयकलं इमित
सुवाः बियादिल,
अले इमिगु ल्याः अप्वयकादिल,
वयकलं इमि पशुत नं
कम यानामदी।

39 हानं अत्याचार
दुःखकष्टं यानाः
इमिगु ल्याः कम जुयावन,
इमित क्वह्यंकल।

40 वयकलं शासकतयत्
क्वह्यंकाः स्वयादी,
अले इमित लँ हे मदुगु
ज्याख्यल्य् मदुगु थासय्
चाचाःहीकादिल।

41 अयनं वयकलं
मगाःमचाःपिन्त दुःखं
त्वःतकाः थकयादिल।

अले इमि परिवारयात
फैया बर्था थें अप्वयकाबिल।

42 स्वजापि मन्त थ्व खनाः लयताइ,
अयनं फुक्क दुष्टत
सुम्क च्वनी।

43 बुद्धि दुपिन्सं थ्व खँय्
च्युताः तयेमा।

इमिसं परमप्रभुया सदां
 दयाचवनीगु दया मायाया
 बारे बिचाः यायेमा।

108

- दुःखया इलय्
 ग्वाहालिया निति प्रार्थना
 1 जिगु नुगः क्वातु,
 हे परमेश्वर,
 जिगु नुगः क्वातु।
 जिं दुनुगलंनिसें छितः
 तःधंकाः म्ये हालांच्वने,
 छितः तुःधंकाच्वने।[☆]
 2 अय् वीणा दे, अय् सारंगी दे।
 जिं सुथयात नं थनाबी।
 3 जिं फुक्क मनुतयगु न्ह्यःने
 छितः सुभाय बी,
 हे परमप्रभु।
 जिं जात जातियापिनिगु न्ह्यःने
 छितः तःधंकाः म्ये हाले।
 4 छिगु सदां दयाचवनीगु
 दया माया
 आकाश स्वयाः तःधं,
 छिगु विश्वास याये बहःसू
 आकाश तक थ्यनी।
 5 हे परमेश्वर!
 छि आकाश स्वयाः नं तःधनेमा।
 छिगु महिमा पृथ्वी
 ब्याक्क न्यनेमा।
 6 छिं थःगु बल्लाःगु जव ल्हातं
 जिमित बचय् यानादिसँ,
 जिमिगु प्रार्थनाया
 लिसः बियादिसँ।
 छिं माया यानातःपि मनुत
 बचय् जुइमा।
 7 परमेश्वरं थःगु पवित्र थासं
 थथे धयादीगु दु,
 “जिं त्याकेधुंकाः शकेमयात
 ब्वथले।
 अले सुक्कोतया गाःयात
 थः मनुतयत इनाबी।
 8 गिलाद व मनश्शे नं
 जिगु हे खः।
 एफ्राइम जिगु
 छय्या सुरक्षा खः।
 यहदा जिगु राजदण्ड खः।
 9 मोआब जिगु

ल्हाः सिलेगु थल खः,
 एदोमय जिं
 थःगु लाकां वांछवये।
 थुकथं थव जिगु खः
 धुकाः क्यने।
 पलिशत देशयात त्याकाः
 जि चिल्लाय दनाः हाले।”

- 10 हे परमेश्वर!
 सुनां जितः प्यखें पःखाः दुगु
 शहरय यंकाबी?
 सुनां जितः एदोमय यंकाबी?
- 11 हे परमेश्वर!
 छु धात्थें हे छिं जिमित
 त्वःतादियागु ला?
 आः छिं जिमि सेनालिसे
 जुइ मखुत ला?
- 12 शत्रुतलिसें ल्वायेत जिमित
 ग्वाहालि यानादिसँ।
 छायाधाःसा मन्तयगु ग्वाहालि
 ज्याख्यलय् मदु।
- 13 परमेश्वरया ग्वाहालि
 जिमिसं त्याके,
 वयकलं जिमि शत्रुतयत्
 बुकादी।[☆]

109

- शत्रुतपाखें रक्षाया लागि प्रार्थना
 दाऊदया भजन, लय तइम्हयसिगु नितिं
- 1 हे जिं प्रशंसा यानाम्ह परमेश्वर,
 छिं सुम्क च्वनादी मते!
- 2 दुष्ट मन्त
 व मखुगु खँ ल्हाइपि मन्त
 जिलिसें ल्वाः वःगु दु।
 इमिसं जिगु बारे
 मखुगु खँ ल्हाइगु।
- 3 इमिसं जिगु बारे मभिगु
 खँ ल्हाइगु।
 म्वायकं म्वायकं जिलिसे
 ल्वाःवइगु।
- 4 जिं इमित माया याना,
 अले इमिगु लागि
 प्रार्थना यानागु दु।
 अयन् इमिसं जिगु
 विरोध याइगु।
- 5 जिं यानागु भिया पलेसा
 इमिसं जितः मभिं याइगु

अले माया यानागुया पलेसा
जितः मययकीगु।

6 इमिसं थथे धाल्,
वयागु न्याय यायेत सुं
दुष्ट न्यायाधीश ल्ययादिसँ,
अले वयात पाःयाःम्ह मनू
वयागु जवपाखे दनाच्चवेनेमा।

7 वयागु न्याय जुइबलय्
व दोषी ठहरय् जुइमा।
वयागु प्रार्थना नं
अपराधय् ल्याःखायेमा।

8 वयागु जीवन याकनं फुइमा।
वयागु थाय्
मेहयसिनं कायेमा।*

9 वया मस्त मांबौ मदुपि जुइमा,
अले वया कलाः
विधवा जुइमा।

10 वया मस्त छँ मदुपि
पवगिं जुइमा
अले थःगु दुनाच्चवंगु छँनं
इमित पितिना छवयेमा।

11 वं ध्यबा पुलेमाःपि मनृतय्सं
वयागु फुक्क सम्पत्ति यंकेमा।
परदेशीतय्सं वं याःगु
ज्याया फल लाका यंकेमा।

12 वयात सुनां नं
दया माया मयायेमा,
मांबौ मदुपि वया
काय् म्हायापिन्त नं
दया याइपिं सुं मदयेमा।

13 वया फुक्क मस्त सिनावनेमा,
अले मेगु पुस्तां वयात
ल्वःमंके धुंकूगु जुइमा।

14 परमप्रभुं वया पुर्खां याःगु
मभिगु ज्या लुमंका तयादीमा
अले वया मांमं याःगु पाप
गुबलें हुया छवयामदीमा।

15 परमप्रभुं इमिगु पाप
न्हाबलें लुमंका तयादीमा,
वय्कलं इमिगु लुमान्ति पृथ्वीं
सुचुक हुया छवयादीमा।

16 वं गुबलें नं दया माया यायेगु
बिचाः मया।
वं चीमि, मगाःमचाः जूपि
व नुगः ख्वःपिन्त

- सास्ती बियाः स्यात।
 17 वं सराः बी ययकीगु,
 व सराः वयात हे लायेमा।
 वं सुवाः बी मययक्कल,
 वपाखें नं सुवाः
 तापाक च्वनेमा।
 18 वं वसः फीगु थें सराः फिल।
 सराः वयागु प्वाथय लः थें जाल,
 अले चिकं थें
 वयागु क्वेचय दुहां वन।
 19 सराः वयागु लागि
 वसः थें जुइमा,
 वयागु जैय मदिक्क
 चिनातइगु जैनी थें जुइमा।
 20 जितः पाःयाइपि
 व जिगु बारे मभिगु
 खें ल्हाइपिन्त
 परमप्रभुं थज्याःगु हे
 सिरपाः बियादीमा।
 21 अयनं हे परमप्रभु,
 थःगु बचं कथं
 जितः ग्वाहालि यानादिसँ।
 जितः बचय यानादिसँ
 छायधाःसा छिगु
 सदां दयाच्चवनीगु दया माया भिं।
 22 जि चीमि खः,
 मगाःमचाःम्ह खः,
 जिगु दुने जिगु नुगः
 घाःपाः जूगु दु।
 23 जि सन्ध्या किचः थें
 तनावनाच्चंगु दु,
 जितः क्वःबुइँचा थें
 ब्वयेकाब्यूगु दु।
 24 अपसं च्वेच्चं जिगु पुलि
 बमलाय धुकल,
 जिगु म्हय दाः मदयाः
 जि गंसि जुइ धुकल।
 25 जि खनाः मनूत न्हिलिगु
 हेला यानाः
 इमिसं थःगु छ्यं संकीगु।[☆]
 26 परमप्रभु जिमि परमेश्वर,
 जितः ग्वाहालि बियादिसँ,
 छिगु सदां दयाच्चवनीगु
 दया मायां यानाः
 जितः बचय यानादिसँ।
 27 थ्व ज्या यानादीम्ह
 छि हे खः धकाः

- जिमि शन्नृतयत्
सीकेबियादिसँ।
28 इमिसं जितः सराः बी फु,
अयनं छि जितः सुवाः बियादी।
जितः सास्ती बीपि मछालेमा
छिकपिनि दास धाःसा
लयताये दयेमा।
29 जिमि शन्नृतयत् बदनामं त्वपुइमा,
इमिसं थःगु लज्या जामा थें
फीमा।
30 जिं तःसलं परमप्रभुयात
सुभाय् बी,
मनूतयगु सभाय् जिं
वय्कःयात प्रशंसा याये।
31 छाय्धाःसा वय्कलं
चीमितयत् रक्षा यानादी
अले वय्कलं वयात
स्यायेत स्वःपिनिगु ल्हातं
बचय् यानादी।

110

- परमप्रभुं ल्ययादीम्ह जुजु
दाऊदया भजन
1 परमप्रभुं
जिमि प्रभुयात
धयादिल,
“छं शन्नृतयत् छंगु पालि तःले
मततले छ जिगु जवय् च्वँ।”[☆]
2 परमप्रभुं छिगु बल्लाःगु राज्य
यस्शलेमं तःधं यानादी।
छि छिकपिनि शन्नृतय्
जुजु जुयादी।
3 छि थः शन्नृतलिसें लडाइँ
याःगु दिनय्
छिकपिनि मनूत छिगु हे
इच्छां न्ह्यःने वनी।
सुथ न्हापांया सुतिलः थें
छिकपिनि ल्याय्म्हपि
पवित्र पहाडय् छिथाय् वइ।
4 परमप्रभुं पाफयादीगु दु,
अले उकिं थःगु
मन हीकादी मखु,
“मल्कीसेदेक थें
छ न्ह्याबलेंयात
पुजाहारी खः।”[☆]
5 छंगु जवपाखे दीम्ह परमप्रभुं

☆ 110:1 ११०:१ मती २२:४४; मर्क १२:२६; लूक २०:४२-४३; प्रे २:३४-३५; १ कोर १५:२५; एफि १:२०-२३; कल ३:१; हिब १:१३; ८:१; १०:१२-१३
११०:४ हिब ५:६; ६:२०; ७:१७,२१

- तया दिनय्
 जुजुपिन्त चुँचुं यानादी।
 6 वय्कलं जाति जातितयगु
 न्याय यानादी,
 अले वय्कलं
 सीम्हयात द्वैचिनादी,
 अले पृथ्वी न्यकयापि
 शासकतयत् चुँचुं यानादी।
 7 जुजुं लैय् लिकसं लाःगु
 खुसिया लः त्वनी,
 अथे जुयाः वय्कलं
 थःगु छयं धस्वाकी।

111

- परमप्रभुया प्रशंसा
 1 हल्लेल्याह!
 जिं धमीतयगु मुँज्याय्
 दुनुगर्लनिसें
 परमप्रभुयात सुभाय् बी।
 2 परमप्रभुं ततःधंगु ज्या
 यानादीगु दु,
 थ्व ज्या खनाः
 लयत्ताःपि सकसिनं
 थ्व थथःगु मतिइ तयातइ।
 3 वय्कःया ज्या इज्जत
 व गौरवं जाःगु जुइ,
 वय्कःया धार्मिकता
 न्हाबलें दयाच्चनी।
 4 वय्कलं थःगु अजू चायापुगु ज्या
 इतीत लुमका बियादीगु दु,
 परमप्रभु दयादुम्ह,
 माया यानादीम्ह खः।
 5 वय्कःयात इज्जत याइपिन्त
 वय्कलं नयेगु नसा बियादी,
 वय्कलं थःगु बाचा
 गुबलें ल्वःमंकादी मखु।
 6 वय्कलं थः मन्तयत्
 मेगु जातियापिनिगु देश बियाः
 इमित थःगु शक्ति क्यनादीगु दु।
 7 अले थःम्हं यानादीगु ज्याय्
 वय्कः विश्वास याये बहःम्ह
 व खःकथं
 न्याय यानादीम्ह खः।
 वय्कःया फुक्क आज्ञा
 विश्वास यायेबहः जु।
 8 उपि आज्ञा सत्य व पायछि जु।
 अले न्हाबलें दयाच्चनी,
 9 वय्कलं थः मन्तयत्
 मू पुलाः त्वःतकादिल,

अले वयकलं इपिलिसें
 न्हाबलेया बाचा चिनादिल।
 वयकः पवित्र
 व मानय् यायेमाःम्ह खः।
 10 परमप्रभुया भय कायेगु हे
 बुद्धिया न्हापांगु पलाः खः।
 वयकःया आज्ञा पालन
 याइपिन्सं
 बांलाक थुइके फइ।
 वयकःया प्रशंसा न्हाबले
 जुइमा।[☆]

112

भिम्ह मनूया लसता
 1 हल्लेलूयाह!
 धन्य खः व मनू
 गुम्हयसिनं परमप्रभुया
 भय काइ,
 गुम्ह परमप्रभुया आज्ञा
 पालन यायेत लयताइ।
 2 वया मस्त देशय् तःधनी,
 भिपि मनूतय् सन्तानयात
 आशिष दइ।
 3 वयागु छँय् धन-सम्पत्ति दइ,
 वया धार्मिकता न्हाबले
 दयाच्चनी।
 4 भिपि मनूतय्गु निति,
 दया दुपि व दया माया दुपि
 व धर्मी मनूतय्गु निति
 खिउंगुलिइ जः थी।
 5 नुगः चक्कंकाः त्यायेबीम्ह,
 व विश्वास यायेबहः जुयाः
 थःगु ज्या याइम्ह
 मनूया भि जुइ।
 6 धर्मी मनू गुबले
 लिचिले माली मखु,
 वयागु लुमन्ति न्हाबले
 दयाच्चनी।
 7 बांमलाःगु खबर न्यनाः
 व ग्याइ मखु,
 परमप्रभुयाके भरोसा तःगुलि
 वयागु नुगः बल्लाः।
 8 वयागु नुगः क्वातु,
 उकि व ग्याइ मखु,
 वं थः शत्रुत बरू खनी।
 9 वं मगाःमचाःपिन्त नुगः
 चक्कंकाः बी,

☆ 111:10 १११:१० अय् २८:२८, हितो १:७, १:१०

वयागु दया माया सदां
 दयाचवनी।
 व बल्लाइ
 अले वयात इज्जत दइ।*

- 10 श्व खनाः दुष्टत तंचाइ,
 इमिसं वाकु छी अले नाश जुइ,
 दुष्टतयगु इच्छा पूवनी मखु।

113

- परमप्रभुया भिंगु ज्याया प्रशंसा
 1 हल्लेलूयाह!
 अय् परमप्रभुया दासत,
 वय्कःया नांया प्रशंसा या!
 2 आः व न्हाबले
 परमप्रभुया नांया प्रशंसा जुइमा!
 3 सूर्य लुइगु पुर्बिनिसें कयाः
 सूर्य बिनावनीगु पच्छिम तक
 परमप्रभुया नांया प्रशंसा याये!
 4 परमप्रभु फुक्क जातित
 स्वयाः तःधं,
 वय्कःया महिमा आकाश
 स्वयाः तःजाः।
 5 झी परमप्रभु परमेश्वर थें
 जाःम्ह सु दु?
 वय्कः तसकं तःजाःगु थासय्
 थःगु सिंहासनय् चवनादी।
 6 अयनं वय्कः आकाश व पृथ्वी
 स्वयेत क्वछुनादी।
 7 वय्कलं मगाःमचाःपिन्त
 इमिगु दुःखं थकयादी,
 वय्कलं छुं मदुपिन्त
 फोहर मुनेगु थासं थकयादी।
 8 अले इमित राजकुमारतनापं
 वय्कःया थः हे मनूतय्
 राजकुमारतनापं तयादी।
 9 वय्कलं थारिम्ह मिसायात
 वयागु हे छैय्
 इज्जत बियादी,
 वय्कलं वयात
 मचाखाचा बियाः
 लयतायकादी।
 हल्लेलूयाह!

114

छुत्काराया नखःया भजन

- 1 इस्त्राएलीतयसं
मिश्र देश त्वःतुबलय,
याकूबया सन्तान
मेगु भाय् ल्हाइपि मन्तयगु दथुं
पिहां वःबलय ☆
- 2 यहदा परमेश्वरया पवित्रथाय्
व इस्त्राएल वयकःया राज्य जुल।
- 3 इमित खनाः
लाल समुद्र बिस्सुं वन,
यर्दन खुसि लिखतं न्हात। ☆
- 4 पर्वतत भ्याःचा थें
व डौडात फै थें तिन्हल।
- 5 अय समुद्र, छन्त छु जुल,
छाय् छ बिस्सुं वनागु?
अय् यर्दन खुसि,
छाय् छ लिखतं न्हानागु?
- 6 अय् पर्वतत, छिपि
छाय् भ्याःचात थें तिन्हयागु?
अय् डौडात,
छाय् छिपि फैचात थें
तिन्हयागु?
- 7 अय् पृथ्वी, परमप्रभुया न्हाःने
थरथर खा,
याकूबया परमेश्वरया न्हाःने
थरथर खा,
- 8 वयकलं ल्वहंयात
लःया पुखुलिइ,
अले च्वल्वहंयात
लःया धालय् हीकादी।☆

115

परमप्रभु धात्थेंयाम्ह परमेश्वर

- 1 जिमिगु मखु,
हे परमप्रभु,
जिमिगु मखु,
छिगु सदां दयाच्वनीगु
दया माया
व विश्वास याये बहःसूया निति
छिगु थःगु हे
नांया महिमा जुइमा।

- 2 जाति जातियापि मन्तयसं
“छिमि परमेश्वर गन दु” धकाः
छाय् न्यनीगु?
3 जिमि परमेश्वर ला स्वर्गय् दी,

- वयक्कःयात छु यः
व हे यानादी।
4 इमि घःत ला लुँ व वहलं
दयक्कपिं खः,
मनूतय्यु ल्हातं
दयक्कपिं खः।
5 इमि म्हुतु ला दु
तर नवाये मफु।
इमि मिखा ला दु
तर खके मफु।
6 इमि न्हाय्पं ला दु
तर न्यने मफु,
इमि न्हाय् ला दु
तर बास कायेमफु।
7 इमि ल्हाः ला दु
तर ल्हातं थी मफु,
इमि तुति ला दु
तर न्यासि वनेमफु।
इमिसं कथुं नं
सः पिकाय् मफु।
8 उपि मूर्तित दयक्कपिं
व उमिके भरोसा तःपिं सकलें
उपि ज्यालगाय् मज्जु
मूर्तित थें हे जुइ।*
9 अय् इस्नाएलयापिं मनूत,
परमप्रभुयाके भरोसा ति,
वयक्कलं छिमित
ग्वाहालि बियादी
अले रक्षा यानादी।
10 अय् हास्नया घराना,
छिमिसं परमप्रभुयाके
भरोसा ति,
वयक्कलं छिमित ग्वाहालि बियादी
अले रक्षा यानादी।
11 परमप्रभुया भय काइपिं
सकसिनं परमप्रभुयाके
भरोसा ति,
वयक्कलं छिमित
ग्वाहालि बियादी
अले रक्षा यानादी।
12 परमप्रभुं झीत लुमंकादी
अले झीत आशिष बियादी।
वयक्कलं इस्नाएलया मनूत
व हास्नया घरानायात
आशिष बियादी।
13 परमप्रभुया भय काइपिं
चिधपिं व तःधिपिं सकसितं

- वयकलं आशिष बियादी।[☆]
 14 परमप्रभुं मचाखाचात बियादीमा,
 छन्त व छिमि काय्
 छय्पिन्त नं।
 15 स्वर्ग व पृथ्वी दयकादीम्ह
 परमप्रभुं
 छिमित आशिष बियादीमा।
 16 स्वर्ग ला परमप्रभुयागु हे खः,
 पृथ्वी धाःसा वयकलं
 मनूतयत्त बियादीगु दु।
 17 सी धुंक्पिन्सं
 परमप्रभुया प्रशंसा याइ मखु,
 क्वय् पातालय् थ्यपिन्सं
 वयकःया प्रशंसा याइ मखु।
 18 तर झीसं ला आः व न्हाबलें
 परमप्रभुया प्रशंसा याये।
 हल्लेल्ल्याह!

116

- सीगुपाखें बचय् जूम्ह मनूया प्रशंसा
 1 जिं परमप्रभुयात
 माया याना,
 छायाःसा वयकलं जिगु सः
 न्यनादिल,
 दयाया लागि जिगु प्रार्थना
 न्यनादिल।
 2 वयकलं थःगु न्हायपं जिपाखे
 हीकादीगु दु,
 उकिं म्वातले जिं वयकःया नां
 कयाः हे च्वने।
 3 कालया खिपतं
 जितः ततमतःक्यंकल।
 अले चिहानया सास्ती
 जिके वल।
 दुःख व संकटं जितः त्वपुल।
 4 अले जिं परमप्रभुया नां कयाः,
 “हे परमप्रभु
 जितः बचय् यानादिसँ।”
 5 परमप्रभु दयादुम्ह व धर्मी खः,
 जिमि परमेश्वर
 दया माया दुम्ह खः।
 6 परमप्रभुं स्वजापिं मनूतयत्त
 रक्षा यानादी,
 खतराय् लाःबलय् वयकलं
 जितः बचय् यानादिल।

7 हे जिगु मन, हाकनं शान्त जु।
परमप्रभुं छंगु भिं यानादीगु दु।

8 छायाःसा परमप्रभुं
जितः मृत्युपाखें,
जिगु मिखायात ख्वबि
हायकेगुपाखें
व जिगु तुतियात
लुफि हायेगुपाखें
बचय यानादीगु दु।

9 म्वाःपिनिगु देशय्
जिं परमप्रभुया आज्ञा पालन
याना हे च्वने।

10 जिं विश्वास याना,
उकिं जिं धया,
“जितः तसकं सास्ती जूगु दु।”[☆]

11 जिं आयब्रुयाः धया,
“सकलें मनूत फताहा खः।”

12 परमप्रभुं जिगु लागि
गुलि भिं यानादीगु दु,
जिं उकिया पलेसा वयकःयात छु बीगु?

13 जिं उद्धारया ख्वला कयाः
परमप्रभुया नां काये।

14 जिं परमप्रभुया लागि वयकःया
सकलें मनूतयगु न्ह्यःने
थःगु भाकल धात्थें हे पूर्वके।

15 वयकःया छम्ह विश्वास याये
बहःम्ह मनू सीबलय,
परमप्रभुं तसकं च्यूता तयादी।

16 परमप्रभु, जि धात्थें
छिकपिनि दास खः।
जि छिगु हे छैय् बूम्ह खः,
जि छिकपिनि दास,
छिं जितः चिनातःगु सिखलं
त्वःतकादीगु दु।

17 जिं छितः सुभायया बलि छाये,
खः, जिं परमप्रभुया नां काये।

18 जिं परमप्रभुया लागि
वयकःया सकलें
मनूतयगु न्ह्यःने
थःगु भाकल धात्थें हे पूर्वके।

19 परमप्रभुया देगःया चुक चुकय,
अय् यस्शलेम,
छंगु हे दथुइ पूर्वके।

हल्लेल्लूयाह!

117

परमेश्वरया प्रशंसाया भजन

1 हे फुक्क

जातियापि मनुत,
परमप्रभुयात जयजय या!

हे सकलें मनुत,
वयकःया प्रशंसा या!*

2 छायाःसा परमप्रभुं

झीत सदां दया माया
यानादी।

वयकः न्ह्याबलें
विश्वास याये बहःम्ह खः।

हल्लेलूयाह!

118

भिया निति सुभाय्

1 परमप्रभुयात सुभाय् ब्यु,

छायाःसा वयकः
भिम्ह खः,

वयकःया दया माया सदां
दयाचवनी।*

2 इस्राएलं धायेमा,

“वयकःया दया माया सदां
दयाचवनी।”

3 हास्नया घरानां धायेमा,

“वयकःया दया माया सदां
दयाचवनी।”

4 परमप्रभुया भय काइपिन्सं धायेमा,

“वयकःया दया माया सदां
दयाचवनी।”

5 आपत जूबलय्

जि परमप्रभुया नां कयाः
अले वयकलं जितः
लिसः बियादिल,
जितः छुत्कारा बियादिल।

6 परमप्रभु जि नाप दी,

जितः ग्याये माःगु मद्दु।
मनूतयसं जितः
छुं हे याये फइ मखु।*

7 परमप्रभु जि नाप दी,

वयकः जितः ग्वाहालि
यानादीम्ह खः।

उकिं जिं थःगु मिखां
शनुत बगु स्वये खनी।

* 117:1 ११७:१ रोम १५:११

* 118:1 ११८:१ १ इति १६:२४; २ इति ५:१३; ७:३; एज़ ३:११; भज १००:५; १०६:१; १०७:१; १३६:१; यर ३३:११

* 118:6 ११८:६ हिब १३:६

- 8 मन्तयत् भरोसा यायेगु स्वयाः
परमप्रभुयागु शरण कायेगु बांलाः।
- 9 शासकतयत् भरोसा यायेगु स्वयाः
परमप्रभुयागु शरण
कायेगु बांलाः।
- 10 फुक्क जाति जितः घेरय यात,
तर परमप्रभुया नामं
जि इमित नाश याना।
- 11 इमिसं जितः फुक्क थासं
घेरय यात,
तर परमप्रभुया नामं
जि इमित नाश याना।
- 12 इपि जिथाय हात थें भुं वल,
तर कंमाय च्याःगु मि थें
इपि झौ जुल।
परमप्रभुया नामं
जि इमित नाश याना।
- 13 जितः घ्वाःगु खः,
अले जि दयेत्यंगु खः,
तर परमप्रभुं
जितः ग्वाहालि यानादिल।
- 14 परमप्रभु जिगु शक्ति व भजन खः,
जितः वयकलं हे जक
बचय यानादिल।*
- 15 धर्मीतयगु पालय लसता
व त्याःगु सः थ्वइ।
“परमप्रभुयागु जव लहातं
तःधंगु ज्या यानादीगु दु।”
- 16 परमप्रभुया जव लहाः
च्वय थाहां वंगु दु,
“परमप्रभुयागु जव लहातं
तःधंगु ज्या यानादीगु दु।”
- 17 जि सी मखु, तर म्वानाच्वने,
अले परमप्रभुं यानादीगु
ज्याया खँ न्यंकाच्वने।
- 18 परमप्रभुं जितः बामलाकक
सर्जाय बियादीगु दु,
तर वयकलं जितः
कालया लहातय बियामदी।
- 19 जिगु लागि
धर्मीत दुहां वनीगु ध्वाखा
चायकादिसँ,
अनं दुहां वनाः
जि परमप्रभुयात सुभाय बी।
- 20 परमप्रभुया ध्वाखा थ्व हे खः,

* 118:14 ११८:१४ प्रस १५:२; यशै १२:२

- धर्मीत थुकी दुने दुहां वनी,
 21 हे परमप्रभु, छिं जिगु प्रार्थनाया
 लिसः बियादीगुलि
 जिं छितः सुभाय् बी,
 छिं जितः त्याकादिल।
- 22 दकःमितयसं ज्यालगय्
 मज्गु धकाः धाःगु
 ल्वहं हे मू ल्वहं जुल।[☆]
- 23 परमप्रभुं हे थथे यानादीगु खः।
 झीसं स्वयेबलय्
 थ्व तसकं अजू चायापु।[☆]
- 24 थौया दि परमप्रभुं
 दयकादीगु खः।
 थुकी झीपिं लयतायेनु,
 न्ह्यइपुकेनु।
- 25 हे परमप्रभु,
 जिमित बचय् यानादिसं,
 हे परमप्रभु,
 जिमित ताःलाकादिसं।[☆]
- 26 परमप्रभुया नामं झाःम्ह
 धन्यम्ह खः।
 जिमिसं वयकःयात
 परमप्रभुया देगलं
 आशिष बी।[☆]
- 27 परमप्रभु हे परमेश्वर खः
 वयकलं झीत जः
 बियादीगु दु।
 ल्हातय् सिमा कचा ज्वनाः
 लयलयतातां यात्राय् न्ह्यज्या,
 वेदीया नेकू तक हे हूँ।
- 28 हे परमप्रभु,
 छि जिमि परमेश्वर खः,
 जिं छितः सुभाय् बी,
 छि जिमि परमेश्वर खः,
 जिं छिगु प्रशंसा याये।
- 29 परमप्रभुयात सुभाय् ब्यु,
 छाथधाःसा वयकः भिंम्ह खः,
 वयकःया दया माया सदां
 दयाच्चनी।

119

परमेश्वरया व्यवस्था

अलेफ *

☆ 118:22 ११८:२२ लक २०:१७; प्रे ४:११; १ पत्र २:७ ☆ 118:23 ११८:२३-२३ मत्ती २१:४२; मर्क १२:१०-११ ☆ 118:25 ११८:२५ मत्ती २१:१;
 मर्क ११:१; यह १२:१३ ☆ 118:26 ११८:२६ मत्ती २१:१६; २३:३६; मर्क ११:१६; लक १३:३५; १६:३८; यह १२:१३ * 119: ११९:० अलेफ थ्व भजन आखः
 छगः छगः हनाः खँव जइकथं चवयातःगु चिनाखँ खः। थुकिया फुक्क ब्वया पद छगु हे हिब्रू आखलं शुक जगु दु।

- 1 धन्य खः दोष मदयक
म्वानाच्चनिपि
व परमप्रभुया स्यनातःगु खँ कथं
जुइपि मन्त।
- 2 धन्य खः वयकःया नियम
पालन याइपि
व वयकःयात दुनुगलंनिसैं
मालिपि मन्त।
- 3 इमिसं छुं नं मभिं ज्या याइ मखु,
इपि वयकःया लँपुइ वनी।
- 4 छिं जिमित छिगु उपदेश
बांलाक पालन यायेमाः
धकाः उजं बियादीगु दु।
- 5 छिगु व्यवस्था पालन यायेत
जिगु पहःचहः क्वातूगु जूसा
गुलि बांलाइगु।
- 6 अले छिगु फुक्क आज्ञाय्
ध्यान बियागुलि
जि मछालेमालि मखु।
- 7 छिगु धार्मिक विधि सयका
काइबलय्
जिं स्वजा मनं छितः सुभाय् बी।
- 8 जिं छिगु व्यवस्था पालन याये,
उकिं जितः त्वःतादी मते।
- 9 छम्ह ल्याय्म्हम्ह मनुखं
गथे थःगु जीवन
शुद्ध तये फइ?
छिगु वचनकथं
म्वानाः हे खः।
- 10 जिं दुनुगलंनिसैं छितः
माला च्वनागु दु,
छिगु आज्ञापाखें जितः
थुखे उखे वनेबियादी मते।
- 11 छिगु विरोधय् पाप याये
म्वालेमा धकाः
छिगु बचं जिं थःगु नुगलय्
तया तयागु दु।
- 12 हे परमप्रभु, छिगु प्रशंसा जुइमा,
छिगु व्यवस्था जितः स्यनादिसँ।
- 13 जिं थःगु म्हुतुसिं
छिगु म्हुतुं पिहां वःगु
फुक्क विधि कनागु दु।
- 14 यक्व धन सम्पत्तिया कारणं
लयताःगु थें
जि छिगु नियम पालन यायेत
लयताये।
- 15 छिगु उपदेशय् जिं ध्यान याये,
अले छिं स्यनादीगु खँय्
बिचाः याये।

बेथ

- 16 छिगु व्यवस्था जि लयताये,
छिगु वचनयात जिं
ल्वःमके मखु।
- 17 थः दासयात भिं यानादिसँ,
अले जि म्वानाच्चवनी,
अले छिगु वचन पालन याये।
- 18 छिं स्यनातःगु खँया
अजू चायापुगु खँ खंकेत
जिगु मिखा चायकादिसँ।
- 19 पृथ्वीइ जि छम्ह परदेशी
जक खः,
उकिं जिपाखें थःगु आज्ञा
सुचुकादी मते।
- 20 छिगु विधि सीकेत
जिगु मन सदां आयबुयाच्चन।
- 21 सराः लाःपिं व छिगु आज्ञा
पालन मयाइपिं घमण्डीतयत्
छिं हक्कादी।
- 22 जिपाखें इमिगु हेला
व अपमान चीकादिसँ,
छाय्धाःसा जिं छिगु नियम
पालन यानागु दु।
- 23 शासकतनापुं च्वनाः
जिगु बारे मखुगु खँ ल्हाःसां
जिं छिगु व्यवस्थाय् ध्यान याये।
- 24 छिगु नियम जिगु लसता खः,
उपिं जितः सल्लाहबीपिं खः।
- 25 जिगु म्ह धुल्य् प्यपुनाच्वंगु दु।
छिं थःगु वचनकथं जितः
हाकनं म्वाकादिसँ।
- 26 जिं जिगु पहःचहः छितः
कनागु दु,
अले छिं लिसः बियादिल।
जितः छिगु व्यवस्था
स्यनादिसँ।
- 27 जितः छिगु उपदेशया अर्थ
थुइके बियादिसँ,
अले जिं छिगु अजू चायापुगु
ज्याय् ध्यान याये।
- 28 नुगः मछिनाः जिगु प्राण
न्यलावनी,
छिगु वचनकथं जितः
बल्लाकादिसँ।
- 29 जिपाखें मखुगु लँ चीकादिसँ,
अले दया यानाः
जितः थःगु स्यनातःगु खँ
बियादिसँ।
- 30 जिं विश्वास यायेबहः जुइगु

गिमेत

दालेथ

- ल्ययागु दु,
छिगु विधि जिं थःगु न्ह्यःने
तयागु दु।
- 31 जि छिगु नियमय्
प्यपुनाच्चवनागु दु, हे परमप्रभु,
जितः लज्याय् लाकादी मते।
- 32 जि छिगु आज्ञाया लँपुइ
ब्बोय् वने,
छाय्धाःसा छि जिगु नुगःयात
स्वतन्त्र यानादीगु दु।
- 33 हे परमप्रभु,
छिगु व्यवस्था पालन यायेगु
जितः स्यनादिसँ,
अले लिपाथ्यंक जिं
व पालन याये।
- 34 छिगु व्यवस्थाया अर्थ
थुइकादिसँ।
अले जिं व पालन याये,
दुनुगलंनिसँ जिं
व पालन याये।
- 35 जितः थःगु आज्ञाया लँपुइ
यंकादिसँ,
छाय्धाःसा जि उकी हे
लय्ताये।
- 36 जिगु नुगःयात लोभपाखे मखु
छिगु नियमपाखे हीकादिसँ।
- 37 ज्यालगय् मजूगु खँ
स्वयेगुपाखें
जिगु मिखायात हीकादिसँ,
छिगु वचनकथं
जिगु प्राणयात रक्षा यानादिसँ।
- 38 छिगु भय काइम्ह छिकपिनि
दासया नितिं
थःम्हं बियादीगु बचं
पूर्वकादिसँ।
- 39 जिपाखें इमिगु हेला व अपमान
चीकादिसँ,
छाय्धाःसा छिगु विधि भिं।
- 40 जितः छिगु आज्ञा यः,
छिगु धार्मिकताया कारणं
जितः म्वाका तयादिसँ।
- 41 हे परमप्रभु,
छिगु सदां दयाच्चवनीगु दया माया
व छिगु बचकथं
छिगु उद्धार जिथाय् वयेमा।
- 42 अले जिं थःत हिस्याइपिन्त
लिसः बी फइ,

हे

वाव

- छाय्धाःसा छिगु वचनय्
जिगु भरोसा दु।
- 43 जिगु म्हतुं सत्यया वचन
लाकाकयादी मते,
छाय्धाःसा जिं छिगु विधिइ
आशा तयागु दु।
- 44 छिं स्यनातःगु खँ
जिं सदां पालन याना हे च्वने।
- 45 अले जि स्वतन्त्र जुयाः म्वाये
छाय्धाःसा जिं छिगु उपदेश
मालागु दु।
- 46 अले जिं छिगु नियमया बारे
जुजुपिनिगु न्ह्यःने नवाये,
जि लज्या चाये मखु।
- 47 छाय्धाःसा
जि छिगु आज्ञाया कारणं
लयता,
अले जिं उकियात
माया याना।
- 48 जि थःमहं माया यानागु
छिगु आज्ञापाखे
थःगु ल्हाः ल्हने,
अले छिगु व्यवस्थाय्
ध्यान याये।
- 49 थः दासयात बियादीगु वचन
लुमंकादिसँ,
छाय्धाःसा छिं जितः
आशा बियादीगु दु।
- 50 जिगु दुःखय् जितः थुकिं हे
शान्ति दत,
छाय्धाःसा छिगु बचंपाखें
जितः जीवन दत।
- 51 तःधंछु जुइपिन्सं जितः
यक्व हे हिस्याःगु दु,
अयनं छिगु व्यवस्थापाखें
जि लिचिलागु मदु।
- 52 हे परमप्रभु,
छिगु पुलांगु विधि
लुमंका च्वना,
उकि जितः शान्ति दइ।
- 53 छिं स्यनातःगु खँ त्वःतूपिं
दुष्टतयसं यानाः
जितः तसकं तं पिहांवइगु।
- 54 जि न्ह्याथाय् च्वंसां
छिगु व्यवस्था हे
जिगु म्ये जरु दु।
- 55 हे परमप्रभु,
जिं चान्हय् छिगु नां

जाइन्

- लुमंकेगु यानागु दु।
 अले जिं छिगु व्यवस्था
 पालन यानागु दु।
 56 जिं उपदेश पालन यानागुलि हे
 ध्व जितः जूगु खः।
- 57 छि जिगु ब्व खः, हे परमप्रभु,
 जिं छिगु वचनकथं
 जुइगु क्वःछिनागु दु।
 58 जिं दुनुगलंनिसें छिगु ख्वाः
 मालागु दु,
 छिगु बचं कथं
 जितः दया यानादिसैँ।
 59 जिं थःगु पहःचहःया बारे
 बिचाः यानागु दु,
 अले छिगु नियमपाखे
 थःगु पलाः न्ह्याकागु दु।
 60 जिं छिगु आज्ञा पालन यायेत
 लिबाकागु मद
 बरु हथाय् चायागु दु।
 61 दुष्टतयसं खिपतं च्यूसं
 जिं छिगु स्थनातःगु खँयात
 ल्वःमंके मखु।
 62 छिगु धार्मिक विधिया लागि
 जि बाचा इलय्
 छितः सुभाय् बीत देने।
 63 छिगु भय काइपिं व छिगु उपदेश
 पालन याइपिं सकसिया
 जि छम्ह पासा खः।
 64 हे परमप्रभु, छिगु
 सदां दयाचवनीगु दया मायां
 पृथ्वी जाःगु दु,
 जितः छिगु व्यवस्था स्थनादिसैँ।
- 65 हे परमप्रभु,
 छि थःगु वचनकथं
 थः दासयात भिं यानादिसैँ।
 66 जितः ज्ञान व बुद्धिया खँ
 स्थनादिसैँ,
 छायाःसा जिं छिगु आज्ञायात
 विश्वास याना।
 67 जितः सर्जोय जुइ न्ह्यः
 जिं लें टुंकागु खः,
 तर आः जिं छिगु वचन
 पालन याना।
 68 छि भिम्ह खः,
 अले भिं यानादी,
 जितः छिगु व्यवस्था
 स्थनादिसैँ।
 69 तःधंछुया जुइपिन्सं

हेथ

टेथ

- जिगु विरोधय् मखुगु खँ
पिकाःगु दु
अयनं जिं दुनुगलनिसें
छिगु उपदेश पालन याना।
- 70 इमिगु नुगः छाःगु दु,
अयनं जि ला छिं स्यनातःगु
खँया कारणं लयताः।
- 71 छिगु व्यवस्था सयकागुलि
जितः दुःख जूगु
जिगु लागि बां हे लात।
- 72 छिं स्यनातःगु खँ
जिगु निति लें व वहःयागु
दूलंदः कुचा स्वयाः मू वं।
- 73 छिगु हे लहातं जितः
दयकादीगु व समाः
यानादीगु खः।
जितः छिगु आज्ञा थुइकेत
गाक्क बुद्धि बियादिसँ।
- 74 छिगु भय काइपि जितः खनाः
लयतायेमा,
छाय्धाःसा जिं छिगु वचनय्
आशा तयागु दु।
- 75 हे परमप्रभु, छिगु विधि
धार्मिक खः धकाः जिं स्यू,
छिं जितः दुःख बियादीगु
पाय्छि खः धकाः जिं स्यू।
- 76 छिगु बचकथं
छिकपिनि दास जितः
छिगु सदां दयाच्चवनीगु
दया मायां शान्ति दयेमा।
- 77 जि म्वानाच्चवनेत जितः
दया यानादिसँ,
छाय्धाःसा छिं स्यनातःगु खँ
जिगु लसता खः।
- 78 तःधंछुया जुइपि लज्याय्
लायेमा,
छाय्धाःसा इमिसं
छुं हे कारण मदयक
जितः मखुगु द्रुपं ब्यूगु दु।
अयनं जिं ला
छिगु उपदेशय् ध्यान बी।
- 79 छिगु भय काइपि
व छिगु नियम थूपि
जिपाखे फहिलेमा।
- 80 जिं दुनुगलनिसें
छिगु व्यवस्था मानय्
याये फयेमा,
लज्या चाये म्वालेमा।

योध

काफ

- 81 हे परमप्रभु,
जि छिपाखें उद्धार कायेत
प्याःचाः,
जिं छिगु वचनय आशा
तयागु दु।
- 82 छिगु बचं पिया च्वँच्वं
जिगु मिखा बुलुसे
च्वने धुंकल।
- जिं धाये,
“छिं गुबलय शान्ति बियादी?”
- 83 कुँलय तयातःगु छेंग्या
म्हिचाय दाखमघ तइगु थें
जि जुइ धुंकूगु दु,
अयनं छिगु व्यवस्था जिं
त्वःमंकागु मदुनि।
- 84 छिकपिनि दासं
अज्ज गुलि पी मानी?
जितः दुःख बीपिन्त छिं गुबलय
सजौंय बियादीगु?
- 85 छिगु स्यनातःगु खँ कथं
मजुइपि तःधंछु जुइपिन्सं
जिगु निति गाः म्हगु दु।
- 86 छिगु आज्ञा फुक्क
भरोसा यायेबहः जू।
जितः ग्वाहालि यानादिसेँ,
मनूतयस्सं छुं कारण मदयेकं
जितः दुःख बीगु।
- 87 इमिसं जितः झन्दिले पृथ्वी
नाश यानाबी धुंकूगु।
अयनं जिं छिगु उपदेश
त्वःतागु मदुनि।
- 88 छिगु सदां दयाचवनीगु
दया मायाकथं
जिगु प्राणयात रक्षा यानादिसेँ,
अले जिं छिगु म्हतुं पिहां वःगु
नियम पालन याये।
- 89 हे परमप्रभु,
छि न्ह्याबलें दयाचवनी,
छिगु वचन न्ह्याबलें स्वर्गय
दयाचवनी।
- 90 छिगु विश्वास याये बहःसू
पुस्तां पुस्ता तक दयाचवनी।
छिं पृथ्वीयात थापं यानादीगु दु,
अले व दयाचवनी।
- 91 छिगु विधि थौं तक नं
दयाचवंगु दु,
छाय्थाःसा फुक्क सृष्टि

लामेध

- छिगु सेवा याइ।
 92 छिगु स्यनातःगु खं जि
 लयमताःगु जूसा
 दुःखया इलय्
 जि नाश जुइधुंकीगु।
 93 जि गुबलें छिगु उपदेश
 ल्वःमंके मखु,
 छायाःसा छिं उपिपाखें हे
 जिगु जीवनयात रक्षा
 यानादीगु दु।
 94 जि छिकपिनिम्ह हे खः,
 छिं जितः बचय् यानादिर्सें,
 जिं छिगु उपदेश मालागु दु।
 95 दुष्टत जितः नाश यायेत
 पियाच्वंगु दु,
 तर जिं छिगु उपदेशय्
 ध्यान याये।
 96 फुक्क सृष्टियागु सीमा दु,
 तर छिगु आज्ञाया सीमा मदु।

मेम

- 97 छिगु स्यनातःगु खँयात
 जिं गुलि माया याना!
 न्हिच्छि हे जिगु
 ध्यान उकी हे वनाच्वनी।
 98 छिगु आज्ञा न्हाबलें जिगु मनय् दु,
 उकिं जितः जिमि शत्रुत स्वयाः
 बुद्धि दुम्ह दयकी।
 99 जिमि गुरुत स्वयाः यक्व जिं थु,
 छायाःसा जिं छिगु नियमय्
 ध्यान बिया।
 100 थकालिपिं मनूतय् स्वयाः
 यक्व बुद्धि जिंके दु,
 छायाःसा जिं छिगु उपदेश
 पालन याना।
 101 छिगु वचन पालन याये धकाः
 जिं थःगु त्रुतियात फुक्क मभिगु
 लँपुपाखें अलग तयागु दु।
 102 जिं छिगु विधि त्वःतागु मदु,
 छायाःसा छिं हे
 जितः स्यनादीगु दु।
 103 छिगु वचन जितः गुलि साः,
 जिगु म्हुतया निति
 कास्ति स्वयाः नं साः।
 104 छिगु उपदेशपाखें जितः
 बुद्धि दुम्ह दयकी,
 उकिं फुक्क मखुगु लँपु
 जितः मयः।

नुन

- 105 छिगु वचन

- जिगु तुतिया निति मत,
अले जिगु लँपुया निति
जः खः।
106 छिगु धार्मिक विधि
पालन याये धकाः
जिं पाफयागु दु,
अले उकियात जिं पक्का
यानागु दु।
107 जिं तसकं दुःखसियागु दु,
हे परमप्रभु, थःगु वचनकथं
जितः म्वाका तयादिसँ।
108 हे परमप्रभु!
जिगु म्हुतुं पिहां वःगु
थःयसेबलि
नाला कयादिसँ,
अले छिगु विधि
जितः स्यनादिसँ।
109 जिं थःगु जीवन पायेत तयार दु,
अयनं छिं स्यनातःगु खँ
जिं ल्वःमंके मखु।
110 दुष्टतयसं जिगु निति
जाः ग्वःगु दुसां
छिगु उपदेशपाखें
जिं थुखे उखे वनागु मद्दु।
111 छिगु नियम न्हाबलेया निति
जिगु म् वंगु सम्पत्ति जूगु दु।
उकिं जिगु नुगःयात
लयतायकी।
112 छिगु व्यवस्था लिपाथ्यंक
पालन यायेगु
जिं क्वःछिनागु दु।
113 दोमन दुपि मन्त जितः
तसकं मयः,
अयनं छिं स्यनातःगु खँयात
जिं माया याना।
114 छि जिगु शरण कायेगु थाय्
व ढाल खः,
जिं छिगु वचनय् आशा
तयागु दु।
115 हे मभिगु ज्या याइपि मन्त,
जिपाखें तापाक हँ,
अले जिं जिमि परमेश्वरया आज्ञा
पालन याये फइ।
116 हे परमप्रभु,
जि म्वानाच्चने फयेमा धकाः
छिगु बचकथं जितः लिधंसा
बियादिसँ,
अले जिगु आशाया लागि
जितः लज्याय् लाकादी मते।

समेख

- 117 जितः लिधंसा बियादिसँ,
अले जि म्वाइ।
छिगु व्यवस्थाय् जि न्ह्याबलें
ध्यान यानाच्चवने।
- 118 छिगु व्यवस्थापाखें
थुखे उखे वंपि सकसितं
छिं चीकादीगु दु,
छायधाःसा इमिगु छल
ज्यालगय् जुइ मखु।
- 119 पृथ्वीइ फुक्क दुष्टतयत
छिं फोहर थें वान्छवयादी।
अथे जुयाः छिगु नियमयात
जिं माया याना।
- 120 छिगु भयं यानाः
जिगु म्ह खाइ,
अले छिगु विधि खनाः
जि ग्याना।
- 121 जिं ला धार्मिकता व न्यायया
ज्या यानागु दु,
छिं जितः शत्रुतयगु लहातय्
त्वःतादी मते।
- 122 छिकपिनि दासया भिया लागि
जमानी जुयादिसँ,
तःधंछु जुइपिन्सं जितः
क्वत्यके बियादी मते।
- 123 छिगु उद्गार
व छिगु धार्मिकताया
बचंयात पिया च्वँच्चं
जिगु मिखा बुल्से च्वने धुंकल।
- 124 थः दासनापं थःगु
सदां दयाच्चवनीगु दया माया
क्यनादिसँ,
अले छिगु व्यवस्था जितः
स्यनादिसँ।
- 125 जि छिकपिनि दास खः,
छिगु नियम म्हसीकेत
जितः थुइकेगु शक्ति
बियादिसँ।
- 126 हे परमप्रभु, दनादिसँ!
ई वःगु दु छिं ज्या यानादिसँ,
इमिसं छिं स्यनातःगु खँ
त्वथुले धुंकल।
- 127 जिं छिगु आज्ञायात लुँ स्वयाः
अप्वः भिगु लुँ स्वयाः
नं अप्वः माया याना।
- 128 उकिं जिं छिगु फुक्क उपदेश
मानय् याना,
अले फुक्क मखुगु लुँपु
जितः तसकं मयः।

एयिन

- 129 छिगु नियम अजू चायापुसे च्वं,
उकिं जिं दुनुगलंनिसें
उपिं पालन याना।
- 130 छिगु वचन थुइकाबीबल्य
जिमित जः दइ।
थुकिं छुं मस्यूपिन्त ज्ञान दइ।
- 131 जिं म्हुतु चायकाः
स्वां-स्वां वयकाः
छाय्धाःसा जिं छिगु आज्ञाया
लागि प्याःचाः।
- 132 छिगु नांयात माया याइपिन्त
छिं गथे यानादी,
अथे हे जिपाखे फहिलाः जितः
दया यानादिसँ।
- 133 छिं थःगु बचंकथं जिगु पलाः
बल्लाकादिसँ।
छुं नं पापयात जितः शासन
याकेबियादी मते।
- 134 जितः क्वत्यलातःपिपाखें
त्वःतकादिसँ,
अले जिं छिगु उपदेश
पालन याये।
- 135 छिं थःगु ख्वाःया जलं
जिमित खयकादिसँ,
छिगु व्यवस्था जितः
स्यनादिसँ।
- 136 जिगु मिखां ख्वबिया धाः
हाया हे च्वनी,
छाय्धाःसा मनूतयसं छिं
स्यनातःगु खँयात मानय
याइ मखु।
- 137 हे परमप्रभु, छिं धर्मीं खः,
छिगु विधि सत्य खः।
- 138 छिं बियादीगु नियम धार्मिक जू,
उपिं तसुकं
विश्वास यायेबहः जू।
- 139 जिगु जोशं जितः नयेधुंकल
छाय्धाःसा जिमि शनूतयसं
छिगु वचन मानय मयाः।
- 140 छिगु बचंयात पूर्वक
जाँचय् याःगु दु,
अले जिं उकियात
यक्व माया याना।
- 141 जिं चिधंम्ह
व क्वहंम्ह खःसां
जिं छिगु उपदेशयात
त्वःमंके मखु।
- 142 हे परमप्रभु!
छिगु धार्मिकता न्हाबलें

साधे

- दयाच्चनी,
अले छिं स्यनातःगु खँ
सत्य खः।
- 143 जिके दुःख व संकट वःगु दु,
अयूनं छिगु आज्ञां जितः
लयतायकी।
- 144 छिगु नियम न्हाबलेया लागि
पायछि जु,
जितः शुइके बियादिसँ,
अले जि म्वानाच्चनी।
- 145 हे परमप्रभु!
जिं दुनुगलंनिसँ छितः सःता
च्चनागु दु,
जितः लिसः बियादिसँ!
जिं छिगु व्यवस्था मानय् याये।
- 146 जिं छितः सःताच्चनागु दु,
जितः बचय् यानादिसँ,
अले जिं छिगु नियम
पालन याये।
- 147 सुथ जुइ न्हाः हे दनाः
जिं ग्वाहालिया लागि तसकं
हालाच्चनागु दु,
छिगु वचनया आशा
यानाच्चनागु दु।
- 148 छिगु बचनय् ध्यान यायेत
चच्छि हे जि मधंसे च्वनेगु।
- 149 हे परमप्रभु!
थःगु सदां दयाच्चनीगु
दया मायाकथं
जिगु बिन्ति न्यनादिसँ,
थःगु विधिकथं
जितः रक्षा यानादिसँ।
- 150 मभिंगु बिचाः यानाः
जितः सास्ती बीपिं मनुत
सतिक वये धुंक्गु दु।
इपिं छिं स्यनातःगु खं
तापाक हे दु।
- 151 छि धाःसा जिगु सतिक दी,
हे परमप्रभु,
अले छिगु फुक्क आज्ञा
सत्य खः।
- 152 यक्व न्हापानिसँ हे जिं
छिं न्हाबलेया लागि
थापं यानादीगु छिगु नियम स्यू।
- 153 जिगु दुःखयात बिचाः यानाः
जितः त्वःतकादिसँ।
छाय्धाःसा छिं स्यनातःगु खँयात
जिं ल्वःमंकागु मदु।

कोफ

रेश

- 154 जिगु मुद्गा ल्वानादिसँ,
अले जितः त्वःतकादिसँ।
थःगु बचकथं
जिगु जीवन रक्षा यानादिसँ।
- 155 उद्गार दुष्टतपाखें तापाः
छाय्धाःसा इमिसं छिगु
व्यवस्था माली मखु।
- 156 हे परमप्रभु,
छिगु दया तसकं तःधं,
उकिं छिगु विधिकथं
जिगु जीवन रक्षा यानादिसँ।
- 157 जितः दुःख बीपि
यक्व शत्रुत दु,
अयनं जि छिगु नियम
मानय् यायेगु त्वःतागु मदु।
- 158 ध्वंलाइपि खनाः
जि तसकं घच्चाः,
छाय्धाःसा इमिसं छिगु वचन
पालन मया।
- 159 स्वयादिसँ! छिगु उपदेशयात
जिं गुलि माया याना।
हे परमप्रभु! छिगु सदां
दयाच्चनीगु दया मायाकथं
जिगु जीवन रक्षा यानादिसँ।
- 160 छिगु फुक्क वचन
सत्य हे खः,
छिगु फुक्क धार्मिक विधि
न्ह्याबलें दयाच्चनी।
- 161 शासकतयसं छुं हे कारण
मदयकं जितः सास्ती बी।
अयनं जिगु नुगलं छिगु वचनया
भय काइ।
- 162 गथे यक्व धन दयाः
मनु लयताइ
अथे हे जि छिगु बचंया कारणं
लयताये।
- 163 मखुगु खँ जितः तसकं मयः
तर छिं स्यनातःगु खँयात
माया याना।
- 164 छिगु धार्मिक विधिया कारणं
न्हिइ न्हयक्वः
जिं छिगु प्रशंसा याना।
- 165 छिगु स्यनातःगु खँयात माया
याइपिन्त तःधंगु शान्ति दइ,
इमित लुफि हाइगु
छुं कारण दइ मखु।
- 166 हे परमप्रभु,
जिं छिगु उद्गार पियाच्चनागु दु,
छिगु आज्ञा पालन यानागु दु।

शीन

- 167 जिं छिगु नियम पालन
यानागु दु,
जिं उकियात दुनुगलनिसें
माया याना।
- 168 जिं छिगु उपदेश व नियम
पालन यानागु दु,
छाय्धा:सा जिगु फुक्क
पह:चह: छिगु हे न्ह्य:ने दु।
- 169 हे परमप्रभु,
जिगु इनाप छिगु न्ह्य:ने थ्यनेमा,
छिगु वचनकथं जित:
थुइके बियादिसैं।
- 170 जिगु बिन्ति छिथाय् थ्यनेमा,
छिगु बचंकथं जित: छुत्कारा
बियादिसैं।
- 171 जिगु म्हुतुसिं छिगु प्रशंसा
यायेमा,
छाय्धा:सा छिं जित:
छिगु व्यवस्था स्यनादीगु दु।
- 172 जिगु म्हुतुं छिगु बचंया
भजन हालेमा,
छाय्धा:सा छिगु फुक्क
आज्ञा भिं।
- 173 छिगु ल्हातं जित: ग्वाहालि
यानादिसैं,
छाय्धा:सा जिं छिगु उपदेश
ल्ययागु दु।
- 174 हे परमप्रभु!
छिगु उद्धारया लागि जि प्या:चा:,
अले छिं स्यनात:गु खँ
जिगु लसता ख:।
- 175 जित: रक्षा यानादिसैं,
अले जिं छिगु प्रशंसा याये,
अले छिगु विधिपाखें जित:
ग्वाहालि दयेमा।
- 176 तंम्ह फै थें जि मखुगु लँय्
वनागु दु,
छिकपिनि दासयात मालादिसैं,
छाय्धा:सा जिं छिगु आज्ञा
ल्व:मंकागु मदु।

ताव

120

ग्वाहालिया निंतिं प्रार्थना
यस्शलेमय् थाहा वनेत हा:गु म्ये
1 दु:खया इलय् जिं
परमप्रभुयाके
ग्वाहालि फ्वना,
वय्कलं जित: लिस: बियादिल।

- 2 हे परमप्रभु!
 मखुगु खँ ल्हाइपि
 व ध्वंलाइपिपाखे
 जितः बचय् यानादिसँ।
- 3 अय् फताहा,
 परमेश्वरं छन्त छु यानादी?
 छन्त मेगु अप्वः छु यानादी?
- 4 वय्कलं छन्त सिपाइया
 च्वामुगु वाणं
 अले च्यानाच्चंगु हेग्वं
 सजाँय बियादी।
- 5 धिक्कार दु जितः,
 छायाधाःसा जि मेशेकय्
 परदेशी जुयाः च्वनेमाली,
 अले केदारया पालतयगु दथुइ
 च्वनेमाःगु दु।
- 6 शान्तियात मययकिपिनिगु दथुइ
 च्वनाच्चनागु यक्च दत।
- 7 जितः ला शान्ति यः,
 तर जिं शान्तिया खँ ल्हाइबलय्
 इपि लडाइँ यायेत तयार जुइगु।

121

- झीत रक्षा यानादीम्ह परमप्रभु
 यरूशलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
- 1 गुँच्चकाय् च्वकाय्
 जिं मिखा ब्वये,
 गनं जितः ग्वाहालि वइ?
- 2 जितः ग्वाहालि स्वर्ग व पृथ्वी
 दय्कादीम्ह परमप्रभुपाखे वइ।
- 3 वय्कलं छंगु तुतियात
 चुलुके बी मखु,
 छन्त बिचाः यानादीम्ह न्ह्यालं
 ब्वानादी मखु।
- 4 स्व, इस्त्राएलयात बिचाः
 यानादीम्ह
 गुब्सं न्ह्यालं ब्वानादी मखु,
 अले न्ह्यः वय्कादी नं मखु।
- 5 परमप्रभु छन्त बिचाः
 यानादीम्ह खः,
 परमप्रभु छंगु जव ल्हाःपाखे
 छन्त रक्षा यानादीम्ह खः।
- 6 छन्त न्हिनय् निभालं
 सयंकी मखु,
 न त चान्हय् तिमिलां हे।

- 7 परमप्रभुं छन्त फुक्क मभिगु खं
बचय् यानादी,
वयकलं छंगु बिचा: यानादी।
- 8 छ दुहां व:सां पिहां वंसां
परमप्रभुं छन्त
न्ह्याबलें बिचा: यानादी।

122

- यस्शलेमया शान्तिया निति प्रार्थना
दाऊदया भजन
यस्शलेमय् थाहां वनेत हा:गु म्ये
- 1 इमिसं जित:
“परमप्रभुया देगल्य् झीपिं वनेनु”
धका: धा:बलय् जि लयताया।
- 2 अय् यस्शलेम,
जिपिं छंगु ध्वाखा दुने
दनाच्चनागु दु।
- 3 यस्शलेम शहरयात बांलाक
मिलय् याना: दयक्कुगु दु।
- 4 परमप्रभुया कुलत इस्त्राएलयात
व्यूगु व्यवस्थाकथं
परमप्रभुया नांयागु प्रशंसा यायेत
अन वनीं।
- 5 अन न्यायया सिंहासन दु,
दाऊदया वंशया सिंहासन
अन दु।
- 6 यस्शलेमया शान्तिया निति
प्रार्थना या,
“छन्त माया याइपिं याउँक
च्वनेदयेमा।
- 7 छंगु प:खा: दुने नं
शान्ति दयेमा,
अले छंगु लायक् दुने नं
सुरक्षा दयेमा।”
- 8 जिमि दाजुकिजा
व जिमि पासापिनिगु निति
जिं धाये, “छन्त शान्ति जुइमा!”
- 9 परमप्रभु झी परमेश्वरया
देग:या निति
जिं छंगु भिया लागि
प्रार्थना याये।

123

- परमप्रभुया दयाया निति प्रार्थना
यस्शलेमय् थाहां वनेत हा:गु म्ये
- 1 हे स्वर्गया सिंहासनय्
च्वनादीम्ह परमप्रभु,

- जिं छिपाखे थःगु मिखा ब्वये।
 2 गथे दासं थः मालिकपाखे
 मिखा ब्वइ,
 अले दासीं थः मालिकनीपाखे
 मिखा ब्वइ,
 अथे हे छिं जिमित दया माया
 यानामदीतले
 जिमिसं छि परमप्रभु जिमि परमेश्वरपाखे
 मिखा ब्वयाच्वने।
 3 जिमित दया यानादिसं,
 हे परमप्रभु,
 जिमित दया यानादिसं।
 जिपि तसकं हे क्वह्याकाः
 च्वनेमाःगु दु।
 4 तःमिपिनिगु पाखें जिमिसं
 हेबाय्चबाय् याकाच्वने
 माःगु दु।
 अले तःधंछुया जुइपिनिपाखें
 हिस्याका च्वनेमाःगु दु।

124

- छुत्काराया निति सुभाय्
 दाऊदया भजन, यरूशलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
 1 परमप्रभु झीपाखे
 मदीगु जूसा,
 इस्त्राएलं आः धायेमा,
 2 परमप्रभु झीपाखे मदीगु जूसा,
 मनूतयसं झीत हमला याःबलय्
 3 झीपि खनाः
 इपि मि थें तं चाःबलय्,
 इमिसं झीत म्वाःम्वाकं
 नुनाछवये धुंकीगु।
 4 खुसिबालं झीत त्वपुये धुंकीगु,
 अले लःधाः झीगु म्हया
 च्वयनं न्ह्याये धुंकीगु।
 5 छ्वाःगु लखं झीत
 चुइकायंके धुंकीगु।
 6 झीत इमिगु वाया शिकार
 जुइके बिया मदीम्ह
 परमप्रभुया प्रशंसा जुइमा।
 7 शिकारीया जालं
 झंगः बचय् जगु थें
 झीपि बचय् जुइ धुंकल।
 इमिगु जाः गुत
 अले झीपि बचय् जुल।
 8 झीगु ग्वाहालि
 स्वर्ग व पृथ्वी सृष्टि यानादीम्ह
 परमप्रभुया नामय् दु।

125

- थः प्रजाया छचाःखेरं परमप्रभु
 यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
 1 परमप्रभुयाके
 भरोसा तइपि
 सकलें सियोन पर्वत थें खः,
 गुकियात संके फइ मखु
 तर न्ह्याबलें दनाचवनी।
 2 पहाडत यस्शलेमया
 छचाःखेरं दु थें
 आवंलि अले न्ह्याबलें परमप्रभु
 थः मन्तय् छचाःखेरं दी।
 3 दुष्टतय्सं परमप्रभुं थः मन्तयत्
 बियादीगु देशय् न्ह्याबलें
 राज्य याइ मखु।
 मखुसा धर्मीतय्सं हे
 मभिं ज्या याइ।
 4 हे परमप्रभु, भिंपि मन्तयत्
 व नुगः बांलाःपिन्त
 भिं हे यानादिसँ।
 5 तर मखुगु लँपुइ वनिपिन्त
 दुष्टतनापं
 हे परमप्रभुं
 पितिना छवयादिसँ।
 इम्राएलय् शान्ति जुइमा।

126

- छुत्काराया लागि सुभाय्
 यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
 1 परमप्रभुं
 लिहांवःपिन्त
 सियोनय् लित हयादीबलय्
 जिपि ला म्हगस खंपि थें जुल।
 2 जिपि न्हिला अले
 जिमिसं लसताया म्ये हाल्ला।
 मेमेगु जाति जिमिगु बारे
 थथे धाल,
 “परमप्रभुं इमिगु निति
 तःधंगु ज्या यानादीगु दु।”
 3 धात्थें परमप्रभुं जिमिगु निति
 तःधंगु ज्या यानादिल।
 जिमित यक्व लयताः वल।
 4 हे परमप्रभु!
 नेगेवया गंगु बैय् खुसित
 न्ह्याःगु थें हे

- जिमिगु अवस्था हाकनं
बांलाकादिसँ।
5 ख्वःख्वं प्यूपिन्सं
लयलयतातां म्ये हालाः
बाली लइ।
6 ख्वःख्वं पुसा ज्वनाः
ह्वलेत वंपि मन्त
धार्थे हे लयलयतातां
म्ये हालाः
बालिथू ज्वनाः लिहां वइ।

127

- परमेश्वरया आशिष मदुगु ज्या
सिति वनी
सोलोमनया भजन,
यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
1 परमप्रभुं हे छें दयकामदीसा,
दयकीपिन्सं याःगु ज्या
सिति वनी।
परमप्रभुं हे शहरया रक्षा
यानामदीसा,
पालें पिवाच्चंगु सिति वनी।
2 नसाया निति ज्या यायेत
छ सुथ न्हापां दनेगु
व चान्हय् लिबाक्क घंवेनेगु
सिति खः।
छाय्धाःसा वयक्लं थःत यःपिन्त
न्ह्यः बियादीगु दु।
3 स्व, काय्पिं परमप्रभुं
बियादीगु हकया सर्वय खः
अले काय्म्हायपिं
वयकःया आशिष खः।
4 सिपाइया ल्हातय् दुगु वाण थें
ल्याय्म्हबलय् बूपिं
कायपिं जुइ।
5 धन्य खः व मनु,
गुम्हय्सिया यक्व काय्पिं दइ।
न्याय याइगु थासय्
थः शत्रुतनापं सामना यायेमालीबलय्
शत्रुतय्सं वयात गुबलें बुकी मखु।

128

- परमप्रभुया आज्ञा न्यनीपिन्त सुवाः
यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
1 धन्य खः परमप्रभुया
भय काइपिं
व वयकःया लँपुइ जुइपिं

- फुक्क मन्त।
 2 छं थःगु कमाइ नइबलय्
 छ लयताइ
 अले छन्त भिं जुइ।
 3 छंगु छैय् छिमि कलाः
 यक्व फल दुगु दाखमा थें,
 अले छिमि कायम्हायपि
 छंगु टेबिलया छचाःखेरं
 जैतनया चुलित थें जुइ।
 4 स्व, परमप्रभुया
 भय काइम्ह मन्यात
 थथे हे सुवाः दइ।
 5 परमप्रभुं छ म्वानाच्चंतले
 सियोनं छन्त सुवाः बियादीमा।
 छं यस्शलेम च्वन्हाःगु
 खनेमा।
 6 छं थः छय-छुइपिन्त नं खनेमा।
 इस्त्राएलय् शान्ति जुइमा!

129

- इस्त्राएलया शत्रुतय्त त्याकेगु प्रार्थना
 यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
 1 इमिसं इस्त्राएल ल्यायम्ह
 जबलय् निसें हे
 सास्ती बियावयाच्चंगु दु।
 इस्त्राएलं थथे धायेमा,
 2 “जि ल्यायम्ह जबलय् निसें हे
 सास्ती बियावयाच्चंगु दु,
 अयूनं इमिसं जितः त्याक्गु मदु।
 3 इमिसं जिगु जँन्धफातय्
 गाःवंक घाः यानाबिल
 अले उकियात सा वाःगु बुँ थें
 यानाबिल।
 4 तर परमप्रभु धर्मीम्ह खः,
 वय्कलं दुष्टतपाखे
 त्वःतकादिल।”
 5 सियोनया फुक्क शत्रुत लज्या
 चाये मालेमा
 अले लिहां वनेमा।
 6 इपि छैया पलिइ दुगु घाय् थें जुइमा
 गुगु ताहाकः जुइ न्दः हे
 गनावनी।
 7 सुनानं उकियात मुनाः
 वा थू चिनाः यंके फइ मखु।
 8 अनं जुयाः वइपि वनिपिन्सं
 सुनानं थथे धाइ मखु,
 “परमप्रभुं छन्त सुवाः बियादीमा।

परमप्रभुया नामय् जिमिसं
छन्त सुवाः बी।”

130

- क्षमा व दया मायाया लागि प्रार्थना
यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
1 हे परमप्रभु!
जि तसकं दुःख सियाच्चनागुलि
तःसलं हालाः छिगु नां
कयाच्चनागु दु।
2 हे प्रभु!
जिगु बिन्ति न्यनादिसँ।
दयाया लागि यानागु
जिगु बिन्ति न्यनादिसँ।
3 हे परमप्रभु!
छिं पापया ल्याःचा कयादीसा
सु दनाच्चने फइ?
4 तर छि क्षमा बियादीम्ह खः,
अथे जुयाः हे छिगु भय काइ।
5 जिं परमप्रभुयात पियाच्चना,
जिं दुनुगलनिसें हे
वयकःया लँ स्वयाच्चना।
अले जिगु आशा
वयकःया वचनय् दु।
6 पालेतयसं सुथय् पियाच्चंगु थें,
पालेतयसं सुथय्
पियाच्चंगु स्वयाः अप्वः
जिं परमप्रभुयात पियाच्चना।
7 हे इस्राएल,
परमप्रभुयाके थःगु आशा तया च्वँ,
छाय्थाःसा परमप्रभु सदां
दयाच्चनीगु दया माया दुम्ह
व उद्दर यानादीम्ह खः।
8 वयकलं हे म् पुलाः
इस्राएलयात फुक्क पापं
छुतय् यानादी।*

131

- तःधंछु मजुसे याःगु प्रार्थना
दाऊदया भजन, यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
1 हे परमप्रभु,
जिगु नुगः फुइक्क
च्चंगु मदु,
जिगु मिखा नं तःधंछु मजू।

* 130:8 १३०:८ मन्ती १:२१; तीत २:१४

- तःधंगु व जिगु लागि
थाकगु खँनापं जिं
स्वापु मतया।
2 धात्थें हे, जिं थःगु मनयात
शान्त व सुम्क तयागु दु,
दुरु त्वःतकूमह मचा थें,
दुरु त्वःतकूमह मचा
थः मांया मुलय् सुम्क च्वंगु थें
जिगु मन सुम्क च्वंगु दु।
3 हे इस्राएल,
आवंलि व न्ह्याबलें
परमप्रभुयाके हे आशा तया च्वँ।

132

- देगःया लागि प्रार्थना
यस्शलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
1 हे परमप्रभु,
दाऊद व वं सह याःगु
फुक्क दुःख लुमंकादिसँ।
2 वं परमप्रभुलिसें पाफल,
अले याकूबया दक्वसिबय्
बल्लाःम्ह परमेश्वरलिसें
भाकल यात,
3 “जि अबलय् तक
थःगु छें वने मखु,
लासाय् घं वने मखु,
4 न्ह्यः वय्के मखु,
अले आराम नं काये मखु,
5 गबले तक परमप्रभुया नितिं
छगूथाय्, याकूबया
दक्वसिबय् बल्लाःम्ह
परमेश्वरयागु नितिं छगः देगः
जिं दय्के फइ मखु।”
6 एप्राताय् जिमिसं
बाचाया सनूया बारे न्यना,
अले याआरया* ख्यलय्
जिमिसं व लुइका।
7 “वा, झीपिं परमप्रभुया
देगलय् वनेनु,
झीसं वय्कःया
सिंहासनया न्ह्यःने
आराधना यायेनु।”
8 हे परमप्रभु, दनादिसँ,
थःगु शक्तिया चिं
बाचाया सनूनापं

* 132:6 १३२:६ याआरया ख्यलय् थ्व किर्यत-यारीम खः ☆ 132:6 १३२:६-१० २ इति ६:४१-४२

- देगलय् झासँ
अले अन न्हाबलें च्वनादिसँ।
9 छिकपिनि पुजाहारीत धर्मी जुइमा।
अले छिकपिनि
विश्वास यायेबहःपि मनूतयसं
लय्लयतातां म्ये हालेमा।
- 10 थः दास दाऊदया लागि,
थःमहं अभिषेक
यानादीमह जुजुयात
महाः धकाः धयादी मते।
11 परमप्रभुं दाऊदलिसें पाफयादिल,
वयकलं पाफयादीगु
गुबलें लित कयादी मखु,
“जिं छंगु सिंहासनय्
छिमि सन्तान मध्ये
छमहयसित तये।”
12 छिमि कायपिन्सं जिगु बाचा
व जिं इमित स्यनागु जिगु नियम
पालन यात धाःसा
इमि कायपिं नं न्हाबलेंया लागि
छंगु सिंहासनय् च्वनी।”
- 13 परमप्रभुं सियोनयात ल्ययादीगु दु।
वयकलं उकियात थः च्वनेगु
थायया निति ययकादीगु दु।
14 वयकलं धयादिल,
“थ्व ला न्हाबलेंया लागि
झासु लनेगु थाय् खः,
जि थन सिंहासनय् च्वने,
छायधाःसा जितः थ्व हे यः।
15 जिं थनयागु नयेगु सामानय्
गाक्क सुवाः बी,
थनयापि नये मखपिन्त नसां
प्वाः जायकाबी।
16 थनयापि पुजाहारीतयत्
जिं उद्धारया वसः फीकाबी,
अले थनच्वंपि विश्वास
यायेबहःपि मनूतयसं
लय्लयतातां म्ये हालीं।
17 अन जिं दाऊदया
छमह सन्तानयात
तःधमह जुजु दयकाबी।
अन जिं थःमहं अभिषेक यानामह
जुजुया राज्य लयंकातये।”
18 जिं वया शत्रुतयत्
लज्या चायकाबी।
तर व छमह नांजाःमह जुजु जुइ।”

133

दाजुकिजापि मिलय् जुयाः च्वनेगु
दाऊदया भजन, यरूशलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये
1 दाजुकिजापि

मिलय् जुयाः च्वनेगु
गुलि बांलाःगु
व न्ह्यइपुसे च्वंगु खँ खः।

2 थ्व ला हारूनया छेनय् तथाब्यगु

व वया दारीइ न्हानाः
वयागु वसःया

गःतां तक थ्यंगु

मू वंगु चिकं थें खः।

3 थ्व सियोन पर्वतय्

गाःगु हेर्मानया सुतिलः थें खः,

अन हे परमप्रभुं न्ह्याबले

जीवनया आशिष प्वंकादी।

134

चान्हय् परमप्रभुया प्रशंसा
यरूशलेमय् थाहां वनेत हाःगु म्ये

1 हे परमप्रभुया सेवा

याइपि सकले,

चान्हय् देगलय् पिवाः च्वनीपि,
परमप्रभुया प्रशंसा या।

2 वय्कःया पवित्र थासय्

थथःगु ल्हाः ल्हनाः

परमप्रभुया प्रशंसा या।

3 स्वर्ग व पृथ्वी सृष्टि

यानादीम्ह परमप्रभुं

छन्त सियोनं सुवाः

बियादीमा।

135

झी परमप्रभु फुक्क स्वयाः तःधं

1 हल्लेल्या!

परमप्रभुया नांया

प्रशंसा या!

हे परमप्रभुया सेवा याइपि,

वय्कःया प्रशंसा या!

2 छिपि परमप्रभुया देगलय्,

झी परमेश्वरया देगःया चुकय्

सेवा याइपि,

3 परमप्रभुया प्रशंसा या,

छाय्धाःसा परमप्रभु भिम्ह खः।

वय्कःया नांया भजन हा,

छाय्धाःसा थ्व न्ह्यइपुसे च्वं।

4 परमप्रभुं याकूबयात थःगु निति,

इस्त्राएलयात म् वंगु थः प्रजा
जुइत ल्ययादीगु दु।

5 जिं स्यु,

परमप्रभु तःधंम्ह खः,

इी परमप्रभु

फुक्क घःत स्वयाः
तःधंम्ह खः।

6 परमप्रभुं छु छु याये

मास्ति वय्कादिल,
वय्कलं स्वर्ग, पृथ्वी

अले समुद्रयागु फुक्क
ततःजाःगु थासय् यानादी।

7 वय्कलं पृथ्वीया कुन्चां

सुपाँय थकयादी,
वानापं हाबलासा
छ्वयाहयादी,
अले थःगु धुकृति
फय् पिकयादी।

8 वय्कलं मिश्रय् मनृत्य

तःधिकः काय्पि
व पशुतय् न्हापां बुपि
नं स्यानादिल।

9 हे मिश्र, छन्थाय् वय्कलं

फारो व वया फुक्क
भारदारतय् दथुइ
चिं व अजू चायापुगु ज्या
क्यनादिल।

10 वय्कलं यक्व जातितयत्

नाश यानादिल
अले ततःधंपिं जुजुपिन्त
स्यानादिल।

11 वय्कलं एमोरीतय् जुजु सीहोन,

बाशानया जुजु ओग
व कनानयापि सकले
जुजुपिन्त स्यानादिल।

12 अले इमिगु देश

वय्कलं थः प्रजायात
सर्बय कथं बियादिल।

13 हे परमप्रभु,

छिगु नां न्हाबले दयाच्चनी।

हे परमप्रभु,

पुस्तां पुस्ता तक
छिगु नां कयाच्चनी।

14 परमप्रभुं थः प्रजाया न्याय

यानादी,
अले थः दासतयत् दया
यानादी।

- 15 जाति जातिया मूर्ति ला
 लूँ व वहः खः,
 उपि फुक्क मनुतयसं
 दयकृगु खः।
- 16 इमि म्हुतु दु, तर नवाये मफु,
 मिखा दु तर खंके मफु।
- 17 इमि न्हायपं दु, तर न्यने मफु,
 इमिगु म्हुतुइ सासः हे मदु।
- 18 इमित दयकूपि नं इपि थें जुइ,
 अले इमिके भरोसा तइपि नं
 सकलें अथे हे जुइ।
- 19 हे इस्त्राएलया घराना,
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
 हे हास्नया घराना,
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
- 20 हे लेवीया घराना,
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
 हे परमप्रभुया भय काइपि,
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
- 21 यस्शलेमय च्वनादीम्ह
 परमप्रभुयात
 सियोनय प्रशंसा या!
 हल्लेलूयाह!

136

- परमप्रभुया
 सदां दयाचवनीगु दया माया
 1 परमप्रभुयात सुभाय ब्यु,
 छायाधाःसा वयकः
 भिम्ह खः, ☆
- 2 घःतय परमेश्वरयात सुभाय ब्यु,
 3 प्रभुतय परमप्रभुयात सुभाय ब्यु,
 4 वयक्लं जक
 अजू चायापुगु ज्या यानादी,
 5 वयक्लं थःगु बुद्धिं
 आकाश दयकादिल, ☆
- 6 वयक्लं लःया च्वय
 पृथ्वी चकंकादिल, ☆
- 7 वयक्लं ततःधंगु जः

वयकःया दया माया सदां दयाचवनी।

वयकःया दया माया सदां दयाचवनी।

वयकःया दया माया सदां दयाचवनी।

वयकःया दया माया सदां दयाचवनी।

वयकःया दया माया सदां दयाचवनी।

वयकःया दया माया सदां दयाचवनी।

☆ 136:1 १३६:१ १ इति १६:३४; २ इति ५:१३; ७:३; एज ३:११; भज १००:५; १०६:१; १०७:१; ११८:१; यर ३३:११

☆ 136:5 १३६:५ उत १:१

☆ 136:6

बियादिल,

22 वय्कलं थः दास इम्माएलयात
वयागु सर्बय बियादिल,

23 झीपि लडाइँलय् बबलय्
वय्कलं झीत लुमंकादिल,

24 वय्कलं झीत झी शत्रुतयगु
ल्हातं त्वःतकादिल,

25 वय्कलं फुक्क प्राणीतयत
नयेगु नसा बियादी,

26 स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयात
सुभाय् ब्यु,

वय्कःया दया माया सदां दयाच्चनी।

वय्कःया दया माया सदां दयाच्चनी।

वय्कःया दया माया सदां दयाच्चनी।

वय्कःया दया माया सदां दयाच्चनी।

वय्कःया दया माया सदां दयाच्चनी।

वय्कःया दया माया सदां दयाच्चनी।

137

यरूशलेमयात गुबलें ल्वःमंके मखु

1 बेबिलोनया खुसिया
सिथय् च्वनाः

सियोनयात लुमंकाः
जिपि ख्वया।

2 अन ल्क्क दुगु सिमाय्
जिमिसं थथःगु वीणा
यरख्वानाबिया।

3 जिमित च्वनायंकूपिन्सं
जिमित म्ये हायक्ल,

जिमित सास्ती ब्यूपिन्सं
“जिमित लसताया म्ये हा!”

धकाः धाल।
इमिसं “जिमित सियोनया
म्ये हा!” धकाः धाल।

4 तर थन परदेशय् जिमिसं गथे
परमप्रभुया म्ये हाले फइ धकाः?

5 हे यरूशलेम,
जिं छन्त गुबलें ल्वःमंकागु दुसा
जिगु जव ल्हाः गनावनेमा।

6 जिं छन्त लुमंकागु मदुसा,
जिं यरूशलेमयात

जिगु दकलय् तःधंगु लसता
भाःपियागु मदुसा

जिगु मे थक्वय् प्यपुनेमा।

7 हे परमप्रभु,
बेबिलोनयापिन्सं यरूशलेम त्याका

- काःबलय् एदोमीतयसं
 छु ज्या यात लुमंकादिसें।
 इपि थथे धयाः हाल, “थुकियात थुनाब्यु,
 जगंनिसें हे थुकियात
 नाश यानाब्यु।”
 8 हे नाश जुइगु बेबिलोन
 छं जिमित छु छु यात
 उकिया लागि
 छन्त बदला काइम्ह
 धन्य खः। ☆
 9 छिमि चिचीधिकपि
 मस्तयत ज्वनाः
 त्वहेतय् बस्वाइम्ह धन्य खः।

138

- परमप्रभुया महिमा तःधं
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 जिं दुनुगलंनिसें छिगु
 प्रशंसा याये।
 घःतय् न्हाःने
 जिं छिगु प्रशंसा याये।
 2 छिगु पवित्र देगःपाखे स्वयाः
 जिं पुलि चुयाः भवपुले।
 अले छि सदां दया माया
 यानादीम्ह
 व विश्वास याये बहःम्ह जूगुलि
 छिं थःगु नां व वचन फुक्क स्वयाः
 च्वय् लाः धकाः क्यनादीगुलि
 छिगु नांया प्रशंसा याये।
 3 जिं छितः ग्वाहालिया लागि
 इनाप यानाबलय्
 छिं जितः लिसः बियादिल।
 छिं जितः बल बियाः
 आँट बियादिल।
 4 हे परमप्रभु,
 छिगु वचन न्यनाः
 पृथ्वीयापि सकल जुजुपिन्सं
 छितः सुभाय् बीमा,
 5 अले इमिसं परमप्रभुं यानादीगु
 ज्याया बारे म्ये हाली,
 छायाधाःसा परमप्रभुया
 महिमा तःधं।
 6 परमप्रभु तःधंम्ह जूसां
 वय्कलं क्वत्त्यका
 च्वनेमाःपिन्त स्वयादी।
 तःधंछुया जुइपिन्त धाःसा
 वय्कलं तापाक्कं हे म्हस्यु।

7 जितः समस्यां घेरय याःसां
 छिं जिगु जीवन रक्षा यानादी।
 छिं जिमि तम्बःपि शत्रुतयगु
 विरोध यानादी,
 अले थःगु जव लहातं जितः
 बचय यानादी।

8 परमप्रभुं जिगु लागि
 थःगु उद्देश्य पूर्वकादी,
 हे परमप्रभु,
 छिगु दया माया
 न्हाबलेया लागि दयाच्चनी।
 थःगु लहातं दयकादीपिन्त
 त्वःतादी मते।

139

परमप्रभुं जितः म्हसीकादीगु दु
 दारुदया भजन, लय तद्महयसिगु निति
 1 हे परमप्रभु!
 छिं जितः
 जाँचय यानादीगु दु,
 अले छिं जितः म्हस्यू।

2 छिं जि फ्यतुनागु
 व दनागु तकं स्यू
 छिं तापाकंनिसें हे
 जिगु नुगःखँ स्यू।

3 जि पिहां वनेगु
 व दुहां वयेगु छिं स्यू,
 जिगु फुक्क पहःचहः छिं स्यू।

4 हे परमप्रभु!
 जिं धाये न्हाः हे
 जिं छु धायेत्यंगु धकाः
 छिं सीकादी।

5 छि जिगु जवंखवं प्यखें दी,
 छिं थःगु लहाः जिगु छेनय्
 तयादीगु दु।

6 थज्याःगु ज्ञान जिगु निति
 तसकं अजू चायापु,
 थ्व तसकं तःधं,
 अले जिं थुइके मफु।

7 छिगु मिखां जि
 गन सुपिले फइ?
 छिगु न्हाःनें जि
 गन बिस्सुं वने फइ?

8 स्वर्गय् थाहां वंसां,
 छि अन दी,
 पातालय् कुहां वंसां

- छि अन नं दी।
 9 पुर्बय् यक्व तापाक ब्वयावंसां
 वा पच्छिमय् तापाक
 समुद्रया सिथय् थ्यंक वंसां
- 10 छिगु हे ल्हातं जितः
 न्यासि ब्वना यंकी
 अले छिगु जव ल्हातं
 जितः ज्वनातःगु दइ।
- 11 जिं खिउँगुयात “जितः सुचुकी”
 धकाः धाःसां
 अले जिगु प्यखेंया जःयात
 “चा जुयाब्यु” धाःसां
- 12 खिउँसे छिगु नितिं
 खिउँसे च्वनी मखु
 अले चा नं छिगु नितिं
 न्हि थें झल्ल थी।
 छिगु नितिं
 चा व न्हि उर्थें खः।
- 13 छिं जिगु म्हया
 छता छता ब्व दयकादिल,
 छिं जितः जिमि मांया प्वाथय् हे
 ब्वलंकादिल।
- 14 जिं छितः सुभाय् बी,
 छाथधाःसा छिं जितः
 अजू चायापुक दयकादीगु दु।
 छिगु ज्या तसकं अजू चायापु,
 थव खें जिं बालाक स्यू।
- 15 खिउँसे च्वंगु मांया प्वाथय्
 जि ब्वलानाच्वनाबलय्
 अले जिगु छपु छपु
 क्वय्ये ब्वलनाः
 जायावयाच्वंगु इलय नं
 छिं जि अन दु धकाः स्यू।
- 16 जि बुइ न्ह्यः हे
 छिं जितः खंगु दु।
 अले जिगु आयुया
 छन्हु छन्हुयागु खें
 छिं थःगु सफलिइ च्वयादीगु दु।
- 17 हे परमेश्वर!
 छिगु बिचाः गुलि मू वं
 अले इमिगु ल्याः
 गुलि अप्वः दु।
- 18 ल्याः जक खाःसां
 थव फि स्वयाः यक्व दइ।
 जि गुबलय् न्ह्यालं चाइ,
 उबलय् छि जिलिसें दइ।

अथे खःसां
छि जिलिसें दया हे चवनी।

19 हे परमेश्वर!

जिगु इच्छा ला थथे दु,
दुष्टत फुक्कं छिगु ल्हाति
नाश जुइमा,
अले ज्यानमारात
जिपाखें तापाक हे चवनेमा।

20 इमिसं न्हाबले

छितः क्वह्वांकाः खँ
ल्हाना जुइ।
शत्रुतयसं म्वाःमदुथाय् नं
छिगु नां कयाजुइ।

21 हे परमप्रभु!

छितः महीपिन्त जिं छाय् महिये!
छिगु विरोधय सनाजुइपिन्त जिं
छाय् क्वमह्वांके!

22 जिं इमित दुनुगलंनिसें महिका,
छिम्ह शत्रु जिम्ह नं शत्रु खः।

23 हे परमेश्वर!

जितः जाँचय यानादिसँ,
अले जिगु नुगलय् छु छु दु
सिइकादिसँ।

जितः लनास्वयादिसँ,
अले जिगु बिचाः सिइकादिसँ!

24 जिके गनं मभिगु खँ
दुसा क्यनादिसँ।

अले जितः सदांया लँपुइ यंकादिसँ।

140

रक्षाया लागि प्रार्थना

दाऊदया भजन, लय् तइम्हयसिगु निंति

1 हे परमप्रभु,

जितः दुष्ट मनूतपाखें
बचय् यानादिसँ।
ग्यानापुपि मनूतपाखें
जितः रक्षा यानादिसँ।

2 इमिसं थःगु नुगलय्

मभिगु ग्वःसा ग्वइ,
अले न्हियान्हिथं
लवापु थनाचवनी।

3 इमिसं नवाइगु

सर्पं न्याःगु थें खः।
इमिगु म्हुतुइ
बिख दुम्ह सर्पयागु बिख दइ।*

सेला

4 हे परमप्रभु,

जितः दुष्टयागु ल्हातं
बचय् यानादिसँ।
ग्यानापुपिं मनूतपाखें
जितः रक्षा यानादिसँ।
इमिसं जिगु तुतिइ
छेकीं तयेत ग्वसाः ग्वःगु दु।

5 तःधंछुया जुइपिन्सं

जिगु लागि जाः ग्वल।
जितः तक्क्यकेत
इमिसं जाः तल।
जिगु लँय् इमिसं स्वःतिपाँय्
तःगु दु।

6 हे परमप्रभु,

छि जिमि परमेश्वर खः धकाः
जि छितः धयागु दु।

हे परमप्रभु,

छिं जिगु दयाया ख्वःसः
न्यनादिसँ।

7 हे परमप्रभु परमेश्वर,

जिगु उद्धारया बल
छिं लडाइँया इलय्
जिगु छ्यंयात
रक्षा यानादीगु दु।

8 हे परमप्रभु,

दुष्टतयसं ययक्कुगु खँ
बियादी मते।
इमिगु ग्वसाः ताःमलायेमा,
मखुसा इपिं घमण्डी जुइ।

9 जितः घेरय् याइपिनिगु छेनय्

इमिसं हे बिचाः याःगु
मभिगु ज्या ज्वनेमा।

10 मि व गन्धक्

इमिगु म्हय् गायेमा,
इमित मिइ
वान्छवया बीमा।

इमित गालय्

क्वफानाबीमा,
अले अनं गुबलें पिहां
वये मफयेमा।

11 मखुगु खँ ल्हाइपिन्त

पृथ्वीइ सुथालाकादी मते।
ग्यानापुपिं मनूत
याकनं हे नाश जुइमा।

12 हे परमप्रभु,

छिं दुःखय् लाःपिं
व मगाःमचाःपिनिगु

सेला

सेला

पंलिनाः न्याय यानादी
 धकाः जिं स्यू।
 13 धात्थें हे धर्मीतयसं
 छिगु नायात सुभाय् बी,
 भिपि मनूत छिगु न्ह्यःने च्वनी।

141

सन्ध्याया प्रार्थना
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 जिं छितः इनाप याये,
 जिथाय् छि याकनं झासँ।
 2 जिगु प्रार्थना छिगु न्ह्यःने
 नस्वाःगु धुपाँय् थें जुइमा,
 अले जिं थःगु ल्हाः ल्हनीबलय्
 व छिगु लागि
 सन्ध्याया बलि थें जुइमा।*

3 हे परमप्रभु,
 जिगु म्हुतुइ पिवाः तयादिसँ,
 जिगु म्हुतुसिइ तालं ग्वयादिसँ।
 4 दुष्ट मनूतनापं
 मभिगु ज्या यायेत
 जिगु मन मभिगु
 खँपाखे मवनेमा।
 अले जितः इमिगु
 साःगु नसा नये म्वालेमा।

5 धर्मीतयसं जितः दायेमा,
 व जिगु निति दया जुइ।
 इमिसं जितः व्वः बीमा,
 व जिगु छयंया निति
 चिकं जुइ।
 जिगु छेनं मययकी मखु।
 अयनं मभिपिं मनूतयसं याःगु
 ज्याखँया विरोधय्
 जिं प्रार्थना याना हे च्वने।

6 इमि शासकतयत् पहाडया
 च्वकां क्वफाइबलय्
 इमिसं जिं धयागु खँ सत्य खः
 धकाः सी।

7 इमिसं धाइ,
 “बुँ पालिपिन्सं चापाँययात
 तछ्याःगु थें हे
 जिमिगु कर्वेय् चिहानया सिथय्
 थुखे उखे हलाब्यगु दु।”

8 हे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु,

- जिगु मिखा छिपाखे हे
 वनाच्चनी,
 जिं छिके शरण काये,
 जितः कालया म्हुतुइ
 वान्छवयादीं मते।
- 9 इमिसं जिगु लागि
 हःगु जाःपाखें,
 मभिंगु ज्या याइपिन्सं
 तःगु जाःपाखें
 जितः बचय् यानादिसँ।
- 10 दुष्टत इमिगु थःगु जालय्
 क्यनेमा,
 अबलय् जि बचय् जुयाः
 पिहां वये फयेमा।

142

- परमप्रभु जिगु शरण कायेगु थाय्
 दाऊदया मशिकल, दाऊद गुफाय् च्वनाच्चंबलय् याःगु प्रार्थना
 1 हे परमप्रभु,
 जिं छितः ख्वःसलं
 इनाप याये,
 जिं दयाया निति तःसलं हालाः
 परमप्रभुयात प्रार्थना याये।*
- 2 जिगु फुक्क दुःख
 वयकःया न्हःने प्वंके,
 जिं थःगु सास्ती
 वयकःयात कने।
- 3 जि निराश जबलय्
 छिं जितः छु जुयाच्चंगु दु
 धकाः स्यू।
- जि वनेत्यनागु लँपुइ
 जिमि शन्नृतयसं जिगु लागि
 जाः हःगु दु।
- 4 जिगु जबपाखे स्वयादिसँ।
 जिगु धन्धा काइम्ह सं हे मदु।
 जिं शरण कायेगु थाय् गनं मदु।
 सुनानं जितः वास्ता याइ मखु।
- 5 हे परमप्रभु, जिं छितः
 ख्वःसलं इनाप याये
 जिं धाये,
 “छि जिगु शरण कायेगु थाय्
 व म्वाःपिनिगु देशय्
 जिगु ब्व खः।”
- 6 हे परमप्रभु,
 जिगु बिन्ति न्यनादिसँ।

छाय्धाःसा जिगु अवस्था
 तसकं बामलाय् धुंकल।
 जिगु ल्युने ल्युने वःपि मनूतपाखे
 जितः बचय् यानादिसँ,
 छाय्धाःसा इपि जि स्वयाः
 यक्व बल्लाः।
 7 जितः कुनातःगु थासं
 त्वःतकादिसँ,
 अले जि छिगु
 प्रशंसा याये फयेमा।
 धर्मीत जिगु प्यखे मुनी
 छाय्धाःसा छि जिगु लागि
 भिगु ज्या यानादीगु दु।

143

दुःखया इलय्
 ग्वाहालिया लागि प्रार्थना
 दाऊदया भजन
 1 हे परमप्रभु,
 जिगु प्रार्थना न्यनादिसँ,
 दयाया लागि जि यानागु
 इनाप न्यनादिसँ।
 छाय्धाःसा छि थःमनूतयगु लागि
 धर्मीम्ह व विश्वास याये
 बहःम्ह खः।
 जिगु इनाप न्यनाः
 ग्वाहालि यानादिसँ।
 2 थः दासयात इन्साफय् हयादी मते,
 छिगु न्ह्यःने सुं नं धर्मी मदु।[☆]
 3 शत्रुं जितः लितुली,
 वं जितः बँय् न्हुतुमतु न्हइ।
 यक्व न्हापा हे
 सी धुंकुपि थें यानाः वं जितः
 खिउंगु थासय् तःगु दु।
 4 उकिं जि निराश जुयागु दु,
 जिगु नुगः ख्वःगु दु।
 5 अले जिं वने धुंकुगु खँ लुमंके।
 जिं छिगु ज्याया बारे ध्यान याये।
 अले छिगु ल्हातं याःगु ज्याया
 बारे बिचाः याये।
 6 जिं थःगु ल्हाः ल्हनाः
 छितः प्रार्थना याये,
 गंगु बँ थें जि छिगु लागि
 प्याःचाःगु दु।
 7 हे परमप्रभु,

सेला

याकनं लिसः बियादिसँ,
जिगु नुगः हे ववतुने धुंकल।
थःगु ख्वाः जिपाखें
फस्वयकादी मते,
मखुसा जि सीपि थें जुइ।

8 सुथया इलं
छिगु सदां दयाच्चनीगु
दया मायाया वचन हयेमा,
छाय्धाःसा छिके हे
जिं भलसा तयागु दु।
जि वनेमाःगु लँ क्यनादिसँ,
जिं थःगु मन छिपाखे हे ल्हने।

9 हे परमप्रभु,
जितः जिमि शत्रुतपाखें
बचय् यानादिसँ,
जि सुलेत छिगु हे
शरणय वयागु दु।

10 छिगु इच्छा गथे यानाः
पूर्वकेगु खः
व जितः स्यनादिसँ।
छाय्धाःसा छि जिमि
परमेश्वर खः।
छिगु आत्मा जितः
भिंगु लँपुइ यकेमा।

11 हे परमप्रभु,
छिगु नांया लागि जिगु
जीवनयात रक्षा यानादिसँ।
छिगु धार्मिकताया कारणं
जितः थ्व दुःखपाखें
पित हयादिसँ।

12 छिगु सदां दयाच्चनीगु
दया मायां यानाः
जिमि शत्रुतयत्
नाश यानादिसँ।
अले जितः दुःख बीपि
सकसितं नाश यानादिसँ,
जि छिकपिनि दास हे खः।

144

त्याकेगु लागि प्रार्थना
दाऊदया भजन
1 जितः रक्षा याइम्ह
परमप्रभुया
प्रशंसा जुइमा,
वयकलं जिगु ल्हाः
व पतियात
लवायेगु सीप स्यनादी।

2 वयकः जिगु निति

दया माया दुम्ह परमेश्वर

व किल्ला खः,

वयकः जिगु निति ल्वहंधी

व जितः उद्धार याइम्ह खः,

वयकः जिगु ढाल खः,

शरण कायेगु थाय् खः।

वयकलं मनूतयत्

जिगु अधीनय् तथादी।

3 हे परमप्रभु,

मनूत छु हे खः धकाः

छिं बिचाः यानाच्चवेनेत?

सिनावनीपिन्त छु हे खः धकाः

छिं च्यूताः तथाच्चवेनेत?*

4 मनू ला छम्ह सासः जक थें खः,

वयागु आयु मदयावनीगु

किचः थें जक खः।

5 हे परमप्रभु,

थःगु आकाशयात चायकाः

क्वहां झासैं,

पहाडतयत् थियादिसैं,

अले उकि कुं पिहां वयेमा।

6 हाबलासा त्वयकादिसैं,

अले शत्रुतयत् छ्यालब्याल

यानादिसैं।

वाण कयकाः

इमित लिनाछवयादिसैं।

7 स्वर्ग कुहां झासैं,

तःजाःगु समुद्रं सालाः

जितः थकयादिसैं

अले बचय् यानादिसैं।

परदेशीतयगु ल्हातं

जितः त्वःतकादिसैं।

8 इपि मखुगु खँ ल्हाइपि खः।

खःगु खँ ल्हाये धकाः पाफयाः नं

इमिसं मखुगु खँ ल्हाइ।

9 हे परमेश्वर,

जिं छितः छपु न्हगु भजन

हालाः न्यंके,

जिं वीणा थानाः

छितः भजन न्यंके।

10 छिं जुजुपिन्त त्याकादी,

छिं थः दास दाऊदयात

तरवारपाखें बचय् यानादी।

11 जितः बचय् यानादिसैं

अले परदेशीतयगु ल्हातं

* 144:3 १४४:३ अय् ७:१७-१८; भज ८:४

त्वःतकादिसँ।
 इपि मखुगु खँ ल्हाइपि खः,
 इमिसं खःगु खँ ल्हाये धकाः
 पाफयाः नं मखुगु खँ ल्हाइ।

12 झी कायपि ल्यायम्हबलय्
 सिमा तःमा जगु थें जुइ,
 अले झी म्हायपि दरबारया निति
 बुत्ता कियातःगु
 कुन्चाया थां थें जुइ।

13 झीगु भखारि
 फुक्क कथंयागु अन्नं जाइ,
 झीम्ह फै-च्वलय्
 द्रुलंद्रुः दुगं अप्चयावनी।
 झीगु ख्यलय् उपि
 लखंलख दइ।

14 झी सा द्रुहंया मचा छम्ह हे
 क्वहां मवयक यक्व दयेमा।
 झीगु पराः थुनी मखु,
 झीपिं ज्वंकाः वनेमाली मखु,

अले झीगु लँय्
 दुःखं जाःगु ख्वःसः
 ताये मदयेमा।

15 धन्य खः थुकथं
 आशिष काइपि मनुत,
 धन्य खः
 परमप्रभु परमेश्वरयात आराधना
 याइपि मनुत।

145

परमप्रभु सृष्टिकर्ता व जुजु खः

दाऊदया भजन

1 हे परमेश्वर,

जिमि जुजु,

जिं छितः तःधंके,

जिं छिगु नांया

न्हाबलें प्रशंसा याये।

2 न्हियान्हिथं जिं छिगु

प्रशंसा याये, अले न्हाबलें

छिगु नां तःधंके।

3 परमप्रभु तःधंम्ह खः

अले प्रशंसा याये बहःम्ह खः।

वयकः गुलि तःधं धकाः

झीसं थुइके हे फइ मखु।

4 छगू पुस्तां मेगु पुस्तांलिसें

छिगु ज्याया प्रशंसा याइ,

इमिसं छिगु बल्लाःगु

ज्याया बारे कनी।

- 5 इमिसं छिगु महिमा
 व गौरवया बारे खँ ल्हाइ,
 अले जिं छिगु अजू चायापुगु
 ज्याय् ध्यान याये।
- 6 इमिसं छिगु ततःधंगु ज्यायागु
 शक्तिया बारे खँ ल्हाइ,
 अले जिं छिगु ततःधंगु
 ज्या कने।
- 7 इमिसं छिगु फुक्क
 भिंगु ज्याया निति लसता हनी।
 मन्तयसं छिगु धार्मिकताया
 म्ये हाली।
- 8 परमप्रभु दया माया दुम्ह खः।
 वयकः तंचायेत लिबाकादीम्ह
 व तसकं दया माया
 यानादीम्ह खः।
- 9 परमप्रभुं सकसितं भिं यानादी,
 वयकःया दयां वयकलं
 यानादीगु फुक्क ज्याय् दइ।
- 10 हे परमप्रभु,
 फुक्क सृष्टि छिगु प्रशंसा याइ,
 अले छिकपिनि
 विश्वास यायेबहःपिं मन्तयसं
 छितः सुभाय् बी।
- 11 इमिसं छिगु राज्यया
 महिमाया बारे खँ ल्हाइ,
 अले छिगु शक्तियागु
 बयान याइ।
- 12 अले मेपिं मन्तयसं
 छिं यानादीगु ततःधंगु
 ज्याया बारे सी।
 अले छिगु राज्यया
 महिमां जाःगु गौरव खनी।
- 13 हे परमप्रभु,
 छिगु राज्य न्हाबले दयाच्चनी।
 छिं पुस्तां पुस्ता तक
 शासन यानादी।
 परमप्रभु थःमन्तयगु लागि
 विश्वास याये बहःम्ह खः,
 अले वयकलं
 थःगु बचं पूवकादी।
 थःगु फुक्क ज्याय्
 वयकः दयादुम्ह खः।
- 14 वयकलं क्वत्यकाच्चने
 माःपिन्त ग्वाहालि बियादी,
 अले ग्वत्पिन्त थनादी।
- 15 फुक्क प्राणीतयसं छिगु

- लँ स्वयाच्चनी,
अले छिं इमित पाय्छिगु इलय्
नयेगु नसा बियादी।
- 16 छिं थःगु ल्हातं
फुक्क प्राणी
मनंतुनाच्चंगु खँ पूर्वकादी।
- 17 परमप्रभु थःम्हं यानादीगु
फुक्क ज्याय धर्मी खः,
थःगु फुक्क ज्याय
वयकः दयादुम्ह खः।
- 18 वयकःयात आराधना याइपि
सकसिगुं न्ह्यःने परमप्रभु दी,
वयकःयात दुनुगलंनिसें
आराधना याइपि
सकसिगुं न्ह्यःने वयकः दी।
- 19 वयकःया ग्याःभय
काःपिनिगु इच्छा
वयकलं पूर्वकादी,
अले इमिगु बिन्ति न्यनाः
इमित उद्धार यानादी।
- 20 परमप्रभुं थःत माया याइपि
सकसितं रक्षा यानादी,
तर फुक्क मभिपिन्त
वयकलं नाश यानादी।
- 21 जिं परमप्रभुया सदां प्रशंसा याये,
अले फुक्क प्राणी न्ह्याबले
वयकःया पवित्र नांया
प्रशंसा यायेमा।

146

- परमप्रभु दया माया दुम्ह खः
- 1 हल्लेल्याह!*
- हे जिगु मन,
परमप्रभुया प्रशंसा या।
- 2 जिं जिवंकाछि
परमप्रभुया प्रशंसा याये,
जिं म्वातले जिमि परमेश्वरया
भजन हाला हे च्वने।
- 3 शासकतयगु भलसा काये मते,
सुं मनूयागु नं भलसा काये मते,
छाय्धाःसा छन्त सुं मनुखं
बचय् याये फइ मखु।
- 4 इपि सीबलय् चाय् लिहावनी।
उखुन्हु इमिगु फुक्क
ग्वसाः नाश जुइ।

* 146:1 १४६:१ हल्लेल्याह थुनिया अर्थ परमप्रभुया प्रशंसा जुइमा खः

- 5 धन्य खः व मन,
 गुम्हयसिया ग्वाहालि
 याकूबया परमेश्वर खः,
 गुम्हयसिनं परमप्रभु
 परमेश्वरयागु भलसा काइ।
- 6 वयक्ः स्वर्ग व पृथ्वी, समुद्र
 व उर्का दुगु थीथी जीवजन्तु
 दयकादीम्ह खः।
 वयक्लं न्हाबलें
 थःगु बचं पूवकादी।*
- 7 वयक्लं क्वत्यकाचवने
 माःपिनिगु
 पंलिनाः न्याय यानादी,
 अले नये पित्याःपिन्त
 नयेगु नसा बियादी।
 परमप्रभुं कुनातःपिन्त
 त्वःतकादी,
- 8 परमप्रभुं मिखां मखंपिन्त
 मिखां खंकादी,
 परमप्रभुं ग्वतुलाच्चंपिन्त
 थनादी।
 परमप्रभुं भिपिं मनूतयत
 माया यानादी।
- 9 परमप्रभुं झीगु देशय् दुपिं
 परदेशीतयत रक्षा यानादी,
 वयक्लं मां-बौ मदुपिं
 व भाःत मदुपिं मिस्तयत
 वास्ता यानादी।
 तर मभिपिं मनूतयगु ग्वसाःयात
 ताःलाकादी मखु।
- 10 परमप्रभुं न्हाबलें
 राज्य यानादी,
 हे सियोन,
 छिमि परमेश्वरं पुस्तां
 पुस्ता तक राज्य यानादी।
 हल्लेल्लूयाह!

147

परमेश्वरं हाकनं यरूशलेम
 दयकादिल
 1 हल्लेल्लूयाह!
 झी परमेश्वरया
 भजन हालेगु
 गुलि बांलाःगु खँ खः।
 वयक्ःया प्रशंसा यायेगु
 न्हाइपुगु

* 146:6 १४६:६ प्रे ४:२४; १४:१५

- व पायच्छिगु खँ खः ।
 2 वयक्कलं यस्शलेमयात
 हानं दयकादी,
 ज्वनाः परदेशय् यंकूपिन्त
 वयक्कलं यस्शलेमय्
 लित हयादी ।
 3 वयक्कलं नुगः क्वतुपिन्त
 लायकादी,
 अले इमिगु घालय्
 पट्टी चिनादी ।
 4 वयक्कलं नगुतयगु
 ल्याः क्वःछिनादी,
 अले फुक्कसिगु नां तयादी ।
 5 इी परमप्रभु तःधंम्ह
 व तसकं बल्लाःम्ह खः,
 वयकः फुक्क स्यूम्ह खः,
 6 परमप्रभुं क्वत्यका
 च्वनेमाःपिन्त थकयादी,
 तर दुष्टतयत बैय् बस्वानादी ।
 7 सुभाय् ब्युब्युं
 परमप्रभुया नितिं म्ये हा,
 वीणा थानाः
 इी परमेश्वरया भजन हा,
 8 वयक्कलं आकाशयात
 सुपौंचं त्वपुयादी,
 पृथ्वीइ वा वयकादी,
 अले पहाड पहाडय्
 घौय् बुइकादी ।
 9 वयक्कलं नये पित्याःपि
 पशुतयत व क्वःया मस्तयत
 नयेगु नसा बियादी ।
 10 वयकः सलयागु बलय्
 व मनूयागु तुतिइ
 लयतायादी मखु ।
 11 तर परमप्रभु वयकःया भय
 काइपि खनाः
 अले वयकःया
 सदां दइगु दया मायाय्
 भलसा काइपि खनाः
 लयतायादी ।
 12 हे यस्शलेम,
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
 हे सियोन,
 थः परमेश्वरया प्रशंसा या!
 13 छायाधाःसा वयक्कलं
 छंगु शहरया ध्वाखा
 बल्लाकादी,

- अले छन्थाय् च्वंपि मन्तयत्
सुवाः बियादी।
- 14 वय्कलं छंगु सिमानाय्
शान्ति हयादी,
वय्कलं भिगु छवपाखे
छंगु पित्याः लंकादी।
- 15 वय्कलं पृथ्वीयात
आज्ञा बियादी
अले थत्थे वय्कःया
आज्ञायां पालन जुइ।
- 16 वय्कलं ऊन थें यानाः
च्वापु गाय्कादी,
वय्कलं पुगाःगुयात
नौ थें ह्लादी।
- 17 वय्कलं ल्वहं चात थें
प्वं गाय्कादी,
वय्कःया चिकुयात
सुनानं सह याये फइ मखु।
- 18 वय्कलं थःगु वचन छवयादी
अले उमित नाय्कादी,
वय्कलं फय् वय्कादी
अले लः न्हाइ।
- 19 वय्कलं थःगु आज्ञा
याकूबयात,
अले थःगु नियम व विधि
इसाएलयात कनादीगु दु।
- 20 मेगु छुं जातियात
वय्कलं थथे यानादीगु मद्दु,
वय्कःया नियम इमिसं मस्यू।
हल्लेल्लूयाह!

148

- स्वर्ग व पृथ्वीइ परमेश्वरया प्रशंसा
1 हल्लेल्लूयाह!
स्वर्ग परमप्रभुया
प्रशंसा या,
ततःजाःगु थासय्
वय्कःया प्रशंसा या!
- 2 हे वय्कःया स्वर्गदूतत,
वय्कःया प्रशंसा या!
- हे स्वर्गया सेना,
वय्कःया प्रशंसा या!
- 3 हे सूर्य व तिमिला,
वय्कःया प्रशंसा या!
- हे प्वालप्वाल थीगु नगु,
वय्कःया प्रशंसा या!
- 4 हे दकलय् तःजाःगु आकाश,
हे आकाशय् च्वय्च्वंगु लः

छिमिसं वय्कःया प्रशंसा या!

5 इमिसं परमप्रभुया नांया

प्रशंसा यायेमा,

छाय्धाःसा वय्कःया आज्ञां हे

उपि सृष्टि जुल।

6 वय्कलं इमित थथःगु थासय्

न्हाबलेया लागि तयादिल,

वय्कलं छगू

गुबले सिमधइगु नियम

बियादिल।

7 हे ततःधिकःपि लः जन्तुत,

व तःजाःगु समुद्र,

पृथ्वी परमप्रभुया प्रशंसा या!

8 हे हाबलासा व प्वे,

च्वापु व सुपाँय्,

वय्कःया वचन मानय् याइगु

वानापं वइगु वाफय।

9 पहाडत व फुक्क डाँडात,

फल सयक्कीगु सिमा

व फुक्क देवदास,

10 गुँपशु व छेय् लहीपि पशु,

धिसय् जुयाजुइपि जन्तु

व झंगःपंक्षीत,

11 पृथ्वीयापि जुजुपि व जातित,

राजकुमार व पृथ्वीया शासकत,

12 ल्याय्म्हपि व मिसामस्त,

बुरापि व मस्त,

सकसिनं परमप्रभुया प्रशंसा या।

13 इपि सकसिनं परमप्रभुया

नांया प्रशंसा यायेमा,

छाय्धाःसा वय्कःयागु नां

जक तःधं।

वय्कःया महिमा

पृथ्वी व आकाश

स्वयाः च्वय् दु।

14 वय्कलं थःगु

देशयात बल्लाकादीगु दु,

उकि विश्वास यायेबहःपि

वय्कःयात तसकं यःपि,

इम्नाएलया मन्तयसं

वय्कःया प्रशंसा याइ।

हल्लेल्त्याह।

149

- परमप्रभुया प्रशंसाया भजन
 1 हल्लेल्ल्याह!
 परमप्रभुया निति
 छपु न्हगु भजन हा,
 विश्वास याये बहःपिनिगु
 सभाय् वयकःया प्रशंसा या!
 2 इम्नाएल थःत
 सृष्टि यानादीम्हय्सिया
 कारणं लयतायेमा,
 सियोनयापि मनूत थः जुजुया
 कारणं लयतायेमा!
 3 प्याखं ल्हल्लुं इमिसं
 वयकःया नांया प्रशंसा यायेमा,
 दम्फु व वीणा थानाः
 इमिसं वयकःया भजन हालेमा।
 4 परमप्रभु थः मनूत खनाः लयताः,
 वयकलं क्वमिलुतय्त
 मुक्ति बियाः हनादी।
 5 विश्वास यायेबहःपि मनूत
 महिमाया कारणं लयतायेमा,
 अले थःगु लासाय् चवनाः नं
 इमिसं जयजय यायेमा।
 6 इमिगु म्हतुं परमेश्वरया
 प्रशंसा जुइमा,
 अले इमिगु ल्हातय्
 निखें धाः दुगु तरवार दयेमा,
 7 इमिसं जाति जातियात
 बदला कायेमा,
 देश देशयापि मनूतय्त
 सजॉय बीमा,
 8 इमि जुजुपिन्त सिखलं,
 व इमि नायःतय्त नॅयागु
 न्यवलं चीमा।
 9 अले इमित क्वःछिनातःगु
 सजॉय बीमा।
 विश्वास यायेबहःपि मनूत
 महिमाया कारणं लयतायेमा।
 हल्लेल्ल्याह!

150

- परमप्रभुया प्रशंसा
 1 हल्लेल्ल्याह!
 वयकःया पवित्र थासय्
 परमेश्वरया प्रशंसा या,
 वयकःया तःधंगु आकाशय्
 वयकःया प्रशंसा या।

2 वयक्कलं यानादीगु

ततःधंगु ज्याया निति

वयक्कःया प्रशंसा या।

वयक्कःया च्चन्हाःगु

महानताया निति

वयक्कःया प्रशंसा या।

3 नेक् पुयाः

वयक्कःया प्रशंसा या।

वीणा थानाः, सारंगी क्रियाः

वयक्कःया प्रशंसा या।

4 दम्फु थाथां प्याखं ल्हुयाः

वयक्कःया प्रशंसा या।

वीणा थानाः अले बाँसुरी पुयाः

वयक्कःया प्रशंसा या।

5 भुस्याः थानाः

वयक्कःया प्रशंसा या।

तसकं इयाई इयाई सःवइगु

भुस्याः थानाः

वयक्कःया प्रशंसा या।

6 सासः दुपि फुक्क प्राणीतयस्सं

परमप्रभुया प्रशंसा यायेमा!

हल्लेल्लूयाह!